ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Vol. 16, No. 1. YORKTON, SASK. January, 1944

THE REDEEMER'S VOICE

КАЛЄНДАР НА СІЧЕНЬ, 1944

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
19 С Суб. п. Різд. Мч. Боніфат.	**1 С Н. Рік, Обр. ГНІХ., Вас. В.**
20 Н св. Отців і 29 по Сош.	**2 Н п. Просв. і 29 по Сош.**
21 П Мч. Юліянії	3 П Прор. Малахії
22 В Вмч. Анастазії	4 В Собор 70 Апостолів
23 С 10 мч. в Криті	5 С Навеч. Богоявл. Піст.
24 Ч Навеч. Різд. Евгенії. Піст.	**6 Ч Богоявлення ГНІХ.**
25 П Різд. ГНІХ. (Загальниця)	7 П Собор св. Ів. Хрестителя
26 С Соб. Пр. Богор. і св. Йос.	8 С Пр. Геор. і Еміл.
27 Н по Різдв. 30 по С., Стеф.	**9 Н Нед. по Прос. і 30 по С.**
28 П 20,000 мч. у Нікомидії	10 П Григ. Нис., Дометіяна
29 В Невинних Дітей	11 В † Преп. Теодозія
30 С Мч. Анісії	12 С Мч. Татіяни
31 Ч Преп. Меланії	13 Ч Мч. Єрмила і Стратоніка
1 П Нов. Р. Обр. ГНІХ. Вас.В.	14 П Пр. Отців у Синаї і Раїті
2 С Суб. п. Просв. Сильвестр.	15 С Преп. Павла Тив.
3 Н п. Просв. і 31 по Сош.	**16 Н 31 по Сош.**
4 П Собор 70 Апостолів	17 П † Преп. Антонія Вел.
5 В Нав. Богоявл., Теоп. Піст.	18 В Св. Атаназія і Кирила
6 С Богоявлення ГНІХ.	19 С Преп. Макарія
7 Ч † Соб. св. Ів. Хрестителя	20 Ч † Преп. Євтимія В.
8 П Преп. Георгія	21 П Преп. Максима
9 С Мч. Полієвкта	22 С Ап. Тимотея
10 Н Нед. по Просв.	**23 Н 32 Нед. по Сош.**
11 П † Преп. Теодозія	24 П Пр. Ксенії
12 В Мч. Татіяни	25 В † Св. Григ. Богослова
13 С Мч. Єрмила і Стратилата	26 С Преп. Ксенофонта
14 Ч Преп. Отців у Синаї	27 Ч † Перен. мощ. св. Ів. Зол.
15 П Преп. Павла Тит. і Івана	28 П Преп. Єфрема
16 С Поклін оковам Ап. Петра	29 С Пер. мощ. св. Ігнатія Б.
17 Н 32 по Сош. і † Антон. В.	**30 Н Мит. й Фар., Трьох Свят.**
18 П Св. Атаназія й Кирила	31 П Кира і Ів. **(Загальниця)**

2. Нед. п. Різдвом: св. Отців і 29 по Сош.: Гл. 4, Єв. утр. 7. Сл. Б. Ап. 328 і 250, Єв. Мат. 1 і Лук. 85. Слідує Седмиця 30.

7. Різдво Христове: Повечеріе Велике з Всеночним. Сл. Б. св. Ів. Зол. Ап. 209, Єв. Мт. 3. Загальниця до Нав. Боговл., час заказаний.

8. Собор Пресв. Богор. і Св. Йосифа Обручника: Всеночне. Сл. Б. Ап. 288 і 306, Єв. Мат. 46 і 4.

9. Нед. по Різдві: Св. Боготець, 30 по Сош. і Стефана: Гл. 5, Єв. утр. 8. Сл. Б. Ів. Зол.: Ап. 200 і 258, Єв. Мат. 4, Лук. 91. Седмиця 31.

14. Новий Рік. Обр. ГНІХ і Св. Василія: Вснеочне. Сл. Б. В. Вел. Ап. 254 і 318, Єв. Луки 6 і Матея 11.

16. Нед. п. Просв. і 31 по С. Гл. 6, Єв. утр. 9. Сл. Б. Ап. 298 і 280, Єв. Марка 1 і Лук. 93. Слідує седмиця 32.

19. Богоявл. ГНІХ.: Сл. Б. Ів. Зол. Ап. 302, Єв. Мт. 6. Водосвяття.

23. Нед. по Просв.: Гл. 7, Єв. утр. 10. Сл. Б. Ап. 224, Єв. Мат. 8.

30. Нед. 32 по Сош. і † Преп. Антонія Вел.: Гл. 8, Єв. утр. 11. Сл. Б.: Ап. 285 і 335; Єв. Лук. 94 і 24. Слідує седмиця 33.

Для Наших Колядників

Із Різдвом Христовим
Ваш дім звеселяєм,
Сердечні желання
Усім вам складаєм:

Хай Дитятко Боже
Щедрою рукою
Дасть вам скарби щастя,
Радости, спокою;

Щоб цю хату всяке
Лихо обминало,
Щоб до вас ніколи,
Приступу не мало!

Щоб любо й весело
Літа ваші плили,
Щоб ви небо в Бога
Собі заслужили!

В добрі та здоров'ї
Гарно проживайте,
А нам подарунок
За коляду дайте!

ВІДПОВІДЬ НАШОМУ ДОРОГОМУ КРИТИКОВІ:

Сердечне спасибі Вам за гарного й цікавого листа, за різдв'яні й новорічні побажання та й... за критику. Так,—щиро Вам дякуємо й за критику. Нам дуже приємно, коли наші статті хтось критикує, бо тоді маємо зовсім ясний та виразний доказ, що він їх також і читає.

І навпаки: нам смутно, коли подумаємо, як багато ще між нашими людьми таких, що до своєї щирої, рідної, української католицької преси цілковито байдужі; вони не лиш критикувати, але навіть і читати не думають.

Дай, Боже, щоб уся наша українська католицька преса мала отже якнайбільш таких критиків, як Ви, Добродію! Тоді читачів мала б вона незрівняно більш, ніж сьогодні...

Але от пригляньмося тепер до Вашої критики. Закидаєте нам, що ми в своїй статті "Кара Божа" ("Голос Спасителя" на місяць грудень 1943 р.) багато дечого не сказали, що можна було, а навіть треба було сказати. На Вашу думку, ми повинні були розказати про тих християн, що заздалегідь повтікали були з Єрусалиму в Перею, і так заховались від страшної катастрофи; також повинні ми були поробити всякі можливі висновки щодо сьогоднішніх байбелників, сектярів, безбожників, і тих, що до Божої Правди цілковито вже збайдужніли.

Отже позвольте нам, Добродію, сказати тепер кілька слів на свою власну оборону: 1). В одній короткій статті неможливо говорити про все, що тільки на гадку йде; треба конче обмежитись до одного предмету, бо інакше вийде "саламаха." 2). Коли критикуємо якусь статтю, то не критикуймо того, чого в тій статті нема, а те, що в ній є. Покажім, де автор помилився, або щось невідповідне сказав. Та Ви, Добродію, нічого такого нам у нашій статті не показали. Вам лиш здається, що ми повинні були написати багато більш, ніж дійсно написали.

А нам здається, що автор має право писати скільки хоче, аби тільки писав щиро, по-правді, та розумно. Коли якийсь маляр добре намалює малу картину, то ніякий розумний критик не буде докоряти йому за те, що він, замість тієї малої картини, та великої не намалював. Чи картина має бути велика, чи мала— це залежить не від критика, а від самого маляра.

Ось, і все, що ми Вам хотіли цим разом відповісти. Просимо далі ласкаво писати до нас, та розумними своїми завважами помагати нам у редагуванні "Голосу Спасителя."

Відповідь для Пані Е. Вовк: За листа красненько дякуємо, Подію, що про неї нам пишете, оповістимо колись у "Голосі Спасителя." Просимо заохотити при нагоді ще декого, щоб читав і передплачував наш місячник.

(Продовження на стороні 5 окладинки)

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 16, Число 1. | **Січень** | **1944**

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

Їх Ексцеленціям, Преосвященним Єпископам: Кир Володимирові-Василіеві, Кир Константинові, Кир Василіеві, Кир Николаєві-Нілеві, й Кир Амврозіеві, Всеч. і. Впр. Отцям, Преп. Сестрам, Преп. Братам Християнських Шкіл, дорогим передплатникам та ласкавим жертводавцям

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

бажають

оо. Редемптористи і Видавництво Голосу Спасителя, Йорктон, Саск.

Різдвяне Послання

ДО ВСЕЧЕСНІШИХ ДУХОВНИХ ОТЦІВ І ВСІХ ВІРНИХ НАШОЇ ДІЄЦЕЗІЇ

"Слава на висоті Богу, а на землі мир людям доброї волі" (Лука: 11, 14).

Христос Раждається!

Найбільшою подією цілої всесвітної історії є Різдво Господа нашого Ісуса Христа.

Коли інші події з їх особами і ділами відносились до одного краю, народу, чи століття, то Різдво Божого Сина з Його божественною наукою й з таїнственним життям стало осередком цілої всесвітної історії і принесло всім народам землі, по всі часи й віки славу, щастя й вічне спасіння.

І тому не диво, що ангельські хори привитали Дитятко Христа найкращою піснею, що її знає світ, бо співом: "Слава на висоті Богу, а на землі мир людям доброї волі."

СЛАВА НА ВИСОТІ БОГУ

"Слава на висоті Богу." Що за ясна, глибока й доцільна програма для всіх сотворінь, проголошена в цих коротких словах ангельського співу! Це ангельське віщання своїм чарівним змістом облетіло цілу земну кулю, а відгомін його зловили навіть далекі тисячеліття.

"Слава на висоті Богу." Оце головна ціль всякого сотворіння? І початок і кінець кожного твору кличе своїм існуванням: Слави Бога! "Небо голосить Божу славу, а земля звіщає про діла Його рук"— так співає Псалмопівець. Пісню слави співають Богові: сонце, місяць, зорі, птиці, цвіти й гори, ціла земля й небо. Всі ці видимі твори своїм існуванням голосно кличуть: Не ми себе сотворили, а всемогучий Бог, що є Творцем неба й землі й всього, що є видиме й невидиме.

Слава Божа є також призначенням людини. Ціллю кожнього чоловіка є через прославлення Бога на землі осягнути своє вічне щастя в небі. На жаль людина в особі своїх перших прародичів відмовилася прославити Бога. Через непослух і їду заказаного овочу, вона стягнула на себе гнів і Божу кару.

Пророк Ісая, дивлячись на пониження впавшої людини, заклинав її болем: "Як впала еси ранна зоре, ти, що колись засіяла великим світлом, а тепер скинена зі своєї висоти."

Так низько впала людина, що треба було аж самому Богові зійти з неба на землю, стати людиною принявши її природу й так відкупити нас із неволі гріху. Ми відкуплені заслугами й ласкою Божого Сина, що задосить учинив Божій справедливості й поєднав людство з небесним Отцем. "І Слово тілом сталося і замешкало між нами й ми бачили Його славу, славу, як Єдинородного від Отця, повне ласки й правди"— так пише св. Іван євангелист. Це пісня побіди відкупленої людини. А це відкуплення зачалося саме Різдвом Божого Сина.

"Спас наш народився"— так колядуємо нині серед різдвяної радости. Христос-Дитя приніс нам усім спасіння. Це чудесне Боже Дитя наче звязало небо зо землею, як це гарно кажеться в іншій коляді: "щоб землю з небом в одно злучити." У Вифлеємі новонароджене Дитя віддало гідну пошану Богу Вітцеві за нас і від нас людей. І тому щойно по кількатисячній перерві змогли ангели весело заспівати, що вже: "Слава на висоті Богу..."

І ми святкуючи радісно свята Христового Різдва скажім щирим серцем: Господи Боже наш, навчи нас від Божого Дитяти в убогих яслах не шукати нічого іншого на цій землі й у цьому короткому туземному житті, як тільки Твоєї слави. Бо щойно тоді зможе настати також "на землі мир."

А НА ЗЕМЛІ МИР

Над колискою-яслами Ісуса в Вифлеємі ангели співали не тільки про славу Богові, але ще й про мир для людей.

Є слова в людській мові, що доперва по тяжких переживаннях набирають зовсім нового й свіжого звуку. Саме до таких слів у нинішному воєнному лихолітті можна зачислити слово: Мир. Коли це слово прогнано вже від кількох літ з цілої земної кулі, то щойно тоді почав людський рід відчувати його велике значіння й вартість.

І цей мир, так дорогий кожному людському серцю, принесло всім Дитя Ісус. "Мир оставляю вам, мій мир даю вам, не як світ дає, я даю вам"— так кличе до нас усіх Христос. А Христовий мир основується на тому, що Христос увільнив нас від неволі діявольської, вернув нам знову ласку, достоїнство Божих дітей і право до вічного щастя в небі. Чи це не гарний для нас дар від Христа Спасителя?

Про такий саме Христовий мир співали ангели, не тільки для вифлеємських пастирів, але й для всіх народів. Вони наче говорили: тепер уже маєте мир із Богом Отцем, бо Божий Син поєднав вас із Ним. Божий гнів вже тепер не тяжить на вас. Ви з невільників сталися Божими дітьми. В Христі вас усіх тепер любить Господь, бо ви стали одною нерозривною цілістю, одним великим таїнственним Христовим тілом.

Мир вам також тепер із ближніми. Бо всі люди через Христове воплочення сталися одною великою родиною, що в ній повинні всі любитися більше, чим навіть ті, що є злучені узами крови й споріднення.

Мир вам вкінці зі самими собою. Бо все це, що передше закорочувало вам мир, як: тягар гріхів, грижа совісти, непевність і страх перед Божим гнівом— з Христом вже зможете легко усунути й позбутись. "Я є дорогою, правдою і життям"—голосить Христос. "Хто піде за мною, той житиме по віки щасливий."

ЛЮДЯМ ДОБРОЇ ВОЛІ

Мира виглядає з глибокою тугою ввесь світ. Кожне віруюче серце прагне спокою на землі. Як кожного року, так і цього року Вифлеємське Дитя подає своїми рученятами у різдвяному дарі мир. Та чомусь то таки цього мира на світі нема? Де ж причина? На неї вказує нам ангельська пісня.

Ангели співали про мир на землі, але мир, що є залежний від Божої слави: "Слава на висоті Богу, а на землі мир..." й тільки для людей доброї волі. Не буде мира для людей, коли в них не буде доброї волі, щоб віддати Богові славу. Нарушується Божу славу на висоті, то усувається одночасно тим самим і мир на

землі. Верне Божа слава на землю і добра воля у людей, то з тим поверне й мир для землі. Одне є зависиме від другого, одне тісно вяжеться з другим.

На перший погляд виглядало б, що ангели оспівували над Божим Дитятем у Вифлеємі два післанництва: Божу славу й земний мир. У дійсності однак є тут лише одне післанництво й це причиново залежне від себе: Божа слава є миром для людей. Без Божої слави нема мира для людей. Мир, щастя, спокій і вдоволення на світі є залежне від двох условин: Божої слави й доброї волі людей. Коли люди віддаватимуть Богові славу, коли житимуть по Божому закону, заховувати Божі й церковні заповіди та совісно виповняти свої станові обовязки, коли перш усього шукатимуть Божого царства та його правди, коли любитимуть Бога цілим серцем і цілою душею, а ближнього в Бозі як себе самих— тоді, серед таких людей доброї волі, заволодіє й мир.

Нема на світі мира, бо є зла воля. Гірким овочем злої волі являється гріх. Кожний гріх, це непослух Божій волі, а вивщення своєї злобної волі. Правдивий мир є немислимий у душі без Бога. Без Бога у серці нема також правдивої веселости та глибокої погоди. Неспокій, грижа совісти переслідує людину злої волі. Ясно про це говорить св. Августин, словами: "Неспокійне наше серце, доки не спочине в Бозі."

І противно! Що за мир, щастя і вдоволення царить у людині доброї волі, що жие в стані ласки, що вірно заховує Божі й церковні заповіди та свої станові обовязки. Вона свідома, що Бог з неї є вдоволений і її любить. А це її наповняе великим супокоєм. Хоч би на зовні не всьо їй повелося згідно з бажанням її серця, проте в душі такої людини доброї волі панує спокій.

Мирна людина ширить також спокій кругом себе. Із досвіду знаємо, що з деякими особами приемно нам бути, а з деякими вже не так. Є люди прикрого успособлення, але є й такі, що ятають погідною веселкою. Ширім кругом себе мир, бо на світі й так уже много зависти, боротьби, ворожнечі й терпіння. Вифлеємське Дитя шукає мирних душ, що ними могло б Воно далі поширювати мир, спокій, доброту, вдоволення.

Як виглядає, то тяжко, щоб люди скоро змінили своє успособлення. І тому також дуже тяжко, щоб серед теперішних обставин скоро повстав справжній мир. Та однак у Бога є всьо можливе, якщо також із нашої сторони покажеться добра воля. Зачинаймо отже найперше від себе самих давати Богові славу, щоб подбати за мир на землі. Заведім це в нашому родинному житті й перейдім до громадського й до державного життя. А це певне, що скоро обновиться ціла земля, та заживе миром, як дасть славу Богові, що є на небі.

*** *** ***

Дорогі в Христі! Дожили ми цієї щасливої хвилі, що й цього року можемо прославляти Христове Різдво. Молім Спасителя світу й Царя мира,щоб наділив нас своєю ласкою і доброю волею, як і також усіх наших ближніх, щоб усі шукаючи Божої слави в житті особистому, парохіяльному, й громадянському, поставили трівкі основи до мира, гаразду й щастя.

Саме про це, ми Ваші Пастирі-Єпископи молитись будемо на Христове Різдво. Будемо молитися за Вас усіх Вірних, за Ваші Дорогі Родини, за Ваших Дорогих, що є у війську на суші, морі й у воздусі, щоб Господь заховав їх здоровими, цілими, добрими й незіпсованими, аж доки вони щасливо не вернуть домів. Благатимемо також, щоб милосерний Господь погішив і ущасливив наш Український Нарід, тут на переселенні й там на рідних землях і дав йому свободу так релігійну, як і державну, щоб друге Різдво міг він святкувати, не серед гуку гармат, проливу крови, гірких сльоз, як многі святкуватимуть цього року, але серед радісного співу: "Слава на висоті Богу, а на землі мир людям, що є доброї волі."

У радісний день Христового Різдва, нехай Дитя-Христос обдарує Вас усіх Своїми обильними ласками. А ми, Ваші Єпископи, благословимо Вас і всім Вам бажаємо веселих і щасливих Різдвяних Свят та радісного Нового Року.

Вінніпег, 10 грудня, 1943.

† Василій, Єпископ-Ординарій,
† Ніль, Єпископ-Помічник.

Високопреосвященному Екзархові Кир Василієві, Преосвященному Кир Нілеві— Всечеснійшим і Преподобним Отцям Духовним, усім Дорогим Парафіянам, Приятелям і знакомим

ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

бажають

оо. Редемптористи, Айтуна, Саск.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА СІЧЕНЬ

—Святійшаго, Вселенскаго Архіерея...
—Во первих пом'яни, Господи!...

В дванадцятім розділі Апостольських Дій читаємо, як то жидівський король Агрипа, внук жорстокого Ірода, зарядив був завзяте переслідування християн у Єрусалимі. Один із перших, що впали тоді жертвою переслідування, був святий Яків, рідний брат Апостола Івана. Король велів відрубати йому голову гострим мечем. А побачивши, що це жидам надзвичайно подобалось, він приказав арештувати ще й святого Петра.

Та, саме того дня, ввечері, розпочиналась жидівська Пасха, і годі було відразу робити суд над Апостолом. Тим то посадили його покищо до в'язниці, поручивши озброєним воякам пильно його там стерегти.

Агрипа задумував зараз таки по святах покликати Петра на суд, і зробити з ним те саме, що й з Яковом.

А тим часом, у Єрусалимі, вірні християни, як день, так ніч, безперестанку молилися й Господа Милосердного благали, щоб рятував їх улюбленого Апостола.

І та сердечна молитва, молитва вірного стада за верховного свого Пастиря, не могла остатись невислухана. Ті гарячі благання так подєбались Господу Богу, що чудо,— так: велике, прекрасне чудо тоді сталося, щоб святого Петра врятувати.

Ото серед чорної ночі, в темній тюрмі, де святий Апостол, скутий подвійним ланцюгом, міцно спав,— заблисло раптом ясне світло, і Божий Ангел із'явився.

Торкнувши святого Петра в бік, Ангел сказав йому:
"Вставай мерщій!"

Прокинувся отже Апостол зо сну, дивиться, й очам своїм не вірить: у нього на руках ніяких ланцюгів уже нема, важка залізна брама наостіж відчинена, а світлий Ангел каже йому хутчій одягатися, й іти з тюрми на волю.

Святий Петро охоче виконав приказ, одначе не був іще певний, чи то була дійсність, чи може щось тільки так йому приснилося. Аж тоді, як без ніяких перешкод щасливо опинився він на вулиці, промовив сам до себе, із повною свідомістю:

"Тепер уже знаю, що Господь направду свого Ангела післав, щоб мене вирвати з руки Ірода." (Король Агрипа називався Ірод, так само, як і його дід).

І так визволений Апостол вернувся між своїх дорогих братів, між християн.

То навмисне вчинив Господь Бог таке велике чудо, щоб Церкві ясно показати, яка могутня та Богові приємна є молитва вірних християн, що моляться за свого найвищого Пастиря.

Тому Христова Церква, від найдавніших часів, так часто згадує в своїх богослуженнях тих, що виконують духовну владу, а передовсім ("Во первих") молиться вона за "Святійшаго, Вселенскаго Архіерея, Папу Римскаго"...

Так само й Брацтво Апостольства Молитви, що на кожний місяць назначує своїм членам якесь особливе намірення, посвячує перший місяць у році на молитву за Святішого Отця.

Підімо й ми за тим високим прикладом, і в молитвах своїх не забуваймо згадати про верховного Керманича Христової Церкви на землі. Будьмо переконані, що Святіший Отець, маючи на цім світі уряд,—з усіх урядів найтяжчий та найбільш відповідальний, потребує Божої помочі та благословення більш, ніж хтонебудь інший. Так, молімся за Папу Римського, особливо тепер, коли полум'я жахливої війни вже аж до Риму, цебто до самого серця всього християнського світу, добирається. Просім Господа Милосердного, щоб у цей грізний час кріпив та піддержував Свого Намісника! Так покажемо, хто ми властиво такі, а саме: справжні християни-католики, що мають одного правдивого Бога та Спасителя на небі, і одного правдивого Найвищого Пастиря на землі.

ПРЕКРАСНА ВІДПОВІДЬ

Раз один батько дав своїй донечці гарного хрестика з Розп'яттям Спасителя, та й каже:

—Чи можеш мені, дитинко, сказати, яка є різниця між оцим гарним хрестиком і Святим Причастям, що його священик людям подає?

На це питання дівчинка, не вагавшись, відповіла:

—На цім хрестику ми своїми очима виразно бачимо Ісуса, хоч у дійсності Його тут нема; а в Святім Причасті ми Його зовсім очима не бачимо, хоч Він там направду є.

ІСУС—ДИТЯ МАЛЕНЬКЕ

Ісус—Дитя маленьке,
У яслах тихо спить;
В очах Святої Неньки
Він, мов зоря, блистить.
Він—неба Пан і Цар,
Родився в бідній стайні,
Душ наших Володар.

* * *

Ходіть до Вифлеєму,
Юдейські пастушки,
Несіть Царю своєму
Дарунки-пеленки!
Небесний чути спів;
Ось зіронька палає,
І кличе трьох Царів.

* * *

І ми теж поспішаймо
Зложити дар Йому!
Славу та й честь віддаймо
Цареві нашому!
Співаймо разом всі:
Слава во вишніх Богу,
Мир людям на землі!

* * *

Покажіть своїм дітям дорогу, кудою вони повинні йти; одначе пильнуйте, щоб насамперед ви самі тією дорогою йшли!

Хто працює тільки своїми руками—то він лиш звичайний, простий робітник.

Хто працює руками й головою— то він ремісник.

Хто працює руками, головою й серцем—то він справжній мистець-артист.

ХРИСТОС РОДИВСЯ! СЛАВІТЕ!

І сталось, що в ті дні вийшов приказ від цісаря Августа робити перепис по всьому світі. Перший перепис той відбувся саме тоді, як Сирією володів намісник Кириней. І всі йшли записуватись, кождий у своє місто.

Пішов теж і Йосип з Галилеї, з міста Назарету, в Юдею, в Давидове місто, що зветься Вифлеєм,—бо він був з дому та роду Давидового—щоб записатись там із Марією, своєю дружиною. А вона була при надії.

І власне тоді, як вони там перебували, вийшов їй час, коли мала родити. І привела вона на світ свого сина первенця й, пеленками сповивши його, поклала в яслах, бо в гостинниці місця для них не було.

А були в околиці тій пастушки, що жили на полях, і вночі стерегли свою отару. І ось ангел Господень явився біля них, і слава Господня оточила їх ясним сяєвом; і огорнув їх дуже великий страх.

Та ангел промовив до них: "Не лякайтесь, бо оце звіщаю вам велику радість, що настане для всіх людей: сьогодні, в місті Давида, народився вам Спас, що є Христос Господь. І оце буде ознака вам: ви знайдете дитя, сповите в пеленки та покладене в яслах." І враз пристала до ангела товпа небесного війська, прославляючи Бога й кажучи:

"Слава на висотах Богу!

На землі ж мир, людям доброї волі!"

І сталось, коли ангели відійшли від них на небо, пастушки зачали говорить один одному: "Ходім до Вифлеєму й побачимо, що там трапилося, про що сповістив нас Господь." І прийшли, поспішаючи, і знайшли там Марію та Йосипа, і Дитинку, що в яслах лежала. (Св. Лука 2, 1-16)

Слава Ісусу Христу!

Дня 6. січня 1767-го року, славний протестантський поет Кльопшток писав до Отця Дениса, католицького священика-єзуїта, ось як:

"Преподобний Отче! Щире-сердечне спасибі Вам за прегарного Вашого листа. Особливо останні слова в тому листі промовили мені надзвичайно сильно та любо до серця, а навіть зворушили мене до сліз. Так: до солодких сліз святої радости. Хай Боже Дитятко з Вифлеєму щедрою рукою заплатить Вашій Всечесності і за ті сльози тихого щастя, і за блаженне зворушення мого серця!

Пригадую собі, що раз у подорожі по Швайцарії довелося мені зазнати подібної радости. Було це саме тоді, як ув одному селі католицькі швайцарці поздоровляли мене, кажучи голосно:

—Слава Ісусу Христу!

Я ще тоді не знав, що в них звичайний такий християнський привіт; ані не знав я, що властиво їм на те відповісти. А все таки ті прекрасні слова: "Слава Ісусу Христу!" наповнили тоді моє серце такою невимовною радістю, що я не міг видержати, й розплакався. Коли ж я опісля довідався, що на той християнський привіт треба відповідати "Слава на віки,"— то мені аж дивно було, чому я сам до цього не був додумався. Адже та відповідь така проста та природна, що—здається—сама аж проситься на язик:

—Слава на віки! Слава на віки!

О, який любий та корисний є отой Ваш католицький привіт "Слава Ісусу Христу!" Він без порівнання кращий, ніж усі ті наші несмачні та оклепані поздоровлення: "Добридень", "Добрий вечір," "Добраніч," 'До побачення' і багато інших подібних висловів."

** ** **

Раз якось умирала одна старенька жінка. Коло її ліжка стояв священик і потішав її обітницею вічного щастя, що його вона незабаром зазнає в небі. Умираюча була цілком спокійна та згідна з Божою волею; вічности вона зовсім не боялася. Ввесь вік свій старалася вона служити Господу Богу, як лиш могла найкраще, тим то й смерть не була їй ні трохи страшна.

—Тільки одну журбу маю ще на серці,— промовила старушка в своїй простоті.—Ах, Отче Духовний, що я там властиво маю казати, як уже прийду до неба? Я ж зовсім проста, непросвічена жінка з села, то може бути— не зможу знайти досить гарних слів, щоб гідно привітати Господа Бога!

—Дитино,—промовив до неї сповідник, дуже вчений, а притім покірний і побожний священик:— не журися! Скоро прийдеш до неба й станеш перед Божим Престолом, то сміло й відважно кажи: 'Слава Ісусу Христу!" Тоді напевно почуєш, як із усіх, навіть найдальших кінців неба залунає радісна й урочиста відповідь: "Слава на віки! Слава на віки!" Бо й справді ні на небі, ні на землі нема поздоровлення кращого й милішого, над те, що його нам наші християнські діди та прадіди передали: "Слава Ісусу Христу!"

МАТІНКА БОЖА ЗАХОРОНИЛА ДОМІВКУ УКРАЇНСЬКИХ ЖОВНІРІВ ПЕРЕД ЗНИЩЕННЯМ

В Будучности Нації 14-го травня 1943 р. містили ми на першій сторінці лист поручника Д. Жука з Менчестер в Англії. Як пригадують собі певно читачі, поручник Д. Жук в свойому красному листі описував свої переживання в Менчестер, що перебуває в панства Лісновських, що українці мають в Менчестер свій клюб і домівку. Дальше поручник Данило просив в сьому листі свою сестру Анастазію Жук з Геффорд, Саск., (учительку і головну пісарку УКЮ), "щоби вислала один вишитий рушник, бо у салі клюбу мають образ Матері Божої і я... придивився, що та Матінка Божа дуже бідна, а я би подарував їм такий рушник"...

Анастазія Жук, дуже свідома і ревна почитателька Матінки Божої, не могла опертися так щирій просьбі свойого брата і гарно вишитий рушник, котрий мав прикрасити образ Матінки Божої в домівці українських вояків в Менчестер, вислала.

Перед кількома днями панство Жук дістали листа від Українського Товариського Клюбу в Менчестер. Лист писаний 2-го жовтня 1943 р. і підписаний головою П. Тарнавським і писарем Й. Лісновським, як також на кождій картці листа видніється витиснена англійська печатка Клюбу. Лист сей є відповіддю Анастазії Жук за прислання рушника для прикраси образу Матінки Божої в домівці Клюбу.

Дуже вдячні ми є Анастазії Жук за прислання цего листа. Лист дуже цікавий і віримо, що кождий з читачів перечитає його з ве-

ликим заінтерисуванням. Понище подаємо зміст цего листа, в майже незміненій формі:

"Отсею дорогою складаємо Вам, добродіям, свою глибоку подяку за Ваше добре серце і дарунок для нашої громади тут в Менчестер. За цей дарунок від Вас, чесні жертводавці, складаємо сердечну подяку від себе і від українських вояків, без ріжниці в якім війську вони служать, чи англійськім, чи в канадійськім, чи американськім. Вони до нас гостять і ми їх приймаємо оскільки нашої зможности, в цім наміренні, так як Матір Божа нас учить своїм приміром, що всі ми є Її діти і приказує нам всім в неї шукати помочі. І нині цей прегарний рушник вишитий українськими красками прикрашує ікону Матері Божої в нашім Клюбі. І коли вояки питаються, хто це зробив, то ми гордо їм відповідаємо: це щирий дарунок від чесної родини в Канаді. А найбільше Вам буде вдячна та Матір Божа, в котрої ми всі шукаємо помочі, а переважно в хвилях, котрі ми переживаємо."

"І ми сильно віримо, що рука Матері Божої захоронить Ваших синів, котрі служать своїй батьківщині Канаді і боряться за охорону свободи в Канаді, але і також за привернення свободи для нашого поневоленого українського народу. Ця рука Матері Божої захоронить їх і повернуть вони щасливо до Вас."

"А тепер кількома словами бажаю Вам оповісти звідки ця ікона Матері Божої походить, бо вірю, що Вас зацікавить. Отож на Евхаристійнім З'їзді в Дублині в Ірляндії 1932 р., був наш Преосвященний Николай Чарнецький*, епископ для українців католиків на Волині. І ми його запросили відвідати нас. І наше запрошення принято і Преосвященний загостив до нас на дві неділі. Це були дві неділі місії в Менчестер. Словами не годен Вам оповісти, як наша громада тішилася своїм гостем, душпастирем. І коли єпископ відїзджав, то в своїй пращальній мові сказав: "Я відїзджаю, але лишаю Вас опіці Матері Божої і Вона заопікується вами, лиш удавайтеся до Неї. А коли приїду до Риму, дати звіт з своєї місії... то постараюся на памятку для вас о образ Матері Божої і його вам пришлю".— Отже, як бачите, це є образ місійний і посвячений в Ватикані і ми його шануємо і високо цінимо."

"І другу маленьку повістку про него Вам розкажу. В 1941 р., на Зелені Свята, був великий наїзд на Менчестер. Наїхали на нас як чорні круки. Описати цього Вам не можу, лише коли виглянули ми на місто, то нічо не було лиш огонь і дебри там, де стояли будинки. І наоколо Клюбу було спалено і повалено, а наш Клюб устояв без ушкодження і віримо, що Матір Божа охоронила нас."

"Сим разом буду кінчити сей лист і бажаємо Вам всего най-

кращого... хай Матір Божа Вас благословить. Просимо Вас передайте щирий привіт від нас для усіх українців у Канаді... для Ваших організацій парохіяльних і національних і для Брацтва і заразом для Вашого Високопр. Отця Пароха. Ми раді, коли отримуємо листи братів зза океану."

Дальше слідують підписи писаря і голови Клюбу і печатка.

Що за велике уповання на поміч Матінки Божої пробивається з цего так гарного листа. І справджується на фактах наука нашої Церкви, котра учить, що не чувано ніколи, щоби Матінка Божа, хто до Неї прибігає і просить Її поміч, щоби Вона того не вислухала. Українці в Менчестер сердечно люблять Матінку Божу і Вона ухоронила їх перед знищенням.

З Канади, нашим віруючим і ревним почитателям Матінки Божої в Менчестер, шлемо через океан сердечний привіт!

(Будучність Нації).

* Їх Ексцеленція Преосвященний Николай Чарнецький належить до Чина оо. Редемптористів і від 1931 р. є епископом для українців католиків на Волині. (Ред. Гол. Спасителя).

МІСЯЧНІ НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА 1944 р.

	ЗАГАЛЬНІ НАМІРЕННЯ	МІСІЙНІ НАМІРЕННЯ
Січень—	Намірення Святішого Отця	Захорона Африки від Магометанства.
Лютий—	Справедливість для праці.	Навернення південної Африки.
Березень—	Апостольство працюючої людини.	Захорона Африки від сектанства.
Квітень—	Гідне приготування до подружжя.	Постійне поширення католицької віри в західній Африці.
Травень—	Посвята всіх Непорочному Серцю Марії.	Розширення віри в середущій Африці.
Червень—	Винагорода Серцю Ісуса й Марії.	Зріст духовенства для численних католиків Схід. Африки.
Липень—	Пристойність у книжках і фільмах.	Тубильчі африканські робітники й їхні родини.
Серпень—	Велика пристойність у незаміжніх женщин.	Діла милосердя в Африці.
Вересень—	Матеріяльне й духовне добро домашніх слуг.	Виховання африканського юнацтва.
Жовтень—	Некатолики, що почитають Божу Матір.	Тубильче африканське духовенство і світські провідники.
Листопад—	Більше цінення Тайни Єлеопомазання.	Місії на Мадагаскарі.
Грудень—	Успішне святкування 100-их роковин Товариства.	Загальні католицькі справи в Африці.

Господня Молитва

Молитву "Отче Наш" називаємо молитвою Господньою, тому, що сам Господь Ісус Христос навчив нас її до Небесного Отця проказувати. Наші люди ще подекуди кажуть на ту молитву "Пацір." Ця дивна назва пішла від латинського слова "Патер," що означає "Отче." Від того першого слова ввесь "Отченаш" одержав у латинській мові коротку назву "Патер." Пізніше поляки зробили з нього "пацеж," а українці "пацір."

Молитва "Отче Наш"—то безперечно найкраща та найцінніша з усіх молитов; не тільки тому, що сам Божий Син її людям подиктував, але ще й тому, що без великої багатомовности, коротко та ясно вона висловлює все, чого тільки людина повинна в Господа Бога просити. "Отче Наш"—це також найкраща заява віри, надії та чистої любови до Бога й до ближнього,— цебто тих трьох найголовніших чеснот, що на них спирається ввесь Закон і Пророки.

*** *** ***

Раз одному маляреві прийшла думка до голови, чи не можна б скомпонувати такого образа, що ясно та виразно ставив би нам перед очі всю Господню Молитву. Після пильної застанови прийшов він накінець до переконання, що для доброго змалювання цілого "Отченашу" треба аж вісім окремих образів, бо в "Отченаш" є вісім окремих частин, цебто вступні слова: "Отче наш, іже єси на небесіх," а далі сім великих просьб.

Думаємо, що нашим Дорогим Читачам зробимо тепер приємність, коли їм ті образи, один по одному на хвилину покажемо, й кількома словами поясенимо.

Отже прошу насамперед уважно дивитись на перший образ: На ньому бачимо маленьке дитя, що стоїть навколішках і побожно молиться, невинні оченята свої піднявши вгору. А там угорі, над злотосяйними хмарками, являється Небесний Отець, оточений дрібними ангелятами. Під тією чарівною картиною маляр умістив початкові слова Господньої молитви: "Отче Наш, іже єси на небесіх!"

Далі йдуть образи, що мають нам представити сім великих просьб "Отченашу."

Ось перша просьба: "Да святит ся Ім'я Твоє!" На образі бачимо намальовану всю кулю земну; в повітрі над нею, мов те сонце золоте, блистить **Пресвяте Боже Ім'я**; ясні промені, що від нього на всі боки витрискують, будять у всьому світі радість і життя.

Друга просьба: "Да прийдет Царствіє Твоє!" Небесна брама відчинена наостіж: Безсмертний Цар сидить на величньому троні; з усіх боків приходять до Нього Святі Праведники, великою товпою. Кожний з них одягнений у сніжнобілу шату, а в руках держить пальмову вітку, на знак вічного тріомфу.

Третя просьба: "Да будет воля Твоя, яко на небеси, і на земли!" Крилаті Ангели летять на всі чотири сторони світу, щоб виконувати Божі прикази. А летячи, співають вони ту саму пісню, що її колись над убогою стаєнкою в Вифлеємі співали: "Слава на висотах Богові, на землі ж мир людям доброї волі!"

Четверта просьба: "Хліб наш насущний даждь нам днесь!" На образі бачимо, як довкола великого стола позасідали голодні діти, а батько взявши в руки великий хліб, обходить їх усіх та й щедрою рукою обділює.

П'ята просьба: "І остави нам долги наша, якоже і ми оставляєм должником нашим!" Перед очима нашими надзвичайно зворушлива картина: Святого Діякона Степана вивели люті вороги поза мури Єрусалиму, щоб його там укаменувати. І саме в ту хвилю, коли град гострого каміння на нього летить, святий Христовий Мученик стоїть навколішках і, очі свої підняьши вгору, сердечно молиться за своїх безсердечних катів: "Господи, не почисли їм цього гріха!" І ось Боже Небо вгорі відчинилось, і сам Господь Ісус у своїй безсмертній славі появився, щоб свого святого героя в рішальному моменті піддержати в надлюдській боротьбі.

Шоста просьба: "І не введи нас во іскушеніє!" На образі бачимо подвійну сцену: з одного боку видно Еву, як розмовляє з дияволом-змієм, що радить їй нічого не боятись, і сміло зірвати заборонений овоч. З другого боку Пречиста Діва Марія, піднявши непорочні свої очі до неба, відважно наступає на диявола, розчавлює огидну голову тій пекельній потворі.

Сьома просьба: "Но ізбави нас от лукаваго!" Ах, який зворушливий цей останній образ! Неситий вовк женеться за бідною, безборонною овечкою, та вже от-от має її нещасну роздерти; на щастя, добрий пастир прибігає в

сам час, щоб улюблену свою овечку оборонити...

Отак оглянули ми спільно ті цікаві образи, що на них увесь "Отченаш" намальований. Дай Боже, щоб оті поодинокі картини запали нам глибоко в пам'ять, та щоб нам допомогли святу Господню Молитву щораз краще розуміти, та день-у-день її до Небесного нашого Отця побожно проказувати!

ДВАДЦЯТЬ ЛІТ У ЧИНІ БРАТІВ ХРИСТІЯНСЬКИХ ШКІЛ

Двадцять років тому 14-го грудня, 1923, молодий студент Василь Козяк, що вже третій рік перебував у Колегії св. Йосифа в Йорктоні, вступив до Чина Братів Християнських Шкіл і прийняв імя Брата Методія. Як Брат Методій відомий він всьому нашому громадянству в Канаді.

Преп. Брат Методій

Уродився Брат Методій в Лішор, Алберта, 7-го травня, 1904 року. Початкову школу скінчив в околиці Лішор, а кляси від 6 до восьмої в католицькій школі Едмонтоні. Вищу освіту (гай скул) одержав у Колегії св. Йосифа в Йорктоні, де тепер учить. Університетські студії скінчив Брат Методій у Торонті.

Професорську працю зачав Брат Методій у січні, 1926 р. Вчив рік у Монтреалі, три роки в Едмонтоні. Вищу освіту (гай Української Католицької Бурси, а опісля став постійним членом професорського персоналу в Колегії св. Йосифа в Йорктоні.

Крім своїх учительських обовязків, Брат Методій проявляє велику активність у громадському життю. Належить він до Лицарів Колюмба, Канадійського Легіону, Федерації Учителів Саскачевану і є головою Українського Канадійського Культурного Гуртка в Йорктоні, в імени якого часто промовляє в радіевій програмі кожного понеділка. Крім того Брат Методій належить до Джуніор Чеймбер оф Коммерс, Саскачеван Салведж Кор, де

є членом екзекутиви і також є членом Екзекутиви Комітету Военної Позички.

За час свого навчання, навчав Брат Методій поверх 1000 учнів, з яких багато стали вже учителями, священиками, лікарями, адвокатами, промисловцями та фармерами. В Колегії викладає Брат Методій також українську мову, літературу й історію, веде курси українського красномовства, і релігійних предметів. Нема майже ні одного з'їзду БУК-а в Саскачевані, де Брат Методій не виступав би з промовою.

У 20-ту річницю вступлення до Чину, Братові Методієві пересилають сердечні привіти оо. Редемптористи й Видавництво "Голосу Спасителя"

Праця Брата Методія є вельми хосенна для Церкви й народу! Дай Боже, щоби многі українські юнаки пішли слідом Брата Методія, вступили до Чину Братів Християнських Шкіл та посвятились за його прекрасним прикладом релігійному й народному вихованню української молоді.

Нехай Христос Цар благословить працю й жертву Брата Методія та позволить йому прожити ще многі й благі літа!

СКОРОЧЕНИЙ КАТЕХИЗМ

1.—Хто каже, що ніякого Бога нема?
—Той, хто хотів би, щоб ніякого Бога не було; для нього наука про Бога дуже невигідна.

2.—Хто відкидає науку Ісуса Христа про вічні кари в пеклі?
—Здебільша ті, що своїми гріхами та злочинами якраз найстрашніші кари собі заслужили.

3.—Хто оскаржує релігію, буцім то вона затуманює, пригноблює та понижує людську природу?
—Якраз ті, що про дикі, косматі малпи кажуть: "Мої прабатьки," а про інших звірів: "мої рідні браття та й сестри." Так: ті нещасні філософи, що хотіли б нас усіх переконати, ніби то ми звичайні собі такі двоногі звірі, не стидаються при нагоді нам голосно казати: "Релігія понижує вашу людську гідність,"

4.—Хто найбільше говорить про поступ людства?
—Якраз ті, що бажають історію людства завернути на тисячі років узад. Вони всіма силами намагаються воскресити колишнє поганство разом із його кривавою жорстокістю, безсердечною тиранією, та звірячою змисловістю.

Апостоли Між Вояками

I

Діялось те в південній Італії, в місті Неаполі, років тому буде вже понад сімдесят. Одного зимового вечора місцевий парох вертався від хорого чоловіка. Йдучи гарною парковою доріжкою, що вся була обсаджена оливними та помаранчевими деревами, він думав собі, що був тільки сам. Аж тут нагло й зовсім несподівано хтось глибоко зідхнув та голосно застогнав, мов із великого болю. Задержався отже священик, та став уважно роздивлятись на всі боки, чи де не завважить тієї нещасної людини. За хвилину-дві, в недалекій віддалі перед собою, доглянув він блискучі ґудзики військового уніформу, а потім зовсім виразно побачив молодого вояка, що тихо-спокійно стояв, іспершись об деревину.

В першій хвилі священик подумав собі, що вояк той може п'яний, тому хотів якнайхутчій обминути його та й іти далі. Але от прийшла йому друга думка до голови, що п'яний звичайно кричить, галасує, співає,—а цей тільки жалібно стогне та схлипує від плачу.

Приступивши отже до вояка, він лагідно поклав йому руку на плече й промовив:

—Скажи любий друже, що з тобою сталося? Може я тобі в чім пораджу?

Вояк, сильно подражнений, звернувся нервово до священика, та й мовчки змірив його своїми очима, повними глибокого здивування.

Священик іще раз запитав його, чи він часом не хорий, та чи не потрібно йому якого порятунку. Замість відповісти на поставлене питання, вояк неприхильним тоном крізь зуби процідив:

—А хіба ж ви, Отче, військовий капелян, чи що?

—Ні, я вправді не є ніякий військовий капелян, одначе я священик, і щиро цікавлюся всіми тими, що бідні та нещасливі. То ж сміло скажи, друже, що тобі сталося? Можливо, що буду годен тобі в дечому допомогти?

Ці щирі, теплі слова мали одначе зовсім інший наслідок, ніж той, що його священик очікував. Бо вояк відповів дуже неввічливо, а в голосі його було виразно чути погорду:

Ні, ні, нічого злого мені не трапилось!

Так промовивши, він хотів уже відійти геть, але священик спинив його, кажучи з якнайбільшою сердечністю:

—Друже, не думай собі, що я твій ворог, та що хочу тобі шкодити! Я виразно чув, як ти важко зідхав і стогнав, отже я певний, що в тебе було якесь дуже велике терпіння.

—Так, Отче Духовний, страшне терпіння.

—Чи ти ще й досі терпиш? Як би я годен був зробити щонебудь, щоб тебе порятувати, то напевно зробив би це від щирої душі. Отже сміло кажи що тобі бракує?

—Ах, Отче Духовний, я не всилі Вам цього сказати, як страшно терплю! Хіба лиш може прокляті в пеклі страждають більше ніж я!...

—От, і бачиш, мій дорогий: як то добре, що я тебе тут стрінув. Ти мабуть ще не знаєш, що я великий приятель вояків. Але може краще було б відразу відпровадити тебе до лікаря?

—Ні, Отче Добродію, мені лікаря не потрібно—я не хорий; а проте чую в своїй душі, якусь невимовну тривогу та страх, і мучуся так ось уже другий тиждень. Ані вдень, ані вночі ця страшна тривога не дає мені спокою, а найгірше те, що я навіть не маю перед ким пожалуватись. Мені здається, що я ні за що в світі не відважився б перед людьми розкрити болючих ран свого серця.

Тепер уже священикові зовсім ясно стало, що тут не йшло про якісь звичайні, тілесні терпіння; тому став він намовляти вояка, щоб не боявся росказати йому про свій нестерпний секрет, що йому так страшно дошкулював і спокою не давав. Бажаючи здобути собі більше довір'я того нещасного, священик по кілька разів запевняв його, що є великим приятелем усіх вояків, та що дійсно рад би їм неба прихилити, як би так можна було.

—Ну, добре, нехай уже!— промовив вояк, але так якось холодно та неохоче, мов за напасть:— Де ж ви, Отче, мешкаєте?

—Чи отже хочеш сповідатися?

—Так.

—То добре: ходи до мене до хати.

Священик узяв вояка за руку, та намовляв його, щоб ішов з ним додому. Та вояк зачав викручуватись кажучи, що не має часу, що вже занадто пізня година, та й, зрештою, він до сповіди зовсім неприготований.

Священик одначе не мав охоти відкладати цієї важної справи аж до ранку, тому взявся на інший спосіб.

—Бачу я, друже, що ти за всяку ціну бажаєш мене поз-

бутися, промовив до нього: одначе знай, що сумління моє не дало б мені спокою, як би я тебе отак тепер залишив без ніякої потіхи. Коли отже за тяжко тобі зо мною йти аж до хати, то є на це інша рада: можеш висповідатись таки зараз отут.

Вояк поглянув на священика трохи недовірливо.

—Так, мій дорогий,— казав далі священик— щира сповідь напевно віджене від тебе всяку тривогу, і вже цієї ночі зможеш заснути спокійним, цілющим сном. А взавтра рано, якщо схочеш, іще раз можеш до мене зайти. Послухай, отже моєї щирої ради. От я сяду собі там під деревиною, а ти станеш навколішки біля мене,— а щодо сакрамої сповіди, то я тобі допоможу. Коли ж побачимо, що хтось іде, то підіймемось і будемо з собою говорити, а потім знову станеш на коліна. Ну, згода,

—Згода!— промовив накінець бідний вояк, хоч і видно було, що те слово коштувало його немало зусилля.

Потім усе відбулося так, як порадив священик: каянник став на коліна коло деревини, сповідник сів на лавочці, й розпочалася сповідь. На щастя, ніхто тудою не переходив, так що те преважне діло могло відбутися без найменшої перешкоди. Не минуло й чверть години, як сповідь уже була скінчена, й вояк, ставши на рівні ноги, променів від щастя та радости.

—Отче Добродію,— казав він, глибоко зворушений,— я ніколи не думав, що й так можна сповідатися. Сердечно Вам за це дякую.

—Подякуй радніш Господу Богу,— відповів на те священик: не забувай, що то Божа ласка тебе в цій сповіді піддержала.

—Знаєте, Отче Добродію,— казав далі вояк,— не знаю, як вам це сказати... ага! пригадую собі... так: я переконаний, що то моя мати, дуже побожна християнка, випросила мені в Бога цю ласку. Тому чотири роки, як я вступав до війська, вона сказала мені: "Юрку, сину мій, буду за тебе щодня проказувати "Отченаш," щоб Господь Бог допоміг тобі залишитись добрим християнином; а якби ти, не дай Боже, зійшов на блудні манівці, то буду Господа Милосердного благати, щоб тобі спокою не давав, щоб тебе докорами сумління мучив безперестанку, аж доки не навернешся на дорогу своїх релігійних обов'язків." Признаюся, Отче, Добродію, що ця сповідь була мені дуже, дуже страшна, одначе тепер, коли вже все так щасливо скінчилося, відчуваю в серці велику радість і задоволення.

Правду кажеш, мій дорогий,— відповів священик; молитва твоєї матері напевно на марне не пішла; то вона тобі в Бога ту ласку випросила, щоб ти на злій дорозі не пропав, але на час навернувся, та втрачений спокій і щастя свого серця віднайшов. А тепер скажи мені, друже, чи схочеш мені дати одну обітницю?

—Так, Отче, дуже радо обіцяю Вам зробити все, чого тільки забажаєте від мене, якщо тільки буде це в моїй силі.

—Отже дай мені слово, що будеш казати щодня одне "Отченаш" за тих твоїх товаришів, що всякі релігійні обов'язки свої занедбують.

—Добре, Отче, прирікаю Вам молитися за них щодня. І маю надію, що неодного з них пощастить мені приспати Вам небавом до сповіди.

Священик дуже радо прийняв ту обітницю, що мала небавом сповнитись далеко краще, ніж він міг того сподіватися. Бо заледве пройшло яких два-три дні, як уже до помешкання його прийшов якийсь вояк і, прийнявши грізну поставу, промовив до нього такими словами:

—Отче Пароху, я хотів би знати, чому ви мене вчора не поздоровили?

Почувши таке дивне питання, священик спочатку трохи збентежився, але по хвилі заспокоївся й відповів:

—Слухайно, мій хоробрий вояче, я собі тебе ні трохи не пригадую; ми—здається— ніколи не були знайомі; одначе, дуже можливо, що ми колись бачилися.

—Певно, що бачилися,— відрубав вояк тим самим образливим тоном: ви ж, Отче, переходили вчора повз нашу казарму: ну, і мого товариша, що там на варті стояв, ви дуже гарно поздоровили, а на мене, що теж недалеко був, навіть глянути не хотіли.

—Якщо ти чоловіче, мені засалютував, а я тобі не відклонився, то це напевно сталось тільки через те, що я тебе не спостеріг. Інакше, я мусів би був тобі відклонитись— вір мені!

—Ні, Отче, я зовсім не салютував, а все таки мені хотілося б знати, чому ви мені не вклонилися.

Священикові прийшло на думку, що тому чоловікові мабуть бракує п'ятої клепки в голові; але приглянувшись до нього ліпше, переконався, що ні; не міг одначе збагнути, яка властиво могла бути причина такого дивачного його поведення.

Вияснив йому отже чемно, але притім і рішуче, що звичайно кланяється тільки тим, що або його перші поздоровлять, або що їх він знає особисто; тієї засади придержується він особливо в відношенні до вояків, бо не хоче нікого з них наражувати на посміховище перед їхніми товаришами.

—Зрештою— казав священик далі— того вояка, що я йому вчора відклонився, знаю добре особисто, і ти, друже, будь переконаний, що я до військових людей щиро прихильний, і багато декого знаю з вашої компанії. Зрештою, твоїх гірких докорів, що мені тепер робиш, не беру тобі зовсім за зле. А, що домагаєшся таких великих ознак чести й пошани від священика, то з цього догадуюсь, що ти десь певно дуже високо ціниш і релігію, і священиків.

—Отче, ви дуже помиляєтесь цим разом,— відповів вояк;—я зовсім не люблю священиків. Буває, скоро тільки якого з них побачу, то зараз огортає мене скажена лють.

—Ого-го!... Ніколи чогось подібного не був би я посмів собі про тебе подумати.

—А проте так воно дійсно є; досить уже товариші мої виговорюють усяку всячину проти священиків, та я таки найбільше з них усіх. Але залишім уже тепер цю прикру справу! Мене дуже розлютило те, що Ви, Отче, мого товариша поздоровили, а мене ні; отже я рішився прийти й спитати, чому воно так.

—Добре, мій дорогий: тому що ти тепер так щиро до мене говориш, то маю надію, що між нами прийде до доброго порозуміння. Вправді я тебе ближче не знаю, але я певний, що ти не завжди ненавидів священиків, бо серце, як здається мені, маєш добре.

—О! щодо серця,— то маєте, Отче, повну рацію; нераз, коли я ще вдома був, казали про мене: "Голова вправді пуста, зате серце добре!"

—Я майже певний, що ти колись навіть дуже любив священиків,—бодай тоді, як перший раз до Святого Причастя приступав?

Здавалося, що згадка про перше Святе Причастя немов розоружила ту дику натуру вояка, й він, хоч словами нічого не відповів, то все таки головою притакнув. А священик далі казав:

—Якщо позволиш, то скажу тобі, друже, чому ти тоді любив священиків, і чому їх тепер не можеш стерпіти.

—Добре, Отче, скажіть, будь ласка, чому воно так.

—Це дуже просте, мій дорогий: колись ти любив релігію і виконував її приписи, а тепер...

—Ах, тепер— сказав вояк зворушений— тепер.... та краще не говорім уже про ту сумну справу!...

—Тепер уже від довшого часу розчитуєшся в безбожних та неморальних книжках, пристаєш постійно з зіпсутими товаришами, а коли, буває, побачиш священика, то зараз чуєш, як сумління починає тобі докучати. І це власне тобі не подобається. Колись давніше був ти такий спокійний та щасливий—правда? Та здається мені, що тепер уже щастя цілковито покинуло тебе.

Вояк змірив священика очима від стіп до голови й запитав:

—Звідки ви, Отче, про це все знаєте?

—О, на тебе, мій дорогий, вистане лиш оком глянути, то зараз видно, який ти бідний, нещасний.

—Це правда— казав далі вояк: мені здається, що на всім широкім світі нема істоти більш нещасливої від мене; а що ви, Отче, цікавитесь моєю долею, то скажу вам ясно всю правду: вже від кількох днів я ношуся з думкою відібрати собі життя. Якийсь голос постійно переслідує мене й каже: "Ти мусиш закінчити самогубством!" І хоч я вже на всякі способи берусь, щоб ту страшну гадку від себе геть прогнати, то смуток і докори сумління не дають мені спокою ні на хвильку, так що навіть уночі не можу спокійно заснути. І от учора, саме тоді, як ви, Отче, переходили коло нашої казарми, я думав про самогубство, і раз-у-раз у душі собі повторяв: "Треба вже раз конче зробити з цим кінець!"

Так кажучи, вояк вийняв з кишені шнурок.

—Оцим шнурком хотів я сьогодні рано прив'язати собі камінь до шиї та скочити в воду.

Почувши це, священик затремтів усім тілом, але намагався скоро опанувати той страх; він узяв вояка за руку й сказав:

—Так, так, мій дорогий, маєш рацію: треба вже конче зробити з цим кінець! Одначе не так, як ти думаєш. На твою страшну недугу є тільки один цілющий, і непомильний лік,—і лік той тобі аж надто добре знаний. Тобі, друже, конче треба помиритись із Господом Богом, бо покищо живеш у Його неласці.

—А якже це має статися?

—Мусиш мерщій вернутися до своїх занедбаних релігійних обов'язків, що колись робили тебе направду щасли-

вим; ти мусиш якнайскоріш гарно та щиро висповідатись.

—Так, це правда; одначе, на жаль, воно вже для мене неможливе.

—Чому неможливе?

—Я вам, Отче, все чисто роскажу! Насамперед мені буде дуже трудно знайти відповідного сповідника, що схотів би терпеливо вислухати моєї поганої історії. А подруге відстрашує мене від сповіди вже сама думка, що треба буде йти до церкви, і там, на очах багатьох людей, стояти довго коло сповідальниці, дожидаючи своєї черги. Мені здається, що на те все я ні за що в світі не міг би вже пристати.

—Але хто ж від тебе цього домагається?!— закликав священик, дивуючись, що той вояк ще так по-дитячому собі те усе уявляє.

—Якщо хочеш, то можеш таки зараз передо мною висповідатись,— не треба аж до церкви йти. І сам переконаєшся, що сповідь зовсім не така страшна, як люди деколи про неї думають. Кажу тобі, що навіть і не счуєшся, як уже буде по всьому, й після сповіди напевно покинуть тебе всякі думки про самовбивство.

Вояк іще трохи вагався, але священик так щиро та сердечно його намовляв і переконував, що він накінець погодився і впавши на коліна став сповідатися. А як опісля піднявсь, то так було йому на серці легко, наче б хто важкий камінь йому з грудей здіймив. Стиснувши сильно священика за руку, він закликав:

—Отче, сердечно дякую! Ви допомогли мені сповнити свій обов'язок. І я відчуваю тепер велике вдоволення в душі. Слава Богу, що моє горе вже минулося!

—Так, мій дорогий: минулася вже твоя нестерпна мука; подякуй за це щирим серцем Господу Богу, що тебе своїм батьківським Провидінням так пильно стеріг, та й Пречистій Діві, що тебе від більшого нещастя захоронила. Тепер ти ось уже в мирі з Богом. Цієї великої та надзвичайної ласки ти напевно нічим собі не заслужив— правда?

—Правда, Отче Добродію; я ж уже був на такій зділ та небезпечній дорозі; але можливо, що якась щира душа за мене молилася.

—Так, друже, ти добре вгадав: хтось за твоє навернення гарно до Бога молився. А тепер, коли ти вже ласку Божу віднайшов, мусиш мені обіцяти, що будеш щодня молитись одне "Отченаш" і одне "Богородице" за тих своїх бідних товаришів-вояків, що живуть у стані смертельного гріха.

—Не лиш одне "Отченаш" і "Богородице" буду казати щодня, а багато, скільки лиш зможу. О, яке це велике щастя жити в мирі з Господом Богом! Може бути, що мені вдасться кількох із моїх товаришів намовити до сповіди, то прийду з ними сюди до Вас, якщо Ви, Отче, не маєте нічого проти такого плану.

—Нічогісінько! Приходь отже, мій дорогий, сміло з твоїми товаришами, скільки разів хочеш. Що частіше, то то й ліпше. Я ж тобі вже казав, що я дуже прихильний до всіх тих молодих хлопців, що служать при війську. Ну, а тепер, хоробрий мій вояче, до побачення!

За цим словом вони розійшлись.

Так отже той ревний священик познайомився з кількома вояками з ґарнізону, й вони небавом припровадили до нього ще й інших. І от одного разу, з нагоди якогось свята, зібрав він їх усіх разом кругом себе в каплиці й відправив для них Службу Божу. Опісля пояснив їм, на чім полягає набожність до Пресвятого Серця Христового, і записав їх у члени Апостольства Серця Ісусового, надавши їм титул "Військових Апостолів." Так хотів їх іще більше заохотити, щоб і надалі приступали побожно до Святих Тайн, і щодня молились сердечно "Отченаш" і "Богородице" за своїх товаришів. З тієї пори, чесні ті вояки подвоїли свою ревність, і робили надзвичайно гарне діло між своїми "камратами."

Тим часом вибухла війна 1866-го року. Небезпека смерти розбудила віру в серці зіпсутого або збайдужнілого юнака, й багато молодих вояків намагались приступити до сповіди й Святого Причастя, поки відійшли на фронт. І неодна гаряча сльоза зросила обличчя наших завзятих "Військових Апостолів," коли прощались зо своїм улюбленим священиком. Всі йому гарно прирекли, що передовсім свої власні релігійні обов'язки будуть вірно сповняти, а також будуть усіма силами старатись, щоб набожність до Пресвятого Серця Ісусового якнайбільш поширювалась. Обіцяли також при нагоді повідомити священика про вислід своїх побожних зусиль.

І справді: кілька місяців опісля, одержав священик листа від одного підофіцера. Лист був написаний на полі бою під Кустоццою. Священик довідався з листа, що всі його дорогі знайомі вояки взяли участь у тім бою. І дивна річ: Боже Провидіння не лиш заховало їх усіх при

житті, але всі вони, так—усі без винятку, вийшли з того страшного бою цілком здорові, не одержавши ніякої рани.

Наступного дня щасливий священик відправив Службу Божу, щоб Пресвятому Серцю Христовому гідно подякувати за ту надзвичайну ласку.

"ДВАНАДЦЯТИЙ-ТО Я!"

Один із французьких терористів, що в часі великої революції року 1793-го допустився найстрашніших злочинів, і в крові католицьких священиків нераз просто купався,—попав у смертельну хоробу. Одчане присягнув собі, що ні за що в світі ніякого священика до себе не допустить. А як би якийсь священик відважився з власної волі переступити поріг його хати, то живий напевно звідти вже не вийде.

Стан недужого очевидячки погіршувався з кожним днем, і легко можна було передбачити, що смерть не дасть себе вже довго дожидати.

Якийсь священик довідався про нещасне положення того злочинця, й рішився негайно його відвідати. Хтось пробував спинити його, кажучи: "Отче, не йдіть до того безбожника: то не людина,—а диявол у людській постаті! Помогти йому ви ні в чім уже не поможете, а своє власне життя можете там дуже легко стратити." Одначе в обороні нещасної овечки добрий пастир готов, хоч би й на люту смерть. Тим то без ніякого вагання Божий слуга складає Господу Богу жертву зо свого життя, і йде до хорого.

Побачивши священика, запеклий той безбожник попав у диявольську лють; він зібрав рештки своїх завмираючих сил і закликав голосом, повним пекельної ненависти:

—Що?! Священик у мене в хаті?!... Ану, подайте мені гострого мого ножа!

—Друже,—промовив священик: на що тобі ножа? Я маю зброю далеко сильнішу ніж твоє: та зброя—то християнська любов!

Ніхто з присутніх не відважився подати хорому ножа. Тому він простягнув свою руку до священика й, погрожуючи йому кулаком, став далі кликати:

—Знай, що цією рукою убив я дванадцять таких як ти!

—Помиляєшся, брате,— відповів на це священик: дванадцятий від твого ножа не вмер; той дванадцятий—то я!

І відслонивши свої груди, священик додав:

—Дивися: отут пізнати ще знаки від твого ножа. Одначе милосердя Боже заховало мене при житті, щоб я тебе ось тепер у хвилі небезпеки міг порятувати.

Так промовивши, ревний священик кинувся на шию тому нещасному й сердечно пригорнув його до грудей. А потім став йому розказувати про безмежну любов та милосердя Спасителя, про Його святі рани та смерть, про Божий рай, де вже нема ніякого болю, ні смутку, ні стогону —а безконечне, вічне життя.

Священик говорив так щиро-сердечно, що накінець закаменіле серце в грудях того страшного злочинця стрепенулось, а на очах у нього показалися сльози. Всемогуча Божа ласка навернула великого грішника. Він гарно висповідався і, помирившись із Богом, заснув тихо-спокійно в Господі.

ДЕ БЕЗПЕЧНІШ УМИРАТИ?

Про Пилипа Мелянхтона, Лютерового приятеля, кажуть, що, як лежав він уже на смертній постелі, то його старенька мати (а вона католичка була) поставила йому таке питання:

"Що думаєш, сину: чи не добре було б і мені піти за твоїм прикладом, та прийняти нову віру?"

На те питання вмираючий син ось як матері відповів:

"Мамо: у новій (цебто протестантській) вірі легше жити,—але в старій (цебто католицькій) безпечніш умирати."

І так мати Пилипа Мелянхтона, одного з найважніших пророків протестантизму, осталась уже до смерти вірна своїй святій Церкві.

Слова того славного єретика з шіснадцятого століття дійсно містять у собі дуже велику правду: "В новій вірі легше, вигідніше жити,—за те в старій безпечніш умирати."

Кількадесять років тому сталася в Англії одна подія, що правдивість тих слів надзвичайно гарно потверджує:

Коли Папа Пій IX. відновив католицьку єрархію в Англії та оснував там одне архиєпископство з дванадцятьма єпископствами, то в усім краю вибухло велике обурення

проти Католицької Церкви; навіть на королівському дворі прокинулась давня ворожнеча проти Риму й Апостольської Столиці. Для неодного англійського католика, що не був дуже сильний у вірі, настала тоді велика спокуса відступити від Католицької Церкви та прилучитись до секти англіканської. Не диво отже, що тут і там траплялися деякі відступники. Найвизначніший між ними був безперечно князь Норфек.

Старинний рід того князя з-давен-давна держався сильно католицької віри, і навіть серед найлютіших гонень та переслідувань тієї віри не вирікся, а він—потомок того католицького роду, тепер так нікчемно свою віру покинув, щоб не стратити ласки на королівському дворі.

Коли ж опісля, по кількох роках, занедужав він смертельно, казав негайно покликати до себе католицького священика, висловив урочисто глибокий жаль за нещасне своє відступство, і покірно просив назад прийняти його між дітей правдивої Христової Церкви. Сердечну просьбу вмираючого виконано, і він, прийнявши побожно Святі Тайни, умер на руках тієї ласкавої матері, правдивої Христової Церкви, що її він у житті так легкодушно покинув був, але в хвилі смерти щасливо віднайшов.

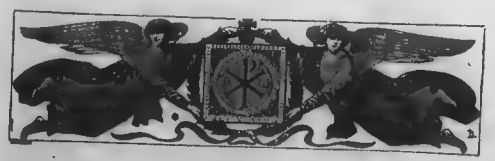

Дня 28 листопада 1943, у шпиталі в Блумфілд, Ню Джерзі вмер **о. Дмитро Добротвор.** Покійник уродився в Збаражі, в Західній Україні, в 1870 р. Середні школи й університет покінчив у Львові, а висвячений єп. Ю. Куіловським у Станиславові, в 1895 р. став сотрудником на Буковині, опісля військовим капеляном, поки не вибрався в Америку в 1902 р. Тут бував на різних парохіях, як: Йонкерс, Клівленд, Мт. Кармел, Майнерсвил, а остаточно в Бруклині (Савт), поки зломаний недугою не пішов на старечий відпочинок до Словтсбургу, Н.Й.

Отець Добротвор був одним з піонірів-священиків старшого покоління, був добрим проповідником і відзначився меткою а різкою вдачею. Належав до передплатників "Голос Спасителя." Вічна Йому Память!

КОЛИ ЧОГО НЕ ЗНАЄТЕ, ... СПИТАЙТЕ В ТИХ, ЩО ЗНАЮТЬ!

18. Питання: Нераз можна почути таке: "Між Церквою Католицькою та Православною властиво ніякої великої різниці нема; бож Православна Церква тільки тим і відрізняється від Католицької, що не признає влади Римського Папи, а поза тим вона цілковито така сама, як Католицька: Має ті самі правди віри, ті самі Христові Тайни, ту саму Службу Божу." Може б "Голос Спасителя" був такий добрий нам сказати, як на таке твердження при нагоді відповісти?

Відповідь: Насамперед треба знати, що різниця між Церквою Православною та Католицькою не тільки в тім, що Православна не признає влади Римського Папи. Є ще доволі інших різниць: православні, наприклад, не вірять ані в Непорочне Зачаття Божої Матері, ані в походження Святого Духа від Отця і Сина, ані в існування чистилища.

Але навіть коли б вони все інше вірили й признавали зовсім так само, як і ми, то все таки: доки вони владу Римського Папи відкидають, так довго існує велика, дуже велика різниця між їхньою Церквою та нашою. Щоб цю велику різницю хоч трохи краще зрозуміти, послухайте такої простої притчі:

Росло собі раз велике, могутнє дерево. На всі боки розпустило воно свої буйні віти, покрилось зеленим листом, зацвило пишним квіттям, а згодом і овочі чудові зародило.

Але от одного дня зірвалася буря страшна, та з усією силою накинулась на те дерево, щоб його поламати, поторощити, а то й з корінням вирвати. Та, дивне диво: хоч вихор і як страшно бісився та скаженів, то дерево все таки не давалось. Немов сам Господь своєю всемогучою рукою піддержував його в ту скрутну хвилю. Тільки одна, доволі велика, галузь відломилась і, обезсилена, впала на землю.

А коли буря ущухла й сонечко знову любо усміхнулось, та відломана галузь почула в собі якусь дивну радість: "О, яке щастя," промовила вона сама до себе: "що я вже самостійна, незалежна! Тепер уже можу жити своїм власним життям, по своїй власній уподобі!"

А тим часом інші галузки, що на деревині були, сумно на ту відломану споглядали та жалібно між собою шуміли: "Ах, яка вона бідна, як страшно поранена, покалічена!"

Зачула відломана галузь, що її жалують, та й закликала в своїй гордості:

"Чого ж бо ви надо мною так розплакались?! Хіба ж не бачите, що мені тут зовсім добре?! І не думайте собі, що ви в кращім положенні, ніж я. От подивіться лишень: я зовсім така сама як і ви,—такі самі в мене листки, такі самі квіти, такі самі овочі. А що я деревини не держусь, то це виходить на мою користь: бо я свобідна, самостійна, ні від кого незалежна, а ви—бідні невільниці!"

Почувши тее, зелені галузки ще сумніше на деревині зашуміли та заплакали, а накінець так їй відповіли:

"О, бідна ти, та й нещасна сестричко! Гордість тебе так страшно засліпила, що ти свого безталання тепер не бачиш. Ти хвалишся своїм зеленим листям, своїм пишним квіттям, своїм рясним овочем. Та що з того всього, коли ти відірвана від живого кореня, від того джерела, звідки трискає наше життя? Ти тішишся своєю незалежністю, а ми в тій незалежності бачимо лиш одне, а саме: що тобі прийдеться поволеньки жовкнути, в'янути й завмирати."

Коли нас хто запитає, яка є різниця між нашою Церквою українською Католицькою та Православною, можемо сміло відповісти: "Така сама різниця, як між зеленою галузкою, що на деревині, і зов'ялою галузкою, що від деревини відірвана. Різниця та, як кожний знає, не мала, а велика, дуже велика.

Не вистарчить отже сказати: "Православна Церква **тільки** від Папи Римського відлучена, отже це не така дуже велика та важна різниця, бо ж Римський Папа, **то** тільки смертна людина, як і другі." Треба конче казати так: "Православна Церква, відлучившися від Римського Папи, цебто від правдивого Христового Намісника, через те саме відірвалась і від великої всесвітньої, католицької, правдивої Христової Церкви.

І хоч та Церква може ще похвалитися деякими гарними зеленими листками, деякими квітами, а навіть овочами, то все таки буйного розквіту надприродного життя сподіватися не може, бо Ісус Христос тільки одну Церкву оснував, і тільки одній обіцяв Свою постійну поміч та щедре благословення.

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Св. Отець Папа Пій XII. промовив в навечеріє Різдва з Ватикану через радієву мережу, й висказав своє бажання, щоби се Різдво було послідним Різдвом війни. Опісля візвав людство започаткувати відбудову світа. По війні мир має бути оснований лише на справедливості й чесноті, говорив св. Отець.

Англійський король Юрій VI. промовив також до цілої імперії з нагоди Різдва. Перед нами, говорив король, ще великі і затяжні бої, заки наступить всіми бажаний спокій і мир.

Ярославський, голова Ліги Безбожників, помер у Москві. Був великим ворогом християнства. Думав Христа повалити, однак сам згинув, а Христа не поборов, бо Хто яко Бог?

У Вінніпегу українські католицькі священики в порозумінню й за почином обох наших Владик зорганізували ініціятивний комітет, з наміром придбати відповідний дім для виховання студентів. Цегловий три-поверховий дім уже куплено під числом 49 Кеннеді Вулиці, напроти парляменту, де можна буде примістити понад тридцять студентів. Крім цього є мала саля, де буде міститися каплиця, і друга саля, де буде розмовниця. Підлоги, двері й одвірки з дубового матеріялу. Під домом сильний з каменя фундамент. На кожнім поверсі находиться ванна, всюди в кімнатах відповідне огрівання.

В домі тепер находяться хорі ("нирсері говм"). Речинець винайму підприємства кінчиться на весні. Дім находиться в середині міста, в осередку високих англійських шкіл, лиш кілька мінут ходу до університету, бизнес каледжу, і Ст. Мері академії, яка в західній Канаді славиться найкращим вихованням дівчат і є філією університету.

В 1938 році цей дім податковий уряд Вінніпегу оцінив на суму $10,000, а ініціятивний комітет дістав його лиш за $5,000 готівки, яку, розуміється, позичено в кількох людей, заки переведеться добровільну збірку серед щирих і жертвенних українців.

ХТО СТАРШИЙ?

Здибався раз кводер із ніклем, та давай сперечатися, хто з них старший. Кводер надувся, як сич, задер голову до гори, та з погордою глянувши на нікля, промовив: "Я старший, бо ж я з чистого срібла,—а ти що? От звичайний собі кусок безвартного металю... І ти гадаєш рівнятися зо мною?!..."

На ту горду бесіду, скромний нікель відповів щиро та переконливо:

"Ні, добродію: думай собі та говори, що хочеш, а я всетаки від тебе старший. Подивися лиш, як мене люди шанують, яку мені честь віддають! В церкві, в часі колекти,— кого, думаєш, найбільше кидають? Чи може кводра? Ні, голубчику, ні! Не кводра,— а мене, шановного та коханого нікля! Буває, глянеш на тацу, то аж душа радується: самі ніклі, та й ніклі, тай ніклі... А кводер лиш де-не-де з-поміж них сумно визирає, мов сирітка. Отже ясно, що нікель таки від кводра старший."

ПЕРЕДПЛАТА ЗОВСІМ НЕПОТРІБНА

—Як то? Ви не передплачуєте ніякої ґазети?!

—Ні.

—Та чому ж ні?

—Бо мені й без того добре.

—Ей, та де добре! Як може бути добре людині коли вона нічогісінько не знає про те, що в світі діється, коли в голові у неї сіро та й порожньо, коли кругом неї темрява кромішня, густа та чорна, як смола, коли ясний промінь святої правди та знання ні звідкіль уже не долітає, коли...

—Ігі на вас! Та чого ж ви так розпустили язика?! Хіба ж ви думаєте, що я й справді такий темний та несвідомий того всього, що в світі Божім діється? Помиляєтесь, добродію! Грубо помиляєтесь: бо хоч я й ніякої ґазети не передплачую ні не купую, то все таки світову політику знаю напевно краще від вас.

—Цікаво, звідки ви могли б її знати.

—Ну, коли цікаво, то слухайте; ніякого секрету в тім нема. Мої дідуньо (дай їм, Боже, царство небесне!) дуже любили читати всілякі ґазети, і передплачували їх так багато, що нераз бабуня (хай з Богом спочивають!) бувало аж сердяться й кажуть: "Та на що ж тобі, старий, так багато того дрантя?! Хіба ж у нас грошей багато, мов сіна та соломи, щоб їх на такі дурниці викидати?!"... Одначе всі ті бабунині докори нічогісінько не помагали. Дідуньо вже до кінця життя остались завзятим передплатником і читачем ґазет. А мали ще покійні якусь таку звичку, що кожну ґазету любили кидати за шафу. Бувало, скоро тільки яку прочитають, так зараз її—за шафу! Аяк же! Які лиш ґазети через їх руки перейшли, (а їх немало було), всі безперестанку мандрували за шафу, та й за шафу, та й за шафу! Ну, й уявіть собі, яка страшна сила ґазет мусіла накінець за тією шафою призбиратися! І от тепер мені велика вигода: як тільки хочу знати, що де в світі широкім діється, так зараз рукою дістаю за шафу, та й за шафу! І так знаю все. А видавати гроші на якісь передплати навіть не думаю.

ВІДПОВІДЬ НАШОМУ ДОРОГОМУ КРИТИКОВІ:

(Продовження з сторони 4-ої окладинки)

Відповідь для П-ни Н. П.: Так, ми далі думаємо друкувати театральні п'єси в "Голосі Спасителя." Знаємо вже з практики, що ті п'єси на загал, нашим Читачам подобаються.

-ПРОСЬБА-

Видавництво "Голосу Спасителя" уряджує 12. лютого 1944р базар на поміч друкарні "Голосу Спасителя." В тій ціли ми вислали книжки тикетів до наших знакомих, прихильників і приятелів. Сердечно просимо всіх тих, що дістали базарові книжечки, їх розпродати і тим чином причинитися до успіху базару. Сподіємося чинної помочі від всіх. За розпродання тикетів і кожну жертву будемо дуже вдячні й просити будемо Преч. Діву Марію, Матір Неустаючої Помочі, щоб Вона зволила винагородити кожного жертводавця своїм могучим заступництвом!

оо. Редемптористи.

Відтинки тикетів і належитість за них просимо переслати на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON SASK.

-НОВІ КНИЖКИ-

ПОВЧАЮЧІ	ЗАЙМАЮЧІ
Редемптористи Східнього Обряду	.10
The Redemptorists of the Eastern Rite	.10
Пробудитель Галицької України	.05
Канадійський Вертеп (св. Николай в школі)	.05
Робітникові не треба релігії?!	.10
Не Дайся	.05
Пощо Сповідатися?	.05
Як Сповідатися?	.05
Про Христа Спасителя	.15
Упадок Родини	.25

Замовляйте—

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

УЖЕ НА ВИЧЕРПАННЮ—

КАЛЄНДАР "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" НА 1944 РІК

Хто ще його собі не замовив нехай спішиться, бо може йому забракнути як і минулого року. Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

ПОЯВИЛАСЯ ДРУКОМ НОВА КНИЖКА—

ІСТОРІЯ СВ. ПИСЬМА

НАПИСАВ о. М. Т. ПЕЛЕХ
військовий капелян

У ній оповідає автор в популярний спосіб про велич писаного Божого Слова, подає поділ святого Письма, зясовує зміст св. книг, говорить про мову, перепис і толкування св. Письма. Книжка дуже хосенна для всіх. Ціна ..... 15ц.

Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ЧИТАЙТЕ... ЗАМОВЛЯЙТЕ...

ПРОПАМЯТНУ КНИГУ

З НАГОДИ 50-ЛІТТЯ НАШОГО ПОСЕЛЕННЯ В КАНАДІ

Ціна $2.50 за Примірник з Пересилкою

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ГУРТОВИЙ СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

КАЛЄНДАР НА ЛЮТИЙ, 1944

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)		НОВИЙ СТ., (Григоріянський)	
19	В Пр. Макарія Єгипет.	1	В Мч. Трифона
20	С † Преп. Евтимія В.	**2**	**С Стрітення ГНІХ**
21	Ч Пр. Максима	3	Ч Симеона і Анни
22	П Ап. Тимотея	4	П Прёп. Ізидора
23	С Сщмч. Климента	5	С Мч. Агафії
24	**Н Неділя Митаря й Фарисея**	**6**	**Н Нед. Блудного Сина**
25	С † Св. Григ. Б. (Загальн.)	7	П Преп. Партенія
26	В Преп. Ксенофонта	8	В Вмч. Теодора
27	С † Пер. м. св. Ів. Золот.	9	С Мч. Никифора
28	Ч Преп. Єфрема Сир.	10	Ч Мч. Харалампія
29	П Пер. мощ. св. Ігнатія Б.	11	П Сщмч. Власія
30	**С Трьох Святителів**	12	С Субота Задушна. Мелетя
31	**Н Неділя Блудного Сина**	**13**	**Н Неділя Мясопустна**
1	П Лютий. Мч. Трифона	14	П Преп. Авксентія
2	**П Стрітення ГНІХ**	15	В Ап. Онисима
3	С Симеона і Анни прор.	16	С Мч. Памфили
4	Ч Пр. Ізидора	17	Ч Вмч. Теодора Тирона
5	П Мч. Агафії	18	П Св. Льва папи
6	С Суб. Задушна. Пр. Вукола	19	С Ап. Архіпа
7	**П Неділя Мясопустна**	**20**	**Н Неділя Сиропустна**
8	П Вмч. Теодора Стратилата	21	П Преп. Тимотея (В. Піст)
9	В Мч. Никифора	22	В Найд. мощ. мч. в Евгенії
10	С Мч. Харалампія	23	С Сщмч. Полікарпа
11	Ч Сщмч. Власія	24	Ч † 1 і 2 н. Гл. Ів. Хрест.
12	П Св. Мелетія	25	П Тарасія
13	С Преп. Мартиніяна	26	С Св. Порфірія
14	**Н Неділя Сиропустна**	**27**	**Н 1 Неділя Посту**
15	П Ап. Онисима (Вел. Піст)	28	П Преп. і ісп. Василія
16	В Мч. Памфила	29	В Преп. Касіяна

УСТАВ НА ЛЮТИЙ

6. Нед. Митаря й Фарисея: Гл. 1, Єв. утр. 1. Сл.Б.: Ап. 296, Єв. Лук. 89. **Загальниця** до неділі Блудного Сина.

12. Тр. Святителів: Всеноч. Єв. утр. 36. Сл Б.: Ап. 335, Єв. Мт. 11.

13. Нед. Бл. Сина: Гл. 2, єв. утр. 2. Сл. Б.: Ап. 135, Єв. Лук. 79.

15. Стрітення ГНІХ: Всеночне. Сл. Божа: Ап. 316, Єв. Луки 7.

20. Нед. Мясопустна і Попразд. Стрітення: Гл. 3, Єв. утр. 3. Сл. Б.: Ап. 140, Єв. Мат. 106.

27. Нед. Сиропустна: Гл. 4, Єв. утр. 4. Сл. Б.: Ап. 112, Єв. Мат. 17.

28. Понеділок: Початок Великого Посту.

ПОМЯНИК ЗА УСОПШИХ РОДИНИ, з пересилкою ..... 15ц.
Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

АНУ,— ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на наступні питання знайдете на 5-ій сторінці обгортки).

1. Як називається та **золота тарілочка,** що на ній священик освячує хліб підчас Служби Божої?

2. Чому тяжкий гріх називаємо також гріхом **смертельним?**

3. Котрі з сімох Христових Тайн можна приймати **тільки один раз** у житті, і **більш ніколи** вже повторяти їх не вільно?

4. Проти **котрої Божої Заповіди** согрішив той, що постановив собі вкрасти якусь цінну річ, але в дійсності її не вкрав, бо трапилась несподівана перешкода?

5. Звичайно говоримо про дванадцятьох Христових Апостолів; але чи в дійсності їх було тільки **дванадцять,** чи може трохи більше? Скільки отже.

6. Наливши в чашу вина, що має бути освячене на Службі Божій, священик завжди домішує до нього трошки води, принаймні одну краплю. Тієї церемонії ніколи невільно священикові опустити, бо вона має надзвичайно **важне та глибоке символічне значення.** Прошу сказати—яке?

7. Котру **подію з життя Ісуса Христа** пригадує нам "Великий Вхід," на співаній Службі Божій, коли священик урочисто переносить "Чесні Дари" з жертівника на престіл, співаючи при тім: "Святійшаго, Вселенскаго"... іт.д.?

8. Що означають слова: **"І всіх, і вся"?**

9. Службу Божу Святого Василія Великого правимо **десять разів на рік.** Чи знаєте, в котрі дні?

10. Де,—в якім **краю** та в якім **місті** лежить тепер похований, Святий Отець Николай?

11. Ви нераз уже чули про славного українського короля Данила, що панував у Галичині в тринадцятім столітті. Та чи знаєте, від кого Данило одержав той свій королівський титул і корону?

12. Один простенький чоловік, що перший раз був на Архирейській Службі Божій, казав опісля: "Ах, яку ж то файну шьипку мали Владика в церкві! То си раз шьипка,—хоч не жаль на неї подивитися!"

А ми спитаємо: Як та "файна шьипка" властиво називається?

ЧИ ВИ ВЖЕ ВІДНОВИЛИ ПЕРЕДПЛАТУ "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"?

Як би я мав та орлиної крила

Якби я мав та орлиної крила,
Я так високо хотів би літати!...
Я намагався б над хмари піднятись,
Щоб все побачить, усе розпізнати.

***

Якби я мав та надлюдську силу,
Я з лихом вражим хотів би боротись;
Все людське горе я в морі втопив би,
І всім розкрив би райськії ворота.

***

Як би я мав та ґранітную віру,
Я не злякався б страшної руїни:
Я все казав би: "Бог Святий над нами!"
Й спокійно ждав би волі України.

***

Якби я мав повну владу над світом,
Я б пишний трон щирозлотий поставив,
Христа-Царя я на нім посадив би,
Його б во-вік величав я та славив.

***

Як би я міг всі народи з'єднати,
Я всіх охоче Христові віддав би,
І всі служили б Йому, як Цареві;
І, як діток, Він усіх їх кохав би.

***

І жили б гарно всі в Його державі,
І всі б любились, мов брати рідненькі,
І всі по смерти б до неба дістались,
І я між ними, радий та втішненький.

Василь Вихопень,
Сіба, Алберта.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск.
Передплата на рік в Канаді $1.00—Загранicею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 16, Число 2. **Лютий** **1944**

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛЮТИЙ

Справедливість для праці.

Дня 15 травня, Року Божого 1891, сталося щось таке, що для цілого світу мало надзвичайно велике значення. Святіший Отець Лев XIII., Римський Папа, оголосив свій лист, так звану папську енцикліку, що могутнім голосом пролунала від одного кінця світу, аж до другого.

У тій своїй славній, преславній енцикліці Святіший Отець, із усією силою та повагою Христового Намісника на землі, протестував проти страшної кривди, що її заподіяли мільйонері-капіталісти нещасним робітникам.

Бо кривда та дійсно жахлива була, як на европейськім, так і на американськім континенті. Капіталісти будували могутні машини, закладали фабрики, скликали нарід на роботу. І бідні люди з усіх усюдів стали масово горнутись до тих фабрик на заробітки так, що небавом ті фабричні центри розвинулись у велетенські міста.

І через те, що так багато людей зголошувалося до праці по фабриках, ціна робітника впала дуже низько. Маючи в чім вибирати, захланні капіталісти приймали до роботи тільки тих, що казали собі платити якнайменше. А люди, притиснені бідою, годилися робити й за пів-дармо, або тільки з голоду в місті марно не загинути.

Ну, й уявім собі, якщо можемо, те страшне пекло людської нужди, що тоді в тих фабричних центрах запанувала:

"Ось величезні фабрики, з могутніми, крикливими машинами, з високими коминами... А кругом фабрик—брудні, нужденні бараки, а в бараках тих повно- повнісінько людської бідноти: чоловіків, жінок, дітей. І всі вони, ден-у-день, мають одне й те саме: тяжку роботу від досвіта аж до пізньої ночі, і марне животіння серед страшного бруду, сажі та фабричного диму,— серед вічного гуку, гамору, шуму та свисту машин,— серед вічних

проклонів, нарікань, зіпсуття та найгіршої моральної гнилі, що звичайно в тих нещасних середовищах так легко розвивається й доходить до небувалих розмірів."

А тим часом капітали мільйонерів росли та й росли— зрошені потом і кров'ю сотень, і тисячів, і десяток тисяч покривджених та поневолених тих людських істот.

Та найгірше було те, що захланність капіталістів не хотіла навіть того признати, що бідним робітникам кривда діялась. На всякі замітки вони мали одну й ту саму відповідь: "Ми робітникам ніякої кривди не робимо; ми ж їх до праці не змушуємо, вони самі просяться на роботу до нас, і ми їм платимо завжди те, що вже заздалегідь згодилися платити."

Аж укінці Святіший Отець Лев XIII ухопив перо до рук, і написав безсмертну енцикліку "Рерум Новарум" в обороні своїх безталанних, покривджених та безсердечно використовуваних дітей. В енцикліці тій, найвищий Сторож закону Божого на землі, здирав фарисейську маску з лиця тих мільйонерів, що казали: "Ми ніякої кривди робітникам не робимо, бо ми їм платимо те, що згодилися платити."

"Так, так," відповів їм Христовий Намісник: "ви платите, те що згодилися платити; ви угоди своєї додержуєте; але знайте, що сама та ваша угода вже несправедлива була, бо ви заздалегідь погодились із робітниками, що вони за пів-дармо будуть на вас працювати; правда робітники на ту несправедливу угоду пристали, але що ж мали інакше робити? Замість з голоду загибати, вони погодились на все. І так ви використали їх трудне положення, і за тяжку невтомну роботу, дали їм заплату, що навіть не варта зватися заплатою, а радніш кривдою, що голосно кричить до Господа Бога, домагаючись Його справедливої помсти."

В своїй енцикліці Святіший Отець, як Найвищий Учитель святої Правди на землі, ясно виложив науку про те, що робітникові належиться завжди справедлива заплата: не тільки така, щоб він із голоду не вмер, а така, щоб він міг дійсно по-людському влаштувати своє життя. Заплата, що її хліботавець по справедливості повинен дати робітникові, має бути така, щоб йому дозволила удержати жінку й дітей, щоб йому позволила на потрібний відпочинок, щоб йому дала спромогу забезпечитись на старість, або на випадок слабости чи каліцтва."

Підо впливом тих ясних та світлих ідей, що їх великий Папа висловив у своїй преславній енцикліці, змінився поволі сам спосіб думання в кругах капіталістів. І сьогоднішні капіталісти вже стидалися б отверто говорити так, як говорили їх попередники в минулому столітті.

Сьогодні вже положення робітників незрівняно краще, як тому

п'ятдесят років було. Одначе до того високого ідеалу, що його змалював Папа Лев XIII. у своїй енцикліці, ще й сьогодні далеко. І тому теперішній Святіший Отець, Пій XII., поручає членам Апостольства Молитви цього місяця спеціяльно благати Господа Милосердного, щоб своєю ласкою поконав ненаситну захланність тих, що готові кривдою використовуваних робітників дорбляться.

Тож, молімся сердечно, щоб відносини між хліботавцями й робітниками наблизились якнайбільш до ідеалу висловленого в енцикліці великого Папи Лева XIII, щоб людську працю трактовано дійсно по-справедливості, та щоб уже щезли раз на світі причини ненависти, страйків, революцій та жорстокої борні між бідними й багатими.

СИЛА БОЖОЇ ЛАСКИ

Святого Климента Гофбавера покликали раз до одного вмираючого чоловіка, що вже двадцять і два роки не був у сповіді. Одначе грішник той навіть на смертній постелі не думав каятись. На всі гарячі просьби та переконування святого сповідника, мав він тільки одну відповідь: "Відчепіться від мене та йдіть, щоб я вас у своїй хаті більш не бачив!"

Святий Климент відійшов поволі до дверей, але там на порозі задержався, наче б іще чогось дожидав. Минуло кілька хвилин, і хорий чоловік знову закликав голосно:

"Ну, й чого ж ви ще стоїте?! Я ж вам уже ясно сказав: щезайте мені з очей і залишіть мене в спокою!"

"Друже, відповів йому на те святий, поважним, урочистим тоном: Я нераз уже був при щасливій смерті тих, що, з Богом померені, вмирали. Сьогодні ж перший раз маю нагоду бачити, як покидає цей світ душа грішна та неразкаяна."

І дивне диво: те просте слово святого Климента так сильно потрясло душею закаменілого грішника, що той в одній хвилі навернувся і, побожно прийнявши Христові Тайни, зійшов з цього світу, поєднаний з Господом Богом.

Де ж мені, Господи, було добре без Тебе? Або коли могло мені зле бути з Тобою? Краще мені ради Тебе бідувати, ніж без Тебе багатіти. Краще з Тобою по землі скитатись, ніж без Тебе сидіти в небі. Бо небо там—де Ти; а де Тебе нема—там пекло й смерть. Ти моя надія, Ти моє впование, Ти потіха моя, і завжди вірний мій заступник.

(Наслідування Ісуса Христа, Кн. 3. Р. 59)

Дрібні Картини з Життя

Двері дому стояли вже заздалегідь широко відчинені, коли священик прибув із Божими Дарами. Він приніс Святе Причастя старенькій жінці, що лежала слаба та немічна, й негодна вже була зайти до церкви. Її дочка, разом зо своїми трьома маленькими дітьми стояла побожно навколішках коло порога, держачи запалену свічку в руках. А діточки, мов троє ясних ангеляток, склали свої дрібні руки до молитви, щоб сердечно привітати Ісуса.

Звичайно там, де лежить хора людина, панує настрій сумовитий. Та в хаті тій, що про неї тепер говоримо, ніякого такого смутку не можна було завважити. Там панувала тільки тиха, солодка радість, що її розбудили відвідини Божественного Гостя... Слідом за священиком увійшли вони всі четверо в кімнату хорої, та й побожно повставали навколішках коло її ліжка...

Старенька бабуся розкрила очі свої саме в хвилю, коли священик вийняв із-під плаща маленьку дароносицю, й поставив її на столі... Потім слабі бабусині очі знову заплющились, і руки на старечих грудях схрестились, і з уст полилась молитва гарячими потоками, що, мов із джерела, трискали з щирого й побожного серця.

Священик став приказувати літургічну молитву: "Вірую, Господи, і ісповідую"... Нарешті приступив до ліжка та, з позолоченої дароносиці добувши святу частицю Евхаристії, подав її хорій жінці, кажучи: "Чеснаго, пресвятаго, пречистаго Тіла Господа Нашего Ісуса Христа причащається раба Божая, во оставленіє гріхов своїх і в жизнь вічви на знак глибокої пошани. Священик проказав решту ную. Амінь."

Старушка насилу підвелась із подушки, та прийняла Святе Причастя. Всі ж інші похилили низько свої голови на знак глибокої пошани. Сявщеник проказав решту молитов, назначених у Требнику, потім старанно обмив дароносицю та ложечку, й накінець став і собі навколішки, щоб разом із тими побожними душами ще трошки помолитися.

Здавалося, що якась надземна атмосфера святости спливала з високого неба в ту хатину, й розходилась по всіх її кутках. Не диво: Христос, Син Бога Живого загостив у той тихий дім, і щирі душі висловлювали Йому свій сердечний привіт.

* * *

Священикові прийшлось довгенько ждати на сходах, поки двері дому перед ним відчинились. Був то прекрасний, люксусовий дім, і вже з першого погляду можна було легко догадатись, що не абиякі багатирі в ньому живуть. Перед великими панами, перед багатими гостями, двері того дому завжди негайно відчинялись, і то широко, настіж. За те священик із Найсвятішими Тайнами мусів чекати на сходах...

Аж накінець вийшла служниця відчинити. Сказала йому, що треба буде дуже по-тихеньку заховуватись, бо в домі ще всі сплять. Потім повела його до кімнати, де лежав хорий батько молодої пані дому. Але перед самими дверима кімнати знов казала йому ще трохи чекати, поки сама піде розбудити хорого. Служниця та не була католичка. Тож годі було вимагати від неї більш зрозуміння й пошани для Найсвятіших Тайн. Але ж бо всі інші в домі були католики... І хоч то був день, коли в парафії священик звичайно розносив Святе Причастя для хорих, то все таки ніщо в тім панському домі не було приготоване до тих святих відвідин.

Старенький пан був дуже невдоволений, що його раніш не збудили. Він зачав гірко жалуватись на свою дочку, що за нього недбає; потім дуже перепрошував священика за брак усякого приготування. Він сам був добра людина, але що ж міг порадити? Вже давно перестав він бути господарем дому, а дочка робила все по-своєму. Правда: він прийняв Святе Причастя щиро й побожно, але на обличчі його все таки видно було вираз якогось ніби стиду, ніби заклопотання... І він ще раз оправдувався перед священиком, поки той вийшов з його кімнати.

Зійшовши на долішній коридор, священик стрінувся з молодою панею дому. "Ах, дуже Вас, Отче, перепрошую" —промовила вона байдужно, нещиро: "але ми всі були такі потомлені! Ми ж учора сиділи до першої години по півночі!"

Священик, попращавшись, відійшов, але слідом за ним, здавалося, летіли останні слова легкодушної жінки: "Такі потомлені!" Так,—занадто потомлені, щоб набожно

привітати Спасителя на порозі свого дому. Ах, світе нещасний, світе, без розуму й без серця! Коли ж нарешті опам'ятаєшся ти? Коли ж пізнаєш ти свого Бога, Творця й Спасителя?...

* * *

Священикові сказали виразно, що не було вже багато часу до страчення. Години недужого були пораховані, а та остання іскра життя, що в нім іще слабенько тліла, так легко могла погаснути першої ліпшої хвилі!...

"Чоловік той," казали: "був католик." Правда: про релігію він не дуже то й дбав і, хто зна, коли в церкві був... "Але от тепер умирає, тож треба нещасну душу рятувати." Хтось із близьких сусідів сповістив священика про той випадок. Взявши отже з церкви Найсвятіші Тайни та єлей, священик негайно пішов.

Одначе до того хорого не так легко було доступити. Жінка його стала на порозі хати й священика ніяк не хотіла пустити до середини. Треба було з нею насамперед довго торгуватися, треба було її переконувати, що священик не приходить ані по гроші, ані не хоче недужому вкоротити або затруїти життя, а навпаки: бажає його потішити, скріпити на дусі, та й останні хвилі йому осолодити. Накінець жінка махнула рукою, на знак згоди. "Нехай уже буде, йдіть у хату" промовила, але якось так, мов за напасть. І священик увійшов. Жінка покликала ще двоє своїх дорослих дітей, і всі троє вони поставали собі безцеремонно коло ліжка, бажаючи подивитись, що то з те собі від мене духовної помочі?"

Розплющивши на мить свої очі, хорий глянув неприхильно на священика, й відповів:

"Ні! Нічого мені від таких, як ви, непотрібно!"

"Але ж я про вас чув, що ви католик. Чи може ні?"

"Ні!"

"То всетаки ви принаймні колись признавалися до католиків."

"Так, колись... Але я вже давно перестав вірити у всі ті ваші забобони й казки..." У відповіді тій чулося невимовне огірчення, втому та знеохоту до життя.

"Ах, брате дорогий," промовив священик: "Чи вам не страшно було б сходити з цього світу, навіть не подумавши, що треба з Богом помиритися?"

Замість відповісти на це, хорий заплющив очі. Жінка тоді накинулась образливими словами на священика й стала йому гірко докоряти, що прийшов мучити й страшити їй хорого чоловіка. Потім, нахилившись над ліжком, вона просила чоловіка, щоб усяку думку про смерть від себе геть відкинув, та щоб нічого не боявсь.

"Брате," промовив іще раз священик: "сповідь—то така легка річ! Дві-три хвилині часу вистане на те, щоб душу з усіх гріхів очистити-обмити, а я тут маю ще й Святе Причастя з собою. Чи не схотіли б ви тепер прийняти свого Бога та Спасителя до серця?"

Чоловік широко розкрив свої очі, а в погляді тім видно було якесь ніби вагання, ніби пошану, чи навіть страх. Він глянув на свою жінку... Потім із великим зусиллям обернувся на ліжку до стіни, щоб не бачити священика. "Вступіться з моєї хати!" промовив він, захриплим голосом: "Оставте мене в спокою!"

Накінець священик був змушений відійти, тримаючи далі свою руку на святій дароносиці, де під заслоною евхаристійного Хліба перебував живий Бог і Спаситель світу. Вертаючись додому, священик із великим смутком повторяв собі в серці те, що святий Іван у Євангелії про Сина Божого каже: "У своє прийшов, і свої не прийняли Його!"

* * *

Для священика було це джерелом великих духовних потіх кожний раз, коли приносив Святе Причастя одній молодій особі, що жила разом зо своєю стареньою мамою. Мала заледве п'ятнадцять років, і вже поволеньке гаславмирала на сухоти.

В назначені дні, коли священик мав до тієї хати прийти з Божими Дарами, старенька мати й хора дочка вже довго перед тим молилися разом голосно. Скінчивши довгий ряд молитов, що їх вони собі самі назначили, обидві вони говорили потім ще довго з собою про Ісуса Христа, про Найсвятіші Тайни, про небо й усякі інші святі речі, аж доки священик не прийшов.

Входячи в ту хату, священикові кожний раз здавалося, ніби входить у сам передсінок Божого неба. Він мав незвичайно миле враження, що кожне слово святої літургії знаходить виразний відгомін у тих двох гарячих серцях: в серці матері-старушки, що біля ліжка навколішках молилась, і в серці її донечки, що, не зважаючи на свою смертельну недугу, була направду щаслива, мов ангел. В очах тих двох побожних християнок, здавалось, уже на цім світі горів ясний промінь небесного захоплення.

І кожний раз, як священик уже пресвяту частицю Ев-

харистії хорій подав, мати й дочка просили його, щоб був такий добрий, ласкавий іще трошки задержатись, і бодай ще кілька слів їм сказати про Господа Бога та про Спасителя...

Священикові нераз треба було великого зусилля, щоб опанувати своє зворушення та й не розплакатись... І він думав собі: "Ах, скільки гарних речей про Господа Бога та про Спасителя могли б розказати мені ці дві святі душі! Вони ж постійно живуть у сяєві Його божественної присутности. Їхні крилаті думки так часто линуть ген аж у небо, перед трон Божої Тройці!"

О, ти, сивоволоса, старенька мати, та й ти, вмираюча доню! Ви обидві зрозуміли ту прегарну таємницю, що про неї говорив цар Давид, кажучи:

"Попробуйте, то й побачите, який добрий Господь!"

- ПОДЯКА -

Рік 1942-ий був золотим роком для нашого дорогого Згромадження Сестер Служебниць Пр. Непорочної Діви Марії. Вже поверх пів сотні літ зливає предобрий Небесний Отець всі Свої щедроти і ласки та опікується нами. Та не лиш від Божественного Спасителя ортимало наше Згромадження пребагато ласк і помочі в потребах духовних і матеріяльних— але і здибалися особи благородного серця, котрі цінять працю Сестер і з нагоди Ювилею зложили свій дар на Інститут Пр. Серця Ісусового. Подібно як у ріжних місцевостях, де наші Сестри працюють для добра народу улаштовано Ювилейні Торжества, так і добродії йорктонського, канорського і рамського округа жертвували свої щедрі дари і тим самим помогли сплатити довг, котрий від многих літ тяжів на цім домі.

Особливша подяка належиться Високопреподобному Отцю Бахталовському, Візитаторові Отців ЧНІ., що за його старанням моргеджу.

можргеджу.

Також заслугують на особлившу подяку Лицарі Колюмба, котрі за стараннням Брата Альойзія, ЧБХШ, зложили в дарі чек на $500.

Всім добродіям нашого Інституту висловлюємо найщирішу подяку. За Вашу жертвенність най Дитятко Ісус благословить всі Ваші змагання у цім життю, а вічним щастям у будуччині.

Сестри Служ. П.Н.Д.М., Йорктон, Саск.

Історія Малого Цигана

Діялось це Року Божого тисяча шістсот четвертого. Панство Маріяки верталися з далекої подорожі додому. Мали ще тільки переїхати Париж, а там уже до їхнього замку було доволі близько. Так, але переїхати Париж не було так легко, як декому може здаватися. Столиця Франції не була ще в тих часах така елеґантна, як сьогодні. Вулиці ще не були биті камінням, і дуже часто подорожні мусіли злазити з воза, щоб із усім своїм добром не загрязнути де в болоті. А вдобавок іще вешталось тоді кругом повно злодіїв та розбійників, що їх загально називали циганами. Не зважаючи на всі гострі закони, що держава проти них видавала, ті цигани вперто й завзято виконували своє ганебне ремесло: особливо шляхетські двори та замки були постійно виставлені на їхні нічні напади.

Панство Маріяки їхали з трьома своїми дітьми, цебто двома синами й дочкою, що звалась Людвіна. І от власне троє тих молодих паненят позлазили з воза, щоб іти пішки, думаючи, що так буде безпечніш на випадок якоїсь немилої несподіванки. Та заледве пройшли вони яких кільканадцять кроків, як нагло обскочив їх рій дрібних циганят так, що годі було проміж них протиснутись. Обидва молоді Маріяки, рослі та дужі мужчини, мусіли таки добре намучитись, поки їм удалося ту ватагу малих напасників розігнати. Людвіні, що за тодішнім звичаєм мала обличчя заслонене, було дуже жаль тих нещасних дітей, що мусіли, бідні, виростати в такій смутній атмосфері страшної нужди та злочину. І от вона ніжно поглядила одного малого циганчука по чорних кучерях, лагідним голосом сказала йому кілька щирих слів, а накінець дала в руку золоту монету.

Цей об'яв християнського милосердя й любови до ближнього надзвичайно зворушив хлопчину. На знак вдячности він поцілував руку тієї шляхетної панночки, та ще хотів би був поглянути на її обличчя, але воно далі було заслонене сіткою. Побіг отже наш кучерявий циганчук уперед і, дико підстрибуючи, мов цапок, щез їм незабаром з очей.

Молоді Маріяки посідали тоді на віз, погонич ляснув

батогом, і коні бігцем пустилися в дальшу дорогу. Була вже пізня ніч, як наші подорожні доїхали до замку. Людвіна, що тоді мала чотирнадцять років, була дуже натомлена тієї далекою дорогою. Ввійшовши в свою кімнату, вона думала зараз таки кластися спати, але нагадала собі, що тієї днини вона ще не помолилась на вервичці. "Нічого,— взавтра помолюся тим побожніше, а тепер уже спати пора." Так помислила вона собі в своїй голові, аж тут нагло здається їй, ніби чує якийсь шелест і тихий людський віддих. Спочатку думала, що то їй лиш отак щось причулося,— а проте стала вважно розглядатись на всі боки. Її огорнув великий страх, і вона ніякими зусиллями волі не змогла вже того страху від себе відігнати.

—І чого б то мені боятися? —промовила голосно сама до себе, бажаючи так додати собі трохи більше відваги.— Адже я в "страхи" ніякі не вірю, а розбійники... ах, чого ж би їм до мене йти, коли я нічого такого не маю, що дійсно варто б украсти. От краще Богу помолюсь, серце своє до Нього піднесу, та й під опікою Його ніякий ворог мене не досягне.

Взяла отже вервичку до рук ,і ставши побожно навколішки, зачала молитись. Аж от раптом побачила, що із-під її ліжка заблисло враз двоє очей, а потім знову сховались. Людвіна відразу хотіла кликати кого на рятунок,— але сильний страх стиснув її за горло, немов кліщами, так що вона, бідна, й словечка промовити не могла. Вона сильно дрижала всім тілом, як у пропасниці, а серце билось-тріпотіло,— здавалося що груди розсадить; кров з усією силою бухала їй до голови, й бідна дівчина, немов би до одного місця прикута, не могла ніяк рушитись. Але по хвилі, немов ласкою Божою надхнена, вона стала голосно молитись:

—О, мій Боже, я не молюсь тепер тільки за себе саму, ані не прошу в Тебе, щоб Ти заховав мені життя; життя моє— Тобі належить цілковито. Ти дав мені його, Ти можеш його від мене й відібрати. Твоя воля свята хай буде благословенна тепер, і завжди, й на віки вічні! Благаю Тебе, Господи, за тих лихих людей, що Тебе не знають, і темним плащем ночі закриваються, щоб на світі творити зло. Так, їм, нещасним дітям чорної темряви, треба конче Твоєї могутньої ласки! О, мій Боже, дай немічній моїй руці крихітку Твоєї власної сили, скріпи слабенький голос мій у горлі, вложи мені в уста палкі та переконливі слова, вирятуй мене з великої небезпеки, де я знаходжуся тепер,

і Сам своєю небесною ласкою сокруши тверде серце того, що мене в цю хвилю слухає й розуміє. Коли буду певна, Боже, Твоєї помочі, то стану далеко сильніша, ніж він. І коли вже страх прикує його до того місця, де він у моїй кімнаті сховавсь, я зможу встати, вибігти на коридор і на поміч прикликати тих, що вже постараються видати його в руки справедливости. Але, я не того хочу, мій Господи. Я воліла б розкаяного грішника перед Твій престіл привадити, ніж злочинця видати в руки людської справедливости. Бо ти, мій Боже, прощаєш; а люди без жалю карають.

Так помолилась побожна Людвіна до Господа Бога. А по хвилі закликала знову:

—Лихий чоловіче: Я знаю, що ти під моїм ліжком сховавсь. Виходь отже мерщій із твого укриття, не бійся! За прикладом Того, що на хресті за наші гріхи мучився й умер, я хочу тільки твого добра. Правда: ти прийшов сюди на те, щоб мені заподіяти страшну кривду, але я тільки бажаю душу твою рятувати від загибелі; тож нічого боятись тобі: адже бачиш, що я лиш слабосиле дитя; вилазь отже сміло з своєї схованки!

Після цієї бесіди в кімнаті запанувала глибока тиша. Та нагло почувся знов зловіщий шелест під ліжком. І знову бідна дівчина зо страху немов задеревіла. Вона за ніякі скарби світу не була б повернула своїх очей у той бік, звідки шелест ішов. Яке ж отже було її здивування, коли, замість страшного, бородатого розбишаки, побачила вона перед собою малого циганчука, що руки свої склав, неначе до молитви й, плачучи, кинувся їй до ніг.

—Ах, паннунцю!— залебедів хлопчина,— не кличте сюди нікого! В ім'я того доброго Бога, що до Нього, Ви так сердечно молились, прошу Вас, не кличте сюди нікого!

Людвіна сіла на кріслі; була вже така знесилена, що на ногах уже ніяк встояти не могла.

—Нещасна дитино— промовила вона голосом, що дрижав від зворушення: чого ж ти сюди зайшов?

—Я виконав даний мені приказ—відповів хлопчина.

—Чий приказ?—далі питала Людвіна.

—Приказ тих, що мені дають їсти— сказав молодий циганчук.

—Хто ж тобі дає їсти на те, щоб ти зло на світі робив?

—Що ж мені нещасному робити? Мушу слухати тих, що мене годують. Чи вони прикажуть щось добре, чи зле,

—конче треба це виконати. Іншої ради нема. Але чому Ви, паннунцю, не відслонили мені були свого лиця там на дорозі?

—Але при чім тут, хлопче, моє лице? Що може бути спільне між моїм заслоненим лицем, і тим сумним фактом, що ти от у моїй кімнаті опинивсь?

—Послухайте, отже,—промовив хлопець зухвало: хто мені шкодить, тому і я стараюся шкодити, а хто мені щось добре робить, тому і я за всяку ціну намагаюсь робити добро— така вже моя вдача. І коли сьогодні кожний, без ніякого жалю, штовхав у бік, бив та проклинав, —то Ви, паннунцю, обійшлися зо мною дуже ввічливо та делікатно. Дякую Вам з душі, і то не так за ту запомогу, що її я від Вас одержав, як радніш за ті Ваші щирі-ласкаві слова, що так мені за серце вхопили. Бо то перший раз заговорив хтось до мене так сердечно. І тут, у цій кімнаті, я відразу пізнав Ваш лагідний голос, що ним Ви так гарно Бога просили за того лихого чоловіка, що сховався був під Вашим ліжком. І коли, Ви, паннунцю, приказали мені накінець: "Виходь із твого укриття!" то я готов був послухати Вас і вийти, хоч би навіть за те мала б мене стрінути найстрашніша кара.

—Отже ти нам хотів заподіяти кривду?—запитала Людвіна.

—Правду сказати: так!— відповів циганчук.— Як би Ви були відразу поклалися спати, й нічого не сказали голосно, я Вас ніяк не був би міг пізнати. Тоді я був би вийшов потихеньку з кімнати, і був би відчинив браму своїм товаришам, що там, коло замку, вже напевно зійшлись і чекають. І навіть, як би мені годі було роздобути ключа від брами, то я був би собі дав раду: я був би їм через вікно подав шнурок, щоб їм можна було вилізти на гору.

—А потім?— запитала Людвіна, ледве жива зо страху.

—О, решту вже можна дуже легко відгадати— відповів хлопчина.— Служба в цім замку не дуже численна. Особливо мало тут сильних мужчин. А навіть, якби й були, то нічого не вдіяли б проти нас. Бо коли на людей напасти несподівано серед ночі тоді, як вони міцно сплять, то навіть і найбільша сила ні на що їм не придасться.

—Отже ви були б нас ограбили, а може й помордували? —закликала Людвіна й, скочивши до дверей, потягнула за дзвінок.

—Чи ви хочете мене занапастити?— сказав хлопчина, смутний, але й відважний.

—Чому занапастити? Я того зовсім не бажаю.

—О, Ваші слуги мене тут напевно уб'ють; а хоч би й пожаліли мене, то все таки мої товариші мені не подарують. Чи сяк, чи так, прийдеться мені отже пропасти.

—Ну, коли так, то хутко утікай, поки служба сюди прийде,—порадила йому Людвіна, зворушена тією його мужескою рівновагою духа, в таких молоденьких літах.

—Це також нічого б мені не помогло— відповів малий циган, почувши на нижчому поверсі якийсь неспокійний рух;— зрештою мені все одно: чи тут, чи там, мене напевно уб'ють. Візьміть отже, паннунцю, собі оце на пам'ятку від мене!— казав далі той дивний хлопчина, даючи Людвіні якийсь маленький мішечок, що його здіймив був із шиї.

—Не знаю, що зо мною станеться, але в кожнім разі не хочу вмерти, не залишивши Вам ніякого дарунку, на знак глибокої вдячности. Опріч цього маленького скарбу, нічого більш на цім світі в мене нема; візьміть отже від мене цю пам'ятку, а тому, що так гарно вмісте Богу молитись, то моліться за мене щодня. Так, не забувайте в своїх молитвах про нещасного малого циганчука; знайте, що той циганчук, якщо тільки залишиться живим, буде Вам завжди й усюди вдячний аж до смерти.

В ту хвилю відчинились двері від кімнати й до середини ввійшов Людвінин брат, молодий граф Маріяк. Завважившн, що обличчя в Людвіни було страшно бліде, він аж скрикнув:

"Що тобі, сестричко, сталося? Чи ти може хора?"

Так кажучи, він, на превелике своє здивування, завважив малого цигана. "А ти що тут робиш?!" запитав його грізним тоном, і вже хотів до нього йти. Та, Людвіна вхопила його за руку, й промовила з повним запалом:

—Дорогий Брате, ось маємо сьогодні прекрасну нагоду виконати заповідь Христової релігії, що каже: "Творіть добро тим, що вас ненавидять!" Прошу тебе отже,— врятуй це нещасне дитя.

—Я пізнаю цього хлопця— відповів Петро (так називався Людвінин брат)— то той малий циганчук, що ми його по дорозі стрічали— що він тут робить?

—Братчику— сказала Людвіна,—я ще досі тремчу, коли згадаю, яке велике нещастя могло було нас усіх спіткати цієї ночі, якби я була поклалася спати, не помолившись уперед на вервичці. Правдоподібно, ми всі були б помордовані! Ах, яка страшна, яка жахлива річ!

І вона росказала братові всю свою страшну пригоду з циганчуком.

—Ах, ти, Іроде!— скрикнув молодий Маріяк і, погрожуючи рукою, приступив близько до циганчука, що стояв на місці, відважний, неустрашимий.

—Братчику, прошу тебе, не роби йому ніякої кривди! —закликала Людвіна, заступаючись за хлопчину.— Він іще такий молодий! і може навіть і не винен він, що на такій злій дорозі опинивсь... Хто зна, чи тепле-ласкаве слово та добрий християнський приклад не спровадить його ще на дорогу чесного життя й не визволить нещасної душі з кігтів сатани!

—Отже ти думаєш, сестричко— промовив, усміхаючись, брат— що ласкаві твої слова й добрий приклад могли б іще зробити щось добре з такого зіпсутого сотворіння, як оце?

—Попробуйте!— сказав малий циган, і підняв свій гордий а при тім і лагідний зір на молодото Маріяка.

Сподобалось Петрові оте коротке й рішуче слово циганчука; він кілька хвилин роздумував у своїй голові, що робити, аж нарешті так відізвавсь:

—Було б дуже нерозважно робити з тобою, хлопче, таку пробу. Може бути, що ти це щиро говориш, але ми твого серця не бачимо, і в душі твоїй читати не можемо. Тільки Господь Бог може проглянути сумління людське наскрізь. Щоб отже не виставляти себе самих на небезпеку, ми тебе тут, хлопче, держати не будемо. Але й у руки твоїх товаришів видавати тебе не думаємо, бо вони готові б на тобі жорстоко помститися. Думаю, що най краще буде, коли відчиню тобі в саді задні дверцята, що ведуть до річки. Підеш отже тудою; якщо дійсно маєш добру волю, то зможеш розпочати зовсім нове життя... Ходи отже за мною!

Циганчук поклонився чемно Людвіні, та сказав їй на вухо:

—Хто одного з наших візьме в оборону, такого всі боронять. Дуже можливо, що сьогоднішній невдалий напад, повториться іншим разом удень, або вночі; в такім випадку скажіть лиш голосно моє ім'я, а будете безпечні, й ніякого лиха ніхто вам уже не заподіє. А те ім'я моє знайдете виписане в тій маленькій коробочці, що я вам її залишив.

Заледве Петро з циганчуком відійшли, як Людвіна приступила до світла, бажаючи прочитати ім'я того незвичайного малого гостя, що її від нападу хижих розбишак щойно вирятував. Коробочка, що її вона від нього на пам'ятку одержала, була надзвичайно гарно та по-мистецькому різьблена, й містила в собі невеличкий кусок пергамену; на ньому був якийсь образець, але вже дуже стертий та невиразний, а вдолині можна було прочитати підпис: Агнета.

—Агнета!— вимовила голосно Людвіна, й ще раз повторила: Агнета! Якесь дивне ім'я розбійника.

Так промовивши сама до себе, побожна дівчина стала на коліна, щоб Господу Богу щиро подякувати за охорону від страшного нещастя. В молитві тій побожна дівчина не забула згадати й за малого циганчука.

Другого дня, по всім Парижі, розійшлась чутка про той нічний напад на замок Маріяків. Довідалась про те й королева, Марія Медічі, й негайно вислала свого секретаря, Антонія Лєґра, щоб довідатись, скільки правди в дих поголосках, та що властиво сталося.

Прибувши до замку Маріяків, Лєґра на власні очі переконавсь, що там усе було в якнайкращому стані, а з розбишацького нападу навіть сліду ніякого не можна було завважити. Та, молода Людвіна росказала йому тоді докладно всю історію, а на закінчення додала:

—Його ім'я, коли його вимовлю голосно, має мене в усіх обставинах забезпечити від нападу розбійників.

—Яке ж воно, те його ім'я?— запитав Лєґра.

—Агнета,— відповіла Людвіна.

—Агнета?... Гм... Якесь незвичайне ім'я розбійника...

—Правда,— незвичайне. Але він дійсно так називається; прошу,— читайте самі.

Заледве глянув пан Лєґра на ту маленьку коробочку, що йому подала до рук панна Людвіна, як уже лице його стало бліде, мов смерть, і він голосно скрикнув:

—Ах, Боже! Що я бачу!... Мій рідний брат, що пропав під час завалення моста, мав того самого дня таку саму коробочку на шиї.

Відчинивши її, пан Лєґра став такий зворушений, що тільки з великим зусиллям міг далі говорити:

—Господи! Та ж це точнісінько та сама коробочка, що в мого брата на шиї була; Агнета— то ім'я моєї матері; то вона своєю власною рукою підписалась отак під образцем своєї святої Покровительки. Де ж є тепер той хлопчина, що Вам це подарував? І яким чином дісталося це

в його руки? На милість Божу— прошу Вас, роскажіть, що знаєте більше про всю ту справу!

—Насамперед заспокійтеся, пане,— промовив старший брат Людвіни; маю надію, що поволі якось довідаємось про все, що Вам треба знати. От щойно слуга казав мені, що якийсь хлопчина стоїть перед брамою, та конче бажає бачитись із моєю сестрою— може то якраз той малий циган.

—Я його вже добре знаю— сказав на те Петро, молодший Людвінин брат,— якщо то дійсно він, то зараз вам його сюди припроваджу.

І коли по хвилі хлопчина ввійшов у кімнату, Людвіна аж скрикнула:

—Так, то той сам!

Скажи, хлопче, звідки маєш ту коробочку, що її ти залишив моїй сестрі на пам'ятку?— промовив старший Людвінин брат.

—То моя власність— відповів циган— я її ні в кого не вкрав.

—Ну, то скажи, хто тобі її подарував?— випитував далі пан Лєґра;— скажи, не бійся, ми тобі всі бажаємо добра.

Осмілений такими зичливими словами— хлопчина відповів:

—Я вам щиру правду кажу: ця коробочка— моя власність. Відколи я запам'ятав, то вона все в мене на шиї була. Тільки не пригадую собі, хто мені її на шию завісив.

—Як називаються твій батько та мати?— запитав Петро Маріяк.

—Я ніколи не знав ні батька, ні матері,— відповів на те хлопець.

—Якже це сталося, що ти попавсь між розбійників?

—Не знаю.

—Ану, подумай трохи, та пригадай собі,— промовила Людвіна— як довго ти вже між тими злими людьми.

—Я собі зовсім нічого не пригадую. Знаю тільки те, що мені другі росказували, але можливо, що це неправда. Отже казали мені, що колись, як був я ще мала дитина, витягнув мене з води якраз начальник тих розбійників, що між ними я ввесь час опісля перебував. Казали мені також, що я мав на собі якісь дорогоцінні перли, але начальник розбійників їх небавом попродав. Коли згодом розбійники побачили, що я був веселої вдачі, а до того ще й чемний, то навчили мене йти поміж людей і жебрати. І

признаюся, що та штука мені завжди прекрасно вдавалася. Я все вертався додому з гарними дарунками. Аж накінець якась тяжка недуга знівечила красу мого обличчя; тоді мене вивчили всіляких штучок, і казали йти людям кумедію показувати; і так поволі став я заробляти досить гарні гроші.

—Ну, так,— але ти нічого не кажеш мені про ту коробочку!— перервав хлопцеві оповідання пан Лєґра.

—Ця коробочка була в мене на шиї вже тоді, як мене витягнули з води. З того часу, я ніколи вже з нею не розставався.

—Ну, то ти мій брат! Мій рідний брат Гавриїл! Ми тебе стратили були в нещасній пригоді, як завалився великий міст коло нашого млина... О, як то наша бідна мати втішиться, коли про це все дізнається! Вона до смерти вже буде вдячна Людвіні за те, що своєю набожністю та розумним поведенням вернула їй дороге дитя. А тепер, Братіку, заведи мене до того чоловіка, що тебе вирятував з води. Він вартий того, щоб йому дати велику, щедру нагороду. Ходи отже, ходи!

Ще того самого дня, ввечері, до замку Маріяків прибули Пані Лєґра, мати малого Гавриїла, разом із його старшим братом Антонієм. Вона з сльозами в очах дякувала Людвіні за велике добродійство.

Оцю радість завдячуємо тій маленькій вервичці, що на ній я голосно помолилась, поки лягла спати.

Людвіна Маріяк вийшла опісля заміж за пана Антонія Лєґра, а ставши вдовою, посвятила себе цілковито на услуги вбогих і терплячих. Вона дуже ревно помагала святому Вінкентієві в його зусиллях облегшити страждання нещасного людства. А Гавриїл— малий циганчук, став також гідним учнем того великого Святого.

О, які великі наслідки може деколи мати одна-однісінька вервиця, коли її хто прокаже побожно, поборовши нехіть та втому слабої людської природи!...

Мудра Жінка

Один чоловік, батько численної родини, що немало всякої біди та горя в світі зазнав, та надзвичайно багато натерпівся, став накінець такий понурий, смутний та мовчаливий, що аж прикро було на нього дивитись. Його побожна жінка, хоч усі ті хрести та терпіння разом зо своїм чоловіком переживала, то все таки вважала отой його чорний смуток за найбільше своє нещастя. Тим то бралась вона на всякі можливі способи, щоб чоловіка свого якось потішити, розвеселити. Одначе все надармо: її слова потіхи, були мов той горох, що ним об стіну кидають, а він до стіни ніяк не хоче причепитись, і відпадає.

Накінець і сама жінка, неначе стративши відвагу, зробилась незвичайно смутна, понура й мовчалива.

Завваживши таку наглу зміну в своєї жінки, чоловік аж ахнув із великого дива. "Що з нею сталося?" питав самого себе: "Чи може знову яке велике нещастя трапилось, а вона мені про це не хоче нічого казати, щоб я ще гірше не журився? Бо чого ж іншого могла б вона сумувати? Адже в неї лагідна усмішка ніколи ще досі з обличчя не щезала."

Так роздумавши собі чоловік, став розпитувати в жінки, що їй властиво сталося.

—Мабуть щось дуже прикре тобі мусіло трапитись, — казав він до неї— коли ти вже стратила свій добрий гумор.

Одначе жінка ніяк не хотіла виявити причини свого смутку, так, що цікавість, а при тім і неспокій у чоловіка дійшли до найвищого напруження. І коли він так не переставав її гарно просити, та й своїми питаннями не давав їй ні хвилини спокою, вона вкінці ось як йому відповіла: "Минулої ночі приснився мені дуже смутний сон. І здавалося мені, що Господь Бог на небі помер. На похорон зійшлися всі ангели, великі та малі, і дуже сильно плакали. І в ту хвилю такий невимовний жаль обхопив моє серце, що я й досі не можу опам'ятатись, не можу спокою знайти."

"Ах, який смішний сон! закликав чоловік, і перший раз почав весело та щиро сміятися: "Якже тобі могло щось таке дурне та дивоглядне приснитися?!... Ну, але нехай там: приснилося, то приснилося. Одначе ніяк не можу

розуміти, чому б тобі тепер через той дурний сон попадати в смуток. Хіба ж Господь Бог може вмерти? Чи не знаєш, що Він вічний, безсмертний?"

Від цих слів обличчя жінки відразу випогодилось, і вона спитала:

"Чи думаєш, що мій сон направду не має ніякого значення? Чи направду Господь Бог ще далі на небі живий?"

"Певно, що живий!" відповів чоловік: "Як можеш щось подібного думати й говорити, наче мала дитина." (Чоловік уже зачинав побоюватись, чи може часом його жінці не помішався розум у голові).

А вона тим часом, із виразом найвищої радости, так йому стала говорити:

"Якщо воно дійсно так, як кажеш, якщо Він направду ще живе, той наш добрий, ласкавий Бог, що нас уже понад п'ятдесят років на цім світі держить, якщо далі живе той Бог, що своїм батьківським Провидінням пам'ятає про великих і про малих,— то якже можеш ти попадати в таку страшну розпуку та й надію на Нього тратити? Якщо справді той добрий, ласкавий наш Бог на небі ще не помер, то Він напевно й не змінився ні в чім. Він завжди один і той сам добрий та ласкавий Отець для всіх людей,— і як не забував про нас, коли ми ще були дітьми, так і надалі про нас не забуде, ані про наших дітей. Не роби отже стиду тому доброму Отцеві Небесному, й не трать надії на доброту Його вічну та незмінну."

Тими словами зворушений аж до глибини душі, чоловік отак промовив крізь сльози:

"О, ти мудра потішителька моя! Маєш цілковиту слушність,— ти розумніша й щиріша християнка, ніж я; але, почавши від сьогоднішнього дня,я теж уже матиму в серці велике довір'я до вічного й незмінного Бога, й прожену з душі всяке пригноблення й смуток."

Ходи за Мною, каже Ісус: Я дорога, правда й життя. Без дороги годі йти; без правди годі що знати; без життя годі жити. Я—дорога, що нею ти повинен іти; правда, що їй ти повинен вірити; життя, що його ти повинен сподіватися.

Я дорога безпечна, правда непомильна, життя безконечне. Я дорога найпростіша, правда найвища, життя правдиве, життя щасливе, життя несотворене.

(Наслідування Ісуса Христа, Кн. 3, Р. 59)

Вода з Вифлеємської Криниці

Коли всі ізраїльські покоління признали Давида своїм володарем, він вибрав собі місто Єрусалим на свою царську столицю. Та не всмак було це сусідам-ворогам, особливо войовничим филистинам. Вони відразу зміркували, що з нової укріпленої столиці молодий цар буде намагатись відібрати від них те все, що вони в ізраїльського народу були загребли.

Щоб отже до того не допустити, вони перші оголосили війну проти Давида. Великою силою війська, немов потопом яким, залляли вони всі долини Рафідім, від околиць Єрусалиму аж до самих передмість Вифлеєму.

Одначе такого геніяльного полководця, як Давид, це ні трохи не збентежило. Йому досить було кілька хвилин часу, щоб накреслити прекрасний плян оборони: заливши в Єрусалимі не дуже велику залогу, він усі свої головні сили боєві згуртував в околиці одоллямської печери, і був готовий на всякий напад ворога.

І власне там, коло тієї одолямської печери трапився тоді один випадок, що дійсно вартий особливішої уваги:

Одного гарного дня Давид, оглянувши свої хоробрі полки, вертався втомлений, до свого шатра. Погода була чудова, на небі не видко було ні одної хмарки, а ясне сонце вже не гріло, а просто пекло, палило, засипуючи землю немов огнистим жаром. Спека була така, що годі вже було й дихати. Не диво, що від тієї страшної спеки Давид цілковито охляв. А там, як на біду, ще й свіжої води нелегко було тоді роздобути.

І враз пригадались цареві щасливі його хлоп'ячі літа, коли він, як простий пастушок, вівці-ягнята пас на зелених левадах. Недалечко вифлеємська криниця була, а в ній вода завжди така добра й погожа... І мимохіть вирвалося цареві з уст оце слово:

"Ах, який любий та милий був би мені той, хто приніс би тепер кубок свіжої води з вифлеємської криниці!"

Заледве промовив він оце слово, як уже три його хоробрі воїни, Гесбаам, Елеазар, і Ємна, відійшли кудись, нічого не сказавши про те своїм товаришам. Мов ті прудконогі олені кинулись вони бігцем, і крутими гірськими ярами та проваллями добилися з великим трудом аж до Вифлеєму. І хоч так ворожого війська було всюди повно, то вони, неустрашимі, метнулись просто до вифлеємської криниці, що перед самою брамою міста стояла. І поки здивований ворог успів зміркувати, в чім річ, вони зачерпнули кубок води, і мерщій віддалилися.

Вернувшись до одоллямської печери, вони поставили воду у стіп Давида, і почувалися дуже щасливі, що наразили на небезпеку своє власне життя, аби тільки зробити приємність улюбленому володареві. І вся армія Давидова похвалила одчайдушний той поступок трьох неустрашимих героїв. Одначе Давид, більший від своїх великодушних воїнів, відмовився пити ту воду, що вони йому принесли.

"Хай Бог боронить, щоб я мав доторкнутись губами до цієї води!" закликав він сильно зворушений: "мені здавалося б, щоб я п'ю кров оцих трьох моїх хоробрих борців; бо ж вони своє власне життя наразили на небезпеку смерти задля мене!"

Так промовивши, він розілляв ту воду з кубка, і приніс дорогоцінну жертву Господеві...

І коли ми оце читаємо, мимохіть тиснеться нам думка до голови:

Не диво, що той цар Давид такий великий та славний був! Не дивно, що такі надзвичайні успіхи мав, та що ввесь нарід його щиро любив, а вояки готові були за ним і в огонь, і в воду скочити! Бо й як же не любити провідника, що так великодушно вміє опанувати свої власні пристрасті!

У згаданім випадку Давид допровадив свою здержливість аж до умертвлення; ба, що більше: до геройського акту умертвлення.

Хоч ми й не зобов'язані йти під цим оглядом так далеко, як Давид, то все таки й ми добре зробили б, як би бодай деколи вміли собі відмовити якої приємности, та зробити акт християнської покути й умертвлення.

Принаймні постановім собі рішуче зберігати розумну міру в їді; а ще більш у напитках!

Добре ім'я вартніш від великих багатств, а добра слава дорожча від срібла й золота.

Як Пій V. Став Папою

В місяці жовтня 1513-го року два священики з Чина Святого Домініка переїжджали північну Італію. Один із них був уже старенький, сивоволосий дідусь, а другий іще зовсім молодий. На одній мальовничій долині, оточеній із усіх боків зеленими верхами, побачили вони малого хлопчину, що пас кози. Саме в ту хвилю ганяв він за одним із тих непослушних звірят, що було відлучилось від стада.

—Чи бачите, Отче, он-того пастушка?— запитав молодий монах свого настоятеля.

А тим часом пастушок, що міг мати може десять років, теж завважив священиків і, поспішаючи, прибіг, щоб їм, на знак пошани, поцілувати руку.

—Як ти, дитинко, називаєшся?— запитав настоятель.

—Михайло— відповів хлопчина.

—Ну, то маєш в небі великого й могутнього покровителя; чи знаєш його? То був колись славний, преславний єпископ, правда?

— Ні, прошу Отця, мій покровитель був Архангел Михаїл, князь усіх небесних Ангелів. Коли безбожний Люціфер, перший із невидимих духів, підняв бунт проти Господа Бога, і за собою потягнув багато інших Ангелів, тоді святий Михаїл, обурившись, закликав на ввесь голос: "Хто може рівнятись із Богом?!" І за поміччю всіх вірних Ангелів, він прогнав злих духів із раю, та й скинув їх у пропасть вічного пекла.

—Чи того всього навчив тебе так гарно твій отець парох?

—Ні, прошу Отця, наш парох має дуже слабе здоров'я, і вже довгий час не було в нашій церкві ніякої проповіди.

—Звідки отже знаєш усі ті гарні речі, коли, здається, навіть читати не вмієш?

—О, я вмію читати! Мої мама щовечора кажуть мені читати, як тільки зажену кози до стайні. Мама оповідають мені також багато гарних історій. Від них довідався я й про святого Михаїла, та й про інших великих святих. Я навіть умію вже писати.

—В такому разі твої мама мусять бути дуже освічені. Як вони називаються?

—Домініка: це ім'я славного оснувателя Вашого Чина,

святого Домініка.

—Ах, то ти й про святого Домініка вже знаєш, та й про його монахів?

—Так: один Отець із Вашого Чина, проповідав минулого року реколєкції в нашій церковці. Він подарував мені вервичку і навчив мене, як на ній треба молитися.

—Ну, і ти молишся на тій вервичці?

—Так: я розважаю тоді або радісні, або смутні, або славетні таємниці з життя Ісуса та Марії. Отець Місіонар казав мені також, що як буду добрий і побожний, а при тім навчуся латини, то може навіть стану священиком.

—Чи будеш отже вчитися ще по-латині?

—Ні, прошу Отця: думаю, що Божа Мати цього не хоче, бо мої тато дуже бідні й мушу їм помагати в праці. Але от перепрошую Отців, бо мої кози можуть скористати в того, що мене коло них нема, і готові наробити шкоди. Треба отже йти до них.

І малий пастушок відійшов собі, гарненько вклонившись обом монахам.

Чарівна та стріча й розмова з малим пастушком, піддала монахам щасливу думку оснувати в Вогезі при манастирі школу для вбогих хлопчиків, що своєю набожністю та здібністю заповідали гарні надії на будуче. І дійсно: вже наступного року, на весну, Отці Домініканці в Вогезі відкрили таку школу, а молодший із тих двох монахів, що про них ми досі говорили, став у тій школі за директора. Згадавши про малого пастушка Михайла, він негайно звернувся до його пароха, отця Боскоя, що був іще дал прикутий до ложа болів.

—Чи знаєте, Отче Пароху, молодого пастушка, вашого парафіянина, що зветься Михайло?—запитав

—Знаю, знаю— віпдовів хорий старушок,—ви говорите про Михайла Гіслєрія— це дуже добрий хлопчина. А його мати надзвичайно чесна та побожна жінка. Вона приступає до Святого Причастя кожний раз, коли я тільки годен відправити Службу Божу. Але чому Ви, Отче, питаєте мене якраз про того хлопця?

—Бо я вже знаю його трохи, і дуже бажав би я допомогти йому, щоб він міг вивчитись на священика в нашім Чині.

—Сумніваюся, чи можна буде щось із того зробити. Батьки його прибули сюди недавно, прогнані з Больонії, і досі ще не доробилися. Малий Михась покищо їх одинока поміч і підпора, тим то мусить він стати не монахом, а хлі-

боробом.

—По-людськи кажучи, воно інакше й не може бути,— відповів монах: а все таки щодо того хлоп'яти, я ще надії не трачу. Їдучи сюди, я по дорозі проказав цілу вервицю в його наміренні, і маю надію, що мені вдасться якось здобути його для нашого Чина.

—Коли так думаєте, Отче, то найкраще було б тепер піти та поговорити про цю справу з родиною Гіслеріїв.

І дійсно: на просьбу монаха, Михайлів батько негайно згодився пустити свого синка до школи; хлопчина розпочав отже науку в колегії Домініканців у Вогезі й там, у п'ятнадцятім році життя посвятився Богові на службу як монах. Ставши священиком, він кільканадцять років працював як професор, опісля як магістер новиків, а накінець як настоятель кількох манастирів. Року 1556-го Папа Павло IV. іменував його єпископом міста Неті й Сутрі, а наступного року кардиналом. Після смерти Пія IV, що був наслідником Павла IV, святий Карло Боромей, архієпископ Медіоляну, покерував вибором нового Папи так, що вибір той упав на кардинала Гіслерія. Прийнявши нове ім'я Пія V., новий Папа сім років управляв Христовою Церквою надзвичайно мудро та славно. Своїми геройськими чеснотами та численними чудами він заслужив собі ту честь, що його врочисто проголосили Святим. Він знаний широкому католицькому світові як святий Пій V. А пам'ятку його Католицька Церква святкує щороку дня 5-го травня.

ІЗ ПРИКАЗОК СОЛОМОНОВИХ

Хто жалує прута, той ненавидить свого сина,— хто ж любить сина, той заранія поправляє його.

Лагідна відповідь успокоює лютість, а зневажливе слово роздуває гнів.

Ім'я Господнє—то могутня твердиня; праведник ховається туди, й почуває себе зовсім безпечним.

Хто чинить убогому добро, той позичає самому Богові, і Бог відплатить йому за добродійство його.

Карай свого сина, поки ще є надія, й не тривожся криком його.

Хто може сказати: "Серце своє я очистив, і вільний я вже від свого гріха?"

Мале дитя показує вже заздалегідь своїм поведенням, чи праві та чисті будуть колись його вчинки.

КОЛИ ЧОГО НЕ ЗНАЄТЕ, ——— ———СПИТАЙТЕ В ТИХ, ЩО ЗНАЮТЬ!

19. Питання: Правду сказати, я трохи боюся, що дехто, прочитавши це моє питання, може подумає собі: "От, якийсь безбожник,— хотів би свята касувати!" Та, Богу дякувати, так зле ще воно зо мною не є: я щиро почуваю себе вірним католиком, і добре знаю, що свята, встановлені Христовою Церквою, треба побожно святкувати.

А все таки питаю самого себе та й Вас, чи не краще було б, як би тих урочистих свят було трохи менше. Адже це для нікого з нас не є вже ніякий секрет, що люди наші тут у Канаді щораз менше свят заховують. Як надійдуть жнива, як розпічнеться молочення, то для багатьох нема вже ані Успення, ані Різдва Божої Матері, ані Чесного Хреста: косять і молотять, мов у звичайний робітний день.

Та й нема чого так дуже й дивуватися,—Канада! А Канада—то не Галичина. В Галичині на Спаса вже було по жнивах, тож весело людям святкувалось. На Успення вже люди мали новий хліб, а на Різдво Божої Матері та на Чесного Хреста вже й бараболя була викопана, та й озимина на ниві посіяна. Не жаль було отже й святкувати. І тому нарід ті осінні свята так дуже любив, і тому так громадно тоді горнувсь на відправу.

А в Канаді зовсім не те. В Канаді від Успення до Чесного Хреста—то дійсно найгарячіший час. На полях праця тоді без уговку кипить; навіть по ночі невтомні фармарі "трешують," аж тріщить, і хапають, бідачиська, що можуть, бо знають уже з досвіду, що Манітоба, Саскачеван та Алберта не жартують: першого ліпшого дня можуть грізно насупитись та й набурмоситись, і розлогі канадійські прери снігом передчасно покрити.

Не диво отже, що в такі свята, як Різдво Божої Матері або Чесного Хреста, людей у церкві на відправі мало, надзвичайно мало: кілька старенъких немічних дідів та бабусь, що вже до тяжкої роботи нездібні, і ще може дехто. Ну, й скажіть,— чи це нормальне?...

—Чи не багато краще було б, якби так у Канаді церковна Влада взяла на увагу тутешні обставини, й рішила, що ті свята **треба все переносити на неділю?** Тоді напевно не виглядали б ті свята такі бідні й понижені, як тепер виглядають...

Коли таке велике свято Божого Тіла щороку переносимо з четверга на неділю, і ніхто цьому не дивується, то чому не можна

б так само й інших свят на неділю попереносити? Правда: число святкових днів через те значно зменшилося б, але слава Божа на цім мабуть нічого не втратила б. Бо слава Божа не в тім, що свята лиш у календарі червоними літерами позначені, а в тім, що люди дійсно їх побожно святкують. Коли ж у Канаді обставини такі, що декотрі другорядні свята направду годі святкувати, то, на мою думку, найкраще було б зробити так, щоб ті свята випадали завжди в неділю. Що думає про цю справу "Голос Спасителя?"

Відповідь: Нам здається, що Ваша думка зовсім правильна. 1) Христова Церква, що від Бога одержала право різні свята встановляти, напевно має також право число тих свят у міру потреби зменшувати. 2) Встановляючи різні свята, Церква завжди вибирала до того якусь найвідповіднішу пору. Вона ніколи не робила людям "на збитки," й ніколи не назначувала свят на той "найгарячіший час," коли людям кожна година надзвичайно важна та дорога. Христова Церква, як добра, ласкава мати, компонувала свій календар так, щоб її дітям було якнайвигідніше всі ті свята заховувати.

Так,— але не забуваймо, що той церковний календар не був зладжений ані в Саскачевані, ані в Манітобі, ані в Альберті, а в теплих південних краях, над Середземним Морем. Там напевно ані Різдво Божої Матері, ані Воздвиження Чесного Хреста не випадало ніколи в "треш." Ні: церковний календар був у тих краях дуже практичний та вигідний. І нікому в ті часи навіть не снилося, що колись українці заїдуть до Канади, і той календар буде їм даватися в знаки...

Ну, то й що ж нам тепер властиво робити? О, якби то так усі наші люди були однієї думки, то справу можна б дуже легко поладнати. Тоді всі вірні, разом зо своїми священиками, звернулися б до Вищої Церковної Влади, та й гарненько попросили б деякі свята попереносити на інший, відповідніший час. І Церква напевно на таку практичну та корисну зміну позволила б.

Однак в практиці це не так легко зробити, як може декому видаватися. Нам іще дуже, дуже далеко до того, щоб усі ми були однієї думки. І коли б так сьогодні Церковна Влада рішила, що наприклад свято Чесного Хреста буде завжди випадати в неділю, то уявім собі, який крик, який вереск, який лютий рев багато з наших людей проти такого рішення підняли б...

А диявол, що ніколи не спить, і вічно тільки нагоди жде, щоб Царство Боже на цім світі руйнувати, напевно той ркик і вереск, і лютий рев прекрасно використав би на якнайбільшу шкоду Святої Церкви.

І тому не дивуймось, що церковна Влада така повільна, така, здається, нераз аж надто обережна в справі заведення якоїсь зміни. Навіть тоді, як зміна та вже багатьом, більш просвіченим, людям виглядає дуже корисна й потрібна. Бо Церква Христова має числитися не тільки з тими, що вчені та просвічені, але також із тими, що мало що знають, і мало що розуміють.

ІЗ ПРИКАЗОК СОЛОМОНОВИХ

Хто затикає вуха собі, щоб не чути, як кричить убогий, той сам колись кричатиме, та відповіди ні звідки не буде.

Солодкий зразу чоловікові хліб, неправдою набутий, але накінець у роті в нього буде повно піску.

Хто лихословить батькові та матері своїй, того лямпа погасне в глухій темряві.

При дурневі не говори, бо він знехтує розумну бесіду твою.

Не пересувай давньої межі, й не вривайся в сирітське поле; заступник бо в них сильний; і оборонить він справу їх проти тебе.

Не занедбуй поправляти свого сина; як покараєш його прутом, то він від того не вмре. Перетріпавши його лозиною, ти вратуєш душу його від загибелі.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" ЗЛОЖИЛИ:

Модельфарм, Саск. 27. листопада, 1943 р.—Родина й сусіди устроїли милу несподіванку для панства Петра й Марії Карапити, з нагоди їх 10-літнього побуту в нашій парохії. Сюди приїхали вони з парохії Бівердейл, Саск. В часі смачного обіду промовляло кількох бесідників. Гості вручили ювілятам гарний дарунок. Пан Роман Хруник візвав присутних о жертву на українську католицьку пресу. Зібрано $6.75, з того призначено $2.50 на "Голос Спасителя." Збірку переслав п. Роман Середа. Ювілятам бажаємо щастя, здоровля й Божого благословення, а всім жертводавцям щиро дякуємо за жертву.

По $5.00: І.І. Воркун.

По $1.50: А. Кульчицький, Гемтремк.

По $1.00: Анна Шкільник, Анастазія Колявська, Д. Кольба, М. Желяско, Гр. Дубик, А. Романів і М. Трафак.

По 50ц.: Гр. Козяк, Гр. Гарах і М. Барановський. М.М. Хомовий 25ц.

Усім ласкавим жертводавцям щиро дякуємо за ласкаву жертву— **ХТО СЛІДУЮЧИЙ?** оо. Редемптористи, Йорктон.

Комітет Аргентинських Українців

З Аргентини надійшло повідомлення, що дня 28. 11. 43 р. заснувався в Буенос Айресі Комітет Аргентинських Українців з цілями і завданнями, аналогічними до тих, що покладені в основу українських Комітетів, існуючих в Канаді і Зл. Д. П. А. Певна різниця полягає в тому, що Аргентинський Комітет підкреслює завдання боротьби з комунізмом та московським імперіялізмом і творення Незалежної Української Держави на Українській території.

Цей Комітет оголосив декларацію, яку наводимо за аргентинсько-українськими газетами:

ДЕКЛЯРАЦІЯ КОМІТЕТУ АРГЕНТИНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

Сучасна доба є переломовою в історії людства.

Розвиток світових подій ставить український народ, так само, як і всі ішні народи світа, незалежно від їх відношення до сучасого конфлікту, перед завданнями історичної ваги і вимагає рішень, які відібються на долі цілого ряду поколінь.

Найбільший збройний конфлікт, який знає людство, вибух в обставинах, коли український народ не був повноправним членом в родині вільних народів світа. Тому наші завдання є значно трудніші, ніж завдання народів державних, і з тим більшою енергією, посвятою і почуттям відповідальности мусить наше покоління переводити їх в життя. Не вільно нам залишатися безмовними глядачами, живучи в сучасній переломовій добі, коли перебудовується політична і соціяльна структура цілого світу на довгий ряд літ.

Щоб допомогти українському народові добути кращу будучину і зайняти належне йому місце в колі інших народів світа нижче-підписані постановили обєднатися в Комітет Аргентинських Українців і в своїй діяльности поставили собі слідуючі завдання:

1. Розвивати почуття вдячности і льояльности до Респ. Аргентини, як до прибраної Батьківщини, і боротися всіма засобами проти поширення комунізму, анархізму та інших скрайних ідей між українськими емігрантами.

2. Маючи ще живі родинні звязки зі Старим Краєм вживати в границях льояльности до нової Батьківщини Аргентини, всіх

можливих зусиль, щоб допомогти нашим братам здобути і створити Незалежну Українську Державу.

В справі наведеного в т. 2 завдання зазначаємо, що відношення українського народу до обох змагаючих на його теренах імперіялізмів совітсько-московського і німецького було і залишається однаково негативним і ворожим. Воно диктується з одного боку послідовно перевореним в життя фізичним винищенням українського народу з боку московсько-совітської орди, а з другого недвозначними заявами з боку провідників Німеччини повернути Українську територію в колоніяльний простір.

В обличчу істнуючого стану річей і в повнім почуттю відповідальности Ком. Арг. Укр. бере на себе завдання шукати шляхів для полекшення нашим братам на рідних теренах здійснити високий ідеал Незалежної Національної Державности.

В цій діяльности вважаємо за необхідне стреміти до тісної співпраці з іншими народами, що географічно і політично знаходяться в однаковім з українцями становищу, а власне Прибалтийськими державами та іншими поневоленими народами СССР.

Під загрозою з боку СССР, головного і найбільш небезпечного ворога українського народу, будемо шукати мирного порозуміння і згоди зі всіма іншим сусідами для обеднання зусиль проти спільного ворога, застерігаючи для українського народу суверенність на його етнографічній території, рівність з іншими народами і взаємне пошанування прав.

Будемо в міру наших сил звертати увагу всіх народів на агресивність Совітської деспотії і загрозу, яку вона собою уявляє для культури, розвитку і свободи людства, як рівнож висвітлювати небезпеку всякого, хочби навіть вимушеного обставинами співробітництва з нею.

Закликаємо українське громадянство в Респ. Аргентині до підтримки акції Комітету і висловлюємо горяче побажання до щирої співпраці з іншими українськими національними організаціями, для загального обеднання всіх українських сил закордоном.

Адріян Аврам. Андрій Білопольський.
Інж. Микола Гринчак. Павло Дудниченко.
Інж. Василь Коваленко, Інж. Василь Милінський.
Тетяна Михайлівська. Інж. Омелян Песціоровський.
Інж. Петро Фещенко. Віктор Цимбал.

З великою радістю приняли ми вістку про створення спільного Комітету Аргентинських Українців. Нашим братам в Аргентині засилаємо сердечний привіт і бажаємо їм успішної праці в Комітеті. Дай нам Боже в сім році всім дочекатися вільної, суверенної від нікого незалежної Української Держави в Европі.

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Йорктон, Саск.—В неділю, 9. січня, в день Первомуч. Стефана, з нагоди іменин Впр. о. Ст. Бахталовського, Візитатора оо. Редемптористів і Пароха Йорктону, в парохіяльнім домі відбулась спільна різдвяна проскура. Парохіяни, старші і молодь вщерть виповнили простору й гарно прикрашену домівку.

Вечерок розпочато колядою: "Бог предвічний..." Отець Парох згадав про гарний, родинний звичай серед українського народу, коли то батько з нагоди Різдва Христового бажає членам родини всього найкращого та ділиться з кжним спільною проскурою. Парохія— це одна родина. Як батько цеї родини о. Парох побажав усім парохіянам радости, щастя й Божого благословення та почастував усіх присутних святочною проскурою. В імени парохіян привитав о. Пароха та висказав чувства вдячности п. А. Вантух, голова парохіяльного дому. Пані М. Баран і Е. Чабан в імени парохіян, вручили о. Парохові дарунки. Довші промови виголосили того вечора: о. Д. Гаврилюк, о. Р. Хомяк, о. Ів. Бала, ЧНІ., Брат Альойзій, ЧБХШ., Директор Колегії св. Йосифа та Брат Методій ЧБХШ., професор Колегії св. Йосифа.

Привіти й промови переплітали присутні милозвучними колядами.

Опісля промовив іще раз о. Парох, подякував парохіянам за ті гарні чувства, виявлені в привітах, дарунки, а бесідникам за промови. Вкінці о. Парох вказав на місто Йорктон, як освітньо-культурний осередок українців католиків у Канаді, що повстав за Божим благословенням, при співпраці віруючих людей, за почином і жертвою бл. п. о. А. Делярого, ЧНІ., та других отців Редемптористів.

Родинний дух і святочний настрій оставили миле враження в серцях усіх, що були учасниками цего вечірка.

Належить признання паням парохії М.Б.Н.П., що приготовили цю святочну проскуру, а парохіянам за коляду $33.85 на пресовий фонд "Будучности Нації," що її перевели пп. Гр. Пристай, В. Павлюх, Ст. Майдан, Ів. Сніданко та о. Д. Гаврилюк, ЧНІ.

Аргентинські часописи принесли вістку, що в звязку з проголошенням патриярхату в Москві і назначенням Сергія Патріярхом, православні епископи, що перебувають поза границями большевії, відбули при кінці жовтня 1943 р. собор у Відні.

В соборі, як подає дальше ця вістка, взяли участь Белградський митрополит Анастазій, митрополит Серафим, голова русскої православної церкви в Німеччині й Франції, епископ Гродненський Бенедикт, епископ Берлінський Филип, епископ Праський Сергій і епископ Західної Польщі Василій.

Зібрані епископи й митрополити постановили не визнавати Сергія Московським Патріярхом і надалі триматися напрямку, вказаного попереднім Патріярхом Московським Тихоном, якого большевики свого часу арештували й заморили голодом.

З нагоди цего собору епископи й митрополити видали відповідну відозву, в котрій остерігають "віруючих християн" перед твердженням, будьто би православна церква в большевії є звільнена від переслідувань і ніби вибраний є новий патріярх Сергій.

В імені української церкви виступив Миколай, архиепископ Житомірський, котрий в своїм посланню виступив також проти нового назначеного Патріярха Сергія.

Патріярх Московський Сергій, як доносять вісти, мав виїхати до Царгороду й на Близький Схід, щоби добитися признання східних патріярхів.

НУ, І ДЕ Ж БУДЕ НА СВІТІ ДОБРО?!...

Скінчилася Служба Божа в неділю, і нарід тисячною масою з церкви на вулицю висипався. А якийсь безбожник, забажавши вдавати мудрого, став собі посеред вулиці, та й на все горло верещить:

"Ну, і де ж буде на світі добро?!... Як же, прошу ж я вас, може бути на світі добро, коли тут іще така страшна темнота, такі забобони страшні: куди не глянь,—усюди попи, хрести, церкви, дзвіниці... Ні, людоньки, не може бути добра, і не буде добра, я вам вповідаю, що не буде! Аж тоді хіба настане добро, як усі церкви з землею будуть зрівняні, і як на тих місцях, де тепер престоли стоять, зелена трава поросте!"

На цім слові хотів уже мудрагель свою промову нагло вірвати, але якийсь відважний і бистрий парафіянин додав громовим голосом ще отаке закінчення:

"Так, так! Аж тоді настане добро, як на тій зеленій траві будуть пастися такі дурні вислюки, як ти!"

Нарід, розуміється, вибухнув щирим сміхом, а мудрагель, застиджений, та упокорений, пішов, спустивши носа.

ВАРТІ ТОГО, ЩОБ НА НИХ ПЛЮНУТИ

Абрагам а Санкта Кляра, капелян цісаря Йосипа II-го, був надзвичайно здібний проповідник. Вся віденська "сметанка" та найвища аристократія завжди з захопленням слухала його наук, і не могла нахвалитись того золотоустого бесідника.

Але одного разу сталось щось зовсім несподіване: золотоустий бесідник виголосив таку проповідь, що слухачів сильно розлю-

тила та обурила. Особливо великі пані почували себе смертельно ображені.

Річ була в тім, що Отець Абрагам проповідав проти безстидних мод та нескромних жіночих одягів, що саме тоді починали в Відні поширюватись.

В своїм огнистім запалі проти всього того плюгавства, ревний проповідник пішов аж так далеко, що з усією силою закликав: "Ті жінки й дівчата, що так нескромно й безстидно зодягаються, навіть не варті того, щоб на них плюнути!"

Ображена віденська "сметанка" й висока аристократія звернулася негайно до самого цісаря й просила його "втерти носа" зухвалому проповідникові.

Прикликав отже цісар свого капеляна, та й каже:

"Бійтеся Бога, Отче,— що я чую про Вас?!... За багато собі вже позволяєте! Вам може здається, що Ви десь на селі, та й кричите до простих та непросвічених бабів?! Не забувайте, що Ваші слухачки—то неабиякі пані: архикнягині, княгині, графині, баронеси, маркізи, принцеси... Ви їх усіх минулої неділі сильно образили, і я домагаюся тепер від Вас, щоб Ви їх при найближчій нагоді перепросили, і ті образливі слова відкликали."

Наступної неділі з'їхалось на відправу ще більш тієї "сметанки" та аристократії, ніж звичайно. Всі були дуже цікаві, як то золотоустий проповідник перед ними упокориться, і буде їх перепрошувати за образу гонору.

І дійсно, слухаючи проповіди, всі мали враження, що Отець Абрагам бажає свою грубу помилку направити, й усіх за смертельну зневагу сердечно перепросити.

"Я помилився"— казав він: "так, я минулої неділі сильно помилився, але хто ж із нас, смертних істот може сказати, що він непомильний? Така то все наша людська неміч на цім світі, що ми дуже часто помиляємось. І щастя наше, коли ми це покірно признаємо, коли ми помилок своїх уперто не боронимо, коли ми намагаємось їх поможності направити. І власне я хотів би отут, на цім святім місці, свою помилку направити. В останній своїй проповіді я вам сказав: "Ті жінки й дівчата, що йдуть за грішною модою, і нескромно та безстидно зодягаються, навіть не варті того, щоб на них плюнути." І власне ці образливі слова я тут сьогодні публично відкликую і кажу "Всі жінки, що за грішною модою йдуть, і вбираються так нескромно та безстидно, **варті,**— так: я щераз кажу,— вони **варті** того, щоб на них плюнути!"

Цікаво було б знати, як смакували віденським дамам оті "перепросини," але історія про це мовчить, неначе б води набрала повні уста.

АНУ,— ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що надруковані на сторінці 3-ій обгортки)

1. **Дискос.**

2. Смертельним називаємо те все, що людині готове відібрати життя, й завдати смерть. І так наприклад кажемо: смертельна рана, смертельна недуга, смертельна їдь або отрута, смертельний випадок, смертельний ворог тощо.

Тяжкий гріх кожної хвилі готов нам відібрати освячаючу ласку. А ласка освячаюча— то правдиве надприродне життя нашої душі. Відбираючи отже нашій душі те правдиве її надприродне життя, він дійсно завдає їй страшну смерть. Тож зовсім слушно називаємо його гріхом **смертельним.**

3. **Хрещення, Миропомазання, Священство.**

4. Проти **десятої Божої Заповіди,** що каже: "Не пожадай нічого того, що належить твоєму ближньому!"

5. Всіх Христових Апостолів начисляємо чотирнадцять. Правда: до смерти нашого Господа Ісуса Христа було їх тільки дванадцять. Та згодом, на місце нещасного Юди з Каріоту, став іще Апостолом святий Матвій, а накінець і святий Павло прилучився до преславного апостольського гуртка. Святий Матвій був отже тринадцятий, а святий Павло— чотирнадцятий.

6. Крапля води, домішана до вина, означає тісну злуку вірних з Ісусом Христом. Вона пригадує нам також ту воду, що разом із кров'ю виплила з Пресвятого Ісусового Серця, коли римський вояк пробив Його гострим списом на Голгофті.

7. "Великий Вхід" на Службі Божій пригадує нам, як то колись Господь Ісус тріюмфально в'їздив у Єрусалим, а нарід вітав Його радісними окликами: "Осанна!" І як тоді Ісус в'їздив у Єрусалим тільки на те, щоб там небавом віддати себе на криваву жертву на Голгофті, так і на Службі Божій врочисто переносимо "Чесні Дари" на престіл, щоб там, перемінивши їх на Пресвяте Тіло й Невинну Кров Ісусову, відновити велику жертву Голгофти.

8. Слова: "І всіх, і вся" означають: "І всіх мужчин, і всіх жінок," цебто ввесь людський рід.

9. Службу Божу Святого Василія Великого правимо: 1). В Навечір'я Різдва Христового; 2) В день Нового Року; 3) В Навечір'я Йорданських Свят; 4) В п'ять перших неділь Великого Посту; 5) Великий Четвер; 6) У Велику Суботу.

10. У місті Барі в південній Італії.

11. Від Святішого Отця Інокента IV., Римського Папи.

12. Замість "файна шьипка" треба конче казати: **"Мітра.**

— З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ —

Впр. і Дорогий Отче Редакторе!

В "Голосі Спасителя" за листопад, 1943 р. перечитав я про парастас і набрав охоти написати як правили парастас на празник у Старім Краю, в тім селі з котрого я виїхав, а також і по сусідних селах. В селі, з котрого я виїхав, відбувалось три празники кожного року (як там казали на вбоге село три празники!). Празничний, запрестольний образ був Чесного Хреста й на Воздвиження Чесного Хреста був один празник, а на бічнім престолі був образ св. о. Николая й з тої нагоди було два празники, як казали (на теплого й зимного Николая!). Кождий раз на празник з'їздилось кількох сусідних священиків. Відправа була торжественна, як звичайно на празник. По Службі Божій був обхід три рази довкруги церкви, а по обході трьох або й більше священиків правило соборний парастас; там був той звичай, що завсіди правили на дворі коло церкви, хіба що не було погоди. А водосвяття відбувалось аж по парастасі. Але правили соборний парастас, а не щоб кождий собі замовляв, та й яких 8 або й більше правити того дня. І я вважаю, що то був дуже гарний звичай. Бо коли родина зїздиться з дальших околиць і по відправі гостяться, то не зашкодить згадати в той день і за своїх померших. Хто хотів, щоб та молитва була принята й за його померших, той складав жертву, як там по найбільшій части казали, грейцар на свічку, грейцар на парастас. А деколи складали хліби —декотрі їх з дому приносили, а декотрі їх купували й так часом і ладну купу зложили. Тут у Канаді від самого початку я того звичаю не бачив, а тепер то й думати нема що про таке, бо й так досить молодих відказує, що така довга відправа—щоб найпізніше до церкви, а найскоріше з церкви!

Посилаю передплату на "Голос Спасителя" на 1944 р., а також $1.00 за тикети, що їх отримав. Як довідуюся то вже минуло поверх 20 років від початку Вашої тяжкої, але хосенної праці. Як лише вийшло перше число, в той час "Голос Ізбавителя" мій син Василь, тепер уже Брат Методій, ЧБХШ., був у Колегії св. Йосифа в Йорктоні, й на відпусті найбільше тих чисел розпродав. За це йому отці Редемптористи пренумерували на один рік "Голос Ізбавителя." А він переписав на мене й від того часу став я читачем і передплатником "Голосу Спасителя". Нехай то буде на славу Господу Богу!

В 23-літну річницю існування друкарні оо. Редемптористів у Йорктоні, засилаю свій щирий привіт і гратуляції, бо друкарня отців Редемптористів у Йорктоні найскоріше почала видавати релігійну часопись, календарі й другі релігійні книжки, з котрих і я багато скористав.

Желаю також і на далі всего найкращого та Божого благословення. Нехай Господь милосердний допомагає Вам у тяжкій праці, а та праця, щоб увінчалась найкращим успіхом! З тої нагоди посилаю 50ц. на пресфонд "Голосу Спасителя"— разом $2.50. Желаю Вам веселих Свят і щасливого Нового Року!

Щиро зичливий, Григорій Козяк,

Ст. Майкел, Альта., 29. грудня, 1943.

Хвальна Редакціє "Голосу Спасителя":

Посилаю Вам $1.00 як передплату на "Голос Спасителя" і прошу Вас, Дорогі Отці Редемптористи, шліть його мені так точно, як Ви його слали до цего часу. Я хочу "Голос Спасителя" складати й оправити, щоб колись і мої внуки його читали та користали з нього, бо діти мої його тепер читають і дуже люблять. Посилаю Вам 50ц. на пресовий фонд. Сійте те зерно Христової науки на українській народній ниві. Нехай Господь благословить Вашу працю й нагородить її обильними плодами.

Желаю Вам веселих свят і щасливого Нового Року.

Щиро зичливий Вам, М. Барановський,

30. грудня, 1943.

Впр. Отці Редемптористи:

Пересилаю Вам $1.00 за тикети, що їх дістав, $1.00 на передплату "Голосу Спасителя" та $1.00 на пресовий фонд "Голосу Спасителя." Я й моя жена вже старенькі люди, одначе дуже дорожимо Вашим дорогим місіонарем "Голосом Спасителем." Нехай Господь Бог якнайщедріше винагородить Ваше діло. Нехай Ваша праця увінчається найкращими успіхами. Остаю з пошаною, Михаїл Желяско.

Всеч. Отці Редемптористи:

В листі пересилаю $1.00 за тикети і $1.00 на передплату "Голосу Спасителя" на 1944 р. "Голос Спасителя" є нашим ліком у нашій гризоті за одиноким сином, що є в армії. "Голос Спасителя" нераз гоїть наші зболілі серця.

Остаю з пошаною, К. Ю. Камуля.

Всеч. Отці Редемптористи:

З цілого серця дякую Вам за переслання "Голосу Спасителя." Дня, в котрім я дістала "Голос Спасителя," не забуду ніколи. В день, в котрім дістала "Голос Спасителя," сонце так ясно засвітило до нашої хати як ще ніколи передтим. Дай Боже, щоби до кождої хати цей "Голос Спасителя" засвітив таким ясним сонцем! Дай Боже, щоб "Голос Спасителя" знаходився в кождій українській родині. Посилаю $1.00 на передплату й ще раз щиро дякую. М. Мельник, Юнгставн, Огайо.

Всеч. Отці Редемптористи:

Посилаю Вам $1.00 на "Голос Спасителя" на 1944 р. Я йому дуже рад, бо щиро говорить і пише дуже гарно. Зичу Вам, Дорогі Отці, щоб його читали всі українці, всі християни. Дуже гарно редагований Ваш місіонар.

З пошаною, І. Карлаш, Роркетон.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Складаю прилюдну подяку Пресв. Серцю Христовому за Його многі ласки, для мене уділені та за вислухання молитов.

Кузьма Прокіп, Дервент, Альта.

Щиру подяку складаю Пресв. Серцю Христовому, Преч. Діві Марії та св. Йосифові за вислуханя молитов у прикрих хвилях життя. Е. Гарисон, Реджайна.

Складаю прилюдну подяку Пресв. Серцю Христовому, Матері Божій Неустаючої Помочі та св. Антоніеві за опіку над моїм сином Стефаном, що служить при війську.

К. Лужна, Ричмонд Парк, Альта.

КАРТКИ ДО ВЕЛИКОДНОЇ СПОВІДИ— 100 карток ..... 25ц.
Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ГУРТОВИЙ СКЛАД

ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Vol. 16, No. 3. THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., March, 1944

КАЛЄНДАР НА БЕРЕЗЕНЬ, 1944

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
17 С Вмч. Теодора Тирона	1 С Преп. Евдокії
18 Ч Св. Льва папи	2 Ч Сщмч. Теодота
19 П Ап. Архіпа	3 П Мч. Евтропія
20 С Преп. Льва Катен.	4 С Преп. Герасима
21 Н Неділя 1 Посту	**5 Н Неділя 2 Посту**
22 П Найд. м. Муч. у Євгенії	6 П 42 мч. в Аморії
23 В Сщмч. Полікарпа	7 В Сщмч. в Херсоні
24 † 1 і 2 Найд. гл. Ів. Хрест.	8 С Теофілякта
25 Ч Тарасія	9 Ч † 40 мч. у Севастії
26 П Св. Порфірія	10 П Мч. Контрата
27 С Преп. іісп. Прокопія	11 С Св. Софронія
28 Н Неділя 2 Посту	**12 Н Нед. 3 Посту, Хрестопокл.**
29 П Преп. Касіяна	13 П Пер. мощ. св. Никифора
1 В Березень. Прмч. Евдокії	14 В Преп. Венедикта
2 С Свщм. Теодота	15 С Мч. Агапія
3 Ч Мч. Евтропія	16 Ч Мч. Савина папи
4 П Преп. Герасима	17 П Преп. Алексія
5 С Мч. Конона	18 С Св. Кирила
6 Н Нед. 3 Посту, Хрестопокл.	**19 Н Неділя 4 Посту**
7 П Сщмч. в Херсоні	20 П Отців убитих в об. Сави
8 В Преп. Теофілякта	21 В Преп. іісп. Якова
9 С † 40 мч. у Севастії	22 С Свщм. Василія **(Поклони)**
10 Ч Мч. Кондрата	23 Ч Препмч. Нікона
11 П Св. Софронія	24 П Преп. Захарії і Якова
12 С Пр. Теоф., Св. Гр. Двоесл.	**25 С Благовіщ. Преч. Д. Марії**
13 Н Неділя 4 Посту	**26 Н Неділя 5 Посту**
14 П Преп. Венедикта	27 П Матрони
15 В Мч. Агапія	28 В Преп. Іляріона
16 С Савина папи **(Поклони)**	29 С Преп. Марка і Кирила
17 Ч Преп. Алексія	30 Ч Преп. Івана Ліств.
18 П Св. Кирила	31 П Преп. Іпатія

УСТАВ НА БЕРЕЗЕНЬ

5. Нед. 1 Посту: Гл. 5, Єв. утр. 5. Сл. Б. Вас. В.: Ап. 329, Єв. Ів. 5.

12. Н. 2 Посту: Гл. 6, Єв. утр. 6. Сл. Б. Вас. В.: Ап. 304, Єв. Мар. 7.

19. Неділя 3 Посту, Хрестопоклінна: Гл. 7, Єв. утр. 7. Сл. Б. Вас. Вел.: Ап. 311, Єв. Мар. 37.

26. Н. 4 Посту: Гл. 8, Єв. утр. 8. Сл. Б. Вас. В. Ап. 314, Єв. Мар. 40.

29. Середа вечером: Утреня з Поклонами.

КАРТКИ ДО ВЕЛИКОДНОЇ СПОВІДИ— 100 карток ..... 25ц.
Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ПОМЯНИК ЗА УСОПШИХ РОДИНИ, з пересилкою ..... 15ц.
Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

АНУ, — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці 5-ій обгортки)

1. Що означають слова: **"Святая Святим"?**

2. **Хто** вибирає Римського Папу, та й **скільки** голосів мусить одержати кандидат, щоб його вибір був важний?

3. Всякий знає, що похорон—річ невесела й смутна. Тим то в часі похорону, на знак жалоби, священик одягається в чорний фелон.

Одначе бувають випадки, коли церковний припис каже виразно, що похорон треба правити **не в чорнім, а в білім фелоні.** Коли саме? І чому воно так?

4. **Звідки** священики беруть те **Миро,** що ним опісля подають святу Тайну Миропомазання?

5. Коли на Службі Божій нарід зачинає співати "Вірую," священик здіймає з чаші великий покровець, підносить його вгору, та держить його якийсь час перед очима. **Що** властиво **означає** та церемонія? **Нащо** священик **заслонює** собі очі саме **тоді,** як хор співає "Вірую"?

6. Дайте коротку, але повну відповідь на таке питання:

"Чи маленький Ісус від своєї Пречистої Матері **молодший,** чи може **старший?**

7. Висповідався який чоловік гарно, щиро, як Бог приказав, та й уже має до Святого Причастя приступити,—аж тут наглий та несподіваний клопіт: пригадав собі бідачисько ще одну важну справу, що її конче треба було в сповіді виразно сказати, а він не сказав. Не тому, що може боявся, чи стидався сказати, а просто тому, що в ту хвилю він геть чисто був про ту справу забув.

Ну, то й що ж йому тепер, бідному, діяти? Чи вільно йому Святе Причастя прийняти, чи може треба ще раз сповідатися?

8. Колись святий Іван Золотоуст дивувався, як можуть бути на світі такі люди, що не знають "навіть," **скільки є листів святого Апостола Павла...**

Ну, а Ви тепер— чи знаєте, скільки?

9. Коли уважно приглянетесь до образа чотирьох Христових Євангелистів, то напевно завважите, що коло **Матея намальований Ангел із людським обличчям,** коло **Марка**— страшний **лев,** коло **Луки**—рогатий **віл,** а коло **Івана**—гострозорий **орел.** Звичай малювати святих Євангелистів із такими чотирма символічними знаками—дуже стародавній. Чи знаєте, що **означають** ті символічні знаки?

10. Чи в тих часах, як у нас в Україні панувала свята Ольга, а потім її внук, святий Володимир Великий, і правнук, Ярослав Муд-

рий— була вже на світі окрема "православна" Церква, відірвана від Петрової скелі, **чи може ще не було?**

11. **Чи в свято Преображення Господнього,** або, як звичайно кажемо, "на Спаса"— **є піст,** чи може то тільки подекуди люди самі собі такий звичай запровадили в той день постити?

12. Родився, не христився, до смерти не молився, а все таки **богоносець** із нього був несогірший. Хто такий

ПОДЯКА

13. лютого закінчився базар на поміч друкарні "Голосу Спасителя" в Йорктоні. При розігравці мали щастя отсі особи: 1. А. Пшик, вояк із Саскатуну, ч. 5991 С ($50.00), 2. Преп. Сестра Севастія, Йорктон, ч. 3155 ($15.00), 3. Ів. Колісник, Вішарт, ч. 5149 ($10.00), 4. Пані Свірська, Торонто, ч. 181 А, ($5.00), 5. Іван Круп, Сторновей, ч. 4682 С ($5.00), 6. Всеч. о. М. Горошко, Саскатун, ч. 4490 трирічна передплата "Голосу Спасителя", 7. М. Когуч, Айтуна, ч. 2650 D дворічна передплата БН.

З нагоди базару на поміч друкарні "Голосу Спасителя" в Йорктоні, свої жертви зложили: Н.Н. $25.00; по $5.50: Фільомена Рудик і І. і А. Лаптута. По $5.00 одна особа, Діти зо школи св. Апостолів Петра й Павла, Вилк Барре, І. і М. Лакоцький, А. Фурик, Всеч. о. С. Гриньох, С. Аркатин, Всеч. о. В. Білинський, Всеч. о. А. Рудакевич, К. Стець, К. і Т. Олійник $4.55; М. Гарис $3.75; Олекса Патрик $2.75. По $2.00: С. Романів, Всеч. о. М. Лукаский, Санишин, Всеч. о. В. Обушкевич, Ів. Демчук, К. Герман, А. Озеранець, Т. Квасна, Є. Леськів, К. Цимбралюк, Юлія Сімон, Всеч. о. М. Залігач. По $1.50: Ю. Маланчин і П. Сташко. По $1.00: Ю. Диба, Й. Андрюс, А. Мазурик, О. Гриньків, М. Дудяк, С. Цецюра, А. Когут, В. Мацелюх, Н. Матрафіл, С. Кордоновий, М. Міколіо, А. Гамуляк, М. Василишин, Т. Кочанська, А. Вагалий, А. Сотак, А. Шевчук, Т. Шкирпан, Н.Н., П. Луків, К. Корінь, М. Федишин.

Нехай Пресвяте Серце Ісуса й Преч. Діва Марія, Мати Неустаючої Помочі благословлять і якнайщедріше винагородять своїм могучим заступництвом всіх тих, що самі розкупили тикети, чи їх розпродали, переслали свій дарунок, або послужили своєю працею.

оо. Редемптористи, Йорктон.

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАННЯ МОЛИТОВ

Складаю прилюдну подяку Пресв. Серцю Христовому, Преч. Діві Марії та св. Николаєві за успішне виздоровлення ока й других многих ласк, котрі отримала в життю.

Євдокія Козакевич, Наркервю, Саск.

ЧИ ВИ ВЖЕ ВІДНОВИЛИ ПЕРЕДПЛАТУ "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"?

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Загранцею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 16, Число 3. **Березень** **1944**

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА БЕРЕЗЕНЬ

Апостольство працюючої людини.

Смутне воно, але, на жаль, правдиве, що найбільш ворогів знаходить сьогодні Христос серед робітників, або— як дехто ліпше любить казати— серед пролетарів.

Дійсно смутне й невимовно болюче воно, що ті бідні, безталанні маси робітників-пролетарів дали себе так жорстоко обдурити безбожним та безсумлінним своїм провідникам, і діявольською ненавистю запалали проти того ласкавого Спасителя, що їх усіх,—так: спеціяльно їх, робітників-пролетарів, ніжно-сердечно любить.

То з безмежної любови до них Божий Син на цей світ прийшов, щоб їм у важкій праці товаришити, та й сам Він тридцять років прожив, як бідний, покірний Робітник в Назареті. Своєю божественною наукою, та безсмертним прикладом Христос людську працю раз на завжди освятив, і глибокий сенс її вияснив, і погорджений робітничий стан підніс із глибокого пониження. До всіх тих, що труд важкий їм спину додолу гне, до тих, що болючі в них мозолі на руках, до тих, що піт кривавий нераз чоло їм заливає,— так, до них усіх Ісус так любо, так ніжно кличе: "Ходіть до мене, ви всі, спрацьовані, знеможені й важким тягарем придавлені, а я вам долю осолоджу."

Ах, хто ж занесе промінь ясного світла в ті убогі, й нераз дуже нужденні та понурі робітничі помешкання? Хто вложить крихітку тепла в огірчене серце робітника? Хто потішить наболілу душу його? Хто помаже цілющим бальсамом пекучі рани його?... Ніхто інакший, як тільки Христос—Божественний Робітник.

Так, але Христос сам особисто тепер уже поміж людей не заходить, щоб до них устами своїми промовляти, й своїми власними руками роздавати їм скарби небесних ласк. Ні,—Христос має на те своїх слуг, своїх священиків. Їх післав Він у широкий світ, кажучи: "Ідіть, і навчайте всі народи; христіть їх в ім'я Отця, і

Сина, і Святого Духа; й кажіть, їм, щоб заховували мої заповіді!"

На священиків отже вложив Христос той великий та святий обов'язок проповідувати людям Євангелію Божої Правди, обділовати їх ласкою, що в сімох Святих Тайнах захована, й особливо подавати їм таки Його самого, Живого Бога, утаєного в Божественній Євхаристії.

Та, на жаль, у сьогоднішнім світі багато таких людей, що до них священик Христовий уже ніякого приступу не має. Особливо багато таких робітничих хат, що перед священиком постійно замкнені на ключ. Із тих хат хрищені люди прогнали Ісуса Христа, викинули образ Його святий, і всякі сліди християнства стараються в себе понищити. Їхні діти виростають уже без святого Хрещення, без Миропомазання, без Сповіди, без Причастя. Ніхто тим бідним дітям нічого не говорить ні про Всемогучого Бога, ні про Доброго Спасителя та Непорочну, Пресвяту Матір Його. Ніхто не вчить їх молитися, ніхто не каже їм, чого вони на світі живуть... Тільки одне їм в голову вбивають, а саме, що Церква Христова лиш за капіталістами тягне, що священики—то вороги робочого народу, що релігія— то видумка, щоб легковірних людей використовувати й за ніс водити.

І як же цьому зарадити? Як тим нещасним людям сказати, що вони впали жертвою диявольської брехні? Як переконати їх— коли вони ніякої проповіди вже не слухають, ніякої доброї книжки до рук не беруть, з ніяким священиком нічого спільного не хочуть мати?

На все те лихо може бути тільки одна добра рада: нехай віруючі й побожні робітники (бо й такі ще, Богу дякувати, існують) стараються своїх отуманених товаришів назад привести до Ісуса Христа! Так,—робітники, що Ісуса Христа щиро люблять, можуть для справи Христової ще дуже багато зробити в тих робітничих кругах, куди священикові приступу вже ніякого нема. Так, —простий, бідний, робітник, що ніякої теольогії не вчився, але Бога в серці має і свого Спасителя сердечно любить, може стати справжнім апостолом Ісуса Христа серед таких самих бідних робітників, як він. Своїм добрим прикладом, своєю доброю порадою, своєю терпеливою просьбою він неодного свого товариша міг би, мало-помалу, і до церкви, і до сповідальниці, і до Святого Причастя припровадити... Таких світських апостолів у сьогоднішнім світі надзвичайно потрібно.

Так, але звідки їх взяти?... Сам Ісус Христос у своїй Євангелії дає нам ясну відповідь на це питання:

"Жниво," каже Він: "велике, та робітників мало; просіть отже Господа, щоб більш робітників післав на ниву свою!" Про яких тут робітників говорить Ісус? Чи може тільки про священиків? Ні,— Він говорить про свіх тих, що мають охоту поширювати Царство Боже кругом себе, отже й про світських апостолів.

Молім отже Милосердного Господа, щоб якнайбільш таких щирих робітників, таких світських апостолів грішному світові післав. Просім Його особливо, щоб серед наших українських робітників розбудив того апостольського духа, що не жалує ні труду, ні праці, ні найтяжчих зусиль, аби тільки Христові здобути якнайбільш вірних поклонників.

ХРИСТІЯНСЬКА НАДІЯ

На Тебе, Боже, ми все уповаєм;
З Тобою надії, мов квіти, ростуть;
Без Тебе—ми зжовкли листя на морозі,
З Тобою—ми рожі, що в травні цвітуть.

*** *** ***

Коли нас будяччя та терня поколе,
Коли наше серце охляне з терпінь,
До Тебе ми очі тужливо звертаєм,
До Дателя всього, Пана всіх творінь.

*** *** ***

А Ти, Милосердній, знаєш нашу неміч,
Знаєш, що ми слабнем і никнем в журбі,
И Твоє Серце знову зсилає потіху,
Кріпить нас в тяженькій життя боротьбі.

*** *** ***

А коли вже шлях наш до кінця доходить,
Коли смерть з косою стає у воріт,
То й тоді надія нас не покидає,
Бо Ти не опустиш нас, бідних сиріт.

В. Вихопень,
Сіба Біч, Алберта.

В СПРАВІ ВЕЛИКОГО ПОСТУ НА 1944 РІК

1. Від неділі мясопустної до неділі сиропустної є час заборонений на танці й музики. В тім часі не вільно їсти з мясом у середу і в пятницю.

2. Давні часи Великого Посту не позволяли на мясні страви ані на набіл. Задля важних причин наша свята Церква уділяла диспензи в той спосіб, що в перший і послідний тиждень Великого Посту не вільно було їсти мясних страв. Позволялося однак на набіл у вівторок, четвер, суботу й неділю. В 2-ий, 3-ий, 4-ий, 5-ий і 6-ий Тиждень Великого Посту не вільно було вживати мясних страв у понеділок, середу і пятницю (так само і в сиропустний тиждень). У вівторок, четвер, суботу й неділю позволялося їсти мясні страви, за відмовленням 5 "Отче наш" і 5 "Богородице Діво" перед обідом і перед вечерею.

Всі повинні старатися й тепер заховувати в той спосіб св. Великий Піст. Однак, хто не може заховувати посту як давніше приписано, той може придержуватися загальної практики, що є в Канаді й може користати з диспензи даної Епископським Ординаріятом письмом під ч. 153/43.

3. Через цілий Великий Піст позволяється їсти набіл щодня крім Великої Пятниці. Позволяється на мясні страви в понеділок, вівторок, четвер, суботу й неділю, через цілий Великий Піст, однак відмовляти належить 1 "Отче наш" і 1 "Богородице Діво" перед їдою.

Позволяється вживати смальцю для мащення страв, якщо нема набілу.

Через цілий Великий Піст **не вільно їсти з мясом у середу й пятницю.**

4. При такій великій полегші посту, кожний обовязаний надолужити Господу Богу за піст іншими добрими ділами й учинками милосердя, молитвою, поклонами, внутрішніми умертвленнями та щирим жалем за гріхи. Належить застановитися над страстями і смертю нашого Спасителя, зложити жертву на бідних і на сироти, або на церкву чи на католицьку пресу. В пості належить повстримматися від приємностей, як наприклад пиття, курення і таке інше. Відправити Святу Великодню Сповідь з належним приготуванням і щирим жалем за гріхи.

5. Час Великоднього Сповіди і св. Причастя зачинається в неділю сиропустну.

Єпископський Ординаріят.

Від Пилата до Ірода

Найвищий жидівський трибунал, так званий синедріон, проголосив був уже засуд смерти на Ісуса. Одначе ще конче треба було, щоб і Пилат, римський намісник Юдеї, той засуд затвердив. Тому жиди привели до нього божественного в'язня в п'ятницю рано. І хутко розпочалося слідство. Завваживши, що має перед собою людину цілковито невинну, Пилат бажав Ісуса звільнити від усякої кари. Одначе жиди на все горло верещали, й грозили Пилатові, що оскаржать його перед самим римським цісарем за зраду, якщо Ісуса випустить на волю. І Пилат налякався тієї погрози, й немав уже відваги стати явно в обороні невинного. Одначе він попробував іще взятись на інший спосіб. Він знав, що Ісус походить з Галилеї; знав також, що Ірод, володар Галилеї, приїхав на свято пасхи до Єрусалиму; і от прекрасна нагода для Пилата позбутися всього того поганого клопоту: він відішле Ісуса до Ірода, і нехай Ірод робить собі вже з Ним, що сам уважає за відповідне.

Десь може коло восьмої години вранці прибув отже до Ірода післанець від Пилата, й сповістив його, що Пилат, бажаючи вшанувати владу короля Галилеї, пересилає йому на суд одного в'язня, а саме Ісуса з Назарету, що Його оскаржують за ріжні злочини.

Почувши це, Ірод дуже зрадів, бо він уже від давна бажав побачити раз того славного Пророка з Назарету, та й подивитися на його чуда. Він надягнув отже на себе всі свої королівські відзнаки, засів на пишному троні й, оточений своїми дворянами, став дожидати. Аж ось надходить Ісус, скутий кайданами, а за Ним женеться люта товпа народу й представники синедріону.

Ірод негайно розпочинає слідство, й ставить Ісусові ріжні питання; та, дивне диво: на всі питання ті Ісус не дає ніякої відповіди. А тим часом Ісусові вороги на вулиці кричать, верещать, домагаються засуду смерти.

Що ж отже зробить король Галилеї? На його руках, ще свіжі сліди невинної крови святого Йвана Христителя... Він отже не має охоти брати на сумління своє ще й кров невинну Ісусову. Але він собі з Ісуса принаймні зажартує, й жорстоко висміє Його перед усіми своїми дворянами.

"Дуже можливо," сказав він: "що цей мовчазний в'язень, то тільки звичайний собі такий божевільний; можемо отже безпечно побавитись трохи його коштом. Опісля відішлемо його назад Пилатові, хай робить із ним, як сам знає."

Так промовивши, він казав одягнути Ісуса в білу одіж, бо в ті часи така біла одіж була відзнакою божевільних. Тоді, разом зо своїм двором, Ірод став насміхатися й кепкувати собі з Ісуса, мов із божевільного. Потім позволив своїм слугам і воякам трактувати Ісуса, наче яку іграшку. А накінець відіслав Його в тій білій одежі знов до Пилата. І Божий Син, покритий відзнаками божевільного, перейшов вулицями Єрусалиму, від королівської палати володаря Галилеї, до трибуналу римського намісника...

Уявім собі, якщо це можливе, всю безмежну глибінь того упокорення. Не забуваймо, що то з любови до нас Божий Син дозволив, щоб вороги так страшно понизили Його, й так підло висміяли тоді. За всі ті болючі насмішки й наруги, що їх Він і тоді прийняв, і по сьогоднішній день від ворогів своїх приймає, стараймось надолужити Йому якнайбільшою пошаною. Так: із якнайглибшою пошаною трактуймо завжди нашого дорогого Спасителя, і всю святу Релігію Його, і навіть найменшу подробицю в тій Релігії. Нехай нас Господь береже від того, щоб ми колись пристали до товариства Іродового, й легкодушно та зневажливо думали, чи говорили про якусь хоч би й найменшу річ, що до святої Христової Релігії належить!

(Із приказів Соломонових)

Хто боїться людей, той у біду попаде; хто ж Господа боїться, той безпечний.

Не надто часто заходи до дому друга твого, а то переситиш його, й станеш йому ненависним.

Вервиця Стала в Пригоді

Одного разу Йосип, молодий лісничий графа Гомберґа, блукав лісом, надзвичайно смутний та понурий. Зовсім не мав щастя того дня. По кілька разів уже пробував застрілити серну, або хоч зайця, та й ані разу не поцілив, а накінець загубив десь коробку з порохом. Одначе найбільш журило його те, що багато всіляких ловців без ніякого позволення снувалися лісом, і безкарно винищували звірину. Він уже нераз засідався на тих смільчаків, але вони завжди вміли на час висмикнутися йому зперед очей, і далі зухвало виконували своє грабіжне ремесло.

Роздумуючи такі невеселі думки в своїй молодій голові, Йосип вийшов на ту стежку, що просто вела до ґрафської палати: хотів уже вертатися додому, аж тут нагло пес його став страшно гавкати й, скрутивши вбік, кинувся до глибокого рова. А звідти незабаром почувся жалібний стогін та болючі зідхання. Не було отже сумніву, що комусь трапилась нещасна пригода. Піщовши скорим кроком туди, лісничий побачив, що на дні глибокого рова лежала якась старенька жінка. Вона призбирала собі була в лісі трохи сухого ріща й, вертаючись додому, впала припадково в той рів, і ніяк не могла своїми власними силами піднятись. Йосип із правдивим спочуттям допоміг старушці видобутись із пропасти, але бідна та жінка так дуже скалічила собі була ногу, що не тільки йти, але й стояти вже не могла. Не довго думавши, моторний юнак узяв старушку на плечі, і завдяки своїй молодій силі заніс її без ніякого труду до хати, що недалеко стояла. Там поклав він хору жінку на вбогу постіль, скалічену ногу обмив їй старанно вином, (бо в часі полювання він завжди мав коло себе бутельку вина) і обв'язав рану куском чистого полотна.

Бідна старушка, що вже в лісі назвала була Йосипа своїм великодушним добродієм, знову стала висловлювати йому якнайсердечнішу вдячність.

—Хай милосердній Бог стократно заплатить вам, Шляхетний Юначе, за велике добро, що ви мені вчинили!— за-

кликала вона, зворушена. — Щастя, здоров'я й велике Боже благословення як на цім, так і на тім світі, хай невпинно спливає на вас! А якби колись ви опинились у якім клопоті, чи нещасті, то нехай Боже Провидіння негайно пішле вам такого самого щирого добродія й помічника, яким ви сьогодні показали себе супроти мене!

Так промовивши, старенька жінка витягнула зпід подушки вервичку, прикрашену блискучим сталевим хрестиком, і з дитячою простотою подала її молодому лісничому.

—Не погордіть, шляхетний юначе, оцим подарунком убогої старушки, що не всилі вам дати нічого більш на знак великої вдячности. Візьміть, прошу вас, оцю вервичку,— це моя найцінніша пам'ятка. Колись мій Івась молився на цій вервичці, як був іще малий, а тепер уже від давна не маю про нього ніякої звістки.

І коли промовляла ці останні слова, видно було, як груба сльоза скотилась по її блідому та зморщеному обличчі, і впала на землю. Йосип зо зворушенням поглянув на старушку.

—Дякую вам, бабусе, що ви такі добрі для мене,— промовив він;— але тому, що вервичка ця така для вас дорога пам'ятка, то вже краще заховайте її далі для себе.

—О, ні, ні! Візьміть її, дорогий пане,— наставала далі старенька.— Правда: невеличкий це дар, але Божа ласка може дуже збільшити його вартість. Ви ще такі молоді, й виглядаєте такі добрі та чесні, що напевно мусите бути також релігійні, побожні. Чи не так?

Йосип уже далі не опирався і, не відповівши на те ані слова, сховав вервичку до кишені, потім поклав на столі трохи грошей і, сердечно розпрощавшись зо старою жінкою, відійшов. Її слова зробили надзвичайно велике враження на юнака, бо пригадали йому, як то колись побожний його батько напоминав його та й на дорогу релігійного життя щиро направляв. І Йосипові дійсно стало прикро, коли згадав, як мало він у дійсності тієї науки батькової придержувався. Але що ж? У палаті графа Гомберґа дуже мало було заохоти до молитви. Сам граф любив вино, карти й усякі веселі забави, і навіть домагавсь, щоб усі домашні наслідували той його приклад. Одначе Йосип постановив собі сильно, що з тієї хвилі, не зважаючи на ніякі злі приклади та згіршення, буде молитись щодня, гаряче й витревало, як побожний батько йому це часто й сердечно колись поручав.

Тим часом вечірній сумерк став уже поволеньки спускатись на землю, а Йосип мав іще пройти дуже густий, хоч і не дуже великий лісок; вже перед тим відіслав він був туди своїх помічників, і казав їм там його дожидати. Але заледве пройшов він половину дороги, як пес його став чогось дуже тривожно гавкати; по хвилі надійшли два чоловіки, з набитими рушницями в руках. Не стративши ні хвильки дорогого часу, Йосип здіймив свою рушницю з плечей і приготовивсь до оборони.

—Сховай свою рушницю, якщо тобі життя дороге— відізвалися напасники— і кажи цьому проклятому псові мовчати! Життя твоє—додав один із них— є тепер в наших руках, одначе ми тобі його даруємо, якщо нам присягнеш, що нас не зрадиш, і що до тижня зложиш нам п'ятдесят золотих там на от-тому камені під липою. Тільки за такою умовою обіцяємо випустити тебе звідси живим.

—Не потрібно мені ніякої ласки від таких підлих опришків, як ви— сердито закликав відважний юнак, і вистрілив до розбійників. І правда: один із них відразу впав, але в ту саму хвилю Йосип, поцілений у самі груди, кулею другого напасника, повалився на землю, без пам'яти. А коли опісля опам'ятавсь, побачив, на превелике своє диво, що він лежить на своїм ліжку в своїй власній кімнаті, а коло нього стоїть лікар і кілька стрільців. Бідний хлопець чув гострий біль у грудях, і ніяк не міг усвідомити собі, що властиво з ним трапилось. Тоді товариші стали росказувати йому, як то вони дожидали його в лісі, на умовленому місці, аж почулася стрілянина. Схопившись на рівні ноги, вони тоді побігли в той бік, звідки було чути стріли; там, із великим переляком, побачили вбитого пса, а трохи далі—і його самого, Йосипа, що лежав уже без ніяких знаків життя. Негайно взяли його отже на руки й занесли до замку, і там хірург Лаврентій перев'язав йому рану.

—Мабуть якийсь дух опікунчий мусів вас стерегти — промовив лікар— бо якби так куля не була натрапила на одну несподівану перешкоду, то в цю хвилю ви напевно вже не належали б до живих. Ану, згадайте, що то за перешкода така була, що вас від смерти заховала?

—Моя вервичка!— закликав радісним тоном Йосип, що вже тепер цілковито віднайшов свою притомність.

—Так, дійсно так,— відповів лікар— ви мали ту вервичку на грудях, і свій рятунок від смерти завдячуєте тільки

тій обставині, що грубий сталевий хрестик ослабив розгін кулі, і вона тільки слабо скалічила вас. За тиждень, друже, будете здорові, як риба в воді.

Йосип, сильно зворушений, став тепер усім оповідати, як то він, знайшовши в лісі бідну старушку, що не мала вже сили сама йти, заніс її на своїх плечах до хати, і в нагороду за те одержав вервичку.

—Це дійсно дивний збіг обставин— сказав на це хірург —і годі назвати це звичайним, простим припадком. Щодо мене, то я сильно переконаний, що тут очевидячки ділав палець Божий, що так часто робить великі діла за поміччю дрібних та маловартних річей.

Небавом прибув сам граф спитати про здоров'я Йосипа, і дуже втішився, коли лікар запевнив його, що хорий за кілька днів зможе вийти з кімнати.

—Підлі розбійники відпокутують це!— закликав обурений граф.— Можеш бути цього певний, Йосипе, що за тебе ми на них страшно помстимось, і всю їх розбишацьку банду вимордуємо, що до ноги.

По хвилині Йосип розказав йому докладно всю свою пригоду.

—О, це простий припадок, і ніщо більше,— промовив граф із усмішкою недовір'я.

—О, ні, Ексцеленціє, то не простий припадок, але очевидячки ласка Божого Провидіння— запротестував щиро хорий Йосип.

—Ну, нехай уже буде й так— відповів, жартуючи, граф,—я не думаю з тобою за це сперечатися; навпаки: дуже мене це тішить, що старі бабки та й їх вервиці все таки ще на щось придалися.

По тих словах граф, із веселою усмішкою на устах, відійшов, пожелавши Йосипові, щоб якнайхутчій віднайшов добре здоров'я.

Слова лікаря небавом здійснилися, бо хорий небавом цілковито одужав. Перша його гадка була піти до церкви, й подякувати Господу Богу за щасливий рятунок від смерти, а також приректи перед престолом Пречистої Діви, що всю решту свого життя буде старатись провести релігійно-побожно; при тій нагоді він постановив собі, що ніколи вже не розстанеться з тією дорогоцінною вервичкою, що стала знарядом його рятунку від смерти. Опісля пішов до старушки, щоб і їй росказати про свій дивний випадок і ще раз сердечно їй подякувати за прекрасну пам'ятку.

—Не мені дякуйте, шляхетний юначе,— відповіла добра старушка, а голос її дрижав від зворушення— не мені дякуйте, а Небесному Отцеві, що другий раз життя вам дарував. Щодо мене, то я й сама добре не знаю, чому я тоді дала вам оту вервичку; мабуть якесь надхнення з самого неба склонило мене до того. Вервичку ту ще мій покійний батько привіз був із війни турецької, а внук мій Івась дуже любив на ній молитися. Він напевно був би її забрав із собою, коли вибирався в дорогу, але ми тоді про це якось цілковито забули. Та, видко, вже така була Божа воля, щоб та вервичка вам дісталася. Богові Небесному нехай отже буде найщиріша подяка за те, що моя вервичка помогла врятувати життя такому молодому й доброму юнакові, як ви.

Зворушений Йосип стиснув руку хорій старушці, та й просив її, щоб заховала при собі ту вервичку, що є для неї такою дорогоцінною пам'яткою.

—О, ні!— закликала з запалом старенька жінка— ви мусите її задержати, бо ж ненадармо дала вам її на пам'ятку. Зрештою, ви собі заслужили ще й не на таку нагороду,— ви ж зо мною стільки там у лісі намучились... Візьміть отже бодай хоч такий скромний подаруночок, оту вервичку святу від мене. Дай Боже щоб вервичка та ще нераз у житті стала вам у пригоді й рятувала вас від усякого лиха й нещастя! А як будете на ній молитися,— казала старушка з сльозами в очах,— то й за мене деколи побожно згадайте, щоб Господь мені післав легку смерть, а Івасеві щоб дарував щастя, здоров'я на довгі літа.

Слова старушки зворушили молодого Йосипа аж до глибини душі.

—Що властиво сталося з вашим Івасем, і де він тепер обертається?—запитав він нарешті після довгої мовчанки.

—Ах, дорогий пане, я й сама про це нічогісінько не знаю —відповіла бідна жінка, й глибоко зідхнула.— Тому три роки виїхав він за границю як кравецький помічник, і спочатку дуже часто давав мені про себе знати, але от уже буде небавом рік, як я вже ніякої вістки про нього не маю, і навіть не знаю, чи живий, чи може де, не доведи Господи, яке нещастя стрінуло його.

Потішивши бідну старушку, як лиш найкраще вмів, Йосип залишив їй на столі щедру милостиню, а також обіцяв їй давати щомісяця запомогу, і вийшов з хати, де хора жінка, з сльозами вдячности, не переставала за нього молитися й благословити його.

Тим часом ґраф Гомберґ не забував про свою обітницю помститися на розбійниках за Йосипову кривду. Разом із кількома сусідними панами він влаштував велику облаву на опришків, розбив їх розбишацьку банду, а двох найголовніших провідників схопив у полон. Розуміється, опришки доложили всяких зусиль, щоб своїх товаришів видобути на волю; вони навіть погрожували ґрафові, що його уб'ють, якщо не випустить в'язнів. Вправді відважний ґраф сміявся з їхніх погроз, але все таки з того часу подвоїв свою обережність, і врешті відіслав обох бандидів до міста, де небавом засудили їх на досмертну в'язницю. Одначе, на нещастя та на велику журбу ґрафа, обом їм удалося звідти якось утекти.

З того часу пройшло щось кілька тижнів, і ґраф одержав від свого стрийка запрошення приїхати до нього в гості на заручини найстаршої дочки. Негайно отже казав приготовити все до подорожі, і до товариства на ту дорогу взяв собі тільки Йосипа, що був знаний своєю вірністю та відвагою. Коли вже проїхали майже половину дороги, наблизились до великого й густого ліса, де, як загально говорили люди, господарили опришки. Ще на останній поштовій стації хтось щиро радив ґрафові не запускатися під ніч у глибину ліса; навіть Йосип так само думав; одначе молодий ґраф, що завжди відзначавсь шаленою відвагою та зухвалістю, закликав тоном насмішливим:

—Не маєш, Йосипе, чого так дуже боятися, бо ж твоя вервиця напевно тебе захоронить від усякого нещастя, а щодо мене... о! такого безбожника, як я, то вже навіть і куля ніяка не чіпається. Отже їдьмо відважно в ліс!

Одначе не вспіли наші подорожні проїхати ще й милі, як нагло почулися стріла з рушниць, і Ґаспар, погонич, упав із страшним криком із воза; ґраф і Йосип не мали ще навіть часу зорієнтуватися в ситуації, як уже сильні та дужі руки розбійників в'язали їх шнурами й стягали на землю. За хвилю обступило їх шість великанів, що виглядали дуже страшні та неприємні, й держали шаблі або пістолети в руках. Вони відібрали від нещасних в'язнів годинники й гроші, і повели їх за собою у гущавину.

Обурений ґраф аж зубами скреготів із досади, а Йосип ішов мовчаливий та понурий. Розбійники тим часом посвистували собі безжурно або співали весело, аж поки не дійшли до того місця, де кілька інших їх товаришів сиділи вже кругом ясного огнища, й гучно бенкетували; Всі вони привитали їх радісним криком і пильно стали приглядатись до полонених.

—О, вітаю вас, пане ґрафе!— закликав диким та насмішливим тоном один, що виглядав на гершта всієї банди,— вітаю покірно! Якже то гарно, що ви зволили своїм колишнім гостям накінець віддати візиту. Адже ви мабуть ще пригадуєте собі того чорного Григорія, що його ви так довго та так гостинно держали там у своїм замку, а накінець, із великої прихильности, хотіли ви його на все життя запроторити до Іванової хати?

—О, кого я бачу? То й ви тут, пане лісничий?— відізвався другий розбійник, звертаючись до Йосипа. —Чи й сьогодні маєте той чудесний панцер, що тоді, коли ви вбили мого товариша Петра, і коли моя куля, хоч і як добре вимірена, не вспіла спрятати вас зо світу?

Так промовивши, розбишака повалив безборонного Йосипа на землю та й роздер йому камізельку, звідки висунулася вервичка.

—О, Господи, Боже!— закликав у ту хвилю, зворушеним голосом, якийсь іще молодий хлопчина, що, з ліхтарнею в руці, стояв коло Йосипа,— це ж вервиця моєї бабусі! Прошу вас, пане, дайте мені її,—докинув він, простягнувши руку по дорогоцінну пам'ятку. Йосип глянув на нього з виразом докору й глибокого смутку, але хлопець, не сказавши вже більш ні слова, хутко віддалився.

Небавом опісля запровадили обох полонених через темну печеру у якесь понуре та вохке підземелля, звідки пхнуло гнилим та стухлим повітрям. Нещасні в'язні кинулись на в'язанку гнилої соломи, але спати не спали. Бо, хоч і як сильно потомлені були, то смертельний страх і тривога ніяк не дали їм ока заплющити й на мить. І коли вони так тривожним зором вдивлялися в темінь підземного коридору, побачили нагло, що якесь ніби бліде світло поволеньки до них наближається. За кілька хвилин те світло вже так близько було, що в його слабих променях вже можна було виразно пізнати того хлопчину, що просив вервички в Йосипа. Хлопчина той, приклавши собі палець до уст, дав їм знак, щоб мовчки та тихо старалися йти слідом за ним. Вони, розуміється, дуже радо послухали. Тоді хлопець повів їх довгим коридором до скельної стіни, куди вже була приставлена висока драбина. Отвором, що був зручно укритий серед гущавини й зелені, всі три вони вихопились із розбишацького гнізда, і тоді хлопець потягнув драбину за собою, щоб її пильно сховати.

Щоб не марнувати ні хвильки дорогого часу, наші знайомі відразу пустились у дальшу дорогу і, продираючись проміж дерева у густі кущі добились накінець до публичного гостинця.

—Ну, слава Богу, тепер уже нічого нам боятися!— відізвався хлопець, і перший раз перервав ту довгу мовчанку.

Уявім собі, з якою великою радістю ґраф обнимав його, й називав своїм добродієм!

—Ні, не мені завдячуєте свій рятунок, а тій вервичці святій. То через неї Господь Бог усіх нас вирятував від певної загибелі. В хвилі, коли вас, пане лісничий, той рудий Евстахій повалив на землю, і з кишені висунулась вам вервичка, мені здавалося, ніби гострий меч прошив моє серце наскрізь. Я відразу пізнав, що то була вервичка моєї побожної бабусі. Вхопивши отже від вас ту дорогу памятку, я сховався в кущах, щоб ніхто мене не бачив, і там довго плакав я мов мала дитина. Саме тієї ночі мав я вже стати членом розбишацької банди, бо вже передтим дав я докази своєї здібности в часі нападу на недалекий млин. Виплакавшись там доволі в тих кущах, я потім іще довго боровся сам із собою, благаючи Господа Бога й Пречисту Діву, щоб мені допомогли за всяку ціну вирватись із того поганого гнізда, та й вас обох врятувати, бо ж я добре знав, які страшні заміри мали ті розбійники щодо вас. Богові Небесному та й Пречистій Його Матері хай буде подяка за те, що мені дійсно пощастило нас усіх захоронити від неминучої загибелі.

Потім росказав він, як то, бувши кравецьким помічником, попався він у руки якимсь людям, що силоміць віддали його до війська, і як він опісля звідти втік разом із трьома іншими товаришами недолі, і як накінець зловили його розбійники. Довідавшись, що він уміє кравецтво (а їм кравець самі тоді був дуже потрібний) ті горлорізи дарували йому життя. Спочатку він дивився на їхнє життя тільки з найбільшою відразою, але мало-помалу став він до того привикати так, що за якийсь час те розбишацьке ремесло зачало вже навіть трохи подобатись. І дуже можливо, що з нього став би дуже великий злочинець, якби не та бабусина вервичка, що її він колись так побожно любив уживати. Так,— та вервичка завернула його знов на дорогу чесного християнського життя.

Слухаючи цікавого Івасевого оповідання, ґраф із Йосипом дійшли до сусіднього містечка. Там легко роздобули всього, чого їм було потрібно до дальшої подорожі.

Чесному Івасеві не пожалував ґраф щедрої нагороди за неоцінену прислугу, і пізніше все життя опікувався ним сердечно, мов рідним братом. І в серці того багатого пана зайшла велика зміна: з колишнього недовірка, що завжди готов був сміятися з усіх святощів, зробився віруючий і побожний християнин. І небезпека смерти, що йому в ту незабутню ніч грозила, і та вервичка, що стала знарядом його рятунку, і та проста, щира сповідь Івася, і глибока набожність Йосипа,— все те накінець об'явило йому неоцінену вартість святих річей, що ними він колись так сильно погорджував, і так легкодушно насмівався з них.

Легко зрозуміти, з яким зворушенням та з якою радістю стара бабуся привітала свого дорогого внука, що немов із того світу до неї так несподівано вернувсь. З гарячими сльозами в очах вона вислухала історії про чудесний випадок, у якому і вервичка відіграла таку важну ролю. Щодо тієї вервички, то її розділено на три части: одну взяв Івась, другу Йосип, а третю, разом із блискучим, сталевим хрестиком, задержав для себе ґраф, на пам'ятку найважнішого перелому в своєму житті.

Одначе то не вервичка вирятувала наших знайомих із великої небезпеки, що їм загрожувала,— а поміч та опіка Пречистої Діви Марії, що до Неї на вервичці молимось, та належну честь і славу Їй віддаємо.

---

†

Дня 24-го січня ц.р. помер в Римі Архимандрит о. Діонізій Ткачук ЧСВВ. Бл. п. о. Діонізій був верховним настоятелем отців Василіян. Покійний уродився в Кнігинині, повіт Станиславів, Західна Україна, 19 листопада 1867. До чина оо. Василіян вступив 18 липня 1883, на священика став рукоположений 24 липня 1892. 27 червня 1931, в часі загальної Капітули в Добромилі, зібрані отці вибрали бл. п. о. Ткачука на верховного настоятеля оо. Василіян. Вкоротці потім о. Архимандрит виїхав до Риму, де сталб перебував. В літі 1934 загостив був о. Діонізій до Канади, де відбув канонічну візитацію всіх василіянських домів. Вічная йому память!

* * *

о. Олекса Пристай помер дня 17 січня 1944 у домі старців в Словтсбургу, Н.Й. Похорон відбувся в четвер 20 січня в Сиракюз, Н.Й. при численній участи місцевих і дооколичних священиків та ширшого громадянства. Вічна йому память!

Перла Антіохії

В п'ятому столітті по Христі, в Антіохії Сирійській жила одна славна акторка й танцівниця, що звалась Пелагія. Така надзвичайно гарна та вродлива була, що загально казали про неї "Перла."

Одначе, упоєна блискучими успіхами, лестивими похвалами, та багатими дарунками, що їх вона здобувала серед своїх несчисленних поклонників, та легкодушна жінка дуже скоро опинилась на широкій та гладкій дорозі грішного й розпусного життя.

Тим часом, Року Божого чотириста п'ятдесят третього, з'їхались до Антіохії дооколичні єпископи, щоб разом зо своїм патріярхом Максимом відбути приписаний церковний синод. Між владиками найбільш відзначався тоді Нонній, єпископ міста Едесси, муж великої мудрости й чесноти. Коли одного разу були вони всі зібрані в просторому передсінку церкви святого Юліяна, патріярх попросив Ноннія, щоб був такий добрий сказати їм усім проповідь. Ревний єпископ Едесси негайно встав, і зачав промовляти; говорив так чудово й переконливо, що, здавалося, не тільки людей, але й холодний та твердий камінь міг би зворушити до сліз та й до любови Божої запалити.

І власне під час тієї зворушливої проповіди счинився нагло незвичайний рух на вулиці, і очі всіх мимохіть звернулися туди. І от, що вони там побачили:

Вулицею переїздила Пелагія, "Перла Антіохії," оточена своїми численними слугами та служницями. Сама вона сиділа на сніжнобілому коні, що був покритий злототканою пурпурою. На голові у неї пишалась блискуча діядема дорогоцінних брилянтів; ясне волосся, перенизане золотими нитками, спливало їй пишно на плечі. Кожний її палець на руці міг похвалитись дорогими каміннями, навіть на обув'ї блистіли чудові перли,— а бальсамічний запах найдорожчих олійків так і розходився кругом від усіх її багатих одягів.

Проїзджаючи повз церкву святого Юліяна, Пелагія кинула свій гордий погляд зібраним єпископам, і з усмішкою повного задоволення відбувала свій світлий тріюмф.

Єпископи, з великим смутком, поопускали очі додолу, тільки Нонній сміло дивився на неї далі, а накінець так до

зібраних відізвавсь:

—Як то? Хіба ж вам та її краса не подобалась,

А не одержавши на те своє питання ніякої відповіди, він став гірко плакати, а по хвилі знову спитав:

—Чи дійсно та надзвичайна краса вам не подобалась? Щодо мене, то я з великою радістю на неї споглядав. Я переконаний, що сам Бог нам її перед очі наші прислав, щоб велике недбальство наше застидати та й покарати. Ах, скільки годин мусить та жінка день-у-день зужити на те, щоб своє тіло і обмити, і пахощами помазати, і зодягнути, і пишними оздобами причепурити! Скільки коштів, старань, і праці мусить докласти вона, щоб усі ті блискучі оздоби набути та зберегти! Як же старанно мусить вона передумувати всі найменші подробиці, щоб завжди елеґантно вбратись, і людям якнайбільш подобатись!

А ми навпаки: маємо на небі безсмертного Отця, що нам безмежно дорожчі скарби обіцяв дати, якщо Його будемо щирим серцем любити, якщо старатимемось Йому одному припасти до вподоби. А все таки,— ми далі живемо недбалі: ми так мало дбаємо про наші душі! Замість день-у-день прикрашувати їх перлами-самоцвітами християнських чеснот, ми так часто полишаємо їх серед пороху, сміття, та й бруду сірої та грішної буденщини!

Заливаючись гарячими сльозами, Нонній закінчив ту свою славну проповідь і, в товаристві диякона Якова, відійшов до свого помешкання. Там упав він на коліна, й молився довго, сердечно:

—Господи, Ісусе!— кликав він, плачучи,— прости мені, нужденному грішникові! Я знаю: одноденний одяг Пелагії перевищає всі прикраси моєї душі, хоч я вже так довго на світі живу! Як же я смію очі свої до Тебе ще підняти? Як зможу я оправдатись перед Тобою? Пелагія постановила, що буде людям подобатись, і вона з якнайбільшою пильністю свою постанову виповняє: а я обіцяв, що намагатимусь Тобі припасти до вподоби,— та недбальство моє всю ту обітницю в брехню перемінило!

Наступної неділі патріярх Максим попросив Ноннія ще раз проповідати на Службі Божій. Послушний єпископ виґолосив проповідь про страшний суд, про вічну кару за ґріхи, й вічну нагороду за чесне, християнське життя, і стільки ревного запалу вложив у ті свої слова, що вся церква плакала. І дивне диво: між слухачами була Пелагія, горда "Перла Антіохії." Правда: вона колись, у ранній молодості своїй була "оглашенна," цебто вже зачала була

приготовлятись до святого Хрещення, але згодом покинула всяку думку про те: вона цілковито збайдужніла і до Церкви, і до Віри. Тільки проста людська цікавість пригнала її того дня до церкви послухати проповіди Ноннія. А Боже Провидіння ласкаво використало оту її цікавість, щоб її бідну душу рятувати. Слова могутнього проповідника, немов молотом важким, били об її тверде серце, і таки накінець сокрушили його. Зараз після проповіди вона вибігла з церкви, й написала до Ноннія такого листа:

"До святого учня Ісусового,— грішниця.

—Я чула про твого Бога, що Він, з любови до грішних людей, з неба на землю зійшов, і бідних грішників ніколи не цурався, і грішній Самарянці ласкаво об'явив себе біля криниці; я чула також, що ти належиш до правдивих учнів того милосердного Ісуса; отже не погорджуй мною, а радніш допоможи мені знайти Спасителя."

Нонній негайно написав їй таку відповідь:

—Я вправді тебе не знаю, але це нічого не шкодить: Господь Бог добре знає і тебе, і твої думки, і твої діла; якщо дійсно бажаєш щиро пізнати божественну Віру, то прийди до церкви;—там, у присутності всіх моїх братів, я готов вислухати твою просьбу.

Пелагія, радіючи, поспішилась прийти до церкви святого Юліяна, і там, у присутности всіх зібраних, кинулась Ноннієві до ніг і так, крізь сльози, говорила:

—Отче, наслідуй Учителя свого, і змилуйся надо мною: я хочу стати християнкою. Досі жила я в болоті гріха,— але хочу обмитись уже з того страшного бруду водою хрещення.

Єпископ казав їй встати, і промовив до неї лагідно:

—Я міг би тебе охристити, але нехай хтось заручить мені, що ти вже більш не вернешся до колишніх гріхів. Припис Святої Церкви є зовсім виразний, щодо цієї справи.

На жаль, Пелагія не мала в місті нікого, хто за неї міг би дати таку поруку. А все таки вона надії не тратила: скруха її серця така щира була, і бажання спасти свою душу таке було велике, що вона, із найглибшою покорою, вдруге впала єпископові до стіп і, ноги його цілуючи, далі благала, а навіть побожно грозила:

—Отче, Отче, не відкидай мене, бідної грішниці. Бо інакше будеш перед Богом тяжко відповідати за мою душу й за вічне прокляття моє, коли, через людські закони, не схочеш мене охристити й на дорогу чеснoти вивести.

Бачучи таку сильну віру та глибоку покору колишньої гордої "Перли," всі присутні єпископи були зворушені до сліз. Сам патріярх Максим казав негайно все приладити до Святого Хрещення, і Нонній уже більш не вагавсь подати їй три великі Христові Тайни: Хрещення, Миропомазання й Божественну Евхаристію.

Пелагія, невимовно щаслива, що вже стала християнкою, принесла Ноннієві всі свої скарби й дорогоцінні оздоби, й промовила:

—Ось багатство, що ним діявол обдарував мене... Прошу тебе, Отче, прийми це все, й роби з ним, що знаєш; з цієї хвилі я тільки буду старатись зібрати собі багатства у Ісуса Христа, мого Пана, і мого Спасителя.

Єпископ нічого з тих скарбів не взяв на церкву, і все казав роздати між убогих. А Пелагія дарувала волю всім своїм невільникам і невільницям, і роздала їм решту свого великого майна, і потім зникла з Антіохії, і довгий час ніхто про неї ніякої чутки не мав.

** ** **

Серед побожних паломників, що в ті часи відвідували святі місця в Єрусалимі та в його околицях, звертала на себе особливу увагу одна особа: була це жінка надзвичайної краси, хоч і дуже нужденно зодягнена; про її гарячу набожність, про її рясні сльози щирого жалю та скрухи одні одним росказували, як про щось дійсно велике та небувале. Вона мешкала на Оливній Горі в невеличкій келії, що мала тільки одне малесеньке віконце; рідко, дуже рідко виходила вона з тієї келії, щоб назбирати собі трохи якої поживи та й води зачерпнути з джерела. Ніхто не знав, що вона за одна, та й звідки прийшла.

Так проживала вона там уже три роки. Аж одного дня прибув туди диякон Яків, і постукав у віконце малої келії. Незабаром бліде та вихудле жіноче обличчя показалось у вікні, і вона тихо спитала:

—Брате, чого бажаєш?

Яків відповів:

—Єпископ Нонній пересилає тобі привіт у Господі!

Пелагія на те відповіла:

—Поручаюся його святим молитвам.

Так сказавши вона відійшла від вікна, й уже більш не показалась.

Перед своїм поворотом з Єрусалиму диякон Яків ще раз застукав у вікно— але відповіди вже ніякої не одержав. Відчинив отже двері й, увійшовши до середини, побачив,

що Пелагія вже була мертва. Він негайно дав про це знати в місті, і багато було таких, що бажали справити гарний похорон тій надзвичайній каянниці. Прийшло також багато монахинь з Єрусалиму, Єрихону та з околиць Йордану, щоб своїй сестрі, прославленій геройською покутою віддати останню прислугу.

І дивне диво: тіло Пелагії віднайшло по смерти всю свою колишню красу, і ввесь надзвичайний чар блискучої "Перли Антіохії."

МОЛИТВА В ЛЮРД

Ось як моляться тяжко хорі люди, а з ними й уся товпа побожних паломників у чудотворнім місті Люрд, під час процесії з Найсвятішими Тайнами:

Ісусе, Сину Давидів, помилуй нас!

Господи, рятуй нас, бо пропадаємо!

Боже, прийди нам на підмогу! Поспішай рятувати нас!

Господи, якщо хочеш, напевно можеш оздоровити мене. Промов лиш одне, однісіньке слово, і я стану здоров!

Господи, той, що Ти його любиш, нездужає!

Господи, дай, щоб я ще міг ходити!

Господи, дай, щоб я ще міг бачити!

Господи, дай, щоб я ще міг чути!

Осанна! Осанна, Давидовому Синові! Благословенний Той, що приходить в ім'я Господнє! Ти еси Христос, Син Бога Живого! Ти еси Воскресення й Життя! Ти—мій Господь, і Бог мій!

Господи, ми віримо, але просимо Тебе,—скріпи нашу віру!

Агнче Божий, Ісусе, Господи Наш, помилуй нас!

Вислухай нас, Ісусе, вислухай нас! Помилуй нас Господи, помилуй нас!

ІЗ ПРИКАЗОК СОЛОМОНОВИХ

Сину! Не приглядайся до вина: яке воно мінливо червоне, як виблискує в кубку, як легко ллється! Опісля воно вкусить, як гадюка, і вжалить, немов їдовитий василиск.

Безбожнику! Не засідайся на домівку праведного, й не руйнуй місця відпочинку його; бо праведник упаде сім раз—і встане, а безбожники западуться в погибіль.

Коли ворог твій упаде, не веселись, і серцем не радій, коли він спотикнеться; а то побачить Господь, і невгодно буде воно йому, й відверне він гнів свій від нього.

Не сердься на лиходіїв, і не завидуй безбожникам, бо будуччина лиходіїв пропаща, і світло безбожників погасне.

Найсильнішому Володареві...

Скажіть щиру правду: чи чули ви вже коли леґенду про святого Христофора, чи може ще ні?— Не чули?— Так послухайте:

Давно колись, дуже давно, ще в тих часах, коли рясними потоками лилася на світі кров Христових Мучеників, панував у Канаані поганський король, що звався Репробус. А мав він жінку християнку. І от, на превелику їхню радість та втіху, народився їм син. Король, не зважаючи на те, що жінка була християнка, поручив свого маленького сина опіці поганських божків Махмета й Аполлона, та надав йому ім'я Оферій. Згодом, як уже хлоп'я стало підростати, казав він його виховувати в поганських забобонах, а про християнську релігію заборонив перед дитиною хоч би й словом єдиним згадувати.

І от росте наш молодий Оферій, росте, вже й зробився з нього гарний юнак, та такий вам якийсь здоровий та сильний вдався, що в усім Канаані сильнішого та здоровішого понад нього не було. А разом із тією надзвичайною силою зродилась у його душі велика гордість. Він ні з ким бувало, не хоче приставати, тільки з такими, що були ростом великі та силою могучі. На все, що було безпомічне, слабосиле й мале, дивився він, як то кажуть, з гори, з виразом безмежної погорди.

Не диво, що небавом у всьому кананаанському царстві було йому вже занадто тісно. Тим то рішився він іти в широкий світ шукати найбільшого та найсильнішого володаря, щоб у нього стати на службу.

І справді: як задумав, так і зробив. Покинув рідний свій Канаан та й пішов у світ за очі. Довелося йому довгодовго ходити, мандрувати далекими сторонами, поки вкінці допитавсь до такого царя, що дійсно виглядав на найбільшого та найсильнішого з усіх земних володарів.

От і став він служити тому цареві. Був надзвичайно щасливий, що служить не комунебудь, а найбільшому, та найсильнішому.

Але якось одного дня, нагло та несподівано, прийшло

болюче розчарування. Молодий Оферій спостеріг, що його цар дуже боїться диявола, і то так страшно боїться, що на саму згадку про того пекельного ворога, робиться білий, як полотно, та й усім тілом дрижить, мов у пропасниці.

Завваживши теє, наш Оферій зараз подумав собі: Коли мій цар так сильно диявола боїться, що на саму згадку про нього біліє та дрижить, то видно, що не хто інший, а диявол—найбільший та найсильніший на світі володар. Треба отже піти та й у нього стати на службу.

І знов: як загадав, так і зробив. Покинув свого царя, й пішов у далекий світ шукати диявола. Не знати, чи довго довелось йому шукати того нового пана, чи ні,— та річ певна, що накінець таки його якось відшукав, і найнявся в нього на службу.

І знову тішився наш Оферій, що служить не комунебудь, а найбільшому та найсильнішому. Одначе й тим разом та його горда втіха не потривала довго, бо от раптом показалось, що й від диявола є ще хтось далеко більший та сильніший.

Одного дня Оферій завважив, що його пан дуже боїться хреста; так страшно боїться, що скоро побачить де той святий знак, то втікає від нього, мов опарений. Оферієві ця справа видалась дуже підозрілою, тому зачав він диявола випитувати. Однак той не мав відваги до всього відразу признатися, й викручувався, бідачисько, як міг. Оферій йому загрозив:

"Ну, як ти мені не виясниш, чому хрест для тебе такий страшний, то я довше тобі служити не хочу, та й іду собі геть." Рад-не-рад, диявол так йому відповів:

"Колись давно жив один чоловік, що звався Христос; завзяті вороги постаралися, що його розп'ято не хресті; й з того часу я не маю відваги дивитися на хрест. Де тільки догляну той страшний знак, то вже здалека мушу від нього втікати."

"О! Якщо так," промовив Оферій: "то видно, що Христос від тебе більший та сильніший, коли ти його хреста так дуже лякаєшся! Тепер уже бачу, що всі мої мандрівки та труди даремні були, і що найбільшого та найсильнішого володаря мені ще досі не пощастило стрінути. Знай отже, що довше в тебе ані хвильки вже не задержуся на службі; я йду шукати Христа."

І знов розпочав Оферій свої мандри по широкому світі, аж накінець стрінув одного святого пустельника, що звався Вавила. Той Божий слуга став йому багато говорити про Ісуса Христа, навчив його правд святої Віри та й накінець охрестив його, давши йому на ім'я Христофор.

"Слухай, Христофоре," промовив до нього Вавила: "Христос-Цар, що Йому ти хочеш тепер вірно служити, домагається, щоб ти часто постив на Його славу та честь."

"Слуго Божий," відповів на те Христофор: "назначи мені якесь інше завдання на славу та честь Ісуса Христа, бо до посту я не привик, і піст для мене занадто тяжкий. Адже бачиш, який я великий тілом,— мені треба дуже багато їсти, щоб не ослабнути."

Тоді Вавила пробував завдати йому довгі молитви, але й це не припало Христофорові до вподоби. Накінець наш навернений велетень згодився на ось яку побожну роботу: він мав на своїх широких плечах переносити подорожніх через одну дуже бистру та небезпечну річку, з одного берега на другий. Моста на тій річці не було, й багато людей, пробуючи перебристи воду, топилися й марно пропадали в її холодних хвилях. І от Христофорові припав обов'язок захоронювати таких мандрівників від нещасної пригоди. Та робота, як казав Вавила, дуже подобалася Ісусові Христові, бо то було діло чистого християнського милосердя. А що Христофорова могутня постать і широченні плечі дуже надавалися до двигання тягарів, то він охоче на ту роботу погодився. Він сам своїми власними руками збудував собі хатину на березі річки та проживав у ній довгі роки, виконуючи те боговгодне діло християнського милосердя.

І от одного дня, коли Христофор, натомлений важкою роботою, заснув у своїй хатці, почувся раптом голос малої дитини, що на березі річки стояла, й голосно кликала:

"Христофоре! Христофоре! —ходи сюди, й перенеси мене через воду!"

Вірний своєму святому обов'язкові, Христофор негайно встав, і вийшов подивитися; та, на превелике диво, нікого на березі не знайшов. Вернувся отже в хату, та незабаром знову заснув міцним, здоровим сном. І вдруге почувся той сам дитячий голос, що просив помочі в Христофора, і вдруге повторилася та сама історія: Христофор прокинувся, встав, вийшов надвір, але не знайшовши там нікого, вернувся в хату. Аж за третім разом побачив Христофор мале дитя, що на березі річки, бідне, безпомічне стояло й, рученята свої до нього благально простягнувши, просило: "Христофоре! Христофоре! Перенеси ме-

не через воду!"

Не довго думавши, Христофор ухопив те хлоп'ятко на руки, завдав собі його на плечі, та й гайда через річку!

І дивне диво: що поступить він кроком уперед, то річка стає все глибша та глибша, і води, очевидячки, все більш та більш у ній прибуває. А тим часом мале хлоп'ятко, на плечах, робиться все тяжче та тяжче, так, що Христофор зачав уже боятись, чи зможе живий дійти до берега.

А коли по довгих зусиллях удалося йому нарешті страшну річку щасливо перебрести, він став казати хлоп'яткові:

"Слухай, дитинко, через тебе я сам мало що не пропав у воді. Але ж бо й тяжкий ти, хлопче, тяжкий! Мені здавалося, що то не дитина, а цілий безмежний світ поклався мені на плечі, щоб мене своїм нестерпним тягарем розчавити."

"Христофоре! Христофоре!" відповіло йому мале хлоп'ятко: "Не дивуйся, що той тягар такий великий був. Бо на своїх плечах двигав ти не когонебудь, а Того, що і небо, і землю всемогучою рукою своєю піддержує. Знай, Христофоре, що Я є Ісус Христос, той власне Цар, що Йому ти так вірно служиш."

Так промовивши, хлоп'ятко стало невидиме, і тихо, тихо щезло. А святий наш Велетень, Христофор, упав на коліна, й до самого ранку перебув уже там на сердечній молитві. Заливаючись солодкими сльозами радости, він у глибині свого серця безперестанку повторяв:

"О, Пресвяте Дитятко Боже! Так, як я Тебе на своїх плечах через оцю річку щасливо переніс, так само й Ти своєю ласкою перенеси мене через розбурхане море цього земного життя в ту тиху та безпечну пристань Твого безсмертного Царства!"

(Із приказів Соломонових)

Краще жити в закутку на даху, ніж з сварливою жінкою в просторій хаті.

Лінивий спускає руку свою в миску, та тяжко йому донести її до уст.

Хто прикриває гріхи свої, не зазнає щастя, а хто признається до них і їх покине, той доступить ласки.

Хто оре землю свою, матиме що їсти, хто ж любується в неробстві, буде глодати злидні.

Коли знайшов ти мід, так їдж його до схочу, але вважай, щоб із переситу не довелось його вернути.

КОЛИ ЧОГО НЕ ЗНАЄТЕ, —СПИТАЙТЕ В ТИХ, ЩО ЗНАЮТЬ!

20. Питання: В цьогорічнім Календарі "Голосу Спасителя," на сторінці 65-ій вичитав я таке: "Поза Католицькою Церквою нема спасення; хто хоче спастись, мусить конче до Неї належати, й жити так, як Вона приказує."

Признаюсь, що ці слова (дарма, що вийшли вони від святого Кипріяна) вразили мене надзвичайно прикро та неприємно. Бо як же властиво розуміти це? Якщо поза Католицькою Церквою дійсно ніякого рятунку й спасення нема, то що ж станеться з усіма тими, що поза Церквою Католицькою і родяться, і живуть, і вмирають? А їх на Божому світі багато, страшенно багато... І православні, і протестанти, і всякі християнські сектярі, і жиди, і магометани, і різні поганські народи далекої Азії, Африки й Океанії... Невже вся ота маса людських істот має опинитись у вічному пеклі через те, що до Католицької Церкви не належить?!

Не знаю, як кому, а мені ця наука ні трохи не подобається. Вона виглядає занадто тверда, безсердечна й жорстока, щоб бути гідною Ласкавого Милосердного Бога, та Його Правдивої Церкви.

Може б "Голос Спасителя" був такий добрий це темне й замотане питання трохи вияснити?

Відповідь: Якби вищеподані слова святого Кипріяна дійсно мали таке тверде, безсердечне й жорстоке значення, яке Ви в них добачуєте, то слова ті доконче треба було б відкинути й осудити, як підлу й огидну єресь. Одначе, на щастя, так зле воно не є. Святий Кипріян, високовчений єпископ Картаґіни, й славний герой, що в обороні Христової Віри кров свою великодушно пролляв, на щастя, такої страшної єреси ніколи не сказав. Святий Кипріян дуже добре знав, що Господь Бог безконечно справедливий, і нікого задурно до пекла не кидає. Знав він напевно також, що багато на світі людей зовсім невинні в тім, що вони до Церкви Католицької не належать. Як отже міг би був той святий єпископ аж так страшно помилитись, щоб усіх тих невинних людей до пекла пхати за те, що вони не католики?...

Слова святого Кипріяна: "Поза Церквою Католицькою нема спасення" мусять отже мати якесь зовсім краще значення, ніж те, що Ви в них помилково добачили. Ті слова просто означають, що Католицька Церква є одинока правдива Христова Церква, і коли хтось із власної вини поза нею обертається, то для нього ні

рятунку, ні спасення ніякого нема.

Ну, й скажіть, чи є в цій науці щось таке, що з вимогами здорового розуму незгідне? Якщо хтось знає, що Католицька Церква—то одиноко правдива Христова Церква, з Божої волі призначена для всіх людей,— якщо (кажу) хтось знає це, і все таки до Церкви Католицької прилучитись не хоче, і виразній Божій волі свідомо опирається, то він напевно буде проклятий, і зовсім нічого дивного в цім нема. Навпаки: було б дуже дивно, якби Господь Бог такого впертого й свідомо збунтованого сотворіння не покарав.

—Ну, добре— скажете нам: а що буде з тими, що поза Католицькою Церквою живуть, але зовсім не знають, що та Церква є одиноко правдива Божа Церква, та що всі мають обов'язок до Неї належати?

О, якщо ті люди дійсно цього не знають, і якщо вони зовсім невинні в тім, що правдивого Божого світла не пізнали, то Господь Бог напевно їх карати не буде за те, що вони не католики. Якщо ті люди Господа Бога щиро люблять, і голосу свого сумління слухають, і очей своїх перед променем Божого світла навмисне та злобно не замикають,— то вони можуть спастись.

Про таких щирих, сумлінних людей, можна сказати, що хоч вони назверх від Католицької Церкви відлучені, то серцем своїм вони справжні католики. Люди кажуть на них: "православні, протестанти, жиди, магометани," чи як там, а Господь Бог має їх за католиків. Люди судять із того, що можна очима тілесними завважити, а Господь Бог бачить серце людське наскрізь.

Ми сильно переконані, що таких щирих, хоч укритих, католиків, є чимало по всіх широкім світі: є вони напевно між православними, є між протестантами, є між жидами, є між магометанами, є й між всілякими іншими. Ті люди так сильно Бога люблять, вони так щиро Божої правди шукають, що, якби так їм хто ясно показав, що та правда є в Католицькій Церкві, то вони свою фальшиву релігію відразу покинули б, і до Католицької Церкви за всяку ціну пристали б. За таких людей нема отже чого боятись. Вони напевно в Божій ласці живуть, і напевно тією дорогою йдуть, що до неба, до щастя вічного провадить.

Боятись треба радніш за тих усіх, що ясно бачать повну Христову Правду, а від правди тієї вперто відвертаються, і голос сумління стараються в душі своїй злочинно заглушити.

Чи думаєте, що таких нема?... Якраз у цю хвилю приходить нам на гадку один такий, так званий православний: Спустивши смутно голову перед українським католицьким священиком, він недавно казав: "Отче, я й сам тепер бачу, що не було ніякої слушної причини від цеї (цебто католицької) Церкви відриватись. Але що ж? Сталося, й пропало. Тепер уже ми вибудували собі свою церкву, гроші повкладали туди, дітей виховали по-новому, то й за пізно вже вертатися до вас."

Ну, за пізно воно, розуміється, не є, але чи вернеться він? Чи зробить так, як сумління каже йому зробити? Чи можна про нього сказати, що він перед Богом щирий, що любить Божу правду понад усе?

Ми не маємо права судити його. Нехай Господь Бог його судить. Але ми не без причини можемо побоюватись за такого, щоб він душі своєї навіки не занапастив. Бо до кого ж властиво, як не до таких, відносяться слова славного єпископа Картаґіни: "Поза Католицькою Церквою нема спасення"?...

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Папа повинен бути членом мирової конференції.— В дні першого січня в парляменті в Отаві промовляв посол Фридерик Доріон, котрий між іншими сказав, що преміер Кінґ повинен улекшити участь Папи в слідуючій мировій повоєнній конференції в Льондоні, бо Папа є найбільшим в світі моральним авторитетом і найбільшим приятелем мира.

$1,706.15 зібрано готівкою в неділю 6-го лютого на масовім вічу й концерті в Винипеґу на Виховний Інститут БУК-а в Винипеґу. Також зібрано на сьому вічі $50.00 деклярацій. Віче відбулося в великій салі Інституту Просвіти, брали в ньому участь всі винипеґські парохії під проводом своїх оо. Парохів. Головним промовцем на вічу були о. канонік П. Божик і о. М. Пасічник ЧСВВ. Концерт устроєний був виключно силами й старанням парохії св. Покрови. Настрій на вічу був святочний.

Напад Москви на Ватикан.—Большевицька ґазета Красная Звездая дня 1-го лютого в Москві сильно напала на Ватикан, посуджуючи Ватикан о сім, що попирає фашизм в Італії, Еспанії й Франції. "Широко-знана є ганебляча роля, котру відіграв Ватикан в пригодах Ґітлера й Мусоліного в Еспанії," такими словами накинувся другий орган Ізвестія на Ватикан. Ізвестія назвала далі ґен. Франко "песцієм (пет) Ватикану," а Еспанією Франка "взір клєрикальної держави в по-воєнній Европі." Називаючи св. Отця Папу Пія XII профашистом, Дмитро Петров, в Ізвестії, далі так каже: "Не дивниця, отже, що до ненависти до Ґітлера й Мусоліні, долучилася тепер ще ненависть до Ватикану."

На ці напасти большевиків на Ватикан відповів Монсіньор Фул-

тон І. Шін, з Вашинґтону, котрий сказав, між іншими, що большевики приготовляються зробити мир з Німеччиною й шукають ріжних способів як до цього дійти. Передше накинулися були на Англію, що буцімто вона провадила мирові переговори з Німеччиною, а тепер знова накидається на релігію. Сталін, продовжає Монсіньор Шін, ненавидить тільки Гітлера, а не німецьку армію.

Другий Конґрес Американських Українців відбувся в Філядельфії 22 і 23 січня 1944 р. в присутности 235 відпоручників українських національних організацій. Наради відкрив і проводив ними Степан Шумейко. Почалися наради відспіванням молитви "Царю небесний" і словним призванням Божої помочі через о. Мирона Даниловича. Вже це дає нам поняття, в якім дусі й почуванню ці наради велися й можна лишень з того приводу побажати, щоби все й всюди подібні наради так починались. о. Мирон Данилович є український католицький священик з дієцезії Преосв. Константина Богачевського.

Було чимало промов і оживлені дискусії. З тих промов замітна є промова панни Марії Кусої, що говорила про молодь і потребу рідної школи, а також підчеркнула, що треба тісної співпраці з Комітетом Українців Канади.

Замітною була також промова проф. М. Чубатого, що говорив на тему: "Самостійна Україна історичною конечністю." Бесідник заявив, що український нарід вже виявив правно свою волю й це є одиноке, що його зобовязує, бо виявив ту волю тоді, коли був вільним і незалежним від наїздників. Цю волю він виявив актом з 22 січня 1919 року на святософійськім майдані в Київі, коли східна й західна Україна злучилися нерозривно в одну суверенну Українську Державу. Той акт обовязує всіх українців досі, а всякі спори й торги за українські землі між совітами а Польщею українського народу в Европі не зобовязують.

о. В. Білинський предложив новий заряд УАК як слідує: Степан Шумейко голова, заступники адв. Іван Панчук, др. Вол. Галан, Василь Шабатура й Олена Штогрин, писар діловий Степан Курлак, скарбовий Богдан Катамай, скарбник Дмитро Галичин, провірники Іван Іванчук, Марія Демидчук і Михайло Дуткевич. До екзекутиви вибрані ще о. В. Білинський, о. др. Федаш, проф. Чубатий, др. Цегельський, Клявдія Олесницька, проф. Грановський, др. Мушиґа й другі.

Між рішенням є одно дуже актуальне, коби його тільки чимскорше здійснили. А саме видавати англійською мовою журнал якнайскоріше для обзнакомлення інших з українською справою.

Конґрес закінчили в неділю вечером концертом в салі Горожанського Клюбу з нагоди подій 22 січня 1919 р. Співи були під

проводом катедрального хору української католицької катедри у Філядельфії.

Замітним є це, що проти конґресу повели сильну нагінку в пресі й через радіо комуністи й сопутники, з котрих один, якийсь Вінчел особливо заїло накидався на ввесь конґрес та його організаторів, стараючися розбити справу в самім початку, як начеб то ворожу інтриґу. Йому та йому подібним дали на конґресі суту відправу й це все свідчить, що Москва не спить та має довгі руки, які хотіли би справу української незалежности в Европі здавити раз на все. Та тут ці руки закороткі...

Конґрес американських українців в теперішну хвилину є радісним і світлим обявом для нас всюди, отже також в Канаді й ми щиро ним радіємо.

Неодному слово це видається занадто тверде: "Виречися самого себе, візьми хрест свій, і йди слідом за Ісусом." Та, далеко прикріше буде, при кінці світу, почути таке слово: "Ідіть від мене геть, прокляті, ідіть у вогонь вічний!"

Ті, що тепер охоче слухають слова про хрест, і йдуть слідом за ним, не будуть тоді боятись почути слово вічного осудження. Цей знак хреста буде видно на небі, коли Господь прийде судити. Тоді всі слуги хреста, тіщо за свого життя наслідували Ісуса розп'ятого, з великим довір'ям приступлять до Христа-Судді.

Чому отже боїшся взяти на себе хрест? По нім можна дістатися до царства небесного! У хресті спасення, в хресті життя, в хресті охорона від ворогів; у хресті джерело небесної насолоди, в хресті сила душі, в хресті радість розуму, в хресті найвищий змисл чесноти, в хресті завершення святости.

Нема для душі спасення, ані надії на вічне життя, як тільки в хресті. Так візьми хрест свій, і йди слідом за Ісусом, та зайдеш у вічне життя.

Він ішов перед тобою, двигаючи свій хрест, і вмер за тебе на хресті, щоб і ти теж двигав свій хрест і бажав на хресті вмерти. Бо, коли разом із Ним умреш, то разом і житимеш з Ним; і коли станеш Його товаришем у терпіннях, то будеш товаришем і в славі Його.

(Наслідування Ісуса Христа, Книга II, 12)

ВЕЛИКИЙ ДЕНЬ В МАНІДОСІ, МАН.

14-го січня на Новий Рік, зїхались парохіяни до своєї новопобудованої церковці на богослуження, яке відправив парох о. Йосиф Пуляк. Прибули вони з подвійною ціллю: щоб подякува-

ги Господеві за всі одержані блага в старім році та щоб просити в Бога благословення й щасливого, довгого життя для пана Василя Івасюка за княжий дар в сумі тисячу долярів, яку він подарував на їх церкву в Манідосі. В той день п. Івасюк обходив 70 роковини свойого життя. Багато вірних приступили до св. сповіди. Приступили й панство Івасюки.

При кінці Служби Божої, Іван Івасюк, найстарший син ювілята і Максим Кохан зо свічками в руках, припровадили дорогого благодітеля з дружиною перед престіл. Тут о. Йосиф Пуляк прочитав грамоту, яку їх Ексцеленція Кир Ладика зволили прислати на той день для дорогого благодітеля. Відтак о. Й. Пуляк виголосив коротеньку проповідь. Зазначуючи Василеву живу віру й глибоку любов до Бога й свого народу.

По відправі всі гості й свої удалися на спільний обід до Івана Івасюка. В часі обіду виголошено ряд привітів і ґратуляцій і подано цінні дарунки панству Івасюкам. Довгу промову виголосив о. Й. Пуляк. Він підніс високі ідеї жертвенних людей. "Все що здобуте в світі, є здобуте жертвою майна чи крови. І як високо стоїть жертвенність даного народу, так високо стоїть його культура", говорив отець парох.

Василь Івасюк уродився тому 70 літ в селі Вельхівцях, повіт Борщів, Галичина. До Канади приїхав молодим хлопцем. Він замешкав в околиці Мовтен Ровд, Ман. Тут він вкоротці одружився з Маріею Лабою. Бог поблагословив їх пятьма синами і трома дочками, які всі фармарують коло Манідоси, Ман.

Пан Івасюк був один з перших піонірів. Тому і був він один з перших, що клав тривкі основи під велику парохію в Мовтен Ровд. Їх велика й гарна церква пишається на цілу Канаду. Тепер той самий Василь Івасюк кладе ще може й тривкіший фундамент під парохію й церкву в Манідосі. Бог був щедрий для нього. Земських дібр йому не жалів. Не жалів тих дарів і пан Івасюк. А все і всім роздавав їх на добрі ціли, щоб Бог мав з них славу, а нарід користь.

Цей великий добродій був першим, що вставлявся за будовою церкви в Манідосі. Як потреба вимагала так і він складав свою жертву. Починаючи від сотки, а скінчивши на тисячці. Єслиб не ця жертва пана Івасюка, то церковця в Манідосі булаб в дуже мізернім стані. А сегодня вона є викінчена й готова до малювання. Так, знав пан Василій Івасюк взяти дари від Бога, але й знав він їх звернути тому самому Богові на славу. Таких піонірів дай нам Боже якнайбільше. Тоді ми сміло можемо глядіти в світлу будучність нашого народу в Канаді. Честь і слава панству Івасюкам і їх рідні.

Учасник свята.

- ПОДЯКА -

Рік 1942-ий був золотим роком для нашого дорогого Згромадження Сестер Служебниць Пр. Непорочної Діви Марії. Вже поверх пів сотні літ зливає предобрий Небесний Отець всі Свої щедроти і ласки та опікується нами. Та не лиш від Божественного Спасителя ортимало наше Згромадження пребагато ласк і помочі в потребах духовних і матеріяльних— але і здибалися особи благородного серця, котрі цінять працю Сестер і з нагоди Ювилею зложили свій дар на Інститут Пр. Серця Ісусового. Подібно як у ріжних місцевостях, де наші Сестри працюють для добра народу улаштовано Ювилейні Торжества, так і добродії йорктонського, канорського і рамського округа жертвували свої щедрі дари і тим самим помогли сплатити довг, котрий від многих літ тяжів на цім домі.

Особливша подяка належиться Високопреподобному Отцю Бахталовському, Візитаторові Отців ЧНІ., що за його стараннем вплинуло до Інституту Пр. Серця Ісусового $870.00 на сплату моргеджу.

Також заслугують на особлившу подяку Лицарі Колюмба, котрі за стараннем Брата Альойзія, ЧБХШ, зложили в дарі чек на $500.

Всім добродіям нашого Інституту висловлюємо найщирішу подяку. За Вашу жертвенність най Дитятко Ісус благословить всі Ваші змагання у цім життю, а вічним щастям у будуччині.

Сестри Служ. П.Н.Д.М., Йорктон, Саск.

(Із приказів Соломонових)

Багато людей запобігають ласки в земних володарів, та долею людською володіє Господь.

У кого зойки? У кого стогін? У кого сварка? У кого нарікання? У кого рани без причини? У кого червоні чі?... У тих, що засиджуються довго коло вина, у тих, що розсмакувалися в напитках запашних.

ЯК КАНЬОВСЬКИЙ ПРОБУВАВ ДІДІВ

Раз пан Каньовський побачив на відпусті багато дідів-жебраків, і казав їх усіх покликати до себе.

Приходять вони до нього, а він дивиться й бачить, що між ними є й старі, й молоді, хорі, каліки й здорові, та й думає собі: "Чекайте, я вас випробую." І він казав слугам викопати на вигоні рів, сажень широкий, і сажень глибокий, а потім так відізвавсь до дідів:

—Слухайте, діди! Мусите всі один за одним скакати через цей

рів. Але пам'ятайте собі: хто перескочить, одержить золотого дуката, а хто впаде в рів, дістане двадцять і п'ять буків.

Почувши таке, кожний дід став силкуватися, як лиш міг, щоб перескочити. І дійсно: котрі між ними були сильні й здорові, то ті легко поперескакували, а ті, що були немічні, слабі й каліки, попадали до рова. І Каньовський тим, що попадали, дав по дукатові:

—Ви,— каже, видно, що слабі, та й не годні робити...

А до тих, що поперескакували, й каже:

—А ви, драбуги, нероби, дармоїди, скакати годні, а робити ні? Ану, хлопці, дайте їм по двадцять і п'ять канчуків, а потім беріть їх до ціпа й до вилів, нехай роблять!

ДВА РОЗУМНІ

Сиділи собі два сусіди під хатою—Улас та Панас. Сиділи, балакали. Глянув Улас— аж хмара насуває. Він аж злякавсь:

—От біда,— промовив він— прийдеться нам загинути!

—Та чого?— питає здивований Панас.

—Як то, чого?— говорить Улас.— Хіба ж ти не бачиш, яка хмара? Це ж град буде. Усе загине: і озимина, і ярина—бо з градом не жарт—усе виб'є. Ну, й буде голодний рік, а там ще— не доведи Господи— й зараза яка може кинутись...

—Тю, на тебе, Уласе!—скрикнув Панас.— Що ти плетеш? Та це ж дощова хмара. То не град буде, а дощ. Ось уже починає крапати. Оце добре! І хліб на полі зародить, і худібка буде мати на чім пастися. Слава ж Тобі, Господи! Тепер уже буде що їсти, буде що й продати. Хай насуває, хай дощ іде!

А Улас усе своє:

—Не дощ буде, а град. Ось послухай, уже й торохтить!

—Та не град же, а дощ! От плетеш таке, що й купи не держиться!— каже Панас.

—Град!— знов каже Улас.

—Дощ!— говорить Панас.

—Та не плети дурниць! Град!

—Сам ти дурниці плетеш! Дощ!

—Що?!-Ти зо мною хочеш сваритися?!

—Ой, ой, ой! Не мав би я з ким сваритися, та з таким премудрим, як ти!

Улас, як не підскочить до Панаса, а Панас до Уласа, то ще ні дощ, ні град не йде, а між ними вже счинилася бійка. А тим часом повіяв сухий вітер, і хмару ту розвіяв. Нічого отже й не було, а Улас із Панасом побилися.

АНУ, — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці 3-ій обгортки)

1. Значення тих слів таке: "Святі речі, цебто Тіло та й Кров Христова є приготовлені для **святих,** цебто таких, що позбулися смертельного гріха, і живуть у Божій ласці." Християнин, вільний від тяжкого гріха, є освячений Божою ласкою; він, так сказати б, святий—отже має право приступати до тих найцінніших речей, що їх наша Служба Божа називає "Святая," цебто до Тіла й Крови Господньої.

2. Папу вибирають кардинали; щоб вибір був важний, кандидат мусить одержати принаймні **дві третині** голосів.

3. На похороні хрещеної дитини, що померла, не дійшовши ще до вживання розуму, священик завжди надягає на себе білий фелон; свята Церква хоче цим показати, що вона на похороні такої дитини ніякого смутку не признає, бо дитина та вже напевно щаслива в небі, разом із Божими Ангелами.

На похороні дорослих християн священик уживає білого фелона тільки тоді, як похорон випаде на Великдень або в котрийнебудь день Світлого Тижня, аж до Томиної Неділі. З нагоди славного Христового Воскресення вся Христова Церква відчуває таку невимовну радість, що навіть на похорон дорослих християн не позволяє тоді на ніякі літургічні ознаки жалоби.

4. Священики одержують святе Миро від свого Єпископа. Те Миро Єпископ освячує в Великий Четвер на Службі Божій.

5. Заслона, що її священик перед очима держить тоді, як хор співає "Вірую," означає, що таємниці нашої святої Віри покищо перед нами заслонені, закриті. Їх ми на цім світі не можемо ані очима оглядати, ані розумом ясно розуміти... А все таки ми непохитно віримо, що за тією таємною заслоною є все точнісінько так, як Непомильний Бог сказав і, як Його Непомильна Церква нам це ласкаво переказує.

6. Маленький Ісус від своєї Пречистої Матері **одночасно і молодший, і старший:** Він від Неї молодший, бо ж усяке людське дитя від своєї мами молодше,— а Він став направду людським дитям Марії. Та, Він одночасно від Неї старший, бо ж Він предвічний Божий Син.

7. Чоловік той може сміло причащатися, бо ж він нічого важного в сповіді не затаїв, а тільки забув. Одначе наступний раз, як піде знов сповідатися, він той тяжкий гріх, забутий у попередній сповіді, мусить ясно й виразно сказати, бо такий є закон Ісуса Христа.

8. **Чотирнадцять.**

9. а) Святий Матей, на вступі своєї Євангелії, вичисляє нам **людських** предків Ісуса Христа, почавши від Патріярха Авраама

аж до Пречистої Діви Марії. Через отой **людський** родовід Нашого Господа, Матеєві, першому Євангелистові, дають символічний знак Ангела з **людським** обличчям.

б) Святий Марко росказує нам насамперед про Предтечу Господнього, Івана Хрестителя, що перебував серед дикої пущі. А пуща мимохіть піддає нам думку про лева, царя всіх диких звірів. І от причина, чому другий Євангелист, святий Марко, одержав символічний знак страшного **лева.**

в) Святий Лука оповідає нам на самім початку, як то Захарія, батько Святого Івана Христителя, приносив жертву в єрусалимській Святині. І власне тому, що Лука євангельську історію розпочинає від жертви, дали йому символічний знак **вола,** бо віл був найцінніший між усіма звірятами, що їх старозавітні священики приносили в жертву Богові.

г) Святий Іван, із усіх Євангелистів піднявся найвище, бо він уже на самім вступі своєї Євангелії говорить нам ясно й виразно про дійсне Божество Господа Нашого Ісуса Христа.

Тим то Іванові дали, як символічний знак, **орла,** бо орел із усіх птахів літає найвище.

10. Ні,— в тих часах окремої "православної" Церкви ще на світі не було; окрема "православна" Церква повстала аж тоді, коли царгородський патріярх Михайло Керулярій збунтувався проти Святішого Отця Римського Папи, а це сталося аж 1054-го року. І свята Ольга, і Володимир Великий, і Ярослав Мудрий були тоді вже в гробі. З цього виходить зовсім ясно, що Україна за тих славних наших князів була католицька, в злуці з Апостольською Столицею.

11. Ні,— на "Спаса" ніякого обов'язкового посту нема, хіба що те свято випаде в п'ятницю, або в середу, а поза тим можна зовсім безпечно їсти м'ясо.

12. **Осел,** що на ньому Господь Ісус їхав тріюмфально до Єрусалиму в квітну неділю.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" ЗЛОЖИЛИ:
оо. Редемптористи, Айтуна, $5.00. **Модельфарм,** з нагоди 25-ліття подружого життя панства Гадевичів, родина й сусіди 23-го січня устроїли ювілятам милу несподіванку. З цієї нагоди зібрано жертву на пресовий фонд "Г. Сп." $3.00. Збірку переслав п. П. Хруник. Ювілятам бажаємо щастя, здоровля та Божого благословення.— О. Сокіл, Гефорд $3.00, М. Зелений $2.00. По $1.00: В. Рак, А. Кузь, Всеч. о. И. Пуляк, М. В. Савчук, М. Закалужний, М. Гриневич. А. Ю. Паш, 35.

Усім ласкавим жертводавцям щиро дякуємо за ласкаву жертву.

оо. Редемптористи, Йорктон.

Хто слідуючий?

—— З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ ——

Слава Ісусу Христу!

Всеч. Отці Редемптористи:

Посилаю передплату $1.00 на Голос Спасителя на 1944 р. Дуже Вам красно дякую за Ваші труди й за Ваші дорогі слова, бо я тільки маю потіхи тут на канадійських пущах. Ми ніколи не маємо тут радости, бо не чуємо слова Божого. У нас церкви нема. Є католицька французька 25 миль від нас, але нашої нема ніде близько, найближче Едмонтон. І що зробимо, коли ми бідні маємо таку дорогу йти до церкви. Відколи ми на тих гомстедах живемо, то ми мали 4 рази римокатолицького священика, а 2 рази вже були зайшли до нас наш священик отець Слота й тілько нашої потіхи. Люди зовсім здичіли, а переважно діти. О, Боже, якто тяжко навернути діти на добру дорогу! Складаю горячу подяку Найсолодшому Серцю Ісуса, Матері Божій Неустаючої Помочі й св. Антонію за опіку над моїм сином, що є при війську на фронті в Італії. Вже не мала відомости 10 місяців. Він був у першій дивізії. Нині дістала від него листа, де він написав що його Божа сила хоронила від такого нещастя в якім він є. Я все благала в Матери Божої опіки над моїм сином при війську й виджу, що Мати Божа хоронила його від нещастя. Складаю щиру подяку Найсолодшому Серцю Ісуса, Матері Божій і св. Антоніеві за опіку над моїм сином. Посилаю на Службу Божу за сина, щоб його Бог хоронив від усякого зла. Мій син називається Стефан. Прошу всечесних отців молитись за него й за навернення моєї доньки Гані до св. Католицької віри, бо вона ходить до англіканської церкви, там шлюб брала й там двоє дітей охрещено. Трудно її навернути. Нічого не каже на католицьку віру—але нема там наших священиків. Відколи вона там є, є англіканський пріпчер і так його слухає, що каже то все одно, то один Бог і так наші люди сотками відпали від св. віри. Чому? Брак наших церков...

Остаю з пошаною,
К. Лужна, Ричмонд Парк, Альта., 16. січня, 1944

Всеч. оо. Редемптористи:

Ми обоїз женою Вам щиро й сердечно дякуємо за Ваш труд, що о нас не забуваєте, і прислали нам місіонар Голос Спасителя на місяць лютий. Ми приймаємо його в нашу хату, щоби нас потішив в смутку й зичимо собі запренумерувати цей місіонар, що має ясний друк, і є так легкий до читання.

Зичим Вам Отці доброго успіху в друкарській праці. Щасть Вам Боже! Щирі Ваші приятелі,

Василь і Стефанія Приступа.

З листа Всечеснішого Отця Григорія Теплого:

Сл. Ic. Хр. Канора, Саск.,
Дорогий Отче Редакторе, 9. лютого, 1944

.....Вже загостив до мене "Голос Спасителя," і мушу признати, що це останнє число розбудило зацікавлення між читачами. Всі хвалять собі ту нову сторінку "Ану,——чи Знаєте...?" Це щось нове в нашій католицькій пресі, а таке конечне, і зовсім на часі. Сподіваюся, що ту сторінку Ви далі будете продовжувати. Дай Боже, щоб вона стала зародком того катехитичного курсу, що його наші круги вже так довго очікують!.....

ПОЯВИЛАСЯ ДРУКОМ НОВА КНИЖКА—

ІСТОРІЯ СВ. ПИСЬМА

НАПИСАВ о. М. Т. ПЕЛЕХ,
військовий капелян

У ній оповідає автор в популярний спосіб про вели писаного Божого Слова, подає поділ святого Письма, зясовує зміст св. книг, говорить про мову, перепис і толкування св. Письма. Книжка дуже хосенна для всіх. Ціна ..... 15ц.

Замовляйте;

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ГУРТОВИЙ СКЛАД
ЦЕРКОВНИХ
РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

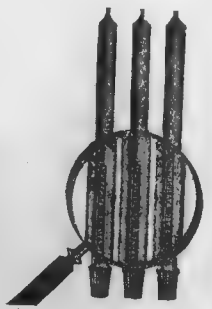

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 16, No. 4. YORKTON, SASK. April, 1944

КАЛЄНДАР НА КВІТЕНЬ, 1944

СТАРИЙ СТИЛЬ (Юліянський)	НОВИЙ СТ., (Григоріянський)
19 С Мч. Хризанта і Дарії	1 С Преп. Марії Єгипетської
20 Н Неділя 5 Посту	**2 Н Неділя Квітна**
21 П Преп. іісп. Якова	3 П Преп. Никити
22 В Сщмч. Василія	4 В Преп. Йосифа
23 С Прмч. Нікона	5 С Мч. Теодула
24 Ч Преп. Захарії	6 Ч Св. Евтихія
25 П Благовіщення Пр.Д. Марії	**7 П Велика Пятниця**
26 С Собор Арх. Гавриїла	8 С Ап. Іродіона
27 Н Неділя Квітна	**9 Н Воскресення Христове**
28 П Преп. Іляріона	**10 П Світл. Понед. (Загальнц.)**
29 В Преп. Марка	**11 В Світлий Вівторок**
30 С Преп. Ів. Лістрич.	12 С Преп. іісп. Василія
31 Ч Преп. Іпатія	13 Ч Свщч. Артемона
1 П Квітень. **Вел. Пятниця**	14 П Св. іісп. Мартина папи
2 С Вел. Субота., Пр. Тита	15 С Ап. Аристарха
3 Н Воскресення Христове	**16 Н Неділя Томина**
4 П Світ. Понед., (Загальнц.)	17 П Преп. Симеона
5 В Світлий Вівторок	18 В Преп. Івана
6 С Св. Евтихія	19 С Преп. Івана Староп.
7 Ч Преп. Георгія	20 Ч Преп. Теодора Тріхини
8 П Ап. Іродіона	21 П Сщмч. Януарія
9 С Мч. Евпсихія	22 С Преп. Теодора
10 Н Неділя Томина	**23 Н Нед. Мироносиць., Георг.**
11 П Сщмч. Антипи	24 П Мч. Сави Стратилата
12 В Преп. Василія	25 В † Ап. і Єв. Марка
13 С Сщмч. Артемона	26 С Свщм. Василія
14 Ч Св. Мартина папи	27 Ч Сщмч. Симеона
15 П Ап. Аристарха	28 П Ап. Ясона і Сосіпатра
16 С Мч. Агапії	29 С 9 мч. в Кизиці
17 Н Нед. Мироносиць	**30 Н Нед. Розслаб., † Ап. Яков.**

УСТАВ НА КВІТЕНЬ

2. Нед. 5 Посту: Гл. 1, Єв. утр. 9. Сл.Б.Вас.В.: Ап. 321, Єв. Мар. 47
7. Благовіщ. Пр. Діви Марії: Сл. Б. Ів. Зол.: Ап. 306, Єв. Лук. 3. Віддання Благовіщення опускається.
9. Нед. Квітна: Всеночне. Сл. Б. Ів. Зол.: Ап. 246, Єв. Івана 41.
13. Великий Четвер: Сл. Б. Вас. Вел. з Вечір.: **Вечером Страсти.**
14. Велика Пятниця: Царські Часи. Вечером Єрусалим. Утреня.
15. Великдень: Утреня воскресна. Сл. Б. Ів. Зол. Все празника.
17. Світлий Понеділок: Сл. Б.. Троп. Воскр. Ап. 2, Єв. Івана 2.
18. Світл. Вівторок Сл. Б. і Антиф. Вх. Пасхи. Ап. 4, Єв. Лук. 113.
23. Неділя Томина: Гл. 1, Єв. утр. 2. Сл Б.: Ап. 14, Єв. Івана 65.
30. Нед. Мироносиць: Гл. 2, Єв. утр. 3. Сл. Б.: Ан. 16, Єв. Мар. 69.

ЧИ ВИ ВЖЕ ВІДНОВИЛИ ПЕРЕДПЛАТУ "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"?

АНУ,— ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на наступні питання знайдете на 5-ій сторінці обгортки).

1. Як називається та **книжка,** що з неї священик читає Службу Божу?

2. **Котру** з сімох Христових Тайн можна в житті приймати **найчастіше?**

3. Святе Письмо подає нам виразні **імена трьох** Архангелів. Чи можете їх вичислити?

4. **Чи можна** молитись до маленької дитини, що померла небавом після святого Хрищення?

5. **Котру подію** з життя Ісуса Христа пригадує нам "Малий Вхід," на співаній Службі Божій, коли священик урочисто обносить святу Євангелію довкола престола, а хор співає "Прийдіте, поклонімся і припадім ко Христу" і т.д.?

6. В нашім церковнім календарі є один такий Святий, що його свято випадає **лиш раз на чотири роки.** Як називається той Святий? **Чому так рідко святкують його?**

7. **Чи то правда,** що в Святім Письмі стоять виразно написані ці несамовиті слова: **"Нема Бога"?**

8. **Коли** властиво Ісус Христос **установив** Тайну Священства? **Які слова** сказав Він Апостолам при тій нагоді?

9. Що святий Апостол Петро помер у Римі, і там, у тій славній столиці всього християнського світу, лежить похований,— це річ загально знана. Але скажіть, **де помер, і де лежить похований великий Апостол Павло?**

10. Свята віра нам виразно каже, що праведники Старого Завіту не йшли по смерті до неба, а до аду. **Чи знаєте,** як довго мусіли вони там **в аді перебувати,** поки ворота небесні перед ними відчинились?

11. Чи святий Апостол Петро **був на Голгофті** при смерті Ісуса **Христа?**

12. Господь Бог по-батьківськи опікується всіма своїми сотвореннями, і нема такої дрібної мушки в повітрі, такого марного черв'ячка на землі, що Бог про нього не пам'ятав би. Та Божа опіка над світом і всіма сотвореннями має свою **спеціяльну назву.** Прошу сказати— **яку?**

13. Святий Євангелист Іван каже, що один із римських вояків, присутніх на Голгофті в Велику П'ятницю, **проколов Ісусові бік гострим списом.** А ми спитаємо вас: чи це сталося тоді, як Ісус **іще жив,** чи може вже **після Його смерти?**

14. Чи знаєте, від чого те пішло, що **яйця на Великдень** є в таких великих "гонорах," і мають такий надзвичайний успіх?

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" Зложили:

З нагоди заупокійної Служби Божої родини Павла Брицького, калдер, $8.51. По $5.00: Преп. Сестри Служебниці ПНДМ. Бофало; М. Вайда, Бофало $2.50; Т. Іванчишин $2.00; Н. Д. Равлик $1.50. По $1.00: М. Дмитерко, Ю. Чопик, В. Мануляк, І. Гілевич, П. Щербак, І. П. Хруник з нагоди вінчання Ю. Гопка й Є. Карапити в Модельфарм, і А. Олексюк. По 75ц.: В. Бродяк, С. Олеш; Д. Чиж 70ц. По 50ц.: А. Зубрицька, К. Дзюба.

НА ЗАКУПЛЕННЯ ДРУКАРСЬКИХ МАШИН Жертвували:

К. Галян $5.00; М. Мельник $4.00; М. Муха $3.00. По $1.00: Іринка Клодзінська, Павліна Волянська й Анна Процюк, Іван Улян 75ц.

Усім ласкавим жертводавцям щиро дякуємо за ласкаву жертву.

ХТО СЛІДУЮЧИЙ? **оо. Редемптористи, Йорктон.**

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Складаю щиру подяку Найсолодшому Серцю Христовому, Преч. Діві Марії за виздоровлення з тяжкої слабости малого хлопця. Марія Головайчук, Едмонтон.

Найсердечнішу подяку складаю Пресолодкому Серцю Христовому й Матері Божій Неустаючої Помочі за уникнення нещастя. Підчас їзди за сіном гиляка вдарила мене близько ока й ранила лице, пів цаля під правим оком. За Божою поміччю мені нічого не сталося. З цеї нагоди жертвую $2.00 на пресовий фонд "Голосу Спасителя". Т. Іванчишин, Етелберт.

—— З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ ——

Всеч. Отці Редемптористи:

Повідомляю Вас, що Ваш "Голос Спасителя" перший раз застукав до моїх дверей, і за те Вам сердечно дякую. Також дякую Вам за Ваші добрі слова. Я не можу налюбуватися тим дорогим гостем, що до мене загостив так несподівано. Гратулюю Вам за сторінку: **Коли чого не знаєте—спитайте в тих, що знають!** і за другу сторінку: **Ану—чи знаєте?** При цій нагоді залучаю Вам $1.00 на річну передплату "Голосу Спасителя" на 1944 р.

А. Цюцьмаць.

Модельфарм: 20. лютня о. Р. Хомяк, ЧНІ. звінчав п. Юрія Гопка з панною Єлисаветою Карапитою. По шлюбі відбулось весільне прийняття в домі панства Петра й Марії Карапити, родичів молодої. В часі гостини відбулось дарування по старокраєвім звичаю, а опісля відспівано молодим "Многая Літа." В часі прийняття зібрано $5.75 на укр. катол. пресу, з того призначено $1.00 на "Голос Спасителя."— Ласкавим жертводавцям щира подяка, а панству Юрієві й Єлисаветі Гопкам бажаємо Божого благословення щастя й здоровля на многі літа. І. П. Хруник.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц. Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 16, Число 4. **Квітень** **1944**

Пастирське Слово

З НАГОДИ ВОСКРЕСЕННЯ ГОСПОДА НАШОГО ІСУСА ХРИСТА ДО ВИСОКОПРЕПОДОБНИХ І ВСЕЧЕСНІШИХ ОТЦІВ І ВСІХ ВІРНИХ НАШОЇ ДІЄЦЕЗІЇ

"Воскресення Твоє Христе Спасе, ангели оспівують на небі й нам на землі дозволь чистим серцем Тебе величати й прославляти."

Христос Воскрес!

Дорогі в Христі,—Христове воскресення було завсіди у св. Церкві найбільшим святом, празником празників і торжеством торжеств.

Ціле наше воскресне богослуження є повне гарних висказів про Христа-Спасителя. Воно називає Ісуса: **"Сонцем правди," "дателем вічного життя," "радістю всього світу."** Воно оспівує Його, як цього, що "знищив адову силу," "своєю смертю поконав смерть," "перевів нас від смерти до життя" й "від землі до неба." Воно прославляє Його як побідника, "що дарував нам вічне життя."

Одною з найбільше зворушаючих правд нашого воскресного богослуження, **це правда про наше відкуплення.** Зі щирою вдячністю зазначує воно, що ми всі в Адамі "були сковані адовими узами," а Христос як "ягня був за всіх добровільно заколений," бо Він є "Сином Бога, що спасає людський рід."

В іншім місці співаємо **про наше спасення так:** "Сьогодні спасення світові, бо Христос воскрес, як всесильний." Наглядними овочами нашого відкуплення це те, що наш Божественний Спаситель увільнив нас із неволі диявола,

замкнув пекло, отворив для всіх небо й вислужив нам цю ласку, що ми стали прибраними дітьми Бога.

Що поганський світ увірив у Христа, а мільйони мучеників віддали за віру своє життя, то **одинокою силою їх витревання в доброму було Христове воскресення.** "Підійми очі твої Сіоне й глянь, бо це прийшли до тебе, як богосвітлі світила, від заходу й півночі й моря й сходу твої діти, в тобі благословлячи Бога по віки."

"Нині всьо наповнилося світлом: небо, земля й підземне. Нехай торжественно святкує усе сотворіння Христове повстання, що в ньому воно утверджується." Бо **Христос не лише самий іде до неба, але також і для нас вислужив небо.** Він відзивається до свойого небесного Вітця так: "Отче, цих що дав єси мені, хочу, щоб де я, і вони були зо мною, щоб бачили мою славу, що її Ти мені дав." (Йоан: 17, 24).

Що ми є **прибраними дітьми** Бога, а небо є нашим наслідством і спадщиною в Христі, вчить нас св. Апостол Павло: "Бо ви не приняли духа рабства знову на боязнь, але приняли духа всиновлення, що через него кличемо: Авва, Отче! Цей самий Дух свідчить нашому духові, що ми діти Божі. А коли діти, то й наслідники, наслідники ж Божі, а співнаслідники Христові, коли тільки з Ним терпимо, щоб із Ним і прославитися" (Римлян: 8, 16).

Кінцеві слова св. Павла зазначують ще також і условину **нашого прославлення: "Коли тільки з Ним терпимо, щоб із Ним і прославитися."** Отже небо, наше прославлення, наше співвоскресіння з Христом у другому житті, є не лише нашим правом, наслідством і одідиченням, але також заслугою, нагородою, овочем нашої особистої співпраці з терплячим Христом. "Вчера був я погребаний з Тобою Христе, сьогодні встаю з Тобою, що воскрес; вчера був розпятий з Тобою, Самий прослав мене Спасе у твойому царстві."

Сумніваючимся ученикам, що йшли до Емаус, відповідає Христос: "Чи не мав Христос о це пострадати й так увійти в свою славу" (Лука: 24, 26). Тому й св. Петро, апостол, кличе до своїх вірних: "Улюблені, не дивуйтеся огневі, що вас досвідчає, наче б вам що нового приключилося, але радуйтеся, беручи участь в Христових муках, щоб ви радуючися, веселилися в обявленні Його слави" (І. Петра: 4, 12).

Наше воскресне богослуження дуже часто нам нагадує, щоб ми **чистим серцем прославляли воскресшого** Христа:

"Ти Христе, що ад поконав, і чоловіка воскресив своїм воскресінням, вчини нас достойними чистим серцем, Тебе велочати й прославляти." Щоб освободитися від гріхів, мати чисте серце й бути в стані паєки, то воскресший Христос дав св. Апостолам власть відпускати гріхи, кажучи: "Прийміть Духа Святого, кому відпустите гріхи, відпустяться їм" (Йоан: 20, 22).

При кінці воскресної Утрені так співаємо: "Воскресення день і просвітимся торжеством і один одного обнімім; скажім: брати, і цим, **що ненавидять нас, простім усе з воскресенням,** і так заспіваймо." Ці воскресні думки нехай дійсно просвітять наш ум певністю побіди Христової Правди, скріплять нашу волю надією кращої будучини й запалять наше серце надприродною любовю, що огортає всіх, прощає всім і бажає кожному воскресної радости.

Вірую у побідного Христа кріпімся також у гірких хвилинах, що їх під цю пору переживає цілий наш український нарід. Надією світлого Христового Воскресення, по Великій Пятниці, набираймо сили, що й ми поконаємо всяке зло, підступ і ненависть ворогів. Любовю лучімся з мільйонами наших братів на рідних землях і поза ними й засилаймо наші сердечні молитви спільно й разом до воскресшого Христа, щоб чимскорше настав справедливий мир, а наш нарід зажив у свободі серед інших свобідних народів.

З нагоди Світлого Празника Христового Воскресіння засилаємо всім нашим Дорогим Отцям Духовним і всім Вірним нашої Дієцезії наші воскресні побажання, як найбільших ласк від Воскресшого Христа, із нашим Архієрейським Благословенням.

† Василій, Єпископ-Ординарій.
† Ніль, Єпископ-Помічник.

Вінніпег, Ман., 2. квітня, 1944 р.

Люди, що постійно наражені на небезпеку вогню, стараються завжди мати воду під руками. Так само й ми повинні бути завжди готові до молитви, бо ворог наш, діявол, не спить, і кожної хвилі готов на нас люто накинутись. (Св. Іван Золотоустий).

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА КВІТЕНЬ

Гідне приготування до подружжя

Коли на Службі Божій наближається хвиля Святого Причастя, священик бере в руки освяченого Агнця й, підіймаючи його трохи вгору, співає: **"Святая святим!"** Цими словами він урочисто пригадує вірним, що до Святого Причастя мають право приступати тільки святі, цебто такі, що вільні від смертельного гріха, й душу свою достойно прикрасили освятною ласкою.

Ці самі слова "Святая Святим" можна б зовсім слушно застосувати й до християнського подружжа. Бо ж і подружжя християнське—то одна з найбільших святощів на цім світі, одна з сімох Божественних Тайн Ісуса Христа. І так, як до Святого Причастя, так само й до Тайни Подружжя можна приступати тільки тим, що душу свою очистили, й Божою ласкою гідно прикрасили.

"Святая Святим!"... Святі речі, тільки для святих! Цього рішуче домагається Ісус Христос: Він зовсім виразно остеріг своїх Апостолів, щоб не давали святих речей псам, ані не кидали дорогоцінних перел під ноги нечистим безрогам," інакше кажучи: щоб до святощів не допускали людей негідних, відповідно не приготованих.

На чім отже полягає те гідне приготування до святої Тайни Подружжа? Насамперед на тім, що молодята перед шлюбом приступають до Сповіди й Святого Причастя. Це найважніше. Одначе не думаймо, що на цім уже й кінець: бо може трапитись, що ті молоді люди, хоч і щиро висповідались та запричащались, то все таки до подружжя ще не є гідно приготовані. Що ж їм іще може бракувати? О, дуже багато!... Може бути, що вони не мають ще відповідного релігійного знання, ані потрібної християнської чесноти. Може бути, що грішні звички вже глибоко запустили коріння в їх молоді серця й викривили зовсім їхні душі. Якщо так, то вони, навіть висповідавшись і запричащавшись, ще не досить гідно приготовані до подружжя.

Правда: в щирій сповіді й святім Причасті вони можуть утрачену Божу ласку в одній хвилі віднайти, але ані викривленого характеру свого в одній хвилі не випростують, ані відповідного знання релігійного не набудуть, ані грішних поганих звичок не викоренять.

І якже можна сподіватися, що ті молоді люди відразу змінять-ся, щоб жити в Святім Подружжі чесно, мирно, та згідливо аж до смерти? І як можна мати надію (хіба що якесь чудо станеться) що вони гарно, по християнськи будуть виховувати дітей на

славу Богові та на потіху святій Церкві Його? Як зможуть вони навчити своїх дітей того чесного християнського життя, що його самі не знають?

Тільки з добрих та чесних людей можуть бути добрі й чесні подруги та батьки. Отже ясно виходить, що гідне приготування до християнського подружжя, то не тільки сповідь і святе Причастя, але також порядне, чесне, побожне християнське-католицьке життя.

Молімся й, особливо цього місяця, милосердного Господа благаймо, щоб у грішнім сьогоднішнім світі ці католицькі погляди на святе Подружжя якнайбільш закріпилися. Молімся, щоб у народі нашім українськім якнайглибше закоренилась пошана до тієї великої Христової Тайни, що освячує саме джерело, саму живу криницю людського життя. Просім сердечно Пресвяту та Непорочну Богородицю, щоб захоронила від зіпсуття ту дорогу нашу молодь, що має колись стати до шлюбного вінця. Нехай Божа Мати просвітить їх усіх і дасть їм ясно пізнати, що не гріх, розпуста, піянство, змисловість та легкодушність, а християнська чеснота, скромність, здержливість, тверезість, та набожність мають приготовити їх гідно,достойно до святого Подружжя та до щасливого в нім життя.

Я знаю: Відкупитель мій живе; і в останній день я знову встану з землі, та й знов одягнусь у свою власну шкіру, і в тілі моїм побачу мого Бога. Сам я побачу Його; мої власні очі будуть Його оглядати,—не очі когось другого. (Йов, 19. 25-27).

О, невичерпана глибино Божої мудрости й знання! Які недослідимі суди Його, які непрослідимі Його дороги! Хто ж бо пізнав коли думку Господню, або хто коли був за дорадника Йому? Хто (може сказати, що він) перший дав Йому, та що за те повинен одержати заплату? Бо від Нього, через Нього й у Нім є все. Йому хай отже буде слава та честь на віки. Амінь! (Рим. 11, 33-36)

Нехай встане Бог, і нехай розсипляться вороги Його! Хай у розтіч підуть перед Ним ті, що ненавидять Його! І, як щезає дим, так нехай пощезають і вони; як тане віск від вогню, так нехай погибнуть беззаконники перед Божим лицем! А праведники нехай радіють і тріюмфують у Божій присутності, нехай веселяться безмежно! Псалом 67, 1-4).

Христос Воскрес!
Воістину Воскрес!

—Дивно мені, Пане Товаришу, дуже дивно, що Ви, така інтеліґентна й високо-освічена людина, вірите ще далі в ті релігійні забобони; адже супроти сьогоднішньої науки вони вже абсолютно не годні встоятись!—Так промовив один професор історії до свого товариша, коли той, на Великдень, привітав його стародавнім християнським привітом: "Христос Воскрес!"

—А мені ще дивніш,— відповів другий— що Ви, професор усесвітньої історії, не вірите в ту найважнішу правду християнської віри. Адже в усій історії світу не знайдете ніодного історичного випадку, що був би стверджений сильнішими доказами, як преважний факт Христового Воскресення. Ви, панове, досліджуючи події історичні, залюбки покликуєтесь на свідоцтво навіть поганських істориків, як наприклад Тацита, Суетонія, Лівія, Цезара, Тукидида,—й охоче вірити їм; коли ж річ іде про найважніший випадок, цебто про Воскресення Божого Сина, тоді відкидаєте свідоцтво навіть таких святих та чесних свідків, як Євангелисти й Апостоли Христові. Беру вас, пане, за слово: ви кажете, що я людина інтеліґентна й високо освічена; мусите отже припустити, що й я цю справу докладно прослідив, і що я теж не прийняв на сліпо якихось байок та нісенітниць; ні,—моя віра то сильне й непохитне переконання, що Ісус Христос дійсно з гробу воскрес, воістину воскрес! Признаюся вам, що й мені довгий час приходили сумніви проти цієї віри; але тому що я шукав правди щиро й завзято, я таки накінець знайшов її, і тепер чую в своїй душі найсолодшу потіху.

—Завидую вам, друже, такого великого щастя! Я, на жаль, подібного щастя не маю.

—Бо не хочете його мати!

—О, навпаки: я хотів би вірити, і щасливими називаю тих, що вірять, але мені здається, що віра та не має ніякої розумної підстави.

—Отже послухайте, друже, якою дорогою я дійшов до пізнання тієї правди.

—Добре, послухаю.

Сталося це Року Божого 1876. Побачивши, як люди, на Великдень, масою горнулися до церкви, я набрав охоти прилучитися до них, і піти на воскресну відправу. Прийшов я до церкви саме тоді, як священик голосно кликав із проповідниці: "Хто ж то нам сьогодні справив таку велику радість! Хто роз'яснив наші обличчя? Хто наповнив серця такою невимовною потіхою? Хто?!... Ісус Христос, що своєю пресвятою смертю на хресті поконав смерть, і своєю власною силою славно, преславно з гробу воскрес! Як би Ісус Христос не був воскрес, не було б сьогодні Великодня,—а оце вже дев'ятнадцять віків минає, як вірні християни рік-у-рік радіють та й веселяться цією великою й святою пам'яткою. Невже брехня й неправда всилі наповнити людські серця такою чистою й святою радістю? Ніколи! Брехню скоріше чи пізніше люди розпізнають, і тоді правда, як чиста олива, мусить виплисти на верх. Якби Христос не був дійсно воскрес,— то вже давно люди були б викрили цей обман, як викрили стільки інших усіляких історичних обманів. Тоді напевно перестали б люди святкувати Великдень, і вся Христова наука й релігія приснула б, мов та миляна банька."

—Ті слова провідника розбудили в мені цікавість; я протиснувсь поміж лдеюй і, дійшовши аж до самої проповідниці, слухав я уважно далі. А священик продовжав:

—"Воскресення Христове, то історичний факт, так само, як наприклад є історичний факт, що Наполеон І. був французьким цісарем, а потім умер на острові святої Олени. Якби комусь тепер прийшла охота заперечувати цей факт, то його слушно вважали б за неука або й божевільного. Бо факт цей стоїть виразно записаний в історії; в різних актах і важних публичних документах записали його люди, що або самі Наполеона бачили, або про нього знали з книжок чи з оповідання. Отже так само й Воскре-

сення Христове є записане в історії, подібно як Його ріадво, життя, діяльність і смерть на хресті. А написали те все люди, що Ісуса бачили й знали, що Його на власні вуха чули, або про Нього довідались із уст або писань вірних свідків-самовидців.

Таких отже свідків Воскресення Господнього, свідків щирих, правдомовних, що самі ту правду ясно побачили, і нам тільки чисту правду бажали переказати, маємо досить. Маємо Матея, Марка, Луку, Івана, чотирьох святих Євангелистів; вони однозгідно пишуть і визнають, що Ісус Христос із мертвих воскрес. Всі вони пишуть просто, не добираючи ніяких штучних та вишуканих слів; пишуть про те, як про випадок загально знаний, і навіть не припускають, що міг би знайтися ще хтось такий, хто мав би відвагу в цій правді сумніватись, або її заперечувати. Опріч євангелистів маємо ще двох учнів, що по дорозі до Емауса з воскреслим Господом розмовляли; маємо й Апостола Петра, того самого Петра, що Ісуса тричі відрікся був, а потім мав невимовне щастя з Ісусом кілька разів після Воскресення стрінутись. Маємо так само й Тому, що з невірного зробився вірний і, побачивши воскреслого Ісуса, закликав зо стидом і жалем: "Господь мій, і Бог мій!" Таке саме свідоцтво дають нам і ті євангельські жінки, що їм Апостоли спочатку вірити не хотіли, й уважали їх слова за витвір жіночої уяви; подібне свідоцтво складають і ті п'ятсот учнів, що їм усім, коли були зібралися разом, явився воскреслий Ісус. Вставши з гробу, Ісус не тільки раз, але багато разів являвся Апостолам, і то впродовж сорок днів, і з ними разом і їв, і пив, і позволяв, щоб вони доторкались до його рук і ніг. Чи могли отже Апостоли впасти жертвою якогось обману? Чи стільки свідків могли дати себе комусь обдурити? Ті свідки зовсім легковірні не були. Вони спочатку не хотіли ніяк повірити, й домагалися сильних доказів, і аж тоді піддалися, коли правда заблисла перед ними, як сонце ясне на небі.

—Одначе будьмо справедливі, й переслухаймо тепер ще й тих, що заперечують факт Христового Воскресення. Хто ж вони властиво такі, ті що свідчать, ніби Христос із гробу не воскрес? Хто?!... От приходить кілька римських вояків, і кажуть: "Ми вночі коло гробу позасипляли, а Христові учні, скориставши з доброї нагоди, прийшли, вкрали тіло Його з гробу, й розпустили вістку поміж людьми, що Він воскрес."

—Як же це так?—спитаємо тих вояків:— Апостоли

вкрали Його тіло? І не боялися Вас?!... Адже ви були сильно озброєні! Ну, то й добрі з вас сторожі, нема що!..

Вояки, засоромлені, відповідають:

—Але ж кажемо вам, що ми тоді спали!

—Як то— всі ви спали?

—Всі.

—В такому разі як же ви могли бачити, що учні Його з гробу вкрали? Може вам це тільки так приснилося?...

—Ну, ми, правду сказати б, цього не бачили, але ми чули великий шум і гук, наче б земля тряслась і, сильно налякавшись, ми поспішили сповістити жидів про все, що сталося.

—А жиди що на те?

—Жиди зо страху задеревіли... А коли опам'ятались, стали раду радити, що робити; і от ухвалили дати нам гроші й просити нас, щоб ми мовчали.

—Ну, й ви прийняли ті гроші?

—Авже ж прийняли: Гроші нікому не завадять.

—І не страшно вам було, що Пилат може вас тяжко покарати?

—Гроші відійняли нам усякий страх. Зрештою жиди запевнили нас, що перед Пилатом будуть нас у потребі боронити.

Отже таких то свідків—казав далі проповідник— мають противники Воскресення Христового: свідків, що спали, а потім, за гроші, говорили проти свого переконання. Послухаймо, як гарно й дотепно говорить про цю справу святий Августин: "Ой спали вони, спали— але, здається, жиди, що то радніше ваш розум заснув, ніж вояки! Якщо вони дійсно спали, то річ певна, що нічого не бачили. А якщо не бачили, то про що ж можуть свідчити? Яку ж вартість можуть мати свідки, що спали? Яке значення може мати свідоцтво їх? Це так, неначе б вони хотіли сказати: "Свідчимо, що учні Ісусові прийшли й уночі викрали тіло Його з гробу; наше свідоцтво правдиве й непомильне, бо коли Апостоли викрадали тіло Ісусове, то ми всі так міцно спали, що ані нічого не чули, ані не бачили." Мені здається, що свідків сонних, а до того ще й підкуплених, ніякий суд у світі не признає за віродостойних; тим більш, що так багато є свідків чесних, правдомовних, щирих, що воскреслого Господа на власні очі бачили, і власними руками доторкалися Його. Ті вірні свідки не тільки, що не одержали за свідоцтво своє ніякої заплати, але ще й добровільно згодились на життя, повне вбоже-

ства й невигоди, на життя, виставлене на постійну погорду й переслідування з боку ворогів. Ба, що більше: ті свідки Христові не вагались і життя свого віддати, і кров великодушно пролляти в обороні тієї великої правди, що Він воістину, цебто направду з мертвих воскрес. Це повинно нас переконати, що свідки ті напевно обманцями не були, бо яку ж користь могли вони добачити в тім, щоб за людину мертву посвятитись на життя нужденне, погорджене, а то й на страшну, жорстоку смерть?

Ба, що більш,— якби Ісус Христос не був із мертвих воскрес, то Апостоли напевно були б вернулись до свого дому, до своєї первісної роботи, жалуючи, що дали себе так страшно обдурити. Були б казали так, як ті два учні, що на сам Великдень пустилися в дорогу до Емауса: "Ми сподівалися, що Він спасе Ізраїля,"— а тепер усе вже пропало; шкода, що ми так довго за Ним ходили, що ми Його слухали. Апостоли одначе так не говорили. Вони непохитно вірили, що Він воскрес, і далі живе, як славний, преславний переможець смерти й гріха. Тим то Апостоли подучилися всі разом і, немов би вступило в них якесь нове життя, вони для того Ісуса невпинно трудяться й працюють, терплять і умирають. Як же інакше можна собі пояснити віру Апостолів, їх працю, терпіння й геройську мученичу смерть, як не тим, що Ісус Христос дійсно з мертвих воскрес, та що опісля направду з Апостолами розмовляв, і віру їхню раз на завжди скріпив так, що ніяка ворожа сила її вже зламати не могла?

Зрештою, чи учням Христовим могло дійсно прийти така гадка до голови, що іти до гробу, й серед темної ночі викрадати тіло Його? Вони або вірили, що Ісус по трьох днях воскресне, або не вірили, або сумнівалися. Якщо вірили, що Він воскресне, то чого ж мали б іти красти Його тіло? Якщо не вірили, то вже простий розум дораджував їм якнайкраще сховатись від жидів, або перепросити їх, і признатися отверто до обманства, або заявити, що вони самі впали жертвою обману. А якщо Апостоли в вірі лиш сумнівались, і неначе хиталися, то найкраще було б їм почекати до третього дня, щоб ясно переконатись у святій правді. Чи мали б ті боязливі Апостоли виставляти себе на небезпеку, щоб їх римські вояки поарештували? Чи мали без потреби наражатись на людську ненависть, погорду й тяжкі кари, за обманство й безбожність, за зневаження гробу й зухвале нарушення урядової печатки, що нею був запечатаний гріб? Бо чи могли вони сподіватись, що добудуться до гробу, не пробудивши ні одного вояка? Чи могли мати надію, що їм удасться, без нарушення печатки, відвалити такий великий і тяжкий камінь від гробу, й потім спокійно видобуто тіло Ісусове з покривал, і з усією тією роботою так спритно справити, щоб не збудити навіть одного вояка, що так близько там був, і спав?

"Звідки прийшла їм тоді до голови та несамовита гадка,—так питається славний Осип Дроз, професор французької академії— оголошувати явно, що Ісус Христос вийшов із гробу живий, повен слави й безсмертя? Коли Ісус іще з ними був, і коли повинні були вірити в Його обітниці, тоді вони порозбігались і повтікали, щоб не наразити себе на тверду відповідальність; а тепер, коли вже Учителя коло них нема, тепер, коли вони вже ясно бачили, що всі обітниці Його були фальшиві, чи мали б вони нагло поробитись відважні, ревні й неустрашимі? І в якій цілі? Невже ті люди могли собі сказати так: Ісус, що правда, нас обманув, обдурив,— але менше з тим: ми далі говорім і навчаймо, що Він правдивий Бог; за таку науку не одержимо в світі багатства, ні слави; навпаки: життя наше буде повне нужди й усяких терпінь—а слушна кара чекає нас за цю страшну брехню і тут на землі, і там у Божій вічності; але менше з тим,— нехай усі ті нещастя впадуть на нас, аби тільки той Ісус, що нас так страшно ошукав, був знаний і прославлений, як Бог! Чи можна припустити, щоб на світі знайшлися люди, такі нерозсудні й тупі, що, не зважаючи на всі ті невигоди, згодилися б проповідувати свою безбожну та фальшиву науки про воскреслого Ісуса? І як же це їм вдалося, що вони для тієї науки здобули стільки покірних слухачів, і то навіть між людьми інтелігентними й високоосвіченими, по всіх краях широкого світу, впродовж довгих віків історії?! Мені сто разів легше повірити в усю євангельську історію про Воскресення Христове, ніж у таку несамовиту й абсурдну нісенітницю!

Не думайте собі, ніби перші християни були всі такі слабоумні, щоб повірити на перше ліпше слово простих, невчених рибаків галилейських, цебто Апостолів. Між тими, що перші повірили Апостолам, було чимало людей учених і високоосвічених, як наприклад цісарські дворяни, сенатори і т.д. Уявім собі таку ситуацію: Приходить святий Петро до Пудентія, поважного та багатого сенатора, й зачинає йому оповідати, що Ісус Христос воскрес із мертвих. Невже гадаєте, що той ученний, поважний, ба-

гатий пан був би повірив Петрові на слово, без ніяких доказів? Таких учених і розумних людей між першими християнами було немало,—а все таки вони не вагались вірити, і навіть життя своє готові були віддати за воскреслого Христа.

Ті слова священика, висказані з глибоким переконанням і певністю, розвіяли всі мої сумніви до решти. З тієї хвилі моя віра значно скріпилась ,і я став часто над тим питанням застановлятись і досліджувати його. І прийшло мені на думку таке: якби так наприклад у сьогоднішніх часах помер хтось із великих та славних людей, а потім нагло розійшлася вістка про нього, що він із мертвих воскрес; чи вчений світ не заворушився б, не зашумів? Чи не намагалися б учені за всяку ціну роз'яснити цю таємничу подію? Чи не старалися б зробити все, що тільки можливе, щоб доказати фальшивість тієї поголоски. Отже так само річ мається з Воскресенням Христовим. Якби Апостоли дійсно були вкрали тіло Ісусове з гробу, то жиди, запеклі вороги Христові, були б напевно доклали всяких зусиль, щоб судово доказати той великий злочин, і якнайстріш покарати виновників. О, так, жиди були б за всяку ціну старались вияснити і словом, і письмом, що історія про Воскресення Христове—то тільки брехлива людська видумка. Жиди одначе цього ніколи не доказали, і навіть не пробували доказувати. Навпаки: вони громадно навертались і приймали віру в Розп'ятого Спасителя, бо свідоцтво стількох віродостойних людей, особливо ж свідоцтво Апостолів, скріплене великими чудами, давало їм ясний доказ, що Ісус воістину, цебто направду з гробу воскрес. Навіть тоді, як жидівські архиреї та князі казали Апостолів арештувати, і засуджувати їх на болючі побої, то зовсім не закидали їм того злочину, ніби то вони крадькома викрали тіло Ісусове з гробу, і між народом розголошують Його воскресення; ні,—ті вороги тільки за те оскаржували Апостолів, що вони проповідували Євангелію, не зважаючи на виразну заборону. Так то правда тріюмфально перемогла брехню!

—Накінець, пане товаришу, не бажаймо бути мудріші від таких великих мудреців, як святий Августин, Золотоуст, Василій Великий, Григорій Богослов і тисячі інших мужів, світлих та вчених, що своїм надзвичайно високим знанням здивували широкий світ. А все ж таки, не зважаючи на всю ту свою велику вченість, вони покірно вірили. Чому ж і ми не мали б вірити в ту велику та святу

правду, що приносить нашій душі таку чудову потіху?

—Дійсно, маєте слушність,— відповів професор,—я ніколи не застановлявсь так глибоко над цією справою.

—Так то воно, на жаль, дуже часто буває— сказав йому товариш,—ми застановляємось нераз над речами зовсім пустими, вчимося чужих мов, досліджуємо цікаві рослини, звірята, землю, й здається нам, що ми високо вчені, але не роздумуємо ніколи поважно про справи Божі, справи дійсно найважніші, бо ж від них залежить наша доля тепер і в вічності! Не дивниця отже, що ми, вчені, нераз у справах віри стоїмо нижче від простеньких, невчених людей. З дому винесли ми заледве знання короткої молитви, та й ту в пізніших літах стали ми занедбувати, а накінець і зовсім забули. В школі, дуже можливо, вчили нас катехизму, але науки тієї ми ані не пізнали, ані не полюбили, тим то в людську суспільність увійшли ми без життя релігійного; а що проповідей ніяких ніколи ми не слухали, бо вони (мовляв) тільки для простолюддя, то й не диво, що всяка вища думка в нашій душі цілковито вивітріла, і ми забули про своє призначення, про свій початок і кінець, про свої обов'язки супроти Сотворителя, про свою вічну ціль. Дійсно: нічого дивного в тім нема, що віра наша завмерла. Сьогодні черпаємо свою освіту з часописів та книжок, що дуже часто навіяні ненавистю до Христа і Його Церкви, і так мимохіть проймаємось безбожними засадами, що поволі закорінюються в нашім розумі та серці. Здається, що ви, пане товаришу, призначаєте мені щодо цього повну рацію.

—О, так, годжуся з вами цілковито.

—Але от ще одне: Не забувайте, друже, що треба також молитися, бо віра—то дорогоцінний Божий дар; Господь Бог дуже радо роздає свої дари тим, що моляться й сердечно просять.

Кілько днів опісля професор той стояв навколішках коло святого престола й, побожно, з сльозами радости в очах, приймав до свого серця воскреслого Ісуса в Святім Причасті.

З Богом можемо розмовляти кожної хвилі. При Божих дверях нема озброєного вартівника, що нас завертав би, кажучи: "Тепер невідповідна пора,—прийдіть пізніше!" Ми заледве вимовимо те одне слово: "Отче!"—а вже відчиняються ворота Його палати. (Св. Іван Золотоустий).

Слава Героям Христовим!

Рік Божий 1861 записавсь кривавими літерами в історії християн індо-китайської провінції Аннам. Бог один знає, скільки невинних людей віддали тоді своє життя в обороні найсвятішої справи, цебто слави Божої та Христової віри. Бог один почислив ті геройські акти віри, любови, самозречення й надлюдської терпеливости, що мов дим запашного кадила безперестанку підіймались тоді від переслідуваної Церкви Аннаму аж до трону Всевишнього.

Особливішої уваги варта оця подія:

До суду покликано двадцять і п'ять мужчин, разом із їхніми дітьми та жінками. Доля тих оскаржених заздалегідь була припечатана. Адже всі вони були християни, і цього зовсім не відпирались. Крім цього вони вже двічі пробували втікати, щоб видертись на вал, і так заслужили собі ще гострішу кару. Все ж таки суддя дав оскарженим легку нагоду рятувати своє життя, але за умовою, що виречуться Христової віри.

На судовім подвір'ї покладено тоді на землю святий хрест, і оповіщено, що всякий, хто знак той святий потопче ногами, буде звільнений від вини та кари, всі ж інші мусять нужденно згинути.

До такої страшної богозневаги суддя став насамперед заохочувати мужчин. Між усіма присутніми запанувала гробова тиша. Очі всіх, із найбільшим напруженням звернулись на нещасних мужчин, що були виставлені на таку важку пробу. Зрозумівши своє безвихідне положення, мужчини ті спершу оторопіли, одначе по хвилині опам'ятались, і стали одноголосно кликати:

"Ні, ми хреста святого не потопчемо ніколи!"

Та заледве суддя почув оту рішучу віповідь, як уже зірвався він на рівні ноги та, ввесь червоний від лютого гніву, став верещати на ціле горло:

—Гей, вояки, робіть своє діло!

В ту хвилю кати з усіх боків обскочили безборонних мужчин, а там уже... почувся смертельний стогін, а двадцять п'ять зрубаних голов покотились на жовтий пісок.

Аннамська земля широко розкрила свої спрагнені уста, й жадобно пила кров Христових героїв.

Замучивши отак мужчин, суддя звернувся до їхніх жінок і дітей, та закликав грізно:

"Ану, мерщій, ви тепер потопчіть оцей хрест ногами, а ні— то чекає вас така сама доля, як їх!"

Одначе з-поміж рядів немічних жінок і дітей почулися рішучі голоси: "Ми радніш хочемо вмерти, ніж святий хрест ногами топтати!"

Поганський суддя аж запінився від дикої лютости. Зірвавшись на рівні ноги, він хотів уже вдруге дати катам знак до кривавої масакри. Та в ту хвилю почулися грізні протести зібраного народу: ті люди, хоч і самі погани, стали рішуче домагатись милосердя для безборонних жінок та немічний дітей. Одначе той протест і те слушне домагання ще більш роздратували кровожадного суддю. Він, немов біснуватий, став верещати з усіх своїх сил: "Вирікайтеся своїх християнських забобонів, а ні— то смерть!"

"Нехай буде смерть!" відповіли геройські матері враз із дрібними діточками.

Та, на жаль, знайшлися чотири жінки, що зо страху перед смерту завагались. Смутно похиливши голови, вони виступили неміло вперед. За їх прикладом пішла й одна дівчина, що мала може 18 літ. Всі п'ять наблизились вони до хреста. Страшна внутрішня боротьба роздирала їм душу. Вони страшно боялися мук і смерти, але також прикро їм було топтати ногами хрест, святий знак спасення нашого.

В ту хвилю суддя ще раз грізно закричав до всіх: "Ну, скажіть виразно: чи хочете вмерти?"

"Хочемо, хочемо!" відповіла громадка жінок, що стояли позаду. А ті п'ять, що виступили вперед, нічого не відповіли.

"Слухайте, жінки,"— сказав іще раз суддя, намагаючись промовляти лагідно, лестиво: "я нічого страшного від вас не домагаюся; переступіть лиш ногою це дерево, а я вам дарую волю й життя."

Почувши це, одна з тих п'ятьох жінок набрала відваги, й швидко переступила через хрест, а чотири інші пішли за їх прикладом.

Та, заледве це сталося, як уже ті відступниці схаменулися, й зачали жалувати свого грішного вчинку. Під тягарем докорів сумління й гіркого стиду, вони неначе запамались, і всі п'ять попадали на землю, а вірні християнки

й собі поставили навколішки, й зачали голосно молитися:

"Боже, прости їм цей гріх! Господи, наверни їх до себе своєю ласкою!"

"Доню моя! Що ти наробила!— ридаючи, закликала мати тієї вісімнадцятилітньої дівчини, й прискочила до своєї нещасної дитини що з болю та стиду припала була лицем до землі. Вояки тим часом намагались відштовхнути матір від дочки, одначе вже було за пізно: дівчина, опам'ятана болючим докором матері, зірвалась на рівні ноги, вхопила хрест святий до рук і, підійнявши його вгору, закликала до інших чотирьох відступниць: "Сестри, я пішла за вами в гріх, а тепер ви за мною ходіть, і наверніться до Ісуса Христа!"

Почувши таку несподівану мову, чотири нещасні жінки стали голосно плакати-ридати, та прощення в Господа Бога просити. Потім усі п'ять приступили вони разом до судді, й заявили ясно та виразно: "Ми согрішили, тому нам першим належаться муки та смерть!" Так промовивши, вони стали на коліна біля трупів замучених мужчин, і відважно обнажили свої шиї, щоб їх піддати під гострий катівський меч, і так, добровільною смертю, направити тяжкий гріх зради супроти Господа Бога та великого згіршення.

Вся ота сцена зробила надзвичайно велике вражіння на поганських глядачів. Вони всі з новою, ще сильнішою завзятістю стали домагатись помилування для християнських жінок; щораз частіш і могутніш чулися з усіх боків оклики: "Честь хоробрим героїням! Честь християнським жінкам!"

Побоюючись народнього бунту, суддя, рад-не-рад, мусів уступити; він приказав відпустити жінок спокійно додому, а вкінці, немов сам до себе, він по-тиху промовив: "так, це дійсно героїні— ті християнські жінки: честь їм за це!"

А тепер вам, українські мужчини й жінки, хочемо при цій нагоді сказати кілька щирих слів! Ви теж маєте нераз добру нагоду заслужити собі таку саму похвалу з уст ворогів святої віри.

Ото в хату вашу приходить може який посланець сатани, приходить не сам, а із грамофоном, ще й велику торбу книжок на плечах двигає: приходить і каже вам бестидно, що він не хтобудь, а свідок Єгови, цебто самого Всевишнього Бога.

Вже з отих перших його слів ви повинні відразу змірку-

вати, чого він у вашу чесну хату загостив. Він прийшов, щоб вам віру вашу святу християнську із серця вирвати; він хоче, щоб ви теж хрест святий під ноги кинули, щоб Спасителя свого підло зрадили, як Юда Іскаріотський.

Знаючи отже добре, чого ворог той від вас бажає, ви навіть не дайте йому часу розгоститись у вашому домі, тільки відразу скажіть йому, як Христос колись пекельному ворогові казав: "Геть від мене, сатано!" Як ви рішуче йому це скажете, він відійде від вас— той підлий душогуб; відійде може сердитий та лютий на вас, але в серці мабуть подумає собі: "честь українцям-католикам!"

Але, може бути, що ви вже в вірі своїй захитані. Може бути, що висланникові сатани вже вдалося вщіпити вам у серце заразу сумніву так, що світло певности, щодо святої католицької віри, в вашій душі вже трохи померкло. Якщо так, Брате-Сестро, то схаменіться, опам'ятайтесь, як отих п'ять нещасних відступниць аннамських! Сльозами щирої покути обмийте з душі страшний гріх проти віри, й направте згіршення своїм ревним християнським життям. А своєму спокусникові, якби він ще раз до вас посмів прийти, скажіть уже при першій нагоді: "Радніш умру, а Хреста Господнього не потопчу ногами!" Тоді спокусник відійде— може сердитий, злющий, одначе в серці своїм він може сам до себе промовить: "Честь українцям-католикам!"

Хваліте Господа з небес, хваліте Його на висотах! Хваліте Його, всі ангели Його, хваліте Його, всі небеснії сили! Хваліте Його, сонце та місяць, хваліте Його, всі ясніі зорі! Хваліте Його, небеса небес, і всі води, що над небесами, нехай славлять Господнє Ім'я! Так,—усі творіння хай прославляють Господа! Бо Він промовив, і от учинились вони,— Він повелів, і вони стали сотворені. (Псалом 148).

Як душа є життям людського тіла, так Господь Бог є життям людської душі. Тіло вмирає тоді, як душа покидає його; подібно вмирає й душа, коли через смертельний гріх покидає Господа Бога.

ЛЕҐЕНДА ПРО СТРАДАЛЬНУ МАТІР

Одного разу (так росказує стародавня леґенда) Небесний Отець зіслав страшний, престрашний сон на Пречисту Діву. В тому сні Він уже заздалегідь показав Їй усі невимовні муки й страждання, що чекали Її найдорожчого Сина, починаючи з кривавого конання в Оливному Саду, аж до розп'яття на Ґолгофті.

Бачила отже Пречиста Діва вже наперед, як люті вороги накидались на Ісуса, мов на якого розбійника, як сковували Йому руки важкими кайданами, як на суд неправедний провадили, і там, до камінного стовпа прив'язавши, жорстоко бичували Його невинне Тіло аж до крови, а вкінці засудили на смерть ганебну на хресті. Бачила Страдальна Мати, як Син Її єдиний, до хреста прибитий, невимовно мучився, як із лютого болю, бідний, корчився, а накінець, пресвяту свою Душу в руки Небесного Отця віддавши, тихо вмер. Тоді римський вояк проколов Йому бік гострим списом, і з розкритої рани виплила кров і вода, на знак тілесної смерти. Далі бачила Пресвята Мати, як із хреста здіймали мертве, замучене Його Тіло, й Вона зно ву могла руками своїм доторкатись Його, та й до грудей ніжно та любо пригортати, подібно як колись, у ті блаженні дні, коли Ісус був іще Її маленьким Дитям, коли руки й ноги Його ще не були цвяхами пробиті, коли на голові не мав тернової корони, ні рани кривавої в боці.

І враз почула Божа Мати над собою ніжний, солодкий голос:

—Матінко Моя Найдорожча, Ти спиш?...

Сон, мов та сполохана пташка, вмить відлетів далеко, й Пречиста Діва побачила, як біля Неї стояв Її Ісус, іще живий, здоровий, прекрасний, і ніжно питав, про що Вона так глибоко розважала.

—Про муки та люту смерть Твою, мій Ісусе,— відповіла Марія.

—Адже Ти, Матінко, знаєш, що Пророки про мою смерть уже віддавна говорили; всі мої страждання в Святім Письмі вже заздалегідь докладно описані. А тепер ось находить пора, коли все те має сповнитися на славу Небесному Отцеві, й на свідоцтво правді! О, бідна Ти, бідна, Многострадальна Мати!...

І дійсно: сповнилося докладно все, як було передсказане; невинна кров Божого Ягняти обмила гріхи злобного світу.

На Ґолгофті під хрестом, пролита сімома мечами болів, стояла Пресвята Мати, й слізьми гіркими заливалась. А як піднесла свій зір угору, понад землю, то нічого іншого не бачила, як тільки Ісусову голову в терновому вінку, і очі, що вже хмарою смерти покривались, і посинілі уста, що, дрижучи, благальну молитву за безсердечних катів своїх шептали:

—Отче, прости їм, бо вони не знають, що роблять!...

Та, не бачила Пресвята Богородиця, що в ту хвилю, коли Ісус Її на хресті вже мав тихо сконати, з пекла вирвалась велика сила дияволів, і стали темною хмарою кругом хреста кружляти, щоб Душу Пресвяту Його силоміць у свої кігті схопити, й немов яку воєнну добич, у неволю пекельну потягнути.

Так: на виразний приказ самого Люципера, всі ті дияволи чатували довкола кривавого хреста, дожидаючи останнього віддиху Божого Сина.

Але за ту їхню несамовиту зухвалість, всемогуча Божа рука покарала їх наглою сліпотою. Подібно як пугачі, сови та лилики від ясного сонця сліпнуть, так відразу посліпли й оті пекельні духи. І хоч як завзято кидались вони в повітрі на всі боки, то все таки божественної душі Ісусової доглянути не змогли.

Витративши на дармо всі свої сили, вони в шаленій нестямі товкли собою об тверде дерево хреста, і мов ті чорні мотилі, що крила собі в полум'ї обсмалили, падали й летіли в пропасть вічного вогню.

—Не бачимо Його!... Не бачимо нічого!... Сліпотою нас усіх Він поразив!...

Так кричали вони й скавуліли, неначе пси, та знесилені припадали до стіп Люципера.

Тоді отже Люципер, сердитий, лютий, та страшний, простягнув свої чорні крила, загнув гострокінчасті пазурі, і диким вихром полетів на Ґолгофту. Скажена лють додала йому тоді такої надзвичайної відваги, що він, не багато думавши, спустився аж до самого Ісусового Хреста, й причепився до його верхнього кінця, мов хижий яструб, що чатує на голуба.

Уся злюща істота його аж тряслась від невимовної ненависти; він скреготів і кланцав зубами, і горів непогамованою жадобою схопити в свої кігті невинну душу Спасителя.

І от рішальна хвиля надійшла: Ісус останній раз підніс свої очі до неба й, глибоко зідхнувши, закликав до Бога Отця:

—Отче, в руки Твої віддаю душу мою!...

І власне в ту хвилю, стрінувшись із завмираючим поглядом Господа Ісуса, Люципер нагло осліп, так само, як перед тим посліпли найвідважніші післанці. І враз обняла його ніч така, що чорнішої навіть на дні самого пекла ніколи не буває; і такий великий страх огорнув усю його істоту, що він рад-не-рад відчепився від хреста й наосліп став утікати. По дорозі він іще напомацки схватив нещасного розбійника, (того, що по лівому боці на Голгофті помер) і Юду, зрадника іскаріотського, та разом із ними пірнув у пекельній безодні, кусаючи свої власні кулаки з палючої скаженості й стиду.

А Пресвята Богородиця під хрестом стояла враз із найдорожчим учнем Сина Свого, Іваном, та з Марією Магдалиною, і гірко плакала... Аж от надлетіли ластівки та роєм стали крутитись довкола святого хреста, і тріпотіти крильцями в повітрі і жалібно цвірінькати, мов плачки-голосільниці, що на похороні заводять:

—Умер, умер, умер!...

А з другого боку, немов велика сіра плахта, упала громада крикливих горобців, цвірінькаючи наперекір ластівкам:

—Жив, жив, жив!...

Почувши це вояк, узяв у руки гострий спис, і проколов Ісусові Христові бік, достоту так, як Страдальній Матері вже наперед приснилося було, і з розкритої глибокої рани виплила зараз кров і вода. Над головою ж Спасителя ластів'ячий вінок то сплітався, то знов розплітавсь, на знак великої жалоби. А перелякані горобці порозлітались на всі боки, і кажуть мудрі люди, що з тієї пори бувають щороку такі дні, коли диявол їх масово виловлює та й великими купами кидає їх на пекельний вогонь... З невинної крови, що з ран Христових на землю струмочками спливала виросли пречисті білі лелії, а від кривавих сліз Божої Матері поржавіли срібні та золоті листочки сторчиків, що росли при дорозі на Голгофту; а там, де гарячі сльози Магдалини землю зросили, розрослись повні, розкішні рожі.

Так то страждання та й смерть Господа Ісуса записались на землі чудовими квітками, Господу Богу на вічну славу й честь; а людям на любий, святий спомин!...

З Життя Св. Вінкента

Якийсь молодий, легкодушний шляхтич назвав раз святого Вінкента "старим варіятом." Замість образитися, святий зараз упав йому до ніг, і промовив: "Пане, якщо я вам дав яку причину гніватись на мене, то я вас дуже перепрошую,—простіть мені!"

Не ліпше обійшовся з святим і один єретик янсеніст, що намагався здобути його для своєї секти. Побачивши, що святого Вінкента своїми аргументами він ніяк не переконає, сектяр став його лаяти й зневажати найгрубшими словами, а накінець закликав:

',Я не розумію, як такого дурня, як ти, можуть іще монахи вважати за свого настоятеля!"

"Друже," відповів лагідно святий: "я й сам цього не розумію, бо дійсно годі уявити собі людину менше здібну й менше освічену, ніж я."

Французький король надзвичайно цінив святого Вінкента, й іменував його своїм дорадником у церковних справах. Особливо тоді, як треба було назначити якого нового єпископа, король завжди питався Вінкента, що він думає про такого й такого кандидата.

І от раз трапилось, що святий відмовив свого голосу одному такому кандидатові, бо був переконаний, що той негідний єпископського уряду.

Бажаючи пімститись на святому, рідня того прелата стала тоді широко розсівати найгірші наклепи на Вінкента. Довідавшись про те все королева, покликала святого Вінкента до себе, й росказала йому, про що вороги оскаржують його.

"О, Найясніша Пані,"— промовив святий муж: "я справді великий грішник!"

Королева, глибоко переконана в його цілковитій невинності, радила йому боронитися, одначе він відповів:

"Про Господа Ісуса, ще гірші речі розповідали вороги, а Він терпеливо мовчав."

Раз якийсь духовник розпустив поголоску, ніби Вінкент допоміг одному священикові здобути велику й багату парафію, а за те одержав від того священика цілу його бібліотеку, та в додатку ще й велику суму грошей.

Уявім собі, як страшно муспла заболіти святого мужа

ота підла клевета. Він незвичайно зажурився, і вже вхопив до рук перо, щоб написати статтю на свою оборону. Та, заледве написав він кілька слів, як прийшла йому нова гадка до голови, й він сам до себе промовив:

"Ах, ти, нужденний чоловіче! Що робиш! Ти хочеш оправдувати себе? От саме кілька днів тому дійшла до нас вістка, що християнський невільник, фальшиво оскаржений, погиб, замучений поганами. Три дні жорстоко катували його, а він ні словечка не сказав на свою оборону. А ти хочеш тепер доказувати людям свою невинність?... Ні, цього не зроблю!"

Так промовивши, святий Вінкент кинув перо з рук, і не боронився.

МУДРА ВІДПОВІДЬ

В історії християнських мучеників читаємо, що коли святу Маргарету, чотирнадцятилітню дівицю, поставили перед поганським судом, префект Олібрій запитав її, яку релігію вона визнає. Заледве почув він із її уст виразну заяву Христової віри, як уже закликав із великим обуренням:

—Чи можна видумати більшу дурницю, як та, що в неї християни вірять?!... Як можна за Бога вважати людину, що її розп'ято на хресті?

На те Свята ось як йому відповіла:

—Звідки ж ти знаєш, що Ісус Христос був розп'ятий на хресті?

—Адже ваша релігія сама цього навчає,—каже Олібрій.

—Так,—каже свята Маргарета—наша релігія цього навчає, але вона не лиш про смерть і муки Христові говорить, вона нам також і про Його воскресення й про Його вічну славу росказує; чому отже ти віриш в одні правди нашої релігії, а другі відкидаєш? Ми не тому віримо в Ісуса Христа, що Він терпів і вмер на хресті,—о, ні! В такім разі ми не мали б іще ніяких доказів, що Він правдивий Бог. Але ж Ісус Христос воскрес, цебто своєю власною силою, третього дня після смерти, преславно з гробу встав,—і тому ми так сильно тішимось і, радіючи кличемо: Христос Воскрес! Своїм преславним воскресенням Христос дав нам ясний доказ свого Божества, тим то ми в Нього віримо, славу та честь складаємо Йому, і навіть охоче своє життя за Його науку віддаємо!

Так відважно промовила та безборонна християнська дівиця, а поганин не міг із дива вийти, слухаючи тих слів, повних великої мудрости.

ЯК РОЗВИВАЛИСЬ МАРІЙСЬКІ ДРУЖИНИ

(Дня 15-го лютого ц.р. Марійська Дружина Дівчат у Йорктоні відсвяткувала 20-ту річницю свого існування великим промовчим контестом, у місцевім українсько-католицькім Народнім Домі. В контесті тім узяло участь дванадцять дівчат, членок Марійської Дружини. Перша, що промовляла, була панна **Василина Скалівська,** голова місцевого відділу. Ми оце й подаємо її світлину та промову).

Як неодне велике діло Боже на цім світі, так і **Марійська Дружина мала дуже незамітні початки.** Тому триста вісімдеят років один професор в Римі зорганізував у своїй колегії гурток учнів, що постановили собі особливішою набожністю до Пречистої Діви Марії освячувати свою молодість, і прямувати до поступу не тільки в науці, але також і в християнській чесноті. Гурток свій назвали ті пильні й побожні студенти "Дружиною Пречистої Діви Марії." Кілька років опісля діждалися вони великої радости, що сам святіший Отець Григорій XIII. похвалив їхню "Дружину," й року 1584 надав їй церковне затвердження (канонічну ерекцію).

Панна Василина Скалівська

Гарний успіх того першого гуртка заохотив основувати подібні дружини й по інших школах Італії, а згодом і за границею. І так Марійські Дружини швидкою ходою перейшли високі Альпи, ба навіть переплили широкий океан, і здобули собі вступ до шкіл усього культурного світу. За десять років свого існування Марійська Дружина начисляла вже близько тридцять тисяч членів. Першу Дружину в Римі Святіший Отець Григорій XIII. підніс до гідности Матерньої Дружини з тим, що кожний новий гурток мусить конче приступити до злуки з нею, якщо бажає користати з її багатих відпустів та привілеїв.

Спочатку Марійська Дружина була собі тільки товариством студентським, але згодом повстали також Дружини й дорослих мужчин. Накінець Папа Венедикт XIV. позволив основувати Марійські Дружини й для жінок. Сьогодні існують уже такі Дружини для всіх станів: є окремі для мужчин, окремі для жінок, інші для юнаків, інші для дівчат. Дружини значно поширились усюди, де лиш процвітало католицьке життя, навіть у місійних краях. Упродовж перших двох століть свого існування Дружина мала вже яких дві й пів тисячі гуртків, що були розсіяні по різних кра-

ях широкого світу. За дальших сорок років число гуртків доходило вже до сімох тисяч— і всі вони були в злуці з Матерньою Дружиною в Римі.

Тому двадцять років ця діяльна організація начисляла близько шість мільйонів членів у 50-тьох тисячах відділів, а в наступному десятилітті прибуло ще нових десять тисяч гуртків.

Декому між нашими людьми, особливо між старшими, може здаватися, що Марійська Дружина—для українців щось зовсім нове та чуже. Одначе історія виразно свідчить, що вже київський наш Митрополит Велямин Рутський був її членом, а року 1615-го Папа Павло V. позволив йому основувати Марійські Дружини при манастирських школах, по всій Україні, ще й надав їм відпусти й привілеї Матерньої Дружини в Римі.

У вісімнадцятому столітті було вже в Україні сто двадцять Марійських Дружин. А коли пізніше, через лихоліття, ті Дружини занепали, то Отець Дольницький, духовний провідник богословів, відновив їх тому п'ятдесят років, насамперед у Львівськім Духовнім Семінарі, а потім і в інших школах у Львові та на провінції.

Після минулої світової війни, на тій спустошеній галицькій землі, Божий посів зо Львова видав чудові плоди, бо за десять років централя Марійських Дружин у Львові мала записаних 230 відділів із вісімнадцятьма тисячами членів, і то здебільшого шкільної молоді.

Розсіваючи по світі оте своє прекрасне квіття, Божественний Сівач не поминув і нашої Канади. Бо ось тому 20 років, за почином оо. Місіонарів-Редемптористів, повстала в Йорктоні **перша** в Канаді українська Марійська Дружина. І власне цей наш дівочий відділ начисляє сьогодні близько 250 своїх членок, між ними 50 таких, що вступили до манастиря, й цілковито віддали себе на службу Богові й українському народові в Канаді й Америці.

Так! Наш відділ Марійської Дружини святкує тепер 20-літню річницю свого надзвичайно активного існування. Сьогодні рано ми всі, членки Дружини, зодягнені в свої однострої, старались якнайгідніш прийняти в святім Причасті Господа Ісуса до своїх сердець, та з особливішим запалом молились до Божої Матері, нашої Небесної Опікунки. А тепер увечері хочемо оцим промовчим контестом вияснити нашій дорогій молоді високу Марійську Ідею.

Нехай оця річниця відзначиться ще більшим зростом нашого відділу, та особливішим освяченням наших і багатьох інших безсмертних душ, на якнайбільшу славу та честь Всевишнього Бога й Його Пречистої Матері Марії!

КОЛИ ЧОГО НЕ ЗНАЄТЕ, ...—СПИТАЙТЕ В ТИХ, ЩО ЗНАЮТЬ!

21. Питання: На що придасться слухати проповідей, коли їх і так небавом забудемо?

Відповідь: Це так, наче б хто казав: "На що їсти, коли й так опісля зголодніємо?" Що й опісля найкращого їдження прийдеться знову голодним бути,—це річ певна. Та з цього зовсім не виходить, що їдження вартости ніякої не має. Якби не ті снідання, обіди й вечері, що ми їх у нашому житті їли, то нас тепер на світі й не було б. Вся здорова й відповідна пожива, що ми її колинебудь прийняли, ввійшла в наше тіло та кров, і піддержала нас на силах та на здоров'ї, бодай на якийсь час.

Так само можемо сказати й про духовні науки та проповіді, що їх ми колинебудь у житті нашім чули. Якщо ми їх уважно тоді слухали, то вони ввійшли нам у душу, й кожний раз піддержували та кріпили нашу віру. Правда: за якийсь час ми ті науки та проповіді так сильно забули, що навіть тяжко нам тепер пригадати собі, про що властиво бесіда тоді була. Одначе ми сильно помилялися б, кажучи, що всі ті науки та проповіді без ніякої користи для нас пролунали. Якби не вони, то віра наша мабуть давно вже була б цілковито завмерла.

В сьогоднішнім світі страшенно багато таких нещасних людей, що віра в них уже майже цілковито завмерла. Колись і вони вірили: ходили до церкви, молилися, сповідались, до святого Причастя приступали, й разом із другими Службу Божу любили голосно співати. А сьогодні?... Десь та віра поділася, розвіялась...

Якже це сталося? О, це дуже просте: вони перестали приймати духовну поживу, не слухали ніяких проповідей, не брали до рук ніякої доброї книжки, ні часопису, не цікавились ніяким релігійним питанням, і так, мало-помалу вся їхня віра вивітріла, й нічогісінько майже з неї в душі не осталось.

Коли хочемо, щоб лямпа наша не гасла, а ясно світилась, мусимо конче доливати до неї оливи. Коли хочемо, щоб вогонь наш сильно горів, палахкотів, мусим докидати до нього дров. Коли бажаємо, щоб фізичне здоров'я наше гарно держалось, стараймося про добру, здорову поживу. Не забуваймо одначе що й віра наша потребує відповідної поживи, щоб не занидіти та й не завмерти. А ту поживу, що віру нашу кріпить, знайдемо власне в проповідях. Слухаймо отже якнайуважніш кожної проповіди, та намагаймось якнайбільш із неї скористати. Читаймо також пильно добрі, побожні книжки, місячники й часописи, цікавмося

релігійними питаннями, і так лямпа нашої віри не тільки, що не погасне, але щораз ясніш буде світити. І ми не лиш для себе самих будемо мати досить ясного світла, але ще й другим поможемо з густої темряви вирватись, і до сонця Христової Правди дійти.

22. Питання: Місіс К. має дуже прикрого чоловіка. Правду сказатиб, він властиво не злий, тільки таку якусь нещасну вдачу має, що за щонебудь любить сваритися. А Місіс К. страшно тієї сварки не любить, і на всякі способи береться, щоб її обминути. Коли передбачує, що в хаті заноситься на бурю, цебто на якесь непорозуміння, то вона вже заздалегідь щезає чоловікові з очей, обминає його, як може, та якийсь час зовсім до нього не обзивається. А потім приходить їй гадка до голови, що то може гріх так поступати. І от вона, занепокоєна в сумлінні, звертається до Редакції "Голосу Спасителя," й питає: "Чи то може гріх і ненависть, коли жінка, бажаючи обминути сварку й непорозуміння з чоловіком, завзято мовчить і не обзивається?"

Відповідь: Ні,—гріха й ненависти в тім випадку ми не бачимо. Якщо Місіс К. тільки тому не обзивається якийсь час до свого чоловіка, що йнакше годі було б обминути непорозуміння й сварки, то в тій мовчанці її ніякого гріха нема. Та й не тільки, що гріха нема, але ще заслуга якась мабуть перед Богом є. Дай Боже, щоб усі жінки вміли отак при нагоді мовчати й не обзиватись до своїх чоловіків! Тоді напевно було б по наших хатах багато менше сварні, проклонів, ненависти й усякої образи Божої.

А тим часом сумна дійсність що каже? От трапиться наприклад що чоловік у злім гуморі: може бути, що вернувся з дороги зголоднілий, намерзлий, перетомлений, а до того ще й "бизнес" у місті не дуже гарно вдався. Не диво, що й гумору тоді нема. А коли гумору нема, то й бесіди приємної нема. Навпаки: приходить велика охота сваритись, щоб зліть на кімнебудь зігнати. І як жінка під ту пору не стерпить, і язика свого не опанує, а стане чоловікові відворкувати, то напевно прийде в хаті до великої біди, та й зробиться "правдиве пекло."

Правда: то не так легко язик свій за зубами спокійно держати, особливо тоді, коли до нас хтось зовсім несправедливо чіпається. Але в тім то власне й штука, в тім і заслуга перед Богом.

Раз один місіонар казав жінкам у часі місії: "Слухайте, Сестри в Христі,—якщо хочете, щоб у хаті вашій панував мир, і була згода й любов, то вживайте такого способу: кожний раз, як завважите, що в хаті заноситься на бурю, та що чоловік набрав великої охоти сваритися, ви швиденько наберіть собі води повні

уста; ввесь час спокійно держіть оту воду в устах, і вважайте, щоб ані крапля з неї не впала на землю; аж тоді, як завважите, що чоловік уже вспокоївся, й не думає більш сваритися, можете воду безпечно виплювати з уст."

Не треба одначе думати, що то завжди можна похвалити жінку за те, що вона до чоловіка не обзивається й мовчить неначе води повний рот набрала. Ні,— опріч мовчанки доброї, похвальної й святої, буває також мовчанка грішна. Неодна жінка своєю впертою мовчанкою так уміє чоловікові життя затруїти, так потрапить йому за шкіру влізти й докучити, що він, бідачисько, з хати, немов із якого пекла, між чужих людей утікає, щоб яке слово людське почути. Така мовчанка, розуміється, дуже погана й грішна.

Одначе Місіс К. так не робить: вона завзято мовчить тільки тоді, коли хоче обминути непорозуміння й сварки з чоловіком. Тимто сміло можемо їй відповісти, що мовчанка її розумна, добра й похвальна.

Не тратьмо марно часу, роздумуючи про гріхи других людей; радніш застановляймося над тими добрими ділами, що їх ми могли б, і що їх ми повинні б на славу Божу вчинити.

Дуже часто Господь Бог дає в однім моменті те все, чого довгі літа рішуче відмовлявся дати.

Чи ви їсте, чи п'єте, чи інше щонебудь робите, все на славу Божу робіть! (Слово св. Павла).

Хочеш лікувати свої болючі рани? Ходи до Нього,— Він твій ласкавий лікар.— Палить тебе вогонь смертельної гарячки? В Ньому знайдеш джерело свіжої прохолоди.—Вгинаєшся під тягарем свого беззаконня? Знай, що Він безконечна Справедливість.— Треба тобі помочі-рятунку? Памятай, що рука в Нього всемогуча.— Боїшся невмолимої смерти? Ходи до Нього, Він— Воскресеннія й Життя.— Бажаєш дістатись до Небесного Царства? Ходи до Нього,— Він Господь і Цар.— Хочеш утекти від темряви? Прийди до Нього,—Він правдиве Світло.— Мучить твою душу нестерпний, лютий голод? Приступи до Нього,— Він правдивий Хліб, що з неба на землю зійшов. (Ст. Амвросій).

ПРИЙНЯТТЯ В ЧЕСТЬ СОТНИКА ЙОСИФА КОГУТА В ЙОРКТОНІ

У вівторок, 21 березня загостив до Йорктону пан сотник Йосиф Когут, що саме вертав із короткого побуту в своїх родичів біля Паркерью, Саск.

Українська католицька парохія Матері Божої Неустаючої Помочі в Йорктоні використала побут рідкого гостя в місті, щоб віддати йому належну честь.

Сотник Й. Когут, Д.Ф.С.

Сотник Йосиф Когут уродився 12. листопада, 1916 р. в Західній Україні, в селі Зубрець, повіт Бучач. Приїхав до Канади з родичами 1923. р. і замешкав на фармі біля Паркервю, Саск. В 1938 р. скінчив торговельний курс у Йорктоні й відіхав до праці до Торонта. В 1941 р. охотником вступив до летунства, а в лютім 1942 р. відіхав до Англії. Звідсіля відбув 38 воєнних летунських налетів на Німеччину та Італію. Налети на Італію були легкі, хоч виправа тривала 9 год., зате налети на Німеччину були дуже небезпечні. 23. вересня, 1943 р. сотник Й. Когут був на чолі летунської виправи на Ґановер. У виправі взяло участь 700 бомбовиків. Бомбовиком, де знаходився наш герой, і ще 7-ох летунів, кермував пільот Ґренвил Вилсон, що був роджений в Дублині, Ірляндія. В часі бомбардування Гановеру сотник Й. Когут, разом із двома іншими своїми товаришами був ранений у груди шрапнелею, ваги 4 павни. Хоч був тяжко ранений з гарматнього вогню не втікав, доки не вказав, яко провідник, цілі другим бомбовикам та доки не скинув бомб із свого літака. Підчас повороту з упливу крови утратив притомність, яку відзискав аж у англійськім шпиталі, де згодом перебув дві небезпечні операції. По двомісячнім побуті в шпиталі поволеньки вернув до здоровля. Вкоротці опісля Flight Lieutenant Й. Когут зістав відзначений одною з найбільших королівських відзнак D.F.C. за хоробрість і посвяту. Прикінці лютого вернув до Канади, а 4. березня впр. о. канонік П. Каменецький в церкві Матері Божої Неустаючої Помочі в Торонті звінчав його з Антонією Клочан. В коротці опісля разом із своєю дружиною прибув до своїх батьків, що є свідомими й віруючими українцями католиками та членами укр. католицької парохії Різдва Пресв. Богородиці в Шіго, Саск., коло П. Шевчука.

В середу пополудні пан сотник зо своєю дружиною, в товаристві о. Івана Бали ЧНІ. відвідав Інститут Пресв. Серця Христового, Колеґію св. Йосифа та церкву Матері Божої Неустаючої Помочі. О год. 8-ій вечером відбувся в українськім католицькім парохіяльнім домі бенкет в честь сотника Й. Когута та його дружини. Господар бенкету пан адвокат А. М. Кіндракевич в англійській та українській мовах представив численним учасникам сего вечірка світлого гостя, його подвиги та відзначення. Опісля по черзі покликав бесідників до слова. Першим із них був о. Д. Гаврилюк, ЧНІ. На основі історії України представив о. місіонар геройство українського народу за княжих, козачих і недавніх часів, як учасник завзятих боїв у рядах Січових Стрільців; виявив велику радість, що в теперішній війні українські юнаки йдуть слідами своїх батьків і прадідів і визначаються тою самою хоробрістю; вкінці поґратулював п. сотникові за його відвагу й посвяту в обороні прибраної батьківщини Канади!

Ірляндець Пет О'Дваєр, представник часописів "Фрі Прес" у Вінніпеґу й "Лідер Повст" у Ріджайні сказав, що сотник Й. Когут своєю хоробрістю та високим відзначенням прославив не лиш український нарід, але й всі інші народи йорктонського округу; висказав жаль, що через брак часу, другі народи не могли спільно витати так світлого гостя.

Слідуючим бесідником був великий приятель українців, пан адвокат В. Р. Смит. На початку цеї війни, сказав шановний бесідник, запис українців до збройних сил стояв високо, коли не вище від народу інших походжень. Ми, що є іншого походження й я, що від 30 літ живу в Йорктоні, знаю, що той нарід, що прибув з інших країв і взяв участь у будовінашогокраю, став нашою гордістю! Ми не можемо забути тих, що записались до цеї війни. Ми витаємо нині тут мужа, що хоч не був уроджений у Канаді, одначе, коли вибухла війна, вкоротці записався до летунів, удався в небезпеку й виявив відвагу в обличчі ворожого вогню. Є це овоч хлопців і дівчат, що виявляють мужність і посвяту при війську Його Королівської Величності. Ми, що чинно не служимо при війську, знаємо, що ті, що служать при нім, борються не лиш, щоб поконати злобний уряд, але також, щоб оборонити свободу цего краю. Ніхто з нас не може вихвалятися тим, що ми є уроджені в цім краю, навіть коли він третьої чи четвертої ґенерації. Це не робить жадної ріжниці чи ми французької, німецької, української, англійської, ірляндеської, чи якої іншої народно-

сти, бо ми всі канадійці. Я знаю, що я канадієць, і мій край числить на мене, щоб я льояльно та вірно працював, щоб вчинити цей край кращий, ніж той, що його оставили наші прадіди. Я є певний, що ці, що є українського уродження й походження є свідомі того, що один із них боровся за свободу та справедливість. Коли сотник Й. Когут оповів мені про свій налет на Німччину з дуже відважним ірляндцем, я, яко канадієць ірляндського походження, горджуся прекрасним осягненням ірляндця! Ви також, українці-канадійці, справедливо гордіться з цеї нагоди, що один з вашого народу пішов до бою, відограв велику ролю та вернувся, щоб показати славу народу свого походження, хороброго народу України!— Свою прекрасну промову виголосив адвокат Смит з великим запалом.

Кен Мейгю витав сотника Й. Когута від часопису "Ди Йорктон Ентерпрайз," що його він є співредактором; гратулював йому за недавне вінчання та побажав молодій дружині всього найкращого.

Студенти Колегії св. Йосифа на скрипках, гітарі та мандоліні відограли три українські народні пісні. Богдан Третяк витав сотника Й. Когута від студентів тоїж Колегії.

Брат Методій, ЧБХШ. вичислив українських юнаків при канадійській збройній силі, що в часі першої й теперішньої війни, за свою відвагу й посвяту були відзначені королівським відзначенням: хрестом чи медалем.

о. Ів. Бала висказав гордість української католицької парохії в Йорктоні, що в своїм парохіяльнім домі може витати так рідкого гостя, хороброго летуна, що на полю битви здобув для себе, своїх батьків, українського народу, нашої святої католицької Церкви та цілої Канади одно з найбільших королівських відзначень; вказав на важність промови В. Р. Смита та росказав як це сталося, що в так коротенькому часі, неповнім однім дні, приготовлено отсей бенкет, на який всіх запрошено. Вкінці всі присутні відспівали сильне й сердечне "Многая літа."

Іван Когут, голова Брацтва Українців Католиків у Шіго-Паркервю, в імени своїх стареньких родичів, що не могли сюди прибути, подякував присутним за уладження цеї гостини в честь рідного свого брата, сотника Йосифа.

Вкінці пан предсідатель попросив до слова самого гостя нинішнього вечірка. Пан сотник Й. Когут подякував за цю несподіванку, що йому та його дружині улаштували парохіяни Матері Божої Неуст. Помочі в Йорктоні, бесідникам за їх привіти, промови та вкінці росказав про життя українських жовнірів у Англії. Опісля присутні ставили п. сотникові питання, на які він відповідав і якими розяснив свій побут і працю за морем.

За уладження цеї гостини належить признання о. Ів. Балі, ЧНІ., що заступив неприсутність о. пароха, впр. о. Ст. Бахталовського, ЧНІ., та добрим паням парохії М.Б.Н.П., що в так короткім часі приготовили цей гарний бенкет.

Національними гимнами закінчено цей веселий і родинний вечерок.

ПОТРІЙНИЙ ЮВІЛЕЙ ЇХ ЕКСЦЕЛЄНЦІЇ КИР КОНСТАНТИНА БОГАЧЕВСЬКОГО

В цьому році 11-го, 15-го і 18 червня у Стемфорді, Кон. наша українсько-католицька дієцезія в Сполучених Державах враз із всечесним українським католицьким духовенством, монашими Чинами й Згромадженнями, вірними цілої дієцезії, всіми церковними й народніми організаціями, товариствами та з молоддю святкуватиме 20-літний ювилей Епископства, 35-літний ювилей священства й 60-літний ювилей уродин Їх Ексцеленції Кир Константина Богачевського, великого подвижника на церковнім і народнім полі, покровителя і організатора парохіяльних шкіл, основника Вищої Школи, Колегії, Семинара, Музею, бібліотек, покровителя Василіянського Чина у Спол. Державах, та Згромаджень Сестер Служебниць і Францішканок.

Цей ювилей є не лишень Їх Преосвященства Кир Константина, але всіх українців католиків на американській землі. Це ювилей тяжких змагань і борби за краще завтра для нашої української католицької Церкви й українського народа. Це ювилей тих всіх працівників так духовних, як і світських, що працювали під проводом Їх Ексцеленції Кир Константина. Тож годиться, щоб кожний українець і українка гідно відсвяткували це ювилейне торжество в честь Їх Преосвященства Кир Константина.

Ювилейну програму оголоситься у слідуючих числах часописей.

Ювилейний Комітет,
Український Катол. Семинар, Стемфорд, Кон.

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Протест Єпископа проти поведення уряду з індіянами на півночі.—Католицький єпископ-місіонар Преосв. Кудерт з Чина оо. Облятів заслав протест доОттави в справі"скандального поведення" департаменту для індіянських справ в Оттаві з індіянським населення в Юконі і здовж дороги до Аляски, на далекій канадійській півночі. Єпископ заявив, що вина за голод і холод се-

ред індіян паде на уряд, хоч нераз його остерігали перед таким положенням і піддавали плян, як тому зарадити. Пише єпископ, що американські лікарі й військові, які бачили жалюгідне положення індіян, дуже негарно висловлювалися про таку "опіку."

Багато урядовців у департаменті для індіянських справ виявили свої симпатії, але нічого не можна зробити без високого одобрення якогось пана Джексона, екзекутивного помічника міністра Крірара, який виглядає на самозванчого диктатора в індіянських справах. Той пан Джексон сказав епископові, що він обізнаний з ситуацією між індіянами над ріками Лаєрд і Діз, та що індіяни дуже занедбані, але "мусимо перше виграти війну. Коли б я мав видати тепер гроші, то радше виробив би за них гармати, а тих індіян лишив би радше на смерть, ніж мавби видавати гроші в теперішнім часі на допомогу індіянам."

Єпископ пише, що він не знає, кілько гармат збудував пан Джексон від часу своєї безхосенної розмови з ним, але знає, що через каригідне недбальство домініяльної влади згинули від того часу ще десять індіян через недуги, голод, і обезсилення. Єпископ згадує про дві сирітки дівчата, яких батько згинув з голоду, а вони бродили лісами й одна згинула з виснажнення, а друга відморозила ноги.

"Нема потреби хвалитися поміччю для голодуючого населення Европи, коли перші тубильці канадійської землі так дуже занедбані так званими опікунами"—кінчить з огірченням єпископ.

В понеділок 21. березня, в 9-ту річницю геройської смерти бл. п. о. А. Дельфоржа, ЧНІ., о. Р. Хомяк, ЧНІ. відправив співану Службу Божу й Панахиду за душу бл. п. о. А. Дельфоржа. В часі Богослуження, що про нього подбало Жіноче Товариство йорктонської парохії многі вірні приступили до св. Тайн.

Покійний о. Альберт працював 16 літ між українським народом і любив його любовю великої посвяти аж до саможертви. Вічна йому память!

Реколекції для української католицької молоді в Йорктоні під проводом о. Григорія Шишковича, ЧНІ., відбулися: **для дівчат**-учениць Інституту Прсв. Серця Христового та членкинь Марійської Дружини від 2—5-го березня в церкві Матері Божої Неустаючої Помочі. Всіх учасниць було 68; для хлопців—учнів Колегії св. Йосифа та других, що мешкають у місті від 9-12-го березня в молитовниці Колегії. Всіх учасників було 38.

Дай Боже, щоб реколекційний рух якнайкраще розвинувся серед нашої шкільної молоді в Канаді, подібно як це було в Західній Україні та видав благословенні овочі для св. Церкви та українського народу.

АНУ,— ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що надруковані на сторінці 3-ій обгортки)

1. **Служебник.**

2. **Тайну Покути** можна приймати **найчастіше;** якби хто хотів то міг би й кілька разів на день сповідатись, але не мавби права до Святого Причастя більше, ніж раз на день, приступати.

3. Святі Архангели: **Михаїл, Гавриїл і Рафаїл.**

4. Так,— до такої дитини зовсім безпечно можна молитись, бо ж вона напевно пішла до неба, й перед Господом Богом має право й спроможність "заступатись за нас грішних."

5. "Малий Вхід" пригадує нам ту преважну хвилю, коли Господь Ісус покинув своє укрите життя в Назареті, та виступив прилюдно, як Божественний Учитель і Месія. Служачий, що з запаленою свічкою перед священиком іде, представляє святого Івана, Господнього Предтечу, сам же священик із Євангелією в руках, грає ролю Божественного Вчителя.

6. **Святий Касіян.** Його свято назначене в календарі на двадцять дев'ятого лютого, тим то й не диво, що випадає воно лиш раз на чотири роки.

7. Так,—ті страшні слова виразно написані в Святім Письмі, і то **аж у двох місцях.** Але за кожним разом Святе Письмо старанно додає, що **ті слова вийшли з уст зухвалого дурня:** "Сказав дурень у серці своїм: Нема Бога!"

8. Тайну Священства установив Христос у Великий Четвер, коли в часі Останньої Вечері сказав до Апостолів: **"І ви так робіть на мою пам'ятку!"** Цими словами Ісус дав своїм Апостолам право, а навіть вложив на них обов'язок відправляти Службу Божу, —а тим самим **висвятив їх на священиків** Нового Завіту.

9. **Святий Павло,** подібно як і Князь Апостолів Петро, помер у столиці Христової Церкви, цебто в **Римі,** і там лежить похований.

10. Старозавітні Праведники мусіли оставатися в аді **аж до Вознесення Христового.** Бо аж тоді Божий Син, у своїй людській природі, переступив поріг Небесного Царства, та впровадив туди своїх вірних слуг.

11. **Ні,**— з Апостолів був на Голгофті тільки святий Іван.

12. Божа опіка над світом і всіма сотвореннями називається: **Провидіння.**

13. Це сталося тоді, як Ісус уже був **мертвий.**

14. Яйце—то прекрасний **символ Воскресення.** На перший погляд яйце, здається, мертве та непорушне, мов камінь. Коли ж відповідно огріти його, то воно оживає, й за якийсь час викльовується з нього мале пташеня. Тим то яйце зазнає такої великої пошани, й має такі надзвичайні успіхи якраз на Великдень, коли святкуємо пам'ятку світлого Воскресення Христового й, уже заздалегідь, радіємо своїм власним Воскресенням із мертвих.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА — ВРОКСТОН, САСК.

В четвер, дня 9-го березня ц.р. упокоїлась у Бозі блаженної пам'яти **Марія Луцька**. Покійниця була родом із Коцюбинець у Західній Україні. До Канади приїхала з чоловіком іще 1898 р. Увесь свій вік, як у Старім Краю, так і тут, у Канаді, відзначалась покійниця сильною вірою та ревним християнським життям. Силу до такого примірного життя черпала вона в Христових Тайнах, приступаючи до Них часто, особливо в останніх своїх літах. Своїх дітей виховала гарно в католицькій релігії, і всі вони остались вірні святій Церкві, не зважаючи на всякі напасті й спокуси з боку ворогів.

Про її жертвенність і прив'язання до Церкви свідчить хоч би той факт, що хата її довгі часи, може з п'ятнадцять років завжди стояла готова на щире й гостинне прийняття священика кожний раз, як приїздив до Врокстону на відправу.

Не диво отже, що на похорон такої ревної та примірної парафіянки, сусідки, матері, бабки й прабабки з'їхалось багато людей, а між ними було десять унуків і троє правнуків. Дай Боже, щоб гарний приклад Покійної заохотив якнайбільш людей до чесного, християнського життя! А її душу хай Милосердний Господь прийме до Свого Небесного Царства! **Вічня їй Память!**

ЛЕТУН-ОФІЦЕР ВАСИЛЬ ПРИСТАЙ

Уродився в Йорктоні, Саск., 12. січня, 1918 р. Нищу школу скінчив в Інституті Пресв. Серця Христового, а середню в Колегії св. Йосифа. В 1937 і 1938 рр. працював як друкар у друкарні "Голосу Спасителя." До летунства вступив у серпні 1942 р., а 13-го січня ц.р. покінчив студії й одержав крила та ступень летуна-офіцера. Тепер є в Трентон, Онт. на вищих офіцерських студіях.

Рідний брат Василя, Іван служить при армії в Кемп Борден, Онт., а рідна сестра Марія як норса-доглядачка обслугує хорих у шпиталі в Виндзор, Онт.

Офіцер Василь Пристай се свідомий українець-католик, син віруючих і жертвенних українських католицьких родичів, панства Євдокії й Григорія Пристаїв, членів-основників церкви Матери Божої Неустаючої Помочі в Йорктоні.

п. АНДРІЙ М. КІНДРАКЕВИЧ ОТВОРИВ АДВОКАТСЬКУ КАНЦЕЛЯРІЮ В ЙОРКТОНІ, САСК.

26. січня ц.р. отворив у Йорктоні свою адвокатську канцелярію голова саскачеванської секції БУК-а п. А. Кіндракевич.

п. Кіндракевич уродився в Фенвуд, Саск., до Вищої Школи ходив в Колегії св. Йосифа в Йорктоні, відтак Скат-Каледжієт у Реджайні, Саск. По скінченню Нормал у Саскатуні був учителем у двох школах коло Габбард, Саск., і чотири роки принципалом школи в Гудів, Саск. Потім записався на альбертійський університет у Едмонтоні, звідтам перейшов до університету в Саскатуні, де осягнув академічний степень ЛЛ.Б. Адвокатуру розпочав тому 3 роки в канцелярії Ф. Д. Мілліген і Спілка. Тепер отворив самостійну адвокатську канцелярію при найголовнішій вулиці в Йорктоні. Адреса: Box 743, Yorkton, Sask. п. Кіндракевич, яко свідомий, діяльний і практикуючий українець-католик, своєю солідною працею, хрустальним правим характером і ввічливістю здобував і заєдно здобуває собі всюди загальне признання й симпатію й нині тішиться повним довірям усіх, що його знають. —п. Адвокатові желає з цілого серця "Щасть Боже!" редакція "Голосу Спасителя."

НОВА КНИЖЕЧКА...

РОБІТНИКОВІ НЕ ТРЕБА РЕЛІГІЇ?!

У ній коротко, але ясно розвязується питання: Чи робітникові треба Христа, та Його науки, чи ні? Чим був робітник перед Христом, що вчинив Христос і Церква для нього. Книжечка дуже хосенна. Стор. 40. Ціна 10ц. Повинна найтись у кожній українській хаті. Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

Цей ювилей є не лишень Їх Преосвященства Кир Константина, але всіх українців католиків на американській землі. Це ювилей тяжких змагань і борби за краще завтра для нашої української католицької Церкви й українського народа. Це ювилей тих всіх працівників так духовних, як і світських, що працювали під проводом Їх Ексцеленції Кир Константина. Тож годиться, щоб кожний українець і українка гідно відсвяткували це ювилейне торжество в честь Їх Преосвященства Кир Константина.

Ювилейну програму оголоситься у слідуючих числах часописей.

Ювилейний Комітет,
Український Катол. Семинар, Стемфорд, Кон.

ПОЯВИЛАСЯ ДРУКОМ НОВА КНИЖКА—

ІСТОРІЯ СВ. ПИСЬМА

НАПИСАВ о. М. Т. ПЕЛЕХ
військовий капелян

У ній оповідає автор в популярний спосіб про велич писаного Божого Слова, подає поділ святого Письма, зясовує зміст св. книг, говорить про мову, перепис і толкування св. Письма. Книжка дуже хосенна для всіх. Ціна ..... 15ц.

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ГУРТОВИЙ СКЛАД
ЦЕРКОВНИХ
РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

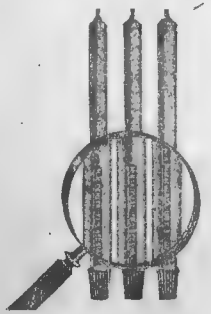

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Strect,
Winnipeg, Man.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ
Vol. 16, No. 5 THE REDEEMER'S VOICE, Yorkton, Sask. May, 1944

-НАША ПЕРЕПИСКА-

Оцим повідомляємо всіх наших прихильників, приятелів і читачів Голосу Спасителя, що від цього місяця, зачинаємо подавати на сторінках нашого місячника маленькі короткі відомості з Адміністрації. Насамперед щиро дякуємо всім, що скоро й радо відповіли на наш заклик і вступили в ряди сталих наших передплатників. Нехай Божественний Спаситель обдарує їх своїми обильними ласками. Ось їх імена:— С. Дзюґало, М. Малаховський, В. Дутчишин, О. Брик, Ів. Шалай, О. Галіпчак, Н. Голдун, Ів. Березяк, Софія Ґлушка, Анна Грицевич, М. Мусій, С. Кравчук, П. Андрущишин, Ів. Кітела, Г. Химишин, Н. Жук, Н. Світенькі, П. Кошлай, Михаїл Флінта, Марія Дравс, Ів. Ґілевич, Анна Войчишин, Анна Іванюк, Ґ. С. Ван Етен, Кохановський, П. Микитюк, М. Гопко, М. Длуґонь, Марія Тесля, Лев. Піюш, Параскевія Кузенко, М. Борисик, Олена Дудко, В. Шумський, В. Романюк, Т. Дудич, М. Лещишин, В. Полярд, О. Пугач, Д. Ратушний, К. Сигарик, Я. Бурак, С. Пуйда, В. Мельник, Ів. Швалюк, Т. Ситульський, Т. Задворніцький, Сестри Сл. з Торонта, Н Баранюк, Ірена Данилюк, Н. Данилишин, Ф. Спільчин, М. Лотоцький, Й. Летавський, Н. Дорош, Марія Лукій, Д. Байталан, Д. Стефанюк, Й. Бенешевський, Й. Прокопіч, Й. Цікайло, Марія Мазур, Т. Бучко, Н. Клярк, Євдокія Корпан, Ю. Мельник, М. Спартак, М. Мазурек, П. Онисик, К. Дибка, С. Ваврів, Наталя Ґрубяк, С. Гук, В. Романюк.

** ** **

ТЕПЕР ЩЕ СЛОВО ДО ТИХ, ЩО ВІДНОВИЛИ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ: Коли одержите це число "Голосу Спасителя", зверніть ласкаво свою увагу на ту НАЛІПКУ, що на куверті. На наліпці тій, повище Вашого імени, повинно бути докладно назначено, до котрого року й місяця триває Ваша передплата. Якби, через якусь помилку наліпка на Вашій куверті не була змінена, хоч Ви свою передплату нам уже вислали, то дуже просимо нас про це ласкаво сповістити, щоб ми могли ту помилку поправити, бо сильно бажаємо, щоб усе було в порядку. За ласкаву співпрацю під цим оглядом уже заздалегідь щиро дякуєм усім.

** ** **

Передплату свою відновили:— Василь Кінащук, пані Меренчук, Анна Чопшин, Пр. Сестри шпиталю св. Івана, Н. Р. Гринько, Катерина Масляк, Юрій Косован, Катерина Ковач, Петро Дідич, о. С. Борис, Павліна Санишин, Юрій Федісон, Пані Круп, Мих. Півнюк, Вас. Середа, о. Кан. Божик, пані Позелужна, Геляна Трифіяк, Гелена Янік, В. Петранюк, Роман Шлюсар, Вас. Григорків, Текля Саянчук, о. І. Головка, Кат. Духнік, М. Ґавліцкі, о. Т. Коцаба, І. Гранковський, Мінні Павлюк, Ґ. Сікорський, Іван Венґрович, о. М.

(Продовження на 4-ій сторінці окладинки)

АНУ, — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці 5-ій обгортки)

1. **Як називається той хліб,** що його на Великдень урочисто посвячують, а потім він цілий тиждень у церкві на тетраподі лежить, аж доки священик не роздасть його вірним у Томину Неділю?

2. **Чим погостили Апостоли** воскреслого Ісуса, коли Він їм на сам Великдень увечері з'явився?

3. Про які то **двері** говорить священик, коли на Службі Божій каже: **"Двері, двері,** премудростію вонькім"?

4. Скажіть: **де сидів** святий Апостол Павло в Великий Четвер на Тайній Вечері? По правій руці Ісуса Христа, чи може по лівій?...

5. **Якою мовою** були написані святі Книги Нового Завіту?

6. Чи **всі** Христові Апостоли померли **мученицькою смертю?**

7. **Яке** було **останнє слово** Господа Ісуса, коли Він, на хресті розп'ятий, за нас грішних мучився й умирав?

8. **Коли** властиво Ісус Христос **установив** Тайну Святої Сповіді? Які слова сказав Він Апостолам при тій нагоді?

9. Від святого Апостола Петра аж по сьогоднішній день було в Христовій Церкві двісті шістдесят і два Римські Папи. Ясна річ, що в такому великому числі можна подибати всілякі характери. Але чи знаєте, скільки між ними було таких, що їх Церква Христова признала за Святих, або Блаженних?

10. В нашім святім обряді буває деколи такий рідкий та надзвичайний випадок, що навіть у **Велику П'ятницю правиться Служба Божа** святого Івана Золотоустого, і **можна тоді приступати до Святого Причастя. Чи знаєте, коли** це трапляється?

11. В часі Служби Божої, чи якої іншої відправи, ви чуєте нераз, як священик кличе до вірних **"Воньмім!"** Чи знаєте, що означає те слово, та й чому Свята Церква так часто повторяє його в своїх Богослуженнях?

12. Попробуйте пригадати собі, та й **вичислити ті дні,** коли на Службі Божій, замість "Святий Боже," співаємо "Єлици во Христа крестистеся, во Христа облекостеся,— цебто: Ви всі, що в Христа охристилися, ви в Христа зодягнулися"?

13. Що всі слова Господньої Молитви, цебто "Отченашу," походять від самого Господа Нашого Ісуса Христа, це річ загально знана. Але скажіть, **від кого походять слова** молитви, що її називаємо "Богородице Діво"?

ПОДЯКА

На цім місці хочу висловити сердечну подяку Божій Матері Неустанної Помочі за те, що захоронила мене від великих небезпек, як у Краю, так і тут у Канаді.

Коли я, втікаючи з большевицького пекла, кинувся був у річку Збруч, і став плисти до другого берега, смерть очевидячки грозила мені або від кулі, або від утоплення, бо вода була бистра, а річка глибока; а в добавок одежа моя була вся перемокла, й важким тягарем тягнула мене вдолину. Та Мати Божа не дала мені загинути в тій небезпеці.

Так само покійна дружина моя чудом віднайшла здоров'я спараліжованих ніг, коли ще дитиною малою молилась перед святим Образом Божої Матері в Зарваниці. Пізніше в Канаді, вже як дівчина, стала вона чудесно оздоровлена на крижі, коли молилась до Божої Матері й Святої Анни в часі відправи в Лейк Сінт Ен.

За ті ласки, як також і за інші, що непинно спливають на нашу хату, складаю прилюдну подяку Пресвятим Серцям Ісуса та Марії, та заохочую всіх, щоб у потребах душі та тіла звертались до Них по ласкаву поміч, а напевно будуть вислухані.

Василь Вихопень,
Сіба Біч, Альберта.

Слава Ісусу Христу.—Сердечну подяку складає заряд Інституту Пресв. Серця Ісусового Панству Романові та Параскевії Гуска, що зложили свою щедру жертву в сумі $20.00 на поміч нашому виховавчому Інститутові в Йорктоні. Також Пан Николай Лесюк жертвував на ту саму ціль $2.00. —Щиренька подяка патріотичним жертводавцям, що радо жертвують таку поважну суму для підтримання українського католицького Інституту! Нехай Всещедрий Ісус їм за це заплатить щастям, здоров'ям і золотим успіхом в цім житті та вічним щастям в небі!— Сестри Служебниці ПНДМ

Йорктон, Саск.

(НАША ПЕРЕПИСКА— продовження з 2-ої сторінки окладинки)

Лисяк, пані Данилишин, Стефанія Романів, Кат. Галян, Софія Цапек, Мих. Гринків, А. Бас, Анна Косован, А. Лівен, Н. Кропивницький, А. Поповіч, В. Романюк.

*** *** ***

Накінець звертаємось і до тих, що вже досить довго своєї передплати НЕ ВІДНОВЛЯЛИ: Будьте такі добрі, чемні та любі "пофіксувати" цю дрібничку якнайхутчій, щоб наш місячник не мусів до Вас приходити "на тайм," бо це не пасує.

Щиро поздоровляємо всіх та остаємось із пошаною,

Адміністрація.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск.
Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Futhers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 16, Число 5. **Травень** **1944**

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ТРАВЕНЬ

Під Твою милість прибігаєм, Богородице Діво!...

Один місіонар, що довгі роки працював між неграми в середущій Африці, каже таке: "Буває деколи, що в якесь муринське село зайде католицький священик і, перший раз проповідує тим бідним поганам Євангелію Ісуса Христа, Сина Божого. За якийсь час приходить до того самого села протестантський прічер. Він теж говорить муринам про Ісуса Христа, Спасителя людського роду. І тоді ті бідні мурини вже зовсім збентежені, й не знають, кого слухати: чи протестантів, чи католиків. Бо ж і одні, і другі про того самого Ісуса їм росказують... Як же зможуть прості, непросвічені негри переконатись, по чиїй стороні правда? Але нераз уже траплялось, що негри ті інстинктово рішались куди їм приставати: "Ми підемо до католиків," казали вони: "бо католики в своїй релігії мають **"Маму"** а протестанти ні."

Так отже само серце диктує бідним, темним, африканським неграм, де властиво повна та щира правда: вона є там, де є Пречиста Діва Марія, правдива Божа Мати, й наша Небесна Ненька.

Серце людське вже з природи своєї має непереможну схильність та любов до матері. Воно шукає матері не тільки в звичайнім, природнім житті, але й у релігії. Господь Бог дуже добре знає ту благородну потребу людського серця. Тим то установляючи Свою святу релігію, Він у самім центрі тієї релігії, побіч Найсвятішої Особи свого власного Сина, поставив Пресвяту Особу Його Пречистої Матері.

О, яка гарна ця наука святої віри нашої!... Ось Господь Бог так сильно полюбив світ, що Сина Свого Однородного йому післав. Божий Син появився на цей світ, щоб увесь людський рід зібрати в одну велику, всесвітню родину, що зветься Церквою. А щоб у великій родині тій було всім любо й весело жити, Господь Бог дав їм ласкаву люблячу Матір, що про всіх своїх діточок невпинно дбає-пам'ятає, всім щиро піклується.

Кажуть, що раз одна мама вчила маленьку свою донечку пер-

ший раз хреститися. Дитинка та, на колінах у своєї мами, підняла свою маленьку руку, та стала робити знак святого хреста, проказуючи побожно: "В ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа." Вичисливши всі три Особи Божої Трійці, дитина звернулась до своєї мами, тай каже: **"А чи там у небі матері нема?"**.. Устами дитини невинної заговорило тоді те людське серце,, що доброї, любої матері шукає не тільки на землі, але також і в небі. А Господь Бог, що Сам те людське серце сотворив, добре знає, чого тому серцю треба. Господь Бог такий добрий, що за найдрібнішу пташину пам'ятає, та відповідну поживу для неї приладжує... Хіба ж міг би Він був позабути про бідне серце людське, та й шляхетних його потреб не задоволити? О, ні!... На питання малої дитини, "чи там у небі матері нема?" приготовив Господь Бог відповідь радісну, чудову: "Тішся, дитино! Ти маєш у небі Матір, добру, ласкаву, пресвяту. Вона знає, як ти називаєшся, як пишешся; знає, де мешкаєш, і як живеш, і що робиш. З високого свого небесного Престола Вона постійно на тебе дивиться, на кожнім кроці слідить за тобою, бо любить тебе!"

Так: Вона всіх людей любить, бо Син Її за всіх на хресті мучився й умер. І Вона в небі перед Богом за всіх людей тепер заступається, за всіх молиться, всіх хоче ласкою своєю рятувати; і тільки той не вирятується, хто ту Її матерню поміч від себе нікчемно відкине,—хто в грісі своїм буде закаменілий аж до кінця.

Оця католицька наука про вселаскаву небесну нашу Неньку, нашу могучу Заступницю перед Богом, "Заступницю всіх християн", це для нашого бідного грішного серця джерело чистої потіхи, і на всі болі та смутки наші—чудовий цілющий бальсам. Як же можна б іще нам сумувати, коли маємо таку добру люблячу, Пресвяту Матір на небі? Навіть у найстрашніших хвилях життя нема чого зневірюватись, у розпуку попадати, бо ж Її вселаскава рука постійно готова до нас на поміч простягнутись, щоб нас порятувати.

О, віддаймо себе усім серцем під Її материнй Покров! Поручім Їй і наше тіло, і душу, і розум, і волю, і пам'ять, і змисли, і все наше життя. Обіцяймо Їй щирим серцем, що Її будемо завжди любити, Ім'я Її Пресвяте будемо шанувати, молитву до Неї будемо якнайсердечніш проказувати щодня, поки життя нам стане, а в потребі будемо відважно боронити Її чести та слави проти тих, що намагаються Ім'я Її понизити в очах простеньких Її дітей.

Якщо дійсно щиро під могутнім Покровом Марії, Матері Нашої, будем жити, то можем мати сильну надію, що не пропадемо: за Її Неустанною Поміччю ми дорогу земного цього життя щасливо перебудемо й діждемось накінець тієї блаженної хвилі, що зможем разом із Марією Пресвяту Трійцю в небі величати.

НА ЗУСТРІЧ ЮВІЛЕЙНИМ ТОРЖЕСТВАМ

Українці-католики в Америці вшановують цього року надзвичайний, бо аж потрійний ювілей свого архипастиря, Преосвященного Константина Богачевського: 60-ліття уродин, 35-ліття священсва, 20-ліття єпископства.

Двадцять років минає з того часу, як українська преса оголосила була надзвичайно важну та радісну вістку, що Апостольська Столиця призначила Америці двох нових єпископів: Преосвященного Константина Богачевського для українців галицького походження, й Преосвященного Василя Такача для наших братів із Закарпаття.

Та радісна вістка сильно піднесла на дусі українців католиків розлогої американської Дієцезії, що від смерти бл. п. Єпископа Сотера Ортинського, цілих вісім років оставалась без власного Владики. З приїздом Їх Ексцелєнції Кир Константина Богачевського осиротілі діти знову могли втішатись своїм Батьком, а вірне стадо своїм дбайливим Пастирем.

З того приводу Редакція "Голосу Спасителя" висловила була тоді свої радісні почування в двох передових статтях: "Привіт Владикам" та "Приїхали." В обох тих статтях у місяці червні та серпні 1924-го р.) опріч сердечних ґратуляцій та побажань, "Голос Спасителя" висловив був сильну надію на успіх праці нового Владики, мужа "залізної волі, невсипущої праці й одночасно золотого серця."

Дня 8-го червня 1924-го року, в церкві святого Атанасія в Римі, відбулись єпископські свячення Преосвященного Константина, а 15-го серпня того самого року новий Владика був уже в Ню Йорку, на вільній землі Вашинґтона.

Прийнявши свій високий та вельми відповідальний уряд, Преосвященний Константин ясно поставив собі перед очі мету й план своєї діяльности. Той план простягався на все релігійно-духовне та культурно-національне життя українців ув Америці.

На доказ цього наводимо слова, що їх сам Преосвященний Владика висказав із нагоди врочистого відкриття українсько-католицького Каледжа в Стемфорді, 1940-го року:

"Ми, український нарід, чужого не бажаємо. Хочемо розвинути то, що своє і рідне. В чужій школі служать наші таланти чужій культурі, чужим інтересам. А перед на-

На Многая Літа, Владико!

ми велике багацтво свого рідного—широка, рідна нива, що дожидає трудящих рук і великих умів. Маємо віру св. Володимира, рідну Церков, рідний обряд, свою літературу, свою устну словесність, свою музику, свій спів, свою ношу, свої танки, свос будівництво, малярство, різьбарство і свій з природи пребагатий, розлогий рідний край. Маємо до 50 міліонів здорового, з природи талановитого народу. Треба нам тільки своєї рідної школи, щоб вона

згуртувала свої таланти, свої уми, запалила їх любовю до свого рідного і розвинула українське життя на своїх, рідних мотивах. Треба нам парохіяльних шкіл для елементарної підготовки, треба вищих шкіл і академій для угрунтування знання і треба свого рідного каледжа, що є вершком і вінцем рідної науки.

В нас живуть світлі традиції геройських подвигів. Століттями ми були защитниками хреста і Христової віри і цивілізації проти азійських орд. Маємо традиції боротьби за волю. Маємо Базар і Маківку, Крути і трикутник смерти. Славимо тих, що життя свої віддали і буйні голови поклали за рідну культуру і рідний край. Славна їх память живе в наших душах і серцях—там далеко, на рідких землях і тут, на американськім континенті. Прославляємо геройство наших Героїв.

Нас жде тут великий і важкий подвиг, не менший як колишніх героїв. Вони боролись проти чужого насильства, чужого жовніра і чужого креса. Коротке було їх терпіння а славна їх смерть. Наш подвиг тут має звертатися проти невіжества, оспалости, демагогії, користолюбивости, упереджень, темноти. Затяжна боротьба. Приходиться все життя лупати тверду скалу, ломити трудности, що походять не від ворога, а від рідного брата, не від чужинця, а таки від самих українців. Треба нам робітників, каменярів, щоб не жаліли трудів свого цілого життя. Це наш геройський подвиг під цю пору!

Така була програма Преосвященного Константина, коли вступав на американський суходіл. Праця Його— то було справді "довга та прикра боротьба..." Всім нам стоїть іще свіжо в пам'яті історія перших років Його діяльности. Мимохіть пригадуються слова, що їх читаємо в "Трильогії" Богдана Лепкого (т. III. стор. 365-а): "Важкий провідників талан, а ще провідників недержавного народу... Треба не бачити нічого, крім мети. І чим більша вона, тим більша тінь від неї паде. Велика, чорна тінь..."

Та все те вже, хвалити Бога, проминуло... Велика, чорна тінь перемінилась у ясне сяйво, що промені свої золоті, все ширше та ширше розсіває...

Преосвященний Константин дійсно прогнав ту густу темряву зневіри, що смутно окутувала все українське громадянство в Америці. Своїм ревним, апостольським духом, своїм чистим характером, своєю невсипущою та витревалою працею, особливо ж своєю любов'ю, повною самопо-

святи, захопив серця всіх українців-католиків Америки. Тепер уже всі з повним довір'ям, звертають очі свої на Нього,— Провідника, Владики, Батька.

"Показується ,що праця, получена з вірою в велике діло, ворушить гори, перевертає скелі. Успіх додає відваги подвижникові, й робить Його справжнім лідером-провідником. Віра в успіх поставила нашого Преосвященного Владику на чоло українського громадянства в Америці." Так писав "Ювілейний Альманах української греко-католицької Церкви в Америці, 1934-го року. Сьогодні, по десятьох роках, можемо це повторити, з іще більшим переконанням. Невпинна діяльність Їх Ексцелєнції Кир Константина Богачевського, за останній десяток років, увінчалась новими успіхами: побіч українського католицького Каледжа ддя юнаків, побіч української католицької Акедемії ддя дівчат, повстав доволі довгий ряд цілоденних парафіяльних шкіл, а те все завершене епохальною інституцією, своїм українським католицьким Духовним Семинарем.

Хто знає, чим був Духовний Семинар у Львові для релігійного й національного життя Галицької України, той легко зрозуміє значення цієї інституції для українців ув Америці.

Американські українців католики повинні отже цього року щиро радіти потрійним ювілеєм свого надзвичайно заслуженого Архипастиря; повинні вшанувати той радісний ювілей якнайвеличавіше.

Дивним зарядженням Божого Провидіння, цей потрійний ювілей Преосвященного Константина сходиться з іще одним ювілеєм, а саме 60-літтям української греко-католицької Церкви в Америці. Шістдесят років тому, коли священик-піонір, о. Іван Волянський, закладав перші основки під орґанізацію українсько-католицької Церкви в Америці, коли відчиняв першу церковцю Непорочно Зачатої Діви Марії, в Манаєві, золочівського повіту в Галичині, прийшло на світ дитя, що колись своїми ділами й посвятою мало для української греко-католицької Церкви в Америці здобути те світле становище, що ним вона сьогодні може слушно повеличатись.

***

З ювілейною радістю американських українців католиків щиро лучиться "Голос Спасителя" та й Отці Редемптористи, що цей місячник видають. "Голос Спасителя" ще від 1923-го року став улюбленим часописом сотень наших

дорогих братів ув Америці. Наші Отці Місіонарі, користуючись надзвичайною зичливістю Всечесного Американського Клиру, та щиро-батьківською прихильністю Їх Архипастиря безперестанку проповідують місії по парафіях американської Дієцезії.

Тимто радість американських наших братів із приводу величавого ювілею,—це також наша радість. Ми теж із великим подивом та захопленням дивимось на ті великі діла, що їх могла здійснити тільки людина, повна глибокої віри, духа молитви, сталевої сили волі, невсипущої праці.

З якнайглибшою пошаною похиляємо голову перед Особою Високодостойного Ювілята.

У ту розкішну китицю желань, що її сплітає американська Україна, вкладаємо й свої скромні, але щирі побажання й сердечні молитви: Нехай Всевишній Господь, за молитвами Пресвятої Богородиці, благословить і надалі апостольську й народню працю Їх Ексцелєнції, Кир Константина, щоб Преосвященний Владика міг далі успішно провадити українців Злучених Держав Північної Америки до світлої, блискучої будучности на "Многая і благая Літа!"

Як зелений кущ, у присутності Мойсея колись ясно горів, але не згаряв, лиш далі зеленівся, так Пресвята Богородиця стала Матір'ю, не втративши свого преславного дівництва. (Святий Августин).

***

То вже дуже велика ласка, коли Ангел об'явиться смертній людині, й позволить, щоб вона віддала йому належну честь. Одначе в Назареті, в день Благовіщення, сталося щось зовсім навпаки: там не людина Ангелові,—там Ангел людині перший поклонився, і перший глибоку честь Діві Марії віддав. Виходить, що Марія достоїнством своїм стоїть вище від Ангелів. Вона, як каже пісня церковна: "Чесніша від Херувимів, і славніша, о!—незрівняно славніша від Серафимів..."

***

Марія справді наша Мати, бо за матір дав нам Її Ісус Христос, коли на Голгофті за гріхи наші мучився й умирав. Слова, що їх Він тоді висказав до Івана: "Оце Мати твоя," відносяться до кожного християнина, бо ж Апостол Іван представляв там на Голгофті всіх вірних. (Святий Августин.)

* * *

Павло Тичина

СКОРБНА МАТИ

Пам'яті Моєї Матері

I.

Проходила по полю
Обніжками, межами.
Біль серце опромінив
Блискучими ножами!

Поглянула—скрізь тихо.
Чийсь труп в житах чорніє...
Спросоння колосочки:
Ой, радуйся, Маріє!

Спросоння колосочки:
Побудь, побудь із нами!
Спинилась Божа Мати,
Заплакала сльозами.

Не місяць, і не зорі,
І дніти мов не дніло.
Як страшно!...людське серце
Докраю обідніло.

II.

Проходила по полю —
Зелене зеленіє...
Назустріч Учні Сина;
Возрадуйся, Маріє!

Возрадуйся, Маріє:
Шукаємо Ісуса.
Скажи, як нам простіше
Пройти до Емауса?

Звела Марія руки,
Безкровні, як лілеї;
Не до Юдеї шлях вам,
Вертайте й з Галілеї.

Ідіте на Вкраїну,
Заходьте в кожну хату—
Ачей вам там покажуть
Хоч тінь Його розп'яту.

III.

Проходила по полю.
В могилах поле мріє—
Назустріч вітер віє—
Христос воскрес, Маріє!

Христос воскрес?—не чула,
Не відаю, не знаю.
Не буть ніколи раю
У цім крівавім краю,

Христос воскрес, Маріє!
Ми—квіти звіробою,
Із крови тут юрбою
Зросли на полі бою.

Мовчать далекі села.
В могилах поле мріє.
А квітка лебедіє:
О зглянься хоч Ти, Маріє!

IV.

Проходила по полю...
—І цій країні вмерти?—
Де Він родився удруге,—
Яку любив до смерти?

Поглянула—скрізь тихо.
Буяє дике жито.
—Защо Тебе розп'ято?
Защо Тебе убито?

Не витримала суму,
Не витримала муки,—
Упала на обніжок,
Хрестом розп'явши руки!...

Над Нею колосочки
"Ой, радуйся"!—шептали.
А янголи на небі—
Не чули і не знали.

Старозавітні Матері

I. Ніжно-любляча Мати

На бажання старенького батька, молодий Товія вибрався в дорогу до далекої Медії. Там, ув околиці славного міста Екбатани, мав він стрінути одного батькового приятеля, та полагодити з ним важні грошеві обрахунки. Та, люблячій Товіїній матері, Анні, вся ота справа ні трохи не подобалась. Її ніжне серце в грудях із болю бідне корчилось та завмирало, коли нарешті надійшла та прикра хвиля, що треба було з улюбленим сином розпрощатись. І заледве переступив він поріг рідної хати, та зник їй із очей за дверима, як та бідна мама стала плакати-ридати, слізьми гіркими заливатись.

"Ах, що ж ти, старий, учинив!"—докоряла вона чоловікові: "Нащо віддалив ти від нас ту одиноку підпору нашої старости? Нащо позбавив ти нас того ясного світла, що очі нам так любо звеселяло? Ти послав його по гроші, позичені колись давно старому другові... Ах, прокляті вони —тричі прокляті ті гроші! Краще, щоб їх на світі ніколи й не було! Бо якби не вони, то любий син наш далі з нами спокійно проживав би. Нам же й так, слава Богу, нічого не бракувало в усій нашій убогості. Бо найбільший наш скарб—то був той любий наш син, що очі

"Жінко", відповідав їй на те старий Товит: "Отри свої сльози гіркі! Не плач, не побивайся! Син наш небавом вернеться до нас. Маймо надію, що ласкавий Господь віддасть нам його здоровим та дужим... О, яка втіха буде це для нас, коли знову прийдеться нам його побачити!"

Бадьорі Товитові слова заспокоїли серце стривоженої жінки: вона на якийсь час перестала плакати й нарікати. Як лиш, бідна, могла, так потішала себе надією, й чекала. Та, чекати прийшлося довго, страшенно довго. Адже дорога в Медію не близька, а жахливо далека.

І частенько траплялося так, що бідна мама не могла вже довше опанувати свого гіркого смутку, й вибухала голосним плачем. "Боже, Боже!" кликала вона: "Нащо ж нам було пускати сина в такий далекий світ. О, сину мій, сину,—кохана дитино моя! Ти світлом ясним був для старечих наших очей! В тобі підпора нашої немочі, в тобі єдина надія наша була! І як же ми позволили тобі так дале-

ко від нас відійти?"

Старий Товит, хоч і сам уже починав тривожитись, що сина так довго з дороги нема, то все таки намагався потішати свою жінку, як умів:

"Не плач," казав він їй: "не піддавайся чорному смуткові! Я маю сильну надію, що наш син зовсім безпечний та здоровий. А той молодий чоловік, що його супровожає,—людина чесна та вірна, то ж буде його пильно в дорозі берегти."

Одначе ніщо вже не було всилі втихомирити тривогу бідної матері. І вона день-у-день виходила з хати на поле, роздивлялась по всіх дорогах та стежках, кудою, як сподівалась, міг надійти її дорогий син. Хотіла вже здалека побачити його, бодай крізь сльози. Та, на жаль, минали дні, минали тижні, може й місяці довгі смутно минали, а надія бідної матері все таки не здійснялась, і любого сина з далекої дороги не було.

** ** **

Таке то воно—те ніжне серце рідної мами!... О, не забуваймо ніколи, скільки болю та смутку, скільки тривоги та сліз коштували ми своїй рідні матері! Не забуваймо ніколи про ту любов, що в її чулім серці так сильно горіла для нас!

За любов оту її чисто-сердечну намагаймось віддячити їй щиро-дитячою любов'ю! А тому, що серце в матері таке чуле й ніжне, пильнуймо, щоб ніколи не завдати йому болючої рани, й ніколи без конечної потреби не засмутити його...

II. Глибоко-побожна Мати

Смутне та невеселе було життя побожної Анни, жінки ізраїльського левіта Елкана; а невеселе було тому, що не дав їй Господь Милосердний діточок; і кожний раз, як бачила вона яку молоду матір із дитятком малим на руках, то думала собі: "Ах, яка ж ця жінка щаслива!... А про мене Господь, здається, геть чисто позабув, що не зволив поблагословити мене любими діточками." Від таких думок робилось їй тоді на серці ще смутніш. Щоб трохи облегшити той свій біль, вона вибралась раз на прощу до Кивоту Завіту. Прийшовши перед той святий Божий Кивот, вона припала лицем аж до землі, і так до Господа Бога молилась: "Господи Боже небесних сил! Якщо зволиш ласкавим оком глянути на мене, свою слугу, і подаруєш мені сина, то я Тобі на вдячну жертву його віддам. І він буде служити Тобі вірно кожного дня, поки життя йому стане."

Господь вислухав сердечну молитву покірної жінки, та дав їй маленького сина. Вона ж назвала його "Самуїл" цебто "Божий Дар." Але серед усієї великої радости та щаслива мати не забувала про свою велику обітницю, що її вчинила була Господеві. І, скоро тільки дитя трохи підросло, так що вже легко могло без материнього догляду обійтись, вона привела його до первосвященика, та й каже: "Прийми, Владико, це дитя, й виховуй його в тіні Божого храму; бо я присвятила його Господеві на повсякчасну службу." Тоді, згадавши, що Господь Бог такий добрий та щедрий, побожна Анна стала з радости співати надхнену пісню Господеві. Подібну пісню вдячности мала колись пізніше заспівати Непорочна Діва Марія, кличучи в святім захопленні: "Величає душа моя Господа, й радіє дух мій у Бозі, Спасі моїм!"

Після того побожна Анна вернулася знову в своє село, Рамата, залишивши своє дитя під опікою первосвященика.

І так малому Самуїлові прийшлось виростати в присутності Кивота. Зодягнений у льняний ефод, та в туніку, що йому мати приносила з нагоди якого свята, хлопчина услугував коло престолу Господнього і брав участь у святій відправі. Як дитина Божого благословення, він виростав у мудрості перед Богом і перед людьми, та став укінці великим пророком Божим Самуїлом.

** ** **

Щаслива, тричі щаслива мати, що її Бог поблагословив таким сином! Але щасливий і той син, що мав таку побожну та святу матір!

Матері християнські! Не бійтеся й ви посвятити своє дитя на службу Господеві! Виховуйте свої діточки на Божу славу!

А якщо Господь зволить ласкавим оком поглянути на котру вашу дитину та вибере собі її до своєї служби коло престола, або до манастиря, то не старайтеся знищити ту ніжну рослинку покликання, а плекати її!

III. Високо-геройська Мати

За часів жорстокого царя Антіоха—Епіфанія, коли над усім ізраїльським народом шаліла буря кривавого переслідування,—стався один надзвичайно дивний випадок: рідна мати, разом із сімома своїми синами, померла, люто замучена в обороні Божого Закону. Ані імени матері, ані

імен її синів ми, на жаль, не знаємо, а все таки пам'ять про їх велике, просто надлюдське геройство, ще й сьогодні глибоко зворушує наше серце. І поки сонце на небі буде світити, поки на землі люди будуть жити, поти й згадуватимуть із пошаною про ту святу геройську матір та про сімох її синів-мучеників.

Бідна мати власними очима бачила, як жорстоко мучились її діти, одне за одним. Ось уже збили, покалічили, обдерли живцем зо шкіри, а потім простягнули на розпечену залізну піч, або вкинули в кипучий олій—насамперед найстаршого сина, а потім, за чергою, п'ять його молодших братів. І, Богу дякувати, ніхто з них віри не відрікся. Серед найлютіших мук вони відважно співали про свою віру, надію та любов, і грозили тиранові Божою карою. А мати, бачучи їх відвагу раділа в серці, що має таких синів, та ще й словами своїми додавала їм відваги.

Накінець остався їй ще наймолодший син. Тиран за всяку ціну постановив собі того хлопчину захитати в вірі. Пробував усяких можливих способів, але хлопчина оставався непохитний.

Антіох звернувся тоді до геройської матері, та й каже: "Порадь йому, щоб пожалів себе самого та й тебе, свою матір!"

Мати приступила до свого сина, але не на те, щоб його до зради, а до геройської смерти намовляти.

"Дитино," казала вона: "дивись на небо, і нічого не бійсь лютих катів! Іди слідами своїх братів і, як вони, так і ти відважно умирай з любови до Бога, що сотворив ввесь світ! Тоді я буду певна, що тебе віднайду в небі, разом з твоїми братами."

Підо впливом таких огненних слів, дитина відважно закликала до катів:

"Ну, й чого ж ви чекаєте ще? Я ніколи не послухаю царя. Я знаю тільки один закон,—закон Господній!"

Потім, звернувшись до самого Антіоха, закликав голосно:

"Ах, ти жорстока потворо! Ти думаєш знищити наш рідний нарід?!... Сам ти попадешся в руки нашого Бога! За прикладом своїх братів, я охоче умру з любови до Бога. О, коли б Господь змилувався над бідним нашим народом! О, коли б Він страшними карами змусив небо признати, що нема іншого Бога, опріч Нього!"

Уявім собі, яка страшна лють спалахнула в серці царя, коли почув таку бесіду. Він негайно приказав катам мучити хлопця далеко більш, ніж його братів. Але дитина щасливо перебула всі оті страшні тортури, та здобула собі безсмертний вінок мучеництва. Геройська мати, виправивши своїх любих синів до неба, вже й сама могла спокійно умирати. Вона великодушно віддала на славу Божу своє життя, й пішла до своїх любих синів.

Незрівняне геройство тієї славної матері та й її сімох синів, розбудило такого сильного, патріотичного духа серед народу ізраїльського, що нарід той небавом вирвався з-під ярма сирійського, і виборов собі повну незалежність.

* * *

Ізраїльський нарід во віки величатиме ту високопатріотичну й геройську матір, що виховала таких неустрашимих мучеників на славу Божу. А до тих похвал ізраїльського народу вся Католицька Церква долучує теж свої найщиріші величання.

О, християнські матері! Виховуйте й ви характер своїх діточок! Старайтесь защепити їм у серце глибокі переконання. Привчайте їх до праці, до витривалости в життєвій боротьбі. Пильнуйте, щоб вірно виповняли вони свої щоденні обов'язки. Заохочуйте їх, щоб гарно молилися, щоб часто причащались.

А до своїх гарних, побожних слів не забудьте додати й свого доброго прикладу.

Покажіть своїм дітям, як має виглядати сильний, християнський характер!

А Сіон говорив: "Покинув мене Господь; Мій Бог про мене позабув!"... Хіба всилі жінка забути про своє немовля? Хіба ж не стане їй жаль плоду власної своєї утроби? Та, хоч би й забула вона (каже Господь)—то Я, (твій Бог) Я тебе не забуду ніколи! (Ісай, 49, 14-15)

* * *

Товит, переконаний, що молитва його стала вислухана, та що смерть його вже була недалеко, покликав до себе свого сина Товію, та й каже:

Послухай, сину мій, слів, що вийдуть із уст моїх, та поклади собі їх у серце, мов непорушну основу. Коли Господь забере мою душу до себе, ти поховай тіло моє старанно в землі. Потім шануй свою матір кожного дня, поки життя їй стане; ніколи не забувай, скільки вона через тебе натерпілась, та в якій великій небезпеці була, коли тебе носила в своїм лоні. І коли закінчиться час її життя, ти поховаєш і її біля мене. (Товія, 4, ф-5)

* * *

ЛЮБОВ МАТЕРІ

Чи знаєш, брате, де можна шукати
Ліку на серце, на рани криваві?
Чи знаєш, сестро, де знайти потіху,
Як тебе скривдять вороги лукаві?

** ** **

Світ не поможе в твоїм лютім горі,
Люди лиш здвигнуть байдужно плечами;
Одну потіху ти зможеш знайти ще,
В чудовім серці люблячої мами.

** ** **

Коли всі болі ти мамі розкриєш,
Коли їй горе все своє роскажеш,
Вона зуміє співчути з тобою,
И серце своє ти з її серцем зв'яжеш.

** ** **

І легшим стане той тягар нестерпний,
Що злоба людська на тебе вложила;
Тоді пізнаєш ціну її серця,
И що вона варта—матусенька мила.

** ** **

Вона обмиє усі твої рани,
І ніжно зросить щирою сльозою,
І ввесь твій смуток пропаде безслідно,
Попливе шумно з бистрою водою.

** ** **

И ти, мов би вдруге на світ народившись,
Забудеш горе, забудеш все лихо,
И ніжно-сердечно подякуєш мамі,
До її серця пригорнешся тихо.

** ** **

Василь Вихопень,
Сіба Біч, Алберта.

Три Брати

В стародавніх японських літописах заховалася згадка про один надзвичайно гарний приклад синівської любови.

"Одна жінка," так росказує та історія: "поховала свого чоловіка, й залишилась бідною вдовою з трьома молодими синами. Прийшлось їй небозі дуже гірко бідувати, бо працею рук заледве могла заробити на прожиток для себе та й для дітей.

А хлопцям серце з болю краялось, коли бачили, як їх мама мусить важко гарувати й безперестанку мучитись. І прийшло їм тоді до голови пуститись на хитрощі,—дуже небезпечні хитрощі... Прошу терпеливо слухати далі, що властиво сталося.

Якраз під ту пору, коли бідній мамі так було гірко, що вже довше, як здавалося, не зможе цього витерпіти, розійшлася чутка, що японський уряд шукає за справником одного великого злочину. І хто пошукуваного того злочинця видасть у руки справедливости, одержить велику суму грошей, як нагороду.

Почувши це, три молоді сини бідної вдовиці умовились між собою, що один із них буде вдавати, що він є той пошукуваний злочинець, а два інші, ніби то зловлять його, та й приведуть до суду. І зачали тягнути льоси, хто має бути за злочинця. Льос випав на наймолодшого хлопця. Тоді два старші брати зв'язали його міцно шнурами, та й повели на суд, як злочинця.

"Чи ти дійсно допустився тієї великої крадежі, що за неї тебе оскаржують?"— запитав той суворий японський суддя.

"Так," віповів на те хлопець: "то я сам це зробив."

Після такого простого визнання нічого іншого, як оголосити присуд на довгу та дуже гостру тюрму.

А двом братам гарячі сльози ринули з очей, коли побачили, яку страшну долю стягнули вони на свого наймолодшого брата.

Тоді зачали вони робити ріжні заходи, щоб їм, за якийсь час, можна було ввійти до тієї страшної тюрми, та бодай трохи потішити його там, та й гірку долю йому осолодити. І їм дійсно вдалося від уряду таке позволення розстарати. Пішли отже мерщій до страшної тюрми, а коли побачили

бідного свого брата, стали сердечно обнимати його й, плачучи, гарячими слізьми його обливали. Їм здавалося, що були самі, та, що ніхто їх, опріч Бога, не бачить. А тим часом був іще інший свідок, а саме тюремний сторож, що до них із далека придивлявсь.

І власне той сторож незвичайно здивувався, побачивши, як вони всі три сердечно обнимаються. Він не міг зрозуміти, як може злочинець сердечно обнимати та цілувати тих, що його видали в руки справедливости. "Щось воно мені неясне!" промовив сам до себе, а наступного дня пішов до судді, та росказав усе дочиста. Тоді суддя післав одного зо своїх слуг, та казав йому довго слідити за тими двома братами, аж доки чогось певного не довідається, що могло б ту дивну справу трохи роз'яснити.

Слузі прекрасно пощастило виконати те своє завдання: Він пішов під хату, де жила бідна вдовиця зо своїми синами, й ставши собі під вікном, він докладно вислухав про що була бесіда в хаті. Отже та бідна вдовиця плакала й нарікала на тих двох своїх синів, що занапастили свого наймолодшого брата.

"Ах, віднесіть мерщій нещасні гроші тим, що вам їх дали! Я сто разів воліла б умерти, ніж життя своє рятувати муками та терпіннями невинного свого сина!"

Довідавшись про те все, суддя заледве міг повірити в таке надзвичайне диво. Він казав негайно покликати в'язня, та став знову розпитувати його докладно про ту крадіж, що її він ніби мав допуститися. В'язень знову признався до вини, та й навіть словом одним не пробував себе якось бодай трохи оправдувати.

"Ах, цього вже за багато!" закликав накінець зворушений суддя, кинувшись йому на шию. "Дитино! Признайся щиро-отверто, що ти невинен, а вдаєш злочинця тільки з любови до вбогої своєї матері!"

Накінець хлопець признався щиро до всього. Суддя пішов до самого цісаря, щоб росказати йому той надзвичайний випадок. І, каже японський літопис, цісареви так дуже історія та припала до вподоби, що він конче бажав того хлопця побачити. А побачивши його, він пригорнув його до свого серця, мов свою рідну дитину та пестощами обсипав його. Потім призначив для нього із державного скарбу велику пенсію, а трохи меншу пенсію призначив для двох старших братів.

НА „ДЕНЬ МАТЕРІ"

МОЛИТВА ЗА МАМУ

О Мати Божа, Мати Маріє,
Поглянь ласкавим оком з неба,
Рятуй Матусю мою рідну,
У всіх пригодах та потребах.

Тобі, Маріє, дам я серце,
І дам діла свої з любови,
Та, бережи мою Матусю,
Своїм Ти матернім покровом!

О Боже Отче, що над нами,
Зволь добру долю нам післати,
І дай, щоб нами, діточками,
Втішалась довго наша Мати.

Пречиста Діва,—
Взір Усіх Матерів.

ЖЕЛАННЯ МАМІ

В цей день Твій, Мамо Дорога,
Тобі я хочу пожелати,
Щастя, здоров'я та добра,
Всього, що Бог лиш може дати.

Без журб та смутків, у здоров'ї,
Прожить Тобі, дай, милий Боже!
З діток потіхи дочекається,
Господь Тобі хай допоможе!

Бо над усіх, над все на світі
Тебе, Матусю, я кохаю,
Та в день оцей Твій урочистий
Всім гараздом Тебе вітаю.

Більше сказать не вспли я;
Решту докаже невеличка,
Ще молитов моїх китичка,—
Прийми їх, Матінко Моя!

Божа Терпеливість

—Аж лячно стає, коли подумати, як то сьогоднішній світ уміє спокушувати Божу терпеливість. Хто ж бо всилі почислити всі ті зухвалі людські істоти, що життя своє влаштовують на світі так, неначе б Господа Бога зовсім не було?... У високих політичних кругах, там де вирішується доля народів, дуже часто панує переконання, що все залежить тільки від фізичної, матеріяльної сили,—тим то про Бога, про Всемогучого Творця й Володаря всього сотворіння, майже ніколи там не згадують; а коли часом і згадають, то так, немов би те слово "Бог" було тільки звуком порожнім та пустим, без ніякого значення. Забули ті могутні провідники й диктатори стару та вельми глибоку правду, що без Бога, ні до порога; здається їм, що вони й без Бога зможуть керувати державами та народами, й провадити їх до поступу, добробуту й щастя. Божевільні!...

У всіх клясах суспільности, на жаль, не бракує таких, що практично намагаються без Бога обійтись. І так: капіталіст усю свою надію покладає на могучість свого капіталу, робітник числить на свою тілесну силу, ремісник—на свою здібність, купець на свій сприт, свою проворність. Деякі вчені, надуті несамовитою гордістю, не бояться твердити навіть, що взагалі ніякого Бога нема, що світ сам від себе повстав та й сам, без ніякого розумного архітекта, так чудово й премудро став збудований.

Кільканадцять років тому один французький поет оповістив збірку своїх віршів, що наскрізь просяклі були безбожницьким духом. Над одним із тих нещасних віршів стояв заголовок: "Молитва Атеїста." Безбожник-поет росказує там, як то раз, прийшовши до церкви, він став собі навколішки перед самим головним вівтарем, і так до Господа Бога говорив:

"Ніколи, Боже, не признаю я Твоєї влади над собою, й ніколи гордої своєї шиї не зігну під Твоє всевладне ярмо!... А все таки бажаю сьогодні зробити ще з Тобою одну пробу: Ось, я, Боже, тут у Твоїй святині, навколішках стою перед Тобою. Якщо Ти направду існуєш, то в цю хвилю повинен Ти зробити кінець нужденному моєму існуванню. Так, Боже: громом справедливої помсти кинь тепер на мою безбожну голову! Не дай, щоб такий великий злочинець, як я, ще далі з Тебе насміхавсь, і далі воював завзято проти Тебе! Коли ж грім Твій поразить мене в цю хвилю, й душа моя буде змушена покинути свою смертну домівку, то я, зібравши ще останки своїх сил, буду кликати, що Ти дійсно

живий Бог, та що тільки безумний може Тебе заперечувати... Але що ж?... Грому Твого якось не чути. Тим то безпечно та спокійно можу піднятись на рівні ноги, й вийти з Твоєї святині. Це для мене останній і найсильніший доказ, що Тебе, Боже, нема, та що мова про Тебе—це тільки звичайна собі байка."

Просто годі уявити собі, як могла людина здобутися на стільки діявольської злоби, щоб так зухвало спокушувати Божу терпеливість. Мимохіть пригадується страшне богохульство жидівських первосвящеників та фарисеїв, що на Голгофті вмираючому Спасителеві докучали, кепкуючи: "Якщо Ти Божий Син, то рятуйся сам, і злізь з хреста."

І коли думаємо про те, то чуємо, що в серці охота будиться закликати, як Апостоли раз, обурені, кликали: "Господи, позволь, ми помолимось, щоб вогонь із неба впав на тих Твоїх ворогів, та й знищив їх!" Одначе ласкавий Господь відповідає нам тепер так самo, як і колись обуреним своїм учням відповів: "Не знаєте, якого духа ви є. Син Чоловічий не на те прийшов, щоб душі занапастити, а на те, щоб їх рятувати." Або ще йнакше: "Не хочу Я смерти грішника, а бажаю, щоб грішник завернув зо злої своєї дороги, та й жив." Божа Мудрість такого терпеливого трактування своїх ворогів, ясно об'явилась у випадку того французького поета-безбожника. Бо ж кілька років опісля той зухвалий богохульник нагло та й зовсім несподівано навернувсь. Він навіть вступив до дуже гострого Чину Трапістів ув Альжирії в Африці, щоб там гідно покутувати за свою грішну молодість. О, як він сердечно дякував Господу Богу за те, що з ним поступив так ласкаво та терпеливо!

Кажуть, що якийсь римський громадянин висловив Юліеві Цезарові таку похвалу:

"Ти, Пане, ніколи нічого в житті не забуваєш, хіба тільки те, як Тебе коли хто образить." Те, що про Юлія Цезара, лиш отак, немов на жарт, було сказано колись, можна з найглибшим переконанням твердити про Господа Бога повсякчасно. Господь Бог не лиш прощає гріхи, але також і забуває їх. Він сам у Святому Письмі виразно каже: "Дитино, Я всі гріхи твої кину на дно моря глибокого, й ніколи не виплинуть вони наверх." Слушно отже оспівував колись Цар Давид те безмежне Боже Милосердя, кличучи в сердечнім захопленні: "Хваліте Господа, бо Він добрий, бо Милосердя Його триває во вік!"

Любов усіх матерів на світі ніяк не всилі дорівняти тій любові, що її має Пречиста Діва для кожного зо своїх дітей. (Святий Вернард).

*** *** ***

Божа Мати в Салєт

Подія, що про неї тут хочемо нашим Дорогим Читачам росказати, сталась у Франції, років тому буде вже близько сотні. Дня 19-го вересня 1846-го року, в суботу перед святом Страдальної Матері, двоє дітей, Максимін Жіро й Меланія Матіє, пасли свої корови на узгір'ї, що звалось Салєт. Максимінові йшло тоді саме на дванадцятий рік, а Меланії вже на п'ятнадцятий. День був напричуд гарний, а на чистому зовсім безхмарному небі, ясне сонце стояла в усій своїй блискучій величі. Наближався полудень, і діти чули радісний гомін дзвона, що в сусідній парафії дзвонив на "Ангел Господень." Діти посідали собі обоє коло гірського потічка, та й стали їсти те, що собі з дому взяли були на перекуску. Попоївши, вони забрали з собою свої верети, перейшли на другий берег потічки, та скерували кроки свої в сторону джерела, що під ту пору вже не текло, бо було висохло. Там отже коло того сухого джерела простелили вони свої верети, та й поклалися спати, трохи оподалік одне від одного.

Меланія прокинулась із того сну перша, а не побачивши коров, вона голосно кликнула на Максиміна, і він, хутко вставши, побіг із нею на другий берег потічки поглянути, чи не знайде худоби. Коли ж побачили, що корови їх спокійно лежали собі на схилку гори Гарґас, вони хотіли вже мерщій вертатись знов до джерела, щоб забрати звідти свої верети, аж нараз показалося дивне диво: нагло заблисло таке ясне світло, що можна було від нього осліпнути. Надзвичайне те сяйво, як казали опісля діти, було подібне до соняшного, тільки було далеко сильніше. А посеред усього того сліпучого блеску побачили діти якусь чудову паню, що сиділа, сперши голову на руки. "Ми сперщу дуже напякалися," каже Меланія: "але пані та встала, та так до нас промовила: Ходіть ближче до мене, мої дітоньки, не бійтеся; я прийшла сюди, щоб вам росказати велику новину. Так промовляючи, та чудова пані сердечно плакала. Так,—плакала ввесь час, як до нас говорила. І я бачила виразно, як їй із очей спливали рясні сльози. Потім пройшлась поволі між нами, переступила на другий берег потічки, та поступила аж до того місця, де ми вполудень були позасипляли. І дивна річ: коли

йшла, то зовсім не топтала ні трави, ні квітів. Її ноги лиш кінчиків трави доторкались." Опісля так промовила до дітей:

—Якщо нарід мій не схоче піддатися, мусітиму пустити руку свого Сина; та рука вже зробилась така тяжка, що довше вдержати її я не вслі. А те, що найбільш розпалює гнів Його, то зневага Божого Імени, та й зневага неділі. І коли тепер на полях урожаю нема, коли засіви марно пропадають, то власне через оті два страшні гріхи. І, якщо люди не схочуть покаятись,якщо не схочуть робити ніякої покути, то нещастя ті стануть щораз більші, страшніші! Але, якщо навернуться, то плодів земних будуть мати подостатком.— Але скажіть-но мені, дітоньки, чи ви гарно та побожно молитесь?—запитала вона дітей, звернувши на них свої очі, залиті рясними сльозами.

—Не дуже, прошу пані.— Така була відповідь дітей.

А чудова пані їм тоді так стала говорити:

—Треба, дітоньки, конче молитися, і то вранці, та ввечері. Якщо коли не зможете довше помолитись, то принаймні прокажіть одне "Отче Наш" і "Богородице Діво", а як будете мати більше часу, то по кілька разів повторяйте цю молитву.

До того часу, таємнича та пані говорила до дітей так, як прості люди між собою говорять у тій околиці. Та, згодом відізвалась до них чистою французькою мовою, кажучи їм два рази:

—Отже, дітоньки, перекажіть оце всьому моєму народові.

Це сказавши, вона піднеслася досить високо, поглянула насамперед на небо, потім на землю, і зачала поволі зникати з-перед наших очей. Насамперед зникла її голова, потім руки, накінець ноги. Осталась тільки в повітрі велика ясність, а потім і ясність та розійшлась, і цілковито щезла.

Отакий є зміст того простого та щирого оповідання, що його двоє тих простеньких дітей завжди повторяли незмінно. Коли їх хто питав, як та пані була зодягнена, то обоє відповідали однаково, але опис, що його давала Меланія, був докладніший. Згідно з її оповіданням, Пречиста Діва мала на голові високе накриття, трохи похилене вперед. Те накриття було надзвичайно гарне. Вінок, сплетений із різнобарвних рож, оточував її голову. Волосся мала цілковито сховане під накриттям, але це ні трохи не зменшувало великої краси її чудового обличчя. На шиї мала

платок, зв'язаний на грудях навхрест, так що шиї взагалі не було видно. Одежа на ній була доволі проста. Черевики теж були заквітчані різнобарвними рожами. На шиї мала ще два ланцюшки,—один малий, що на ньому висів хрестик із малесеньким молоточком та обценьками; другий ланцюшок—трохи більший— піддержував на голові той вінок із рож, та опоясував платок на шиї.

Чутка про оту дивну появу хутко розійшлась по всій Франції. Несчисленні паломники стали небавом сходитись туди з усіх усюдів, бажаючи власними очима поглянути на ту святу гору, та напитись цілющої води з джерела, що біля нього Пречиста Діва сиділа підчас свого чудесного об'явлення. З тієї хвилі джерело те ніколи вже не висихає, й вода рине з нього постійно чиста, погожа. Там також і славні чуда стали діятись. Безмежно багато ласк сплило на тих побожних людей, що приходили до того чудотвоного місця молитись до Матері Божої Салєтанської. А на скелях, освячених появою й сльозами самої Цариці небес, побудовано величаву церкву.

Пізніше, 1866-го року, коли деякі французькі часописи стали заперечувати правдивість тієї славної появи, Максимін Жіро видав книжечку, де між іншим пише таке: "Щоб мене вже ніхто довше не підозрівав, ніби то я сам не дуже вірю в те, що сталось у Салєт, що хочу оповісти всім оцю мою врочисту заяву: Я, свідок-самовидець чудесної появи, що відбулась дня 19-го вересня 1846-го року, маю сьогодні вже тридцять років скінчених. Отже сам добровільно, свідомо та щиро заявляю ,що не тільки ні-трохи не сумніваюсь у тім, що я на святій горі тоді бачив і чув, але я готов кожної хвилі життя своє віддати на потвердження й оборону тієї великої та незабутньої події."

Після такої врочистої заяви він спокійно повторяє оповідання, докладно так, як його колись обоє діти росказували зараз наступного дня після чудесної появи.

Пречиста Марія зачала Ісуса Христа, як Діва, породила, як Діва, й після Його народження назавжди осталась Дівою. (Св Августин).

** ** **

Як соняшний промінь проходить крізь скло, й не ушкоджує його, так Ісус із Пречистої Діви народився, не нарушивши Її чудового дівицтва. (Святий Августин)

** ** **

ЧИ ТРЕБА МАРІЙСЬКИХ ДРУЖИН?

(Промову цю виголосила панна **Юстина Павлюх,** на ювілейному контесті Марійської Дружини в Йорктоні, дня 15-го лютого ц.р.)

Шановні Гості:

В оцій своїй промові буду говорити Вам про Марійську Дружину. Я дуже бажала б переконати Вас усіх, що Марійська Дружина, це організація не тільки гарна та корисна, але в наших канадійських обставинах ще й доконче потрібна. Бо й що ж це властиво таке — Марійська Дружина? Це релігійне товариство, що ставить собі за ціль можливо якнайкраще освятити своїх членів, щоб вони опісля, добрим своїм словом та гарним прикладом, були всилі ще й інших тягнути на дорогу Божої Правди та Добра. Товариство це зветься "Марійським," бо стоїть під особливою опікою Непорочної Діви Марії, плекає ніжну, дитячу набожність до Неї, та намагається наслідувати Її чесноти.

П-на Юстина Павлюх

Замітна річ, що перша Марійська Дружина повстала між студентами в школі. Отже з самого початку так і видно було, що та нова організація хоче стати до помочі школі, хоче бути її доповненням. Навіть коли школа буває добра, релігійна, католицька, то Марійська Дружина виконує дуже корисну роботу між молоддю. Вона допомагає студентам зберегти духа чесноти та набожности, що його вони набралися в школі.

Одначе незрівняно більше завдання має та організація там, де прилюдні школи на загал бувають безрелігійні, або, якщо релігійні, то все таки некатолицькі. Таких шкіл у наших обставинах на жаль, дуже, дуже багато.

Колись не так воно було в історії великих европейських народів, а також і в нашій рідній українській історії. "Церква та школа!" ось таке завжди було виразне гасло Католицької Церкви. І гасло те ширило між усіма народами віру й просвіту. І, як по всьому широкому світі, так і в нашій Україні були колись школи тільки релігійні й католицькі. Святий Володимир, давши Україні Христову Віру, подбав одночасно й про школи. Він, як каже літописець, нераз і силоміць казав брати дітей у школу, та й там учити їх мудрости. Як сам він був дуже релігійний, та любив слухати науки Святого Письма, так і дітям своїм передав він ту

релігійну культуру, що згодом мала зілляти всі племена предківських наших земель ув один нарід український.

Так само й наслідник Володимира, Ярослав Мудрий, пішов слідами свого великого батька. За його володіння книжка, школа та й взагалі освіта, були в Україні вже дуже поширені. В школах навчало тоді тільки духовенство, а хоч опісля працю ту перебрали на себе учителі світські, то все таки наука по школах ще довгі часи була просякла духом релігійним, Христовим.

Як колись там, в Україні, наша Церква дбала про науку й освіту, так само було й тут, у Канаді. Від самих початків організування релігійного життя на канадійській землі, наша рідна Церква пильно дбала про те, щоб були свої рідні школи, де молодь могла б одержати освіту й виховання в рідним українським та католицькім дусі. В тій цілі покликано з Галичини Сестер, щоб вони бодай по містах основували свої вечірні школи. Богу дякувати, в Канаді Сестри мають уже й кілька цілоденних шкіл, де наша молодь одержує ту саму науку, що й у школах публичних. Кажемо "ту саму," але можна б сміло сказати, що навіть ліпшу, бо подавану в католицькому дусі, та релігійній атмосфері.

На жаль, багато ще в нас таких родичів, що їм байдужа доля їхніх дітей, та й доля всього нашого народу в Канаді. Вони не дбають про те, хто буде вчити-виховувати їхніх дітей, хто буде мати вплив на них. Вони зовсім не журяться тим, що їхні діти виховані в чужій, безрелігійній а навіть безбожній атмосфері, будуть стрчені і для Церкви, і для народу раз на завжди.

І власне цьому лихові хоче запобігти Марійська Дружина. Вона хоче стати організацією, що нашу молодь гуртує та збирає в одно, й не позволяє їй розпорошуватись по чужих клюбах.

Тим, що мали щастя бути в українській-католицькій школі, Марійська Організація допоможе, щоб вони далі набуту чесноту, набожнсіть та католицьку освіту піддержували, плекали, та довели до можливо якнайкращого розквіту.

А тим молодим юнакам та дівчатам, що були виховані в школі чужій та некатолицькій, Марійська Дружниа подасть велику поміч, що б вони доповнили свої великі недостачі. Своєю набожною атмосферою, своїми повчальними конференціями, лектурами й викладами, вона захоронить молоді душі від заразків брехні, що в безбожнім світі тепер усевладно панує.

Марійська Дружина своїми спільними богослуженнями, сповідями, й Причастями подасть нашій молоді силу до доброго, чесного, чистого, здорового й веселого життя.

Тим то, на закінчення цієї бесіди, я звертаюсь до Вас усіх, щоб Ви Марійській Дружині допомогли серед молоді нашої в Канаді якнайкраще, якнайбуйніш розвинутись і процвітати!

КОЛИ ЧОГО НЕ ЗНАЄТЕ, —СПИТАЙТЕ В ТИХ, ЩО ЗНАЮТЬ!

23 Питання: В Святім Письмі Нового Завіту доволі часто подибується згадка про якихось "Братів" Ісусових. Святі Євангелисти, Матей та Марко, навіть кажуть нам, як ті Ісусові "Брати" називалися, а саме: **Яків, Йосія, Юда та Симон.** На оцих власне текстах Святої Біблії опираються різні сектярі, коли всіма силами намагаються переконати світ, ніби то в Пречистої Матері, опріч Ісуса, були ще якісь інші діти. З цього виходило б (так говорять вони) що Марії не годиться називати ані Дівою, ані Непорочно Зачатою, ані Божою Матір'ю,бо ж Вона зовсім звичайна собі, бідна та немічна жінка, як і другі. Нема отже чого до Неї молитися, нема чого й надії ніякої на Неї покладати... І на всі оті свої жахливі богохульства згадані еретики ніби знаходять потвердження в Святій Євангелії!!!

Добре було б, якби так "Голос Спасителя" вияснив, хто то властиво були ті "Брати" Ісусові, бо цим питанням байбельники безперестанку докучають нашим людям, бажаючи вирвати їм із серця любов до Божої Матері.

Відповідь: 1.—Насамперед треба сказати, що ті еретики-байбельники мають проти себе свідоцтво цілої старо-християнської Традиції. В Церкві Христовій уже від самих початків закріпилось незнищиме переконання, що Пречиста Марія **завжди була, і завжди є, і на віки вічні останеться Дівою.** Дівою називає Її символ християнсько-католицької Віри, кажучи: "І воплотившагося от Духа Свята і Марії **Діви**..." Дівою та Приснодівою, цебто Вседівою, постійно величає Її наша Служба Божа та всі інші Богослуження. "Пресвятую, Пречистую, Преблагословенную, Славную Владичицу нашу, Богородицу і **Присно-Діву Марію**..." співаємо майже в кожній ектенії. Хіба ж можна припустити, що такі святі та вчені люди, як Василій Великий, Іван Золотоуст, Григорій Богослов, Іван Дамаскин і довгий ряд інших славних Отців та Учителів Церкви, не знали Святого Письма? Або що нічого ніколи не чули про "Братів" Ісусових? Вони напевно знали й розуміли Святу Біблію безмежно краще, ніж сьогоднішні байбельники, усі на купу. Коли ж, не зважаючи на тих "Братів" Ісусових, всі Отці Церкви все таки називають Божу Матір Приснодівою, то це знак, що ті "Брати" Ісусові не були Його рідні брати, та й не були рідні сини Марії.

2. Слово "брат" у деяких мовах має дуже широке значення. У

нас наприклад буває не тільки рідний брат, але ще й "брат первий," або "брат тіточний" або "стриєчний брат." А в старинних жидів ще було більш таких "братів." Наприклад у Святім Письмі є написано, що Лот був **братом Авраама.** Але коли читати уважно далі, то довідуємося, що Лот був тільки "братанком" Авраама, цебто сином Авраамового брата. З цього видно, що слово "брат" може мати всіляке значення. І коли в Євангелії читаємо про "Братів Ісусових," то з цього зовсім не виходить, що то були Ісусові рідні брати. Ніде в Біблії не написано, що ті Ісусові "Брати" були сини Марії.

3. Коли Ісус на Голгофті умирав, то поручив свою Пресвяту Матір опіці Апостола Івана. Якби у Марії, опріч Ісуса, були ще якісь інші рідні сини, то умираючий Спаситель не був би віддав своєї Пречистої Матері чужій людині під опіку. Про Неї були б подбали Її власні сини. Але таких власних синів не було. І тому Ісус до Неї сказав: "Жено, ось син Твій!" показавши Їй свого найлюбішого учня Івана.

4. Але є ще далеко сильніший доказ на те, що згадані Ісусові "Брати" не були Його брати рідні, а якісь дальші кревні... Прошу добре вважати: В Євангелії Матея, 27, 56, стоїть написано, що між побожними жінками стояла на Голгофті "Марія Магдалина, Марія мати **Якова та Йосії,** і мати синів Заведеевих." З цього виходить зовсім ясно, що **Яків та Йосія** не були рідні сини Пресвятої Богородиці, а якоїсь побожної жінки, що звалась Марія, та разом із другими жінками була на Голгофті в часі Розп'яття. Нам іще остається провірити, чиї сини були **Юда** та **Симон,** два інші "Ісусові Брати." Отже святий Юда (не той Юда-зрадник, а Юда-Тадей) на вступі свого листа (в Святім Письмі Нового Завіту) каже нам виразно, що він— брат **Якова.** Виходить отже, що також Юда є сином тої побожної жінки, Марії, що про неї Євангелії каже: Мати **Якова та Йосії.** Хто ж вона властиво була— та "Марія"? Сьогодні між католицькими вченими нема вже ніякого сумніву, що то була **Марія, жінка Клеопова,** як про неї висловюється святий Євангелист Іван. А найстарший історик християнства, Гегезип, рішуче твердить, що та Марія Клеопова, опріч **Якова, Йосії та Юди,** мала ще іншого Сина, що звався **Симон.** Тепер отже знаємо вже, що "Брати Ісусові" **Яків, Йосія, Юда та Симон,** то були сини Марії, Клеопової жінки. Коли Святе Письмо називає їх "Ісусовими Братами", то це треба розуміти так, що вони були тільки якимись Ісусовими кревними, а не рідними братами Його.

Тому, Браття-Сестри, ніколи не сумнівайтеся, що всі ті богохульні твердження байбельників проти вічного Дівицтва Божої Матері є надхнені самим дияволом, батьком пекельної брехні!...

Так,—диявол Пречисту Діву Марію всіма силами ненавидить. Він хотів би Її в наших очах понизити, зневажити, хотів би нам набожність до Неї з нашого серця вирвати. Але йому самому особисто приходити до нас якось не зручно. Тому посилає він поміж нас байбельників, що на зверх виглядають, як християни, цебто вірні учні Ісуса Христа, а в дійсності—вони Ісуса Христа тяжко кривдять та зневажають тим, що зневажлюють Йому Пресвяту Матір.

Стережімся тих підлих ворогів Божої Матері!... І нехай у серцях наших християнських любов і набожність до Непорочної Діви Марії, Божої Матері щораз краще росте та процвітає!

ШАНУЙ СВОГО БАТЬКА ТА МАТІР

Одного разу Людвик Наполеон, французький цісар, оголосив, що хоче прийняти доброго домашнього вчителя для свого молодого сина. Розуміється, що на таку гарну посаду небавом знайшлося чимало охочих кандидатів. Одначе цісар довго не міг рішатись, кого б із них вибрати.

Аж раз якось один молодий професор у Парижі, одержав запрошення негайно явитись у міністерстві освіти. Коли він, поспішаючи, прибув туди в означеній годині, його запровадили до гарного сальону, й казали трохи чекати. За яку хвилину-дві відчинилися двері й, на превелике здивування молодого професора, до сальону ввійшов сам цісар, Людвик Наполеон.

"Друже," промовив цісар надзвичайно ласкавим тоном: "я вибрав вас на домашнього вчителя для свого сина."

"Але ж Найясніший Пане," відповів професор: "це неможливе!"

"Чому неможливе?" питає, трохи здивований, цісар.

"Тому, Найясніший Пане, що я не почуваю себе досить здібним, щоб на себе взяти таку високу відповідальність," каже йому на те молодий професор: "а по друге (і це власне є моя найважніша причина) у мене є ще старенька мати; вона конче потребує мого дбайливого догляду, тому неможливо буде мені її покинути."

"Молодий мій друже," сказав тоді Людвик: "Я знаю все про ваші здібності та й про вашу добру стареньку матір. І власне тому, що ви так дбайливо піклувались своєю матір'ю, тому що так гарно заховували ви Божу Заповідь, що каже нам шанувати батька та матір, я вибрав вас на вчителя для свого сина. Від узавтрішнього дня будете, разом зо старенькою матір'ю, мешкати в моїй цісарській палаті."

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Папа співчує з народом.—Святіший Отець Пій XII вислав на руки Екс. Конрада Прайзінга, єпископа Берліну, вислови сердечного співчуття вірним дорогої йому берлінської дієцезії, що тепер так дуже терплять від летунських налетів. Єпископ Прайзінг оголосив папську заяву в своєму пастирському посланні.

Проти знищення Риму.—В Австралії 7 архієпископів і 20 єпископів спільно заявили, що знищення Риму було б противне цілям, що за них аліянти ведуть війну.

"Ми бридимось такою політикою, що в цій війні принесла знищення, головно з повітря, так багатьом історичним містам, а смерть так багатьом невинним цивільним особам... Нам казали, що ми боремось за волю малих держав і націй, а є небезпека, що ми знищимо найменшу й найбільшу з них. Ми кажемо, що ми боремось за християнство, а є загроза, що ми святокрадсько пробємо серце християнства."

Нема в світі другого такого міста, як Рим. Це найдавніша й найбільша памятка християнства. Там є гроби св. Апостолів Петра й Павла, св. мучеників і папів; старинні, памяткові будовання й цвинтарі-катакомби, мальовання, різьби й церкви, а між ними цариця-базиліка св. Петра; ватиканська бібліотека, що з неї користали вчені мужі науки з усього світу, має 40,000 старинніх і середньовічних рукописів, а також 500,000 різних книжок; у Римі тисячі-тисячі студентів богословія, а також різні артисти кінчать свої науки. Чи годиться нищити Рим?

Місяць молитви за вояків.—За почином наших Владик Кир Константина й Амвроза буде відправлятись у Стемфорді тридцять-денне богослуження за всіх вояків нашої Української Католицької Єпархії через увесь місяць травень-май. Всіх Вірних нашої Єпархії проситься, щоб до тих богослужень долучити свої молитви за своїх найдорожчих осіб, що тепер служать у збройних силах американської армії й є порозкидувані по всім світі.

1. Ті Богослуження – Сл. Божа кожного дня в 6-ій год. вранці, а Молебень у 7-мій год. ввечері— будуть відправлятися в єпископській каплиці в Стемфорді, що є посвячена Пречистій Діві Марії Неустаючої Помочі. Там знаходиться образ Божої Матери Неустаючої Помочі. Цей образ подарував Папа Пій XI нашому Владиці Кир Константинові. Багато людей завдячують одержану поміч Матері Божій Неустаючої Помочі.

2. Всіх вірних просимо прислати імена вояків до Стемфорду.

Щоб усі наші родини могли користати з тих богослужень, то ніхто не буде зобовязаний до грошевих жертв. Богослуження за вояків будуть відправлятися даром. А надіслані імена від родин і вірних будуть поміщені перед вівтарем Матери Божої Неустаючої Помочі в Стемфорді.

3. Імена наших вояків просимо посилати на адресу:

OUR LADY OF PERPETUAL HELP SOCIETY,
UKRAINIAN CATHOLIC SEMINARY, STAMFORD, CONN., USA.

Папа казав оповісти через св. Конгрегацію Уряду декрет про науку Католицької Церкви щодо цілі подружжя. Декрет зазначує, що не можна прийняти погляду деяких людей, наче б то зродження й виховання дітей не було першою ціллю подружжя, або щоб другорядна ціль була так само першорядна й незалежна від першої. На те є подружжя, щоб у світі були діти й мали добре виховання.

Калес, президент Мексика від 1924-1929 року, а опісля справжній диктатор аж до 1934 року, був головним спричинником протицерковних законів у Мексико. За його влади грабували й замикали в Мексико церкви, забороняли прилюдні процесії, а священикам і сестрам забороняли носити духовну одежу. Тоді згинуло коло 4000 людей за визнавання католицької віри, а між ними славний о. Михайло Про, Т.І. Згодом прийшли інші люди до влади й Калес мусів перебувати на засланні в Каліфорнії. Тепер за президента Камача Калес є знову в Мексико й бере живішу участь у державних справах. На днях розійшлась несподівана вістка, що колишній безбожник Калес відкинув усі свої виступи проти Церкви й заявив, що вирікається своїх радикальних поглядів і бажає спокутувати своє протицерковне поводження. Колишній гонитель католицької Церкви заявив,що спасення Мексика лежить у консерватизмі й католицькій релігії.

Йорктон, 5 квітня, учениці Інституту Пресв. Серця Христового й членкині Марійської Дружини під проводом Сестер П.Н.Д.М. та учні Колегії св. Йосифа під проводом Братів ЧБХШ., в авдіторії Колегії влаштували концерт на честь о. Маркіяна Шашкевича. Піснями й деклямаціями, музичними кусниками та промовами гідно звеличали память безсмертнього Пробудителя Західної України. За це належить признання провідникам цего концерту. Кінцеве слово сказав о. Гр. Шишкович, ЧНІ.

Головна заслуга о. Маркіяна Шашкевича для українського народу лежить не в кількох його творах, від котрих тепер маємо більші та кращі, але в тім, що "хлопській," "простій" українській мові, що нею говорили тоді ті прибиті панщизняні люди зпід сільських стріх, він надав вагу літературної мови, поставив її поруч світових мов.

Своєю "Русалкою Дністровою" о. М. Шашкевич здивував тих, що в письмі вживали мертвої церковщини й тих, що говорили та писали по німецьки й польськи, а навіть проповіди в церкві говорили народові по польськи. Вони не могли зрозуміти, що тою "хлопською" мовою можна все виповісти та писати нею всякі твори навіть і для інтеліґенції.

Дай Бже, щоб українська молодь у Канаді та Америці як слід зрозуміла значення о. М. Шашкевича! Перенялася його прекрасними прикметами духа: сильною вірою в Бога та любовю до рідного українського народу. Вивчилася української мови та не встидалась між собою нею говорити та переписуватися. Щоб українські родичі вдома, а українські вихователі й вихователькі по школах не зміняли нашій українській молоді гарних українських імен і прізвищ. Щоб українські учителі й учительки до української молоді, поза шкільними годинами, говорили та переписувалйсь з нею українською мовою. Коли це сповниться, тоді тяжка праця й велика жертва о. Маркіяна Шашкевича не буде даремна.

23. квітня, після Вечірні в церкві М.Б.Н.П., відбулося **спільне свячене** в парохіяльнім домі в Йорктоні, Впр. о. парох Ст. Бахталовський, ЧНІ., після спільної молитви, радісного співу "Христос Воскрес" поблагословив святочні страви, пожелав приявним радости з нагоди Христового Воскресення, та почастував старших, і молодь свяченим. В часі перекуски п. А. Вантух, голова парохіяльного дому, по черзі кликав бесідників до слова: о. Р. Хомяк, ЧНІ., ґратулював паням парохії за так багату й смачну вечеру, що її вони приготовили для так численно присутних парохіян. о. Д. Гаврилюк, ЧНІ., росказав про спільне свячене, що його спожив разом із Січовими Стрільцями на полі боїв у Карпатах в 1915 р. Брат Директор Альойзій, ЧБХШ., ґратулював о. парохові й парохіянам за так гарну співпрацю в парохії, чого виявом між іншим є нинішний вечерок. пан А. М. Кінкракевич, голова Брацтва Українців Католиків у Саскачевані, ґратулював о. Ст. Бахталовському за провід у парохії, вказав на потребу тісної співпраці членів парохії зо своїм парохом-провідником, а вкінці заохотив парохіян до читання й передплачування укр. католицької преси та піддержки шестої пожички Побіди. о. Ів. Бала, ЧНІ., вказав на потребу збереження гарних українських звичаїв між українською молоддю в Канаді, на хосен оповідання подій з історії України для української молоді в Канаді, підчеркнув потребу опору комуністам та заохотив парохіян до якнайбільшого закуплення Бондів Перемоги. Воскресні, радісні пісні переплітали промови й веселу гутірку.

Після вечері пані, дівчата й панове розвели забави гагілок. З

милим спомином у серці пізною ніччю розійшлись присутні домів.

Помер голова католицької Церкви в З.Д.П.А.— Кардинал Василь Оконел, літ 84, що походив з бідних родичів, зарібників у млині, в Новій Англії, став князем Церкви в Америці і деканом римо-католицької ерархії, помер в суботу 22-го квітня, на запалення легенів. Ще кілька мінут перед смертю уділив на просьбу пристоячого священика, благословення священикам і народові архидієцезії. Помер дуже спокійно коли епископ помічник уділяв йому апостольського благословення.

Дочка англійського короля і королевої, королівна Єлисавета, скінчила в дні 21 квітня с.р. 18 літ. Після англійського звичаю, дійшовши до сих літ, королівна стала повнолітною і в неприсутности короля буде рядити імперією.

Від найдавніших часів є в Церкві Христовій сильне переконання, що Пречиста Діва Марія—то друга Ева, цебто друга мати людського роду. Як перша Ева своїм непослухом стягнула нещастя на всіх людей, так Марія ущасливила нас своїм святим послухом. (Святий Іриней)

** ** **

Як через одну жінку (Еву) прийшла смерть на цей світ, так через другу (Марію) прийшло на світ життя. (Св. Вернард).

** ** **

Ніхто по Ісусі Христі не дбає за нас більш, як Пречиста Діва Марія. (Святий Герман).

** ** **

Невсипуща дбайливість Божої Матері про нас походить з того, що Вона зпоміж усіх Святих має найвищий ступінь любови до Господа Бога, а тим самим має найдосконалішу любов до ближнього. Як безмежний океан приймає в себе всі води, так і Марія лучить у собі любов усіх Святих. Марія знає докладно про всі наші життєві клопоти й справи, бо й Ангели знають про них. А неможливо, щоб Ангели мали більший ступінь знання наших потреб, ніж сама їхня Цариця.

Як добра дитина охоче держиться своєї матері, так і добрий християнин повинен радо перебувати на молитві при Марії, Матері Божій.

** ** **

Бо хто матір забуває,
Того Бог карає;
Чужі люди цураються,
В хату не пускають...

Т. Шевченко.

ФАЛЬШИВА "СТРАДІВАРІ"

В італійському місті Савоні трапилася раз одному різникові дуже немила пригода. Ото одного дня зайшов до нього якийсь убогий старець, щоб купити невеличкий кусок ковбаси за одну італійську ліру. Правда,— одна італійська ліра—то зовсім невеликі гроші, а все таки навіть такої дрібнички убогий той старець не мав, і тому просив різника почекати йому до вечора, а тимчасом прийняти в заставу його стару скрипку. Різник охоче згодився на ту пропозйцію та, взявши від старого скрипку, повісив її в своїй крамниці між вудженими шинками та ковбасами.

Небавом опісля зайшла туди якась дуже елегантно одягнена пара, цебто пан і пані. Завваживши скрипку, що серед шинок та ковбас доволі комічно виглядала, пан жартом запитав:

"А це що знов за шинка така?"

Різник коротенько вияснив усю справу. Прихожий запитав, чи не міг би попробувати, як та скрипка грає, на що різник, розуміється, дуже радо пристав.

Потягнувши кілька разів смичком по струнах, пан завважив, що скрипка та мала надзвичайно милий голос. Відразу так і видно було, що голос той сильно його захопив, а навіть зворушив. Він став із жінкою щось про ту скрипку говорити французькою мовою, а потім, звернувшись до різника, промовив:

—Слухайте, пане, ця скрипка належить до цінних рідкостей, що звуться "Страдіварі." Дуже радо дам за неї двадцять тисяч лір. Чи не могли б ви мені в цім ділі помогти?

Різник обіцявся зробити все можливе, щоб пан міг купити собі ту скрипку від убогого старця. І стало на тім, що ввечері різник поговорить зо старцем про ту справу, а наступного дня пан зайде до крамниці й принесе двадцять тисяч італійських лір.

Ввечері прийшов старий по свою скрипку, а різник йому каже:

Знаєте що? Продайте мені цю скрипку,—дам вам за неї п'ять тисяч лір. (Ані словечком не натякнув про те, що скрипка та правдива "Страдіварі," та що варта вона двадцять тисяч лір. Він у душі тішився, що легко заробить п'ятнадцять тисяч лір).

Хоч і як важко було старому чоловікові розставатись із улюбленим своїм інструментом, то все таки згодився на таку несподівану високу ціну й, одержавши п'ять тисяч лір, відійшов.

Одначе різникові прийшлося дожидати багатого пана дуже довго й ніяк не міг діждатися. Незнайомий пан, немов під землю провалився, і слід по ньому пропав. Нещасний різник довідався накінець, що його скрипка не є ніяка "Страдіварі," та щонайбільш варта вона яких п'ят сот лір.

Так захланний спекулянт упав жертвою своєї власної хитрости.

АНУ, — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці 3-ій обгортки)

1. На той хліб ми з-грецька кажемо: **"Артос."**

2. Святий Євангелист Лука виразно пише, що Апостоли погостили тоді Ісуса **печеною рибою й медом.**

3. Слова **"Двері, двері,** премудростію воньмім" походять із тих стародавніх часів, коли ще римська імперія люто переслідувала й мучила християн за святу віру. В тих часах, збираючись на Службу Божу, християни мусіли добре пильнувати **дверей,** бо **дверима,** першої ліпшої хвилі, могли вдертись до середини озброєні посіпаки. Особливо тоді, як на Службі Божій наближалась найважніша хвиля, цебто хвиля Освячення, **двері** треба було добре забезпечити, щоб ворог, (не дай Боже!) тудою не ввійшов, та не зневажив Найсвятіших Христових Тайн.

Тому на кожній Службі Божій священик або диякон звертав людям увагу, щоб добре стерегли дверей.

4. На Тайній Вечері святий Апостол Павло не сидів ані по правій руці Ісуса Христа, ані по лівій. Святого Павла між Апостолами тоді ще взагалі не було. Він став Апостолм яких два-три роки опісля, коли, в дорозі до Дамаску, воскреслий Ісус Сам особисто йому об'явився та вручив йому апостольське посланництво.

5. Всі святі книги Нового Завіту, з винятком Євангелії Матея, **були написані мовою грецькою.** Щодо Євангелії Матея, то треба знати, що вона первісно була написана по-арамейському, але той арамейський текст десь пропав, а до наших часів заховався тільки його переклад грецький.

6. Ні,—не всі: Апостол Іван, не зважаючи на люті переслідування з боку ворогів, дожив глибокої старости, й помер природною смертю. А про нещасного Юду всі знають, що він із розпуки повісився.

7. Останнє слово, що його Розп'ятий Господь на Голгофті сказав, було: **"Отче, в руки твої віддаю душу мою."**

8. Тайну Святої Сповіді установив Ісус на сам Великдень, коли, з'явившись увечері Апостолам, Він дихнув на них, і врочисто промовив: **"Приймїть Духа Святого:** кому відпустите гріхи, будуть відпущені їм, а кому задержите, будуть задержані."

9. **Вісімдесят і три Святі, та шість Блаженних.**

10. **Тоді,** як у Велику П'ятницю випадає свято **Благовіщення.**

11. **"Воньмім"**—по-українському значить: "уважаймо!" Свята Церква добре знає нашу немічну людську природу; Вона знає, що нам нераз тяжко й одне "Отченаш" проказати уважно та й без розсіяння. В справах Божих та надприродних ми зовсім подібні

до маленьких дітей, що їм учителька мусить у школі часто казати: "Дітоньки, вважайте, бо йнакше нічого ен навчитесь." Христова Церква, наша добра, ласкава Вчителька, хоче, щоб ми свою святу Віру, Обряди та Богослуження щораз краще розуміли й цінили. Тим то часто кличе Вона до нас: "Воньмім!" цебто "Будьмо уважні," "Вважаймо!"

12. "Єлици во Христа крестистеся" співаємо на Службі Божій: а) На Різдво; б) На Богоявлення; в) В так звану Лазареву Суботу перед Неділею Квітною; г) Від Суботи перед Великоднем щодня аж до Суботи перед Томиною Неділею; г) На Зелені Свята. Отже всього **дванадцять разів** на рік.

13. Від Архангела Гавриїла, Святої Єлисавети й Христової Церкви: а) В день Благовіщення, прилетівши з неба в Назарет, святий Архангел Гавриїл привітав Пречисту Діву, кажучи: **"Радуйся, обрадованная, Господь з Тобою!"** б) Пізніше Свята Єлисавета, під впливом Святого Духа, промовила до Марії: **"Благословенна Ти в женах, і благословен плод чрева Твоего!"**, в) До слів Архангела Гавриїла й Святої Єлисавети Христова Церква додала ще такі слова: **"Богородице Діво, Маріе,** а при кінці: **"Яко родила еси Христа, Спаса, Ізбавителя душам нашим."** І так повстало наше **"Богородице Діво,"** та коротка, але чудова й усім нам вельми дорога молитва до Божої Матері.

—— ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ ——

Складаю щиру подяку Пресолодкому Серцю Христовому, Матері Божій, і Ангелу Хоронителеві за охорону перед нещастям. З цеї нагоди жертвую $2.00 на закуплення друкарських машин.

— Марія Стельмащук, Деслож, Мо., Зл.Д.

Найсердечнішу подяку складаю Пресвятому Серцю Ісусовому, Божій Матері Неустанної Помочі та Святій Терені від Дитятка Ісуса за вислухання молитов, і за численні ласки, що їх я одержала від Них у часі слабости. Залучую $1.00 на Службу Божу й $1.00 на передплату "Голосу Спасителя." Остаюсь із пошаною,

—Катерина Гесюк, Стінен, Саск.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" ЗЛОЖИЛИ:

По $1.00: Іван Гриценко, Амстердам; пані Позелужна, Дарлінг; пані В. Петранюк, Форт Вілліям; Вол. Філіпович, Арран; пані О. Цалинюк, Карпентер.

НА ЗАКУПЛЕННЯ ДРУКАРСЬКИХ МАШИН, пані Марія Стельмащук, Деслож, Мо., Зл. Д., жертвувала $2.00.

Усім ласкавим жертводавцям щире спасибі.

оо. Редемптористи, Йорктон, Саск.

—— З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ ——

Слава Ісусу Христу!

Всеч. Отці Редемптористи,—Люблю читати "Голос Спасителя", і його виглядаю що місяця. Посилаю $1.00 на річну передплату. З пошаною,

— Текля Сіянчук, Вішарт, Саск.

Христос Воскрес!

Всеч. Отці Редемптористи,—Посилаю передплату, себто на два роки, два доляри, на Голос Спасителя. Сердечно складаю Вам подяку, що вислали мені оказове число місіонар Голос Спасителя. Ми з женою зичим Вам Отці доброго успіху в друкарській праці, і хоч принаймні десять тисяч нових передплатників в сім році! Остаємось з пошаною до Вас,

— П. М. Онисик, Грімзбі, Онт.

ПРЕКРАСНІ РЕЛІГІЙНІ ДРАМИ И КОМЕДІЇ

Успення	.40	Отроєна	.30
Плащик Ганусі	.25	Марія Магдалина	.30
Перше Причастя в Вязниці	.50	Похорон укр. незгоди	.30
Вестальки	.50	Кров за віру	.30
Чудо-Диво	.40	Ніч у квітках	.30
Міріям з Магдалі	.25	Пропала й найшлася	.30
Розпни Його	.25	А совість обрушилась	.50
Пастир Пастирів	.40	Свята Доротея	.40
В Зарання Щастя	.25	Дитяча Мрія св. Тереси	.20
Чудо в Люрд	.40	До Христа	.40
Медалик	.25	Плащ роздертий на двоє	.40
Аероплян св. Катерини	.25		
Ворожбитка	.25		
Чарівниця	.25		
У лісі	.25		
Вуйцуньо	.30		

УВАГА: Осі представлення висилається лиш тим, що вперед надішлють означену належитість.

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

- НОВІ КНИЖКИ -

Редемптористи Східнього Обряду	.10
The Redemptorists of the Eastern Rite	.10
Пробудитель Галицької України	.05
Канадійський Вертеп (св. Николай в школі)	.05
Робітникові не треба релігії?!	.10
Не Дайся	.05
Пощо Сповідатися?	.05
Як Сповідатися?	.05
Про Христа Спасителя	.15
Упадок Родини	.25

Замовляйте—

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ДУХОВНА ВЯЗАНКА– Молебень до І. Христа, Молебень і Параклис до Матері Божої, разом із найкращими молитвами до Серця Христового й Матері Божої та поясненнями святої години в честь Серця Христового... 10ц. Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ЧИТАЙТЕ ПРЕКРАСНІ КАТЕХИЗМИ

НАРОДНИЙ КАТЕХИЗМ, стор. 114 ..... 10ц.
ДІТОЧИЙ КАТЕХИЗМ, о. др. В. Кушнір, прекрасний ілюстрований катехизм для дітей ..... 10ц.
Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON SASK.

- КУПУЙТЕ -
БОНДИ ПЕРЕМОГИ!

ГУРТОВИЙ СКЛАД
ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.

VOL. 16, No. 6 THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK. JUNE, 1944

-НАША ПЕРЕПИСКА-

Увага! Звертаємо увагу всіх шановних читачів і прихильників на окладину нашого місячника. Видніє на ній гарний образ Ісуса Христа, що благословить своєю пресвятою рукою. Образ цей, окрашений гарною українською вишиванкою, намалював славний артист, маляр, пан Дмитро Захарчук з Нортгемптон, Па., Америка. Образ прекрасний, мальований чудовими красками, а в додатку ще своєрідний, чисто український. Хочете мати гарний образ у Вашій церкві, пишіть на адресу:

MR. D. ZAHARCHUK, BOX 67, NORTHAMPTON, PA., USA.

** ** **

Подаємо імена тих людей, що були такі добрі, чемні та любі, й не погордили нашим закликом вставати в ряди сталих передплатників Голосу Спасителя, але сейчас вислали свою передплату і цим показали свою любов та щирість до доброї книжки. — М. Денейка, М. Шпіц, М. Колісник, А. Масляк, І. Чорноковський, І. Боровіц, П. Гордій, Г. Марущак, М. Карук, І. Яворський, М. Николів, М. Стажинський, І. Пухалік, Т. Солодка, І. Бздель, А. Балянник, М. Скуловський, И. Кісілевич, І. Горчинський, П. Мишка, М. Кукурудза, о. Г. Цмайло, Г. Бек, М. Гарасимів, М. Антошків, М. Андрейчук, Е. Січкарик, М. Слоїк, А. Гречка, С. Дедюк, І. Українець, Д. Берлу, П. Мартин, А. Огродник, А. Августинович, О. Кульчицький, М. Фарина, Каракоцюк, В. Е. Костюк, Е. Василинка, Д. Боднар, А. Попадинець, П. Зелінський, М. Качалуба, Е. Бачинський, В. Пахолко, Т. Яковишин, О. Мисько, С. Чімні, І. Новосад, Г. Годований, Г. Назар, І. Лисаковський, Ф. Зегальський, Д. Кілік, Д. Одинський, К. Мазуренко, М. Яремович, І. Колішер, П. Чухрій. Е. Колачинський, М. Грибенюк, М. Люба, М. Боришкевич, М. Величенко, І. Татарин, І. Проць, Ф. Гардибала, Г. Бенько, С. Загайко, Н. Блищак, М. Середа, Г. Середа, В. Проць, Галушка, Лукасевич, В. Карапита, Д. Гайдук, Г. Клішко, П. Вавришко, М. Звірський, І. Хруник, П. Середа, М. Ладика, Т. Слота, А. Карапита, П. Гуменюк, В. Домший, Ф. Кіц, С. Лис, М. Домший, І. Щурко, І. Библів, П. Францішин, І. Когут, П. Головка, С. Іваночко, М. Шевчук, Л. Балаберда, С. Библів, Г. Козакевич, Е. Варенчук, Сестри з Комарно, Т. Курило, М. Сегерський, Д. Ф. Стратійчук, І. Прокопів, Н. Дрозда.

Нехай серце Ісуса підчас цілого цего місяця вливає в їх душі потіху, радість і щастя.

Тепер ще слідують імена тих, котрі відновили свою передплату. Ми дуже їм вдячні за їх точність і пильність. — О. Схаб, Т. Гуновський, П. Знак, А. Будій, І. Безащук, В. Гранковський, о. Турула, Ю. Возняк, П. Буд, Г. Пшик, В. Залуцький, П. Остапик, І.

(Продовження на 4-ій сторінці окладинки)

АНУ — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці 5-ій обгортки)

1. **Як називається той столик,** що при ньому в церкві священик править парастаси, христить дітей, вінчає молодят?

2. **Хто з-поміж Апостолів Христових умер перший,** замучений за святу віру?

3. **Де,—в котрій частині світу, в якім краю** повстали перші християнські манастирі?

4. Скажіть, **скільки є всіх псалмів** у Святому Письмі?

5. **Чому** то Ангелів малюють звичайно **крилатих?**

6. Ті, що насамперед навернулися, й до Христової Церкви пристали, були жиди й самаряни,— це річ загально знана. Але чи знаєте Ви, **хто з-поміж поган був перший,** що навернувся, та прийняв святе Хрищення?

7. **Якої народности** були ті **перші** священики та місіонарі, що проповідували слово Боже на землях нововідкритої Америки?

8. Наша Служба Божа так уложена, що вона пригадує нам цілу історію Господа Нашого Ісуса Христа, від Його Народження в Вифлеємськім вертепі аж до славного Вознесення на небо. Про це може бути, чули ви вже нераз. А тепер скажіть: **котра церемонія під час Служби Божої найвиразніше** представляє нам **Розп'яття** Ісуса Христа на Голгофті?

9. **Чи то правда,** що колись наші Великі Князі в Києві святкували Різдво Христове та Новий Рік **того самого дня, що й польські** королі в Кракові?

10. **Котра** з усіх християнських чеснот—**найбільша?**

11. **Чи схизматик і еретик—одне й те саме?** Чи може є між ними яка ріжниця?

12. Один простенький чоловік, що перший раз був на Архирейській Відправі, казав опісля так: "Усе, чуєте, було б, як той каже "олрайт," якби так Владика були хоч капку дужчі. А то, знаєте, такі вам якісь слабі та немічні, що й кроком не всилі поступитись без **"палиці."** Завжди мусять мати велику срібну палицю в руці, щоб нею підпиратися."

Таке говорив той простенький чоловік. А ми спитаємо: Як називається та срібна "палиця," та й нащо її єпископові?

ПОДЯКА

Дня 27-го квітня ц.р., закінчився базар на поміч Колегії ОО. Редемптористів у Роблині, Ман. При "тягненні" мали щастя наступні особи:—1) Петро Галайко, Зелена, Ман., ч. 541. ($15.00); 2) Маріян Ковалик, Гудів, Саск., ч. 993 ($10.00); 3) Іван Данилко Калдер, Саск., ч. 5617 ($5.00); 4) Давид Райхман, Герцел, Саск., ($5.00); 5) Йосип Приступа, Айтуна, Саск., ч. 3312. (льняний настільник); 6)Олена Буліщак, Крашнель, Ман.,(льняний настільник) 7) Марія Дереванко, Канора, Саск., (скляний посуд); 8) Анна Сливка, Липтон, Саск., (сорочка); 9) Йосип Саварин, Енгусвіл, Ман., ($2.00); 10) Евелін Корбут, Рокебі, Саск., (настільник і начиння на овочі); 11) Григорій Поворозник, Мозарт, Саск., ч. 277 (Обрус на стіл); 12) Михайло Котик, Гілберт Плейнз, Ман., ч. 4976 (начиння на чай); 13) Микола Галюк, Голденвейл, Саск., ч. 2223 (начиння на овочі); 14) Микола Колцун, Веллі Ривер, Ман., ч. 5766 (мішок муки); 15) Йосип Мацик, Вроктон, Саск., ч. 2129 (пара рушників); 1) Павлина Соколюк, Вінніпег, Ман., ч. 1736 ($1.00); 17) Михайло Замонський, Шортдейл, Ман., ч. 328 ($1.00); 18) Станислав Кривуляк, Айтуна, Саск., ч. 2896 ($1.00); 19) Адам Гереґа, Діпдейл, Ман., ч. 5 (настільник); 20) С. Ратушний, Меррідейл, Ман., ч. 4079 (настільник); 21) Г. Міська, Фенвуд, Саск., ч. 769 (настільник).

Щиро-сердечно дякуємо всім, що були такі добрі, ласкаві розкупити тикети, чи розпродати їх між своїми знайомими, та й тим, що прислали свої дарунки, або якнебудь інакше причинились до успіху нашого базару. Нехай Пресвяте Серце Ісуса й Мати Неустаючої Помочі своїм небесним благословенням щедро нагородять їх усіх за те гарне діло!

ОО. Редемптористи, Роблин, Ман.

(НАША ПЕРЕПИСКА— продовження з 2-ої сторінки окладинки)

Мацик, М. Кміт, І. Базів, М. Лукій, М. Прихідко, оо. Вас., Монтреал, В. Денищук, И. Галіцький, Т. Вальчак, І. Кузмелюк, А. Сторожук, І. Харко, Ю. Воробець, о. Кінаш, К. Піддубчишин, В. Смук, А. Прихідко, М. Ковбель, Е. Гарісон, А. Бородай, Т. Валентюк, П. Балько, М. Черній, І. Воркун, Г. Сеник, В. Панчук, К. Стець, І. Яворський, П. Колінко, М. Сохан, Л. Пастушко, П. Сінго, о. Гулин, П. Стечишин, М. Махінка, А. Король, А. Романюк, Г. Куз, Т. Задерецький, Сестри Вас. з Чесапік, Т. Козакевич, М. Михальчук, П. Шевчук.

Звертаємось ще до всіх тих, що ще не відновили своєї задовженої передплати, щоб були такі добрі як найскоріше "пофіксувати" цю справу, бо це не гарно, щоб ґазетка приходила до них "на тайм."

Вам щиро вдячна,

Адміністрація Голосу Спасителя.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Загранicею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 16, Число 6. **Червень** **1944**

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЧЕРВЕНЬ

Честь і Слава Пресвятим Серцям Ісуса та Марії!

Кому з нас не приходила нераз уже така побожна думка до голови: ах, як би то на світі гарно та любо було жити, якщо справедливість усюди панувала б, якщо ніхто нікому кривди б не чинив!... Тоді всякий віддавав би другому те, що повинен, і ніхто ні до кого не чув би ніякого жалю, і на світі процвітала б справжня християнська любов, і земля, замість бути долиною гірких сліз, перемінилася б у чудовий передсінок Божого неба... Якби так кривди на світі не було!...

Але ж дарма: тієї кривди, жорстокої кривди на світі широкому страшенно багато.

А найбільш покривджені з усіх є Пресвяті Серця Ісуса та Марії, ті два найблагородніші та найкращі Серця, що їм увесь людський рід так безмежно багато завдячує.

Якби не Пресвяте Серце Спасителя Нашого, якби не Непорочне Серце Марії, то ми ще й досі, замість називатись Божими дітьми, були б нужденними невільниками сатани, і душа наша була б і досі позбавлена життя Божої ласки, і небо перед нами було б невідклично замкнене на ключ. То ті два найсвятіші Серця невимовно полюбили нас, нужденних, земних черв'ячків, і разом терпіли за наші гріхи, і втрачену Божу ласку разом для нас віднайшли. І як колись, на землі, ті два Пресвяті Серця Ісуса та Марії були з собою злучені вузлом нерозривної любови, так само злучені Вони й тепер на віки вічні в небі.

Так, не забуваймо про це ніколи: Пресвяте Серце Дорогого Спасителя Нашого, й Непорочне Серце Пречистої Богородиці далі в небі живуть, і далі горять полум'ям безмежної любови до нас усіх, і про нас невпинно пам'ятають.

За ту безмежну їх любов, за ту невсипущу й ніжну дбайливість їх про нас усіх, ми повинні б віддячити їм якнайщирішою любов'ю. Цього домагається від нас звичайна справедливість,

Але, на жаль, замість сердечної любови, Ісус і Марія одержують від грішного світу стільки холодної байдужности, стільки чорної невдяки, стільки зневаги і наруг, а навіть свідомої ненависти, що направду аж страшно робиться, коли про це подумати. Ах, яка жахлива кривда! І кривда та напевно і день, і ніч до неба голосно кричить, і домагається справедливої Божої помсти.

Та, Пресвяті Серця Ісуса і Марії ніякою людською злобою не знеохочуються і далі нещасних грішників намагаються рятувати, і далі спільно за всіх перед Божою Справедливістю заступаються, кажучи: "Отче, не карай їх! Отче, прости їм, бо вони самі не знають, що вони роблять!"

І коли ми отак про ніжну та невтомну любов отих Пресвятих Сердець думаємо, то повинно боліти нас дуже, що така кривда Їм від грішного світу діється. І ми повинні старатися по можности ту жахливу кривду якось направити.

А направимо її бодай частинно тим, що будемо Пресвяте Серце Ісуса та Марії щиро любити й величати; та набожність до Них ревно поширювати між людьми.

Молімся отже, особливо цього місяця, та з глибини душі говорім: "О Пресвяті Серця Ісуса та Марії, розпаліть у наших холодних серцях якнайгарячішу любов та набожність до Вас. І нехай наша щира любов та набожність надолужить Вам за всю невдяку та зневагу, що її одержуєте від грішного світу!"

Бог—одиноке правдиве добро, а гріх—одиноке правдиве зло.

*** *** ***

В недузі легко розпізнати, хто направду святий.

*** *** ***

Наша правдива вартість є та, що її маємо перед Богом.

*** *** ***

ЯК ГРИБИ НА БАГНІ

Батько святого Франца Салезія відчував дуже велику відразу до протестантизму. Він уважав його за фальшиву релігію вже хочби тільки через те, що протестантизм зродився недавно, ще таки за його пам'яти, і був від нього молодший на двадцять років. Тому побожний той християнин називав ту нову релігію грибом, що виріс на багні за одну ніч. На жаль, опісля на тому багні повиростало багато інших трійливих грибів, цебто всіляких сект. Але, здається, що між усіма тими трійливими грибами найпоганіший моримух—то таки байбельництво,

---

Батько та Син

Цікаву подію, що її хочемо тепер нашим Дорогим Читачам росказати, описав був тому кількадесят років один католицький священик у Німеччині.

—Сталося це,—каже він— раз у суботу; я саме зачав був приготовляти свою недільну проповідь, коли нагло почулося голосне стукання в двері, а по хвилі ввійшла до кімнати якась старенька жінка, й сповістила мене, що радник С. (а вона у нього була на службі) дуже небезпечно хорий, і бажає конче зо мною бачитись. Признаюсь, що мене та вістка немало здивувала, бо радник С., як усі зрештою знали, був завзятий недовірок, і щодня кепкував собі з релігії та її слуг. Найбільш терпіла на цім його жінка, особа глибоко релігійна та дуже освічена; вона з геройською терпеливістю зносила злі звички та примхи свого чоловіка, й докладала всіх зусиль, щоб його спровадити на добру дорогу, або принаймні знищити його погубний вплив на дітей. Знала вона добре всі чоловікові хиби, ше поки вийшла за нього замуж; нераз добрі люди остерігали її, щоб свого щастя не віддавала в руки такого недовірка. Але вона, як то звичайно буває в таких випадках, була занадто засліплена любов'ю, щоб ясно бачити небезпеку. Зрештою потішала себе, що їй може пощастить навернути його до Бога,—адже він так щиро її любив, і вже не в однім показався їй послушним.

Мені самому (так оповідає згаданий священик) трапилась дуже немила пригода з отим паном С. Його син, що саме тоді ходив до парафіяльної школи, дуже погано заховувався в церкві, і одного разу, коли вже ніякі напімнення та просьби нічого не помагали, я мусів його відповідно покарати.

Довідавшись про те, радник С. незвичайно обурився, й написав мені довгого, зневажливого листа. В тім листі він лаяв мене найгіршими словами, та й навчав, як я маю з дітьми поступати. Накінець заявив мені рішуче, що зовсім не бажає виховати свого сина на якогось там "капуцина." (Так із погордою назвав він усіх священиків). Ну, і дійсно не виховав його на "капуцина."

Кілька тижнів тому вичитав в часописах, що, за ганебний поступок, син високого колись урядника, попався в

тюрму, а на батька та вістка так страшно поділала, що йому вірдазу спараліжувало цілий лівий бік.

Той нещасний батько, то був радник С., а злочинець— його гідний синочок, той сам, що не виховавсь на "капуцина."

Ну, і прошу уявити собі, як дуже я здивувався, коли мене покликали до пана С. Своє здивування навіть висловив я тій старій служниці, що по мене була прийшла.

"О, мій Боже," закликала старенька жінка: "Пан С. навіть не знає, що мене по Вас, Отче, післали; то тільки пані післала мене сюди й казала сильно просити, щоб Отець були ласкаві прийти."

В ім'я Боже взяв я отже Найсвятіші Тайни та Єлей із церкви, та й мерщій пішов до хорого.

В горі на сходах стрінув я в'язничного сторожа, що стояв коло дверей, із суворим виразом на обличчі. Той сторож привів був радникового сина з тюрми, щоб він попрощавсь із умираючим батьком. То побожна мати, своїми просьбами, благаннями, зм'ягчила серце начальника в'язниці, що дав таке надзвичайне позволення.

Я ввійшов у кімнату, де лежав хорий. Ах, яку страшну картину побачив я там! Бідний радник сидів на ліжку, але видно було, що треба йому було напружувати всі останки завмираючих своїх сил, щоб удержатись в тій сидячій поставі. В очах його палав вогонь дикого гніву. Перед ліжком стояв син, байдужно руки позапихавши в кишені, та очі спустивши додолу. На обличчі в нього також малювавсь невимовний біль та гнів. Недалеко стояла навколішках нещасна мати, бліда мов стіна; заливаючись гіркими сльозами, вона простягала свої руки до хорого.

—Чоловіче, чоловіче!— кликала вона голосом, повним болю: змилуйся, благаю тебе, над своєю власною душею, та не губи її! Не покидай цього життя, поки не простиш своїй власній дитині! Змилуйся принаймні надо мною, нещасною, — бо мені серце в грудях із болю готове розірватися!...

—Ах, ти, плюгавче!—понуро простогнав хорий: ти ще смієш мені на очі показуватись?!... Ти, що мені стільки стиду, стільки ганьби наробив! Ти мене до гробу передчасно загнав! Геть від мене! Я вже не батько твій! Тобі я мав би простити?!... Ні: проклинаю тебе!...

Тоді й син підняв свої очі, й зором понурим, повним гніву й погорди, обкинув свого батька. Мене в ту хвилю об-

хопив якийсь невимовний страх, і здавалося мені, що цього не видержу.

—Так,—цих слів я вже заздалегідь від тебе сподівався, —промовив син.—Бо ти ввесь час був мені не батьком, а лютим ворогом!

І коли це говорив, нагло змінились риси його обличчя, голос затремтів, а з очей ринули потоки гарячих сліз. Ридаючи, він далі говорив:

—То через тебе пустився я на дорогу злочину, через тебе попав у таке страшне нещастя! І ти ще смієш тепер мене проклинати,!... Ах, коли б я, замість тебе, та був слухав люблячої матері!... Батьку, батьку, то я тебе повинен би тепер проклинати, а не ти мене!

І коли син отаке говорив, батько затискав кулаки в скаженому гніві, і так страшно кашляв, що мало не задушився.

Я дав знак синові, щоб відійшов до сусідньої кімнати. Слідом за ним пішла також і мати, гірко плачучи. Тоді я приступив ближче до ліжка. Хорий по хвилі перестав кашляти й, цілковито ослаблений, поклався на подушку, й заплющив очі.

Що тоді в мене в серці діялось, того негоден я тепер виповісти немічними людськими словами. Я впав на коліна й, пригорнувши пушку з Найсвятішими Тайнами до грудей, благав я сердечно Спасителя, щоб у безмежній своїй любові та милосерді зволив дати тим двом нещасним душам ласку божественного мира. Може за чверть години хорий прокинувся й розплющив очі. Глянув на мене здивований, і промовив з нетаєною нехіттю:

—Отче пароху, хто Вас сюди покликав? Чого властиво треба вам тут?

—Я прийшов, щоб Вам, дорогий пане, принести потіху від Бога,—відповів я ввічливо, лагідно.

—Ах, дайте ж мені тепер спокій! Взавтра пришлю когось по Вас, то прийдете по мене.

—Взавтра,!—промовив я поважно,—взавтра, пане раднику, вже буде запізно. Адже самі виразно чуєте, що до кінця вже недалеко. Тимто прошу Вас, пане, не погордіть тепер потіхою святої релігії! Ви ж стоїте перед воротами Божої вічности,— а воно страшно та й небезпечно тудою йти, не поєднавшись уперед з Богом. Оце остання нагода для Вас рятуватися. Ласкавий Ісус Вам свою ласку щедрою рукою подає. Небавом станете на суд Його справедливий, страшний!

Глянув на мене збентеженими очима, й мовчав. Але добре зрозумів, що в душі його йшла завзята боротьба.

По хвилі сказав дрижучим голосом:

—Вачите, Отче... Отче Пароху, самі ясно бачите.. що я тепер занадто ослаблений, і не можу...

—Ні, пане раднику,—перервав я його бесіду,—будьте спокійні: моя поміч вам усе облегчить, а Господь Бог теж своєї ласки не відмовить.

Хорий іще хвилину вагався. Та, ласка Божа таки накінець перемогла, і він, відважно глянувши мені в очі, сказав:

—Нехай отже буде так! В Ім'я Боже! Але дуже Вас, Отче, прошу,—будьте терпеливі, бо зо мною зле, о! страшно зле!

Я подав йому склянку зо свіжою водою, та й сів коло нього на ліжку.

З сусідньої кімнати долітав до мене плач нещасного сина, та голосна молитва матері. Цілу годину слухав я сповіді розкаяного грішника. Я певний, що Божі Ангели в небі мали тоді надзвичайно велику радість.

Закінчивши ту сповідь, я зараз пішов до сусідньої кімнати, щоб покликати домашніх, а також і свого паламар'я. Радникова жінка глянула на мене допитливими очима. І хоч я їй тоді ані слова не сказав, то з мого обличчя, що променіло від невимовної радости, вона легко довідалась про все. Я взяв сина за руку, й попровадив його до ліжка умираючого. Батько, що з великого зворушення не міг промовити ні слова, мочвки простягнув синові свою руку, а той сердечно притиснув її до уст. Потім, усміхаючись, хорий подав руку своїй жінці, що плакала з надзвичайної втіхи.

І так усі, затоплені в тихій молитві, стояли навколішках, я подав хорому Святе Причастя, а накінець Тайну Оливопомазання. Проказавши приписані молитви, я звернувся до хорого ще раз і він саме розкрив був уста, щоб мені щось сказати, але наглий кашель не дав йому прийти до слова. Я підтримував його на своїх руках. Він ухопив мою руку, й держав її цупко; але я чув, що рука його вже була холодна, як труп. Минуло ще кілька хвилин, і радник С. тихо помер.

Упавши на коліна коло столика, де між двома ясними свічками стояв хрест Розп'ятого Спасителя, я сказав: "Молімся за душу, що саме тепер покинула смертне тіло!" Всі присутні зачали плакати. А коли при кінці молитов я

додав ще оці слова: "Прийми, Господи, душу покійного свого слуги до Небесного Царства, а нам усім дай ласку побожного життя та щасливої смерти!"—то син, голосно плачучи, кинувся в обійми матері, і на тім побожнім материнім серці, що йому завдав він стільки болю та смутку, зложив урочисту обітницю, що цілковито поправить своє життя. А я, користаючи з відповідної хвилі, відійшов собі, незапримічений.

Велика зміна, що зайшла в оцій істоті того молодого чоловіка, дуже корисно вплинула на перебіг усієї його судової справи. Сам судовий прокуратор постарався покерувати справою так, що молодого С. засудили дуже лагідно, бо лиш на один місяць тюрми.

Відсидівши свою кару, він виїхав на кілька років за границю. Перед виїздом приходив мене доволі часто відвідувати, і все його поступування справляло мені велику радість. Наступні роки ясно та виразно показали, що поправа його не була хвильова й поверховна, а направду щира, глибока й тривка.

ЗАВІЩАННЯ

Один із найславніших у світі артистів, Мікель Анджельо, зладив перед смертю таке завіщання:

"Душу свою християнську записую Богові, тіло—землі, майно —найближчим кревним. Поручаю їм усім, а також моїм знайомим та приятелям, постійно пам'ятати про Страсті Господа нашого Ісуса Христа."

Хто направду любить Господа Бога, той напевно буде любити також і Божу Матір; він буде шанувати Її незрівняно більш, ніж усіх інших Святих, пам'ятаючи, що честь, віддавана Матері й Цариці, спливає на Її Пресвятого Сина, Безсмертного Царя. З набожности до Пречистої Діви можна отже докладно розпізнати, як далеко поступив християнин на дорозі досконалости. Бо й справді: що більший був коли який Святий, то більшу любов і сердечнішу набожність мав він для Божої Матері.

* * *

Святому Макаріеві, пустельникові, явився раз діявол, і став кричати лютим голосом:

"Ах, як же я тебе ненавиджу! Всі діла, що ти їх робиш, я ще краще міг би зробити. От подумай лишень: ти лиш часом постиш, а я вічно заховую піст. Ти лиш деколи позбавляєш себе сну, а я ніколи не сплю. Тільки є одна така річ, що в ній ніяк не годен я тобі дорівняти, а саме: твоя покора."

НАЙКРАЩА КВІТКА

Читав я раз цікаву історійку про ангела, що прилетів був з неба подивитись, як виглядає наш земний світ.

Розправивши свої легкі крила, він довго літав над селами та над містами, над горами та над долинами, над темними лісами та над широкими полями. А як уже докладно все пооглядав, і мав уже вертатись у свою небесну батьківщину, він забажав узяти собі кілька найкращих річей на милий спомин тієї славної мандрівки по землі.

Найперше глянув ангел на квітки, що в городі на сонці пишались, і промовив: "Ах, які милі квітки! І як чудово, чудово пахнуть вони!"

Зірвав собі кілька розкішних рож, пов'язав у прекрасний букет, і думав, що кращої пам'ятки вже трудно було б і пошукати.

Але, побачивши малу дитинку, що недалеко в колисочці спала, ангел закликав, захоплений: "Ах, яке ж воно гарне, це дитинятко мале, з великими очима й ніжно-рожевим личком! Одна усмішка на його невинних устах далеко краща, ніж усі рожі." Взяв він отже й ту усмішку собі на любий спомин.

Уже мав відлітати далі, аж дивиться,—біля колиски сидить мати тієї дитини. Побачивши її, ангел утретє закликав з незвичайним захопленням: "Ах, із усіх річей, що їх я в світі бачив, любов матері—таки найкраща! Треба також і її взяти!"

І з тим потрійним скарбом, цебто з букетом рож, із невинною усмішкою дитини, та з любов'ю рідної мами став ангел відлітати з нашого світу. А коли опинивсь перед самими воротами небес, він задумав іще раз оглянути свої пам'ятки, чи справді варто нести їх з собою до неба.

Подивився Божий Ангел найперше на свої рожі, а ті рожі вже були зовсім зов'ялі; поглянув він на усмішку дитини, а та усмішка чогось на дитячому личку полиняла, та наче завмерла. Кинув він оком на материну любов, а та, мав чудовий діямант, далі прегарно блистіла й ні одного промінчика своєї невмирущої краси не стратила.

Відкинув отже ангел геть від себе ті зов'ялі рожі, відкинув завмерлу усмішку дитини, а любов материну ще сильніш до серця свого притулив, і з нею переступив ворота небесного царства, кличучи голосно до всіх ангелів: "Одинока квітка, що від землі аж до неба остається свіжа, й заховує всі свої пахощі— **то любов рідної матері.**"

ОБІТНИЦІ Ісуса Христа

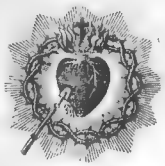

Сам Господь Наш Ісус Христос, явившися 1675-го року святій Марґареті Марії, дав їй наступні обітниці для тих, що будуть мати набожність до Його Пресвятого Серця:

1. Я дам їм усі ласки, потрібні в їхньому стані життя.
2. Я встановлю згоду та миру у їх родинах.
3. Я потішу їх у всіх їхніх смутках та прикростях.
4. Я буду їх безпечним притулком за життя, особливо ж у смерті.
5. Щедре благословення зішлю на всі їхні підприємства.
6. Грішники знайдуть у Моєму Серці бежмежний океан милосердя.
7. Душі остиглі переймуться ревністю.
8. Душі ревні дійдуть хутко до високої досконалости.
9. Благословення моє зійде на ті доми, де буде виставлений і почитаний образ мого Пресвятого Серця.
10. Священикам я дам такий дар, що вони зможуть порушувати найбільш закаменілі серця.
11. Імена осіб, що будуть поширювати цю набожність, будуть у моєму Серці записані незнищимим письмом.

Скажіть отже: Чи можливо було придумати кращі обітниці, щоб у нас розпалити якнайніжнішу набожність та любов до Пресвятого Ісусового Серця?...

Нарешті Опамятався

Правду сказати, з Пилипа був чоловік незлий... Він нікому не любив докучати. Тільки в часі Великого Посту робився якийсь надзвичайно нервовий та докучливий так, що просто годі було розпізнати, чи то була дійсно та сама людина. Здавалося, наче сто бісів у його душу позалазили, і хтось немилосердно кропив їх там свяченою водою.

О, так! У Великому Пості все було Пилипові не до вподоби: то хліб був за черствий, то масло за старе, то баболі занадто розварені, або зле отереблені. Навіть старий сірий кіт страшенно боявся тоді Пилипа, бо знав, що Пилип у злім настрою, і кожної хвилі може немилосердно штовхнути чоботом у бік.

Три, чотири, або й п'ять тижнів до Пилипа тоді не приступай!...

Бувало в неділю, чи свято, граючи в карти, сусіди пробували дражнити його: "Чи чули ви, Пилипе, що пише газета?"

"Ну, що там таке?" питає Пилип.

"А от що: кажуть, що цього року всі йдуть до сповіді: і професори, і доктори, і адвокати. Тільки деякі ковалі та шевці, самі грубі риби, то вже довго плавають у брудній калабані, чикають, чи не прийде від єпископа декрет, що сповідь уже скасована."

Так сказавши, чоловіки значливо поглянули один на одного, й далі пускали карти в рух, мов би нічого й не було. Але Пилип уже не мав охоти грати. Він добре зрозумів, до чого та їхня бесіда йшла.

"А вам що до того, чи я ходжу до сповіді, чи ні?!" відтяв він їм коротко й гостро, мов сокирою: "Кожний робить, як йому ліпше!" По тих словах він випив пиво, що в склянці перед ним стояло на столі, й примкнувши порядно дверима вийшов геть із хати.

Якось одного разу, вже по Великодніх Святах напосілась на нього жінка. Було вже пізно ввечері, на столі ясно світилась лямпа, але діти вже всі були позасипляли. Пилип сидів коло стола; люлька чогось не хотіла добре куритись, тому чистив її твердим стеблом соломи.

"Слухай-но, старий," промовила жінка. "Та мав би ти

вже раз якийсь розум! Чому ж не робити так, як другі, порядні люди? Діти наші вже, слава Богу, подоростали, то хіба ж їм не стидно, що їх батько живе, мов який жид?"

Пилип на те нічого жінці не відповів, лиш сильно дунув у трубку від люльки, так сильно, що аж обличчя почервоніло, й очі, немов би кров'ю підпливли.

А жінка далі своє:

"О, чоловіче, чоловіче! Та ж май уже раз якийсь розум! Подумай і про свою грішну душу й про душу своїх дітей!"

"Ах, замкнула б ти раз уже свій писок!" аж скрикнув Пилип і, з досади кинувши стеблом соломи об землю, він глянув на жінку гостро, наче б хотів її з'їсти своїми лютими очима: "Ти мене дітьми не страш! Ти сама їх проти мене бунтуєш!"

*** *** ***

Було це раз у неділю.

Пилип стояв на подвір'ї, над потічком, що весело журчав собі недалеко хати. Його очі дивилися кудись геть далеко, навіть не знати, куди. Так і видно було, що Пилип був чогось задуманий.

Його жінка, споглядаючи на подвір'я через вікно, завважила, як із другого боку, повільною ходою, надійшов священик. То був місцевий парох. Ввічливо привітавшись із Пилипом, він став його щиро випитувати: "А як там здоров'я, а як жінка й діти, як господарка, робота, худібка?"

Але Пилип не мав охоти багато говорити. Він, що правда, відповідав, але коротко, сухо, мов за напасть. А слухав так якось розсіяно, неуважно, мов би гадки його, хто знає, куди літали. Зовсім так, як той чоловік, що ніби, здається, слухає вас, але в голові собі постійно міркує: "Здається, що взавтра буде спота, бо чогось у крижах мене ломить."

Нараз священик перескочив вузенький потічок і, ставши коло Пилипа, приязно поклав йому руку на плече. Він дивився Пилипові просто в очі, і щось йому щиро та переконливо став казати.

Жінка, що все те через вікно докладно бачила, зовсім не чула, про що йшла бесіда. Тільки видно було, що Пилипові та розмова ні трохи не подобалась. Він крутив головою, немов би щось заперечував, відступав від священика щораз далі, а потім, руки запхавши байдужно в кише-

ні, відійшов собі до хати, а священика оставив серед подвір'я.

Четвертого дня після тієї немилої розмови з священиком, цебто в четвер, вертався Пилип із поля. Їхав конем. На зустріч йому вибіг малий його синок Івась, і став дуже просити, щоб тато взяли і його на коня. Ну, і як же такої милої просьби не вислухати? Тато отже взяв свого маленького сина за руку, й посадив на коня перед себе. Івась, аж сяв від невимовної радости, що міг їхати, мов дорослий чоловік, конем, ухопившись сильно буйної гриви.

Аж от вийшов напроти них якийсь чоловік, і заступив їм дорогу. Пилип іздержав коня, і щойно тоді побачив, що вони опинились перед глибокою ямою, де чоловік той, разом із другими, викопували велетенську деревину. Чоловік підійняв руку вгору й закликав: "Гов! Далі вже не можна їхати!"

Впоперек дороги лежав великий пень, щоб возом ніхто не міг переїхати. Край дороги висока купа тріcок. А в ямі чути стукіт сокир, що раз-у-раз ударяють у пень, аж пісок із тріcками вгору летить. За кожним ударом сокири люди неспокійно споглядають. на пень, бо дужий велетень уже щораз більш хитається й тільки ще надумується, на котрий бік найвигідніш падати.

"Стій! Не їдь далі!" Остерігали люди Пилипа.

"От, нема страху!" закликав він, і штовхнув коня ногою вбік.

"Тікай! Тікай!" несамовитими голосами заревіли люди коло ями, бо там усподі щось у ту хвилю страшно затріщало, і в ту мить дерево з великим шумом повалилось на землю.

"Пилип під деревом!" закликав хтось, переляканий.

"Ні! Слава Богу, живий!" почувся радісний голос других.

Лиш велика гілляка сильно вдарила коня по задніх ногах, і кінь, зо страху ледве живий, стояв, тремтючи, може зо двадцять кроків від ями. А сопів важко, мов справжній ковальський міх.

Маленький Івась міцно держався буйної кінської гриви, а батько стояв на землі. Вуздечка була вирвалась йому з рук, і він сам злетів з коня на землю. Був блідий мов труп, і з острахом споглядав на повалену деревину.

"Івасю, синку мій," промовив він зворушеним тоном: "Ми обидва могли були нагло погибнути!..."

Хлопчик оглянувсь позад себе й добре зрозумів, що сталося.

"Так, Івасю, нам не багато бракувало до смерти," придавленим голосом продовжав батько тремтючи всім своїм тілом, мов у пропасниці.

"О, то нічого було б нам не сталося; ми сповідалися,—й не маємо гріхів. Ми напевно не пішли б до пекла, а до неба."

Батько на те нічого синові тоді не відповів.

Зате в наступну неділю, рано-пораненьку, бачили люди велике диво: Пилип був у церкві, сповідався, й до Святого Причастя приступав. Пополудні ще й на Вечірню прийшов. А ввечері стояв у себе на подвір'ї над потічком, веселий, щасливий, і спокійно курив люльку.

ВАРТО ПРО ЦЕ ПОДУМАТИ

До святого Івана Віяннея, славного пароха з Арс, загостив раз один багатий протестант. Прощаючись із ним, святий парох подарував йому на пам'ятку невеличкий медалик.

"Прошу Отця," промовив гість: "Я Вам іще досі навіть не сказав, хто я такий; отже я протестант; але я все таки маю надію, що буду колись в небі разом із Вами."

"Друже!" відповів святий Парох: "якщо хочемо бути злучені колись в небі, то треба, щоб ми вже й тепер були злучені на землі. Бо куди дерево хилиться за свого життя, туди й упаде воно, як зрубають його."

"Але ж, Отче!" закликав протестант: "Ісус Христос виразно сказав: Хто в мене вірить, буде мати життя вічне."

Святий Парох лагідно усміхнувсь, і по хвилі відповів:

"Друже, Ісус Христос не лиш те, але ще й багато інших річей сказав, як наприклад: "Хто вас, цебто Апостолів, слухає, той мене слухає, а хто вами погорджує, той мною погорджує." Або "Хто Церкви не послухає, той нехай буде тобі, як грішник і поганин, цебто цілковито чужий." Або накінець і такі слова: "Буде лиш одне стадо, та й один пастир". Нема, Друже, двох способів служити Господу Богу, а тільки один спосіб, цебто служити Йому так, як Він хоче, і заховувати ту Його релігію святу, що Він її сам особисто на цім світі оснував."

По цих словах святий парох розпрощався із своїм гостем. А той, розважившись докладно його прості але щирі слова, небавом навернувся, та став добрим католиком.

ВЕЧІРНЯ ДУМКА

Затихло все, і гамору не чути;
Лиш десь далеко пташка заскигліла,
Що не вернулась на час у гніздечко,
Й нагодувать пташенят не поспіла.

** ** **

Затихли й люди, спочили по праці,
До сну уклали натомлене тіло,
Бо вранці знову треба буде встати,
Та й знову братись за важкеє діло.

** ** **

І я дивлюся на сумерк вечірній,
На тишу ночі, на спокій блаженний,
Та й забуваю про всі свої журби,
Про все, що земне, про клопіт щоденний.

** ** **

І щось шепоче у моєму серці,
Що так тихенько й життя це минеться,
І на спочинок довічний небавом,
Тихо заснути й мені доведеться.

** ** **

Бо, як по дневі гарячім, томливім,
Приходить вечір тихо та спокійно,
Так по житті цім труднім бурхливім
Смерть прийде певно—може й ненадійно.

** ** **

Блажен, хто вміє життя так прожити,
Щоб хвилі смерти йому не лякатись!
Той, коли вечір життя вже наспіє,
Зможе спокійно на Суд Божий стати.

Василь Вихопень,
Сіба Біч, Альберта.

Читайте Добру Книжку Але й Стережіться Злої!

Буде вже тому років може сто, а може й трохи більш. Іван Джакопоній, визначний урядовець в італійському місті Неаполі, вернувся вполудень з офісу; того дня був трохи більш утомлений, ніж звичайно. Та, на превелике лихо, його дружина, дуже побожна жінка, не вспіла була впоратись на час із обідом, і це сильно його роздражнило, а навіть розлютило. Може й не був він аж такий страшенно голодний,— але самі, здорові, знаєте, який то нераз прикрий буває чоловік: прийде до хати, та й здається йому, що він якийсь цісар, чи яка біда; йому все має бути готове: і варене, і печене, і гарно приправлене; та й горе тій бідній жінці, що не вміє його цілковито задоволити!

От саме з такої то "цісарської" матерії був і наш добродій Джакопоній. Не диво отже, що він небавом розпочав у хаті сварню, хоч жінка вже от-от мала докінчити обід. Щоб його якось утихомирити, мудра жінка взялась на такий невинний спосіб: вона дістала з полиці грубезну книжку, подала її чоловікові й, любо всміхаючись, так до нього промовила:

"На, прочитай собі дещо, а я раз-два приладжу обід, і все буде гаразд."

Одначе те лагідне жінчине поведення вплинуло на чоловіка зовсім не так, як вона того сподівалася: він не тільки, що не вспокоївся, але ще нервово вхопив ту книжку до рук, і з усієї сили кинув нею на голову бідній жінці. Та, на щастя, він у ту саму хвилю схаменувсь, і йому зробилось на душі якось ніяково, а навіть трохи стидно. Схилившися, він підняв книжку з долівки та й, сам із себе невдоволений, став машинально перекидати листки за ластками. Йому було дуже жаль, що так негідно й жорстоко обійшовся з жінкою, тим більш, що в глибині серця він її щиро поважав та любив.

Книжка, що її держав у руках, мала титул "Життя Святих," і наш урядовець, що спочатку лиш от так собі перегортав сторінки за сторінками, попав нарешті на таке місце, що його зацікавило. І то навіть так "моцно" зацікави-

ло, що як жінка прийшла кликати до обіду, то він просив її ще хвилинку почекати, щоб міг докінчити розпочатий розділ.

А наслідок того читання був такий, що Джакопоні щиро навернувсь, став ревним християнином, взірцевим чоловіком і батьком родини, а сьогодні Католицька Церква величає його Блаженним.

Велику, надзвичайно велику силу має в собі добра, побожна книжка! Читаючи таку добру книжку, ти виразно чуєш, що якась таємна міць трискає з її сторінок, і зворушує душу твою аж до дна. І ти просто не можеш опертися тому благодатному чарові, що так любо, так мило серце твоє тоді сповиває. І здається тобі, що не книжка, а якась могутня, розумна істота до тебе приступила, щоб тебе, навіть проти твоєї волі, силоміць потягнути на дорогу святої правди та добра. Раз книжка лагідно докоряє тобі за твою нездарність, то знов ясним світлом просвічує тебе, аж доки в серці прокинуться в тебе благородні почуття, й душа набереться охоти йти за прикладом великих Святих, і цілковито віддатись Богові на вірну службу аж до смерти. Таке саме сталося колись із святим Августином.

Він був тоді ще молодий, але душа його вже потопала в морі грішної темряви та змисловости. Аж ось одного дня чує він дивний голос, що в серці йому виразно каже й повторяє: "бери й читай, бери й читай!" Бере він отже першу ліпшу книжку, що попалась до рук, розгортає її, а то листи святого Апостола Павла. Читає він їх, і виразно чує, що серце йому в грудях вже зовсім інакше починає битися. Читає він опісля життя святих, і сам себе питається щиро: "Коли цей або той міг таке зробити, то чомуж би ти, Августине, такого зробити не міг?" І от у його душі пробуджується сильне бажання ступати слідами Святих. Згодом той молодий і змисловий Августин перемінюється в святого Августина: він стає священиком, опісля єпископом, накінець великим та славним Учителем Католицької Церкви.

Також святий Ігнатій Лойоля завдячує своє навернення добрим книжкам. Той гордий еспанський лицар був раз тяжко ранений на полі бою, та мусів опісля довго пролежати в ліжку, поки видужав. Довгі тижні лініво тягнулись одні за другими, а для непосидющої, войовничої натури Ігнанія така неміч і такий примусовий відпочинок— то була нестерпна мука. Щоб якось відігнати від себе

нудьгу, бере він до рук "Життя Святих," і зачинає читати. Поволі чує він, що якісь інші, досі незнані йому думки, будяться в його серці: він уже тужить за тим, щоб якнайскоріш поздоровшати, да піти за геройським прикладом тих, що їх життя він саме читав із таким щирим запалом. Віднайшовши здоров'я, Ігнатій—той молодий, багатий і, недавно ще, такий гордовитий лицар, вирікся свого майна, свого панського життя, й рішучим кроком ступив на дорогу євангельського вбожества. За Божою поміччю він став основателем великого й славного Чина, так званого Товариства Ісусового, або Єзуїтів.

Тисячі й тисячі інших правдивих прикладів можна б навести, щоб показати, який великий та благодатний буває вплив доброї книжки на людину. От наприклад наш великий святий Йосафат. Де, гадаєте, набрався він своєї ревности? Де було джерело його християнського геройства? Він уже з ранньої молодости любив читати Святе Письмо, богослужебні книжки Христової Церкви та Життя Святих. Він так пильно розчитувався в церковних книгах, що вмів увесь часослов напам'ять.

Одначе не забуваймо, що коли вплив доброї книжки благодатний та спасенний, то шкідливий і погубний є вплив злої книжки.

Бо з книжкою буває так само, як із приятелем: якщо в тебе добрий приятель, то маєш невпинну заохоту до доброго, чесного життя. Але якщо, на нещастя, маєш злого, зіпсутого друга, то мало-помалу й сам побачиш на собі його погубний вплив, і сам зіпсуєшся. Бо звісна річ: "З яким пристаєш, таким і стаєш."

Є на світі ті страшенно небезпечні книжки, що коли хто читає їх, то йому просто неможливо остатись на добрій дорозі. Що це за книжки такі? Це ті книжки, що або проти святої віри воюють, або поширюють між людьми зіпсуття й неморальність. І як неможливо людині їсти отрую й не отруїтися, так неможливо читати такі безбожні й неморальні книжки, й не потерпіти шкоди на вірі та моральності.

І те, що кажемо тут про книжки, відноситься теж, і то навіть іще більш, до газет і других періодичних видавництв. Якщо вони добрі, то можуть принести неоцінені користі, але, якщо, не дай Боже, злі, то шкоди й руїни, що їх вони з собою несуть—просто необчислимі й жахливі.

Та й пощо далеко шукати? Спитаймо себе щиро та просто: звідки набралось між народом нашим тут у Кана-

ді стільки всякого лиха? Те лихо нам усім аж надто добре знане; воно нас болить, нам дошкулює, нас дуже ослаблює. Зарадити ж цьому лихові тепер уже так тяжко, так страшенно тяжко, так майже неможливо. Звідки між нашими людьми взялось оте погубне розбиття на численні ворожі табори, на секти й схизми? А звідки ж, як не від злих часописів та книжок? Хто в наших католицьких рядах найбільше шкоди заподіяв спільній справі— як не читачі злих часописів та книжок? Преса—той наймогутніший із усіх чинників суспільного та політичного життя —це в сьогоднішніх часах розсадник найгіршого лиха: ті мільйони тон задрукованого паперу, що їх день-у-день преса розкидає між людей—це дуже часто смертельна зараза, що вбиває духа, як одиниць, так і широкої суспільности. На цім найвиразніш бачимо ту велику історичну правду, що найвищі сили та здібності людини мають на собі п'ятно Божого прокляття: "В поті чола будеш працювати на землі, й земля родитиме тобі терня та будяки." І все, до чого тільки доторкнеться людська рука, скоріш, чи пізніш підпадає під той страшний закон прокляття.

Перша книжка, що її видрукували піонїри преси—то було Святе Письмо. Преса отже могла була дуже сильно причинитись до слави Божої на землі. Але, на жаль, стала вона в руках діявола могутньою зброєю проти Бога, проти Церкви й проти всього, що добре та святе. Все таки за поміччю преси можна й сьогодні зробити ще багато, дуже багато добра. Годі погодитися із тим, що Божі вороги мають бути всевладними панами преси; пресою можуть і мусять послугуватись і ті, що бажають ширити в світі Правду, Добро, та Божу Славу на землі; пресою мусимо послугуватись і ми, українці-католики в Канаді.

Але насамперед мусимо собі рішуче сказати: "Геть зо злою пресою!" Мусимо завзято й свідомо поборювати злу українську пресу. Бо не все, що друковане українською мовою, є вже тим самим добре... Не кожна книжка, чи ґазета, що має синьо-жовту вивіску, є вже тим самим корисна для українського народу, хоч би й говорила найчистішим українським тоном, і хоч би кожний український фармер міг її легко читати й розуміти, і хоч би кожний український робітник знаходив у ній цікаві для себе вісті...

Тим то жаден свідомий українець-католик не сміє держати злої ґазети чи безбожної книжки в себе в хаті, не сміє її читати, не сміє підтримувати її ні дописами, ні передплатою, ні якимнебудь іншим способом. Навпаки: він на кожному кроці повинен заявити щиру погорду до злої української преси, що для найсвятішої нашої справи, справи церковної та народньої, є найбільшим ворогом, бо ворогом домашнім.

По-друге, треба всіма способами помагати нашій доброй католицькій пресі. Саме поборювання злої преси—то тільки половина нашого обов'язку. А друга, не менш важна, половина того святого обов'язку— піддержувати добру пресу. Хай у тебе в хаті, Дорогий Читачу, буде завжди під руками яка добра книжка, чи ґазета; читай її, переймайся добрими ідеями, що їх вона тобі щиро проповідує; якщо можеш, дописуй до своїх добрих часописів; не занедбуй правильно оплачувати й на час посилати свою передплату; поширюй добру пресу серед ґуртка своїх знайомих; здобувай для неї нових передплатників, із тим сердечним переконанням, що борешся за справу добру й святу, за перемогу світла над темрявою, та святої правди над брехнею.

Нехай ніякий українець-католик не піддержує злої преси! Нехай кожному на серці лежить розквіт та поширення преси доброї—а наше життя в Канаді напевно буде поволі змінятися на щораз краще, і будемо серцем ростирозвиватись, і дух у нас буде сильний, непереможний. А тоді всякий нелад, роздори й свари самі від себе пощезають, і рани перестануть кривавитись, і найгірші боляки загояться.

ДОДЕРЖАВ СЛОВА

Знаний французький безбожник Далямберт, відкинувши віру в Бога, став у своїй злобі міркувати, як би то проти віри забезпечитись раз-на-завжди, щоб уже ніколи неможливо йому було навернутися. Одного разу звернувся він до свого приятеля Дідерота, такого самого безбожника, як і він, та й каже йому: "Не знати, хто з нас перший умре,— чи ти, чи я; але на всякий випадок обіцяй мені, що як будеш при моїй смерті— то не допустиш до мене ніякого священика." Дідеротові ця пропозиція надзвичайно припала до вподоби, і він на неї охоче погодився.

За якийсь час занедужав Далямберт тяжко, смертельно, й Дідерот негайно прибув, щоб додержати даного слова. Тим часом у душі безбожного Далямерта зайшла дуже велика зміна. Близька й зовсім певна смерть навіяла на нього зовсім інші думки. І він, звернувшись до свого друга, став просити його, щоб покликав священика.

Одначе Дідерот лиш безсердечно зареготавсь, а по хвилі промовив:

"Хіба ж я тобі не обіцяв, що ні за що в світі священика до тебе не допущу? І даного слова я напевно додержу тепер."

"Ах!" простогнав умираючий: "Якби ти знав, що в моїй душі діється. Я тепер зовсім інакше думаю, ніж тоді. Прошу тебе, пішли кого мерщій по священика!"

"Ні, друже,—каже йому на те безбожний Дідерот:—ти лиш тому тепер таке говориш, що сильна гарячка ослабила твій мозок. Але поклади свою голову вигідно на подушку, й намагайся лежати звсім спокійно, якнайспокійніш, то побачиш що все буде гаразд.

Далямберд просив, благав, але все те ні на що вже не придалося. Дідерот залишивсь невмолимий, і не відступав від конаючого ні на крок, аж до останньої хвилі.

Росказуючи про це опісля своїм знайомим, Дідерот ось що додавав:

"Щастя, знаєте, що я там при ньому був! Якби не те, то старий Далямберт напевно був би "дурницю стрілив," і був би висповідавсь."

Щаслива Рожа

—А хто ж тобі, рожечко,
Красу дав?
—Мене Господь дощиком
Умивав.

* * *

Цілувало сонечко
Лучами,
Колихала веснонька
Вітрами.

* * *

Красу-чари мені дав
Бог з неба,
И похвалоньки ні від кого
Не треба.

Ой цвіту я на веснонці
І літом,
На городі біля хати
Під вікном.

* * *

Хто побачить мої квіти,
Зриває,
І на груди коло серця
Чіпає.

* * *

(Уложив Дм. Захарчук,
Box 67, Northampton, Pa.)

Геройське Життя

Пішли вони обидва,—єпископ і місіонар... Від Суроди на північ іншли цілих два дні безперестанку. Заступали їм дорогу темні, густі ліси, високі трави намагались зловити їх у свої тенета, тернові кущі раз-у-раз наїжувались проти них своїми колючками.

Але, за Божою поміччю, наші мандрівники перейшли якось ті ліси. А тамдалі глибокі річки розпустили свої бистрі води, товклись об скельні береги, й сердито розкидали піну на всі боки. Та, їм обом Господь допоміг і ті небезпечні води щасливо перейти.

Тоді перед їх очима виринули високі гори: вони гордо підіймали свої голі верхи аж до хмар, стирчали непорушними скелями й, здавалося, вже здалека понуро грозили нашим подорожнім: "Не пустимо вас!"

Але подорожні якось і ті високі гори без пригоди перейшли.

Здовж стежок, кудою мандрували, під буйними травами та густими кущами було повне всіляких диких звірів, що дорогу робили небезпечною.

Подорожні стереглись, бідні, як могли.

Удень ішли голодні, бо не було що їсти, вночі пробували відпочивати, але серед лютого реву диких звірів годі було заснути. По двох днях появились накінець якісь люти. То були Конди,—діти глибоких тих лісів.

Єпископ попросив до себе їхнього начальника. З сокирою в руці, з сорокатими перами в волосі, з'явився той, і промовив:

—Вітаю тебе, чоловіче білий!

—Вітаю тебе і я!—відповів єпископ.

На те начальник далі:

—Ось я прийшов, бо ти казав мене покликати: відкрий же мені тепер свою думку.

Так промовивши, начальник кондів став перед єпископом простий, як мідяна статуя. Єпископ відповів:

—Начальнику, Ти, —кажуть, сильний та могучий, і прикази твої розходяться по всіх оцих горах та лісах. Але знай, що гори ці та ліси—обмежені, тому й твій вплив, та твоя могучість мають також свої границі. Та, високо над нами, є ще інший Начальник, що має владу над усіма

звірятами земними, над деревами, скелями, сонцем та всіма людьми. Коли Він каже: "Так!" то це означає життя. Коли ж —"Ні!"—то смерть. Великий той Начальник наш—то Господь Бог. Він сотворив і чорних, і білих людей. Всі вони—Його діти. Про всіх дбає Він та пам'ятає з такою самою батьківською любов'ю,—а, якщо треба, то всіх карає тим самим прутом. Знає Він також добре й про тебе та про ввесь твій дорогий нарід, і любить вас. Він дуже бажає, щоб і ти, могучий начальнику, і всі люди твої віддали Йому належний поклін та честь. От Він і присилає мене сюди переказати тобі свою волю. Чи радісна для тебе ця вістка?

Начальник, здавалося, уважно слухав. Опісля кашлянув, узяв сокиру в другу руку, й промовив:

—Так, чоловіче білий, ця вістка мені дуже приємна.

—Чи позволиш мені отже,—питав далі єпископ—прислати сюди до вас слугу того найвищого Начальника, щоб вас навчив, як маєте небесного Бога пізнавати та поклонятись Йому?

Муринський начальник ізняв пір'я з голови, й відповів:

—Так, позволяю: пішли його до нас. Ми тут улаштуємо великі танці на його честь.

В ту хвилю всі мурини, що оподалік стояли, стали радісно плескати в долоні, та кричали щосили.

З нагоди тієї врочистої умови мурини справили своїм білим гостям величавий бенкет, і дика пуща наповнилась кругом гучною радістю. Урочистість тривала два дні. Аж тоді, як уже з'їли та випили все, що було, веселі співи стали мимохіть притихати.

Тоді Єпископ прикликав до себе начальника, та й каже:

—Час нам уже, могутній начальнику, вертатись додому.

—Ну, то добре, вертайтесь здорові!—відповів той.

—Ми вернемось іще при нагоді до вас, і будемо вас учити.

—Дуже добре!

—До побачення!

—До побачення!

Взявши сокиру на плече, муринський начальник вернувсь до свого шатра.

*** *** ***

Єпископ і місіонар пішли непроходимими лісами, щоб дістатися до моря. Йшли вісім день безперестанку. По-

дорозі живились дикими ягодами, на спочинок лягали ввечері під деревами.

Ішли та йшли наші мандрівники.

Стежки були круті, дороги непевні.

Одежа на них обох подерлась.

Підошви від черевиків подірявились.

Ноги стали покриватись кривавими ранами.

Тіло тратило хутко свої сили.

А Божі вістуни все йшли та йшли, лісами й тернистими кущами, через річки та яри, під пекучим промінням африканського сонця.

По кількох днях вже так були вибились із сил, що здавалося їм, наче б несли на плечах якусь височенну скалу.

Одного ранку, далеко ген аж за лісами, показалась їм безмежна синя площа.

"Море!" закликали вони обидва, зрадівши незвичайно.

То було так зване Бенґальське Море.

Небавом опісля дійшли до провінції, що зветься Банжан.

Там знайшли вони якесь опущене шатро, і переспали в нім десять годин. Єпископ, прокинувшись зо сну, почував себе дуже нездоровим.

—Маю неначе розтоплене оливо в жилах, і гіркість страшну в устах,—промовив він.

Це були певні знаки жовтої пропасниці. Кілька годин пізніше розболілося серце й голова. Хорий так сильно ослаб, що ледве дихав.

—Отче! Чуюся дуже зле,— видко, що смерть моя вже наближається. Прошу Вас, дайте мені Тайну святого Оливопомазання.

І так єпископ одержав останню Христову Тайну. Небавом опісля вислали вони одного чоловіка до єпископської столиці й казали йому передати вістку: "Єпископ ваш лежить у гарячці, й умирає." Потім місіонар поклався спати біля вмираючого єпископа.

Десь коло півночі почув він також страшні болі. Така сама недуга, тільки в іще вищому ступені.

—Прошу Преосвященного, дайте мені також Святе Оливопомазання, бо мені теж прийдеться вмирати тут.

Свята Олива стояла ще в срібній коробочці біля хорих. Умираючий владика піднявся отже з великим трудом, щоб своєму доброму співробітникові уділити останньої потіхи Христового милосердя.

—Дякую,—ледве чутно прошептав місіонар.— Бог кли-

че мене,—вже небавом скінчаться всі болі та терпіння.

І дійсно: кілька хвилин опісля отця Сернета не стало між живими.

*** *** ***

Умираючий владика лежав отже коло трупа свого товариша, й очікував помочі. Та поміч наспіла аж увечері. Перші християни, що ввійшли до шатра, й побачили, що сталося, не могли спочатку до слова прийти з надмірного зворушення.

Одначе трагічна та хвиля вимагала дійсної помочі, а не марних сліз.

Треба було копати гріб, і гідно поховати героїського місіонаря.

Не зважаючи на свою безсильність, єпископ хоче сам віддати останню прислугу покійному співбратові. Християни беруть отже хорого свого владику на руки, несуть на цвинтар. Потім підтримують його над гробом, а він проказує приписані молитви за умерлих.

—Вічная йому пам'ять! Вічная пам'ять!— А потім дрижучим голосом додає: Боже, як дивні суди Твої! Я ж мав умерти перший, а Ти його взяв, хоч він молодший, ніж я. Боже! Змилуйся над моїм хорим серцем! Чую, що то моя вина... ми занадто довго ходили... йому треба було відпочинку. Але я певний, що Ти, Господи, прийняв уже удшу його до неба. Вічная йому пам'ять. Ти забрав його, Господи, але змилуйся над тими, що остаються ще в живих... Позволь мені вернутись іще до своєї тяжкої праці між Твоїм любим стадом...

Християни не відступали від хорого свого єпископа й, завдяки їхній дбайливій помочі, він небавом прийшов до здоров'я.

*** *** ***

Так,—то був надзвичайно ревний Божий Апостол, той єпископ Тіссот. Кождий раз, як спадало на нього яке нещастя, з його уст можна було почути тільки слова любови, та згоди з Божою Волею. Смерть дорогого товариша глибоко зранила йому серце. Тиждень пізніш він пустився вже в дальшу дорогу. Але коли опускав гріб покійного місіонаря, заплакав сердечно.

Так щиро заплакав колись і Божественний наш Спаситель над гробом любого друга свого, Лазаря...

КОЛИ ЧОГО НЕ ЗНАЄТЕ, —СПИТАЙТЕ В ТИХ, ЩО ЗНАЮТЬ!

24. Питання: В Євангелії святого Матея (24, 15-19) читаю таке: "Коли побачите, що гидота опустіння, передсказана пророком Даниїлом, стоїть на святому місці (хто читає, хай розуміє!) тоді ті, що в Юдеї, хай утікають в гори. А хто на даху, нехай не злазить, щоб узяти що з дому, і той, що на полі, хай не вертається по свою одежу. Горе ж тим жінкам, що будуть тоді при надії, та й тим, що годуватимуть немовлят у ті дні! Моліться, щоб утеча ваша не випала в зимі, або в день суботній."

Як властиво розуміти цей текст? Чи Ісус говорить тут про кінець світу? Коли так, то що означає та дивна втеча з Юдеї в гори? Хіба ж у той страшний день всесвітньої катастрофи можна ще буде кудись утікати? Чи така втеча буде всилі ще комусь тоді помогти? Та й яка властиво ріжниця в тім, чи кінець світу наступить у суботу, чи в який інший день тижня? Хіба ж загибіль у якийнебудь інший день не так само страшна, як у суботу? Та й зовсім не розумію, чому кінець світу взимі мав би бути страшніший, ніж у літі. Правда, люди тепер на загал волять умирати влiті, ніж узимі, але це тому, що влiті сподіваються кращого похорону. Коли ж настане кінцева катастрофа всього світу,— ніхто вже нікому похорону справляти не буде. Тоді треба буде пропасти й загинути відразу всім, і нікому вже не буде в голові журитися марним питанням: чи це зима, чи літо? Та й не бачу я, чому жінки при надії, та й ті, що годують немовлят, мали б бути тоді більш нещасливі, ніж другі. Адже загибіль тоді буде загальна, та й однаково прийдеться в той день пропасти й загинути всім.

Може б "Голос Спасителя" був такий добрий відповісти мені коротко та ясно на всі оті мої труднощі, що їх знаходжу в вищеподанім тексті святої Євангелії?

Відповідь: Насамперед треба знати, що в 24-му розділі Святого Матея, звідки вийнятий Ваш текст, є два великі й надзвичайно важні пророцтва: 1) про руїну міста Єрусалиму й 2) про кінець усього світу. Пророцтва ті так тісно між собою в Євангелії пов'язані, що невправному читачеві дуже тяжко розпізнати, котрі слова відносяться до руїни Єрусалиму, а котрі—до кінцевої катастрофи всього світу.

Не диво отже, що й Вам здавалося, ніби в тексті святого Матея (24, 15-19) є пророцтво про кінець світу. Та, в дійсності в ньому йде мова тільки про загибіль Єрусалиму. Спаситель остерігає

своїх вірних учнів, щоб мерщій утікали якнайдалі від Єрусалиму, скоро тільки завважать, що руїна того нещасного міста наближається. І щоб учні докладно знали, коли мають утікати, Ісус дає їм виразний знак, (заповіджений уже давно перед тим, у пророцтвах Даниїла) то "гидота опустіння," що настане на святому місці" цебто в храмі Єрусалимськім. "Гидота опустіння" означає якусь страшну, нечувану зневагу Божого Дому. І та нечувана, страшна зневага дійсно сталася саме тоді, як руїна міста вже була недалеко. Тоді дійшло було навіть до того, що в Святині Правдивого Бога безбожники поставили статуї поганських ідолів. Гіршого святокрадства годі було собі тоді уявити.

Християни, почувши отже, що на найсвятішому місті вже аж таке діється, були певні, що настала пора втікати, і то втікати швидко, якнайшвидше, щоб не було за пізно. Хто працював тоді на полі, не смів вертатися додому по одежу, а повинен був утікати таки просто з поля. А той, що був на даху дому, не смів злазити до хати, щоб забрати собі дещо на дорогу, а повинен був бічними сходами зійти на землю, та й утікати в гори.

Історія свідчить, що римська армія оточила Єрусалим дійсно так швидко та несподівано, а потім стиснула його з усіх боків так сильно, що тільки ті спаслись, що заздалегідь, і то якнайхутчій утікали.

Тоді, як Спаситель отак своїх вірних учнів остерігав, загибіль жидівської столиці вже була в Божих декретах невідклично вирішена. Ніяка просьба, ніяка молитва не могла вже тієї катастрофи від Єрусалиму відвернути. Але Христові учні могли ще випросити собі в Бога, щоб їх утеча не випала взимі або в день суботній. Ясна річ, що взимі тяжче втікати, ніж улітi. А в суботу така втеча вірним, побожним жидам теж була майже неможлива. Бо в суботу фарисейські рабіни накладали на людей стільки всіляких приписів та обов'язків, що побожні жиди (а такими були ті перші учні Христові) не були б відважились утікати. Ясна річ також, що в той день, найбідніші були жінки при надії та й ті, що годували немовлят: їм теж було надзвичайно прикро втікати. Тому то Милосердний Спаситель уже заздалегідь із ними бідними сердечно співчував, кажучи: горе їм! цебто: Бідні вони!...

Для ще кращого зрозуміння тієї справи додамо, що нередсказана руїна Єрусалиму наступила Року Божого сімдесятого, цебто яких сорок літ після смерти Спасителя.

Маючи в пам'яті виразне пророцтво Ісуса, Християни повтікали з Єрусалиму та його близьких околиць у відповідну пору, і так спаслись від жахливої загибелі.

25. Питання: Друга трудність, що на неї прошу короткого вияснення теж походить із Святого Письма, а саме з Об'явлення Святого Івана (13, 18). Читаю там таке: "Ось, де премудрість. Хто має розум, хай обрахує число звіра, бо число оте—людське. Число ж його є **шіст сот шістдесят і шість."**

Відповідь: У книзі своїх Об'явлень святий Іван, Апостол, багато говорить про Антихриста, цебто ворога Божого, що появиться на землі, й буде завзято поборювати та нищити діло Ісуса Христа, цебто Святу Христову Церкву. На того лютого ворога Святий Апостол кілька разів каже: звір. Він буде такий страшний та запеклий, а при тім такий сильний, славний, та могучий, що багатьом буде може здаватися, ніби він справжній пан життя та смерти, ніби він дійсний Бог, отже нема що проти нього виступати, й треба кінче йому покоритись і віддати глибокий поклін.

Треба буде великої мудрости, щоб не попасти в обман. та й не дати себе обдурити.

І той, хто мудрість ту буде мати, зрозуміє, що Антихрист, хоч і який сильний та могучий, то все таки він не Бог, а смертна людина, що має сили обмежені. "Його число," як каже Святий Іван, то "число людське," отже можна його буде порахувати. Якби то був Бог, то число Його було б безконечне, і неможливо було б порахувати, цебто неможливо було б зрозуміти його обмеженим людським розумом.

Людська мудрість, коли хто її має, буде отже всилі зрахувати число Антихриста, цебто буде в силі зрозуміти, хто властиво такий Антихрист.

А те його число: **шістсот шістдесят і шість.** Хто розуміє, що означає те дивне, символічне й таємне число, той знає, що це властиво за біда така, той Антихрист. Багато людий ламали собі голову, щоб відгадати значення загадкового отого числа. Багато всіляких пояснень і розв'язок повидумували. Але, здається, що найпростіше та найбільш правдоподібне є таке пояснення:

Число **сім** було колись у жидів святе число. А **шістка** була образом недосконалости. **Шістці** бракувало **одного**, і без того **одного** вона була позбавлена святости. Так само й тижневі бракувало б святости, якби від нього відняти **сьомий день**. Такий тиждень, що немав би **сьомого,** цебто святого дня, був би недосконалий, грішний, безбожний.

З цього вже легко зрозуміти, що, подібно як **сімка** була символом святости, так само й **шістка** була символом безбожности. Коли ж Святий Іван каже, що число Антихриста буде не тільки одна **шістка,** але три **шістки** вкупі, цебто **666,** то виходить, що той Антихрист дійде в своїй безбожности до неймовірних, нечуваних границь. Він буде вдавати, що він Бог, і багато людей будуть

його вважати за Бога. Але той, хто матиме правдиву мудрість (каже св. Іван,) розпізнає, що Антихрист—то тільки смертна, **несамовито безбожна** людина...

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Гостина Їх Ексцеленції Преосвященного Ніля Саварина в Йорктоні, Саск.—Дня 20-го травня ц.р. приїхали до Йорктону, Саск., Їх Ексцеленція Кир Ніль Саварин, щоби відвідати нашу йорктонську парохію, і своєю присутністю звеличити торжество градуації обох католицьких шкіл у Йорктоні, Саск: Інституту Христового Серця й Колегії св. Йосифа та загостити до монастиря оо. Редемптористів. В неділю 21-го мая о год. 8-ій рано відправили Преосвященний Службу Божу в парохіяльній церкві Матери Божої Неустанної Помочі. Церква була битком набита переважно молоддю. В часі Служби Божої учні обох шкіл гарно співали божні пісні. До св. Причастя приступило понад 180 осіб. Це був зворушливий вид. Коли то наша молодь безперервними рядами з набожністю/зближалась до Господньої Трапези. По Службі Божій Їх Ексцеленція виголосили Архипастирське Слово, в якім піднесли значення й конечність релігійного виховання, яке дають католицькі школи.

Пополудні о год. пів до третої, Преосвященний удалися до авдиторії Колегії св. Йосифа, де вже чекала молодь обох шкіл, як і дуже численні гості, що зібралися на торжество градуації. Годі переходити всі точки богатої програми цієї градуації. Пр. Братя і Пр. Сестри уложили її з питомою собі умілістю, а виконання програми було націховане точністю й артизмом.

Годі однак не згадати короткого, а гарного слова Їх Ексцеленції, що побажали студентам і студенткам найкращого успіху.

Вечером завитали Ексцеленція до Українського Католицького Народного Дому, де Товариство жінок улаштувало милу гостину. Господарем гостини був п. Андрей Кіндракевич, адвокат, голова Саскачеванської Секції БУК-а. В часі гостини голова У. К. Жіночого Товариства пані М. Баран в своїй адресі витала Їх Ексцеленцію і разом з п-ею Стрільчук вручила від Товариства дар.

Преосвященний дякуючи за дар заохотили місцеві українські католицькі товариства до ревної праці для Божої слави й добра нашої Церкви й народу. Опісля промовляв о. Парох Впр. о. Бахталовський, ЧНІ., Це надзвичайна ласкавість Їх Ексцеленції, що вже другий раз протягом одного року завитали до Йорктону.

Щира подяка належиться Товариству Жінок за їх ревну й ідейну працю і старання.

В кінцевім слові п. А. Кіндракевич зазначив, що найбільшою радістю цего вечера була присутність Їх Ексцеленції.

Ця неділя остане на довго в милій памяті так нашої молоді як і старшого громадянства.

Маєві Богослуження на честь Матері Божої є загально знані й поширені серед українського народу. Де лиш можливо, там правиться молебен до Матері Божої й голоситься проповідь на Її честь.

Як щороку, так і цего року, кожного дня, через цілий місяць травень, в церкві М.Б.Н.П. в Йорктоні Отці правили вечером Молебень до Пресв. Богородиці та голосили Її славу, велич, могучість і доброту, а в часі Служби Божої учениці Інституту Пресв. Серця Христового й Марійська Дружина під проводом Пр. Сестер співали пісні на честь Преч. Діви Марії. Так вечером як і рано много людей, передовсім молоді брало участь у Богослуженні. В часі Служб Божих протягом травня приступило 2,375 осіб до св. Причастя.

Дай Боже, щоб цей релігійний вияв ще більше зростав серед українського народу на Божу славу, славу й честь українського народу.

В нашій американській єпархії, в місті Маганой Сіті, Па., спочив у Бозі тамошній парох, Всеч. о. Михайло Паздрій. Покійний походив із села Токів, збаразького повіту, на західній Україні. До Америки приїхав 1901 року. Висвячений на священика в Ню Йорку 1907 року. Покійний о. Михайло працював щиро, скільки міг, для Бога, Церкви й народу в кількох наших парохіях. Прожив 72 роки. Похований на цвинтарі Сестер Василіянок у Факс Чейз, Па., коло Филяделфії. Нехай Добрий Пастир Христос нагородить його вічним щастям. В.Й.П.

Львів, столиця Західної України, має тепер лише 100,000 мешканців. Перед війною Львів мав поверх 300,000 мешканців. Німці переводять масовий вивіз людий зі Львова. Мешканці Львова зазнали від німців страшних переслідувань; німці попросту мешканців сього міста ограбили зі всього. Люди, щоби лишитися живими, почали випродувати все, що тільки мали, й випродали все по незмінно високій ціні. Люди продавали не тільки поживу, але також біля, хатнє умебльовання, образи і все, що можна собі тільки представити. Німці кажуть, що люди втікали так зі Львова і все продавали, бо боялися приходу большевиків. Бідна наша Галичина...

КРІЛИКИ ТА ЗАЙЦІ

Як іще старий, сивий дідо жив, то було добре. Дідо мав прекрасний та й дуже великий сад. Коло саду були грядки з усілякою городиною, а трошки далі подвір'я з хатою. В саду було повно білесеньких кріликів, а за садом, на сіножатці, в лозах над річкою—повнісінько зайців. Тому, що огорожа довкола саду була дуже лиха та дірява,—зайці частенько приходили в сад у гості до кріликів, а крілики забігали на сіножатку до зайців. Всюди повно було свіжої, зеленої травички й конюшини, а в городі росла розкішна, соковита капуста. Звірятка жили собі в згоді, та паслися спокійно.

Правда: деколи й між ними приходило до суперечки,—головно через упертих зайців. Зайці, бачите, дуже сердились, що крілики не хотіли слухати їхніх байок:

—Колись давно, дуже давно,— так казали зайці,— не було на світі ніяких кріликів, а був тільки один великий та славний заячий рід, і ввесь дідів сад належав тому заячому родові. Тим то й ви не повинні називати себе ніякими кріликами. Називайте себе зайцями. Тримаймося всі разом, то буде з нас один великий заячий нарід!—Так, бувало, любив говорити старий зайчик, Яць Кущохвостий.

А крілики на те відповідали:

Як же ми можемо казати, що ми зайці? Адже зайці живуть у лісі та на полі, а ми будуємо свої нори близько людських осель. Зайці завжди бувають сірі, а між кріликами побачиш усякі краски. От ми, наприклад, тут у старого діда, всі білі, а очі маємо червоні.—Ні!— Нас ніяк не годиться називати зайцями...!

Аж раз якось старий дідусь умер.

Зайці небавом побачили, що в саду нема ніякого порядку: ніхто вже ані молодих щепів не стереже, ані дір у плоті не латає. От вони тоді цілою гурмою кинулись у дідів сад та й на город, і стали обгризати молоді деревця. А далі виписали на капустяному листку такий маніфест:

"Ми завоювали сад і город. Він тепер наш. Тому ви всі, що досі називали себе кріликами, будете зватись зайці. Тіштеся отже й радійте, бо з цього часу ви, разом зо своїми жінками й дітьми належите до великого заячого царства."

Одначе крілики. не багато думавши, схрупали той капустяний маніфест, і далі називали себе кріликами.

Зайців це страшенно обурило. Вони покликали перед себе всю крілячу старшину, та гострим тоном запитали:

—Будете ви вже раз зайцями, чи не будете?!...

—Ні! Не будемо!— рішуче відповіли крілики.— Радніше згинемо всі! Коли Бог сотворив нас кріликами,—то якже ви хочете, щоб ми тепер поробились зайцями?!...

—Є на це рада!— закликали зайці.—Вас можна буде зверха перемалювати...

Так сказавши, вони силоміць затягнули кріликів у якусь калабаню, та стали їх мазати болотом. І дійсно: білі крілики виходили звідти цілковито сірі, мов би й справжні зайці.

Але вони зараз утікали й ховались до своїх нор. А там, за якийсь час повисихала на них шерсть, болото повідпадало, й вони знов вилазили на Божий світ білі, як молоко.

Побачили зайці, що зо старими, впертими крілями не дійдуть ніяк до ладу, та й узялись до молоденьких кріляток. Побудували для них велику заячу школу. У школі тій малі крілятка мусіли вчитись по-заячому на двох лапках стояти, по-заячому вусиками рухати, по-заячому задніми ніжками витупувати. Там їх також і перемальовували на сіро.

От прийде, бувало, таке мале крілятко з тієї заячої школи додому; до нори, цілісіньке сіре аж по вуха, та й каже:

—Мамо! Я вже не крілик, я зайцик! А вся наса земля—вже не наса, а заяца. Ми вже тепер належимо до великої заяцої дерзави. Кріликів ніколи на світі не було, та й нема. На світі є лис сірі зайці.

А кріляча мама лиш головою сумно похитає, та й каже:

Як тобі, синку, не стидно таке говорити? Та ж Бог тебе крілликом сотворив! А все оте сіре, що на тобі, то болото—а не твоя природна краска. Не відрікайся, дитино, свого роду, бо це дуже поганий, дуже великий гріх!

Засоромиться бідне крілятко, спустить очі додолу, та й уже не знає, що казати. А мати його тим часом старанно з того болота обчистить, обдрапає, оближе. А все приговорює та постійно навчає, що треба вірно триматися свого крілячого роду.

А вранці на другий день іде мале крілятко до заячої школи, але вже знову біленьке, мов сніг. А коли в школі запитають його, що воно за одне,—то воно відважно й сміло відповідає: "Я крілик."

І було так довгий час. Зайці перемальовували кріликів на сіро, а крілики назад змивали з себе ту краску, бо всі вони любили й цанували свій дорогий крілячий рід.

Накінець і зайцям заблисла мудра гадка в голові. Вони зрозуміли, що з упертими кріликами нічого не виграють, тому позволили їм ходити в стародавній крілячій одежі так, як їх Бог сотворив, і називати себе не зайцями—а кріликами.

ВЕЛИКИЙ ВІДПУСТ

МАТЕРІ БОЖОЇ НЕУСТАЮЧОЇ ПОМОЧІ В ЙОРКТОНІ, САСК.,

В ДНЯХ 6-7-8 ЛИПНЯ

*** *** ***

ЧЕРТВЕР, 6-го ЛИПНЯ—

Перед полуднем: год. 6.30, 7: Читані Служби Божі. Год. 10: Співана Служба Божа з дияконами. Проповідь.

Пополудні: Год. 7: Литія. Проповідь. Обхід з Найсв. Тайнами.

ПЯТНИЦЯ, 7-го ЛИПНЯ (Празник св. Йоана Хрестителя)

Перед полуднем: год. 5.30, 6.30: Читані Служби Божі. 7. год.: Співана Служба Божа. Год. 9: Утреня, Мироваиня. Година 10.30 Впровадження Їх Ексцеленції Преосвященного до церкви, Архиєрейська Служба Божа з діяконами. Проповідь Їх Ексцеленції Ніля.

Пополудні: Год. 3: Концерт української католицької школи під проводом Преп. Сестер—в галі під церквою. Год. 6: Молебен до Матери Божої й Проповідь. Похід під Хрест-Памятник Хрещення України, Водосвяття, Благословення побожних річей, Суплікація. Год. 9: Концерт Марійської Дружини в галі під церквою.

Дня 7-го липня можна буде дістати снідання у Преп. Сестер. Обід в Українськім Католицькім Домі заходом Укр. Катол. Жіночого Товариства від 1-ої години пополудні.

СУБОТА, 8-го ЛИПНЯ—

Год. 6, 7: Читані Служби Божі. Год. 10: Співана Служба Божа за померших. Проповідь.

В часах теперішньої світової війни й лихоліття, що його переживає наш нарід у Старому Краю, спішім усі до Матери Божої Неустаючої Помочі, щоб зискати Її Покров а для цілого світу скорий і справедливий мир.

Їх Ексцеленція Преосвященний Ніль Саварин приїзджають на цей Відпуст.

ПРЕСВЯТАЯ БОГОРОДИЦЕ, СПАСИ НАС!

Друкарня Голосу Спасителя перепрошує Шановних Читачів за опізнення місячника на червень з причини перебудови друкарні.

АНУ, —— ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці 3-ій обгортки)

1. На столик той ми кажемо з-грецька **тетрапод.**

2. **Перший,** що з-поміж Апостолів Христових умер, як мученик за святу віру,—був святий **Апостол Яків,** рідний брат Апостола Івана. Жидівський король Агрипа, внук жорстокого Ірода казав його арештувати й убити гострим мечем, десь Року Божого 42-го, а може 43-го.

3. Перші християнські манастирі повстали **в Африці,** над річкою Нілем **у Єгипті.**

4. **Стоп'ятдесят.**

5. Це тільки такий символ: ангельські крила означають **легкість та постійну готовість** виповняти Божі прикази.

6. **Перший,** що з **поганства** навернувсь до Христової Церкви—був **римський сотник Корнилій.** Ми тепер на нього кажемо: святий Корнилій. Його, та й усіх домашніх його охристив сам Верховний Апостол Петро.

7. **Перші,** що на американській землі проповідували слово Боже, були католицькі священики й місіонарі, **народности еспанської.**

8. В часі Служби Божої Розп'яття Ісуса Христа **найвиразніш** представлене в ту хвилю, коли священик підіймає Божі Дари вгору, співаючи: **Твоя от Твоїх, Тебі приносим о всіх і за вся.** Священик складає тоді руки свої **навхрест,** щоб усім виразно пригадати, як то Спаситель, на хресті розп'ятий, віддав колись на жертву своє Тіло Пресвяте та й свою невинну Кров "за всіх і за вся."

9. Так,—у тім часі Україна святкувала Христове Різдво та Новий Рік **того самого дня, що й Польща.** Та нікому з тодішніх українців навіть на думку не йшло казати: "польські свята," так само, як і полякам у ті часи не снилося ще про якісь "руські свята." Ті немудрі назви "руські свята" і "польські свята" появилися багато пізніше. А немудрі вони тому, що Різдво Христове чи Новий Рік не є ні "польські" ні "руські"; це свята старо-християнські, встановлені ще тоді, коли ні про українців ні про поляків ніхто в світі ніде нічого ще не чув.

10. З-поміж усіх християнських чеснот найбільша—**любов.**

11. Схизматик, це такий **християнин,** що від Церкви Католицької **відділений,** і влади її над-собою не признає, але всетаки науку католицької віри старається зберегти непофальшованою. А еретик, це такий християнин, що й віру правдивої Христової Церкви в деяких річах фальшує, перекручує, або вперто заперечує. З цього виходить, що єресь—багато більше зло, ніж схизма.

12. Та срібна "палиця" називається **"жезл".** Єпископ уживає

її, як символічну ознаку своєї Пастирської Влади над вірними. Єпископський **жезл** має отже пригадувати нам, що Єпископ дійсно наш Пастир, і має право до нас. Він має право й обов'язок нас провадити, нам Божий закон виясняти, і нам в ім'я Ісуса Христа приказувати. А наш обов'язок Його шанувати, любити, та в справах всятої віри покірно слухати. Бож ми, з Волі Божої, Його "духовні овечки."

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Складаю щиру подяку Пресв. Серцю Ісуса й Матері Божої Неустаючої Помочі та св. Йосифові за висдухані молитви й отримані ласки. Долучаю одного доляра на поміч редакції.

Н. Н., Еденволд, Саск.

Складаю сердечну подяку серцям Ісуса й Марії, та Пресв. Трійці за всі отримані ласки в своїм життю. Посилаю доляра і прошу о молитви.

К. О. Свиетун, Оролів, Саск.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД ЗЛОЖИЛИ:

Перша зо всіх відгукнулась парохія Бівердейл, Саск., що жертвувала $10.00, і запрошує прочі кольонії до щирих жертв. На її заклик парохія Джедбург дуже красно відповіла присилаючи $8.00. Всеч. о. Крохмальний прислав нам $5.00, пишучи про молитовник З Нами Бог: це найкращий молитовник в теперішних часах. Тому належиться Вам, Всечесніші Отці Редемптористи, похвала й признання та подяка від нашого Духовенства і суспільности за його видання. З нагоди похорону Яцка Середи у Вест Бенд, Саск. жертвовано на Пресовий Фонд $3.00. З нагоди срібного ювілею панства Середи з Вест Бенд, Саск., зібрано на наш місіонар $3.95. З далекої Альберти Пр. о. Сорока ЧСВВ., прислав нам від парохії Борщів $2.00. З Манітоби, з Роблину, з нагоди вінчання п-ва Юрчаків і Білецьких жертвовано $2.30. Крім того поодинокі наші дорогі читачі не забули прислати нам гарні жертви. Н.Н. Еденволд, Саск., $1.00; О. К. Свистун $1.00; О. Д. Гулин $1.00. Юстин М. Воробець $1.00. П. Стечишин $1.00; П. Балко $1.00; А. Шевчук 50ц. Всім жертводавцям щире спасибіг. ХТО СЛІДУЮЧИЙ пришле більшу суму на пресовий фонд, або роздобуде хоч 15 нових передплатників, того зачислимо до добродіїв нашої друкарні й помістимо про його подвиги гарну статтю з фотографією. Ану, хто буде перший?

НА ДРУКАРСЬКІ МАШИНИ: Друкарня Голосу Спасителя збирає фонди на закупно нової преси, і красно дякує Н.Н. з Етельберт, Ман., за жертву $3.12. Хто слідуючий поможе приспішити закупно машин, того імя як добродія оголосимо в слідуючім числі.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Всечесні Отці Редемптористи: Голос Спасителя загостив перший раз до мене. За те Вам щиро дякую. Я дуже врадувався тим, і з сеї радости з слезами в очах пишу цих горячих пару слів з подякою за так дорогого гостя. Залучаю свою передплату і одного доляра на друкарські машини, бажаючи Отцям всего найкращого.

Н.Н. Едмонтон.

Всечесні Отці: Був я нині в церкві св. Ап. Петра і Павла в Росбурн, де Отець парох заохочували вірних до читання добрих книжок, та казали, що мають кілька книжочок з собою. Я скористав з нагоди і купив собі Голос Спасителя. Цей місіонар повинен би бути в кождій католицькій родині і ані одної хати не повинно бути, де не знаходився би місячник Голос Спасителя. Засилаю свою передплату і остаюсь з поважанням,

Франк Зегальські, Віста, Ман.

Дорогі Отці Редемптористи: Засилаю два доляри на передплату Голосу Спасителя, і тішусь, коли прийде до нас цей дорогий гість. Нехай найсолодші серця Ісуса й Марії благословлять Вас і Вашу працю і тих, що читають Голос Спасителя.

Гелена Пшик, Ервуд, Саск.

Всечесні Отці! Складаю Вам сердечну подяку, що Ви мені прислали Голос Спасителя. Нехай Господь Вас благословить.

Анастазія Масляк, Скрентон, Па.

Модель-Фарм, Саск.—Дня 3-го мая ц.р. упокоївся в Бозі Яків Середа літ 71. Уродився в селі Ляшки, пов. Ярослав, прибув до Канади 1905 р. на кольонію Модель-Фарм, Саск. Покійний полишив два сини і віддану доньку. Всі добрі члени української католицької Церкви. Пан Яцко Середа знаний був зо свойого лагідного й миролюбивого успосіблення. Тихо-та совісно сповняв свої християнські обовязки. З нагоди його похорону, що відбувся дня 5-го мая 1944 р., присутні зібрали на Голос Спасителя $3.00.

** ** **

Модель-Фарм, Саск.—З нагоди 25-літнього ювілею вінчання панства Дмитра й Юлії Середа відбулася гарна гостина в домі ювилятів. Щоби вшанувати це торжество добрим ділом, на заклик п. Р. Середи зложили присутні на руки п. Василя Войтаса $22.45, з того на Сиротинець в Айтуні $15.00, на Голос Спасителя $3.95, на Будучність Нації $3.50. —Ш. Ювилятам "Многая Літа," чесним жертводавцям щире спасибіг.

ДУХОВНА ВЯЗАНКА– Молебень до І. Христа, Молебень і Параклис до Матері Божої, разом із найкращими молитвами до Серця Христового й Матері Божої та поясненнями святої години в честь Серця Христового... 10ц. Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

– НОВІ КНИЖКИ –

Редемптористи Східнього Обряду ..... .10
The Redemptorists of the Eastern Rite ..... .10
Пробудитель Галицької України ..... .05
Канадійський Вертеп (св. Николай в школі) ..... .05
Робітникові не треба релігії?! ..... .10
Не Дайся ..... .05
Пощо Сповідатися? ..... .05
Як Сповідатися? ..... .05
Про Христа Спасителя ..... .15
Упадок Родини ..... .25
Замовляйте—
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ГУРТОВИЙ СКЛАД
ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.

- НАША ПЕРЕПИСКА -

Увага! Звертаємо увагу всіх шановних читачів і прихильників на окладинку нашого місячника. Видніє на ній гарний образ Ісуса Христа, що благословить своєю пресвятою рукою. Образ цей, окрашений гарною українською вишиванкою, намалював славний артист, маляр, пан Дмитро Захарчук з Нортгемптон, Па., Америка. Образ прекрасний, мальований чудовими красками, чисто український. Хочете мати гарний образ у Вашій церкві, пишіть на адресу:

Mr. D. Zaharchuk, Box 67, Northampton, Pa., USA.

** ** **

Подаємо імена тих людей, які щирим серцем приняли оказове число "Голосу Спасителя," полюбили його і бажають його стало читати: А. Воронюк, М. Мерко, К. Маджіс, І. Мерко, М. Буяр, М. Стрільківський, А. Волохатюк, И. Пускадьний, Т. Гаврилюк, Ф. Табінський, М Малькович, М. Щур, Р. Бернат, К. Свентак, О. Котик, С. Вешницький, С. Мішка, М. Вецаль, В. Шминський, І. Баган, К. Ф. Козарчук, І. Дудар, А. В. Маджіс, В. Богонос, А. Гуцуляк, 0. Караїм, П. Шерман, Ф. Галінський, І. Волохатюк, М. Пахолко, М. Дзісяк, Ф. Гречка, І. Палачнюк, М. Данчок, М. Александрович, Й. Яблонський, С. Романко, М. Трач, Г. Ваврик, Д. А. Байда, М. Низильський, І. Яцишин, Н. Цебрик, М. Скакун, В. Задворський, Н. Сологуб, М. Максимець, С. Костенюк, В. Проскурняк, Л. Сулима, П. Баран, В. Ганас, С. Пристанський, Н. Якибів, А. Костюк, О. Процків, п. Басараба, М. Суль, І. Краковець, Е. Курило, І. Федорович, Г. Проскі, М. Гнатюк, Д. Григорців, В. Зварич, М. Лисак, С. Андрейчук, Г. Марко, Л. І. Дмитрів, Т. Чорнобай.

Дай Боже, щоб сотки наших католицьких родин йшли за прикладом наших ревних, примірних читачів, та щоб Голос Божественного Спасителя дійшов аж до їх уший.

** ** **

Не забуваємо за цих, котрі точно що року відновляють свою передплату: Й. Ірза, А. Бараник, -. Томський, А. Потурнак, М. Кунанець, В. Шабатура, В. Ханас, М. Дущак, А. Сукнаський, М. Савчук, І. Белісовський, В. Корнак, О. Глют, Н. Дрозда, В. Библів, К. Комаранський, , С. Дущик, С. Чубій, І. Гутнан, І. Добраник, М. Андрюс, В. Черепущак, п-ні Поллярд, О. Гринків, М. Гильва.

До тих усіх, що ще не відновили своєї передплати, ми щиро звертаємось, щоб були такі добрі як найскорше вирівнати свою залеглість, щоб газетка не проходила до них "на тайм."

Вам щиро вдячна,— Адміністрація Голосу Спасителя.

АНУ,— ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на наступні питання знайдете на 5-ій сторінці обгортки).

1. Прийшовши в захристію, священик обмив собі руки й хоче збиратись на Службу Божу. Скажіть: **а) Які священні одежі** має він тоді на себе вдягнути? б) **В якім порядку** треба ті одежі священикові **подавати?**

2. **Чи Ісус умер** на Хресті **тільки** за вірних, чи **також** і за поган?

3. Наша Служба Божа так уложена, що вона пригадує нам цілу історію Господа Нашого Ісуса Христа, від Його Народження в вифлеємськім вертепі, аж до славного Вознесення на небо. Про це, може бути, чули ви вже нераз. А тепер спитаємо: **коли на Службі Божій символічно представлене Воскресення Христове?**

4. **Котрий** із усіх гріхів є **найбільший? Чому?**

5. **Хто,** гадаєте, мав **сильнішу віру:** Ісус Христос,— чи Пречиста Діва Марія?

6. Між сімома Христовими Тайнами є такі, що їх катехизм називає **Тайнами живих,** а інші— **Тайнами мертвих.** Що це за така якась дивна назва? Хіба ж не всі Христові Тайни встановлені для живих людей? Чому ж отже деякі з них називати **Тайнами мертвих?**

7. Звідки Церква Христова черпає ту науку віри та моральности, що її своїм дітям постійно проповідує?

8. В часі урочистих церемоній Святіший Отець має на голові **потрійну корону,** що називається: **Тіяра.** Чи знаєте, чому та папська корона **потрійна?**

9. Хто виголосив першу проповідь в Христовій Церкві? Коли це сталося? Чи мав великий успіх той перший проповідник?

10. Ви мабуть нераз уже чули, що римська імперія люто переслідувала Христову Церкву. Жорстокі ті переслідування то втихали то знов вибухали впродовж трьох перших століть. А тепер скажіть: **як називався той римський володар,** що **перший офіційяльно й урочисто** проголосив **повну волю** для християн?

11. Слова **"глаголавшаго Пророки,"** вам напевно знані; ви або самі їх нераз вимовляли, проказуючи **"Вірую"** в часі молитви, або принаймні чули ви їх, коли в церкві на Службі Божій хор співав Символ Віри. Чи вам коли приходило на думку застановитись, що властиво означають ті слова: **"Глаголавшаго Пророки?"** Скажіть.

12. Що властиво означає титул: **Учитель Церкви?** Чи це може те саме, що Доктор Теольогії, або—як звичайно кажуть—Ді-Ді?

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ:

Слава Ісусу Христу.— Дорогі Отці: Залучаю вам одного доля ра яко передплату на ваш дуже гарний і нам корисний Голос Спасителя. Я є дуже задоволений з кожного числа. Желаю вам, щоби ви завсіди могли свій часопис так гарний тримати.

З поважанням,— Стефан Дусик, Мічелвю, Саск.

Габберд, Саск., (Срібний ювілей).—В неділю, 11 червня, зараз пополудні зібралася рідня, сусіди, приятелі і знайомі до дому панства Марка й Катерини Мусій, щоб вшанувати 25-літній ювілей їх супружого життя. Був гарячий день та й у хаті не було б можливо помістити всіх людей, то обід відбувся на дворі. Дух щирости й прихильности панував між всіми присутніми. Видно було, що панство Мусії є шановані в громаді та люблять жити в християнській любові зо всіми. Дарунок "честерфилд" буде для них гарною памяткою тої родинної любови й сусідської приязні. Коло третьої години несподівано приїхав Всеч. о. Копяківський, що мав відправу яких 20 миль звідси, щоб від себе зложити поба жання старим знайомим і ревним парохіянам, нашим ювілятам панству Мусіям. Всіх своїх дітей виховували й виховують на добрих християн, що мають знати свої обовязки супроти Бога, Церкви, свого народу й рідної країни Канади. Трьох їх синів на воєнній службі, один з них за морем. Решта дітей в дома. Дай Боже прожити їм "многая і Благая Літа!"— П. Дмитро Пяста і Никола Голдун занялися збіркою на українську пресу. Зібрали $8.80, які розділено: на Укр. Вісти 4.40 і на Голос Спасителя 4.40. Спасибіг! Никола Голдун.

Дня 25. V. 44. з нагоди весілля панства Юрія Юрчака з Стефанією Білецькою в Роблин, Ман., зібрано на пресфонд Голосу Спасителя $2.30. Заохотив пан Петро Знак, а колєктою занявся п. М. Півнюк.

Впреподобний Отче,—Залучаю $4.85 зі збірки на пресу з нагоди весільного обіду п. Павла Стасюка й п-ни Анни Зімроз у Бобулинцях. Обід відбувся без танців у п. молодого, коло Гендон, Саск. Присутна була лише близька родина молодих. п. Мартин Зімроз занявся збіркою на католицьку пресу. Жертвували як слідує: панство Ав. Ямнюк 75ц.; панство Гр. Ямнюк 1.00; Т. Квятковський 25ц.; Ст. Зімроз 25ц.; Т. Зазуля 25ц.; Мар. Зімроз 50ц.; о. Головка 1.00; п. Ганькевич 25ц.; п. Кралька 50ц.; Н. Стасюк 1.00; Пар. Стасюк 1.00; Д. Ямнюк 25ц.; пані Д. Ямнюк 25ц.; пані Зімроз 25ц.; Ів. Ямнюк 25ц.; панство Недоборський 50ц.; панство П. Стасюк 1.00; пані Кралька 50ц. Разом $9.75

Половину призначено на "Голос Спасителя" а половину на Укр. Вісти. Подав Мартин Зімроз.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 16, Число 7. Липень 1944

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛИПЕНЬ

Пристойність у книжках і фільмах.

З-поміж усіх Божих сотворінь, що існують на цім світі, тільки людина має вільну й непримушену волю, й може вибирати між добром і злом. Завдяки тому привілееві свобідної волі людина може підійнятись до найвищих висот, але може також упасти й на дно найбільш огидного пониження. Господь Бог нікому своєї помочі й ласки не відмовляє; Він простягає свою вселаскаву руку до всіх, бо всіх щиро бажає на добру дорогу направити, й до щастя вічного довести. Але все таки шанує Господь Бог свобідну людську волю, й нікого з людей не тягне Він до неба силоміць.

Взявши це все на увагу, ми легко можемо вияснити собі, чому то на світі стільки зла, стільки гріхів, стільки всякої моральної гнилі. Не Господь Бог тому всьому винен, а винна сама людина, що свідомо й добровільно Божу ласку від себе відкидає та, замість вірно служити Небесному своєму Сотворителеві, віддається на службу ворогові пекельному—діяволові.

І на ту огидну службу людина присвячує нераз усі свої сили, усі талани, що їх із щедрої Божої руки одержала. І в тій службі діявольській дуже часто людина стає така завзята, що їй власного свого упадку вже замало. Вона хотіла б своєю гниллю заразити ввесь світ, хотіла б моральну отруту розілляти по всій кулі земній.

І тому береться вона писати книжки й фабрикувати фільми. І чим більший у такої людини письменницький талан, чим більші в неї театральні здібності, тим більша небезпека,що ті неморальні книжки й ті непристойні фільми зіпсують велику масу людей.

В сьогоднішніх часах таких книжок і фільмів, на жаль, у світі багато, страшенно багато. І тому нечисті води неморальности й зіпсуття розливаються по сьогодні так широко, й усюди загрожують душам вічною загибіллю.

І коли про це хоч трохи уважно подумати, то аж лячно робиться на душі, бо (здається) на те лихо ніякої ради нема. Одну-другу злу книжку або фільму можна б ухопити в руки та кинути в огонь. Але що робити супроти сотень, і тисяч, і мільйонів таких неморальних книжок та фільмів?

Що робити?... Робім, що в наших силах, щоб те лихо бодай хоч трохи в світі зменшити. А те, що понад наші сили, поручім Господу Богу. Просім щиро Ісуса Христа, особливо цього місяця, щоб Він ласкою своєю вплинув на тих здібних авторів злих книжок та на фабрикантів злих фільмів, та щоб піддав їм гадку вживати своїх таланів на услуги правди та чесноти, а не на услуги брехні та неморальности. Будьмо переконані, що молитва щира, сердечна може в цій справі багато вчинити; вона може випросити в Бога ласку широго навернення для неодного з тих могутніх та дуже небезпечних сівачів зіпсуття.

НАСАМПЕРЕД СІЯТИ—ПОТІМ ЗБИРАТИ

Одучи раз на прохід, учений монах Дунс Скотус стрінув селянина, що своє поле орав, а при тім так страшенно кляв та й Боже ім'я зневажав, що аж лячно було слухати.

Скотус підійшов до нього ближче й просив його покинути ті прокльони та безбожні слова, кажучи, що то великий гріх таке говорити.

Селянин на те ось що відповів:

"Хіба ж це робить якусь ріжницю, чи я буду проклинати, чи ні? Адже Господь Бог уже від віків знає, де я опинюся по смерті; якщо Він знає, що я піду до неба, то хоч би я й не знати як проклинав, то це мені не пошкодить, і я таки до неба дістанусь. І навпаки: якщо Бог передбачив, що я маю бути в пеклі, то хоч би я й не знати, як побожно жив, то воно мені зовсім нічого не поможе, і я таки піду до пекла.

І лишив учений монах на те напів зоране поле, та й каже:

"А на що ж ти, чоловіче, ореш це поле? Адже Господь Бог уже від віків знає, чи на полі твоїм зародить пшениця, чи ні; чи буде велике жниво, чи ні."

"Ну," каже селянин: "це інша справа,—я мушу орати й сіяти, якщо хочу діждатися доброго жнива."

"Так само," відповів йому Скотус: "мусиш сіяти за життя добре зерно християнських чеснот, якщо хочеш збирати колись гарні плоди в вічності."

РАННЯ ПІСНЯ-МОЛИТВА

Як зо сну я вранці встану, і навколо себе гляну,
Стану Бога вихваляти, Його Ім'я величати;
Що позволив ще збудитись, сном солодким покріпитись,
Подав сили та охоти, свіжі руки до роботи.

* * * * * *

Бо багато з тих не встало, що до сну вчора поклались...
Мені ж, Боже, дав Ти жити, щоб Ім'я Твоє хвалити,
Твою волю виповняти, любов Твою прославляти,
Життя в ласці закінчити, небо вічне заслужити.

* * * * * *

Дай цей день так перебути, щоб про Тебе не забути,
Щоб гріха не допуститись, і без ласки не лишитись.
Дай здоров'я, дай охоти нам до пильної роботи!
Благослови наші труди, хай славлять Тебе всі люди!

* * * * * *

Благослови ниви наші, дай нам хліба, много паші,
Дай тепла, коли нам треба, роси й сонця з Твого неба,
Дай нам в згоді всім прожити, щирим серцем всіх любити,
Від гріха все утікати, в правді жити й умирати.

* * * * * *

Боже, Отче України, підійми її з руїни!
Подай Неньці нашій волю, Народові кращу долю,
Щоб він радий та веселий, заселяв свобідні села.
Щоб ми всі Тебе любили, й Тобі вірно все служили.

* * * * * *

А Ти, Матінко Маріє, Непорочная Лепіє,
Проси Сина свого в небі за нас у кожній потребі;
Нене наша наймиліша, Заступнице найщиріша,
Змилуйся, Нене, над нами— українськими синами!

* * * * * *

В. Вихопень,
Сіба Біч, Алберта.

Запашне Зілля

Сталося те в одній із численних подорожей славного канадійського місіонаря Отця Лякомб'а серед індіянського племени Крізів, що розтаборились були поміж двома річками, Лябіт і Батай. Гостра зима саме тоді досягала вершка своєї холоднечі й глибокі сніги вкривали землю кругом. Заледве Отець Лякомб устиг розкласти своє обширне шатро, як уже стала сходитись до нього старшина племени, щоб його щиро привітати. Всі вони були ще погани, але до місіонаря відносились дуже прихильно. Прийшовши до нього, вони сідали всі кругом великого огнища, тільки начальник їхній стояв. Був то мужчина середнього росту, гарної будови тіла. Великі та бистрі очі свідчили про його сильний розум. Вираз обличчя був лагідний, милий. Його звали Вікаскекісеїн, цебто по-українському: "Запашне Зілля."

—Чи не маєш ти, Чорна Рясо, яких ліків?—запитав він по хвилі Отця Лякомб'а.

—Так, маю деякі,— відповів місіонар.

—Мій зять дуже хорий. Чи не хотів би ти, Чорна Рясо, йому помогти?

—Дуже радо,—але скажи, що йому бракує.

—Я скажу йому прийти до тебе, то сам побачиш.

—А скільки йому років тепер?

—Тридцять і п'ять; він дуже сильний. Але через хоробу й терпіння він дуже ослаб. Я вже далі не годен дивитися, як він тяжко мучиться, страждає.

Начальник послав по хорого, а сам став місіонареві розказувати нещасну пригоду, що трапилась його зятеві.

—Буде тому вже зо два місяці, в часі одного бою, його рушниця вистрілила несподівано та зранила йому руку. Тоді він перев'язав собі рам'я сильним ремінцем понижче пліктя, і своїм гострим, ловецьким ножем відрубав собі поторощену долоню враз із пальцями аж по кістку. Через сильний мороз та брак відповідних ліків йому дуже погіршилося; і тепер уже все рам'я хоре аж до пліктя. Але от він сам уже йде.

Оглянувши хорого, Отець Лякомб побачив, що рана була дуже небезпечна, бо вже кинулась була ґангрена. Аж страшно було дивитися.

—Ні, друже, це буде для мене занадто тяжко,— сказав він начальникові: це такий випадок, що навіть найбільші лікарі в моїм краю були б направду в клопоті. А якже братись до цього мені? Я ж немаю ані лікарського знання, ані практики.

Начальника "Пахуче Зілля" вся ота місіонарева бесіда ні трохи не переконала. Звернувшись до своїх індіян, він півголосом промовив:

—Якби ми були християни, то він його лікував би, а так —він нічого не зробить...

А потім, звернувшись до місіонаря, він сердечно благав:

—Поможи нам, Чорна Рясо, поможи! Роби, що Ти годен. Коли нам зробиш цю прислугу, то й ми готові зробити для Твого Бога все те, чого тільки від нас зажадаєш.

І так Отець Лякомб опинився у дійсно скрутнім положенні...

Без відповідних хірургічних приладів, без потрібних аптичних річей та ліків, а передовсім без конечного знання... хто посмів би братись за таке важне й відповідальне діло? Клопіт отже був не абиякий. Довго Отець Лякомб не міг рішитись на одну з двох думок: лікувати хорого, чи оставити його. В однім і другім випадку треба було конче зректись надії навернути те дике плем'я Крізів на Христову Віру. Бо ж надії на те, щоб оздоровити хорого— не видко було ніякої. Хіба Господь Бог схотів би дати якусь надзвичайну поміч... Та й чому не схотів би?... Адже тут річ іде про Його славу! І ревний місіонар, всім своїм серцем звернувся до Неба просити помочі у Всевишнього:

—Боже Всемогучий! Ти, що єси Паном життя та смерти, допоможи мені врятувати життя цій людині!... Тут конче потрібна операція: керуй отже, Господи, моєю невправною рукою, та додай мені сили й відваги, щоб я поборов свою непевність та тривогу. Так, Тобі, Небесний Дателю Життя, поручаю цього бідного хорого, а разом із ним віддаю Тобі й увесь його нарід; всі вони напевно стануть християнами, якщо Ти, Господи, увінчаєш добрим успіхом оце моє тяжке підприємство!

Після молитви, він звернувсь до начальника:

—Ну, коли вже мене так дуже просиш, я постараюсь зробити все, що тільки в моїх силах, попробую навіть того, що майже неможливе. Коли б одначе зять твій помер, то прошу тебе, не май про мене ніякої злої думки... Та, насамперед скажи мені, чи твій зять витривалий на терпін-

ня. Бо терпіти прийдеться йому ще багато, поки стане здоров.

—О, щодо цього, то будь спокійний: терпіння ніколи не пякало мого зятя. А навіть коли б він і вмер, то ти цьому не винен, і нічого злого за це тобі не станеться.

Зворушений Отець Лякомб узявсь негайно за роботу. На хорого рамені індіянина був іще цупко затиснений ремінець із шкури буйвола, та спиняв тільний рух крови. Це саме й було причиною всього лиха. На разі одначе годі було зняти той ремінець. Набрякле тіло опухло було кругом, та оточувало ремінець валочками, що були повні вже гнилої матерії. Місіонар насамперед оглянув старанно своє власне рам'я, щоб добре знати, куди йдуть жили; він дуже боявся зачепити жилу в рамені хорого індіянина. Потім, узявши гостру бритву до рук, він прорізав у відповідному місці. Відразу витриснув струмок гнилої матерії, й поплив із протятої пухлини. Індіяни, що стояли кругом, і все те зблизька бачили, показали виразні знаки свого признання. Заохочений отим першим успіхом, Отець Лякомб узявсь мерщій до дальшої роботи. Насамперед усунув він той нещасний ремінець, потім рану очистив, випалив салітраном срібла, та старанно обвинув. Сповняючи обов'язки справжнього лікаря, він приписав хорому цілковитий відпочинок і відповідну дієту. Потім сам він подбав, щоб докладно виконано його приписи. Потім старанно пильнував хорого, молився, й пекав висліпів свого лікування. А ті висліди небавом показались справді чудові. З кожним днем хорому робилось легше, а по трьох тижнях він був цілковито здоров.

Можемо легко уявити собі, яка була радість та захоплення усього того індіянського племени, коли побачили такий надзвичайний успіх. Всі намагались показати місіонареві, як дуже його цінять та люблять. А він, пам'ятаючи про своє Боже післанництво, тільки чекав доброї нагоди, щоб начальникові пригадати його врочисте пріреченя.

І от одного вечора, коли гомін дзвінка став скликати індіян на молитву, побачив Отець Лякомб, що й начальник "Запашне Зілля" прийшов, та й привів ще своїх найближчих, може яких сорок людей. Не зважаючи на ту милу несподіванку, молитви відбулись у такім самім порядку, як звичайно. Аж потім, коли побожна церемонія скінчилась, "Запашне Зілля" попросив, щоб йому позволити говорити:

—Ви всі присутні,—сказав він: "ви всі, що мене ось тепер слухаєте, напевно дивуєтесь, що й я цього вечора прилучився до христіян. Всім вам відомо, як вірно боронив я завжди релігію наших батьків, дідів, та прадідів. Як начальник племен, я завжди був перший між ворожбитами, щоб боронити вас від нападу злих духів, та стягнути на вас добру долю. Але сьогодні, в присутності правдивого вчителя життя та нашого великого приятеля, мужа молитви, я сміло проголошую перед усіма тут зібраними, що вирікаюсь усіх наших дотеперішних вірувань та забобонів, і хочу прийняти релігію "Чорної Ряси."

Проказуючи ці слова, начальник "Запашне Зілля" припав до ніг місіонареві й просив назначити його святим знам'ям христіян. Зворушений місіонар, узяв руку начальника та й перехрестив його. При тім сказав він до нього ті самі слова, що їх колись святий Ремігій говорив навернененому франконському королеві Кльодвихові:

"Хоробрий начальнику: з цієї хвилі шануй те, що ти досі нищив та палив, а пали та нищ те, що досі ти шанував!"

Так то начальник індіянського племени Крізів став христіянином. За його прикладом пішов і його оздоровлений зять, та й усе найближче оточення.

Кілька місяців побув іще місіонар між індіянами, навчаючи їх та підготовляючи до святого Хрищення. Одного разу вернулися індіяни ввечері з ловів додому. Ті пови повелися їм так щасливо, як ніколи перед тим. Усі приписували той надзвичайний успіх впливові нової релігії, що її вони мали прийняти. Всі отже, повні втіхи та радости вернулися вони до озера Лябіт, щоб місіонареві за це подякувати. Потім серед дикої прери влаштували вони величавий бенкет.

Отець Лякомб, користаючи з їх радісного запалу, скликав їх разом кругом свого шатра на вечірню молитву. При тій нагоді дав він їм ще неодну гарну науку. Всі присутні слухали побожно та уважно. Потім, за добрим старим звичаєм, жінки та діти відійшли до своїх шатер, а старші мужчини, що остались, позакурювали люльки та стали поважно балакати. По якімсь часі начальник "Запашне Зілля" так відізвався до Отця Лякомб'а:

"Чорна Рясо, мій друже, ти задумуєш мене охристити, але чи знаєш ти все те велике зло, що я колись у житті заподіяв? Якби ти знав, ти може б і не хотів...

Зворушений цією покірною простотою серця, місіонар показав свій великий хрест, і так говорив:

—Дивись, начальнику, "Запашне Зілля",—чи бачиш, хто тут на цім хресті розп'ятий? То Божий Син, прийшовши з неба на землю, дав себе до хреста прибити, щоб бідних грішників спасти. Тепер Він лиш одного домагається від грішника.

—Чого?—спитав начальник.

—Він домагається, щоб грішник жалував за свої гріхи. Чи ти жалуєш? Чи тобі прикро, що ти в житті допустивсь великого зла?

—Чи мені прикро?... О, так, я вже від давна оплакую свої злочини, бо знаю, що страшну кривду заподіяв я Великому Духові. Але от почекай, Чорна Рясо, поспухай, яке було моє минуле життя. Всі мої близькі й знайомі, що тут присутні, можуть засвідчити, чи говорю правду.

—Я ніколи не знав, ні свого батька, ні матері, бо з маленької дитини остався на світі круглим сиротою. Одна стара жінка взяла мене за свого, й уважала мене за свого сина, а я любив її, мов рідну матір. Я бачив нераз, як вона над моєю долею плакала та побивалась, що я такий бідний, опущений, та що всі від мене бокують. Бо серед наших людей з-давен-давна такий якийсь звичай закоренився, що всі погорджують сиротами, і трактують їх гірш від псів. Такі отже сумні та невеселі були мої хлоп'ячі літа.

—Всюди, де тільки я показувався, називали мене: "Єкаска," цебто "Такий, що не має імени."

—Скільки я тоді страшно терпів, ніхто того не знав; не знала того навіть та добра старушка, що мене за свого сина прийняла. Я нікому свого болю не відкривав, і здушуючи все терпіння в самім собі, чекав я тільки доброї нагоди, щоб виробити собі славне ім'я. Бувало нераз хотів я вибиратись із другими в воєнні походи, але мене з погордою відкидали; вони вибирались до бою добре озброєні: все їм на дорогу приготовила, чи то жінка, чи наречена, чи мама, чи добра, рідна сестра; і кожний раз, як вирушали вони в похід, то супровожали їх голоси щирої заохоти, та й гомоніли сердечні желання... А я, нещасний, оставався далі сам, всіма опущений, та погорджений, бо кому в голові міг бути той, що не мав ніякого імени?

Але коли мені скінчився сімнадцятий рік, я сказав собі рішуче: тепер уже остання пора, щоб уже стати чимось, або щезнути-пропасти раз-на-завжди. Про це знала лиш моя старенька прибрана мати, моя щира опікунка. Я постановив собі ділати в якнайбільшому секреті. Десь роз-

добув я стару якусь рушницю, приладив аркан, лук і сагайдак, повен затроєних стріл. Так озброєний, розпрощався я з прибраною матір'ю, та потайки випустивсь у дорогу, певний того, що ніхто не буде журитись моєю неприсутністю.

П'ять день і п'ять ночей ішов я безперестанку вперед, пильно розглядаючись на всі боки, чи не побачу де ворожого табору. Я постійно ділав з якнайбільшою обережністю: на ніч вишукував я собі яку гущавину або печеру, і ховався туди, мов дикий звір. Аж одного вечора завважив я над берегом річки великий табор "Чорних Ніг." Я дійшов отже до мети своєї мандрівки, одначе треба мені було тоді ще подвоїти свою обережність. Я засівся в якомусь рові, і всю ніч перебув так, схований у хворості. Як уже стало світати, я з радістю завважив, що зо своєї схованки зможу легко бачити все, що діється в таборі "Чорних Ніг," і скільки там коней було на рівнині.

Небавом якийсь чоловік, високого росту, вийшов з табору та пустився в напрям моєї схованки. Нещасний!... Він бажав вилізти на горбок, і там, ув імені свого племени віддати поклін Настусові, цебто Ясному Сонцю. Він і не підозрівав, яка страшна доля чекала його. Признаюсь одначе, що я трохи вагався, щоб його отак підло та підступно вбити; але згадка про своє нещасне життя заохочувала мене потоптати всяке почуття милосердя. Мені здавалось, наче б до мене кликав якийсь голос: "Убий його! Убий!... Здобудь собі ім'я!... І я послухав. Коли старець підійшов уже ближче, я повалив його одною стрілою, а побачивши, що він іще дихає, я прискочив до нього, і вбив йому ніж у саме серце.

Потім жорстоко й холодно-кровно зачеркнув я на голові померщого криваве колесо, і здер із черепа так званий скальп, цебто шкіру з волоссям. В ту хвилю здавалося мені, що я ще ніколи в житті не бачив такого гарного волосся, як те. В своїй радості я вирвав кулак запашного зілля, що в тім місці росло, та й заховав у кишеню. Нащо я це властиво зробив, я й сам не знаю.

Та на цім іще не кінець: мені прийшло на гадку покрасти також усі ті коні, що паслися перед табором "Чорних Ніг." Треба було спішитися, бо кожної хвилі можна було сподіватись, що вийдуть люди з табору, а тоді всі мої плани будуть зніве чені. Не надумуючись довго, я відважно кинувся з арканом у руках до коней. Та вони, наполохані, здебільшого порозбігались на всі боки. Лиш до одного

з них удалося мені підійти доволі близько. Вхопивши його за гриву, я скочив йому на хребет, і пігнав як вихор, а слідом за мною став бігти й увесь кінський табун. Але, хоч як я швидко ділав, то все таки в таборі це запримітили, й дали знак на тривогу. Негайно сотні озброєних вояків кинулись за мною в погонню. Щоправда, їхні зусилля були даремні, бо ж вони не мали вже коней, а я тим часом гнав усе вперед та вперед. Побачивши— що вже годі мене буде здігнати, вони дали мені спокій. Але я все таки не переривав своєї шаленої їзди, спиняючись тільки на те, щоб трохи відітхнути та напоїти коні.

Другого дня, коли зачинало світати, я здалека побачив шатра свого власного племени; але з людей ніхто ще не показувався,—видко, що спали ще всі міцним сном. Я переправився вплав через річку Лябіт, і вїхав до табору, як славний тріюмфатор-переможець. З собою привів я щось сорок коней. З великої радости мені хотілося тоді співати, або кричати з усіх сил. "Вставайте!... Вставайте! закликав я повним голосом: Той, що досі не мав свого власного імени, вертається до вас, як лицар-переможець! Тіштеся отже, старі та й молоді, радійте, хоробрі воїни, та немічні діти й жінки! Нехай ті, що не мають коня, прийдуть до мене, а всіх обділю, бо в мене табун великий!"

Почувши мій голосний крик, люди повибігали з шатер. Небавом огорнуло їх усіх надзвичайне зворушення та захоплення. З великої втіхи та радости не знали просто, що робити. І воїни, і жінки, і навіть малі діти тиснулись до мене з усіх боків, серед радісних криків. За чергою приступали до мене й старці, та стали мене поздоровляти: "Ти хоробрий юнак,"— говорили вони. Підійшов до мене накінець і сам начальник племен, і так промовив: "Ходи, мій сину, нехай обійму тебе, бо ти герой!"

Тоді пригадав я собі, що маю в кишені запашне зілля, зірване на тім самім місці, де поклав я трупом першу жертву своєї гострої стріли; те зілля дав я до рук одному з найстарших серед громади. Він узяв його, й звернувшись до всіх присутніх, закликав урочисто: "Запашним Зіллям" будемо звати нашого хороброго героя! Так, нехай із цього дня вже ніхто йнакше не кличе його, як "Запашне Зілля." Він буде одним із великих проводирів нашого народу!"

Потім прийшла черга на мою прибрану матір. Простягнувши до мене свої старечі руки, вона серед радісних сліз промовляла: "Сину мій, тепер ти вже не сирота. Тобі

вже дозволено сміло підняти голову вгору, й приставати з найхоробрішими мужами. Тепер уже я можу спокійно вмирати, бо ти, що не мав ніякого імени, маєш чудове та славне ім'я: "Запашне Зілля."

На цім закінчив своє цікаве оповідання великий начальник племени Крізів. Потім звернувся він до Отця Лякомб'а й запитав: "Мужу молитви, скажи мені, чи тепер, коли вже знаєш мій великій гріх, можеш мене охристити? Чи може я негідний належати до товариства християн?"

Опанувавши своє зворушення, Отець Лякомб так промовив до зібраних:

"Діти мої, й приятелі мої! Бог християн, найвищий Начальник неба й землі, Той, що все сотворив і все в руках своїх держить—напевно любить усіх своїх дітей, навіть найбільших грішників. Він бажає щастя всім людям, і тішиться, коли вони жалують, що гріхами своїми заподіяли Йому смуток і прикрість, та обіцяють на будуче тих гріхів пильно стерегтись. Так, наш ласкавий Бог охоче прощає бідному грішникові, що приходить до Нього й бажає кинутись у Його обійми, кажучи:

"Боже мій, признаю, що я тяжко согрішив,—прости мені, бідній, проступній дитині! І вам усім, що просите в Нього прощення, й хочете Його щиро любити, Він радо відпустить усе, і прийме вас колись до свого Небесного Царства."

Кілька днів опісля начальник "Запашне Зілля" прийняв святе Хрищення, й одержав ім'я Авраам. Разом із ним охристилась і його жінка, й назвали її Сара. Навернення те мало великі наслідки. За таким прикладом не вагалось піти багато інших індіян. Бо "Запашне Зілля" був завжди у великій пошані між своїми людьми. Він відіграв важну ролю в угодах, що їх канадійський уряд зробив із племенами Крізів, Ассінебоїв та Чіппевеїв.

** ** **

Недовго перед тим славним навернення, в часі одної з місіонарських своїх виправ по північній Канаді, сидів раз Отець Лякомб серед чималої громади диких Крізів, що саме приготовлялись до Святого Хрищення. Саме тоді, як місіонар пояснив своїм слухачам правди святої Віри, ввійшов якийсь гибрид і приніс Отцеві пошту: цілий пакунок листів та часописів. Місіонар, із великою радістю, взявся негайно переглядати ті дорогоцінні скарби.

—Ви, покищо куріть собі свої люльки,— сказав він до індіян,— а я буду читати.

Одначе індіяни були цікаві знати, які то новинки одержав їх місіонар. Тому тиснулися до нього, як малі діти, й ніхто не думав вертатись до свого шатра, хоч була вже доволі пізня година вночі.

На жаль, перший лист приніс Отцеві смутну вістку, що його старенький батько помер. Сльози покотились із очей хороброго місіонаря. Індіяни, здивовані, переглянулись між собою, й знаками виразили, що їм це не подобається. Великий їх начальник "Запашне Зілля," (він іще тоді був поганин) встав і зачав розпитувати, чого Отець Лякомб плаче.

—Цей лист,—відповів місіонар: сповіщає мене про смерть мого батька.

—Як то?! закликав індіянин: Ти, такий великий муж молитви, і Ти плачеш?! Хіба ж Ти нам не говорив, що в смутку, замість плакати й нарікати, маємо всім серцем піддатись волі Великого Духа? Ану, Отче, дай нам добрий приклад. Щоб ми були певні, що Ти піддаєшся волі Великого Духа, візьми цю люльку до уст та й потягни собі з неї кілька разів. Це буде для нас виразний доказ.

Отець Лякомб навіть не сподівався такої науки від тих нещасних індіян. Він трохи застидався, і просив, щоб йому простили оту його хвилеву слабість. А начальникові "Запашне Зілля" він щиро погратулював за таку мудру науку. Потім, сильно потягаючи люльку, він спокійно переглядав свої листи. Начальник "Запашне Зілля" не зводив з нього своїх бистрих очей. Він запримітив, що нараз обличчя місіонаря заблисло радістю. Отець Лякомб підняв свої очі до неба, а на очах знову показалися в нього сльози. Але то вже були сльози щастя тя радости. У руках держав він лист Папи Пія IX. У тому листі Святіший Отець оповіщував вселенський Собор, і проголошував апостольське благословення для всіх вірних.

—Що там таке написане в тім листі?—запитав начальник: там мусять бути якісь дуже гарні новинки, бо бачу, що ти задоволений.

—Так, дійсно, — відповів місіонар. —Це лист від великого Вчителя молитви, що скликає до себе інших учителів молитви...

—А як називається той великий Учитель молитви,

—Його ім'я: Пій IX.

—Ану, будь такий добрий, покажи мені цього листа від великого Вчителя молитви.

—О, дуже радо,— сказав місіонар і подав йому до рук

папську енцикліку.

Великий начальник, беручи в руки той цінний документ, випростувався на знак великої пошани. Потім підняв енцикліку високо понад голову, щоб усі товариші могли її бачити, й запитав поважно:

—Отче, скажи, в котрім місці великий Учитель молитви поклав свою руку на цім папері, щоб виписати своє ім'я, та й нас поблагословити?

—Ось, тут,—сказав Отець Лякомб, показавши рукою те місце.

Тоді начальник "Запашне Зілля" поклонився, зробив на собі знак хреста, та з пошаною поцілував підпис Святішого Отця, й заохотив других індіян зробити те саме. Прикладаючи свої уста до підпису, всі вони, один по однім говорили:

—Це принесе нам щастя.

—Так,—відповів місіонар,— сьогодні ви ще тільки оглашені, але небавом, коли приймете святе Хрищення, станете дітьми Святішого Отця Пія IX.

—Ану, повтори ще раз його ім'я, щоб ми могли добре запам'ятати.

Зворушений місіонар повторяв по кілька разів, і їм казав повторяти. "Запашне Зілля" знову випрямився, і в ту хвилю мужеське лице його неначе переобразилось. Глибоким голосом, повним зворушливої пошани й любови, він два рази повторив: "Пій IX..."

—Пій IX... хай живе Пій IX, що небавом стане нашим найдорожчим Отцем!...

—Я не міг здержатись від плачу,—росказував опісля Отець Лякомб.

—Так я плакав, бачучи, що велике ім'я нашого спільного Отця так сильно зворушувало тих нещасних дикунів. І прийшло мені тоді на думку, що та щира любов напів диких індіян бодай почасті направляє ту страшну кривду, що її допускаються проти Святішого Отця численні Його вороги по ріжних культурних краях у світі."

Після тієї незабутньої пригоди в таборі диких Крізів Отець Лякомб написав листа до свого епископа Преосвященного Буржета, і росказав йому докладно всі подробиці тієї зворушливої маніфестації. Єпископ Буржет саме тоді вибирався у дорогу до Риму. Тим то Отець Лякомб просив його оповісти ту пригоду Святішому Отцеві.

Старенький Пій IX був надзвичайно зворушений, коли почув, які дивні речі діпає Божа ласка серед диких пле-

мен, завдяки ревності та геройській посвяті великого місіонаря. Великий Папа дав Єпископові листа до Отця Лякомб'а. В тім листі було особливе апостольське благословення для індіян Північно Західної Канади, спеціяльно для тих, що стільки труду собі завдали, щоб навчитися вимовляти: "Пій IX."

ДИТИНА ЗРОЗУМІЛА ВСЕ...

Раз один чоловік голосно хвалився перед своїми сусідами, що вже не вірить ні в що: ні в небо, ні в пекло, ні в душу. Тим часом жінці прийшло на думку, що така безбожна розмова може дуже пошкодити малій донечці, що в кутку хати спокійно бавилась лялькою. Показавши отже пальцем на дитину, жінка шепнула чоловікові на вухо:

"Бійся Бога, чоловіче, перестань цю безбожну бесіду, бо дитину геть цілком зіпсуєш!"

"О, нема страху," відповів на те чоловік: "вона ще мала, і напевно нашої бесіди не розуміє."

"Чому ні?", каже мала донечка: "я, тату, все добре розумію."

"Розумієш?!" аж скрикнув здивований батько: "ану скажи,—про що ми балакали?..."

На те дитина відповіла: "Ви казали, що ніхто не мусить бути ані добрий, ані чемний, ані послушний..."

І так показалося, що дитина не тільки зрозуміла безбожні батькові слова, але також і відчула, що з отих слів виходить. А виходить таке, що коли нема ні неба, ні пекла, ні душі, то не треба вже нікому бути ані добрим, ані чемним, ані послушним, і вільно кожному робити, що тільки захоче.

Цей приклад ясно показує, як дуже треба берегтись, щоб у присутності дітей ніколи не говорити чогось такого, що їх моглоб зіпсути та згіршити. Діти надзвичайно люблять прислухуватись до розмови старших людей, і вони нераз багато більш із тієї розмови розуміють, ніж декому може здаватися. Горе отже тому, що в присутності малих дітей над язиком своїм не вміє панувати, й своєю грішною, непристойною бесідою заражує невинні дитячі душі! Краще було б (каже наш Божественний Спаситель) якби такий гіршитель почепив собі до шиї важкий млиновий камінь, і пірнув аж на дно моря глибокого! Тоді принаймні пропав би тільки він сам один, а так—неодна невинна душа через нього зіпсується та на віки вічні пропаде.

Всі Хрести є Тяжкі

Бувають люди вічно заздрісні, вічно невдоволені; через оту свою нещасну вдачу вони страшенно терплять. Постійне невдоволення огірчує їм і найсолодшу радість; воно є немов той цвях у черевику, що все докучає, все коле, за кожним порушенням.

Семен і Роман були близькими сусідами щось дванадцять років. Жили з собою завжди в добрій злагоді, і може й ніколи не було б між ними ніякого непорозуміння, якби не те, що Семен одержав у спадщині гарне майно. Це щастя післав йому Господь у сам час, бо коло Семена саме тоді було дуже круто. Але та спадщина стала для Романа сіллю в оці, й причиною постійної його зависти.

Кожний раз як приходив він до пана Дуваля платити рент за помешкання, він скаржився на свої недостатки, кажучи: "Десь людям все якось дурничка трапиться, а про мене, здається, вже Бог цілковито забув. От наприклад мій сусід Семен одержав такі гарні гроші в спадщині і щасливий, бо має звідки платити свій рент на час, а мені бідоласі ніхто нічого не дасть, і так тяжко приходиться пов'язати оба кінці докупи."

Зразу Роман лиш отак потрохи жалувався; але малопомалу він робився щораз більш невдоволений, огірчений, сердитий, та щораз частіш натякав на багатство свого сусіда Семена.

Одного разу Роман трохи довше, ніж звичайно, запізнився із заплатою ренту. Щоб якось оправдатися, він пішов сумовитий до власника дому, пана Дуваля. Якраз у ту хвилю виходив звідти Семен, веселий та щасливий, що заплатив увесь свій довг. Романом аж потрясло від страшенного гніву, коли побачив свого сусіда. І коли Семен поздоровив його ввічливо, то він лиш головою кивнув, мов за напасть, та й подивився на нього, як вовк на ягня.

Прийшовши до Дуваля, Роман став оправдуватися, що не міг заплатити на час свого довгу. Тоді власник дому напімнув його трохи гостріше, ніж звичайно, й додав:

"От подивіться наприклад на свого сусіда Семена, як він мені все правильно платить. Чому ж і ви не можете мені таксамо платити на час?

Це ще більш обурило Романа.

—Так, так,—пробурмотів він,—як кому гроші сиплються, мов з рукава, то не штука платити. Семен має щастя, то ж не дивниця, що платить на час. А я звідки наберу? Яж ні від кого спадщини не дістав."

—Та, воно правда,—відповів на те Дуваль,— що Семен одержав гарну спадщину, але в нього є також і важкий хрест: адже всі знають, що він постійно слабує, і не має, бідачисько, здоров'я ані за ґрейцар. Я певний, що коли б ви були на його місці, ви ще гірше нарікали б, ніж тепер.

—Ні, пане Дуваль!— рішуче запротестував Роман: "Нема тяжчого хреста, як мій. Бо я мушу працювати та гарувати безперестанку, як той чорний віл у ярмі, щоб якось із останнього стягнутись на заплату нещасного ренту. Хіба ж може бути ще тяжча доля від моєї?!...

Пан Дуваль був собі веселий та дотепний чоловік; а при тім він умів добре розпізнавати характер людей. Він уже здавна запримітив, що Роман має дуже зависну, невдоволену вдачу. І він постановив собі вилікувати його з тієї душевної недуги.

—Як бачу,—сказав він до Романа:— ви були б дуже раді, якби вас хто звільнив від тяжкої вашої праці. Отже я вам це зроблю. Я вас звільню від того нестерпного тягару, що на нього так гірко нарікаєте. Ви кажете, що хрест сусіда вашого легкий, а ваш тяжкий. Отже я готов замінняти вам хрест на ще легший. Якщо приймете той легенький хрест на себе, то я вас раз на завжди звільню від плачення ренту. Чи пристаєте на цю угоду?

—Добре, але я не знаю, що то за хрест такий ви хочете мені завдати на плечі?— запитав неспокійно Роман. Бо він уже побоювався, що не годен буде згодитись на пропозицію Дуваля.

—Не бійтесь,—промовив Дуваль: ви хочете знати, який то хрест дам я вам, замість того, що тепер маєте. Отже дивіться: ось він—той легенький ваш хрест!

За цим словом пан Дуваль узяв у руки кусок крейди, та й намалював Романові на плечах великого білого хреста.

—Уважайте ж, Романе,—докинув він: як довго будете носити цей хрест на своїх плечах, так довго не зажадаю від вас ані цента за рент.

Романові спочатку здавалося, що то тільки такий собі жарт, але коли завважив, що властитель дому говорить поважно, він закликав із великою радістю:

—Ну, пане Дуваль, тепер можете бути певні, що не побачите від мене ані зломаного цента! Такий хрест, як ви

мені тепер на плечі завдали, я готов сміло носити до кінця свого життя

Весело всміхаючись сам до себе, Роман скоро пустився в дорогу додому. Ідучи, він тішився, що трапилась йому така несподівана дурничка. Він сердечно сміявся з легкодушности Дуваля, що так легко подарував йому ввесь довг. Одним словом: Роман ніколи ще таким веселим не переступав порога своєї хати.

Прийшовши додому, він хутко сів, так що жінка в першій хвилі не могла запримітити його білого хреста на плечах. Але як переходила попри нього, щоб накрутити стінний годинник, вона мимохіть глянула на чоловікові плечі, й закликала майже в розпуці:

—Ах, Боже! А то що таке,!!... Де ж ти, чоловіче, був? Адже в тебе на плечах он який великий хрест! Ти певне десь у якімсь ресторані сидів коло горівки або пива, і якийсь п'яниця, мабуть твій партнер, зробив тобі такого збитка. Тепер уже кожний, побачивши тебе, вже здалека пізнає, що ти несповна розуму. А хіба ж то тебе треба було аж так назначувати, щоб показати, що ти дурний? А ну, встань-но мені зараз, і стій спокійно, щоб я могла щіткою стерти з тебе цей хрест.

—А гони ж ти від мене на сто вітрів!—сердито скрикнув Роман: мені не потрібно твоєї опіки. От краще вичисти свої лахи, а мене й мою одіж лиши в спокою!

—А, того вже ніколи не буде!— ще голосніше закликала жінка.— Якже це так? Мій чоловік мав би стати посміховищем усього села?! Ні, не діждуть мої вороги такої радости, щоб могли собі з мене отак насміхатись! Навіть коли б мені прийшлось той плащ твій на кавалки подерти, то не заховаєш того смішного хреста!

Так кажучи, вона зо щіткою в руках кинулась до чоловіка, щоб йому з плечей стерти той білий хрест.

Побачив чоловік, що нічого не вдіє, та що жінка йому спокою не дасть. Заклявши тяжко з досади, він вибіг отже з хати, та гримнув дверима так, що мало шиби з вікон не повипітали.

—А то варіятка!—бурмотів сам до себе Роман, ідучи дорогою: — якби була трохи спокійніша, я був би їй геть усе чисто росказав. Була б отже довідалась, яке то велике щастя мене сьогодні стрінуло. Але вона дійсно не варта, щоб їй таку радісну вістку росказати.

—Гей, Романе, чекайте,—закликав старий Федько, в хвилі, коли Роман скручував на розі хати,—а то що в вас

таке на плечах?

—Пильнуте свого носа, а не чужого проса!—відворкнув неприв'ітно Роман, і пішов далі.

Не довго потім надійшла Ганя, дочка купчихи, що мала недалеко крамницю. Дівчина задержала Романа, кажучи:

—Пане Романе, позвольте, прошу вас, то я вам зітру той білий хрест, що хтось вам його на збитки на плечах намалював.

—Йди, йди продавати свої оселеці, ти нездарнице дурна,—відрубав їй гостро Роман,— а до мене не мішайсь!

Перелякане дівча бігцем утекло до крамниці своєї матері. А Роман тим часом наблизився до хати різника, що саме в ту хвилю стояв на порозі, та розмовляв зо своїм сусідом ковалем.

—От щастя, Романе, що ви надійшли!— закликав різник: я вас тепер якраз дуже потребую.

Але заледве зачав він Романові пояснять, в чім річ, як надійшла стара Катерина, й закликала:

—Гей, пане Романе, а то що за чудо таке у вас на плечах?!

Роман обернувся до неї, бажаючи сказати їй, щоб його лишила в спокою, та в ту хвилю коваль побачив у нього великий хрест на плечах, і став реготати на все горло:

—Ну, дивіться, люди добрі, ще як жию, не бачив я такого дива!... Думаю, що той знак намалювала йому його жінка, бо боялась, щоб він де в місті не пропав між людьми.

Роман побачив отже, що не жарт, та що людям рота не замкне. Щоб уникнути дальших насмішок, йому оставався тільки один одинокий спосіб, а саме: дати ногам знати. Він так і зробив. Почастувавши стару Катерину прізвищем: "Ти стара чарівнице," а обох сусідів назвавши "дураками," він мерщій пустився тікати додому. З кожною хвилиною він виразніше чув, що хрест той зачинає ставати йому нестерпним тягарем.

Зрештою того дня Роман таки зовсім ніякого щастя не мав. Лиха доля очевидячки на нього напосілась. Саме коли він переходив попри школу, як там наука закінчилась, і гурма малих школярів висипалась на вулицю. А між школярами, як самі здорові знаєте, ніколи не бракує збиточників та вітрогонів, що тільки нагоди шукають зробити кому які збитки.

Нашого бідного Романа огорнув страх. Йому здавалося, ніби чує вже за плечима дитячий регіт та крик. І воно дійсно небавом так сталося. Бо заледве минув він фіртку від шкільного подвір'я, як уже гналось за ним щось аж п'ятдесят таких малих збиточників; вони всі голосно реготались, показували на нього пальцями, та з великої втіхи підкидали вгору свої шапки.

—Дивися, дивися!— кричав один із них: він виглядає мов той назначений віл, що його мають вести на заріз!

—Чи ти знаєш,—кричав другий: що він хоче бути хрестоносцем, і піде боротись із Турками за Палестину?

Крики, сміхи, кепкування ставали щораз сильніші. Роман із досади аж побілів. Він обернувся до дітей, і став ганяти за ними, як розлючений пес. Був би може кривавo пімстився на малих збиточників, якби не учитель, що саме в ту хвилю показався на порозі школи. Звернувшись до вчителя, Роман став дорікати йому за те, що в його школі тільки самі шибеники та вітрогони.

—Слухайте, пане,— відповів лагідно вчитель: ви жалуєтесь на дітей, але мені здається, що то таки ви самі в цім випадку завинили, що дали дітям причину до всього того реготу та крику. Адже той ваш хрест на плечах не тільки малих школярів, але навіть і найповажніших людей міг би розсмішити та й вивести з рівноваги.

—Що вас обходить мій хрест? відповів сердитий Роман: Хіба ж мої плечі не належать до мене?

Учитель, усміхаючись, притакнув, і Роман пустився у дальшу дорогу. Але чув, що той хрест зачинає йому щораз більш докучати.

І прийшло йому на думку, що то не так легко прийдеться йому той хрест на плечах двигати, як він собі спочатку уявляв. Бо коли вже першого дня так усі докучають йому своїми сміхами та жартами, то що ж буде тоді, як довідаються, з якої причини носить він оту дивоглядну відзнаку на своїх плечах? Всі тоді скажуть напевно: "Дивися: Дуваль прибив йому до плечей ґенеральне поквітування заплаченого ренту."

Лишаємо на боці всі інші прикрощі, що їх наш бідний хрестоносець мусів витерпіти, чи то на вулиці, чи в ресторані, чи в хаті від своєї дорогої жінки, що не дуже перебирала ні в словах, ні в обходженні.

Якийсь час Роман хоробро відбивав від себе всі отї напади, обгризався, бідачисько, як міг, грозив, ганьбив, лютував. Але вкінці ясно зрозумів, що не буде мати спокою, ні в хаті, ні на вулиці, як довго буде в нього на плечах ве-

ликий білий хрест.

Роздумавши це все в своїй голові, він сам, свідомо й добровільно взяв щітку до рук, і стер нещасну відзнаку зо свого плаща.

Наступного понеділка він завчасу вибрався до пана Дуваля, з грошима в руках.

—А, як ся маєте, Романе?—привітав його весело Дуваль: що чувати коло вас? Я знав наперед, що ви небавом прийдете до мене, щоб уневажнити нашу недавню угоду. Це добра наука для таких людей, як ви, що вічно завидують другим, вічно незадоволені, вічно нарікають на Бога, на свою долю, на себе самих, та й на "всіх і вся."

Коли вам будуть іще коли тиснутись сумні думки до голови, то зараз пригадайте собі, що є над нами добрий, ласкавий Бог, що про нас ніколи не забуває. Вправді Він посилає нам хрести, терпіння й досвіди, але все те пристосовує Він до наших сил, і ніколи не дає нам такого важкого хреста, що був би понад нашу силу. Вже отже більш не нарікайте, що Бог дав вам тяжчу долю, ніж наприклад Семенові, сусідові вашому. Не завидуйте вже більш Семенові, бо не знаєте, скільки йому приходиться нераз гірко терпіти на світі Божому.

Пам'ятайте, що всі хрести прикрі та важкі; а те, що їх трохи осолоджує, та робить їх легкими, то християнська терпеливість, відвага, та добра воля.

Священик, зодягнений у святі ризи, заступає місце Христа, щоб покірно та щиро благати Бога за себе самого й за ввесь нарід. Приносячи жертву, він віддає Господу Богу належну славу та честь, розвеселяє небесних ангелів, випрошує в Бога поміч для живих і вічний упокій для тих, що померли, і сам стає учасником усіх Божих ласк. (Наслідування Ісуса Христа, IV, 5).

Вірте мені: людина, що шукає найперше Царства Божого, ніколи не відчує, що їй чогось недостає до її людського щастя.

(Святий Франц Ксаверій)

ХТО ЇЇ "ЗБІТУЄ"?

Представлена на отсій знимці панна **Марія Козакевич,** що за своє чеснотливе й примірне життя є всіми шанована й поважана в цілій своїй околиці, за короткий час зібрала **29 передплат для** нашої релігійної газетки "Голос Спасителя". Панна Марійка вже від дитинства як тільки навчилася від родичів по українськи читати, була не тільки сама пильною і сталою читачкою "Голосу Спасителя" але й іншим дітям його читала або прочитане їм розказувала. В сьому числі "Г. Сп." є поміщений той її відчит,що вона з ним такий гарний успіх мала. — Ану студентки й студенти українських шкіл! То власне на вакаціях ви маєте нагоду ділом показати що ви не змарнували шкільний рік в католицькій школі. Робіть і ширіть добро на славу Божу і хосен українського народу. Присилайте нам якнайбільше передплат "Голосу Спасителя" а також свою знимку до поміщення в 'Голосі.' Ми вже цікаві хто з вас до кінця вакацій "збітує" п-у **Марійку Козакевич!**

Панна Марія Козакевич

** ** **

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ...

1. Треба Читати. 2. Що Читати?

1. У Божому світі існує такий невмолимий закон, що всяке живе сотворіння мусить їсти, коли не хоче загинути—завмерти. Так: кожна істота, що має в собі життя, мусить шукати відповідної поживи, щоб те життя в собі підтримувати й кріпити до успішної боротьби зо смертю.

Всі рослини,—починаючи з дрібної травички на леваді, аж до гордовитого ливанського кедра, хапаються корінням своїм зем-

лі, і з її матернього нутра жадібно ссуть життєдайний напій.

Маленька мушка, що в повітрі бренить, найдрібніший черв'ячок, що лазить по землі, чують голод, і всіма силами намагаються його заспокоїти, втихомирити. Дрібна пташка кидається в погоню за мухами, хрущиками, черв'ячками, щоб ними насититись, та й нагодувати своїх голодних писклят.

А немічне людське дитя, що в колисці маленькій лежить, теж скаржиться, що воно голодне. І, якби так мама про нього не подбала, якби так не подала йому молока, то воно там, бідне, дуже хутко загинуло б. І в міру того, як людське дитя буде рости, йому треба буде збільшувати кількість тієї поживи. Бо тіло людське, як і тіло кожної живої істоти на землі, підлягає тому самому законові, що каже: **все, що хоче жити, мусить їсти.**

А душа наша?... Хіба ж вона не жива? Хіба ж їй поживи не потрібно? Ах, Господи! З усіх Твоїх сотворінь, здається, що людська душа таки найголодніша!... Де ж отже поживи відповідної знайти, щоб той безмежний голод її заспокоїти?

Тіло наше—зліплене з землі, воно матеріяльне. Тимто й вистарчає йому хліб земний, матеріяльний. Та, душі нашій такого хліба за мало. Бо наша душа—нематеріяльна, духова, й призначена до неба. Їй конче треба хліба нематеріяльного, духового; їй треба хліба небесного. А хто ж їй хліб той подасть?

Ісус Христос, відвічний Божий Син прийшов на цей світ, щоб голод людської душі наситити. Він виразно сказав: Я хліб живий, що з неба зійшов. Хто їсть моє тіло та п'є мою кров, той буде мати в собі життя. Так: Ісус Христос перешукав і небо, і землю, й не знайшов для нашої безсмертної душі кращого хліба, як Він Сам.

А для нашого розуму, що теж відповідної справи потребує, призначив Ісус Христос світло своєї божественної Правди.

Так: світлом Христової Євангелії повинні ми безперестанку годувати свій розум, щоб він не завмер та не занидів у темряві діявольської брехні. **А те ясне світло розкинене в добрих, побожних книжка, у катлицьких місячниках та часописах.** Тому пильно читаймо їх, і жадібно виловлюймо з них кожний промінь того Божого світла, щоб розум наш годувати чистою, здоровою поживою святої Правди. Невмолимий закон, що всім живим сотворінням каже їсти, відноситься також і до нашого розуму. Якщо хочемо щоб у нашім розумі була сильна віра, читаймо такі книжки, що віру святу виясняють, учать і боронять. Коли хочемо, щоб у нашому розумі завжди були правдиві, непофальшовані погляди на людське життя, та на всі найважніші життєві питання, —то читаймо якнайбільш добрих книжок, що такі здорові погляди поглиблюють та поширюють. Коли не хочемо, щоб до нашого розуму, мало-помалу не закралась темрява диявольської брехні, та щоб у голові нам, (не дай Боже!) не "перевернулось", то стараймось читати, якнайбільш читати все те, що добре, чисте, благородне, корисне.

2. Але (спитає може хто) де такого доброго матеріялу до читання набрати? Отже послухайте: Українці-католики, як у Канаді, так і в Америці мають кілька своїх добрих часописів, що їх кожний може з дуже великою користю читати. Якщо не всі, то бодай один або другий із них повинен кожний українець католик передплачувати й пильно читати. На цім місці, я хочу звернути вашу особливу увагу на один із тих релігійних часописів, а саме: на "Голос Спасителя." Місячник той уже від ряду літ виходить у Йорктоні, і заслужив собі загальне признання численних читачів. Про нього можна сміло сказати, що то дійсно "Голос самого Спасителя." Той голос так любо-мило промовляє до нас, що хто раз уважно до нього прислухається, той уже ніколи не хоче з ним розлучитись. Той гарний, наскрізь релігійний місячник, це— так сказати— хатній місіонар Божої правди, та любови Христової: він деколи може більшу користь принести душі, ніж проповідь, що її чуємо в церкві. Бо проповідь у церкві, це деколи, немов той зливний дощ, що хутко перешумить, перегуде, а там уже й забули ми про що бесіда була. А хто уважно читає "Голос Спасителя"; хто потрохи все собі в вільних хвилинах перечитує по кілька сторінок; хто над прочитаним пильно застановляється, й науку "Голосу Спасителя" до свого життя застосовує,— той по якімось часі відчує, що те читання на душу його так благодатно впливає, як дрібний, теплий і кількаденний дощик впливає на спрагнену ріллю. Дош той ніде своїх вод на марне не розливає, бо всі вони добре всякають у землю, і плід приносять стократний.

Візьміть отже той прекрасний місячник до рук; запросіть того чудового місіонаря до своєї хати. В неділі та свята, коли в церкві вашій відправи нема, то найкращим відпочинком для вас, найприємнішою розвагою, буде взяти до рук "Голос Спасителя" і бодай пів годинки читати його. Не тільки ви, старші, але й молодь ваша, а навіть діти малі хай слухають гарного читання про Господа Бога, про Його святі справи, про волю Його святу, про наші християнські обов'язки в родині, в сусідстві, в парафії, в народі. О, скільки менше буде гріхів, скільки більш добра буде робитись на славу Божу та на добро ближнього! Скільки солодкої потіхи та чистої радости сплине в ваше серце! У подружому вашому житті будете мати більш взаємної любови та пошани, діти ваші стануть ліпші та послушніші, з сусідами будете жити в добрій злагоді, й для парафії та церкви вашої станете напевно щедріші, якщо будете пильно читати "Голос Спасителя," якщо

будете перейнятись його наукою.

Тому, на закінчення, я ще раз позволю собі звернутись до вас із щирим закликом: вступайте в ряди передплатників "Голосу Спасителя." Не замикайте вашого серця, ані вашої хати перед тим дійсним вашим приятелем, що вам тільки добра бажає, і неба вам прихилити б рад, якби так можна було. Не відкладайте цієї важної справи на пізніше. Відразу рішайтесь: подайте докладну вашу адресу й віджалуйте на передплату одного доляра, а прекрасний місіонар "Голос Спасителя" буде щомісяця в вашу хату приходити. Дай Боже, щоб разом із ним завітало до вас якнайщедріше Боже благословення, щоб життя вам ставало щораз приємніше, а щаслива вічність щораз сильніш запевнена!

Господь Бог зможе щось більше зділати, ніж людина всилі зрозуміти. Отже піддайся Богові, та впокори свій розум перед вірою, а дасться тобі світло знання, і то стільки, скільки буде тобі корисне й потрібне. Не змагайсь зо своїми думками, не шукай відповіди на сумніви, що їх діявол тобі підсуває. Але віруй Божим словам, віруй святим пророкам Його, а ворог лукавий відчепиться від тебе. (Наслідування Ісуса Христа, IV, 18).

Розум людський слабий, і може помилятися; та віра правдива помилятись не може. (Наслідування Ісуса Христа, IV, 18).

Не хочу рішати, хто більш каригідний: чи той, що злобними словами нищить добру славу свого ближнього, чи той, хто такої бесіди охоче слухає. Ріжниця між ними є тільки та, що перший із них має діявола на язиці, а другий у вухах. (Святий Вернард)

ДІМ УБОГИХ

В часі будови катедри у Філядельфії якийсь сектант приступив до Преосвященного Івана Ноймана, якраз коли єпископ оглядав будову, та й каже:

"Чи не думаєте, що багато краще було б роздати гроші між бідних, замість викидати їх на такі величезні будови"?

"Я власне"— каже єпископ,— "також так думаю й роблю. Дивіться на цих бідних людей: вони тут працюють, а за це кожної суботи беруть гарну заплату. Чи ж не ліпше давати їм гроші в цей спосіб, ніж роздавати милостиню тим, що нічогісінько не роблять, і до роботи взагалі найменшої охоти не мають?"

Сектант, збентежений такою бистрою та дотепною відповіддю, відійшов кажучи:

"Ну, коли ви так на цю справу дивитесь, то може й маєте рацію."

Дві Річки

Раз якийсь подорожній прибув над широку річку, що з голосним шумом котила води свої по каменюках та скелях. Спинившись на високому березі, він став роздумувати: "Чи переходити, чи ні?" Оглядавсь на всі боки, чи не побачить де якого човна, але дарма,—не видко було ніде ні човна, ні мосту. Треба було отже перейти річку вбрід. На щастя показалося, що то було багато легше, ніж він спочатку думав.

По кількох годинах дальшої дороги прибув наш подорожній над берег іншої річки. Вона плила собі тихо, спокійно так, що навіть шуму ніякого не чути було. І от подумав собі чоловік:

—Коли я вранці так легко перебрив широку річку, то ще легше перейду через оцю, далеко вужчу та спокійнішу.

Так подумавши, він сміло й відважно ступив у воду. Та, заледве пройшов він наперед кілька кроків, як нагло стратив дно під ногами, і потонув у зрадливу глибінь.

Так буває нераз у людському житті: Не той діявол небезпечний, що робить довкола нас багато шуму та крику, а роги свої вже здалека виразно показує. Ні,—найбільш небезпечний для нас є той, що свої пекельні хитрощі старанно ховає, і нападає на нас своїми спокусами тоді, коли ми ніякої небезпеки навіть не сподіваємось. О, такого ворога стережімся, коли не хочемо пірнути в пропасть гріха, коли не хочемо занапастити себе і з тілом, і з душею навіки!...

Вершком любови, що її об'явив нам Ісус у Пресвятій Евхаристії, є те, що Він зволив стати поживою наших душ, і лучитись із нами так тісно, як лучиться пожива з нашим тілом. Ісус хоче, щоб ми жили в Ньому, а Він у нас. Не забуваймо ніколи Його виразних слів: "Прийміть і їджте,— це є Тіло моє!" Або й цих других слів: "Хто їсть моє Тіло й п'є мою Кров, той у Мені перебуває, а Я в ньому."

Наші діла мають тим більшу вартість, чим більша є в нашім серці та Божественна любов, що їх диктує. (Св. Фр. Салезький)

КОЛИ ЧОГО НЕ ЗНАЄТЕ, ——СПИТАЙТЕ В ТИХ, ЩО ЗНАЮТЬ!

26. Питання: Нераз приходить мені на думку спитати: Чому то тепер нема в світі таких великих чудес, як бували колись у перших початках християнства? Тоді (як читаємо в Діях Апостольських) надзвичайну Божу силу можна було виразно бачити на кожнім кроці, бо чуда в Христовій Церкві безперестанку трискали, немов погожа водиця з невичерпного Божого джерела. Христові Учні, подібно як колись їх Божественний Учитель, уздоровляли всяких недужих: відкривали очі сліпим, вертали слух глухим, німим язик розв'язували, прокажених очищували, кривих і паралітиків підіймали на рівні ноги, а навіть мерців виривали з рук невблаганної смерти. До Апостола Петра, наприклад, мав нарід таке велике довір'я, що як той Святий Апостол вибирався куди в дорогу, то люди вже заздалегідь уставляли рядами ліжка з ріжними хорими, й були переконані, що тінь Петрова, упавши на тих хорих, зможе їх оздоровити. Не меншу чудотворну силу мав також Святий Павло, й другі Христові учні.

Не диво отже, що люди тоді так скоро наверталися, що так до Апостолів Христових щиро горнулися. Люди бачили чуда, й мали виразний знак, що наука Апостолів, то наука не людська, а справді Божа.

І от власне виринає питання: чому то сьогодні Христові єпископи та священики не мають такої чудотворної сили? А сила та в сьогоднішніх часах їм напевно моглаб дуже придатися. Багато тих людей,що тепер у релігійних справах зовсім байдужі, а навіть проти Церкви ворожо виступають, напевно до Бога навернулися б, як би побачили якийсь надзвичайний Божий знак, цебто якесь велике чудо. А тим часом чуда, як нема так нема. Чому ж воно так? Хіба ж Господь Бог не той сам сьогодні, що за часів Апостолів був? Хіба ж Він Церкву свою сьогодні менше любить, ніж тоді любив? Чому ж відмовляє Він своїй Церкві тієї чудодійної сили, що для неї така потрібна, а навіть конечна?

Відповідь: То правда, що Господь Бог трактує тепер свою Церкву трохи не так, як колись за апостольських часів. Одначе дивного нічого в цім нема. Коли деревинка маленька, немічна, щойно засаджена, то треба її добре підливати, щоб вона не заниділа, не всохла. Але, коли вже дерево сильно розрослось, і коріння своє глибоко в землю запустило, то вже не потрібно так

дуже ним піклуватись. Свята Церква Христова, у своїх початках, була власне така деревинка мала та непоказна. Тим то Дух Святий нею так сильно тоді піклувавсь, і такими великими чудами її кріпив. Без тих надзвичайних чудес, та деревинка не могла б була розвинутись. Люди були б подумали собі про неї: от звичайна собі секта, мізерна й немічна, тому й не варт до неї приставати. Нічого Божого в ній не видко...

Але в дійсності люди зовсім інакше про Церкву думали й говорили. Вони казали собі: хоч та Церква така маленька ще та непоказна, то все таки вона Божа, бо Сам Дух Святий несчисленними чудами її потверджує. Варто отже до неї приставати, варто її любити й боронити, варто за неї й життя в потребі великодушно віддати.

Завдяки несчисленним чудам, що в перших часах християнства діялись, Христова Церква розрослась. Вона вже тепер не мала деревинка, а велике та могутне дерево. Те дерево своє коріння запустило вже на цім світі так глибоко, і галуззя своє розправило на всі боки так широко, і вкрилося таким чудовим квіттям християнських чеснот, і зародило так багато овочів надлюдського геройства та святости, що колишні численні чуда вже стали тепер непотрібні. Тепер уже кожна щира людина, коли гляне на Церкву Христову уважним оком, може легко розпізнати, що Церква та не є звичайна, людська інституція, а Божа.

І коли хто запитає нас, чи сьогодні ще діються на світі які чуда, ми можемо сміло відповісти: Так,— чуда ще діються в ріжних чудотворних місцях, як наприклад у Люрді, Льорето, Сент-Ан-де-Бопри і т.д. Одначе найбільше чудо, що постійно в світі триває; таке чудо, що всі його можуть ясно бачити, якщо тільки схочуть пильно звернути на нього свою увагу— то **Церква Христова, Католицька.**

Ісус же відповів йому: Блаженний ти, Симоне, сину Йони, бо не тіло та кров об'явили це тобі, а мій Отець, що на небі. А Я тобі кажу, що ти єси Петро-скала, й на тій скалі збудую церкву свою, й ворота пекельні не переможуть її. І дам тобі ключі царства небесного, і що зв'яжеш на землі, буде зв'язане й на небі, а що розв'яжеш на землі, й на небі буде розв'язане. (Матей, 16)

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Знимка вказує нам Площу св. Петра в Римі. Подальше видимо непроглядні забудування сеї кілька міліонової столиці Італії. Дня 4-го червня, неділя, 1944, союзні війська заняли Рим. Показалося, що німецькі війська відступаючи цілком не знищили Риму, так що Ватикан, усі історичні цінности Ватикану, церкви і проче, остали цілковито ненарушені. Знищені зістали тільки в Римі забудования воєнні, котрі через кілька разів бомбардували літаки союзних держав. Св. Отець, Папа Пій XII, надалі остав у Ватикані.

30-ліття Душпастирської Праці.— Сього року минає 30 років душпастирської праці серед українського народу в Канаді Всеч. о. Нестора Дрогомирецького, пароха Геффорд, Саск. Всеч. о. Н. Дрогомирецький богато заслужився для нашої Церкви й українського народу в Канаді, а від заснования Українського Католицького Юнацтва всі свої сили віддав на услуги молоді. В Геффорд о. Дрогомирецький перебуває вже 10 років, де є парохом. Вдячні парохіяни з Геффорд і дооколичних парохій: Кридор, Січ,

Угринів, Орлів, Величка, Климчуки, Алтікейн, Вітків устроїли в доказ любови і привязання до о. Дрогомирецького в дні 15 червня Святочний Ювілей. Ювілей пройшов з великим успіхом. Кождий з учасників ювілею дістав гарну памятку. — Також і "Голос Спасителя" складає Всеч. о. Несторові Дрогомирецькому, свому великому прихильникові й добродієві, найкращі побажання Божого благословення.

о. Михаїл Горошко зістав назначений військовим капеляном для українських католицьких жовнірів за морем. о. Горошко приїхав з Західної України до Канади 1937, а від сього часу майже цілий час обслугував наші кольонії в Саскачевані, головно в околицях Геффорд і Принс Альберт. Покінчив о. Горошко два роки студій на університетах в Торонті і Саскатуні. За почином о. Михаїла заложено Українське Католицьке Юнацтво, котрого головою о. Горошко є й під теперішню хвилю. Перейшовши кілька тижневий курс, о. Михаїл поїде з Канади за море. — Нашому першому українському католицькому капелянові для українських жовнірів за морем, о. Михаїлові Горошкові складаємо якнайщирійші побажання.

Дня 18-го червня, в неділю, в церкві св. о. Николая в Виннипег, Преосвященний Кир В. В. Ладика, Епископ Ординарій, висвятив на священика о. діякона Еміліяна Фика. о. Еміліян Дик роджений дня 1-го жовтня, 1914, в Гарлент, Ман. Нищі школи покінчив у Гарленд, середну в Етелберт, Ман.,а вищу школу в Колегії св. Йосифа в Йорктоні, Саск. До семинара св. Йосифа в Едмонтоні вступив 1938. Нищі і діяконські свячення дістав у Мондер, Алта. в місяці квітні. Крім родичів, Василя і Марії, о. Еміліян має ще двох братів вдома. Всеч. о. А. Фик, парох в Ріджайні, Саск., є рідним братом о. Еміліяна. Дня 25 червня о. Еміліян відправив свою першу Сл. Божу в родинному місточку Гарленд. Опісля о. Еміліян буде тимчасово обслугувати місточко Винипегозис, Ман., і околиці. — Всеч. о. Еміліянові Фикові бажаємо якнайуспішнійшої праці серед нашого народу в Канаді.

В Стемфорді, Зл. Дер., в днях від 11-18 червня ц.р., відбулися величаві торжества з нагоди потрійного Ювілею Преосвященного Константина Богачевського, епископа Ординарія українців католиків в Зл. Державах, 60 ліття уродин, 35 ліття священства і 20-ліття епископства. На закінчення торжеств в неділю 18-го червня Архієрейську Сл. Божу відправив Ексц. Преосвященний Константин, в сослуженні численного духовенства. оо. Редемптористів заступав о. візитатор Бахталовський ЧНІ., а оо. Василіян, о. протоігумен Бараник. Проповідь виголосив Преосв. Сенишин. Опісля взято спільну знимку. На спільному обіді були присутними 600 осіб. Яко дар для Преосвященного ювилята зібрано

понад $24,000, котрі будуть ужиті на збудування палати Преосвященому. Вечером відбувся в авдиторії Вищол Школи в Стемфорд концерт, під проводом о. Борси. Виступали на ньому між іншими наші славні артисти пп. Придаткевич і М. Голинський. В ювилейних торжествах Преосвященого Константина взяло участь понад 70 священиків.

Тим Бак, провідник канадійських большевиків, чи як вони себе по панськи називають, прогресивними робітниками, вибрався був до Монтреалю з промовою. Однак не повелося йому добре, бо навіть не допустили його до промови, не дали йому говорити.

Перший соціялістичний уряд у Канаді буде в провінції Саскачевані, бо в недавних провінціональних виборах партія соціялістична ССФ виграла вибори, вибираючи на всіх послів до саскачеванського парляменту 55,—47 своїх послів. Премієром провінції став Т. С. Даглис. Шість українців кандидували, зістали вибраними тільки два в окрузі Пелі, Данилишин і в окрузі Редбері, Лазорко.

Ідуть повною силою приготування до Домініяльного З'їзду Українського Католицького Юнацтва, котрий відбудеться в Саскатуні в днях 22, 23 і 24-го липня 1944. Теперішний головний Заряд УКЮ, під головством о. М. Горошка, робить всі старання, щоби сей З'їзд випав якнайбільш величаво й успішно. На З'їзді вирішаться важні справи УКЮ. Як довідуємося, то вже є вибрані представники УКЮ з поодиноких провінцій на цей З'їзд. Юнаки й юначки, Ви всі всі, котрі любите свою організацію, готовтесь до участи в З'їзді!

---

†

30. червня, ц.р. помер **о. Николай Демків.** Уродився 1-го січня, 1879 в Ясеневі, повіт Броди, Західна Україна. Рукоположений на священика 28. серпня, 1904 р. До Канади приїхав 14. вересня, 1928 р. Як ревний священик-місіонар душпастирював в округах Геффорд, Принц Альберт і Альвені, Саск., та Вайті й Комарні, в Манітобі.

Поручаємо його душу святим молитвам усіх читачів "Голосу Спасителя," що його бл. п. о. Николай передплачував і любив читати.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМЯТЬ!

Професор Микола Чубатий із Ню Йорку видав друком по англійськи свій доклад п.з. Проблеми модерної української історіографії,"що його він виголосив дня 30 жовтня 1943 року на конференції східньо-европейських істориків у Ню Йорку.

Страшний буревій навістив два американські стейти Пенсилванію і Вест Вірджінію, роблячи страшні матеріяльні шкоди і вбиваючи поверх 130 людий.

ВЧЕНА МИШКА

Жила собі раз на стриху маленька мишка. Усе своє життя провела на стриху і ширшого світу ніколи і на очі не бачила. Все таки життя їй ні трохи не навкучилось. Бо на стриху було багато старих книжок. Тим то мищі ніколи не забракло роботи. Цілими днями, а навіть і ночами вона гризла й теребила книжки. За все своє життя вона з'їла може зо двадцять грубезних книжок. Тому думала про себе, що вона дуже вчена.

Одного разу з'їла вона книжку, де було виразно написано:

"Сильний не повинен ніколи гнобити слабшого."

Другого разу стеребила вона ще мудрішу книжку, що мала в собі таку чудову науку:

"Вчених не кривдять навіть найбільші дикуни та варвари."

Ті дві книжки доповнили міри її вченості. З'ївши їх, наша мишка зробилась надзвичайно горда, задумала покинути стрих, і піти в широкий світ на мандрівку.

Самопевно, задерши голову гордо догори, вона сходами злізла вдолину, та й стала цікаво розглядатись у сінях на всі боки. Там небавом обскочили її домашні мишки, що жили в коморі та в стайні. Стали з цікавістю розпитувати її, як їй до того часу жилось там на висоті. Всі вони жалувались перед нею на жорстокого кота, що ніякого сумління в серці не має, і кривдить їх без милосердя.

А наша мишка надулася та так до них гордо промовила:

—Не думайте сбі, що я така собі звичайна, проста мишка, як котранебудь із вас! Ні.—я вчена; а з'їла в своїм житті щось аж двадцять книжок!— і так сказавши, вона гордо випняла свій округлий животик.

—Я з'їла такі мудрі та вчені слова: "Сильний ніколи не повинен кривдити слабшого," а також: "Учених не кривдять навіть найбільші дикуни та варвари." Де ж отже той ваш кіт? Дивайте мені його сюди. Коли він мене побачить, та почує мою вчену бесіду, то напевно змінить свою погану вдачу, й покине жорстоке своє ремесло. Де ж він отже, Я його не боюся!. Я навіть готова сама йому піти сміло на зустріч.

Почувши таку зухвалу бесіду, малі мишки лиш руками сплес-

нули. Потім стали плакати й просити її:

—Бійся Бога, сестричко! Не роби цього! Не йди до кота! Не показуйсь на очі тому страшному звірові! Він тебе пожере. Він не буде зважати на твою вченість. Ти все життя своє жила на верхів'ях, то й не знаєш усіх страшних звичаїв, що панують тут на долах!

—Чо ти думаєш, що тут у нас ніяких книжок нема? Чи гадаєш, що ми їх не їли? Ну, та й що з того, що їли? Чи пошанував коли хто котрунебудь із нас? Зрештою ми думаємо, що ти погла якісь старосвітські книжки гризти, що вже давно повиходили з моди..

На таку балачку наша мишка розсердилась. Вона з досади тупнула ніжкою до землі, та й так промовила:

—Ах, будьте ви вже раз тихо, ви слабодухі істоти! Коли боїтесь, то сидіть собі тихо в норах, а мені лиш покажіть, де той жорстокий котюга сидить? Я зараз мудро розмовлюся з ним!

Мишки, раді, нераді, завели її в хату, де сидів товстий, білий кіт—Мацько Череватий, а самі вони хутко порозбігались по всіх закутках, та тривожно звідтіль споглядали, що з того всього вийде.

Вчена мишка вийшла гордо на саму середину хати й, показуючи лапкою на свій товстий животик, сказала:

—Я не проста, звичайна собі мишка: я—вчена! Яж у своїм житті з'їла аж двадцять мудрих книжок. —"Учених не кривдять навіть найбільші дикуни та варвари." Взиваю тебе отже, котюго, покинь свої погані, некультурні звичаї! Шануй уже раз мій мишачий рід!— Забудьмо все, що досі між нами було, та жиймо в добрій згоді!

Так промовивши, вчена мишка великодушно простягнула котові свою лапку, на знак цілковитого замирення.

А котові від цього засвітилися його яснозелені очі. Він липнув ними, облизавсь, а потім обтер собі лапою вусики й промовив:

—Угум-мр-мрнум...

А мишка далі своє:

—Сильний ніколи не повинен...

Власне в той мент грубий кіт скочив несподівано, й учена мишка миттю опинилась у нього в зубах.

—Пі, пі, пі!— запищала, та й задиханим голоском докінчила: "не пови—повинен гнобити слабшогоо..."

А кіт уже стиснув її в зубах—та промуркотів крізь зуби:

—Мрнм— "чия сила, того й право!" мрм!—і схрупав зо смаком учену мишку; потім, облизавшись, додав:

—Але ж бо тверда була та вчена мишка!

АНУ, —— ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці 3-ій обгортки)

1. Ось назва тих священних одеж, а одночасно й порядок, як їх треба священикові подавати: **наплечник, стихар, епітрахиль, пояс, правий нарукавець, лівий нарукавець, фелон.**

2. Свята Віра нам виразно каже, що Ісус **умер за всіх людей,** отже **також і за поган.**

3. В часі Служби Божої Воскресення Ісуса Христа символічно представлене в ту хвилю, коли священик згортає з дискоса частиці Освяченого Хліба до чаші. Тоді види хліба й вина, що до того часу **лежали окремо** на престолі, **лучаться разом.** Та злука обох евхаристійних видів легко пригадує нам, як то пресвяте Тіло Христове й невинна Кров Його, получились разом на Великдень уранці й Христос у гробі ожив і славно-преславно воскрес.

4. З усіх можливих гріхів напевно найбільший той, що противиться найбільшій заповіді. Найбільша ж із усіх заповідів, як каже сам Ісус Христос, то заповідь любови: "Люби Господа Бога твого всім серцем твоїм... а ближнього твого, як самого себе." Отже гріх проти тієї заповіди. цебто гріх ненависти, особливо ненависти до Господа Бога—є з усіх можливих гріхів найбільший.

5. Ісус Христос узагалі не мав віри, бо ж Він усе ясно бачив і знав, і ніякої таємниці ні секрету для Нього не було. А Пречиста Діва Марія постійно була оточена найвищими Божими Таємницями, і в них вона з усіх сил своїх вірила, аж доки з цього світу не відійшла Вона до тієї небесної батьківщини, де вже ніхто не вірить, де віра нікому вже не потрібна, бо там уже всі віч-на-віч Божу Тройцю бачать і в блаженному захваті величають.

6. **Тайни живих,** це ті Тайни, що до них можна приступати **тільки** в стані Божої ласки. Божа ласка **дає нашій душі надприродне** життя. Хто ту Божу ласку має—той направду "живий," і йому можна приймати **"Тайну живих";** хто ж ту Божу ласку через гріх смертельний утратив, той уже перед Богом "мертвий," і до **"Тайн живих"** приступати не сміє, аж доки втраченої Божої ласки не віднайде. З-поміж усіх Христових Тайн тільки **Хрищення й Сповідь** можна приймати **"мертвим,"** цебто таким, що є в стані смертельного гріха. До всіх інших п'ятьох можна приступати тільки "живим," цебто таким, що мають Божу ласку. Тим то Тайну Хрищення й Сповіди називаємо **Тайнами мертвих,** а всі інші— **Тайнами живих.**

7. Науку віри й моральности Свята Церква черпає з двох божественних джерел, що називаються: а) Святе Письмо, б) Святе Передання. Протестантські сектярі відкидають Передання, кажучи, що віра наша має спиратись **тільки на Святім Письмі.** Правди-

ва ж Христова Церква від найдавніших часів непохитно навчала, що віра наша опирається **також і на Святім Переданні,** бо ж Передання так само, як і Святе Письмо—то правдиве слово Боже.

8. Потрійна папська корона, цебто **тіара,** пригадує нам, що Святіший Отець виконує в Христовій Церкві потрійний найтяжчий уряд: **священика, учителя й Пастиря**.

9. Першу проповідь виголосив святий Апостол Петро на Зелені Свята вранці, зараз після того, як Дух Святий зійшов на Апостолів під виглядом огненних язиків. Та проповідь так сильно поділала на слухачів, що три тисячі людей охристилися того дня й пристали до Христової Церкви.

10. Цісар **Констянтин Великий,** син Святої Олени,—тієї самої, що віднайшла правдивий Хрест Господній.

11. Слова "Глаголавшаго Пророки" відносяться до Святого Духа: вони означають, що Дух Святий промовляв устами Пророків." І тому з уст святих Пророків—то не були людські слова, а направду слова Святого Духа цебто Божі слова.

12. Ніхто з людей не може здобути собі титулу **Учителя Церкви** ще за свого життя. Свята Церква надає той надзвичайно почесний титул тільки канонізованим Святим, та й то не всім, а тільки тим, що відзначались великим знанням, і полишили якісь дуже важні та цінні твори.

МОДЕЛ ФАРМ, САСК.

Спомин про бл. п. Романа Хруника

Дня 22-го травня раненько в шпиталі в Фовм Лейку, заосмотрений Найсвятішими Тайнами, упокоївся в Бозі бл. п. Роман Хруник, визначний громадянин і знатний господар в тутешній околиці. Похоронні обряди відправив при великій участи рідні, парохіян і знайомих Впр. о. С. Бахталовський, ЧНІ., Візитатор оо. Редемптористів. Покійний прожив пятьдесять і два роки. Походив з села Ляшки, повіт Ярослав, Галичина. До Канади приїхав 1905 року малим хлопцем зі своїми родичами які поселились в околиці Модел Фарм, де покійний працював на фармі. В лютім 1912 року Роман Хруник одружився з Анастазією Новак, з котрою прожив поверх 32 роки. На фармі в Модел Фарм (Вест Бенд) прожив бл. п. Роман увесь час життя. Був визначним господарем між українцями в цій околиці. Небіжчик був ревним і практикуючим католиком. Був він щедрим жертводавцем на потреби місцевої парохії, як також не жалував помочі на сусідні наші церкви; був у заряді парохії Покрови Пресвятої Богородиці, а також головою будови нового Народнього Дому. Однак смерть не дала йому докінчити започаткованого діла. Також був покійний довгі літа членом муніціпальної ради і при тім уряді захопила його смерть. Не забував він про наші католицькі інституції і помагав їм своїми щедрими лептами та передплачував українські католицькі часописи. Був він також у Комітеті Українців Канади. Цікавився життям і розвитком нашого народу по обидвох сторонах океану. Бл. п. Роман полишив у смутку опечалену 90-літню маму, жену Анастасію, сім синів, Василя, Івана, Панька, Андрія, Юліяна і Михайла (котрий є у військовій службі і не годен був прибути на похорон, як і син Роман, котрий є при війську в Ямайці, не був присутній, і чотири дочки: Емілію, Марію, Віру й Надію. Оставив ще брата в цій околиці і двох братів у Злучених Державах, як також багато свояків, дві невістки і внука. В бл. п. Романі втратила наша парохія члена, а всі парохіяни й приятелі доброго горожанина цієї околиці.— Нехай милосердний Господь подасть йому всі ласки в вічнму життю, щоб за гарне і примірне життя на землі, удостоївся вічного царства Божого. Земля нехай буде йому легка, а вічність щаслива. На похороннім обіді зібрано $12.20, з того призначено на Українські Вісти, Голос Спасителя й Будучність Нації по $3.00. І.П.Х.

ПОДЯКА.—Ми, сумом прибиті, мама, жена й діти бл. п. нашого сина, мужа й батька, на цьому місці складаємо щиру подяку Впр. оо. Редемптористам за відвідини нашого батька в шпиталі і за похоронні відправи та слова потіхи для нас. Складаємо найщирійшу подяку всій нашій родині й сусідам, що не опустили нас в часі слабости ні в часі смерти нашого доброго батька. Нехай Всевишній Господь усіх Вас винагородить щедро за Ваші труди.

Мама, жена і діти.

Жалуємо, що кліші бл. п. Р. Хруника досі не дістали.

(прим. Адмін. Г. Сп.)

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Складаю найсердечнійшу подяку Пресолодкому Серцю Ісуса і Матері Божій, св. Анні і св. Терені та всім святим, за одну особливійшу ласку.

О. Фічич, Давфин, Ман.

Щиру подяку складаю Матері Божій Неустаючої Помочі за опіку в операції.

М. Скалуба.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД ЗЛОЖИЛИ:

Парохія Вест-Бенд, Саск., жертвувала $3.00 з нагоди похоронного обіду по бл. п. Р. Хрунику, опісля парохія Бобулинці, Саск., прислала нам $4.85 з нагоди весільного обіду п-на П. Стасюка і п-и А. Зімроз. Збіркою занявся п. Мартин Зімроз. Парохія Габбе́рд, Саск., жертвувала $4.40 з нагоди срібного ювілею панства Марка і Катерини Мусій. Більшу пайку уділила нам парохія Ярослав, Саск., яка прислала $12.76. Найщирійшим нашим добродієм підчас цего місяця є пан Іван Чорнокуньків з Едмонтону,

Альта, який зі свойого доброго серця прислав нам на пресовий фонд $10.00. п. Мих. Лисак з Карот Ривер, Саск., жертвував $1.00. п. Мартин Скалуба, Йорктон, $1.00. — Всім жертводавцям щире Спасибіг. Хто слідуючий?

НА ДРУКАРСЬКІ МАШИНИ: Друкарня Голосу Спасителя спровадила вже нову автоматичну машину, яка друкує скоро і гарно. Отсим звертаємося до всіх читачів, прихильників і приятелів, о ласкаву поміч, щоб в цих дорогих часах могти виплатити так цінну річ. Щиро дякуємо Всеч. о. В. А. Фикові з Ріджайни за суму $5.00 на виплачення машини, п-і Павліні Библів за $1.00, п-і Гелені Проскі з Едмонтону за $1.00, і п-ні Гелені Лапчак з Нюарк за $4.00. Надіємось, що тисячі наших читачів підуть їх слідами, і тим способом поможуть так гарному ділови увінчатись успіхом.

Замовляйте—

ЦЕРКОВНІ ПІСНІ— Друге справлене й побільшене видання: 15ц.

ПРОСКОМИДІЯ ЛІТУРГІЯМ—у церковно-словянській мові: 50ц.

Редемптористи Східнього Обряду ..... .10

The Redemptorists of the Eastern Rite ..... .10

Пробудитель Галицької України ..... .05

Робітникові не треба релігії?! ..... .10

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ЧИ ВИ ВЖЕ ВІДНОВИЛИ ПЕРЕДПЛАТУ "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"?

ГУРТОВИЙ СКЛАД

ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

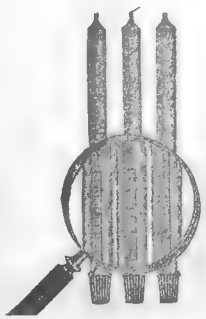

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.

-НАША ПЕРЕПИСКА-

Імена людей, що полюбили "Голос Спасителя" стали в цім місяці його передплатниками та бажають його постійно читати:— Н. Крочак, М. Л. Бойко, А. Секундяк, І. Шевчук, І. Семчук, К. Горностай, І. Іващишин, В. Кравець, С. Мельник, В. Барнак, О. Богачевський, П. Чисмен, Н. Дідичук, В. Углік, Ю. Івасюк, І. Коцан, Т. Коляр, Н. Гринів, С. Дацик, І. Позелужний, П. Даньчук, М. Іллій, В. Кристалович, А. Дивер, Ф. Михальчук, Н. Рудяк, А. Копніцький, Гр. Косарчук, І. Майданюк, Р. Дмитерко, А. Балій, В. Гуцуляк, Н. Шмір, С. Сулимка, А. Митрук, В. М. Трокало, Е. Бискаль, І. Солтис, П. Коростил, А. Бабій, М. В. Лаба, П. Петрик, Д. Вегерак, Ів. Сенько, Гр. Пінях, П. Хомик, А. Омелян, К. Собків, Ю. Ашер, Я. Мочульський, Р. Маловський, С. Цитульський, І. А. Жмуд, П. Стусь, І. Гукало, М. Якимець, М. Тарах, Т. Пшик, В. Юрчишин, В. Цюпик, П. Вихопень, М. Скрипачайко, М. Бадз, Р. Слива, А. Макар, П. Вилищук, О. Габрій, А. Падлецька, М. Сацьків, П. Гараба, А. Вертопора, Ю. Шимінська, М. Жеребецький, Г. Лисий, В. Добровольська, М. Вербовецька, П. Климчак, Ф. Смусяк, Н. Шист, Ст. Пиндус, Н. Кропольнський, Н. Золя, А. Готович, С. Конопецький, А. Климчук.

Дай Боже, щоб многі наші українські католицькі родини пішли за красним прикладом наших нових передплатників і тим чином, щоб "Голос Спасителя" став нерозлучним приятелем кожної української родини та всіх її членів.

*** *** ***

Імена людей, що відновили свою передплату, е отсі: Д. Бздель Д. Мриглод, І. Чарнецький, о. М. Кривуцький, Г. Сайдак, Ю. Литвин, Ю. Михальчишин, Н. Лазор, С. Головатюк, С. Лукій, М. Пахолко, І. В. Середа, М. Барановський,, С. Головатюк, М. Сурмач, М. Волошанський, М. Магура, М. Філевич, В. Пруський, Ф. Новосад, І. Теодорович, К. Гадубяк, А. Том, К. Горбоніс, К. Качмар, М. Дзюрман, Т. Хомишин, Н. Фірман, І. М. Лозінський, М. Цевик, А. Сенькус, М. Мискот, В. Луцик, В. Ковальчук, Д. Шпільчак, М. Піх, М. В. Савчук, М. Костишин, Н. Цюрко, І. Р. Винник, Ф. Стадник, М. Баланик, П. Глова, Ів. Дмитерко, Т. Розмаринович, Ю. Гливська, М. Короташ, А. Столярчук, С. М. Бей, М. Бенях.

ПОДИВІТЬСЯ НА СВОЮ НАЛІПКУ! Коли дата на ній вже минула, то це знак, що Ви задовжились, що Ви ще не відновили своєї передплати й тому сейчас пришліть свою належитість! — **Не отягайтесь з відновою передплати!**

Адміністрація "Голосу Спасителя."

АНУ — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці 5-ій обгортки)

1. Престіл, де правлять Службу Божу, повинен бути застелений трьома убрусами. Але опріч того священик простелює ще **невеличке біле полотенце** посередині престола, якраз там, де підчас Служби Божої має стояти святий Дискос та Чаша з Божими Дарами. Полотенце те має свою **спеціяльну назву;** чи знаєте — **яку?**

2. Відповіджте коротко, але мудро на ось таке простеньке питання: **Де є Ісус Христос?**

3. **На яку пам'ятку** святкуємо **Благовіщення?**

4. **Звідки** взялося слово **Манна?**

5. Якби так комусь було пощастило в хвилю Преображення Господнього спритно закрастись на Таворську Гору,— він був би там напевно побачив **шість осіб. Що це за особи такі?**

6. Скажіть нам щиро: **Чи ви дійсно вірите,** що ліси вліті покриваються зеленим листям, а на розлогих полях пшениця дозріває?

7. Наша Служба Божа так уложена, що вона легко пригадує нам цілу історію Господа Нашого Ісуса Христа, від приходу Його на цей світ, аж до славного Вознесення на небо. Про це, мабуть, чули ви вже нераз. А тепер спитаємо: **коли на Службі Божій символічно представлене Христове Різдво?**

8. **Хто,** гадаєте, **дає нам більше ласк:** Ісус Христос,— чи Пречиста Діва Марія?

9. Якби наші священики правили Службу Божу так, як вона була первісно написана, то нарід наш тепер ані одного слова з тієї відправи не розумів би. Колись давно Святий Василь Великий і святий Іван Золотоустий відправляли Службу Божу мовою грецькою, а та мова нашим людям на загал зовсім незрозуміла.

Кому ж отже завдячуємо те, що Службу Божу нам тепер так легко розуміти? **Чия заслуга в тім,** що слова: "Благословенно Царство, Господи Помилуй, Подай Господи, Мир всім," і багато інших, для нас, українців, ні трохи не чужі, а зовсім ясні, зрозумілі? **Хто подбав про те,** щоб у наших церквах, замість грецької мови, священики вживали мови старослов'янської, що до нашої української мови так сильно наближена й подібна?

10. **Які святощі** переховували колись жиди в своїм **Кивоті Завіту?**

11. Дива річ: відправляючи Службу Божу, священик за кожним разом згадує про два великі европейські міста, і згадує про них голосно й виразно так, що всі присутні в церкві можуть докладно чути. Скажіть, що це за міста такі?

12. Уявіть собі, що приступає до вас якийсь безбожник, і каже: **"Чого ви** все до тієї церкви **ходите та й ходите?** Чи вам з того щось прийде? Чи вам хто за те ходження що дасть? Хіба ж не краще вдома собі гарно посидіти, чи навіть полежати, ніж до церкви йти і там без ніякої потреби мучитись?"

Скажіть: що ви відповіли б йому на те все? Чи вам самим дуже ясно, **чого ми властиво все до тієї церкви ходим та й ходим?**

- НОВІ КНИЖКИ -

ПЯТИЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО ЮНАЦТВА, 10x6½", стор. 80, накладом УКЮ, друкована в друкарні оо. Редемптористів у Йорктоні, Саск. Зміст: Вступне Слово, Протокол з Першого Конгресу УКЮ.— Батьківщина: о. Ів. Бала, ЧНІ., Наше Походження: Брат С. Методій, ЧБХШ., Привіти-Телеграми, Життя, Значення й Ідеї о. М. Шашкевича: о. Ів. Бала, ЧНІ., Звіт з Пятилітної Праці УКЮ: А. Жук, Плян Праці УКЮ на Рік 1943-1944: о. М. Горошко, Таємниця Організації: М. Голота, Активізація Укр. Катол. Молоді: о. П. Криворучка, Організаційний Фонд: В Комарніцький, Практичні Вказівки Праці Юначки: М. Музика, Студентський Відділ УКЮ в Саскатуні 1943-1944, Колегія оо. Редемптористів у Роблин, Ман.— Гарний папір, ясний друк, великі й гарні кліші, тверда зелена окладинка окрашують книжку. Книга дуже поучаюча й цікава. Повинна найтись у кожній українській родині, особливо серед молоді. Ціна 75ц. Замовляйте:—

Miss A. Zuck, Box 40, Hafford, Sask.

КОРОТКА ІСТОРІЯ НАШОЇ ЦЕРКВИ, 6x4¼", стор. 40, Книгозбірня БУК-а, ч.13/14, Йорктон, Саск., 1944. Написав о. С. Семчук. Зміст: Введення, Св Володимир Великий і Його Часи, Безперервна Звязь і Єдність Віри з Римом, Берестійська Унія, Переслідування, Віра й Право Нашої Церкви, Організація і Сила Нашої Церкви Тепер. — Коротко але ядерно оповідає автор про поширення християнства в Україні, подає незбиті факти про безперервну звязь і єдність віри з Римом, вказує на мучеництво й працю української католицької Церкви на релігійнім і народнім полі. Книжка мала обємом, але дуже цінна змістом! Незвичайно повчаюча! Кожний українець і українка повинні її перестудіювати. Належить признання впр. о. совітникові Ст. Семчукові за її написання. Ціна 10ц. Замовлення належить слати на адресу: — Rev. S. Semchuk, 915 Boyd Ave., Winnipeg, Man. — або —

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Загранцею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 16, Число 8. **Серпень** **1944**

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА СЕРПЕНЬ

За Дівочу скромність.

Сотворивши людей, Господь Бог вложив на них важкий обов'язок жити чисто. Двома своїми божественними заповідями, шостою та дев'ятою, Він поставив низьким людським пристрастям докладні границі, яких їм переступати не вільно.

Людина мусить отже пам'ятати, що зо своїм тілом вона не має права робити, що хоче; тіло людини, то не тіло скотини на двох ногах: у тому тілі мешкає безсмертна людська душа, що на образ та й на подобу Божу сотворена; у християнина те тіло було обмите водою святого Хрищення, було помазане Миром святим, Єлеєм святим; до того тіла християнського приходить особисто сам Христос Спаситель, заслонений видами хліба й вина. Тіло християнина—то справжній храм святого Духа; хто отже храм той, Богові посвячений, зневажає й руйнує нечистим гріхом, розпустою, того справедлива кара Божа не мине, і—як каже святий Апостол Павло— такий розпусник Царства Божого не побачить.

Великий отже та святий є той наш обов'язок вести на цім світі життя наскрізь чисте, гідне розумних істот, що не тільки мають право називатися, але в дійсності є справжніми Божими дітьми.

Щоб одначе той важкий обов'язок вірно виповнити, і дорогоцінний скарб чистого життя зберегти, треба конче взяти собі на поміч ту чесноту, що називається скромність.

Скромність—це справді оборонний вал, та могутня огорожа, що чистоти християнського життя береже. Де скромність у пошанівку, там не легко дух розпусти запанує, нелегко нечистий сатана загніздиться. Скромність старанно обминає в своїх словах, у своїх вчинках, у цілім своїм поведенні все те, що про гріх нечистоти бодай хоч трохи нагадує, або до гріха того заохочує; скромність отже здалека, мов від якої зарази, втікає від того всього, що незгідне з ніжним почуттям стидливости.

Але треба ту делікатну чесноту скромности старанно плекати.

Треба людину вже змалку до скромности приучувати; треба вже малій дитині часто повторяти, що має бути скромна, коли вбирається та роздягається, коли кладеться спати, й коли з ліжка встає, коли перебуває в товаристві своїх братів, сестер, чи чужих, і коли є сама, бо всюди є Господь Бог, і всюди Його всевідуче око нас бачить.

Особливо на маленькі дівчатка треба добре вважати, щоб виховати в них те ніжне почуття скромности та стидливости.

Якщо з тих маленьких дівчаток мають колись вирости гідні християнські жінки та матері, або якщо деякі з них мають опісля піти дорогою християнської досконалости в монашому житті, то треба, так,— конче треба вже змалку виховувати їх у дійсно ангельській невинності.

Правда, за Божою поміччю, може й зопсута душа ще на добру дорогу навернутися й вести гарне християнське життя; але, на жаль, скільки є таких, що на дорозі розпусти долю свою занапастили, і ще й для других стали нагодою вічної загибелі.

Коли вже бесіда йде про дівочу скромність, то конче треба згадати, що та скромність проявляється передовсім у дівочих одягах. Довгий та смутний досвід показує, що жінки по всі часи полювали й полюють на найновішу моду, а мода та, на жаль, дуже часто буває видумана несовісними одиницями, що позбулися вже всякого стиду. Жінки й дівчата з жадобою кидаються на таку найновішу, хоч би вона й не знати яка нескромна та безстидна була, і так мало-помалу гине й щезає всяке почуття скромности та стидливости, всюди безцеремонно показується нагота, що дражнить і розбуджує найнижчі пристрасти в грішному серці людини, а накінець сам дух нечистоти й розпусти вже зовсім сміло йде, та ніякого стриму не знаходить.

Від найдавніших часів Пророки Божі, а потім Отці Церкви та християнські проповідники гостро виступали, й по сьогоднішній день виступають проти нескромних жіночих одягів, проти безстидної моди. Але дуже часто жінки бувають засліплені, й не розуміють, скільки спустошення в людських душах вони тією модою спричинюють. Ні, вони цього не розуміють,— тим то й не дуже собі ту проповідь про скромність до серця беруть.

Треба отже Господа Милосердного благати, щоб їх Сам просвітив і Своєю ласкою сумління їхне розворушив. Нехай отже члени Апостольства Молитви добре в цій справі моляться, щоб якнайбільше число душ зрозуміли неоцінену вартість дівочої скромности, щоб так скромність стерегла чистоти християнського життя в наших родинах, в нашім народі, щоб захороняла нас усіх, наші родини, наш дорогий український нарід, і всі народи широкого світу від зіпсуття, гнилі та розпусти...

Хрест і Гріх

Чи спочиває коли твоє око на хресті?

Це знаряд ганебної смерти; на ньому Божий Страдалець дав прибити себе страшними цвяхами, потерпів глибокі та болючі рани!

Ісус воплочений Син Божий окривавлений і всіми опущений, довершив тут мученичою смертю життя повне трудів.

Зовеш Христа своїм Відкупителем. Отже, щоб тебе спасти від гріха, зійшов Він на землю, на ній жив, навчав, творив чудеса, трудився, страдав і вмер.

Чи ж ніхто інший не міг змити провини твоєї, лиш Богочоловік?

Ні, ніхто не міг цього. Причина цього така, що образа безконечної Істоти вимагає безконечної покути, коли надолуження має бути повне.

Отже одна лиш Божа особа, що спосібна була приймити на себе людську природу, могла увільнити тебе від первородного та твого власного гріха.

Коли так, то хто є причиною страдань і смерти Христа?

Це ти та твої гріхи!

Задля твоїх провин шматували Його тіло, задля твоїх гріхів Його замучили. На Нього зложив Бог гріхи всього світа.

Смерті Він сам посвятився, його зачислили до злочинців; взяв на себе гріхи багатьох і молився за грішників.

Віддався несправедливому судді Той, що взяв твої гріхи на себе й на дерево хресне, щоби ти вмер для гріха, а жив для правди. Через Його рани ти прийшов до здоровля.

Так! Це гріх причиною що Ісус умер на хресті. Без гріха не потреба було б ані Його хресної смерти, ані взагалі не була б вона наступила.

На шиї того невинного Агнця тяжіли гріхи всіх часів, всіх народів, всіх одиниць. А може саме твої були Йому найприкріші?!

Звичайно шукаєш причини терпінь і смерти Ісуса виключно серед жидів. Добре—але знай, що вони хоч мають на собі вину, однак були орудям невидимої руки справедливого Бога.

На Ісуса, що не знав ніякого гріха, поклав Бог всі людські гріхи й замість на нас, на Ньому виконав кару, на Ньому пошукав собі заплати, щоб ми були праведні в Христі.

Після цього можеш собі представити, юначе, що думає Отець небесний про гріх, як його оцінює, як поважно глядить на нього, кілько клопотів завдав він самому Богові і як то він є під деяким оглядом нещастям Його. Розваж це та плач над своєю легкодушністю.

Тимчасом то ще не все. Через гріх відновлюєш до деякої міри терпіння та смерть хресну Спасителя.

Але й на тім не кінець. Коли допускаєшся Божої образи, нівечиш, що так скажу, попереднє відкуплення своє. Коли б Ісус ще не був умер, то тепер прийшлося б Йому вмирати через тебе, через твої провини.

Ти спричинюєш Йому нові терпіння, ти завдаєш Йому нові смертні рани, бо сповняєш такі гріхи, які не можуть без покутування Ісусового допустити відпущення.

Це правда, Христос воскрес із мертвих, другий раз вже не вмре і смерть не має над Ним власти, але коли допускаєшся гріха, то робиш так, неначе б ти хотів, не зрікаючись відкуплення, змусити Христа знов, щоб стався чоловіком і терпів за тебе.

О мій Ісусе— скажи собі, юначе— Ісусе, чи ж я мав би бути так нерозумний і без серця, щоб Тебе ще раз зраджувати й у кайданах тягати від суду до суду, від Анни до Каяфи, від Пилата до Ірода?! Чи ж я мав би Тебе висміювати, бичувати, терневим вінцем вінчати, низше Варави ставити, з розбишаками лучити, тяжким хрестом придавлювати, потім до нього прибивати Тебе і проливати Твою Кров, жовччю Тебе поїти та Твій бік копіям проколювати?

Не говори, що так не думаєш і так не робиш! Приглянься, а побачиш, чи то таки не правда. Твоя гордість, твоя непоміркованість, твоя нечистота, твоє лінивство, твій гнів, твоя зависть, твоє забуття на Бога, це ті кати, що бють Ісуса, через те й ти занурюєш руки в крови Сина Божого!

Одначе найстрашніша річ це те, що Кров Христова часто остає пролита без хісна для тебе, ба навіть стає загибеллю твоєю, а хрест Його свідчить проти тебе.

Знаєш, така є прикмета Крови Агнця Божого, що коли вона на кого не впливає цілюще, то завдає йому рани; коли кому не приносить благословення, то стягає на голову

його прокляття. Таке прокляття стягнула вона на тих, що кричали: "Кров Його на нас і на діти наші!"

Коли грішиш, то погорджуєш ласкою Божою, котра тільки варта, що Кров самого Ісуса Христа; відсіль через гріх відкидаєш, погорджуєш, збезчещуєш, топчеш ногами саму Кров Христову.

Це страшне, Кров Спасителя ногами топтати!

Али як думаєш, чи мав би ти її не лиш збезчещувати, а ще до деякої міри й видавати пеклові?

На жаль і це правда. Ось саме в проклятих осягає сатана перемогу над кровю Ісуса. Вона є на кожній відкупленій душі, а та душа попадає через гріхи в пекло й там хулить в вічні віки Бога й Його всемогучість і доброту, хулить Христа та Його терпіння і Кров.

Так! Бог, котрий нікого так не любить, як свого Єдинородного Сина, засилає душу, Кровю Христа відкуплену й помазану в пекло, а то за її гріх! Отже що ж таке гріх?

Гріх і хрест, се загадочний, але й ясний звязок!

А тепер, юначе, глянь у погасаюче око прибитого до хреста Ісуса! Чи освідомляєш собі й чи розумієш свої гріхи? Коли ні, то ти твердіший від скелі, що часом тріскає; ти більше нечулий від заходячого сонця, більше закаменілий від того гробу, що отвирався колись при смерти Богочоловіка!

Тоді до тебе відносяться слова Спасителя: "Не плачте надо мною, лиш над собою, бо коли так діється з зеленим деревом, то що ж станеться з сухим?!

Кожний з нас постійно має коло себе двох секретарів, цебто ангела й діявола. Діявол записує всі наші злі діла, щоб колись нас на Божім суді оскаржувати. Ангел записує наші добрі вчинки, щоб міг у день Страшного Суду нас оправдати. Коли перед людьми стануть колись усі їхні діла, о!—як мало буде таких, що будуть милі Господу Богу! (Св. Іван Віяней).

*** *** ***

Пімстився...

—Ну...і що ж відповіли тобі тато?

—Казали, що ніяк не дадуть своєї згоди,—прошу Отця Пароха.

Старенький Отець Парох здивувався:

—Якто?! Не хочуть тебе пустити?! Я ніколи не був би від них такого сподівався... Дивна та людська натура...

Поважний, старий священик пильно дививсь на гарне, щире обличчя хлопчини, і думкою подивляв його шляхетне серце, та й волю, як залізо, тверду. Хлопчина звався Андрій; мав, щоправда, тільки чотирнадцять літ, але від нього можна вже було сподіватись багато дечого доброго, наче від якогось дорослого мужчини.

Священик знову заговорив:

—Скажи-но мені, Андрію, як тобі властиво тато відповіли?

Хлопець на хвилину задумався, щоб собі докладно все пригадати:

—Що?! Ти хочеш іти до школи, щоб бути священиком? ...Ні! Не підеш! Ніколи на це не згоджуся!— Так сказали тато, а по хвилі докинули знов: "Чи чуєш, що я тобі кажу,—не підеш"!—Ах, прошу Отця Пароха, те слово "не підеш", іще й тепер бренить мені в ухах.

—Чи це все, що тобі сказали?

—Ні, прошу Отця, вони сказали так: "Я маю ще виховати Марка, Якова й Марію. Ти отже мусиш бути майстром, як твій тато. А коли тобі це не подобається, то підеш собі на роботу!

—Ну, то досить гостро до тебе говорили. А ти що їм на це відповів?

—Що я відповів? Я так сказав: То Ви, Тату, не хочете мене пустити до школи? Ну, добре,—нехай буде по Вашому, але знайте, що за це пімщуся.

—Ти так відважився татові загрозити?

—Так, прошу Отця.

—Але ж ти, Андрію, цього не зробиш!— закликав священик:—серце будучого священика не сміє бажати пімсти.

Андрій подивився на свого пароха чорними, пронизливими очима, що зраджували міцну, невідкличну постанову: "Я так сказав, і слова мушу додержати!"

—Чогось подібного, Андрію, я ніколи від тебе не був би сподівавсь,—промовив священик, делікатно докоряючи хлопчині.

Потім вони розпрощались і розійшлись.

** ** **

Андрій пішов, щоб докладно обдумати свою пімсту.

Він скоренько видрапавсь на вершок недалекого горбка, де була гарна статуя Божої Матері. З горбка можна було бачити чудовий краєвид. Хлопчина якийсь час любувавсь прекрасною картиною, що стелилась у стіп гори, і вже нераз чарувала його своєю справжньою красою. Потім зір його полинув ген у далечінь. Там, далеко, далеко, в місті є та школа, де він так хотів учитися на священика. Школа та манила його до себе, немов "обіцяна земля", але хто знає, чи доведеться хлопчині побачити її.

Правда, він уже написав був у тій справі до Отця Директора, і там у школі вже навіть назначили йому місце; але, здається, місце те останеться, на жаль, порожнім.

А всетаки... Скільки то потрібно на світі священиків! Скільки бідних, опущених людських душ!

Андрійко мріяв, що буде тим душам проповідувати слово Боже, а тим часом мрія його щезає мов дим, мов сон.

Як дим?... О, ні! Сто разів ні!

Хлопчина впав на коліна перед статуєю Пречистої Діви, й закликав:

—О Мати Божа! Царице священиків, допоможи мені виконати свій плян, і завзято пімститися!

Повний надії, що та його дивна молитва буде вислухана, Андрійко зійшов з гори, і легко побіг додому.

** ** **

Кілька днів опісля священик, трохи занепокоєний словами Андрія, пішов до його батька, ніби дати йому одну річ до направи.

Скінчивши свою справу, священик запитав:

—А як там ваш Андрійко справується?

—О, прошу Отця, чудово!

—Чи помагає вам у роботі?

—О, так! То дійсно ангел, не дитина... Я ніколи не був би подумав, що він так легко та скоро погодиться зо своєю долею.

—Що ви кажете?!— аж скрикнув священик, трохи розчарований: "Андрій погодився з тим, що вже не піде до школи, та стане ремісником?!... Скажіть,—чи він охочий

до роботи?

—Ще й який охочий!— відповів батько: Отче, я переконаний, що при тій роботі він знайде повне щастя й зовсім перестане думати про якусь школу.

—Але скажіть мені правду: чи він увечері по роботі бодай хоч дещо читає, або вчиться?

—Ні, Отче, зовсім ні. Він бавиться зо своїм братом Марком, що йде зараз по нім, і має тепер тринадцять літ. Трохи збиточник.

—Так, так, я його знаю. Він добре вчився катихизму.

—Так, Отче, вони дуже люблять. Ввесь час тримаються разом: вдень разом при роботі, ввечері разом при забаві, в неділю разом ідуть до церкви; потім разом на прохід. І ніколи один другому не зробить ніякої прикрости.

Ну, то гарно. Нехай їх Господь благословить,—відповів священик і, попрощавшися з батьком Андрійка, відійшов.

Йому, правду сказати, зробилося на серці жаль. І він погадав собі: "Видко, що Андрій уже не думає стати священиком. Працює, бавиться, на книжку навіть і не гляне. От, така то та його пімста. При першій стрічі мушу запитати його, що з ним властиво сталося. Хочу бути певний.

Ах, як то трудно виплекати правдиве покликання на священика.

*** *** ***

З тієї пори минув один рік.

Надходив місяць вересень.

Одного ранку, Андрій і Марко, невідлучні приятелі, вийшли з дому священика. Вернувшись до своєї хати, вони зараз приступили до батька, що працював при варстаті.

Хлопці були якісь поважні, та надзвичайно врочисто настроєні. Видко, що мали сказати батькові якусь дуже важливу річ.

—Тату,—промовив із пошаною Андрій: Марко і я, за позволенням Отця Пароха, хочемо чогось просити у вас:

—Чого ж би це такого? Просіть!— відповів, трохи здивований, батько.

—Тату, позвольте нам обом поїхати четвертого вересня до школи, щоб там учитися на священиків.

Дійсно: коли б грім у ту хвилю був ударив у хату, то батько не був би зжахнувся так сильно, як від тих простеньких Андрієвих слів.

Він припинив роботу. Кілька хвилин стояв, неначе вкопаний(і мовчки дивився на своїх молодих синів, що без слова та без руху були перед його очима. О, тепер він уже розуміє, в чім річ! Тепер йому ясно, чому вони так сердечно любилися, чому такі нерозлучні були! Тепер він уже знає, чому Андрій так сильно рвався до роботи! Хотів батькові подобатися, хотів серце батьківське прихилити до себе... Така була ціль його надзвичайного, ангельського послуху.

І батькові став перед очима цілий минулий рік... як він відкинув Андрійкову просьбу, і як Андрійко йому тоді дивно загрозив, що пімститься. А тепер ось обидва вони, Андрійко та Марко, приходять з такою самою просьбою.. І, дивна річ: тому рік він так легко й рішуче сказав Андрієві: "Не підеш! Ніколи на це не дам тобі позволення!" А тепер, коли вони обидва хочуть іти, він уже не має відваги сказати: "Ні, не підете! Не пущу вас!" Батько той зовсім не належав до людей тупих. З усіх обставин, що якось так дивно проти нього склалися, він ясно вичитав Божу волю, і він постановив собі, що довше вже опиратися не буде.

—Ідіть, дітоньки, йдіть,—промовив він, зворушений, до молодих своїх синів: учіться на священиків. Нехай вас Бог благословить.— Але зараз додав: Тільки скоро йдіть, щоб я вас у хаті не мав, бо ви готові мені ще й Якова підмовити, щоб учився на священика, а Марію, щоб ішла до Сестер, до манастиря.

Почувши таку відповідь, хлопці кинулися з радости до батькових рук, і стали їх із великою вдячністю цілувати.

А коли небавом потім опинилися знов самі, то Андрій так сказав Маркові:

—Бачиш, Марку, що я таки пімстився. Перше хотів я тільки сам іти вчитися на священика, а тепер підемо обидва.

Господи, роби зо мною, що хочеш, бо знаю, що Ти мене любиш. (Святий Августин).

*** *** ***

Правдива Історія

Особа, що про неї тут згадуємо, вже не живе. Кількана-дцять років минуло з того часу, як вона померла, й по-ховали її з усіма гарними церемоніями й обрядами святої Матері Церкви. На її похороні було багато бідаків, що голосно росказували всім, яка вона була для них добра, ласкава. Називали її "Ангелом Милосердя," а деякі не вагались казати на неї "Свята."

Одначе не думайте, що вона завжди такою була. О, ні! З родини походила вона досить убогої, але вийшла за-між за великою багатиря, що її надзвичайно любив. Зре-штою чудова її краса й милий характер легко здобували їй любов та симпатію всіх. Не диво отже, що після шлю-бу, коли чоловік впровадив її в широкий круг своїх при-ятелів та знайомих, всі відразу так її полюбили, що вона стала немов божищем товариства.

І вона ні трохи не завагалась використати якнайбільш своє визначне становище. Зодягалася завжди з дуже ве-ликою чепурністю, й жила розкішно, як із дебільшого жи-вуть великі багатирі цього світу. Релігією не дуже то й журилась. Майже цілковито забула про неї. Її божком стала тепер мода й самолюбні примхи. Її молитовником було гарне, дорогоцінне дзеркало, й вона нераз годинами вдивлялася в нього з побожним захопленням. Балі, заба-ви, музики, танці заступали їй церковні Богослуження, а за духовне читання служили їй усякі легкодушні повісті й пусті журнали. Все те вимагало від неї так багато ча-су, що навіть не мала коли подивитись до своїх дітей, або зайнятись домом. Дітей виховувала завжди губернантка, а домом розпоряжалась служниця.

Але якось одного дня сталося так, що не було ніде ніякої забави ні візити, отже багата пані, рада-не-рада, мусіла залишитися вдома. З тяжкою бідою "перемучила" вона якось той нещасний день, а ввечері таки не могла втерпі-ти, щоб не піти кудинебудь. Вибралась отже на засідан-ня спіритистів, цебто тих, що викликують "духів." В часі таких зборів кожний із присутніх має право поставити "духові" якесь питання, а "дух" ніби то відповідає. З то-го свого права скористала теж і наша велика пані, що з цікатістю запитала:

"Як довго жити мені ще на цім світі?"

Відповідь дуже скоро прийшла: "Один рік."

Почувши ту відповідь, багата пані хутко покинула збо-ри та й вийшла, ледве жива, на вулицю. Лице в неї по-блідло, як стіна, а серце мало грудей не розсадило, так ду-же товклось. Коли прийшла додому, то служниці аж на-лякались її: думали, що вона з розуму зійде. Та, на щас-тя, до того не дійшло. Минуло два-три дні, й вона потрохи вспокоїлась. Потім стала на всі сторони розсилати листи, щоб відкликати свою участь у балях та забавах, куди була обіцяла прийти. Вона раз-у-раз давала відмовну відпо-відь на всякі запросини й, на превелике своє здивування, завважила, що ніхто цим не дуже журився. Їй зробилося невимовно жаль. Щоб якось розвіяти свої смутні думки, вона постановила собі щонебудь прочитати. Перше, що попалось їй тоді до рук, було "Приготування до Смерти," одна з найкращих духовних книжечок святого Альфонса Ліґорія. І власне ота книжечка вчинила чудо-диво в її душі: Підо впливом того читання легкодушна й світова жінка геть цілковито змінила своє життя.

Їй раз-на-завжди відхотілося бути божищем веселого товариства. Шумні балі, гучні забави, музики й танці цілковито втратили для неї всякий чар та принаду. На-віть спомини з веселого давнішого життя стали їй осору-жні. Одначе не думайте, що вона зробилась смутна, по-хмура й непривітна. О, ні! Не зважаючи на своє болю-че розчарування, вона далі була весела та ввічлива для всіх. Але то вже була зовсім інакша душа. Вона спов-няла всі свої християнські обов'язки з великою ревністю, якої ніколи перед тим не знала. І дивно диво: ніхто не приходив їй у тій набожності перешкоджувати. Ніхто не намагався втягнути її знов у вир шумного світового жит-тя. Для тих, що колись їй, наче богиню яку величали, ста-ла вона зовсім байдужою особою, і поволі попала в забут-тя.

Та цим вона ні трохи не журилась. Вона шукала свого щастя в сердечній молитві, та сповненні своїх щоденних обов'язків матері й господині дому. Вона частенько при-ступала до Святих Таїн, і кожного дня в означеній порі відбувала ріжні духовні вправи. З тим усім бачила вона таку велику красу життя, що про неї давніш навіть не сміла б була й мріяти. Замість тратити дорогий час на пусті й непотрібні візити, вона стала пильно відвідувати шпиталі, сиротинці, захисти й церкви. Не диво, що бага-

то язиків заговорили про неї, як про святу...

Коли минув рік, колишні її приятелі нагадали собі про неї, та прийшли благати її, щоб вернулася знов до них. Але на всі їхні просьби та благання вона осталась глуха. До кінця залишилась вірна новому способові життя.

Та відповідь "Один рік," що її почула на безбожному зібранні спіритистів, була для неї дійсно спасенна. Вона збудила в її душі думку про смерть, цебто думку, що її ми здебільшого намагаємось від себе відігнати тому, що вона для нас неприємна. А все таки дивімся, який чудовий вплив мала та думка на життя згаданої пані. Такий сам благодатний вплив мала б вона й на наше життя, як би її від себе легкодушно не проганяли, а спокійно розважили її в своїм серці, кажучи: "Так, смерть прийде до мене колись, напевно прийде, і то може вже й незадовго. Треба отже пильнувати себе, й працювати для вічності, щоб той страшний гість, прийшовши нагло й несподівано, неначе злодій, не застав мене неприготованим явитись на суд Бога справедливого.

За одну годину у стіп Ісуса Христа я навчився більш, ніж з усіх книжок за ціле життя. (Святий Тома з Аквіну).

*** *** ***

Вічний і недосяжний Бог, і сила Його безконечна; Він творить великі й недовідомі речі на небі й на землі, і дивних діл Його годі збагнути. Коли б Божі діла були такі, що розум людський їх легко міг би зрозуміти, тоді вже не можна було б назвати їх ані предивними, ані невимовними. (Наслідування Іс. Христа, IV.18.)

*** *** ***

Небесний Херувим

Колись давно, дуже давно, справедливий Божий гнів був навис над Содомом та Гоморрою, над Сеґорою, Себоїмом та Адамою, п'ятьма безбожними містами. Ті міста вже від непам'ятних часів лежать поховані на дні сірчаного моря. А колись їхні мешканці легкодушно кепкували собі з Господніх погроз, і сміялися з праведного Лота, що їх хотів навернути на дорогу правди та чесноти. Серед розкошів розпусного життя серце тих зопсутих людей ствердло було в грудях, як камінь, а розум був затупів геть до чиста. І вони стали зовсім нечулі та невразливі на всякі грізні знаки, що їм Господь посилав дуже часто, бажаючи їх опам'ятати.

Одного вечора завважили люди, що Йордан став червоний, як кров, а в повітрі почувся зловіщий рев страшної бурі. Одначе люди зовсім не хотіли застановитись над значенням того Божого знаку. Вони позамикались у своїх домах, і ніч проминула їм, як звичайно, на бенкетах, на п'янстві, на розпусних піснях, танцях, та забавах.

Іншим разом сталося так, що ясне сонце серед самого полудня на небі нагло погасло, і густа темрява розсілась широко по всій околиці. Але безбожні люди позасвічували собі смолоекипи, і бенкети, музики, неморальні співи, тацні та забави тягнулися далі без перерви.

Так то нещасні грішники, нерозважні та непоправні, зневажали тяжко свого Господа та Сотворителя. І от одного дня, Божий Дух, що з-понад хмар на тих безбожників споглядав, промовив так: "Треба вже раз покарати ці зіпсуті міста."

Так промовив усемогучий Божий Дух.

А Божі ангели, чудові та чисті духи, що живуть у раю, стали плакати над нещасним Содомом та Гоморрою, над Сеґорою, Себоїмом та Адамою, бо страшна, несамовита кара мала впасти на ті розпусні міста. Так, Божі Ангели плакали, що не всилі були вирятувати тих п'ять великих міст від неминучої загибелі.

Але з-поміж усіх Божих Ангелів найбільш ридав над долею грішних міст один Херувим. Він був ясноволосий, увесь зодягнений у блискуче проміння, з огнистими очима. Він був наймолодший та найкращий із усіх Херуви-

мів. Його ім'я було Мізраїм, і всі браття любили його щиро-сердечно, бо був невимовно веселий, і від свого уродження наповняв небо чистою радістю. Співи його були такі чудові, що бувало деколи сам Господь Бог нахилявся зо свого трону, щоб краще до них прислухатись.

І от нагло така страшна переміна! Мізраїм заплакав гарячими слізьми, і з-поза сонця та ясних зір став він крізь свої рожеві пальці пильно дивитись на безбожні міста, що далі поринали в божевільних своїх радощах та забавах. Безстидний крик, що вгору підіймався від тих міст долітав аж до золотих брам небесного царства. Херувим, задуманий на порозі неба, дивився із жалем на ту безумну товпу людей, що забували про все святе та про волю всемогучого Бога. Його добре серце зворушилось у грудях жалісним співчуттям. Ах, як хотів би він зробити все можливе, щоб тих нещасних людей якось рятувати! Але як? Тоді на дні серця свого почув він голос, що казав: "Хто шукає, той знайде." "Добре,"— промовив сам до себе Мізраїм: "Буду шукати, і знайду." І з тієї хвилі він безперестанку шукав.

Одначе прийшлося шукати довго. А властиво не знати, чи то довго було, бо в небі таке слово, як "час"—цілковито незнане. А там, де час не існує, там також не годиться казати, що щось триває довго, або коротко. Отже світлий Херувим Мізраїм, зажурений, покритий зморшками на ясному чолі, та з сильним неспокоєм у серці, був переконаний, що багато земних годин проминуло з тієї хвилі, як він рішився за всяку ціну навернути загрожені міста. Непорушний, як камінна статуя, він узяв свою голову в долоні, та й роздумував. Золоті кучері безладно падали йому на білі плечі, де нетерпеливо ворушились легкі крила. Сльози невдоволення рясним струмком спливали крізь рожеві пальці Мізраїма. Показалось, що шукати— не те саме, що знайти. Ангел молитовно підіймав свої чудові очі до блакитного склепіння, що на ньому збудоване небесне царство. Там, у вічному сяєві, його браття літали веселими групами, або проходжувались серед невимовного блеску та слави; всі вони в безмежному захваті величали Незмінного Отця, що від Нього спливає всяка слава, і всяка ясність і блеск. Надармо силкувались вони і рухами, і голосами прикликати до себе Мізраїма. Херувим хитав далі своєю світлою головою, надзвичайно глибоко задуманий. Сонце саме в ту хвилю ховалось під небозвід, обливаючи бліде, безхмарне небо рожевою краскою; тільки там ген-далеко, на самому вершку неба залишилась біла хмаринка. Саме з того високого місця задуманий Мізраїм споглядав на Содом та Гоморру, на Сеґору, Себоїм, та Адаму, п'ять безбожних та безбожних міст.

Чого ж дожидав він поза Раєм, у самітній тиші безмежних тих просторів?

Вже надходила ніч; бистрий вітер, віючи на захід, непомітно тягнув за собою Мізраїма, і його білу хмаринку. Небесні зорі стали запалюватись одна за другою, та пронизували небо золотистими стрілами. Всі вони миготіли розумним блеском, і з цікавістю споглядали на Мізраїма. Він припадково підняв свою чудову голову й подивився на них. Вони всі йому любо всміхнулися. І він до них промовив:

—О, зорі, зорі! Світлі та ясні сестрички мої!— закликав він до них благальним тоном:— порадьте мені, що маю робити, щоб тих нещасних людей, он там удолині рятувати!

А зорі чудовим хором заспівали, й відповіли йому:

—Лети до них, Мізраїме! Так, лети до них, ясноволосий Херувиме! Коли почують вони твій любий голос, напевно відвернуться від гріха, покинуть усяку погань.

Почувши це, Мізраїм закликав із радости:

—Спасибі вам, ясні та світлі сестрички!

Потім він нагло підніймався на своїх крилах та відлетів на небо. Насамперед прийшлося летіти тудою, де вічний сумерк має свою тиху оселю, потім обминув місяць та осяйні небесні поля, засіяні золотими зорями, аж накінець дістався він у Божий Рай.

Ввійшовши туди, він замкнув за собою двері так голосно, що всі мешканці неба почули, й стали цікаво нахилятись, щоб його побачити. Ясноголові Серафими, чудові Власті, Сили й Архангели, на превелике диво, завважили, як Херувим Мізраїм, глибоко замислений, ступав діямантовими сходами вгору аж до трону Всевишнього Отця. Ступав задиханий, видно—чогось дуже поспішав. Всі дивились на нього з найвищим зацікавленням. "Куди ж ти, Мізраїме, задумав іти?" питали його тихенько. Але він тих питань їхніх не чув. У нього тільки одне питання було в голові: "Як говорити до Всевишнього Отця?"

Господи Боже!— шепотав він:— Ти, що знаєш уес, що було, і все що є, і що буде, змилуйся над нещасними грішниками, що для Твоїх спів уже зовсім глухі! Тим то я сам рішився піти до них. Позволь мені, Отче, піти до

тих нещасних, і ще раз їх добре остерегти, бо велика Твоя доброта, й милосердя Твоє. О, коли б я хоч одного з них ізміг врятувати,— мій труд на дармо б не пішов.

І в запалі свого великого бажання Мізраїм поспішав щораз швидше та швидше, підіймаючи крила свої, щораз вище. Бо несчисленні єсходи до святих місць, де сам Всевишній Отець засів у безконечнім Маєстаті. Мізраїм був тільки в половині дороги, коли нагло почув, що ноги відмовляють йому послуху. Щоб бодай трохи відітхнути, він сів. Також ангели, що з ріжних висот пильно слідили за ним, спинилися. Тільки він їх не бачив, так дуже був замислився, над своїм високим заміром. Не завважив також добрий Херувим, що плече його в однім місці було скаліче-не; мала крапля крови червоніла там, де він по дорозі трохи вдарився об місяць.

Але от, у ту хвилю почувся голос Божий, могучий, як грім:

—Іди, Мізраїме, йди!

Хор Ангелів, неначе громовий відгомін, відповів тому голосові. А Мізраїм у найвищому захваті, простелився перед Богом на знак найвищої пошани та вдячности. Потім, вставши на рівні ноги, він обернувсь, простягнув бистрі крила, і пролетів небо, наче блискавиця. Нічого не бачив, нічого не чув, аж опинився на землі. Ціле небо й усі мешканці його заніміли з великого дива.

Ніч була ясна, чиста. Ніжна свіжість, та запашні подуви розпливались у тихому повітрі. Краса тієї зоряної ночі та взагалі всієї природи була така велика, що аж розбудила радісну усмішку на рожевих устах Херувима. Та, він не задержувався ніде ні на мить, а просто поспішав до Содому.

Чудове місто те потопало в своїх грішних розкошах та розвеселеннях, розсівшись вигідно та безпечно на заквітчаних берегах бистрого Йордану. Невиразні світла вже здалека вказували Мізраїмові, кудою йти. Він біг розлогими полями, повний надії та радости; земля дивилась на нього з ніжною любов'ю, як він переходив.

Коли дійшов до Содому, його серце забилося в грудях неспокійно. На хвилю він став побоюватись, чи намір його зможе здійснитися. Тому впав на коліна, й зачав сердечно молитися. Потім, із відновленою відвагою, постановив собі зайти до першого дому, що його стріне по дорозі.

Але не був це звичайний дім, а прекрасна палата. Вже

здалека чути було співи та весільний гомін. Величезна гостинна заля осліпила його очі своїм блеском, коли він туди ввійшов, маленький, блідорожевий, з великими, світлими очима на чудовім обличчі. Мізраїм у ту хвилю був надзвичайно поважний, бо треба було йому промовляти до великих грішників, і навертати їх на дорогу Божого закону. Картина, що розгорнулась перед його очима, була для Мізраїма цілковито нова. Мужчини й жінки, з вінками квітів на голові, пили вино та дико реготались кругом довжезного стола, де стояли решткы ріжних страв. Коло них запопадливо ходили слуги й наливали їм вина у золоті кубки, або виносили на плечах порожний посуд. Натовп був такий великий, що зразу ніхто Мізраїма й не запримітив. А він, бояцький, несмілий та, немов приголомшений, ходив від одного кінця до другого. Перший раз доводилося чути йому такий голосний людський шум та гамір, зовсім відмінний від того милозвучного гомону, що в небі між ангелами та святими буває. Але згодом, коли мало-помалу все успокоїлося, коли раби-невільники повиходили, один із гостей обернувся й побачив нашого Херувима, що непорушно й терпеливо, його дожидав.

—Ах, який він гарний!— закликав здивований гість.

Інші всі, приваблені тим окликом, приступили ближче й оточили Мізраїма з усіх боків.

—Хто ти такий?—запитали його.

—Моє ім'я Мізраїм. Я херувим ,і служу Господу Богу в Його Небеснім Царстві.

І він щиро до них усміхавсь, а вони щораз цікавіш тиснулися кругом, щоб до нього добре придивитись.

—Це правда,—промовила одна жінка:— тільки ангели мають очі, як зорі.

Тоді один гарний, усміхнений юнак, увінчаний свіжими рожами, нахилившись до Мізраїма, й спитав:

—Чого ж ти сюди до нас прийшов, Херувиме небесний?

Бажачи відповісти на те питання, Мізраїм схрестив руки на білих грудях, опісля підняв чисті свої очі до них і так промовив:

—Мужі й жінки содомські, послухайте мене, й наверніться до Господа Бога вашого, бо загрожує вам кара страшна! Верніться на дорогу закону Божого, щоб справедливість Господня не перемогла Його довготерпеливости. Тепер уже вам ясно, чому мене бачите в цю хвилю між собою. Вчора в небі я плакав над вашим засліпленням, а сьогодні злетів я до вас, щоб вас усіх рятувати.

Херувим на хвилину замовк. А вони всі стали голосно між собою говорити. Здавалося,—нічого не зрозуміли з його щирої бесіди. Одна жінка обняла його, й поцілувала в рожеві щоки. Потім стали розпитувати його про подробиці з Раю:

—Скажи: чи добре там бавляться?

—Дуже добре,—відповів Мізраїм.

—Заспівай нам, ясноволосий херувиме, бодай одну з ваших райських пісень!—закликали деякі.

—Я дуже радо заспівав би, але я не взяв з собою своєї арфи.

—Нічого! Так заспівай!...

І от небесний Херувим став співати, а вони всі, очаровані, слухали.

—Твоя пісня люба та солодка,— сказала одна жінка.

—У небі пісні ще любіші й солодші,— відповів малий Херувим, підійнявши руки до неба.— Чи хочете, щоб я вас туди з собою взяв?

—Так!— закликали вони всі враз:— Ходім до неба! Ходім!

Одначе Херувим не йшов.

Ні, ми не можемо ще зараз до неба йти,—відповів їм лагідно.

—Чому?

—Хіба ж не знаєте, що тільки той, хто чистий серцем, може до неба ввійти?

—Як?!... Ти так думаєш?!...

—Певно!

—Ну, то останьмося тут!—закликали вони, розчаровані. —Не треба нам такого неба!

І, відвернувшись із погордою від нього, вони відійшли назад до стола. Невільники знов поналивали їм вина у золоті кубки, і веселі крики та божевільні реготи розпочались наново. Мізраїм, знеохочений, задуманий, остався сам у куточку. Хтось по хвилі звернувся до нього й закликав:

—Ходи-но до нас, чудовий Херувиме!

—Ходи! Ходи!— стали кричати другі:— ходи до нас, будемо весело бавитись!

Але Херувим лиш смутно похитав ясною головою.

—Мужі й жінки содомські!— сказав він їм:—Я не прийшов сюди, щоб із вами бавитись,— я прийшов вас від страшної погибелі рятувати...

Одначе вони, всією душею затоплені в своїй безумній

радості, не чули його останніх слів. А над ранком, коли вже мали розходитися, деякі пригадали собі Мізраїма, та стали шукати його, але вже надармо: його вже не було.

З тієї пори пройшло багато днів. Ввесь час Божі Ангели з-понад ясних зір слідили пильно за Мізраїмом, своїм дорогим братом, що блукав по землі, від міста до міста, від дому до дому, від Содому до Гоморри, від Адами до Себоїму, а потім знову до Сеґори. Він ходив блідий, смутний та невеселий, бо слова його падали на серця тверді, закаменілі, що слухали його, але розуміти не хотіли. А він усе таки далі ходив, повний любови та милосердя. Чиста його ангельська душа, хоробра й сильна, ні на мить не тратила відваги.

—Ах, коли б я міг бодай одну добру душу людську знайти!—говорить він сам до себе. Та, на жаль, навіть одної такої душі не пощастило йому знайти. Ані між багатими, ані між убогими такої доброї душі не знайшов. Всі були віддані огидній нечистоті, всі потопали в багні брудної розпусти.

Мізраїмові довелось багато витерпіти за той час. Мандруючи твердими земними дорогами, він геть чисто ноги собі поранив, і всюди лишав за собою криваві сліди. Одначе ревність його все оставалась невичерпана. Він далі йшов, сумовитий, задуманий; у великих його ангельських очах блестіли щирі сльози, мов перли дорогі, а срібні крила були покриті порохом земних доріг. Прохожі, що стрічали його, жалували його, бо був для них завжди лагідний та прихильний. Одначе науки його та напімнень грізних навіть слухати не хотіли. Його слова не мали для них ніякого значення.

І так, по довгих днях своїх даремних зусиль, бідний Херувим став уже лагодитись назад у дорогу до неба.

То було одного гарного ранку, недалеко міста Сеґори, на березі бистрої річки. На сході раннє сонце золотило рожевий небозвід, а Мізраїм, нахилившись із берега над річку, черпав долонею воду. Потім став полоскати свої легкі крила. Пташки злїталися до нього з усіх боків і весело щебетали йому над головою. Деякі сідали йому на рамена. Запашні квітки покірно стелилися йому під ногами. Вся земна природа ніжно огортала його, та голубила, мов рідна мама. А там ген далеко, поза усміхненим лицем погожого ранку, в глибокій синяві неба, бачив Мізраїм чудові обличчя небесних братів своїх, Ангелів, що на нього з Божих висот споглядали.

І от останній раз поглянув Херувим на землю, чудову та веселу. Подивився на пишний Содом та на Гоморру, на Адаму, Себоїм та Сеґору. Гордо стирчали в гору укріплені мури та вежі тих грішних, закаменілих п'ятьох міст. А Мізраїм, серцем наболілим та розжаленим, побачив їх знову такими самими, як тоді, перший раз, зайшов до них, щоб їх остерегти та навернути. Тоді ще був він повний надії та відваги. Тоді з невимовною радістю звертався він до них, і щирими словами обіцював їм спасення та милосердя Боже. Та, все те вже минулося, розвіялось, мов сон. Тільки жаль у серці лишився. Гіркий пекучий жаль... І Мізраїм уже мав розправити свої срібні крила, щоб назад вертатись до своєї любої батьківщини, до неба.

Та, саме в ту хвилю, почулися враз веселі крики та сміхи. Херувим обернувся, й побачив, як велика товпа дітей вийшла з Сеґори та прямувала до нього. Очі Мізраїма, що вміли дивитися глибше, ніж очі звичайних, смертних людей, з насолодою споглядали на веселі дитячі лиця, де блистіла ще нічим непоплямлена невинність. І от серце Херувима стрепенулось у нього в грудях від великої радости. Ті були такі чисті, невинні, а при тім такі щасливі, як армія небесних Херувимів.

Коли діти вже були недалеко, Мізраїм став собі на камінь, щоб усі могли його добре бачити, а потім сплеснув у долоні.

Почувши знак, діти всі пустились до нього бігцем, і стали хором питати:

—Хто ти такий? Хто ти?

Тоді він, оточений надзвичайним сяєвом, став посеред діточок і зачав з ними розмовляти. І в серці розбудилося в нього сильне бажання потягнути їх усіх за собою до неба.

Херувим розповідав їм про невимовні небесні радощі, про безмежну красу Єгови та Його Ангелів. А вони булиб слухали, та й слухали безперестанку, бо ніколи ще в житті не чули чогось такого гарного. Мізраїм зробився надзвичайно вимовний, бо почув у серці немов якесь нове джерело світла. Діти мали враження, що промовляє до них якась дуже таємнича та дуже добра істота.

—То ти прийшов аж з неба?—запитала одна дитина.

—Так, дитинко.

—А коли будеш вертатись туди назад?

—О, незадовго.

—Чи хочеш забрати й мене з собою? Скажи!

Херувим ласкаво всміхнувсь до дітей. Від тієї широкої усмішки поробилися йому на щоках ямки. Ах! Яка гарна ідея! Він забере дітей із собою до неба. Поведе їх аж там, за ту золоту браму, що невмолимо замкнена для нечистих грішників. Аперед невинними діточками та брама напевно відчиниться навстіж. Мізраїм виразно чув, що ті діти були такі гарні Херувими, як і він.

—Ходім, Мізраїме,— закликало одне кучеряве дитя.

Опісля та дитина, що була заговорила перша, так запитала Ангела:

—Про що ти думаєш тепер, мій брате?

—Про небо думаю, дитинко.

—Чи далеко звідси до неба?

—О, ні; зовсім недалеко. Дорога туди дуже проста.

—До неба треба летіти високо, як птах,— закликав один малий, гарний хлопчина.

Всі засміялися. І Мізраїм засміявся, бо почував себе дуже щасливим:

—Так, зовсім, як птах. Але не бійтеся, дітоньки. Я всіх вас заберу туди, хоч би прийшлося почепити вас усіх на свої крила...

—Ходім,—сказали радісні діти,— ходім зараз!

—Нам іще треба буде поступити до Содому, Гоморри, Себоїму й Адами; бо треба також і тим дітям дати нагоду прилучитись до нас.

Всі дуже радо згодились на той гарний план Мізраїма, і Херувим, оточений товпою дітей, пустився веселий у дорогу.

Було це чудове видовище для Божих Ангелів, що з неба споглядали на тих розсміяних дітей, як вони мандрували від міста до міста, притягаючи до себе нових маленьких товаришів. Від Мізраїма на всі боки летіли ясні промені радости, мов від якого сонця. Мужчини й жінки, що стрічали той небувалий похід дітей, спинялись на дорозі й цікаво розпитували, бо неодин із тих закаменілих безбожників пізнавав Мізраїма. Але їхнє зіпсуття вже таке було страшне, що навіть останні напімнення Херувима не робили на них зовсім ніякого враження. Тупо та безглуздо верталися вони до своїх нечистих розвеселень, а сумління вже так було затвердло в їх душі, що вони ніяких докорів не відчували.

Тим часом товпа дітей щораз більш росла та росла. Спочатку було їх п'ять сот, потім тисяча, дві тисячі, накінець назбиралося п'ять тисяч. Ніхто з дорослих, що вже були

опоганені нечистотою, не міг прилучитись до них. Мізраїмова біла армія складалась отже з самих земних херувимів, що були від нього може трохи менше гарні, але все таки так само чисті й невинні як він.

Нарешті одного вечора, по довгій мандрівці зібрались вони знову на тому місці, звідки вийшли були, недалеко Сеґори. Були вже досить натомлені. Вечірнє сонце спускалось уже під небозвід, ховалось за ліси, за гори високі й, останніми променями золотило кучеряві хмарки. Бліде небо поволі готовилось до сну. Вся природа, мов очарована повагою хвилі, урочисто мовчала. Утомлений день очевидячки гас—умирав.

Діти посідали на зеленій траві кругом. Мізраїм стояв посеред них, і рахував, скільки їх усіх разом. Показалося, що нікого не бракувало; всі невинні діти з п'ятьох нечистих міст були там.

Херувим поуставляв їх тоді довгими, довжезними рядами, але так, що діти тримались одне другого руками. Тоді Мізраїм ухопив першу дитину за руки та й, розмахнувши своїми легкими крильми, став підійматись угору, до неба. Разом з тією першою дитиною, потягнув він і всіх інших діточок за собою.

Мешканці міста Сеґори довго дивились на ту чудову вервичку, зложену з невинних діточок, що підіймались вище та вище, аж накінець щезли, немов утопилися в глибині синього неба.

Золоті брами Небесного Царства радісно відчинились перед чистими, невинними душами.

А кілька днів опісля гнів справедливого Бога знівечив навіки безбожний Содом та Гоморру, Сеґору, Себоїм та Адаму, п'ять грішних, нерозкаяних міст.

Бережіться фальшивих пророків! Вони приходять до вас зодягнені в овечі шкіри, але всередині вони хижі вовки. (Матей, VII-15).

Люби Самого Себе!

Найвища та найважніша заповідь у нашій святій Релігії є така: "Люби Господа Бога всім серцем, і всією душею, і всіма силами, і всіма думками своїми!" Друга ж заповідь подібна до першої: "Люби ближнього свого, **як самого себе!**" З цього виходить, що кожний з нас має любити не тільки Господа Бога та ближнього, але ще й самого себе. Та любов до самого себе є людині вроджена і самозрозуміла. Треба лиш вияснити:

1. На чім та християнська любов **до самого себе** полягає??
2. Що тій любові противиться?

I.

Християнська любов до самого себе полягає на тім, щоб ми передусім старались про спасення своєї душі, а щойно опісля про здоров'я та майно.

а). Хто направду любить себе самого, той бажає собі добра. А найбільше добро—то вічне спасення душі. Коли душу свою спасемо, то осягнемо найвище з усіх можливих дібр, а коли ні, то краще нам було б, якби ми на світ були взагалі не родились, бо чекає нас вічна загибіль у пеклі.

Щоб осягнути те найбільше добро, мусимо пильно вистерігатись гріха, а навіть нагоди до гріха, бо ніхто з тих, що поплямовані гріхом, не зможе ввійти до Царства небесного. Ті, що нерозкаяні вмирають у грісі, підуть на вічну загибіль,. Братовбивник Каїн, і зрадник Юда, зіпсуті мешканці Содому й Гоморри, й багато інших попали, нерозкаяні, в вічне пекло. Таксамо піде туди кожний, хто вмирає в тяжких гріхах.

З цього бачимо, що грішник сам собі найбільший ворог, бо ж він добровільно позбавляє себе найбільшого добра, цебто спасення. А Христос Спаситель каже: "Нащо придасться людині, коли вона світ увесь здобуде, а душу свою занапастить?"

Тим то, хто любить самого себе, мусить обминати навіть нагоду до гріха. Бо ж годі уявити собі, щоб не согрішив той, хто вдається в грішні товариства, веде неморальні розмови, читає безбожні книжки, або пристає з розпусними людьми.

б) Хто любить самого себе по-християнськи, той не від-

кладає покути, попавши в гріх, бо таке відкладання—річ непевна та й дуже небезпечна. Час не є наш слуга, наш підданий, готовий слухати наших приказів. Смерть кожної хвилі може накинутись на нас зовсім нагло, зрадливо й несподівано, а тоді жде нас вічне, жахливе пекло! А хоч би грішникові й лишилося доволі часу на покуту, то хто заручить, що Бог дасть йому тоді ласку навернення, коли він усе своє життя ту ласку від себе відкидав та легковажив її? А коли б і одержав він ту потрібну ласку, то чи зможе в останній хвилині щиро покаятися той, хто все життя своє не міг здобутись на ніяке покаяння? Отже сам собі ворог той, хто покуту відкладає на пізніш. А хто сам себе любить по-християнськи, той щиро кається й покутує зараз по грісі.

в) Хто любить себе самого направду, той передусім старається вести чесне життя, получене з добрими вчинками, бо каже Ісус Христос: "Всяка деревина, що не родить доброго овочу, буде зрубана, і вкинуть її в піч." Лінивого слугу, що талант свій закопав у землю, засудив пан на тяжку в'язницю. Бо хоч слуга той талану свого не пропив та не прогуляв, то все таки не використав його так, як повинен був використати, щоб іще більш майна приробити. Така сама гірка доля та справедлива Божа кара чекає тих християн, що хоч і не роблять ніякого великого зла, але й доброго нічого робити не хочуть, і не провадять чесного християнського життя.

г) Християнська любов до самого себе приказує нам також старатися про добра дочасні, цебто про здоров'я тіла, про майно та добре ім'я. Тіло наше, вправді, не має такої вартости, як наша душа, але всетаки воно є твором Божих рук, і помешканням Духа Святого. Тим то маємо обов'язок про своє тіло дбати, цебто годувати його, зодягати й пильнувати його здоров'я; здоровий розум каже нам, що те здоров'я, то скарб, із усіх земних скарбів найбільший, бо його за ніякі гроші ми не всилі купити. Одначе, як з одного боку негарна це річ занадто плекати своє здоров'я, так з другого боку гріх здоров'я своє легкодушно нищити, а в недузі не рятувати його.

Подібно як здоров'я, так само й земне майно, це дар Божий. Майно дає нам Бог на те, щоб ми самі мали з чого удержатись, а також і другим могли в недостатках та гіркій нужді помогти. О, як багато добра може в світі зробити той, кого Бог поблагословив великими земними добрами, багатствами! Скільки сліз він може осушити, скільки нужди зменшити, скільки горя та болів людських осолодити! І, як з одного боку гріх, коли хто всіми силами служить золотому божкові захланности, так само гріх, коли хто майно своє легкодушно розстрачує та марнує його, бо це приводить людину до нужди, та позбавляє її доброї нагоди робити вчинки християнського милосердя.

Накінець добре та чесне ім'я—це теж велике добро, нераз навіть більше від майна. Про таке добре та чесне ім'я повинні дбати дуже пильно, бо каже Божественний Мудрець—Соломон, що "краще добре ім'я, ніж великі багатства." Наша честь, наше добре ім'я між людьми, це основа доброго поводження, й заохочує нас до чесного, порядного життя.

Тому ми повинні старатися про всі ті речі,—здоров'я, майно та добре, чесне ім'я, але не вважати їх за найвищу ціль нашого життя. Бо ж вони тільки прості засоби, щоб осягнути нашу вічну, небесну мету.

II.

Як бачимо, християнська **любов до самого себе** домагається, щоб ми старалися на першому місці про спасення душі, а потім про дочасні добра.

а) Одначе тому стоїть часто на перешкоді наше самолюбство, коли свою власну честь ставимо вище, ніж Божу славу. Господь Бог, Пан неба та землі, може, а навіть мусить домагатися, щоб і ангели в небі, і люди на землі віддавали Йому честь, і покірно Його слухали. Тим часом багато в світі таких людей, що свою власну волю ставлять вище від волі Божої. Це все грішне самолюбство! Господь Бог приказує їм позбутись різних грішних уподобань, а вони про те навіть не думають. Мають, наприклад, обов'язок направити яку шкоду, звернути кривду, не приставати з такою й такою гріщною особою,— одначе їм і не в голові обов'язок той виконати. Вони повинні всякі прикрощі й терпіння приймати терпеливо з Божих рук,— а тим часом вони шемрають та нарікають на Бога, проклинають свою нещасну долю, або просто кажуть, що Бога нема! Хіба ж вони не ставлять своєї власної волі від волі Божої?

б) Не любить самого себе по-християнськи також і той, що своїм майном і дочасними справами журиться далеко більш, ніж спасенням і справами вічними. На жаль, багато в світі таких християн, що тільки про одне думають, і тільки одним журяться, а саме: майном, інтересами, господарством, а спасення власної душі їм і не в гадці. Тому

серце своє прив'язують вони все більш і більш до землі та до мамони, своє сумління обтяжують несчисленними гріхами, та душею відступають від Бога щораз далі та далі. Забувають, нещасні, що Господь Бог виразно каже нам шукати насамперед Божої слави, а щойно опісля дочасного добра. "Шукайте насамперед царства Божого та правди Його, а все інше додасться вам." Пильнуйте своїх дочасних, щоденних справ, але не забувайте й про вічні; працюйте для удержання, для дочасної користи, одначе нехай ніколи не сходить вам із думки справа вічного вашого спасення; старайтесь про світові справи, але в дійсності те все—діло меншої ваги, бо головна ваша ціль не на землі, а в вічності.

в) Накінець не любить себе самого по-християнськи і той, що свої успіхи здобуває з кривдою ближнього. Вправді про свою користь вільно людині дбати більш, ніж про користь ближнього, але нікому не вільно кривдити ближнього, шукаючи свого власного успіху. Навіть і тоді, коли б ми мали осягнути дуже велику користь з якогось інтересу, а ближньому заподіяли тим хоч би невеличку кривду,— то навіть тоді не повинні ми старатись про той інтерес, бо любов до самого себе вимагає, щоб ми всюди та завжди мали на оці не тільки власну свою користь, але й користь ближнього, бо це приказує нам справедливість і християнська любов.

*** *** ***

Стараймось ніколи не забувати про ці святі наші обовязки. Так, як соняшник кожного дня звертається лицем своїм до сонця, так і ми повинні постійно звертати зір свій до неба, та в усіх справах пригадувати собі вічність. Всі земні дочасні добра вважаймо не за нашу найвищу ціль, а тільки цінім їх. як засоби до осягнення вічних, небесних дібр. Так: стараймось про все, що нашому тілові потрібне, але далеко більш турбуймось потребами нашої безсмертної душі, та про наше спасення. Бо коли його осягнемо, то здобудемо найвище, найбільше добро, що для нього на цім світі живемо та працюємо. Амінь.

Всяку деревину, що не родить добрих овочів, зрубають і кинуть в огонь. (Матей. VII—18).

Не всі ті, що кажуть мені: Господи, Господи, ввійдуть у Царство Небесне,— а ті, що творять волю Небесного мого Отця. (Матей, VII-21).

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

На знимці: Митрополит Андрей Шептицький в окруженні священників та питомців. Другий від Митрополита зліва стоїть Преосвященний Н. Будка, перший єпископ канадійських українців. Знимка взята зараз перед вибухом другої світової війни в столиці Західної України, Львові. Галицькому Митрополитові Андрієві Шептицькому минуло 29. липня 1944, 79 років життя. Ціла Західна Україна в день уродин віддала поклін великої любови й вдячності тому, що як добрий пастир не покинув своїх духових овечок, свойого любого українського народу, але серед страхіття війни переносить з ним всі прикрости й невигоди. — Також і ми канадійські українці молімся сердечно заВеликого Архирея до Всевишнього Бога й просім, щоби зволив дати йому ще довге життя, щоби перепровадив щасливо своїх вірних серед тих лихоліть до кращого, свобідного національного життя!

..83 із 262 Папів були канонізовані.—З приводу канонізації папи Пія X. ватиканський "Аннуаріо Понтіфіціо" пригадує, що з 262 папів, вичислених в тім шематизмі, були проголошені святими 83 папи і 7 беатифіковані (зачислені до числа блаженних). До Свя-

тих зачислені св. Петро і 55 найближчих його наслідників; більшість їх умерла мученичою смертю. Останнім папою, що був канонізований, був Пій V., що помер 1572 року.

Свята Конгрегація Обрядів у своїм останнім списі з 1931 р. подала, що в канонізаційнім процесі було тоді 551 осіб, з чого 57 дійшли до степеня беатифікації. В тім числі є 482 особи з Европи, 35 з Америки, 247 з Азії, 8 з Африки і 2 з Океанії.

З папів були в стані процесу три: Венедикт XII, Пій IX і Пій X. В канонізаційнім процесі є також 4 кардинали, 2 патріярхи, 42 епископів, 238 священиків, 6 семинаристів, 45 світських братів, 3 новики, 2 пустинники і 29 світських.

Відпуст у Йорктоні.—Вчасний ранок семого липня. На небі пересуваються хмари, часом легко покроплює дощик. Та те все не перешкаджає соткам прочан, що спішать до Йорктону на відпуст Матери Божої Неустаючої Помочі. Многі з них прибули ще вчера. Досвіта від пятої години церква заповнена вірними. Відправляються Служби Божі, Утреня. О год. десятій формується під проводом о. Р. Хомяка процесія. Вона поволи зближається до монастирських дверей, щоб там повитати їх Ексцеленцію Кир Ніля і впровадити їх на монастирську площу. Там під стіною монастиря підвищення. На нього вступає асиста, диякони: оо. Бала і Лаптута. Пристоящі Єреї: оо. А. Фик, парох Ріджайни й Вол. Корба ЧНІ., ігумен айтунського монастиря, за ними Преосвященний Ніль в товаристві о. пароха С. Бахталовського. Починається архієрейська Служба Божа. Співає хор питомців духовного Семинаря оо. Редемптористів. Площу заповнило 3,000 народу. Глибоко релігійний настрій. По євангелію коротке привитання виголошує о. В. Краєвський ЧНІ. Цей о. місіонар проповідав уже попереднього дня рано й вечером. До св. Причастя приступає так много, що двох Отців мусіло причащати. Всіх св. Причастій в часі відпусту 1,000. По Службі Божій усі присутні з великою увагою вислухують пастирського слова Преосвященного Ніля. Св. Іван Хреститель хай буде вашим взором у дусі покути й покори, у відвазі постояти за Божу правду. Ото зміст прекрасної проповіди архипастиря.

По відправі прочани йдуть до українського парохіяльного Дому; тут чекає на них смачний обід, що його приготовили неструджені пані місцевого українського католицького Жіночого Товариства. Водосвяття під хрестом-памятником Хрещення України. "Пресвятая Богородице спаси нас," лунає далеко. Молебень у церкві, а відтак по проповіди о. місіонаря Краєвського, величавий похід. Непроглядні ряди, взірцево уставлені о. Місіонарем, а при кінці їх Ексцеленція несуть Найсвятіші Тайни. По Суплікації вірним трудно розлучитися зо своїм Архипастирем. Вони

25 ЛІТ СВЯЩЕНИКОМ У КАНАДІ

Впр. о. капітан М. Т. Пелех

В липні, ц.р., минуло 25 років, як перший наш військовий капелян у Канаді, Впр. о. капітан Михайло Т. Пелех був висвячений на священика. Впр. о. Пелех уродився 21-го листопада, 1895, в Городищі Вас., Пархач, повіт Сокаль. До Канади приїхав в 1904 р. На священика висвячений 12-го липня, 1919. Крім своєї душпастирської праці, Впр. о. Пелех визначається жертвенністю на українські католицькі шпиталі, сиротинці та виховавчі інституції.

В чверть століття душпастирської праці Впр. о. Пелехові сердечні побажання кріпкого здоровля та обильних ласк Божих для дальшої невтомної праці на славу Божу і для добра українського народу на дальші многі літа бажають оо. Редемптористи й "Голос Спасителя."

всі приступають до їх Ексцеленції, цілують хрест, дістають їх благословення й памятку, відтак цілують образ Матері Божої Неустаючої помочі. Відпуст продовжався ще слідуючих днів.

Похорон бл. п. о. Николая Демкова відбувся в Винипегу дуже величаво. І так: Тлінні останки бл. п. о. Николая привезено з групарні в 7 год. вечером в вівторок дня 4 липня до церкви св. Покрови; присутні сього вечера в церкві 14 священиків співали через 3 години величавий священичий похорон. По 4-ім євангелію, о. Стефан Семчук, парох церкви св. Покрови й давний приятель покійного, пращав бл. п. . Николая в імені всіх отців. Коли священики скінчили похорон співати, тоді 5 церковних співаків почали співати Псалтиру. Тіло через цілу ніч лежало в церкві. У сам день похорону, в середу 5 липня, в 10 год. рано, стали 24 священики до співаної Сл. Божої за душу свого брата бл. п. о. Николая. Присутним на Сл. Божій був також Преосв. Кир Василій Ладика, епископ ординарій, котрий виголосив при кінці Сл. Божої пращальну проповідь від діецезії. На похорон прибули не тільки світські священики, але були присутні також представники оо. Редемптористів в особах о. Візитатора Ст. Бахталовського, о. Н. Копяківського, о. ігумена С. І. Шавля з Роблин, Ман., і оо. Василіян, в особах о. ігумена Сенькова і о. Пасічника. По остан-

нім цілованню, отці винесли тіло бл. п. о. Николая з церкви і зробили обхід навкола церкви, так як се обряд наш приказує робити. За священиками ступали великі маси народу. Вкінці тіло зложено на цвинтарі Всіх Святих, на місці призначеним спеціяльно для священиків, побіч других трьох покійних вже отців нашої дієцезії й там похованих.

22, 23 і 24 липня відбувся в Саскатуні величавий домініяльний з'їзд УКЮ при участи 300 делегатів, великого числа духовенства та поважної скількости старших провідних громадян. На з'їзді вибрано головою УКЮ учителя п. Мирослава Голоту, та зібрано $1,006.00 на організаційні потреби.

ПАВУК І МУХА

В теплій хаті, в кутику мисника, сиділа собі муха. Стара то була муха. Мала може зо два місяці, а може й три. Ще з літа залишилася тут у хаті. Не хотіла гинути осінню, хотіла дочекатися другої весни.

Хоч на дворі холодно й зима вже на добре розпочалася, то мусі добре в кутику мисника сидіти. Сидить і співає собі щось під носом. — Весело їй тут живеться.

Аж якось одного дня, не знати звідки, взявся в миснику павук. І то небудь який, а славний інжинір-будівничий. Зараз узявся до роботи. Позасновував якісь перегороди і побудував між горами тарелів та мисок якісь штучні мости. Над пропастями горняток позавішував якісь тонесенькі, зрадливі шатра. А все те прикріпив до стін мисника кріпкими, суканими волоконцями.

Муха дивилася на всю цю роботу зпід ока і чогось стало їй на серці тяжко та невесело.

Одного разу, як сонечко пригріло, захотілося мусі політати по хаті.— Літала, літала та й утомилася, тому захотіла трохи спочити. Прилетіла на мисник.— І, хоч як була обережна, хоч як старалася виминати павукові урядження, то таки одним крилом зачіпила за штудерний міст. Хотіла лапками освободитися, та і лапки заплуталися й прилипли. Сіпала цілим гілом, бурчила, сердилася, та це нічого н епомагало. Плуталася щораз гірше у зрадливих сітях. Вкінці з'явився коло неї павук і почав нібито її жалувати:

—А, бідна ти, мушко, моя ти маленька, ото попалася! Чогож ти так сердешся? Пожди, я тобі поможу! Вір мені, що я тому не винен, що ти попалася в мої мости, та шатра. Ти сама собі винна і твоя це необережність тут завинила...

І почав нібито рятувати муху, та заплутував її щораз гірше у сітку. А ще далі приговорював, та буцім то жалував її. Аж розлючена муха крикнула:

—Мовчи вже раз, ти катюго! Знаю я твої нікчемні наміри! Ти зготовив мені смерть! А твої жалі надімною гірші для мене, як сама смерть! Ти насміхаєшся з мене, бо я безсильна. Радше убий мене зараз і не кпи собі з мене!

Коли так муха до павука говорила і ждала на смерть, раптом що це?—Чи буря яка зірвалася? Чи земля затремтіла разом з кухнею та мисником? Чи який літак влетів до мисника? Щось страшенне зашуміло, зашелестіло, затрясло і засіпало мушкою.

—Кінець світа!— подумала собі мушка.

А то не був ніякий кінець світа. То мала Маруся робила в миснику порядки і гусячим крилом заїхала просто в павукові сіти. Тим чином, сама того не знаючи, освободила нашу мушку з сітей, а павука заплутала. Підняла крило до очей і почала обоїм приглядатися. Мушка вже тимчасом майже вилізла з сітей, а павук не міг рушитися. А дівчинка стала до нього приговорювати:

—Не бійся, мій павучку, я тебе не вбю! — Мамуся не каже вбивати тварин без потреби. Я тебе винесу на крилі на двір і роби собі там, що хочеш. Тут у хаті не можу тебе залишити, бо твої інжинірські роботи цілком не прикрашують нашого мисника. Хата основона павутинням виглядає нечисто і нехарно. Вибачай, але мушу тебе винести!

З тими словами винесла крило на двір і стріпала. Муха зараз зірвалася і сіла на одвірок, щоби при першій нагоді знову влетіти до хати. А павук тимчасом карабкався дальше у своїх влассих сітях. А дівчинка приговорювала:

—Бідний ти, павучку, жаль мені тебе! Знаю, що це немило, так із теплої хати опинитися на морозі.— Ну, але добре, що хоч я тобі дарувала життя. Правда?

А павук буркнув:

—Ох! жорстока дівчино! Волілаб ти радше зараз вбити мене, як лишати тут на певну загибіль. Таж поки я виплутаюся із своїх власний сітей, то задусить мене мороз, засипле сніг.— А коли освободжуся скоріше, то вхопить мене і зїсть яка пташка, бо я не можу, так, як муха, літати і так скоро як вона не дістануся до хати. Тому вбий мене радше зараз! Не жалуй мене— коли завдаєш повільну смерть, бо твої жалі надімною то ніщо інше, як насмішки з моєї безсильности.

—А що?— забреніла муха. Повторюєш мої власні слова, що їх перше до тебе сказала. Хоч ти посміхався з мене зі злого серця, а мала дівчинка дарувала тобі життя без злої волі. Тепер бачиш сам, як то болить: коли хтось сильніший насміхається з безсильности слабшого і ще буцімто його жалує...

КОЛЕГІЯ ОО. РЕДЕМПТОРИСТІВ, РОБЛИН, МАН.

Міститься в великім, мурованім будинку з північної сторони міста Роблин. Будівля ця положена на фармі близько ліса в прекрасній околиці Західної Манітоби. Уладження модерне, гарна каплиця, ясні наукові салі, літом забавова площа, зимою ховзанка. Плян науки цеї школи відповідає плянови наук у Вищих Школах Канади, з особлившим узглядненням будучого звання молодців— священика місіонаря. Наука релігії, українознавство (українська література, українська історія). Молодці пізнають тут наше богослуження, наш гарний обряд і спів. До Колегії в Роблині приймається хлопців з укінченим семим грейдом. Хто є з вищим грейдом (ступнем), може також зголоситися до цеї школи.— **ДОРОГІ РОДИЧІ!**— Коли маєте сина, що має охоту вступити до нас, щоби стати священиком-місіонарем, пішліть його до нашої Колегії в Роблині. Бог цего хоче.— По всякі інформації звертайтеся до:

REVEREND FATHER DIRECTOR
REDEPMTORIST FATHERS COLLEGE,
BOX 355 — — ROBLIN, MAN.

АНУ, — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці 3-ій обгортки)

1. На полотенце те ми кажемо з-грецька: **Ілитон.**

2. Ісус Христос—правдивий Бог і правдивий чоловік. Як Бог, Він є **всюди,** а як чоловік, Він є **тільки в небі та в Найсвятіших Тайнах.**

3. Урочисте Свято Благовіщення **пригадує** нам ту блаженну хвилю, коли **Архангел Гавриїл сповістив** Пречисту Діву Марію, що Небесний Отець вибрав Її на **Матір для Свого Сина.** Зрозумівши, що така Божа воля, Пречиста Діва покірно схилила тоді голову, й сказала: "Я слуга Господня, хай отже станеться зо мною те, що кажеш." І в ту саму хвилю, "Слово тілом сталося, й замешкало між нами."

4. Колись голодним жидам серед пустині Господь Бог посилав чудесну поживу, що мала вигляд дрібних білесеньких зерняток. А люди їли ті солодкі й поживні зернятка й, здивовані, одні одних питали: **"Ман-гу?"** або **"Що це властиво таке?"** І той вислів найвищого здивования **"Ман-гу?"** залишився по сьогоднішній день. На чудесну поживу, що її Господь зсилав колись жидам голодним на пустиню, ми й сьогодні кажемо **"Ман-гу,"** або **"Манна".**

5. Насамперед **Ісус Христос,** потім два старозавітні пророки,— **Мойсей та Ілля,** і накінець три Христові Апостоли, — **Петро, Яків і Йван.**

6. **Ні,** ми в **те все** не потребуємо вірити; ми те все **на власні очі ясно бачимо.** Але от наприклад Ісуса Христа в Найсвятіших Тайнах ми ніяк не можемо очима доглянути. В Його таємну присутність ми можемо тільки вірити. Але та віра наша дає нам абсолютну певність, що Ісус Христос там дійсно є, бо ж Він сам виразно нам це об'явив, а непомильна Церква Його нам це до вірування подає.

7. Різдво Христове символічно представлене в першій частині Служби Божої, що зветься Проскомидія. Звичайно Проскомидію править священик не на самім Престолі, а на окремім столику, що стоїть у захристії, або з боку коло Престола. І власне той окремий проскомидійний столик нагадує нам Вифлеемський вертеп, де Боже Дитятко народилося. В часі Проскомидії священик кладе на Дискос "Агнця" з біленького пшеничного хліба так, як колись Божа Мати свого Сина поклала в яслах. Над дискосом ставить священик металеву звізду, кажучи: "І прийшла звізда, й спинилася там, де було Дитя." Потім священик накриває і Дискос, і Чашу, і Звізду святими покровцями, як колись Мати Божа Дитятко своє пеленками покрила. Золото, що блищиться на Ди-

скосі та Чаші, і запашне кадило, що ним священик обкурює **Чесні Дари,** легко пригадують нам щедрі подарунки трьох Царів із далекого Сходу. Одним словом,—проскомидійний столик пригадує нам Вифлеєм і Різдво Христове, подібно як сам Престіл представляє нам Єрусалим, місто Страждань, Смерти, Воскресення Христового.

8. В Христовій Церкві є дуже сильне переконання, що **всі ласки Христові переходять через руки Пречистої Діви Марії.**. Не можемо отже казати, що Ісус дає нам більше ласк, ніж Марія, бо ж ті самі ласки, що Ісус їх нам посилає, приходять до нас через руки Марії. Тому Пречисту Діву Марію ми слушно називаємо Посередницею всіх ласк Христових, і Завідателькою небесних Його скарбів.

9. **Святому Кирилові й Методієві** завдячуємо те велике добродійство. То вони, ті два рідні Брати, хоч самі були родом греки, стали щиро працювати між слов'янами, і з мови грецької попереклада́ли всі Богослуження мовою старослов'янською. То вони постарались про те, що свята Апостольська Столиця той переклад Богослужень поблагословила й затвердила. За те, що ми сьогодні не чуємо в наших церквах незрозумілої мови грецької, а тільки мову старослов'янську, що нам іздебільшого зрозуміла, повинні ми бути глибоко вдячні двом святим Апостолам слов'ян, **Кирилові та Методієві.**

10. В старозавітнім Кивоті переховували дві **кам'яні таблиці з Десятьма Божими Заповідями, чудотворну палицю Арона,** а також **чашу з Манною.**

11. **Рим і Константинопіль.** Про Рим згадує священик кожний раз, як молиться за "Святійшаго, вселенскаго архієрея Папу **Римскаго,"** а про Константинопіль тоді, як при кінці Служби Божої каже "іже во святих Отца нашего Йоана Златоустаго, **Архієпископа Константиня Града"** цебто архієпископа міста **Константинополя.**

12. "До тієї церкви" ми все ходимо та й ходимо на те, щоб а) Господу віддати честь і славу, бо це Йому належиться. б) Господу Богу подякувати за всі Його ласки та добродійства, бо ж усе добро, що маємо, ми від Нього одержали. в) Господа Бога переблагати за всі наші гріхи, бо ми нераз супроти Нього провинились, і нераз тяжко образили Його. г) У Господа Бога просити ласки та помочі на будуче, бо ж ми все бідні та немічні земні черв'яки, і ласки Божої нам конче до спасення потрібно.

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Складаю сердечну подяку Матері Божій Неустаючої Помочі за ласкаву опіку над моєю донечкою в часі небезпечної операції.

Ангелина Якимишин, Роблин, Ман.

НОВІЦІЯТ ОТЦІВ РЕДЕМПТОРИСТІВ

приймає тих, що бажають посвятитись Богу й працювати яко монахи-місіонарі Чина Найсвятішого Ізбавителя для українського народу в Канаді й Злучених Державах. **УМОВИ прийняття до Новіціяту для кандидатів на священиків-місіонарів є слідуючі:** Щире й рішуче бажання посвятитись Ісусу Христу в Чині оо. Редемптористів. Добре здоровля й добре поведення. оо. Редемптористи приймають також до Новіціяту молодців, що бажають бути **Братьми-монахами.** Вони молитвою й ручною роботою дуже помагають Отцям у їх праці. Братя-монахи користають з усіх ласк і духовних дібр цілого Згромадження. Хто може стати Братом-монахом?—Молодці в віці від 17 до 35 літ, що спосібні до якогось ремесла, як столярства, шевства, кравецтва, шлюсарства, куховарства, огородництва, дяківства, фармерки і т.д., або до якої іншої ручної роботи. Вони дуже потрібні для місійної праці. Всі, що бажають вибрати цей стан нехай звертаються на адресу:

THE REVEREND MASTER OF NOVICES
UKR. CATHOLIC MISSION, YORKTON, SASK.

НА СПЛАЧЕННЯ ДРУКАРСЬКОЇ МАШИНИ ЗЛОЖИЛИ:

По $1.00: Т. Петришин, Елфрос, Т. Купчик, Клівленд, Ф. Рудик, Бофало, П. Пруский, Торонто, Ів. Дмитерко, Шортдейл, $2.00.

Щира подяка всім жертводавцям за ласкаві жертви. Хто слідуючий?—

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД ЗЛОЖИЛИ:

Парохія Вайтсенд, Саск., жертвувала $18.76, парохія Елфинстон, Ман., з нагоди св. Місії під проводом о. Гр. Шишковича ЧНІ. $14.00; парохія Рекгем, Ман., з нагоди св. Місії під проводом тогож отця місіонаря $9.40; Семен Лукій із Норквей $1.00; М. Барановський, Кридор $1.00; Тома Коляр із Терривіль, $1.00. Найщирішою нашою добродійкою в часі цего місяця є пані Кароліна Комарянська з Шортдейл, Ман., що з доброго серця прислала нам на пресовий фонд $10.00; Т. Хомишин з Торонта жертвувала $1.00, пані Катерина Качмар, Детройт, $1.00; І. М. Лозінський з Гаєс, $1.00, Ю. Шимінська, Шортдейл, $1.00; А.Столярчук, Вернон, $8.00

Всім жертводавцям щиро дякуємо за ласкаву й щедру поміч. ХТО слідуючий?

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ:

Слава Ісусу Христу:

Дорогі Отці Редемптористи!—Я вже кілька разів брала Ваш місіонар від своєї мами, і мені він дуже подобався, бо в нім є гарні поучаючі статті й та сторона: **Ану—чи знаєте?**... Мені здається, що з тої сторони люди дуже багато користають. Отже, щоб не чекати на Голос Спасителя аж мама прочитають, я постановила собі його передплатити і мати свій, що буде приходити що місяця до моєї хати. В листі залучаю $1.00 на передплату, а $1.00 на пресовий фонд Голосу Спасителя.

З пошаною,— Ю. Шимінська.

ГУРТОВИЙ СКЛАД

ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.

VOL. 16, No. 9. THE REDEEMER'S VOI CE, YORKTON, SASK. SEPTEMBER, 1944

-НАША ПЕРЕПИСКА-

Імена людей, що полюбили "Голос Спасителя," стали його сталими передплатниками і постійно бажають читати:— П. Багрій, С. Лівак, Т. Бояр, П. Люклян, С. Малюта, А. Лачук, А. Ланюк, К. Тхір, І. Ясінський, Я. Шваґа, Н. Подолян, В. Бек, Г. Гишка, С. Свиргун, Н. Гармацький, М. Фик, А. Струтинський, М. Ковальчук, А. Бобер, А. Сливка, Д. Жук, Я. Залещук, Д. Щур, Д. Буртняк, В. Харина, І. Купчик, В. Заяць, М. Польовий, А. Буртняк, А. Пакан, В. Шульган, В. Осадчук, І. Евонюк, І. Дженовий, І. Стечинський, Н. Піх, М. Семенюк, А. Ващук, М. Боровець, Н. Ґрішин, М. Котелко, М. Потіха, о. С. Маланяк, о. П. Серветник, Н. Нищук, М. Хапський, А. Корпан, Б. Л. Корчинський.

Дай Боже, щоб кожний українець, де він не знаходився, почув наш клич, став передплатником "Голосу Спасителя."

** ** **

Імена людей, що відновили свою передплату:—В. Филипович, М. Сайко, М. Марцинюк, М. Волошанський, А. Жук, Н. Івонус, І. Маковейчук, В. Софронюк, П. Рибак, І. Павлюх, М. Паперник, о. М. Оленьчук, А. Лапка, С. Гнений, В. Кеппер, І. Смук, В. Перун, В. Саранчук, М. Яворський, Т. Головка, Т. Боровська, Т. Василенко, В. Пітяк, о. А. Хлистун, П. Ставничий, А. М. Маґура, С. Бабяк, С. Кравс, Д. Ґрошуляк, М. Кашинський, І. Кріль, М. Мельник, А. Міклос, С. Москаль, Г. Оферман, К. Роговський, Н. Романський, В. Щепанський, Д. Вус, П. Ґлух, А. Рот, Г. Івасюк, І. Фий, П. Пристай.

Звертаємось до наших читачів, які ще не відновили своєї передплати, щоб були ласкаві ще сьогодні це зробити.

Адміністрація "Голосу Спасителя."

Особливішу подяку складає Адміністрація "Голосу Спасителя" пані **А. Максимюк,** з Терайн, Алта., за приєднання 34 нових передплатників. Нехай Господь нагородить за її гідну наслідування посвяту. Хто слідуючий піде її слідами того імя помістимо в нашім місячнику.

Пані **Т. Слоті** з Віндзор, Онт., щиро дякуємо за приєднання 11 нових передплат. За жертву не забудемо.

Панови **А. Вантухові** горяча подяка за приєднання 10 нових передплат.

** ** **

ПОДИВІТЬСЯ НА СВОЮ НАЛІПКУ! Коли дата на ній вже минула, то це знак, що Ви задовжились, що Ви ще не відновили своєї передплати й тому сейчас пришліть свою належитість! — **Не отягайтесь з віднювою передплати!**

Адміністрація "Голосу Спасителя."

АНУ, — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці 5-ій обгортки)

1. **Як називається та книжка,** що її вживає священик, коли христить дітей, вінчає молодят, править водосвяття, благословить і посвячує всякі речі?

2. З географії знаємо, що є п'ять частей світу: **Европа, Азія, Африка, Америка й Австралія.** А тепер скажіть, **які є части того другого світу,** що його очима не бачимо, але **в нього непохитно віримо,** бо Господь Бог нам його виразно об'явив.

3. Хто жив давніше: **Авраам,** —чи може **Мойсей?**

4. Коли появилася **перша друкована книжка** на світі, і **що то за книжка була?**

5. Над головою Ісуса, розп'ятого на Голгофті, видно було напис: **Ісус Назорянин—Цар Юдейський.** Чи знаєте, **якою мовою** були написані ті слова?

6. У Великий Четвер, після Тайної Вечері, Ісус, як знаємо, пішов до Оливного Саду, і там припавши лицем до землі, довго молився. Кривавий піт виступав Йому грубими краплями на чоло, і струмками спливав по Його пресвятому обличчі. А тимчасом три Апостоли, що були тоді в **найближчому сусідстві до Ісуса,** не могли побороти сну й, знеможені, дрімали... **Чи пригадуєте собі імена тих трьох Апостолів?**

7. При якій то нагоді, та й до кого сказав Ісус: **Іди отже й ти, і роби так само?**

8. Багато є в світі церков. Деякі з них такі маленькі, що радніш церковцями або капличками їх називати б. Зате інші, своїми розмірами й величавістю здобули собі почесну назву **Катедр** та **Базилік.** Але скажіть, **котра з усіх церков на світі найбільша.**

9. В історії Старого Завіту начисляємо **чотири великі Пророки, й дванадцять малих.** Чи знаєте, чому одних називаємо **великими,** а других **малими?**

10. П'ятьма маленькими хлібами й двома рибами Ісус нагодував колись п'ять тисячну товпу народу. А коли всі вже понаїдались досита, казав Господь Апостолам старанно позбирати окрушини, що з того хліба та й риби були попадали на землю в часі розділювання. Чи знаєте, **як багато тих окрушин назбирали тоді Апостоли?**

11. **Як** властиво треба **в церкві класти небіщика** в часі похорону? Чи треба звернути його **головою до вівтаря,** чи може **навпаки?**

12. **Які—гадаєте— є чотири найбільші таємниці** нашої святої релігії?

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Дорогі Отці,—Посилаю $2.00, один на "Голос Спасителя", а другий на пресовий фонд. Дай Боже, щоб "Голос Спасителя" знаходивсь в кожній українській хаті, тоді бувби гаразд на Божім світі. Здоровлю Вас і жичу як найкращого поводження у праці, Ваш приятель,— Григорій Івасюк, Ст. Мартин, Ман.

** ** **

Високопреподобні Отці,—З цілого серця дякую за переслання "Голосу Спасителя." Засилаю доляра на річну передплату, бо він нам дуже корисний. Я дуже вдоволений з кожного числа, і дай Боже, щоб до кожної хати сей Голос засвітив ясним сонцем та щоб знаходився в кожній католицькій родині. —

Марія Гнойова, Гренвю, Ман.

** ** **

Дорогі Отці,—Дуже мені приємно читати місіонар "Голос Спасителя", бо містить дуже гарні науки релігійні. По друге, нема нічого по англійське, котрого не умію читати. Я є передплатником других ґазет, але правду пишу Вам, що "Голос Спасителя" є найціннійший для мене... Прошу приняти передплату для мене й мойого сусіди й одного доляра на пресовий фонд.

Василь Осадчук, Ґоргам, Н. Дак.

** ** **

Всечесні Отці,—Складаю сердечну подяку за остримання ґазетки. Я не всилі описати Вам радости, яку відчуваю в своїм серці з доброї книжки. Неодин говорить, що зла книжка нічого не зробить. Це брехня. Бо я сам переконаний з мого досвіду в яке нещастя може попасти цей, що читає злу книжку. Матері Божій завдячую ласку, що мене висвободила від того нещастя. Від тепер проч від мене зла книжка або ґазета. — І. Ч., Едмонтон.

** ** **

..**ЧИ ВИ ВЖЕ МАЄТЕ** маленьку, але гарну й дуже цікаву "ІСТОРІЮ НАШОЇ ЦЕРКВИ," з-під пера Впр. о. Ст. Семчука? Присилайте якнайскоріш своє замовлення на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД ЗЛОЖИЛИ:

Впр. о. капітан М. Т. Пелех $25.00. З нагоди партій для панства Романа і Катерини Сироти на Голар, Саск., жертвовано $5.00. З несподіванки, яку зроблено для Впр. о. каноніка П. Божика у Вінніпеґу, Всеч. о. І. Шпитковський прислав $3.25. По долярові жертвували: пані А. Якимишин з Роблин, Ман., пан Мих. Семенюк з Кіркленд Лейк, Онт., пан Григорій Івасюк з Ст. Мартин, пан Василь Осадчук з Ґоргам, Н. Дак., і пані Варвара Пітяк з Вілкс Барр.

Усім жертводавцям щиро сердечно дякуємо за ласкаву поміч і память про наше Видавництво. Хто слідуючий?

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск.
Передплата на рік в Канаді $1.00—Загранцею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 16, Число 9. **Вересень** **1944**

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ВЕРЕСЕНЬ

Матеріяльне й духовне добро домашніх слуг.

Колись у старинних поганських народів стан слуги був у якнайбільшій погорді та пониженні. В тих часах на слугу загально дитилися, як на істоту нижчу, вважаючи його просто за якесь хитре та здібне звіря, що існує тільки для користи й вигоди свого власника, свого пана.

Навіть найбільші старинні філософи, як Сократ, Платон та Аристотель, не могли здобутись на краще якесь поняття про слугу. Вони так само, як всі інші, казали, що слуга—то жива, але бездушна та безвідповідальна машина, що нею власник може користуватись по своїй власній уподобі. Слуга не має людської гідности, й не треба його вважати за особу, а просто за якийсь знаряд, за річ. Слуга, казали ті філософи, не є **"хтось,"** а тільки **"щось."**. І те бідне, нещасне **"щось"** було позбавлене всякого права. З його поглядами, уподобаннями та сумлінням власник не мав ніякого обов'язку числитися.

Уявім собі, якщо це взагалі можливе, яка страшна, яка жахлива на загал мусіла бути доля тих нещасних слуг, рабів та невільників, що так були цілковито віддані на ласку й неласку своїх самолюбних та безсердечних господарів.

Аж от накінець серед тієї поганської темряви ясне Сонце Божої Правди зійшло,—Божий Син народився. Він прийшов на цей світ, щоб усім поневоленим, приниженим усполідженим та потоптаним вернути втрачену людську гідність, заперечені людські права та й честь.

Ісус, Божий Син, що з любови до всього людського роду добровільно на Себе прийняв вид слуги-раба, сказав виразно людям, що всі вони діти Небесного Отця, і тому всі мають між собою щиро любитися, й себе взаємно шанувати, і не вільно нікого поневолювати, кривдити, під ноги брати. "Нову заповідь даю вам," сказав Спаситель: "щоб ви любили один одного, як Я полюбив вас."

І так, як тануть сніги та криги ледові, коли сонце весняне пригріє, так також підо впливом Христової Євангелії стали поволі топитись леди безсердечного поганського самолюбства. Малопомалу багатий пан зачав розуміти, що слуга його цілковито така сама людина, як і він.

Наука Ісуса Христа мала надзвичайно великий вплив на поліпшення долі тих усіх, що своєю вбогістю змушені були йти на службу до багатих. Де наука Христова дійсно прийнялась, де дух християнської любови направду запанував, там уже слуга не вважався за якусь нижчу істоту, за якесь нещасне та безособове "щось", а за справжню людську особу. Християнський господар на свого слугу дивився уже як на брата, і дбав за нього, як за рідного сина. Не тільки платив йому те, що за роботу належалось, не тільки давав йому відповідний харч, одежу та приміщення, але ще й справами душі його щиро, по-християнськи піклувався. Християнський господар пильнував, щоб слуга його мав коли і Богу помолитись, і Службу Божу вислухати, і до Святих Тайн час-до-часу приступити. Так добрий, християнський Господар не тільки дивився на те, чи слуга його йому самому вірно та пильно служить, але ще дбав і про те, щоб слуга всі свої християнські обов'язки докладно виповняв, і Господу Богу щиро та вірно служив. А коли завважив, що той слуга у Божій службі занедбується, то не вагався напімнути його, і суворо скартати за те, як свого власного, рідного, але блудного сина.

Дай Боже, щоб таких добрих, християнських господарів і серед сьогоднішнього грішного світу не забракло! Дай Боже, щоб їх якнайбільше було. Тоді напевно і матеріяльне, і духовне добро домашніх слуг буде забезпечене.

Такі нехай будуть наші щирі бажання, така нехай також буде наша молитва, особливо цього місяця, коли "Апостольство" своїм членам поручає спеціяльно молитись за матеріяльне й духовне добро домашніх слуг, а Святіший Отець молитву ласкаво благословить.

Не тільки Господь Бог є свідком нашого життя, але також світ, і ангели, і люди бачать його. Тим то стараймося бути добрі не тільки перед Богом, але й перед людьми. (Св. Ігнатій Лойоля).

*** *** ***

Лихий та зіпсутий чоловік дуже легко підозріває других; подібно, як тому, що має заворот голови, здається, ніби світ увесь кругом нього обертається. (Св. Ігнатій Лойоля).

ГОСПОДЬ – МОЯ НАДІЯ

Хто завжди сильно на Бога вповає,
И каже: "Хай буде, Боже, Твоя воля!"
Той все спокійний, певний та безпечний,
Яка б не була змінна його доля.

*** *** ***

Бо коли горе здавить його серце,
І злоба людська з нього пожартує,
Тоді спімне він на терпіння Спаса,
И всі свої смутки Йому пожертвує.

*** *** ***

А коли щастя прийде в його хату,
Усміх заграє, серце звеселиться,
Він Господеві вдячний за ту ласку,
И на Божу Волю постійно здається.

*** *** ***

Він не боїться ніякого лиха,
Йому не страшні ніякі напасти;
Він певний того, що Господь все змінить,
І не позволить так марно пропасти.

*** *** ***

Так: Господь скаже Ангелам у небі,
Щоб ту людину всюди боронили,
Щоб жадна злоба шкодить їй не сміла,
И пекло не мало проти неї сили.

*** *** ***

Так: хто на Бога завжди уповає,
Хто свою долю склав у Божі руки,
Той вже безпечний у всякій пригоді,
Тому не лячні ні болі, ні муки.

Хоч десять тисяч впаде коло нього,
И сотні наложать кругом головами,
Той, хто на Бога склав свою надію,
Завжди безпечний, як вдома у мами.

** ** **

Так: хто вповає на силу Господню,
Хто своє серце Богу пожертвує,
Той може бути певний Його ласки,
Тому Бог вічне царство подарує.

** ** **

Він, мов та квітка, зрошена водою,
Що пишно-байно в садку процвітає;
Так його серце в радості й спокою,
Про свого Бога вдячно пам'ятає.

** ** **

Його життя все попливе спокійно,
Як тиха річка, що пливе до моря,
Бо він склав долю свою в Божі руки,
То ж не боїться ні смутку, ні горя.

** ** **

В. Вихопень,
Сіба-Біч, Алберта

Якби так нам прийшлося умерти в цю хвилю, яка доля стрінула б нас? Який рахунок могли б ми здати Богові з усіх ласк і добродійств, що їх ми так багато від Нього одержали? Що сказали б ми на свою власну оборону, якби Господь пригадав нам усі ті згіршення, що ними може бути, ми неодну людську душу занапастили? (Св. Ігнатій Лойоля).

** ** **

Служім вірно Господу Богу, а Він уже напевно подбає про нас, і дасть нам усе, що нам дійсно корисне й потрібне. (Св.Іг.Лойоля)

** ** **

Правдива вартість речей є та, що її вони мають перед Богом. (Св. Ігнатій Лойоля).

Хрищення Крови

Сарі йшло саме на п'ятнадцятий рік. Оставшись іще в дитинстві без батька й без матері, бідна та сирітка жила у свого дядька опікуна, що звався Соломон. То був старий жид, чоловік твердого та злобного серця. Всі домашні боялися його, як вогню, і болюче відчували над собою його безоглядну тиранію, що не терпіла ні найменшого спротиву. Особливо в справах релігії був старий Соломон завзятий, невблаганний: він усім серцем своїм ненавидів католиків. Побоюючись, щоб мала Сара не познайомилась із католиками, він ні за що в світі не хотів пустити її до школи з іншими дітьми, але вчив її вдома сам. На службу до себе приймав він завжди тільки жидів. Лиш раз якось, зовсім вийнятково, згодився він узяти в хату одну служницю анґлійку,побожну протестантку,що звалась міс Еллен. І власне ота стара служниця дуже щиро зацікавилась незавидною долею бідної Сари.

Але був ще хтось інший, що сердечно співчував із тією опущеною дитиною. То була мала Параня, одинадцятилітня дівчинка; вона мешкала зараз таки в сусідстві. Її добре, невинне серце відчувало велике зворушення, коли їй росказували про смутне та самітне життя малої жидівочки. Вона всією істотою чула, що таємна якась сила тягне її до опущеної дитини. Вона аж сама здивувалась, коли запримітила, що в глибині серця свого вона ту жидівочку любить, і сердечно за неї молиться.

"О, коли б я так могла до неї дістатися! Я росказала б їй про Ісуса Христа й Пречисту Діву Марію; вона певно не почувала б себе така самітна, опущена, а на серці їй відразу стало б веселіш.

Добре! Але ж як до тієї малої Сари дістатися, коли її дядько, старий, суворий Соломон, гостро заборонив їй сходитись із людськими дітьми? Батько та мати Параньки були ревні католики, й також не радо дивилися б на те, що вона приятелює з жидівською дитиною.

І, хоч Параня мала уяву надзвичайно живу, то проте не могла придумати ніякого відповідного способу, щоб ту трудність якось розв'язати. Вона лиш сердечно молилася за нещасну сирітку, й при нагоді поздоровляла її милим усміхом, коли стрічала її на вулиці. Правду сказати, це

навіть доволі часто траплялося.

Одного разу, пополудні, мала Сара переживала дуже болючі хвилі. Твердосердий дядько сильно їй докучав, насамперед словами, а потім узявся бити: бідна дитина насилу вирвалась йому з рук і, бажаючи сховатись від його лютого гніву, втекла до маленької кімнатки ген високо вдомі, де зберігались усі її дитячі забавки. Вона дуже любила той опущений куток, і коли дядька часом не було вдома, або коли був сердитий, вона завжди туди ховалася й нераз довгі години там пересиджувала. О, як дуже завидувала вона тим щасливішим дітям, що мали коло себе добру, ніжну маму, щирого батька, любих братів-сестер!... А вона... Ах, коли б хоч яку приятельку мала, щоб їй росказати свої тайни, поділитись із нею своїми смутками! Уявляла собі, що коли б хто бодай легко погладив її по головці, то їй від того стало б відразу легше, веселіше.

Нараз... ах, що це?... Близько коло себе почула вона чийсь голос, ніжний та милий, що став її тихо питати: "Чи ти, Саро, тут сама?"

Здивована дівчина підвела голову, але очі її нікого не могли доглянути. Вона спершу налякалася, але згодом набрала відваги, й запитала: "Хто мене кличе, Хто?"

Той сам ніжний та милий голос відповів: "Я твоя мала сусідка Паранька,—я отут на даху. Я чула виразно твій плач; я вже від давна тебе щиро люблю, й шукаю нагоди, щоб тобі це сказати. Між нами тепер є тільки стіна з дуже тонких дощок, тому легко можемо розмовляти..."

Сара опам'яталася; зрозумівши, в чім річ, вона не всилі була здержатись від щирого сміху. А потім, коли переконалась, що ніякої засідки й небезпеки нема, вона з вдячністю прийняла пропозицію Параньки, й вони стали довго балакати. Зрештою прирекли собі взаємно, що нікому про це не будуть ніколи згадувати ні одним словом. Ота повна таємниця додала ще більше чару та принади до тієї гарної приязні двох молоденьких дівчат. Сара почувала себе дуже щаслива, що могла тепер розмовляти з дівчиною, більш менш у тих самих літах, що й вона. Паранька була така весела, така забавна; так спритно вміла влаштовувати ті сходини, що ніхто ніколи не міг навіть нічого догадуватись про той її дорогоцінний секрет. З усього її поведення так і видно було, що вона дуже ніжно любила бідну Сару. Та й Сара в своїм серці відчувала велику потребу віддячувати їй подібною любов'ю.

Не диво отже, що дівчатка сходилися часто й, коли не

грозила їм ніяка небезпека, розмовляли з собою довго та щиро.

"Дивна річ,"— закликала раз Паранька, весело сміючись: "то дійсно так, неначе в сповідальниці!"

"Що це таке сповідальниця?"—спитала цікава Сара.

Охоче користаючи з доброї нагоди, Паранька пояснила їй, що таке сповідь, та росказала їй, яке то солодке та невимовне щастя, коли хто може приймати Святе Причастя. Сара дуже уважно слухала й, хоч усього не розуміла як слід, то серце її було зворушене, бо в словах молодої приятельки бреніла чиста, непідроблена радість. Зрештою жидівочка та була дуже здібна, й уміла нераз глибоко над дечим застановлятися. Вона стала отже довго розпитувати Параню про Сповідь та Святе Причастя. А слова, що їх Спавитель сказав своїм дорогим учням: 'Не покину вас сиротами," глибоко запали їй у ніжне та незопсуте ще серце. О, як нетерпляче ждала розмови наступного дня, щоб далі побожно говорити про те саме, й довідатись дещо докладніш про того доброго Ісуса, що так дуже нас усіх полюбив і ніколи не хоче відступити від нас і полишити нас сиротами на цім світі.

І так мало-помалу в серці малої жидівки зродилось бажання стати християнкою і служити Ісусові вірно аж до смерти. З тієї хвилі майже кожного дня, на опущенім даху, можна було чути релігійну розмову дітей. О, як гаряче бажала Сара прийняти святе Хрищення! Але покищо треба було те бажання пильно ховати в глибині серця. Бо що сказав би суворий дядько, якби довідався? На саму згадку про таку можливість, пройняв Сару великий страх, і серце в грудях затремтіло. Адже недавно ще старий Соломон виразно сказав:

"Якби хто з моїх домашніх відважився стати католиком, то я за те роздушив би його своїми власними ногами, мов черв'яка."

Бідна дитина добре знала, що дядько на вітер того не говорив: ні, він таки направду готов був так зробити.

—Ах, Параню! Як дуже бажаю я стати християнкою! Якби це зробити, щоб я прийняла святе Хрищення, але так, щоб ніхто про це нічогісінько не знав?"

Так говорила нераз безталанна жидівочка, а з її очей лилися сльози, сльози скарги й невимовної туги.

—Бідна моя Саро!—відповідала на те Параня:— Треба далі молитися. Господь Бог нас напевно вислухає, і якось нам поможе; побачиш; а зрешто в катехизмі виразно на-

писано, що коли хто не може бути охрещений водою, то він може стати охрещений своєю власною кров'ю, або досконалою любов'ю до Господа Бога.

Мала катихитка докладно пояснила жидівочці, на чім полягає те хрищення мученицької крови й хрищення любови досконалої, а відходячл, дала їй малий срібний хрестик.

Уже шість місяців сходилися так ті дівчатка і ніхто в домі старого Соломона нічого про те не знав. Навіть підозріння ніякого не було. Одначе всі завважили, що Сара очевидячки змінялася: вона день-у-день ставала більш терпелива, лагідна, послушна. Для домашніх слуг була надзвичайно ввічлива, і навіть суворому опікунові на кожнім кроці показувала свою любов та услужність.

Одного вечора Параня прибула, як звичайно на місце сходин. Але на дармо прийшлося їй дожидати Сари. Таке ще ніколи їй перед тим не траплялося. Сара не прийшла. Що могло з нею статися? Вона ж нікуди з дому не могла забратися, бо Параня от-от щойно недавно бачила її, як із міста верталася до хати. Чи може хто відгадав їхні секрети?... Якась невимовна тривога огорнула серце Парані.

На жаль той страх і тривога не були безпідставні. Сара того вечора, як звичайно, думала лізти на дах. Але ще перед тим хотіла конче скінчити свою лекцію, що їй дядько Соломон завдав. Правду сказати, лекції ті були їй дуже осоружні, відколи задумала стати католичкою. Але все таки вона поконувала себе, і завжди сумлінно й докладно виучувала те, що їй дядько Соломон назначував. І от саме тим разом сиділа вона при своїм столику, й писала. Скінчивши завдання, вона відложила перо на бік, вийняла з кишені маленький хрестик, і побожно поцілувала його.

"Гей!" скрикнув старий Соломон: А то що знов таке?! ..." І залізна його рука, немов кліщами здушила рам'я перепаканої Сари.

Бідне дівча стало бліде, мов стіна. Але по хвилі вона піднялась із крісла, відважно глянула в очі лютому своєму опікунові, й голосом лагідним, але рішучим відповіла:

—Це хрестик.

—Що?!... Хрестик?!... Проклятий знак християн у твоїх руках?! Звідки ти це маєш? Дай мені його сюди!

—Ні!—відповіла відважно дівчинка: —Ніколи!—І вона сильно стиснула в руці образ того ласкавого Спасителя,

що її предки так жорстоко замучили колись на Голгофті.

—Що? Що? Ніколи?!"... Загримів люто її страшний опікун. "Чи ти часом не є християнка? Скажи правду: Чи тебе хто охрестив?"

—Ні, ще ні! Але щодо переконань і віри, то я вже християнка! Так, дядьку, правду вам кажу: я християнка!"

—Так? Ти християнка?"... насмішкувато говорив старий Соломон, а тверда, костиста його рука термосила бідною Сарою. "Кленися мені зараз, що вирікаєшся тієї глупоти, бо йнакше... Слухай: я твій опікун! Маю до тебе якесь право, ти повинна мене слухати, ти мусиш мене слухати!!

І на кілька хвилин запанувала гробова тиша.

"Ну, скажи: Так, чи ні?!" скрикнув накінець Соломон: "Будеш християнкою, чи останешся жидівкою?"

"Буду християнкою, аж до..."

Одначе речення те осталось уже недокінченим. По хаті рознісся придушений крик, а потім глухий, важкий удар. Шаліючи в скаженій своїй лютості, Соломон кинувся на Сару, схватив її обома руками й, неначе пір'я, підняв високо вгору, а потім одним сильним розмахом кинув у кут на протилежнім боці кімнати. Чоло дитини розбилося об мур, а з рани полився тоненький струмок крови, й закрасив бліде її лице. В затисненій руці вона ще сильно держала свій маленький хрестик, що дістала від Парані.

Без найменшого виразу милосердя, заложивши руки на грудях, і з очима, блискучими, мов у хижої звірюки, її страшний опікун вийшов із кімнати бурмотячи сам до себе:

—Тепер, якщо можеш, то будь християнкою...!

Голосний крик і важкий удар розбудили увагу служниці, що працювала в сусідній кімнаті; вона зараз, скоро тільки старий Соломон вийшов на двір, прибігла в кімнату. З грудей мимохіть вирвався їй тривожний оклик, коли побачила, що сталося. Кличучи голосно помочі, вона підняла непритомну Сару, перенесла її на ліжко, й за поміччю заплаканої міс Еллен стала її відтирати. Дитина малопомалу розкрила очі. На блідих устах зарисувався усміх вдячности. Вона дуже терпіла, бо була тяжко покалічена в боці. Негайно покликали лікаря. Він прийшов, оглянув хору, але не робив ніякої надії, що дівчина видужає.

І справді: гарячка невпинно підіймалась угору, й дитина щораз більш упадала на силах. Вона дала рукою знак

англійці, щоб вона приступила ближче, й тоді сказала їй півголосом:

—Я буду вмирати. Чую це зовсім виразно. Моя добра міс Еллен, не плачте... я дуже щаслива. Коли дядько будуть про мене опісля згадувати, то перекажіть їм, що я на них не гніваюсь, я їм прощаю... або радніш скажіть, що я їм з душі дякую, бо вони зробили з мене християнку скоріш, ніж я того сподівалася."

А коли бідна Міс Еллен, здивована, широко розкрила очі, й не знала, що властиво на те все казати, геройська дівчина додала:

—Так: я вмираю католичкою, бо я вже одержала подвійне хрищення: мучеництва й любови.

По короткій перерві вона ще попросила подати їй до рук маленький хрестик, та й зложила на ньому довгий, сердечний поцілунок. Потім дала хрестик англійці, кажучи:

—Віддайте його Парані, моїй малій сусідці. Скажіть їй, нехай молиться... за Сару... що вмерла... католичкою...

Правду сказати, мала жидівочка вмирала багато краще, ніж звичайна католичка. Вона вмирала, як справжня мучениця. А в очах у неї блистіла небесна радість і надія. Склавши руки свої на грудях навхрест, вона серед гарячки невпинно повторяла:

—Я не хочу на собі Ісусової крови! Я християнка, так... християнка; є потрійне хрищення: води, крови й бажання. Бажання!... Кров!... Ісусе! Я християнка!

Серед отакої чудової розмови з Ісусом, її геройська душа покинула смертне тіло, й піднялась аж до небесних висот.

ДИВНА МОЛИТВА

Місіонареві А., що довгі роки працював у дистрикті Місурі в Америці, трапилася раз така надзвичайно цікава пригода:

Один чоловік, що був католиком тільки з імени, тяжко занедужав. Про те, щоб покликати священика, навіть думки в нього не було. Одначе хтось із його кревних сповістив отця місіонаря, і той негайно прибув до хорого.

Поговоривши з ним насамперед то про це, то про те, місіонар поволі став натякати й на сповідь. Одначе хорий навіть чути

про те не хотів, і рішуче заявив, що ні за що в світі сповідатись не буде. Місіонар побачив, що всі його щирі слова, всі його ревні зусилля йдуть на марне, й не знав уже, бідачисько, що робити. Аж накінець прийшло йому на думку стати навколішки й молитись разом із хорим голосно.

Одначе дивна й страшна була та їхня молитва: то була молитва грішника, що вмирає в чорній розпуці.

"Боже мій," казав голосно місіонар, а вмираючий за ним повторяв: "Боже мій! Я знаю, що Ти мене сотворив на свій власний образ та й на подобу свою. Ти маєш право домагатись, щоб я Тобі цілковито належав. Одначе позволь, щоб я сказав Тобі тепер усю правду в очі: Я не хочу до Тебе належати ні в часі, ні в вічності. Правда: Ісус Христос, Твій Найдорожчий Син, за мене грішного помер на хресті,—одначе я Його вирікаюся раз-на-завжди. Діявол бажає мене взяти до себе на віки вічні. Я радо годжуся на те, й охоче йду до нього, щоб разом із ним горіти в пеклі на віки..."

Почувши таку страшну молитву, хорий аж скрикнув:

"Отче! Але ж я так не кажу, я цього не хочу!..."

Та, не зважаючи на той рішучий протест, священик говорив далі:

"Ні, Господи: не хочу я Твоїх ласк, не хочу заслуг Ісуса Христа, не хочу неба: я цим усім погорджую, й те все від себе відпихаю! Одного тільки бажаю, а саме: пекла, вічного жахливого пекла..."

Хорий знову перервав ту страшну молитву, протестуючи:

"Отче, що ви робите?! Я ж нічого подібного не кажу, я того всього не хочу!"

"Це правда, Боже мій! Правда,—продовжав уперто місіонар: я того не казав устами. Але ціле моє грішне життя так постійно говорило. А тепер у хвилі смерти, коли не хочу сповідатись,—я це говорю сильніше, ніж колинебудь..."

І от чудо Божої ласки сталося. Останні священикові слова так сильно промовили до переконання тому нещасному, що він, глибоко зворушений, аж заплакав гарячими слізьми, та й попросив місіонаря, щоб його старанно приготовив на смерть.

Покріплений та потішений Христовими Тайнами, той чоловік зійшов спокійно з цього світу. Помер у щирім покаянні, цілковито поєднаний з Богом.

Коли хочеш поправити світ, то розпочинай поправу насамперед від себе самого,—бо інакше всі зусилля твої будуть даремні. (Святий Ігнатій Лойоля).

*** *** ***

Мамине Благословення

Буде тому років уже з сорок, а може й більш, як у місяці травні прибув до Риму один молодий, чорно вбраний мужчина. Заїхав до одної з найкращих гостинниць, і там винайняв собі вигідне помешкання. З усього його поведення відразу так і видно було, що походив він з високої аристократії. Але бліде обличчя, запалі очі та частий кашель були непомильним знаком, що людину ту підкопує якась недуга, страшна, невилічима.

Перші дні свого побуту в вічному місті присвятив він оглядданню славних архитворів мистецтва, що на них Рим такий надзвичайно багатий. Але вже по кількох днях почув себе таким ослабленим, що треба було кликати лікаря. Оглянувши хорого, лікар отверто заявив, що стан здоров'я його вже безнадійний, і радив йому якнайскоріш поладнати всі свої важні справи, бо смерть, мовляв, за плечима.

Одного дня прибула до гостинниці якась старенька пані разом із двома служницями, і стала розпитувати про нашого хорого. А коли їй показали кімнату, де він лежав, вона швидким кроком вбігла туди, й кинулась до нього, кличучи крізь сльози:

"О, мій сину дорогий! Дитино моя, люба та кохана!"

Хорий мужчина спочатку трохи збентежився,— видно що ті відвідини були цілковито несподівані.

'Мамо," промовив він по хвилі: "Чи то ви тут, чи мені лиш так щось привиділось? Скажіть, чи це дійсність, чи може сон?"

Але згодом, опам'ятавшися з першого зворушення, він став розпитувати її, як вона про його побут у Римі довідалась.

"Сину," сказала мати: "про твій побут в Римі знала я від своєї старої приятельки; вона бачила тебе, як ти проходжувався в однім із римських парків, і відразу написала мені про те. Потім, як ти занедужав, вона телеграфічно подала мені ту сумну звістку. Я не могла вдома видержати, й тому приїхала тебе відвідати. Вже ось п'ятий рік минає, як плачу я, сину, над твоєю долею, та прошу Бога, щоб твоє здоров'я вернулося ще тобі."

"О, мамо!"— закликав зворушений юнак: "які ж ви добрі! Мамо, ви—сама доброта! Але не обманюйте себе

марними надіями. Одужання моє вже неможливе. Ви приїхали, щоб небавом закрити мені повіки на смертній постелі."

*** *** ***

Карло, що про нього тут росказуємо, був дійсно дитиною сліз. Родичі його були дуже багаті й побожні, і дали синові старанне виховання й освіту. А Господь щедро наділив його всякими дарами й таланами так, що перед щасливим юнаком стояли навстіж відчинені ворота до багатств, блеску й слави цього світу. На жаль, належав він до тих нещасних людей, що волею немічні, слабкі, і при першій ліпшій нагоді грязнуть у гріховім багні. Замість хоробро боротись, як на християнського юнака пристало, Карло вже на самому початку байдуже руки опустив, і нахилив шию під диявольське ярмо. Заледве вийшов з-під опіки своїх родичів, як уже кинувсь у вир гулящого життя, й жадібно пив отруту грішної змисловости. Спершу потрохи стримували його в тім його релігійні засади, але згодом відкинув він і Бога, і релігію, думаючи, що так позбудеться докорів сумління, і матиме повний спокій. Став отже цілковитим безвірком, і—не маючи вже ніякої опори—він стрімголов летів у проспасть неминучої загибелі.

Великою його приємністю була гра в карти. Та небезпечна пристрасть так сильно опанувала його серце, що він незабаром програв усе своє майно. А щоб далі було що ставити на карту, він не завагався попродати навіть дорогоцінні прикраси своєї жінки. А вона довідавшись про той його поганий вчинок, негайно розвелася з ним. Це був дуже болючий удар для Карлового батька. Він із журби та ганьби важко занедужав, і недогво потім помер. Прийнявши Святі Тайни, він дрижучим голосом промовив: "Господи, я йому прощаю. Але ж Ти сам бачиш, що я через нього, через його погані вчинки сходжу передчасно до гробу."

З тієї пори Карло вважав себе проклятою дитиною. Смутний та понурий подорожував він по широкім світі, і лиш колись-не-колись посилав матері звістку, що ще живий. По кількох роках приїхав до родинного міста, але забракло йому відваги зайти до того дому, де проживала його мати. Здалека тільки глянув він на ту палату, та з розпукою й німим стражданням серця пустився на кладовище. Там, упавши на гріб свого батька, він важко-гірко заридав, але ніяк не міг рішитись на те, щоб піти до матері й перед нею вилляти всю страшну гіркість свого серця.

Докори грішного сумління, а при тім розпусне життя в молодих літах дуже підірвали йому здоров'я; дійшло вже було навіть до того, що він думав наложити на себе руку, щоб закінчити своє нужеднне животіння. Але згадка про матір якось іще здержувала його від того розпучливого кроку. "Моя смерть напевно була б смертельним ударом і для мами"— сказав він сам до себе, й рішився далі жити, хоч знав, що те його грішне життя було для бідної матері також важким, болючим хрестом.

** ** **

Несподіваний приїзд матері до Риму сильно підбадьорив хорого Карла, та скріпив на дусі. Все таки радість та його не могла бути зовсім чиста, не скаламучена: до неї прилучувалось прикре почуття неспокою, що мама скоріш, чи пізніш зачіпить справи віри. А йому тієї болючої струни ні за що в світі не хотілось ворушити. Тому він матері рішуче сказав: "Мамо мої любі, оставайтесь коло мене якнайдовше; ваша присутність осолоджує всі мої смутки й терпіння; тільки прошу вас, не згадуйте мені в розмові ні одним словом про релігію. Я вже всяку віру занехав. Тепер іще хіба вірю тільки в одне, а саме: в вашу теплу, сердечну й ніжну матірню любов до мене." Так промовивши, він із глбиоким зворушенням став цілувати її руки.

"Сину мій дорогий,"— відповіла йому мати: "невже ти справді забув про ту добру, ласкаву Божу Матір, що Її ти в хлоп'ячих літах так щиро колись любив? Ах, скільки разів ти мені тоді повторяв. "Мамо, я більш люблю Матінку Божу, ніж вас, бо ви мої мама на землі, а Вона моя Пресвята Ненька в небі."

"Ах, нащо про все те згадувати тепер!"— перебив їй, трохи збнтежений, Карло: "То була звичайна собі хлоп'яча балаканина. Залишім тепер ті дитячі спомини. Я ж не п'ятилітнє хлоп'я, а дорослий мужчина. Мені вже от саме двадцять і восьмий рік кінчиться. Я вже не одне в житті і бачив, і чув, і читав. Не говорім отже про ту прикру справу, бо ніщо не обезсилює мене так дуже, як розмова про Бога й релігію. Мені тепер треба спокою. Так . . . спокою."

"Спокою," ледве чутним голосом повторила мати, й обтерла гарячі сльози, що силоміць тиснулись їй до очей. Вона аж тепер із болем серця побачила, що навіть її щира, материя любов не була всилі розтопити тих ледів невірства, що скували душу її нещасної дитини.

ПРЕСВЯТАЯ БОГОРОДИЦЕ СПАСИ НАС!

Недалечко гостинниці була церква, де люди, з надзвичайно великим довір'ям молились перед чудодійним образом Божої Матері. Пані Н. нераз довгими годинами перед образом тим навколішках стояла, й Матінці Божій говорила: "Маріє! Прибіжище бідних грішників, наверни мого безталанного сина!" Опріч гарячих молитов, та побожна жінка щодня купувала свіжі квітки на престіл Пречистої Діви, й оплачувала світло, що перед чудотворною Іконою як день, так ніч горіло. Всякі добродійні інституції й манастирі щодня одержували від неї щедрі милостині, а в церкві, де відправлялась маївка, день-у-день священик просив людей молитись за навернення "одного хорого мужчини, що не хоче прийняти Святих Тайн."

"Що ж більше можу я вчинити?" питала пані Н. свого духовного провідника, якому звірилась із усім своїм клопотом. "Що більше могла б я зробити, щоб Матір Божу ублагати, й вирятувати сина?"

"Вам, пані, лишається тепер тільки одне," відповів священик: "а саме,—чекати, чекати й постійно сподіватись навіть тоді, як ніякого променя надії не видко. Хіба ж Марія безсильна? Їй досить словечком одним до Ісуса промовити, й Ви негайно одержите все, чого просите."

Треба було отже надіятись, хоч(по-людському кажучи, ніякої надії не було. Пані Н. послухала доброї ради, й непохитно надіялась. При тім вона не занедбувала на всі можливі способи братись, щоб осягнути свою ціль. В Римі саме тоді перебував один священик, якого Карло знав колись і любив ще в дитячих літах. До того священика отже звернулася зажурена мати, й благала його відвідати її хорого сина,—ачей може вдасться намовити його до сповіди. Священик охоче вволив її волю, й при найближчій нагоді зайшов до недужого. Карло радо прийняв свого колишнього приятеля, але про навернення не ховів навіть слухати. За три дні священик іще раз прийшов, але заледве згадав про Святі Тайни, як хорий нагло зірвався із ліжка, мов опарений, та став обкидати релігію й усі святощі проклонами, мов найбруднішим болотом. Священик хотів його заспокоїти, але той вийняв із-під подушки револьвер, й закликав: "Отче, ще одне слово скажете,—то я собі кульку вистрілю в лоб!" Священикові не осталось отже ніщо інше, як мовчки відійти собі геть із кімнати.

***

Наступного дня Карло був надзвичайно смутний та пригноблений. Його мати, що вже довідалась про невдачу

священика, сиділа біля його ліжка, й молилася. По хвилині промовила: "Сину мій, чи я тобі коли чого відмовила?" "Ні, мамо," відповів він: "не пригадую собі, щоб я коли просив у вас чого, і не одержав." "А чи схотів би й ти зробити те, чого тепер у тебе попрошу?" "Що ж би це таке могло бути?"— запитав, трохи здивований, син. Пані Н. вийняла з-під його подушки револьвер.

"Оцю зброю," сказала мати: "беру собі тепер на пам'ятку." "Сумна це пам'ятка," промовив син: "але якщо хочете, можете собі її взяти. Я лиш от вийму набої." З байдужим виразом лиця він вийняв гострі кулі, та й подав матері револьвера.

"А тепер на мене черга," сказала мати: "треба й тобі дати якусь пам'ятку."

"Мамо," відповів хорий: "Я не потребую вже ніяких пам'яток, адже небавом прийдеться мені умирати."

"Знаю це, моя дитино. Але я хотіла б тобі дати щось таке, що пригадуватиме тобі мою особу, бо мушу тебе на якийсь час покинути."

Так сказавши, вона показала йому гарний медалик Непорочно Зачатої Діви Марії. На обличчі недужого промайнула глумлива усмішка.

"Мамо дорогі," закликав він: "Я вас ображати не думаю, але радніш носіть уже цей медалик ви самі. Бо ж ви дійсно вірите в Божу Матір, а я в Неї не вірю. Ох, якби я міг вірити в любов Божої Матері так, як наприклад у вашу щиру любов вірю, то я задержав би собі цей медалик назавжди."

Пані Н. не хотіла дальше дражнити сина. Вона вдоволилася тим, що сказала: "Люба дитино, прийми від мене бодай оце благословення." І зробивши посвяченим медаликом знак хреста на чолі сина, вона з сльозами в очах віддалилася. Те, що Карло спокійно прийняв благословення, дуже її потішило, бо давало надію на ще щось більше.

***

На 17-го травня припадала двадцять і дев'ята річниця Карлових уродин. Побожна мати пригадала собі про те ще день перед тим, і сердечно молилась перед образом Божої Матері за навернення сина. В часі тієї молитви огорнуло її якесь дивне почуття надії, і серце в грудях стрепенулося радістю.

Вона знала, що син її дуже любив цвіти. Наступного дня вранці казала отже принести до гостинниці великий букет рож. Потім устромила поміж рожі той маленький

медалик, що його Карло від неї не хотів був прийняти. Потім занесла букет до церкви, й поклала на ступінях престола, де мали бути відправлені дві Служби Божі за Карлове навернення. Пані Н. набожно вислухала обі Служби Божі, а на першій із них прийняла Святе Причастя.

Вернувшись до гостинниці, вона хутко пішла до сина, щоб висловити йому свої желання. А на знак своєї щирої любови подала йому той прегарний букет запашних рож. Карло був зворушений; сльози котилися йому по обличчі. З великою радістю оглядав він ті рожі, й насолоджувався їх милим запахом. "Ці пишні рожі я заберу з собою," сказав він по хвилі: "прошу їх старанно засушити й покласти на моїм гробі, хай постійно пригадують мені про мамину любов."

Щоб не попсувати своїх побожних плянів, Пані Н. віддалилася ще на якийсь час, і залишила Карла самого. Їй дуже було цікаво, що зробить син, коли між рожами завважить медалик, що вона його туди підступно застромила.

Хорий простягнувся вигідно на ліжку, потім із насолодою оглядав чудовий букет, перебирав рожу за рожею, аж от і спостеріг, що між червоними пелюстками щось блищитьяс. Витягнув отже квітку, розгорнув пелюстки, та й, на превелике диво, побачив медалик.

"Ах, яка ж Вона гарна!" мимохіть вирвалось йому з уст. І, не думаючи навіть про те, що робить, він притиснув медалик до уст, і поцілував з пошаною.

Що ж діялося тоді в його душі?... Там довершувалась дуже велика переміна. Сонце Божої Правди нагло вирнуло перед душевними його очима в усій своїй величі, й Карлові здавалося, що чує голос Марії: "Я твоя Небесна Ненька."

І він перестав опиратися довше Божій ласці. Признав себе за поконаного. Рясні сльози ринули йому з очей. Бажав якнайхутчій побачитись із матір'ю, і коли вона вернулася, він закликав радісним голосом: "Мамо, я в цім букеті знайшов той сам медалик, що його ще от недавно не хотів я прийняти від вас. О, яка Матінка Божа добра! Вона віддала мені втрачену віру. Тепер я вже вір'ю в Божу Матір, і люблю Її так само, як і вас." Довше не мав сили говорити. Пані Н. плакала сердечними сльозами, але то були сльози невимовної радости.

Опам'ятавшись трохи від великого зворушення, Карло ще раз повторив попередню свою заяву, а саме, що вірить у все, як вірив колись, як іще дитиною був, та що він безмежно вдячний Божій Матері за рятунок із темряви невірства.

По кількох годинах прийшов священик, що чотирнадцять днів перед тим так ревно заохочував Паню Н. до надії. Карло лежав на ліжку з маделиком на шиї, а біля нього на столику пишався чудовий букет рож та срібний хрестик його матері. Хорий побожно висповідавсь із усього свого життя, а опісля промовив: "Сьогоднішній день безперечно найкращий у моїм житті. Здається мені, неначе небо ввійшло до моєї душі... Який я щасливий, що взавтра прийму до свого серця самого Ісуса Христа. А потім уже Небесна Мати може прийти по мою душу, я радо умру." Наступного дня в малій вітальні, що була в сусідстві Карлової кімнати, приготовлено маленький престіл. Знайомий священик відправив Службу Божу, й недужий прийняв Святе Причастя. Повний синівського довір'я, він благав Марію, щоб допомогла йому щасливо, спокійно вмерти.

За останні два тижні, що їх іще прожив на цім світі, він дійсно дав приклад геройської терпеливости, та згоди з Божою Волею. При нагоді прийняв він іще три рази Святе Причастя, й накінець зажадав Оливопамазання. Шіснадцятого дня після свого навернення він іще раз висповідався. Потім побожно слухав, як мати разом із сестрами-монахинями навколішках молились на вервичці біля його ліжка.

Нараз молитву ту перервав здавлений стогін недужого; голова його посунулась набік,—він утратив притомність. Мати мерщій підійняла голову його на свої руки, й ніжно притуливши до грудей, повторила йому ще раз пресвяті Імена Ісуса та Марії. Просьба її стала вислухана. З обіймів земної матері Карло легко й спокійно перейшов під опіку небесної своєї Неньки й Цариці.

*** *** ***

В гробівці родини Н. ще й досі можна бачити велику мармурову плиту, що під нею похований Карло. В скляному фляконі завжди ще стоять засушені рожі, а на червоній стрічці видніються слова, виписані золотими літерами: "17-го травня," і далі поданий рік. На мармуровій плиті вирізблена постать Сепорочно Зачатої. Марія широко простягнула свої руки, звідки на всі боки розходяться промені Божої благодати. А внизу прекрасні слова: "Те, що може Бог своєю всемогучою волею, можеш, Маріє, і Ти своєю молитвою."

Чисте Сумління

Брате! Голос сумління, то ніщо інше, як голос самого найсвятішого Бога, що в глибині серця твого заохочує тебе до добра, й остерегає перед злом.

Голос сумління, то правило всяких добрих учинків; то ясний промінь, що виходить із відвічного сонця Божої Правди. Світло його, якщо його щиро приймеш, буде тебе лагідно гріти й оживляти; але страшно буде воно тебе пекти й палити, якщо його від себе схочеш відкинути.

Хіба ж ти цього не знаєш уже з власного досвіду? Коли робиш добро, то відчуваєш у серці солодке задоволення, а коли допускаєшся гріха, то негайно являється кара, й серце твоє повне тоді тривоги й неспокою.

Як нема на світі більшого щастя над чисте й спокійне сумління, так теж нема тяжчої муки над скарги й докори сумління грішного, злочинного.

Нема на всій кулі земній такого їдовитого змія; і ніякий ніж не всипі таких глибоких ран завдати; і ніякий звір немає таких гострих кігтів та кливаків; і нема ніде такої страшної отрути, щоб так невмолимо палила, як грішника та злочинця палить і карає його власне сумління. Нещасному такому деколи здається, ніби він у своїй бідній душі носить правдиве пекло.

Правда: буває, що грішникові вдасться може на якийсь час сумління своє приспати й заглушити. І може подумає собі він: "тепер уже нічого мені боятися!" Аж тут нараз якась несподівана пригода, випадок наглої смерти, чи інше яке страшне нещастя,—і в нівець обертається відразу отой його спокій, штучний та злочинний.

Так, Брате Дорогий! Нераз може думаєш, що в тебе небо ясне, погідне, а тим часом по ньому вже сунуть темні хмари, на серці робиться тобі якось невимовно важко, й чорна пітьма сповиває тебе міцно кругом. У чашу твого життя вже починають падати надзвичайно гіркі краплі, і вся істота твоя відчуває страшний несмак, а на місце колишньої насолоди приходить смертельне пригноблення. У таку хвилину ти вже не добачуєш сліпучого блеску золота, і світова слава не має для тебе вже ніякого чару та принади, і ні в чім уже не знаходиш задоволення. Не дармо каже псалмопівець Давид: "Пригноблення й тривога підуть слідом за беззаконником, і знайде він стежки спокою, бо страх Господь щез із-перед його очей.

Ні, нема спокою для тих, підняли бунт проти Сотворителя свого, й закон Його святий потоптали безбожними ногами. Страх і тривога будуть переслідувати їх невпинно. Навіть коли довкола пануватиме цілковитий спокій, то злочинцям тим буде здаватись, ніби всюди заставлені на них зрадливі сіті. Куди не глянуть вони, всюди ввижаються їм гострі мечі, страшить їх доля гірка, смертельний ляк оточує їх, неначе муром.

Беззаконник утікає, хоч ніхто не гонить за ним. Зате праведник пригадує нам того могутнього лева, що безпечно та спокійно собі йде, не боячись нічого.

Саме страх свідчить про вартість людини. Нечисте сумління її завжди уявляє собі щось жахливе, страшне. І страх той, то ніщо інше, як утрата надії на поміч; а коли надії нема, то людина бачить, що пропала, й навіть не застановляється над тим, чи є чого боятися, чи ні. У страху, кажуть, великі очі бувають.

Сумний, невимовно сумний це стан! Уже його одного досить, щоб відстрашити кого від гріха!

Чи не бачив ти, Брате, як неодну молоду людину грішне сумління робить передчасно старцем? О, яка то бідна істота, такий молодий старець! Зов'яла на обличчі його вся молодеча свіжість та краса, чоло в нього захмарене, очі сірою мрякою зайшли, стареча якась повага смутно засіла в нього на устах; він виглядає змучений, похилений, перецвілий; деколи можна завважити в нього дику, неприродну веселість, а потім знову вертається його сумовита журба. Ані сліду в нього правдивої молодечої радости. Часом зір його блукає ген далеко-далеко, або дивиться непорушно перед себе, от так собі, без ніякої цілі; потім знов, наче шукає чогось, або намагається собі щось пригадати.

Що це властиво таке? Чи може журба про хліб насущний так мучить його? Чи може якесь домашнє нещастя важким каменем придавило його?

О, ні! Назверх у нього небо чисте, погідне,—лиш у серці потрясає ним буря страшна, а на боличчі з захмареною повагою визирає руїна, що її він сам собі нещасний спричинив.

Бідне воно, бідне те людське серце, затроєне їддю смертельного гріха!

Може бути, що нещасливець такий буде якийсь час намагатись здавлювати в собі свій гріх; буде може пробувати ту глибоку, гнійну та вбивчу рану від себе самого себе закрити, сховати? Може навіть стане чванитися він перед другими, що йому нічогісінько не бракує, й казатиме, що він цілковито спокійний та щасливий, що смерти ні трохи не боїться, та й що світ увесь його зовсім не обходить.

О, такий стан з-поміж усіх на цім світі найстрашніший! Хотілося б кликати до такого:

О, нещасний ти, Брате, невимовно нещасний! Ти кажеш, що в душі у тебе тихо?!.. Тиша така сто раз страшніша від громів та блискавиць! Бо то тиша мовчазного гробу, і холодом мертвецьким від неї віє, а сумління мовчить, не відзивається, закостеніло.

То знак, що Господь Бог від тебе відступив, і ласки Його в тобі вже не ворушиться. Бо голос сумління, то голос найсвятішого Бога; так голос сумління, то велика ласка Божа!

О, молися, щиро молись, щоб Господь знов до тебе заговорив! Кажи: "Боже мій! відізвись, промов до мене словом, бо коли Ти замовкнеш, я станув подібний до тих, що летять у пекельну безвість!"

Але ж ні! Може воно аж так зле з тобою ще не є.

Дай Боже, щоб сумління твоє докучало тобі безперестанку, щоб воно тебе тривожило як день, так ніч, а тоді може опам'ятаєшся, й скажеш: "Так далі жити неможливо. Пощо маю собі самому бути ворогом, залишаючись у цім грішному стані? Чи не досить іще нужди зазнав я? Чи серце моє не натерпілось іще доволі?"

Так: дійсно, мій брате дорогий! Доки скитатимешся по світі з серцем пригнобленим, розбитим?

Скинь уже раз із себе той осоружний, нестерпний тягар! Звільни стиснені груди, вийди на ясне світло зо своїм затемненим серцем! Наблизись до Господа, а знову заблисне тобі веселий, ясний день. Господь іздійме з тебе гірке ярмо гріха, Господь напевно свою ласку тобі подасть. І будеш ти, як та нива, рясним дощем полита, і станеш, немов джерело, що вода в ньому завжди погожа, й не висихає.

ПОКЛИКАННЯ

В болях родила його, з тривогою носила його, з молитвою виховала його...

Він один син був. Інші сини повмирали... Всю свою побожну душу вона бажала перелляти в нього. Заледве кілька рочків мав, як уже на колінах у мами вчився гарячих молитов, які опісля вже й сам мав проказувати...

Та вона не чується всилі забезпечити якслід свого сина. Вона ж сама така немічна. Вона тільки сильна тоді, як навколішках стоїть у стіп святого Престола, або перед Іконою Богоматері. О, так!— там вона сильна! там вона ввесь біль свого серця, всю тривогу зболілої душі виливає, там потіхи шукає, там і сили набирається... для себе, та й для своїх. Там і він поруч із мамою на колінах частенько стояв. "Молися, синку," говорила йому, бувало, мама: "ще про це помолись, ще того попроси... Молися так: Матінко Божа, дай мені ласку стати добрим священиком, ревним Христовим місіонарем..." І він молився, й за мамою все докладно повторяв, а ці останні слова молитви, хоч він їх не дуже то й розумів, якось глибоко запали в його дитячу душу. Він їх і опісля повторяв, коли вже підріс, і вмів уже самостійно без материньої помочі молитися.

Вже від шостого року життя, він разом із мамою до Святого Причастя приходив, та й Ісуса до невинного свого серця приймав.

І власне той частий Евхаристійний Бенкет у хлоп'ячих літах мав рішальний вплив на все його пізніше життя. Щаслива мама! Як добре зрозуміла вона слова Христа Спасителя: "Позвольте дітям приходити до Мене!"

* * *

В парафії велика новина: Ото приїхав монах-місіонар проповідувати велику Місію. А при кінці тих днів святих, хто там перед престолом Богородиці так щиро-сердечно молиться? То мама...діток своїх жертвує, Небесній Неньці в опіку віддає... А він навколішках коло мами; серце йому в грудях якось живіше б'ється, в очах дивний вогонь горить: хлопчина всією своєю істотою придивляється до образа Марії. А монах-місіонар молитву читає, Пресвятій Богородиці всіх їх посвячує... Щасливий той день! Він таким і залишиться в пам'яті хлоп'яти раз-на-

завжди. А мама шепче: "Синку, ти вже до Неї належиш, до Божої Матінки! Їй віддала я вас усіх, о! пам'ятай про це, дитинко, завжди, про день оцей ніколи в житті не забувай! Дитя Марії ніколи не загине,—а з сьогоднішнього дня ти вже на віки дитина Марії!"

І знов минають дні... Він уже в школі, в місті... Але всюди такий самий, як його мама навчила: побожний, чемний, працьовитий. Він сердечно молиться перед образом Марії, та частенько приступає до Святого Причастя.

Минають дні...

Прийшли страшні часи... війна... але родина, посвячена Марії, безпечна далі, як усе. І гострі кулі, і лихі люди якось щасливо обминають її... Бо родина та далі щодня у стіп Ісуса, що дня під опікою Пресвятої Його Матері...

А дні минають...

Ах, що це за зрив, що за шум такий дивний, мов шум великих, дужих крил? Чому так серця б'ються, всі разом ув один такт? Ах, то спалахнув бій, кривавий бій за волю, за долю, за честь, за славу рідного народу...

Він теж пішов у бій, злетів орлом, як інші юнаки молоденькі... як діти... передчасно. Пішов, а вслід за ним пішло й благословення рідної мами. В благословенні тім була сила, велика, таємна сила... Бувало, в хвилях вільних, у темряві ночі, або в дорозі щось рука набожно стискає, й уста шепочуть... Що це таке? Ах, то вервиця свята, що він від мами дістав на дорогу... Та вервиця йому постійно пригадує, що він дитя Марії...

За ввесь той час, ах! куди він не ходив, де не бував! Швидким кроком переміряв він степи безкраї, та й пущі широкі. Нераз і на гарматі скостенілий від холоду дрижав, і між тифозниками ночував, і між трупами вночі до спочинку укладавсь... і під "стенкою" червоного ката стояв, вже й смерті ввічі заглядав... чи раз?...

Одначе вслід за ним якась таємна сила йшла, і наче чари діяла, й захороняла його в усіх пригодах.

Так! То вервиця Божої Матері його берегла, то Неустанна Поміч Марії пильнувала його, бо ж він її дитя!...

Але от пройшли нарешті й ті прикрі часи, минулися і тюрми, і табори, і кайдани важкі...

І знову він опинився у юнацькій школі, в школі Христових борців, щоб стати ревним священиком. Сама Небесна Ненька, видно, спрямувала його кроки в ті святі, безпечні мури, бо ж він уже її дитя. І він далі щиро молився, учився, працював, до важкої боротьби заправлявся...

Минають дні спокійні серед праці й роздуми...

Та раз якось, при кінці літніх вакацій, він каже: 'Мамо, тату, я вже от на порозі святого стану: небавом буду священиком. Але я хочу піти ще далі: Якийсь голос таємний в глибині серця говорить мені, що я маю всією своєю істотою Богові на службу віддатись. Маю виректись самого себе, й цілковито посвятитись Христові в монашому стані, й всіма силами працювати для Божої слави, та й для спасення безмертних людських душ."

А батько на те: "Подумай добре, сину, застановися. Якщо Бог дійсно кличе тебе до такого високого ідеалу, я не відважуся ставати тобі на перешкоді." А мама крізь сльози, з болем серця, а також із радістю говорила: "Благословлю тебе, мій сину, й ще раз віддаю тебе щиро Ісусові й Марії!"

І він відважно пішов, порвавши всяку зв'язь, що його з грішним світом до того часу лучила.

** ** **

І знов минуло багато днів.

Він уже монах-місіонар, борець невтомний. Сотні, тисячі рідних братів веде з собо в завзятий бій за Христа, за Правду, за вічну Перемогу!... Несчисленні людські серця глибоко вдячні йому за святу поміч, за рятунок.

Але звідки та сила в нього якась така чудодійна, дивна... звідки? То Марія йому силу таку дає, бо ж він дитя її, він хоробрий воїн-борець Пресвятого Сина її. На грудях у нього хрест, а при поясі вервиця свята.

І так минають дні, а сонце волі, кращої долі сходить, доспіває над народом!...

А ти благословенна будь мамо, що в жертву Богові принесла єси свого сина-дитину! Правда: він умер для грішного світу, але не пропав ані для Бога, ані для свого дорогого рідного народу. Він живе, й надприродне життя він тисячам і сотням тисяч дає, бо він, твій син, Місіонар Ісуса й Марії. Так, во віки благословенна будь, мамо!

Коли диявол страшить мене думкою про безконечну Божу справедливість, то я зараз намагаюся пригадати собі безмежне Боже милосердя; коли ж пробує наповнити мене почуттям грішної самопевности, й каже: "Нічого не бійсь— Бог добрий, милосердний,"— то я зараз думаю про Божу справедливість. (Святий Ігнатій Лойоля)

КОЛИ ЧОГО НЕ ЗНАЄТЕ, ——— СПИТАЙТЕ В ТИХ, ЩО ЗНАЮТЬ!

Питання: Дуже добре знаю, що в Велику П'ятницю священики ані не правлять Служби Божої, ані не роздають Святого Причастя. Але прошу ласкаво сказати, чи того дня не вільно причащати навіть смертельно хорих, умираючих?

Відповідь: Богу дякувати, аж так зле воно не є. Закон, що забороняє в Велику П'ятницю роздавати Святе Причастя, не є аж такий невмолимий. Треба знати, що Церква Христова той закон установила, Церква має також право з нього, в міру потреби, звільняти, а навіть, якби хотіла, могла б закон той цілковито скасувати. І так: щодо осіб смертельно хорих, умираючих, то в Канонічнім Праві виразно сказано, що їм можна дати Святе Причастя навіть у Велику П'ятницю. В часі теперішньої війни Святіший Отець позволив також воякам у деяких околицях приступати до Великоднього Святого Причастя в Велику П'ятницю. А в нашім східнім обряді є ще й такий закон, що коли в Велику П'ятницю випадає свято Благовіщення, то тоді треба правити Службу Божу як звичайно, й роздавати Святе Причастя всім, що приступлять.

Питання: Припустім, що хтось утопився, й уже цілу годину перебув у воді, аж накінець удалося його звідтам витягнути. Чи ще й тоді треба покликати священика, щоб тій людині подав Останні Тайни?

Відповідь: Так, треба покликати священика, якщо можливо. Траплялися вже такі випадки, що утопленика, вирятуваного з води по годині часу, вдалося лікарям знову розбудити до життя. Це знак, що людська душа остається в тілі значно довше, ніж нам деколи могло б видаватися. Тому треба покликати священика й тоді, коли минуло вже більш, ніж година часу, від хвилі утоплення. А коли повстане поважний сумнів, чи кликати священика, чи ні,—то найкраще буде—таки покликати. Може якраз душа ще не вийшла з тіла, й Святе Розрішення та Оливопомазання вспіє ще подати їй рятунок від загибелі вічної... Принаймні треба про той нещасний випадок сповістити священика, а він уже нехай робить, як йому його розум і сумління диктують.

Питання: Святе Письмо каже, що Господь Наш Ісус Христос не лиш оздоровляв сліпих, глухих, німих, прокаженних і паралітиків, але навіть мерців воскрешав із гробу. Чи можна знати докладно число тих, що на приказ Ісуса Христа вернулися по смерті знову до життя?

Відповідь: Святі Євангелисти росказують нам про три такі воскреслі особи, а саме:

а) про Лазаря, брата Марти й Марії.

б) Про дванадцятилітню донечку побожного Яїра, що був головою жидівської синагоги в Капернаумі.

в) Про сина-одинака вбогої вдовиці з Наїму.

Чи опріч тих трьох згаданих осіб Ісус воскресив ще й інших мерців, неможливо сказати напевно. В кожному разі це виглядає дуже правдоподібно, бо святий Іван нам виразно каже:

"В присутності учнів своїх Ісус учинив іще й багато інших знаків, що не записані в оцій книжці." (Іван, 20, 31).

Питання: Чи то правда, що деякі зорі небесні можуть бути заселені розумними істотами, подібними до земних людей? Я чув, ніби на планеті, що називається Марс, живуть люди, такі самі як ми. Прошу сказати, що властиво про те все думати. А якби то таки дійсно правда була?... Чи тоді не треба б у науці віри дещо змінити?

Відповідь: Завжди треба пильно вважати, щоб не помішати річей зовсім **певних** із тими, що є тільки **можливі** або **правдоподібні.** Що на деяких зорях небесних живуть розумні істоти, подібні до земних людей, або що на Марсовій планеті живуть люди, такі самі, як ми,—це **можливе.** Деякі католицькі вчені кажуть, що це навіть **правдоподібне.** Одначе правдивого доказу, що воно дійсно так, ще ніхто досі не дав. А навіть якби вдалося кому ясно колись доказати існування людей на Марсі, то це нічого не пошкодило б нашій святій релігії, і нічого не потрібно було б змінити в науці віри. Адже ми, католики, дуже добре знаємо, що Господь Бог усемогучий, і має право робити, що тільки захоче. Він напевно міг заселити розумними істотами не лиш нашу земну кулю, але також інші небесні зорі. Одначе, чи Він дійсно так зробив,— покищо ніхто про теє нічогісінько не знає. Це покищо Божий секрет, а секретів своїх Господь Бог не мусить нам виявляти.

Питання: Нераз приходить мені на думку спитати: Як може багатий чоловік бути добрим християнином-католиком, коли Христос так гостро багатство осудив? Хіба ж не сказав Він про багатого юнака: "Ах, як важко багачеві до Царства Божого дістатися! "Або: "Легше верблюдові пропхатись через вушко від

голки, ніж багатому в Царство Боже ввійти!" А в Святині Єрусалимській чи не поперевертав Христос столи багатим банкирам, міняйлам і торговцям? Чи не порозсипав їх грошей по землі?

Відповідь: Уявіть собі, що ви зачали копати глибоку криницю на своїй фармі. Хочете мати добру, чисту здорову воду. Але от замість натрапити на воду, ви попали на великі поклади земного воску й оливи. Хіба ж не екажете зараз: "Ах, Богу дякувати! Це ж іще ліпше для мене, ніж звичайна вода!"? Якби вам таке трапилось, ви в одну мить стали б мільйонером. Чи думаєте, що ви через те саме були б уже призначені на вічну загибіль у пеклі? Розуміється, що ні. І ніякого зла в тім нема, коли хтось до багатства дійшов, чи то завзятою працею, чи якимось щасливим припадком. Христос багатства ані не осудив, ані не прокляв. Він тільки осудив тих єрусалимських бизнесменів, що своєю захланністю зневажали Божий Дім. Він тільки сказав, що багачеві тяжко буде до неба дістатися. Тяжко через те, що серце його дуже легко може привя'язатися до земних дібр, цілковито забувши про добра духовні, вічні. Христос ніколи не сказав: "Блаженні вбогі," але "Блаженні ті, що вбогі духом," цебто відв'язані від багатства.

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

В Неаполі помер Луїджі кардинал Маліоне, папський секретар стану по кількох тижнях недуги. Він був кардиналом від 1935 року а державним секретарем (міністром заграничної політики) від 1939. Давніше служив як папський нунцій в Парижі й Швайцарії.

По отриманні вістки, що ураган знищив нашу церкву в Кемсек, Саск., Місійне Товариство св. Йосафата негайно вислало туди свого відпоручника в особі Всеч о. В. Ю. Шумея. Цей священик відвідав Кемсек у понеділок, 14. серпня, і на місці розглянув заподіяну шкоду. На черговім засіданні заряду Місійного Товариства, котре відбулося в Портедж ля Прері, дня 22. серпня, о. Шумей представив справу нашої парохії в Кемсек. Заряд одноголосно ухвалив вислати допомогу в сумі $200.00.

Після перепису населення з 1941 виходить, що в Канаді на все населення є 43.34% католиків, в тім 1.56% українців католиків.

Всеч. о. канонік Пантелеймон Божик, парох церкви св. Андрея в Винипегу, обходив сього року подвійний свій Ювилей. А саме: 27. квітня о. канонік покінчив 65 ліття, а 24 вересня минуло 20 років праці о. каноніка в рядах священства Католицької Церкви.

о. канонік Пантелеймон Божик

Парохіяни церкви св. Андрея, щоби вшанувати свого пароха, справили в неділю 20 серпня приняття о. Ювилятові. Вечером в год. 8. парохіяни численно зійшлися до салі під церквою св. Андрея та заповнили місця при чотирох великих столах. На сцені, до гарно прибраного стола засів о. Ювилят в окруженні своїх синів, доньок та других гостей. Всеч. о. Ювилят провів молитву. Опісля почалася перекуска, котру приготовили сестриці парохії. По перекусці, Йосиф Щербаневич, скарбовий писар парохії, привитав в імені парохії присутніх та зазначив з якої нагоди парохіяни роблять се приняття. Вказав на два ювилеї о. пароха та подякував усім за прибуття. Пан Щербаневич переводив дальше приняттям і наперед покликав до слова скарбника парохії Григорія Кузя, котрий вказав на важну і велику ролю українського католицького священства для нашого народу. Колиб не наша Католицька Церква, говорив пан Кузь, та праця наших священиків, то нас певно тут в Канаді не сталоб. Панна Віра Різняк, в імені парохіяльної молоді, зложила о. канонікові привіт та пожелала всего добра. Дальше панна Стефанія Кома відіграла на скрипці та відспівала "Навчила мене мати." Слідуючий бесідник о. І. Шпитковський зложив побажання о. Пантелеймонові в імені парохії Пресв. Евхаристії.

Пані Ольга Павлова, дочка о. каноніка, славна співачка, акомпаніювала на піяні своїй дочці Олі, котра дуже ніжно та гарно відспівала дві пісні: "Цвітка дрібная" і "Родимий краю." Петро Гаврисишин, дальший бесідник, говорив від Рідної Школи ім. М. Шашкевича а пан Василь Валл, зять о. каноніка, в імені всеї родини. Пан Ільчишин з Віндзор зложив короткий привіт. Довший привіт о. канонікові виголосив пан А. Малофій, котрий підніс слідуючі ціхи о. Ювилята: працьовитість, як на полі релігійнім

так і національнім, щирість та дописування стало, без одного цента заплати, до усіх українських католицьких газет. Пан Й. Степнюк, містовий радний, сказав в своїй промові, що стараннем о. каноніка збудовано в Винипегу три церкви. Григорій Якимів, парохіянин церкви св. Андрея, переповів якто він, будучи від перших початків основання церкви св. Андрея в парохіяльнім заряді, видів великий запал до праці о. каноніка над збудованням церкви. Не раз приходилося тяжко, говорив бесідник, однак за стараннем о. каноніка та при помочі добрих людей, нині церква св. Андрея вже майже сплачена, бо на ній лишилося довгу всего на 455 долярів. Дальший бесідник Юрій Онишко, парохіянин церкви Пресв. Евхаристії, зложив побажання о. Ювилятові в імені усіх парохіян церкви Пресв. Евхаристії, та підніс се, що о. канонік був також через сім літ парохом тоїж церкви. Дмитро Юськевич говорив у імені церкви св. о. Николая. Дальше промовляла пані Параскевія Кузенко в імені Жінок Марії при парохії св. Андрея, зложила в імені усіх присутніх о. канікові побажання та щирий дарунок. Пожелала о. Божикові многих літ прожити й всі присутні о. канонікові відспівали Многая Літа. Пан Павло Матвійчина, зложивши свої побажання, візвав присутніх до збірки на католицьку пресу. Збірка винесла $9.75, котру по рівній части ($3.25) розділено на БН., Г.С., і У.В.

Вкінці промовив сам Ювилят, о. канонік П. Божик. Тішить його, що зробили йому се приняття, дякує усім за прибуття, а своїй родині за вияви пошани та любови. Опісля в дуже гарній довшій промові о. канонік вказав на се, що тільки одна Католицька Церква захоронила й надалі захоронює наш нарід не тільки тут в Канаді, але й в старім Краю. Був сам наперед в іншій церкві, однак побачивши, що тільки Католицька Церква дає для нашого народу добро, перейшов служити до неї, де й працює вже через 20 років. Буде працювати далі, не звертаючи уваги на літа. Тільки св. віра може нас захоронити тут, щоби ми й надалі жили своїм життям окружені другими численними народами й всілякими вірами. Стіймо все при свому народі, будьмо обєднані, любім свою Церкву Католицьку, котра тільки одна може нас зєднати. Тільки в згоді живучи будемо сильні й буде світла будучність для нас. А понад все, ще раз повторив о. бесідник, ходім до церкви й любім свою віру.

На закінчення несподіванки відспівано канадійський й український гимн, а дальше многолітствіє для наших епископів та зарядів і членів парохії св. Андрея.

Люди розходилися домів піднесені на дусі, а спеціяльно вбилася їм в память чудова та дуже переконуюча промова свого о. пароха, Ювилята, о. каноніка П. Божика.

З нагоди подвійного ювилею, оо. Редемптористи й видавництво Голосу Спасителя бажають Впр. о. канонікові П. Божикові кріпкого здоровля та Божого благословення для дальшої невтомної праці на славу Божу й добра українського народу!

10-ліття Священства Всеч. о. Андрея Роборецького.—У неділю дня 23-го липня с.р. парохіяни церкви св. Йосафата в Західнім Торонті, справили вечером в парохіяльній салі, свому любому парохові о. Андрієві Роборецькому милу несподіванку, з нагоди його десятиліття священства. Несподіванкою занялися пані з Жіночого Товариства парохії, як також парох церкви Пресв. Евхаристії в Іст Торонто, Всеч. о. Н. Кушнірик. Точно в год. 9 вечером, о. Ювилята впровадили до парохіяльної салі, під грімкі оплески численно зібраних парохіян, оо. Н. Кушнірик і І. Ю. Шпитковський, опісля всі присутні засіли до гарно прибраних столів до перекуски. Молитву провів о. Н. Кушнірик. Між присутніми були ще слідуючі отці: о. канонік П. Каменецький, парох церкви Матері Божої Неустаючої Помочі в Торонті, о. Мих. Ірха, і о. ігумен Когут ЧСВВ з Ґрімсбі. Зараз побіч отців сиділа мама о. Андрія і дві сестри Анна і Марія.

Всеч. о. А. Роборецький

По перекусці почалися промови, котрі започаткував заст. предсідателя церкви св. Йосафата, п. Антін Музика. Пан Музика привитав усіх присутніх та пояснив з якої нагоди парохіяни нині так численно зійшлися до парохіяльної салі та роблять сю несподіванку своєму любому парохові. А саме 21 липня с.р. минуло 10 років відколи о. Роборецький зістав висвячений на священика.

Секретар парохії п. Василь Станґрет в довшій промові підніс заслуги о. Пароха та в дуже гарних словах пожелав йому в імені усіх парохіян (Мусимо признати, що п. Станґрет є дуже гарним бесідником).

Слідуючим бесідником були: о. канонік Каменецький, котрий при кінці своєї глибоко обдуманої промови про гідність священика, пожелав о. Андрееві найкращого успіху в священичім званню. о. Н. Кушнірик зложив побажання від своєї парохії в Іст

Торонто, та звернув увагу на сю велику скількість св. Тайн, котрі уділив через 10 літ свого священичого життя о. Роборецький. Промова була виголошена в ядернім та дуже поетичнім тоні. о. Шпитковський зложив привіт о. Ювилятові в імені західної Канади. о. Мих. Ірха звернув увагу на се, що священик в свойому житті нераз мусить зазнати дуже богато прикростей, тому милі йому є хвилини, коли парохіяни оцінюють його працю. В імені оо. Василіян в Ґрімсбі говорив о. Н. Когут.

Далі мама о. Андрея, пані Анастасія Роборецька, зложила побажання та вручила отцеві від родини гарний дарунок. Пані Розалія Мілько в імені Жіночого Товариства парохії пожелала о. Ювилятові та зложила дар в імені усіх присутніх. Потім ще промовляли пані Стефанія Савчук від парохії та п. Іван Бартош в імені Асекураційного Брацтва при парохії.

По сих всіх промовах, п. Антін Музика, предсідатель несподіванки, попросив до слова о. Ювилята. Всеч. о. Роборецький в щирих словах подякував усім за сю несподіванку і дарунки, усім гостям за прибуття та візвав парохіян, щоби згадували його в своїх молитвах, щоби міг парохіяльну працю й надалі якнайкраще вести.

На закінчення несподіванки о. Н. Кушнірик вніс многолітствіє в честь о. Ювилята і усі присутні відспівали "Многая Літа." Переведено також збірку між присутніми на католицьку пресу.

З нагоди 10-ліття душпастирської праці, Всеч. о. А. Роборецькому бажають оо. Редемптористи кріпкого здоровля та Божого благословення для дальшої невтомної праці на славу Божу й добра українського народу!

Горожанський Відділ, Департаменту Національних Воєнних Обслуг, в своїм пресовім комунікаті з дня 10 серпня ц.р., подає цікаву статистику про населення Саскачевану. Після цеї статистики населення провінції в році 1941 виносило 895,992 осіб. На 397,905 осіб, належучих до рас, котрі походять з Британських Островів нпр. англійців, скотляндців, айришів, і валійців 86 осіб подали українську як свою матірну мову. На 10,655 осіб австрійського походження, 1270 подали українську як матірну мову. На 25,933 осіб російського походження, 508 осбі подали українську мову за свою. На 27,902 осіб польського походження 4,473 подали українську мову за свою рідну. Но 79,777 українського походження, подали як матірну мову: 75,060 українську, 2,680 англійську, 25 французьку, 3 фінську, 385 німецьку, 163 мадярську, 5 норвеську, 633 польську, 348 російську, 31 словацьку, і 3 шведку. А 21 скотляндців подали українську мову як свою рідну.

АНУ, —— ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці 3-ій обгортки)

1. Книжка та називається: **Требник.**

2. Части того другого, невидимого світу є такі: **Небо, Пекло, Чистилище й Ад.**

3. **Авраам.** Він жив принаймні яких **п'ят сот років** перед Мойсеєм.

4. То було **Святе Письмо,** або, як звичаймо кажемо, **Біблія.** Її надруковано 1456-го року. Ані Лютера, ані Кальвіна, ані протестантів, ані байбельників тоді ще на світі не було. Перша друкована **Біблія** появилась отже за дозволом і благословенням Католицької Церкви.

5. Слова ті були виписані трьома мовами: **еврейською, грецькою й латинською.**

6. Ті Апостоли називалися: **Петро, Яків і Йван.** Тих самих отже **трьох свідків,** що колись перед тим на Таворі мали нагоду оглядаги славу Його Божества, взяв Ісус і до Оливного Саду, та показав їм неміч і пониження Свого пресвятого Чоловіцтва.

7. Ті слова сказав Ісус ученому жидівському книжникові, що до Нього раз був приступив, питаючи: "Господи, що мені робити, щоб осягнути вічне життя?" На те питання своє книжник одержав ясну відповідь, що конче треба заховувати святий закон любови, цебто треба **любити Господа Бога надо все, а ближнього свого, як самого себе.**

Ця наука була книжникові ясна й цілковито зрозуміла: він її зрештою й сам напам'ять знав зо Святого Письма. Тільки одне ще оставалось йому не зовсім вияснене, а саме: **кого властиво треба вважати за свого ближнього**. Тоді Господь росказав йому свою чудову притчу про Милосердного Самарянина, що стільки щирої, сердечної любови показав нещасному чоловікові, хоч той був йому зовсім чужий та незнаний, а вдобавок іще належав до ворожої жидівської нації.

Поставивши вченому книжникові перед очі такий незрівняний взір правдивої **любови до ближнього,** Ісус накінець додав: **"Іди отже й ти, і роби так само."**

8. Найбільша з усіх церков на світі є **церква Святого Петра в Римі.** У церкві тій легко можна помістити **вісімдесят тисяч людей.** А якби люди трохи тісніш стиснулися, то напевно могло б їх там і **сто тисяч** приміститися.

9. **Великими** називаємо тих старозавітніх Пророків, що залишили **багато** писаних своїх пророцтв. А на тих, що тільки **небагато** написали, кажемо: **Малі.** І так: **Ісая, Єремія, Єзикіїл, і Даниїл,—** то чотири **Великі Пророки,** бо писання їх займають у

Біблії досить велике місце. Інші ж пророчі книги (а есть їх усіх дванадцять) розміром своїм **доволі малі,** тим то й дванадцять Пророків, що книги ті написали, називаємо **Малими.**

10. Окрушин, що в часі того чудесного бенкету попадали були на землю, назбиралося опісля **повних дванадцять кошиків.**

11. Небіщиків треба класти в церкві так, щоб **головою були вони звернені до входових дверей, а ногами до престола.** Тільки тоді, як ховаємо священика, треба робити **навпаки,** цебто треба звернути його **головою до вівтаря, а ногами до входових дверей.**

12. Чотири найбільші таємниці нашої святої релігії—такі:

а) перша з них,—то **Пресвята Тройця.** Ми ніколи своїм розумом людським не зможемо на цім світі зрозуміти, як можуть бути три безконечні Особи,— Отець, Син і Святий Дух, а все таки не три Боги, а тільки один одинокий Бог.

б) Друга з тих найвищих таємниць,—то Воплочення Сина Божого. Що Господь Наш Ісуса Христос правдивий Бог і правдивий Чоловік, це ми знаємо. Але як ті дві досконалі природи Його, цебто природа Божа й природа людська могли получитись ув одинокій Особі—це для нашого немічного розуму людського покищо недовідомий секрет, найвища таємниця.

в) Третя з тих таємниць, що сили нашого розуму безмежно перевищають, то **Пресвята Евхаристія,** цебто присутність Ісуса Христа, правдивого Бога й правдивого Чоловічка, живого й цілого, під видами маленького кусочка освяченого хліба, або дрібної каплі освяченого вина, і то одночасно на несчисленних місцях земної кулі...

г) Накінець четверта таємниця,— то **Вічне Пекло.** Що мусить бути якась справедлива кара Божа за безбожне й злочинне життя,—це ми всі легко, навіть дуже легко розуміємо. Адже й на цім світі державні закони назначують ріжні кари для проступників та злочинців.

Так: у тім, що Бог своїх ворогів по справедливості карає, ніякої таємниці нема.

Таємниця полягає на тім, що кара за **смертельні та неспокутувані гріхи** буде **вічна, й ніколи не матиме кінця.** Якби не те, що Господь Бог нам ту страшну та жахливу таємницю **Вічного Пекла** ясно та виразно об'явив, то розум людський ніколи не був би всилі її видумати.

ХТО ЩЕ НЕ МАЄ "ПРОПАМЯТНОЇ КНИГИ"—цей нехай замовить собі сейчас цю цікаву історичну Книгу, якої ще остало дуже ограничене число примірників. Ціна з пересилкою $2.50. Замовлення слати на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

НА СПЛАЧЕННЯ ДРУКАРСЬКОЇ МАШИНИ ЗЛОЖИЛИ:

По $1.00: Марія Федор, Айтуна, Григорій Пешко, Інвермей, Анастазія Жук, Геффорд, Володимир Філіпович, Арран, Григорій Козяк, Ст. Майкел. Всім жертводавцям щира подяка. Хто слідуючий?

** ** **

Друкарня "Голосу Спасителя" спровадила нову пресу. Від наших шановних читачів залежить як за скоро ми її виплатимо. Тому звертаємось до всіх з просьбою, щоб були ласкаві слати свої обильні і щедрі жертви на виплачення друкарської машини. Імена жертводавців будемо завсіди подавати на сторінках "Голосу Спасителя." Хто буде перший?— Ласкаві жертви просимо слати на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Складаю найсердечнійшу подяку Пресолодкому Серцю Ісуса й Матері Божій Неустаючої Помочі, за одну особливійшу ласку. Посилаю одного доляра на друкарські машини, щоби хоч трохи помогти виплачення машини.

— Дитина Марії, Марія Федор, Айтуна.

** ** **

Складаю найщирійшу подяку Матері Божій Неустанної Помочі за вислухані молитви. Мій дволітний син нагло був заслаб і мав страшну горячку. Я молився, щоб Мати Божа видоровила його і по короткім часі син поздоровів. — Б. Л. Корчинський, Гефорд.

ПЯТИЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО ЮНАЦТВА, 10x6¾", стор. 80, накладом УКЮ, друкована в друкарні оо. Редемптористів у Йорктоні, Саск. Зміст: Вступне Слово, Протокол з Першого Конґресу УКЮ.— Батьківщина: о. Ів. Бала, ЧНІ., Наше Походження: Брат С. Методій, ЧБХШ., Привіти-Телеграми, Життя, Значення й Ідеї о. М. Шашкевича: о. Ів. Бала, ЧНІ., Звіт з Пятилітної Праці УКЮ: А. Жук, Плян Праці УКЮ на Рік 1943-1944: о. М. Горошко, Таємниця Орґанізації: М. Голота, Активізація Укр. Катол. Молоді: о. П. Криворучка, Орґанізаційний Фонд: В. Комарніцький, Практичні Вказівки Праці Юначки: М. Музика, Студентський Відділ УКЮ в Саскатуні 1943-1944, Колегія оо. Редемптористів у Роблин, Ман.— Гарний папір, ясний друк, великі й гарні кліші, тверда зелена окладинка окрашують книжку. Книга дуже поучаюча й цікава. Повинна найтись у кожній українській родині, особливо серед молоді. Ціна 75ц. Замовляйте:—

Miss A. Zuck, Box 40, Hafford, Sask.

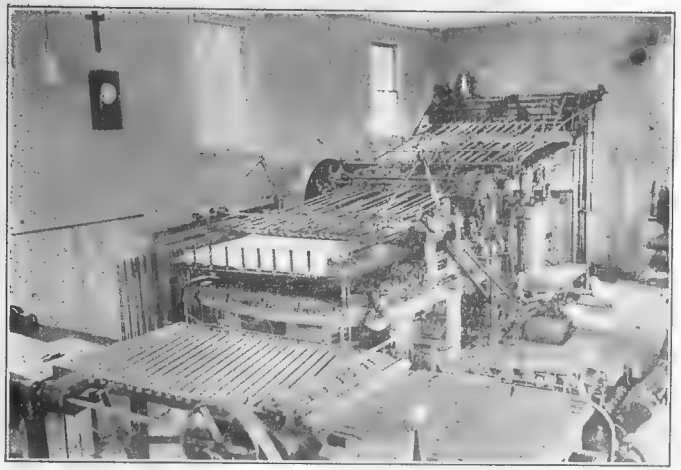

Наша нова автоматична преса. На сплачення цеї коштовної машини деякі читачі нашого місячника були ласкаві прислати нам свої щедрі жертви. З великою вдячністю приймаємо всякі датки, що їх хтонебудь буде такий добрий тій цілі присвятити.

ГУРТОВИЙ СКЛАД

ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

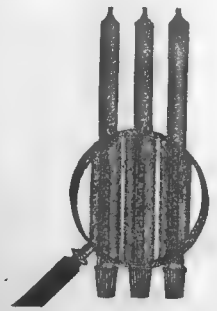

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.

- НАША ПЕРЕПИСКА -

Імена людей, що полюбили "Голос Спасителя", стали його сталими передплатниками й постійно бажають його читати, це: — П. Швидюк, М. Мисько, всеч. о. В. Чарний, М. І. Березюк, М. І. Лукавецька, Е. Берладин, Ів. Онищук, П. Рута, М. Стецик, К. Щерба, Н. Ягольніцький, М. Кивелюк, В. Німець, М. Лужний, М. Обельницький, П. Диций, С. Бойко, Ів. Біленький, Ів. Бартош, Ів. Трембач, Ф. Спендаль, З. Яцишин, Ів. Лата, Л. Обаль, Л. Довбенко, К. Гнат, Т. Губич, Д. Новосад, П. Дуфанець, Д. Мороз, Н. Завада, Гр. Шалай, П. Топоринський, Ів. Вандьо, С. Рис, П. Слободзян, М. Варецький і П. Поточняк.

Дай Боже, щоб кожний українець, де він не знаходився б, почув наш клич і став передплатником "Голосу Спасителя."

***

Імена людей, що відновили свою передплату:— О. Хабун, П. Рогатинська, Н. Гр. Бздель, В. Фідор, М. Рос, М. Вальків, Й. Когут, Сидор Филип, всеч. о. Петрик, всеч. о. В. Остач, М. Бідук, Г. Вохок, проф. Р. Придаткевич, Сестри Василіянки, Ів. Бадорик, М. Бадорик, М. Пророчок, Л. Мізун, В. Тихоліз, Т. Вахно, Д. Вус, всеч. о. П. Пасічник, та Ів. Блек.

ПОДИВІТЬСЯ НА СВОЮ НАЛІПКУ! Коли дата на ній вже минула, то це знак, що Ви задовжились, що Ви ще не відновили своєї передплати й тому сейчас пришліть свою належитість! — **Не отягайтесь з відновою передплати!**

Адміністрація "Голосу Спасителя."

НА СПЛАЧЕННЯ ДРУКАРСЬКОЇ МАШИНИ ЗЛОЖИЛИ

Місійне Товариство св. свщмч. Йосафата $50.00. Батьки й гості в Йорктоні з нагоди зложення обітів 7-ох студентів Редемптористів $19.20. З нагоди хрестин у п. Михаїла Півнюка $7.50. По $5.00: Всеч. о. В. Остач, і Павло Стечишин. Пані Марія Тесля $2.00. По $1.00: А. Мартинюк, П. Рогатинська, М. Вуруська, Гр. Ярема, Т. Вахно. По 50ц.: М. Стецик, М. Трембач, Ів. Бударик і Ф. Сидор.

Всім жертводавцям за ласкаві жертви щиро дякуємо.— **ХТО СЛІДУЮЧИЙ?**

АНУ, — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці 5-ій обгортки)

1. Як називаємо той хліб, що його священик уживає до Служби Божої?

2. Що властиво означає це речення: **"Пречиста Діва Марія була непорочно зачата?"**

3. Святе Письмо Нового Завіту докладно вичисляє всіх Христових Апостолів; але найбільш говорить воно про святого Йвана та Петра. Ім'я Апостола Йвана подибуємо в Святім Письмі **двадцять дев'ять разів.** А Петрове ім'я?... Пробуйте бодай більш-менше вгадати, **скільки разів про нього** Біблія споминає.

4. Коли на Службі Божій наближається найважніша хвиля, цебто хвиля Освячення, священик урочисто співає: **"Благодарім Господа!"** Що властиво означають ті слова: Як можна б їх перекласти українською мовою?

5. Якась особа була вранці на Службі Божій, і гарно-побожно прийняла Святе Причастя. Потім, таки того самого дня ввечері вона дуже важко занедужала, й опинилась у небезпеці скорої смерти. Чи та особа **має обов'язок ще раз причащатися,** чи може те вранішнє Святе Причастя вистарчає? Що думаєте про це?

6. Господа Нашого Ісуса Христа за чергою водили до **чотирьох несправедливих суддів.** Чи пригадуєте собі, **як називалися** ті чотири судді?

7. У нас українців католиків є такий звичай, що процесія, виходячи з церкви, йде **на право.** Одначе буває й такий випадок, що процесія, замість іти **на право,** має, за виразним приписом требника, йти **на ліво.** Чи знаєте—коли?

8. **Як називалися батько та мати** святого Йвана Христителя, великого Пророка й Предтечі Господнього?

9. Між Христовими Апостолами були **дві парі рідних братів.** Чи можете сказати—котрі?

10. Раз на одній "кольонії" зійшлися люди пізно по-полудні на свій парафіяльний "мітінг" під церквою. Приїхав також священик. І от побожні парафіяни кажуть йому: "Отче, поки мітінг розпічнеться, будьте такі добрі відправити нам **молебень і суплікацію."** А священик відповів: "Молебень відправлю вам дуже радо, а щодо суплікації—то **це річ неможлива."** Так сказав той священик. А ми тепер спитаємо: "Чому суплікація була тоді неможлива?"

11. На кожнім престолі, де правиться Служба Божа, мусять бути мощі святих мучеників. Ви мабуть уже чули про це. Але чи знаєте **від кого** дістаємо ті святі мощі?

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Слава Ісусу Христу!

Всеч. Отці Редемптористи,—Висилаю Вам одного нового передплатника на "Голос Спасителя." Заразом кличу всіх читачів "Голосу Спасителя" приєднати хоч одного нового передплатника. — Щиро зичливий,— **Іван Михальчук.**

ВІСТИ З НАШИХ МІСІЙ

В Юніонтавн, Па., на горі св. Макрини були величаві відпустові торжества з нагоди Празника Успення Пресв. Богородиці. Там устроїли Сестри Василіянки прекрасний відпустовий осередок, що стягає щорічно на Успення Матері Божої тисячі наших закарпатських братів. Цего року було там 20,000 прочан. Проповідав о. місіонар Вол. Краєвський, ЧНІ., з Йорктону.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Найсердечнішу подяку складаю Пресв. Серцю Ісуса, св. Терені від Дитяти Ісуса та Ангелові Хоронителеві за вислухану ласку та много попередних ласк— $1.00 на пресовий фонд Голосу Спасителя. —Гемтон, Саск., **А. Мартинюк.**

** ** **

Після вчиненої обітниці складаю сердечну подяку М. Б. Н. Помочі через заступництво бл. п. о. Дельфоржа ЧНІ., за одержану ласку, й за привернення згоди в одній родині, та многі інші вислухані молитви. — **С. Агафія,** Сл. П.Н.Д.М.

КОРОТКА ІСТОРІЯ НАШОЇ ЦЕРКВИ, 6x4½", стор. 40, Книгозбірня БУК-а, ч.13/14, Йорктон, Саск., 1944. Написав о. С. Семчук. Зміст: Введення, Св Володимир Великий і Його Часи, Безперервна Звязь і Єдність Віри з Римом, Берестійська Унія, Переслідування, Віра й Право Нашої Церкви, Організація і Сила Нашої Церкви Тепер. — Коротко але ядерно оповідає автор про поширення християнства в Україні, подає незбиті факти про безперервну звязь і єдність віри з Римом, вказує на мучеництво й працю української католицької Церкви на релігійнім і народнім полі. Книжка мала обемом, але дуже цінна змістом! Незвичайно повчаюча! Кожний українець і українка повинні її перестудіювати. Належить признання впр. о. совітникові Ст. Семчукові за її написання. Ціна 10ц. Замовлення належить слати на адресу: — **THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.**

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Загранцею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 16, Число 10. **Жовтень** **1944**

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЖОВТЕНЬ

ЗА НЕКАТОЛИКІВ, ЩО ПОЧИТАЮТЬ ПРЕЧИСТУ ДІВУ

Почитання Пр. Діви є так давне як Церква Христова.

Вже Апостоли, що вірили в Ісуса Христа як Сина Божого, почитали Його Матір Пресвяту. Вони дуже добре розуміли останню волю Ісуса Христа, коли Він умираючи на хресті проголосив її, звертаючись до Своєї Матері й до св. Івана, що стояли під хрестом. Показуючи на св. Івана сказав до Своєї Матері: "Жено, це син твій! а відтак вказуючи на Свою Матір сказав до св. Івана: "Сину, це Мати твоя!" І Апостоли почитали Матір Ісуса Христа як Божу Матір а також як духову Матір всіх людей відкуплених дорогою ціною найсвятішої крови Її Сина Ісуса Христа і так учили перших християн. От що читаємо в Апостольських Діяніях (І. 14): "Усі вони (апостоли) пробували однодушно в молитві з жінками і з Марією, Матірю Ісусовою."

Ще ліпше можемо це пізнати, коли читаємо евангелію св. Луки. Можна припускати, що він як товариш в подорожах св. Павла знав, що говорять християнські громади про Пр. Діву. І в його евангелії стрічаємо найбільше згадок про Неї: там читаємо опис ангельського поздоровлення, привитання Марії Єлисаветою, славень Марії "Величить душа моя Господа," подію народження Ісуса Христа, історію 12-літнього Ісуса в єрусалимській святині... Нема сумніву, що все те знали й читали радо перші християни.

Знаємо, що перші часи християнства то були тяжкі часи проби й досвідчень. Три перші століття то часи переслідувань і мучеництва за віру Христову. Богослуження відправлялись в підземних печерах-катакумбах. І от в тих катакумбах маємо багато рисунків, різьб, багато образів Матері Божої. В катакумбах Присцилі, що уважаються за найдавніші, находимо образ Матері Божої з Дитятком на руках. Образ той походить з першої половини другого століття. Значить, що не минуло ще навіть сто років від смерти Ісуса Христа, а тисячі мучених віддавали своє життя за Христа, а були між мучениками й такі, що впрост ще з

рук самих апостолів принимали св. хрищення. Віра в них була жива й всі уважали, щоб не була пофальшована. І видно, що ті перші християни почитали Пр. Діву, коли Її образи находимо у катакумбах. Те почитання вони переняли від апостолів, та й між тими першими християнами жили ще такі, що знали апостолів. Вірили в Ісуса Христа, Божого Сина, Йому славу й честь Божу віддавали, за Христа переслідування й муки терпіли та смерть страшну переносили. Але й почитали Його Матір Пресвяту, бо ж Вона Мати Божа й Заступниця всіх християн.

Коли ж настала свобода для християн і вони не потребували вже скриватися в катакумбах, але прилюдно могли збиратися на свої богослуження, — тоді першу церкву казав збудувати Папа Сильвестер І. в честь Божої Матері. Знова ясний доказ, як велике було почитання Пр. Діви.

Повстала єресь Несторія. Він учив, що Пр. Діва породила Христа як чоловіка, а Божий Син злучився тільки поверховно з чоловіком, якого породила Марія. Він проте перечив, що Син Божий воплотився й народився як Богочоловік з Марії. І тому називав Марію "Христородицею" а не "Богородицею." Нарід в Царгороді, що чув таку фальшиву науку Несторія і його священиків, бурився, ворохобився, бо відчував, що заподіяно кривду Пр. Діві. Сам нарід почав боронити гідність Божого материнства Пр. Діви. Папа Целестин скликав Собор до Ефезу 431 року і на ньому осуджено єресь Несторія. Привернено Пр. Діві титул "Богородиці."

І тепер мільйони уст щодня проказують молитву "Богородице Діво,"—звеличують Її гідність Божого материнства та просять Її щоб була їх Заступницею й Покровителькою у Свого Сина Ісуса Христа.

Мільйони людей почитають Пр. Діву, у своїх потребах просять Її о поміч, надіються, що через Її руки дістануть ласки їм потрібні. Знають, що Вона Божа Мати й наша Мати!

Не тільки католики почитають Пр. Діву. Є також некатолики, що Її почитають.

Наш український нарід має велику набожність до Пр. Діви. І ми українці католики почитаємо Пр. Діву, але також наші неєдинені брати почитають Її. В Богослуженнях церковних ми й вони багато разів повторяємо: "Пресвятую, пречистую, преблагословенную, славную Владичицю нашу Богородицю і присно Діву Марію со всіми святими помянувши, самі себе і друг друга і весь живот наш Христу Богу предадім!" Коли наш нарід приняв християнську віру, то приняв і віру в Ісуса Христа Сина Божого, приняв і набожність до Його Пресвятої Матері.

Коли в цей місяць маємо молитися за некатоликів, що почитають Пр. Діву, то маємо передовсім молитися, щоб вони дістали світло й ласку Божу, щоб пізнали правдиву католицьку віру та прийшли до "Одної, святої, соборної (католицької), апостольської Церкви,"— щоб ту ласку дістали через руки Божої Матері, бо ж всі ласки на нас спливають через Її руки.

Молімся, щоб наші неєдинені брати вернули назад до католицької віри, до віри св. Володимира.

Богато ділає той, хто діло робить добре. А добре робить той, хто більше служить громаді, ніж своїй власній волі. (Наслідування..., 1. Кн., гл. 15).

*** *** ***

Нераз здається, що воно любов, а це лиш змислова понука; бо рідко коли не схоче там бути й природна хіть і своя власна воля й надія на заплату й бажання вигоди. Той, хто має правдиву й щиру любов, не шукає себе ні в чім; він лиш бажає, щоб у всім була слава Божа. Такий і не завидує нікому, бо він не любується ні в якій своїй власній радості. Він і не хоче сам з собою тішитися, але бажає над усе добро бути щасливим у Бозі. Те, що добре, він не приписує нікому, але зовсім вяже його з Богом; від Нього, мов з джерела, все пливе, в Нього нарешті всі святі солоденько опочивають. О, хто мати ме хоч іскорку правдивої любови, той по правді відчує, як то всі земні річи сама марнота.

(Наслідування..., 1, Кн. 15, гл.)

*** *** ***

Ні за які скарби світу, ні для нічієї вподоби не годитлся робити щось злого; але нераз треба навіть добре діло залишити, чи замінити на лучше, задля добра й потреби ближнього. Бо таким чином доброго діла не збавляється, але замінюється його на лучше. (Наслідування..., 1. Кн., гл. 15).

*** *** ***

ВУЗЬКА КЛАДКА

Дві дороги ведуть на той світ. Одна з них, це дорога правди й життя за розумом і за обявленим законом, а друга, це дорога гріха й життя за забаганками тіла й за домаганнями пристрасти.

Котра з них вузька, тяжка й менше вживана—побачиш. Голос розуму й Божий закон обмежують та відсувають назад змисловість; накладають тяжкі пута на пристрасті, на пожадливі очі, на горде життя.

Нелегко вдержатися на ховзькій дорозі, трудно йти по грубому камінні та по спинюючому піску, прикро продиратися через дикі скелі, через посшпітувані очерети, не легко втоптати собі стежку на гострому шутрі, або на румовищі, щоб вийти на високий вершок. А там на вершку є ще вузький просмик та тісна брама!

Це дорога до неба, на якій в додатку спинюють тебе страшні напасники: сатана та світ.

Мусиш працювати над своїм спасенням, а праця твоя в тому, коли виминатимеш гріха й будеш творити добрі діла.

Але тут саме до гріха тягне тебе те зіпсуття, що його ти одідичив, а від доброго творення здержує тебе змислова природа.

Вона каже: "Збогачуйся, вживай, гони за почестями та свободою!" А Бог тимчасом накликує: "Шукай насамперед царства Божого а потім усього іншого. Не смієш позволити собі на ніяку несправедливість, не смієш допускатися нечистоти, маєш почитати батька, матір і всяку власть."

І чуючи це, твоя природа ухилюється від труду над усовершенням себе.

А Бог всежтаки взиває: "Будь совершенний, як совершенний і Отець твій небесний." Також Ісус Христос кличе: "Царство небесне здобувається силою й лиш той його одержує, хто сиоміць бореться за нього."

Так. Двом панам годі служити. Хто приятель світа, той мусить бути ворогом Бога.

Вузька стежка й тісна фіртка веде до життя!

Чи багато народу йде нею?! Чи багато протискається тією тісною фірткою?!

Чи багато, чи мало—це не належить до тебе— тобі одначе, друже, доконче треба бути між ними, бо до тебе відносяться осьті слова: "Уважай на себе та старанно бережи своєї душі!"

Але може сумніваєшся й кажеш, що це для тебе неможлива річ! Як жеж то? Ці і ті могли, а ти не міг би цього? Чейже молодші, слабші та горем прибиті осягнули це, що ти вважаєш неможливим.

А може ще й дальше поступаєш у трусливості, говорячи: "Хто знає, чи я належу до вибраних! Хочаб і труду завдав собі, то чи буду поміж тими щаслвиими, що дійдуть до своєї мети та дістануться до неба?

О, друже, жий лиш так неначе б ти був вибраний а певно будеш ним і врятуєш себе від вічної загибелі!

Добрими ділами забезпечуй собі своє покликання й вибір.

Так! Це вузька стежка й тісна фіртка, а однак вона для тебе конечна й потрібна. Нема ради, мусиш іти нею, бо іншої дороги, що вела б до блаженства нема. "Хочеш увійти в царство Боже— каже Христос—то заховуй заповіді!" !

Горе тобі, колиб ти вибрав собі широку, хоч би добре втоптану дорогу. Вона вигідніша, та щож на її кінці?! Там пекло, там тьма кромішня, там муки!

О, не звертай, друже, своїх молодечих кроків на ту дорогу заглади! Радше заправляй свої ноги до тієї твердої та невтоптаної стежки чеснот і правди, про котру кажеться в св. Письмі: щасливі ті, що йдуть нею.

І хоча мільйони людей, а поміж ними на жаль багато молоді, не хоче розстатися з тією широкою дорогою гріха й конечно силується йти до пропасти—то ти таки рятуй свою душу й мужно поступай в товаристві Христа й усіх святих вузькою стежкою та прямуй до тісної фіртки. Витривай, вона заведе тебе до вічного життя!

Поверховне діло, без любови, ні на що не здаться. (Наслідування. 1. Кн., гл. 15).

*** *** ***

Що тілько робиться з любови, нехай би воно собі було й яке хоч мале та не значне, воно ціле стає пожиточним. Бо в Бога більше важиться та любов, з якої хто ділає, ніж саме діло, котре робиться. Багато ділає той, хто дуже любить. (Наслідування... 1. Кн., гл. 15.

*** *** ***

о. В. Величковський, ЧНІ.

Пресвята Богородиця

ЦАРИЦЯ РУСИ-УКРАЇНИ — ЯК ПОКРОВ І НЕУСТАННА ПОМІЧ

(Реферат виголошений на великій святочній академії в Станиславові, у днях 4-5. XII. 1937 р., що її улаштувало, під високим Протекторатом Їх Ексц. Кир Григорія, Архибратство Б.М.Н.П., при церкві оо. Редемптористів у 10-ліття свого існування— для вшанування ювілею 900-ліття проголошення Богородиці Царицею Руси-України).

Мадонно, Ти така велика й стільки в Тебе сили,
Що хто бажає ласки й не спішить до Тебе,
У своїм безумстві хоч літати безкрилий!
(Данте, Рай XXXIII)

І це, що з глибини серця вирвалося колись італійському великому поетові—те, вже в 50 літ після прийняття християнства, проголосив урочисто великий київський князь, Ярослав Мудрий, син св. Володимира Великого, у благовіщенській церкві в Києві, коли віддав усю Русь-Україну під Покров Пресвятої Богородиці: "Людей своїх і город віддав (в опіку) святій, всеславній і скорій на поміч християнам святій Богородиці, що Їй і церкву збудував на великих воротах на імя першого господського празника—святого Благовіщення, щоб те саме поздоровлення, що його ангел дав діві, було й цьому городові." ("Слово" київського митрополита Іларіона). Те саме проявляє теж уже 900 літ у своєму многострадальному житті своєю набожністю, вірністю й гарячою любовю до своєї небесної Володарки ввесь український нарід.

Тим то годиться тепер, в 900-ліття нашої найвищої небесної Володарки та в 10-ліття почитання Її при помочі Архибратства Божої Матері Неустанної Помочі, призадуматися над Її високим Володінням колись і в теперішніх часах, щоб іще з більшим довірям прибігати до Неї, як до нашої могучої Заступниці й Покровительки, в усіх хвилинах нашого життя. Пресвята Богородиця це повсякчасний Покров для нашої Церкви, народу й християнських душ, як також—зокрема тепер—Неустанна Поміч!

1. Пресвята Богородиця—Покров нашої Церкви, народу й християнських душ.

1) Покров Церкви. Бо й звідкіля ж це, що католицька віра й Церква так скоро після прийняття християнства сильно утвердилася в нашому народі? Як відомо, всі ласки через Марію! Тому й цю найбільшу ласку, ласку католицької віри, завдячує наш нарід Марії. Це Вона, свята Одігетрія-Путиводительниця, що славилася в греків у св. іконах, показала путь нашому народові до Христа й до Його святої Католицької Церкви.

І звідкіля ж ця охорона перед єресями й формальною схизмою? Як відомо, тоді коли Греція вже давно зірвала була з католицькою Церквою,—Церква в Україні ще довгі часи дуже сильно зберігала церковну одність. Як доказ цього може послужити свято перенесення мощів великого почитателя Пресвятої Богородиці, св. Отця Николая, до італійського міста Барі. Це свято, що його поручив святкувати Папа Урбан II, не приймилося ні в Греції, ні в Росії, тільки в Україні—щоб свідчити про приналежність нашого народу до правдивої Христової Церкви.

Або звернім увагу на пізніше свято: Сострадання Пресв. Богородиці, що його наш нарід загально називає десятою пятницею. Це свято, католицького походження, ще й досі врочисто святкує наш нарід в Україні; що хоч уже формально відірваний від католицької Церкви,—все-таки в душі він і далі залишився католицький. (Нпр. у селі Біличі, володимирського повіту на Волині, "православні" українці дуже врочисто святкують десяту пятницю, а священики, щоб сповнити домагання вірних, відправляють того дня богослуження зо старих уніятських книг, що їх цілий рік тримають під ключем...)

Католицька віра так скоро приймилася й так сильно вкорінилася в Україні, бо могучий небесний Покров Пресвятої Богородиці простягався над українською Церквою, хоронив Її від небезпек, скріпляв Христового духа в нашому народі та провадив той нарід шляхом Божої правди. Цікаве, що майже всі старинні руські катедри в Києві (Десятинна церква), в Галичі, Холмі, Перемишлі, в Володимирі та у Львові (Успенська церква)—це храми Пресвятої Богородиці! Подібно й славні руські монастирі, як нпр. києво-печерський і почаївський, це осередки слави Богородиці. Вона ж бо Покров і Володарка української Церкви!

2) Покров і Володарка українського народу. Побожний український нарід негайно пізнав та відчув серцем, де його щастя, сила й поміч. І ніякий інший нарід не може похвалитися тим, що він уже в 50 літ по прийняттю християнства посвятився ввесь, під проводом свого монарха, опіці Пресвятої Богородиці, проголошуючи Її своєю Володаркою,—як це вчинив наш нарід під проводом князя Ярослава Мудрого 1037 року!

І не завівся народ України! Не завелись князі й бояри та наші воїни хоробрі, подібно, як не завівся князь Володимир Великий, що в битві під Василевом біля Києва спасся від полону—побідивши печенігів при помочі Пречистої. Пресвята Богородиця допомогла князеві Ярославові Мудрому знову побідити печенігів, а славному князеві Володимирові Мономахові та князям Ігореві й Мстиславові зовсім розбити половців.

В довірю до Неї, як до своєї Володарки, не завелись теж, у пізніших часах, українські гетьмани й козацтво та ввесь посполитий нарід України. В XVI. в. славлять Пречисту, як свою Опікунку, лицарі-запорожці. Вони будують на Січі в Її честь церкву св. Покрови. (Ще й тепер можна стрінути ікону Пречистої, що благословить запорожців...)

По нещасній битві під Полтавою (1709 р.) частина запорожців (а було їх кілька тисяч), утікаючи перед пімстою лютого московського царя Петра, пішла на Крим і піддалася кримському ханові. Покидаючи в поспіху рідну землю, не забули запорожці взяти з собою великого скарбу, а саме ікони Божої Матері:

"Як мандрували день і ніч,
Як покидали Запороже,
Великий Луг і Матір Січ,
Взяли з собо Матір Божу,
А більш нічого не взяли,
І в Крим до хана понесли,
На нове вбоге Запороже"...

На жаль сталося таке, що

"Хоч дозволив хан на пісках
Новим кошем стати,
Та заказав запорожцям
Церкву будувати..."

І тоді запорожці

"У наметі поставили
Образ Пресвятої
І крадькома молилися"...

БОЖА МАТИ НЕУСТАННОЇ ПОМОЧІ

Після полтавського погрому війська Петра Великого ширили в Україні смерть і руїну. До запорожців на Криміприходили сумні вісти, що їхніх, досі вольних, братів пігнали москалі "на болото город будувати"; запорожці чули, як конає гетьманщина й тому

"Мордувались сіромахи,
Плакали, і з ними
Заплакала Матір Божа
Сльозами святими;

Заплакала милосердна,
Неначе за Сином.
І Бог зглянувсь на ті сльози
І на Україну,
За козацькії і за тії
Пречистої сльози
Побив Петра"...

Коли опісля дозволено запорожцям вернутись в Україну, вони

"Принесли з собою
В гетьманщину той чудовий
Образ Пречистої;
Поставили у Іржавці
В мурованім храмі."

(Т. Шевченко: Іржавець)

Наш нарід, не зважаючи на свої страшні переживання: великі нещастя, горя й переслідування, не захитався ніколи в довірю до своєї небосної Цариці та шукав завсіди в Неї помочі й рятунку. А Вона милосердилася над ним і завсіди простягала йому свою помічну Руку—передовсім тоді, коли нашому народові загрожувала, як здавалося, повна руїна. Вона ж бо Володарка нашого народу й тому не дасть йому пропасти!

3) Пресвята Богородиця це зокрема Володарка християнських душ. Вона володіє над тими душами по материнськи, силою Божої любови. З великою ніжністю нахиляється Вона до кожної дитини України; чудами промовляє до її серця, та в невисказаній доброті вказує їй шлях до Бога й до вічного щастя. Вона повсякчасно золотом ласк обсипує людські душі зо своїх, таких численних в Україні, чудотворних ікон. І саме те велике число чудотворних ікон та ще більше число її безупинних ласк це явний доказ її чудесного володіння над нами!

II. Пресвята Богородиця не тільки наша Цариця, але й Неустанна Поміч.[1]

1) Марія Неустанна Поміч Церкви. Особливо мусимо бути вдячні Божій Матері за неустанну поміч для католицької Східної, і з окрема для української Церкви.

Микола Маріні, ще як богослов, взяв участь у перенесенню чудотворної ікони Божої Матері Неустанної Помочі до церкви св. Альфонса в Римі (1866 р.) Від того часу став він дуже ревним почитателем цієї ікони. У своїй кімнаті мав він копію тієї ікони й часто цілував її, а коли переходив біля церкви св. Альфонса, завсіди вступав до неї, щоб поклонитися своїй небесній Цариці. Певно Вона сама, в чудесній своїй іконі, випросила для нього велику любов до Східньої католицької Церкви. Він довгі роки працював над зєдиненням Сходу (видаючи дуже цінний журнал "Bessarione") та переймився великою ідеєю, щоб оснувати в Римі окрему св. Конґреґацію для Східньої Церкви. З тим пляном він звертався був до Папи Пія X, та даремний був його труд тому, що ще не надійшов був відповідний час на це. 1916 р., вже як кардинал, предложив він свій плян Папі Венедиктові XV. Папа призадумався й поволі звернув свої очі до неба, неначе шукаючи там світла в такій важній справі. Нагло глянув на ікону Божої Матері Неустанної Помочі. Його лице заясніло радістю й він негайно згодився оснувати окрему Східню Конґреґацію. Свою обітницю виконав Папа дня 1. травня 1917 р. Першим секретарем цієї св. Конґреґації став саме кардинал Маріні († 1923), а його заступником-асесором став теж дуже великий почитатель Марії—єпископ Ісая Пападопульос

[1] Як відомо, наш нарід почитає тепер майже загально ікону Божої Матері Неустанної Помочі. Старе християнське переданя каже, що цю ікону мав намалювати св. євангелист Лука. Ікона находилася довгий час в Антіохії. В першій половині V. в. цариця Пульхерія перенесла її до Царгороду й там збудувала для неї храм, що його називали Одігітрія (Провідниця). Згодом і сама ікона дістала назву Одігітрії. Греки дуже почитали цю ікону, а її копії поширились по всьому християнському Сході. Деякі з них дістались також і на Русь, як нпр. смоленська "Страстная." Оригінал спалили турки, здобувши Царгород 1453 року. Теперішня, загально поширена, копія Одігітрії це відбитка, як кажуть, чудотворної копії з острова Крити. Цю чудотворну копію мав украсти якийсь купець 1496 р., щоб продати її десь у далекім краю. За це покарав Бог купця смертю, а чудотворну копію перенесли дня 27. III. 1499 р. дуже врочисто до церкви св. Матея на Есквіліні в Римі (ця церква належала до монахів Чина св. Августина). Там находилася ця ікона майже 350 літ і вславилася багатьома чудами. В часі революції 1795 р., церкву св. Матея зруйнували, а ікона десь запропастилася. Та в 70 літ опісля знайшли її під престолом в одній каплиці. Папа Пій IX віддав її в опіку оо. Редемптористам, що мають у Римі церкву, посвячену в честь їхнього Основника, св. Альфонса—недалеко від того місця, де стояла колись церква св. Матея. (Див. Малий підручник для провідників Архибратства Б.М.Н.П. — Станиславів 1935).

(† 1931). Хто знає яке велике значення має ця Конґреґація зокрема для нашої греко-католицької Церкви, мусить дякувати Матері Божій Неустанної Помочі за цю, таку велику ласку. А для оо. Редемптористів випросила Вона цю ласку, що вони перші з західніх монахів приймили східній обряд, щоб успішно й з одушевленням працювати над спасенням душ українського народу. Божа Мати Неустанної Помочі володіє теж і в нашій Церкві.

2) Марія це Неустанна Поміч для нашого народу. З місіонарями Редемптористами прийшла Вона в чудотворній своїй іконі несучи з їхніми місіями неустанну поміч містам і селам нашої вужчої батьківщини, Галичини.

1923 р., коли в Україні, червоний від крови, лютував голод забираючи мільйони українських дітей і старших осіб, Ісус, Спаситель світу, вислав, як Добрий Пастир, поміч для України через свого Заступника на землі, Папу Пія XI. Поїхали там довгі поїзди з харчами, щоб зокрема рятувати дітей від голодової смерти. А в тих поїздах, крім хліба й молока, були також ікони, і то тільки ікони Божої Матері Неустанної Помочі!

І тепер там в Україні, де вже нема ні одного греко-католицького священика, наскільки відоме нам, чимало "православних" священиків і парохій узнають одність з католицькою Церквою та ведуть справді католицьке життя, проявляючи католицького духа в своїх терпіннях і в мученичій смерті.

1925 р. поспішила Божа Мати Неустанної Помочі з місіями оо. Редемптористів на Волинь, Холмщину, Полісся й Підляше.

А саме тепер минає 10 років, як за благословенням Їх Ексц. Кир Григорія оснували оо. Редемптористи при своїй каплиці в Станиславові Братство Божої Матері Неустанної Помочі. 1932 р., теж за старанням Їх Ексц. Кир. Григорія, св. Отець Папа Пій XI підніс це Братство до гідности Архибратства—не зважаючи на те, що таке Архибратство існує вже в латинському обряді. Це справді надзвичайна ласка для українського народу. Тут, у Польщі, це одиноке того рода Архибратство, а в гр. кат. Церкві це перший того рода привілей. Для загалу нашого народу є це нове джерело надприродних ласк,—саме тепер, коли наш нарід такий розбитий і поділений.

На основі особливішого декрету св. Отця, що важний на вічні часи, станиславівське Архибратство має право приєднувати й лучити з собою всі Братства Б.М.Н.П. не тільки тут, у Галичині, але також на всіх областях, де живе наш нарід у польській державі поза Галичиною. І коли тепер, зважаючи на особливіші, виняткові в історії обставини, не можуть злучити нашого народу в одне ніякі освітні, економічні, чи культурні установи; що більше: коли навіть і церковна Єрархія в Галичині не всилі цього вчинити,—лучить той нарід в одне Мати Божа Неустанної Помочі, бо Вона справжня небесна Володарка нашої землі та нашого українського народу!

3) Марія Неустанна Поміч християнських душ. Одинока в усім світі ікона Б.М.Н.П. має ту силу-прикмету, що також і через свої копії вона є чудотворна. Скільки то вже ласк осягнули через неї зболілі душі, скільки людей урятувала Вона від розпуки, самовбивства та від різних нещасть, скільки навернула на дорогу праведного життя й зокрема скільки душам випросила Вона ласку доброї сповіди!

Св. Отець, Папа Пій XI. що памятає про це, вислав недавно чудотворну ікону Божої Матері Неустанної Помочі для парохіяльної церкви в Городлі на Холмщині, що нею завідують оо. Василіяни, як також до Ковля, що нею завідують оо. Редемптористи— щоб Божа Мати й там рятувала душі нашого народу. В самій же Галичині де лишень наш нарід горнеться до Божої Матері Неустанної Помочі, там проквітає побожне життя, люди приступають частіше до св. Тайн та стараються жити в згоді й любові. Або хоч би й ця одність, що оце ми упаштували тут спільно цю ювілейну академію, чи ж це не особливий доказ володіння Пресвятої Богородиці?

А навіть і там, в радянській Україні, де вороги насильно нищать релігійне життя, руйнують і палять церкви, переслідують віруючий нарід, убивають священиків і також хотіли б знищити самого Бога—навіть і там вирвається з уст одного радянського поета Павла Тичини, оці вимовні слова:

"Мадонно моя, Пренепорочна Маріє,
Прославлена в віках,
На наших самітних вівтарях
Лиш вітер віє..."

Та зате, навіть і там, у людських серцях горить іще вогонь—незахитана віра в поміч Пречистої Марії!

"На самітних вівтарях лиш вітер віє" звичайно там, де нарід довший час релігійно байдужий і де дозволяється безкарно гуляти всяким нездоровим лівим течіям, що затроюють здоровий орґанізм нашого народу та чинять його невідпорним на всякі душевні недуги.

Серед теперішнього великого лихоліття "не маємо іншої помочі, ані іншої надії", як тільки звертати свої очі на цю велику Володарку нашого краю, що рятувала колись наш нарід від лютих азійських орд, що піддержувала й не дала загинути дрібним та кволим козацьким чайкам на розбурханому й грізному Чорному Морі. Вона—наш Покров і Заступниця—не погордить і тепер нашими молитвами та виведе нас "на ясні зорі, на тихі води," на шлях щастя й свободи та доведе вірних своїх почитателів до вічної щасливости в небі.

Що за користь, мої брати, коли хто каже, що має віру, а діл не має? Чи зможе віра спасти його? Коли ж брат, або сестра є нагі й потребують щоденної страви, а хтось із вас сказав би їм: Ідіть у мирі, огрійтесь і наситіться, а не дасьте їм, що потрібне для тіла, що за користь? Так і віра, коли не має діл, є мертва сама в собі. Та скаже хто: Ти маєш віру, а я маю діла, покажи мені твою віру без діл, а я покажу тобі мою віру з діл. Ти вириш, що є один Бог і добре робиш; і чорти вірять та дрожать. А хочеш знати, о пустий чоловіче, що віра без діл є мертва? Чи наш отець Авраам не з діл оправдився, жертвуючи свого сина Ісаака на вівтарі? Бачиш, що віра співділала з його ділами, й з діл звершилася віра, й сповнилося Писання, що каже: Авраам увірив Богу й почислено йому в праведність і названо його другом Божим. Бачите, що з діл оправдується чоловік, а не тільки з віри. Так само й Раава, блудниця, чи не з діл оправдилася, принявши післанців і іншою дорогою їх випустивши? Бо як тіло без духа є мертве, так і віра без діл є мертва. (Послання Якова, 2, 14-26).

** ** **

Святий Страх Божий

Бог безконечно великий. Він сотворив усе. Він Пан над панами. Він найсовершенніший у всіх своїх прикметах, як у маєстаті, так і в славі, як у святості, так в доброті, як у силі, так і в мудрості, як у справедливості, так і в лагідності. Він один сам з себе, до нього маєш молитися й його любити; Він найвищий і найлучший. Він найцінніший і немає міри його величі!

Немає Тобі рівні, о Боже! Великий Ти й велике Твоє імя й сила. Хто смів би не мати страху перед Тобою, о Царю народів!

А те, що тебе святим страхом повинно пронимати, тим спасенним, дитячим страхом це, що Бог вже з самої природи мусить нагороджувати добро, а карати зло; що мусить кожному заплатити після його діл!

Бог мусить хотіти ладу й хоче його. Він наділює карами кожного грішника без огляду на особу або стан. Його не вяжуть зверхні вигляди, не зводить підхлібство, не ошукує людська повага. Хоч не все в цьому житті зсилає кару, то однак перед нею не втечеш.

Він поручив, щоб ти виминав зло, а творив добро й додав тому порученню сили, обіцюючи за слухняність нагороду, а за неслухняність кару. Чи сповнить він те все? Так, памятай його слова: "Я Господь і не змінююся ніколи" (Малах. 3, 6).

Бога боятимешся, коли з подивом признаватимеш Його велич, коли віритимеш в його обітниці та погрози й коли старанно виминати станеш всього, що мало би спричинити Його невдоволення.

Не йде тут, щоб ти так, як невільник боявся, а йде про те, щоб твій страх був подібний до страху доброї дитини, якій залежить на тому, чи що подобається або не подобається батькові, в якого вона находить і поблажливу любов і розумну строгість.

Такий страх твій буде справді початком мудрости, основою поправи твого життя, обороною перед поновним упадком і пружиною всякої твоєї чесноти.

Такий страх обернеться вскорі в любов; а злучені разом обидві, доповнюючись та взаїмно, проникаючи себе, ста-

новитимуть любовний страх і боязливу любов і вони сплетуть тобі вінець вічного життя.

О, старайся ввести до свого серця такий страх перед Богом, брате у Христі!

Пристрасти киплять у тобі, хвилі на морі життя підносяться; взивай: "Господи, рятуй мене, бо потапаю." Так треба тобі сильної, твердої опори, а тим якором і тією опорою страх Божий.

Слід тобі мати страх перед Богом, любий брате; слід тобі завернути зо злої дороги, коли ти на неї попався. Божі суди творять страшну пропасть. Завчасу шукай за люблячим милосердям Бога, щоб ти не попав у руки страшної справедливости.

Бога бійся, душе! А коли в часі покуси любов не всилі здержати тебе від злого, то озбрійся в страх.

Памятай тоді на Всевідучого, на Суддю живих і мертвих та здуши в собі охоту до гріха силою спасенного страху.

Бійся Бога, дорогий брате, і то без порівнання більше як тих вовків, що чигають на твою невинність, що погрозами страшать тебе. Їх життя втихне, їм зуби скоро ступіють; одначе Божий гнів триватиме вічно, а Його караюча рука ніколи не випустить проклятого.

Хто розумний, той боятиметься його й вистерігатиметься злого. Нерозумний натомість нічого собі ні до серця, ні до голови не бере та стається завжди безсоромно байдужий.

Коли б я говорив язиками людськими й ангельськими, а любови не мав, став би я мов мідь звеняча, або кимвал бренячий. І хочби я мав дар пророцтва і знав усі тайни й все знання і хочби я мав усю віру так, щоби гори переносити, а любови не мав, то я ніщо. І хоч би я роздав увесь свій маєток, і хочби віддав моє тіло на спалення, а любови не мав, ніщо мені не поможе. (1. Коринтян, 13, 1-3).)

НЕ ВІРМО БІЛЬШОВИКАМ!

Не знаю напевно, але думаю, що канадійське громадянство взагалі, й наше зокрема, дотепер не знали, що в часі облоги в Лєнінграді загинув один католицький священик Флоран, родом француз. Ми самі дізналися про те тільки недавно й та вістка схилила нас до того, щоб знову ближче приглянутись до того, що діється в червоному сталінському царстві під релігійним оглядом.

Я читаю щоденну пресу, пильно читаю католицьку всяку пресу. З того всього, що я міг вичитати, виходить, що тільки один католицький священик, о. Бравн, може в Росії справляти священичі услуги. Його праця є зовсім обмежена, бо вільно йому обслугувати тільки членів різних чужинецьких амбасад і їхніх родин в совітській Росії.

Не зважаючи на те, московська та всесвітня темно-й-блідо-червона преса з нечуваною безличністю пише й неустанно повторює, що в червоній імперії є повна релігійна свобода. Та сама продажна преса, а властиво її власники та їм запродавші себе редактори, молотом щоденно повторюваної брехні намагаються вмовити в душі тупоумної публіки, що більшовики навіть ніколи релігії не переслідували. Якщо нагадати їм єпископів та священиків, що в морі крови й в нелюдських муках стратили своє життя через руки червоних, звірських катів, тоді тасама продажна преса та її редактори намагаються вмовити в читачів, що все те було дуже сумне й страшне, одначе необхідне, бо всі ті єпископи й священики були назадниками, небезпечними новій, щасливій, більшовицькій країні.

Нехай вони собі пишуть, але ми мусимо мати свій розум, що опирається на історичній правді. Може бути, що великі маси сьогоднішнього людства тієї правди не знають. Може бути, що ще більші маси про ту правду не дбають. Одначе ми, українці католики, тієї правди не забудемо, хоча б довкола нас решта громадянства стратила память і розум. Страшні переслідування й муки мільйонів наших братів в Великій і Західній Україні 25 років тому вілись у нашу память вогнянними буквами й ми рішуче заперечуємо, що всі вони були сліпо послушними орудниками царського панування. Їм закинули кати тільки один злочин. Який? Що вони відмовились віддати божий поклін, що належиться тільки одному правдивому Богові, червоному богові сталін-

ської імперії. На смерть пішли, але своєї душі не дали зламати.

Православна Церква в Росії мала на чолі державних, царських урядовців. В тому згляді вона підпала під таке саме ярмо, що англіканська Англія, протестантська Німеччина, й тепер, на наших очах, так звана православна церква більшовиків. Одначе є це нечесна лож і гидке очернення, коли хтось твердить, що всі єпископи й священики царського православя, зокрема в Україні, були тільки царською жандармерією. Воно треба признати, що царський уряд опікувався православною Церквою, й то так далеко, що заборонив як злочин, приставати до католицької Церкви в нашому обряді. Треба признати, що греко-католикам невільно було в російській імперії жити, одначе говорити, що всі більшовиками помордовані єпископи, священики, інтеліґенти й селяни, особливо в Україні, були царськими посіпаками, й тому небезпечними для держави, це нечесна лож.

Всесвітня політика завжди була й тепер є без совісти й серця. Темні, укриті сили будують якийсь новий світ. У своїй праці не оглядаються ні на Бога, ні на честь, ні на права одиниць і народів. Їм це потрібно, щоб у душах убити світло правдивої віри й почуття чести та самопошани. Одначе ми ніколи не підемо їм на руку.

Серед тих політичних планів, де Україна й українці є зером, де наша Церква віддана на поталу політиці, ми мусимо усвідомити собі наше страшне небезпеченство. Ми можемо потонути в повені чужої й власної пропаґанди, якщо не опамятаємось, і не знайдемо стільки відваги й сили характеру, щоб усіми силами опертись ворожим струям.

Історія народів виказує, що християнсько-католицька Церква була скалою, де рятувалось від розбиття не тільки надприродне життя людських душ, але й усе, що в людському життю є цінним і дорогим. Бували випадки—історія Ірляндії є одним з найяскравіших—де нарід стратив землю й навіть мову, але про те не загинув, бо задержав свою віру. В тому згляді католицька Церква є немов Мати. Всі народи є її дітьми. Одначе та Добра Мати ніколи не може дозволити й не дозволить, щоб одна дитина другу руйнувала. Годі сподіватись привести їх до такого стану, щоб ніколи не було між ними непорозумінь і боротьби, не зважаючи на те, що всі ті діти вважають себе дітьми тієї самої матері. Але ми ще раз повтаряємо: історія є свідком, що нарід, що вірно держиться правдивої, католицької Церкви, не пропаде.

Під проводом тієї Церкви й наш нарід безпечний та не пропаде. То ж не лякаймось. Борімся явно й сміло проти нечесної пропаґанди. Замість хитатись у цих тяжких хвилях борби за життя й смерть нашого потоптаного народу, ми глядім на тих, що

їм грозить та сама заглада, але що сміло стають проти хоч би й урядового лицемірства могучих цього світу. Ми подаємо тут такий приклад національної чести й самопошани з боку литовців. Вони видали в Шікаґу книжечку з заголовком: "Пятнадцять зліквідованих священиків литовських." Отець Юозас Прунскіс, колишній видавець литовського католицького щоденника "ХХ Вік" і управитель католицького пресового бюра в Литві, пише оце: "Ми маємо неоспірні докази... про все те, що вірні мусіли перетерпіти під більшовицькою окупацією Литви. Ми не сумніваємось про приятельські почування російського народу до Литви ... Не проти нього ми протестуємо. За те ми завляємо свій жах перед комуністичними насильствами неменш, ніж перед нацистичними... насильствами." В книжечці тій автор пише, що зпосеред населення, що числить тільки три мільйони, більшовики вивезли на Сибір сорок тисяч. "В імя крови, що її пролили ті мученики, ми просимо американський нарід, що не щадив своєї крови для свободи й демократії, помогти позбавленому литовському народові скинути з себе нацистичну окупацію й уборонитись від другого близького небезпеченства, грозячої совітської окупації. Литва хоче жити й тому просить тільки про одне: незалежність, що її вона мала передше."

Єпископ Кавнасу, Преосв. Брізґис, що його слова наведені в часописі "Ла Круа" каже: "Трудно знайти слова, щоб висказати наше обурення, коли московські володітелі заявляють, що бажають визволити литовців. Бо ж то вони дали десятьом мільйонам невинного люду згинути з голоду, або помордувати їх у вязницях; вони роздавили християнську Церкву й повбивали їх священиків ... Одначе ще гірше є це, що між християнами є такі, що не розуміють натури більшовизму. Якщо цивілізований світ забув про страждання тих, що їх вивезли на Соловки й інші жахливі місця, то ми, литовці, приглядались із близька до більшовизму через двадцять три роки, й навіть жили під ним..."

Це в альбом тих, що при гарних урядових столиках, у приємних урядовнях та з ситим шлунком в свобідній Канаді й Америці говорять про більшовизм й більшовиків, хоч їх не бачили й під їхньою кровю обагреною ногою не мучились. Це також в альбром усіх тих українців у Канаді, що думають, що обовязком кожного в Канаді уродженого українця є дбати тільки про любов до нашої батьківщини—Канади, а зовсім забути землю наших батьків, де наші браття й сестри переживають усі страхіття неволі та мук... Це страшне, коли хто починає так думати, й проте думає, що то є одна з черт нової канадійсько-української культури.

САМОГУБСТВО

Кожна людина має двояке життя: життя тіла, й воно є дорогоцінним добром, що його ми одержали від Господа Бога, добром, що раз утрачене, не може вернути за жадну ціну; крім тілесного життя обовязані ми, християне, зберігати, хоронити й дбати про цінніше добро й то як своє так і інших, а йде про життя душі для неба, про життя душі в Бозі, що полягає на посіданні освячаючої ласки. Це двояке життя людини охороняє Бог пятою заповіддю; в ній саме заборонюється нам шкодити собі й ближньому на тілі, або на душі.

Собі шкодимо на тілі, коли відбираємо собі самі життя. Хто отже якимнебудь способом завдає собі смерть, чи то вішається, стріляється, топиться, троїться й т.д., допускається самогубства. Сьогодні розважимо: 1) Як тяжко грішить самогуб і 2) сумні причини, що ведуть многих до самогубства.

1. **Той, що сам собі відбирає життя, грішить дуже тяжко,** бо він грішить: 1. **проти Господа Бога,** що один є паном життя й смерти. Його премудрість вимірила нам число днів життя. Він один має право означити, коли людині покидати це життя. "Ти, Господи, сам один маєш власть над життям і смертю," читаємо в книзі Премудрості (16, 13). А премудрий Сірах каже: "Як глина в руках гончаря, що її обробляє й виправляє й поступає з нею зовсім по своїй волі, так і чоловік у руці свого сотворителя"... (Сір. 33, 13-14). Самогубник отже вдирається злочинно в право власності Господа Бога, він перед часом покидає насильно те життя, що його йому призначив Бог, він тим життям погорджує, кидає свому Сотворителеві перед ноги, він як той боязливий, віроломний жовнір, що самовільно покидає своє становище, він гине як бунтівник проти Бога й Його найсвятішого ладу. Для кожного приходить година, коли він мусить покинути цю землю, а дуже многим приходить та година завчасно; та самогубник не хоче на ту годину чекати, він кидає своє життя перед Бога, він зводить нінащо величній план Божої мудрості й любови. Коли ж так, то як страшним злочином є самогубство! Жаден клопіт, жадне терпіння, ніяка ганьба перед людьми, жадна невилічима недуга не дає людині права добровільно положити кінець свому життю.

2. **Проти своєї власної душі,** що її він наражує на вічне осудження. Першим і найсвятішим обовязком чоловіка супроти себе самого це обовязок удержання себе й ніщо не є лекше, як виконання цего обовязку. Кожне сотворіння тішиться своїм існуванням і бореться за своє життя, навіть червак корчиться, коли на нього наступити, а людина, вінець сотворінь, відважується відбирати собі життя! Таж людина стоїть над звірятами, своєю безсмертною душею вона є образом Божим! Самогубством губить не тільки своє тіло, але й наражує на найбільшу небезпеку свою душу, що за неї Ісус Христос так багато витерпів. Інший грішник може ще поправитися й покаятися, а самогубник відбирає собі сам час і спроможність до жалю й поправи; у хвилі, коли він сам себе вбиває, стоїть він уже перед Божим судом, обтяжений смертним гріхом! Там не помагає вже ніякий жаль, там минув уже час ласки. Неодин хоче своїм нещасним ділом оминути менші терпіння й нещастя цего життя, а тимчасом і попадає в іще більше нещастя, бо наражує свою душу на вічне осудження!

3. **Проти ближніх,** що їм спричинює смуток і шкоду. Що за біль, смуток і ганьбу справляє самогубник своїй родині! Нерозважно й несовісно розриває він звязь, що його лучить із женою та дітьми і дуже часто полишає він жену й діти в найбільшій нужді, спричинює грижу й ганьбу рідні, приятелям і цілій громаді. Довгі літа згадують його імя, зачисляють його до ряду тих нещасливих, що нагальним способом вчинили кінець свому житті. Жена й діти з відразою згадують свого батька, батьки свою дитину, рідня тільки зо смутком називає його імя, кожний волівби щоби найрадше зникла його могила, затерлася памятка самогубства.

Все вище сказане відноситься до **добровільного самогубства,** це є до всіх тих, що з розвагою й з застановою, отже свідомо й добровільно відбирають собі життя. Часом також затемнення ума, божевілля, є причиною, що людина відбирає собі життя; такий є невідповідальний.

Самогубникові, що з розвагою відбирає собі життя, відмовляє Церква церковного похорону. За це обурюється невіруючий світ і ганьбить Церкву. Одначе Церква має слушність. Вона не хоче признавати своїми дітьми тих, що самі себе виключили з її спільноти; Вона їх не судить, але хоче показати згіршення. Ми, люде, не можемо судити про долю самогубників у вічності, ні їх осуджувати, бо Бог є суддею. На всякий случай ми повинні такого неща-

сного жалувати, й вільно нам у наших молитвах памятати про нього та поручати його Божому милосердю.

Самогубство це сумний гріх. Вже вид самогубника є страшний. Коли побожний християнин, що на поклик Божий віддав свою душу, лежить спокійно як сплячий, з хрестом, або образом у своїх руках, то самогубник лежить як самоосуджений, його лице викривлене пристрастями, серед яких він згинув, слідів його страшного діла годі зовсім затерти, замість хреста лежить кого нього мотузок, оружжя, чи щось інше!

II. Як приходить чоловік до того, що в такий страшний спосіб кінчить своє життя?

1. Перша й найважніша причина **це безвіря й безрелігійність.** Де вкорінене в серці людей сильне довіря до Бога, там нема місця на самогубство, але де люде живуть у безвірю, там самогубства множаться. Многі втратили свою віру в Бога, у вічність, і в безсмертність душі, вони стоять на степені звірят, і думають, що зо смертю все кінчиться. Що ж отже має повздержати такого чоловіка, що втратив віру в Бога, і в суд, від самогубства, коли життя стане йому тяжким, прикрим і повним терпіння? Що має його покріпити й потішити, що має дати йому силу видержати терпеливо серед терпінь і горя? Життя не має для него жадної вартості й тому він покидає його.

2. **Непогамовані пристрасті**, як ображена гордість, зависть, пристрасть до гри, отсе часто причина того гріха. Та найчастіше цею причиною є піянство й получена з цим втрата маєтку; піянство притуплює людський ум, робить людину подібною до звірини, відбирає їй всякі життєві радощі й веде до самогубства. Убожества й нужду, що в них він провиненно впадає, не в силі такий чоловік знести, й тому хапається того страшного середника, відбирає собі життя!

Що грішне життя й піянство приводять крок за кроком до самогубства, це може посвідчити кожний душпастир.

3. **Зневіра й розпука** наслідком нечесного діла й страх перед карою приводять сьогодні многих до самогубства. Неодин ошуканець уходить за чесного чоловіка й хвалиться своїм безвірям. Та коли виявиться його ганьба, коли рука земської справедливості простягнеться по нього, тоді зникає його відвага, що нею він визначався за гарних днів, і він допускається самогубства; він хоче оминути земську справедливість або й ганьбу й кидається в рамена вічної справедливості! Що за обман!

В нинішних часах хвалить дехто самогубство як відважне й геройське діло. Та вбити себе самого це ніщо інше, як трусливість, що хоче втекти перед деяким терпінням або перед немилою будучністю. Це без сумніву більша відвага зносити довгими роками хрест і терпіння, переносити тяжкі допусти, примінитися до життєвих прикрих обставин, як кінчити скоро зо своїм життям. Це хіба найбільше відвага божевілля, відвага діявольська, так нагально ставлятися перед Божий суд.

Коли ми самозрозуміло здрігаємося перед таким страшним ділом і його наслідками в теперішності й вічності, то рівночасно ми повинні берегтися того, що до нього веде. Неодин став самогубником, хоч передше здрігався перед таким ділом і осуджував строго таких нещасливців; до цего привело його безвіря, гріх, пристрасть.

Тому треба жити після правд віри, радо молитися й виконувати релігійні обовязки, як побожно слухати Служби Божої, часто й достойно принимати св. Тайни та стерегтися тяжкого гріха. Ніколи не осуджуймо таких нещасливців, бо не можемо знати, який суд Бога над ними. Нехай Всевишній береже кожну родину й кожну людину перед тим нещастям.

Не судіть, щоб і вас не суджено колись; бо так само, як судите ви—і вас колись судитимуть; і якою міркою міряєте ви— такою й вам колись відміряють. Чого це ти дивишся на соломинку в оці брата твого, а поліна, що в твоєму власному оці, не чуєш? І як можеш ти казати братові твоєму: "Дай, вийму я соломинку тобі з ока," коли он у тебе самого в оці ломака стремить? Лицеміре, насамперед вийми в себе самого з ока ломаку, тоді й бачити меш, як вийняти братові твоєму з ока соломинку. (Матей, 7, 1-5).

Найважніше питання для нас усіх: Пощо ми властиво на цім світі живемо? А найкраща та наймудріша відповідь: На цім світі ми живемо на те, щоб Господа Бога своїм розумом пізнавати, своїм серцем Його любити, своїми силами Йому служити, та й колись у небі з Ним на віки вічні веселитись.

СВОЇЙ ДИТИНІ

Пізна ніч. Село Сидорівка спало глибоким сном. Лиш з кімнати о. Пароха Григорія продиралося світло крізь вікна. о. Григорій не спав. Неспокійно ходив по своїй кімнаті. Через відчинені вікна злегка віяв вітер... він зтиха шелестів поміж паперами на столі. Здалека ніссся відгомін громів... Та о. Парох того наче не чув. Цілий погружений у своїх думках. Глибокі зморщки на чолі, журливий вигляд очей. Те все зраджувало, що тут сталося щось удже сумного.

Так, це було страшне.

Нині около 5 години пополудні знайшли Івана Дворецького в калюжі крови в його власній хаті. Молодий ґазда був сам вдома. Його жінка враз зо службою працювала на полі. Сам Дворецький від двох днів не виходив з хати, був хорий на ноги. Зполудня, коло пятої години переходили случайно деякі жінки біля ґаздівства Дворецьких, і чули, як з хати доходив крик сварки. Коли пізніше прийшла Дворецька, щоб обійти свою худібку, застала мужа трупом. З двох великих ран на його шиї шпила кров. На подвірю ні живої душі... Спокійно сам лежав на долівці своєї хати...

Страшний злочин вкривала глибока темрява... Ні сліду вбійника... Та все таки, по селі кружляла вперто поголоска: То Федь Гірняк убив його... так Гірняк, його наймит...

"Він пімстився на Дворецькім... Федь знав, що ґазда сам вдомі безпомічний..."

Так шептали між собою жінки, так з тиха переказували собі чоловіки... "То Гірняк..."

Ця поголоска дісталася й до о. Пароха. Він сейчас на першу відомість про вбійство поспішив на місце злочину, щоб потішити прибиту горем вдову. Коли почув, що люди говорять, на кого падає підозріння, він затрівожився до глибини серця.

Федь Гірняк!

Ні, це не може бути! Він добре його знає! Він сам нараяв йому службу в Дворецьких. о. Парох стрінув раз того молодого вбогого, але чесного чоловіка в часі одної своєї подорожі. Зайшов з ним у розмову і пізнав на скрізь чесну й шляхотну душу Гірняка. Він був крайно вбогий, але чесний чоловік, син добрих родичів. Якраз шукав за роботою враз зо своєю молодою жінкою Катериною. Відтак о. Парох ще довідувався про Гірняка в його родимім селі, і там чув про нього лиш самі похвали. Тож спокійно поручив його Дворецьким. І так Гірняк зо своєю женою стали служити у Дворецьких.

Господарі були з них дуже вдоволені. І Гірняки чулися щасливі, бо ґазда був добрим чоловіком.

Так було довший час.

Гірняки, яких Бог поблагословив дитиною-сином, дякували Всевишньому за так відповідне для них місце.

Та все змінилося, коли вернув з чужини брат господаря, Осип, і замешкав разом з братом. Була це людина понура, твердого серця, зависна, жорстока, властилюбна.

Цей ґаздів брат, як його кликали, "Довгий Осип" став все нарікати на слугу Гірняка. Все в нім не було йому по нутру: "наймит зле робить" не потрібно тримати дармоїда і його жінку ще й до того й дитину. Нераз так говорив він до свого брата, Івана: "Нащо тобі чужих тримати й годувати! Він нічого не варта, зле робить і т.д." Вкінці і ґазда, раз пораз, підюджуваний своїм братом, став у це вірити й далі кричати на Гірняка. Одного разу прийшло до острішої перемовки й Гірняк вибухнув гнівом. За те ґазда сейчас його відправив.

Гірняки опинилися без роботи, без притулку з новона родженою дитиною. На відомість про це, о. Парох думав як їм помогти, аж тут як грім з ясного неба! Іван Дворецький замордований... а тим, хто допустився того огидного вбійства, мав би бути молодий Гірняк, що ним так займався о. Парох.

Надармо старався священик усунути таке підозріння; бо глибоко був переконаний про невинність Гірняка. Та на нещастя обставини так складалися, що підозріння впало на Гірняка: люди бачили того дня, як Федь ішов до Дворецьких...

Вже північ минула... о. Парох ще не спав... Убитий Дворецький... заплакана вдова... пересуваються перед його очима... він наче чує, як люди шепчуть: То Гірняк убив!...

Ні, і ще раз ні! Ще ніколи о. Парох не завівся на своїх овечках!... і приклякнувши зо зложеними руками став молитися: "О Господи, пішли своє світло серед тої темряви"!

*** *** ***

Минали тиждні. В Сидорівці все успокоїлося.

Небіщика покрила свіжа могила на парохіяльнім цвинтарі. Вдова по нім лишила хату, ґаздівство, а вернула до своїх родичів. Сидорівка, хата де вбили її мужа, все те переймало її жахом. Вона не могла там оставати.

Тут на ґаздівстві Івана Дворецького став господарити його брат Осип; він став паном майна і сейчас дав відчути свою тверду руку. Жалю по браті не було в него видно, хіба це, що лаяв давного слугу, Гірняка, котрому приписувано підлий злочин убійства.

Гірняка зараз того самого дня арештували. Не помогло йому, що присягався на Бога, на всіх святих, що він невинний, що вправді того дня був у Дворецьких, просив його о заплату за місяць, гроший без еварки дістав і пішов до міста шукати роботи. Та його присягам ніхто не вірив. Всі вважали його за вбійника. Всі, крім о. Григорія.

Гірнякова мало не виплакала очей. А до того всі гляділи на неї як на жінку вбійника, а на маленького її синка Петруся як на сина вбійника. До її ушей доходили такі слова: "Що може бути доброго з того Петра, коли в його крові кров убійника?"

Вона знала, що її чоловік Теодор невинний. Вона все молилася, щоб виявилася, його невинність, і вірила, що так станеться.

А тимчасом Федь сидів у арешті. Одного разу відвідала його Катерина. Аж дрож перейшов по її тілі. Прямо не пізнала свого чоловіка: давня молода сила, веселість щезли; виглядав як труп, зовсім зломаний, без життя. "Федю, відваги!" шептала до нього його жена. "Бійся Бога! Ти зовсім тратиш надію! Не падай на дусі!"—Теодор лиш головою похитав.

о. Григорій не забув також про нього. Відвідав його в вязниці. Довго з ним був, довго потішав. В кінці вийшов з арештантської кімнати, зажурений. "Бідний Теодор, біль і сором його убють. Він не переживе того, як би його засудили.

о. Парох не помилився. Теодора засудили на досмертну вязницю. Та не минуло два місяці з того часу, як прийшла до о. Пароха заплакана Катерина і мовчки подала йому лист. Це було письмо від вязничного пароха. Він сповіщав Катерину, що Теодор помер. "Він умер як правдивий християнин" було в листі написано.

У кімнаті о. Пароха стало тихо. Лиш злегка було чути хлипання вбогої вдови. Тепер вона сама ,однісенька,...

без удержання, без хати... всі дивляться на неї як на жінку збродняра... з немовлятком на руках. Що почати?

"Що думаєте зробити?" спитав по хвилі о. Григорій. "Чи маєте яку родину?"

"Так, маю вуйка в Новім Селі, там я якийсь час була, заки віддалася. Правда вуйко не хотів, щоб я вийшла за убогого Теодора. Вуйко бажав богатшого жениха, для мене. Але думаю, що тепер у моїм нещасті, мене прийме. А до того тітка має таке добре серце."

"Ну, йди в імя Боже, нехай Тебе заховає Преч. Діва Марія."

Катерина подякувала о. Григорієві за його батьківське серце, й вийшла.

На дворі почав падати сніг. Наставала зима. Катерина огорнула Петруся хусткою й рішилася йти до вуйка. Ще вступила до церкви. Довго клячала перед Найсв. Тайнами. Скріплена молитвою пустилася в дорогу. На думку, що стане перед вуйком, ставало її троха моторошно. Але прецінь вуйко то родина, вона знала його від давна... Лиш щоб мав милосердя над титиною. Про себе не дбає.

(Далі буде).

МІСІЙНЕ ТОВАРИСТВО

СВ. СВЯЩЕНОМУЧЕНИКА ЙОСАФАТА

Воно не зле, навпаки, це дуже порадно, час від часу застановитись і зробити обрахунок своїх добутків і страт. Так роблять одиниці й провідники для великих орґанізацій, так робиться у справах матеріяльних і у справах духових. Щобільш, без такого обрахунку успішна праця й багате в овочі життя є неможливі.

Люди слабкого характеру не люблять заглядати в те, що минуло, ні в те, що вони роблять. Наслідки такої неохоти є завжди недобрі. Люди, що такого обрахунку не роблять, звичайно живуть без ладу, тішаться хвилевими утіхами, хоч назагал успіху не мають, або зражаються під напором труднощів щоденного життя.

Певно, що це недобре тішитися успіхами, що є тільки сповидні. За те багато заохоти до успішної праці, можнайти в образі, що представляє великий поступ наперед. В нас, українців-католиків, Богу дякувати, є багато таких справ, що свідчать про силу й розвиток нашого релігійно-

го життя. На цім місці ми хочемо згадати про гарну працю, що її виконало через короткий час свого існування Місійне Товариство св. Свщм. Йосафата. Воно існує тільки другий рік. В своїй дотеперішній праці не робило шумної пропаганди й не обіймило ще всього нашого громадянства. Не зважаючи на те, воно зуміло роздати на різні релігійно-національні та виховні цілі поважну суму понад $2,500.

Це на наші обставини значний успіх. Для нас, одначе, є це багато більше. Це знак, що наше громадянство дозріло до того, щоб зрозуміти важність завдань і праці такої орґанізації. Ми просимо наших читачів прочитати звіт того Місійного Товариства у числі з 26. вересня "Українських Вістей." Той звіт дасть нам зрозуміти цілі того Місійного Товариства: Помагати біднішим парохіям при будовах церквей, помагати нашим різним публичним інституціям. Нам здається, що той звіт, хоч він обіймає розмірно недовгий час праці, відчинить добрі серця наших вірних і сильно заохотить їх помагати тому Товариству всіми силами, завжди й на кожному кроці.

Колись бували такі часи в Канаді, деякі з нас їх ще памятають, що протестанти мільйонами давали гроші на поширення апостазії наших людей. Вони могли навіть похвалитись, що ніодна незалежна церква не побудувалась без їхньої помочі. Десятки нашої інтеліґенції стратили віру через протестантське виховання в Манітобі й вони дотепер є підвалиною нашого нещасного сектанства. Духовники українських незалежних церквей виховувались й дотепер виховуються в протестантських колеґіях. Коли про те думати, то треба подивляти силу Божої ласки, що піддержала подавляючу більшість наших імігрантів у вірності до нашої Церкви й до нашого обряду.

Католицьке громадянство латинського обряду в Канаді від довгого часу зорґанізувало Товариство Поширення Католицької Церкви, щоб помагати своїм церквам і інституціям, що самі не змогли б удержатись. Це на місці признати, що те товариство у своїому часописі Католик Реджістер писало статті про наш нарід та обряд, щоб широкий канадійський загал нас більш і ліпш спізнав та зрозумів.

Нарешті прийшов час, що й в нас взялись до тієї справи й зорґанізували своє Місійне Товариство.

Як воно провадить свою працю?— На чолі стоять Преосвящені й екзикутива складається з чотирьох священиків:

Впр. о. М. Кривуцький, Містопредсідник; Всеч. о. М. Григорійчук, рекордовий писар; Всеч. о. В. Шумей, скарбник; Всеч. о. В. Дзюрман, фінансовий писар. Членами є й можуть бути всі вірні, що впишуться й пізніш щороку на цілі товариства складають одного доляра.— Минулого року Товариство зорґанізувало базар й крім того священики по церквах закликували вірних стати членами.— Одначе, все те ще мало, щоб ми могли занадто хвалитись. По правді сказати, дуже велика похвала належиться Всечеснішим Отцям, що є членами екзекутиви й безплатно трудяться. Решта, що зробилось, є дрібочкою в порівнанні з тим, що мож би зробити при добрій волі.

Насамперед треба, щоб кожний українець греко-католик був членом.

Нам здається, що кожного року кожна парохія могла б зробити в себе колєкту на цілі Товариства.

Кожного року можна б зробити в кожній парохії якесь підприємство, хоч би й невелике, як на приклад бінґо, якщо воно дозволене та дохід вислати до Товариства.

На кожне Різдво мож зробити заклик до громадянства, щоб висилало Різдвяні дари на цілі Товариства.

Ті, що мають трошки гроша й роблять тестамент, хай не забувають про Місійне Товариство.

До Товариства можна б висилати Служби Божі для тих священиків, що мають за маленьке удержання.

Ось, тільки деякі замітки, практичні й не трудні людям доброї волі.

Один спосіб, що його вживають в тому напрямі культурні католицькі народи й одиниці, є такий: Має хто гроші в банку, замість їх тримати самому, він віддає їх в руки Товариства під умовою, щоб воно платило йому процент аж до його смерти й по смерті ввесь капітал стає власністю Товариства.

Дай Боже, щоб наше громадянство в цьому напрямі працювало з більшою енерґією й запалом і ще дочекаємо часів, що наші школи, сиротинці, шпиталі й інституції будуть фінансово забезпечені.

Від себе складаємо Зарядові Місійного Товариства щиру признання за щиру, безплатну працю й водночас бажаємо дуже великих успіхів в дальшій праці.

Жертви й списи нових членів у Місійне Товариство св. Йосафата просимо ласкаво слати на руки Всеч. о. Василя Дзюрмана,—

Rev. Basil Dzurman, Box 570, Portage la Prairie, Man.

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

ЙОРКТОН, САСК.—В неділю, 24. вересня в церкві Матері Божої Неустанної Помочі в Йорктоні відбулося велике торжество: сімох монахів-Редемптористів зложило свої вічні обіти. Імена цих молодих монахів-студентів св. Богословії слідуючі: Йосиф Денещук, Іван Сирота, Василь Глют, Дмитро Библів, Іван Лаптута, Мирон Созанський і Григорій Новак. Обряд професії довершив Впр. о. Ст. Бахталовський, візитатор оо. Редемптористів, при співучасти Впр. о. префекта Гр. Шишковича ЧНІ. Торжество відбулося зараз по співаній Службі Божій. На нього прибуло так много людей, що церква ледви могла їх усіх помістити. Всі вони з напруженою увагою приглядалися прекрасному обрядові, а коли сімох молодих монахів поклалося хрестом перед вівтарем, присутні не могли опертися зворушенню. Проповідь виголосив о. візитатор, представляючи велич і далекосяглі користи монашого покликання. Відтак родина й знакомі молодих-професів зійшлись до галі під церквою, де товариство українських католицьких жінок йорктонської парохії приготовило дуже смачний обід. В часі обіду о. Шишкович підніс заслугу жертви родичів, що посвячують свої діти Господу Богу.

З нагоди цего торжества, на зазив о. Пароха, Гр. Пристай і Гр. Сніданко пішли зо збіркою на українсько-католицьку пресу, й зібрали $29.20, з чого призначено $19.20 на сплачення друкарської машини.

Нехай Мати Божа Неустанної Помочі виєднає, щоб подібні торжества якнайчастіше відбувалися.

ГВАЙТСЕНД, САСК.

Архиерейське свячення церкви

В неділю 3. вересня відбулося в нашій парохії свячення нової церкви Покров Пресвятої Богородиці. Знаходиться вона 10 і пів миль на північний схід від містечка Спрингсайд. Члени цієї парохії це переважно переселенці з Лицівки, пов. Долина. Газдують здебільша на піскових землях і на туземне багацтво є вбогі. Одначе визначаються сильною вірою й в 1937 р. серед тяжких часів побудували під проводом п. В. Гузяка велику й гарну церкву.

Від 28. серпня до 3. вересня 90 дітей цієї парохії учащало на науку катехизму під проводом Сестер: Агнети й Венедикти П.Н.-Д.М. В часі тижня майже кожного дня падав дощ. Побоюючись, щоб і в неділю дощ не падав, старші люди разом із дітьми й Сестрами молились о погоду й треба сказати, що їх молитва була вповні вислухана. В неділю 3. вересня погода була дуже гарна, а день ясний і теплий.

На стрічу Преосв. Єпископові виїхали парохіяни автами, бандерією та роверами. Зворушаюча хвиля стрічі: Їх Ексцеленція Кир Ніль Саварин, в товаристві Впр. о. С. Бахталовського, візитатора оо. Редемптористів, зблизились до входової брами, що була прикрашена зеленню та синьожовтими стяжками. На вершку брами, на жовтім тлі, синіми буквами виднів напис: Витай Владико! На знак повитання хрест і патериця, фани й хоругви похилилися до низу. Студенти-богослови оо. Редемптористів: Й. Денищук, Д. Библів і С. Іваночко передали Преосвященному архиерейські ризи: мантію, мітру, жезл і ручний хрест. Член і основник церкви п. Юрій Шумей привитав Їх Преосвященство хлібом і сіллю. Тереня Библів передала Владиці китицю живих квітів, а о. Роман Хомяк, ЧНІ., передав ключі церкви, як символ пастирської власти над вірними й парохом та попросив о архиерейське благословення для всіх присутніх. Від входової брами до церкви хідник був окрашений вінками. Малі дівчата й хлопці під проводом Сестер кидали квіти у стіп Владики.

Після привіту розпочато торжественне архиерейське свячення церкви, повне взнеслих і символічних значень. Оставило воно сильне враження на тих всіх, що мали щастя його бачити.

О год. 11.30 почалася архиерейська Служба Божа. Діяконами були: о. Р. Хомяк і Пр. бр. Д. Библів, ЧНІ., По Євангелії, о. візитатор вказав на гідність і власть Єпископа та передав Преосвященному зо сторони вірних вияви пошани, послуху й привязання. По Службі Божій Преосвященний Ніль подякував отцям і заряду за гарне привитання, виголосив зворушаючу проповідь про символічне значення церемоній архиерейського свячення церкви й велике значення Церкви в релігійнім і народнім житті народу, а вкінці вніс многоліття. Отець Візитатор вніс многоліття Святителеві церкви Їх Ексц. Кир Нілеві. По проповіді до старших, Преосв. Єпископ виголосив окрему науку до дітей і роздав їм на памятку образці. Церковний заряд, дякуючи Їх Ексцеленції за відвідини й свячення церкви, запросив Преосвященного Єпископа й отців на обід до п. Н. Библова, а побожний нарід, скріплений духовними науками й найкращими враженнями, прощаючись зо своїм новим Архипастирем, розходився домів.

ІНСІНҐЕР, САСК.

Архиерейське Посіщення Церкви св. Петра й Павла

Між містечками Інсінґер й Шіго, Саск., при гостинці ч. 14 біля п. Якима Бутули пишається українська католицька церква св.

Апостолів Петра й Павла. Після торжественного посвячення церкви в Гвайтсенд, в неділю 3. вересня пополудні відбулась архиєрейська візитація нашої церкви.

На стрічу Преосв. Єпископові виїхали парохіяни й гості численними автами, бандеріею та роверами. Авта виїхали 6 і пів миль на проти Преосвященного. Хвиля стрічі була зворушаюча: Князь Церкви, Їх Ексцеленція Кир Ніль Саварин, в товаристві впр. о. С. Бахталовського, візитатора оо. Редемптористів і студентів-богословів, ЧНІ., зблизились до церковної брами, прикрашеної синьожовтими лентами та зеленню. На вершку брами, на жовтім тлі, синіми буквами яснів напис: Витай Архиєрею! На знак повитання: хрест, фани й хоругви похилились до низу. Богослови: Й. Денищук, Д. Библів і С. Іваночко, ЧНІ., передали Владиці архиєрейські ризи. Член і основник церкви Матей Волошин привитав Преосвященного хлібом і сіллю, а о. Р. Хомяк, ЧНІ., передав кадило словами: "Благослови Владико кадило сіє." Коли ж Преосвященний поблагословив, тоді священик обкадив Єпископа й рівночасно заспівав: "Да благословить тя Господь от Сіона"... Співаки, під проводом дяка п. Михайла Савчука, відповіли й могутнім співом: "Буди імя Господне..." впровадили Преосвященного до церкви. Від брами до церкви малі дівчата й хлопці кидали квіти у стіп Єпископа. На вступі до церкви о. Роман Хомяк передав Їх Ексцеленції ключі церкви, як символ пастирської власти над вірними й парохом та попросив о архиєрейське благословення для всіх присутніх.

Тому, що церква верховних Апостолів є замала, щоб помістити парохіян і членів сусідніх парохій з Інсінґер св. Николая, Тофнел, Тязів і незєдинених братів з Буковини, що мешкають в цій парохії й численно взяли участь в архиєрейській візитації, соборний молебень відбувся на дворі. Після Євангелії о. візитатор привитав Преосвященного та вказав на великі добродійства св. віри й культури, що їх український нарід одержав від католицької Церкви. Після молебня Преосв. Ніль подякував за гарне привитання та виголосив дуже гарну проповідь про любов Бога й ближнього. По проповіді відспівано многоліття, а Преосв. Єпископ виголосив окрему науку до дітей і передав їм образці на памятку.

Церковний заряд подякував Преосв. Єпископові за ласкаві відвідини церкви та запросив Їх Ексцеленцію разом із отцями на вечеру до п. Дмитра Вуса.

Нехай Ісус, добрий Пастир, кріпить здоровля й благословить працю Їх Ексцеленції Кир Ніля на славу Божу й добро українського народу!

АНУ, — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці 3-ій обгортки)

1. Більший, чотирокутній кусочок хліба, що лежить посередині дискоса, називається **Агнець,** цебто **Ягня;** а на ті дрібні кусочки, що після освячення мають служити до Святого Причастя вірних, кажемо: **Частиці.**

2. Коли кажемо: **"Пречиста Діва Марія була непорочно Зачата"** то це означає, що душа Її була прикрашена Божою ласкою **вже в першій хвилині свого існування.**

3. Ім'я святого Петра згадане в Біблії аж **стодев'ятдесят разів.** Це велике число можна подати, як відповідь тому, хто каже: "Чому то католицькі священики завжди говорять про Петра, та й про Петра та й про Петра? А другі Апостоли що?!.. Адже Петро не сам був,—їх дванадцять було..." Так,—скажемо— їх дванадцять було, але Петро з-поміж них усіх найважніший, бо ж не кого іншого, а його вибрав Господь на найвищого Пастиря всієї своєї Отари. Згадуючи про Апостола Петра так часто, католицькі проповідники йдуть ожте за прикладом Святого Духа, що в Святій Біблії так багато разів про того Князя всіх Апостолів ясно та виразно згадує.

4. **Благодарити,**—це по-українському значить **дякувати.** Отже слова **"Благодарім Господа,"** означають **"Подякуймо Господеві!"**

5. Ні,—особа та **зобов'язана ще раз причащатися, якщо це тільки можливе.** Правда: вона того самого дня вранці вже до Святого Причастя приступала,—одначе тоді ще небезпеки смерти не було; та небезпека аж увечері нагло появилась. А в небезпеці такій кожний християнин має **спеціяльний, і то важкий обов'язок** покріпити свою душу Святим Причастям на дорогу до вічности.

6. Ті чотири окаянні судді називалися: **Анна, Каяффа, Ірод і Пилат.**

7. Це буває в часі врочистого **архирейського посвячення церкви.** Тоді процесія два рази йде **на ліво,** а за третім разом— звертається в протилежний бік, і йде на право. Ця церемонія має означати, що ми, немічні люди, звичайно ходимо дорогою **лівою,** цебто **грішною;** але почувши в серці поклик Христа Спасителя, навертаємось, і ступаємо дорогою **правою,** цебто дорогою Христового закону, правди та чесноти.

8. Батько-мати святого Йвана Христителя називалися: **Захарія** та **Єлисавета.**

9. **Андрій і Петро**—це між Апостолами перша пара рідних братів; а друга—то святий **Яків та Йван.**

10. Суплікація була тоді неможлива тому, що **Найсвятіших Тайн у тій церкві не було.** У наших церквах на "кольоніях" звичайно Найсвятіших Тайн не переховують. Найсвятіші Тайни є там тільки в часі Служби Божої, а поза тим священик їх у церкві не лишає. Заїхавши отже принагідно до такої церкви ввечері, священик може правити і молебень, і акафист, і парастас, і—що хоче; але суплікація тоді неможлива, хіба що священик привіз із собою Найсвятіші Тайни з якоїсь другої церкви.

11. Святі мощі кожна церква дістає від свого Єпископа, а Єпископ одержує їх із Риму від Святішого Отця. Там у Римі багато християн померли геройською, мученицькою смертю в обороні святої віри; там отже зберігаються їхні мощі, цебто тіла та кості, а Святіший Отець, як батько всього християнського світу, бере ті дорогоцінні скарби, й обдаровує ними кожного Єпископа, що приїздить Його в Римі відвідати.

ПЯТИЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО ЮНАЦТВА, 10x6¾", стор. 80, накладом УКЮ, друкована в друкарні оо. Редемптористів у Йорктоні, Саск. Зміст: Вступне Слово, Протокол з Першого Конґресу УКЮ.— Батьківщина: о. Ів. Бала, ЧНІ., Наше Походження: Брат С. Методій, ЧБХШ., Привіти-Телеґрами, Життя, Значення й Ідеї о. М. Шашкевича: о. Ів. Бала, ЧНІ., Звіт з Пятилітної Праці УКЮ: А. Жук, Плян Праці УКЮ на Рік 1943-1944: о. М. Горошко, Таємниця Орґанізації: М. Голота, Активізація Укр. Катол. Молоді: о. П. Криворучка, Орґанізаційний Фонд: В. Комарніцький, Практичні Вказівки Праці Юначки: М. Музика, Студентський Відділ УКЮ в Саскатуні 1943-1944, Колеґія оо. Редемптористів у Роблин, Ман.— Гарний папір, ясний друк, великі й гарні кліші, тверда зелена окладинка окрашують книжку. Книга дуже поучаюча й цікава. Повинна найтись у кожній українській родині, особливо серед молоді. Ціна 50ц. Замовляйте:—

Miss A. Zuck, Box 40, Hafford, Sask.
або — THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

Канадійський Вертеп (св. Николай в школі) ..... .05
Не Дайся ..... .05
Пощо Сповідатися? ..... .05
Як Сповідатися? ..... .05
Про Христа Спасителя ..... .15
Упадок Родини ..... .25

ХТО ЩЕ НЕ МАЄ "ПРОПАМЯТНОЇ КНИГИ"—цей нехай замовить собі сейчас цю цікаву історичну Книгу, якої ще остало дуже ограничене число примірників. Ціна з пересилкою $2.50. Замовлення слати на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

НОВІЦІЯТ ОТЦІВ РЕДЕМПТОРИСТІВ

приймає тих, що бажають посвятитись Богу й працювати яко монахи-місіонарі Чина Найсвятішого Ізбавителя для українського народу в Канаді й Злучених Державах. **УМОВИ прийняття до Новіціяту для кандидатів на священиків-місіонарів є слідуючі:** Щире й рішуче бажання посвятитись Ісусу Христу в Чині оо. Редемптористів. Добре здоровля й добре поведення. оо. Редемптористи приймають також до Новіціяту молодців, що бажають бути **Братьми-монахами.** Вони молитвою й ручною роботою дуже помагають Отцям у їх праці. Братя-монахи користають з усіх ласк і духовних дібр цілого Згромадження. Хто може стати Братом-монахом?—Молодці в віці від 17 до 35 літ, що спосібні до якогось ремесла, як столярства, шевства, кравецтва, шлюсарства, куховарства, огородництва, дяківства, фармерки і т.д., або до якої іншої ручної роботи. Вони дуже потрібні для місійної праці. Всі, що бажають вибрати цей стан нехай звертаються на адресу:

THE REVEREND MASTER OF NOVICES
UKR. CATHOLIC MISSION, YORKTON, SASK.

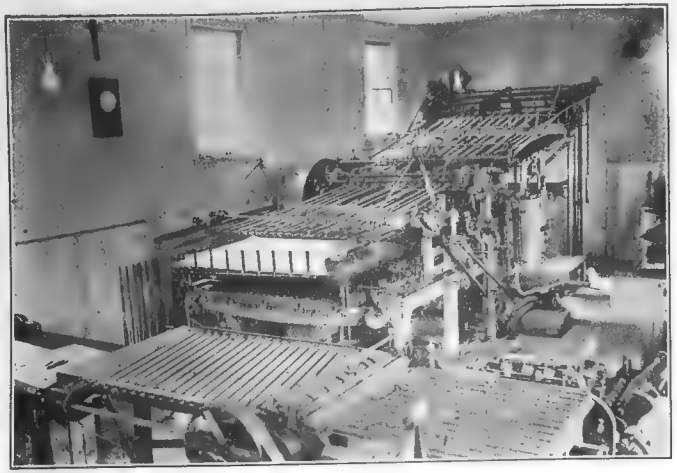

Наша нова автоматична преса. На сплачення цеї коштовної машини деякі читачі нашого місячника були ласкаві прислати нам свої щедрі жертви. З великою вдячністю приймаємо всякі датки, що їх хтонебудь буде такий добрий тій цілі присвятити.

ГУРТОВИЙ СКЛАД

ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

VOL. 16, No. 11 THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., NOVEMBER, 1944

- НАША ПЕРЕПИСКА -

. Імена людей, що полюбили Голос Спасителя, стали його передплатниками та бажають його читати, це: К. Долинюк, С. Бродовий, Ів. Панагапко, П. Сенишин, В. Савчук, В. Романюк, Ів. Кобильник, К. В. Ларсон, С. Добранський, Гр. Литвин, М. Марковський, А. Федешко, М. Митруш, Ф. Ціж, Ів. Р. Шептицький, М. Кулій, П. Сацьків, О. Венґерак, С. Лиско, Я. Верхола, М. Татарин, М. Крук, І. Гоч, С. Костів, Я. Бурак, С. Ришовський, Сестри Служ. з Форт Віліям, І. Кузьмінський, Ів. Кравець, Г. Кузьмар, Ю. Кошівка, М. Левчишин, І. Чорномаз, В. Озубко, Д. Фісюк, Ів. Ігнаш, А. Труба, Й. Клісовський, Е. Гуляк, М. Сеньків, М. Сенишин, С. Голинський, Ю. Гук, Я. Петриканин, оо. Василіяни з Ґримсбі, Т. Прихода, Ів. Боярський, А. Крушельницький, Д. Сенюк, В. Гулаєвич, Н. Юрків, Ф. Федорів, А. Вавришин, К. Стецiв, В. Антонюк, Сукмановський, П. Озимок, М. Марко, А. Лопацька, Н. Андріїв, В. Єлиняк, Д. Щур, І. Шарун, Т. Бабій, І. Кушнірук, Й. Костюк, М. Котуцький, М. Каракоцюк.

Дай Боже, щоб кожний українець у Канаді й Америці почув наш клич і став передплатником Голосу Спасителя.

** ** **

Імена людей, що відновили свою передплату, це: Т. Серган, Ів. Бинко, В. Лукаш, М. Ригалюк, П. Кінашко, М. Сливка, М. Козіцька, А. Обух, Ів. Валмер, Ів. Кобринський, М. Бучковський, Р. Гуска, В. Семовоник, П. Швалюк, Н. Пустій, М. Чугайовський, Ів. Прийма, Гр. Юрій, Гр. Козяк, П. Гишка, Ф. Чубак, В. Івасенко, Р. Середа, Ів. Позелужний, М. Вавринчук, Е. Вовк, Ст. Ласюта, А. Мазурик, А. Фурик, Ю. Підгурська, Ю. Бодак, С. Корінь, Е. Короташ, Сестри Василіянки з Бронкс, Ів. Лаптута, Сестри Служебниці з Бофало, Г. Венар, К. Медвідь, М. Дудяк,—із Стемфорд: Ів. Бояновський, А. Черковська, П. Хома, Т. Коханська, А. Ковальська, А. Круглій, П. Луків, Н. Матрофіль; Ів. Брега, В. Домший, А. Ленюк, А. Мацьків, Д. Костур, В. Шрабан, Гр. Шавага, Д. Равлик, М. Зволяк, Ів. Брездень, В. Войтович.

НА СПЛАЧЕННЯ ДРУКАРСЬКОЇ МАШИНИ ЗЛОЖИЛИ:

По $10.00: Всеч. о. Н. Сірий, Н. А. Глушик, М. А. Сохан. М. Гаріс 7.00. По $5.00: А. Бараник, К. Геник, Ів. А. Лаптута, М. Д. Черевик, Х. Герман, А. Ріопко, Ст. Годований, А. Чорній, С. Янік, М. Тиндик І. і М. Лакоцький. о. А. Крохмальний $4.41. По $4.00: Т. Коляр, Ів. Поцалуйко, Й. Прокопович; М. Дудяк $3.75; Я. Короташ $3.50. По $3.00: Всеч. о. М. Колодій, М. Василишин, Ів. Гриценко, К. Міколіо, Ю. Климчук. По $2.00: А. Олексюк, Гр. Хорунжий, Н. Цюрко, Ю. Маланчин, Й. Кохановський, Т. Солодкий, М. Риба,

(Продовження на 4-ій сторінці окладинки)

АНУ, — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці 5-ій обгортки)

1. Дві найважніші ризи, що їх надягає на себе священик при богослуженні,—то **епітрахиль і фелон;** а тепер скажіть: **які є дві головні ризи діяконські?**

2. **Як називалися ті** два жидівські князі, що в Велику Пятницю здійняли Тіло Ісусове з хреста, і з великою пошаною поховали в новім камінним гробі?

3. **Де,—в якім краю та в якім місті** лежить тепер **похований** наш славний **Священомученик Йосафат?**

4. **Скільки Вселенських Соборів** було досі в Христовій Церкві?

5. Римський Папа має свою власну, незалежну державу в Ватикані. Це річ загально знана. Але чи знаєте, **яка велика** є та Ватиканська Держава?

6. Колись давно була в Єрусалимі жидівська Святиня, славна, преславна на ввесь світ. Сам Ісус Христос та й Апостоли Його ходили туди молитися, й Боже слово проповідувати. Тепер уже з чудової тієї будівлі майже сліду ніякого не осталось. **Хто ж** її знищив? І **коли** це сталося?

7. При якій то нагоді, та й до кого сказав Ісус: **Хто мечем воює, той від меча й погибне?**

8. Свята Віра нам каже, що колись не було ні сонця, ні місяця, ні ясних зір серед неба; колись не було ні неба, ні землі, ні ангелів, ні людей, ні звірят, ні рослин. Нічогісінько взагалі не було, а був **тільки сам Господь Бог.**.

І от виринає питання: **Як же Господь Бог міг бути щасливий** у тій цілковитій самоті? Чи Йому самому не мусіло бути доволі **скучно?**

9. **Звідки, з котрого місця** вознісся Ісус Христос на небо?

10. **Як називається** найстарший манастир в Україні, і **де основано його?**

11. Звичайно кажемо, що Ісус Христос, відійшовши з землі на небо, засів **по правій руці** свого Небесного Отця. Одначе міг би хтось запитати: "як міг Ісус засісти **по правій** руці Бога Отця? Адже Бог найчистіший дух, і не має ніякого тіла; а тим самим не має також і **правої руки?"**

12. У нашім християнсько-католицькім "Вірую," сказано, що Господь Наш Ісус Христос "іще колись прийде зо славою, та буде судити **живих і мертвих."** І от питання насувається: Яких то **мертвих** буде Ісус судити? **Не вже тоді будуть** ще якісь **мертві? Хіба ж не всі воскреснуть із мертвих,** щоб явитись на Страшний Суд?

(ЖЕРТВИ НА ДРУКАРСЬКУ МАШИНУ—прод. з стор. 2-ої)

С. Сиш, К. Герман, С. Бойко, Т. Гильва, В. Качковський, А. Король, Т. Тухлій, Кульчицька, Ю. Ланьок, М. Гуцуляк, Т. Купчик, А. Сукнацький, М. Заліско. — А. Мазурик $1.75; Ю. Бодяк $1.50, Ів. Семчук $1.50. По $1.00: М. З. Гаврада, Ю. Софронюк, Д. Сокальський, А. Гарасим, М. Крук, П. Глух, М. Грицак, Г. Шавага, К. Воробець, Гр. Мерко, И. Прокопіх, М. Гавронський, П. Чесмен, М. Сторожинський, Г. Венар, Ст. Мельник, Ю. Висащук, В. Семовоник, М. Дічишин, М. Фідор, Т. Площак, Г. Д. Равлик, Д. Костур, Н. Бойко, М. Сенів, М. Матсон, В. Бродяк, П. Кащук, М. Сливка, Ів. Гриців, П. Боднарук, Довганюк, М. Ворона, Д. Шеремета, Ів. Голяк, Н. Дрозда, В. Сениців, К. Качмарик, Ів. Пошелужний, С. Бацала, Н.Н., М. Скульмоцький, П. Гишка, Гр. Козяк, Ів. Кобринський, П. Політило, Я. Петриканин, К. Корінь, П. Волосок, М. Байдюк. Гр Дереворіз $2.00. В. Мацелюх 75ц. По 50ц: М. Стельмах, Л. Ів. Дмитрів, М. Бучковський, Ів. Кравець, В. Войтович, Т. Бабій.

п. А. Когут перевів у Юнґставн слідуючу збірку: По $1.00: О. Петрик, А. Петрик, Ів. Петрик, М. Драгуш, Т. Мартинишин, Ів. Николишин, Ів. Василишин, Д. Терлецька, Ю. Когут, И. Білик, М. Марудяк, Ю. Васько, О. Марунчак, А. Даровська, А. Терлецька, М. Мазур, А. Когут. По 50ц.: М. Вус, О. Петрик, И. Стахура, Н. Винник, Т. Пиріг, М. Юростовська, О. Москалик, А. Кульчицька, П. Сикела, М. Скубяк, Т. Вус, А. Гевало. По 25ц.: А. Стех, К. Худик, М. Сухар, А. Матулинська, М. Мельник, Л. Мазур, Ів. Даровський, П. Стахура, В. Сорока, В. Волянський, М. Маркевич, С. Дубінська, А. Кріль, Ів. Глущишин, М. Панько, А. Балог.—К. Музика; В. Грицько і П. Сенчишак по 20ц.

** ** **

На весілю панни Зоні Трач і п. Андрія Оренчука в Клейтон, Саск., зібрано $36.55 на добру пресу (на Українські Вісти $20.00, Будучність Нації $10.00, і Голос Спасителя $6.00, а 55ц. оплата почтова). Збірку переслав Впр. о. М. Оленьчук.— Нехай Ісус благословить щедрість усіх жертводавців, а молодятам позволить прожити многі літа в щастю й здоровлю.

** ** **

Сердечно дякуємо всім жертводавцям за ласкаві жертви, а також тим, що заповідають і переводять збірку на сплачення друкарської машини.

Ану, нехай і Ваше імя буде між цими свідомими й жертвенними читачами Голосу Спасителя. Нехай і Ваша парохія й Ваше товариство буде записане на цій почесній лісті слідуючого разу!

Адміністрація Голосу Спасителя.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 16, Число 11. Листопад 1944

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛИСТОПАД

— Більше Цінити Святу Тайну Єлеопомазання —

Свята Церква, як добра Мати, дбає про своїх вірних дітей. Вона приймає нас за своїх дітей через святу Тайну Хрищення, ми стаємо й членами. І від тої хвилі вже не опускає нікого, а опікується всіми своїми членами через ціле їх життя. Провадить їх по тій тяжкій дорозі дочасного життя, учить, потішає, накликує до покаяння, скріпляє Божим Тілом і Божою Кровю, а вкінці, коли мають розстатися з цим життям, то приготовляє їх на добру, щасливу смерть.

Те приготування до доброї й щасливої смерти виконує свята Церква через уділювання святої Тайни Єлеопомазання.

Ісус Христос установив сім святих Тайн. Між ними є свята Тайна Єлеопомазання, яку уділяється небезпечно хорим і умираючим. Як колись, коли Христос ходив по землі, потішав Він немічних і хорих відпускаючи їм гріхи і привертаючи здоровля тіла, так тепер в Його імені приходить священик до хорого, що є в небезпеці життя, і через святу Тайну Єлеопомазання уділяє хорому прощення гріхів, поміч і силу проти покус, а коли вимагає того спасення його душі, то також здоровля тіла. Так отже Єлеопомазання є Тайна, в котрій небезпечно хорий через помазання святим єлеєм і молитву священика дістає Божу ласку для спасення душі, а часто також і для добра тіла.

Докладніше можемо сказати: Свята Тайна Єлеопомазання помножує освячаючу ласку, то значить, що вона робить хорого святішим та милішим Богу. Длятого перед тим хорий щиро сповідається, а коли не може вже сповідатися, то принайменше збудить в собі щирий жаль за гріхи. Дальше, ця Тайна відпускає простительні гріхи, яких хорий не сповідався через незнання, або забуття, і відпускає також смертні гріхи, яких хорий не міг сповідатися, бо на приклад стратив вже мову, або память. Але в останнім випадку він мусів бодай щиро жалувати, що Бога образив, бо інакше свята Тайна йому нічого не поможе. Користи

й ласки, які хорий дістає в св. Тайні Єлеопомазання будуть тим більші, чим живіша буде його віра, чим сильніша надія, чим більше підданнясь Божій волі й милосердю. Тому треба покликати священика до хорого чим скоріше й не відкладати на послідну хвилю, коли хорий тратить память, або вже не може говорити. Ця Тайна освободжає також від дочасних кар і інших наслідків вже відпущених гріхів, на приклад: склонности до гріха, неохоти до доброго, слабости волі... Також скріпляє хорого в пожусах і терпіннях особливо в смертній боротьбі. Бо найсильніша бротьба о душу відбувається на смертній постелі. Діявол уживає всіх своїх сил, щоб душу взяти в свої сіти, бо то останній вже час для нього. І в тій передсмертній боротьбі свята Тайна Єлеопомазання скріпляє хорого... Накінець ця Тайна часто скріпляє також тілесне здоровля, коли воно потрібне для спасення душі хорого. То значить, що ця Тайна часто приносить полекшу в недузі, а коли спасення душі того вимагає, також тілесне здоровя... Є люди, що не знають вартости святої Тайни Єлеопомазання, а думають тільки, що коли хорий дістане цю Тайну, то вже конечно мусить зараз вмерти. А тимчасом священик якраз молиться о привернення здоровля.

Ісус Христос установив святу Тайну Єлеопомазання для добра людей хорих. Святий Яків у своїм листі (5. 14-15) пише: "Коли хто нездужає між вами, нехай покличе презвитерів церковних і нехай помоляться над ним, помазавши його єлеєм в імя Господне, а молитва віри уздоровить недужого й підійме його Господь; а коли гріхи вчинив, відпустяться йому."

Її може приймити кождий віруючий християнин, що прийшов до розуму, а тяжко занедужав так, що заходить небезпека життя. Коли хто довший час хорий, а по поліпшенню приходить знов небезпека життя, то може в тій самій слабости знова приняти цю святу Тайну. Подібно можна уділяти святу Тайну стареньким людям, коли вони чуються нездоровими. Не уділяється тої Тайни тим, що не дійшли до розуму (маленьким дітям), а також тим, що через ціле життя були позбавлені уживання розуму. Вмираючим можна уділяти святу Тайну навіть коли вони є непритомні. Але, щоб вона принесла їм користь, вони повинні би були мати жаль за свої гріхи.

Памятаймо проте, що Тайну Єлеопомазання можна приймати тільки в стані ласки освячаючої. Длятого хорий перед принятям її, сповідається, щоб дістати прощення гріхів та відзискати освячаючу ласку, страчену через гріх. То ж сповідь повинна бути добра й щира. Для певности хай буде сповідь загальна з цілого життя Хто свідомо й добровільно приймає святу Тайну Єлеопомазання в стані тяжкого гріха, то є без ласки освячаючої, той

грішить новим гріхом тяжким, гріхом святотацтва (святокрадства). Хто ж приймає її в стані Божої ласки, то в нього та освячаюча ласка ще помножується, а крім того має ще інші користи згадані попередно.

Наші люди називають святу Тайну Єлеопомазання "Маслосвятієм." І коли ми знаємо, як великі й корисні наслідки сходять на хорого з уділення святої Тайни, дуже повинні ми цінити цю святу Тайну Єлеопомазання. Коли хто тяжко хорий, конечно повинен покликати священика, щоб йому священик уділив цю Тайну. А коли сам хорий не може того зробити, то родина й найближчі повинні постаратися, щоб священик відвідав хорого.

В цей місяць нам треба молитися, щоб християни ліпше зрозуміли вартість святої Тайни Єлеопомазання й більше її цінили. Щоб хорі не були позбавлені потіхи й ласки в передсмертній боротьбі.

РЕЛІГІЯ—ВИДУМКА СВЯЩЕНИКІВ

Таким висказом безбожники часто баламутять людей. А однак тільки дуже нерозумна людина може зловитись на той гачок. Бо розумна, почувши такий закид, немов то релігію видумали священики, запитає:

А звідки ж на світі взялись священики? Чи священики скорше були на світі як релігія? Чи священики були уже тоді, як люди не почитали ніякого Бога, Хто ж їх зродив, хто їх виховав?

Це таке саме, як би хто сказав, що на світі була вже курка, а не було ще жадного яйця, або що вже були залізничі кондуктори, а не було ще залізниці. Чи може хто розумний таке говорити?

І сказав їм теж притчу, що треба завсіди молитись і не уставати, кажучи: Був один суддя в однім місті, що Бога не боявсь і людей не стидався. А була в тім місті одна вдова й приходила до нього, кажучи: Оборони мене від мого противника. І не хотів довгий час, а відтак сказав собі: Хоч і Бога не боюсь і людей не стидаюся, але що навприкряється мені ця вдова, обороню її, щоб не приходила докучати мені. І сказав Господь: Слухайте, що суддя неправедний говорить. А Бог чи не оборонить своїх вибраних, що кличуть до нього день і ніч, і матиме терпеливість супроти них? Кажу вам, що скоро їх оборонить. (Лука, 18, 1-8)

НАДІЯ

І жила, і не жила. Жила,—бо билось їй у грудях серце, бо говорила, дивилась, слухала й плакала; але й не жила, —бо серце її, невинне, чисте, ясне, як сніжнобіла лелія, було затруєне їддю...

Гарна була, мов та квітка весняна, обмита раннею росою, озолочена промінням ясного сонця. Бувало вранці, як стояла навколішках, і молилась на гробі матері, та розкішною косою втирала гарячі сльози на обличчі, то виглядала дійсно, немов чудова статуя, викута з дорогоцінного мармуру. А коли, заливаючись потом, важко заробляла на кусок чорного хліба, і гострим серпом підтинала пшеничні лави, то була, як та могутня царівна, що перед нею лицарі в шоломах б'ють поклони. А як у неділю, причепуривши коси квітками, молилась перед образом Пречистої в церкві, то була, як той ангел, чиста, невинна, свята. Та, на жаль, ніхто її справжньої вартости не знав, і ніхто не вмів її пошанувати.

Батько її, заков'язлий п'яниця, удержуваний роботящими руками своєї дитини, побивав бідну Софію та проклинав такими страшними проклонами, що від них, ще дужче, ніж від побоїв, вона бідна плакала-ридала. Злющі, попані парубки своїми безстидними жартами ранили її невинне серце, а вона терпіла, бо не мала на стільки сили, щоб оборонитись, а не було нікого такого, щоб за нею обстати. Її одинока оборона й потіха, її рідна матінка, вже давно в гробі, а більш нікого прихильного до неї в світі широкім не було.

Від усяких напастей бідна Сомія лиш сльозьми гарячими оборонялась.

Аж от рознеслася чутка між людьми, що вона виходить заміж за найбагатішого парубка в селі...

Як вернувся батько з коршми, впала йому до ніг, і благала:

"Батечку мій любий, єдиний! Не запродуй мене, бідну сирітку, в неволю, не віддавай мене ворогові в руки! До суду-віку навколішках буду перед тобою ходити, як вірний пес буду тебе день-у-день слухати, тільки вчини мою волю тепер, і не продавай моєї сили та краси, мого серця й душі на поталу не віддавай!

Замість відповіди, негідний батько-п'яниця штовхнув свою дитину ногою, як звір без милосердя.

Наступного дня вранці вже знов мали люди в селі про що балакати:

"Софія втекла до міста, і там стала в якихось жидів на службу."

* * *

Тісна, погана й неохайна жидівська хата. Старий жид, сивий як голуб, сидить біля вікна й, похилившись над книжкою, бурмоче якісь незрозумілі слова; його дочка, середніх літ жидівка, плекає малу дитину; через двері, з коршми, долітають погані пісні розпитих людей.

—Аж от рипнули двері, й у хату ввійшла Софія, бліда як смерть, і стала проситись у найми. Старий жид відвернувсь на хвилину від своєї книжки, жидівка зиркнула з-під лоба, потім обоє вони щось собі по-жидівськи "пошваркотіли," та й Софія стала... жидівською нянькою.

Минали дні довгі, смутні, непривітні.

Софія поволі привикла до свого безталанного життя. Байдужим став їй пискливий плач малого жиденяти, і побої злющої жидівки, і вічні проклони старого жида. Призвичаїлась до них. Ізжилась з ними. Часом тільки, як нікого в хаті не було, ставала навколішки в куточку, й молилась довго, сердечно, гаряче. Хвилі такої молитви були їй найбільшою осолодою в житті, й розбуджували в її серці одинокий промінь надії на краще, щасливіше життя.

Доходить північ.

Через двері з коршми чути звірячий регіт та погані пісви безтямних п'яниць, і бренькіт пляшок та склянок, і голосні крики й торги з жидом та жидівкою.

Софія ж сидить, похилившись над колискою, та колише мале жиденя, що плаче пискливим голосом. Нарешті вдалося їй,—заколисала. Оперлась рукою на край колиски, вдивилась пильно в личко дитини, залилась гарячими сльозами, та й тихо, тихо заспівала:

"Ой вдарили три морози на зелені лози;
Ой добили сиротину дрібні, гіркі сльози."

Нараз у коршмі стало тихо, наче б там хтось підслухав її сирітський спів, болючу скаргу. Якийсь п'яниця щось другий сказав, і всі вибухли голосним реготом; потім двері відчинились у хату, де була Софія з дитиною. Вона оглянулась, та й ахнула з переляку.

Перед нею заблисли очі якогось п'яного чоловіка, що, хитаючись на ногах, ішов просто до неї, мов хижий яструб, простягнувши широко руки.

Скрикнула бідна Софія в смертельній тривозі, і, як стояла, так побігла на двір, та й уже більш не вернулась. Не було кому за нею обстати, а сама боронитися не мала сили.

***

Зорі, наче заплакані очі, визирали з-за хмари, як битим шляхом ішла бідна Софія. Здавалося, що разом із нею вся природа сумувала й плакала. Плакали і ті білі берези, що на цвинтарі, плакали дрібною росою й придорожні трави та квітки, плакали й тужливо ридали сичі у кущах. А Софія все йшла та йшла невтомно вперед, а перед нею стелилась довга, довжезна дорога, понура, темна, як ніч. Жаль, гіркий жаль стиснув її серце. Що ж вона тепер бідна почне? Що зробить із собою, куди повернеться, куди подіється? Тричі вже верталася вона до батька, й тричі мусіла від нього утікати. Четвертий раз уже ні за що в світі не вернеться туди.

Широка, довга, далека дорога, вистелена чорними думками без надії.

Спинилась відпочити коло придорожнього хреста. Холод ночі овіяв її та прошив усе тіло наскрізь. Вона впала навколішки, й стала сердечно молитись, а молитва її була така жалібна, як плач похоронний, а така сумна, як осінь на широкім степу.

"Боже!" молилась вона: "Не дай мені, бідній сиротині, марно загинути. Не дай занапастити молодої душі. Боже! Я опущена, покинута цілим світом, усіма людьми. Нема ані одної душі між ними, щоб надо мною змилосирдилась, мені помогла, мене вирятувала з оцих злиднів та біди. Я обдерта з усякої земної надії. Нема тут для мене життя, бо таке життя, як моє, то не життя, а мука та страждання гірке. Та, коли не судилося вже, щоб доля мені усміхнулась, так допоможи мені Господи, хай у цих терпіннях я витриваю Тобі вірно аж до кінця!"

І ще раз перейшла думкою все своє минуле життя; грубі сльози покотились їй по лиці, але вітер хапав їх одну за другою, та й розкидав по зелених травах.

Аж ось затуркотів віз, і почувся стукіт кінських копит. Коло хреста віз зупинився, а з нього вийшла якась поважна жінка в чорнім одязі, і підійшла до Софії.

"Що ти тут робиш, дитино?"

"Плачу,"—відповіла Софія.

"Звідки ж ти тут взялася?"

Тоді дівчина росказала їй усю свою гірку історію, з дитячою щирістю та простотою. Подорожні жінки взяли її

на віз, і повезли з собою. Були це Сестри-монахині, що вертались від одної хорої жінки.

***

В однім великім місті, в шпиталі ходить молода сестра-монахиня, невинна, як ангел, та й обслугує хорих. Це колишня Софія.

Одного дня до шпитальної залі внесли тяжко раненого чоловіка, що гострою бритвою намагався був підрізати собі горло. Яке ж було здивування всіх, коли молода монахиня, побачивши того чоловіка, повалилась на землю й зомліла.

"Що вам, сестричко, сталося?" запитали її монахині, коли вже очуняла.

"Ах, то мій бідний батько, той хорий, що підрізав собі горло"...

По кількох тижнях подужав батько, і пізнав свою люблячу дочку.

"Моя ж ти надіє!" скрикнув він радісно, побачивши її: "Я вже спасенний!" А потім нагло голос його ослаб, і він лиш тихим шепотом міг пояснити дочці, що вже з Богом щиро поєднався, і спокійно може сходити з цього світу. Заледве пройшло кілька хвилин, як він нагло замовк, бо серце в грудях перестало битись.

А як лікарі прийшли, то побожна дочка вже молилась над холодним тілом свого батька. З її очей падали гарячі невинні сльози на поморщені щоки мерця.

Уважайте, щоб ви не виконували вашої праведности перед людьми, щоб вони вас бачили; інакше не будете мати нагороди в вашого Вітця, що на небесах. Коли отже даєш милостиню, не труби перед собою, як лицеміри роблять у божницях і на вулицях, щоб славили їх люди; істинно говорю вам, вони одержують свою нагороду. А ти, коли даєш милостиню, нехай не знає твоя лівиця, що робить твоя правиця. Щоб була твоя милостиня в тайні, а твій Отець, що бачить у тайні, заплатить тобі. (Мат. 6, 1-4)

І коли молитеся, не будьте як лицеміри, що люблять у божницях і на рогах улиць стоячи молитися, щоб показатися людям. Істинно говорю вам, вони одержують свою нагороду. А ти, коли молишся, ввійди в твою світлицю й зачинивши двері, помолися твому Вітцеві в тайні, а твій Отець, що бачить в тайні, заплатить тобі. А молячися не говоріть багато, як погане; бо думають що із-за своєї многомовности будуть вислухані. Не будьте отже їм подібними, бо знає ваш Отець, чого вам треба заки його просите. (Матей, 6, 5-8)

СВОЇЙ ДИТИНІ

(Докінчення)

(Зміст попереднього: За старанням о. Григорія, Теодор Гірняк зо своєю жінкою Катериною стали на службу в Івана Дворецького в Сидорівці. Добре їм було. Та на підюджування свого брата, Йосифа, Іван Дворецький відправив зо служби Гірняка. Того самого дня хтось убив Івана Дворецького. Ціле підозріння впало на Гірняка. Його засудили на досмертний кримінал, де він з болю-журби дуже скоро вмер. Остала молода жінка Катерина і їх маленька дитина, Петро. Катерина була переконана про невинність Теодора. Її переслідували людські язики, що вона жінка вбийника. Вона лишає Сидорівку, і йде до свого вуйка, де сподівається знайти захист для себе й своєї дитини).

** ** **

Широке поле кругом Нового Села глибоко засипане снігом. о вже двацять годин падають з неба на землю білі, зимні платки. Все застелили грубою паволокою, глибоко під снігом спочивають луги, поля, пасовиска. Всюди самітно, тихо. На дорогах ні живої душі...

Нараз дався чути чистий голос дзвінка. Це легкі санки їхали з Нового Села. Молодий мущина поганяв коні. В санках сиділа жінка, добре закутана в тепле одіння. Її немолоде лице ціхувало доброта й ласкавість. Це була пані Марта Музика, жінка вчителя з Красного; вона вертала домів від своєї сестри. Пять днів була вона у неї. О, як любо було їй там, у сестри! Ще тепер наче чує веселе щебетання громадки діточок, своїх сестрінків!

На жаль, у неї вдома тихо. Не чути ні одного дитячого голосу. Бог не поблагословив їх діточками. Вправді було одно дитя, та й то скоренько померло тому дванадцять літ. Ще нині відчуває біль по страті того дитяти. Здається, якби то було вчера. Дванацять довгих літ!

Пані Музика потонула в глибоку задуму... Її очі гляділи на білу верхню землі, що простягалась в безконечну далечінь. Нараз стрепенулась. Перед нею яких пятьдесять кроків лежало при дорозі щось темного, великого. Нервово затримала поводи в руках візника: "Стан... мені здається, що там лежить якась людина. Чи не приключилося яке нещастя?"

Санки задержуються і за хвильку Марта вже нахиляється над молодою ще жінкою, що без руху лежить на снігу.

Бліде її лице сумні черти оповідають про біль і журбу. Дитя завинене в теплу хустку спить на грудях незнаної невісти.

Цей вид зворушив до глибини серце Марти. Бідна жінка! Певно йшла і з утоми ослабла в дорозі! Не знати як довго вона йшла тими снігами!

Очі Марти зайшли слезами. Сам Бог так покермував її, щоб знайшла ту нещасну з дитятем. Хвалити Бога, що жінка ще дихає. Щастя, що нині не дуже студенно. Можливо, вона недавно тут омліла...

З поміччю свого товариша злегка занесла Марта незнану до санок. О, вона знає, де її має завести. Вона дасть її до своїх добрих кревняків, людей старших, знаних з доброзичливости. Осторожно взяла дитину з рук мами і бере в свої обійми. Як солодко воно спить, бідне небожатко. Марті здається, якби усміхалося крізь сон... Її материне серце стало широке, дуже широке... Як близько було обоїм до смерти і мамі і дитині! Але чому та бідна жінка вибралася нині в дорогу і то з дитиною? Хто вона?

Спішно мчать санки по мягкім снігу. Вже видніють вежі. Стало смеркатись. Темні тіні западали на долини.

Незнана все ще без руху. З перетоми спить глибоким сном. Це Катерина. О, кілько вона нині пережила! З повною надією запукала до дверей вуйка. Та він безмилосердя прогнав її.

"І ти смієш до мене приходити? Чи ти сама собі не вибрала сего? Тепер справедлива кара постигла тебе! Ти хочеш, щоб я тебе приймив до хати, тебе жінку убийника з дитиною злочинця? Проч з моїх очей! Забирайся звідси!"

Добра тітка вставлялася, але нічого не помогло. Безсердечний вуйко прогнав її серед зими з дитиною на руках.

Катерина була як громом поражена. Не була в силі промовити ні словечка. Ноги колебалися під нею. Непевним кроком віддалилася від хати вуйка. Але його слова ще довго лунали в її ушах, наче огнені стріли прошибали її серце... Її любий Петрусь, її найдороща дитина, остане на все з огидним пятном: син убийника! Ох, як це страшне! Бідне дитя! Що її робити? Вона сама, самісенька.. всіми відкинена... всі відвертаються від неї зо страхом.. найближа родина прогнала...

Те все, наче тяжка гора, звавилося на бідну жінку. Не могла навіть думати. Безсильно йшла вперед, не знала де. З далека видко було місто, але до кого там зайде? Нікого

не мала. Все, що перейшла в послідних днях, затяжіло на її серцю як страшний камінь... Дитя в її раменах стало плакати... біднятко хотіло їсти... а тут нічого нема, ні капельки молока, ні кусника хлібця.. Цей плач рідної дитини був для неї найбільше болючий... Як помогти? Що зробити?... Кругом ні хати, вона сама серед зимного поля, серед снігів... З усіх сил, на які могла ще здобутися, стала скоро йти до міста. Плач дитяти устав, воно заснуло. Та мамі не ставало сил... в очах стало темніти... вона ослабла і з послідною молитвою за свою дитину впала без тями у сніг.

Та Бог вислухав її мольбу. Післав добру паню Марту, що як Ангел Хоронитель прийшла з рятунком.

** ** **

У Краснім при дорозі, що пнеться вгору на верх узгіря, стоїть школа. Вона звернена до полудня, до сонця, купається в світлі. Кругом шкільна площа—а далі сад, яблінки, груші, посаджені рядами, на переміну зо сливками. У вікнах школи квіти, гарно плекані, запашні, аж мило глянути. Пані Марта їх доглядає.

В шкільнім будинку є і мешкання для учителя. Тепер тут більше не панує вже тишина. Жваві ноги хлопяти бігають по кімнатах. Чути веселий діточий голос, наче щебет пташки. Це малий Петрусь. Його приймили пані і її муж за свою дитину. Серце Катерини кервавилося, коли передавала свою дитину панству Музикам. Треба було великої жертви. Та Катерина її вповні принесла. Дитина не сміє знати, що вона є її мамою, не має знати як називається по своїм рідним батькові. Вже більше не буде переслідувати його страшне пятно: "Ти син убийника." Вже більше ніхто не буде очернювати невинного батька.

А вона сама взяла собі назад імя, яке мала як дівчина і стала на службу таки в Краснім, як чужа, незнана всім. Тяжко це було, та інакше було неможливо.

Одно її потішало: буде дихати тим самим воздухом, що її диття, а від часу до часу буде могла бачити з поза корчів і квітів ясну головку свого любого Петруся. Більше вона не може і не хоче, щоб случайно не дізнався хто, що Петрусь син уважаного за вбійника Теодора Гірняка...

О, як сердечно вона щодня молилася, щоб Всевишній благословив її Петруся, його стеріг...

Довгі літа Марта навіть не знала, що Катерина служить у одних людей віддалених від школи ледви кілька домів. Катерина все майже була в хаті, там було много роботи. Тихо сповняла свої обовязки. Однак прийшов день, що Марта дізналася, де є Катерина.

Петрусь мав уже три роки. Раз вийшов він поза шкільне подвіря й наблизився до недалекої млинівки. Цікаво споглядав хлопчина у воду потока. Його забавляв шум водиці, як вона журчала поміж камінням. Нараз хлопець стратив рівновагу і впав у воду. Було це саме полудне. Всюди пусто. Але хлопця стеріг його Ангел Хоронитель. У хвилі небезпеки Катерина вийшла з хати й зобачила. Петруся, як він падав у воду. Смертна трівога стиснула її серце. Вона миттю скочила в филі води й вхопила дитину. Петрусь ще дихав. Здорового занесла до Марти. Обі невісти стрінулися й глянули на себе... Катерина положила палець на своїх устах на знак мовчання... Ніхто не сміє нічого знати...

Та з того часу зайшла зміна в життю Катерини. Малий Петрусь все частіше знаходив стежку, що вела на подвіря Мельниченків, де служила Катерина. Нераз цілими годинами сиділо хлопя коло неї, як вона пряла й розказувала йому, а він слухав її оповідань, казок. Часом приходила Катерина на шкільне подвіря. Петрусь прагнув її. О, як сильно билося її серце, коли бачила, що дитина її любила, коли з радістю бігла до неї! Це були найкращі дні її життя... але й найбільш болючі. З тихим подивом гляділа Марта на бідну жінку, що дальше ступала тернистою дорогою свого життя, дальше все жертвувалася для своєї дитини.

** ** **

Літа минали.

З маленького хлопчика, що так набожно прислухувався оповіданням Катерини, служниці, виріс поважний, статочний хлопець, дуже пильний учень.

Отець Парох не міг нахвалитись, подивляв його спосібности й дарування... Марта з гордістю гляділа на Петра. О, як щедро нагородив Всевишній її шляхотне діло! Але що за радість наповнила її серце, коли одного дня чотирнацятьлітній Петро сказав їй, що він бажає стати священиком! Не лиш Марта, але і її половік, чувся дуже щасливий. Це ж були його мрії!

Та було ще одно серце, що весело забило на цю вістку. Це було серце служниці Мельниченків, Катерини. Сам Петро звірився її з тим. Літа не змінили нічого в відношенню Петруся до тихої, незнаної служниці. Він часто любив приходити до неї, коло неї чувся так добре, наче

під опікунчими крилами ангела. Якась незнана сила притягала його до неї. Не було ніякої такої тайни, з якою не звірився би він тихій, добрій, служниці. А вона була його дорадниця, його опікунка. Раз взяв він її на бік і тихцем сказав їй: "Знаєте що, Катерино, я хотів би бути священиком. О, як я тим тішуся! І мої родичі похваляють це. Незадовго я поїду до школи вчитися на священика." Очі Катерини заясніли світлим блеском. Луч радости-щастя освітив її лице. Її серце тихо співало пісню Величання. Тихо, в мовчанню зробила своїм пальцем хрестик на чолі Петра.

То було все. Але й Петро більше не бажав. В очах Катерини він читав її радість і вдоволення.

***

Прийшла осінь. Петро виїхав на студії до міста.

Марта і її муж остали знова самі. Але їх самота не була така, як колись, коли не було ще Петра в них. Вони жили думками про свого прибраного сина. Неперед тішилися хвилею, коли він стане священиком.

Літа минали за літами...

І от прийшов вижиданий день: о. Петро мав мати в Краснім свою приміцію, першу Службу Божу.

Ціле село заворушилося. Кожда й найменша хатинка відчула радість. Кожда родина бажала квітами зо свого городця прикрасити церкву. Понісся веселий гомін церковних дзвонів. Все, що жило, в празничних шатах, йшло до Божого дому.

Церква рясно освітлена сотками свічок—а там біля св. вівтаря стоїть молодий неопресвитер. Божий священик, одітий в світлі ризи. Це Петрусь, тепер о. Петро.

Глибоке тихе щастя наповняло його серце. Він цілий потонув у ніжну молитву з Богом... Цей Добрий Бог невисказаною радістю, щастям наповняв його душу... він з Богом солодко розмовляв у своїм серцю... Всі свої потреби предкладав Христовому Серцю. Про всіх памятав ... не забув і своєї приятельки дитинних літ тихої служниці, Катерини. Вона тепер уже похилена журбою, струджена переживаннями й працею. Неодин срібний волос яснів уже на її голові...

Торжественна Служба Боха продовжалася... Ясному, молодому голосові о. Петра відповідав радісний, могутній спів цілої церкви. В час св. Причастя приступили насамперед Марта зо своїм мужем, відтак знакомі, родина... всі бажали приймити до серця небесного Царя з рук новосвяченого о. Петра.

Послідня з усіх зближилася старенька служниця Катерина. Все здавалося їй наче чудний сон-мрія... св. Причастя з рук свого любого сина Петра!... Її видавалося, що її серце трісне з надміру радости-щастя...

Глибоко похилена дістала небесну Поживу з рук своєї дитини... Всі поволи вернули по св. Причастю на свої місця... але Катерина не встає; вона лишилася дальше там, де клячала, припавши до землі...

Вона ослабла... Її серце не могло помістити надміру щастя...

В годину пізніше клячав молодий священик при убогім ліжку старої служниці Катерини. Він тримав її зимну руку в своїх руках, притискав до своїх уст. "Мамо, мамо!" З глибини його серця добувався цей крик. Любов, щастя, вдяка... все містилися в цім імени...

Тепер він знає вже все...

Катерина лежить тяжко хора. Марта вважала, що тепер вона не повинна більше мовчати, що тепер її язик звільнений від тайни. Якраз вона розповіла своєму синові про всі події, цілу історію, що знала від його мами. Молодий священик не встидався тих сліз, що обильно плили з його очей. "О мій Боже, не дозволь, щоб моя ненька померла!" так молився він сердечно. "Заховай її мені, вона тільки для мене зробила!"

Молодий священик не благав на дармо. Катерина поволи підвелася з ліжка. Вже від давна занепадала вона на здоровлю, але на силу не піддавалася хоробі, щоб не бути слабою в день першої Служби Божої свого сина.

Марта з любовю приймила її до себе, і в своїй хаті пікувалася нею як рідною. Любов і вдяка її сина, о. Петра, окружали її як блеск сонішних промінів.

Та не довго тішилася приявою сина. Ледви проминуло два тиждні від приміції, а вже прийшло письмо від його єпископа: його назначили на сотрудника до парохії в Сидорівці.

Сидорівка!... що за дивне Боже зарядження!

Дивні чувства ворушилися в глибині душі о. Петра, коли він їхав на цю посаду...

***

В два місяці опісля новий сотрудник обувся в Сидорівці. Старий Парох, а був ним той сам о. Григорій, що двацять пять літ перед тим,— приймив його з батьківською добротою. Старий о. Григорій вже не здужав. Це не був біль-

ше той молодий повний сили священик. Труди, літа зїли його здоровля, він дуже потребував помочі. о. Петро взяв на себе всю тяжшу працю, відвідувати хорих по далеких хуторах, ґаздівствах, що належали до Сидорівки.

Годинами ходив о. Петро самітними лісними стежками серед гір, де розкинулося село Сидорівка. Нераз приходили йому на память його родичі, що тут жили, доки не стрінула їх страшна подія. Бідний батько! Чверть століття минуло з того часу, як сталося то огидне вбійство в хаті Дворецьких! Чверть століття...а досі та подія невияснена. Досі ще не винагороджено кривди, яка сталася для невинного його батька, Теодора Гірняка, що вмер марно в криміналі.

Від коли молодий священик дізнався про тайну своїх родичів, щодня став молитися, щоб Господь післав ясний луч, що просвітивби темряву тої страшної години... Свої молитви він лучив з мольбами своєї матері.

Старому парохові о. Григорієві він усе розповів. Нераз про се говорили. В памяти о. Григорія все живо стояла сумна подія з перед 25 літ. Він утішився, що почув про Катерину, що жиє. Її не мож було віднайти, бо змінила була своє імя. Коли дізнався про жертву материнського серця, огортав його подив і зачудування.

"Бог не лишить тої жертви без нагороди," говорив старий парох, "це я говорив колись, те повтаряю й нині; прийде година, що приверне честь власним родичам. Я про це певний."

** ** **

Горяче серпневе сонце клонилося до западу. Вечоріло. Чорні хмари надтягали зо сходу. В природі пригнітаючий спокій. Старий о. парох сидів з сотрудником при вечері. Гуторили між собою. Нараз дзвінок при дверях нагально задзвонив. І сейчас потім влетів до хати задиханий, переляканий хлопака: "Дворецькому сталося нещастя," з трудом став уривано, скоро говорити, "коли висаджував збіжжя до комори нараз упав. З ним дуже лихо. Нехай о. Сотрудник сейчас прийдуть."

о. Петро сейчас встав від стола і мерщій побіг.

Старий о. Парох остав сам. Його руки мимоволі самі зложилися до молитви. Дворецький вмирає!

"О Боже, благаю Тя, не дозволь, щоб Твій слуга прийшов за пізно! Дай нещасному в послідній його годині Твою ласку!" благав сердечно старий душпастир.

Так, Дворецький, це була чорна вівця в цілій парохії.

Від літ зовсім не ходив до церкви. Його захланність і скупість росли з дня на день. Та мимо того, він був сам один на світі. Не мав дітей, немав спадкоємців. В коротці, як став паном цілого майна по своїм браті, оженився. Але це супружжа не було щасливе. Лихий, що не має спадкоємців, знущався над жінкою і завів її перед часом до гробу. Від тоді жив сам, огірчений. Всі від нього сторонили. І от тепер, прийшла на нього послідна година! Очі о. Пароха дивилися задумчиво вдаль.

Години минали. Ту й там ясна блискавиця прорізувала темні хмари, по чім слідував придавлений далекий грюкіт грому.

Вже була ніч, коли о. Парох почув кроки зближаючогося о. Сотрудника. Втворяються двері й входить о. Петро. Та старого Пароха прямо страхом перемінив його вид. Світло лямпи ясно освітило бліде лице молодого священика. Ще ніколи не бачив свого сотрудника так зміненого. А в очах, що за дивний блеск! о. Парох хотів говорити. Та заки міг отворити свої уста, молодий священик вклякає коло нього. Його дрожача рука хватає руку його старенького приятеля. І все ще, цілий зволнований зо зворушення оповідає переживання послідної години.

"Дворецький поєднався з Богом, і переніся до вічности. І в послідній своїй годині публично перед всіми людьми відкрив страшну тайну. То він сам перед двацять пяти роками замордував свого брата! Дався потягнути завистю і жаждою майна. О дрібницю посварився з братом і серед сильної суперечки забив його. Всі думали, що Йосиф був того дня в місті, тому на нього не впало підозріння.

Так то став він паном цілого великого майна. І щойно смерть отворила його уста.

Довго клячав цего вечора о. Петро у стіп розпятого Ісуса Христа. Він прославляв дивне Боже зарядження, що його якраз привело до того смертного ложа.

З глибини серця він дякував Богові, що Всевишній дав йому ласку врятувати ту нещасну душу, що вислухав молитов його і його матери Катерини.

Чорне пятно, що тяжіло на імени невинного батька, щезло.

А шляхотна мама-героїня могла оглядати ясний, мирний вечір свого страдального життя.

Яка Гідність Твоєї Душі?

Який ти був би нерозумний, колиб хотів пожадати лиш цього, що дається бачити, що має доступ до вуха, що можна відчути або що твоїм змислам доступне!

В тобі є щось, в тобі щось живе, чого ані оком доглянути, ані руками не можна торкнутися, а одначе ти свідомий, що воно існує; ти спостерігаєш його діяння.

Ти думаєш, ти розумієш, ти хочеш, ти вибираєш, а це є діяння твоєї духової істоти.

Заслона тіла закриває в тобі щось, що не підпадає під змисли;в тобі є щось шляхотніше,як осьта дочасна матерія тіла, в тобі є щось духове, самостійне, самосвідоме й розумне.

Це дух Божий, це дух оживляючий Пресв. Тройці, це душа, це відблиск безконечного Божества, це найцінніша істота, що походить із самого неба, невичерпний скарб, це найдорожший дар найсильнішого й найліпшого Сотворителя!

Що є тіло, ця глиняна ліплянка в порівнанню з душею? Що є тіла всіх людей, навіть найбільше освічених, найкрасших, найздоровіших, найсильніших супроти неї?

Що є ввесь вид тілесний усього всесвіта, шо є скиптри та корони всіх царів, що є всі маси золота й дорогого каміння, що є сонце, місяць і зорі супроти неї?!

Ось такий скарб посідаєш ти!

Але придивися, як часто ти в своїм нерозумі не памятав на нього! Завжди цінив ти лиш те, що лищиться, що дає гарний звук, що пахне, що смакує, що веселить змисли й заспокоює низшу звірячу частину твою!

Клопочешся грішми й майном, почестями та поживою, а за свою душу не дбаєш, її маловажиш, зле з нею обходишся, а може навіть і вбиваєш її на скілько це в твоїй силі?

Справді буває воно так! Коли людина зазнає почестей, то не звертає на це уваги, знижується до ряду нерозумних звірят і вподібнюється їм!

Поглянь на трупа. Який він спотворений, який поганий! Без руху, без життя, все на ньому холодне та закостеніле!

Чого ж йому не достає? От, бачиш, душа з нього вийшла, а з душею вся краса, гідність і життя.

А колиб до того труна вернулося ще життя, життя звичайної звірини, коли б в ньому остав лиш голий інстинкт природи, а не самосвідомість діяння, коли б скажімо, не ввійшла до нього душа—то яке ж бідне було б те існування його, як нужденно животіло б те тіло на океані цього світа!

Золотом, сріблом, перлами, хоч як гарно блистять вони, можемо гордити, ногами топтати, як сміття викинути, а душа твоя стоїть вища, вона того всього не потребує.

Що більше, навіть те тіло, що до часу становить для тебе важну складову частину, можеш ненавидіти, в скрепах держати, умертвляти, можеш радуватися, коли воно старіється, розкладається. Душа твоя царицею в ньому. Сміло держить вона скиптр в палаті; сміло держить його в своїх руках, бо має в собі вищу, шляхотнішу, чистішу силу, вона правдива володарка. Тіло призначене на знищення, воно відзивається до хробів: "Ви мої брати...", воно з пороху взяте й у порох обернеться.

О, яка ж ти висока, яка ж ти гідна та шляхотна душе!

Ти провадиш мене в вищий світ, ти потягаєш мене до самого Бога, що є єдиним, несотвореним, найвеличнішим Духом!

Так, милий друже! В тобі живе ось та безсмертна душа! Зо смертю не кінчиться її щастя. Ти носиш в собі частину вічности, а гріб, до якого зложать колись твоє тіло, не помістить у своїх вузьких межах твоєї душі.

О безсмертна душе! Тебе не можна навіть порівняти з тим металем, що ржавіє та в порох розлітається, ані з ніяким іншим дочасним добром! Колиб можна уставити тебе на одну терезку ваги, а на другу цілу землю, то земля показалася б нічим супроти важкої дорогоцінности однієї душі.

Друже! Чи розумієш тепер, чому то кривавий піт, сльози і Кров виливав з Себе Богочоловік? Чи розумієш, чому Він в Вифлеємі родився, в Назареті трудився, в Гетсиманії смутився, а на Голгофті смерть потерпів? Чи оцінюєш належно хрест, Церкву, св. Тайни, труд Апостолів та всі зусилля Божі, щоб тобі найбіднішому, а одначе так багатому, дати поміч?

Так, тобі це ясно тепер! Тобі стають зрозумілі також ті зусилля пекла, що ворогують проти тебе! Так розумій все краще і краще себе самого, не замикай очей на той неспо-

кій, на той напір всієї істоти, на ту безмежну жажду серця за щастям, на той вгасний вогонь твого почування до безмежнього й вічного добра!

Свята це правда, що Ти сотворив мене, Боже, для Себе й тому неспокійне серце моє, поки не спочине в Тобі!

О друже! Пізнавай завчасу вартість своєї душі! Пізнавай її завчасу, заки світ успіє вложити тобі в серці різні упередження, заки осліпить твоє око світовим блеском. Пізнавай душу свою завчасу, щоб ти вже тепер міг трудитися дя неї і не відкадав того святого обовязку на пізніше. Навпаки, коли на неї не звертатимеш уваги, то не піднесеш її вартости, долю свою виставиш на непевність та скоротиш цей речинець, що його призначив тобі Бог на приготування до вічности!

ЧИ БЕЗ РЕЛІГІЇ МОЖНА ЖИТИ ЧЕСНО.

Релігія й віра в Бога непотрібна в життю, кажуть безбожники. Можна й без рілігії жити чесно та сповняти добре свої обовязки.

Чи без релігії можна жити чесно? То значить те саме, що будувати дім без підвалин. Впрочім можна ту чесність ріжно розуміти. Анархіст і комуніст уважає, що він поступає чесно, як палить церкви, мордує людей, що не хотять іти за ним, забирає чуже добро. Навіть комуністи визнають і нагороджують тих, що вбили найбільше "буржуїв." Отже вони приймають морд за чесноту. Але чи наш розум годиться з тим? Чи ми хотіли б бути такими "чесними"?

На католицькім конґресі в Еспанії говорив колись так один чоловік:

Якщо є такі, що говорять, що нема Бога, що не потреба релігії, тоді скажуть урядники: нема справедливости. Злодій скаже: нема гріха, можна красти. Роспустник скаже: нема ніякої моралі. Горожанин держави скаже: нема ніякої власти, ані закона.

За такою наукою мусять піти убійства, крадіжи, рабунки та всілякі злочини.

Французький письменник Вольтер, що все життя висмівав релігію, сидів раз при столі з двома товаришами. Вони почали кепкувати собі з релігії. Але Вольтер, хотяй був однакової думки з ними, перервав їм кажучи: Заждіть, аж моя служба відійде, бо коли вони почують, що нема Бога, то готові мене в ночі зарізати.

Наполеон сказав: Якби не було релігії, люди мордували б себе за гарну жінку, за одну грушку.

На світі є потрібний лад, а він неможливий є без Бога й без релігії. Маємо досить прикладів, який то лад є там де кричать: Нема Бога! Релігія непотрібна!

СПОВІДЬ ЗОВСІМ НЕ ТЯЖКА!

Брате! Які солодкі ті овочі, що їх дає тобі свята Тайна Покаяння, і як легко можеш їх зірвати!

Не хочеш вірити? А все таки мусиш погодитися з цим, коли розважиш, хто ти властиво такий, а хто—Господь Бог; коли роздумаєш, яку кару ти собі заслужив через те, що від Небесного свого Отця відвернувсь; коли застановившся накінець над тим, що міг би був зробити з тобою ображений Бог, а не зробив. Подумай, як то нераз тобі тяжко приходиться простити деяким людям, і з ними щиро поєднатися. А Господь Бог кожної хвилі готов щиро простити тобі та й до батьківського Серця свого з любов'ю пригорнути.

Скажи: Чи в світських судах задоволяються тим, що злочинець признається щиро до провини й за неї жалує?

Ні! Трибунали цього світу сіють страх, відбирають виновникам честь, грозять їм муками, кайданами, в'язницею, голодом, присуджують їм тяжку кару, а накінець позбавляють їх дочасного життя.

А тепер поглянь на трибунал святої Сповіди. Чи може хто силоміць тягне тебе туди? Чи бачиш там суворе обличчя якогось страшного судді? Ні. Все тут відбувається в якнайбільшому секреті, все по-доброму, лагідно, ласкаво, милосердно. Нема ні сліду якихось терпких докорів, нема ні в'язниці, ні тортури, ні присуду смерти. Ніхто тобі тут ні чести, ні слави доброї не відбирає. Навпаки: від сповідальниці відходиш оправданий, очищений, ушляхотнений, обдарований правдивою честю, та й Божою приязню. Сам ти себе добровільно оскаржував, і сам був одиноким свідком.

О, який безмежно корисний є той суд святої Сповіди!

Приходиш туди в своїй власній справі. Божий слуга терпеливо переслухує тебе, й на підставі твоїх власних зізнань рішає про твою справу. Туди не вмішується ні гидке очорнення, ні гірка ненависть. Сам ти подаєш і якість і число своїх гріхів, і обставини їх, так як знаєш, і як річ у дійсності була, і священик вірить тобі на слово, й приймає те все до відома. Тут не може ніхто нічого ані переборщити, ні перекрутити, ні пофальшувати, бо само-

му тобі дають тут повну віру. Маєш до діла тільки з суддею.

А суддя щироприхильний до тебе вже від першої хвилі. І та прихильність його росте в міру того, як ти з більшим і більшим довір'ям розкриваєш перед ним свою душевну нужду. Справедливість його зовсім не сувора, а пагідна.

Він же слуга та й заступник Того милосердного Спасителя, що надломаної тростинки жалує переламати до кінця, і гнота, що мліє та куриться ще, не хоче притоптати. Він доложить усяких зусиль, щоб тебе з пониження твого піднести, щоб іскорку Божої любови в твоєму серці розпалити.

Бо й сам він людина, та знає людські немочі. А післанництво його: за прикладом Ісуса Христа вишукувати тих, що заблудили, і рятувати тих, що погибають.

Правда, той суддя, що в сповідальниці, має слухати вічної правди, цебто справедливого Бога; а все таки, коли станеш перед ним із отвертим серцем і щирим жалем, то він буде вирозумілий, і помилує тебе, видаючи на тебе ласкавий присуд життя, а не смерти.

О, як то нераз тяжко віднайти втрачену ласку у могучих цього світу! Скільки до треба нераз напроситися, скільки понижень приняти! І як багато доказів вимагають від нас, поки повірять, що ми вже вірні, або що змінили свої погляди!

А тут у святій Сповіді вистарчить тільки приступити до Божого слуги, та потиху, в якнайбільшім секреті признатись хоч би й до найтяжчих провин, щоб одержати повне, досконале прощення.

Подумай: коли б Господь Бог жадав від тебе довголітнього посту, або домагався паломництва аж на другий кінець землі; коли б за ціну прощення гріхів хотів від тебе якої жертви: наприклад твого майна, твого здоров'я, твого життя, то все те мусів би ти Йому віддати, щоб віднайти конче потрібну ласку найвищого Царя неба й землі.

А тим часом у сповіді вистарчить просте визнання гріхів, і добровільне упокорення. О, Боже! Який же Ти добрий та ласкавий! Ти так дуже облегчив нам те, що по справедливості могло бути безмежно трудне та тяжке.

А що ж казати про сповідь тоді, як не згадаємо про вічну кару в пеклі, що її ми собі може нераз гріхами своїми заслужили?...

Там, у тій огненній пропасті вічний сором, вічний докір, вічна мука, а в сповіді,—коротке пониження, хвилеве упокорення, невеличкий труд, а потім: відпущення гріхів, поєднання з Богом, потіха, радість і мир святий у душі.

Отже скажи: що легше,—чи сповідь, чи невгасимий пекельний вогонь?!

Якби так хата твоя нагло стала у полум'ї, а ти міг би її без великих труднощів рятувати, маючи доволі води під руками,—то спитаю тебе: чи не схотів би ти завдати собі трохи труду, щоб це зробити?

А ось саме святою Сповіддю можеш погасити собі вічне полум'я пекла, що тобі, може бути, загрожує.

Припустім, що ти маєш кілька мільйонів довгу, і ніяким чином сплатити його не можеш. Аж тут приходить до тебе віритель і каже: "дай мені того одного доляра, що його маєш тепер у руках,— то вирівняєш усю належитість."

Скажи: чи не був би це для тебе надзвичайно легкий спосіб позбутися страшних довгів?

Отже так само святою Сповіддю заспокоюєш свого небесного Вірителя, що йому ти винен безмежно великий довг.

Візьмім, що ти серед глухого лісу, ще й у глибокому ярі стрінув страшного лева; нема тобі ні куди втікати, ні зброї відповідної нема, щоб рятуватися. Голодний лев уже готов на тебе накинутись

Нехай буде, що ти одним рухом своєї руки міг би того хижого звіра обласкавити! Скажи: чи ти був би заліниві, щоб той рух рукою зробити? Чи не вважав би ти, що той спосіб дуже легкий, та дуже для тебе пожаданий?

А в сповіді діється щось зовсім подібне. За тяжкі, смертельні гріхи, може бути, грозить тобі страшна кара справедливого Бога. Та кара, може бути, вже от-от готова на тебе впасти мов грім із ясного неба. І власне оту страшну кару тобі так легко, так невимовно легко від себе відкинути: вистарчить лиш маленького труду, щоб до святої Сповіди приступити.

Візьмім іще один приклад: припустім, що ти смертельно хорий. Тебе питають: "Чи хочеш бути здоров? Якщо хочеш, то скажи лиш одно слово,—так,—а здоров'я твоє вернеться в одній хвилині." Скажи брате, чи ти лінувався б сказати те слово "так"? Чи не радів би ти всім серцем, що маєш такий легкий і такий пожаданий спосіб?

А тимчасом душа твоя може від давно вже лежить тяжко хора, нездужає. І Христос нахиляється над тобою та ласкаво питає: "Чи хочеш бути здоров?" Скажи! Чи будеж лінуватися, щоб Йому щиро, отверто сказати: "так"? Чи не схочеш піти до святої Сповіди, щоб там почути Йо-

го ласкаві слова: "Встань, дитино, і нехай здоров'я вернеться до твоєї душі!"

О, яка ж би то була страшна втрата, якби ти відкинув від себе такий легкий лік, і для свого власного добра не схотів зробити такої маленької даібниці!

Хоч би у сповіді були й не знати які великі труднощі, хоч би сповідь і дуже гірка була, то ми повинні б за неї дякувати Господу Богу безперестанку. Ми повинні б тішитись і сердечно радіти, що Ісус, Небесний Лікар наших душ, приписав нам лік, вправді гіркий, але зате цілковито певний і непомильно цілющий.

Скажи брате, чи є хтось такий на світі, що радо своєму ворогові прощає, хоч ворог зовсім того прощення не хоче, та й просить його? Чи знаєш когось такого, що охоче прощає навіть тоді, коли добре знає, що ворог найменшої охоти не має провину свою направити й уже більш не ображати його?

Перша річ, що її люди вимагають від свого ворога, то те, щоб він признався до вини, та й просив вибачення.

Так само в Сповіді святій очікує тебе Христос, щоб ти Йому гріхи свої покірно визнав, і за них прощення сердечно благав.

Сповідь, то дійсно цілющий лік, для хорої людської душі. Лік приладжений з невинної Крови самого Сина Божого.

Лік той загальний, помагає на всяку недугу грішної душі, відповідає всякому вікові, станові, та й усякому настроєві душі.

Лік той зовсім простий, невишуканий, кождому дуже легко доступний. Принеси тільки в серці щиро покаянні, отверто себе з провин твоїх оскарж, а проказа твоєї душі в одній хвилині щезне, і сліду ніякого з неї на душі в тебе не останеться.

Так, сповідь то лік, поданий Божою ласкавістю; той лік нічого тебе не коштує; він уже прилагоджений, він завжди готовий; він спливає з кривавих Христових ран. Бери його та обмий ним свої смертельні рани. Чи не можеш мати його, коли тільки захочеш? Подумай лиш: скільки в світі Христових священиків, стільки саме є лікарів для людських душ. Ті лікарі готові тебе прийняти кожної хвилі, з отвертими раменами, тільки піди до них. Вони навіть самі дуже радо до тебе прийдуть, якщо їх тільки покличеш. Вони все зроблять, вони мусять усе зробити з самопожертвованням та без ніякого матеріяльного зиску,

а лиш отак з любови до Христа, та ради вічної нагороди в небі. Вони однаково доступні для вбогих і багатих, для вчених і неграмотних, для високодостойних і для тих, що живуть у пониженні та в погорді у всіх. Від тих лікарів Христових усі мають право домагатись негайної помочі.

Чим же зможеш оправдати себе, дорогий друже, коли лінуєшся до святої Сповіди йти?

О не обдурюй себе! В дійсності лиш одна річ здержує тебе від сповіди, і ту святу Христову Тайну робить тобі нелюбою. А та річ називається: страх перед поправою, і страх перед основною зміною життя!

Тож молися, брате! Молися щиро-сердечно, та й Матір Божу проси, щоб тобі допомогла той страх погубний перемогти, й усунути ту останню перешкоду, що тебе від святої Сповіди покищо здержує.

пані А. Максимюк

МОРАЛЬ І ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ

Молодь—надія нації. Бо яка молодь, такі будуть колись родини, а з родин складається нація. Тим то державні мужі, а також провідники ріжних партій, що хочуть забезпечити перемогу своїм ідеям, всіма силами намагаються перетягнути молодь на свій бік. На жаль, дуже часто вони не керуються в цім далі жадними Божими законами, і закидають погубні свої сіті на недосвідчені молодечі душі.

пані А. Максимюк

Щоб дітей перед тими сітями забезпечити, треба їм дати добре виховання. А виховання те конче мусить опертися на моралі, цебто на святих Божих законах і заповідях.

Велику відповідальність у цій справі мають, розуміється, родичі. Закладаючи родинне огнище, вони беруть на себе великий та святий обов'язок виховати по-християнськи ті діточки, що ними ласкавий Бог зволить їх обдарити.

Добре, християнське виховання повинно розпочатись уже від са-

мого дитинства вдома. Так: уже на руках у рідної маии, на колінах у батька рідного дитина повинна почути першу науку про Господа Бога, про Спасителя й Пресвяту Його Матір, про ангелів, про небо, про безсмертну душу, та праведний Божий закон, що його конче треба вірно держатися, щоб до Царства Божого ввійти.

На виховання дітей дуже великий вплив мають не так слова, як радніш діла й живий приклад батька та матері. Добрі християнські практики й звичаї, що їх дитина бачить у себе вдома, дуже глибоко врізується в її молоду пам'ять, і їх вона до самої смерти не забуде.

Навіть коли дитина та пізніш зійде на манівці, коли опиниться на широкій дорозі гріха, то може спомини з невинного дитинства та побожної молодости прокинуть колись у її душі та й поможуть їм навернутися.

Треба також конче подбати, щоб дитину, якщо можливо, дати до своєї рідної, української католицької школи. Там дитина не тільки не стратить того доброго духа, що його вдома набралася, але ще скріпить його на все своє життя. Там навчиться вона цінити й любити все, що нам повинно бути святе та дороге, цебто правдиву Христову віру, свій святий прадідівський обряд, рідну українську мову та дорогу нашу батьківщину.

Якщо подбаємо про виховання своїх дітей, годі зможемо сказати собі в душі, що ми докинули свою цеглину до будови великого та духом сильного українського народу.

Зрештою пам'ятаймо, що добре вихована дитина, це для батька-матері найкраща та найяснійша перла, що колись буде прикрашувати їх корону в Божій вічності. Дай Господи, щоб якнайбільш батьків та матерів заслужили собі дорогоцінну нагороду за добре, християнське виховання своїх діточок!

** ** **

Пані А. Максимюк, це свідома українка катличка та велика апостолка доброї української преси! Постійно сама читає **Голос Спасителя** та старається, щоб і другі його читали та користали з його гарної науки. Досі вона придбала вже 48 нових передплатників для Голосу Спасителя. Дай Боже, щоб між нашим українським народом були тисячі таких добрих апостолок доброї преси! Хто піде її слідом? Ану хто її "збіпує"?!

Просіть, а дасться вам; шукайте, а знайдете; стукайте, а відчиниться вам; бо кожний, хто просить, одержує; а хто шукає, знаходить і хто стукає, тому відчинять. (Матей, 7, 7-8).

КОЛИ ЧОГО НЕ ЗНАЄТЕ, СПИТАЙТЕ В ТИХ, ЩО ЗНАЮТЬ!

Питання: Що відповісти байбельникові, коли він, вдаючи мудрого, насміхається з наших святих богослужень, і каже: "Де то в Біблії написано, що священики мають "бігати" довкола вівтаря з кадильницею в руках, і клубами диму обкурювати цілу церкву?"

Відповідь: Уживаючи в своїх богослуженнях кадила, Свята Церква опирається власне на Біблії. В старозавітній Святині єрусалимській стояв колись спеціяльний вівтар кадильний. Вівтар той,— як каже святий Апостол Павло в своєму листі до жидів, —стояв "посередині, і з усіх боків був окутий золотом." На ньому була посудина з огненним жаром, і жидівський священик насипав туди по пригорщі запашного кадила щодня вранці і ввечері. І, коли в Божій Святині курився кадильний дим, побожний ізраїльський люд проказував слова псалма Давидового: "Хай підіймається молитва моя, як запашне кадило перед Тобою, Господи!"

Христовий Євангелист Лука оповідає, що колись святий Захарія отак кадило на тім золотім вівтарі в офіру Богові приносив. І саме тоді з'явився йому Архангел Гавриїл, і сказав: "Не бійся, Захаріє, бо вислухана стала молитва твоя. Ото жена твоя Єлисавета породить тобі сина, і ти даси йому ім'я Іван."

З того, що досі сказано, ясно виходить, що звичай приносити в часі богослужень кадило на славу Божу, ні трохи не смішний або негідний. Він опирається на виразних словах Святої Біблії.

Одначе впертому байбельникові остається ще один викрут. Він може ще сказати так: воно правда, що в Старім Завіті жидівські священики приносили Богові кадило. Але ж ми вже тепер не в Старім, а Новім живемо Старий Завіт уже, слава Богу, давно скінчився, а Ісус Христос нам Завіт Новий установив. Де ж отже в Біблії Нового Завіту написано, що треба в часі богослужень кадило на славу Божу курити?

На такий "премудрий" закид аж проситься на язик оця простенька відповідь: "В Євангелії святого Матея (а це ж Біблія Нового Завіту!) стоїть написано, що три мудреці з далекого Сходу прийшли до Вифлеєму, щоб так поклін і честь віддати маленькому Ісусові. І не прийшли вони голіруч, а дари дорогоцінні з собою принесли: **золото, кадило, миро.**

Чуеш, біблійнику? Чуеш?! Мудреці принесли кадило запашне маленькому Ісусові! І Біблія Нового Завіту не каже, що вони зро-

били щось зле, смішне, невідповідне. Їх дарунок напевно добрий був, гарний був. Дарунок той напевно приємний був Божому Синові.

Отже слухай "велемудрий" байбельнику: Той сам Ісус, що тоді в Вифлеємі був, тепер у наших святих церквах перебуває. Кожний раз як ми на богослуження в церкві збираємось, Він напевно між нами є, правдивий Бог, і правдивий Чоловік. І знаючи це, ми Йому славу та честь віддаємо, як лиш уміємо та й можемо: і богослуження співаємо, і світло світимо, і в дзвони дзвонимо, і поклін низенький приносимо, і запашне кадило кругом Його святого вівтаря куримо. Так,—і кадило запашне куримо! І ми віримо, що той дар, що свята Церква Йому на знак найглибшої пошани приносить, напевно милий і приємний перед Його Пресвятим Лицем, як милий і приємний був дар трьох Мудреців.

о. Гр. Шишкович, ЧНІ.

ЯСНА ХВИЛЯ

Дорога життя кождого ревного священика, є вузька й терниста. Вона є вузька, бо це дорога самозречення й жертви,— вона терниста, бо це дорога хрестна.

Однак бувають також і ясні хвилі в житті борця Христового, хвилі, що винагороджують його за всі минувші злидні.

Думаю, що не помилюся, коли скажу, що ясною хвилею в житті всеч. о. А. Роборецького, пароха з Західного Торонта, був світлий ювілей з нагоди тридцятлітної річниці оснування парохії св. свящ. Йосафата.

Цей ревний священик використовує кожду нагоду, щоби оживляти свою парохію, піднести її повагу серед других канадійських народів.

В послідній часі мав послужити йому до тої ціли вище згаданий ювілей.

Ювілей попередила вісімдневна місія під моїм проводом, а стисло ювілейні торжества були широко закроєні.

Була обава, що задля причин незалежних від доброї волі, багата святочна програма моглаб не вдатися принаймні в деяких точках. Мені наприклад насувалися поважні сумніви, щодо успіху місії. Це знана річ, що по великих містах панує в нинішних часах велика релігійна обоятність. Крім того нарід горячково працює по ріжних воєнних заведеннях.

Однак ці побоювання не справдилися. Нарід дуже гарно приходив на місійні відправи, на спільні проповіди та на станові конференції, а вже найревнішими були діти. Той малий нарід так привязався до місії, що пращав місіонаря голосним риданням

і рісними сльозами.

Кульмінаційною точкою ювілейних торжеств була Архиєрейська Служба Божа, котру відправили Їх Ексцеленція Кир Василій Ладика, Екзарх українців католиків у Канаді.

Було в пляні, щоб Архиєрея впровадити до церкви торжественним процесійним обходом улицями міста.

Якраз цей обхід мене дуже не покоїв.

Якби так мати всіх людий перед собою, щоби їх повчити, як вони мають заховуватися, а особливо, щоби вони на час зявилися, то обхід невелика морока. Тимчасом можна було сподіватися богато сторонських людей, а на точність була таки дуже слаба надія.

Однак і тут мої побоювання були даремні. Бо все пішло після програми, а вулицями міста Торонта, тої столиці всяких лівих елементів, розвинувся прекрасно зорганізований похід, що під тактом музичної банди зо школи Христіянських Братів, провадив Архиєрея до дому Божого на Безкровну Жертву.

Це очевидно не було після смаку ріжних лівих, але добрим і їх провідникові отцеві Роборецькому очі сіяли радістю.

По Архиєрейській Службі Божій відбувся спільний обід в церковній домівці. Смаку й значення додавали тому обідові концерт любих діточок з Рідної Школи, а також і ріжні бесіди. Між іншими промовляв і мейор міста. Один вислав того симпатичного промовця припав мені до серця особлившим способом. "Українці!" сказав він—, коли ви не постараєтеся, щоби Ваші діти були виховані в христіянськім дусі після науки Вашої Церкви, —то Ви зникнете в чуженицькім морі"

Ряд бесід закінчили Їх Ексцеленція Кир Василій своїм батьківським, теплим словом.

Ювілейні торжества були завершені вдатною святочною академією в Колюмбус Галі. Простора сцена тої галі перемінилася на квітучий й співучий гай, а квітками й пташками-співаками були українські дівчата в народних строях. Вони своїми співами й українськими танками електризували всіх, а особливо чужинців, що були приявні на академії. Я завважав, що в міру того, як наші танцюристи виконували свої козацькі присюди, чужинців щось підносило з крісел, подив і захват не дозволяв їм спокійно сидіти.

Цілий ювілей викликав багато шуму в Торонті. Треба було ангельської терпеливости, щоби відповідати на безчисленні телєфонічні запити в справі ювілею. Появилися також по часописах знимки з Архиєрейської Служби Божої, з відповідними поясненнями.

Я відїхав з Торонта з вдоволенням у серці і з радістю, що ба-

чив щось будуючого й гарного. Я сказав собі також: Ось ясна хвиля в житті о. Роборецького, ясна хвиля, що винагородить його за неодну прикрість в попереднім житті й додасть охоти й силу до дальших подвигів.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 22. вересня, ц.р. в Бельґії на полі боїв поляг геройською смертю старшина **Василь Федун.** Покійний, це син Михаїла й Магдалини Библів, членів основників церкви Покрова Пресв. Богородиці в Гвайтсенд, Саск. Родився 20. грудня, 1920 р. в Спрінґсайд, Саск. У грудні, 1942 р. охотником вступив до війська, а в червні, 1943 р. відїхав уже за море. Двох других рідних його братів: Петро й Микола також охотниками вступили до війська, з котрих Микола за морем.

бл. п. Василь Федун

** **

Дня 24. вересня, ц.р. помер у шпиталі в Англії **Михайло Федун,** наслідком тяжких ран, що їх дістав на полі боїв у Франції біля Каен в липні ц.р. Покійний, це братанич бл. п. Василя Федуна, і син Григорія й Анастасії Библів, членів основників церкви Покрова Пресв. Богородиці в Гвайтсенд, Саск. Родився 12. вересня 1918 р. в Спрінґсайд, Саск. В 1941 р. охотником вступив до війська, а 1942 р. відїхав за море.

Обидва покійні визначалися гарними чеснотами: любили українську католицьку Церкву та своїх батьків, до яких тиждень перед смертю бл. п. Василь написав іще останнього листа, в якім пише, що знаходиться на самім переді фронту в дуже небезпечнім місці.

В неділю 15. жовтня ц.р. на свято Покрови Пресв. Богородиці, храмовий празник парохії, після празничних відправ, в церкві в Гвайтсенд, Саск., о. Роман Хомяк, ЧНІ., за обидвох поляглих, при великім здвизі народу, відправив панахиду й сказав принагідне слово. ВІЧНА ЇМ ПАМЯТЬ!

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

XIII-ий З'їзд БУК-а Саскачеванської Секції відбувся в Саскатуні в днях 7, 8 і 9-го жовтня під кличем: Для Української Молоді! Практичною програмою цего з'їзду була справа будови Нового Виховного Інституту о. Маркіяна Шашкевича в Саскатуні. Осередною точкою цего з'їзду була збірка на будову цего Інституту. Одно-годинна пориваюча промова о. Йосифа Корби, ЧНІ., професора Колеґії оо. Редемптористів у Роблині, Ман., мала епохальне значення для будучности цего нового Інституту. Присутні глибоко переняті важністю діла, захоплені пламенним словом бесідника приймили зазив до збірки з небувалим одушевленням. Збірка на будову нового українського Виховного Інституту в Саскатуні принесла $5,300.00.

Парох української католицької церкви в Вилксбері, Пенсилвенії —о. Іван Кутський, помер на серцеву недугу в неділю, 8-го жовтня в шпиталі після тритижневої недуги. о. Іван Кутський народився в сільській сімї в Сторонибабах, повіт Золочів, Західня Україна в 1885 році, покінчив Академічну ґімназію у Львові в 1906 році, теольоґічні студії у Львові в 1911 році, а до Америки прибув 1913 року. Був на кількох парохіях, між ін. в Бервику та МекКізракс. Працював ревно на релігійному полі й був совітником при Епископі Константині. В.Й.П.

Подають з Риму, що базиліка й монастир в Лізіе у Франції, де жила св. Тереса від Дитятка Ісуса, лишився неушкоджений.

219 італійських місіонарів, що були в Індії інтерновані, можуть вертатись до апостольської праці.

Католицька преса в Римі запротестувала проти самосуду народу над Донатом Каррета, директором одної вязниці в Римі, та Петром Карузо, начальником римської поліції, що симпатизували з німцями.

Фл. Лефтенант Джеймс Ґудвин навернувся до кат. віри, коли бачив, як 65 католицьких летунів приймало св. Причастя перед відїздом до Німеччини.

Між кількома католицькими фільмами, що їх випродукували в Голівуд, має бути Життя Бл. Кабріні.

Преосв. Ришард Кушінґ, що від 1939 р. був помічником кард. О'Коннеля в Бостонській Архідеецезії, зістав іменований архиепископом Бостону 28-го вересня ц.р. Дня 8-го листопада має бути його інтронізація в катедрі св. Хреста в Бостоні.

Пр. МекҐрат, промовляючи в Кірклянд Лейк, Онт., дня 6. жовтня сказав, що положення в Китаю далеко гірше, як було коли-

небудь передтим. Уряд Чан-Кайшека має боротися не тільки з Японією, але також з комуністами та всякими зрадниками в самім Китаю.

Дня 3 жовтня помер в Ню Йорку Альфред І. Смит, демократичний кандидат на президента 1928 р., який був 4 рази губернатором Ню Йорку. Відзначався глибокою вірою та горячим привязанням до католицької Церкви. Похорон відбувся в катедрі св. Петрика в Ню Йорку. Перед смертю дістав особливше благословенство Папи Пія XII.

Провідник ліберальної партії в Онтеріо Никсон повідомив премієра Дрю, що ліберали не будуть більше помагати консерватам. Ліберали виступили проти Дрю тому, що він сказав, що хоче мати Ів. Брекена премієром Канади, і за його політику проти запомоги родинам. Також і Гепбурн з'явився на овиді, щоби розпочати боротьбу з провідником консерватів полк. Дрю.

Преса в Англії, яка з розсудком трактує польську справу каже, що нічого не зможе заспокоїти апетиту Росії так в Польщі, як і в Европі взагалі. В самій Польщі вибухла кривава боротьба між прихильниками Росії, й тими, що є за урядом в Льондоні.

Дня 21 вересня 1944, вечером помер в шпиталі св. Йосифа в Винипеґ, славний на весь світ музик, композитор і дириґент бл. п. др. Александер Кошиць. Покійний мав 69 років. Походив з села Ромашки, біля Київа на Великій Україні. По проголошенні Української Національної Республики, бл. п. Кошиць заложив український національний хор, з котрим відбув концертову поїздку по цілім світі. З сим хором загостив був також в грудні 1923 р. до Винипеґ. По концертовій поїздці бл. п. Кошиць поселився був на стало в Ню Йорку, Зл. Держави й став американським горожанином. Крім жени Татіяни, котра була присутна при смерти бл. п. Кошиця, на Великій Україні живуть ще брат покійного, Теодор і сестра, Дорія. Похоронено бл. п. Кошиця дня 27-го вересня, на одному з винипеґських цвинтарів.

З НАШИХ МІСІЙ

Наш місіонар о. Вол. Краєвський, ЧНІ., проповідує тепер цілий ряд місій у Зл. Дер. П. Америки. Подаємо уривок з одного його листа:

"Дуже гарно відбулася місія у Бриджпорт, Па. Кождого дня рано й вечером люде заповняли церкву Верховних Апостолів Петра й Павла, щоби слухати слово Боже та молитися за синів у війні.

В суботу перед закінчсннням місії, сотки людей з горіючими свічками в руках вінком окружили церкву, а шкільна дітвора, Марійська Дружина йшла в процесії. На переді процесійний хрест

і вівтарні хлопці, а за ними повівали прапори американський і церковний, що їх несли вояки, що були на відпустці. На кінці священик з Найсвятішими Тайнами; місійний хрест, що його несли юнаки, кінчив процесію. Понеслася грімка пісня з соток грудей: "З нами Бог", а сльози радости поплили з очей побожних людей. Коліна до землі гнулись перед Богом-Христом за заслоною Євхаристійного Хліба.

Під місійним хрестом проповідь—віднова вірности Ісусові, і спалення моргеджу. Це перша місія в церкві, що обтряслася цілковито з довгів.

Піснею: "Слава во вишних Богу..." закінчено торжество в 10. год. вночі.

В неділю 15-го жовтня закінчення місії,—"День Молитви" за синів, що в збройних силах. Всі учасники місії приступають до св. Причастя на ту інтенцію!

15-го жовтня вечером я зачав місію в Франкфорт, Па., з нагоди 30-ліття існування парафії. Місія гарно йде, хто вільний від роботи, приходить"...

СВИНКА В ГОСТЯХ

Пан Цап-Цапович та пані Цапиха з роду Козульських справляли раз гучну гостину для своїх приятелів та знайомих. Запрошених було дуже багато: зійшлися і ягнятка, і кізлятка, і телятка. Не забракло теж і песиків, і котиків, і кріликів. Як бачите, були там самі найпорядніші гості, саме найкраще товариство.

Аж тут овечка шепче на вухо своїй подрузі кізоньці:

—Поглянь-но ти,—що це за звірятко таке, так чепурно прибране, та й таке миле та чемне? Мені щось здається, що це мабуть свинка, але я не зовсім певна.

—Ей, де ж там!— каже кізонька,—то напевно якесь заморське звірятко. Може малпочка. Чи не бачиш, яку сорокату сукню вдягнула на себе, і яку велику стрічку почепила на шиї? А дивись, скільки на ній усіляких блискучих цяцьок та прикрас... Аж за очі беруть. Так і видно, що це якась заграничка гостя. Я майже певна, що це не що інше, а малпочка. Бо й скажи: де ж би свинка відважилась лізти між таких порядних, таких чесних та дібраних гостей, як ми тут?

Хотіла кізонька ще далі овечку переконувати, аж тут між гостями хтось виразно захрунькав: хрунь, хрунь. Усі присутні переглянулись значливо між собою, але держали себе далі поважно, вдаючи, що нібито нічогісінько не завважили.

Аж от овечка знов кізоньці на вухо шепоче:

—Чуєш,—хрунькає!—А я тобі кажу, що це не є ніяка малпочка, а проста, звичайна свинка!

—Будь же тихо!— нетерпляче відповіла їй кізонька:— я вже не одного такого бачила, що не є свинкою, а хрунькає! Чи думаеш, що конче треба бути свинкою, щоб хрунькати?— Роби так, як другі: хоч би ти навіть пізнала свинку, то будь для неї чемна та делікатна, бо йнакше можеш образити панство Цаповичів. Не забувай, що ми в їхньому домі, а те звірятко, так само, як і ми, тепер у них у гостях. Для гостей треба бути завжди чемним та ввічливим.

Так то розважна кізонька премудро навчала свою подругу овечку. Гості ж тим часом весело бавились на подвір'ї та в городі. Переганялися, співали, ловили одні одних. Повно було гомону й шумної радости. Потім пані Цапиха попросила всіх до столу.

Ах, чого там не було на тім столі! Було все, чого лиш душа забажала. Передовсім звертала на себе увагу розкішна городина: тут на тарілці капустяний листок, там жменя конюшини, тут грубий, соковитий буряк, а там далі свіжі вербові галузки та запашна горішина.— Але ж бо й м'яса там не бракувало! Було, нівроку, до вибору: що хто любить. Від повних полумисків аж стіл угинався. Товариство з веселим гомоном засіло за стіл. Але, заледве мали вони час поглянути оком на страви, як сталася річ нечувана, страшна: те, ніби то заморське звірятко, сперлося передніми ніжками на стіл, і тоді вже всі могли бачити, що ті ніжки були порепані, брудні, закінчені звичайними ратичками. А з-поміж стрічок та блискучих прикрас висунулось довге свиняче рило. І рило те, не чекаючи ніякої принуки, притягнуло до себе найбільший полумисок зо стравою, та стало голосно цьмакати та розпацькувати страву на всі боки. А як уже доволі підїло собі, то перевернуло порожній полумисок до гори дном,— так, що решта юшки потекла по чистенькому убрусі.

Гості переглянулись між собою. Ніхто не зачинав їсти. Всі дивилися й чекали, що з того буде. А звірятко те, перевернувши полумисок, оперлося на стіл, та стало небавом сильно хропіти. Тоді вже ніхто з гостей ні трохи не сумнівавсь, що то була звичайна собі свинка.

Панство Цаповичі остовпіли, й не знали просто, що їм властиво робити з таким "любим та милим" гостем. Накінець пані Цапиха таки не втерпіла, й сказала:

—Любі гості! Будьте вибачні, й не гнівайтесь. Бачите тепер самі, яке то звірятко, зовсім непрошене, знайшлось у нашому товаристві. Це для нас дуже ясний доказ, що хто привик удома, наївшись, цебрички до гори дном вивертати, то той і в гостях не буде стидатися таке робити!

АНУ, — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці 3-ій обгортки)

1. Дві найголовніші ризи дияконські,— то **дальматика** та **орар.**

2. Ті два князі були: **Йосип із Ариматеї** та **Никодим.**

3. Святий Йосафат лежить тимчасово похований **у Відні, столиці Австрії,** в українській греко-католицькій церкві святої Варвари.

4. Усіх Вселенських Соборів у Христовій Церкві відбулося досі **двадцять.**

5. Славна Ватиканська Держава є, щодо своїх розмірів, надзвичайно мала: вона займає заледве **сто дев'ять акрів землі.** Але це цілковито вистарчає, щоб Христовому Намісникові забезпечити повну незалежність у виконуванні Його найвищого уряду. Маленька Ватиканська Держава ясно показує всім, що **Римський Папа не є нічий підданий на цім світі,**—Його безпосередній зверхник не є ніхто інший, як сам Господь Наш Ісус Христос.

6. Славну єрусалимську Святиню зруйнувала армія римського цісаря Веспазіяна, Року Божого **сімдесятого.**

7. Ті слова висказав Ісус у Великий Четвер, в Оливному Городі, коли вже зграя жидівських посіпаків мала на Нього накинутись, щоб Його арештувати. Бажаючи рятувати свого Учителя, Апостол Петро добув гострого меча й, замахнувшись ним, відрубав праве вухо Малхові, що був слугою жидівського архирея. Милосердний Ісус негайно доторкнувсь до рани того скаліченого жида, й чудесно оздоровив йому вухо. А до запальчивого свого Апостола сказав: **"Відложи меч свій там, де місце йому; бо хто мечем воює, той від меча й погибне."**

8. Господу Богу ніколи не могло бути **скучно,** бо ж Він ніколи не був сам: Він від віків перебував у Пресвятій Трійці, як **Отець, Син і Святий Дух.** Мав отже Господь Бог від віків прекрасне товариство: було отже з ким розмовляти, було кого любити, було з ким щастям безконечним ділитися...

А що Господь Бог із часом сотворив ангелів на небі, та людей на землі, то зробив Він це **не тому,** що Йому самому скучно було без них. Ні: Він у своїй безмежній доброті забажав сотворити їх, щоб також і вони могли небесним життям та щастям Його вічно радіти, насолоджуватись.

9. Господь Наш Ісус Христос вознісся на небо з **Оливної Гори в Єрусалимі.**

10. Найстарший манастир в Україні називається **Печерська Лавра.** Той славний манастир ще й досі стоїть у Києві над Дніпром.

11. Коли кажемо, що Ісус Христос в небі сидить **праворуч** Бога Отця, то цим хочемо сказати, що Йому, **яко Чоловікові,** нале-

житься по Бозі перше місце й найвища честь.

Коли якийсь цар засів до бенкету, то по **правій його руці** має право сісти тільки той, кому зараз після царя належиться найвища честь.

Ісус Христос, **яко Бог,** є власне той Найвищий Небесний Цар, разом із Отцем та Духом Святим; а **яко Чоловік** Він має найвищу честь і славу зараз по Бозі; або, як ми по-людському звикли казати: **"сидить по правій руці свого Отця,"** хоч добре знаємо, що Небесний Отець то чистий Дух, і ніякої руки в Нього нема.

12. В Христовій Церкві від найдавніших часів був звичай казати, що душа, позбавлена Божої ласки,— **мертва,** а та, що має Божу ласку,—**жива.** І от власне на Страшнім Суді будуть по правій руці стояти всі **живі,** цебто приятелі Божі, що в стані освятної ласки померли колись, а по лівій руці будуть стояти ті, що померли колись у тяжких гріхах. Вони, що правда, воскреснуть, але в дійсності будуть душею своєю **мертві,** не маючи Божої ласки.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Найсердечнішу подяку складаю Найсолодшому Серцю Ісуса Христа й Матері Божій Неустанної Помочі за знайдення одної важної річи, що я згубила, та многі інші вислухані молитви. Посилаю одного доляра на пресовий фонд Голосу Спасителя. Остаю з пошаною, — Дитина Марії, Марія Федор, Айтуна.

Найсердечнішу подяку складаю Пресолодкому Серцю Ісуса, Матері Божій Неустанної Помочі й св. Анні за вислухані молитви. Посилаю $1.00 на друкарську машину, щоб помогти скоріше виплатити. — Ю. Софранюк, Мавнтен Ровд.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Слава Ісусу Христу!— Дорогі Отці: Дякую за пересилку Голосу Спасителя. Люблю його читати й люблю повчаючі ставтті, що в нім знаходяться. Щиро поздоровляю, Н. В.

Слава Ісусу Христу!— Дорогі Отці Редемптористи: Посилаю скромну жертву на заплачення друкарської машини. Думаю, що читачі Голосу Спасителя розуміють і знають цю потребу. Ми всі знаємо, що друкарська машина то неначе та машинерія, що нею фармар на фармі робить. Ми знаємо, що преса то та сівачка, що сіє зерно Божої науки. Тому, що оо. місіонарі не можуть бути в кожній хаті, видають місіонар "Голос Спасителя," що зайде там, де навіть о. місіонар не може зайти. По можности будемо помагати своїми лептами заплатити друкарську машину. Ми це дуже добре знаємо, що отцям цеї машини зовсім не треба, але о неї отці постарались для нашого добра. За все Вам, дорогі Отці, щиро дякуємо й будемо просити Всевишнього й Преч. Діву Марію, Матір Неустанної Помочі, щоб благословили Ваш труд і позволили далі з успіхом працювати на Божу славу та добра українського народу. — І. Гриценко, Амстердам.

Слава ІсусуХристу!— Високопреподобні Отці Редемптористи:— Найсердечнішу подяку складаю Вам за Ваш релігійний часопис, місіонар "Голос Спасителя"! То є дійсно голос нашого Спасителя, що промовляє до людських сердець, загріває до любови, просвічує наш розум мудрістю Святої Євангелії. Дуже люблю читати Голос Спасителя, бо в нім знаходжу багато річей, що їх я ніколи ще не чув ні на місійних, ні парафіяльних проповідях. Дуже багато користаю зо сторінки **Ану чи Знаете?** Я зичу нашому українському народові, щоби цей Голос Спасителя найшовся в кожній українській хаті. Тоді зникліб роздори та всілякі секти! Боже благословення спочалоб на нашому народові, й він вкоротці діждавсяби свободи й волі. — Пересилаю малу лепту в сумі $5.00 на друкарську машину. Бажаю Вам, дорогі Отці, найкращого успіху. З пошаною, — П. Стечишин, Вруклин.

ВЖЕ ПОЯВИВСЯ НОВИЙ КНИЖКОВИЙ

-КАЛЄНДАР ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ-

НА 1945 РІК

Його зміст поважний і повчаючий. У нім знаходяться отсі статті й вірші: Містичне Христове Тіло; о. Б. Курилас, ЧНІ: Назустріч Гостеві. о. Ст. Семчук: Два Листи; о. Н. Копяківський, ЧНІ: Християнська Мати; о. М. Оленьчук: У Греко-католицьких Архієреїв Сходу; С. Вітишин: Іван Продав Жидові Буки; Д. Захарчук: У Ясну Ніч; о. Ст. Ковалів: Біблія у Католиків і у Протестантів; о. М. Перетятко, ЧНІ: Спомин; п-на А. Жук: Українська Католицька Учителько!; З Народньої Мудрости; о. Н. Кушнірик: "Дивлюсь, Читаю, та й Сумно Думаю"; Жіноче Товариство імени св. Ольги в Саскатуні; о. Ст. Шавель, ЧНІ.: Хто Нам Найбільше Шкодив?; о. П. Криворучка: Мир: Повоєнні Проблеми й Молодь; о. др. В. Кушнір: Пошана Бога й Його Закону Бракує Провідникам Народів; о. Д. Гаврилюк, ЧНІ: Важніші Події з Історії Церкви в Україні; о. М. О.: Важне Питання; В. Стангрет: Організація, Школа, Свідомість; Б. Л. Корчинський: Цвіт Народу; о. Ст. Бахталовський, ЧНІ: Наша Будучність, З Життя Американських Українців; о. Ст. Семчук: Добродійне Брацтво св. Покрови в Винипегу, Жіноже Товариство св. Ольги в Винипегу; о. Кан. П. Божик: Старий Плащ; Ів. Новосад: Дитячий Базар; о. Ст. Бахталовський: Лист до Наших Молодців і до їх Родичів, До Колегії в Роблині!; Богдан Лепкий: Оповідання Дяка.—Прикрашений многими й гарними ілюстраціями.—Календар Голосу Спасителя повинен найтися в хаті кожного свідомого українця. Ціна 40ц. Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

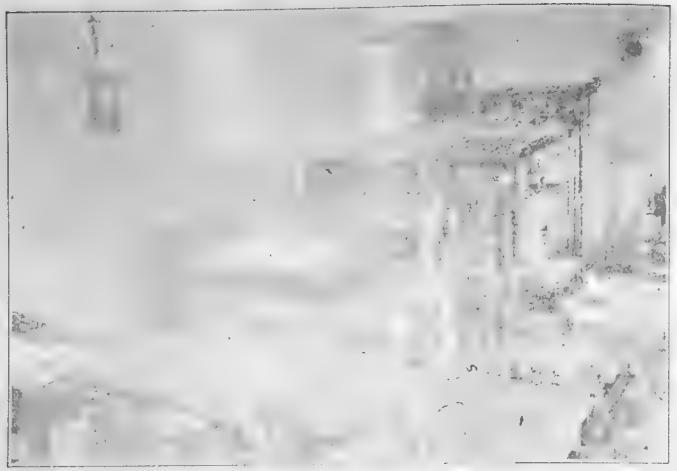

Наша нова [illegible] коштовної машини [illegible] ласкаві прислати нам свої [illegible] приймаємо всякі [illegible] присвятити

ГУРТОВИЙ СКЛАД

ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В ЦЕЛЬНІ МОБІ ПО КАТАЛЬОГ

WILLIAM GROSS & CO
[illegible] Main Street,
Winnipeg, Man.

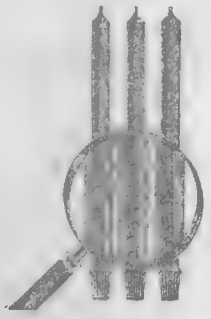

-НАША ПЕРЕПИСКА-

Імена людей, що полюбили Голос Спасителя, стали його передплатниками та бажають його читати, це:— В. Машлонік, Ів. Романчишин, А. Лоїк, П. Хамулка, Ів. Гуменюк, В. Чорнобай, В. Земляк, В. Левандовський, М. Мороз, Й. Духніцький, О. Паснак, Ів. Куций, Ів. Стецик, П. Д. Фарина, Т. Фарина, Д. Фарина, Н. Стечинський, Ю. Миськo; П. Рурка; В. Рурка; С. Ваган; Т. Нога, К. Бревдень, В. Андрусяк, Т. Загірна, М. Гошовський, П. Дух, Всеч. о. М. Ліщинський; О. Мандрук; В. Романюк; П. Голевка, А. Заваський, Д. Попович, М. Журба; А. Щебель; Ів. Петришин; А. Гнатів, О. Заблоцький, П. Пилипчак, М. Глют; О. Луцик; Д. Кисів; М. Копрічук, А. Фридерик; К. Зарий; А. Петруневич; Д. Клюб; А. Припутніцький; М. Дикий; А. Янковський, С. Мориквас, Т. Чупка, В. Бінк, Ів. Венгер, А. Пузнецький; П. Голінка, А. Богачевський, Т. Крук; Гр. Комаранський; Ів. Смалюк; М. Ноґа; Д. Галущак, А. Стибель, К. Росоловський, П. Матвіїв, А. Гречкосій; В. Чомик; Гр. Кововий; К. Вихопень, Т. Філько; В. Васечко, В. Химишин, С. Кисіїв, М. Лазин; А. Плавлюк; М. Маринюк; М. Ханчиа, Тов. св. Ольги в Вінніпегу; А. Гардиш; О. Кабан, Н. Стус, Ф. Адамик; Н. Ячканіч, Ів. Лаката; Ів. Баран; М. Петрушка; Ів. Манько; М. Масаж, В. Кузель, Гр. Байрок, М. Козакевич. Ів. Паснак, К. Олійник; Н. Бий; П. Цихміструк; С. Пасічник; А. Набережний, П. Чуй, К. Іванків, С. Бінк, Н. Стрільчук, М. Винник; В. Гуменюк.

Дай Боже, щоб кожний українець у Канаді й Америці почув наш клич і став передплатником Голосу Спасителя.

Імена людей, що відновили свою передплату, це:— А. Сікорський, Ів. Гринчишин, А. Кутний, всеч. о. Гр. Теплий, А. Пастернак, Ф. Петришин, М. Гриба, С. Дума; М. Музика; Д. Коваль; Ю. Бофман; Фенюк; А. Гаврилюк; А. Ямка, всеч. о. В. Філевич, Гр. Гуцуляк, Ів. Роґальський, Гр. Повацук, І. Гр. Фірманюк; М. Нагірняк; Ф. Гандяк, О. Іванів, Ф. Маловський, П. Знак; Н. Пустій; О. Сілчук; М.Ю. Івасюк, А. Дребот, М. Дзюрман, А. Шеналь, М. Ватович; О. Черевик; О. Глют; Гр. Вачинський; Ів. Климашко, О. Попик, Д. Довбенко, К. Кольба, К. Мельник; Ів. Звольковський; С. Романовський; Ф. Вангела, Гр. Баран, А. Кушнірик, С. Майдан; Я. Шкільник; М. Скалуба; Г. Бек; М. Гриба; А. Гамуляк; всеч. о. Ів. Забава; П. Сторошко, К. Лушай, всеч. о. М. Кацець; М. Колтуцький, П. Тута; П. Поточняк; Ф. Рудик; С. Павлюс, К. Пастушак, Й. Тимчишин; Сестри Василіянки в Джерсі Сіті; А. Стерник, Й. Кальброн, В. Карпчук, М. Попівна, всеч. о. М. Кузів, всеч. о. В. Шумей; Гр. Крочак; С. Синюк; М. Гриньків; Д.А. Хабун, Ів. Дмитерко, Ів. Н. Лубкий, А.Ю. Михайлишин; П. Симко; С. Левко; П. Шевчук; К.П. Дзюба; В. Станьчук, Д. Григорців, А. Романюк, П. Гесюк, А.І. Василенчук; В. Качковський; М. Олійник; В. Мілян; В. Твердий; К. Нагнибіда, І. Сулима, А. Ткачук.

НА ВИПЛАЧЕННЯ ДРУКАРСЬКОЇ МАШИНИ ЗЛОЖИЛИ СЛІДУЮЧІ ДОБРОДІЇ СВОЇ ЖЕРТВИ:— $5.80 прислав п. Василь Гаврилів. **По $5.00** жертвували слідуючі панове: Йосиф Тимчишин, Петро Задарецький, Пилип Гулька, ц. і п. Сороколіт, Семен Лукій, Михайло Федюк, Михайло Гринків, Василь Карпчук, о. Вол. Краєвський, ЧНІ., Катерина Галян. **По $4.00:** Кароль Стець, Григорій Гуцуляк. Григорій і Марія Рубас $3.75. **По $3.00:** Анна Сотак, Онуфрій Глют, Б. К. Зюба, оо. Василіяни з Прудентополіс, Андрій Кутний, п. Бофман. **По $2.00:** Евдокія Корпан, Ева Кирило, Михайло Черній, п. і пані Вачолов, Григорій Крочак; Григорій Бачинський, Марія Дудар, Анна Попович, Анастазія Гриньків; Йосифіна Дернівецька, Василь Черепущак, Іван Мельник, Ілля Мандрук, Никола Шуст; Н. Гусяк; Домініка Цьоник; Ганя Гамуляк; Анна і Дмитро Щур; Кирило Митьо, Тома Чех, Михайло Худяк, пані Т. Сторожко, Григорій Чайковий, пані П. Їоч; Мих. Бодлужевич, Йосиф Кальброн, Н.Н. з Оттави, Йосиф Кісілевич, Іван Мацик, Фільомена Рудик, Онуфрій Схаб. **По $1.00:** Василь Вихопень, Вол. Михальчишин, Юліян Михальчук, Іван Яворський, Гелена Дутка, К. Дибка, Іван Доріш, К. Лужна; Ева Сеньків; Семен Новак, Евфровина Вавреньчук; пані М. Комов, Ева Бочцевич, Текля Салічук, Н.Н. з Ріджайна, Марія Циганська, Магдалина Пилипчук, Дмитро Ціж, Сем Чаус, Софія Леба, пані В. Собчук; Анна Стернік, Мих. Дзюрман, Вас. Кондратюк, А. Т. Василеньчук, Григорій Івасюк, Н. Матрофіль, С. Мельник, Д. Кривий, Павло Бабій, Марія Косован, Марія Чапська, Олекса Черевик Анастазія Тимчишин, Мих. Швець, пані Юрчак, Павліна Корняк, Марія Гриба, Текля Квасний, Корнель Бойко, Теодор Попик, Іван Жмутин, Доріс Григорців; Вас. Станчук; Антін Романюк; Г. Химишин, І. Г. Фурманюк, Іван Бінк, Ник. Явний, Никола Постій, Петро Малий, Текля Боровська, А. Бобер, Стефан Пасічник, Анна Дребот; Ліна Янушевський; Емілія Ковальчук, Гелена Пшик, Анна Сидор, Йосиф Лучанко, Іван Стечинський, К. Горбоніс, Анна Штибель; Кирило Нагнибіда, Стефан Дума,

(Продовження на 4-ій сторінці окладинки)

АНУ, — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці 5-ій обгортки)

1. **Як називається та книжка,** що з неї священик день-у-день читає **Утреню, Часи, Вечірню** й інші приписані **Богослуження?**

2. З якої мови походить слово **"Біблія"?** З **єврейської,** грецької, чи може латинської? Що властиво означає те слово по-українському?

3. В Канаді є **чотири Католицькі Університети.** Чи знаєте, де, — в котрих містах?

4. **Чи** ми, українці, мали вже коли **кардиналів?**

5. Євангелисти старанно записали **сім останніх слів,** що вийшли з уст Ісусових, у часі Його страждань на хресті. Чи знаєте, яке було перше з тих сімох останніх слів умираючого Спасителя?

6. Ще заки Святий Володимир Великий був охрестився й проголосив християнство державною релігією України, в Києві (як кажуть усі наші історики) вже була громадка християн, що мали свою власну церкву. Чи знаєте, як називалася та найдавніша церква в Києві, столиці України?

7. **Чому** то католицькі єпископи носять **перстень** на руці?

8. Уся Біблія ділиться на **сімдесять і три книзі.** Про це, може бути, ви вже чули. А тепер скажіть: **скільки з тих книг написав сам Мойсей?**

9. В якій то славній **імперії,** та й за **якого цісаря** народився Господь Наш Ісус Христос?

10. Прошу вичислити **сім Дарів Святого Духа.**

11. Проти **котрої Божої Заповіди** грішить той, що своїх ближніх обмовляє, та й очорнює?

12. Байбельники дуже люблять хвалитися своїм титулом: **Свідки Єгови.** "Що ж може бути краще," кажуть вони: "як стати Свідком самого Всемогучого Бога Єгови?" А ми оце спитаємо наших Дорогих Читачів, як їм той титул **Свідки Єгови** подобається. Чи він дійсно такий гарний, як байбельники кажуть?...

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Найсердечнішу подяку складаю Найсолодшому Серцю Ісуса Христа й Матері Божій Неустанної Помочі, та св. Йосифові, за вислухані молитви.— Посилаю $1.00 на передплату "Голосу Спасителя." Остаю з пошаною, — Марія Козакевич, Вест Бенд.

** ** **

Складаю щиру подяку Господу Богу Милосердному, Найсолодшому Серцю Ісуса, Матері Божій Неустанної Помочі й Святому Йосифові за вислухані молитви та за всі великі ласки, які отримала в часі слабости й через ціле свое життя. Залучаю 2 доляри на Службу Божу й на місіонар "Голосу Спасителя." Остаюсь з пошаною, — Текля Гесюк.

** ** **

Складаю щиру подяку Найсв. Серцю Ісуса, Матері Божій і св. Йосифові за вислухані молитви. Е.Г.

ПОДИВІТЬСЯ НА СВОЮ НАЛІПКУ! Коли дата на ній вже минула, то це знак, що Ви задовжились, що Ви ще не відновили своєї передплати й тому сейчас пришліть свою належитість! — **Не отягайтесь з відновою передплати!**

Адміністрація "Голосу Спасителя."

ЖЕРТВИ НА ДРУКАРСЬКУ МАШИНУ—(продовження з сторони 2-ої)

Кирило Лесів, Мих. Сінго; Василь Нагнибіда, Іван Джілевич, Марія Величенко, Н.Н. з Окбури, Мих. Лаврурко, Софія Нецюра; Данило Коваль, Н.Н. з Газель Глен. — Онуфрій Пасиак 1.60, Павліна Тута 1.75, Кароліна Пастузак 1.25. По **50ц:** Петро Мичка; Пилип Андрущишин, Йосиф Айєрс, Іван Гуменюк. Дмитро Довбенко, Олекса Щебель, Андрій і Варвара Шевчук. — Василь Мілян 60ц.; пані Василь Андрусяк 40ц.

На весіллях:— У панства Кузиків і Побігущих в Роблин, Ман., зібрано на виплачення нової друкарської машини $20.10. У панства Кирилюків і Бомків в Роблин, Ман. зібрано на машину $6.40. У панства Романа Середи і Марії Новак зібрано на виплачення друкарської машини $3.00.—Нехай добрий Ісус щедро благословить молодят і дасть їм щасливо й довго прожити.

З нагоди **похоронних відправ** зібрано на друкарську машину: Підчас обіду у родини панства Ковалецьких, Роблин, Ман., $6.35, у родини панства Мензуль в Зелена, Ман.: $3.95. У панства Василя й Христини Соречука, Роблин, Ман. $4.25.

п. Йосиф Тимчишин з Гемтрамк, Мич., перевів збірку в сумі $10.00: Йосиф Тимчишин 5.00; Іван Мельник 2.00; Ілия Мандрук 2.00; Анастазія Тимчишин 1.00.— п. Король Стець з Ельміра Гайтс, Н.Й. перевів збірку на машину, яка принесла $10.00: Король Стець 4.00; Кирило Митьо 2.00; Тома Чех 2.00; Мих. Худяк 2.00.— З нагоди несподіванки у панства Мих. Бздель в Бенкед, Саск. зібрано на машину 1.30. —

Сердечно дякуємо всім жертьодавцям за ласкаві й щирі жертви а також тим усім, що заповідають і переводять збірки на сплачення друкарської машини. Маємо надію, що кожний читач "Голосу Спасителя" поможе нам своїми жертвами, а його імя буде записане на почесній лісті щирих жертводавців.

Адміністрація "Голосу Спасителя."

Один наш передплатник з Оттави вже два рази прислав свою передплату, але не подав свого імени ні адреси. Просимо його ласкаво подати своє імя й прізвище та адресу.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск.
Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 16, Число 12. Грудень 1944

СО СВЯТИМИ УПОКОЙ...

Бл. п. Їх Ексцеленція Митрополит Андрей Шептицький

о. Ст. Бахталовський, ЧНІ.

УМЕР БАТЬКО НАРОДУ

В початках листопада прийшла з Европи дуже сумна вістка: помер Митрополит Андрей Шептицький. Обставини смерти дотепер непевні, а всі відомости творять обставини дуже загадочні. Чому помер не в своїм мешканню, чому майже рівночасно прийшли відомости, що помер також єпископ, у котрого наш митрополит перед смертю мав перебувати, чому тепер померли ще й станиславівський єпископ Григорій Хомишин, і єпископ Никита Будка?... Сама дата смерти митрополита Андрея непевна: зпочатку подавали день смерти 4. листопада, день похорону 5. листопада, відтак була вістка, що митрополит помер 1. листопада.

То певне, що його смерть є одним з найбільших ударів для нашої Церкви й для нашого народу! Особа Митрополита А. Шептицького всім знана; однак думаю, що добре з нагоди його смерти подати коротенький начерк його життя й праці.

*** *** ***

Блаженної памяти Андрей Роман Александер Шептицький **уродився 29. липня 1865 р.** у Прилбичах, коло Яворова, в Західній Україні. Батько його Іван, походив з заможного українського роду, що видав в давнині кількох визначних князів нашої Церкви. Молодий Роман дістав старанне глибоко реліґійне виховання від своїх родичів, передусім своєї побожної матери Софії. Ззарання він почув поклик до монашого життя. По ґімназійній матурі, вступив до війська. Однак з причини тяжкої недуги шкарлянтини мусів лишити військову службу й покінчив права з степенем доктора обох прав 1888 р. В часі студій много подорожував. Подорож до Риму зробила великий вплив на його покликання, а **відвідини Київа,** знакомство з визначними українськими діячами скріпила в його серцю українські традиції.

23. мая 1888 р. **вступає до Чина св. Василія В.,** принимаючи монаше імя: Андрей. По укінченню фільософічно-теольоґічних студій зо степенем доктора, дістав священичі свячення 22. серпня 1892. В Чині сповняє уряд насамперед учителя новиків в Добромилі, відтак ігумена у Львові. Рівночасно розвиває дуже оживлену місіонарську діяльність. В р. 1897 разом з о. Філясом ЧСВВ. осно-

Митрополит Кир Андрей Шептицький в усіх архієрейських ризах. Знимка взята внедовзі як Кир Андрей вступив на Митрополичий престіл.

вує релігійний часопис "Місіонар". В р. 1898 бачимо його на становищі професора богословії в Кристинополі. Однак в коротці стає станиславівським єпископом у вересні 1899 р.

Дня 17. І. 1901 р. стає галицьким Митрополитом і остає на цім становищі аж до своєї смерти, до листопада 1944 р. В часі тих 43-ох літ часто їде в церковних справах до Риму, в р. 1905 провадить українських паломників до св. Землі. В р. 1907 їде "інкогніто" на Україну, Білу Русь і до Росії.

На початку війни, у вересні 1914 р. Москва арештує митрополита й вивозить у глибину Росії, де як вязень перебуває аж до революції 1917 р., тоді вертає назад до Львова. В часі польсько-української війни остає у Львові й разом з українським народом терпить жахливе лихоліття. З настанням теперішньої війни в р. 1939, лишається на місці при своїм стаді, перебуває всі страшні дні заняття Львова німцями, відтак москалями, то знова німцями, й на останку москалями.

До послідної хвилі свого многострадального життя безнастанно трудиться для добра нашої Церкви й народу. Ця його діяльність так велика й всесторонна, що трудно знайти в нашій історії подібний примір.

Подаємо тут коротенький перегляд.

* * * * * *

Яко **Станиславівський Владика**, крім звичайної єпископської праці (візитації, пастирські листи), дає почин оснування духовного семинаря в Станиславові, а також засновує там дієцезальну бібліотеку, дає 4,000 томів і запевнює удержання цієї бібліотеки сталим фондом.

В січні 1901 р. починає свою апостольську працю яко **Галицький Митрополит.** Від цієї хвилі стає Митрополит духовним провідником не лиш українсько-католицької Церкви, але й українського народу. Не було такої ділянки нашого життя так церковного, як і національного, в усіх закутинах земської кулі, де живе український нарід, —щоб не звернуло на нього бачности зорке око Митрополита Андрея, не було такої нашої потреби, чи на церковній, чи на народній, що її не обняло б широке серце благородного Митрополита.

Митрополит Андрей невсипущо працює над **поглибленням релігійного духа** в нашім народі. Раз по раз відвідує парохії, пише пастирські листи. До р. 1926 було їх уже понад 60! Ці листи мають свою високу вартість не лиш

Зліва на право сидять: о. Климентій Шептицький, протоігумен оо. Студитів, о. Й. Схрейверс, ЧНІ., Їх Ексцеленція Митрополит Андрей, Преосв. Николай Чарнецький, ЧНІ., і о. Йосиф Де Вохт, протоігумен ЧНІ. Знимка знята у Львові 13. листопада 1938 р. з нагоди 25-го ювілею оо. Редемптористів у Галичині, Західній Україні.

під оглядом богословським, але вони є дуже цінним вкладом у нашу літературу. Один лист написаний навіть у гуцульськім наріччю.

Великим стараннем Митрополита був духовний семинар у Львові. Зо вступленням Владики Андрея на митрополичий престіл зачинається духовна віднова цего семинаря. Ця інституція стає найбільш оживленим осередком церковної й народньої діяльности в Західній Україні, як це впрост заявили всі визначні українські передові мужі з нагоди ювілейних торжеств цего семинаря. Вкінці стає вона Духовною Академією.

Тому, що монаше духовенство є дуже важним чинником у релігійнім життю кожного народу, Митрополит щиро опікується існуючими вже чинами в Галичині оо. Василіян, Сестер Василіянок і СС. Служебниць. Крім цего відновляє традицію старинного східного монашества,

основуючи монастирі оо. Студитів у Скнилові, у Львові, в Уневі і в Босні.

Епохального значення має спровадження до Галичини Чина оо. Редемптористів. Своїм бистрим інтуїтивним поглядом Митрополит знаменито розумів далекосяглість їх праці, тому опікується тим чином особлившим способом і оказує йому надзвичайну щедрість. Для оо. Редемптористів на монастир дає прекрасну 16-моргову реальність у Збоїсках біля Львова, їм віддає велику мурована церкву Успення в Тернополі, їм відступає реальність у Голоску й купує для них монастир з церквою при вул. Зибликевича у Львові.

Дійсно вітцівською опікою окружав Митрополит нашу молодь. Для сиріт був справжнім батьком: для сиротинця купує майно біля Богородчан Посіч-Майдан за 2½ міліонів довоєнних корон, на цю ціль жертвує часть дібр Зарваниці (364 морґи) для Сиротинця у Львові жертвував 600,000 довоєнних австрійських корон. Для СС. Василіянок, що вели до послідної війни жіночу народню школу й ґімназію, купує величаву бурсу (вибудовану проф. Іваном Левинським) за $155,000. Крім цего грошевою поміччю нелиш поширив шкільні забудовання згаданих шкіл, але виратував з фінансової скрути Українське Педагоґічне Товариство у Львові. Народні школи ім. Ґрінченка й школи імени Князя Лва у Львові все те завдячує своє поміщення Митрополитові Андреєві.

Близько святоюрської катедри "Народня Лічниця," а відтак величавий шпиталь—це фундації Митрополита. Так само даром Владики Андрея є каменица при вул. Ходоровського, де міститься "Порадня Матерей."

А вже княжим даром митрополита А. Шептицького є Національний Музей. Митрополит нелиш закупив на цю ціль прекрасну віллю, жертвував свої довголітні збірки дуже цінних памяток нашої старини, але безнастанно вспомагає й удержує цю епохальну інституцію.

Годі вичислити все, що зділав і жертвував Митрополит Андрей на культурно-освітні ціли українського народу. Це вимагалоб дуже обширної книжки. Для заокруглення нарису загально-української діяльности Митрополита Андрея треба ще хоч про деякі дані згадати.

І так у Милованню, коло Товмача, Митрополит жертвував двір і поле для товариства "Просвіти" на садівничо-огородничу школу і "Вакаційні Оселі."

В Коршеві біля Коломиї подібне майно дарував товариству "Сільський Господар".

Їх Ексцелєнція Митрополит А. Шептицький серед Отців і братів Чина Найсвятішого Ізбавителя (оо. Редемптористів) в Збойсках, біля Львова.

Не забував і про український промисл. За його старанням основується фабрика паперу "Бібльос." Для українського промислу призначив т.зв. "Пісківню" біля Львова на фабрику скла.

Вже наперед думав про український університет і на ту ціль закупив прекрасну площу біля св. Юра в найздоровішій частині міста.

Наші фінансові підприємства, як "Земельний Банок," "Карпатія" завдячують своє існування Митрополитові Андреєві.

Одним з послідних його народніх діл, це оснування Заповідників, себто українсько-національного парку в Карпатах.

Митрополит помагає українській молоді в студіях, своїм коштом стало удержує цілий ряд учнів у різних установах.

Сам висилає спосібних молодців на вищі студії до заграничних університетів і щедро підтримує наших моло-

дих малярів, як Новаковського, Сосенка, Стухманчука й різьбаря Паращука, щоб покінчили своє вище образування.

Його широке серце обіймає всіх українців. Сміло виступає в р. 1930 проти т.зв. "ревиндикації" в обороні українських церквів на Волині й Холмщині. І коли ці церкви відбирало польське правительство православній Церкві, православні достойники церковні мовчали, а відізвався Митрополит Андрей, що рішуче осуджував те поступування польського уряду.

Діяльність Митрополита не ограничується лиш до Галичини й східних земель. Він піклується на Закарпатті, Босні долею наших людей, і в Бразилії й Америці. Раз відвідав Бразилію, щоб скріпити тамошніх українців на дусі. Два рази приїзджає до Америки й Канади, (1910 і 1921), відвідує поодинокі церкви, громади, несучи всюди повне любови слово, потіхи, скріпляючи наш нарід у вірі й витриванню при св. католицькій Церкві, а також підносячи їх національну свідомість. Його невсипущим трудам треба завдячити утворення єпископства в Канаді.

Цей образ діяльности був би далекий від вірности, як що не згадав би про одну справу, що особлившим способом лежало на серцю Митрополита Шептицького від першої його молодости аж до смерти: заповіт Христа: "Да вси будуть єдино."

Над здійсненням зєдинення св. Церкви, над злукою Сходу з Заходом під одним намісником Христовим, св. Отцем, Папою, Митрополит трудиться через ціле життя. Його подорожі на Україну, Білорусь, Росію, до Єрусалиму, його старання біля піднесення східного обряду, його дружнє відношення до чільних осіб з посеред незєдинених православних, велеградські уніонні з'їзди, оснування Студитів, бібліотек, розбудження уніоністичного заінтересування серед нашої молоді, серед нашого духовенства так світського як і монашого, старання о єпископів для праці серед незєдинених... те все тягнеться протягом довголітних трудів Митрополита наче золота нитка, що все переплітає й вяже, щоб був один пастир і одно стадо.

З нагоди 25-ліття вступлення на митрополичий престіл галицькі українці видали в Богословії цілу книжку про Митрополита, а в посвяті назвали Митрополита "Батьком Народу."

Це імя "Батько Народу" зовсім справедливо належиться Митрополитові Андреєві. Він для українського народу жив, працював, усе пожертвував. До нього, як до Батька, приходили всі, і світські й духовні, і українці-католики, й українці-православні, і знаходили в нього все те, чого шукали: знаходили батьківське любляче серце.

Тому тепер, коли від нас відійшов цей великий Князь нашої св. Церкви, один з найкращих українців, цілий український нарід укрився чорною керією болем, жалоби. Та хоч він тілом умер, його память остане в нас на все, як довго буде битися українське серце. Нехай його дух живе в нас на все, дух посвяти, всецілої саможертви, невтомної праці, трудів для добра нашої української греко-католицької Церкви, для зєдинення св. Церкви під Петровим наслідником для кращої долі українського народу!

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ГРУДЕНЬ

Успішне святкування сотих роковин Товариства

Сотня років в людському житті—це великий шмат часу. І коли цього року минає 100 років як започаткувалося Товариство Апостольства Молитви, то можемо собі тільки в думці представити, кільки то ревних молитов понеслося перед престіл Всевишнього за справи святої Христової Церкви й за навернення грішників від тисячів членів товариства.

Апостольство Молитви це велике стоваришення ревности й молитов. Члени його під покровом і за прикладом Пресвятого Серця Ісусового стараються своїми молитвами та всякими побожними ділами причинитись до розширення й збільшення слави Божої й спасення людських душ. Тому моляться вони в наміренню означенім для них на кожний місяць, моляться за потреби святої Церкви, за навернення й спасення грішників.

Як повстало це Товариство?

В році 1844 о. Готреле (Gautrelet), настоятель схоластикату у французькім містечку Вальо, в одній конференції до молодих монахів заохотив їх, щоб вже від цеї хвилі почали своє місіонарське апостольство, жертвуючи свої молитви, свої студії-науку, й всі свої діла за навернення невірних і за потреби святої Церкви. Ця заохота подобалась молоденьким монахам, будучим місіонарам, що могли вже тепер підчас студій сповняти апостольську роботу через свої молитви й жертву. Потворили між собою групи по 12 членів. Почали друкувати малі карточки, на яких виписувано

наміреня, на яке члени мали жертвувати свої молитви й свої праці. Та практика позірно простенька й скромна перебилася скоро через монастирські мури: священики й світські люди почали наслідувати молодих монахів. Єпископи затвердили це товариство, а по пару роках (1849) Папа Пій IX. надав відпусти. Пізніший Папа Лев XIII. вислав Товариству дуже похвальний лист (1878), а 24. травня 1879 року надав нові статути, що були ще доповнені 1896 року.

Взагалі вже від самого започаткування Апостольства Молитви Христові Намісники дуже поручали поширювати це Товариство між вірними. Папа Пій IX., що потвердив це Товариство й надав його членам відпусти, між іншим сказав ці важливі слова: "Справді конечною справою є серед теперішніх часів Апостольство Молитви, бо молитва є одинокою нашою дошкою ратунку." Подібно наступні Папи: Лев XIII, Пій X, Венедикт XV, Пій XI поручали ревности священиків це Товариство та бажали, щоб як найбільше вірних вписувалося в його члени. А теперішній Папа Пій XII в енцикліці своїй "Містичне Тіло Христове" зазначує, що Апостольство Молитви є "стоваришенням дуже милим Богові."

Є три ступені Апостольства. Перший ступень Апостольства творять ті члени, що лучаться з Пресвятим Серцем Ісуса, жертвуючи Йому щоденно всі свої молитви, діла та терпіння в тих усіх наміреннях, в яких Ісус Христос безперестанку за нас просить і Себе приносить у жертву. Це пожертвування можна зробити якими будь словами, от на приклад: "О Ісусе! Через непорочне Серце Марії жертвую Тобі мої молитви, діла й терпіння нинішнього дня на всі наміреня Твого Пресвятого Серця, в злуці з найсвятішою жертвою Служби Божої по цілому світі, а особливо жертвую їх Тобі в наміренню цього місяця."

Другий ступень творять ці члени, що попри це що належать до першого ступеня, проказують ще щоденно одно "Отче наш" і десять "Богородице Діво" на місячне наміреня.

Третій ступень творять ті, що попри обовязки першого ступеня приступають що місяця або що тижня до святого Причастя, щоб переблагати Пресвяте Серце Ісуса, ображене людськими гріхами.

На кождий обовязок, сповнений в якім будь ступені, є наданий відповідний відпуст. Хто з членів не сповнить якогось обовязку, не має гріха, але за те не доступає відповідних відпустів. Щоб бути членом Апостольства Молитви, треба бути вписаним в книзі Апостольства, дістати вписовий листок і бодай приймитися обовязків першого ступеня.

Коли цього року згадуємо про соті роковини Апостольства Молитви, треба передусім подякувати Господу Богу, що з так

скромного зачатку розвинулася велика організація, поширена по цілому світі, серед католицьких народів. По парохіях існує Апостольство Молитви й тисячі та тисячі членів і членкинь моляться, своїми молитвами та добрими ділами причиняються до поширення Божої слави та навернення невірних.

Дальше треба молитися, щоб Апостольство Молитви щораз більше поширювалося, щоб вписувалось до нього щораз більше членів. Щоб усі члени своїм гарним прикладом ревности й побожности були ясним світлом правдиво християнського життя в громадах церковних.

В тім виявиться успішне святкування сотих роковин Товариства Апостольства Молитви.

Господи Ісусе Христе, захорони Своїм Пресвятим Серцем Святішого Вітця Папу Пія Дванадцятого!

Пресвяті Серця Ісуса й Марії, хороніть Церкву святу, наш український нарід і наш край!

О святий Йосипе, Покровителю католицької Церкви, моли Бога за нас!

О святий Архангеле Михаїле, Покровителю української землі, моли Бога за нас!

О святий Николае, святий Володимире, святий Йосафате, моліть Бога за нас!

Господь: Сину, не смутися тим, коли хто недобре про тебе думає, або скаже таке, чого тобі немило слухати.

Ти сам повинен іще гірше про себе думати й нікого не вважати за гіршого, ніж ти сам.

Коли живеш духовно, не будеш так дуже зважати на скоролетючі слова.

Неабияка це мудрість: у прикру хвилю змовчати й серцем звернутися до мене, та й не турбуватися людською осудою.

Хай твій спокій не основується на людських язиках; бо чи вони добре, чи зле тебе зрозуміли, то через те ти ще не став іншим чоловіком. Де є правдивий мир і правдива слава? Не вже ж у мене?

А хто не дбає за те, щоби приподобатися людям, і не боятися того, щоб їм до вподоби не припасти, той заживе великого спокою.

З невладнаної любови й пустого страху повстає ввесь несупокій серця й розсіяння думок.

(Наслідування, 3. кн. гл. 28)

СВЯТИЙ ВЕЧІР

Ще лиш кілька днів—і Різдво! Пані Десмондова, що в найнятій, майже порожній кімнаті латала одіж своїх дітей, важко зідхнула. Думки її залетіли до родинного дому, в ті часи, як вона ще була малою дівчинкою, і бавилась ляльою, а перед Різдвом діставала багато ріжних дарунків. Деколи траплялося таке, що нараз одержувала й пів дозена ляльок.

А тепер от має вона хору донечку, Марійку, що лежить бідна на ліжку, і може бавитись лиш одною ляльою, та й то такою, що не має ні рук, ні ніг. Але щож?.. Годі мамі спромогтись на те, щоб дитині купити другу ляльку, хоч мала вже нераз цього домагалася Тоді звичайно Марійка чула таку відповідь із уст матері:

—Молися, щоб Божа Мати помогла мені роздобути де грошей, то я тобі куплю гарну ляльку. Пресвята Діва твоя покровителька, бо ти маєш Її ім'я. Правда, Вона добра й ласкава для всіх, але найбільше любить добрі діти, що сміло та сердечно до Неї моляться.

—Добре, мамо, я буду Її просити. Буду побожно молитись на вервичці, ще й Іванкові скажу, щоб зо мною молився,—відповіла тихо мала.

—Гарно, сказала мати. Я теж долучуся до вас. І так будемо в трійку молитись. Чим більше нас, тим краще. Тепер от саме ще дев'ять днів до Різдва. Коли сьогодні ввечері розпічнемо дев'ятницю, то якраз на Святий Вечір закінчимо.

—Чи тоді ще буде час купити мені ляльку, якби так Божа Мати прислала нам гроші?

—Так, моя дитинко, відповіла пані Десмондова, цілуючи її ніжно в лице.

Сльози тиснулися їй до очей, коли глянула на бліде личко своєї дитини. Марійка з кожним днем ставала марніша й, очевидячки, в'янула. Ох, не ляльки їй треба було, а сонця, свіжого повітря, та здорової поживи! Але звідки взяти їй того всього, коли заледве може заробити шиттям на прожиток для себе та й для дітей.

***

Батько Десмондової був протестант, і походив із північної Ірляндії. Він був дуже завзятий у своїх релігійних

переконаннях. Вірив, що Папа Римський то безбожний антихрист, а вся католицька Церква—передсінок самого пекла. Його дочка Матильда мала багато ширші та свобідніші думки в цій справі, бо ходила до школи в Деблині, столиці Ірляндії, разом із католицькими дівчатами, й від них навчилася багато дечого з католицької релігії.

Покінчивши науку, вона вернулась додому, й жила в вигодах та достатках, як дочка-одиначка багатого панадідича. Саме в той час зайшов у ту околицю маляр із Лондону, Іван Десмонд, щирий католик і незвичайно релігійний чоловік. Молоді небавом пізналися, й одне одного полюбили глибоко й щиро. Матильда ще краще навчилася від нього засад католицької віри, а наслідок був такий, що вона потайки, цебто без відома батька, вирекласъ протестантизму, й стала католичкою. Опісля взяли вони католицький шлюб теж без відома батька, бо ніякої надії для них не було, що батько дасть свою згоду на шлюб дочки з католиком.

Одначе все те не могло довго скритися перед батьком. Одного дня, здобувшись на відвагу, вона росказала йому все до-чиста. Думала, що батько попаде в лють, але він, вислухавши її, відізвався лиш оцими словами:

—Коли ти так поступила, то ти вже не моя дитина, і я тебе навіть не хочу знати.—За кілька днів прикликав він до свого дому, якогось дальшого кревняка, і той зайняв місце Матильди, як одинокий спадкоємець. А Матильда разом із чоловіком перебралась жити в Лондоні, столиці Англії.

Нераз пробувала вона поєднатись зо своїм батьком, але всі листи, що вона йому писала, верталися до неї, навіть нерозпечатані. Одиноку потіху в тім своїм смутку знаходила вона в сильній вірі та побожності.

Її Іван був для неї ідеальним мужем; правда, він іще був досить убогий, але люди, що знали й цінили його здібності, передсказували, що він небавом стане славним і багатим.

І так проминуло кілька років. Щастя Матильди, здається, було б без найменшої хмарки, якби так могла переблагати свого батька, й щиро помиритися з ним. Але всі її спроби та зусилля під тим оглядом, остались без ніякого успіху. А до того долучилося ще інше лихо: її муж став дуже занепадати на здоров'ї. Не помогли ніякі ліки,—здоров'я його ниділо майже очевидячки, як весняний сніг тане під гарячим промінням сонця. І от одного дня прий-

шла неминуча катастрофа. Смерть мужа розвіяла всі її гарні мрії-надії на будуче. Матильда осталась сама з двома діточками. Лишилась майже без нічого, бо все, що в хаті заощаджене було, пішло на лікування хорого чоловіка.

В своїм нещасті звернулась вона знов до свого батька, бажаючи з ним поєднатися з огляду на свої діточки, але й тим разом лист її вернувся нерозпечатаний. Дуже смутні вигляди на дальше життя розкрилися отже перед нею, тим більш, що муж її не мав близької рідні, що до неї можна було б звернутися й просити допомоги в біді. Не осталось їй отже нічо більш,як важкою працею заробляти собі та й дітям на хліб насущний. І вона відважно взялась за ту працю важку. Але, як то кажуть, ніяке лихо не ходить одинцем, а тягне за собою цілу громаду. Таке було й тут. Мала донечка, Марійка небавом зачала занепадати на здоров'ї, і показалося, що то та сама недуга була на яку батько помер. Дитині бракувало чистого й свіжого повітря, і доброї, здорової поживи. І тепер уже від кількох тижнів вона, бідна, не могла навіть піднестися з постелі. Лікар заявив, що коли б її так можна було вислати на кілька місяців у гірські околиці, то вона могла б іще одужати. Та, хоч бідній матері серце в грудях із болю краялось, вона не могла нічого вдіяти, бо грошей не було. Вже майже всі інші речі з хати випродала, так що осталась майже пустка. Правда, була ще її золота, шлюбна обручка, але й ту постановила вона продати, щоб на Різдв'яні Свята купити до хати бодай того,що найбільш потрібне. Сльози заблисли їй в очах, коли востаннє глянула вона на ту обручку, але скоро обтерла їх, згадавши про вбожество Святої Родини в Вифлеємськім вертепі.

З тим сумних думок розбудило її легке стукання до дверей. Знала, що то вертався до дому її малий син, Іванко, що пішов був до церкви молитися. Слідом за ним, крізь відчинені двері, тиснулася в хату густа лондонська мряка.

—Синочку, як можеш ходити по вулицях серед такої страшної мряки? Якби я була знала, що там така мряка, то не була б тебе навіть пустила до церкви. Бо то так легко тепер збитися з дороги й заблудити, або попасти під колеса якого воза, чи автомобіля.

—Мамо, не бійтеся, я добре знаю дорогу,—відповів Іванко.

—Синочку, сказала по хвилі мати, подаючи йому скромну вечерю: ти добре знаєш, які ми бідні; Марійці напевно

полегшало б, якби я мала гроші на те все, чого їй потрібно. Ось вона щойно просила мене купити їй нову ляльку. Тому ми хочемо розпочати дев'ятницю до Божої Матері, й просити Її, щоб нам післала потрібну поміч. Лікар казав, що Марійці конче треба поїхати в гори на свіже повітря. Чи ти, Іванку, не хотів би долучитися до нас, щоб разом із нами молитися?

—Дуже добре, мамо,—відповів малий син: будемо сильно молитися. І я сподіваюся, що Пречиста Діва нас вислухає, тим більше, що тут іде про Марійку. Адже Пресвята Діва—її Покровителька.

З того часу якась нова надія, нова потіха вступала в серце нещасної матері. Здавалось, немов би мряка якась закрила перед її очима всі журби та прикрощі.

Надійшов Святий Вечір. З самого ранку, замість снігу, в Лондоні йшов рясний дощ, так що трудно було попросту на вулицю вийти з хати. Саме тоді переходив вулицею один пан, та став пильно розглядатись, де би то сховатись від дощу. Побачивши, що брама від церкви святого Патрикія була відчинена, він увійшов туди. Та, коли завважив, що то була католицька церква, промовив лютий сам до себе:

—Ах, та католицька Церква! Якже я її сильно ненавиджу!

Вже хотів вертатися на вулицю, але завважив на землі кусок брудного паперу, а на ньому стояло щось написане. Схилився отже до землі, й читав:

"Дуже вбога особа загубила в цій церкві одного суверена (англійські гроші). Про її ім'я та адресу можна довідатися в захристії."

Незнайомий пан не хотів спочатку навіть думати про ту згубу, але прийшло йому на думку, що на другий день Різдво.

—Це дуже неприємна річ, подумав собі, загубити гроші перед самими Святами, коли треба стільки всяких річей купувати. Ледве, чи хто їй ті гроші віддасть. Бо якщо знайде, їх який католик, а це дуже правдоподібне, то напевно скаже собі, що то не є ніякий гріх задержати собі знайдену річ, та що священик йому все простить і подарує, коли це скаже на сповіди. Чекаймо! Я скажу, що я сам знайшов ті гроші й довідаюся про адресу тої бідної особи. Це буде для неї гарний різдв'яний дарунок.

** ** **

Малий Іванко Десмонд ще перед годиною відходив від сповіди, що до неї побожно приступив на закінчення дев'ятниці, і завважив на підлозі коло престола Божої Матері щось блискуче. Підняв, і з радістю побачив, що то був золотий суверен. Прийшло йому на гадку, що то сама Божа Мати посилає йому ці гроші на кінець побожно відбутої дев'ятниці. Але зараз пригадав собі, як то мама вчила його, що всяку знайдену річ треба віддати власникові. В церкві було кілька осіб, але ніхто з них не загубив ніяких грошей.

—Віддай це до захристії, може там хто зголоситься—сказала одна старенька жінка.

Хлопець послухав. Як тільки старий паламар побачив золоті гроші, сказав:

—Цей суверен належить до Катерини Велс. Вона саме була тут перед годиною, й говорила про свою згубу. Навіть казала, що вивісила маленьке оповіщення на церковних дверех. Ти може бачив його?

—Ні, відповів хлопчик,—я не бачив ніякого оповіщення.

—Ну, то добре, я дуже тішуся, що загублений суверен віднайшовся,—сказав паламар. Бо цеж усе майно бідної Катерини. Добре було б, як би ти сам заніс їй ці гроші. Тобі навіть по дорозі, бо ж і так мусиш іти попри її хату.

Хлопчина дуже радо згодився. Але одночасно почув у серці немов би якийсь жаль, що гроші ті не є нагородою за його побожну дев'ятницю на честь Божої Матері.

** ** **

Небавом потім, як хлопець вийшов з церкви, прийшов до захристії знаний нам уже пан, удаючи, що то він знайшов загубленого суверена.

—Ні, пане, ви помилилися, відповів паламар.— Ті гроші вже віднайшлись. Мій малий приятель, Іванко Десмонд, знайшов перед годиною того суверена, й поніс його до бідної жінки. Якщо ви знайшли другого суверена, то знак, що хтось другий його загубив. Коли хочете, то я постараюся віддати його тому, хто зголоситься.

Почуте перед хвилею ім'я Іванка Десмонд немило вразило нашого пана. Та, не даючи по собі цього пізнати, він сказав:

—Буду старатись сам відшукати пошкодованого. Але скажіть мені ще раз, як називається той хлопець, що знайшов гроші? Дивно, що то католицький хлопець, а все таки добрий та чесний.

Старий паламар, що привик нераз чути такі речі від некатоликів, між якими жив, усміхнувся, й сказав:

—Хлопець називається Іванко Десмонд. Хоч і він, і родина його дуже бідні, то одначе я певний, що він ніколи не злакомився б на чужу річ.

Десмонд! Іванко Десмонд! Це прізвище таке було йому знайоме.— Е, подумав накінець, таж тут у Лондоні можна б нарахувати тисячі таких, що пишуться Десмонд!

Уже вийшов із церкви, й пустився йти вулицею, коли враз, немов би собі щось пригадав, тому вернувся назад до церкви.

—Чи не могли б ви мені дати адреси тих Десмондів?—запитав він паламара.

—Чому ні? Дуже радо,—відповів паламар, і написав йому на листку паперу адресу Десмондів.

—От, якийсь старий дивак, подумав собі паламар, коли вже старий пан вийшов із церкви.

** ** **

Рідня Десмондів саме кінчила вбогу вечерю, коли почулися якісь голоси перед дверима, і хтось із розмовляючих застукав до дверей, та голосно закликав:

—Пані Десмондова! Тут якийсь пан питається за вами.

Матильда відчинила двері, та мало не зомліла з великого дива.

—Тату,— закликала радісно—як ви сюди дісталися?

—Матильдо, Матильдо, дитино моя! То аж такого дожила ти!—відповів зворушеним голосом, споглядаючи на порожню майже кімнату.

Щасливий і радісний Святий Вечір настав у вбогій сім'ї.

** ** **

Що далі сталося, легко догадатися. Старий дідич прийняв до свого багатого дому і дочку, і внуків. І за якийсь час, під впливом гарного прикладу їх побожности, його тверде серце нарешті змякло. Його ненависть до католицької релігії погасла; він побачив, що зле судив про католиків і їхню Церкву. Після довшої, зрілої розваги відрікся він протестантських блудів, і став ревним сином католицької Церкви.

То було гарним завершенням і вінцем того дивчого Святого Вечора.

Не Легковаж Свого Життя!

Не дай себе, друже, товаришам звести легкодушно до гріха.

Просвітившись вірою не легковаж життя, а розумій його поважно.

Так! Життя твоє то не щобудь, ним зазначуєш кожну хвилину.

Скажи, що воно те життя саме собою? Яке ж воно коротке, бідне й несовершенне!

Ледви на світ прийдеш і зараз маєш повно нещасть. Як квітка виростаєш, а тебе розтопчують та придавлюють, а до того ще дні твої короткі й несталі, неначе тінь проминають і ніколи нема в них спокою.

А чим є твоє життя в відношенні до Бога? Звідкіля ти взявся? Чи припадок привів тебе на землю?

Ні! Нема мови про припадок, де є найвища Істота, що всіма речами кермує та свідомо і свобідно веде все до останньої мети.

Де був ти перед двадцяти роками?

Чи ти сам себе сотворив?

Ні! Не може ніхто сотворити себе перед своїм існуванням.

Тож звідкіля ти взявся та хто ти?

Ти під рук Божих!

Так, Бог висказав своє всемогуче слово: Станься! й ти з'явився на світі. Повстало твоє тіло й душа, вони злучилися обоє незвичайно тісним вузлом і ти стався людиною та найшовся поміж мешканцями цієї землі.

І так колись нізчого повстали твої батько й мати, які привели тебе на світ. І так назад щораз дальше, дальше.. Малелиїл був сином Кайнана, сей знов Єноса, той Сета, Сет Адама, а Адам вийшов зпід рук Бога.

Одначе Бог мав якусь ціль, коли тебе сотворив. Він, предвічна й найвища мудрість, без цілі не робить нічого, тому не міг ніяк і тебе без цілі привести на цей світ.

Отже, Він сотворив тебе для Себе, бо тільки Він може бути остаточною причиною Божого діяння.

Так ти призначений для Бога! А щож воно іншого може значити, як хіба це, що маєш лиш Його хвалити, Його величати та Йому служити.

Високе завдання! Природне воно для чоловіка, вже при сотворенні воно призначене для Нього. Поважне зобовязання, що спочиває на дітях Адама!

І ніхто не всилі усунутися від цього завдання, бо всі підчинені Божій величі.

Почавши від цього, що сидить на блескучому престолі а скінчивши на тому, що хилиться та валяється в поросі й той, що прибраний в багряницю й той, що ходить в полотнянці, мають однакове завдання, те саме призначення.

Ще раз скажу: поважне є завдання твого життя!

—Отже—ти не є тут для вигоди, для розривок, для забав, для веселощів, для жартів, для зиску та розкоші!

Ти подорожній, а подорож твоя вельми поважна. Служити Богові, це твоя найблизша ціль, це точка твого виходу; остання кінцева твоя мета сам Бог і на тому кінець.

Тож куди маєш іти?

Подорожуй на той світ!

Прийде день, коли буде треба тобі відіпняти і звинути намет свого життя, по приміру пастуха та треба буде тобі ввійти в сильно обмуровані простори вічности.

Тож тут на землі не могтимеш остати?

О, ні! Нема тут для тебе постійного місця. Ти спішиш на стрічу вічній прийдешності.

Поважна це думка бути від Бога, жити для Бога й із Богом злучитися! О, коби ти міг про неї добре памятати! Тоді не прийшлось би тоді ніколи пити жовчі з чаші життя. Тоді ти до тієї поважної думки мусів би відповідно приноровити свої діла, а праведність осолоджувала б дні твого існування. Ясна буде перед тобою прийдешність, коли її не затемнить темрява гріха та страх перед неминучою карою.

Чиста й ясна лежить за тобою минувшина, коли над нею не розляглася ні пітьма, ні хмара сумних споминів.

Хоч ти святочно й поважно настроєний, весело та спокійно переводиш теперішність, маючи невпинно мету перед очима.

Бог твій початок, твоя ціль і твій кінець. Він найзнаменитший і найщедріший Добродій; Він твоя нагорода і заплата. Він для тебе все, так у цьому як і в тому житті!

Тож увійди до святині пізнання й любови Бога, увійди до Господа, що зозвеселює твоє життя!

У КАТАКОМБАХ

На обширнім перехресті катакомбів, де сходяться підземні вулиці, щораз живіше. У темних хідників виринають щораз то нові якісь загадкові постаті. Неначе духи з того світу сходяться вони на свою таємну нараду. Сходяться тихо в надземному скупленні.

На місці зібрання темно. Час до часу, з незамітного заглиблення в стіні заблисне каганець, наче б хотів показати, куди слід сходитися, а потім темінь стає ще більша. Від того немічного світла коли-не-коли відірветься маленький вогник і перелетить понад голови зібраних, тільки легенько доторкнувшись до них. Деколи, то тут, то там освітить лице якогось сивоволосого дідуся, або молодої дівчини, що моляться.

Але був там хтось, що від впізливого променя пильно ховався, наче боявся його. То був Сілікій. Він прибув на ті сходини перший раз, і то підступом. Інакше його, як поганина, були б туди не допустили. Він завважив, що Крисп, його товариш, зробився від якогось часу дуже дивний. А ще більше його рідна сестра Лікінія дивувала Сілікія своїм незрозумілим поведенням. О, її то таки вже направду Сілікій ніяк не розуміє! Нераз говорить про якусь таємну рибу, про хліб, про вино. А при тім усім якась така зробилася нечула, наче кам'яна, на всі його облесні слова, та залицяння. Чи вона його не розуміє, чи що воно таке? А може вона разом із Криспом належить до тієї тайної, дивної секти християн? І от причина, чому він сюди зайшов: він мусить усе розвідати, мусить їх тут десь стрінути.

З боку долетіла до нього тиха розмова:

—Чи напевно прийде Апостол? Кажуть, що його теж уже ув'язнили.

—Прийде, напевно прийде,—відповідає тихо другий голос. Глявк сьогодні з ним бачився. Він скликав вірних на ломання хліба.

—Між зібраними повстав легкий гамір.

—Апостол іде... Петро... Зробіть йому місце...

І Сілікій бачить, як усі тиснуться до якогось поважного старця. Цілують йому руки, а він усіх благословить, відзиваючись ласкаво до кожного.

Між зібраними запалено кілька смолоскипів. Сілікій остовпів. Їх тут так багато! І стільки знайомих облич! Щоб аж стільки шляхетних патриціїв належало вже до християн, того він ніяк не сподівався. Відступив отже в тінь, приляг усім тілом до стіни, щоб не пізнали його, та зо свого сховку приглядався до всього.

Що з ними властиво діється? Що їх так тісно лучить одних із одними? Звідки оте знайомство їх, а навіть приязнь?— Так питався самого себе здивований Сілікій. А християни тимчасом за чергою приступали до Святого Петра, як до свого найдорожчого батька, щоб одержати його святе благословення.

Аж ось Апостол вийшов на невеличке підвищення, та став їм говорити науку. Говорив про Христа Господа, про Його любов до людей, про смерть жорстоку, люту на хресті; потім звернув бесіду на небо, на вічну нагороду, від віків приготовану для тих, що Бога щиро люблять, і вірно стараються Йому по змозі служити. Очі всіх присутніх були непорушно звернені на Святого Старця. З запертим віддихом усі прислухувались до його незабутніх слів.

Дивиться Сілікій, і бачить дивне приготування. До стіни приставили щось, ніби стіл, а на ньому тарілку й чашу. І от розпочався тихий, мелодійний спів. Сілікій сам собі не вірить. Чи це сон? Чи він живий? Чи може зайшов уже між духів, що співають свої таємні гимни? Але ж ні! Бачить Петронія, пізнає Лукію, старенького Тарсія. Ні, —він живий! Але де Крисп, що його не видно? Де Лікія? За ними жадібно роздивляється око його. Та даремне. Серед темного сумерку годі доглянути їх.

Приготування скінчене. Стіл боком звернений до Сілікія, так що він може докладно бачити, що там діється. При столі став Апостол. З голови його зсунувся каптур. Лице Апостола, освітлене сяєвом смолоскипа, спокійне, затоплене в надземний світ, мов обличчя пророка.

Співи поволі втихли. Сілікій не зводить очей із Апостола, що підняв зір свій до гори, простягнув старечі руки, й спокійним, поважним голосом зачав молитву: "Господи, Господи, поглянь на виноградник цей, що його насадила правиця Твоя!" З грудей зібраних понеслось глибоке: "Господи помилуй, Господи помилуй, Господи помилуй..."

В руках у Апостола побачив Сілікій хліб. Підніс його до гори, зробив над ним якийсь таємничий знак...

Кругом гробова тиша. Усі—неначе б чекали приходу

чогось надзвичайного, приходу самого Бога. По тілі Сілікія пробігла дрож. Він засунувсь іще більше в тінь, і ввесь немов приріс до стіни.

"Прийміть і їжте: це є тіло моє, що за вас, і за багатьох ломиться на відпущення гріхів,"—полилось з уст Апостола врочистим тоном...

Амінь! Амінь! Амінь!—одними устами й одним серцем відповідають півголосно всі довкола. Апостол у руки чашу взяв:

"Пийти з неї всі, це є кров моя нового завіту, та кров, що за вас і за багатьох проливається на відпущення гріхів."

І знов із грудей християн півголосне: Амінь! Амінь! Амінь!...

І знову тихо. Сілікій підніс очі, і от перед ним надзвичайна картина: кругом стола християни поставали навколішках. Обличчя їх опромінені святою радістю. Апостол стоїть перед престолом. Очі вгору підняв, руки простягнув, а з уст його линуть слова молитви: "Згадай, Господи, люд оцей, згадай тих, що страждають, що подорожують, що в неволі караються; згадай тих, що нас люблять, і тих, що ненавидять нас. Згадай тих, що в темницях замкнені сидять! На всіх зішли свою благодать. Мир Твій, і любов Твою даруй нам ласкаво всім."

І довго ще плила молитва з уст Апостола, а вірні, покірно голови схиливши, повторяли за ним усі ті побожні слова.

І знову новий рух. Апостол звертається до людей. В його руках видно хліб.

"Ось тіло живого Бога!"— каже Апостол: "Приступіть і споживайте Його, зо страхом, вірою, та любов'ю!"

І бачить Сілікій, як Апостол подає частиці хліба до уст кожному.

Аж раптом,—ах! Сілікій завважив одну знайому постать, що по другому боці престолу навколішках стояла. Хто це? Так, це вона, Лікінія. Звернена в сторону Апостола, і її очі непорушно дивляться на руки його. Нікого іншого вона коло себе не бачить, бо вся душа її рветься до того таємного Хліба, що Апостол держить у своїх руках.

"Пресвятого, пречистого Тіла Господа й Спаса нашого Ісуса Христа причащається Лікінія, на відпущення гріхів своїх, і на вічне життя!"

"Амінь!" прошептала Лікінія, і в устах її спочило Боже Тіло, Агнець Божий, Приятель чистих душ, Спаситель.

Очі Лікінії спустилися вниз, голова легко похилилась, і побожна дівчина попала немов у захват, злучившись зо своїм Богом.

Сілікій не міг від неї відірвати своїх очей. Серце йому в грудях сильно билося, а на душі стало якось так любо, так мило. Що тут властиво діється? Чому вона, Лікінія, така щаслива? Що обхопило її? Чи то про цей хліб вона йому згадувала?

Незрозумілі думки, непонятні почування ворушились у нього в душі. Хотів би бігти кудись, бажав би впасти перед нею, та й спитати, що ге все означає. Але от що: боїться поворохнутись, щоб не сполохати того ангельського виду, що таким щастям наповнив його серце.

Все те прикувало його серце й увагу так, що не знав, скільки вже часу проминуло, та що ще потім діялося. А коли згодом опам'ятавсь, то вже мало хто в катакомбах остався. Недалеко перед ним стояла Лікінія; спершись рукою на плечах свого брата Криспа, вона споглядала на Сілікія. Дивилась на нього спокійно, але йому здавалось, що погляд той пронизував його серце наскрізь, і в душі його поринав аж до дна.

А може вона гнівається, що він, хоч іще поганин, посмів закрастися сюди, й підглядати їх таємниці? Зайшов між них, як той вовк у вівчарню?

Навіть прийшло йому на думку, що вона тепер може зрадити його, а тоді християни вернуться хутко в те підземелля та й укаменують його.

А може ні?... Може вона бачить, що діється в його серці? Може читає велику переміну в його душі?

Так. Вона догадалася, що ласка Божа вже порушила його. Її очі заблисли сльозою радости, на устах показався легенький усміх. Взяла за руку свого брата, й відійшли.

А слідом за ними пішов повільним кроком і Сілікій. Серце йому раз-у-раз повторяло: "ти мусиш пристати до них! Мусиш бути щасливий разом із ними, разом із їхнім Богом, Христом..."

Нову заповідь даю вам, щоб ви любили один одного, як я полюбив вас, щоби й ви любили один одного. По цім спізнають всі, що ви мої ученики, коли любов матимете між собою.

(Ів. 13, 34-35)

ВЕЛИЧАВИЙ ПОХОРОН Бл. п. о. КАНОНІКА П. БОЖИКА

Похорон бл. п. о. каноніка Пантелеймона Божика, пароха церкви св. Андрея в Винипеґ, відбувся дуже величаво в Винипеґу в середу та четвер, 22 і 23 листопада, 1944. В середу вечером, 7 год. церква св. Андрея наповнилася по береги вірними парохіянами бл. п. о. каноніка та дуже численними вірними з других винипеґських парохій. Засвічено все світло в церкві. Коло бічних престолів в церкві численні вінці, від парохій міста, родини та приятелів покійного. Точно 10 хвилин по семій священики серед жалібного співу Святий Боже, внесли домовину з тлінними останками бл. п. о. каноніка, серед великого плачу вірних, до церкви. Опісля почалася перша частина похорону: 18 священиків поділилися на два крилоси та співали чудові похоронні пісні священичого похорону. По четвертім Євангелію виголосив проповідь о. др. В. Кушнір. Закінчив похоронні богослуження в середу вечером о.Мирон Кривуцький, парох з Сифтон, Ман., пращальною проповіддю в імені усіх священиків. Опісля тіло бл. п. о. каноніка спочивало через цілу ніч в церкві, а вірні приходили та молилися коло домовини.

Бл. п. о. П. Божик

В четвер рано, церква св. Андрея була знова переповнена вірними. Були присутні майор міста, богато українських професіоналістів, промисловців як українських так і других народностей. Всім була дуже добре знана особа бл. п. о. каноніка Божика, тому прийшли віддати йому останню прислугу. Точно в 10 год. рано почалася заупокійна Сл. Божа за душу померщого о. каноніка. Правив її син бл. п. каноніка, о. Володимир Божик, парох церкви св. Духа в Брукленде і церкви св. Родини в Форт Руж, в сослуженні 27 наших українських священиків. Присутнім на Сл. Божій був Преосвященний Кир Василій Ладика та ще другі два архиєпископи римо-католицького обряду, в асисті 10 своїх священиків. Преосвященний Кир Василій по Сл. Божій виголосив проповідь, в котрій підніс заслуги бл. п. о. каноніка П. Божика. Обряд послідного цілування переводив о. др. Кушнір. Послідну пращальну молитву відчитав Всесв. о. візитатор С. Бахталовський, ЧНІ. Всі присутні в церкві, при послідним цілованні, дістали памяткові портрети покійного. Дуже зворушаючим був обряд несення навкола церкви тіла покійного о. каноніка. Тіло несли найстарші присутні на похороні 8 священиків, найближчих приятелів покійного. Обходом навкола церкви проводив Преосвящений Кир Василій Ладика. Численні вірні та всі священики відвезли тіло покійного на цвинтар Всіх Святих, де зложено його на родинному місці. Перед вложенням тіла до гробу священики відспівали ще послідні похоронні пісні.

На сьому місці треба піднести велике старання парохіян церкви св. Андрея в сім, щоби похорон їхнього пароха відбувся як найкраще. Взяли вони наперед дуже численну участь в похоронах. Церкву дуже гарно прикрасили жалібно, постаралися про священичі ризи для свого пароха, в котрих зложено о. каноніка до гробу та вкінці жінки-парохіянки церкви св. Андрея приготовили були для всіх священиків та Преосвященного єпископа дуже гарний обід, котрий відбувся в парохіяльній салі, зараз по похороні. Справді належиться всім парохіянам за це велике признання.

Уродився бл. п. о. канонік 26. квітня 1879 р., в селі Онуті, повіт Заставна, Буковина. Помер 20 листопада, 1944. Мав отже поверх 65 років. Священиком в католицькій Церкві був 20 років. До Канади прибув 1900. Покійний був дуже працьовитий. Дбав про добро своїх парохіян дуже сердечно. За свого життя тут у Канаді збудував кілька церков, між іншими церкви св. Покрови та св. Андрея в Винипеґ. Покійний о. канонік мав письменницький та поетичний хист. Дуже богато дописував до канадійських часописів в тім також дуже часто до "Голосу Спасителя" й "Календаря Голосу Спасителя." Дуже цінною й тепер вже незаступимою являється історична книжка Покійного "Церква Українців у Канаді," а дальше ідуть ці головніші твори: Чи Біблія Спасає, Канадійська Муза, Хто наш провідник, 25-Ліття Нашої Діецезії в Канаді, "Хрещення України. Неначе заповітом та послідним твором Покійного буде книжка "Історія України." Цю книжку Покійний якраз був написав і вона внедовзі вийде друком заходом БУК-а. Також працював Покійний від якогось часу над написанням Української Канадійської Енцикльопедії, однак смерть перервала працю бл. п. о. каноніка над її написанням.

Повдовів Покійний тому 12 років. Полишив двох синів о. Володимира Божика і Полікарпа, та дві дочки, Ольгу Павлову, відому співачку в Зл. Державах та Любу, котра є жінкою директора одної з винипеґських шкіл, п. Вала (Волохатюка,)

ВІЧНА ЙОМУ ПАМЯТЬ!

ФРЕНКФОРД, ПА.

Ювілейна місія в церкві св. Йосафата

Френкфордська парохія хотяй невелика числом але велика духом. Не в кількости сила а в якости. Френкфордські українці мало кричать, але наче ті пчілки трудяться для слави Божої й добра свого народу. Вся молодь на Френкфорді тут роджена, уміє по українськи читати, писати і плавно говорити. А це завдяки тільки церкві, а при церкві, школі й другим організаціям, котрі при церкві стоять. Наколиб не було у Френкфорді церкви, ніхтоб й не знав про українців. Молодь родиласяб і потопала би в тім американськім морі, так як вже много нашої молоді тут пропало.

Батьки то передбачували тому ще трийцять літ, і тому вони старались, щоб заложити парохію та поставити церкву. Бог благоєловив їх труд. Жертву, котру складали на Дім Божий, Господь Бог немов чудесним способом помножував. Нині, по трийцятьох роках Френкфордці можуть повеличатись гарним маетком, а найбільше своїми дітьми, котрі лишаються на їх місця і продовжають діло своїх батьків.

Цего року припадає 30-літний ювилей френкфордської парохії. Тому парохіяни під проводом теперішного свого Всеч. о. пароха А. Уляницького, рішили цей ювилей якслід відсвяткувати, щоб подякувати Господу Богу за всі ласки одержані проятгом довгих трийцять літ, і просити Божого благословення надалі.

Щоби Господу Богу та подяка була мила, то перш всього парохіяни вглянули у свою совість і очистили свою душу в однотижневій св. місії, що відбулася від 15 до 22 жовтня, котру проводив славний місіонар Впр. о. Володимир Краєвський, ЧНІ., з Йорктону, Саск.

Та ювілейна місія була справді купелею Силоамською. Отець Місіонар у своїх пориваючих проповідях потрясав людськими душами. Нарід з великим удушевленням слухав Божого слова, каявся і приступав до св. Тайн. Духовний настрій панував через цілу місію. Престоли прибрані живими квітами.

З правої сторони великого престолу виложений місійний хрест, а довкола хреста, що дня горіло около сотки свічок. По лівій стороні виставлений образ Матери Божої Неустаючої Помочі, перед котрим горіло також около сотні лямпок. Ті світла люде жертвували з вдячности до Господа Бога й Матери Божої за всі ласки отримані.

Сусідні Отці духовні по кілька що вечора при престолі заносили мольби до Всевишнього за тих, котрі нині розкинені по ріжних воєнних фронтах, і терплять голод і холод, кожної хвилі наражені на каліцтво й смерть, щоб їх Господь Бог хоронив, щоб

Матінка Божа покрила їх своїм Омофором, щоб відвернула від них всяке нещастя, й щоб як найскоріше домів повернула.

Нарід молився, і дякував Ісусові й дякував духовним Отцям, котрі були ласкаві прибути й звеличати ту св. Місію. Найбільшу подяку парохіяне складають старенькому о. Канцлерові, котрий по мимо свого віку, був ласкав аж два рази прибути. Перший раз в неділю на отворення місії, а другий раз серед тижня, щоб спільно з другими священиками відправити панахиду й помолитись за тих піонірів парохії, котрих Господь покликав до себе. Коли парохіяне побачили сідоглавого, дорогого о. Канцлера, то кожному з вдячности сльози в очах стали. Нехай Господь кріпить їх ще довгі роки добрим здоровлям.

Не менша подяка і другим Отцям Духовним, як Впр. о. Деканові В. Уляницькому, Впр. о. Процькови, Всеч. о. Колтуцькому, о. Білинському, о. Рудакевичеві, о. Федашеві, о. Андрушковому, о. Волянському, о. Готрі. Нехай Господь Бог їм щиро нагородить. Про тих всіх священиків постарався Впр. о. Парох, за що парохіяне складають щиру подяку.

Найщирійша подяка належиться Впр. о. Місіонареві за так гарні проповіди, котрими справив вірних на путь правди, показував ціль життя і вказував куда нам йти і як жити, щоб бути щасливими й осягнути щасливу вічність. Нехай Господь дає сили й здоровля Впр. о. Місіонареві, щоби ще много місій міг давати й провадити до Бога людські душі. (Шлях).

З НАШИХ МІСІЙ

Пише о. Володимир Краєвський, ЧНІ.:

Вчера, 26-го листопада закінчив місію в Лансфорд, Па. Дякувати Богу місія була дуже гарна. Всі люде й енергічний та повний Божого духа Отець парох Михайло Морис мило згадують о. Григорія Шишковича, що дуже успішно перевів тут місію в 1941. Тутешніх людей можна порівняти до старанно обробленої ріллі Божим священиком, отцем парохом. До найменших подробиць все було до місії приготоване та впорядковане. Тільки йди й сій Боже слово. А добрі люде так слухали, що здавалося ні одного слова не хотіли пропустити. Дуже гарно приходила молодь та уважно прислухувалася проповідям, хоч тяжко було їм всьо порозуміти. Величаво та на причуд гарно відбулася процесія в суботу ввечір. Хлопчики, дівчата шкільні з білими хризантинами в руках символізували свої чистенькі душі, що ними окружали Евхаристійного Ісуса. Старші дівчата, в голубих довгих суконках, несли ікону М.Б.Н.П. На кінці процесії місійний хрест, а за ним церковні куратори з горіючими трійцями. Понеслася голосна пісня з соток грудей: "Всі тя хори..."

а відтак: "Mary, help our valiant soldiers... Bring us peace and, dearest Mother, Bring our boys home safe, we pray!"

Всім присутним поплили слези з очей! 1,175 св. Причастей офірували люде за своїх синів, доньок, мужів, братів, сестер, що при війську на війні.

Відновою вірности Ісусові, Його Церкві закінчилася та гарна пісня. Хай матірна любов Божої Матері освятить ласкою Божою доброго пароха та його любих, добрих духовних дітей

ВОЄННІ ПРИГОДИ

7-го жовтня, ц.р. на полі боїв у Франції зістав тяжко ранений **Василь Воробець,** син Олекси й Ксені Шульган, свідомих і жертвенних членів української католицької парохії Пресвятої Евхаристії в Чергіль, Альта.

Василь Воробець

Пару місяців перед війною в 1939 р., Василь разом із батьками, братьми й сестрами, оставив рідне село Сторонятин, повіт Львів, Західна Україна й приїхав до Чергіль, Альта ,де вже другі односельчани поселились.

В березні 1943 р. охотником вступив до війська, в травні того ж року відплив до Англії, а вкінці прибув на поле боїв до Франції. Одного дня канадійські наступаючі війська взяли в полон багато німецьких жовнірів. Між полоненими стрінув Василь Михаїла Маслюка, з Підлісок Малих, повіт Львів, Західна Україна. В розмові довідався Василь, що полонений Михаїл, так добре йому знакомий, вже другий рік при німецькім війську.

Через якийсь час Василь не давав жадної вістки про себе до дому. Листи, що його писали й висилали за море батьки до сина, вертались до дому й вони думали, що сина між живими вже неста ло. Нараз одного ясного дня приходить від Василя лист. У нім подає, що він попав у німецький полон, в котрім перебув 10 днів. В часі одної страшної британської канонади вдалося йому разом із кількома товаришами втекти з німецького полону й вернутися до свого канадійського відділу. За свою сміліть дістав Василь надгороду й 10 днів відпустки.

Бажаємо відважному Василеві скоро відзискати втрачене здоровля та щасливо повернути до батьківського дому в Канаді!

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Парохія св. Володимира й Ольги в Вінніпеґу уладила 21. жовтня величний ювілейний бенкет на честь свого пароха, Всесв. о. др. В. Кушніра, канцлера канадійської єпархії й голови КУК., у 10-ліття його релігійної й національної праці в Канаді. На бенкеті були присутні: Преосв. Ніль, премієр Манітоби Ґарсон, бувший премієр Брекен, посадник Вінніпеґу Колтер, вінніпеґські священики, коло 150 українських професіоналістів Вінніпеґу, представники організацій, анґлійські визначні діячі, парохіяни—разом коло 600 осіб. Крім промов передових гостей в українській і анґлійській мові, парохіяльний писар п. Куревич відчитав коло 50 привітніх телеґрам і листів із Канади й Америки.

о. Омелян Ананевич, що працював досі в єпархії Преосв. К. Богачевського, дня 21 вересня ц.р. в день віддання празника Рождества Пр. Діви Марії, в монастирі Чину Менших Братів, в Петерсоні, Ню Джерзі, прийняв монашу рясу. Згідно з правилами тогож Чину при цій нагоді одержав монаше імя Йосафат. Чин Менших Братів оснований в Італії 15. квітня 1208 р. святим Францішком із Асізі. Настоятелі наміряють тепер створити відрубну галузь цього чину в чисто східньому, візантійсько-словянському обряді.

З нагоди національного Евхаристійного Конґресу в Буенос-Айрес в Аргентині Папа промовив через радійо, пригадуючи між іншим як Він сам відвідав це місто в 1934 р. як Папський Леґат на Міжнародній Евхаристійний Конґрес.

Католицький Єпископат, а головно французькі інституції виховання запротестували перед саскачеванським правительством, коли правительство хотіло поробити більші шкільні округи. Криється в тім небезпека, що коли поробиться більші шкільні округи, то в богатьох случаях католики стратять вплив на школу.

Ватиканське Інформаційне Бюро працює тепер підчас війни більше як якенебудь інше бюро. І так у вересні дістало 51,100 листів, що прийшли почтою, а 53,110 вислали дієцезальні власти. В тому самому місяці Бюро отримало 32,600 новинок від полонених з Єгипту, Лібії, Сомалії, Індії, а в тому самому часі вислано 1868 новинок, з котрих 1693 були призначені для военних полонених в Мароко, Тунісі, Альжирії.

Премієром бельгійського уряду є Перльо, визначний католик. Сімох інших міністрів теж католики. Реґентом став вибраний брат короля, князь Карло. Короля з цілою рідне вивезли німці до Німеччини.

З нагоди знищення катедри св. Павла в Манастирі (Мінстер) столиці відважного єпископа фон Ґален-а Папа написав власноручний лист до єпископа і вірних цієї дієцезії.

Неділя 22 жовтня була призначена на це, щоби по цілій Канаді робити збірки на католицькі Місії. Помимо тяжких условин в місійних краях, ще працює: 22,00 священиків, 9,000 Братів, 53,000 Сестер, 76,000 вчителів, 92,000 катехитів і 33,000 інших помічників. А мають де працювати, бо в місійних краях знаходиться: 97,000 шкіл, до яких учащає 5 міліонів дітей, 1,000 шпиталів; 2,000 сиротинців з 1 міліоном дітей, 400 семинарів, 3,000 добродійних інституцій, що спомагають около 30 міліонів людей. Є справді на що дати гроші.

Лорд Вансітарт, що є за тим, щоби Німеччину добре покарати сказав, що навіть найбільше невтральні держави не дістануть представництва на мировій конференції. Напевно не буде мати представника Еспанія, бо підписала пакт проти комінтерну. Еспанські часописи запротестували домагаючись місця на мировій конференції для Еспанії.

Ґенерал Стилвел, командант американсько-китайських військ у Бурмі і начальник штабу Чіянкайшека вернув до Америки на приказ Рузвельта. Неміг погодитися з Чіянкайшеком. Хотів, щоби Китай заперестав війну з комуністами. Його наслідником є ґен. Ведемеер.

Дня 6 листопада два бандити ранили в Каіро льорда Мойна, британського комісаря середнього Сходу. Вбійники походили з Палестини. Льорд Мойне помер день опісля в військовім шпиталі в Каіро.

Промовляючи дня 7.XI. Сталін перший раз назвав Японію напасником.

Дня 7. XI. помер у своїм замку у Ґлеміс, ерл Стратмор, батько Королеви Єлисавети. Мав 89 літ. Походив з родини королів Шкотії.

Зпочатком місяця листопада російська ґазета "Труд" заатакувала широко проф. університету в Гемільтон В. Кірконела, називаючи його провідником українських фашистів в Канаді. Цілу ту напасть Данила Заславського назвав В. Кирконел великою брехнею.

В Шикаго зібрала рада 51 націй, щоби радити над міжнародною воздушною комунікацією. Є два пляни: ширший американський, який виложив П. Берле: кождий нарід має право до воздушної фльоти і Америка всім буде продавати літаки, бо їх має забагато. Вузший: канадійський, за яким обстоює Анґлія, а саме створити комісію, яка все контролювала би. Анґлія, яка має летовища по цілім світі хоче контролі і обмеження, щоби чужі не пхалися до її посілостей; Америка бажає знова випродати літаки, яких має богато. Менші нації підпирають Анґлію.

В Америці повстав досить острий конфлікт відносно заграничної політики по війні. Ізоляціоністи, що ґуртуються наоколо ґазети "Трибуна," видаваній в Шикаго, полк. МекКормиком оскаржують Рузвелта, що той сам згоджується на всі війни в Европі в які Америку схоче втягнути Чорчил і Сталін, не оглядаючись на конґрес, який одиноко може виповідати війну. Інша ґрупа з сенатором Ляфолєт на чолі каже, що Америка вдійсності може належати до будучої Ліґи Націй, що мала б запевнити спокій у світі, але кождий раз, колиб треба було, вживати сили Америки на це мавби згодитися конґрес. Рузвелт є за тим, щоби конґрес вже наперед дав свому відпоручникові повні власти коли і в якій мірі сила Америки може бути вжита проти того, хто нарушував би спокій в світі, іншими словами, коли Америка малаб піти до війни в Европі, чи в Азії, є багато таких, котрі хотять, щоб Америка не встрявала в жадну війну.

Підчас того, коли американці атакували Ахен, тамошній єпископ Преосв. Й. Вандервелде зарядив молитви у пивницях і протибомбових сховках.

До Брукселі вернув знова Преосв. Климентій Мікара, папський Нунцій, щоби розпочати свою працю перервану війною.

Папа Пій XII зарядив Місії і реколєкції їв римській дієцезії, щоби перепросити Бога за ґріхи світу.

Правительство де Голя вимагає від комуністів, щоб розвязали свою армію, та комуністи не хотять уступити.

Славний католицький університет в Лювапіюм, Бельґія, знова буде отворений.

Преосв. Й. Генц, єпископ з Мец, якого німці прогнали, вернув до Льотарингії, і чекає, щоби вернути до Мец. Вигнаний 1940 р. німцями перебував в Ліоні як ґість кард. Петра Ґерліє.

Незадовго мають розпочати процес беатіфікаційний о. Домінїка Барбері, який приняв до кат. Церкви 1845 р. кардинала Нюмена.

Із учеників університету Фордґем, трьох є ґенералами в американській армії, а 51 є капелянами в армії.

Під днем 2.XI. подають в Льондону, що незадовго мають в Анґлії ввести новий закон супружий, именно, що анґлійські дівчата, що вийшли заміж за вояка з Доміній можуть брати розвід сейчас по шлюбі, а не чекати 3 роки як це було дотепер, і що не потре-

бують їхати за чоловіком там, де він живе, щоби справу представити в суді, але можуть це робити в самій Англії. Дотеперішне право дозволяло лише там справу представляти,де жив чоловік і вимагало 3 роки часу від шлюбу. Новий законопроєкт підтримав англіканський єпископ з Вейкфілд.

Подають з Европи, що около 200 німецьких священиків померло в концентраційних таборах, а 300 ще в них мучиться.

Ґенерал Ваніє, канадійський амбасадор до Франції, просив кард. Вільнева, щоби Канада помогла французькій армії, висилаючи побожні книжки з Канади. Обіцяно вислати 20,000 примірників св. Письма і 10,000 молитовників для французької армії.

Др. К. Андрусишин, редактор "Канадійського Фармера" став іменований професором університету в Саскатуні.

ЗА БРАТІВ

Ісусе Христе, Ти був тут між нами,
Ти бачив сльози наші і недолю,
То ж я, дитина, щирими словами
За всіх братів своїх Тебе тут молю.

Мені так рідна мати говорила,
Що перший лине в небо зов дитини,
Бо має зов той архангельські крила,
Що пролетять скрізь бурі й хуртовини.

Тож вислухай, Ісусе, ці благання
За тих, що то живуть в жалобі й муці,
За тих, що упадають від страждання,
За них у небо я підношу руці.

За тих, що прагнуть світла, сонця й волі,
За тих, що кривдам вже кінця не бачуть,
За тих, що чахнуть з горя і недолі,
За тих терпячих, що мовчать і плачуть.

За бідні діти знід сільської стріхи,
За тих, що в труді хрест важкий свій носять,
Для них благаю, Господи, потіхи,
Нехай слізьми землиці вже не росять.

Помилуй їх і глянь на край їх рідний,
Нехай зростає їх надія в Тобі,
Це я, дитина, за свій нарід бідний,
Тебе благаю, за нарід в жалобі!

(За М. Конопніцькою Ю.Ш.)

АНУ, —— ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці 3-ій обгортки)

1. Книжка та називається **Часослов.**

2. Слово **"Біблія"** походить із мови **грецької** По-українському воно означає те саме, що **книжка.** Але якби ми, замість казати **Біблія,** казали просто **книжка,** то дуже часто неясно було б, **що то за книжка, та яка книжка.** Адже книжки бувають усілякі та й немало їх. А так— ми кажемо з-грецька **Біблія,** і кожний добре розуміє, що річ іде не про якунебудь книжку, а про ту книжку направду божественну, святу, що її Божі Пророки й Апостоли Христові написали, надхнені Духом Святим.

3. У Канаді є Католицькі Університети в оцих містах: **Квебек, Монтреал, Отава, Торонто.**

4. Ми, українці, мали досі трьох **кардиналів:** перший із них був **киевський Митрополит Ісидор,** а наступні два— **галицькі Митрополити: Михайло Левицький і Сильвестр Сембратович.**

5. **Перше** з сімох останніх слів розп'ятого Спасителя було: **Отче, прости їм, бо вони не знають, що роблять!**

6. Найдавніша церква, що стояла в Киеві, ще заки Україна офіціяльно прийняла христіянство,—то була церква **святого Пророка Іллі.**

7. Перстень на руці католицького єпископа означає, що зо своєю дієцезією єпископ зв'язаний немов **шлюбним вузлом:** ту дієцезію він має широ любити, для неї ревно працювати, за неї молитись і до смерти не покинути її, хіба що найвища церковна Влада інакше запорядить.

8. З усіх книг, що містяться в Біблії, Мойсей написав лиш **перших п'ять.**

9. Господь Наш Ісус Христос народився в славній **римській імперії, за цісаря Августа.**

10. Ось Дари Святого Духа: **Мудрість, Розум, Знання, Рада, Кріпость, Побожність, Страх Господень.**

11. Хто ближніх своїх обмовляє, або очорнює, грішить проти **восьмої Божої Заповіди.**

12. Назва **Свідки Єгови** дійсно гарна, чудова. Всім святим Пророкам, Чудотворцям і Апостолам Божим можна безпечно дати ту назву: Вони своїм праведним життям, своєю надлюдською святістю, своїми чудами ясно показали, що Вони дійсно Божі Посланці, Божі Свідки. Свята Христова Церква теж серед грішного світу стоїть, як великий, неустрашимий **Свідок Усемогучого Бога, Єгови.** І великими чудами, що в Католицькій Церкві доволі час-

го діються, Господь Бог потверджує, що Католицька Церква складає Йому свідоцтво правдиве.

А байбельники?... О, та гарна назва **Свідки Єгови** так їм пасує, як корові сідло! Чим же вони можуть виказатися, що вони дійсно Свідки Єгови? Чи може тим, що проти святої Христової Церкви безперестанку брешуть, як собаки, та разом, із діяволом проти неї виють і скавулять!?...!?...

"ЗБІТУВАЛА ВСІХ"!

Хто такий? Пані А. Максимюк з Терайн, Альта. Це свідома й дуже активна католичка, правдива апостолка доброї преси. Ця пані, маючи свої щоденні заняття посвятила много часу, доложила богато трудів, щоби в наших католицьких родинах знаходився місіонар "Голос Спасителя." І труд її увінчався небувалим успіхом, бо аж 50 нових передплатників приєднала вона. Пятьдесять свіжих родин будуть тішитися доброю книжкою й будуть знаходити свою потіху й радість в її читанню. Честь їй за це й велика подяка, особливо від Адміністрації "Голосу Спасителя."

пані А. Максимюк

Ану, хто її тепер "збітує"?...

ХТО ЩЕ НЕ МАЄ "ПРОПАМЯТНОЇ КНИГИ"—цей нехай замовить собі сейчас цю цікаву історичну Книгу, якої ще остало дуже ограничене число примірників. Ціна з пересилкою $2.50. Замовлення слати на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

З видавництва й друкарні оо. Редемптористів у Йорктоні, Саск. вийшов гарний, цікавий і повчаючий

– КАЛЄНДАР ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ –

НА 1945 РІК

Має добірний зміст і багато красних світлин. ЧИ ВИ ВЖЕ ЙОГО СОБІ КУПИЛИ? Якщо ще ні, то скоро спішіться й других заохочуйте, щоб відтак не було запізно, бо наклад вичерпується. Ціна 40ц. Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

НА МАНАСТИР І КОЛЄГІЮ В РОБЛИНІ ОФІРУВАЛИ:

п. М. Гуцуляк, Ленінґен, Саск.: $5.00. — п. Собчук, Ленґ, Саск. $5.00 Всеч. о. капелян М. Т. Пелех: $50.00.— пані Кароліна Комеранська з Петлюри, Ман.: $50.00

Сердечно дякуємо всім тим великодушним жертводавцям. Нехай ласкавий Ісус многократно їм винагородить!

о. Редемптористи, Роблин, Ман.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Слава Ісусу Христу! —Всечесніші Отці: Сердечну подяку складаю Вам, що вже через 8 літ посилаєте мені релігійний часопис "Голос Спасителя," котрий так люблю читати. Посилаю Вам $1.00 на часопись на р.1 945 і $1.00 на друкарську машину. Щиро здоровлю, — Анна Дребот.

Слава Ісусу Христу!—Високопреподобні Отці: В залученій куверті посилаю Вам передплату за "Голос Спасителя" в сумі одного доляра за рік 1945. Прошу Вас, Дорогі Отці, і надалі посилати мені "Голос Спасителя", котрий неначе той Місіонар приносить мені Боже Слово до моєї хати. Остаю з поважанням,

О. Сіянчук.

Дорогі Отці Редемптористи: Висилаю Вам вашу належитість за сю гарну книжочку Голос Спасителя $1.00, і на машину так само $1.00,—разом $2.00, і щиро Вам дякую за Вашу обслугу, що Ви так добрі й стараєтесь мені що місяця висилати ту гарну книжочку, котра мене потішає й вдоволяє повсегда в моїй хаті. Тому щиро Вас прошу старатися висилати мені Голос Спасителя кожного місяця на що я все очікую й за що Вам сердечно дякую.

Д. Григорців.

Слава Ісусу Христу! Дорогі Отці Місіонарі: Посилаю Вам одного доляра на друкарську машину й перепрошаю, що троха спізнився. Зичу Вам як найліпшого здоровля і доброго успіху в Вашій праці. Ваш прятель, — Григорій Івасюк.

ЧИ ВИ ВЖЕ ВІДНОВИЛИ ПЕРЕДПЛАТУ "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"?

ЦЕРКОВНІ КОЛЯДИ

з додатком колядок і щедрівок чисто народних. Ціна 15ц.

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

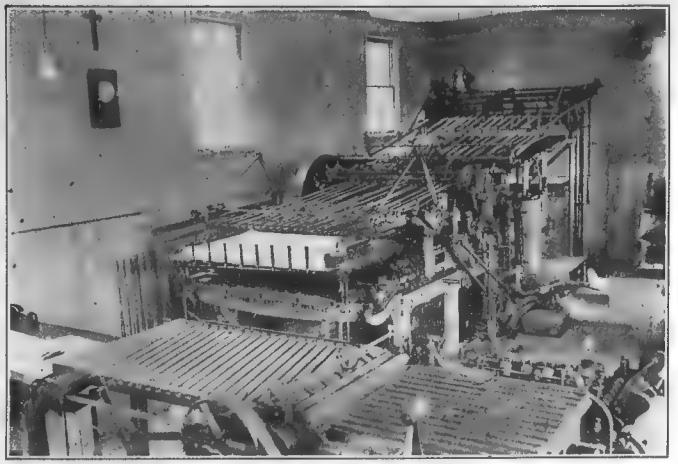

Наша нова автоматична преса. На сплачення цеї коштовної машини деякі читачі нашого місячника були ласкаві прислати нам свої щедрі жертви. З великою вдячністю приймаємо всякі датки, що їх хтонебудь буде такий добрий тій цілі присвятити.

ГУРТОВИЙ СКЛАД

ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

VOL. 17, No. 1. THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK. JANUARY, 1945

-НАША ПЕРЕПИСКА-

Імена людей, що полюбили Голос Спасителя, стали його передплатниками та бажають його читати, це: А. Мак, Г. Верста, П. Бегман, В. Середа, П. Хміляр, В. І. Колцун, Сестри Служеб. П.Н.-Д.М., Стемфорд, П. Самборський, впр. о. Сіменович, С. Гулавський, В. Тимн, А. Деркач, Н. Прокопишин, Н. Древняк, С. Лесюк, Ів. Бузик, П. Лісовик, С. Бродовий, А. Двигайло, А. Денека, Ф. Гуска, Т. Юзик, С. Кондра, Г. Шпіц, М. Біленький, О. Лах, В. Ковалик, М. Чубай, М. Бойчук, Ст. Павчук, Ст. Павлів, М. Губік, М. Перч, Й. Михальчишин, Ів. Пальцат, Й. Новосад, В. Обаряник, О. Кізлик, М. Рудавська, В. Д. Смицнюк, М. Р. Максим, Ів. Мігіра, П. Смалюк, Й. Крушельницький, М. Борисович, Ів. Лесик, Ів. Біда, Гр. Яньків, Е. Волощук, Д. Іванишин, П. Ковбель, К. Собків, Гр. Коваль, Ів. Моськіл, А. Змуд, А. Мудрий, Д. Хімко, М. Бенько, П. Кровський, Н. Шуст, Ст. Ядерський, Ів. Сич, Ів. Бараніцький, А. Набожняк, О. Сірмачевський, П. Орисин, Ів. Сулятицький, Гр. Качановський, Й. Мельник, А. Валюк, Д. Романюк, Н. Ф. Марч, А. Вербіцька, П. Липинський, С. Личак, М. Гнатко, С. Коницький, М. Клюс, П. Перещук, Ст. Мішаний, М. Малаздревич, Гр. Косташ, А. Солюк, В. Бумбар, К. Пантелюк, П. Кравс, А. Баламага, П. Данчак, В. Ганчарик, А. Марценюк, Ів. Заровський, М. Мінчак, О. Ухач, М. Решітник, О. Демид, А. Кіпзук, М. Андрусик, П. Двюра, О. Хіпурда, Ів. М. Квас. М. Баран, Озеранець, П. Панько, О. Кривуляк, Д. Климашко, М. Голота, Т. Макаровський, Й. Лещишин, Т. Лестусь, П. Мальований, П. Легкий, С. Галасовська, Л. Гарасим, М. Парубоцький, М. Гинчірук, М. Сенькус, С. Колч, Ів. Різняк, Я. Волос, А. Садловський, Ф. Богославський, П. Кондришин, Д. Гарасимюк, М. Марчак, Ю. Хаменко, В. Гумен, Н. Колцун, Ів. Семчук, К. Горен, Д. Блоха, Гр. Романчук, М. Ціж, Е. Речик, Д. Юрчик, А. Керзик, В. Єсеенко, І. Вітів, Мих. Задворний, А. Цюпик, Гр. Лисик, С. Костів, М. Савка, Мих. Сторожко, С. Дзюбало, А. Смук, Н. Чекольський, І. Л. Корчинський, Д. Л. Корчинський, Р. Калинюк, І. Пробіжанський, Д. Дмитерко, І. Шестак, Т. Чубак, А. Длугаш, Петро Библів, Роз. Фусік, Марія Левицька, М. Гармідер, М. Козіцький, А. Хомко.

Імена людей, що відновили свою передплату, це: Й. Цюцьмач, М. Денека, Ів. Бориско, А. Цалинюк, О. Воробець, В. Шульган, В. Стефанюк, Д. Боднар, М. Сенюк, Н. Вітів, Ів. Горчинський, Ів. Олійник, В. Фик, М. Марч, Д. Грабець, Гр. Ткачук, Ів. Войцешко, А. Козимчук, п-ні Залещук, А. Семенчук, Гр. Федорчук, Ів. Мончук, А. Дяків, М. І. Мадараш, М. Петришин, Д. Любий, Ів. Білінський, Н. Білінський, А. Куцулима, Р. Шлюсар, М. Коровський, В. Т. Библів, Й. Стечишин, А. Слобода, Ів. Баранюк, Д. Гарасимчук, впр. о. П. Каменецький, А. Камалівський, А. Назаревич, Ф. Василинка, К. Гладій, Ст. Яремко, М. Тиндик, В. Дембрович, Д. Довганюк, А. Сотак, А. Кульчицька, С. Шиш, М. Василишин, О. Ланій, Е. Леськів, Р. Тиран, Ф. Бубняк, Ф. Бибик, А. Калявська, Т. Площак, Н. Кларк, Ів. Волоський, А. Романів, Н. Філяс, В. Сич, М. А. Смук, Ів. Семчишин, Й. Білінський, В. Вихопень, Гр. Мальований, Р. Н. Гриньків, А. Гарасим, О. Т. Петришин, А. Зубрицький, Р. Колцун, Й Боратинський, Ів. Н. Шандро, Ів. Войтович, Ст. Шпот,

(Продовження на 4-ій сторінці окладинки)

АНУ, — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці 5-ій обгортки)

1. **Як називається** те Богослуження, що його правимо на Різдво Христове, співаючи багато разів **"З нами Бог"?**

2. Скажіть коротко та ясно, **яка є ріжниця між обмовою та очорненням.**

3. Фальшива присяга, або кривоприсяга,—це безперечно один із найбільших гріхів на цім світі. Чи знаєте, проти **котрої Божої Заповіди** є цей страшний гріх?

4. Чому Йорданські Свята називаються **Богоявлення?**

5. Як вам здається: **Чи Ісуса Христа учив коли хто читати й писати?**

6. **Куди,—до якого озера, чи моря** вливається свята річка Йордан?

7. **При якій то нагоді,** та й **до кого** сказав Ісус: "Направду, направду кажу тобі,— коли хто не відродиться з води і з Духа, не зможе ввійти у Царство Боже."

8. Тому вісімдесят і шість років, у південній Франції, коло містечка Люрд, у дикій скельній печері над шумною гірською річкою з'явилась Божа Мати убогій дівчинці-пастушці. Не лиш один раз, а вісімнадцять аж разів щаслива та дівчина втішалась появою Небесної Цариці. Божа Мати любо до неї усміхалась, з нею ласкаво розмовляла, давала їй дуже важні поручення, а на питання, як називається, відповіла виразно: **"Я Непорочне Зачаття."** ща місці тих чудесних появ витрисло цілюще джерело, і в його благословенних водах вже сотні й тисячі безнадійно хорих віднайшли чудесне оздоровлення. Так,—великими, надзвичайними чудами прославив Господь Бог Непорочну Діву Марію в тім місті Її незабутніх появ.

А з малою дівчинкою що сталося? О, вона вступила до манастиря, стала монахинею, жила й померла в великій чесноті та геройській любові до Господа Бога. І от року 1933-го Святіший Отець Пій XI. канонізував її врочисто в Церкві святого Петра в Римі, цебто **проголосив її Святою.** І вона, та колишня вбога дівчинка-пастушка, **називається тепер Свята... Ану, —чи знаєте, як?**

9. **Котрі Свята старші,—** Різдво, чи Йордан? Як вам здається?

10. Прошу **вичислити сім гріхів головних.**

11. **Котрі то Апостоли були з Ісусом** на весіллі в Кані Галилейській?

12. **Як називалися три перші царі** жидівського народу?

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Найщирішу подяку складаю Пресв. Серцю Ісуса й Матері Неустанної Помочі за вислухані молитви й уздоровлення з тяжкої недуги. Посилаю $1.00 на пресовий фонд Г. Спасителя.

Геффорд, М. Черній.

Сердечну подяку Серцю Христовому й Матері Божій Неустанної Помочі за премногі ласки складають і на виплачення друкарської машини жертвують $5.00. — Т. і С. Олійник.

(Відновленні передплати—продовження з сторони 2-ої)
П. Хруник, Д. Пастернак, М. Вільгош, П. Валюк, Й. Чікайло, Г. Годований, Н. Сирота, К. Котик, І. Бурак, К. Перейма, П. Кінашко, В. Хомечко, П. Слобода, В. Шпатух, Л. П. Корчинський, С. Гнатюк, М. Кушнірук, Й. Зальопаний, Н. Якубів, І. Швалюк, З. Отченаш, С. Кондра, М. Чубак, І. Свірський, М. Данилів, А. Блоха, П. Библів, М. Федун, всеч. о. Н. Кушнірик, А. Сороколіт, М. Ватович, В. Я. Середа, М. Войтас, П. Бензоляк, Й. Яблецький, С. Друшка, Т. Василинка, В. Янушевський, Д. Філевич, М. Чорномаз, Т. Михалюк, В. Іващишин, К. Дрібчак, Преп. Сестри Служ. з Бофало, І. Демчук, М. Кушнір, всеч. о. Кіндій, Н. Німець, А. Петрик, Ів. Гриценко, А. Кучер, С. Бродовий, Ів. Волоський, В. Валько, А. Паславський, А. Романюк, Г. Пешко, Н. Шевців, К. Сироїд, М. Островська, І. Шпільчак, К. Королюк, К. П. Дзюба, Ів. Шмігельський, А. Бельмас, В. Зварич, В. Шварський, Н. Гусяк, Г. Петришин, Н. Гаврилюк, Й. Дернівський, І. Лялька, І. В. Когут, Ю. Базащук, Г. Ватута, П. Кмець.

НА ВИПЛАЧЕННЯ ДРУКАРСЬКОЇ МАШИНИ ЗЛОЖИЛИ НАШІ ЧИТАЧІ СЛІДУЮЧІ ЖЕРТВИ: Анна Галицька $10.00; по бл. п. П. Грацюк, прислав Никита Німець $5.22 пані М. Охотський, $5.50. **По $5.00:** Анна Чорній, Михайло Пророчок, Михайло Кушнір, Варвара Іващишин, Марія Сидор, пані Теодор Олійник, Наталя Шпирка, Катерина Помірко. **По $2.00:** Стефан Семенчук, Онуфрій Схаб, Катерина Улян, Дмитро Стефанюк, Мих. Лукій, Прокіп Валько, Василь Кушмелюк, Никита Німець, Павло Данчук, пані Й. Демчук, Марта Островська, А. Волохатюк, Анна Стадник, Іван Квасний, Стефан Пристанський, Петро Палцат, Катерина Бараник, панство Турко, пані М. Фірман, Михайло Гидзік, Ксеня Долинюк, Анна Вербицька $2.50. **По $1.60:** Никола Гаврилюк, Йосафат Білецький. **По $1.50:** К. Мельник, П. Т. Сторожук, Антін Диня, Анна Семенчук. **По $1.35:** Марія Чорномаз і Симон Шиш. **По $1.00:** К. Нагнибіда, А. Москаль, П. Тобінський, Т. Войтік, Анна Вітів, К. Сироїд, Софія Галасовська, Йосиф Явний, о. Вол. Обушкевич, В. Калинський, Дмитро Шпільчак, Юстин Воробець, П. Остапович, С. Малайний, Д. Гарасимчук, О. Блоха, Анна Косован, Татіяна Зап, Марія Мельник, Зофія Кофман, П. Зурбик, пані В. І. Колцун, Еміль Леськів, Марія Корінець, Гр. Цембровський, Анна Зіомбра, Н. Кітлярик, І. Шпільчак, Н. Капій, П. Хміляр, Вол. Дембрович, Марія Чорний, Ева Пророчок, Софія Баливода, Мих. Войтас, Ст. Дружка, пані В. Петранюк, Юлія Ковальчук, Анна Барилюк, Йосиф Зальопаний, Анна Сенкус, Марія Базь, Дм. і Марія Ціж, Н. Паславський, В. Войтович, Кароліна Комаранська, Мих. Денека, Ів. Гриценко, Ів. Войтович, Зах. Отченаш, Марія Шпатух, Мих. Вільгош, Мих. Федун, пані А. Данилків, пані М. Ковбель, Ан. Малюга, пані П. Войчишин, К. Котик, Семен Гнатюк, Дмитро Папірник, І. Борисько, І. Карбованець, Ксеня Антонишин, Галя Сайдак, В. Шкляр, І. Дутка, І. Хрущ, А. Баляк, І. Софронюк, Мих. Андрейчук, Анна Керзик, І. Смігельський, І. Баранецький, К. Н. Дзюба, В. Бомбар, пані А. Зубрицька, А. Слобода, Ст. Личак, І.І. Воркун, Й. Яблецький, П. А. Валюк, Вол. Шаварський, Агафія Кузь, Вас. Шульган, А. Воробець, Павліна Библів, І. Швалюк, Мих. Губик, А. Капалівський, Г. Федорчук, Дм. Грабець, Леся і Надія

(Продовження на стороні 6-ій окладинки)

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск.
Передплата на рік в Канаді $1.00—Загранicею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 17, Число 1. Січень 1945

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

Їх Ексцеленціям, Преосвященним Єпископам: Кир Володимирові-Василієві, Кир Константинові, Кир Василієві, Кир Николаєві-Нілеві, й Кир Амврозієві, Всеч. і Впр. Отцям, Преп.Сестрам, Преп.БратамХристіянських Шкіл, дорогим передплатникам та ласкавим жертводавцям

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

бажають

оо. Редемптористи

і Видавництво Голосу Спасителя, Йорктон, Саск.

РІЗДВЯНЕ ПАСТИРСЬКЕ СЛОВО

ДО ВСЕЧЕСНІШИХ ДУХОВНИХ ОТЦІВ І ВСІХ ВІРНИХ НАШОЇ ДІЄЦЕЗІЇ

"Звіщаю вам велику радість, що сьогодні народився вам Спас, Христос Господь, у місті Давида" (Лука: 2, 12).

** ** **

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ

Дорогі в Христі!

Христове Різдво є завсіди для нас **великим святом нашого спасення.**

Ніколи так живо й наглядно не відчуваємо ми, **що наше спасення започаткувалося, як у Різдвяних Святах.**

Думка про **започаткування нашого спасення у День Різдва** часто стрічається у наших гарних, різдвяних богослуженнях, де много разів співаємо, що: "Бог у тілі явився, бо Він є Спасителем

наших душ," або в іншому місці: "Ти, що зродився в юдейському Вифлеємі, і дав Себе положити у яслах задля нашого спасення," або ще в іншому місці наших богослужень: "Прийдім і піснями прославім Матір Спасителя."

А в наших різдвяних, чарівних колядах, то дуже часто знаходяться радісні слова, **що Новонароджений Христос є нашим Спасителем,** бо співаємо раз у раз: "Спас наш народився, з Діви воплотився...", або в іншій коляді: "Бог предвічний народився, прийшов днесь із небес, щоб спасти люд свій ввесь...", або ще в іншій коляді співаємо: "Ликуй чоловіче із Різдва цього, Христос бо від ада спасе душ много, і від неволі вражої."

І наша св. Мати—Церква, як кожного року, так само й цього року, отвирає в різдвяному часі скарби св. Євангелія перед нами й кличе до всіх нас з Ангелом: "Не бійтеся, ось бо звіщаю вам велику радість, що буде всім людям, **бо народився вам сьогодні Спас,** Христос Господь, у місті Давида. І це вам знак, знайдете Дитя, повинене пеленами і лежаче в яслах."

Це ангельське післанництво нашої св. Церкви **про наше спасення** є дуже радісною вісткою для всіх нас. Бо з ним скінчилася для людей кількатисячелітна неволя під дияволом. Брами неба широко отвираються від тепер для всіх людей доброї волі. А з небесних просторів розноситься радісним відгомоном над вифлеємськими полями весела пісня: "Слава на висоті Богу."

Різдвом Ісуса Христа всі ми дуже тішимося! З вдячністю згадуємо про наше спасення скільки разів відмовляємо "Вірую," бо там виразно зазначуємо, що **"нас ради людей і задля нашого спасення Христос зійшов із неба і воплотився від Духа Святого й Марії Діви й став чоловіком."** Так, Христос спас нас, не зі звичайної пропасти, але вічної; не зі земської поломіни, але пекольної; не одного чоловіка, але всіх людей.

Як кожного року, так само й цього 1944-го року, будемо святкувати Христове Різдво. Однак не зможемо ми тішитися повнотою нашого серця й душі у цьому році, бо цілий світ є ще у війні й серед воєнного настрою. **Голос остороги Святішого Вітця, повторюваний стільки разів з нагоди надходячих Різдвяних Свят у минулих останніх пятьох роках, не знайшов щирого відгомону у сильних цього світу.** Війна продовжується дальше.

Наслідком війни дальше ллеться невинна кров, зростають щораз то нові жертви війни, число ранених, полонених і вбитих збільшується. Вже **четвертий раз перекотився буревій війни за нашої памяти по наших українських землях, а всенародне лихоліття дійшло до таких розмірів, що його не предбачували передше навіть наші предки.** Засумування наших душ поширяться ще більше цього шестого року війни також і в нашій Канаді, бо

скільки це синів наших буде ще на фронтах, скільки в неволі а скільки вже поляглих!

Люди шукають спасення. Одні в сильних цього світу. Другі в народних провідниках. Ще інші у полководцях мільйонових армій. **Ангел із над вифлеємських піль голосить нам, що нема самоспасення.** Хто провалився у пропасть, цей не може виратувати самий себе. Помічну руку може нам дати лише Господь Бог. І дійсно Бог так і зробив, віків тому двадцять майже, посилаючи з неба на землю Свойого улюбленого Сина, Ісуса Христа.

І нам, Дорогі Братя й Сестри, не треба тратити надії серед цього воєнного лихоліття, що його саме тепер всі переживаємо. **Доля нас усіх, і нашого Українського Народу, спочиває в Божих руках.** Над цілим світом володіє Бог. Над терплячими милосерний Бог. Над покривдженими справедливий Бог. Бог, що бачить наші сльози, що чує наші болі, що може нас усіх спасти!

Новонароджене Дитя Христос дає нам небесний мир і заспокоює для знеможених душ, як це Ангели звістили "а на землі мир людям доброї волі" бо тільки одинокий Христос був, є і буде князем правди і мира. А має Христос такий надземський мир для нас усіх, що може ущасливити, не лише поодинокі особи, але й всі народи. А знає Христос, що значить терпіти, боліти й проливати сльози й тому може виратувати з пропасти, навіть найглибшої. А володіє Христос такою силою, що може покорити всіх противників, навіть найсильніших цього світу.

Всі ми віримо, що світ опирається на Христі, а без Христа гине. Всі ми визнаємо, що **Христове Різдво стало осередоточкою цілої всесвітньої історії.** Для всіх нас обявлено, що не лише "на початку було Слово-Христос," але й що кінцеве слово в історії людства належить до Христа, бо Він сказав: "Я є Альфа і Омега, почин і конець" (Откр. гл. 1. ст. 8).

Коли новонароджений Христос отворив сам небо, то не замикаймо собі його знову нашими новими гріхами. Коли Христос увільнив нас із неволі діявола, то не входім самі в нову неволю; коли Христос дав нам святе Євангеліє, то не шукаймо лукавої мудрости світа, що ані не є правдою, ані щастя не може дати.

Не лише вірмо сильно у небо, але й заховуймо одночасно заповіди Божі, що суть певною дорогою до неба. Не лише тішмося св. Євангелієм, але й стараймося одночасно виконувати накази св. Євангелія.

Всечесні Духовні Отці й Дорогі в Христі Братя й Сестри! **З нагоди Різдвяних Свят і Нового Року складаємо Вам усім з глибини нашої душі найщиріші святочні побажання.** Нехай Новонароджений Христос обдарить Вас усіх сильною вірою в Його Божество, витривалістю в чеснотах, осолодою в терпіннях.

Благаймо Христа також про скоре закінчення страшної війни, загоєння завданих ран, повороту наших рідних і **кращої долі для нашого Дорогого Українського Народу.**

† ВАСИЛІЙ, Єпископ-Ординарій,
† НИЛЬ, Єпископ-Помічник

Винипег, 17. грудня, 1944.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА СІЧЕНЬ

За Святішого Отця

"Такого, що дійсно помочі потребує, то хоч не жаль і порятувати,"—так каже нам усім звичайний наш здоровий людський розум. І мимохіть питаємо себе:Хіба ж Святіший Отець нашої помочі дійсно потребує, що маємо за Нього молитися? Хіба ж на світі мало таких, що їм наша щира молитва багато більше придалася б, ніж Йому?...

Якщо хочемо влучно відповісти на це питання, то розважмо, що на цім світі нема уряду вищого й важнішого, як уряд Римського Папи; та й обов'язків тяжчих нема, як ті, що їх Господь Бог вложив на плечі свого Намісника. В день своєї урочистої коронації, в Церкві святого Петра в Римі, одержує Папа потрійну корону, так звану тіяру, на знак потрійної його влади: учительської, священичої та пастирської. Так, Папа Римський наш непомильний учитель Христової науки на землі; він наш найвищий Архієрей або Первосвященик; він верховний Пастир цілої отари Христової. І щоб ті велетенські обов'язки свої він міг сповнити, як слід, йому треба бе́змежно більше Божої помочі, ніж комунебудь іншому в світі. Тому гарне це, й Господу Богу напевно дуже приємне діло, коли вірні християни-католики в своїх молитвах не забувають за того, що дійсно є спільним Батьком усього християнського світу. Особливо тепер у часі війни, коли пекло діявольської ненависти між народами так страшно горить, молімся за святішого Отця, щоб Господь Бог допоміг йому щасливо керувати кораблем святої Церкви, що нас усіх має завезти до країни вічного мира-спокою.

о. Ст. Бахталовський, ЧНІ.

СПОМИНИ

Вступна замітка: На сумну вість про смерть Митрополита Андрея Шептицького, наші Отці, в йорктонськім монастирі, говорили між собою про цего великого Князя Церкви. Я згадав про різні хвилі, коли то мав щастя бачити Високопреосвященого Андрея. Один з присутніх Отців заохотив мене, щоб я дещо з того написав. Це тепер сповняю.

* * *

Чудне подільське літо в селі Яблонові, коло Копичинець в році 1896, чи 1897, добре не тямлю. Пополудні, ми, діти довідалися, що має нас відвідати о. Андрей Шептицький ЧСВВ. Родичі казали нам, що це син дуже багатої родини графів, що він лишив світ, майно-достатки, а вступив до монастиря. Це зробило на нас молодих велике враження. Ми виглядали приїзду о. Андрея з великим зацікавленням, раз у раз споглядали на дорогу, чи не їде вижиданий гість. Вкінці показалися здалека зближаючіся коні, за ними цілі хмари подільського пороху. За кілька хвиль заїхала на подвіря повозка, а з неї висів великан ростом молодий місіонар. Його висока стать, усміхнене, повне доброти лице, а перед усім дивний вираз лагідних і при тім проникаючих очей, те все прямо притягало якоюсь таїнственною силою. Тоді було мені всего вісім літ, я не здавав собі з цего справи; та то одно знаю, що моїм серцем заволоділи дивні чувства надзвичайної пошани, привязання, а передусім любови. Я почув у собі сильне, непереможне бажання, щоб чимсь послужити Достойному Гостеві. Много не надумуючися, я чим скоріше стрибнув у сад, щоб принести троха свіжих овочів. Хотів принести щонайкращих овочів і дещо забарився. Нарешті приніс. Та вже не тішився присутністю о. Андрея; наш гість в переїзді поступив був до нас лиш на коротенький часок. Відтак я жалував, що забарився в саді. Мені здавалося, що з відїздом о. Андрея я трачу щось дуже великого, безцінного... Ті мої хлопячі чувства взглядом особи о. Андрея остали відтак у моїм серцю на все.

* * *

Рік 1900. Преосвящений Андрей Шептицький, яко станиславівський Єпископ, приїхав до Бучача й відвідував гімназію. Тямлю, як нині. Велику авлю-каплицю нашої гімназії заповнили учні під проводом своїх учителів і нашого Катехита о. Адріяна Добрянського. Преосвящений Шептицький станув біля вівтаря, де був образ св. Йосафата і мав до нас промову. Про що говорив,

нині вже не памятаю. Одно знаю, що його візитація остала на довго в памяти учнів нашої гімназії. Для гімназійних учнів був великаном—і тілом і духом, якимсь наче надлюдським естом, що захоплювало серця молоді від першої своєї появи.

* * * *

Перші місяці 1908 р.

Ювілейні торжества з нагоди 1500-ліття смерти св. Івана Золотоустого (вмер 407 р.) відбувалися в Римі з повною величавістю. На ті торжества приїхав Митрополит Андрей Шептицький і замешкав в українській Колегії, що в той час була при Piazza Madonna dei Monti 8, поміж звалищами старинного Колісею, а квіриналом. Ректор Колегії, о. Давида, відступив для Ексцеленції своє мешкання. В сусідстві була моя маленька келія. В той спосіб мимоволі я був свідком того, як велике значення мала особа Митрополита в Римі. До Владики приходили різні церковні достойники, а передусім ті, що стояли блище зединення Сходу.

Під ту пору Митрополит був хорий. До того ще дошкулював йому більше, чим звичайно біль ноги. Римська зима зо своїми вогкими вітрами "шірокко" і гострим "трамонтана" зле відбивалася на здоровлю Владики.

Та мимо того Митрополит брав живу участь у ювілейних торжествах; він був їх душею.

Найголовнішою точкою тих торжеств була Соборна Служба Божа, що відправлялася в одній з великих каплиць Ватикану. (Не одна з наших великих канадійських церквів менша, чим та каплиця).

В цій каплиці уладжено все після східнього византійського обряду: великий, квадратовий престіл, віддалений від стіни, намісні образи...

Каплицю заповнили запрошені гості, церковні й світські Достойники, а також дипльоматичні представники різних держав.

Коли все було готове, на даний знак увійшла папська гвардія й внесено Христового Намісника, Папу Пія X.

Спокійний, а при тім мужеський вираз лагідного лиця того сивоволосого старця, його повні доброти очі взбуджували чувства довіря й любови. Відчувалося, що це Пастир Христового стада. Був то святий муж.

Папа благословив і засів на троні, біля престола.

При престолі станули грецькі й українські епископи й священики. Було їх понад двацять. Митрополит Андрей своєю особою домінував понад усіх.

Тому, що нога йому дуже докучала, брат Ґротський ЧСВВ. мусів подавати йому його палицю, кілько разів Владика мусів ходити. Треба признати, що брат вивязувався з того дуже зручно

так, що приявні цего навіть не помічували.

Розпочалася грецька архієрейська соборна Служба Божа з дияконами. Співав спільний хор двох Колегій: української й грецької. Прекрасні східні обряди заховано в повній величавости. Сам св. Отець Пій X. брав участь у Службі Божій і співав по грецьки возглас.

На прикінці наш хор відспівав мельодійне грецьке многоліття "Поліхроніон."

Друге ювілейне торжество було в "Канчелярія". Є це кольосальна саля, що думаю може змістити тисячі людей. На просторій сцені станув могучий хор зложений зо співаків різних римських колегій. Українська колегія брала в тім хорі також участь. У першім ряді сиділи кардинали й єпископи, між ними Митрополит Андрей. Всіх очі звертала на себе львина стать нашого Митрополита. Владика був одітий у східню монашу рясу, а на голові мав колпак.

Послідною точкою в ряді ювілейних торжеств були відвідини старинного грецького василіянського монастиря в Ґротаферата, біля Риму. Цей монастир заложив св. Ніль в X. столітті, ще передтим, заки византійські патріярхи відлучилися від католицької Церкви. Монастир у Ґротаферата все був у лучности з Апостольською Столицею в Римі.

Митрополит Андрей відправив там у прекрасній грецькій церкві Службу Божу при асисті наших священиків і дияконів. З боку станув хор української колегії. На Службі Божій було много гостей, що приїхали з Риму, щоб бачити наш обряд і почути наш церковний хоральний спів. По відправі був обід у просторій монастирській трапезі. На середині їдальні був стіл для схоластиків, а кругом під стінами столи для священиків і церковних Достойників. Цей бенкет був у честь Митрополита. Ігумен монастиря мав у часі обіду промову по італійськи; у своїм слові підніс старання Митрополита для східнього обряду і дякував за особливу опіку й дбайливість для їхнього монастиря в Ґротаферраті. Митрополит відповів промовою по латині, і то так легко як українською. Промова Митрополита була оживлена його любовю до східнього обряду й бажанням злучення Церкви.

Відтак ми оглядали монастирську бібліотеку й робітню славних рукописів, мініятур, що містилися в тім найстаршім грецькім монастирі св. Василія В. Монахам дуже припав був до серця наш спів і ми мусіли ще раз відспівати хором "Многая Літа," з теноровим і барітоновим сольом.

Вечором ми вернули назад до Риму, а внедовзі ми з болем у серці пращали нашого дорогого Гостя.

Пізніше я довідався, що Митрополит у часі того свого побуту

в Римі старався, щоб дістати нашого єпископа до Бразилії. Справа була дуже близька здійснення. Та на жаль з причини перепон і трудностей так не сталося.

* * *

У вересні 1912 р. сотки наших подорожних їхало з Галичини на Захід. Цілий поїзд займили паломники на Евхаристійний Конгрес у Відні. Їхало яких 100 наших священиків і питомців, їхали й усі наші Владики: Митрополит Андрей Шептицький, єпископ Константин Чехович з Перемишля, єпископ Григорій Хомишин зо Станиславова й єпископ-номінат для Канади Никита Будка.

Над раном ми приїхали до Відня. Митрополит, мимо великого струдження довгою й невигідною дорогою, сейчас по приїзді пішов до церкви й відправив Службу Божу.

В часі того Евхаристійного Конгресу кождого дня була архиєрейська Служба Божа в українській католицькій церкві св. Варвари. Кождого дня відправляв інший наш Владика. Послідню відправив сам Митрополит Андрей. Тому, що наша церква св. Варвари була куди замала, відступлено на ту Службу Божу дуже простору церкву ‘‚Ам Гофе.” Вона може змістити кілька тисяч осіб.

Та архиєрейська Служба Божа була оголошена в конгресовій програмі, тому вже ззарання згадана церква заповнилася вірними. Народу було так много, що церква була битком набита, а деякі з цікавіших пхалися на сходи на казальницю й на амбон.

Віденці бажали бачити гарні обряди нашої архиєрейскої Служби Божої, почути прекрасний спів*), а передусім усіх цікавила особа самого Митрополита. Цей велитень тілом, а ще більше духом, був тоді вже загально знаний в католицькім світі.

Архиєрейська Служба Божа Преосвященого Андрея в церкві “Ам Гофе” була під кождим оглядом величава. Добір дияконів, асисти був знаменитий. Хор своїм співом, передусім Псальмами Бортнянського в часі св. Причастя переймав присутніх чувствами надзвичайної побожности. А над усім тим домінувала маестатична стать Митрополита Шептицького, його повне св. намащення служеня св. Літургії. І кілько разів у часі Служби Божої співав сам Митрополит, своїм низьким пронизаючим голосом, малося враження, що наче чується голос Католицької Церкви в східнім обряді протягом століть.

Ця архиєрейська Служба Божа остане в моїй памяті на все.

*) В часі Служби Божої співав могучий хор. Сорок вибраних наших співаків, питомців і молодих священиків співало під батутою о. Е. Турули. Особлившу увагу звертав глибокий, низький, а при тім дуже сильний басовий голос о. Лехіцького.

* * *

В р. 1915 я мешкав у св. Юрі. Одного дня каже до мене о. Іван Бучко, теперішній Преосвящений Бучко, тоді секретар:

“Чи не бажали б Ви бачити мешкання Митрополита Шептицького? У мене є ключі.” “Дуже радо” відповів я.

Нераз я був у Митрополита, в його канцелярії-робітні, але все Митрополит був тоді вдома. Тепер він був далеко. Москалі по своїй інвазії в р. 1914 увязнили його й вивезли в глибину Росії. Там у тюрмі він страдав за зєдинення св. Церкви, за український нарід.

Означеного дня я пішов до палати. Сумно. Як у гробі. Увійшовши до гостинної, а потім до авдієнційної салі, все стояло, як колись... чекало на свого господаря.

о. Бучко завів мене до спальні. Невелика кімната. Дуже скромне уладження. Строго монаше. При вході звичайна отверта шафка з поличками на книжки. Під стіною велике, дуже довге ліжко, відповідне розмірам до особи Митрополита; на стіні над ліжком невеликий образок, без рамців; на образку Непорочна Діва Марія. Образець, ручна рбота, правдоподібно вималювала його мати, Софія Шептицька.

А під ліжком... велика трумна-домовина... Збита з простих дощок; в домовині там ,де має бути голова, замість подушки великий білий камінь... а на камені чорний напис: “Станиславів”... Цей камінь на своїм найбільш до гори вистаючім верху дещо стертий, забруканий... Сліди, що нераз чиясь голова на нім спочивала... голова страдальця Митрополита Андрея.

Цей великий син українського народу, що проміняв вигоди панської графської обстанови, за строге, повне вмертвлення монаше життя, вже наперед готовився на свій много-страдальний подвиг ісповідника св. Католицької Церкви, мученика за український нарід.

Мовчки я глядів на ту трумну... на ту вбогу монашу келію... тепер опущену. Чувства болю й спокою—надії, чергувалися в мойому серці.

Болю, на вид огидної несправедливости, кривди, що заподіяли йому наші гнобителі; спокою-надії, що так великі жертви для Бога, св. Церкви й свого народу непомильно звінчаються нагородою.

Український нарід не згине, як довго має таких синів!

* * *

Чудний осінний день року 1917. Цілий Львів прибрався в святочну шату. Вулиці від св. Юра аж до головного Двірця заповнені народом: з хоругвами, образами прийшли з усіх сторін витати свого Батька, свого Пастиря, многострадального Андрея

Шептицького, що вертав з московської, царської неволі.

Я стояв на роздоріжжу, де сходяться вулиці: Городецька й Шептицьких з вулицею, що веде до головного Двірця (не тямлю її назви). Тут стояли діти зо сиротинця, ціла довга вулиця до самого двірця також заповнена народом. Все стояло гарно впорядковане, неперервними лавами з обох сторін, в святочному вижиданні. Нараз ми зобачили коло двірця рух, а рівночасно майже дало чутися далеке могутнє "Слава," що наче електрична струя переходила вздовж рядами народу— вулицями в напрямі св. Юра,— і перемінювалася в живлову филю тисячів і тисячів голосів... Понеслися співи різних хорів... Та над тим усім домінуючий голос—гомін десяток тисячів "Слава!" Вже їде—у великому гарно-прибраному отвертім самоході, сидить він, Андрей, Мученик і Побідник за правду. Сидить поруч з австрійським архикнязем Вільгельмом, що виїхав йому на стрічу.

Архикнязь і всі австрійські жовніри, що були при цьому повитанні, носили синьо-жовті відзнаки.

Той день повитання Митрополита Андрея перетворювався в великий український день у Львові.

Нарід зо слезами радости в очах тиснеться до Свого Батька. Шофер, що вів самохід, мусів дуже поволи й уважно їхати, щоб кого не переїхати. Жовніри й впорядчики з трудом стримували филі народу, що сам страдалець бажав збдизитися до того великого Страдальця за найсвятіші ідеали, за народню волю. Народ наче бажав, щоб тріюмф-побіда цього героя, Великого Андрея, стала кінцевою побідою українського народу!...

А він, народній герой, звертав своє ясне радістю й спокоєм лице то на право, то на ліво; його повні любови очі обіймали всіх, наче хотів кождого зокрема потішити, скріпити: не бійся народе! Христос побідив усіх! Правда переможе. Ми витриваймо при Христі, при Його Церкві!...

І на святоюрській горі поплила сердешна молитва подяки, що осиротілий український нарід дістав назад свого найліпшого Батька, Стада свого Пастиря.

Це був незабутній день побіди-тріюмфу великого сина українського народу, а заразом побіда українського народу.

* * *

Лютий, 1918 р.

Хмарне-оловяне небо нависло над Львовом. На святоюрській площі небувалий рух. Всі спішуть в сторону катедри. Та ледви часть може зміститися в храмі.

Біля престола, на владичім троні Митрополит Андрей.

Благодарственне "Тебе Бога Хвалим" співають священики, співає нарід. Могутні филі цеї радісної пісні несуть мельодійні свої

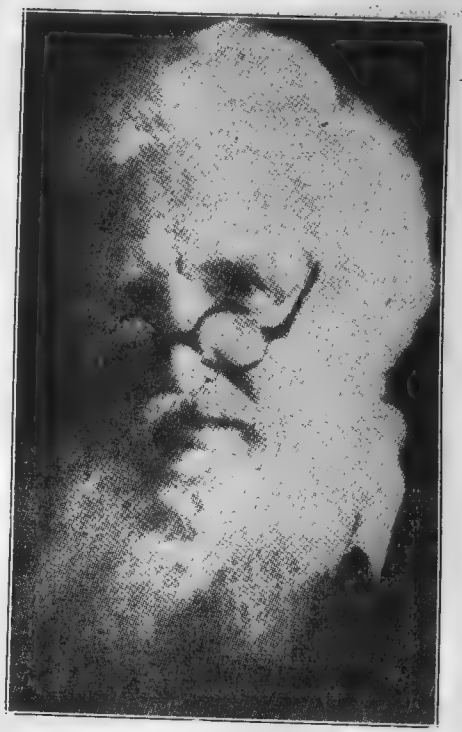

Митрополит Андрей Шептицький як 75-літній старець

звуки в широкі простори святоюрського храму. Гармонійно відбиваються в симетричних його склепіннях, виповняють до верху високу баню; здавалося б бажають дістатися поза св. Юр ген далеко й загомоніти до останніх закутин України.

Це пісня подяки українського народу. **Берестейський мир** між осередними державами, а суверенною українською державою підписаний.

Україна живе! Має свою власну незалежну державу, свій уряд, своє військо!

В так урочистій хвилі всіх очі звернені на великого Князя Української Церкви, Митрополита Андрея.

Він на своїм троні погружений в сердечній благодарній молитві. По хвилі його могутня стать випрямилася... його лице сяє блеском радости. Якийсь час він глядить своїм орлиним взором на море голов, що звернені в його сторону. Всіх очі наче зависли на його устах, чекають на його слово:

"Народе мій, ми дожили великої історичної хвилі!... Україна суверенна держава заключила в Берестю мир з осередними державами, як рівна з рівними. Нехай буде за це вічна вдяка Всемогучому Богу!" Ото зміст слова Митрополита, Його промови повної радости-бадьорости.

По благодарнім молебні нарід рушив з церкви. Впорядчики звиваються, вставляють у ряди... Величавий похід, наче могутня ріка посувається вулицями українського городу князя Льва. Ідуть школи, товариства, міряни, духовні. На лицях усіх радість, тріюмф, завзяття. Найкращий галицький хор, хор української духовної семинарії співає патріотичні пісні.

Україна живе! Тішся народе!

* * *

Холодний листопадовий ранок окутував львівські узгіря. В задумі йшов я в гору до св. Юра. Це були мої послідні дні на рідній землі. Перед поворотом у Канаду я доконче бажав бачити нашого князя Церкви, Митрополита. От уже минув одні й другі ворота прекрасних святоюрських забудовань і станув у стіп катедри при брамі до митрополичої палати. Ліворуч св. Юр, зо своїми грубими мурами, сильними склепіннями, аркадами, а надівсе своєю прекрасною, стилевою банею й верхом, що сміло, певно взносив у гору хрест, наче стояв на сторожі справедливих прав нашої св. Церкви й українського народу; праворуч палата галицьких митрополитів: вона творить своєю стилевою архитектонікою симетричну гармонію з катедрою. За катедрою й за палатою чудний вид на цілий Львів, його горбки, долини, камяниці, церкви, вежі, бані... Усі будівлі, що наче овечки пастиря окружають св. Юр.

Нераз я тут був, туди переходив, та за кождим разом огортали мене дивні чувства: я відчував, що вступаю в якесь таїнственне місце освячене історією кількасот літніх традицій, релігійних, церковних, народніх.

Я ввійшов у палату, і внедовзі потім станув перед Митрополитом Андрієм. Владика сидів у великім кріслі. Частинний параліж не дозволяв йому свобідно рухатися. Перед ним було пару

книжок, він все працював. Мимо недуги була в Митрополита все та сама доброта, ласкавість взглядом усіх, що до нього приходили; та сама бистрість ума, та сама надзвичайна память, що колись.

Коли я ввійшов, Митрополит дуже вічливо мене привитав і вказав рукою на крісло, що стояло біля нього. Зачалася сердечна розмова. Ексцеленція Андрей розпитувався про наших Отців у Канаді, наше життя, хто з Отців є в Канаді. Всім видко дуже займався. Памятав і про о. Делярого, о. Шишковича, Я сказав, що маємо вже і в Канаді уроджених співбратів, я згадав про о. Осадця. Митрополит перервав питанням : "Чи він не називається Василь?" "Так, Василь," відповів я, зовсім змішаний. Мені здавалося, що я зробився малим, дуже маленьким перед тим велитом духа, й феноменальною памятю. Запевно Митрополит бачив о. Василя в часі його короткого побуту в Галичині. То було перед літами... і це вистарчало для надзвичайної памяти Митрополита, щоб затямити, як той Отець звався на імя.

В палаті я затримався пару годин. Пополудні я пращав Їх Ексцеленцію. Ця хвиля була для мене дуже болюча. Я наче відчував, що це впослідне я бачу Митрополита. Я так радо був би лишився, щоб бути ще довше з Преосвященим Андреем... та годі, треба було вертати до Канади, цілий плян дороги вже уложений. Несміло з тиха я промовив: Ексцеленціє, я не знаю, чи коли ще буду бачитися, може це в останне,— більше я не міг говорити, біль стискав мені горло...

Ще в дверях на відході я глянув на того старця-велитня, що все зложив у жертві для Бога, нашої Церкви й українського народу!... Ще нині наче бачу перед собою Його все любовю сяюче лице, окружене сріблистим волоссям, наче авреолею.. здається мені, що бачу, як глядить на мене, пращаючи мене рухом своєї старечої руки...

Скоро я зійшов по сходах у долину, вийшов з палати на вулицю. Мені здавалося, що я все, що мав дорогого на землі, трачу, ...рідний край, дорогі особи... я бажав приглушити в собі крик-бунт мого серця...

Слідуючого дня я виїжджав зо Львова до Канади.

Так, 23. листопада 1933 року я впослідне бачив Митрополита Андрея Шептицького. Та память на Великого Андрея, найбільшого мужа, що мав наш нарід протягом послідніх століть, память на його многострадальне життя, його цілковиту посвяту для Бога, св. Церкви, нашого народу, остане в моїм серцю на все!

ЖМЕННЯ СОЛОМИ

Давно це діялось. У великому замку жив собі один шляхтич-лицар. Був багатий, могутній, але, на жаль, дуже нікчемний та жорстокий. Часто вибирався він розбоєм на своїх сусідів, грабував їх, нищив їм села, а також нападав на подорожніх та обдирав їх. Його жінка була людина чесна й поважна. І вдень, і вночі оплакувала вона злочини свого мужа, та благала Бога, за його навернення. Хоч мала вона всього подостатком, то одначе ні в чому не знаходила жадного задоволення; одиноку розраду давала їй щира, побожна молитва, та солодка надія, що чей Господь Бог її вислухає, та й чоловіка її на добру дорогу наверне. В цім наміренні давала вона до церков ріжні цінні офіри, особливо ж до чудотворних місць посилала щедрі подарунки. І от Милосердний Господь зглянувсь на її щиру молитву, прийняв її сльози, жертви й терпіння, подібно, як колись вислухав Святу Моніку, що молилась за грішного сина свого, Августина.

Одної ночі, в часі страшної бурі, вітри свистіли й гуділи на вежах замку. Краплі дощу, змішані з градом, били в вікна, блискавиця гострими мечами протинала темряву ночі, громи били безперестанку, й так було тоді лячно, що всяке живе сотворіння показувало по собі виразну тривогу; а тимчасом властитель замку ще не вернувся був із нічної виправи... Жінка його сиділа коло печі, й гаряче молилася. Аж от застукав хтось до дверей. Увійшов слуга, й сповістив паню, що оце прийшло два монахи, вбогі, голодні, перемоклі на дощі; вони заблудили в цій незнаній околиці, та й просять, щоб їм позволено заночувати, хоч би навіть у стайні.

"Пан замку про це навіть не довідається, бо ж вони на другий день раненько підуть собі,"— так сказав слуга, бо добре знав, що Марґраф дуже не терпить священиків і монахів.

Побожна жінка казала дбайливо заопікуватися подорожніми, але все задержати в якнайбільшому секреті.

Скоро тільки слуга відійшов, почувся на дворі голос труби, іржання коней, і пан увійшов у світлиці. Стягнув із себе зброю, одягнувсь у багату шовкову одіж, і засів зо

своєю жінкою до стола, що був заставлений добірними стравами.

Марґрафиня, теж у багатім шовковім одязі, що був золотом обшитий, сиділа мовчки, й нічого не їла. Тільки блеск світла відбивавсь у діямантах, що прикрашували її чоло, і в сльозах, що рясним струмочком спливали по її обличчі; це надавало їй ще більшої краси.

—Що з тобою?—з почуттям запитав її чоловік. Марґрафиня на те йому нічого не відказала.

—Не бійся, будь спокійна!—промовив він: нічого злого мені не сталося.

Марґрафиня й тим разом нічого не відповіла, тільки плакала. Сльози котились одна за другою.

На щастя, Марґраф, за ласкою свого Ангела Хоронителя, заховав ще в серці щиру любов до своєї побожної жінки, й смутно йому було дивитись, як вона бідна плакала, слізьми гарячими вмивалась.

—Скажи мені, моя мила, прошу тебе, що тобі завдає такого болю та смутку. Прирікаю тобі, а навіть своїм оружжям кленусь, що обітру гарячі сльози твої, якщо тільки буде це в моїй силі.

—Я плачу,—каже ґрафиня, коли подумаю, що ми в таких достатках, вигодах, а другі голод страшний терплять. Нас оце гаряче полум'я в печі тепер і гріє, й веселить, а другі від холоду лютого дрижать; перед нами на столі розкішні страви заставлені, а інші кусочка хліба жадні.. Через те моє серце крається з болю тепер, і тому ніяка страва не йде мені до уст.

—А хто ж це такий, що вмирає з голоду й холоду?—питає Марґраф.

—Два бідні монахи, що просилися на нічліг бодай у стайні.

Марґраф зморщив чоло:

—Монахи!— Нероби, що хотять жити моїм коштом!

—Вони просили, щоб їм дати який захист і трохи соломи.

Марґраф покликав слугу.

—Ох, мужу мій, змилуйся!— закликала Марґрафиня: не проганяй їх! Згадай про своє приречення!

—Будь спокійна,— каже Марґраф— вони загріються, наситяться, а що більш, навіть забавлять мене та й розвеселять,—побачиш!

І приказав слузі привести монахів.

Як тільки вони ввійшли, Марґраф, мов не той став. Дух

діявольських насмішок та глузування відразу покинув його... Він мимохіть підвівся зо свого місця, ніби на знак пошани. Безбожна бесіда, що при такій стрічі звичайно лилась із його уст, тепер завмерла йому в горлі, і не сміла виявитись назверх. Так вуж нераз, завваживши небезпеку, ховається в свою нору, і довго не сміє з неї вилазити. На обличчі старенького, сивоволосого священика, і в погідному погляді його ясніла захоплююча достойність, повага, що робить велике та незабутнє враження навіть на зледенілих та зопсутих серцях.

Марґраф посадив монахів за стіл, але сам нічого не говорив. Тоді священик, вірний своєму післанництву, став говорити Боже Слово в тім домі, звідки воно було усунене; тільки, як у Божому храмі, скривалося воно ще в серці чесної пані, жінки безбожного Марґрафа.

Марґраф слухав, і споглядав на свою жінку, що склавши руки на грудях, побожно слухала ревних слів місіонаря. Так нераз моряк серед розбурханого моря напружує очі свої, й постійно дивиться в той бік, де на березі стоїть морська ліхтарня... Уста Марґрафині шептали: щасливі ті, що слухають слова Божого, і виконують його.

Після вечері Марґраф запровадив монахів до найкращої кімнати, де були приготовані позолочені ліжка з розкішною постіллю. Але монахи подякували гарно за те все, кажучи, що вони завжди сплять на звичайній соломі.

Тоді Марґраф сам пішов до стіжка, набрав соломи, та розстелив її на підлозі. Аж тут чує він, що леди його серця починають топитися. І в нього будиться правдивий жаль за грішне, злочинне життя. І він відважується висловити це священикові.

—Отче!—каже він: я хотів би навернутися, але не знаю, чи воно взагалі можливе, щоб Господь Бог простив такому страшному грішникові, як я?

—Хоч би гріхів твоїх, пане, було більш, ніж зерен піску на пустині, або крапель води в океані, або ясних зір на синьому небі, то щирий, сердечний жаль усі гріхи обмиє, і милосердя Боже грішникові хочби й найбільші гріхи простить. Тим то закаменілий грішник не буде мати ніякого оправдання; і власне ота свідомість, що він сам собі винен, буде джерелом вічної його розпуки.

Тоді Марґраф-каяннник, пройнятим щирим жалем, упав до стіп священикові, й став визнавати всі свої гріхи. Гарячі сльози його рясним дощем падали на солому та зрошували її.

Залагодивши те велике та святе діло, місіонар подякував Господу Богу за все, та заснув спокійним, солодким сном. Аж от сниться йому, що він опинився перед судом Всевишнього Бога. Справедливий Суддя держить у руках вагу, що на ній важиться добрі та лихі вчинки всіх людей. Дивиться він уважно, аж ось душа нашого Марґрафа припітає на суд. Діяволи в зухвалому своєму тріюмфі поклали на вагу великі гори Марґрафових гріхів та злочинів. Божі Ангели зо страху та жалю, що нема вже рятунку для тієї бідної душі, закрили свої обличчя, бо не хотіли дивитися на ту трагічну картину. Бідна Марґрафова душа затремтіла в смертельній тривозі.

Та, враз наблизився Ангел Хоронитель,—той Божий Ангел, любий, милий, тихий, терпеливий, ласкавий,— той Ангел що грішне серце склонює до жалю, і холодним очам гарячі сльози дає, до рук вкладає милостиню, а в уста щиру молитву... Так, той святий Ангел Хоронитель приніс горстку соломи, що була скроплена сльозами розкаяного Марґрафа, і поклав її з другого боку ваги... І, дивне диво: на Божій вазі жменя соломи заважила більш, ніж увесь тягар гріхів цілого Марґрафового життя. Милосердя Боже таки перемогло. Душа врятована на віки.

На другий день уранці прокинувся монах зо сну, слухає,—аж на замку крик, плач, метушня.

Запитав:—Що сталося?

А відповідь була:

—Марґраф помер уночі.

НЕДОСЛІДИМІ БОЖІ ДОРОГИ

Славний могунтський епископ Кеттелер в своїй молодості й не думав бути священиком.

Вже скінчив науки, склав останні іспити, треба було подумати про дальше життя. Раз ввечер роздумував де йому знайти б посаду. І—диво, чи сон, чи ява—перед ним розкрився несподіваний образ. На облаках стояв Божественний Спас. Перед Ним кля-

чала монахиня й молилася, простягала руки до Його Божого Серця. Спас показав Кеттелерові на своє Пресв. Серце і сказав: "Ця сестра безустанку молиться за тебе."

Видіння минуло. Не минуло його враження. В душі настала переміна. Кеттелер покинув світ, посвятився Богу в духовнім стані. А видіння ніколи не сходило йому з памяті.

Минуло багато літ. Кеттелер був вже єпископом. Одного разу поїхав відвідати свойого приятеля, що був також єпископ. Тоді, в розмові про своє минуле, оповів і про своє видіння і про покликання. На другий день правив Службу Божу в жіночім монастирі. Сестри приймали з його рук св. Причастя. І знов диво —перед ним клякнула та сама сестра, що бачив її у видінню. Здрігнувся, з здивування не міг вийти.

По Службі Божій говорив науку до всіх сестер. Переконливо, з жаром душі викладав їм про вартість монашого звання. Між ними не було тієї сестри, що з нею було звязане його видіння.

Спитав настоятельку чи всі сестри були на його науці. "Ні, сказала настоятелька, сестра Зита при обовязках в оборі."

Попросив, щоб вона прийшла, хотів з нею поговорити.

Прийшла покірна монахиня, клякнула перед ним та сама сестра, в тих самих літах, так само зложила руки, як тоді перед Спасом в видінню.

А то тільки літ уже минуло!

Став випитувати:—Чи знає його?—Ні.— Чи бачила його світлину?— Ні.— Чи молилася за нього?— Знов—ні.

Розпитував про її духовне життя.

—Як тобі йде праця?

—Праця моя тяжка. При тім брак мені покори. Але... й замовкла ніяково.

—В якім намірі жертвуєш свою працю?

—Жертвую Пресв. Серцю за душу, що найбільше того потребує.

—Як довго так молишся?

—Від діточих літ.

—Єпископ зачав сумніватися. Бачив її тоді в тих літах, що й тепер. Але по кількох питаннях довідався, що вона родилася того дня, як бачив її у видінню навколішках перед Спасом. День її уродин, був днем його навернення.

Тепер зрозумів: Бог вже наперед прийняв її заслуги, що мали вислужити йому навернення.

Недослідимі Божі дороги!

ПРИЧИНИ СОЦІЯЛІЗМУ

Кожний священик, що працює в різних наших фармерських парафіях, не може не бачити, як наше українське канадійське громадянство щораз більш цікавиться справами культурного, господарського й політичного життя. Майже в кожній хаті можна бачити різні часописи, зокрема англійські, що заповнені статтями про ті справи.

Чи це зле? Боже борони! Навпаки. Ми живемо в так званому демократичному системі правління, де кожний дорослий громадянин має великий вплив через право голосу. Коли він свідомий і розуміє свої справи, тоді уживає свого права голосу для добра свого й громадського. За те, якщо він темний, якщо він не дбає про громадське життя, то легко, або продає свій голос, або даєсь звести гарними словами тих, що хочуть добути його голос.

"Голос Спасителя," це місіонар, що справами політичними та господарськими не займається. За те повинен він усвідомлювати своїх читачів, щоб вони знали, як то легко попасти в нечесть та проступок у справах політичних, коли хто в них не оглядається на честь й на совість. Перша правда катехизму є важною завжди, всюди й у всіх справах, навіть політичних: Ми сотворені на те, щоб спасти себе й других, і таким чином ширити Божу славу. Ніде, ніколи, в ніякій справі невільно поступати так, щоб погубити свою душу, або душу свого ближнього.

З тієї причини ми згадуємо тут про один погляд на національне господарське життя, що називається соціялізм.

Що це таке, той соціялізм, що останніми часами про нього так багато говориться?— Це програма, що намагається довести до матеріяльного добробуту в різних державах. Є багато різних програм, що намагаються добути ту саму ціль: Господарський і політичний лібералізм, консерватизм, суспільний кредит, комунізм, тощо. Сторонники кожної з тих програм намагаються при помочі виборів захопити державну власть у свої руки, й коли їм це вдалось, тоді пробують перевести свою програму в життя.

Тож, між тими програмами є також програма соціялістична. Вона не є однака у всіх тих, що звуть себе соціялістами. Одначе

по більшій части полягає вона в тім, щоб віддати в руки правительства все, що служить до продукования всякого добра, та щоб усунути з рук людей приватні маєтки. Є багато інших точок, що за них соціялісти борються, одначе та точка, що ми її саме подали, є для всіх найцікавішою й найлекш зрозумілою.

Христіянство завжди проповідало науку про справедливість, про рівність перед Богом, про обовязок творити добро ближньому, про небезпеченства великих маєтків. Тому недивно, що соціялісти дуже часто покликуються на науку Католицької Церкви, на різні письма Христових намісників, й через те легко добувають симпатії людей віруючих, добросердечних та щирих. Нема сумніву про те, що між соціялістами є багато одиниць щирих, але ще менш можна сумніватись про те, що серед них є дуже багато таких, що люблять тільки свої думки, жорстоко й несправедливо накидуються на своїх противників, і шукають тільки того, щоб дістати в свої руки власть та правити по своїому уподобанню. Віра, душа, Бог—це все справи, що про них вони або не дбають, або стараються їх знищити, як це світ бачив у соціялістичній Росії.

По тім усім треба сказати одним словом, що соціялізм може натворити багато лиха й свідомий християнин ніколи не буде попирати соціялізму, якщо має причини підозрівати його сторонників, що вони злі, або в справах релігійних та моральних негідні довіря.

Отже ще раз: Що то є соціялізм? Це такий спосіб правління, де держава посідає та контролює засоби продукції. То не значить, що в соціялістичній державі невільно ніколи посідати засоби продукції. Це значить тільки, що таке посідання було б виїмком. Держава соціялістична могла б на нього позволити, одначе завжди мала б власть таке посідання зліквідувати, коли б їй так схотілось. Щобільш, такі приватні підприемства були б безсильними в боротьбі проти маси підприемств, що були б зовсім в руках держави. Тому така країна, де сильно переважають державні посідання й державна контроля, є дійсно соціялістична, хоча б денеде в ній були й приватні підприємства.

Треба одначе пильнувати, щоб не мішати державного посідання з посіданням кооперативним. Наприклад колись бувало в різних европейських краях таке, що люди в селі тримали всю землю разом. Кожного року рада села сходилась та різним родинам давала землю до ужитку. Таким чином родини по черзі оброблювали той сам ґрунт. Чи це був комунізм чи соціялізм? Ні. Це була спільна посілість села, де капіталіст-властитель (все село), управитель (сільська рада) й робітник (селяни) були ті самі люди; іншим словами, це була співпраця, або кооперативна. Така спільна посілість не має нічого спільного з соціялізмом ні з державною власністю. В таких обставинах держава силою звичаю й закона мала над спільною власністю менш контролі, чим над великими посілостями тодішних панів. Допіро нові, нехристіянські політики почали навчати, щоб держава знехтувала всякі закони, що їй були невигідними й тільки тоді маєтки селян знайшлись у справжній небезпеці. Це сталось саме в тім часі, коли Анґлія під проводом короля Генрика VIII. відпала від Христової Церкви. Тоді англійське правительство злучило свої сили з силами ненажерливої англійської шляхти, забрало церковні посілості, покасувало ремісничі орґанізації—цехи, позабирало школи й таким чином лишили селян на поталу панів. Недоля не дала на себе довго ждати. Парлямент видав закон, на основі якого спільні посілості поодиноких сільських громад "позагорожував," то значить, позабирав за малим винагородженням від сіл й передав в руки одиниць—тодішних панів. Ті пани, це були члени нової шляхти—стару шляхту "зліквідували" оскільки не хотіла підчинити свою совість королеві—й та нова шляхта при помочі держави ограбила церкви, селян, школи й ремісничі орґанізації. Від часів королеви Єлисавети з малими перервами та шляхта нападала на сільські спільні власності через три сотки літ, аж нарешті Анґлію перемінили з землі свобідних, независимих селян на ґрупу великих, тихих маєтків мов парків, що підтримували пишну славу сучасної шляхти "приватних" одиниць.

Що сталось з попередніми власниками землі? Деякі остались наймитами на землі, де колись були панами. Як темні, потоптані робітники вони ледви животіли з мізерної платні, що їм платили нові, горді пани. Інші знайшли захист в робітничих домах, що їх королева Єлисавета побудувала для потреби нових обставин. Це був початок сьогоднішнього так званого "реліфу." Дуже багато було таких, що погинули з нужди та опущення. Деяким вдалось дістатись до Америки. Одначе найбільша частина тієї маси безмаєтних нуждарів, примушена тим ограбленням, на якому сучасна Анґлія побудувалась, звернулась до фабрик. Це факт, і то легко зрозумілий, що анґлійці були першим сучасним народом, що довів до промислової революції при помочі оплачуваного рабства та орґанізації фабрик. Часто говорять, що анґлійська промисловість так міцно розвинулась тому, що Анґлія має в себе в великій скількості конечні сирівці: залізо та вуголь. Це правда, одначе не ціла. Анґлія мала ще один конечний матеріял, і то в великій скількості завдяки ограбленням в 16. віці; той матеріял, це була величезна сила таного робітника. Той дешевий робітник появився тоді, коли нова шляхта при помочі держави забрала селянам їхні землі.

Ми дивуємось мимоволі, як то може бути, що ті маси нещасних робітників не організувались, чому не робили страйків, щоб добути людську платню, чому вони не натискали на правительство. Вони не сміли організуватись, бо англійські закони на те не дозволяли. Королева Єлисавета видала закон, силою якого скількість заплати визначали місцеві власті, складені по більшій часті з членів нової шляхти; як би хто був намагався зміняти скількість тієї платні, то можна було його карати як злочинця. Допіро в 19. віці дозволили на робітничі організації та на їхню діяльність.

Тимчасом появилась нова, величезна сила: сучасний пролетаріят, то значить, маси робітників, що не мали ніякого маєтку, що зовсім, або майже забули про те, що їхні предки були панами на своїх сільських землях, що працювали у фабриках при помочі не своїх приладів; над ними, мов над масою рабів, панувала зростаюча промислова шляхта, що прямо рішала про життя й смерть тих рабів-робітників. В 16. віці нові пани-грабіжники ужили держави на те, щоб забрати від людей землю. Їхні наслідники 18 й 19 віків, збагатівши через роботу нуждарів-невільників, поспішно користали з кривдою людської крови набутого гроша, щоб опанувати політичне життя та уживати держави на те, щоб багатіти ще легше й скоріш.

И те саме в тих обставинах появляються соціялісти. Звичайно, принаймні по своїй особистій думці, соціяліст виступає як приятель людства, що глядить на біду й нужду в фабричному місті, обвиняє властителів фабрик за те все лихо, та кличе людей направити все в той спосіб, щоб усі фабрики й навіть землю передати на власність держави. Управителями тих фабрик і всяких продуктивних маєтків мали б по його думці, бути державні урядники. Майже кожний соціяліст походить з середного стану, звичайно не має—принаймні великого маєтку й є якогось роду так званим "інтелігентом." Найрадіше втискається на посла до парляменту; любить мати заняття на університеті; дуже часто працює як артист, або письменник. Виступає як оборонець покривджених, як працівник на полі поступу та просвіти, як спаситель широких мас. Він не знає, або не намагається довідатись, що та кляса людей, що він на неї найбільш нападає—банкері, фабриканти, великі пани земельні—набули найбільшу часть свого маєтку та сили через ограбления, доконане при помочі держави на бідніших класах. Насамперед великі земельні пани, а пізніш капіталісти фабриканти ужили держави на те, щоб забрати маєток від робітника. Такий соціяліст признає, що наслідки того всього страшні. Але що він радить робити, щоб усе те направити? Ужити тієї самої державної сили, що колись ограбила одних, щоб вона віддала маєток робітникам і бідним? О ні!! Він хоче ужити державної власти на те, щоб забрати маєтки від приватних власників і дати їх у руки політикантів та державних урядників. Коли кому закинути, що то небезпечно, що та сама держава передше служила панам землі, потім капіталістам й великим банкерам, щоб ограбити бідних, то він намагається дати різні рації, чому політикам та державним урядникам мож і треба довіряти. Кожний свідомий соціяліст добре знає, що ті рації є неправдиві, або непевні, й кожний знає також, що сила соціяліста не лежить в його аргументах!

Чому воно так? Бо в деяких своїх конечних чертах соціялізм є багато давніший за всіх сучасних соціялістів. То, чим соціялізм різниться від других партій, це те, що він намагається зробити державу власником і управителем всіх продуктивних маєтків. Одначе, коли держава має посідання, то не значить, що маєтки в ній лежать мов у камяній будівлі або, що духи розпоряджають ними. Коли держава має маєток, то той маєток є в руках людей, що мають кров і кости. Які то люди? Соціялістичні урядники й політики, члени соціялістичної партії. Але хтось мені готов закинути: Ні, ті люди не будуть власниками, а тільки управителями. Що на то відповісти? От-що, й це є якраз цілий секрет соціялістів та вся правда: Кожний чоловік є паном маєтку, оскільки ним управляє; коли хтось своїм маєтком не вміє управляти, тоді той маєток є для нього безвартісним. А навпаки, правдивим власником є той, що маєтком управляє по своїй волі.

Перетворити державу на соціялістичну, це не більш й не менш, як те, що соціялісти стануть панами всього багацтва в державі. Ті, що не належать до їхньої партії, підуть з голими руками, або дістануть те, що члени партії схочуть їм дати. З того виходить, що в державі зродиться нова шляхта, що матиме в руках всі добра.

А коли так, чи в тім пляні є що нового? Ні, ніщо нового, хіба інші способи. Соціялістів може бути небагато, але їхні цілі та програма є такі старі, як сучасна модерна історія. Соціялісти намагаються при помочі держави забрати в свої руки всі маєтки, щоб їх уживати так, як їм схочеться. Але чи колишня шляхта, після неї фабриканти-капіталісти й ще пізніш грошеві магнати, не вживали тієї самої сили держави, щоб забрати від людей їхні добра, щоб після того розпоряджати ними по своїй думці? Хтось міг би мені сказати: так, і саме те я осуджую, що держава на таке дозволяла, соціялісти хочуть то змінити. От, що я відповідаю: З соціялістами є таке саме. Що вони зробили б, то було б дозволено, бо вони мали б за собою закон. А коли хтось має за собою закон, то що він робить є тим законом дозволене. Одначе

мати за собою закон, а бути чесним чоловіком, це не те саме, й воно не поможе новими злочинами направляти старі злочини.

Скажім щиро: Коли соціялісти жалують бідних, що стали бідними через державою переведені крадежі, то чому, замість красти іншими законами й під інакшими кличами при помочі держави, не постараються, щоб кожний з них розумів старі злочини, й чому не намагаються масі населення віддати дещо з тих маєтків, які держава їм колись закрала?

МІСЯЧНІ И МІСІЙНІ НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

Січень: Намірення Святішого Отця.
Природна добра воля між християнами й магометанами.
Лютень: Світла св. Духа для народів і їхніх володарів.
Навернення магометан через їхню віру в одного милосердного Бога.
Березень: Привернення чесноти в прилюднім і приватнім житті.
Арабські народи, де зародилось магометанство.
Квітень: Щоб теперішнє горе світу не було перешкодою для священицьких покликань.
Магометани, що живуть між християнами.
Травень: Більше довіря через почитання Непороч. Серця Марії.
Щоб европейські народи будували поступові східні народи.
Червень: Щоб ми стали гідні обітниць Пресв. Ісусового Серця.
Вісімдесять мільйонів магометан, що живуть в Індії.
Липень: Навернення всіх некатоликів.
Вільність проповідування Божого Слова в середині Азії.
Серпень: Поворот відлучених східніх народів до давньої віри.
За місії між магометанами в Північній Африці, Сирії й Яві.
Вересень: Відповідне зайняття зо справедливою заплатою для всіх.
За діла милосердя й школи для магометан.
Жовтень: Щоб хресні батьки сповняли вірно свої обовязки.
Християнська ввічливість для навернених магометан.
Листопад: Духовна сила з віри для внутрішнього життя.
Місійна праця між освіченими магометанами.
Грудень: Наслідування Христової любови до Його Містичного Тіла.
Глибоке зрозуміння між католиками для місій серед магометан.

ЧОГО НАМ ТРЕБА

Так і кортить, щоб написати кілька слів з нагоди мого побуту в Саскатуні. Замешкав я в Бурсі ім. о. Маркіяна Шашкевича й через тиждень заступав Всеч. о. Петра Криворучку, що просив о ту прислугу, бо сам занятий по кольоніях—відвідує своїх парохіян та збирає жертви на будову нової, великої, модерної українсько-католицької Бурси в Саскатуні.

З великим задоволенням завважив я, що тут в Саскатуні багато робиться для української католицької молоді.

В Інституті Сестер Служебниць є тепер одинацять дівчат. Більше не може бути, бо нема місця.

Сестри вчать дівчат українського слова й письма, а студентки охотниці побирають лекції музики два рази на тиждень, парох о. В. Фірман викладає в інституті науку релігії. Служба Божа відправляється в каплиці інституту щодня так, що побожні дівчата мають щоденно нагоду покріпити свою душу ангельським Хлібом.

В Бурсі є тепер 27 студентів. Ті, для котрих не було місця в Бурсі, замешкали в приватних домах близько бурси і харчуються в бурсі. Отець П. Криворучка є душею цілої бурси. Він директор, господар, духовник і вчитель. Учить студентів українського, релігії, обряду, української історії й літератури.

При бурсі існує студентський літературний кружок, до котрого належить також молодь зпоза бурси.

Молодь має кождої неділі свої сходини і на них вправляється в бесідництві, музиці й в українській пісні.

Служба Божа відправляється в бурсі лиш кілька разів на тиждень, бо о. Криворучка, й о. Фірман мусять на переміну відправляти Службу Божу в Інституті Сестер.

Студенти сповідаються що першої пятниці в місяці. Два рази в часі шкільного року, всі студенти й студентки мають спільне св. Причастя в парохіяльній церкві, а опісля спільне снідання в парохіяльнім домі. З тої нагоди користав звичайно також і молодь зпоза інституту Сестер і бурси.

Я приїхав до Саскатуну якраз в той час, коли відбулося чергове спільне причастя, а відтак спільне снідання. Мені припала честь і приємність відправити співану Службу

Божу й виголосити проповідь для молоді. Яка радість наповнила моє серце, коли бачив я, як то ряд за рядом молодий цвіт народу, юнаки й юначки клякали покірно, щоб приняти до свого серця свого Творця й Пана.

На спільне снідання прийшло також богато молоді з околиці Саскатуну. Сто, або й більше молодих людий засіло за стіл. Підчас снідання молоді українці й українки пописувалися своїм музичним артизмом. Гучні й визиваючі оплески гостий змушували молодих артистів вертати на сцену по кілька разів. Рекорд оплесків осягнув студент медицини пан Ярослав Жук, що своїм акордіоном попросту чарував присутних.

На спільне снідання був запрошений о. Міллер, професор економії на університеті імена св. Томи Мор. В своїй промові він перестерігав перед сепаратизмом, значить перед розділом між приватним, щоденним життям і християнськими засадами. Пригадав слова св. Ап. Павла: "Чи отже їсте, чи пєте, чи що іншого робите, все на славу Божу робіть." (1. Кор. 10, 31). Значить, нетільки чисто релігійні акти, але всі наші життєві прояви, навіть таке звичайне діло як їдження й пиття має бути виконане на славу Божу. В такий то спосіб ціле наше туземне життя повинно відбуватися після християнських засад; коли відлучиш життя від християнських засад, то станешся звіриною.

Опісля покликано до слова й мене. Згадуючи св. священомученика Йосафата, я пригадав молоді, що коли вона бажає бути пожиточним членом нашої св. Церкви й нашого українського народу, то повинна мати високі, святі ідеали, а для здійснення тих ідеалів, не повинна жалувати ні труду, ні часу, ні гроша, а в потребі повинна пожертвувати навіть своє життя для святої, благородної справи.

Споглядаючи на цілий ліс молодих голов перед собою, я подумав собі: що то за благодать Божа, та католицька Церква. Вона освячує молоде покоління, творить з неї один масивний бльок, і тим самим кладе здоровий, міцний фундамент під будучність нашої Церкви й нашого народу. Однак мені прийшла також і смутна гадка. Подумав я собі, що молодь зібрана в галі, не є всею українською молоддю Саскатуну. Багато молодих людий вже пропало для нашої Церкви й для нашого народу, інших можнаб іще вратувати, якби була можність дати їм відповідне виховання в якійсь українській католицькій інституції.

Тому я ще ніколи не відчував так живо потреби великої Бурси в Саскатуні як тепер. О! Коли б я міг вийти на якусь високу гору, я хотівби закликати так голосно, щоб мене почула вся канадійська Україна:

"Канадійська Україно! Не жалуй, але радо подай свою жертву щедру на будову Нової, Великої Бурси в Саскатуні. Це буде жертва не для чужих, але для нас самих! Бо наша молодь там має виховуватись на провідників наших! Жертва Ваша це жертва для кращої нашої будучности! Ви всі повинні собі сказати: Нам треба Великої Нової Бурси!

Коли написав я тих кілька гадок з нагоди мого тижневого перебування в бурсі, маю надію, що хтось з шановних читачів "Голосу Спасителя" дасть також від себе щиру жертву як цеголку на будову нової Бурси.

о. Г. Шицкович, ЧНІ.

Слуга: Нехай імя Твоє, Господи, буде благословенне во віки (Тов. 3, 23) за те, що зволив єси, щоб оця спокуса й журба найшла на мене.

Я не годен утекти від неї, але мушу прибігти до Тебе, щоб Ти поміг мені й все обернув мені на добре.

Господи, ось тепер я в журбі й мому серцю не гаразд; а це терпіння теперішне тяжко мучить мене.

І щож тепер, милий Отче, я маю казати? Тепер моя душа затревожена, і що скажу: Отче, спаси мене від цієї години(Ів. 12,27)

А я тому попав у таку годину, щоби Ти прославився, коли я низько впокорюся й Ти визволиш мене.

Зволься, Господи, вирятувати мене (Пс. 39, 14) бо що я бідний можу зробити й куди піти, без Тебе?

Ще й цей раз, Господи, дай терпеливости; поможи мені, Боже мій, а я не буду боятися, хоч тяжке горе зляже на мене.

А тепер в виду цего, що маю казати? Господи, хай станеться воля Твоя! (Мт. 26, 42). Я вже добре заслужив собі на печаль і тяготу.

Так і годиться, щоб я витерпів; та коби тілько терпеливо, поки буря не перейде й не настане гарніша погода!

А Твоя всемогуча рука є в силі й цю покусу відвернути від мене й знесилити її напад, щоб я не впав геть зовсім;— як Ти теж і давніше нераз ділав зо мною, Боже мій, моє милосердя! (Пс. 58, 18).

І чим тяжча для мене, тим вона лекша для Тебе, така переміна правиці Найвижчого (Пс. 76, 11).

(Наслідування... кн. 3, гл. 29)

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

ЛИСТ ВСЕЧ. О. КАПЕЛЯНА ГОРОШКА, ВИСЛАНИЙ НА РУКИ ВПРП. о. ВІЗИТАТОРА СТ. БАХТАЛОВСЬКОГО, ЧНІ.

Христос Раждается! 19. грудня, 1944

Впрп. Отче Настоятель!

Дякую за пакунок—та агнці, які мені вже майже були потрібні. Прошу вислати мені устав на 1945 рік та адресар Всеч. Отців Канади й Америки. Згори дякую, та по повороті віддячусь. Сьогодня св. Отця Николая—я відчитав рано Службу Божу в гарній і просторій католицькій церкві. Богу дякувати здоров і Бог дає сили й охоти до праці важкої та відвічальної.

Всеч. о. М. Горошко

Коли пишу листа, то на континенті йдуть кровавi бої. В снігах, болотах, надлюдських зусиллях бються наші канадійці за мир—свободу... Один полковник сказав мені: "Падре, Юкраїніян бойс ар ґуд файтерс". -— Наші українські канадійські хлопці — а їх тисячі—дають життя, труди, піт в боротьбі за краще завтра людства. Та може вони не зможуть промовити, тому я за них скажу кілька слів до їх матерей і батьків—до їх жінок і дітей—- братів і сестер— до дорогих, з якими мають злучитись у житті: Ваші сини, браття, чоловіки, чи наречені— ще одно Різдво—свято мира, любови— родинного злучення і віднови духової далеко від вас— одним будуть співати кулі пісню Різдва— другим праця в поті чола— звенітимуть відгуки дул. Та вони в ніч таємну заспівають пісню Різдва... бо народився Цар-Бог... з вірою, що цього 1945 року їх труди увінчаються успіхом—миром правди й справедливости. Мир прийде —мир нового життя—свободи всім народам. Згадайте їх при святій Вечері—не сльозами, а молитвою, помяніть їх не болючими зітханнями— а працею, приготованням тепла й місця приюту всім, які дають все, що мають, для Вас. Дайте надальше нашим воякам любов, щире, глибоке привязання—пишіть, шліть пакунки, не забувайте за їх Клюб "Союз Укр. Канад. Вояків в Лондон" та його відділ Менчестер, де є поважне число наших укр. греко-католицьких родин. Не журіться, що ми будемо їсти, де спати— бо догляд маємо прекрасний. Наші хлопці одні в Лондон,—другі в Менчестер,— треті в Бруселі (там є наша церква)—ще інші в Римі в Епископа Бучка—будуть співати: Бог Предвічний народився... Всі, жовніри, старшини й вояки—бажаємо всім в Канаді Веселих Свят і щасливого Нового Року,—

о. М. ГОРОШКО,
капелян для Українців Греко-Католиків.

Всім Отцям бажаю Веселих Свят. Якщо уважаете за відповідне, помістіть у всіх наших газетах.

о. Горошко.

Адреса Всеч. о. Капеляна є:
H|Capt. M. Horoshko, c|o D.A.P.C., H.ACRU, Canadian Army Overseas

Подають, що ген. де Ґол разом зо своїм штабом дуже часто є присутній на Службі Божій.

Папа Пій XII зарядив духовні вправи у Ватикані від 3-9.XII. Папа робив духовні вправи з цілим своїм двором.

Американці чимраз більше нападають на столицю Японії: Токіо. На початку грудня велике число бомбовиків (як подають Японці, 70) заатакували Токіо. Ці величезні літаки вилетіли з Сайпану на островах Маріяна.

Около 900,000 французьких робітників в Німеччині не годні мати капеляна, бо уряд німецький забороняє. Між тими робітниками було 2,200 семинаристів. Коли вони зорганізували трохи побожні вправи між робітниками, Гітлер казав їх вигнати до Франції.— Між тими робітниками є 53,000 жінок. Багато жінок з Франції добровільно пішли до праці до Німеччини, щоб затримати здоровий дух і мораль між тими жінками, що мусіли йти на роботу до Німеччини.

Коли якийсь Д. Заславський написав в російській газеті "Труд" що українці дуже задоволені з того, що Червона Армія визволила Україну, на це відповіла українська молодь зібрана в Гемільтон 11 і 12 листопада: "що українці хотять повної свободи на своїй землі, і що самі є здібні собою правити після засад Атлянтійського Чартеру.

З нагоди Різдва Христового Папа вислав до Фінляндії богато дарунків через Апостольського Вікарія у Швеції. Рівнож посилав дарунки полоненим военним, де і як лише міг.

Майже половина мешканців Оттави це католики.

Дня 28 листопада помер в Римі верховний Настоятель Фран-

цішканів о. Леонард Белльо, маючи 62 р. Найвищий уряд в Чині сповняв 11 р.

В місяці листопаді Аліянти скинули на Німеччину 114,700 тон бомб. Знищили 794 німецькі літаки. Самі Аліянти стратили 449 літаків.

Румунський король Михайло запросив ґен. Радеску створити новий кабінет, бо його попередник премієр Сатанеско уступив під натиском Росії.

В Польщі большевики мають повісити 5 німецьких офіцерів, які мучили людей в таборі Майданек коло Люблїну.

В Римі помер Ґіованні Батіста Валеріо, титулярний Митрополит-Архиепископ римської провінції.

Подають з Оттави, що в канадійській армії служить 15,500 жидів.

Дня 6. XII. помер в Монтреал Монсіньор Піет, давний ректор університету в тому місті.

Тимчасове правительство в Франції задумує знаціоналізувати тяжку індустрію в краю.

ген. Соммервел сказав, що Америка буде мусіти видавати понад 70 міліярдів дол. річно на війну з Японією, коли розгромлять Німеччину й що ще ніколи війна тільки не коштувала, як буде коштувати війна проти Японії.

Знаний зо своїх напастей на Католицьку Церкву пастор Шілдс з Торонто промовляючи 7.XII. у Вінніпеґу сказав, що М. Кінґ є так само проти-британський як і кард. Вільнев. Політика Кінга доходить до кінця в тому краю."

Дня 8. XII. минуло 75 років, коли Тімотей Ітон заложив свій перший склеп в Торонто. Тепер працює у Ітона 33 тисячі робітників в Канаді.

Командантом канадійської армії в Італії став ґен. Фулкс. Перед ним був ґен. Бирнс.

ґен. Сматс, промовляючи 7. XII. сказав, що Аліянти не будуть робити сейчас по війні мирової конференції, але насамперед будуть старатися успокоїти Европу.

М. Гепбурн знов згодився стати провідником ліберальов в Онтаріо, по 2 роках відступности в публичному життю.

В **Оттаві** вичеркнули з рекордів парляменту около 900 слів. Були це місця з промов п. Брюсе, п. Блек'а і п. Шокет-а. Вони всі 3 говорили, що М. Кінґ волить, щоби багато канадійських вояків стратили життя за морем, як щоб він сам стратив голоси в Онтаріо.

Мейор міста Квебеку разом з цілою своєю родиною вислав 6.XII. до міністра справедливости письмо домагаючися, щоб уряд покарав др-а Шільда, баптиського пастора з Торонто, за його на-

пасти на кард. Вільнева.

Дня 7. XII. ґен. МекНатон оголосив деякі зміни: ґен. Монтаґе став начальником штабу. Є він наслідником ґен. Стюарта, що уступив 8. XII. Місце і офіс в Льондоні по ґен. Монтаґе займе ґен. Вікс.

Від початку війни Аліянти втратили 5,758 кораблів. Найбільше втратили 1942 р., бо в тому році пропало 1857 кораблів. 1943 р. втрати виносили 812 кораблів, 1941 пропало 1419 кораблів, 1940 р. 1,345 кораблів і 323 кораблі в р. 1939.

При кінці листопада Рузвелт іменував Едварда Стетініюса державним секретарем на місце Корделл Галла. Від 1943 р. Стетініюс був державним підсекретарем заступаючи Сомнер Веллса. Стетініюс має 44 р.

В Італії уряд Бономі був уступив і князь Умберто казав створити новий уряд. Коли ніхто до того не брався, Бономі створив новий уряд 12. XII. який має двох віцепремієрів: Тоґліяті, комуніст і Родіно, демократ. До уряду увійшло 4 партії: Християнські Демократи, Ліберали, Демократи праці і комуністи. Ніхто з партії ґрафа Сфорци не належить до уряду. Самого Сфорцу усунули тому, що колись виступав і проти короля і проти Бадолія. Властиво усунула його Англія, хоч Америка за ним вставлялася.

ґен. де Гол на початку грудня поїхав до Москви. Дня 10. XII. Росія і Франція підписали пакт взаїмної помочі, як думають на 20 р. Однак ще його не оголосили. Внедовзі зробить пакт Англія і Франція. Російсько-Французький пакт стався за згодою Америки і Англії.

Торрез, провідник французьких комуністів, що вернув до Франції 28. XI. скликав величезне віче в Парижі 1. XII., і домагався, щоби робітники злучилися з комуністами й створили сильний уряд у Франції. До тої злуки запрошував також соціялістів і католиків. Казав, що треба покарати 200 великих родин у Франції, що співпрацювали з німцями. Торрез думає привернути народній фронт з-перед війни. Сам уряд задумує знова знаціоналізувати тяжку французьку індустрію.

Дня 30. XI. XI. Тома Арцішевскі створив в Льондоні новий польський уряд. Сам Арцішевські соціяліст. Уступив з уряду і проф. Ґрабскі, знаний ворог українців в Галичині, разом з Міколайчиком, попереднім премієром.

В Англії премієр Чорчил святкував 70 уродини дня 30. XI. Старий премієр тримається кріпко. Чимало клопоту має тепер з Грецією, де збунтувалися комуністи і вже кілька тижнів воюють з англійцями. Чорчил сказав. що Англія має право сказати своє слово в тих краях, які визволила.

Дня 24. XII. преміер Анґлії Чорчил і Антоні Іден прибули до Атен, в Греції, щоб на місці дійти до порозуміння з грецькими комуністами й закінчити домашню війну.

Недавно тому з'їхалися у Вашинґтоні 10 католицьких Єпископів, які під проводом архиепископа Мунія видали заяву, в імені всього американського Єпископату, що мир, якщо має бути тревалий, мусить опертися на справедливості для всіх народів, великих і малих.

Українці Торонта, за порадою Преосв. Ніля і під проводом своїх Отців закупили мурований будинок на бурсу, вартости 20 тисяч долярів. Неабиякий це набуток для цілої провінції і для українського студенства.

На Кретї, ще є 15,000 німців і Італійців. Також в Дункерк і Сейнт Назер ще є німці.

Німці лишили в Римі тайний документ, який викрив, як то ґестапо мало намір збудувати тайну радіостацію на ґрунті купленім у Папи. Цей ґрунт мав купити один вірменин на "монастир."

Подають зо Швеції, що Сейс-Інкварт взяв місце Рібентропа як міністер заграничних справ.

В Канаді почавши від 22. XI. до 8. XII. тревала політична кріза. За морем забракло вояків і полк. Ралстон домагався, щоби їх вислано якнайскорше, навіть колиб треба було ввести примусову службу. Проти цього виступив М. Кінґ і французи, які вважають за ліпше насамперед боронити інтересів Канади. По довших заходах, щоби не розвязати парляменту і не викликувати хаосу в краю, а тим самим дати поміч за море 143 послів проти 70 підтримали рішення М. Кінґа, який був за тим, щоби ввести частинну конскрипцію, коли конечна, одначе завжди був проти повної конскрипції.

Уступаючи з Литви німці забрали з собою архиепископа з Ковно і його помічника, а також Преосв. Падольського.

Дост. Туржон зістав іменований канадійським амбасадором до Франції і Люксембургу.

В Сейнт Боніфас виголосив кілька лекцій з історії Канади проф. історії в університеті в Монтреалі канонік Ґру. Предметом його лекцій були р. 1791—1840, себто розвиток канадійської конституції.

Недавно згинув від японської бомби на острові Лейте Асаґел Буш. Це одинацятий кореспондент, що згинув на Спокійнім Океані в часі цієї війни.

Подають з Льондону, що Варшавська катедра св. Йоана, яка була ушкоджена в 1939 р., тепер цілком знищена. Збудували її в 15 ст.

АНУ, —— ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці 3-ій обгортки)

1. Богослуження те називається **Повечеріе Велике.**
2. Обмова полягає на тім, що хтось, **без слушної причини, говорить** зле про свого ближнього, виявляючи його **дійсні хиби та провини.** Коли ж він до тих **дійсних** хиб та провин додасть іще й **такі, що їх у ближнього нема,** або ще йнакше кажучи: **коли він на ближнього свого набреше,** то це вже буде очорнення, або клевета.
3. Кривоприсяга— то гріх **проти другої Божої Заповіди,** що каже: "Не взивай імени Господа, Бога твого, надармо!"
4. Йорданські Свята називаємо **Богоявленням тому,** що вони пригадують нам, як то Господь Бог, у всіх трьох Пресвятих Своїх Особах людям **об'явився** в часі Хрищення Ісусового в Йордані: Ісус, друга Особа Божа, **Бог Син,** тоді в воді йорданській стояв, а **Бог Отець,** перша Божа Особа, з неба Йому врочисте свідоцтво давав, кажучи: "Оцей є мій улюблений Син, і в ньому знаходжу Я своє вподобання"; а **Святий Дух,** третя Особа відвічної Божої Тройці, з'явився, в виді біленького голуба, що над головою Ісуса літав.

То було дійсно врочисте об'явлення правдивого Бога в Тройці Святій Єдиного, або як ми одним словом кажемо, **—Богоявлення.**

5. Ні, Ісуса Христа ніколи ніхто нічого не вчив. Яко правдивий Бог, Ісус, розуміється, вже від віків знав абсолютно все. А ставши чоловіком, Він у своїм людськім розумі мав так багато світла та знання, що міг ним навчити й просвітити всіх Ангелів на небі, й усіх людей на землі.
6. Свята річка Йордан **вливається до Мертвого Моря,** де колись затопилися й пропали грішні міста Содом і Гоморра.
7. Ті слова сказав Ісус **Нікодимові,** коли той потайки, оваючись від жидів, прийшов **раз уночі до Нього на розмову.**
8. **Свята Бернадета.**
9. **Йорданські Свята багато старші,** цебто **давніші** від Різдв'яних. Спочатку Свята Церква святкувала **Різдво і Хрищення Ісусове** одного й того самого дня, цебто 6-го січня. Аж десь у четвертому столітті установлено спеціяльне Свято на пам'ятку Різдва Христового, дня 25-го грудня. Первісне Свято задержало надалі свою дату 6-го січня, але вже тільки як пам'ятка Хрищення Ісусового в Йордані.
10. **Гордість, Захланність, Нечистота, Обжирство та Піянство, Гнів, Лінивство.**
11. На весіллі в Кані Галилейській було п'ять перших Апостолів: **Петро, Андрій, Іван, Пилип і Натанаїл.**
12. Три перші ізраїльські царі називалися: **Савло, Давид і Соломон.**

Вже появився УСТАВ БОГОСЛУЖЕНЬ НА 1945 Р. Містить: Церковний Календар, Календаріюм старого й нового стилю, Загальний і подрібний Устав. Ціна 25ц. Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ПОВІДОМЛЕННЯ: Увесь наклад Календаря Голосу Спасителя на 1945 р. вже зовсім вичерпаний. — оо. Редемптристи, Йорктон.

(Продовження з сторони 4-ої окладинки)

Назаревич, Мих. Деренівський. **Дрібнійшими жертвами:** Гр. Мамальований 85ц.; **По 60ц.:** Гр. Івасюк, Анна Муха, Іван Мончук. **По 50ц.:** Розалія Фусік, Анна Квас, Ольга Квас, І. Войцешко, Анна Михайлюк, Гр. Писклевич.

Ілько Лялька $2.50. Петро Гармідер $1.00. М. Вальків в Сматс, Саск., перевів збірку на виплачення машини. Зібрано $4.25. По $1.00: М. Вальків, П. Костюк. По 50ц.: пані П. А. Байда, І. Н. Бані. По 25ц.: пані Д. М. Байда, Никола Дептух, Ілько Замольський, пані М. Демчук, Едвард і Касіян.

Якщоб ми через помилку чие імя або жертву пропустили, то просимо ласкаво нас про це повідомити.

На поминках по бл. п. Анні Друшків, жені Василя Дружків з Ванкувер, Б.К. в хаті її родичів панства Василя Стефанишин, в Вайценъ, Саск., зібрано на пресу $12.00. Покійна прожила всего 26 років, оставила в глибокім смутку своїх стареньких родичів, пять братів і одну сестру, свойого мужа та маленьку пятилітну донечку Розалію-Марію.

З нагоди поминального Богослуження панства Т. Яреми з місточка Роблін, Ман., на внесок пана Н. Капія зібрано на "Голос Спасителя" $3.30.

З нагоди 35-ліття супружого життя панства Матієків в Кирклеид Лейк, Онт., зібрано на виплачення машини $4.00. Збірку прислав Всеч. о. С. Борис.

На поминках у панства Юрчаків, Роблин, Ман., зібрано $6.35 на пресфонд "Голосу Спасителя."

На похороні бл. п. Івана Ковалюка, Грифтон, Ман., зібрано $7.75. З цього: п. Михайло $2.00, а по $1.00: Мих. Танасійчук, Гринько Котелка, Іван М. Лукій, Решта була дрібнішими датками.

Сердечно дякуємо всім жертводавцям за ласкаві й щирі жертви а також тим усім, що заповідають і переводять збірки на сплачення друкарської машини. Маємо надію, що кожний читач "Голосу Спасителя" поможе нам своїми жертвами, а його імя буде записане на почесній листі щирих жертводавців.

Адміністрація "Голосу Спасителя."

Вінчання п. Ольги Побігущої з п. Степаном Кузиком.—Дня 21. XI. в церкві Пр. Серця Ісусового в Гілберт Плейнс, Ман., відбулося по співаній Сл. Божій вінчання П. Ольги Побігущої з п. Степаном Кузиком. Панна Ольга, це дочка Евстахія та Йосифи Побігущих, яка належала до богатьох товариств у своїй парохії, а головно помагала в співі. п. Степан Кузик, це син знаних парохіян з Грендвю, Ман., п. Василя і Анастазії Кузик. Молоду пару звінчав о. Степан С. Шавель ЧНІ. Потім відбувся обід в домі молодої, куди зійхалося богато гостей. Тоді зібрано $20.10 на укр. пресу.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Слава Ісусу Христу! Всечесніші Отці Редемптористи:— Маю честь повідомити Вас, що я одержав уже друге число Голосу Спасителя. Дуже приємно мені читати його. Гарні й поучаючі статті в нім знаходяться. Для християнської хати є він дійсно доброю медициною. Як візьму читати Голос Спасителя, то читаю від початку до кінця й є охота ще більше читати. Бажаю, щоби кожний українець читав Голос Спасителя. В першій мірі складаю найщирішу подяку свому доброму приятелеві, що передплатив мені Голос Спасителя як дар любови, це дійсно любов християнська! Посилаю на дальшу передплату $1.00 і ввічливо прошу Отців стало мені посилати Голос Спасителя. — З тої нагоди желаю всім всеч. Отцям нашим і всему українському народові Веселих Свят Різдва Христового і Щасливого Нового Року. Остаюсь з християнським привітом— Роман Калинюк, Вінніпег.

Слава Ісусу Христу! Преподобні Отці Місіонарі: Посилаю Вам $4.00; з того $3.00 на передплату Голосу Спасителя для знакомих як різдвяний дар від нас, а один $1.00 на машину також від нас. Дякую о. Романові Хомякові за Календар Гол. Спасителя, що мені продали; дуже мені він подобався. Сердечно здоровлю всіх Отців Місіонарів у Йорктоні й желаємо Веселих Свят Різдва Христового й щасливого Нового Року. — Димитрій і Марія Ціж.

Слава Ісусу Христу!— До Хвальної Редакції Г. Ізбавителя:— Нижче підписаний висилає $8. за Календарі. Календар на рік 1945 є надзвичайно інтересний, духово-науковий. Той, що є сліпий на душі, а коли його дістане в свої руки й тілесними очима його перечитає, стрясе свою сліпоту душевну, як той евангельський сліпець у Силоамській купіли. Особливо звертають на себе увагу "Важніші події з історії Церкви в Україні" о. Дм. Гаврилюка, ЧНІ. Сему Отцю треба поґратулювати за працю. Здоровлю щиро й прошу о св. молитви. — о. А. Рудакевич, Мілвіл, Н.Дж.

Слава Ісусу Христу.— Високопреподобні Отці Редемптористи: Сердечну подяку складаю за Ваш так гарний релігійний часопис, місіонар Голос Спасителя. Є це дійсно живий місіонар, що виратував сотки наших українців із великої загибелі. Ширить він любов і просвічує наш розум. Дуже люблю читати Голос Спасителя, бо знаходжу в нім багато цікавих статей. Зичу кожному українцеві так у Канаді як і в Америці читати Голос Спасителя та передплачувати його. Остаюсь з великою пошаною,

Амврозій Цюцьманець, Ангусвил, Ман.

Слава Ісусу Христу! Високопреподобні Отці:— В листі залу чаю $2.00 на передплату Голосу Спасителя для двох нових передплатників, що були в моїй хаті; я їм дала читати Ваш місіонар Голос Спасителя й вони так дуже сподобали його собі, що сейчас оставили гроші на його передплату. Дай Боже, щоб не було ні дної української родини, котра не читалаб і не передплачувала б цего місячника. Остаю з пошаною,

К. Комарянська, Шортдейл, Ман.

ХТО ВИГРАВ?.—Базар на поміч церкві М.Б.Н.П. в Йорктоні закінчився 10. грудня. Надгороди виграли:— 1) ч. 1047: пані Іван Лис, Джедбург, Саск. 2) ч. 3411: А. Дулій, Ст. Боніфас, Ман. 3) ч. 7157: Ст. Пророчок, Йорктон, Саск.; 4) ч. 3385: Марія А. Деборм, Ст. Боніфас, Ман., 5) ч. 2299: Василь Библів, Спрінгсайд, Саск.— Сердечно дякуємо всім тим добродіям, що розпродали базарові значки, або й самі їх закупили, теж дякуємо всім тим, що брали участь у базарі, або чимнебудь до його успіху причинились. Нехай Божа Мати Неустанної Помочі помагає кожному своєю поміччю й опікою за кожну жертву на Її честь і славу.

Отці Редемптористи, Йорктон

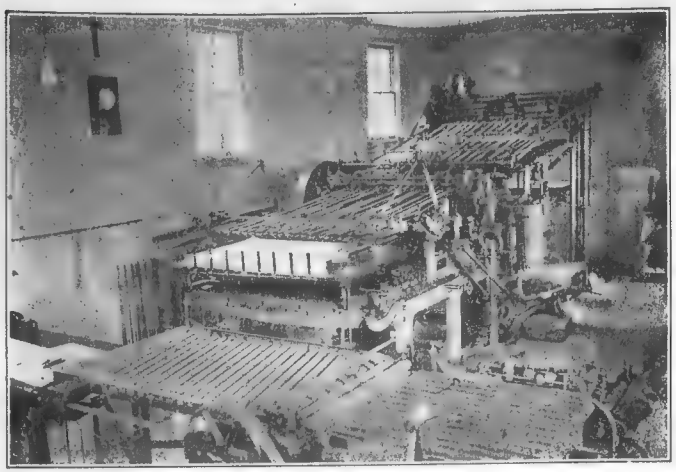

Наша нова автоматична преса. На сплачення цеї коштовної машини деякі читачі нашого місячника були ласкаві прислати нам свої щедрі жертви. З великою вдячністю приймаємо всякі датки, що їх хтонебудь буде такий добрий тій цілі присвятити.

ГУРТОВИЙ СКЛАД

ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

VOL. 17, No. 2. THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK. FEBRUARY, 1945

-НАША ПЕРЕПИСКА-

Тішимося, що число передплатників і читачів Голосу Спасителя зростає. Це знак, що віра, справи церковні й народні мають в собі чар, що притягає до себе свідомих українців католиків. Ось і імена тих людей, які вступили в ряди нових передплатників, та читають Голос Спасителя: І. Палагіцький, Ю. Драницький, І. Качмар, М. Шпак, С. Ярошко, Ф. Зазумінський, М. Прокоп, В. Курилів, Г. Романюк, Г. Лизун, ш. Перчун, В. Бопчук, П. Давидюк, М. Дичук, Д. Стриєк, С. Франчук, А. Ференс, С. Рудакевич, П. Хомин, А. Шутка, К. Боднарчук, М. Коваль. Марко Бойко, Марія Самотелко, Е. Циба, П. Стронггіл, І. С. Шевчук, І. Ковталюк, С. Табака, Ю. Козак, Ю. Ґрещ, А. Пиро, М. Кіціон, А. Пура, К. Рудик, М. Гавзер, М. Труба, А. Зунич, А. Савчук, І. Пальцат, І. Кубрак, С. Сисак, К. Земляк, Г. Савчук, К. Бараник, М. Чебінак, Д. Уліцький, Ю. Гуска, О. Черевик, С. Мальований, І. Рудачек, Ів. Стефанюк, А. Лесько, І. Кушмелюк, І. Вонітовий, П. Бучинський, С. Атаманчук, С. Котик, П. Романюк, К. Лукій, С. Маковський, А. Лисак, Н. Скобленюк, М. Пастернак, В. Чарний, А. Никифорук, О. Якимів, А. Смук, П. Кузмінський, А. Ракович, пані Пастушин, М. Мездук, М. Мудра, В. Біда, І. Клепак, К. Сіка, М. Старко, Д. Скобленюк, Г. Янків, М. Кузик, І. Луцик, А. Лукій, Н. Парчен, І. Стечишин, А. Пасечка, В. Годованський, І. Кондрацький, А. Сич, І. Крайник, М. Нагірна, В. Шевчик, В. Дрозда, А. Паньків, М. Гриза, Д. Е. Катеринич, Н. Боднар, С. М. Гарах, А. Плішка, М. Королюк, Л. Кобель, К. Федечко, І. Тісляк, А. Кузик, Н. Базик, Т. Лесик, М. Балабан, Пр. СС. Василіянки з Вунсокет, Н. Демчишин, І. Дереворіз, С. М. Томців, С. Цімко, А. Євчин, С. Ґелета, І. П. Палагіцький, Ю Драницький, пані Береза, Е. Ткачук, пані Беляк, Т. Борисович.

* * *

Імена тих, що відновили свою передплату, це: В. Задорський, М. Рудніцький, П. Волосок, оо. Василіяне з Едмонтон, Т. Сиска, Ф. Свечишин, М. Явний, К. Підлужна, В. Запорожан, В. Ісаїв, К. Пецова, А. Маглевич, Г. Гарах, С. Лукій, М. Нагорняк, Студенти з Бурси БУК-а в Саскатуні, М. П. Наконечна, М. Дзюрман, І. Федірко, А. Гадевич, Пр. Сестри з Віндзор, Г. Дереворіз, Інститут Пресв. Серця Хр., в Йорктон, М. Грицай, о. М. Лукаський, Пр. Сестри Служ. з Шамокін, Па., Мих. Чемний, І. Клим, К. Герман, М. Байда, Пр. Сестри Василіянки з Шикаго, о. Вол. Довгович, С. Цецюра, П. Сташко, А. Стернік, О. Петрик, М. Черкас, М. Манчак, М. Кузмик, К. Галіцька, Т. Скирпан, М. Матрофіль, М. Драгус, Й. Аерс, С. Красільчук, І. Мартинюк, М. Панчишин, Н. Дудар, Впр. о. Й. Бала, М. Блашко, П. І. Сторожик, І. Горбач, Д. Глушка, В. Скарабан, Й. Кохановський, Пр. о. П. Сулятицький, І. Гриців, М. Ревега, М. Шумей, М. Стельмах, М. Ворона, М. Никіфорук, П. Щербак, Т. Чорнобай, В. Дутка, С. Бойко, В. Скляр, П. Ференс, В. Поплавський, А. Чорний, А. Петрик, Д. Кольба, Г. Пристай, Н. Завада, о. В. Тремба, С. Дуґало, М. Михайлишин, Ю. Маланчин, П. Костів, М. Гарріс, М. Заяць, Д. Клементина, В. Сливка, Н. Василів, П. Дамянів, П. Бараніцький, Анастазія Хруник, пані Поміркo, В. Бродяк, М. Косован, Тат. Солодкий.

АНУ, — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці 5-ій обгортки)

1. **Як називається те полотенце,** що на престолі між убрусами лежить, і містить у собі **Мощі Святих Мучеників?**
2. Чи можете назвати по імені **шість найдавніших** українських Святих?
3. Досі в Католицькій Церкві було **двадцять** Вселенських Соборів. Скажтіь отже, **на котрім** із двадцятьох Соборів **уложено** те наше **Вірую,** що його ми в молитвах своїх проказуємо, і на Службі Божій урочисто співаємо?
4. Чи про Тайну Оливопомазання є де **виразна згадка в Біблії,** чи може знаємо про неї **лиш зо Святого Передання?**
5. **Які є перші Ісусові слова,** записані в святій Євангелії?
6. Усе Святе Письмо або Біблія Свята ділиться на **сімдесят і три** книзі. З того на Старий Завіт припадає **сорок і шість** книг, а на Новий—**двадцять сім.** Щодо книг Нового Завіту, то **двадцять чотири** з них вийшли з під пера шістьох Апостолів, а **три книзі мали інших двох авторів.** Чи знаєте, **як називаються ті два святі Автори і їхні книги?**
7. Прошу **вичислити сім найважніших** християнських чеснот.
8. Теперішній Святіший Отець називається Пій XII. Попробуйте пригадати собі **імена чотирьох найближчих Його попередників.**
9. Чи може коли трапитися такий випадок, що хтось дуже добре висповідався, і в серці щирий жаль за гріхи розбудив, і рішуче постановив поправитись, і розрішення від священика одержав, а все таки на душі ще якісь гріхи осталися?... Прошу добре вважати: визнання гріхів було повне, щире, старанне, правдивий жаль був ,постанова була, розрішення було, і все відбулось, як має бути, і нічого, здається, не бракувало, а тимчасом на душі остався ще один, другий, третій гріх, непрощений. Як це пояснити?
10. Святий Іван Христитель, як звісно, був, щодо віку, трохи старший від Господа Нашого Ісуса Христа. Чи можете сказати докладніше, **скільки років було Святому Йванові тоді, як Ісус** у Вифлеємі **народився?**
11. В сороковий день після Різдва маємо врочисте Свято на пам'ятку як Пречиста Діва Марія, з сорокдневним Дитятком своїм на руках прийшла в Єрусалим, щоб там у Святині Божій докладно сповнити приписи Мойсеєвого Закону. Чому ж ми те свято називаємо **Стрітенням?** Чи Стрітення не те саме, що Стріча? **Про яку** отже **стрічу** тут бесіда? **Хто кого стрінув?**
12. Бувши на Архирейській Службі Божій, ви напевно завважили, як Єпископ кілька разів звертається до людей, та благословить їх двома засвіченими свічниками. Перший свічник із трьома восковими свічками—називається з-згрецька **трикіріон,** а другий, з двома свічками й срібним хрестиком посередині,—це **дикіріон.** Скажіть, **що могли б означати ті два свічники?**

Різдвяний Дарунок наших дорогих читачів, на сплачення нової преси:— З нагоди похорону старенької піонірки на Бівердейл, Саск., Анни Гребеник зібрано на сплату друкарської машини Голосу Спасителя $11.00.

* * *

Впр. о. Михаїл Оленьчук з Канори, Саск. $10.00. Пан К. Андрусів з Рочестер, Н.И. переслав збірку яка дринесла $8.80, крім того прислав двох нових передплатників. Імена жертводавців: По 50ц. К. Андрусів, М. Теребушка, М. Пєюк, К. Олексен, Ан. Андрусів, К. Шургот. По 25ц.: Я. Гаврилюк, Я. Сорохтей, А. Хміляк, Ю. Андрусів, В. Николайко, А. Маліновська, Е. Герула, О. Олексей, А. Пастушен, А. Башта, А. Данилів, А. Плюта, К. Гнатів, Я. Худяк, А. Шевчук, Ан. Ракович, Я. Пристайко, А. Буковська, А. Киценька, О. Якимович, решта було дрібнішими жертвами.

* * *

Гості в Пана Петра Лозинського в Нора, Саск., зложили щедру коляду $7.50, яку прислав нам наш щирий читач пан Іван Горбач. Петро Лозинський $2.00. По $1.00: Стефан Щурко, Гр. Мельник, Ів. Горбач. По 50ц.: Луць Ямнюк, Ілько Винничин, Ів. Ролль, Йосиф Грушецький, Юліян Липка. Михайло Чемний $5.00. Марія Байда $3.75. о. Вол. Білинський $3.00, і пані Хамулка. По $2.00: Василь Черепущак, Андрей Чорний, Данило Кольба, Григорій Гарах, о. Йосиф Бала, пані М. Максимюк, Марія Кузьмик, Оля Петрик, Анастазія Буртнік, Теодозія Волошанська. Марія Никифорук $1.50. Марія Герріс $1.25 і Анна Король $1.25. По $1.00: Анастазія Демчишин, С. Цімко, А. Василів, П. Дамянів, А. Богачевський, Г. Рурка, П. Щербак, Г. Муц, пані С. Бойко, И. Яблонський, П. Ференс, П. Хомин, А. Шутка, М. Явний, Ф. Свечишин, І. Федорович, А. Лисак, М. Козіцька, Сем Чаус, пані М. Масиць, М. Черній, А. Дяків, Н. Коваль, М. Драгун, І. Зурбик, Т. Скирпан, М. Байда, С. Красільчук, І. Падлецький, пані Р. Гуска, Ю. Івасюк, Мих. Панчишин, І. Буярський, Семен Лукій, М. Стельмах, Марія Манчак, П. Т. Сторожук, Марія Михальчин, Пелагія Сташко, Стелля Короскі, Теодор Чичка, Ан. Романюк, Н. Нагорняк, Н. Тимчишин, Меланія Ревега, Кирила Гладій, Софія Буровська, А. Маглевич, А. Сенько, И. Кохановський, І. Сенчук, пані А. Земляк, Мик. Когут, К. Підлужна, пані І. Гукало, В. Задорський, Т. Солодкий, В. Бродяк. Дрібними жертвами: пані С. Бойко 35ц.; Ірена Щерба 75ц.; і Анастазія Пугурська 75ц., Павло Кузьмінський 50ц.; Марія Левицька 60ц.; Олекса Яцишин 50ц.; Василь Годованський 50ц.; Дмитро Глушка 50ц.

Сердечно дякуємо всім жертводавцям за ласкаві жертви, а також тим ,що заповідають і переводять збірку на сплачення друкарської машини. — Ану, нехай і Ваше імя буде між цими свідомими й жертвенними читачами Голосу Спасителя. Нехай і Ваша парохія й Ваше товариство буде записане на цій почесній лісті слідуючого разу! — Адміністрація Голосу Спасителя.

МАЛЮЮ образи, олійні на полотні, оригінальні з ідеї в українському дусі. Хто бажав би мати образ релігійний або патріотичний, нехай розпишесь зо мною, а я подам блищі інформації і ціну.— D. Zaharchuk, P.O. Box 67, Northampton, Pa. USA.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 17, Число 2. **Лютий** **1945**

о. Н. Копяківський, ЧНІ.

МІСЯЧНЕ НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛЮТИЙ

Світла св. Духа для народів і їхніх володарів

Підчас французької революції видав новий революційний уряд в 1793 році ухвалу-декрет, яким скасовано релігію християнську, а проголошено пануючою державною релігією релігію розуму. Нема Бога, нема Божого Обявлення, а тільки розум має панувати і диктувати!

І історія згадує, як страшні наслідки з того слідували... От, щоб звеличити ту нову релігію, постановили з початку відбути те свято в театрі в Парижі, але пізніше змінили плян, бо хтось піддав пекельну думку піти до церкви Божої Матері "Нотр Дам."

І якже відбулось те свято? Нерви слабнуть, коли читати давню подію... Одягнули легкодушну дівчину-танцівницю в білу одежу, накинули на її плечі плащ, посадили на престолі, а дівчата увінчані вінками з дубового листя, одягнені в білу одежу, співали пісні в честь нової віри. Відтак одягнули танцівницю в церковні ризи, наложили на її голову мітру, обсипали церковними дорогоцінностями, подавали їй пити з церковної чаші й танцювали коло неї. Самі з чашів пили, а на дискосах подавали рибу... Відтак ошаліла товпа одягнувшись в церковні ризи, на ослах зробила похід вулицями міста... Висмівали віру в Бога правдивого, християнську віру.

І який кінець того?

Революційні суди карали винних і невинних. Від рана до вечора приводили на підвищення людей, а кати стинали їм голови. Необчислимі жертви людського життя валились під гільотиною! —В місті Нантес найшли малі кораблі з рухомими днами. Ввечері на берегах ріки Льоари наповняли ті кораблі людьми, і в ночі їх топили. Не знаємо числа замучених, але знаємо, що один корабель міг помістити тисячу триста осіб. Припускають, що таких кораблів було двадцять три. Серед погибших було шість

сот дітей... На берегах чатувала озброєна ватага розбишаків, що відтинали руки тим, що випливали на берег, і вкидали знову їх у ріку. В останніх днях 1793 року і в початках 1794 в околицях Нантес було стятих мечем, розстріляних, утоплених щонайменше пятнадцять тисячів.

* * *

Відкинули віру в правдивого Бога, злегковажили Божий закон, —а наслідки того показались у легкодушнім мордуванню людей і в ріжних каригідних вчинках...

Та на що було наводити ті страшні події з давньої французької революції, що свідчать, як низько падає нарід, коли тратить віру в Бога... Чи ж з недавніх часів не маємо подібної історії? Та ж по 1920-ім році в ріжних часах нова іміграція приходила до Канади чи Злучених Держав: Багато з нас переживали ті самі страхіття революційного терору, коли або грозила нам смерть "под стенко" або в тюремних льохах, або заслання на Соловки й там неминуча смерть. Хто бачив большевицький "рай" в Україні чи Росії, міг би розказати неодне страхіття, що дрожжю переймає, коли слухаємо. Колись будуть читати історію, і будуть дивуватися, що от в двадцятім столітті, столітті нових винаходів технічних і здобутків культурних, так по варварськи червоні царі закріплювали свої революційні здобутки. Прочитаємо те, що знаємо, а в що багато ще не хоче вірити,—що не тисячі а мільйони таки наших братів українців пострадали й життя своє віддали за справу релігійну і справу народню, "за віру, за нарід свій!"

Воно завсіди при революційних переворотах чи при владі лівих елементів повторяються подібні страшні річи.

Чому воно так? Тому, що безбожний уряд бажаючи закріпити себе, бажаючи зискати собі прихильність людей, грає на низьких людських пристрастях. Тому кидає кличі: "Нема Бога! Релігія це отрута народу! Знищити Христову релігію"...! І що діється?

Коли нема Бога, тоді ніхто не думає заховувати Божі заповіди. Коли нема Бога, то нема ані неба ані пекла, тоді нема ріжниці між добром а злом. Бо коли нема Бога, то нема нагороди за добро, та й нема кари за сповнене зло. Коли так, то забити ближнього це звичайна річ, як забити якунебудь звірину. Забрати-загарбати маєток другого це звичайна справа для того, що має силу,— бо коли власник буде опиратися, так його на суд, розстріляти, або загнати на каторжні роботи на Соловки чи Сибір...

Так і подібно воно діється всюди, де при урядах державних засіли люди, що жадної віри не мають, є звичайними безбожниками, —або віру християнську переслідують а хотіли б запровадити нову поганську релігію.

Але каже наша народня приказка: "До часу збанок воду носить!"... Так і уряд безбожний у свій час провалиться-лопне,— нарід потерпить багато й довго буде гоїти завдані рани. Бо ніколи не може існувати довго така держава, в якій провідники не мають віри й нарід провадять до безвіря. Підставою-фундаментом кождої держави є правдива моральність. Подібно як без фундаменту дім не встоїться довго, так держава без захования моральних засад не встоїться довго. Треба проте, щоб заховували Божий закон самі провідники народу чи держави, та щоб уважали, щоб також нарід заховував Божий закон.

Великий американський муж держави й фільософ Венямин Франклін сказав в році 1787 підчас наради над долею Соплучених Держав дуже важливі слова. В тій нараді брали участь 55 його товаришів— мужів держави. Він сказав так: "Панове! Моліться! Я дожив старости, але чим довше жию, тим ліпше бачу, що Бог кермує людською долею. Птах не може згинути без Його волі, а проте й держава не може повстати без Його помочі!"

Слова ці потверджують правду, що не зброя й насильство, не терор і переслідування творять силу народу чи держави, але віра в Бога й життя після християнських засад. Тому щасливий нарід, що вірить в Бога! Щасливий нарід, що має провідників віруючих в Бога!

Шаліє тепер страшна воєнна буря по цілім світі. І серед воєнного розярення забувають багато разів на міжнародні права й на Божі заповіди. Святіший Отець кілька разів відізвався до провідників воюючих сторін і закликав їх до замирення, щоб не проливалась даремно людська кров. Пригадав, що всім кермує Господь Бог, та що перед Ним колись всі ми будемо мусіли здати докладний рахунок з наших вчинків. Коли подав проєкт, на яких основах має спиратися справедливий мир, він просить, щоб державні мужі і їх народи,працедавці й робітники,покладали віру в Господа, "Того Законодавця й Остаточного Суддю, перед яким будуть мусіли скорше чи пізніше здавати рахунок із своїх діл. Та віра є так для державного мужа як і для найскромнішого горожанина найкращим джерелом тої сили, якої так потреба до відбудови нової Европи й нового Світа."

І от Святіший Отець затверджує на цей місяць лютий наміренння для членів Апостольства Молитви, щоб молилися вони, щоб світло святого Духа дістали народи та їх володарі. То значить, щоб пізнали, що життя народу має бути переняте вірою в Бога та захованням Його заповідей. Та й щоб самі володарі, й провідники народу йшли за тим світлом святого Духа та завсіди ма-

ли перед очима захована Божого закону.

Коли буде захований Божий закон, коли буде зрозуміння християнської любови між людьми, тоді не буде лятись тільки людської крови.

Про перших християн читаємо, що вони жили в згоді й любові, не було між ними непорозумінь ані сварів, бо Дух святий наповняв їх.

Молімся, щоб світло святого Духа просвітило всі народи і їх провідників-володарів, а нам дай Боже діждатись скоро правдивого й справедливого миру!

3. ПСАЛОМ ЦАРЯ ДАВИДА

(Перерібка Василя Вихопня)

* * *

Велика сила ворогів
На мене бідного повстала,
На мене бідного, смутного
Тічня вовків напала.

Всі з мене бідного глузують,
Усі ся з мене насміхають;
Кажуть: "Господь його покинув,
І всі від нього відступають."

І я, засмучений, підношу
До Тебе, Боже, слабий голос,
Бо знаю добре, що без Тебе
Не спаде мені ані волос.

Бо Ти до мене все ласкавий,
Ти моя сила й оборона;
Ти захистиш мене від злого,
Як всемогутня охорона.

До Тебе здійму я свій голос,
Бо вірю, що мене почуєш,
І всі мої страшні терпіння
Мені в заслуги зарахуєш.

До сну кладусь з Твоїм Іменням,
Надіюсь, що з Ним рано встану;
Сподіюсь, що Ти мене збудиш,
І знов спокійно кругом гляну.

І перше моє раннє слово
Буде, о Боже мій, о Тобі;
Ти ж пам'ятав про мене завжди,
Ще в матірній, святій утробі.

Згляньсь, о Боже, надо мною,
Захорони перед врагами!
Визволь мене від всього злого
Святими своїми руками!

З Тобою, Боже, не злякаюсь
Сотень і тисячів народу,
Тих, що повстали проти мене,
Та й пруть мене в глибоку воду.

Бо я все вірю, що лиш в Тобі
Моя надія та спасення,
Лиш Ти мене зділаєш гідним
Діждатись слави воскресення.

Всіх ворогів моїх Ти знищиш,
І їх навіки застидаєш,
Бо вірю я, що Ти зо мною,
И про мене завжди памятаєш.

ХОДАКИ МАЛОГО ВОЛЬФА

Давно, дуже давно те діялось. Так давно, що ніхто в цілім світі не пам'ятає вже коли то властиво було. В одному місті північної Европи (а назви того міста теж уже ніхто не може пригадати) жив собі один малий хлопчина, що звався Вольф. Заледве на восьмий рік ішло йому тоді, а він уже був круглим сиротою, без батька й без матері. Стара тітка, сувора його опікунка, була людина твердосерда й скупа. Вона не тільки, що ніколи свого малого сестрінка не поцілувала, не погладила ласкаво по голові, не пригорнула щиро до люблячого серця, але ще й важко зідхала кожний раз, коли давала йому кусок чорного хліба та ложку пісної страви.

Але бідний хлопчина якусь таку вдачу добру від Бога мав, що навіть любив стару тітку, хоч і немало боявся її. Нераз бувало аж дрижав зо страху, дивлячись на її ніс, де на самому кінці сиділа велика бородавка, наїжена чотирма сивими волосками.

Ціле місто добре знало, що та Вольфова тітка має свій власний дім, а до того ще велику вовняну панчоху набиту золотими дукатами. Через те хлопчина не міг ніяк дістатися до безплатної школи. А щоб одержати бодай хоч деяку знижку шатні, стара безперестанку докучала вчителеві, що вчив малого Вольфа. З цього виходила для хлопчини ще гірша біда. Бо несправедливий учитель, лютий на те, що мав у себе в клясі учня так зле одягненого, і так лихо оплаченого, казав йому дуже часто, і то без найменшої причини, причіпляти ослячі вуха до голови, а на плечах завішувати табличку з написом **"Осел."** Опріч того під'юджував він на хлопчину його малих товаришів, синів самих заможних міщан, так що вони накінець зробили собі з бідного сироти іграшку й попихача.

Бідний хлопчина був отже дуже нещасливий. І коли мали надійти Різдв'яні Свята, коли всі інші діти заздалегідь раділи-тішились різдв'яними дарунками, малий Вольф ховався по кутках, і тихо плакав.

На сам Святий Вечір учитель мав зібрати всіх своїх учнів, і повести їх на нічне Богослуження, а потім повідпроваджувати до батьків. Але, що зима того року була дуже гостра, а від кількох днів упало дуже багато снігу, всі школярі поприходили тепло зодягнені та пообвивані, в кожушкових шапках, засунених аж на вуха, в теплих каптанах та плащах, у вовняних рукавичках, та добрих чобітках на грубих, міцних підошвах. Тільки бідний Вольф явився, дрижучи, в своїй звичайній одежині, що її носив і в будень, і в свято, а на ногах мав лиш тонкі панчохи та тяжкі ходаки.

Злобні товариші, бачучи його смутну міну та сільську неповоротність, робили на його адресу тисячі жартів; Вольф одначе так сильно був зайнятий хуханням у пальці, і так сильно докучало йому відмороження, що на всі оті насмішки не звертав ніякої уваги. І так громада школярів, за проводом свого вчителя, пустилася в дорогу до парафіяльної церкви.

Мило та любо було в тій церкві, що вся аж сяяла-горіла ясним світлом. Школярі, розвеселені лагідним теплом, скористали з гомону органів та співу, й зачали між собою балакати півголосом. Одні росказували, скільки там удома їх матері понаварювали та понапікали на Свята. Другі описували й вихвалювали свою пишну ялинку, обвішану всілякими солодощами та блискучими прикрасами. Ще інші старались угадати, що то принесе їм маленький Ісус, та які дарунки повкладає їм до черевиків. Бо ж усі вони, розуміється, не забудуть виставити своїх черевиків у коминок, заки покладуться спати. І в очах тих малих урвителів, веселих та метких, як громадка мишей, блищала вже заздалегідь радість, що вранці, прокинувшись зо сну, вони побачать рожевий папір, гарні коробки з цукерками й шоколядами, цілий баталіон олив'яних вояків, і чудових паяців, зодягнених у царську пурпуру та пишну, блискучу позлотку. Малий Вольф знав добре з досвіду, що стара його тітка-скупарка пішле його спати без вечері; але, згадавши, що ввесь рік він завжди намагався бути такий пильний та чемний, хлопчина все таки в серці надію мав, що Дитятко Боже про нього не забуде. Тому постановив собі, що перед спанням конче поставить свої ходаки в попіл огнища.

Нічна Служба Божа скінчилася, й школярі, за проводом свого вчителя, стали парами виходити з церкви.

В церковному притворі, на кам'яній лавці, над якою здіймалась угору висока, гостро-кінчаста вежа, стала

якась дитина. То був хлопчик. Заснув таки насидячки. Був зодягнений у білу вовняну одежину, але ніжки його були босі, хоч мороз не жартував, і сильно потискав. Відразу можна було зміркувати, що хлопчик той не був ніякий жебрак, бо одежа його була чиста й нова, а на землі коло нього лежали, завинені в платину: трикутник, сокира, гибель та інші знаряди столярського учня. Осяяне світлом ясних зір, обличя його з зажмуреними очима мало вираз надземної радости, а його довгі, русяві кучері блищали, мов авреоля святости довкола його чола. А все таки прикро було дивитися на його дитячі ніжки, що посиніли від холоду в ту гостру грудневу ніч. Школярі, добре зодягнені по-зимовому, байдужно пройшли попри незнайому дитину. Кілька з них (а то були синки найбільших багачів міста) глянули на того маленького "волоцюгу" таким поглядом, що в ньому можна було бачити всю безмежну погорду багатих лдя бідних, ситих для голодних. Тільки малий Вольф, виходячи з церкви останній, задержався, сильно зворушений, перед чудовою, сонною дитиною.

—Ах!— промовив сам до себе сирота:—Цей бідний маленький ходить босий у таку холоднечу!... Але, що гірше: він, біднятко, не має ні черевика, ні ходака, щоб міг поставити коло коминка, як буде кластися спати... Отже маленький Ісус, що в Святу Різдв'яну Ніч, по всіх хатах ходить, не буде мати навіть у що зложити подарунків для того бідного хлопчини. А йому, безталанному, напевно придалися б такі дарунки, що хоч трошки осолодили б йому його вбожество.

І, йдучи за поривом свого доброго серця, Вольф скинув із правої ноги ходак, поклав його перед сонною дитиною, а сам уже давав собі раду, як умів: то скакав дорогою на одній нозі, то знов намочував у снігу свою панчоху, і так із тяжкою бідою вернувся якось додому, до страшної своєї тітки.

—От, непотріб!— закликала стара, сильно розлючена, побачивши, що Вольф вернувсь без ходака.— Що ж ти зробив із твоїм ходаком, ти негіднику один?!...

Малий Вольф, що зовсім не знав брехати, і завжди щиру правду казав, затремтів усім своїм тілом, коли побачив, як ті чотири волоски, що були у старої відьми на кінці носа, сильно наїжились. Хлопчина, трохи затинаючись, спробував росказати їй свою пригоду. Почувши це, стара скупарка страшно зареготалась.

—О, дивіться-но ви, люди добрі, який пан! Роззувається на вулиці, щоб рятувати жебраків! Ха, ха, ха! Ну, і чи бачив хто коли таке?!... Скинути на морозі ходак із ноги, та й подарувати якомусь там голодранцеві?! А, це дійсно щось нове... Ну, коли вже так, то постав бодай хоч останній свій ходак онта-м у коминок. Побачиш, що Ісус покладе тобі туди таку порядну різку, що можна тебе буде нею добре висікти, як пробудешся... А взавтрішній день перебудеш на сухім хлібі й воді... Побачимо, чи на другий раз захочеться тобі давати своє обув'я першому ліпшому волоцюзі!

І, давши хлопчині кілька штурханців, та злюща відьма казала йому лізти на піддашшя, де було його маленьке приміщення. Дитина в розпуці лягла серед чорної пітьми й скоро заснула на твердій постелі, зрошеній гіркими сльозами.

Наступного дня вдосвіта, стара, прокинувшись від холоду, хутко встала й зійшла в долішню кімнату. Була в дуже лихім настрою, та й аж здрігалась від сильного катару, що її розібрав уночі. Але, скоро лиш кинула оком на коминок, скрикнула з великого дива: там було повноповнісінько всіляких дарунків! Дивиться вона, й очам не віритъ. Ах, чого там нема? Є і чудові забавки, і добірні шоколядки, і цукерки, і овочі, і всіляке інше добро. А перед усім тим багатством стоїть і той нужденний ходак, що його Вольф був подарував малому "волоцюзі"! Ходак той стояв коло свого другого товариша, цебто коло ходака з лівої ноги. Стара саме думала покласти в той другий ходак в'язанку прутів для малого Вольфа.

Почувши сильний крик тітки, хлопчина прокинувся й побіг удолину. І коли він там стояв неначе очарований пишними дарунками Ісуса, на дворі почувся чийсь голосний сміх. Стара з хлопчиною вибігли з хати подивитись, що воно таке. А там коло міської криниці назбиралося вже багато жінок, і всі голосно сміялися. Та й було чого сміятися, бо дійсно сталося щось забавне й незвичайне. Ото всі багацькі діти в місті, прокинувшись уранці зо сну, побачили в своїх черевиках тільки прути й різки.

Стара жінка й малий Вольф, згадали про всі ті багатства, що були у них у хаті в коминку, дуже налякались. Але в ту саму хвилю надійшов отець парох, із видимим зворушенням на обличчі. Він росказав, що над лавкою в церковнім притворі, де вчора ввечері була дитина в білій одежі та з босими ногами, появився чудесний знак: Там,

де сонна дитина оперла була свою голову, пишилось золоте коло на кам'яній стіні.

Всі присутні побожно перехрестились, і всім стало відразу ясно в голові, що той чудовий хлопчик із столярськими знарядами, то був сам Ісус із Назарету. Він зволив на годину показатися таким, яким він був тоді, коли ще в убогій хатині в Назареті виростав, і святому Йосипові, в його столярській роботі помагав. І всі віддали славу та й честь ласкавому Богові, що зволив на Різдво таке прегарне чудо зробити, щоб нагородити віру й милосердне серце бідного хлопчика-сирітки.

БОГ ВИРЯТУВАВ

Було літо. Після довгих, безнастанних дощів, заблисла врешті гарна погода. Вже і жнива наближались, а тимчасом люди ще сінокосів не вспіли покінчити. Кинулись отже всі, хто жив, до роботи, до сіна. А тут, як на те, ще й грибів узялось стільки, що хоч бери та загортай. Але що ж?... Нема коли йти по них, бо робота пильна. Наше село має великі ліси, тим то й грибів у нас так багато. Якось одного дня ми з братом Степаном таки не могли втерпіти, й рішили, що мусимо піти в ліс по гриби, хоч би там не знати що. Мені було вже вісім років, а братові на сьомий ішло.

Мама того дня пішли були на город полоти огірки, тато поїхали волочити паренину, а нам обом казали сушити сіно на загумінку. Ми зо Степаном трохи коло того сіна побавились, а потім забрали кошики, та гайда в ліс! Не було кому нас стримати.

Ми думали, що на обід вернемось додому; але сталося зовсім не так.

До ліса було недалечко, отже ми хутко добігли туди. Ах, як чудово видавався нам той ліс! Як любо та мило нам було в тіні його розкішних дерев та кущів! А кругом грибами так і пахло... Ах, які чисті, свіжі, здорові гриби! І ми кинулись збирати їх, щораз далі запускаючись

углиб ліса. Не багато часу минуло, як у наших кошиках було вже з кількадесять грибів. Але нам усе ще здавалося замало.

—Знаєш ти що?—кажу я до брата,—біжім на Розідл! Там грибів, хоч косою коси!

(А Роздолом називали у нас панський ліс, що простягався зараз за громадським).

—Добре,— відповів мій брат,— але не довго будьмо там, бо тато будуть бити.

—Не бійся,— кажу я,—ми хутко туди дістанемось, і незабаром будемо мати повні кошики.

Пустились ми отже на Розділ, але по дорозі все ще розглядались за грибами.

—Ну, а де ж той Розділ?—закликав Степанко. Може ми де заблудили?

Я не знав, що на те йому відповісти. Бо хоч я був уже з мамою щось пару разів у лісі, то все таки не запам'ятав добре всіх стежок.

—Знаєш, Степанку, що?—промовив я по хвилі: Звернім у цей бік, на право,—то напевно дістанемось на Розділ.

І ми пішли на право.

Велетенські сосни своїми верхами закрили сонце та небо перед нами. А сподом м'ягенький мох, здавалося, так і просив нас, щоб на ньому сіли й відпочили. Але нема коли. Треба поспішати.— Але що це таке? Звідки тут болото взялося? Ноги грязнуть у торфовистій землі, сосновий ліс кінчиться, березовий зачинається. Куди ж ми оце попались? Тут же не повинно бути ніякого болота!

Спинились ми отже з братом, та й радимось, що робити. Ніяк не можемо пізнати місця... Правда: я чув колись від тата, що в нашім лісі є якесь болото; але воно далеко від нашого села. Боже! Чи ми аж так далеко зайшли?

Став я надумуватись, у котрий бік нам тепер іти. А брат сів собі на землі, бо був таки добре натомлений. Та й пити хотілося нам дуже. А тут, як на біду, саме тільки болото, а води чистої ні краплі.

Пригадались мені тоді слова покійної нашої бабусі:

—Коли йдеш у ліс,—так казали бувало бабуся,—то вважай, з котрого боку вітер. Якщо він віє тобі в лице, то йдучи назад, гляди, щоб він віяв тобі в плечі; а коли спочатку віяв у праву руку, то опісля в ліву повинен віяти, і навпаки."

Став я отже пригадувати собі, куди нам вітер віяв, як

ми йшли у ліс. Раз здавалось мені, що в лице, то знов, що в плечі. Ніяк не розбереш. Питаю брата. Але й він не всилі пригадати, а від утоми та спраги ледве живий. Що тут нам бідним робити? Куди кинутись? Дивлюсь на вершки беріз, але вони потрохи на всі боки гойдаються; годі пізнати, звідки вітер. Споглядаю на небо, а воно починає хмарами затягатись,—спочатку малими, опісля щораз більшими, щораз темнішими... очевидячки заносилося на зливу.

—Господи!—подумав я: що станеться з нашим сіном? Тепер саме пора громадити його, та якнайскоріш складати. Ах, що ж то нам тато скажуть?...

—Степанку,— кажу я братові: не до грибів нам тепер. Треба мерщій додому поспішати, бо на дощ збирається.

—Ах, я так хочу води,— ледве промовив Степанко: я не зайду додому.

—Ану, біжім трохи,— кажу йому: може й воду знайдемо. А додому конче треба нам поспішати...

І от ми пустились бігти. Але по хвилі Степанко зачав оставатись позаду.

—Пересип свої гриби в мій кошик; з порожнім кошиком легше тобі буде йти,—так порадив я йому.

Він радо на те пристав, і мій кошик наповнився грибами аж по верх. Одначе ні трохи не тішили нас уже ті гриби. Моя думка крутилась тільки коло одного, а саме, щоб ми де в лісі не заблудили, та щоб на час додому вернулися.

Бігли ми, бігли, а все якісь незнайомі місця.

—Стань-но, Степанку, кажу я йому: ми мабуть збилися з дороги. Нам треба держатись на ліво.

Але мій Степанко повалився на землю, як довгий, і каже, що далі вже не всилі йти. А в лісі якось так страшно, сосни якось так дивно шумлять і вітром холодним уже тягне. Небавом зробилося темно,—знак, що хмари закрили сонце.

—Степанку,— прошу його: вставай, ще трошки переможи себе.

А тимчасом у мене самого і руки, і ноги трясуться зо страху.

Звертаємо на ліво. Я ще якось тримаюся трохи, але Степанко ледве ногами плете, і що хвилі пристає й хоче сідати.

—Не сідай, братчику,—підбадьорюю його: вдома відпочинем.

А сам думаю: "Там десь певно тато й мама вернулися вже додому, а сіно розкинене, а дощ уже от-от що не йде. І що вони собі там погадають? Певно десь шукають нас, може у сусідів розпитують. То ж то буде біда! Ото маємо гриби. Ах, на віки вже зарікаюся ходити по них без дозволу батьків.

Біжу, та все розглядаюся по лісі, чи не побачу де знайомого місця. Але де там! Все якесь чуже, незнайоме... Ось знову попали ми на якийсь березовий ліс, і ноги грязнуть у болото.

По листях зашумів дощ. Тут уже я не видержав, і як не розплачуся на цілий голос!... А Степанко, здогонивши мене, кинувся на землю, та й плаче ще голосніше, ніж я.

Ясна річ. Ми таки заблудили. Плачемо отже обидва, та не знаємо, що нам робити, та в котрий бік іти.

А дощ пускається щораз більший та більший. Блиснуло раз, другий, третій, і за хвилю почувся могутній рокіт громів. У лісі стало майже зовсім темно.

Не знаю вже, як довго ми отак плакали, аж пригадалися мені знову слова покійної нашої бабусі:

—Якщо заблудиш у лісі, казали бувало бабуся: то стань і помолися щиро до Бога. Він покаже тобі добру дорогу, та й виведе з ліса.

—Степанку,— кажу я: молімся Богу.

І сам скидаю шапку, стаю навколішки на мокру землю, й починаю молитись, як умію:

—Господи, Ісусе Христе! Випровадь нас із цього ліса. Покажи нам дорогу додому!

Степанко й собі став на коліна, та повторяє за мною молитву:

—Пречиста Діво, Мати Божа, випровадь нас ізвідси. Святий Отче, Николаю, покажи нам добру дорогу!

Аж тут як не вдарить грім десь близько нас! Ми відразу попадали на землю та притихли.

За якийсь час наше оголомшення перейшло. Дощ перестав іти. І враз... ах, що це таке? Слухаємо: щось, немов би дзвін дзвонив. Так і є. Виразно чуємо голос дзвона. Гей, та ж то наш церковний дзвін. Знаю добре його голос.

—Степанку,— кажу до брата: ти чуєш голос дзвона? Чи це наш дзвін?

Степанко теж пізнав.

—так ідім же за тим голосом. Він нас певно випровадить на добру дорогу.

І пішли ми. Десь і наша втома щезла нагло, і сили прибули нам—не знати звідки. А дзвін усе ще дзвонить, і дзвонить, здається щораз ближче. Але чого ж то сьогодні так дзвонять? Чи не помер там хто в селі. Адже взавтра нема ніякого свята, то чого ж дзвонили б отак. Роздумуючи собі отак у голові, іду далі. Аж ось дзвін бовкнув ще раз голосно-сильно та й замовк.

Дивлюсь, а ми вже на краю ліса. Вже й хату нашу видно.

Пустились ми тепер у ґальоп, що сили. Тільки вода розбризкується з-під наших ніг. А Стєпанко не тільки не лишається позаду, а ще мене й переганяє.

Кидаю оком на наш загумінок, а там копиці сіна безпечно стоять.—Слава Богу, що сіно врятоване перед дощем— думаю собі.

Підбігаємо ближче до дому, а там на воротях мама вже стоять, і здалека ніби погрожують нам рукою. Але на їхнім обличчі ніякого гніву не пізнати. Видно, що й вони немало страху наїлися через нас.

—Мамо, не гнівайтеся на нас,—промовив я перший: ми так багато грибів принесли. Ми були в лісі заблудили, і дуже настрашились. Якби не наш церковний дзвін, то прийшлося б нам хіба в лісі темнім ночувати.

—Діти, що ви говорите? Який дзвін?—запитала мама, дуже здивовані.

—Та таки наш церковний дзвін, відповів я рішуче: він дзвонив так голосно,—чи то може хто вмер у селі?

—Ні, дітоньки, ніякий дзвін сьогодні не дзвонив, бо ж сьогодні ані не свято, ані ніхто, Богу дякувати, не помер. Адже ми тут близько були, то напевно були б почули скоріш, ніж ви там у лісі.

—Перебиваючи один одному, стали ми з братом розповідати все, як було. У мами на очах показалися сльози, коли ми скінчили своє оповідання, мама взяли нас за руки, й промовили:

—Ходіть, дітоньки, до хати; подякуємо Богу Небесному та Пресвятій Його Матері. Бо то напевно Вони чудом показали вам дорогу, і врятували від нещастя.

о. Н. Копяківський, ЧНІ.

ТЕРПІННЯ ІСУСА ХРИСТА

Слово до Поважних Читачів:

Знаю, що підчас Великого Посту люди люблять прочитати собі дещо, що пригадувало б їм терпіння й муки нашого Спасителя Ісуса Христа, що їх переніс Він задля кождого з нас. Часто проказують гарну молитву: "Претерпівий за нас страсти, Ісусе Христе, Сине Божий, помилуй нас"... "Помилуй нас, Ісусе Христе, Сину Божий, що перетерпів за нас великі терпіння й муки."..

Тому подумав я собі: напишу про терпіння Ісуса Христа на основі святих євангелій і додам деякі маленькі пояснення. Нехай добрі люди читають, а це читання буде певно корисне для їх безсмертних душ.

При писанню користав я:

"Святе Письмо Нового Завіту"— о. др. Ярослава Левицького, 1921 р.

"Weber's The Four Gospels Harmonized," — "The Holy Bible," 1948.

* * *

НІЧ З ЧЕТВЕРГА НА ПЯТНИЦЮ

* * *

ВІД НАВЕЧЕРНИКА ДО ГЕТСЕМАНІЇ

(Мат. 26. 30-35, Мар. 14. 26-31, Лу. 22. 39, Іван 18. 1)

Відсвяткувавши зо своїми учениками-апостолами жидівську пасху й установивши Пресвяту Евхаристію, сказав Ісус Христос пречудну промову про любов ближнього, про обовязок любити один другого так, як Він нас полюбив.

* * *

Коли Ісус сказав це й вони заспівали похвальну пісню, вийшовши пішов Він по звичаю Свому за потік Кедрон, на Гору Оливну.

А слідом за Ним йшли ученики Його. І сказав до них Ісус:

"Всі ви соблазнитеся мною цеї ночі. Бо написано: "Ударю пастиря й розбіжаться вівці стада."— Але коли

воскресну, випереджу вас в Галилеї."

А Петро у відповідь сказав Йому:

"Хоч усі соблазняться Тобою, я ніколи не соблазнюся."

А Ісус сказав до нього:

"Направду кажу тобі, що цеї ночі, перш ніж півень запіє два рази, ти три рази мене відречешся."

А він ще сильніше говорив:

"Хоч би мені прийшлося з Тобою і вмерти, не відречусь Тебе."

Так само і всі ученики говорили.

* * *

Тут зробимо мале пояснення:

Потік Кедрон плив в полудневу сторону за східною стіною Єрусалиму, розділяв гору на якій була збудована святиня від Оливної Гори. У стіп тої Оливної Гори був оливний лісок, де звичайно наш Спаситель переводив більшу часть ночі на молитві.

Могло бути коло десятої години в ночі, коли Ісус зо Своїми апостолами прийшов туди. І ледве ввійшов у браму, вже зараз тоді найшов на Нього великий смуток.

А коли Ісус сказав до апостлоів: "Всі соблазнитеся цеї ночі," то тими словами Він предсказав, що вони цеї ночі будуть дуже стривожені задля Його пониження та Його страшних терпінь, так що стратять всю віру й довіря в Нього та Його покинуть.

* * *

Гетсеманія

(Мат. 26. 36-46. Мар. 14. 32-42. Лу. 22. 40-46, Ів. 18.1)

Тоді Ісус прийшов з ними за потік Кедрон, на місце, що зветься Гетсеманія, де був сад-лісок, куди ввійшов Він і ученики Його. А Юда, що зрадив Його, знав те місце, бо почасту збирались там Ісус і ученики Його.

І сказав Він до них:

"Сидіть тут, поки піду туди й помолюся. Моліться, щоб ви не впали у спокусу."

І взяв з собою Петра та двох синів Зеведеєвих, Якова й Івана. Почав скорбіти й тужити, сумувати й тривожитися.

Тоді сказав до них:

"Тяжко сумна душа моя аж до смерти. Підождідь тут і чувайте зо мною."

І йдучи трохи дальше від них, так як кинути каменем, припав лицем Своїм до землі, і молився, щоб коли можна, мимо йшла від Нього ця година. І Він сказав:

"Авва, Отче, коли можна, все можливе Тобі, візьми від мене цю чашу. Тільки ж не моя воля, а Твоя нехай буде."

І коли встав від молитви й прийшов до своїх учеників, найшов їх, що вони спали від смутку. І сказав до Петра:

"Симоне, ти спиш? Не міг ти одної години чувати,"

І сказав до других двох:

"Чому спите? Так, ви не змогли одної години чувати зо мною? Чувайте та моліться, щоб ви не ввійшли у спокусу. Дух бо бодрий, але тіло немічне."

І відійшовши другий раз, Він молився повторяючи ті самі слова:

"Отче мій, як не може ця чаша відійти від мене, але мушу її пити, нехай станеться воля Твоя."

І прийовши знаходить їх знову сплячих, були бо очі їх важкі. І не знали вони, що Йому відповісти.

І зоставивши їх, пішов знов. І молився утретє, проказуючи ті самі слова.

І будучи в смертельній тривозі, ще ревніше молився. А піт Його був як каплі крови, падаючі на землю. Тоді явився Йому Ангел з неба, підкріпляючи Його.

І приходить утретє до своїх учеників і каже їм:

"Спіть уже й спочивайте. Тоді, надійшла година. Ось Син чоловічий буде виданий у руки грішників. Вставайте, ходім! Ось наближається зрадник мій."

* * *

Пояснення:

Гетсеманія значить витискальня оливи.— Недалеко брами до садку була витискальня, куди збирали ввесь річний збір оливок з Гори Оливної, щоб витискати оливу. Там отже, близько брами, лишив своїх апостолів, а з трьома з них, Петром, Яковом і Іваном, пішов дальше й запровадив їх в найтемніший закуток садку. Ніколи перед тим апостоли не бачили свого Божественного Учителя в такім великім смутку і пригнобленню. Здавалося, що страх і смуток опанували Його цілком. Христос як Бог предбачив всі Свої зневаги й терпіння, а як чоловік досвідчав ті чувства й терпів у своїй душі. І тому то сказав Христос до трьох з котрими йшов: "Тяжко сумна душа моя аж до смерти."

"Підождіть тут і чувайте зо мною"— сказав до них і Сам пішов трохи дальше і молився. І тепер не мав ані одного приятеля, що разом з Ним чував би, не мав ані одного людського серця, що співчувало б в Його тяжкім смуткові. Зо змучення й журби також Його вибрані апостоли поснули.

І тоді, коли терпіння Христа в Його душі були найбільші, ко-

ли Він був у смертельній тривозі, коли кривавий піт зрошує Його невинне Тіло, коли той піт просякає крізь одежу Його і спадає тяжкими каплями на землю, приходить поміч. Являється Ангел підкріпляючи Його.

Було близько півночі. Глибока тиша панувала в цілій природі. Тоді прийшов утретє Христос до своїх трьох апостолів і сказав: "Вставайте, ходім! Ось наближається той, що мене видає!"

І Юда вже дійсно провадив озброєну ватагу, яку дали до його розпорядимости первосвященики й рада старших, що звалась Синедріон. Та ватага складалась почасти з військових стражників святині під проводом своїх старшин, а почасти з нанятих стражників, що сповняли службу в місті підчас ночі пильнуючи порядку. Були вони озброєні мечами й друками, а також мали ліхтарні й смолоскипи. Мійські стражники мали увязнити Христа, а військові стражники мали їх охороняти й боронити, коли припадково повстав би проти них якийсь сильніший опір зо сторони учеників Христових. Все уплянували добре...

* * *

Зрадник

(Мат. 26. 47-50, Мар. 14. 43-45, Лу. 22. 47-48, Ів. 18. 3)

Коли ще Він говорив, коли це Юда, один з дванадцяти, приходить. Діставши громаду жовнірів і слуг від первосвящеників і фарисеїв з ліхтарнями, смолоскипами та зо зброєю, і багато народу з ним з мечами й друками.

Дав же зрадник Його знак їм, говорячи:

"Кого поцілую, той є Він. Його беріть та й ведіть осторожно."

І коли прийшов, зараз приступив до Нього й каже:

"Радуйся, Учителю!"

І поцілував Його.

А Ісус сказав до нього:

"Приятелю, чого ти прийшов сюди? Юдо, поцілунком видаєш Сина чоловічого?"

* * *

Пояснення:

Юда вже входив у браму Гетсеманського садку, задумував несподівано заскочити апостолів і не сподівався, що сам найдеться лицем в лице зо своїм Божественним Учителем. Бо в останній хвилі наш Спаситель сказавши до трьох: "Вставайте, ходім! Ось наближається зрадник мій!", ішов перед ними і дійшов аж до місця близько брами, де був полишив вісім інших учеників-апостолів на початку, коли входив до Гетсеманського садку.

Та несподівана стріча змішала зрадника. Він скоро поступив вперед, може навіть вповні не думаючи що робить, взяв Ісуса за руку й поцілував Його з удаваною любовю. А був звичай між жидами цілувати при стрічі. І апостоли цілували Ісуса завжди, коли вертали до Нього по довшій або коротшій своїй неприсутности. І Юда поцілував Ісуса по звичаю. Але той його поцілунок був умовленим знаком зо стражниками й жидами, кого мають увязнити. Тому то Христос відізвався до нього з легким докором: "Юдо, поцілунком видаєш Сина чоловічого?"

Хоч дуже засмучений тою низькою зрадою Юди, наш Спаситель спокійно-поважно поступає вперед пару кроків, щоб стрінути ворогів Своїх.

* * *

Увязнення

(Мат. 26. 50-56, Мар. 14. 46-52, Лу. 22. 49-53, Ів. 18. 4-11)

А Ісус знаючи все, що мало на Нього прийти, вийшов вперед і сказав їм:

"Кого шукаєте,"

Вони відповіли Йому:

"Ісуса Назорея."

Сказав їм Ісус:

"Це Я."

А стояв з ними і Юда, що видав Його.

Коли ж їм сказав: Це Я,—відступили вони назад, та й попадали на землю.

(Якась чудесна сила їх ошоломила. Через кілька хвиль лежали вони як спараліжовані. Відтак піднеслися переняті подивом і страхом, а зрадник Юда старався сховатися в товпі).

Христос знову спитав їх:

"Кого шукаєте?"

А вони сказали:

"Ісуса Назорея."

Відповів їм Ісус:

"Сказав Я вам, що це Я. Коли отже мене шукаєте, позвольте тим відійти."

Щоб сповнилось слово, що сказав: "Що тих, що дав єси мені, я не згубив з них нікого."

(Так говорячи Він вказав на Своїх учеників, що стояли недалеко збиті до купи, одні обурені й злі, другі сумні й перестрашені,

але всі свідомі, що їх власне життя як також життя їх улюбленого Учителя було наражене на велику небезпеку).

Тоді приступили й наложили руки на Ісуса і тримали Його.

Коли ж побачили ті, що були при Нім, що мало статись сказали Його (деякі з апостолів):

"Господи, чи вдарити нам мечем?"

Тоді Симон Петро, маючи меч, витягнув його. (І не чекаючи на відповідь) вдарив слугу первосвященика та й відтяв йому праве вухо. А слузі було на імя Малх.

(Та несподівана подія Петрової сміливости спричинила, що товпа на хвилю відступила і наш Спаситель мав нагоду успокоїти зворушення Своїх апостолів).

А Ісус у відповідь сказав їм:

"Зіставте аж досі."

І діткнувшись його вуха, уздоровив його.

Сказав тоді Ісус Петрові:

"Вложи меч свій у похву, бо всі, що беруть за меч, від меча гинуть. Чашу, що дав мені Отець, хіба не пити мені її? Чи думаєш, що не можу упросити мого Вітця й приставить мені тепер більш як дванадцять легіонів ангелів? Якжеж сповниться Писання, що так мусить статись?"

(Коли Ісус говорив до Петра, що тривало пару хвиль, прийшли ближче первосвященики й воєводи й старшина жидівська і нарід) і сказав Ісус до товпи і до первосвящеників, до начальників міста й до старшини, що прийшли до Нього:

"Чи це як на розбійника вийшли ви з мечами і друками, щоб спіймати мене? Щодня сидів я з вами, навчаючи в святині, й ви не брали мене. Та це ваша година і власть темряви. А це все сталося, щоб сповнились Писання пророків."

(Та нещасні вороги, переняті смертною ненавистю до Христа, вищиривши зуби по діявольськи, знехтували Його словами).

Тоді сотня та сотник і слуги жидівські схопили Ісуса та й звязали Його.

Тоді всі ученики, покинувши Його, повтікали.

А один якийсь молодець ішов за Ним, одягнений полотном по нагому. І схопили його. Він же, зоставивши полотно, нагий утік від них.

* * *

Ісус перед Анною

(Мат. 26. 57-58, Мар. 14. 53-54, Лу. 22.54, Ів. 18. 13-16, 19-24)

А вони спіймавши Ісуса, повели Його перш до Анни, що був тестем Каяфи, що був того року первосвящеником.

Ішов же слідом за Ісусом Симон Петро та ще другий ученик. Той же ученик був знаний первосвященикові; і прийшов з Ісусом у двір первосвященика. А Петро стояв перед дверми знадвору. Вийшов тоді другий ученик, що був знаний первосвященикові, і сказав дверниці, і увів Петра.

І спитав тоді первосвященик Ісуса про учеників Його й про науку Його.

Ісус відповів йому:

"Я говорив ясно світові; Я завсіди учив у божниці і в храмі, куди всі жиди сходяться; і потайки Я не говорив нічого. Чого мене питаєш? Спитай тих, що слухали, що Я їм говорив: це вони знають, що я казав."

Як же Він це промовив, один зо слуг, що там стояв, ударив Ісуса в лице, кажучи:

"Так відповідаєш первосвященикові?"

А Ісус відповів йому:

"Коли Я зле сказав, свідчи про зле; але коли добре, чому мене бєш?"

І післав Його Анна звязаного до первосвященика Каяфи. А Каяфа був той, що дав раду жидам, що ліпше, щоб один чоловік умер за людей.

* * *

(Мат. 26. 59-66, Мар. 14. 53-64)

І зійшлися разом всі священики й книжники й старші. І первосвященики й ціла рада шукали (фальшивого) свідоцтва проти Ісуса, щоб могли Його видати на смерть, і не найшли жадного. Бо многі фальшиво свідчили проти Нього, але їх свідчення не згоджувались.

А на останок два фальшиві свідки приступили й сказали:

"Цей чоловік говорив: Я можу зруйнувати храм цей рукотворений, і в трьох днях збудую інший не руками творений."

Та їх свідчення не згоджувались.

І став первосвященик по середині й запитав Ісуса:

"Не відповідаєш нічого на те, що вони проти Тебе свідчать?"

А Ісус мовчав і нічого не відповідав.

Знову спитав Його первосвященик:

"Чи Ти Христос Син Бога благословенного?... Заклинаю Тебе Богом живим, щоб Ти нам сказав, чи Ти є Христос, Син Божий?"

Ісус сказав йому:

"Ти сказав, Я є. Але кажу вам: Від тепер побачите Сина чоловічого сидячого по правиці сили Бога й йдучого на облаках небесних."

Тоді первосвященик роздер свою одежу кажучи:

"Він сказав хулу. На що нам іще свідків? Ось тепер ви чули хулу. Що ви думаєте?"

А вони всі у відповідь сказали:

"Винен є смерти!"

* * *

Петро відрікається Христа

(Мат. 26. 58, 69-75, Мар. 14. 54, 66-72, Лу. 22. 55-62, Ів. 18. 17-18, 25-27)

Коли ж запалили огонь посеред двора, бо було холодно, і стражники та слуги стояли або сиділи коло огня, та й грілись. І Петро був посеред них, бо ввійшовши у двір, сів зо слугами, щоб бачити конець, і грівся.

І от прийшла одна зо служниць первосвященика, що була дверницею, і коли побачила Петра, як сидів коло огня і грівся, поглянувши на нього сказала:

"І цей був з Ним."

І дивлячись на нього сказала:

"І ти був з Ісусом Галилейським."

Але він перед всіми відрікся, кажучи:

"Жінко, я не знаю Його. Не знаю, ані розумію, що ти кажеш."

І вийшов геть на подвірє. Якже вийшов він до воріт, побачила його друга служниця та й почала говорити до тих, що там були:

"І цей був також з Ісусом Назорейським."

А по хвилі другий слуга побачивши його сказав:

"І ти один з них єси."

І зараз півень запіяв.

А Симон Петро вернувся назад, стояв та грівся. Кажуть йому тоді:

"Чи ти не є один з Його учеників?"

Він знову відрікся кленучись:

"Ні. Не знаю чоловіка."

І мало що не через годину ті, що стояли там, сказали знову Петрові:

"Справді, ти є один з них, бо й твоя мова тебе виявляє."

Каже один з слуг первосвященика, свояк того, котрому Петро відтяв вухо:

"Чи ж не бачив я тебе в садку з Ним?"

Знову тоді відрікся Петро, і почав проклинатись та клястись:

"Що не знаю чоловіка цього, про котрого говорите. Не знаю, що ви говорите."

І зараз як ще він говорив, запіяв півень.

(А Христа повели до вязниці в палаті первосвященика, де мав перебути решту ночі).

І коли провадили Його, обернувся Господь і поглянув на Петра. І згадав Петро слово Господнє, яке Він був сказав:

"Заки півень запіє два рази, ти відречешся мене три рази!"

І вийшовши геть, плакав гірко.

* * *

Слуги зневажають Христа

(Мат. 26. 67-68, Мар. 14. 65, Лу. 22. 63-65)

(Ісуса завели до вязниці..)

А мужі, що тримали Ісуса, насміхались з Нього й били Його, а деякі почали плювати на Нього й закривати лице Йому й бити Його. І завязували Йому очі й били Його по лиці, говорячи:

"Проречи нам, Христе, хто це Тебе вдарив?"

І знущались над Ним і хулячи багато іншого говорили на Нього.

СУЧАСНИЙ ВЧЕНИЙ СВЯТЕЦЬ

Вступ

Бували часи—й вони ще не проминули— що аж надоїдало слухати, що між наукою та вірою не може бути мира, що той, що вчений, мусить скоріш, або пізніш стратити віру в Бога. Це щось таке, як чути, що українець не може бути добрим католиком... всі, навіть дикуни в Африці й ескімоси на півночі, французи й німці, англійці й еспанці, всі вони добрі патріоти й при тім гарячі католики, тільки українці такі тупі, що коли мають правдиву віру, то перестануть бути патріотами. Так говорять ті, що їдять хліб з обману темних, або зіпсутих людей... півінтеліґенти, що не хочуть ні працювати, ні довго студіювати, але за те хочуть легко жити.

Ні, це неправда, й неправдою є також казати, що вчений мусить стратити віру. Корінь тієї неправди лежить у релігійній байдужності та фальшивій толеранції, що їх часто вважають привілеями образованих людей. А як би ми так шукали в студентів високих шкіл та університетів глибокого релігійного життя, то більша їхня часть тільки всміхнулась би. Тому й недивно, що науковий світ не так дуже давно страшно здивувався, коли в часописах появилась вістка, що Апостольська Столиця має намір проголосити святим професора університету Контарда Ферріні.

Ми подаємо тут життя того інтересного мужа. Нам не йде про точні дати його життя, а радше про розвій його релігійного життя, та поодинокі прикмети його гарної душі.

* * *

Молоді роки й студії

Контардо Ферріні, це дитина соняшної Італії. Родився в Мілані, 4. квітня 1854 року. Його батько, Рінальдо Ферріні, походив зо Швайцарії й був одним з найліпших професорів міланської політехніки. В Ріналда була чиста, глибоко релігійна душа. Його любов до убогих розбуджувала загальний подив. Був активним членом харитативних організацій, що мали за ціль помагати бідним, й коли ходив на сходи, завжди брав з собою малого свого синка Контарда. Ще більший вплив мала на хлопця його ніжна й побожна мати, що ззарання померла на запалення легенів, що його дістала при доглядании хорих.

В такому то оточенні ріс малий Контардо. До початкової школи та до ґімназії ходив в одній католицькій інституції. Був дуже рухливий, гарно збудований та милий в поступованню. Через те швидко став улюбленим приятелем своїх товаришів.

Ферріні мав уже 12 років, коли перший раз приступив до святого Причастя. Довге й совісне приготовлення показало гарні наслідки й від того менту починається його релігійний розвій. З першої своєї злуки з Ісусом у св. Причасті зачерпнув релігійну силу й запал, що його вже не покинула ніколи. Мимохіть виявив він своє серце в листі, що його написав багато пізніш до своєї сестри Антонії з нагоди першого її св. Причастя. От що він каже в тім листі: "День першого Причастя, це день великих постанов, що мають остатить на ціле життя; це день вічної й незломної умови бажати тільки добра, завжди й зовсім. Це обіт невмірущої любови, жертва бідного сотворіння, що не знає, як відплатити свому Сотворителеві." И гаряче додає: "Це не легко, щоб цілим серцем полюбив розкоші світу той, що раз засмакував розкоші Спасителя,— щоб закаляв земським болотом свій одяг, що його мав у часі тієї гостини."

Ферріні мав 13 років, коли перший раз почув безбожницьку замітку з уст одного зо своїх професорів. Серце молодого студента з огірченням відіпхало від себе першу спокусу. Ще довгі роки пізніш зо згрозою нагадував собі ту хвилю. Ось як він пише: "Такий то шипіт доходив до мого недосвідченого уха, але Ти, добрий і святий Боже, дав мені спізнати безум таких поглядів... Ти надхнув мене шукати в світі тільки квіти чеснот й побожних почувань." И з гарячим захватом додає: "Я спізнав Твою велич і Вона повалила мене й Твоя невимовна красота захопила мене... Я прийшов до Тебе й сказав: "Так, як олень праг не джерела води, так прагне Тебе душа моя, Господи!"

Укінчивши ґімназійні студії, Контардо вступив до ліцею Беккарі-я. Через свою пильність та витривалість розбуджував загальний подив. Його набожність захоплювала всіх. Послідовно обминав студентську розпусту, але ніколи не погордив чесною грою й забавою. В тім то часі полюбив читати Письмо святе, й щоб краще відчути красоту оригіналу, добровільно навчився сирійської й еврейської мови.

В році 1876 Ферріні з почестями зробив іспити й пішов на університет до Павії, де віддався студіям права. Для неодного юнака університет став гробом віри й моральности. Для Ферріні-я стала вона нагодою, щоб його гарні прикмети засяли як найгарнішим світлом.

Зараз на початку замешкав в католицькому студентському домі, де духовним провідником був визначний священик о. Йосиф

Кіоца. Ферріні надіявся, що за охороною мурів того дому усунеться від небезпек, що загрожують недосвідченому юнакові в світі. Не довго забракло, а його всі почали подивляти. Осередком його намаг й серця була каплиця зо св. Тайнами. Навіть в часі викладів на університеті мав звичай поспішно перейти до поблизької церкви в часі передишки між викладами, коли інші студенти тільки кричали й забавлялись. Там молився до Ісуса й вертався допіру тоді, коли мала починатись знову наука.

Його душа прямо горіла бажанням святого Причастя й люди нераз бачили, як він після святого Причастя молився клячучи, зо зложеними руками й похиленою головою. Від Причастя відходив з розпаленим лицем. Ішов дуже поволі, крок за кроком. Здавалось, він немов лякався, щоб не випустити душі з солодких обіймів Спасителя.

Молитва була йому солодкою потребою й він віддавав для неї кожну вільну хвилю, навіть серед ночі вставав й молився. Служачий в бурсі часто бачив рано, що його ліжко було нерозстелене. Одначе нетреба представляти собі, що Ферріні був захмурeним відлюдком й немилим диваком. Всі, що його знали, говорили з захватом про його веселість й милу вдачу. Чистих й невинних юнацьких забав ніколи не обминав. Тому був милим й завжди пошукуваним в товаристві. Він сам виявив, відкіля в нього родились той спокій і щастя: "В тім часі здивували мене слова пророка Давида, що на них я давніш не зважав; він називає Бога Богом, що розвеселює його юнацький вік." Ті слова може сказати кожний, бо серце віддане Богові, вічній Красі, є завжди молодим.

Його набожність не була проминаючим почуттям, або зникливим успосібленням. Вона непорушно була вкорінена в його вірі й льогічно випливала з неї. Неменш від других натрапляв він на тайни віри, що його осліплювали й упокоряли, одначе він тоді говорив: "Довкола на цім світі є повно незрозумілих нам речей, а в Бога не мало б бути ніщо незрозумілого?" Одначе є болючим сарказмом, що з трудом здушував його смуток, говорив він про сучасну науку без Бога. Моральні закони не справляли йому ніяких труднощів. Він був глибоко переконаний про їхню правильність й намагався заховувати їх як найдосконаліше. Моральні закони були йому найвищим й непомильним мірилом кожної фільософії та релігії. Дуже часто говорив, що безвірство не походить так дуже з розуму, як радше з нещевного серця.

Якраз через те намагався свою віру пізнавати щораз, тим ліпше. Ми вже згадували про те, як він студіював єврейську мову, щоб могти ліпше читати й розуміти св. Письмо. Ті хвилі читання вважав він найкращими з цілого свого життя. Листи святого

Павла знав на память. Найбільше любив читати книги Мудрости. Коли читаємо його замітки, що він написав до св. Письма, то аж дивно стає, як він, студент університету думав й говорив про слова св. Письма.

Після св. Письма найбільш любив гарну літургію після обряду св. Амврозія. Позатим найбільш читав Наслідування Ісуса Христа, Сповіді св. Августина й розважання.

З великим уподобанням любив Ферріні читати в природі й видно, що багато з того користав. Та природа так ніжно говорила йому про милого Бога, про Його Велич і Красу. На шпильках високих і самітних гірських верхів він відчував, як схилявся до нього з солодкими обіймами сам безконечний Бог. В природі добачував Його вічно молодий усміх. Любив ходити до артистичних музеїв і такі проходи були йому немов Богослужбою. Нераз заявив: "Мистецство, наука й природа ведуть мене до Бога." А іншим разом сказав: "Як часто в музеях... в захваті на думку про Бога я потайки обтирав сльози, подивляючи твори великих мистців!"

В душі молодого студента сяла зокрема одна чеснота, що добула йому багато приятелів та похвал— його ангельська чистота серця. Він в ній прямо влюбився. Нераз казав: "Треба зо сльозами в очах й у стіп хреста благати о запах чистоти й о бажання святих і чистих радощів."

Дівчата й танці були йому в часі студій "терра ігнота"—незнаним грунтом. У своїх викладах ніколи не написав слова "любов," коли воно означало низьке змислове почуття. Коли почув часом пусте слово—і йому так траплялось— тоді його лице запаленіло румянцем. Він сам написав у своїм розважанню на празник Благовіщення Пречистої Діви:"О святі румянці, що укриваєте молоді лиця Христових слуг! Ви дорогоцінним одягом Його царського панування! Ви трофеями Його великої побіди над світом і над природою! Ви знамям, що Христос досіль перебуває в серцях своїх вибранців! З глибини душі благословлю ті моменти мого життя, коли я паленів на неприличні слова й жахався нечистої думки... Така оглядність видається світові сміщною трівожністю, а прецінь, це ж вимоги самого Бога. Світ добачує в них тільки слабість духа, а все ж, вони є найвищим виявом людського достоїнства." Коли раз замітив, як один з його товаришів згірдливо усміхнувся на його стидливість, то зідхнув: "Боже мій, коби той юнак зрозумів, як убогим є його усміх!"

На своє оточення мав Ферріні невідпорний вплив й умів користати з того на Божу славу. Дуже многим вернув він віру дитинних років, інших вирятував від самогубства. Іншими разами водив своїх товаришів на проповіді, або забавлявся з ними ве-

чером у своїй кімнаті. Хоча тільки студент, він постарався, що в бурсі, де бувало Богослуження тільки в неділю, була відправа кожного ранку.

Ферріні ніколи не знав, що то значить лякатись людей. Хтось раз був йому сказав, що то не на місці щоб він, студент університету, тримав в процесії зо Св. Тайнами свічку. Він тільки усміхнувся й сказав: "Я думаю, що якраз через те я приношу університетові велику честь."

Не зважаючи, що був так побожним, він ніколи не занедбував своїх студій. Після чотирьох років студій зложив іспити й предложив свою докторську розправу. Один знайомий священик пізніш питався Ферріні-я, як міг зложити такі трудні іспити з таким великим успіхом. Ферріні замість відповіді показав на хрестик, що він носив завжди на грудях. В нагороду за свої успіхи в іспитах Ферріні одержав державну запомогу (сколаршип), щоб доповнити свої студії в чужім якімсь краю. Ферріні постановив поїхати на університет в Берліні, де тоді викладав право один з найбільших правників цілого світу, Савіні.

(Далі буде).

ГАНЬБА Й СОРОМ

(Допис)

Хвальна Редакціе "Голосу Спасителя,"

Прошу ласкаво помістити цього листа, хоча він походить від православного. Я Ваш часопис дуже часто читаю й признаюсь, що дуже його люблю. Прошу мені вірити, ми православні по руках цілували б в нас всіх тих, що так гарно вміють писати про Ісуса Христа, як Ви.

Для України настали гіркі часи й Бог один знає, що з того всього вийде. Мені здається, що в таких критичних хвилях усім українцям треба б лучитись, та дорожити без різниці всім тим, що нас може удержати при життю й зміцнити в боротьбі за наше існування. Тому я не боюсь публично напятнувати поступок одної частини нашого громадянства в Канаді, з нагоди смерти Великого Архієрея української Церкви й народу, Митрополита Андрея. Прошу не дивуватись, що я так пишу, хоч я православний. Я певний, що одна й друга наша Церква є добра для українців і ми повинні їх любити й шанувати. Правдиві православні не хочуть накидатись на українців греко-католиків, бо вважають їх своїми щирими братьми по крові й кості. Вони дали доказ,

як вони сильні, й в теперішних часах греко-католицька Церква становить найкращу й найсильнішу частину нашого народу. Я можу Вам сказати, що правдиві православні є того самого духа, що я, й тільки бажають тієї хвилі, коли обидві Церкви злучаться й буде одне стадо й один пастир.

Ті, що так підло й брудно накинулись на величній Маестат Найкращого сина українського народу в наших часах, це не православні. Це перевертні з греко-католицької Церкви, й це звісно, що перевертень сторазгірший за справжнього ворога. Ви повинні пригадати своїм людям, як ми, правдиві православні, величаво приймали в себе Митрополита Андрея 1917 року. Мало бракувало, й були б його проголосили головою відновленої православної Церкви в Україні, в Київі, й це знана річ, з як великою шаною відносились до Його Достойної особи всі великі православні українці, як теперішній архієпископ Іляріон, давний професор Огієнко. Ніколи ми не забудемо, коли на очах всього світу Він, Архієпископ і Митрополит Католицької Церкви, осудив польський уряд за переслідування православних. Він не побоявся заявити, що то праця Польського уряду, щоб знищити український елемент в рямах польської держави.

Тому я з запалом кличу: ХАЙ НА ВІКИ ОСТАНЕТЬСЯ В ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ЗАПИСАНИМ ІМЯ МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ Й ХАЙ НАШІ НАЩАДКИ ХИЛЯТЬ СВОЄ ЧОЛО ПЕРЕД ЙОГО ВЕЛИЧНЬОЮ ОСОБОЮ.

Напасти перевертнів з греко-католицької Церкви, що звуть себе православними, стануть чорним пятном на сторінках української історії, і я ще раз заявляю, що ми, православні, з тими напастями не маємо нічого спільного.

З побажанням всього найкращого,

Православний
(один з многих)

Від Редакції:

Ми радо помістили повищий лист, хоча це наша засада не приймати листів, що не мають підпису автора.

Одначе є там деякі речі, що ми з ними погодитись не можемо. Хай наш дописувач не гнівається, але ми нечесно поступили б, якщо ми не заявили б, що Греко-Католицька Церква й Православна (хоча б і не ново-православна) НЕ Є ОДНАКО ДОБРИМИ. Ми є абсолютно певні, що дійсно й направду доброю Церквою є тільки Христова Церква, де справджуються слова Ісуса Христа: Ти є Кифа (скала) й на тім Кифі збудую Церкву мою. То значить, правдива, Христова, Церква стоїть на Князі Апостолів, святім Петрі.

Так само ми не хочемо, щоб читачі цього допису мали вра-

женння, що Митрополит Андрей був би коли будь готов стати головою православної Церкви. Ні, бо в той час, що про нього бесіда, в 1917 році, многі православні в Україні бажали злуки з католицькою Церквою й тому недивно, що вони думали про Митрополита, як про майбутнього голову української Церкви, злученої з Апостольською Столицею.

Одначе з другого боку ми не вагаємось сказати до нашого дописувача: Ти недалеко від правди. Ми просимо його, щоб він не боявся, а явно говорив, бо його слова можуть зробити більш добра, чим слова навіть нашого священика між православними.

Вкінці ми знаємо також про ті нечесні напасті на Маестат Українського Великана Серця й Духа. Одначе ми мовчали. Сторінки Голосу Спасителя занадто цінні, щоб їх плямити безцільно навіть думками про чорні поступки наших перевертнів. В них керниця злоби сягає глибин самого пекла й тому для них нема нічого великого, ні святого. Наче нечистий звір потопчуть вони й найдорожчу перлу тільки тому, бо ненавидять її красоту. Злий дух правду дуже добре знає, але ненавидить її, тому даремним було б старатись його злобу спростувати.

Редакція "Голосу Спасителя."

Наших читачів просимо, щоб ласкаво здержувались від дописів, що ведуть до суперечок. Ми переконані, що шкода про це писати. А православні хай напишуть до тих газет, що не стидаються плювати собі в лице, особливо до тієї шматочки, що п. В. Свистун (він в таких справах авторитет, бо він "свій") про неї сказав, що повинна називатись не вістником, а смітником.

Наші гадки й наші змисли нераз нас баламутять і вони бувають короткозорі. (Наслідування, І. кн. гл. 3.)

Це великий нерозум, коли ми, недбаючи за те, що корисне й конечне, самохіть звертаємо нашу увагу на речі цікаві, але шкідливі. (Наслідування, 1. кн. гл. 3).

Чим більше чоловік збере свої думки до купи й чим простіше матиме серце, тим більше й тим вищі речі він без труду зрозуміє,— тому, що він одержує світло розуміння з високого неба. (Наслідування, І. кн. гл. 3)

Чистий, простенький і кріпкий дух не розсівається й серед багатьох діл; бо він усе ділає на славу Божу й старається бути свобідним у серці від усякої любови власної. (Наслід. 1. кн. гл. 3)

Добрий і побожний чоловік наперед у серці своїм укладає свої діла, що їх має на світі зробити. (Наслідування, 1. кн. гл. 3).

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Перший З'їзд, що його відбули українські вояки в Европі, на землі увільненій аліянтами, відбувся в Брюселі, Бельгія, в днях 24. і 25. листопада, 1944. На з'їзді були присутні 20 канадійських жовнірів. В суботу, 25. листопада, відбулися наради під проводом п. Н. Граба, заступника голови Української Національної Ради в Бельгії. По нарадах наші вояки відвідали українську громаду в Ліеж. В неділю, 26. листопада, рано відбулося торжественне Богослуження в українській католицькій церкві св. Володимира в Брюселі, на котрому були присутні всі наші вояки. Св. Сл. Божу та проповідь виголосив до вояків о. Максим Германюк, Редемпторист, родом з Нового Села, повіт Жовква, Західна Україна, в сослуженні оо. Карла Більке і Л. Копе, широко знаних місіонарів ЧНІ. в Галичині, Західній Україні. По Богослуженні наші добрі люди в Брюселі приймали вояків дуже гостинно по своїх домах. Вечером улаштували українці в Брюселі Листопадовий Концерт, на котрому буми присутні також наші жовніри. Концерт зробив на жовнірів дуже гарне враження. Головний доклад підчас концерту виголосив В. Мулькевич. Господарем концерту був п. Н. Граб.

"Ди Вор Файненс Нюс," місячник, що його видає в Ріджайні, Саск., Воєнний Фінансовий Комітет, помістив в своїм виданні з дня 1. грудня, 1944, дуже гарну згадку про Колегію св. Йосифа в Йорктоні, Саск., а спеціяльно про її учителя Преподобного Брата Методія, ЧБХШ. Після них, Брат Методій є одним з найкращих українських одиниць Саскачевану, що помагав та все помагає в перепроваджуванні канадійських воєнних позичок побіди. Щодо самої Колегії св. Йосифа, то подано, що Колегія повстала тому 24 роки і від того часу покінчили в ній студії поверх 1,200 студентів, з котрих 400 записалися до воєнної служби підчас цеї війни. Богато вже з цих, що записалися до війська, віддали своє життя, чи були ранені, чи знайшлись в ворожій неволі.

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

Людина, що вміє думати наперед. Злодій, відсидівши своє в криміналі, каже до в'язничника: "Тримайте цю келію в порядку, бо дуже можливо, що за яких п'ять-шість тижнів я знов сюди вернуся."

* * *

Великий вуйцьо. Малий Івась і ще менша від нього Маруся вибігають назустріч вуйкові, що приїхав у гості. Івась хвалиться:

—Ми були сьогодні в місті, і бачили такого великого осла, як вуйцьо.

Та маленька Маруся бере вуйця в оборону, й каже:—Неправда, Івасю, такого великого осла, як вуйцьо, нема на цілім світі.

* * *

Лік проти болю. До аптеки вбігає блідий хлопчина з переляканими очима, й звертається до аптекаря:

—Чи маєте який лік проти болю?

—А де ж тебе болить, хлопче?

—Наразі ще не болить. Але мої тато якраз оглядають тепер свідоцтво, що я приніс зо школи...

* * *

Щире обурення. Жінка, що пришиває чоловікові ґудзики до плаща:—Це справді ганьба! І як ті кравці пришивають ґудзики, то вже таке лінивство та недбальство, що гіршого, здається, на цілім світі не знайшов би. От, наприклад, цей ґудзик пришиваю тобі вже п'ятий раз!....

* * *

Набрав великої вправи. Лікар, відвідуючи вранці хорого, каже:

Сьогодні вже багато легше кашляєте.

—Нічого дивного, пане докторе, я через ніч уже добре вправився.

* * *

Також фільософ. Вип'єш іще одного, чи ні?

—Розум каже,—ні, але жолудок каже,—так. Розум мудріший від жолудка, а тому, що мудріший уступає дурнішому, то сміло вип'ю ще одного.

* * *

В готелі. Слуга:— Оце ваша кімната.

Гість:— Але чи чиста?

Слуга:— Певно, що чиста!

Гість:—А блощиці в ліжку є?

Слуга:—Ну, а де ж мали б бути?

* * *

Не дурні діти. Дітоньки, йдіть уже спати,— каже мати, збираючись до театру.— Дивіться, вже навіть курятка маленькі сплять у кухні.

—Так... але з курятками спить і курка...

АНУ, — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці 3-ій обгортки)

1. На полотенце те ми кажемо з-грецька **Антимінс**.

2. Найдавніші українські Святі називаються: **Свята Ольга,** та її внук, **Володимир Великий,** святі брати, **Борис і Гліб,** Володимирові сини, і вкінці два славні київські монахи, **Святий Антоній і Теодосій Печерський.**

3. Наше католицьке **Вірую** уложено на **двох перших Соборах,** що відбулись року 325-го в місті **Нікеї,** за Папи Сильвестра, і року 381-го в **Царгороді,** за папи **Дамазія.**

4. Виразна **згадка про Тайну Оливопомазання є в листі Святого Апостола Якова.** Там, у п'ятому розділі Апостол каже: "Коли хто між вами нездужає, хай покличе до себе наставників церковних (цебто священиків), і нехай помоляться над ним, **помазавши його оливою** в ім'я Господнє; молитва віри оздоровить недужого, й підійме його Господь, а коли він у гріхах, то відпустяться йому."

5. Перші слова Ісусові, записані в святій Євангелії,—такі: **"Як же це так, що ви шукали мене? Хіба ж ви не знали, що я маю пильнувати справи мого Отця?"**

Так відповів дванадцятилітній Ісус Пречистій Діві, коли Вона віднайшовши Його в Єрусалимській Святині між ученими книжниками, спитала Його, солодко докоряючи: "Сину, чого це Ти з нами так поступив? Ось батько Твій, та й я, глибоко зажурені, шукали Тебе?"

6. Два святі Автори, що про них поставлено питання, називаються: **Святий Марко та Лука;** Ані один, ані другий з них не належав до числа **дванадцятьох** Апостолів, але, за надхненням Святого Духа, обидва вони написали по одній книзі, що має титул Євангелії, а Лука, опріч цього написав іще книгу, під заголовком **Дії Апостольські.**

7. Найважніші чесноти християнські такі: **Віра, Надія, Любов, Второпність, Справедливість, Хоробрість, Здержливість.**

8. Найближчий попередник теперішнього Святішого Отця був **Пій XI.,** а дальші три були: **Венедикт XV.,** Пій X., і накінець Лев XIII., що помер 1903-го року.

9. Це можна пояснити лиш так, що каянник, хоч **із усіх гріхів** своїх щиро висповідався, то все таки **не за всі** щиро жалував. Правда: він розбудив був у серці правдивий жаль за **всі свої смертельні гріхи,** і від **усіх тих гріхів** рішуче відвернувся (бо йнакше сповідь була б ні до чого); але щодо **деяких малих, так званих повседневних гріхів,** то він ані направду не жалував за них, ані не постановив рішуче їх вистерігатись. Та сповідь напевно була добра; всі тяжкі гріхи з душі вона чисто обмила, й стан освятної ласки відновила. А все таки деякі легкі гріхи ще на душі осталися, тому що жалю щирого за них не було. Пам'ятаймо, що навіть легкий гріх не може бути прощений, коли душа від нього рішуче не відвернеться, коли за нього щиро не жалує, коли поважно не постановить на будуче за нього поправитись.

10. Коли Ісус у Вифлеємі народився, святому Іванові, Предтечі, було тільки **шість місяців.**

11. Те Свято називаємо **Стрітення,** бо воно нагадує нам, як то праведний старець Симеон, у Єрусалимській Святині **дійсно стрінувся зо своїм Господом,** пізнавши Його в малім, немічнім та непоказнім Дитятку Марії.

12. Перший свічник—**трикіріон** означає Пресвяту Божу Трійцю, а другий— **дикіріон,** своїми двома свічками й хрестом посередині, пригадує нам, що в Ісусі Христі є дві природи: **Божа та людська.** Природи ті, за діланням Святого Духа получилися нерозривно раз-на-завжди в Особі Божого Сина.

ОХ, КОЛИ Б ТАК ГОСПОДЬ ДАВ!...

Ох, коли б так Господь дав з сорокп'ятим роком,
Щоб на землю мир святий зійшов бистрим кроком!...
Щоб нещасні народи перестали битись,
І друг друга, щоб спитав: "Чи й ти хочеш жити?"
"Хочу, хочу," скаже кожний: "жити,—не вмирати!"
"Ну, якщо так, то скажіть: нащо ж воювати?!...
Краще трубім на спокій, вивішаймо фани;
Ходи сюди, Юрку, Грицьку, ходи й ти, Іване:
Обрахуймо земну кулю, скільки там людий,
Обділім усіх по частці, і... "як хочеш, жий!"
А щоб більш війни не було, зробим таку вгоду:
Виберемо комітет з кожного народу,
Щоб в разі усяких спорів всі голосували,
И голосами,—не оружжям справу поладнали.
Демократія настала б по всіх краях світа,
Мир—любов запанували б на многії літа.

(Уложив М. Ватович, Торонто, Онт.)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Христос Раждається!— Високопреподобні Отці:— Сердечно дякую Вам за Голос Спасителя. Він є для мене і мого дому дуже дорогим. Я бажавби, щоб принайменше два рази на місяць виходив. Дуже люблю його читати. Дай Боже, щоб усі його читали. Посилаю Вам $2.00, один на передплату на 1945 р.. а другий на машину. З пошаною,— С. Красільчук.

Христос Раждається!— Всечесніші Отці Місіонарі:—Вже 10 літ минуло як ми дістали Голос Спасителя, з нагоди св. Місії, що її давали о. Гр. Шишкович, ЧНІ. Від того часу щомісяця відвідує нас Голос Спасителя й все подає нам щось нового, поучаючого й потішаючого, щось духовного й світського. Як вірний приятель Голос Спасителя ніколи нас не минає, але все до нас вступає, потішає й розвеселяє. Ми так до нього привикли, що при кінці місяця з великою нетерпелвиістю ожидаємо його. З пошаною,
Ю. Маланчин.

Слава Ісусу Христу!— Високопреподобні Отці:—Дякую Вам за оказове число Голосу Спасителя, котре вже я перечитав і мені дуже сподобались усі статі, бо дуже умірковано написані. Залучаю $1.00 на річну передплату Голосу Спасителя. З пошаною,
Іван Шевчук.

Слава Ісусу Христу!— Всечесні Отці:— Посилаю Вам $2.00, один на Голос Спасителя, а другий на машину. Дуже Вам дякую, що Ви так красно редагуєте Голос Спасителя. Я вже багато навчилася з нього річей, що про них не знала. Сердечно здоровлю,
Марія Драгуш.

Слава Ісусу Христу! Дорогі Отці— Дякую за пересилку Голосу Спасителя. Люблю його читати що години, бо повчаючі статті в нім знаходяться. Бажаю, щоб Голос Спасителя був у кожній українській родині й кожній українській хаті. Щиро здоровлю,
Іван Спільчак.

Слава Ісусу Христу! Дорогі й Високопреподобні Отці: Я довідалась про Ваш Місіонар і я й мій муж так його полюбили, що хочемо його собі передплатити. Тут пересилаю Вам $1.00 на річну передплату на Голос Спасителя. Це дорогий скарб для нас на фармі. Ми ще молоді й нам сеї науки конче потрібно. Остаю з пошаною,
П. Лісовик.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Найсердечнішу подяку складаю Пресолодкому Серцю Ісуса й Матері Божої Неустанної Помочі за вислухані молитви.— Посилаю $2.00, один на пресовий фонд Голосу Спасителя, а другий на машину. З пошаною,— Т. Волошанська.

Сердечно дякую Пресв. Серцю Ісуса ю Матері Божій за виздоровлненя з тяжкої недуги. К. Підлужна.

Щиру подяку складаю Пресвятому Серцю Христовому й Матері Божій за вислухані молитви й всі ласки, що їх отримала в минулім році. — Пані Павліна Библів.

Сиротинець св. Анни, Айтуна, Саск., 16 грудня, 1944

Слава Ісусу Христу!—Поважаний Пане В. Середа:—Отсим, повідомляємо Вас, що отримали пересилку в сумі $24.00 — що зібрали добрі люде —а наші сусіди яко Різдвяний Дар, для сиріт. В імені дітей, заразом і від нас, прийміть сердечне слово подяки, та при нагоді, подякуйте й тим, що зволили кинути свою лепту для нас. Будемо далі молитись за всіх наших Добродіїв, та бажаємо, щоби Модел Фарм, Саск., як дотепер, так і на далі був приміром—як люди щирої волі мають помагати тим, що їх доля нетака рожева і щаслива як і їх. Остаємось з щирою подякою,
Сестри Служебниці ПНДМ.

ПОДИВІТЬСЯ НА СВОЮ НАЛІПКУ! Коли дата на ній вже минула, то це знак, що Ви задовжились, що Ви ще не відновили своєї передплати й тому сейчас пришліть свою належитість! — **Не отягайтесь з відновою передплати!**

Адміністрація "Голосу Спасителя."

Вже появився УСТАВ БОГОСЛУЖЕНЬ НА 1945 Р. Містить: Церковний Календар, Календаріюм старого й нового стилю, Загальний і подрібний Устав. Ціна 25ц. Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

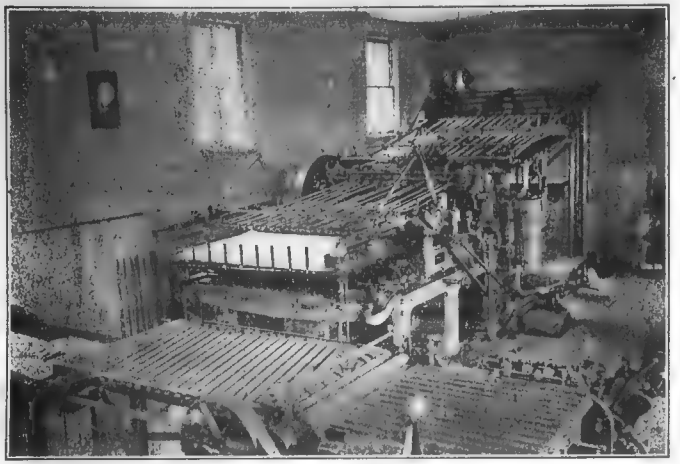

Наша нова автоматична преса. На сплачення цеї коштовної машини деякі читачі нашого місячника були ласкаві прислати нам свої щедрі жертви. З великою вдячністю приймаємо всякі датки, що їх хтонебудь буде такий добрий тій цілі присвятити.

ГУРТОВИЙ СКЛАД

ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.

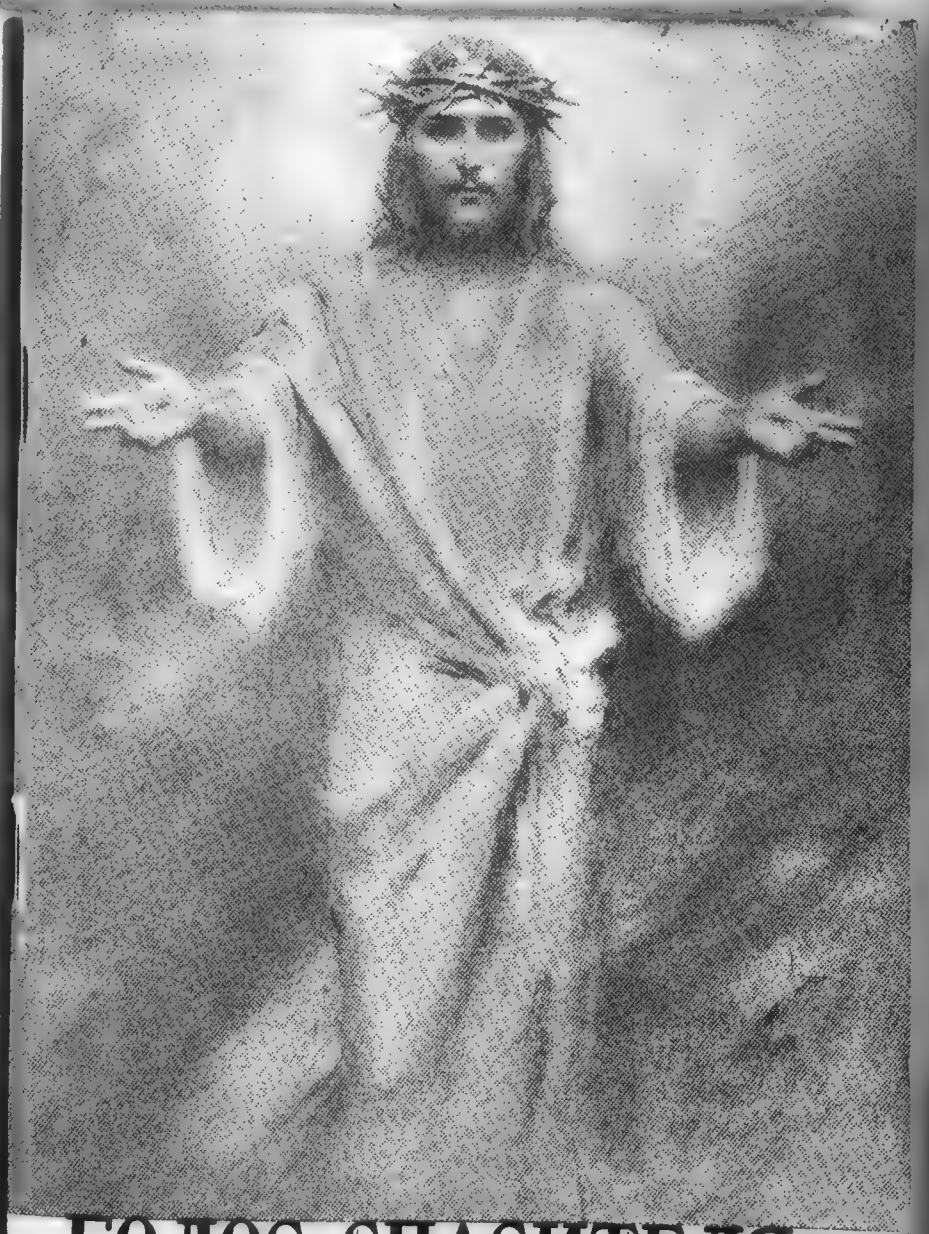

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

VOL. 17, No. 3. THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., MARCH, 1945

- НАША ПЕРЕПИСКА -

Імена людей, що полюбили Голос Спасителя, стали його передплатниками та бажають його читати, це: А. Коляса, Ст. Молецький, В. Барист, О. Ухач, В. Матюк, Н. Ів. Гунчак, п-ні Береза, М. Масляник, Н. Якимець, К. Сірман, П. Герман, Іван Пиндус, М. Пасовистий, В. Пиндус, Н. Гаврилів, М. Савчук, І. Марчук, Д. Тріска, Й. Тріска, Ст. Шевчик, Ів. Ганущак, М. Олійник, Гр. Цікало, Б. Шилюк, С. Грабчак, О. Стадник, В. Карачок, Й. Рудик, О. Тухінська, А. Кристалович, М. Мальований, М. Маркевич, П. Нецембер, К. Миськів, Ів. Гриб, Іван Ляско, М. Ковальчук, П. Корчинська, Н. Дрозда, Е. Якубец, Ів. Леонтович, Ів. П. Максимець, Ів. Сенюк, Н. Столярик, П. Городинська, В. Т. Черевик, Ф. Вороняк, О. Зима, Є. Татарин, Ю. Богач, Е. Лебунська, М. Явний, В. Лукій, Ів. Паньчук, Я. Іванський, П. Скочиляс, Ст. Богай, Ст. Огризко, Н. Цибульський, К. Гриньків, П. Сеньків, А. Котис, П. Каїн, М. Лехман, П. Дрібненький, Й. Скибар, М. Маліцький, С. Ричкун, О. Н. Гриб, [illegible], М. Нагірна, Т. Антоняк, Ф. П. Бздель, К. Кантор, Гр. Баврак, Й. Прийма, Й. Борис, Н. Костенюк, К. Радчук, К. Рудик, Ів. Ко[illegible]в. Юр, Ст. Зарічна, В. Цьвірчак, М. Галян, С. Котодик, [illegible], Д. Романович, Ю. Онисько, К. Васькович, М. С. [illegible], П. Скринський, В. Слотюк, А. Федірко, А. Ходан, П. Олексюк, М. Зборовський, Р. Снігур.

* * *

Імена тих, що відновили свою передплату, це: В. Михальчук, М. Маловський, Ф. Гусак, В. Гордійчук, О. Крочак, всеч. о. М. М. Сирник, Н. Гушуляк, Н. Боднарчук, Ю. Скакун, А. Киба, Е. Гавришко, Й. Заборняк, О. Кульчицький, Г. Годований, Н. Федо, К. Горностай, Ів. Коцан, О. Процький, Ст. Максимович, М. Підпригора, А. Ворончак, Н. Терлецький, Ів. Ковальчук, М. Соколовський, Й. Вегерак, Ів. Геновий, А. Пригітка, А. Боярчук, Н. Бий, М. Черній, впр. о. Н. Дрогомирецький, М. Гарасимів, Г. Ярема, Д. М. Гуска, А. Харандюк, М. Корінець, Н. Кравчук, В. Приступа, С. Ухач, оо. Редемптористи, Айтуна, Й. Остієнний, А. Брутник, Ів. Левандовський, А. М. Лозінська, Е. К. Лозінська, А. М. Овчар, М. Сельська, А. Войтович, Ст. Гуцуляк, Ів. М. Мадараш, Ів. Лапчак, М. Баранюк, Ф. Войтків, К. Лесів, І. Данилюк, Ів. Сулимка, М. Нагорняк, П. Гиковий, В. Полярд, Ів. Гр. Дубик, Н. Регуш, П. Явний, В. Андрейчук, М. Дембровський, Н. П. Мужиловський, Ів. Угрин, Ів. Гайовський, К. Камула, Н. Пустій, А. Нагорняк, А. Півовар, всеч. о. П. Криворучка, Бурса БУК-а в Саскатуні, Сестри Служ. в Саскатуні, О. Гриневич, В. Капуста, А. Малайний, Л. Пуколь, М. Сеньо, Сестри Служеб. в Торонті, В. Крупа, Гр. Рурка, М. Д. Черевик, Ів. Хрущ, Т. Глубіш, П. Карапита, В. Середа, В. Шкільник, А. Войтас, Ст. Войтас, Ів. Рудий, В. Вишинський, п-ні Беляк, всеч. о. В. Божик, М. Косован, Н. Лестин, М. Романів, Н. Стефанишин, Ст. Заяць, В. Гаврилів, Ів. Гуменюк, Пр. брат Методій ЧБХШ., К. Олійник, Сестри Василіянки, Чесапік Сіті, Всеч. о. В. Білинський, Ів. Гаврилович, Т. Квасна, всеч. о. В. Андрушків, Сестри Служеб. Фенікс вил, Л. Татушко, всеч. о. М. Залітач, всеч. о. Ю. Цмайло, Д. Сокальський, А. Зьомбра, К. Помірко, М. Неделецький, Ів. Запотоцький, В. Боняківська, Б. Дзюган, Т. Мамчук, А. Піліпік, М.

(Продовження на стор. 4-ій окладинки)

АНУ, — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці 5-ій обгортки)

1. Буває нераз, із нагоди великого якого Свята, йде врочиста процесія довкола церкви. На дзвініці тоді дзвони радісно гомонять, і лунає голосна пісня-молитва побожних людей, і куриться запашний дим із кадильниці; а маленькі дівчатка, мов ангелята ті сніжно-біленькі, розсипають квітки по дорозі, кудою, утаєний у Найсвятіших Тайнах, сам Господь Ісус у славі йде"... Хто добре придивиться, то на руках у священика може виразно побачити Евхаристійного Агнця, що під видами пшеничного хліба тихо біліється за маленьким округлим віконцем блискучої, позолоченої, та пишно оздобленої... ну, ну,— **як називається та свята посудина, що її вживають до врочистого переношення Божих Дарів?**

2. **При якій то нагоді, та й до кого сказав Ісус:** "Сину, відпускаються тобі гріхи твої."

3. Слово **Апостол** напевно взялося з одної з цих трьох мов: **латинської, грецької, еврейської.** Якщо знаєте, то скажіть, а якщо ні, то бодай угадайте, з якої мови те слово походить, та й **що воно властиво означає по-українському?**

4. Чому то Апостола Петра малюють завжди **з ключами в руці?** Що означають ті ключі?

5. Колись у простій, бідній хатині в Назареті жила Родина Пресвята: **Ісус, Марія та Йосип.** Чи знаєте, хто з Них перший умер?

6. Чи пригадуєте собі **ім'я тієї безстидної танцюристки, що через неї** святий Іван Хреститель, Пророк і Предтеча Господній, мученицькою смертю погиб?

7. Якби вас хто раптом запитав: "Чи Господь Бог є всюди?", ви, напевно відповіли б йому: "Розуміється що є всюди!" Але що сказали б ви на таке: **"Чи Господь Бог є також у пеклі?..".**

8. **Великий Піст пригадує нам одну славну подію в житті Господа Нашого Ісуса Христа.** Чи знаєте, **яку?**

9. Цікаво, що між Апостолами Христовими було аж п'ять, що походили **з одного й того самого села.** Імена тих п'ятьох Апостолів такі: **Петро, Андрій, Яків, Іван і Пилип. А назва славного того села?...**

10. Скажіть, **які є дві найславніші відпустові місцевості** в нашім далекім, дорогім Рідним Краю?

11. Тепер увесь культурний світ числить роки від Народження Ісуса Христа. І в культурнім світі тепер саме 1945-ий рік. Але чи знаєте, **як культурний світ числив роки тоді, коли Господь Ісус іще світові широкому зовсім незнаний був,** і в Назаретській хатині виростав? **Від чого** розпочинали люди свою рахубу в ті давні часи?

12. **Хто охристив святого Апостола Павла?**

(Віднови передплат, продвоження з стор. 2-ої окладинки)
Муха, В. Бродяк, С. Тетяна, М. Дудар, К. Качмарик, В. Граньковський, Сестри Служеб. Рочестер, Д. Помес, А. Когут, Ю. Когут, впр. о. П. Олексів, Ф. Андрущишин, М. Стельмах, В. Турчак, Ів. Карбованець, Ст. Бий, Ів. Ігнатій, М. Кузик, М. Величенко, В. Глушак, Н. Андріїв, всеч. о. Я. Головатий, А. Топольницький, С. Кравчук, В. Кондратюк, Р. Славута, Ст. Крук, Ів. Журбик, Ст. Крук, Ю. Михальчук, П. А. Лозинський, М. Ів. Лозинський, О. Собчук, Гавронський, Ст. Фузик, Ф. Сливорський, Є. Чуль, М. Яцула, С. Євчишин, К. Свистун, Ів. Чопик, оо. Василіяни, Редвей, А. Максимчук, Н. Сологуб, С. Цапик, А. Н. Явний, Н. Кабан, М. Швець, В. Кучерепа, Ів. Михальчук, Ліна Янушевський, Д. Василишин.

НА ВИПЛАЧЕННЯ ДРУКАРСЬКОЇ МАШИНИ ЗЛОЖИЛИ СЛІДУЮЧІ особи свої щедрі жертви: Всеч. о. П. Олеськів з Юнгставн, Огайо 10.00; Впр. о. Вол. Корба ЧНІ., з Айтуни 5.00; Микола Голдун 5.00; Марія Муха 4.00; А. І. Явний 4.00; пані Бессі Дзюган 3.75, Стефан Бий 3.00. ПО 2.00: О. Кульчицький, М. Бенях, І. Чопик, Марія Мамчук, М. Хавар, Д. Вус, М. Петришин, А. Лапка, Анна Мальовська. ПО 1.00: Анна Макар, М. Баранюк, Т. Солодкий, В. Бродяк, Й. Остенний, І. Левандовський, В. Харина, Всеч. о. Я. Головатий, Ольга Гриневич, Марія Маркевич, І. Ігнаш, Марія Данчинова, Том Леник, В. Скарабан, Микола Гушуляк, Н. Білінський, І. Мартинюк, Ан. Огроднік, Н. Федо, І. Коцан, Н. Бий, Василь і Стефанія Приступа, М. Цюпа, Анна Филипів, В. Андрейчук, П. Слобода, М. Г. Івасюк, Федора Губич, П. Федорів, В. Капуста, Н. Постій, Одна особа з Вініпегу, якої імена не годен прочитати; Варвара Боняківська, Мих. Ватович, І. М. Мадараш, Анна Пригітка, В. Гордійчук, В. Поплавський, Ф. Гусак, А. Шевчук, М. Герасимів, Кат. Олійник 75ц., П. Хміляр 60ц., М. Черевик 60ц., А. Янковський 60ц. В. Журавель 1.48.

Парохія св. Димитрія з Голар, Саск., жертвувала на добру пресу $15.60. — Парохія св. Івана, Красне, Саск., жертвувала $13.00.

Сердечно дякуємо всім жертводавцям за ласкаві жертви, а також тим ,що заповідають і переводять збірку на сплачення друкарської машини. — Ану, нехай і Ваше імя буде між цими свідомими й жертвенними читачами Голосу Спасителя. Нехай і Ваша парохія й Ваше товариство буде записане на цій почесній листі слідуючого разу! — Адміністрація Голосу Спасителя.

З нагоди гостини, що її справили 4. січня панство Гаврилюки в Клавстон, Саск., в честь свого сина Василя, що служить при канадійській армії, і саме тоді перебував на святочній відпустці, присутні на заклик всеч. о. В. Шумея зложили $10.50 на сироти в Айтуні, Саск. Усім жертводавцям щира подяка.

Заряд Сиротинця св. Анни в Айтуні.

ПОДИВІТЬСЯ НА СВОЮ НАЛІПКУ! Коли дата на ній вже минула, то це знак, що Ви задовжились, що Ви ще не відновили своєї передплати й тому сейчас пришліть свою належитість! — **Не отягайтесь з відновою передплати!**

Адміністрація "Голосу Спасителя."

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Загранicею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1984

Рік 17, Число 3. Березень 1945

о. Н. Копаківський, ЧНІ.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА МІСЯЦЬ БЕРЕЗЕНЬ

Привернути чесноту в приватнім і прилюднім житті.

Ми всі добре розуміємо, що то значить чесно жити. Нераз приходиться нам сказати про другого: "То чесна людина"... Таку людину загально шанують, їй вірять, люблять мати її в товаристві своїм; мають переконання про неї, що вона є справедлива, дотримає обіцяне слово, не дасть злого прикладу іншим ні словом, ні ділом; ніхто про неї не скаже щось злого, чим вона зганьбила б своє життя...

Іншими словами ми моглиб сказати: Чесна людина—то людина, що живе й поступає після законів моральности. Вона так живе, щоб її життя було направду добре, праведне, та й так поступає, щоб все й всюди добре ділати. А цього саме хоче Господь Бог. Бог хоче, щоб ми добре жили й добро творили. І та людина, що сповняє те, чого Бог хоче, щоб Йому подобатись, і сповняє те завжди, визначається чеснотами. В нашій звичайній мові говоримо про таку людину, що вона є чесна, живе після прав моральности.

Кожна людина повинна визначатися чеснотою. Чеснота повинна окрашувати родинне життя. Чеснота повинна панувати в прилюднім житті.

Іншими словами ми сказалиб: Права моральности повинні кермувати життям кожної людини зосібна й всіх людей разом, в приватнім і прилюднім житті.

Війна завсіди спричинює багато лиха. Не лише пожирає необчислимі жертви з людського життя й нищить матеріяльний доробок людської праці та здобутки культури й штуки попередних століть, але захитує чеснотою та наносить багато зла для безсмертних людських душ.

Не треба одначе думати, що то підчас війни тільки загрожена чеснота в людині, або навіть її страта. Вона в небезпеці й без війни.

Правда, що давніше чесноту шанували більше чим тепер. Шанували людей чесних.

Корнелій Непос, давній римський писатель, пишучи про славних римських і грецьких мужів, славить одного, Аристида, що він був чесний і навіть в жарті не сказав неправди.

Не можна одначе сказати, що допіру в наших часах нехтують права Божі, права моральности, та легковажать практиковання чесного життя. Подібне бувало й давніше, тільки не доходило ніколи до тих розмірів і не було так попиране.

Межи моральним упадком давнього чоловіка а нинішнього є величезна ріжниця. А та ріжниця в тім, що коли давніше в чоловікові тіло взяло верх над душею, рахувалися з тим гріхом, як із злочином, з котрим належиться укривати, котрого треба встидатися. Давніше неморальність пятновано як гріх, а сьогодні ним хваляться. Давніше життя чесне, моральне ставили за взір, а сьогодні чоловік грішить в білий день, отверто, визиваючо, фільософуючи й мудруючи!

Говорять: Сьогодні інакша техніка—хай буде інакша етика!

Небезпек для морального, чесного життя всюди повно!

А кілько небезпек для молоді!

В ріжних магазинах кілько таких образків, що соромно на них дивитися. Кілько фільмових образків пересунеться на екрані, що є відтак причиною ріжних злочинів,—а щоб стягнути молодих, то назначують "для старших"... Кілько книжок, в яких неморальні сцени підноситься, з великою погубою для читачів, що читають їх крадькома... Кілько злих товариств, кілько злих прикладів?...

Читаємо часто в часописах про грабежі, напади, крадіжи, вбивства... і дивуємось, що тих злочинів допустилися неповнолітні молоді люди. Начитались вони про авантурничі пригоди в ріжних злих "магазинах", надивились на каригідні злочини представлені в "шовах," і от у своїй уяві перетворюють те все та стараються наслідувати "героїв," що про них начитались, або бачили на "шовах." І чи багато поможе, коли ті молоді злочинці будуть карані?! Треба насамперед усунути причину, що до тих злочинів провадить!

Багато на світі зла, багато небезпек, що кождій людині загрожують чесно жити. Та найбільша небезпека таки є в нашій природі, що до зла дуже схильна. Ми мусимо провадити неустанну боротьбу з ріжними пристрастями. І через ту боротьбу, через перемагання себе, можемо набути або помножити чесноту.

Боротьба то тяжка!

"Тісні є ворота й вузька є дорога, що веде до життя"— сказав Ісус Христос.

Але з Божою поміччю маємо стати переможцями...

Душа має запанувати над тілом. Душа має бути провідником, вона має взнестись до небесних висот, до Бога самого.

Читаємо в житті св. Франца з Ассижу, що він добачував в кождім сотворінню брата або сестру. До сонця він говорив: "Брате сонце," а до зір: "Сестри зорі!", а до вовка: "Брате вовче!"... Воно цікаво знати, як він говорив до свого власного тіла?!

Говорив до нього: "Брате осле!" Слова ті трохи разять нинішне вухо, але досконало відзеркалюють правдивий погляд на тіло. Тіло не є нашим вогором, ані чимсь злим, але "братом." Та однак лише "братом ослом," котрому не можна повірити проводу на дорозі життя, бо від часу упадку в гріх, зробило воно душі багато зла. Воно шукає гріха як осел придорожніх будяків.

Людина проте повинна йти за проводом душі, що підносить людину, її ублагороднює... Повинна заховувати права моральні та вести чесне життя.

А тому, що є так багато небезпек і зо світа зовнішнього й від нашої немічної людської природи, в якій скриті зародки всяких пристрастей, нам треба чувати.

"Чувайте й моліться, щоб ви не впали в спокусу," сказав наш Божественний Спаситель до своїх апостолів в городі Оливнім.

На цей місяць березень назначене є наміреня для членів Апостольства Молитви, молитися о привернення чесноти в прилюднім і приватнім житті.

О, коби всі люди зрозуміли високу вартість чесноти! Вартість чесного, морального життя!

Пресвяте Серце Ісуса, надхни наші серця любовю чесноти й зрозумінням її вартости!

У всіх річах гляди на кінець і-на те, як ти обстанеш перед строгим суддею, перед котрим ніщо не вкриється, котрий не власкавиться дарунками, ані не прийме виправдувань, але судитиме по справедливості. (Іс. 11, 4). (Наслід. 1. кн., гл. 24).

Ось тепер твоя праця ще успішна, твій плач буде принято, зітхання буде вислухано, твій біль надоложить і очистить.

Чому то не забезпечуєш себе на день суду, коли то ніхто не буде могти через кого другого ні виправдатися, ні оборонитися, але кожний буде мати доволі клопоту з самим собою? (Наслід. 1. кн., гл. 24).

ШАНУЙ СВЯЩЕНИКА!

Поспішний потяг стрілою мчавсь поміж полями, що були вкриті різнобарвним диваном "жита, пшениці та усякої пашниці." По обидва боки залізної дороги видно було низенькі корчі бузини, що разом, немов на команду, похилялись у тім напрямі, куди гнав потяг.

В одному вагоні їхав гурток подорожніх, а між ними був один священик, і якийсь старий, сивоволосий добродій, та й кілька, здається п'ять, молодих мужчин, студентів фільософії.

—Слухай, Влодку, коли ми нарешті позбудемося тих дерунів? промовив один, злобно всміхаючись, та зиркаючи значливо на священика.

—Це, знаєш, правдива язва українського народу,— відозвався другий.

—Воскресім лишень науку Дарвіна, що людина походить від малпи, поробім із хлопів радикалів та комуністів, а попи самі від себе пощезають, як віск на сонці, бо ж годі, щоб ті дармоїди далі жили на світі.

Такі й подібні слова молодих безбожників немало кололи й мучили священика, але він подумав собі в душі: "Отче, відпусти їм, бо вони самі не знають, що роблять." Поза тим він зовсім не думав мішатися в їхню розмову, щоб боронитися.

Та, хтось інший став у його обороні. Сивоволосий добродій, що прислухувався до тієї безбожної балачки, встав із лавки, прийшов до наших панків і, стискаючи кулаки, закликав обурений:

—Панове! Якщо не замовкнете, то я попробую ще своїх кулаків! Що ви собі гадаєте?! Чи вам вільно так зневажати безборонну людину, слугу Божого! Неокресаний дикун хіба може собі на щось подібне позволити!

Ці слова так поділали на паничів, що вони почервоніли, і раптом замовкли. Один із них хотів іще щось говорити, але другий силоміць заткав йому уста кулаком. Інші подорожні звернули на це увагу, а священик далі собі спокійно сидів, у душі дякуючи чесній людині за щиру оборону.

Сивоволосий добродій глибоко відотхнув, сів на лавці, й зачав голосно говорити, звертаючись до подорожніх:

—Чи бачите, панство, до чого веде сьогодні наука? Оце мають бути люди науки, що повинні сіяти світло правди між своїм рідним народом!

Паничики щось між собою пошептали, а потім забралися до другого вагону.

—Так, так, ідіть собі з Богом, хай вас Бог опам'ятає,— казав далі голосно сивоволосий пан.

—Отче Добродію,—звернувся він до священика,— не думайте, що я невчений. Я є нотар, але вірте мені, якби не та віра проста нашого народу, віра в Бога, в Його Провидіння, я був би вже давно згинув із тілом та душею. Одначе перепрошую,—може мучу своєю бесідою.

—Але ж просимо, просимо,— озвались подорожні.

—Позвольте, панство, що наведу правдивий факт із власного життя; колись був я такий сам, як оті наші "товариші," що перед хвилею звідсіля винеслись, але той факт, що про нього хочу сам тепер говорити, зробив із мене віруючого та чесного християнина. З тієї пори, я все шаную та бороню священика.

—А було це так. Раз у переїзді через містечко Б. замешкав я в готелі. І якось так склалось, що якраз побіч мене в сусідній кімнаті мешкав один священик. Я, на подобу тих молодих безбожників, також кепкував собі зо священика, а особливо в часі вечері не давав я йому спокою. По вечері священик відійшов у свою кімнату, а я з товаришами лишився і, граючи в карти, ми забавлялися може до години першої вночі. Натомлений довгою дорогою, я скоро заснув, але не минуло й години, як я нагло прокинувсь, і—чую пекельний крик. Хочу трохи відітхнути—дим не дає, дивлюсь у вікно, а там такий страшний вогонь!

—Уявіть собі лишень моє положення. Готель, де я замешкав, стояв увесь у вогні. Навіть не одягаючись, кинувся я до дверей, щоб мерщій збігти вдолину, але, на нещастя, спотикнувся на сходах і зламав ногу. Ані піднятись мені, ані кроком поступити вперед, а тут полум'я обхопило вже ввесь дім.

—Рятуйте! Кричу з усіх сил, але надармо. У відповідь мені сичить вогонь, а надо мною стеля вже тріщить. Уже чую біля себе пекельний жар, уже прощаюсь із цим світом, уже й пам'ять починає завмирати. Аж раптом чую якусь дивну прохолоду.

Пробуджуюсь. "Боже!" скрикнув я перший раз по кількананадцятьох роках. Це ж чудо, вірте мені, люди,

правдиве чудо! "Якже це," питаю, "сталося, що я живий,—говоріть"... Коло мене стояв лікар і втихомирював мене, гадаючи, що я балакаю без пам'яти. Аж от уранці кажуть мені, що мене вирятував священик, той сам, що я йому так нікчемно намагався докучити. Так, врятував мене, наражуючи своє власне життя на небезпеку, бо тяжко попарений бідачисько сам тепер опинився у шпиталі.

—Пане! дрижучим голосом промовив священик, —це ви були?

—Отче! скрикнув радісно нотар,—я вас не пізнав, простіть!— І вмить вони сердечно обнялись, мов рідні браття.

Так, то був той сам священик, що колись, перед літами, врятував був життя молодому студентові, а тепер нашому знайомому сивоволосому добродієві. А не знался вони між собою тільки тому, що нотар безпосередньо по тій страшній пригоді виїхав був за границю лікуватися, а потім не мав нагоди стрінутись зо своїм великим добротворцем, і так аж щаслива стріча в потязі відновила їхнє знайомство.

Розв'язалась отже розмова радісна, люба, братня. Навіть другі подорожні були з цього вельми раді. І так минули вони одну стацію. Розмова тягнулась далі, а питанням і відповіддям не було кінця.

Аж раптом потяг зупинивсь.

"Що? так скоро друга стація?—закликали деякі подорожі. "Але ж ні, не видно ніякої стації," каже нотар: "це мабуть щось незвичайне притрапилось." Надягнув капелюх на голову й, відчинивши двері, вийшов із вагону. Тимчасом і другі подорожні повисідали з вагонів, бажаючи переконатись, що властиво сталося. Та, перед очима їх розкрилась жахлива сцена. Залізнича прислуга витягала саме з-під потяга скривавлене тіло якогось мужчини, але тіло те було без голови. Негайно вся та справа роз'яснилася. То один із тих мудрагелів-студентів хотів своїм товаришам якісь штуки показувати, аж накінець попавсь під колеса потяга. Нотар прибіг це все росказати священикові.

"Боже! Недослідимі суди Твої," промовив зворушений священик, і став шептати молитву за покійника.

—Прошу панства, до вагонів, їдем далі,—почувся голос кондуктора.

Стрілою погнався потяг між зеленими полями та левадами, а душа нещасного студента блискавкою полетіла у

вічність, над суд справедливого Бога.

Який був той суд? Це Божа таємниця. Не нам, грішним, судити про це.

На наступній стації нотар розпрощався сердечно з священиком, а до інших товаришів подорожі ще на відхіднім сказав: "Так, так, панове, Божим слугам належиться честь і пошана!"

ЖАЛЬ ЗА ГРІХИ

Раз прийшов до святого Франца Салезія один грішник сповідатися, й зачав росказувати про свої гріхи, але так якось холоднокровно, так байдуже, що виглядало, наче б він якусь веселу історію росказував, наче б хотів чимось похвалитися.

Зміркував святий Єпископ, який сумний мусів бути стан тієї нещасної душі, і з жалю аж розплакався. "Отче, що вам сталося?"— питає каянник.

—"Мені, Богу дякувати, нічого," відповів спокійно сповідник: "але з вами зле."

"О, ні," каже той,—"зо мною все в порядку."

А святий Франц йому на те: "Ну, то добре, прошу, сповідайтеся далі."

І знов став грішник свобідно говорити свої страшні гріхи, але зо способу його говорення так і чути було, що він ні крихітки жалю в серці не має. Святий Франц став ще сильніше плакати.

"Скажіть, Отче, що вам так страшно долягає,"— питає далі каянник.

Тоді святий Єпископ виявив йому, в чому річ:

"Дорогий приятелю," промовив він зворушливим тоном: "Я плачу тому, що ти плакати не думаєш."

Ті слова святого сповідника висказані були в якусь таку щасливу хвилю, що мов грім поразили грішника, й немов блискавка просвітили його сумління наскрізь. Він вибухнув ревним плачем, та й залився гарячими сльозами.

"Ах, чому ж я нужденний не плачу," повторяв безустанку,— "коли за мене плачуть ті, що невинні!"

Святий Франц навчив його тоді, як треба в серці розбуджувати щирий жаль за гріхи, висповідав його, й святе розрішення дав. З тієї пори згаданий грішник змінив цілковито своє життя, і став для всіх живим прикладом щирого покаяння й покути.

о. С. Б.

СВІЧКИ ГАСНУТЬ... ПОСИЛЬНІТЬ СВІТЛО!

Тому 50 літ і більше... стали приходити зо старого Краю наші поселенці... йшло їх много... і осідали тут у Канаді... серед тих лісів, корчів непроходимих... тих канадійських пустарів... і стали ліси витинати, пні корчувати, камінюки стягати... дороги сипати, хати будувати... і ставало ясніше тут у Канаді, серед тих давних, бездорожних лісів...

Як у темній хаті стає ясно, коли засвітити свічку, так ставало ясніше, веселіше серед тих давних пустарів, коли засіли тут наші давні поселенці-піоніри.

А те, що тим нашим поселенцям давало сили до тих трудів, мозольної праці, це була глибока віра, та свята, католицька віра, що її принесли зо старого Краю, та любов до св. своєї Церкви, любов до своїх народніх традицій, своєї мови, своїх звичаїв...

Їм все стояла живо перед очима та св. Церква, в котрій вони хрестилися, до котрої вони ходили разом зо своїми батьками, мамами, разом зо ввоїми предками... Там вони навчилися Богу служити, молитву проказувати, пісні співати... Там вони спішили кожної неділі й свята, щоби перед Всевишнім висказувати свій біль-смуток, там находили потіху, поміч, силу... там кріпилися св. Тайнами...

А старі тополі й липи біля цвинтаря говорили їм голосом, що добувався з гробів їх предків, що Бог нікого не опустить, що "Ті, що надіються на Господа, сильні, як гора Сіон, ніколи не впадуть, не заломляться..." І в тій церкві до ікони Пречистої припадали, й покрови-опіки небесної Неньки умоляли, бо Вона "Заступниця християн непостидна"...

А коли в Канаді стали ліси-пущі прорубувати, їх серце не находило спокою, доки з тих логів і тут у Канаді церковці не поклали, щоб так, як у старім Краю, до церкви ходити, там Всевишнього величати, Його о ласки благати, а своїх діточок до хресту нести, а коли більші з собою до Божого дому брати, щоб там св. віру пізнавали, в Божім

законі обучались, побожні пісні співали, разом з родичами до св. Тайн приступали, до християнського життя заправлялись...

І ставало відрадніше на серцю тих поселенців-піонірів і росла Божа слава й щастя народу...

Та лукавий позавидував того.

І стали злії вітри віяти... ріжні безсовісні аґенти ходити... від св. католицької віри відводити...

І від тих лихих вітрів безвірства, від тих окаянних аґентів стали деякі свічки пригасати... їх світло стало бліднути, бо в них завмирала віра свята католицька, завмирала любов до своєї св. Церкви, котра їх в тайні хрещення зродила, св. Тайнами кормила, дорогою до неба вела...

Стали пригасати деякі свічки, хоч виглядало, що в них воску дуже много... стали замість світла видавати лиш дим—копіт поганий, бо не були з щирого воску, їх серця не були віддані Богу...

Та здорові, добрі свічки перетривали тії бурі-вітри злющі, а їх світло ставало ще ясніше, ще сильніше, бо в них була жива віра в Бога, горяча-палка до Христа любов...

І чим більше ті свічки світили, чим більше клали праці-трудів для Божої слави, для добра св. Католицької Церкви, для щастя свого народу, для будучности Канади, чим більше ліси рідли... і купи каміння при дорогах росли... і число церквів більшало...

Свічки згаряли... вони жертвувалися... жертвували свої сили, своє життя для грядучих...

І стали свічки догаряти... поселенці-піоніри до землі схилилися... от свічки гаснуть...

Один поселенець за одним до гробу сходить...

Свічки гаснуть...

Вже їх так мало... тих, що тому 30-40 літ зо старого Краю до Канади прийшли...

Свічки гаснуть...

І той помер... і та переставилася...

Вже може їх на пальцях почислити...

Глядять ті оставші піоніри на Канаду старечими померклими очима... то вже не ті недоступні ліси, корчі, каміння, багна... то родючі лани полискуючі золотою пшеничкою... і дороги-гостинці сипані... і хати наче палатки мальовані... і статок і худібка й коні, й автомобілі, і машинерія... і мозолі на костистих струджених руках...

Ідуть ті старці-піоніри до Божих домів... до таких самих церквів, як колись мали ми у старім Краю... бють земні

поклони перед вівтарем і на вколішках дякують Всевишньому за Його ласку, що дозволив їм літ дожити і своїми власними очима оглядати овочі своїх трудів-жертв, своєї довголітньої праці... Їх старечі усміхнені лиця сяють спокоєм-радістю...

Вони дармо не жили, марно не стеряли своїх літ і сил... вони трудилися для Бога, своєї св. Церкви, свого народу.. вони будували Канаду... вони остали вірні св. Католицькій Церкві, своєму народові... вони заховали вірність присягам, що їх хрестні родичі зложили за них на св. хрещенню... там у старім Краю... Зо спокійним серцем вони готові станути перед Богом... і перед тим стареньким священиком, що їх хрестив...

Свічки гаснуть...

Відходять одні за одними... щораз більше хрестів на цвинтарі...

Жаль серце стискає...

Що буде, коли помре послідний?...

"Умре і якоже не умре, достойна бо себі остави по себі."

Умер і так якби не вмер. Бо лишив гідного по собі наслідника!

Давні, чесні наші поселенці, ті, що як герої витривали в св. вірі, у вірности, любови до українсько-Католицької Церкви, до українського народу, ті що будували Канаду, вони живуть у своїх дітях, у тих чесних наших фармерах, у тих характерних наших робітниках, у тих глибоко віруючих наших бизнесменах, учителях, лікарях, адвокатах, у тих християнських батьках і матерях, у тих повних посвяти священиках, монахах, монахинях...

Умре і якоже не умре...

І ті їх наслідники несуть дальше їх світло... світло св. віри католицької, огонь любови до своєрідного, світло добрих діл, світло правдиво християнського життя.

Посильніть те світло!

Нехай ваша віра буде ще сильніша, ще живіша, любов до українсько-Католицької Церкви ще гарячіше, привязання до народніх цінностей, мови, звичаїв, ще кріпне...

Від того залежить щастя нашого народу, будучність Канади!

Посильніть світлю!

Нехай це світло Христової науки буде в вас так сильне, щоби від нього займилися огнем св. віри серця тих братів, що стратили світло правдивої віри... що відстали від

української Католицької Церкви, до якої належали їх предки...

Так да просвітиться світ ваш пред человіки, яко да видят ваші добрі діла: прославлят Отца іже на небесіх!

Посильніть, скріпіть ваше світло!

ЛЕГКЕ НАВЕРНЕННЯ

Різними дорогами провадить Божа ласка людей до правдивої Христової Церкви. Деякі з дуже великим трудом навертаються, а другим це йде легко, зовсім без ніякого зусилля. Одні, поки навернуться, мусять чимало книжок перечитати, багато з католицькими священиками говорити, сперечатися, диспутувати, та й у Господа Бога світла небесного просити; аж тоді щойно зачинає їм у голові потрохи роз'яснюватись, поки накінець ясне сонечко повної Божої Правди тріюмфально заблисне. Але трапляються деколи й такі, що їм від одного слова в голові ясно стає, й вони як стій навертаються й стають щирими католиками.

Таке сталося тому кілька років ув одному маленькому містечку в Норвегії, небавом після того, як місіонарі розпочали там свою працю. Одного дня зголосився до манастирської розмовниці якийсь кремезний мужчина, твердий протестант, та й каже, що конче мусить бачитись із місіонарем.

За кілька хвиль виходить місіонар, а протестант відразу до нього:

—Отче, скажіть мені щиру правду,—чи Папа ще жиє?

—Жиє,—або що?

—Ну, то запишіть мене, як вірного члена вашої Церкви.

Священик, що був приготований радніш на якусь завзяту диспуту, аж очі широко розкрив із великого дива.

—Але ж, добродію,—промовив він по хвилі,—мені це тяжко зрозуміти.

—Нема нічого простішого,— каже той:— Лютер, основник протестантської релігії, казав, що вже вибила остання година Римським Папам. Якщо отже сьогодні, по чотирьох століттях, Папа далі в Римі жиє, то це для мене ясний знак, що Лютер брехав, а Господь Бог ніколи брехунів не покликує до того, щоб Церкву Його Святу перебудовували, або, як то звичайно кажуть, реформували. З цього виходить, що діло Лютера ніякої вартости перед Богом не має, і душі моєї спасти воно не всилі. Тому я й вертаюся назад до тієї Церкви, якої Лютер ніколи не повинен був виректись і покинути.

І той протестант щиро навернувся, а вкупі з ним і всі домашні його.

о Н. Копиківський ЧНІ.

ТЕРПІННЯ ІСУСА ХРИСТА

(Продовження)

ВЕЛИКА ПЯТНИЦЯ

* * *

Ісус у храмі перед Синедріоном

(Мат. 27, 1, Мар. 15. 1, Лук. 22. 66-71)

І зараз вранці, як настав день, зробили нараду всі первосвященики і старшина народу, і книжники і вся рада проти Ісуса, щоб Його могли убити, та й повели Його у свою раду, кажучи:

"Чи Ти Христос, скажи нам!"

А Він сказав їм:

"Коли вам скажу, не повірите мені. А коли й спитаю вас, не відповісте мені й не відпустите мене. Від тепер же буде Син чоловічий сидіти по правиці сили Божої."

Тоді вони всі сказали:

"То Ти є отже Син Божий?"

А Він сказав:

"Ви говорите, що я є."

Вони ж сказали:

"На що нам ще треба дальшого свідоцтва? Самі ми чули його з уст Його."

Докори сумління й самовбивство зрадника

(Мат. 27, 3-10)

Тоді Юда, котрий Його видав, побачивши, що Ісуса засудили, розкаявся й вернув тридцять срібняків первосвященикам та старшині, кажучи:

"Я згрішив, зрадивши кров невинну."

Вони ж сказали:

"Що нам до того? Ти побачиш."

І кинув срібняки в храмі та відійшов, а пішовши повісився.

А первосвященики взяли срібняки і сказали:

"Не годиться класти їх у скарбону, бо це ціна крови."

І (пізніше) зробивши раду, купили за них ганчарське поле, щоб ховати на ньому захожих (чужинців). Длятого називається те поле Гакельдама, то є Поле Крови до нинішнього дня.

Тоді сповнилося, що сказав пророк Єремія, говорячи:

"І взяли тридцять срібняків, ціну оціненого, котрого із синів Ізраїлевих оцінили, і дали їх на ганчарське поле, як говорив мені Господь."

* * *

Пояснення:

Нещасний Юда! А вибрав його Христос на Свого апостола. І між апостолами займав він становище скарбника, бо тримав і завідував милостинями-жертвами, що люди складали на удержання громади апостолів. Постепенно ставав привязаний до гроша. А вкінці став цілком засліплений і закаменілий у своїй пристрасти жадоби гроша так, що за марних тридцять срібняків,—а то була ціна за невільника,—обіцяв видати Божественного свого Учителя в руки первосвящеників... А накінець стративши надприродну віру, надію й любов допустився страшного самовбивства...

Дійсний непростимий злочин Юди був не той, що продав Христа, але той, що він стратив надію на Боже милосердя.

Господь Бог у своїм милосердю безграничнім прощає грішникові гріхи, які вони не були б великі та численні, коли лише грішник правдиво кається тих своїх гріхів.

Простив Бог святому Петрові, що відрікся Христа та навіть присягою засвідчив, що Христа не знає.

Простив святому Павлові, що переслідував Церкву Христову, та брав участь, коли жиди каменували першого мученика за віру Христову, святого архідіякона Степана, бо він пильнував одежі тих, що каменували та похваляв те вбивство.

Простив Марії Магдалині, що була явною грішницею.

Прощає Господь кождому, що щиро кається гріхів своїх.

І Юді та страшна зрада свого Божественного Учителя була б прощена, коли б він був каявся. Але він не каявся, стратив надію на милосердя Боже, тому й кажемо, що та страта надії на Боже милосердя є непростимим його злочином-гріхом.

Ісус перед Пилатом

(Мат. 27. 2, 11-14, Мар. 15. 1-5, Лук. 23, 1-4, Ів. 18. 28-38)

(Як тільки Ісус заявив, що Він є Сином Божим), ціла громада їх (громада членів ради) встала, і звязавши Його повели й видали Його Понтійському Пилатові, намісникові.

А було рано. І самі не ввійшли в судище, щоб не оск-

вернутись, а щоб могли їсти пасху.

І вийшов Пилат до них і сказав:

"Яку жалобу приносите на цього чоловіка?"

Відповіли і сказали йому:

"Коли б Він не був злочинцем, не віддали б ми Його тобі."

Сказав їм тоді Пилат:

"Візьміть Його ви й по закону вашому Його судіть!"

І сказали йому жиди:

"Нам не вільно нікого вбивати."

Щоб сповнилося слово Ісусове, котре сказав, зазначуючи, якою смертю мав умерти.

І почали Його обжаловувати, кажучи:

"Цього знайшли ми, що ворохобить наш нарід і забороняє цісареві данину давати, та й каже, що Він Христос цар."

Ввійшов отже знов Пилат у судилище й покликав Ісуса. І станув Ісус перед намісником. І запитав Його намісник кажучи:

"Чи Ти цар жидівський?"

Ісус відповів йому:

"Чи сам від себе це говориш, чи інші тобі сказали про мене?"

Пилат відповів:

"Хіба я жид? Твій власний нарід і первосвященики видали мені Тебе. Що Ти зробив?"

Ісус відповів:

"Царство моє не із цього світа. Коли б із цього світа було моє царство, то мої слуги певно воювали б, щоб не видано мене жидам. Та тепер моє царство не звідси."

Сказав же Йому Пилат:

"Отже Ти цар?"

Ісус відповів:

"Ти говориш, що я цар. Я на це родився й на це прийшов у світ, щоб дати свідоцтво правді. Кождий, хто від правди, слухає мого голосу."

Сказав Йому Пилат:

"Що це правда?"

І це сказавши, знов вийшов до жидів. І сказав до первосвящеників і до народу:

"Ніякої вини не знаходжу в чоловіці цьому."

І коли обжаловували Його первосвященики і старшина о многі річи, (то Ісус) нічого не відповідав.

Тоді каже Йому Пилат:

"Чи не чуєш, скільки проти Тебе свідчать? Не відповідаєш нічого?"

І не відповів йому ні на одне слово так, що намісник дуже дивувався.

* * *

Пояснення:

Сказав Христос до Пилата: "Царство моє не із цього світа."— Царство Ісуса Христа не земне-дочасне, воно не з цього земного світа. І хоч Його царство не є з цього світа і хоч ніколи Христос не старався про якесь чисто дочасне панування, то всетаки Свою владу Він виконує в цілім світі: Його влада є загальна-всесвітня, розтягається на поодинокі особи, на родини, на народи й на ціле людство. Він панує-царює над людськими душами, їх серцями й волею.

Ісус перед Іродом

(Лук. 23, 5-12)

Вони ж (жиди) щораз більше бурилися, кажучи:

"Він бунтує нарід, навчаючи по всій Юдеї, почавши від Галилеї аж досі."

А Пилат почувши про Галилею, запитав, чи муж є з Галилеї? І довідавшися, що Він належить до власти Іродової, післав Його до Ірода, що був також в Єрусалимі тими днями.

Ірод же, побачивши Ісуса, дуже зрадів. Бо здавна бажав Його побачити, так як чув багато про Нього й сподівався якийсь знак бачити, що станеться від Нього. І питав Його многими словами, та Він нічого йому не відповідав.

А первосвященики та книжники стояли побіч і тяжко обжаловували Його. І зневажив Його Ірод із своїм військом та висміяв, одягнувши Його в білу одежу, (біла одежа означала, що Ірод уважав Христа за божевільного), і відіслав до Пилата назад.

І стали собі другами Ірод та Пилат в той день, бо перед тим ворогували між собою.

Воліють Вараву чим Ісуса

(Мат. 27. 15-26, Мар. 15. 6-15, Лук. 23. 13-25, Ів. 18. 39-40)

А Пилат скликавши первосвящеників і князів і нарід, сказав до них:

"Ви привели мені цього чоловіка, як ворохобника народу. І ось я перед вами питав Його й ніякої не знайшов в цім чоловіці вини, о що Його обжаловуєте. Та й Ірод ні:

бо посилав я вас до нього, і ось, нічого не зроблено Йому, що заслугувало б на смерть. Покараю отже Його й випущу Його."

А намісник мав звичай в празник випускати людям одного вязня, котрого вони хотіли. Мав же тоді визначного вязня, що звався Варава. Був же Варава розбійник, що був кинений у вязницю з своїми товаришами, за якусь бучу, що сталась в місті, й за вбивство.

Якже нарід зібрався, почав кричати й просити, щоб як завсіди зробив їм.

Коли ж вони зібралися, сказав їм Пилат:

"Є звичай у вас, щоб я випустив вам одного на пасху. Хочете отже, щоб я випустив вам царя жидівського? Кого хочете, щоб я вам випустив? Вараву чи Ісуса, що зветься Христос?"

Бо знав, що з зависти видали Його первосвященики.

Як же сидів він на судейськім місці, післала до нього його жінка, кажучи:

"Нічого тобі й тому праведникові, бо багато я терпіла сьогодні у сні через Нього."

А первосвященики і старшина намовили людей, щоб просили за Варавою, а Ісуса погубили.

Відізвався намісник і сказав до них:

"Кого з двох хочете, щоб випустив я вам?"

Закричали тоді вони всі:

"Вараву! Не цього, а Вараву! Убий цього, а випусти нам Вараву!"

Пилат же озвавшись сказав їм:

"Що ж хочете, щоб я зробив з царем жидівським? Що ж маю робити з Ісусом, що називається Христос?"

Вони ж знову закричали:

"Розпни Його!"

Сказав їм намісник:

"Що ж Він злого зробив?"

Та вони ще дужче кричали:

"Нехай буде розпятий!"

І знов Пилат промовив до них, бажаючи випустити Ісуса. Та вони кричали, кажучи:

"Розпни, розпни Його!"

А він втретє сказав до них:

"Чому? Що злого зробив цей чоловік? Нічого достойного смерти в Нім не знаходжу. Покараю Його отже й випущу."

Вони ж наставали великими голосами, домагаючися, щоб Його розпяти. І переважили їх голоси.

Тоді Пилат хотячи догодити народові, випустив їм Вараву, що за бунт і вбивство був вкинений у вязницю, а Ісуса видав на їх волю.

Бичування й увінчання терновим вінцем

(Мат. 27. 26-30, Мар. 15. 15-19, Лук. 23. 24-25, Ів. 19, 1-3)

Тоді отже взяв Пилат Ісуса й казав Його бичувати. А вояки повели Його на подвіря двора (палати), і скликали цілий полк. І роздягнули Його та накинули на Нього багряний плащ. І сплели вінець з терня й положили на Його голову, а тростину в Його правицю. І приходили до Нього, і падаючи перед Ним на коліна почали поздоровляти Його, і насміхалися з Нього, кажучи:

"Радуйся, царю жидівський!"

І били Його в лице. І плюючи на Нього, брали тростину й били по Його голові.

* * *

Пояснення:

Римський намісник Юдеї, Понтійський Пилат, кілька разів був проголосив, що Ісус Христос невинен в тих злобних і недорічних оскарженнях, які на Нього подавали жидівські первосвященики. Вкінці щоб догодити народові, що намовлений первосвящениками, викрикував проти Христа,—видав воякам, щоб Його бичували.

Євангелія тільки коротко згадує про те бичування й ті знущання, які Христос витерпів перед тим, як Пилат на Нього проголосив вирок смерти. Та ми знаємо, що те бичування переводили з найбільшою жорстокістю. Коли жидівський закон дозволяв тільки на сорок ударів, то римський закон не означував числа ударів і сили жорстокости.

Бичування у римлян було карою, що її виконували на чужинцях і невільниках. І ту кару виконували з такою жорстокістю, що виновник часом не тільки умлівав але навіть умирав під ударами.

Ісус Христос був бичуваний по римському звичаю.

Через нас, через кождого з нас був Він упокорений як найнікчемніший невільник і був караний як найгірший злочинець.

Бичування відбувалося на середині площі, напроти укріпленої палати римського намісника. Там стояв мармуровий стовп, до якого привязували виновника.

Сюди вояки привели Ісуса. Тут здерли з Нього Його одежу, руки Його привязали до перстеня на верху стовпа, щоб витягнути Його тіло на всю довжину, а відтак привязали до підстави та-

кож Його ноги, що босо дотикали землі.

Два справники-кати вийшли наперед, кождий з них мав у своїй руці окривавлений бич зроблений з кількох пасів сирової шкури, коло 18 цалів довгих, а на кінцях їх кавалки кости або заліза.

Вони станули за Христом, на широкім камінним підвищенню, коло одної стопи високім, щоб так певніше могли удари свої пускати.

На хвилю панувала тиша, бо справники чекали на приказ.

Ісус один молився.

Старшина дав приказ... Справники почали ударяти поволи й тяжко, від рамен в долину, так що не лишалося ані одне місце не тілі неткнене бичами.

Свистали бичі в повітрю, а коли спадали на тіло, там лишали тяжкі рани... В короткім часі тіло було покраяне, а з бичів скапувала кров...

Першу партію справників заступала друга.

Кождий новий удар побільшав тепер шрами-рани вже зроблені, так що по хвилі плечі видавалися як одна відкрита рана.

Також боки нашого Божественного Спасителя були страшно покраяні гострими кінцями бичів...

А що бичування дальше продовжалось з великою силою, то терпіння були незмірими...

Христос похилив голову взад... Віддихав тяжко... Майже умлівав...

Вкінці скінчилось страшне бичування й вояки розвязали шнури, якими був привязаний до стовпа Ісус.

Ісусе мій дорогий! За що ж Ти переніс таке страшне бичування на Твоїм Тілі святім?

То була дорога ціна, яку Ісус Христос заплатив за гріхи людського роду, передовсім за гріхи тілесні, за змисловість, за нескромність.

По бичуванню громада вояків і людей, що приглядалися як бичували Христа, окружили Його тепер насміхаючися з Нього простими й грубими жартами та чекали дальшого зарядження Пилата.

Хтось там згадав, що Ісус був проголосив Себе царем, та що Ірод був Його висміяв одівши в білу одежу та й нарід Його власний відкинув Його і вигукував з ріжних сторін площі, щоб Його розпясти.

І от піддав думку, щоб надати вязневі царську гідність і при тім вони можуть розвеселитись. Ця думка подобалася всім. Зараз звязали руки нашого Спасителя й потягнули Його з площі на подвіря палати.

Там посадили Його на колоді дерева або на каміни як на троні, накинули на Його плечі старий вояцький плащ замість царського, вложили в Його звязані руки кавалок тростини як жезл ...а тимчасом інші сплели з терня вінець і вложили на голову Його як царську корону і серед окликів і зневажливих насмішок цілої товпи затискали той вінець на Його похилену святу голову.

Відтак поволи переходили перед Ним, кождий по черзі приклоняв коліно й насміхаючись витав Його: "Радуйся, царю жидівський!" А відходячи плювали на Нього, окривавленого, били й копали Його поранене тіло, або виривали тростину з рук Його і вбивали нею терновий вінець глибше в голову, з якої стікала кров.

І так серед голосних сміхів і зневаг раз-по-раз були чути оклики: "Радуйся, царю жидівський!"

Ось чоловік

(Мар. 15. 20, Ів. 19. 4-11)

Коли вояки ще насміхались і зневажали нашого Божественного Спасителя, Пилат стоячи на горі сходів, що вели на подвіря, дав їм знак, щоб припровадили вязня.

Сам перейшов через двір на судейське місце, а за ним пішов відділ вояків, що провадили Христа. Велика громада людей в той час зібралася на площі нижче.

* * *

Вийшов отже знову Пилат (до народу) і сказав їм:

"Ось виводжу Його вам, щоб ви знали, що ніякої вини в Нім не находжу."

Вийшов тоді Ісус в терновім вінці і в багряній одежі. І сказав їм Пилат (голосно й виразно):

"Ось чоловік!"

(Пилат рахував, що коли покаже Христа так побитого й пораненого, то успокоїть ненависть первосвящеників і склонить нарід до милосердя).

Коли ж побачили Його первосвященики і слуги, закричали кажучи:

"Розпни, розпни Його!"

Сказав їм Пилат:

"Візьміть ви Його, та й розпніть, бо я не находжу в Нім вини."

Відповіли йому жиди:

"Ми маємо закон, і по нашому закону мусить Він умерти, бо зробив себе Сином Божим."

Як же почув Пилат це слово, то ще більше злякався.

І ввійшов знов у судилище, і сказав Ісусові:

"Звідки Ти? (Чи Ти з неба чи землі?)"

Ісус же не дав йому жадної відповіди. Длятого сказав Йому Пилат:

"До мене не говориш? Не знаєш, що маю власть розпяти Тебе, і маю власть пустити Тебе?"

Відповів Ісус (голосом повним достоїнства й пагідности):

"Не мав би Ти ніякої власти наді мною, коли б не дано Тобі згори. Длятого той, хто видав мене тобі, більший має гріх."

* * *

Пояснення:

Пилат бачив, що ненависти первосвящеників до Ісуса не усмирить та й нарід до милосердя не склонить, бо коли показав їм збичуваного Христа говорячи: "Ось чоловік," то вони всі закричали: "Розпни, розпни Його!" Тоді Пилат сказав до них гнівно: "Візьміть ви Його, та й розпніть, бо я не находжу в Нім ніякої вини." З тої його відповіди видно, що він тратить надію на увільнення Христа, та й погорджує жидами та їх провідниками. Досі був делікатний з ними; а ліпше було б, коли дав би був відчути їм свою власть. Та тепер вже за пізно. Бо вони властиво були панами ситуації й могли легко зворохобити нарід проти нього самого. Це видно з того, що жиди підюджені первосвященнками й книжниками, якби відгрожуючись, зараз відповіли йому: "Ми маємо закон, і по нашому закону мусить умерти, бо зробив себе Сином Божим."

Тому Пилат почувши те, ще більше злякався. Первосвященики завважили його змішання. Та коли Христос сказав до Пилата: "Не мав би ти ніякої власти наді мною, коли б не було дано тобі згори. Длятого, хто видав мене тобі, більший гріх має"— він зрозумів добре ці слова Христові. Не говорячи вже нічого, вийшов із судилища й оголосив народові, що він постановив пустити Христа на волю. Та члени синедріону, що завважили були змішання Пилата, пізнали, що вони є панами ситуації, тому підюдили нарід, що кричав: "Коли цього випустиш, ти не є другом цісареві. Бо всякий, що робить себе царем, противиться цісареві"...

Присуд

(Мат. 27. 24. 25. 31. Ів. 19. 12-16)

Від тепер старався Пилат пустити Його. Та жиди кричали кажучи:

"Коли цього випустиш, ти не є другом цісареві. Бо всякий, хто робить себе царем, противиться цісареві."

Пилат же почувши ті слова, вивів Ісуса, і сів на судищі, на місці, що зветься Літострос (камінне узгіря), а по єврейськи Гавата (узгіря). А була пятниця перед пасхою, коло години шостої, (то є коло полудня). І сказав він до жидів:

"Ось цар ваш!"

Вони ж закричали:

"Візьми, візьми розпни Його!"

Сказав їм Пилат:

"Вашого царя розпну?"

Відповіли первосвященики:

"Не маємо царя, тільки цісаря."

Коли ж Пилат побачив, що нічого не вдіє, а ще більш

заколот росте, взяв воду і вмив руки перед народом, говорячи:

"Я невинен в крові цього праведника; ви побачите."

А ввесь нарід сказав у відповідь:

"Кров Його на нас і на наших дітях!"

Тоді видав Його їм, щоб Його розпяли.

І вони взяли Ісуса, і насміявшись з Нього, зняли з Нього багряницю й одягли Його в Його власну одежу й повели Його на розпяття.

* * *

Пояснення:

Коли нарід підюджений первосвященнками кричав: "Коли цього випустиш, ти не є другом цісареві; бо всякий, хто робить себе

царем, противиться цісареві,"— ті слова поразили його як грім і він зблід... Ледве міг знести те зухвальство жидів... І по короткій застанові цілком змінив свою попередню постанову, щоб випустити Ісуса... Длячого має наражатись на небезпеку і стягнути на себе гнів цісаря Тиберія, і то задля того Христа, що сам не старається якось себе боронити й ратувати... Правда, неприємна то річ для римського намісника уступати підвладним жидам,— але за те він пімститься на них і на їх провідниках... Так собі подумав.

Поважно вийшов на сходи свого судища й приказав іще раз вивести наперед перед нарід нашого Спасителя. І як передше вказуючи на Христа, тяжко пораненого, одягненого в багряну одежу, з терновим вінцем на голові й тростиною в звязаних руках, сказав до товпи тоном повним скритого глуму: "Ось ваш цар!" Та вони зараз зрозуміли замір Пилата й ті слова вкололи їх до скаженого. Тому закричали: "Візьми розпни Його!" Але Пилат дальше зо скритим глумом сказав: "Царя вашого розпну?" І первосвященики, що представляли стару партію національної независимости, тепер, з ненависти до Христа, злегковажили свої національні ідеали й закричали: "Не маємо царя, тільки цісаря." Вони тими словами заявляли, що зрікались всяких прав самостійности а признавали повне своє підданство римському цісареві. На таку їх заяву не смів Пилат довше відмовляти їм життя невинного Христа.

Поки видав присуд, заявив їм виразно: "Я не винен в крові цього праведника." І взяв воду та вмив руки перед народом. Та жиди відповіли: "Кров Його на нас і на наших дітях."

І Бог сповнив їх бажання. Як подає історик Йосип Флявій і сучасні йому писателі, то двісті тисяч жидів умерли з голоду підчас облоги Єрусалиму, між 14 квітня а 1 липня року 71... Близько сто шіснадцять тисяч трупів винесли одною брамою міста, а один мільйон стотисяч людей були вбиті в місті, і двісті сорок тисяч в Юдеї поза Єрусалимом. По селах і вздовж доріг поставлено було багато хрестів і на них розпинали людей,—то були безчисленні жертви, що відпокутовували злочин сповнений на Голгофті.

Число невільників, взятих в полон до Риму і там проданих, не могло бути обраховане.

Ісуса оцінено за тридцять срібняків—тридцять жидів продавано за одного срібняка!

Розсіяний по цілім світі нарід жидівський носив пятно боговбивства.

Перед Райським Порогом

(Легенда)

Стук, стук, стук..., легоньки заковтало до райських дверей. Невправне вухо було б і не пізнало, чи це мотиль ударив крильцями, чи може вітер листочком кинув об двері. Та св. Петро пізнав відразу. Він уже знав ті їх стуки до райських дверей. Прийде нераз який коваль під райський поріг, то нагуркотить, нагримає в двері, неначе б десять фір заїхало. А прийде інше несміле, то годинами стоїть, заки несміло до дверей заковтає.

Св. Петро зразу ж таки пішов до дверей. Заскреготів ключ у небеснім замку, відхилилася брама, виглянуло добрязне лице св. Петра.

Перед порогом стояла виснажена постать невісти Ледви на ногах держалася. Руками притримувалася за одвірки небесних дверей. З лиця пробивалося вимучення, яке мусіла пережити в останніх днях там на землі. Тільки очі горіли дивним свіжим блеском. Дивилася ними спокійно на св. Петра, бач—що він скаже?

—Ви звідки молодице?—спитав ласкаво св. Петро.

—Я з Залужанки...

—З Залужанки?— приглядається св. Петро.— О, це ви? Про вас уже знаю. Багато ви натерпілися! Вже мене тут повідомили, що ви маєте прийти, щоб вас за вашу терпеливість і побожність впустити до неба. Ходіть, ходіть до середини, в нас ви віджи-вете.

О, дякую вам, дуже дякую,—сказала тихо,— які ви добрі! Я так дуже хотіла дістатися тут до вас до неба.

—Ходіть, ходіть,— сказав св. Петро.— В нас буде вам дуже добре.—І отворив небесні двері на роетіж.

Вже хотіла переступити поріг раю, як щось собі пригадала— й стрималася. Очі сталися задумані, глянула ними допитливо на св. Петра.

Св. Петро не знав, що це має значити. Чи боїться йти до середини, чи не довіряє йому?

—Ходіть, ходіть,—осмілює її.

—Та я не тому.—

—А що ж таке? —

—Я маю ще одну журу. Чи прийде тут мій Павлусь.—

—Ваш той маленький Павлусь?—

—Так, його одинокого лишила я там на долі, на землі...—

—Та проста річ,— каже св. Петро,— прийде, як заслужить. Тільки щось то недобрі слухи про нього до нас долітають.—

Мамине серце заскимліло. Так, її Павлусь ще дуже маленький, щойно до школи зачав ходити, але між злих товаришів дуже його тягне. Так, вона за нього сама боялася.

—То він тут не буде?— запитала, а голос її дрижав так болюче, жалісно...

—Хіба, що буде мати добру опіку, що захоронить його від лихих товаришів,— відповів св. Петро.

—Хто ж ним заопікується?—журилася тихо мати.— Він жеж там круглий сирота.

Глянула через відхилені двері на чудний рай, очі її з радощів заблистіли. Хвильку подумала, неначе б застановлялася, що її робити.— І рішилася.

—Св. Петре, позволь мені вернутися до свойого сина. Я буду ним опікуватися. Я його захороню й приведу сюди.

Св. Петро здивувався.

—Ти хочеш вертати на землю? Ти, що так винуждевіла? Ти, що тобі крок зробити і ти в райських палатах?

Так, гірко мені вертатися, але— це моя дитина.—

—Твоя дитина. А знаєш ти, що будеш мусіла від нього та й через нього терпіти?

—Терпіти? Там на землі? А це не терпіння було б для мене бути тут без нього? Коли б він мав пропасти на віки? А він же ж моя дитина!

—Ну, як собі хочеш. Та це не в моїй власті. Я мушу запитатися Господа Бога.

За хвильку вернувся св. Петро.

—Добре, іди. Господу Богу сподобалася твоя любов до дитини. Сказав Господь Бог, що будеш там на землі ще дуже багато терпіти, але сина свойого сюди приведеш.

—Добре, дякую вам. Слава Ісусу Христу!— сказала мати та й потюпала стежкою назад на долину, на землю сліз, пильнувати своєї дитини.

—Слава на віки Богу святому!— сказав св. Петро й довго ще дивився за тою доброю матірю. Замкнув райські двері, аж стежкою звернула на бік.

За хвилинку мигнула з неба зірка. То полетів на землю ангел, що його Бог вислав помагати матері, захоронювати від злого дитину доброї матері, щоб могла її привести з собою до неба.

СУЧАСНИЙ ВЧЕНИЙ СВЯТЕЦЬ

(Продовження)

На чужих університетах

Ферріні дуже добре знав, що Берлін є протестантським містом, одначе навіть не снилось йому, як гарно й глибоко була розвинена католицька громада в тім місті. Йому здавалось, що бачитиме довкола себе самих тільки протестантів і тому з прикрістю думав про своє, як він казав, вигнання. Він дуже лякався за свою віру й тому перед відіздом уклав собі певні засади, по яким хотів поступати. Вони є гарним зеркалом його святої душі й дають нам можність глибоко заглянути в його шляхотну душу.

Ферріні ставить собі насамперед запит: "Чого жде Церква від нас молодих?" За найкращу відповідь вважав слова св. Апостола Павла: "Все, що правдиве, що гідне, що справедливе, що чисте, що миле, що має добру славу, все, що чесне, що гідне похвали, про те все думайте!"З того становища оборони віри глядів Ферріні на свої студії вБерліні.Його погляд на працю є справді знеслий. Все, що земське й матеріяльне лиш настільки було йому цінним, наскільки служило до морального поліпшення чоловіка. Він ось-так гарно про те виражається: "Тож скажи мені, чому земля до останнього висилку оббігає довкола сонця й ясний місяць чудним світлом огортає синявий небозвід серед нічної тишини? Чому квітка після зимового сна знову одягається у свій чар? Чому верхи гір зсувають з себе сніжнобіле укриття, й чому горбки усміхаються зеленню? Чому виноград розпинає свої листки по своїх пнях, чому повіє тепленьким вітром й галуззя хилиться під тягарем пишних яблок? Чому могутні хвилі океану бють об скелисті береги? Все те тільки для поліпшення серця, для удосконалення людьскої душі, все те для Сотворителя. А може тобі здається, що те поліпшення добувається тільки дорогою ціною болю? О чудний даре сльоз, ти викуповуєш нас з мук і страждань духа!"

Молитва видавалась йому найбільш учинним засобом; в захваті кличе: "Молитва, це щось дорогоцінне! Це непонятні менти, коли Творець як найсердечніш розмовляє зо своїм сотворінням! Душа нагадує собі Божі добродійства й Бог за те приймає її радо й з любовю. Душа плаче, що вразила так велику доброту, а

Господь осушує сльози й перемінює їх в радісний усміх. Чиста душа плаче над гріхами людських дітей, а Бог, що не рахував сотворених світів, уважно рахує кожну сльозу."

З такими ідеалами покинув Ферріні свою дорогу й любу Італію. По дорозі задержався в Лайпцигу й шукав якоїсь церкви, де було б стало легше його пригнітеному серцю. Шукав даремне й щиро признається, що те вигадане й багате місто від тієї хвилі видалось йому непривітною пущею. До Берліна приїхав 11. грудня 1880 року. Ми радо віримо йому, коли він каже, що йому було смутно. Зайшов до одної католицької церкви й вклякнув в одній бічній каплиці. За кілька хвиль зайшов до тієї самої церкви молодий мужчина—по всім видно було, що то студент університету. Його щира набожність зробила на Феррінія велике враження. Коли вийшли з церкви, Ферріні пожалувався йому на своє пригнітення й просив о пораду. Незнайомий юнак зайнявся ним, знайшов йому помешкання й від того менту став йому вірним провідником. Запровадив його до католицьких товариств й намагався йому упріємнити побут на чужині. В душі Костарда знову ставало ясніш. В тиждень пізніш пише він до своїх приятелів в Італії: "Як би ви були бачили в неділю вранці величезне число університетських студентів в церкві, що через дві години побожно брали участь в Богослуженні, вам було б дивно стало й ви були б хвалили Бога так, як я, що справді в ніякому народі нема нічого подібного." Й тоді додає: "Ні, то неправда, що набожність ослабує душу й робить її нездатною до великих чинів. Це видумали ті, що в них нема відваги зовсім посвятити себе добру."

За те дуже болюче відчував, що неможливе було йому щодня приступати до святого Причастя. Хоч нехоч він мусів обмежитись тільки на неділі й свята. За те тим більш відвідував святі Тайни й тішився в товаристві свого Божественного Спасителя. Коли тільки можливо, брав участь у процесіях зо святими Тайнами й без ніякого людського згляду держав в процесії горіючу свічку.

На Великдень остався в Німеччині, хоча його серце кервавіло й батько бажав його мати на свята вдома коло себе. Виправдувався своїми обовязками: "В мене два головні обовязки: як найкраще приготовитись до завдань, що мені призначило Провидіння, й щоб задоволити власти, що дали мені запомогу." Замість свят вдома виїхав до Кодані в Данську й там приступив в стародавній церкві до святого Причастя.

Професори Феррінія дуже полюбили. Часто запрошували його на обід, або принаймні відвідати їх. Вчений Хведор Моомсен про нього казав: "Девятнадцятий вік щодо права належав до

Савінія. Двадцятий належатиме до Феррінія." Найбільш полюбив молодого правника професор римсько-византійського права Захарія з Лінгентгалу. Коли на старість осліп й не міг продовжувати своєї наукової праці, віддав всі свої рукописи Феррініму. Він тішився надією, що в його руках принесуть великі овочі. Й не завівся. Ферріні справді став найвищим авторитетом на полі римсько-византійського права.

Літом вернувся молодий вчений з багатим науковим досвідом додому. Одначе не довго остався вдома. Наступного року виїхав до Парижа, щоб там студіювати французькі методи навчання. Пізніш, через кілька місяців, працював в римських книгозбірнях. В тім часі дізнав щастя прийняти св. Причастя з рук самого Святішого Отця.

(Далі буде).

ЇМ НАВІТЬ НА ГАДКУ НЕ ПРИЙШЛО...

Літом 1907-го року князь Борґезе вибрався був автом у дорогу з китайської столиці, Пекіну, до Парижа. Серед усякого рода пригод та несподіванок проїхав він за два місяці величезний шмат дороги. Найтяжче було їхати сумними та безлюдними околицями пустині Ґобі.

І коли він так з великим трудом посувався вперед, завважив він одного дня здалека на овиді якусь загадкову точку, що з кожною хвилиною ставала більша, ясніша, а накінець показалася зовсім виразно, як невеличка, самітня хатина. То була телеґрафічна стація Панґ-Кіянґ. Звідти треба було зробити ще вісім день дороги, щоб дістатись до найближчої людської оселі.

Товариш князя рішився використати добру нагоду, й післати телеґраму до Лондону.

Одначе китайський урядник лиш очі широко витріщив, коли зрозумів, у чім річ. Так і видно було, що та телеґрама для нього неабиякий клопіт: то надумувався, то щось писав, то свої табелі переглядав; і знов міркував, і знов обчисляв, і знов чогось вагався, поки накінець на карточці паперу написав текст телеґрами, поставивши над ним угорі: ч. 1.

—Чи це сьогодні ваша перша телеґрама?—спитав анґліець.

—Ні, це перша від шістьох років, цебто відколи існує ця телеґрафічна стація.

—Якто? Від шістьох років ніхто телеґрами не надавав?

—Ні, ніхто...— відповів урядник.

Нераз, бувало, довгі каравани подорожніх, виснажені спекою сонця, прикурені порохом пустині, тягнулися з великим трудом попри ту стаційку, та нікому навіть на гадку не прийшло надати

телеґраму. та й увійти в контакт із цивілізованим світом.

І тепер несчисленні маси людей тягнуться по розпаленій та безрадісній пустині земного життя...

І тепер нераз ті людські істоти такі бідні, такі перетомлені та виснажені, й серце їх нераз даремно бодай краплі щастя домагається...

Кому ж одначе з них на думку йде нав'язати контакт із Господом Богом, з тим відвічним океаном життя, щастя та радости?

Смутно тягнуться нещасні Адамові діти дорогами життя, голову безнадійно повісивши вдолину; вони забувають, що рука всемогучого Бога так близько коло них: а та вселаскава рука Небесного Отця кожної хвилі готова їм помогти.

О, коли б ти, християнська душе, все була в злуці з Господом Богом! Коли б пам'ятала, що Він повсякчасно коло тебе!

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Йорктон. В неділю, 21. січня, в 26-ту річницю Злуки українських земель відбулася величава маніфестація в українськім католицькім народнім домі. Концерт отворив промовою п. А. Кіндракевич, місцевий адвокат і голова Брацтва Українців Католиків у Саскачевані. В часі торжества виступали: хор учениць Інституту Пресв. Серця Христового під проводом Сестри Тарцизії Сл. П.Н.Д.М, орхестра учнів Колеґії св. Йосифа та мішаний хор молоді міста Йорктону під проводом впр. о. Ст. Бахталовського ЧНІ. Головною точкою програми був реферат, що його виголосив о. Ст. Бахталовський, візитатор оо. Редемптористів. До збірки на поміч українському народові заохотив о. Гр. Шишкович, ЧНІ. Збірка принесла готівкою $147.35. Концерт оставив незатерте враження на всіх присутних.

Жидівський рабін навернувся. Рим, 15 лютня.—Ізраїл Золі, начальний рабін у Римі, уступивши зо свого уряду і відмовившись прийняти посаду президента Рабінської Колеґії, навернувся до Католицької Церкви й охрестився в середу, 14 лютня, разом зо своєю женою, в церкві св. Марії в Римі. При хрещенні прийняв імя Евґеній, Марія, в честь Папи Пія XII (Евґенія Пачеллі) з вдячності за поміч, що її Папа дав жидам у Римі в часі німецької окупації. Імя його подруги є Емма, Марія. Обидвоє навернені в кількох днях прийняли святу Тайну Миропомазання й приступили до святого Причастя, враз із своєю дочкою, що є заручена з католиком.

З ЛИСТІВ ЙОСИФА ПАСТЕРНАКА З ІТАЛІЇ

(Від Редакції: Від березня, 1943 р. Й. Пастернак перебуває за морем. Має 24 роки. Релігійно-народне виховання дістав в домі та в українських католицьких школах: Ювенаті оо. Редемптористів і Колеґії св. Йосифа в Йорктоні, Саск. Листи пише гарною українською мовою. Отсі виїмки подаємо з листів, що їх ласкаво переслав нам п. Д. Пастернак, батько Йосифа. За пересланння цих листів п. Д. Пастернакові на цім місці складаємо щиру подяку).

13. жовтня , 1944

Вчера вечором одержав Вашого листа, Тату. Дуже приемно було мені читати його. Так приємно було мені, що я Вашого листа перечитав три рази, заким зачав читати листи від Юлії, Катерини та Анни Пастернак. Приємно мені чути, що Ви, Тату й Мамо, здорові та все добре Вам іде. Мені тут добре. Чуюся здоровим. Відколи відїхав з Канади, ще не слабував. Богу дякувати! З листа довідуюся, що Ви мали добрий урожай, а Петро ґару купив. Хотів би я переїхатися нашою новою ґарою, а ще більше бути в дома. Коли вернуся до дому, то такий буду веселий, що не буду знати що робити. Вчера мав вільний день. Був у Неаполі та в Помпеях. Італійцям много ліпше тепер. Кажуть, що мають досить поживи та одежі. Тепер дуже рідко питають нас о запомогу, але більше питають за цигаретами, та шоколядою...

Йосиф Пастернак

1. грудня, 1944

Мені найприємніше писати листи до дому, та одержувати їх від Вас. Я за Ваше здоровля та за Вас кожного дня молюся. Мені тут в Італії добре й чуюся здоровим. Ви можете сподіватися, що я часто думаю про Вас і дім. Я ще при тій самій праці в офисі. Від часу до часу хотів би щось іншого робити. Мені тут добре й далеко від ворогів. Товаришую з італійськими приятелями. З ними бути, це неначе бути в дома! Вже мене запросили на Різдвяні Свята, щоби разом з ними святкувати. Незадовго прийде цей великий день! У цей день особливо буду думати й молитися за Вас. Ваш гарний пакунок дістав дві неділі тому.

Вам усім щиро дякую за нього. Також дістав пакунок від Ангели. Красно дякую їй. Чи дуже зимно в Саскачевані? Тут досить тепло. Дощі часто падають. Бажаю Вам усім найвеселіших свят Різдва Христового та щасливого Нового Року.

8. грудня, 1944

Вашого листа з 18. листопада одержав вчера. Дякую Вам щиро. Радію, що Ви, Тату й Мамо, здорові, та що Вам добре ведеться. Цеї неділі маю робити в офисі. Нема то, як бути в дома! Коли прийде неділя, то всі святкуємо! При службі того нема. Тут часто падають дощі. Навіть забагато падають. Мені це не сподобалося, бо не можна нігде вийти по цілоденній праці, щоби відсвіжити голову. У будинку так темно, що мусимо світити лямпи навіть у день. Дякую за українські ґазети. Пришліть їх більше. Щиро Вам дякую, що Ви дали на мое імя $50.00 на Інститут ім о. Маркіяна Шашкевича в Саскатуні. Дуже радію, що наші українці так пильно дбають, щоб збудувати нову й велику українську Бурсу. Нам її в Канаді треба-

15. січня, 1945

Нарешті дістав я нагоду відвідати Рим. Був у Римі від 5—8-го цего місяця. 6 і 7-го січня був з'їзд українських канадійських вояків в українськім папськім семинарі. На цім з'їзді було багато наших хлопців. На Свят-Вечір ми мали велику вечеру. Підчас неї подавали нам кутю, голубці, пироги та інші страви. В часі вечері Їх Ексцеленція Преосвященний Іван Бучко мали дуже ґарну промову. На Різдво Пресв. Епископ Бучко мали архиєрейську Службу Божу та виголосили прекрасну проповідь. На обід знова подавали нам кутю, голубці, пироги та много інших смачних страв. Всі отці з нами їли, колядували та по українськи говорили. Рим чудове місто, величезне й дуже гарне. Був я в церкві св. Петра та в Ватикані. Церква св. Петра така гарна, що мені було б трудно про неї росказати; така велика, що зо своїм товаришем я майже заблудив. Не мав іще нагоди бачити Папу. Мені казали італійці, що Папа кожного дня виходить до людей зараз по обіді. Ми тут були перед вечером. Я напевно буду знова в Римі за місяць і тоді буду старатися побачити Папу. Чи Ви чули українську програму з Ватикану, з папської радіостації? Я говорив з Отцем, що передав промову через радіо. Були також і коляди. Це було на 6-го січня! в цей час ми були при столі й їли пироги. Бажаю Вам, Тату й Мамо, найліпшого здоровля й много щастя.

Ваш вдячний син, Йосиф.

Вязень за тайну сповіди. Париж.—1941 р. Націсти увязнили отця Фушера, священика з Орлеанської дієцезії за те, що відмовився виявити тайну сповіди. Сім тижнів його держали в військовій вязниці. Уживали хитрощів, погроз, обіцянок, і моральних тортур, але священик не піддався, а зберіг тайну св. Сповіди. Вкінці його увільнили.— До такої жертви, а навіть більшої обовязаний кожний католицький священик, сповідник, щоб охоронити св. Тайну Покаяння, та самого каянника.

Дня 6. II. вийшов розпорядок, що коли хтось хоче робити збірки для чужих країв, що потерпіли в часі війни, має мати на це дозвіл. Тим способом заборонено робити збірки й для Росії.

Підчас недавного нападу сильно потерпіла катедра в Мінхені, як також катедра в Кольонії.

Ірляндія, хоч невтральна, тяжко терпить задля браку довозу ґазоліни, оливи, вугля й збіжжя. Ґаз є дозволений по домах 3 рази денно, щоби варити і пекти.

До дня 31. грудня 1944 Канада стратила на війні 84,808 вояків.

Подають, що доЛьвова приїхав православний київський і львівський митрополит Ніколай і при помочі большевиків перетягає українців греко-католиків на православія в Галичині.

В Монтреалі згорів монастир і школа Сивих Сестер. В огні пропала одна 80 літня Сестра, якої тіло знайшли по довших пошукуваннях.

Всі німецькі школи й колегії є тепер в руках націстів, сказав німецький епископ з Ахен.

Німецький уряд замкнув всі доми Чина оо. Ісусовців у Німеччині, а члени того Чина мають бути капелянами в армії, або санітетами.

Чеський уряд на вигнанню зрікся Карпатської України, віддаючи її Росії.

Америка втратила дотепер у війні 737,342 людей.

В Квебеку розпочали збірку $800,000-у на будову нового великого семинаря. В тій ціли кардинал Вільнев виголосив велику промову 4. лютого.

Що Росія неприхильно ставиться до Аліянтів, о. Волш, віце ректор одного американського університету подає ось такі факти: Росія сама установила польський комуністичний уряд і його визнає; не брала участи в міжнародній конференції в Шикаго; не позволила, щоби УНРА працювало на території занятій Росією; вигнала з Болгарії американських військових знатоків; забрала машинерію з Румунських нафтових піль, хоч вона належала до американських і англійських компаній; ніколи не позволила вживати своїх баз аліянтським летунам. Росія працює одиноко для себе.

Собор російської православної Церкви вибрав дня 2. лютого Алексія, митрополита петербургського й новгородського патріярхом цілої Росії. Його коронація відбулася 4. лютого. На тім соборі було 160 представників. Між ними були представники всіх східних патріярхів. Собор мав установити Раду всіх православних церков на світі. Така "Рада" малаби протиставитися Ватиканові.

Около 40 дипльоматичних представників ріжних країв зложили Папі новорічні желання.

Перший раз, від часу свойого вибору, Папа Пій XII. відправив на Різдво Сл. Божу в церкві св. Петра в Римі. Того самого дня Папа роздав дарунки 2,500 дітям.

— ВЕСЕЛИЙ КУТИК —

Розмова в ресторані: Гість:—Але ж ті яйця, що ви мені подали,—зіпсуті.

Слуга: Нічого дивного, пане. Тепер такий зіпсутий світ настав, що навіть кури несуть зіпсуті яйця.

Як найкраще назвати дитину. Священик: Звідки вам прийшло до голови називати хлопця Кирияком? Це ж таке рідке ім'я.

Батько дитини: Власне тому, що воно таке рідке, я вибрав його. Бо, гадаю собі, що святий Кирияк, маючи досить мало кого під своєю опікою, зможе хлопця краще допильнувати.

На торговиці в Старім Краю:— Ця курка мусить бути хора, бо виглядає якась смутна.

—О, ні! Вона здорова, як горіх, тільки смутно їй стало, що так мало за неї даєте.

Коли ще вуси були в моді: —Не знаю, чому мої вуси так поволі ростуть?

—Тому що маєш завеликий ніс. Від носа падає тінь, ну, а в тіні, як сам здоров знаєш, ніщо скоро не виросте.

Тримався ріпи. Іде господар полем, і бачить, що якийсь злодюга рве ріпу на його полі. А тут, як на те, зірвався вітер такий, що аж гей!

—Щож ти тут робиш?—грізним тоном питає господар злодія. Крадеш мою ріпу?!...

—О, ні,— каже злодій,— я лиш тримаюся ріпи, щоб мене вітер із ніг не звалив.

АНУ, —— ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці 3-ій обгортки)

1. На ту посудину святу ми кажемо з-латинська: **Монстранція.**

2. Раз у місті Капернаумі розійшлася чутка, що Ісус прибув туди й замешкав ув одній хаті. Не диво, що з усіх усюдів нарід став пильно сходитися, й небавом не лиш хата вся була повна, але ще й кругом хати стояли люди, збиті в одну суцільну масу. Аж тут приходять якісь чоловіки, несучи ліжко, на якому лежав немічний, дуже немічний чоловік, що рушитися, бідачисько, не міг, бо був цілковито спараліжований. Мужчини ті бажали дістатися зо своїм недужим до Ісуса, й просити в Нього ласки-оздоровлення. Побачивши, що крізь густу товпу людей їм неможливо буде пропхатися до середини, вони пустились на ось які хитрощі: вилізли знадвору на хату, потім зробили в стелі велику діру, й шнурами спустили ліжко враз із хорим до хати. Подобалась Ісусові та їхня сильна віра, й поглянувши ласкаво на хорого, Він промовив: **"Сину, відпускаються тобі твої гріхи."** А щоб усім ясно було, що Ісус дійсно має право відпускати гріхи, то Він перед ними всіма велике чудо вчинив, і хорого своїм Божим словом оздоровив, кажучи: "Вставай, бери ліжко своє на плечі, та йди додому!"

3. Слово **Апостол** узяте з мови **грецької;** замість нього, по-українському можна б сказати **Післанець.** Так, **Апостоли,**—то Христові **Післанці.**

4. **Ключі означають найвищу Петрову владу** в Царстві Христовім на землі, тобто в Святій Католицькій Церкві Сам Ісус Христос на цім світі своє Боже Царство оснував, свою Церкву збудував, а **ключі,** цебто **найвищу владу в тому Царстві та Церкві передав Петрові,** згідно з урочистою обітницею: "І дам тобі ключі Царства Небесного, і що зв'яжеш на землі, буде зв'язане й на небі, а що розв'яжеш на землі, й на небі буде розв'язане."

5. **Святий Йосип.**

6. Танцюристка та звалася **Соломія.**

7. Господь Бог є абсолютно всюди, **отже напевно є також і в пеклі.** Розуміється, ані дияволи, ані душі проклятих Його там бачити не можуть, і Він для них навіки останеться невидимий. Одначе Він постійно коло них перебуває: не як їхній ласкавий Отець або сердечний Приятель, а як ображений Цар і Сотворитель, що своїх запеклих та нерозкаяних ворогів по справедливості вічно карає.

8. Великий Піст повинен нам усім пригадати, як то Господь Наш Ісус Христос, охристившись у Йордані, пішов у дикі пущі, та перебув там **у пості й молитві сорок день і сорок ночей.**

9. **Село те звалося Витсаїда.**

10. **Гошів і Зарваниця.** З усіх околиць Західної України побожний нарід уладжував паломництва, і нераз десятками миль пішки йшов, щоб перед чудотворним Образом Божої Матері **Гошівської або Зарваницької** сердечно молитися, а в потребі навіть виразного чуда від Неї домагатися.

11. В світовій римській імперії **рахували тоді роки від основання міста Риму.** І тоді, як Ісус у Вифлеємі в яслах убогих лежав, у культурному світі був рік **сімсот п'ятдесят і третій.**

12. Чоловік, що охристив святого Павла, називався **Ананій.** Так виразно кажуть Дії Апостольські в дев'ятому розділі.

ВШАНУВАЛИ ПР. о. ГР. ШИШКОВИЧА, ЧНІ.

4.-го лютого був гарний, погідний, зимовий день. До церкви Преображення Господнього в Дніпро, Саск., зіхалися всі парохіяни, щоби вислухати Богослуження, що відправляв знаний місіонар о. Гр. Шишкович, ЧНІ., взяти участь у річнім парохіяльнім мітінгу, а також бути на несподіванці, що її задумали парохіяне зробити для о. Гр. Шишковича, з нагоди річниці дня їх уродин. По Богослуженню всі вдались до парохіяльного дому, де вже був прилагоджений смачний обід, жіноцтвом нашої парохії. Коли о. Шишкович увійшли до галі, присутні привитали їх гучними оплесками й попросили до стола. По молитві, Ф. Віхнич привитав о. місіонаря, зложив желання від парохії та вручив гарний дарунок, защо о. Шишкович подякував гарною промовою. По обіді відбулися парохіяльні річні збори. Заряд здав звіт зо своєї річної праці, котрий одобрено та вибрано наново той самий заряд. По зборах Отець запросили присутних на 5. лютого до церкви на Богослуження й на річні збори жіноцтва. Хотяй у понеділок падав сніг, і вітер позавівав дороги так, що здавалось, що ніхто не приїде, то на Богослуження зіхалось поважне число парохіян. По відправі зійшлися присутні до парохіяльної галі на перекуску, а після неї відбулися збори жіноцтва. По зборах Отець дали коротку конференцію, в котрій пояснили ціль і обовязки Апостольства Молитви й тим чином основано в нас товариство Апостольства Молитви, до котрого вписалось 35 членів. Усім парохіянам, що взяли участь у приняттю о. Місіонаря, щира подяка, а о. Гр. Шишковичеві дай Боже много літ прожити й кріпкого здороля для успішної праці на славу Божу та добра українського народу.

А. КИБА.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Слава Ісусу Христу! Всечесні Отці: Посилаю $1.00 на віднову передплати Голосу Спасителя. Дякую Отцям за цей місячник, дуже люблю його читати.

В. Кучерепа.

Слава Ісусу Христу! Преподобні Отці: Висилаю Вам $1.00 на Г. Спасителя для нового передплатника П. Скочиляса. Сама дуже люблю читати Голос Спасителя й пожичаю його тим, що його не мають, а навіть відсилаю Голос Спасителя за море синові—жовніреві. Дуже ним тішиться. Він іще вдома любив читати Голос Спасителя й просить постійно йому висилати цей гарний місячник.

Є. Вовк.

Слава Ісусу Христу! Високопреподобні Отці: Висилаю Вам $1.00 на передплату Голосу Спасителя. Дякую за Вашу услугу. Люблю читати цей гарний і дорогий місіонар.

М. Швець.

Слава Ісусу Христу! Дорогі Отці: Сердечно дякую Вам за Голос Спасителя. Він стає мені розрадою в теперішнім часі мого смутку. Посилаю $1.00 на передплату.

О. Процьків.

Слава Ісусу Христу! Високопреподні Отці: Сердечно дякую Отцям за так гарний релігійний місіонар Голос Спасителя. З усею родиною дуже любимо його читати. Посилаю $1.00 на передплату.

В. С. Приступа.

Слава Ісусу Христу! Дорогі Отці: Залучаю $1.00 на передплату, бо вже виходить час. Хочу й далі мати Голос Спасителя й читати його, бо дуже мені сподобався. Коли його одержу, то сейчас його читаю, хочби й в ночі мав його читати.

Гр. Рурка.

Слава Ісусу Христу! Високопреподобні Отці Редемптористи: Посилаю $1.00 на передплату Голосу Спасителя й $1.00 на друкарську машину. Сердечно дякую за так гарний релігійний часопис. Дуже люблю його читати й багато вже з нього скористав. Знаходжу в нім багато цікавих статей. Дай Боже, щоб Голос Спасителя був у кожній хаті, та щоб кожна українська родина його читала.

В. Гордійчук.

Слава Ісусу Христу! Всечесні Отці: Пересилаю Вам $1.00 на передплату Голосу Спасителя. Дав би Бог, щоб більше наших залізнодорожників пішло за моїм прикладом.

Т. П. Бздель.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА БЕРЕЗЕНЬ, 1945 ДО СЛУЖБИ БОЖОЇ

Старий Стиль:

4. Неділя Блудного Сина: Глас 6. Апост. з. 135, Єванг. Лу. з. 79.
11. Неділя Мясопустна: Глас 7. Апост. з. 140, Єванг. Матея з. 106.
18. Неділя Сиропустна: Гл. 8. Апост. з. 112, Єванг. Матея з. 17.
19. Понеділок.— Починається Великий Піст.
25. Неділя Перша Посту: Глас 1. Апост. з. 329, Єванг. Івана з. 5.

Новий Стиль:

4. Неділя Хрестопоклінна: Глас 7, Апост. з. 311, Єв. Марка з. 37.
11. Неділя 4-а Посту: Глас 8. Апост. з. 314, Єванг. Марка з. 40.
14. Середа—Поклони.
18. Неділя 5-а Посту: Глас 1. Апост. з. 321, Євангеліе Марка з. 47.
25. Нед. Квітна і Благовіщ.: Гл. 2, Ап. 246 і 305, Єв. Ів. 41 і Лу. 3.
30. Велика Пятниця.

КАРТКИ ДО ВЕЛИКОДНОЇ СПОВІДИ—100 карток ..... 25ц.
Замовляйте: The Redeemer's Voice, Yorkton, Sask., Canada.

Адміністрація Голосу Спасителя просить всіх, що присилають передплату, подавати імена свої чи других виразно написані, або як можливо видруковані пером і все однаково. Буває, що хтось змінить одну, дві букви й тоді прізвіще виглядає інакше. Таким чином вкрадаються непорозуміння.

ПОМЯНИК ЗА УСОПШИХ РОДИНИ, з пересилкою ..... 15ц.
Замовляйте: The Redeemer's Voice, Yorkton, Sask.

Вже появився УСТАВ БОГОСЛУЖЕНЬ НА 1945 Р. Містить: Церковний Календар, Календаріюм старого й нового стилю, Загальний і подрібний Устав. Ціна 25ц. Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

МАЛЮЮ образи, олійні на полотні,—оригінальні з ідеї в українському дусі. Хто бажав би мати образ релігійний або патріотичний, нехай розпишесь зо мною, а я подам блищі інформації і ціну.— D. Zaharchuk, P.O. Box 67, Northampton, Pa. USA.

ЧИ ВИ ВЖЕ
ВІДНОВИЛИ ПЕРЕДПЛАТУ ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ?

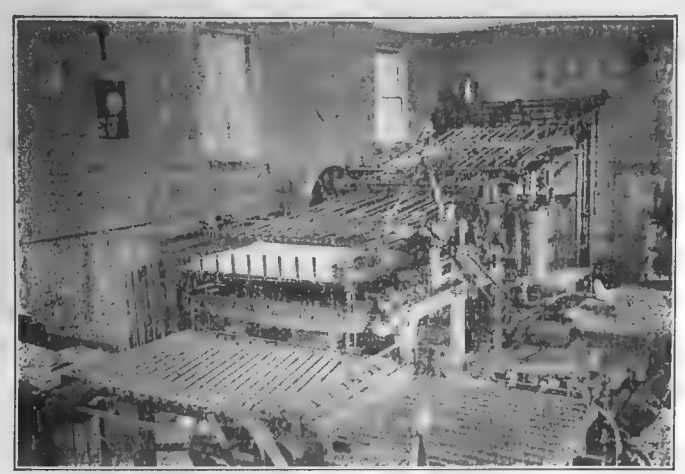

Наша нова автоматична преса. На сплачення цеї коштовної машини деякі читачі нашого місячника були ласкаві прислати нам свої щедрі жертви. З великою вдячністю приймаємо всякі датки, що їх хтонебудь буде такий добрий тій цілі присвятити.

ГУРТОВИЙ СКЛАД

ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 Main Street,
Winnipeg, Man.

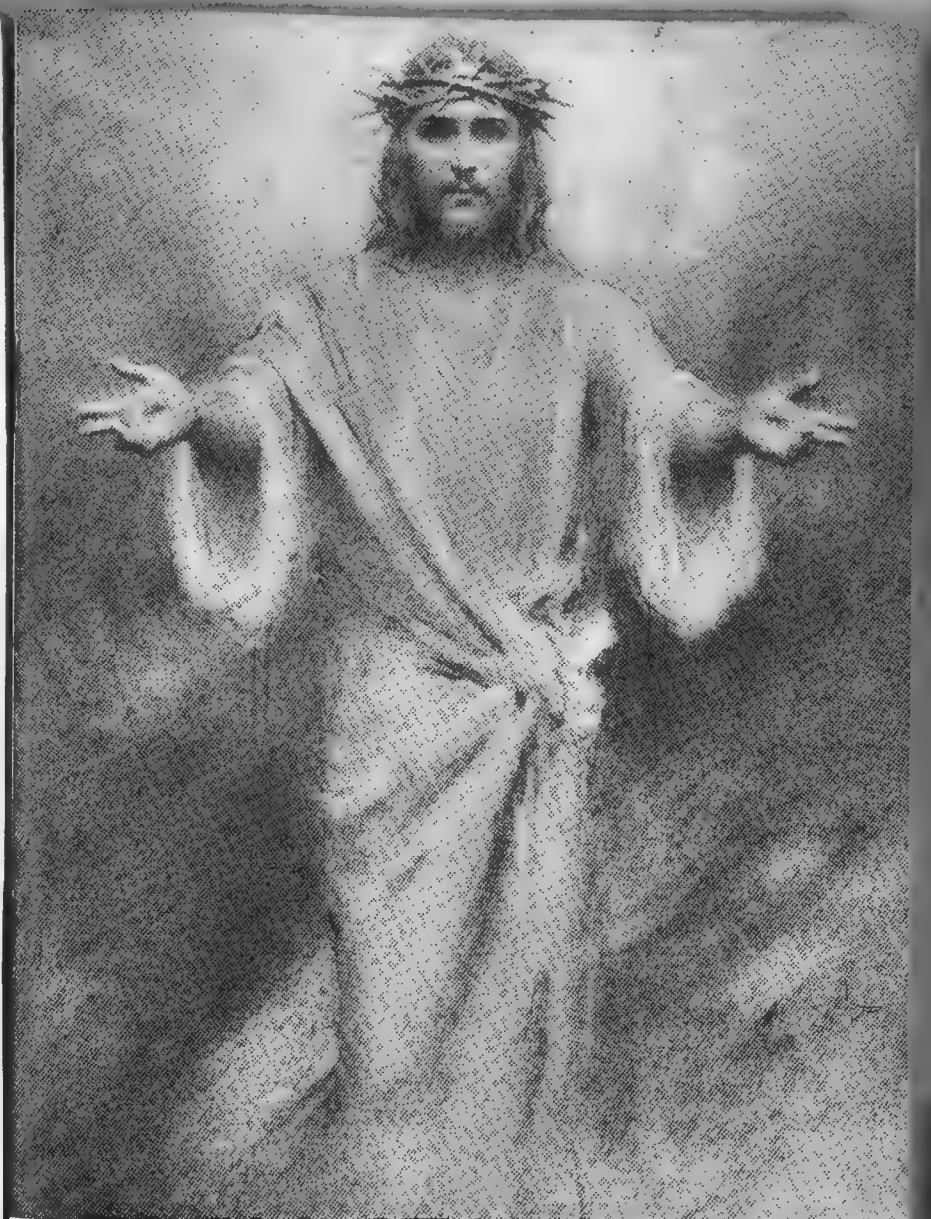

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

VOL. 17, No. 4. THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK. APRIL, 1945

- НАША ПЕРЕПИСКА -

Адміністрація Голосу Спасителя не подає цим разом імен наших нових передплатників, бо бажає в особливішій спосіб подякувати тим нашим дорогим читачам, котрі відізвалися скоро на наш заклик і прислали одного або більше нових передплатників. Це знак, що віра зростає серед нашого народу і заінтересування справами так релігійними як національними, зростає в серцях людей і вони не жалують ні труду, ні грошей, щоб ширити Царство Христове серед своїх ближніх. Імена їх ось подаємо:— П-і М. Гошовська з Віннінегу прислала передплату для трох осіб, в Віннінегу: А. Польового, К. Войко, П. Гавриляк. — Софія Рачкун з Белфіда, Н.Д., Зл. Держави, для трох осіб: Іван і Никола Андріяш з Белфіда, і для Николи Масловського з Горгам, Н.Д. — Демко Пастернак з Ельфрос, Саск. для п-і Марії Войчишин з Гай Гіл, Саск. — Ф. Перейма з Сифтон для А. Качковського зі Сифтону і Івана Леськіва з Фирлайт. — М. Лехман з Віннінегу для Василя Скалія і Олекси Головича з Кірклянд Лейк, Онт. — Всеч. о. Й. Кормило для Йосифа Лесюка з Гадашвіля. — Г. Кузьмар з Бюкенен для Дмитра Секундяка з того самого міста. — Николай Руднік для свойого сусіда Николая Пінюту, так само з того самого міста. — С. Рись для свого сусіда Теодозія Сенюка зі Саскатуну. Тедор Петришин для пані учительки Софії Федірко, Голос Спасителя і Будучність Нації. Петро Шевчук для свойого сусіда Івана Вінтінка в того самого міста. — Павлина Гордій для двох осіб: Івана Дмитрука з її міста і Г. Шевця з Етеджберт, Ман. — Михайло Шпіц для своєї донечки Кароліни в Торонті і сусіда П. Ермолюка. — Геня Гамерник з Едмонтону для Мих. Хізена з Еґремонт, Алта. — Никола Дудар з Фінінг Ривер, для Василя Орищука з Вейбурн, Саск. — Катерина Пантелюк з Едмонтону для Ольги Пантелюк з того самого міста. — Дм. Захарчук, Нортгемптон, Н.Й., Зл. Держави, для Василя Нагая. — Пані К. Комаранська з Шортдейл, Ман. для Дмитра Лукія з Грендію, Ман.— Филип Гулька з Пассаїк, Н.Й., Зл. Держави для Анни Молодович з Кліфтон. — Іван Швалюк з Овкбури для М. І. Швалюка в Мензі. — Іван Баранецький з Кадворт, Саск. для Лукії Баранецької з Овквил. — Стефан Пасічник, Троян, Саск. для свого сина Томи в Мічам, Саск. — Олена Яник з Овкбури, Ман. для своєї сусідки п-і Бачевич з тогож міста. — Юлія Ганяк з Рочестер для своєї сусідки Катерини Салтер з того самого міста. —Пр. Сестри П.Н.Д.М. з Давфін, Ман. для Н. Г. Дроник з тогож міста. — І. Золковський з Віннінегу для Якова Майданика з тогож міста. — Василь Тихолаз з Дак Ривер, для свого сусіда Мих. Лилика і Івана Кінащука з Беніто, Ман. — Анна Семенчук з Кридор, Саск. для Анни Воробій з тогож міста. — О. Бучинський з Гамільтону для Анни Качур з тогож самого міста. — Василь Ханас з Ледук, Алта. для Мих. Тиркало зі Стар. Алта. — Юлія Когут з Юнґстави, Огайо, Зл. Держави, для свойого сина Михайла в Сан Франціско, Каліф. — І. Купчик з Калґарі, Алта. — для Стефана Короля з тогож міста.— Николай Басараба з Фоксфорд для Й. Рудницького зі Сметон, Саск. — Василь Романюк з Дервент, Алта. пять нових передплат, з околиці своєї. (Далі буде).

Крім того не можемо забути імен богатьох наших передплатників, які збирають передплати і вже не раз присилали по кільканайцять передплат. Їх імена стоять на почесній листі Голосу Спасителя і опісля появляться друком. Ось гарний приклад до наслідування і Адміністрація просить, щоб в цей останний місяць перед Великоднем кожний наш читач, що ще не приєднав одного або більше нових передплатників, нехай буде ласкавий прислати ще перед святами, щоб сотки нових родин могли тішитись разом з ними на свята тим самим щастям.

Ельфрос, Саск.— Дня 3-го марта зібралися численні гості і всі діти, щоб в день 60-літніх іменин пана Николая Сироти, пожелати всего найкращого. Велика це була несподіванка для них, коли вечером показалися в хаті такі численні зібрані. Зібрано на Голос Спасителя $4.00. Жертвували пан Николай Сирота $2.00. По 1.00 жертвували: М. Підперигора, Т. Петришин, І. Панчук, П. Костюк, В. Сирота, Нестор Сирота. 70ц.: Й. Сирота. По 50ц: п-а С. Федірко, С. Сирота, В. Підперигора, Г. Федоришин, М. Качур, Н. Підперигора 30ц. По 25ц.: Н. Качур, М. Качур. — Всім жертводавцям щира подяка а Ювелятові многая літа.

Норквей, Саск.:— З нагоди поминального обіду по блаженній памяти Марії Друшка, яка померла в 89 році життя полишивши в смутку три сини, одну допьку, 25 внуків і 10 правнуків, на заклик Всеч. о. Н. Сірого зібрано на Голос Спасителя $4.00. По 1.00 жертвували: П. Друшка; Г. Друшка; Р. Гуска.. По 50ц: Р. Друшка, С. Грабчак, п-ні С. Грабчак, Г. Коваль, А. Грабчак, М. Друшка, І. Маркевич, О. Черевик, пані: Н. Друшка; Г. Грабчак; К. Грабчак; Г. Друшка. По 25ц.: пані: Г. Коваль; І. Маркевич; О. Черевик; Ник. Черевик; О. Черевик; Вік. Кравчинський, Ів. Мушій 20ц., С. Яцишин 10ц. Всім жертводавцям щира подяка.

АНУ, — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці 5-ій обгортки)

1. **Як називається** той великий **покровець,** що його, на Службі Божій, священик **здіймає** з Чаші, й **держить** собі перед очима, **коли хор співає Вірую?**

2. **На яку то пам'ятку** роздають у церкві "шутки," чи "базьки" в Квітну Неділю?

3. Якщо хочемо, щоб Господь Бог на молитву нашу зглянувся, й ласкаво її вислухав, то мусимо пильнувати, щоб та молитва наша була... **ну, ну,—яка? Які є прикмети доброї молитви?**

4. **Нащо Господь Бог сотворив** Ангелів, Архангелів, Херувимів, Серафимів, і взагалі всю велетенську армію невидимих духів?

5. **При якій то нагоді, та й до кого сказав Ісус:** "Жінко, велика віра твоя! Хай отже буде тобі так, як хочеш."?

6. Давно колись, поки їх Святий Князь, Володимир Великий охристив, наші предки жили в поганстві, й поклонялись фальшивим богам. Про це напевно чули ви вже нераз. А тепер скажіть, **як називалися ті їхні видумані, поганські боги?**

7. Чи можете сказати, **звідки взялося слово Єретик, і яке є властиве значення того слова?**

8. Ясна річ, що наші давні предки, охристившися в Дніпрі, Року Божого 988-го, не могли відразу мати своїх власних священиків та єпископів. Спочатку між народом нашим працювали отже священики та єпископи чужосторонні. Але згодом повстали школи, українські юнаки мали нагоду вчитися й виховуватись на священиків. Аж накінець діждався нарід тієї великої хвилі, коли на митрополичому престолі в Киеві засів уже не якийсь грек, чи болгарин, а свій рідний Владика, українець, чистої крови. **Чи знаєте, хто був той перший?**

9. **Як називаємо** таку євангельську історійку, що нам оповідає про Блудного Сина, про Сівача, про Доброго Пастиря, про Милосердного Самарянина, й багато інших. Якось не випадає казати це **історійка.** Треба вжити якогось поважнішого слова. **Якого отже?**

10. **Між тими, що причинилися до нещасної східньої схизми,** і відірвали Константинопіль від Апостольської Столиці Риму, найважніші були **два царгородські патріярхи. Чи знаєте—котрі?**

11. Був собі раз великий, дуже великий грішник. Але ласка Бога таки накінець його перемогла, і він покаявся. Так, зовсім щиро покаявся, й пішов до Великодньої Сповіди. Але якось так сталося, що по дорозі десь він усі ті свої великі гріхи погубив, і коли до сповідальниці наблизився, то в душі у нього вже ласка Божа, мов сонечко святе, блистіла, а з гріхів ні одного вже не було. **Як це пояснити? Та й чи взагалі це можливе?**

12. Скажіть, **яка була ріжниця між тими жидівськими фарисеями та садукеями,** що так завзято воювали проти Ісуса Христа? А може між ними ніякої ріжниці не було?...

ФАЛЬШИВІ КЛЮЧІ

Радилися перевертні разу там однідго
Якби то перехитрити їм Петра Святого.

Врешті-решт один з них каже: "Браття, я вже знаю, —
Украдем ключі у нього від Божого Раю!

Самі будем відмикати, самі й замикати,
А він собі може вволю під дверми стояти.

Ключі ті він все лишає на онім, столі,
Тільки руку простягнути б, і—вони мої."

Та, Святий Петро, Апостол, про їх зраду знав,
Положив ключі фальшиві,—добрі ж ісховав.

Увечері, помолившись, він поклався спати,
А той—хап ключі! й пішов церкву відмикати.

Пробує один і другий, скільки їх там є,
Та, ні один ключ до замку ся не придає.

"Спробуйте ви, Отче Фотій, я вже більш не буду;
Якщо й вам оце не вдасться, шкода всього труду."

Попробував Отець Фотій: "Ніяк не бере!
Хіба—каже—Керулярій церкву відомкне."

Попробував Керулярій: "Нема що й казати,—
Мусим, браття, собі другу церкву збудувати;

Бо ключі не придаються; я про те не стою:
В новій церкві я сам собі буду головою."

(Уложив М. Ватович, Торонто, Онт.)

НА СПЛАЧЕННЯ ДРУКАРСЬКОЇ МАШИНИ ЗЛОЖИЛИ СЛІДУЮЧІ СВОЇ ЩЕДРІ ЖЕРТВИ: По 5.00: Яків Струтинський, Николай Страп. По 4.00: Анна Василишин. По 3.00: Василь Шанайда. По 2.00: пані Хавар, Петро Якубчак, Гелена Лапчак, Юрій Івасюк, Іван Статкевич. Н.Н. з Рочестер 1.75. А. С. Фічич 1.25. По 1.00: Василь Кінащук, Андрій Пазюк, Марта Кузик, Т. Гуска, Марія Піх, Н. І. Яворська, Софія Дідик, Марія Яцула, Василь Ханас, Іван Покойовий, В. І. Пристай, Семен Кондра, Михайло Чубак, Михайло Ткачук Андрій Гриняків, Текля Розмаринович; Николай Сирата; Марія Стельмащук: Іван Бартош, Іван Чорноковський, Михайло Николів, Василь Крочак, Гарасим Прозоровський, Олекса Береза, Василь Ісарик; панна М. Баранецька, Николай Білінський; **Анна Олексюк, Катерина Лучка 75ц. Іван Горбач 25ц. М. Яремкович 25ц.**

ОГОЛОШЕННЯ: Один наш дорогий читач, через нещастя, стратив свою ногу. Відний богато натерпівся заки утята нога загоїлася. Тепер не годен навіть до Церкви піти. Просить о поміч для закупна штучної ноги. Жертви посилайте на адресу:
Steve Pasichnyk, Trojan, Sask.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Загранicею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 17, Число 4. **Квітень** **1945**

о. Н. Коляжівський, ЧНІ.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА МІСЯЦЬ КВІТЕНЬ

Щоб теперішне горе світу не було перешкодою для священицьких покликань

Теперішні часи, то часи тривоги, нещастя, плачу й сліз. Над всіми народами, над всім людством, над цілим світом висить непевність страшна, що принесуть дальші дні... З тривогою слухаємо сумні вісті передавані радійом, або читаємо їх в часописах, вісті, що доходять до нас з Европи та з бойових фронтів. І виглядає, що не лиш воюють з собою військові сили-армії, але неначе нарочно виконувані бувають пляни, щоб нищити людське життя ,нищити невинних, беззбройних людей: дітей, молодь, жінок і стариків... Всіх, що не можуть перед небезпекою схоронитись та не можуть боронитись... Горять села, бувають бомбардовані міста, а народ загибає...

Війна—це річ страшна! Тому то ми часто молимося: "От повітря, глада, огня і войни сохрани нас, Господи!" Тому то всі люди на світі так дуже бажають, щоб та війна скінчилась та щоб настав справедливий і тривалий мир, такий мир, щоб всі народи були задоволені, та щоб не повторилася знову така світова воєнна заверуха як теперішня.

Правда, ми тут в Новім Світі, далеко від воєнних операцій, не чуємо тарахкотіння скорострілів, реву гармат, ошоломлюючого гуку розривних бомб, не бачимо пожарів, не бачимо боязьких, перестрашених людей, не чуємо крику, зойків і голосного плачу... Але ми всі відчуваємо теперішне воєнне світове нещастя...

Цілий світ горем прибитий!

Серед того воєнного лихоліття покликання на священиків маліють.

Ми, віруючі християни, знаємо, що священиків нам треба, — треба нам добрих і ревних священиків.

Війна продідила число священиків, а нових покликань менше.

Бо коли й бувають покликання, то як молоді юнаки, є покликані до воєнної служби.

От пару прикладів:

В Німеччині: Від коли почалась світова війна, були покликані до військової служби 17,000 священиків, студентів богословів й монахів. До травня 1943 року понад 1,000 священиків і семінаристів були вбиті, пропали або стали цілком нездатні до праці. А тепер близько по двох роках зовсім можливе, що те число подвоїлося. До року 1933, коли то націсти захопили владу, число молодих священиків, що відправляли першу Службу Божу, було в архідієцезії Мюніх і Фрайзінг пересічно 150 кождого року, —а в році 1943 було лиш пять, а в 1944 році лиш три перші Служби Божі. Можнаби сказати, що націстична влада мобілізувала до воєнної служби принаймні 97 процент німецьких семінаристів (богословів):

В Польщі: До 1943 року умерли 3,100 священиків, а 5,000 перебували в концентраційних таборах.

У Франції: До військової служби були покликані 17,500 священиків. Лишилися без пастирів 2,000 парохій.— А вбитих і ранених було не менше як у Німеччині.

В Італії: Після минулорічного звідомлення підчас бомбардування були вбиті 1,367 священиків.

В Еспанії: Підчас теперішньої війни Еспанія є невтральна, але підчас недавньої Горожанської Війни згинули 5,500 священиків. Рахують, що там ще тепер половина парохій не має священиків.

А як серед українців у Західній Україні? Від повалення Польщі пересувалися через ті землі бойові лінії-фронти, панує воєнний стан... Наука правильна неможлива, та й покликання затрачуються...

Для нас тут у Новім Світі нема воєнних небезпек ані перешкод, можна б плекати священицькі покликання, а одначе дуже мало є покликань на священиків.

Взагалі серед теперішнього загального нещастя священицьких покликань менше, але й у нас українців є їх таки дуже а дуже мало.

Правда, воно буває трудно мати багато покликань, бо обовязок священика є дуже трудний і відповідальний. Хто його розуміє, не дуже то бажає бути священиком. Бо воно правда, що ліпше є не бути священиком, як бути священиком злим, без покликання. Але хто має покликання на священика, повинен йти за тим голосом. То голос Бога, що кличе його. І коли хто має покликання на священика, він не побоїться, що то обовязок трудний і відповідальний. Він не побоїться трудів і навіть переслідувань, бо знає слова Христа, що їх сказав Він до апостолів Своїх:

"Як Мене переслідували, так і вас будуть переслідувати"... Не побоїться трудноіщів і терпінь, бо знає, що Христос йому поможе, бо Йому він служити хоче.

Читайте прегарний приклад, що його подав угорський священик Тот (тепер уже помер). В кривавих днях комуни в Угорщині (1918-1919), коли втрата життя або голодова смерть грозила кожному священикові, стрінув він хлопчину, якого очі світили огнистим блиском, що признався перед ним, що він хотів би бути священиком. Дуже здивувався о. Тот тими словами молоденького юнака і спитав: "Тепер, сину, священиком? Чи знаєш, що тебе чекає?"... "Так, знаю, Отче,— відповів юнак молоденький,— але я вже від дитячих літ мрію, щоб стати священиком"... І дальше відізвався о. Тот: "Чи знаєш, молодий юначе, що як підеш на священика, то можеш вмерти з голоду?" ...Юнак поглянув ясними, погідними очима на священика і сказав: 'Не шкодить. Ісус і тоді буде зо мною!"

Гарний приклад! Юнак ішов за голосом покликання й не боявся, що як священикові, нераз треба буде йому багато витерпіти задля Христа.

Нам треба священиків! І треба багато священиків!

Вони є й мають бути провідниками, передусім провідниками безсмертних людських душ. Обовязок дуже відповідальний. Як його сповнили, колись здадуть рахунок докладний на Божім суді.

Коли теперішні світові обставини параліжують покликання, належить дбати про сильні покликання. Той обовязок спочиває передусім на християнських родичах. В християнських родинах мусить бути засіяне зерно священицьких покликань у діточих серцях. Те зерно має розвиватись, видати належний овоч. А те можливе, коли християнські родичі дають дітям своїм гарний приклад живої віри, заховують заповіди Божі й церковні, коли ніколи не говорять проти віри й проти Церкви, а про священиків завсіди добре говорять та їх шанують. А передусім коли уважають за найбільшу ласку для себе, коли мали б священика з своєї родини. В такій побожній і чесній родині може бути дитина—син, що буде мати правдиве покликання, як той молоденький юнак в наведенім прикладі, що зрозуміє свій тяжкий обовязок і відповідальний, та з любови до Христа піде за голосом, що його кличе вступити на тернисту дорогу і стати священиком Христовим.

Ми, українці в Канаді й Злучених Державах, маємо замало священиків. Нам треба мати багато священицьких покликань.

"Жниво велике, а робітників мало; просіть проте Господа жнива, щоб вислав робітників на жниво Своє!"

На цей місяць квітень назначене наміреннє Апостольства Молитви, щоб молитися о священицькі покликання та щоб такі покликання не пропали марно серед теперішнього світового лихоліття.

* * *

Християнські батьки й матері! Плекайте покликання до священичого стану в серцях ваших дітей, не збороняйте своїм синам, щоб йшли за голосом Христа, що кличе їх, щоб вони стали Його священиками, Його місіонарями. А радше їх ще заохотіть та поблагословіть!

Молодий юначе! Коли маєш охоту стати священиком, коли хотів би ти працювати й трудитися для справи Божої, для Христа, молися, щоб Христос скріпив твоє покликання та щоб твоя охота не захиталася. Молися щиро й ревно: "Дорогий Ісусе! Поможи мені стати священиком, коли це Твоя свята Воля." —Тепер добре вважай: Коли ти в 11-ій або 12-ій клясі (ґрейді) та у своїм серцю чуеш Божий голос, що кличе тебе до Своєї служби, скажи це своїм родичам, представ свою справу отцю парохові і свому сповідникові, та напиши відтак до єпископа, та проси, щоб тепер приняли до семінара. Коли ж ти маєш охоту бути священиком-місіонарем-монахом, то напиши до Отців Місіонарів на адресу: Ukrainian Catholic Mission Noviciate, Yorkton, Sask., Canada.

А ти, дорогенький молодий юначе, що тепер кінчиш 7-у чи 8-у клясу (ґрейд) та маєш охоту бути священиком-місіонарем, напиши листа на таку адресу: Redemptorist College, Box 355, Roblin, Man.

Дістанеш звідти вказівки. Зможеш учитися в Колегії Отців Місіонарів, щоб скінчити свої "грейди," а відтак здійснити свою мрію й бажання: студіювати фільософію й теольогію та стати священиком-місіонарем.

Дорогі юнаки! Коли маєте покликання бути священиками, не змарнуйте його! Це Христос вас кличе! Слухайте Його голосу!

* * *

Молімся, Браття і Сестри, за священицькі покликання!

Замало маємо священиків! Нам треба мати більше священиків! "Жниво велике, а робітників мало!"

Господи Ісусе Христе! Ти благословиш наші християнські побожні родини численним потомством. Благослови всіх тих дітий та поклич з них вибраних до Своєї служби, вщепи в їх серце покликання святе до священичого чи монашого життя.

О, ти нужденний і нерозумний грішнику! Як ти відповідатимеш перед Богом, що знае всі твої гріхи,— коли ти нераз дріжиш перед лицем розсердженого чоловіка? (Наслід. 1. кн., гл. 24).

КОЛИ БОГ КЛИЧЕ...

В манастирі счинився незвичайний рух. Надійшла хвиля розставання-розлуки. По всіх коридорах, де недавно ще панувала глибока тиша, тепер лунали голосні розмови, раз-по-раз роздававсь голос дзвінка, й чути було тріскіт дверей та поспішну біганину. Словом—загальне замішання.

На подвір'ї стояли гуртками учениці, а деякі проходжувались, весело розмовляючи.

Всі говорили нараз, та з певним неспокоєм усе споглядали чогось на двері. Сестри-монахині усміхаючись підходили то до одного то до другого гуртка, та розпитували про ріжні вакаційні пляни. Часто появлялась у дверях мила постать Сестри-воротарки. Учениці обступали її з усіх боків. По хвилині одна з учениць, із виразом щирої радости на лиці, пращається з веселим гуртком товаришок.

"Щаслива дорога! Хай Бог провадить! До побачення! А не забудь написати до нас!" кликали до неї з усіх боків. Потім далі балакали, й весели жартували собі.

В пустій частині подвір'я, далеко від усякого гамору й метушні, розмовляли з собою дві дівчині, Оленка й Катруся, з усіх учениць найбільші приятельки. Обидві покінчили вже науку, й покидали Інститут.

Оленка спитала:

—Чи-ти справді, Катрусе, рішена вернутись іще сюди, та стати монахинею?

Катруся відповіла поважно:

—Моя невідклична постанова вже зроблена; чого ж би мені ще довше надумуватись? Бажання моє служити Господу Богу таке сильне, що не маю ні найменшої причини сумніватись у справі свого покликання.

—Ну, бачиш—каже Оленка,—я також бажаю служити Господу Богу, але в світі. По що мені замикатись у чотирьох манастирських мурах, коли поза тими мурами, в широкому світі стільки всякої біди-нужди духової та фізичної дожидає нашої помочі, нашого порятунку.

—Маєш повну рацію, Оленко; сьогоднішньому світові треба якнайбільш апостольських душ. Але я, бачиш, чую, що Господь Бог не призначив мене до світського апостольства. Кожна з нас має інші здібності й інші уподобання. Головна річ пізнати своє

покликання, а скоро тільки пізнаємо, до чого нас Бог покликує, сміло треба це виповнити.

—Так, так, але хто може пізнати своє покликання з цілковитою певністю та й без ніяких сумнівів? Так зване покликання може нераз бути от такою собі хвилевою мрією.

—Таке саме питання поставили були раз славному угорському єпископові Прогашці, а він ось як на нього відповів: "Є трохи правди в тім, що покликання—це нераз така собі мрія. Одначе мрія щира, свідома своєї цілі, великодушна мрія, готова на всякі жертви. Треба насамперед добре роздумати, а потім сильно хотіти, а не мріяти, і на сліпо головою мур пробивати. Отже я вже роздумала все добре, й тепер рішуче хочу. Чую, що варто виректися світу для вищої цілі.

—Оце саме мене й непокоїть,—додала Оленка.— Виректися світу! Розумію, що можна виректися чогось такого, що нам добре знане та дороге. Але вирікатись речі, якої не знаємо, це крок занадто сміли́й. Бо може пізніш прийти хвиля свідомости, а разом із нею жаль, але тоді вже буде запізно. Ти, Катрусе, ще замало знаєш світ, щоб мати відвагу вирікатись його.

—Може якраз тому я так легко тепер світу вирікаюся, що не знаю його; або радніш тому, що та одробина, яку я досі пізнала, зовсім не манить мене до себе.

—Як можеш говорити про це так спокійно?!—обурилась Оленка.— Хіба ж у тебе в жилах крови нема? Хіба не чуеш, що ти молода, що життя так чарівно, так любо до молодих усміхається? Адже ти завжди була така весела, така дуже скора до сміхів та жартів. А тепер маеш відвагу вирікатись усього? Скажи,—чи тобі не жаль?

Легкий румянець покрив личко Катрусі. Вона не дуже радо говорила про свої внутрішні почуття навіть із Оленкою. Вагалася хвилинку, а потім нагло постановила виговоритись геть зовсім.

—Деколи якісь дивні враження опановують моє серце,—промовила вона.— Одначе це довго не триває. Знаю добре від своєї рідної сестри, що в неодної нареченої подібні почуття жалю й тривоги будяться перед шлюбом. Одначе ніколи не чула я, щоб дівчина через те вирекла́сь свого подружжя. А все таки вона пускається на більш непевну дорогу життя, на дорогу, що скриває в собі більш терпінь та небезпек, ніж моя, коли я стану обручницею самого Христа Господа. І коли тривожне почуття закрадається деколи до мого серця, то я цим тішуся, бо принаймні оту маленьку офіру можу зложити Господеві, вступаючи до манастиря. Від світу я й так багато не очікую, отже нічого надзвичайного в тім не буде, коли з ним розпрощаюся. Тільки моло-

дість моя до життя, до волі. Це буде одинока жертва, що її принесу Господу Богу. А дуже бажаю я оту жертву принести, бо якже змогла б я інакше заслужити собі те почесне місце між вибраними, що колись мають товаришити "Божому Агнцеві."

—А якщо голос природи у тебе колись прокинеться, та стане переконувати, що ти змарнувала свої молоді літа?...

—Я буду молитися.

—Ну, а якщо навіть уже й молитися не зможеш?

—Тоді покірно склоню голову, прийму той хрест, той допуст Божий, і буду чекати... буду чекати, поки знов прийде сила молитися!

—Чому ти, Катрусе, така певна себе?

—Я переконана, що Бо́г кличе мене і, якщо піду за цим покликом, буду мати потрібну ласку, щоб вірно остатись аж до кінця.

В тій хвилі надійшла Мати Ангелина, й приступила до дівчат. Це була монахиня надзвичайно мудра, доброго серця й дуже ревна. Оленка й Катруся завжди мали до неї велику пошану та щире прив'язання. Мати Ангелина вступила до манастиря тому двадцять років, а вступаючи мала вже двадцять вісім років, отже напевно знала вже, як виглядає світ і життя. Одначе зовсім сміло можна було припустити, що вона ніколи не жалувала своєї постанови, бо очі її завжди були повні радости й тихого спокою.

Оленка відразу звернулась до неї з питанням:

—Мати Ангелино, скажіть нам, чи манастирське життя не скриває в собі ніяких особливих труднощів? Я ось тепер саме намагаюсь випробувати покликання Катрусі, але надаремно приманюю її до світу. Світ її ні трохи не притягає. Отже я хотіла б їй показати прикру сторону монашого життя.

—Може бодай цим відстрашу її. Катруся дивиться лиш на блискучу сторону медалі; мені здається, що треба й на другу сторону поглянути, а тоді щойно, свідомо та добровільно, вибирати між світом і манастирем.

Мати Ангелина усміхнулася.

—Найбільша трудність у манастирі є та, що ми самих себе, цебто наше дороге, наше самолюбне, наше найдорожче **Я** приносимо в манастир. Так, наше **Я** справляє нам найбільше клопоту. Бо всі ми—люди, чи живемо там у світі, чи тут, у тихих замкнутих мурах. Одначе, з огляду на те наше **Я**, мусимо в манастирі сильніш поконувати свою власну природу ніж на світі. Бо в манастирі ми більш залежні одна від другої, а замкнення серед мурів оту залежність іще значно збільшує. Мусимо отже завзято обтесувати й огладжувати свою власну особу, та з трудом досто-

суватись до інших, аж поки не витвориться з нас одна гармонійна цілість, одна велика родина.

На світі, вразі непорозумінь або труднощів, люди перестають між собою говорити, тікають одні від других, взаємно обминають себе вже здалека, а декому хотілося б деколи й від себе самого утекти. Та в манастирі це річ неможлива. Тут ніде не сховаєшся. Тут одне тільки схоронище маємо, один безпечний притулок: Святий Кивот! І, хоч та спільнота життя має свої особливі труднощі, то проте Кивот є тут ближче до нас, ніж у світі.

Правда, й у світі треба прийняти неодне таке, що нам прикре, гірке; але коли там нераз примусова терпеливість означає тільки терпіння, то тут, з огляду на монаший послух, вона стає високою чеснотою.

Кілька веселих, розсміяних дівчат наблизилось до них:

—Чому ви тут такі страшенно поважні? Чи може далі вчитесь іще?—шуткуючи спитала одна з них. І радісна балачка вже не вгавала. Загальна втіха потягнула за собою й Катрусю. Жартами, сміхами старалась вона іншим час упріємнити, поки вкінці покликала її до себе Сестра-воротарка.

Попередній вираз поваги щез із обличчя Катрусі. Була розсміяна, повна життя та радости.

Оленка дивилась на неї уважно якийсь час, а потім звернулась до Матері Ангелини:

—Не розумію, як така дівчина, повна життя та радости, може мати монаше покликання.

Мати Ангелина погладила її ніжно по голові, й сказала тихим, лагідним голосом:

—Ота веселість у Катрусі, то найпевніший знак правдивого покликання. Хіба не знаєш ти, моя дорогенька, що Господь Бог особливо любить веселі душі?...

Велике й спасенне чистилище має терпеливий чоловік, що терпить кривду й більше жаліє над чужим лукавством, а ніж над своєю обидою; котрий радо молиться за своїх противників і від щирого серця прощає їм провини; котрий не отягається просити прощення других людей; котрий скоріше змилосердиться, ніж розгнівається; котрий раз у раз себе самого силоміць перемагає і всіми силами старається свою змисловість підгорнути під владу духа. (Наслід. 1. кн., гл. 24).

о. Н. Копаківський, ЧНІ.

ТЕРПІННЯ ІСУСА ХРИСТА

ВЕЛИКА ПЯТНИЦЯ
(Докінчення)

* * *

Дорога на Голгофту
(Мат. 27, 32-34, Мар. 15. 21-23, Лу. 23. 26-33, Ів. 19. 17)

І несучи свій хрест, ішов Ісус на те місце, що зветься лобне місце, а по єврейськи Голгофта.

Провадили з Ним також двох розбійників, щоб їх убити.

А виходячи, знайшли чоловіка Киринейського, на імя Симона, що йшов з поля, батька Олександра та Руфа. І положили на нього хрест і примусили нести за Ісусом.

І йшла за Ним велика товпа народу й жінок, що плакали й ридали за Ним. А Ісус обернувшися до них, сказав: "Доньки єрусалимські, не плачте наді мною, а самі над собою плачте, й над вашими дітьми. Бо ось прийдуть дні, коли скажуть: Блаженні неплідні, й утроби, що не родили, і груди, що не годували. Тоді стануть говорити горам: Упадьте на нас, і горбкам: Прикрийте нас. Бо коли із зеленим деревом це роблять, то що буде з сухим?"

І коли прийшли на місце, що зветься лобне, дали Йому

пити вино змішане з смирною і з жовчію. І покоштувавши не хотів пити. І розпяли Його...

* * *

Пояснення:

Ісус Христос промовляючи до жінок єрусалимських, щоб не плакали над Ним, а щоб плакали над собою і над дітьми своїми, бо прийдуть страшні дні для них. Прийде кара велика, що скоро впаде на Єрусалим.

І прийшла кара, сповнилося бажання жидів, що кликали: "Кров Його на нас і наших дітях!"... Римляни знищили Єрусалим.

Між жидами був звичай давати тим, що були засуджені на смерть, вино змішане зо смирною або якимсь іншим наркотиком; той напиток міг знечулити змисли засудженого, і коли не цілком ослабити то бодай зменшити терпіння. Його приготовляли звичайно милосердні жінки з вищої верстви.— Але Ісус Христос не хотів в жаден спосіб зменшити заслуг своєї смерти, і не хотів пити. Та щоб оцінити те милосердне діло жінок, діткнув ся своїми устами посудини, спробував пару крапель і спокійно відсунув посудину.

Святі евангелисти дуже коротко говорять про розпяття Ісуса Христа. "І розпяли Його."

Давні читачі евангелій знали з власного, особистого спостереження, як страшною й ганебною карою було засудження когось на розпяття. Тому пишуть евангелисти коротко: "І розпяли Його!"

Смерть на хресті була то смерть найбільш прикра та найбільш ганьбяча. Розпятий на хресті нераз мучився цілий день, поки вкінці не вмер з самих мук. Крім того люди переходили побіч, дивилися на розпятого та по свому кождий докидав свое слово й осуджував його.

Всякий рух розпятого на хресті, навіть найменший спричиняв ще більші терпіння. А звичайно перед розпяттям, засудженого бичували, а при бичуванню богато крови спливало з його тіла; тому коли був розпятий, відчував велику спрагу—нове терпіння, А в додатку комарі й мухи роїлися над пораненим тілом. І супи літали громадами, щоб кинутися на жертву в догідний час.

Розпяття було карою для злочинців засуджених на смерть у всіх краях підляглих тоді римському цісареві. Так постановляв римський карний закон. У жидівськім карнім законі кару смерти виконувано через камінування. Проте розпяття Ісуса Христа було переведене після римського закону. Осуджений мав нести свій хрест на місце страчення.

Завсіди вибирали місце близько одної брами міста. Люди переходили, бачили терпіння засудженого й мали приклад страшної кари за злочин.

Ту кару уважали так ганьбячою, що її можна було наложити лиш на невільників і найбільших проступників у провінції. Аж в бурливих часах, коли валилася римська імперія накладано ту кару також на римських горожан.

Розпяття могло бути виконане в ріжний спосіб.

Або вкопували найперше хрест у землю, а відтак засудженого прибивали цвяхами до нього.

Або прибивали засудженого до хреста на землі, а відтак підносили хрест з розпятим. При такім піднесенню терпіння розпятого безмірно збільшалися, бо рани на руках і ногах більше роздиралися.

Той другий спосіб був для катів вигідніший, бо влекшував їм роботу. Його найчастіше уживано.

На образах звичайно представляють, що Ісус Христос був до хреста прибитий на землі, а відтак піднятий.

Вже воно є знаменною прикметою людей, що вони хотіли б уживати якихсь лагідніших слів для означення річей, що в дійсності є негарні та ганьбячі людину. Та й слово "розпяття" виражає щось дуже немилого, бо ж воно було карою призначеною для невільників і найбільших злочинців. Тому уживали лекшого слова "підняття," і те означало, що засудженого прибивали до хреста, а потім підносили хрест з розпятим на ньому, та й вкопували в землю.

І Ісус Христос також уживає того способу говорення, коли говорить про свою смерть: "І я, як буду піднятий від землі, всіх

притягну до себе. Це ж говорив, означуючи, якою смертю мав умерти." (Іван 12. 32-33).

* * *

І розпяли Його...

Ісус на Хресті

(Мат. 27. 35-50, Мар. 15. 25-37, Лу. 23. 33-46, Ів. 19. 18-30)

І розпяли Його. Було коло години шостої (коло полудня). І розпяли там з Ним двох розбійників, одного по правиці, а другого по лівиці, по середині ж Ісуса.

І справдилось Писання, що говорить:

"І з беззаконними почислено Його."

А написав Пилат і надпись, і умістив на хресті. А надпись вини Його написана над Ним була:

"ІСУС НАЗАРЕЙСЬКИЙ ЦАР ЮДЕЙСЬКИЙ."

Цю ж надпись многі з жидів читали, бо недалеко міста було місце, де розпято Ісуса. А було написано по єврейськи, по грецьки і по римськи.

Говорили тоді Пилатові первосвященики жидівські:

"Не пиши :"Цар жидівський," але що Він казав: "Я цар жидівський."

Відповів Пилат:

"Що я написав, написав."

І Ісус сказав:

"Отче, відпусти їм, бо не знають, що роблять."

Вояки ж, коли розпяли Ісуса, взяли Його одежу й поділили на чотири части, кождому воякові часть, і Його

хітон. А хітон був не сшитий, увесь від верху тканий. І говорили до себе:

"Не дерімо його, а киньмо жереб на нього, чий має бути."

Щоб справдилось Писання, що каже:

"Розділили мої ризи між себе, й на мою одежу кидали жереб."

І воїни дійсно це зробили.

І посідали і стерегли Його.

І стояли люди дивлячись. Насміхалися ж і князі з ними. А переходячі хулили Його, киваючи своїми головами і говорячи:

"Овва! Ти, що руйнуєш храм Божий і в трьох днях його відбудовуєш, спасися сам. Коли Ти Син Божий, зійди з хреста!"

Так само й первосвященики, насміваючися з книжниками і старшиною, говорили:

"Інших спасав, а себе не може спасти? Коли Він цар ізраїльський, нехай тепер зійде з хреста, а увіримо в Нього. Він уповав на Бога, нехай тепер визволить Його, коли хоче Його. Казав бо: Я Син Божий."

Так само й розбійники, що були розпяті з Ним, глумилися з Нього. Один з розпятих розбійників хулив Його, кажучи:

"Коли Ти Христос, спаси себе і нас."

А другий зараз потім відповів і картав його, кажучи:

"Чи ти не боїшся Бога, коли на те саме засуджений єси? Та ми справедливо, бо достойну кару за наші діла приймаємо. Цей же нічого злого не зробив."

І сказав до Ісуса:

"Згадай на мене, Господи, коли прийдеш у своє царство."

А Ісус сказав йому:

"Направду, кажу тобі: сьогодні будеш зо мною в раю."

Стояла коло хреста Ісусова Мати Його та сестра Його Матері, Марія Клеопова, і Марія Магдалина.

Ісус же побачивши Матір і ученика, що стояв, котрого любив, сказав до Матері своєї:

"Жено, це син твій!"

А відтак сказав до ученика:

"Це Мати твоя!"

І від тої години взяв її ученик до себе.

Було ж коло години шостої (як Ісуса розпяли): і темрява сталась по свій землі до години девятої.

(То значить у нас: від полудня до години третьої пополудні).

І померкло сонце.

А коло години девятої, (у нас третя година пополудні), закликав Ісус грімким голосом, кажучи:

"Елої, Елої! Лама савахтані?"— то значить: **"Боже мій, Боже мій! Чому Ти мене опустив?"**

Деякі ж з тих, що там стояли, почувши, говорили:

"Ілию кличе цей!"

Опісля Ісус знаючи, що вже все звершилося, щоб сповнилось Писання, сказав:

"Жажду"!

Стояла ж посудина повна оцту. І зараз побіг один з них і взяв губку, наповнив її оцтом, і настромивши на ісоп на тростину, давав Йому пити говорячи:

"Чекайте, побачимо, чи прийде Ілія спасти Його."

А інші говорили:

"Лиши, побачимо, чи прийде Ілія спасти Його."

Коли ж Ісус приняв оцет, сказав:

"Звершилося!"

І закликавши великим голосом, сказав Ісус:

"Отче, у Твої руки передаю духа мого!"

І це сказавши, і схиливши голову, віддав духа.

Дивні явища при смерти Ісуса

(Мат. 27. 51-56, Мар. 15. 38-41, Лу. 23. 45-49)

І ось завіса церковна роздерлася надвоє, від верху аж до долу, і земля затряслася, і скелі порозпадались. І гроби порозкривались, і многі тіла святих усопших повставали, і вийшовши з гробів після Його воскресення, увійшли у святе місто і явились многим.

А сотник побачивши, що сталося, прославляв Бога, кажучи:

"Справді цей чоловік був праведний! Справді, це був Син Божий!"

І ті, що бачили з ним і стерегли Ісуса, побачивши землетрясення й те що сталося, налякались дуже, кажучи:

"Справді це був Син Божий!"

І вся товпа, що зійшлася на це видовище, побачивши, що сталось, вертала бючись у груди свої.

Стояли ж усі Його знайомі здалеку, дивлячись на те все. Було там багато й жінок, що здалеку приглядались, ті що прийшли слідом за Ісусом з Галилеї, й послугували

Йому. Між ними була Марія Магдалина, і Марія мати Якова меншого і Йосії, і Саломія мати синів Зеведеєвих, що й тоді як Він був у Галилеї, ходили в слід за Ним і служили Йому. І багато інших (невіст), що поприходили з Ним у Єрусалим.

Пробитий списом бік Христа

(Ів. 19. 31-37)

А жиди тому, що була пятниця, щоб не оставились на хрестах тіла в суботу, бо був великий той день суботи, просили Пилата, щоб поломано їм голені і знято їх.

І прийшли вояки, й переломили ноги першому, й другому розпятому з Ним. До Ісуса ж прийшовши, коли побачили, що Він вже мертвий, не поломали Йому ніг, але один з вояків списом отворив Йому бік, і зараз звідти вийшла кров і вода.

І той, що бачив це, засвідчив; і свідоцтво його є правдиве. І знає він, що правду говорить, щоб і ви могли також вірити.

Бо це сталось, щоб сповнилось Писання:

"Не зломите кости його!"

І знову друге Писання говорить:

"Поглянуть на Нього, котрого прокололи!"

* * *

Пояснення:

Хто був розпятий на хресті, то нераз мучився довше як один день.

Тому, що після закону жидівського тіла розпятих не могли оставати на хрестах в суботу, то добивали таких, що ще жили й відтак ховали.

Так і тепер: Коли вояки прийшли на Голгофту, щоб добити розпятих, вони поломили кости двом розпятим злочинцям, що ще жили. А Ісус вже був умер. Та щоб бути певним Його смерти, один з вояків списом проколов Йому бік, і звідти зараз вийшла кров і вода.

Ісус мучився на хресті три години, від полудня до третьої години.— Підчас знущання над Ним в ночі, відтак підчас бичування, а вкінці несучи свій тяжкий хрест тільки перетерпів, що не міг видержати більш як три години тих страшних мук на хресті. —Жиди самі бачили, як Він був ослаблений, тому приказали Симонові Киринейському помагати нести хрест Його, щоб тільки Христос живий дійшов на Голгофту, щоб там Його розпяти.

Ісуса здіймають з хреста—Його похорон

(Мат. 27. 57-61, Мар. 15. 42-47, Лу. 23. 50-56, Ів. 19. 38-42)

Коли ж настав вечір, прийшов один багатий чоловік з міста юдейського Аріматеї, на імя Йосип, муж добрий і праведний, поважний радник, що також ожидав царства Божого; був учеником Ісусовим, але потайним задля страху жидівського, і не пристав до ради й діл їх.

Він прийшов до Пилата і просив, щоб міг зняти тіло Ісусове. Пилат дивувався, що Він уже вмер, й покликавши сотника, спитав його, чи Він вже вмер. А довідавшися від сотника, звелів віддати тіло Йосипові.

Прийшов же й Нікодим, що приходив бувало перше до

Ісуса в ночі, несучи змішаної смирни й алоя фунтів зо сто.

І Йосип купив простирало (плащаницю); прийшли і зняли тіло Ісусове, обгорнули його чистою плащаницею, та обвили його простиралами з пахощами, як це в жидів ховати.

А був на місці, де Його розпято, город, а в городі новий гріб, що Йосип висік у скелі, в котрім ще нікого не положено.

Там отже, задля пятниці у жидів, а субота наставала, тому що близько був гріб, положили Ісуса.

Була ж там Марія Магдалина й друга Марія (мати Якова і Йосії), сиділи напроти гробу й дивились, де Його положили.

А жінки, що поприходили з Ним з Галилеї, прийшли й побачили гріб, і як положене було Його тіло.

І вернувшись, наготовили пахощів та мира; а в суботу після заповіди відпочивали.

* * *

Пояснення:

Двох людей поховали Ісуса: Йосип з Аріматеї й Нікодим. Робили те скоро, бо зближалася—наставала субота. Не було часу зробити всі похоронні обряди та набальсамувати тіло Ісусове. Зрештою, справа бальсамування належала до жінок. Тому то жінки, що бачили, де Христа поховали, вернули в Єрусалим і наготовили пахощів і мира; в суботу мали святкувати, а в неділю раненько мали піти на Голгофту і віддати останню прислугу святому тілові Ісуса, пахощами й миром його намазати. Те вони й зробили: пішли до гробу в неділю дуже рано, але не найшли вже там тіла Ісусового. Ісус воскрес.

СВЯТА СУБОТА

Стражників поставили при гробі

(Мат. 27. 62-66)

На другий же день, що після пятниці, а була субота, зібралися первосвященики й фарисеї до Пилата, кажучи:

"Пане, ми згадали, що той обманець говорив, коли ще жив: По трьох днях воскресну. Прикажи отже стерегти гроба аж до третього дня, щоб часом не прийшли Його ученики й не вкрали Його й не сказали народові: Він воскрес з мертвих: і буде останній обман гірший першого."

Сказав їм Пилат:

"Маєте сторожу. Йдіть, стережіть, як знаєте."

Вони ж пішли й обезпечили гріб, запечатавши камінь і поставивши сторожу.

* * *

Пояснення:

"Маєте сторожу," сказав Пилат до первосвящеників. Для стереження храму мали первосвященики стражників під своїми приказами. Пилат длятого сказав: "Ви маєте сторожу," дав їм проте позволення ужити тої сторожі до стереження гробу. Йому вже було за багато заниматися дальше справою Христа. В ту справу втягнули його первосвященики, і він виконував пляни їх ненависти до Христа, проти своєї волі. Тепер відчув неспокій і викиди сумління. Тому не хоче заниматися вже дальше тою справою і сказав до первосвящеників: "Ви маєте сторожу. Йдіть стережіть як знаєте!"

І поставили сторожу коло гробу. Можемо з певністю припускати, що вони найперше впевнилися, що тіло Ісусове там в гробі лежало, і після провірення запечатали гріб.

СВ. ТАЙНА ПОКАЯННЯ

Коли поважно думаєш повернутися до Бога, мусиш зробити трояку річ, що сходиться в одну. Щодо минулого, мусиш збудити в собі щирий жаль і за гріхи надолужити; що до прийдешности мусиш постановити поправу, а що до теперішности, мусиш визнати свої провини, себто—мусиш приступити до св. сповіди. Так зовнішним приреченням дійдеш до певности, що знову дістався ти в Божу ласку й що Він прийняв тебе до себе!

Але пригадай собі тут, брате, ту торжественну хвилину, коли Ісус дунувши на апостолів, сказав: "Мир вам! Як Отець послав мене, так я посилаю вас. Прийміть святого Духа; кому відпустите гріхи, відпустяться їм, а кому задержите, тим будуть задержані!"

Бачиш, на цьому місці установлює Ісус суддів, дає їм власть відпускати й задержувати гріхи!

О, правдиво важна та понад всякий земський уряд висша повновласть! Вязати душі, звільняти їх, хто це зможе, як не сам Бог, або той, кому Він перекаже?!

Слухай Сина Божого! Він говорить: "Мені дана всяка власть на небі й на землі!" А чи відпускати гріхи це не є власть! І чи не виконував він тієї власти, коли ходив по землі? Так, він її виконував, хоч дивувалися люди й питали себе: "Хто може відпускати гріхи, як не сам Бог?" І ту саме власть, щоб вона з Його відходом не пропала, передає Христос своїм апостолам та їх наслідникам і каже: "Як Мене Отець післав, так Я посилаю вас!"

Та може скажеш: "Ісус, яко Богочоловік, був всевідучий, а священик не є ним. Чи не буде він через те сліпо та довільно вязати або звільняти, замикати або отвирати?

О, ні, приятелю! Лиш по справедливості і совісті видає кожний суддя присуд, лиш по правно й розважно пізнаному стані. А коли йде про присуд, що замикає в собі вічність, небо або пекло, то наскільки совісніше належить у ньому поступати!

То від тебе все залежить! Ти маєш уможливити совісне поступування священика достаточним визнанням та щирою сповіддю.

Також покута, яку накладає на тебе при сповіді Божий слуга, мусить відповідати провині. А скажи, як можна б це осягнути, коли докладно не виявиш вини? Отже ще раз повторю тобі, що визнання має бути совісне, а сповідь щира.

Сповідь це Божа установа. Лиш вона уможливлює розумне виконування тієї судейської власти, яку Христос надав Церкві і поручив священикам.

О, мій Боже, то все я пізнаю та подивляю Твою безконечну мудрість, безконечну любов!

Яка ж це запопадлива ласка! Що за зниження з твого боку, щоб мене хирну, бідну людину поєднати! Як сумно було б зо мною, коли б приходилося мені тяжко доступити відпущення, коли б я не знав, коли воно наступить і чи взагалі наступить?!

Справді, в Тайні Покаяння сходяться: милосердя і правда, справедливість і спокій—як каже цар Давид. Людина визнає всі заблудження перед собою й намісником Бога, священиком і в тій хвилині сходить милосердя Господа на того, що кається. А в покуті, де наступає стріча, відбувається поєднання. Справедливість задовільнено, блаженний спокій займає місце гіркої ворожнечі й журливого роздору.

О, щоб віра в св. Тайну Покаяння жила в тобі безперервно! Похоти твої грають, світ тебе манить, а сповідь становить успішний стрим проти цього.

Звідсіля оцей засіб, що пятнує так всякі забаганки невірства й нищить наклін до земських діл, може бути лиш Божого походження.

О, Божий Подателю тієї милосердної Тайни, чи не образило б це Тебе як найтяжче, коли б я погордив або й надуживав того ліку, який подаєш мені з найбільшою любовю?

СКРИВАВЛЕНИЙ ХРЕСТИК

Надходив вечір; сонце сіло
За горбки міста Назарету.
Там мала хатка край потока,
Біля густого очерету.

Старенький Йосип, помолившись,
Вже кинув працю, й сів спочити,
Щоб свіжої набратись сили,
Й роботу взавтра докінчити.

І кинув оком на подвір'я,
Де Йсус так пильно щось майструє:
Маленькі дощечки складає,
Й докупи рівно їх пасує.

А Божа Мати вийшла з хати
Водиці свіжої принести,
Ось видно Її постать любу,
Спішить, бо має ще щось плести.

Аж ось дитина закричала,
(Скалка залізла їй у руку)

Тож Йосип хутко поспішає,
Щоб облегчить дитині муку.

Глянув старенький на Ісуса,
Аж це Він хрест в руці тримає,
А зо скаліченого пальця
Святая кров на хрест спливає.

І свіжа кровця забагрила
Хрестик невинної Дитини,—
Це символ Його муки й смерти
За гріх нещасної людини.

Аж ось і Мати ввійшла в хату,
Свіжу водичку в кутку ставить,
Пита тривожно: "Що тут сталось?"
І гострий біль Її серце давить.

Ісус же ручку простягає,
Й дає Їй хрестика у руки.
Святая кров по ньім спливає,
Це символ Його смерти й муки.

(В. Вихопень, Сіба-Біч, Алта.)

З ТЮРМИ НА ВОЛЮ

Нарешті здобулася на той важний, рішальний крок у жити, і вирвалась на волю. Так легко стало їй тепер, наче б камінну скелю зо серця хто здіймив.

Вона мусіла, рішуче мусіла так поступити. Не могла бідна вже довше стерпіти того всього. Вічно одна й та сама біда: вічно гаруй, вічно щади, вічно тисни й шаруй. День-у-день журися злиднями, недостатками, день-у-день голову собі суши, як би то з тяжкою бідою ті кінці докупи пов'язати... Аж от раптом усе те минулося, розвіялось, мов прикрий сон. Так,—минулося. Не буде вже того ненависного прання, того вічного шиття, того осоружного латання, при якому направду можна б дуже легко збожеволіти. Ніколи вже не будуть дразнити її ані купи немитих тарелів у кухні, ані брудна, порозкидана постіль на незастелених ліжках рано десь восьмої чи девятої години; ані позасмічувані підлоги по кімнатах. Не буде вже довше змушена цілісінький тиждень ходити в одній і тій самій сірій суконці з дешевого перкалю, не буде довгими, довжезними роками вбиратися в один і той сам полинялий плащ. Ні, ні, не буде вже того всього, не буде. Минулося.

І вже от-от із глибини серця мала вона щиро закликати: "І Богу дякувати, що минулося!" Але на час зупинилася. Ой, то не Богові Небесному, а а другому комусь має вона за це подякувати. То багатий пан Герріс Галідей таке їй щастя подав.

Колись знала вона його, як він іще студентом був, і в університеті вчився. Але тоді був він іще дуже "зелений," а розумні люди ворожили, що з нього нічого доброго не вийде. Послухала отже розумних людей, та й за нього заміж не вийшла. З тієї пори вже чимало літ проминуло, й ось тепер вернувся він із далеких сторін, як поважний, багатий пан, як зрілий, широкоплечий мужчина. Коли він де на яких зборах, на якому "мітингу" прилюдно промовляв, то голос його, неначе грім гримів; але зате, коли з нею говорив, то так солодко, так любо ті слова із уст йому плили, що, здається, так і вічно слухала б його й ніколи не навкучило б.

Прийшов одного разу відвідати її, й цікаво приглядавсь

до того помешкання, де вона мала жити з чоловіком та четверо діточками. І сказав до неї тоді перший раз трохи несміло, майже шепотом: "Знаєш ти що? Покинь це все: втікаймо звідси; направду будеш щаслива." Спершу ці слова виглядали на звичайненький собі жарт, на театральний вислів якогось так актора на сцені. Але коли вже зовсім ясно показалося, що Герріс таки справді дуже багатий, тоді ті, ніби жартівливі слова, ставали щораз більш небезпечні. Накінець мало-помалу страшенна спокуса спалахнула, й своїм пекельним полум'ям із усіх боків її обхопила.

І вона бідна впала. Ні,— вона, властиво сказати б, не впала; вона тільки розумно, холоднокровно обміркувала своє положення, а потім спокійно, але невідклично рішилася. Чи направду спокійно? Ах, її серце, мов та нещасна птаха, нагло кинена в клітку, так страшно тоді билося, товклось, здається—з грудей на волю вирватись бажало. Своєму чоловікові вона про своє рішення нічого наперед не казала. Не відважилась. Тільки коротеньку записку на столику полишила йому. Просила його пильно дбати про діточки, ну—і желала йому бути щасливим, задоволеним.

Щодо опіки над дітьми, була зовсім певна, що він це добре виконає. Він такий добродушний, такий працьовитий, такий усе зрівноважений. Бувало нераз— дивишся на нього, і маєш враження, що він нічого занадто до серця собі не бере; йому, здається, однаково, чи буде він мати яку роботу, чи ні, чи буде мати в що порядно зодягнутись, чи ні; чи буде їсти кусок сухого хліба, чи делікатну печеню, ще й з баробулькою, на французьку моду присмаженою. Нераз цілісінький день бідачисько наробиться, а ввечері приходить додому погідно усміхнений, і то навіть тоді, коли вона зачинає вичисляти йому з пів дозена всіляких довгів, що їх поробила по ріжних крамницях. Ті довги вже таки час би й сплачувати, а тут ані руш нема звідки. Він усе те спокійно та терпеливо вислухає, та й зовсім не видко по нім, щоб хоч бодай трошки журився. Потім іде до дітей, бавиться з ними, бігає, сміхи виправляє, як мала дитина. Незвичайно щасливим почував він себе, коли в довгий зимовий вечір, надягнувши свої теплі пантофлі, міг сісти в глибокий старосвітський фотель, пахкати свою довгу люльку, й балакати про політику та важні події в світі.

Ах, як же їй остогидло оте його задоволення, і той віч-

ний спокій, і та, нічим не захитана рівновага. Вже від кількох місяців у її серці заносилося на бунт проти такого сірого животіння, і з кожним днем почувала виразніш, що вже довше цього не видержить. І от нарешті її мрії сповнилися. Вона свобідна, як та пташка в повітрі: вільно їй іти, куди тільки захоче, вільно їй робити, чого лиш серце забажає, може свобідно користати з життя, з доброї поживи, з гарних одягів.

Кімната в готелі, де вона покищо замешкала, була неначе символом, немов живим образом її нового життя на широкий, нічим необмеженій волі.

О, Герріс про все подбав, Герріс ні про що не забув, Герріс ніяких видатків не пожалував, щоб їй тут вигідно було, щоб себе почувала щасливою.

Ось у дорогому збанку з прозорого кришталю свіжа вода на столику стоїть, холодна як лід. На вікнах лелійно білі занавіси так елеґантно та симпатично порозвішувані. Постіль на ліжку така направду панська, така розкішна. І ось вона вигідно на тих дорогих пухах лежить, та й своїм щастям насолоджується. А взавтра? О, взавтра, як встане вона, то хтось напевно прийде ліжко за нею застелити. А вона ані пальця до цього не мусить сама прикладати. Недалеко, може яких п'ять кроків ходу, є прекрасна, люксусово уряджена купальня, вся вибита біленькими, блискучими кафлями, і повно там чистеньких рушників, і повно кусків дорогого, пахучого мила, що позавиване в різно-колірові паперці, ну й, розуміється гаряча та холодна вода кожної хвилі під руками. Не треба їй уже буде йти, як досі, у пивницю до "форнесу" по теплу воду. Не буде вже більш мити-шурувати брудної ванни за собою та й за другими домашніми так, що від того аж крижі, бувало, по кілька днів болять. Не буде вже більш при купелі вживати брудних рушників, як нераз, бувало, вдома це робила, щоб собі трохи того ненависного прання заощадити. Ах, яке це велике щастя жити отак на волі, в достатках, і нічим не журитись, і нічого не робити!...

На другому кінці коридору була кімната пана Герріса. Бо така була між ними угода, що поки справа її розводу й нового шлюбу не буде поладнана, то вони обоє будуть жити окремо. Цього вона рішуче від нього домагалася (видко, що сумління ще не зовсім заглушене було), а він на це пристав без найменшого спротиву. О, він був для неї такий добрий, такий вирозумілий! І який щасливий день провели вони разом сьогодні! Насамперед подорож

потягом до Шікаґо. Потім відвідини найкращих крамниць, де могла свобідно вибирати собі всякі найдорожчі та найбільш модні сукні, плащі, білизну, капелюхи й черевики, які тільки припали їй до вподоби. А скільки гарних компліментів та похвал наслухалась вона від тих дівчат, що в крамницях услугують! Так наче б сама вона ще молоденька дівчина була, що перший раз гадає виходити заміж. Правда, вона добре зберегла гнучкість свого стану, свіжість гарного обличчя, а руки в неї, хоч уже стільки ними напрацювалася, виглядали ще напричуд делікатні, мов би з чистого шовку були. Тим то дівчата по крамницях так легко помилялися, й трактували її як молоденьку панночку.

Ніхто не був би й подумав, що вона свого чоловіка відцуралась, ще й діточок четверо вдома. Вона тепер наново розпочинає свою молодість, і то з такою свіжою радістю розпочинає, з такою буйною втіхою, наче справді якесь молоде та недосвідчене дівча... Як же то гарно бути вільною!

Після оглядин у великих крамницях, були вони разом у міському театрі, й пили дорогоцінний американський пікер. За вступ заплатили по $5.50 від особи. Їй, небагатій жінці, що досі з кожним центом мусіла пильно числитися, це виглядало, неначе сон якийсь чудовий, а то жива дійсність була. Так, вона дійсно сиділа поруч із багатим паном Геррісом у першорядній льожі величавого театру, бачила вдолині море людських голов, приглядалась до цікавої гри найславніших артистів та акторів на сцені.

А потім знов перекуска в блискучо освіченому барі, де стільки веселих гостей, а всі, здається, якісь такі щасливі, так гарно бавляться... І чути сміхи їх безжурні, їх дотепи, їх жарти забавні, їх розмови, їх співи, та й брязкіт усякого рода шклянок і шкляночок.

А на закінчення того всього поїздка таксівкою до готелю, де гарно прибрані льокаї так низенько їй кланялись, так чемно й старанно їй услугували, мов якій королеві.

Так, направду велике то щастя на волю нагло вирватись, —утекти від сірої нудьги, від важкої, невпинної праці, що мов та п'явка ненажерлива всю молоду силу з тебе висисає. Вона це собі вже може зо двадцять раз уголос повторила. Але накініць, як іще раз хотіла це з переконанням повторити, почула, що в її душі гей би щось обірвалося; а серце в грудях так бідне скорчилось, що вона аж скрикнула з болю. І нагло ввесь той рожевий чар без-

журної свободи й волі безслідно щез, розприснувся мов та миляна банька на вітрі, а всі справи й особи, яких із таким трудом намагалась викинути з пам'яти й забути, силоміць вдиралися назад у її душу, рішучим кроком вертались у її пам'ять, і вступитись ізвідти вже більше не хотіли.

В готелі й кругом готелю все потопало вже в глибокому сні, бо вже добре було по півночі. Глянула вона на чотири стіні в кімнаті, глянула на зачинені двері, на розкішне умеблювання кімнати,—й почуття гробової самоти та опущення обхопило її. І в ту хвилю блаженної переміни обізвалась у неї в душі материя любов, а серце в грудях так страшно плакало-ридало, з усією силою рвалось до опущених діточок. Ах, що ж вони там тепер поробляють, її діти кохані, дорогі?

Може бути, Джон, кладучи їх звечора спати, сказав їм виразно, що мама їх покинула, й пішла собі геть від них. Дуже можливо, що почувши це, вони стали голосно плакати-кричати, особливо ті старшенькі між ними. Бідні сирітки! Так нагло, так брутально кинені на поталу твердій мачусі-долі!... Але мало-помалу зморить їх сон, і вони вкінці позасипляють усі четверо, з личками мокрими від сліз, а вранці спросоння будуть кликати: "Мамо, мамо!"— а вона вже не зможе обізватись до них.

Одне тільки потішає її, а саме, що Джон напевно не покине дітей; він далі буде бавитись, бігати й сміхи з ними виправляти, хоч і як дуже прийдеться йому гірко та прикро на душі. Навіть якби йому довелось у біді благати запомоги в Брацтва Святого Вінкента, то він на все пристане, й діточок не опустить, і вони всі будуть його щиро любити.

Зате не будуть вони вже любити її, і вона ніколи більш їх не побачить. І як вона про це думала, чула, що серце її в грудях готове на двоє розірватися з болю. Ось, здається їй, вона бачить їх тепер усіх так виразно, наче б вони дійсно стояли перед нею. І дивне диво: бачить їх якраз такими, якими направду були, цебто малими, непосидющими збиточниками й псотниками, що нераз їй, бувало, таки порядно допечуть, і добре падуться взнаки. От наприклад найстарший між ними, Джон, що не тільки іменем, але й виглядом своїм зовсім подібний до свого батька, взявсь за підбоки, й плаче, що йому кривда діється, бо йому, такому "великому" хлопцеві кажуть тарелі в кухні мити. Або отой другий, Маріянко, що виставляє язик та покривляється Джонові, і дражнить його всіма способами так, що той накінець кидається до бійки, затиснувши міцно кулаки. Два найменші рачкують іще й повзають по підлозі, але зате всюди їх повно, а сукенка на них, хоч і як старанно не пери, хоч і як часто не зміняй, то проте вона постійно замазана й брудна немов ганчірка. Як тільки де поставить вона свіжо спечений пиріг, чи коржики, то вони зараз підлізуть якось і встромлять туди свої брудні пальці. Або вдарить де одне з другим головою так, що ґулю собі наб'є, то знов десь руку подряпає, що аж кров тече, а тоді вже того крику, того дитячого вереску, хоч вуха затикай, або з хати втікай. І от власне такими малими шкрабами-пустунами бачить вона їх у своїй уяві, і чує, що їх сердечно любить, та що любови тієї в серці ніяка сила вже не зможе задушити...

Встала з ліжка, й повільним кроком підступила до вікна. На дворі ніч стояла тиха, спокійна. З дванадцятого поверху, де було її помешкання, розгорталась перед нею ціла панорама велетенських будівель-хмародерів. Але очі її нестримно рвалися в той бік, де висока вежа церкви сміливо летіла вгору, й стоїм хрестом, здавалося, доторкалась самого місяця, що сріблястим своїм кружком уже викотився був понад обрій.

Раптом спазматичний плач підступив їй до горла, та потряс нею так сильно, що вона мусіла міцно придержуватись вікна, щоб не впасти. І от нагло, несподівано прегарні спомини-картини, мов живі стали пересуватись їй поперед очі: ось, здається їй, вона бачить себе саму в церкві, навколішках перед самим престолом... Дивиться, аж тут і її маленькі сини, Джон і Маріян, до першого Святого Причастя приступають. Далі бачить вона обличчя своїх знайомих, своїх подруг, приятельок: і жадна з них не має для неї слів гіркого докору, чи погорди; у кожної з них видко лиш смуток гіркий і щире спочування. Бачить вона, як чоловік її, Джон, у церкві молиться, а люди, споглядаючи на нього, смутно головами хитають, а накінець деякі зачинають перешіптуватись, та й щось і про неї говорять. І раптом чує вона, та й аж дивно їй від того стає, що вона того свого Джона направду щиро любить; так, вона любить його за ту його незломну вірність, любить за те, що він завжди такий добрий, за те, що їй ніколи й слова марного не сказав, та й за те, що тепер він напевно її ні одним лихим словом не обмовляє, не обсуджує. Така то вже його вдача, чудова, золота вдача: хоч би смутку та горечі призбиралося в серці аж по сам верх, то він із людь-

ми не любить про це говорити, хіба перед Богом на молитві свій жаль глибокий вискаже й одробинку потіхи попросить.

Відступила назад від вікна, й лицем припала до постелі на ліжку. Дивна річ: шість довгих місяців мріяла вона про таку щасливу ніч на повній, широкій волі, а тепер, коли та ніч надійшла, вона, замість нею тішитись, так сильно плаче, так страшно хлипає-ридає, що аж ліжко під нею розгойдалось.

Потяги, крамниці, вистава, театр, нічні клюби, таксівки, гарно зодягнені льокаї,— все те враз заворушилось у її пам'яті, й вона все те щиро зненавиділа.

Так вона ненавиділа й того багатого Герріса, разом із його принадною, любою усмішкою на устах, з його спокусливим багатством та достатками, з тим загадковим вогником ув очах, що зовсім не успокоював її, а радніш казав побоюватись за майбутнє.

І от вона вже всім серцем затужила за своїми діточками, за працею, за рідним чоловіком.

Затужила за простим, убогим, але чесним та спокійним життям із чоловіком, якому безпечно могла вірити. Врешті затужила за своєю парафіяльною церквою, де нераз навколішках перед святим престолом вона так гаряче молилась, а на душі так легко, так солодко їй було.

Але на те все для неї вже запізно. Рішальний її крок на дорозі життя вже зроблений. Вона, зрештою, не перша. Вже й перед нею неодна жінка на такий самий крок була рішилась, а рідко де коли чути було, щоб котра з них завернула з тієї дороги назад. Видко, що вже було запізно.

Чи справді за пізно? Якщо запізно вертатися назад, то вона принаймні не хоче ні одним кроком поступати вперед на цій грішній, небезпечній дорозі.

Скинула з себе дороге нічне одіння, що за Геррісові гроші була собі справила. Потім вийняла з валізки свою торішню сукенку, що в ній була приїхала з дому, вдягнула її на себе, прикрила своїм старим, витертим плащем, а на голову взяла свій дешевий, полинялий капелюх.

А коли вже була зовсім зібрана, стала накручувати телефонічний апарат.

Від свого дому була віддалена понад двісті миль, а до того ще вдома у неї телефону не було, отже мусіла дзвонити до сусіда, та щойно просити його, щоб такий добрий був покликати Джона, її чоловіка, до апарату.

Була саме друга година по півночі, але вона так довго,

так завзято дзвонила, що вкінці таки мусів хтось обізватись. Попросила ласкаво покликати Джона.

Накінець сам Джон заговорив, а над нею, неначе небо відчинилось, коли з його уст почула виразне: "Галов!"

Язик одначе їй послуху відмовив, і багато говорити не могла.

"Взавтра"—сказала вона—"взавтра, якщо можна, я вернуся назад."

"Ми тут усі тебе чекаємо," відповів утішений Джон.

Тремтючою рукою повісила вона слухавку від апарату.

Потім швидкома написала кілька слів на малій карточці паперу, занесла під двері Геррісової кімнати й, на пальцях тихо, мов кіт, віддалилася довгим коридором...

СУЧАСНИЙ ВЧЕНИЙ СВЯТЕЦЬ

(Продовження)

Професор в Павії

Дотепер Ферріні й не думав про те, що буде далі. В вересні 1883 року пише весело до свого приятеля Віктора Мапеллі: "Закопаний у свої науки праці й влюблений у свої гори й ліси я ще й не думав про своє майбутнє. Треба буде на другий місяць піти, зробити, сказати й побачити." І сказав правду. Вже в листопаді назначили його професором університету в Павії. Мав там викладати історію права.

Науки правничі стояли тоді в Італії дуже низько. Один славний італійський вчений сказав тоді таке: "Яка то різниця, коли приїхати з Німеччини до Італії. Наша національна гордість має аж забагато причин поскромніти й признати своє упокорення. Одначе воно завжди краще сказати гірку правду й не віддаватись обманливим снам. Краще відкрити рани й шукати відповідних ліків. Італія, що в давних часах була колискою права й в середних віках вогнищем правничої науки та батьківщиною найславніших адвокатів, що коли жили, сьогодні ліниво спочиває на своїх вінках минулої слави; без боротьби відступила сусідним народам першенство, що колись було її найбільшою славою."

Молодий Ферріні все те перемінив. Мав 24 роки, коли став професором і був прекрасно підготований до своєї праці. Його

знання було дуже глибоке й подрібне. Окрім сирійської й еврейської мови знав дуже добре грецьку, німецьку, французьку, англійську й еспанську. Другим здавалось достаточним, що перенесли на італійський ґрунт добутки чужого знання. Ферріні постановив почати власні праці. Його намаги увінчались успіхом і імя Ферріні буде по всі часи одним з найславніших в історії правничих наук.

Тодішний студент і пізніший професор Сагре ось-так описує свої враження з Феррініових викладів: "Я був саме тоді студентом університету, коли цей великий знавець права, тільки чотири роки старший від мене, почав свою наукову працю на університеті. Через три роки я пильно слухав його викладів про правничі джерела. Його виклади, його вплив і знеслий зразок душі посвяченої виключно праці та науці, склонили мене посвятитись тій самій науці, що приносила йому так багато потіх. Неустанно намагався я добути його приязнь і показати йому, що посіяне ним зерно не впало на неврожайний ґрунт."

Ферріні не був тільки улюблений учитель. Він був також сповідним і плодовитим писателем. Як всюди, так і в тім мав він на оці оборону віри. Він взяв за перо, щоб відбити й до мовчання привести ворожі голоси про нижчість католиків. Його успіхи признали й іменували його членом академії наук і мистецтва.

Многі праці займали йому багато часу, що він радше був би посвятив молитві й побожним заняттям. Одначе ми помилялись би, якщо представляли б ми собі, що він покинув будьщо зо своїх побожних практик. Саме навпаки. В тім часі цей молодий і славний професор уклав собі звісне "Реголаменто де віта" (Правильник життя). Годі не передати їх на цім місці:

"Коли буду вставати вранці, буду думати про Бога, про Христову ласку, про мої провини та про небо. Буду просити про ласку витривати в добрім. Свої молитви відбуватиму дуже побожно. Перед молитвою завжди нагадаю собі Божу приявність і подумаю про ласки, що їх того дня найбільш потребуватиму.

Свої послуги (дрібні праці, порядок в кімнаті, услуги мамі, якій носив каву до стола, й яку обслугував) буду виконувати в дусі покори й покаяння.

Принаймні чверть години буду розважати. (В часі вакацій розважав, то значить в думках займався побожними правдами, цілу годину. Вже ввечері наперед приготовлював собі, про що роздумувати й на що зокрема вважати. Після того піду на Службу Божу зо серцем повним любови й вдячности за ту велику жертву. Буду вважати, щоб бути зразком тихости, лагідности, любови й покори. В тому згляді не подарую собі ні одного упадку. Кожний промах направлю через подвоєну уважливість.

Буду пильнувати не промарнувати відповідних нагод. Буду пильно працювати. Якщо вимагатиме обовязок, або любов ближнього, швидко й охоче перерву працю, щоб задоволити ближнього. Перед працею й після неї кожний раз помолюсь. При викладах буду ревним, але терпеливим. Буду намагатись помогти душам принаймні побожними зідхненнями. Так само поступатиму, коли буду розмавляти з другими.

При їді завжди собі відмовлю щось, що мені смачним. Перед їдою й після неї кожний раз помолюсь. При столі радо й з пошаною послужу другим. Відмовлюючи Богородице Діво проситиму о силу не попасти в провину через непомірковану любов їди й уже наперед призначу собі те, що собі відмовлю. При сніданню буду поконувати смак й не буду давати до кави цукру (треба знати, що італійці дуже люблять солодощі). Цукру й подібних солодощів не буду вживати, хоч би мені здавалось, що мені їх треба. Краще поконувати смак. При їді думатиму про Христа Господа, як Йому дали пити жовч. Іншим разом пригадаю собі якесь велике Його добродійство, або Його ласку й буду намагатись відплатити за них принаймні малою жертвою. Деколи буде мені добре думати про чистилище, або про небо. Крім означеного часу не буду їсти, хіба з послуху, або щоб ближньому не зробити прикрости. В пятницю завдам собі якийсь піст в честь Серця Христового й наступного дня в честь Пречистої Діви.

В день піду до церкви відвідати Ісуса в Пресвятих Тайнах і тоді думатиму про Його сердечну й ніжну любов. Кожний раз піду з довірям і покірно. Через часті побожні зідхнення й добрий намір буду старатись жити в Його приявності. Так само в день зайду перед образ Матінки Божої й віддам Їй поклін; через день буду собі Її часто нагадувати.

З любови до Ісуса прийматиму все, що мені немилим. Буду любити бідність, зокрема в моїх зносинах з убогими. З радістю прийму припадкові шкоди й страти. Все, що мені непотрібне, подарую як милостиню. Надівсе дбатиму про святу чистоту й тому завжди буду поручати себе опіці Матери Божої, святого Людвіка й мого покровителя святого Контарда. Буду пильно важати на мої змисли. Перед кожною забавою й розмовою помолюсь одне Богородице Діво. Вставати буду раненько.

Моїм першим завданням буде морально піднести других. Тому буду для кожного ласкавим і уклінним. Коли буду з ким говорити про Бога, попрошу Бога доповнити мої бідні слова своєю безконечною ласкою. Якщо не буду мати успіху, не буду тратити надії, але буду молитись ще пильніш. Якщо мої слова матимуть успіх, то за те належить честь і слава Богу.

Буду нагадувати собі мої гріхи й тому буду щиро упокорятись.

Буду просити Бога, щоб ніколи ближнього не зводити лицемірством. Буду часто плакати ,щоб не бути на віки осудженим. Часто буду пригадувати собі великі Божі добродійства й проситиму, щоб не були мені причиною осудження, а джерелом заслуг та Божої слави. Щодня буду молитись на вервиці, а в неділю, коли можливо, зроблю хресну дорогу. Вполудень буду відмовляти Ангел Господень. По можності що години відмовлю Богородице Діво й сердечно забажаю святого Причастя."

Аж дивно стає, коли читаємо ті слова. Мимохіть питаємось самі себе, де той професор університету знайшов ще тільки часу, щоб ті постанови совісно виповнювати. Тим то й недивно, що через свою побожність мусів терпіти згірдливі напасті. Йому закидали, що через свою "дивачність" на сміх виставляє наукову славу університету та марнує багато часу. Деякі його приятелі почались від нього віддаляти. (Далі буде).

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

У Римі помер цего місяця впр. о. Йосиф Схрейверс, генеральний консультор Чина оо. Редемптористів, довголітній провінціял українських оо. Редемптористів у Галичині, Апостольський візитатор Сестер Служебниць і Сестер Василіянок, знаний як аскетичний ипсьменник і проповідник реколекцій для духовенства. Вічна Йому Память!

Папу Пія XII-го дуже сильно критикують за його намагання довести цю війну до кінця деякі такі люди, що живуть далеко поза фронтом, але такої критики не чути від тих, що в крові й болоті воюють на фронтах. Так пише в редакційній статті "Дейлі Нюз" світський щоденник у Ню Йорку.

Товариство Католицьких Робітників у Квебеку вислало домагання до Чорчила, щоб він запротестував проти безосновних наклепів совітської преси на Ватикан.

О. Джеймс, колишній чільний учень Гарвард-Університету, одного з найстарших і найславніших університетів у Злучених Державах і б. старшина при американській флоті, а тепер священик-чернець Чину Трапістів у своїм відкритім листі до товаришів, що тому 25 літ разом із ним кінчили університетські науки, пише: "Я вкінці переконався, що метою життя кожної людини це вічне життя, а де ходить про вічність, ніякі заходи не є надто великі... Дехто наслідує Христа 20%, дехто 40, а інші 60 або й 80%. Я постановив піти за Ним 100% і тому вступив до Чину Трапістів."

Україна не буде заступлена у Сан Франціско. —Хоч ніби існує т.зв. Радянська Українська Республика, хоч вона навіть має комісаря закордонних справ, хоч аж чотири "українські армії" воюють побідно на фронті від Одри до угорського низу— до Сан Франціско Україна не запрошена ані не буде там заступлена. Оце найкраща проба, чи Україна є вільна чи під чоботом Москви.

Скільки греко-католиків ло містах?—Пише Департамент Краєвої Военної Служби, Відділ Громадянства, в Оттаві:— Для численних канадійців слово "греко-католицький" не є цілком ясне, а навіть незрозуміле. Це тому, що слово "грецький" каже їм думати, що це люди грецького походження, які належать до Католицької Церкви взвязку з Римом. Таке думання звідливе. Слово "грецький" у цім випадку означає те саме, що "візантійський," це б то східній обряд Католицької Церкви, до якого належать около шість більших відног Східньої (Візантійської) Церкви, поділених за народностями, з котрих українська католицька група найчисленніша й становить у Канаді майже всі 100% греко-католиків. За попередніх переписів греко-католиків вчислювано разом з римо-католиками. Перепис із 1941 перший раз показує їх окремо. Українська Католицька Церква має в Канаді двох епископів, понад 100 священиків, 345 парохій і 85 місій по цілій Домінії. Більшість українців греко-католиків живуть в околицях сільських, степових провінцій, але певне їх число є також скупчене в міських осередках. Перепис із 1941 року подає таке їх число в 12 метропольних районах Домінії: Галифакс 17, Гемилтон 1,816, Льондон 120, Монтреал 2,987, Отава 280, Квебек 3, Сен Джан, Н.Б. 16, Торонто 6,672, Ванкувер 949, Вікторія 39, Виндзор 1,292, Виніпег 19,695. Інші міста, від 10,000 вгору: Брендон, Ман, 1,251, Брентфорд, Онт. 162, Келгари, Алта. 887, Едмонтон, Алта. 2,852, Форт Виліям, Онт. 2,405, Киченер, Онт. 257, Летбридж, Алта. 849, Мус Джо, Саск. 28а, Ню Вестминстер, Б.К. 11ю, Наягара Фолс, Онт. 122, Ошава, Онт. 692, Порт Артур, Онт. 1,053, Принс Алберт, Саск. 339, Ріджайна, Саск. 604, Ст. Боніфас, Ман. 408, Ст. Кетеринс, Онт. 293, Саскатун, Саск. 1,235, Су Сент Марі, Онт. 252, Судбури, Онт. 1,131, Сидні, Н.С. 453, Тиминс, Онт. 482, Веленд, Онт. 148.

Йорктон.— В неділю 18. березня, після вечірнього Богослужения в церкві М.Б.Н.П., ученици Інституту Пресв. Серця Христового, під проводом Преп. Сестер учительок Мехтильди й Венедикти Сл. П.Н.Д.М., відограли в парохіяльнім Домі представлення: **А Совість Обрушилась!** Відограли цю комедію з таким життям і артизмом і такою гарною, рідною літературною мовою, що найкращий театр міг би поведичатися такими артистками, як це влучно підчеркнув о. Боский, ЧНІ., у своїм кінцевім слові. В

часі перерви учениці під проводом Сестри учительки Тарсиції, Сл. П.Н.Д.М., красно відспівали: Тиха ніч залягла, Мово рідна й Загадала вража баба. Людей було багато. Увесь дохід із представлення був призначений на Червоний Хрест, як це заявила у вступній, короткій, одначе знаменито виголошеній бесіді п-на Галя Киба. Дай Боже, щоб український нарід мав багато таких Інститутів як у Йорктоні, де під проводом Сестер учительок наша молодь могла б виховуватись на свідомих, релігійних і народніх провідників на славу Божу, добро св. Церкви й спасення українського народу!

Епископ у Годсон Бей Джонкшин вислав до Америки кількох священиків, які мають вчитися літати літаком, щоби обслуговати вірних на далекій Півночі.

Французький священик о. Валле зробив на ровері (байциклю) 27,500 миль дороги відвідуючи ріжні святі й відпустові місця в Франції 1936 р.

Рузвелт призначив Преосв. Спельмана, Архиепископа Ню Йорку, до комісії, що має дбати про збереження творів штуки в тих краях, де йде війна.

В Римі розпочали беатіфікаційний процес індійського хлопця Цеферіно Намункура, сина короля Пампасу в Пол. Америці. Він помер в Римі, маючи 19 років.

Парохом французької церкви в Москві є Пр. о. Леопольд Бравн. Родився в Квебеку й там кінчив свій семинар. Опісля працював в Бедфорд в Америці, звідки виїхав до Москви, де є парохом від 1933 р. Належить до Чина оо. Ассумпціоністів.

Грецьке міністерство оголосило, що від 12. XII.— 30. I. 1945 р. викопало в Греції 1218 трупів, що їх вимордували грецькі комуністи, по уступленню з Греції німців. Половина з них мали на тілі сліди тортур.

Один грам радіюм, дорогого металю коштує 100 тисяч долярів. Дотепер мають у світі лише 2 і пів фунта того металю, і він коштує 56 міліонів. Найбільше того металю є в Конго, а недавно відкрили його й в Канаді.

— ВЕСЕЛИЙ КУТИК —

Зловився. О, дивися: якийсь злодій до твоєї хати закрадається, а тобі сміхи в голові?!...

—Та мені смішно, бо жінка буде думати, що я так пізно додому вертаюся, то ж справить вона йому добру лазню!

* * *

—Чи знаєте, чому чорна курка мудріша від білої?

Це тому, що чорна курка вміє нести білі яйця, а біла курка чорних яєць знести не потрапить.

АНУ, —— ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці 3-ій обгортки)

1. **Покровець той називається Воздух.** На перший погляд ця назва виглядає трохи дивна. Пояснити можна її хіба тим, що подібно, як **воздух сповиває цілу земну кулю й усі сотворіння,** що на ній, так само й великий **Покровець той покриває все:** і Чашу, і Дискос, і Звізду, і Чесні Дари (цебто хліб і вино) приготовлені до Освячення.

2. Святі Євангелисти оповідають, як то в неділю, шість днів перед своєю смертю, Ісус тріюмфально в'їздив у місто Єрусалим. Великі товпи народу збіглися тоді, щоб Його врочисто привітати, як свого Царя та Месію; на знак глибокої пошани до Ісуса, люди простелювали свою одіж по дорозі, кудою Він переїздив; інші брали в руки **зелені пальмові й оливні галузки** й, вимахуючи ними радісно, вибігали Йому на зустріч, і кликали з невимовним запалом: "Осанна! Благословенний Той, що приходить в ім'я Господне,—Цар Ізраїля!" Оту власне славну, преславну подію маємо пригадати собі, коли в Квітну Неділю в церкві одержимо посвячену "штуку," чи "лозу." Не маємо коло себе ні пальми, ні оливного дерева, то нехай принаймні скромна вербова галузка, з піжними базьками, піддержує в нас побожний спомин про тріюмф нашого Господа в Єрусалимі, шість днів перед Його смертю на хресті.

3. Наша молитва повинна бути **побожна, покірна та постійна.**

4. Господь Бог сотворив безліч небесних духів на те, **щоб вони Його своїм розумом пізнавали, своїм серцем любили, своїми силами Йому служили, та й навіки були щасливі в небі.**

5. **Так сказав Ісус до поганської жінки Хананейки,** що прийшла була просити здоров'я для своєї тяжко хорої дочки. "Господи, Сину Давидів,— кликала та бідна мати,—змилуйся надо мною: мою донечку страшно мучить злий дух." Почувши-ту просьбу, Ісус довго не показував ніякої охоти її вислухати. Але та жінка нічим не зражувалась. Вона так покірно Його благала, так побожно припадала Йому до ніг, така витривала й завзята була в молитві, що накінець Ісус прилюдно похвалив її, кажучи: "Жінко, велика віра твоя! Хай отже буде тобі так, як хочеш!"

6. **Дажбог** був бог сонця, **Перун**—бог блискавиць, **Сварожич**—бог вогню, **Хорс**—бог вітрів, **Велес**—бог, що опікувався худобою.

7. Слово **Єретик** пішло **від** грецького слова **гайрео,** а це по-українському означає **перебираю.** Єретик—це отже такий, що хоч хрищений, то все таки не приймає всіх правд, Богом об'явлених, але в них **перебирає:** те, що йому подобається—задержує, а решту відкидає. Ясна річ, що така перебірка в правдах віри—нерозумна й грішна. Те, що Бог об'явив і Свята Його Церква до вірування нам непомильно подає, повинні ми приймати за порядком, у цілості, ні в чім не перебираючи, і то безогляду на те, чи ті правди нам подобаються, чи ні.

8. **Митрополит Іларіон.**

9. На ті євангельські історійки треба казати **Притчі.**

10. **Фотій і Керулярій.**

11. Річ надзвичайно проста: згаданий грішник **розбудив у сер-**

ці досконалий жаль, і в одній хвилині Божа ласка в його душі заблисла, й темряву гріхів цілковито знищила. Про того каяннника можна сміло сказати, що він до сповіди прийшов без ніяких гріхів, бо ж ті гріхи вже раз-на-завжди були йому відпущені. Та проте він мусів їх докладно та щиро визнати, бо такий є виразний Божий закон, така є воля Ісуса Христа.

12. Між тими двома жидівськими партіями була не лиш дуже велика ріжниця, але й велика ворожнеча та ненависть. **Фарисеї дивились на садукеїв,** як на великих безбожників, через те, що **ті приймали з Біблії тільки п'ять перших книг, а решту відкидали, не вірили ані в ангелів, ані в безсмертну душу, ані в воскресення мертвих,** а також дуже легко нехтували предківськими звичаями. За те **садукеї сміялися з усіх фарисейських приписів та церемоній,** як із чогось перестарілого, та й негідного культурної людини.

Одначе ті непримиримі вороги подали собі руки, щоб спільним фронтом виступити проти Спасителя. Ненависть до Сина Божого поєднала їх так, що вони одним серцем та й одними устами кричали перед Пилатом: "Розпни! Розпни! На хрест Його!"

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Слава Ісусу Христу! Дорогі Отці:— Посилаю 1.00 на Голос Спасителя, хоч моя передплата ще не вийшла. Ми дуже любимо читати Ваш місіонар, біда, що він лиш раз на місяць виходить. Дай Боже, щоб він хоч два рази на місяць виходив. Щиро зичливий.— Яким Юрків.

Слава Ісусу Христу! Впреподобний Отче Редакторе:—Ви добре знаєте, що я вже довгі роки читаю Голос Спасителя. Це знак, що люблю читати його й він для мене дуже дорогий! Ось дістав Голос Спасителя за березень, де на окладниці знаходиться Ісус, терням увінчаний. Його показав одній особі та сказав їй, що в цім місячнику знаходяться такі красні статті, що в других таких не знайде. Вона сейчас сказала мені передплатити Голос Спасителя. Тому прошу її послати цего місіонаря. Дай Боже, щоб кожний передплатник приєднав кілька нових передплатників. А Вам Отче, нехай Ісус дасть сили до праці. Ваш любячий, — Петро Шевчук.

Слава Ісусу Христу! Всечесні Отці:— Посилаю Вам 2.00 на передплату Г. Сп. і на машину. Дуже дякую Вам, що так красно редагуєте Голос Спасителя. Нехай Бог благословить Вашу працю та кріпить Ваше здоровля. Щиро здоровлю, — В. Ткачук.

Слава Ісусу Христу! Всечесніші Отці Редемптористи:—В листі посилаю передплату на 1945 р. на Голос Спасителя, і 6 нових передплатників. Вони просять вислати їм Г. Спасителя за січень і лютий, коли маєте. Я дуже люблю читати Голос Спасителя й бажаю, щоб усі його читали. Що я читаю Голос Спасителя, це Ваша заслуга, бо Ви мені його переслали, за що Вам дуже щиро дякую. Дай Боже, що Ви так і другим учинили. Вдячна, — Марія Муха.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Найсердечнішу подяку складаю Матінці Божій Неустанної Помочі за ласку виздоровлення. Ту подяку оголошую прилюдно, щоб ширилась слава Пр. Діви Марії!— На пресовий фонд Голосу Спасителя посилаю 1.00.— Анна Чубак.

Щиру подяку складаю Пресв. Серцю Христовому, Матері Божій Неустанної Помочі, Пресв. Родині, св. Йосафатові, св. Антонієві, св. Терені від Дитяти Ісус, і душам у Чистилищі за одержані ласки протягом двох років. Пересилаю 1.00 на передплату Голосу Спасителя, а 4.00 на машину. — А. Василишин.

Сердечну подяку складаю Пр. Діві Марії Неустаючої Помочі і св. Терені та св. мойому Покровителеві за щасливий перебіг операції. Жертвую 1.00 на Голос Спасителя. —Мартин Скалуба, Йорктон, Саск.

КАРТКИ ДО ВЕЛИКОДНОЇ СПОВІДИ—100 карток ..... 25ц.
Замовляйте: The Redeemer's Voice, Yorkton, Sask., Canada.

Дня 20-го лютого, по довгій недузі помер бл. п. Михайло Федірко, ревний парохіянин і довголітній церковний урядник місцевої парохії св. Михаїла. Покійний походив з села Верхрата, Галичина. До Канади приїхав у 1911 році. Зразу працював у Вінніпегу до року 1918, а відтак перенісся на фарму коло своїх односельчан, став членом парохії св. Михаїла, Вішарт, і тут жив аж до своєї смерти. Був спаралїжований від пятьох років, а в останніх трьох роках вже лежав неповоротно в ліжку та й мусіли його годувати. Тут треба подивляти терпеливість не тільки самого бл. п. Михайла, але також його жінки, що його доглядала й ним опікувалася, як також добрий приклад дітей, що нічим не хотіли засмутити терплячого батька. Бл. п. Михайло відзначався глибокою християнською вірою й серед своїх терпінь, коли прикований до ложа терпінь і смерти. потішав безнастанно засмучену родину, що цей хрест дав йому Господь Бог і його треба по-християнськи перенести. Полишив у глибокім смутку жену й семеро дітей: дві доньки, одна з них уже замужна за П. Залуцького, і пять синів, один з них, Іван, при війську, другий, Микола, в 12-ім грейді, а інші сини фармерують. Похоронні богослуження відправив Всеч. о. Копяківський, ЧНІ. в четвер вечером, 22-го лютого. Парастас у хаті померлого. Було багато людей. В пятницю Служба Божа й Похоронна Відправа. В церкві людей було дуже багато. В своїх проповіддях згадав священик про християнську терпеливість і про християнську віру що кермує нашим життям. Щира подяка належиться всім добрим сусідам і знайомим, що через пару днів і ночей перебували при тілі померлого та помагали правдиво по християнськи засмученій родині. По похороні, після обіду, за заохотою священика, зібрано на пресовий фонд $9.60, з чого призначено на Голос Спасителя $3.00.— Григорій Повацук.

Гамільтон, Онт.—На закінчення місії під проводом Впр. о. Гр. Шишковича, ЧНІ., гамільтонці приготовили смачний обід. Підчас обіду на заклик Всеч. о. Пароха П. Серветника, зібрано на пресовий фонд Голосу Спасителя $23.10. Всім жертводавцям щира подяка, а Всеч. о. Парохові Божого благословення за збірку, желає Адміністрація.

Вінніпег, Ман.—Вдячні парохіяни для свойого Отця Пароха о. І. Шпитковського зібралися всі одного дня і зробили милу несподіванку для них. При тій нагоді не забули за Голос Спасителя. Жертвовано $5.00.

1945 — ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ ДО СЛУЖБИ БОЖОЇ НА КВІТЕНЬ

Старий Стиль:

1. Неділя Друга Посту:— Глас 2, Апостола зач. 304, Євангеліє Марка зач. 7.
7. Субота: Благовіщення:— Апостол зач. 306, Євангеліє Луки зач. 3.
8. Нед. Хрестопокл. й Від. Благ.: Гл. 3, Ап. з. 311 і 306, Єв. Мар. з. 37 і Лук. з. 3.
15. Неділя Четверта Посту: Гл. 4, Апостол зач. 314, Євангеліє Марка зач. 40.
18. Середа — Поклони.
22. Неділя Пята Посту:— Глас 5, Апостол зач. 321, Євангеліє Марка зач. 47.
29. Неділя Квітна: —Апостол зач. 246, Євангеліє Івана зач. 41.

Новий Стиль:

1. Неділя:— Великдень: Апостол зач. 1, Євангеліє Івана зач. 1.
2. Понеділок Світлий:— Апостол зач. 2, Євангеліє Івана зач. 2.
3. Вівторок Світлий:— Апостол зач. 4, Євангеліє Луки зач. 113.
8. Неділя Томина:— Апостол зач. 14, Євангеліє Івана зач. 65.
15. Неділя Мироносиць:— Глас 2, Апостол зач. 16, Євангеліє Марка зач. 69.
22. Неділя Розслабленого:— Гл. 3, Апостол зач. 23, Євангеліє Івана зач. 14.
29. Неділя Самарянки і св. Вмч. Георгія:— Гл. 4. Ап. з. 28 і 29, Єв. Ів. з. 12 і 52.

Вже вийшла з друку й продається книжечка п.з. 100 ЛІТТЯ ЗАПОВІТУ ШЕВЧЕНКА. Дуже добрий опрацьований матеріял для рефератів про Тараса Шевченка. Кожний українець повинен мати цю книжечку у своїй бібліотеці. Написав п. Г. Мазурик. Ціна 25ц. Питайте за нею у книгарнях або замовляйте в Канцелярії КУК.

В КОЖНІЙ ХАТІ... В Кожній українській організації, в кожному Народному Домі, в кожній парохії і в кожній українській хаті повинна бути хоч одна КОНГРЕСОВА КНИЖКА —в українській або англійській мові, видання Комітету Українців Канади. Ціна одної книжки з пересилкою $2.00. Питайте за ними в Книгарнях, або пишіть до— UKRAINIAN CANADIAN COMMITTEE, 711 McIntyre Bldg., Winnipeg, Man.

МАЛЮЮ образи, олійні на полотні,—оригінальні з ідеї в українському дусі. Хто бажав би мати образ релігійний або патріотичний, нехай розпишесь зо мною, а я подам блищі інформації і ціну.— D. Zaharchuk, P.O. Box 67, Northampton, Pa. USA.

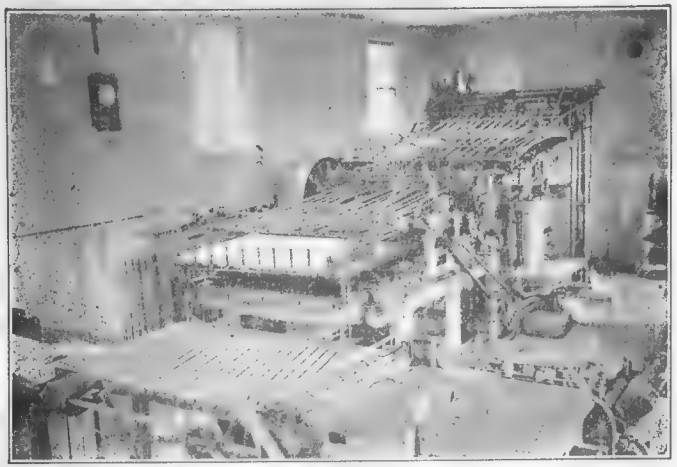

Наша нова автоматична преса. На сплачення цеї коштовної машини деякі читачі нашого місячника були ласкаві прислати нам свої щедрі жертви. З великою вдячністю приймаємо всякі датки, що їх хтонебудь буде такий добрий тій цілі присвятити.

ГУРТОВИЙ СКЛАД

ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

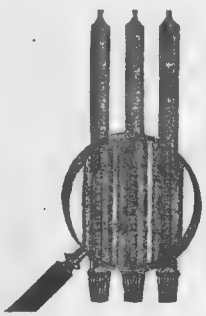

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОҐ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 MAIN STREET,
WINNIPEG, MANITOBA.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

VOL. 17, No. 5. THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK. MAY, 1945

НАША ПЕРЕПИСКА

ПРИКЛАД ГІДНИЙ НАСЛІДУВАННЯ:— Отцим Адміністрація Голосу Спасителя подає імена наших довголітних читачів, які своїми власними грішми заплатили для одної або більше осіб цілорічну передплату на Голос Спасителя. Ці наші добрі і дорогі передплатники не жалували ні старань, ні гроша, щоб Голос Спасителя зайшов до хати їх сусіда чи приятеля або своїх віддалених дітей і щоб вони тішилися разом з ними гарним читанням підчас цілого року. Це знак, що віра в серцях тих людей глибоко закорінена, і вони зі всіх сил стараються, щоб царство Христове запанувало серед нинішнього неспокійного світа. Ось імена тих людей:

Анна Бородай заплатила Голос Спасителя для Меланії Вияд. Михайло Дудяк для Ілії Федишка. Сем Ухач для Николая Бийзора. Никола Грицунь для Николая Гуцяка. Пані Павліна Барбачук для Марії Скумольської. Пані Семен Яник для трох осіб: для пані Данило Сусінської, Івана Стеця, Антона Садлюка. Петро Савіцький для В. Б. Бейка. Йосиф Слобода для Василя Слободи. Дмитро Довганюк для Івана Канського. Іван Українець для Івана Стоцького. Карло Стець для Івана Казимірського. Григорій Чимишин для Якова Шраєра. Василь Харина для Петра Пилипюка. Сестри Служебниці з Торонто для Павла Дунця, Теодозія Валентюк з Монтреалу придбала сім нових передплат, то є: Михайліна Бойчун, Христина Радзіх, Павліна Литвин, Анастазія Мартинюк, Матрона Голубська, Марія Харабарук, Павліна Гуменюк. Катерина Бенько для Йосифа Гамрацого. Юлян Чаплінський для Стефана Стечишиного. Одна незнана особа для Василя Червака. Василь Мацелюк для І. Литвака. Василь Поплавський для Григорія Маклавського. Всеч. о. Н. Сірий для Романа Друшки і Анастазії Грабчак. Василь Шаварський для Івана Шевчука і Насті Грабчак. Іван Позелужний для своєї доньки пані Сендарс. Пані Шумінська для Івана Мудрого. Григорій Дереворіз для М. Г. Каганського. Василь Шербан для Петра Колішера. Доріс Гриців для своєї доньки Марії Прийми. Пані А. Джіба для Катерини Гоцек. Дмитро Стефанюк для Панька Сукмановського. Петро Палцат для Г. Дацюка і Фр. Захарко. Анна Будій для Анни Серкізюк. Михайло Стельмах для чотирох: Михайла Кущака, Мих. Явного, Павла Жуковського і Василя Довганя. Ева Курило для Василя Родича. Одна незнана особа для Дмитра Рудніцького. Анна Шутка для пані П. Вікер і Юрія Шутки. Марія Дущак для Ліни Кліманської, Іван Купчик для Павла Блазенка. Гелена Яник для Олекси Матіовського. Іван Гриців для трох: Адама Савчука, Павла Цимбалюка, Якова Цимбалюка. Марія Чапська для Василя Гроховського. Василь Кузик з Гренвю для Виховного Інституту для Дівчат в Вінніпегу. Софія Леба для Анни Томашевської. Пані А. Буртнік для К. Яхніцької. Пані П. Сенишин для Олекси Сорочинського і Николая Корлока. Пані Катерина Бараник для Данила Бараника. Іван Стечишин для Николая Пона. Пані А. Бельмас для Пригорія Совяка. М. Д. Черевик для

(Продовження на стор. IV. окладинки)

АНУ, – ЧИ ЗНАЄТЕ?

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці IX-ій окладинки)

1. **Як називалася та найвища жидівська Рада,** що насамперед судила Ісуса Христа, поки Його видала в руки римлянам, щоб Його розп'яли?

2. **Чи то правда,** що Ісус Христос і Апостоли споживали Тайну Вечерю **лежачи?**

3. Святе Письмо Нового Завіту ділиться на **двадцять і сім** частин ,або- – як ми звичайно кажемо—на двадцять і сім **книг.** Чи знаєте, **скільки з тих книг** написав святий **Апостол Іван?**

4. **При якій то нагоді та й до кого сказав Ісус:** "Я оце відходжу до Отця Мого та Отця вашого, до Бога мого та Бога вашого"?

5. **Де,— в якім краю, в якім місті, та й котрого року і дня** пролито невинну кров нашого Священомученика Йосафата?

6. **Проти котрої Божої Заповіди** грішить той, хто в товаристві веде плюгаві, та безстидні розмови, не зважаючи на те, що **малі діти там є,** і до всього того **уважно прислухуються?**

7. Скажіть, **у якім місті навернулася** та велика грішниця, що по всі часи буде світлим взором для щирих каянників, а саме: **свята Марія Магдалина?**

8. **Чи можете назвати по імени тих двох учнів Христових,** що на сам Великдень пополудні **ішли,** смутні та невеселі, **з Єрусалиму до Еммауса?**

9. **Звідки взялося** слово **Пасха,** та й **яке** є властиве його **значення?**

10. Цілу довгу ніч мучились раз Апостоли на Тиверіядському Озері, та й ні одної риби не спіймали. Аж над ранком, коли вже втомлені верталися до берега, **воскреслий Ісус явився їм і** промовив: "А що, діти,— маєте яку рибу?— Ні," відповіли вони. А Він до них і каже: "Закиньте сіти з правого боку човна, то спіймаєте." Послушні Господньому приказові, Апостоли закинули сіти, й відразу зловили... **ну, ну,— подайте докладне число риб,** що їх спіймали вони в тій незабутній чудесній ловитві?

11. Уявіть собі, що приступає до вас якийсь мудрагель та й каже: **"Чого то по ваших церквах така жалоба в Велику Пятницю?** Адже,самі ви кажете, що Ісус своєю смертю на хресті і диявола поконав, і від загибелі вічної вас відкупив, і ворота небесні людському родові наостіж відчинив. Виходить отже, що не сумувати, не покутувати й постити випадало б вам у Велику П'ятницю, а тішитись, радіти, веселитись і шумно бенкетувати. Та й дзвонам, здається, не пора б тоді на дзвіниці сумовито дрімати, а навпаки: тріюмфально грати-гомоніти, звіщаючи радісну вістку, що ввесь рід грішного Адама **вже відкуплений."**

Ну, і що ж ви могли б відповісти на такий, здається, "велемудрий" закид?

(Наша Переписка—продовження з стор. II.)

Павла Козосвиста. Василь Шуманський для Івана Крокуша. Григорій Гарах для Йосифа Лещука. Петро Лукій для Івана М. Гуски. Марія Бадз для свого сина Петра Бадза. Анна Сеньків для пані Петра Біловуса. Онуфрій Кульчицький для своєї доньки Франціс М. Кульчицької. Пані Р. Колсун для Петра Шумки. Пані Марцінюк для свого сина Василя в Новій Шкотії. Пані М. Коровська для пані І. Клим. Юстин Воробець для Марії Кузьмінської. А. Волохатюк для Володимира Подольського. Незнана особа з Самбург для пані В. Собчишин. Александра Романов для пані Ст. Якимович. Розалія Бернат для Софії Білінської. Преп. Сестри з Віндзор для Варвари Таске. Марія Мельник для Марії Базилій. Гнат Миц для своїх обоїх синів Маріяна і Йосифа. Всеч. о. М. Григорійчук для свого брата Василя. Петро Ґлух для Кароля Корника. Пані Семен Сиш для Татіяни Возьної. Текля Квасний для своєї Сестри Катерини Омольо.ів. Стефан Панчишин для Івана Турка. Марія Муха з Клівленд, Огайо, для пятьох осіб: Розалії Янушевич, Гелени Грицини, Михайліни Кузима, Павла Сліворського, Михайла Розновського. Михайло Ватович для Стефана Сокалюка. Всеч. о. М. Швед для Йосифа Берези. Катерина Слободян для Олекси Слободян. Пані Г. Шалай для пані Д. Хлан. Франк Сліворський для Павла Сліворського і Михайла Розновського. К. Івасько для пані Ф. Стельмах. Пані Задарецький для пані С. Ковель. Петро Малий для Андрея Шарака. Григорій Козяк для пані К. Р. Байдужої. Григорій Івасюк для Івана Бойчука і Олекси Турмана. Евдокія Табінський для Софії Ковалюк. Параскевія Бензоляк для Івана Спітули. Йосиф Ковталюк для Николая Захарчука. Григорій Ярема для Теодора Шілінського. С. Крук для В. Кузеля. Стефан Вишнецький для Кароля Вишнецького. Катерина Пантелюк для І. Бузака. Володимир Филипович для Николая Лисюка. Юлія Вознійчак для Юлії Дусняк. Петро Коровський для Михайла Салія. Григорій Поващук для своєї доньки пані Петро Бозек. Всеч. о. П. Серветник для Теодора Кондратюка. Марія Федевич для Анни Винник. А. Т, Василенчук для Е. Кметь. Катерина Пантелюк для Василя Пантелюка. Пані Т. Ганас для Теодора Гайдука.

Подаючи ті імена ми щиро дякуємо кожному передплатникові, котрий придбав одного або більше нових передплатників, та заохочуємо прочих, щоб вступали в ряди апостолів доброї преси. Друже,—якщо бажаеш, щоби Твоє імя стояло на тій почесній лісті на другий місяць,—зроби Ти так само. Приєднай одного нового передплатника для Голосу Спасителя. Це не тяжке діло, але напевне Божественному Спасителеві приємне. Зроби так, щоб не було хати, деби не знаходився Голос Спасителя! Скажи післати в найдальші закутини Канади й Америки поміж людей найбільше потребуючих духовної потіхи й науки. Людей позбавлений Божого слова, а напевно, що будуть Тобі вдячні на завсіди. Пішліть цей Місіонар для людей, які покинули віру святу, щоб він навернув їх і знова притягнув до Христового стада, а станете апостолом поміж ними. Пішліть його тим, що сумніваються в добрій вірі, щоб він утвердив їх і затримав при серцю Божественного Спасителя. Посилайте від хати до хати—з рук до рук!

НА СПЛАЧЕННЯ ДРУКАРСЬКОЇ МАШИНИ ЖЕРТВУВАЛИ:—Адміністрація Голосу Спасителя складає особливійшу подяку Преосвященному Кир Василіеві Такачеві за щедрий дар на виплачення друкарської машини в сумі $10.00. Так само Всеч. Отцеві капелянові М. Т. Пелехові, які на ту саму ціль прислали $10.00 і пятьлітну передплату на Голос Спасителя. — Інші наші добродії жертвували: Пані А. Бородай $5.00; Анна Дюк $5.00; Г. Матлок $5.00; Пані Ірина Поховська $5.00; Вас. Стець $2.50, Ів. Гриценко 2.00; Вас. Романів 2.00; А. Гавліцький 2.00; Т. Василенкі 2.00; Марія Ситник 2.00; Іван Новак 2.00; А. Волохатюк 2.00; Василь Бузько 1.75; Вас. Вирозуб 2.00. — По $1.00: М. Павлюк, М. Стельмах, Р. Бернат, А. Демид, Василина Калинюк, пані М. Меренчук, Катерина Галян, П. Політило, Софія Ричкун, Пилип Чухрій, Олександер Король, Анна Пасека, пані Н. Мирон, Дора Позелужна, Марія Дущак, Матей Люне, Николай Шуст, Стефка Романів, Незнана особа з Фенвуд, пані Н. Яворська, Кароліна Горен, Марія Дзісяк, пані М. Марійнюк, Магдалина Байдюк, Юрко Левко, А. Демид, Демко Пастернак, А. Волохатюк, Н. Крамарчук, С. Побігущий, І. Волошин, І. Зьолковський, Ів. Михальчук, Николай Кропівницький, Петро Сліпець, Пані В. Шпатух, пані Боровська.

Агафія Гайда 50ц., Іван Кондрацький 50ц., І. І. Воркун 75ц., М. Дудяк 75ц., Ник. Лисюк 25ц., Катерина Миколаїв 25ц.

Парохія Бівердейл, Саск. $11.08; Врокстон, Саск. $9.37. Калдер, Саск. $8.60.

ГОЛАР, САСК.—Дня 13-го квітня наша парохія прощала одного молодого парохіянина, який відіздав до Манітоби продавши тут все своє майно. Цим молодим парохіянином є Григорій Денищук, син панства Василя і Агафії Денищук, які є від давна членами нашої греко-ктаолицької церкви, і котрих син Йосиф буде незадовго висвячений на священика місіонаря в семинарі оо. Редемптористів в Йорктоні. Старші Сестриці зійшлися підчас того і улаштували гарну та смачну перекуску, а при тім незабули за добру пресу, на яку зібрали $6.00. Крім того зібрали $5.00 на свою церкву. Ось гарний приклад щирости, любови та жертвенности наших добрих парохіян з Голар. Дай Боже, щоб наша сусідна парохія, яка є так густо заселена нашими людьми, так само йшла прикладом тої малої але щирої парохії Голар, тоді напевно що в кожній хаті буде католицька газета або місіонар. —Зі жалем серця присутні попращали молодих господарів, які перевезлись до Манітоби від нас, та пожелали їм всего найкращого, а память їх побуту останеться серед нас. —Присутний.

ГОЛАР, САСК.—З нагоди несподіванки для пані Емілії Петришин дня 19 квітня в день 35 літної річниці її уродин, зійшлися численні гості і родина, та зложили свої сердечні побажання, вручаючи гарний дарунок. Панство Петришин належать до числа примірних парохіян і не жалують свойого труду ні праці, ні гроша для добра своєї Католицької Церкви і свойого народу. Пан Теодор Петришин вже від ковгих літ є головою Народного Дму, для викінчення котрого доклав усіх своїх старань і трудів, а пані Емілія знова повсячувалася літами яко старша сестриця в парохії. — По веселій і милій гутірці пан Николай Сирота пригадав гостям про добру пресу на котру зложено $6.15. З того на

Голос Спасителя $2.05. Жертвували: Емілія і Теодор Петришин 1.00; по 50ц.: Н. і А. Сирота, Д. Сирота, І. Бартошевський, Кароль Кринкевич, Ю. Козубай, Е. Петришин, Я. Підперигора. По 25ц.: Н. Качур, М. Качур, Н. Підперигора, С. Підперигора, і Мирон Качур 15ц. Нашому ювелятови желаємо кріпкого здоровля і сил на многі літа, а всім жертводавцям щира подяка.

СТОРНОВЕЙ, САСК.—В суботу 21. квітня, в церкві св. Володимира й Ольги в Врокстон, Саск., Всеч. о. Роман Хомяк ЧНІ., відправив Сл. Божу й Парастас за бл. п. Никиту Миська. В часі Богослуження сказав отець науку про душі в чистилищі та вказав на середники, котрими можемо їм помогти. В часі спільного обіду, що з тої нагоди відбувся в Сторновей, Саск., в хаті Михайла, наймолодшого сина Покійника, Отець заохотив присутних до жертви на українську католицьку пресу. По $1.00 зложили: о. Р. Хомяк, Мих. Дембровський, Ник. Дембровський, М. Собко й Марія Дембровська, дрібними жертвами $5.05, разом $10.05. З того призначено на БН. і УВісти по $3.00, а на Голос Спасителя $4.05.

Покійний походив з села Чобарівки, пов. Гусятин. Помер 28. грудня, 1944 р. —Усім жертводавцям щира подяка, а бл. п. Никиті Мисько Вічная Память! —Присутній.

Усім жертводавцям щира подяка, а також тим, що заповідають збірки, переводять їх та заохочують других на ту ціль. Нехай воскресший Ісус винагородить їх стократно.

Дорогий Читачу,—зроби так, щоб і твоє імя було на другий раз тут записане.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Найсердечнішу подяку складаю Пресолодкому Серцю Ісуса й Матері Божій Неустанної Помочі та св. Йосафатові за вислухані молитви. Посилаю $1.00 на Голос Спасителя й $1.00 на друкарську машину.— М. Михальчук.

Сердечну подяку складаю Найсолодшим Серцям Ісуса й Марії за вислухані молитви в часі слабости.—Ів. Зьолковський.

Сердечну подяку складаю Пресв. Серцю Ісуса й Матері Божій Неустаючої Помочі за цю превелику ласку, що ураган, що навістив нас 9. серпня, 1944 р. й багато нам шкоди заподіяв, одначе нікому з нас життя не нарушив. Майже всі наші будинки ураган знищив, а хата Божим чудом осталася. Як нам у хаті так і тварині нічого не сталося, хоч стайні зістали знищені. Посилаю $2.00 на машину. Мати й діти—М. С. Ситник.

Щиру подяку складаю Пресв. Родині за вислухані молитви та св. Терені за поміч в одній тяжкій справі.—Е.Г.

Щиру подяку складаю Пресв. Серцю Ісуса за виздоровлення мойого мужа.— А. Король.

Сердечну подяку складаю Пресв. Серцю Ісуса й Матері Божій Неустаючої Помочі за виздоровлення мойого сина. Мати Божа нікого не опускає хто до неї звертається й її помочі благає. Посилаю $1.00 на Г. Спасителя й $1.00 на Сорокоусти. М. Кунанець.

Слава Ісусу Хрису.—Найсердечнішу подяку складаю Господу Богу Милосердному, Найсолодшому Серцю Ісуса, Матері Божій Неустанної Помочі за вислухані молитви й уздоровлення. Залучаю на Службу Божу $3.00. Жертвую на виплачення Друкарської машини 2.00, рівнож залучаю віднову своєї передплати 1.00. —А. Гавліцька.

Хвальна Редакціє.—Сердечну подяку складаю Матері Божій Непорочно Зачатій і св. Антоніеві за виздоровленна від тяжкої недуги моєї внучки Олі, і прошу о св. молитви для мойого сина, що при армії. При тій нагоді посилаю одного доляра на Сироти. —Катерина Нога.

ВЕСНА

Весна! Розмерзлася земля,
Зо сну збудилася рілля.
З плугами вийшли рільники,
Витають співом їх пташки.

І хлібороб співає теж,
Орючи нивку серед меж.
Весь світ весело гомонить,
З весною він Творця хвалить.

Весна! Розкаялась душа,
Зо сну гріхів збудилася.
Росою ласки Божої
Обмила всі гріхи свої.

Ангели шлють їй свій привіт,
Радіє з нею Божий світ.
І Творцю дякує вона,
Що їй життя дала весна.

Весна! Ось чудо всіх чудес:
Христос із гробу вже воскрес!
І смуток з наших зник сердець,
Недолі нашій вже кінець.

Хоч нашу правду криє враг,
Нам не лячний ніякий страх!
Бо нам воскресний дзвін гуде:
Воскресне нарід, він не вмре!
Не згине!

Михайло Дороцький

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ!

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Святійшому Вселенському Архіереєві, Пієві Папі Римському, Нашим Владикам в Канаді й Америці, Всему нашому Священству, Преподобним Братям і Сестрам, Нашим Воякам на суші, морі й воздусі— всему многострадальному українському народові, всім Передплатникам, Читачам, Добродіям і Приятелям,

бажає в День Світлого Воскресення Христового

ВЕСЕЛИХ ТА ЩАСЛИВИХ СВЯТ, ОБИЛЬНИХ ЛАСК, СИЛИ ТА СВІТЛА,

Редакція і Адміністрація Голосу Спасителя.

ДОРОГІ ЧИТАЧІ,

ПОСТАРАЙТЕСЯ, ЩОБ В КОЖНІЙ ХАТІ БУВ ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ!

Придбайте ОДНОГО НОВОГО передплатника!
Передплата всего один доляр на рік.
Заплатіть самі свойому другові, сусідові, приятелеві, своїм дітям, які далеко від Вас.
СТАНЬТЕ АПОСТОЛАМИ ДОБРОЇ ПРЕСИ!
Нехай Ваше Імя буде записане на почесній лісті апостола доброї преси.
Чи Ваше Товариство, Ваша Читальня, має Голос Спасителя?— Коли ні, присилайте чимскорше свою передплату!
ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДАВАЙТЕ МІСІОНАР З РУК ДО РУК, З ХАТИ ДО ХАТИ!
Нехай не буде ані ОДНОЇ родини, котраби не мала Голосу Спасителя! ЗРОБІТЬ ЦЕ підчас тих Свят, а ми зараз вишлемо їм Місіноар. Оказове число висилаемо даром. Пишіть на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ПРИСИЛАЙТЕ НАМ ТАКОЖ ІМЕНА ДОБРИХ ЛЮДЕЙ, КОТРІ ЛЮБЛЯТЬ ЧИТАТИ ДОБРУ КНИЖКУ АБО МІСІОНАР!

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 17, Число 5. **Травень** **1945**

ПАСТИРСЬКЕ СЛОВО

З НАГОДИ ВОСКРЕСЕННЯ ГОСПОДА НАШОГО ІСУСА ХРИСТА
В ПРАЗНИК НАЙБІЛЬШОЇ ПОБІДИ,
ДО ВИСОКОПРЕПОДОБНИХ І ВСЕЧЕСНІШИХ ОТЦІВ І ВСІХ ВІРНИХ НАШОЇ ДІЄЦЕЗІЇ

"Кріпіться, Я побідив світ" (Йоан: 16, 33)

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Мої дорогі в Христі!

Ніколи в історії не було ще такої світлої побіди як у дні Христового Воскресення.

Многі познаки побіди можна було завважити у Христі, коли Він уздоровлював хорих, успокоював море, воскрешав умерших. **Однак у цілій своїй величі, побіду виявив Христос щойно на Великодних Святах.**

На Великдень обявився найперше **Христос, як Побідник життя над смертю.** По впадку Адама до Воскресення останнім словом у житті кожного був гріб, смерть, безнадійність. Щойно перший Христос, своїм славним воскресенням у третій день, побідив смерть і виказав правдивість своїх слів: "Я є воскресення й життя, хто вірить у Мене, цей хочби й вмер житиме" (Йоан: 11, 25). Зі сповненням отсих слів, кличе повен одушевлення св. Павло: "Смерте, де твоя побіда? Смерте, де твоє жало?... Пожерта смерть побідою... А Богові подяка, що Він дав нам перемогу, Господом нашим Ісусом Христом" (І. Коринтян: 15, 54-57).

У Празник Христового Воскресення, виступає ще **Христос, як побідник віри над безвірством.** Христос завсіди домагався від жидів віри у свої слова, довіря у свої діла. Коли ж жиди не повірили, ані Христовим словам, ані Його ділам, тоді Христос заповів ще Своє останнє чудо, що в ньому показуючи на храм Свойого Тіла, так відізвався до невіруючих: "Зруйнуйте цей храм, а в три дні здвигну його" (Йоан: 2, 19). Невіруючі жиди зруйну-

вали у дійсності храм Христового Тіла, коли розпяли Сина Божого у Велику Пятницю й Він умер на хресті. Але по трьох днях, від Великої Пятниці розноситься радісна вістка з Єрусалиму, що Христос воскрес із мертвих. Не безвірство віднесло побіду, але св. віра.

У день Великодних Свят, показується вкінці **Христос як побідник любови над ненавистю.** Ненависть ворогів не могла вже дальше посунутися, як коли вона зложила Христа до зимного гробу, привалила вхід тяжким каменем, запечатала державними печатками й для всякої забезпеки поставила ще при гробі на три дні римських жовнірів. А саме зі сповненням отсих останних подій, розпочинається побідоносний похід Воскресшого Христа. Замість одного погордженого дерева-хреста ставляться безчисленні престоли, церкви й величаві храми. Замість одного невірного народу, навертаються з поганства нові народи. Замість маленької громади вірних учеників і учениць Христа, приходять тисячі й мільйони правдивих поклонників зі всіх станів, країв і віків. Перемогла любов Христа, а не ненависть ворогів!

Отся велична побіда Воскресшого Христа є також і провідною думкою наших Великодних Богослужень. Попри радість, довіря й одушевлення для воскресшого Христа, вони ще оспівують Його як Побідника. Дуже много разів співаємо з радістю, що Христос воскрес із мертвих, **смертю смерть побідив,** а цим що в гробі дарував життя." Часто повторюються у відправах ще й такі слова про побідоносного Христа, що: "Хоч у гріб зійшов Ти Безсмертний, проте знищив Ти адову силу, **й воскрес як Побідник Христе Боже,** і жінкам Мироносицям звістив: радуйтеся! і Твоїм Апостолам мир дарував, і цим, що впали, подав воскресення." Також лунає ще на Великдень пісня любови над переможеною ненавистю, де завзивається всіх: "Воскресення день і просвітімся торжеством і друг друга обнімім, скажім: Братя! **І цим, що ненавидять нас, простім усьо з Воскресенням."**

Христова побіда є одночасно й нашою побідою. **Побідний Христос вливає у нас всіх непохитну певність, що ми віруючі служимо побідній справі.** Коли ми витреваємо при побідному Христі, то й ми самі будемо побідниками: добра над злом, життя над смертю, світла над темнотою. Воскресший Христос запевнює нас, що прийде час, де наші сльози переміняться у дорогоцінні перли-жемчуги, за які зможемо купити собі царство Боже. Що надійде день, де терня наших щоденних терпінь заміняться у золотий вінець нашого прославлення у небі. Що й для нас Велика Пятниця заміниться колись у Світлий День Воскресення. **Останнім словом нашої св. віри не є смуток, терпіння, невдача, але щастя, радість і побіда!** Почерез століття кличе до нас всіх віруючих Христос, як колись до своїх учеників: "Істинно, істинно, говорю вам, що ви будете плакати й ридати, а світ радітиме; ви ж будете сумувати, але смуток ваш у радість обернеться." (Йоан: 16, 20).

У день Христового Воскресення розцвітаються великі надії, не лише для всіх поодиноких віруючих душ і всіх народів світу, **але також для нашого многострадального народу.** Хоч темно кругом нас у світі, хоч переживаємо сумні часи, хоч здається, що ми вже в гробі, проте ми є лише в хвилинах досвіду. Не знеохочення є останнім словом для нашого народу, але життя, надія й безсмертність. Понад непевність нинішних часів, упевнює нас побідоносний Христос, що всі ми віруючі служимо побідній справі: "Отсе Я розповів вам, щоб ми мали у Мені спокій; страждання зазнаєте у світі, але **будьте відважні: Яж побідив світ"** (Йоан: 16, 33).

Однак нема побіди без боротьби. Через боротьбу до перемоги! Через терпіння до радости! Через Голгофту до Воскресення! Іншої дороги до побіди нема! Лише така є царська дорога до прославлення, що її перший перейшов наш Божественний Учитель, і через сумніваючихся учеників з Емаус, так нас упоминає: "О, нерозумні й тверді серцем, щоб повірити всьому, що говорили пророки. **Чи не мав Христос це пострадати й увійти в Свою славу?"** (Лука: 24, 24). а св. Апостол Павло пише: "А коли співтерпимо з Ним, то й разом із ним будемо співцарювати" (II. Тимотей: 2, 12).

Побіда! Повна побіда! Остаточна побіда! Такі кличі лунають у пресі, й промовах. Гарні це слова, й підбадьоруючі. Але коли приглянутися глибше над значінням цього слова "побіда" то всі ми мусимо прийти до висновку, що **одиною правдивою побідою для віруючого чоловіка є: побідити себе самого, віднести побіду над своїм тілом і пристрастями, своєю гордістю; побідити злі засади світа і побідити діявола, ворога наших душ. Коли відзискаємо утрачену ласку Божу через покаяння і св. Сповідь, жити на цьому світі у стані Божої ласки й так у стані цієї ласки явитися при кінці туземного життя перед побідоносним Воскресшим Христом!** З цією одною побідою будуть всі інші побіди. Без цієї одної остаточної побіди, всі інші побіди переміняться у найбільше нещастя людини, не лише туземне, але й вічне.

Дорогі в Христі Братя й Сестри! Побідою Воскресшого Христа кріпімся й ми! **Дивна сила скривається у побідоносному Христовому Воскресенні!** Христова побіда поконувала всі труднощі. Вона розвязувала всі сумніви. Вона перемінювала Христових учеників у непобідимих ісповідників. Всі вони повторяли за св.

Павлом отсі натхнені слова: "Бо я думаю, що страждання теперішнього часу нічого невартi супроти тієї слави, що має явитися в нас" (Римлян: 8, 18).

Зі Світлим Празником Христового Воскресення засилаємо всім нашим Дорогим Отцям і всім Вірним нашої Дієцезії найщиріші наші воскресні побажання. Передовсім нашим дорогим і улюбленим канадійським жовнірам на всіх місцях, желаємо повної побіди, під кожним оглядом, щасливого повороту домів, та вже слідуючого року, если не скорше, обходити Великдень в кружку родиннім, з приятелями та знакомими в Канаді.— Нехай Воскресший Ісус охоронить від грозячого нещастя наш цілий український нарід і нашу св. Церкву, нехай потішить наших збігців і полонених, додасть надії всім безнадійним і усіх благословить.

Засилаємо також і наші щиро-сердечні Архієрейські Благословення.

† ВАСИЛИЙ, Епп. Орд.
† Ніль, Епп. Помічник.

Винипег, 31. березня, 1945 р.

ЗАБУВ ДОДАТИ ЩЕ ОДНЕ

Давно, дуже давно, коли Велика Британія ще вся католицька була, вибрався один нещасний сліпець на прощу до гробу святого Томи Кентерберійського. Прийшов він туди молитися й благати, щоб йому за молитвами святого Мученика, наново очі розкрились, та щоб ізнову до них здоровий зір вернувся.

Святий ласкаво вислухав ту сердечну молитву так, що чоловік вернувся додому видющий та веселий.

Але як проминули перші вибухи тієї його радости-втіхи, нагадав собі чоловік, що в своїй молитві до Святого він забув додати ще ці важні слова: "Якщо така Божа воля." Тому вернувся мерщій до Кентербері, й там на гробі святого Мученика так став молитися:

Великий Святий Томо, з глибини серця дякую Тобі за те, що Ти мені таку велику ласку в Бога випросив. Але ці мої очі мали б іще колись довести мене до гріха, й позбавити мене вічного спасення, та покірно прошу Тебе вчинити так, щоб я знову осліп.

І сталось, що в ту саму хвилю, як він оті слова проказував, чорна пітьма лягла йому на очі; й він став сліпий, як передше. Всю решту свого життя приготовлявся він до святої щасливої смерти, а як смерть надійшла, він був направду готовий.

о. Н. Копяківський, ЧНІ.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ

Більше довіря через почитання Непорочного Серця Марії

Одного разу навчав Ісус Христос нарід з човна, що був Симонів, та коли перестав говорити, просив Симона Петра, щоб відплив на глибину, та щоб там закинули сіти на ловлю. А Симон Петро відповів:

"Учителю, цілу ніч ми трудилися й нічого не зловили; та на Твоє слово закину сіти."

І закинули сіти та зловили пребагато риби,— так багато, що сіти їм продиралися... (Лука 5. 1-6)

По людськи говорячи: не було виглядів на ловлю. Бо як сказав апостол Петро, що вони цілу ніч ловили, та нічого не зловили. Але на слова Ісуса Христа Петро переміг самого себе, переміг те вирахування людське, і своє довіря положив на слова Христа.

Так воно буває й у нашім життю. Наше людське вирахування нас заводить. Та часто ми того не хочемо зрозуміти... Уповаємо на себе, віримо у свої власні сили, переціюємо свої здібности й свою здатність, надто довіряємо самі собі... І що виходить з того? Які наслідки?... Виходить, що наша праця, наші труди, наші зусилля, наші старання є мало успішні, не приносять пожаданих плодів.

Навіть у справі нашої душі, в справі нашого спасення рахуємо на себе, на свої власні сили.

А воно повинно бути йнакше. Ми повинні добре зрозуміти, що самі з себе ми нічого не можемо, а всяка можність наша є від Бога. Самі з себе нічого доброго не можемо зробити, навіть доброї думки не можемо мати самі з себе, коли б Бог нам в тім не поміг,— як говорить св. Павло.

Народня мудрість є така: "Без Бога ані до порога!"

Правда, воно є трудно перемогти самого себе, трудно нам признатись, що ми малоздатні самі з себе до чогось доброго, бо наше горде **Я** не хоче впокоритись. Нам трудно перемогти нашу зіпсуту природу, що під претекстом нашої волі робить нас невільниками своїх забаганок, своєї гордости, своїх пристрастей... Але коли ми ту нашу природу, ту гордість нашу, ті пристрасти та й волю власну підчинимо під Божу волю, коли признаємо абсолютну нашу залежність від Бога, тоді доперва ми щось вартуємо та й вартують щось наші добрі діла. Тоді рахуються не лише наші людські зусилля, але тоді діє в нас і через нас Божа сила. А та Божа сила є всемогуча!

І до всього потребуємо тої Божої сили, Божої помочі, Божої ласки!

І у всім, що доброго робимо, ми дістаємо ту Божу поміч, Божу ласку!

У хвилях щастя і в годинах досвідчень, у радости й смутку, в біді й покусах, в часі тяжкої недуги, й у всіх наших потребах та в кожній хвилині нашого життя завсіди Бог памятає про нас та всіх нас своєю ласкою огортає.

* * *

Всі ласки переходять на нас через руки Пр. Діви Марії—така є наука св. Отців Церкви.

Через Марію прийшла найбільша ласка для світа: Спаситель Ісус Христос народився з Марії!

Є слушною річчю,—говорить св. Бонавентура,— щоб всі добродійства, всі ласки, що випливають з нашого Відкуплення, переходили через руки Марії.

І ми віримо, що всі ласки на нас спливають через руки Божої Матері. Вона є наша Заступниця перед Богом, Посередниця наша й наш Покров. Та й знаємо, що нам треба багато Божих ласк в кожній годині, в кожній хвилині... Життя наше то боротьба, і ніхто в тій боротьбі не стане переможцем, коли не буде споможений Божою ласкою. Життя наше повне досвідчень і труднощів, і ніхто не зможе всіх їх видержати на взір праведного Йова, коли Божа ласка не піддержить нас. Життя наше то трудна проба нашої любови до Бога, а ту пробу можемо лише тоді перебути, коли Божа ласка нам товаришить... Все і всюди нам потрібно Божої ласки. І Бог дає нам ті ласки через Пр. Діву Марію. Ми маємо до Неї прибігати, Її просити, щоб за нами Вона вставлялась та потрібні ласки для нас у Бога випрошувала. А Вона надгородить наше довіря і любов до Неї та вислухає наші просьби.

Дивися, Мати, в крайний час потреби
з низин до Тебе простягаєм руки:
Збав наші душі від скорбот і муки;
з сліз наших світиться любов до Тебе!

Навколішках Тебе благаєм, Мати.
По імені Тебе зовем, Маріє,
єдина жизні нашої надіє:
днесь ми від Тебе ждем лиш благодати!

* * *

Так! Нам треба мати велике довіря до Матері Божої, треба мати надію, що Вона нам поможе, поратує, потішить.

"Не імами іния помощи, не імами іния надежди, разві тебе, пречистая Діво": Не маємо іншої помочі, не маємо іншої надії, крім Тебе, Пречиста Діво!

Поможе, поратує, потішить нас у наших особистих потребах і досвідченнях, та потішить і не дасть пропасти нашому дорогому українському народові, що тепер переживає страшну Голгофту там на своїх рідних землях. Нам треба молитися за наших братів і сестер, що тепер вони у неволі, у ярмі, та їх поручити ласкавій опіці Божої Матері.

Знаємо: Наш український нарід мав завсіди та має й тепер велику набожність і довіря до Божої Матері, та й любить молитися до Неї. Таж за Ярослава Мудрого Вона була проголошена Царицею України, Царицею українського народу. Серед найбільшої тривоги, серед найтящого лихоліття Вона не дала пропасти нашому народові. Вона:

"У всякій потребі, у всякій пригоді,
Все прославлялась в українськім народі!"

Вона не дасть пропасти нашому українському народові й серед теперішнього лихоліття!

Та й треба мати нам велике довіря до Пр. Діви, бо Вона Божа Мати й наша Мати. З волі Ісуса Христа ми стали Її прибраними дітьми... Її серце обнимає любовю всіх людей: всіх хоче Вона поратувати, всім хоче помочи!

Серце Марії подібно до серця Ісуса: повне доброти, лагідности, прихильности, любови до людей.

Або як говорить св. Вернард: "Серце Марії отворене для всіх, щоб з нього черпали всі: невільник волю, хорий здоровля, засмучений потіху, грішник відпущення гріхів."

Серце Марії святе, непорочне. Воно чисте, без жадної плями, чистіше як погідне блакитне небо, гарніше як сонце ясне, вільне від всякої пожадливости і всіх пристрастей, що занепокоюють наші бідні душі. Бо Марія без змази первородного гріха зачата, а чистоти її душі не сплямила найменша провина ані найменше несовершенство.

На цей місяць травень назначене для членів Апостольства Молитви наміреннѧ: молитись, щоб у віруючих християн збільшалось довіря до Божої Матері через почитання Її Непорочного Серця.

Молімся, щоб набожність до Божої Матері щораз більше росла у християнськім світі та щоб всі мали більше довіря в Її поміч і опіку. Молімся, щоб те довіря до Божої Матері збільшалося через почитання Її Непорочного Серця, до якого Вона хоче всіх людей пригорнути, їх поратувати та потішити.

Непорочне Серце Марії! Твое Серце найбільш подібне до Серця Ісуса! Серце повне милосердя й ласкавости! Будь нашою до-

рогою до Серця Твого Сина Ісуса! Поможи нам в потребах наших, потіш засумованих, покріпи хорих, хорони мучених покусами перед упадком, піднеси впавших з їх гріхів, а особливо будь коло нас в останній хвилі нашого життя!

ПРЕЧИСТАЯ МАТИ

Як біда та люте горе
Зайде в мою хату,
Я до Тебе серцем лину,
Пречистая Мати.

Ти, бувало, ще малому
Мені в снах являлась
З ангелами, і до мене
Любо усміхалась.

І казала Ти мені раз,
Пречистая Мати,
Святий образ Твій до церкви
Гарно змалювати.

П'ятнадцятий рік кінчився
Мені в селі рідним,
Як я образ той ізладив.
Його в місці гідним,

В храмі Божім у Словіті
Люди примістили.
З того часу чув я в собі
Щораз більше сили.

І взявся я до малярства;
І любо так було
В рідним краю, в селі рідним...
Ах,—все те минуло!

Прийшла війна, й я молився:
"Пречистая Мати,
Верни мене у здоров'ї
До рідної хати!"

А на війні кулі грали,
Мов ті бджоли в літі;
Та якось ту хуртовину
Перебув я в світі.

І вернувся я щасливо,
Бо Ти помагала;
Ти до мене все в пригоді
Руку простягала.

Був я хорий раз смертельно,
Та Ти врятувала;
Ти при мені на сторожі
День і ніч стояла.

І тепер от на чужині,
В кожнім смутку й горю
Я до Тебе, Божа Мати,
В мріях-снах говорю.

Раз, у сні мені явившись,
Ти так говорила:
"Молись, віру зберігай,—
Це найбільша сила!"

І я молюсь, і надіюсь,
Пречистая Мати,
Що Ти мене ще повернеш
До рідної хати.

До рідної України,
Ясної, вільної,
Бо доленька України
В святій руці Твоїй.

Прошу Тебе та й благаю:
Дай доленьку ясну,
Моїй рідній Україні,
Матінці нещасній.

Ясна зоре і леліє,
Пречистая Мати,
Не дай Своїм бідним дітям
В горю пропадати!

—Дмитро Захарчук.

о. Н. Копяніївський, ЧНІ.

ВІД ВОСКРЕСЕННЯ ДО ВОЗНЕСЕННЯ

ВЕЛИКДЕНЬ ВРАНЦІ

Воскресення
(Мат. 28. 1-4, Іван 20. 1)

Першого дня тижня дуже рано, ось стався землетрус великий. Бо ангел Господній зійшов з неба, і прийшовши відвалив камінь і сидів на нім. Був же вид його як блискавиця й одежа його біла як сніг.

А від страху перед ним затривожилася сторожа і стала як мертва.

Святі жінки при гробі
(Мат. 28. 5-8, Мар. 16. 1-8, Лу. 23. 56, 24. 1-9, Ів. 20. 1)

І коли минула субота, як почало світати першого дня тижня, Марія Магдалина та Марія Яковова та Саломія купили пахощів, щоб прийшовши, могли намастити Його.

І дуже рано, першого дня тижня, як ще було темно, приходять до гробу несучи пахощі, що наготовили.

І говорили між собою:

"Хто відкотить нам камінь від дверей гроба?"

Марія Магдалина приходить перша й побачила, що камінь відвалений від гроба. Побігла отже й прийшла до

Симона Петра та другого ученика, котрого любив Ісус, і сказала їм:

"Взяли Господа з гробу і не знаємо, де положили Його."

Як сходило сонце, другі жінки прийшли до гробу. І поглянувши, побачили, що камінь відвалений; а був дуже великий. І ввійшовши до гробу не найшли тіла Господа Ісуса.

І сталось, як вони збентежились цим, ось два чоловіки станули коло них в блискучих одежах. Коли ж вони настрашились і нахилились до землі, побачили молодця, сидячого з правого боку, одягненого в білу одежу. Сказав він до них:

"Не бійтеся, бо я знаю, що шукаєте Ісуса Назарянина, що був розпятий. Чому шукаєте живого між мертвими?

Нема Його тут, бо Він воскрес, як казав. Прийдіть і подивіться на місце, де лежав Господь. Згадайте, як Він промовляв до вас, ще коли був в Галилеї, говорячи: Син чоловічий мусить бути виданий в руки чоловіків грішних, і бути розпятим, і третього дня воскреснути.

"І вертайтесь скоро, скажіть Його уженикам та Петрові, що Він воскрес і ось попередить вас у Галилеї, там Його побачите, як сказав Він вам. Це я вам сказав."

І згадали слова Його (Ісуса).

І вийшли хутко з гробу зо страхом і радістю великою. І нічого нікому не сказали, бо боялись.

* * * *

Пояснення:

Тут можемо сказати, що Ісус Христос по Своїм воскресенню зявився Своїй Святій Матері найперше. Це здається таке природне. Та ж Божа Мати співтерпіла зо Своїм Сином. Чи ж не мав їй найперш звістити радість Свого воскресення її любий Син Ісус?

Петро й Іван при гробі

(Лу. 24. 12, Іван 20. 3-10)

Повідомлені Марією Магдалиною вийшов тоді Петро і той другий ученик і прийшли до гробу. Бігли ж обидва разом. Та той другий ученик побіг скоріше Петра, і прийшов перший до гробу. Коли нахилився, побачив лежачі простирала, однак не ввійшов.

Тоді приходить Симон Петро, ідучи за ним, і ввійшов у гріб і побачив лежачі простирала і хустку, що була на Його голові, що лежала не з полотном, а осібно, звита на однім місці.

Тоді ввійшов також і той другий ученик, що прийшов перший до гробу, і бачив і увірив. Бо ще не знали Писання, що має Він з мертвих воскреснути.

І відійшли знов ученики до себе додому, і Петро відійшов дивуючися сам в собі тому, що сталося.

Ісус являється Марії Магдалині

(Мар. 16. 9, Іван 20. 11-17)

А Марія стояла перед гробом плачучи. Як же плакала, нахилилась до гробу, й побачила двох ангелів в білих одежах, що сиділи, одного у головах, а другого у ногах, де лежало тіло Ісусове.

Сказали вони до неї:

"Жінко, чого плачеш? Кого шукаєш?"

Вона каже їм:

"Взяли мого Господа і не знаю, де Його положили."

І це сказавши, обернулася назад до стоячого Ісуса. І не знала вона, що то був Ісус.

Сказав Ісус до неї:

"Жінко, чого плачеш? Кого шукаєш?"

Вона, думаючи, що це огородник (садівник) каже йому:

"Пане, коли ти Його взяв звідси, скажи мені, де ти положив Його, і я візьму Його."

Ісус сказав до неї:

"Маріє!"

Вона обернувшись, сказала Йому:

"Раввуні!" то значить: Учителю!

Сказав їй Ісус:

"Не дотикайся мене, бо я ще не відійшов до мого Вітця; а йди до моїх братів та скажи їм: Відходжу до Вітця мого й Вітця вашого."

Ісус являється святим жінкам

(Мар. 16. 9, Мат. 28. 8-10)

Ісус воскреснувши вранці першого дня тижня, явився найперше Марії Магдалині, що з неї вигнав сім бісів.

Коли ж жінки побігли до Єрусалиму, щоб сповістити учеників Його, ось Ісус зустрів їх кажучи:

"Радуйтеся!"

А вони приступили, обняли ноги Його, й поклонилися Йому. Тоді Ісус сказав до них:

"Не лякайтесь! Ідіть сповістіть моїх братів, щоб йшли в Галилею. Там мене побачать."

Невірство апостолів

(Мар. 16. 10-11, Лу. 24. 9-11, 34, Іван 20. 18. I Кор. 15. 5, 7)

Марія Магдалина приходить і говорить ученикам, що сумували і плакали:

"Я бачила Господа, й це Він сказав мені."

А ті почувши, що Він живий, і що вона Його бачила, не повірили.

І інші жінки вернувшись від гробу, сповістили про це все одинадцятьох і всіх інших. Була ж Марія Магдалина та Іванна та Марія Яковова й інші жінки, що були з ними, що оповідали це перед апостолами.

І здавались видумкою їх слова, й не повірили їм.

Пізніше явився Кифі, а також Якобові.

Сторожа вертає до Єрусалиму

(Мат. 28. 11-15)

Коли жінки йшли від гробу, ось деякі з сторожів прийшли в місто і сповістили первосвящеників про все, що сталося.

А вони зібравшися зо старшиною та нарадившися, дали багато гроша воїнам, кажучи:

"Говоріть, що Його ученики прийшли в ночі і вкрали Його, як ми спали. А коли почує про це намісник, ми вговоримо його і вас зробимо безпечними."

А вони взявши гроші, зробили, як їх навчено. І поширилось це слово у жидів аж до нинішнього дня.

* * *

Пояснення:

Тут треба згадати важливий римський закон тим, що після

нього кождий вояк, що заснув при стороженню, був караний смертю. А вони не були покарані, бо за них заступилися первосвященики й книжники.

"Першого дня тижня дуже рано (то є в неділю дуже рано), ось став землетрус великий. Бо Ангел Господній зійшов з неба, і прийшовши відвалив камінь і сидів на нім. Був же вид його як блискавиця й одежа його біла як сніг. А від страху перед ним затривожилася сторожа й стала як мертва." (Мат. 28, 1-4, Ів. 20. 1).

Ісус Христос вже був встав з мертвих, воскрес, вийшов з гробу не нарушаючи каменя, яким був заложений отвір до гробу. А ангел Божий зійшовши з неба, відвалив камінь, щоб показати, що гріб порожній, та щоб святі жінки могли ввійти в гріб і справдити чудо.

Стражники сповняли як слід свою службу, бо знали про кару смерти, коли б були заснули при стороженню... Та коли повстав землетрус, і ангел Божий зявився й відкотив камінь від гробу, вони дуже настрашилися. А коли опамяталися зо страху, побігли в місто та сповістили первосвящеників,, що сталося. Тоді зібралася старшина й первосвященики, щоб порадитись, що їм тепер робити.

"Порадившися, дали багато грошей воїнам, кажучи: Говоріть, що Його ученики прийшли в ночі і вкрали Його, як ми спали. А коли почує про це намісник, ми вговоримо його і вас зробимо безпечними. А вони взявши гроші, зробили, як їм було наказано." (Мат. 28, 1.-15).

Стражникам дали багато грошей, а від Пилата не мали клопоту, бо Пилат після похорону Ісуса вже цілком не займався справою Христа. Проте поголоска, немов би ученики вкрали тіло Ісуса, кружляла свобідно по Єрусалимі й поза містом, і стражники не були потягнені до відповідальности за те, що вони спали підчас стороження,—та й тоді коли вони спали, то ученики вкрали тіло Ісуса. Яке те все дивне! Бо як могли вони знати, що ученики вкрали тіло Ісуса, коли вони спали?

Важні слова св. Августина на всі часи: "Коли вояки спали, то як могли вони бачити? Коли ж вони нічого не бачили, то яка вартість їх свідоцтва?"

Та Христос воскрес і являвся апостолам, побожним жінкам і ученикам, а вони вірили й голосили світові, що Христос воскрес.

ВІЧНА, БЕЗСМЕРТНА, НЕВМІРУЩА

В однім із своїх творів святий Августин росказує цікаву історію про Ґеннадія, картагенського лікаря, що ніяк не хотів вірити в безсмертність людської душі. Йому просто в голові помістить не могло, як то та людська душа може зберегти своє життя та й свідомість, коли вже тіло її завмерло, зогнило й у земний порох розсипалось.

Але одного разу приснився йому надзвичайно дивний сон, що всі ті труднощі йому відразу гарно роз'яснив, і сумніви раз-назавжди розвіяв. Ото з'явився Ґеннедієві в сні чудовий юнак у сніжно-білій одежі, та й каже:

—Чи ти, Ґеннадіє, мене бачиш?

—Певно, що бачу,—каже Ґеннадій.

—Чи бачиш мене своїми очима?—питає далі юнак.

—Ні,— відповідає Ґеннадій,—мої очі тепер закриті сном.

—Чим же ти отже бачиш мене?

—Не знаю.

А юнак далі питає:

—Чи ти, Ґеннадіє, чуєш, як я тепер до тебе говорю?

—Чую.

—Чи своїми вухами чуєш?

—Ні, мої вуха тепер також закриті й окутані міцним сном.

—Ну, то чим же ти чуєш?

—Не знаю.

—Скажи, Ґеннадіє, правду: чи ти тепер зо мною розмовляєш?

—Так,—розмовляю.

—Чи своїми устами?

—Ні.

—Чим отже?

—Не знаю.

Тоді той чудовий, світлий юнак став таке лікареві-недовіркові казати:

Ось ти, Ґеннадіє, тепер міцно спиш, а проте і бачиш, і чуєш, і говориш. Прийде колись така година, що ти попадеш у глибокий сон смерти, а всетаки будеш далі бачити, і чути, й говорити. Душа твоя буде жити на віки.

Прокинувшись уранці зо сну, Ґеннадій був міцно переконаний, що то сам Господь Бог свого небесного Ангела в ночі йому прислав, щоб йому роз'яснити ту велику й основну правду святої віри: **людська душа вічна, безсмертна, невміруща.**

СКРИВДИВ СВЯЩЕНИКА

Сиділи ми три в тійсній, непривітній і страшно брудній кімнаті. На долівці лежала груба верства пороху,—мабуть уже довгі роки його ніхто не вимітав,—тут і там валялись недокурки цигар і папіросів, а повітря затухло й загусло, як у довго непровітреній стайні. Ніде ніякого порядку не можна було запримітити. Понищені та понадломлювані крісла були порозкидані в найбільшому неладі, одні з них стояли, другі, перевернені догори ногами, лежали на землі, інші нахилені, неначе п'яні, опирались об стіну, щоб не впасти. Посередині стояв стіл із дубовим верхом та тяжкими, залізними ногами.

Була вже пізня ніч. Невеличка жовтява електрична лямпа звисала зо стелі, розкидаючи чорну тінь по всіх кутках та стінах. Було чути, як на дворі йшов сильний дощ. Деколи капля дощу протікала крізь стелю, й падала на долівку.

Два з нас сиділи при столі. З одного боку Джон Бравн, широкоплечий мужчина, з надутими щоками та зизеватими очима. Сиве й рідке волосся на голові вказувало, що він уже до молодих не належав. Він був знаменитий грач, налоговий картяр, а при тім умів провадити всякого роду підозрілий бізнес з усякими непевними осібняками. Тут саме була його головна криївка, місце, де він укладав свої пляни й нараджувавсь, як би то їх перевести в діло. Я припадково довідався про ту печеру та про її значення, як також і про те, що того вечора сам Джон Бравн там буде. Одначе імена осіб, що все те мені виявили, мушу заховати в тайні.

Другий чоловік сидів на кріслі під стіною. Здавалося, що спав, або принаймні потонув у глибоку задуму. Розкуйований волос та погана борода намагались закрити його лице, на якому одначе можна було завважити страшенний бруд, а також дивні червоні плями, чи краще сказати б—рани. Брудна загортка на ньому теж уже обшарпана та понищена була.

Він на нас двох не звертав ніякої уваги, й здавалося, навіть у гадці не мав, що ми так близько біля нього; як властиво він туди зайшов, і хто він такий, я про те нічогісінько не знав.

Я сидів при другому кінці стола. А треба вам знати, що я католицький священик. А зайшов я до тієї огидної та непевної нори поговорити з Джоном Бравном та благати його, щоб покинув процесуватись із церквою за кусень ґрунту, що ніби, як сам Бравн твердив) до нього мав належати. Справа та була надзвичайно замотана й підозріла. Бравн замовив собі першорядних адвокатів, і процес от-от уже мав бути вирішений. Якби Бравн виграв, то я був би змушений замкнути свою католицьку школу в парафії. А Бог свідок, як нам уеім тієї школи конче треба було. Я відозвався перший:

—Пане Бравне,—кажу,— я старався вже пару разів із вами на розум говорити; я хотів вас переконати, й виложити вам усе ясно, мов на долоні, та ви досі й слухати не хотіли. Не знати, з якої причини, хочете зруйнувати діло, якому я присвятив найкращі свої літа. За всяку ціну хочете пошкодити церкві, що вас охристила, за свою дитину прийняла. Отже слухайте, що я вам тепер скажу. А буду говорити до вас зовсім щиро. Неодин чоловік скривдив у житті свого ближнього, але якось заслужена кара обминула його і на цім світі, і по смерті. Якось поволеньки грішне серце розкаялось, і чоловік заподіяну кривду направив, і ближнього свого перепросив, а Господь Бог милосердний гріха відпустив ну, і кара вже була непотрібна. Але коли хтось Церкву Божу, священика Христового кривдить...

—Що?!—Ви хочете мене страшити? Грозити мені?!..

—Ні, пане Бравне, зовсім ні! Зрештою чим же можу вам грозити? Я лиш хочу вам сказати, що вже з досвіду власного знаю, та й що від других досвідчених людей чув, а саме, що кривда, заподіяна церкві або священикові, ніколи не остається без кари.

—Можете собі в це вірити, коли вам хочеться. Щодо мене, то знайте, що на забобонного ви цим разом не натрапили. Я ніяких духів не признаю, і в жадні чуда не вірю. Можете робити, що хочете, а я таки на своїм поставлю та процес виграю, і ґрунт, що мені вже від давна належиться ,собі нарешті відберу. Сподіваюся, що це вже не довго потягне. Взавтра, маю надію, найвищий суд мою справу ще раз докладно розгляне, а позавтрі вже й у часописах появиться вістка, що Джон Бравн свій довгий процес щасливо виграв. Ну, а тепер, коли ми вже аж до такого договорилися, може те скінчити цю нашу балачку.

За цим словом Бравн піднявся з крісла й уже мав відійти; але враз зупинився, наче до підлоги пригвожджений, ані кроком не всилі поступити вперед. Бо з темного кутка кімнати нагло почувся голос, що тільки одне слово вимовив, але вимовив його так сильно, що годі було не послухати.

—Чекай!

Ми повернулись у той бік. Признаюся щиро, що якесь дивне та прикре почуття страху опанувало мене. На дворі дощ не переставав. Грубі його каплі рівномірно й у такт тарабанили по шибах вікон. Позатим була гробова тиша в кімнаті. Ми обернулись у той бік, звідки почувся дивний голос, і глянули уважно. Чоловік сидів далі на своїм кріслі, в такому самому уложенні тіла, що й перед тим, тільки очі його, широко розплющені, горіли й блискали на його запалому обличчі. Таємні очі ті вперто споглядали в той бік, де стояв, неначе причарований, наш Джон Бравн. Загадковий чоловік одним рухом руки дав Бравнові знак сідати, але очей своїх ні на хвилю від нього не відвертав, немов очима тими хотів провертіти душу його наскрізь. Бідний Джон Бравн рад-не-рад мусів отже сісти.

—Ага! То ти кажеш, що забобонів ніяких не боїшся, і жадних духів ані чудес не признаєш?...

Сказавши це, старий зареготавсь: але був це огидний сміх, що радніш до якогось несамовитого кінського іржання був подібний. Просто вірити не хотілось, що такий сміх на людських устах міг зродитись: глухий, безсердечний, жорстокий. Щось, немов мурашки, пробігло мені по спині. Почуття страху щораз сильніш втискалося мені до серця. Бравн стояв далі, мов пришпилений.

—Хто ж ти властиво такий?—прошепотів нарешті.

—Яким чином дістався ти сюди, до цієї кімнати. Певне мої слуги показали тобі дорогу сюди. Але тепер забирайся мені звідсілля геть, і то негайно, а ні, то я силоміць викину тебе на вулицю, як пса! Забирайся отже мерщій!

Одначе старий навіть не думав забиратись. І Бравн, мов загіпнотизований, або очарований подався взад, і впав на своє крісло.

А старий так говорив:

—Не дуже то так ще давно діялось, я жив у достатках та багатствах, В своєму родинному місті мав я велику посілість, а в банку грошей наскладаних багато. Але мені все ще було замало. Я все ще більше хотів. Щораз більш і більш, і більш!...

І як старий ці слова вимовляв, його голос бренів щораз сильніш. Тіло його одначе оставалось далі зовсім спокійне, без найменшого руху. Продовжуючи свою бесіду, він говорив:

—Я постановив собі за всяку ціну збільшити своє майно. Моя жінка й дочка були такі самі захланні як я. І спільними силами робили ми всякі можливі обманства, всякі шахрайства, але так, що по державному закону ніколи властиво не було защо завдавати нас до суду. І бізнес наш прекрасно розвивався. Ми поробились небавом першими багачами свого міста. Аж накінець прийшла моя катастрофа. Так,—правдива катастрофа.

І здавалося, що старий із великим зусиллям збирав у своїй пам'яті всі подробиці тієї життєвої траґедії, ще раз передумував їх та переживав, і наче вагався, чи далі оповідати, чи ні. Потім нагло глипнув бистрими очима на Бравна.

—Ну, і ти кажеш, що ніяких духів не признаєш, у ніякі чуда не віриш?

І знов несамовитий сміх залунав у кімнаті. Минула добра хвиля, поки старий далі став казати:

—Я завважив, що в тому важному тестаменті була одна неясна точка, і тоді мабуть сам діявол піддав мені гадку, що за поміччю добрих адвокатів я зможу той тестамент уневажнити й гроші ті собі присвоїти. Я добре знав, про що властиво річ іде. Я знав, що коли моє обманство добре вдасться, то бідного священика усунуть із парафії. Він, бідачисько, наробив багато ріжних довгів іще перед світовою крізою, а тепер не всилі їх поплатити. Тестамент, що про нього тепер говорю, міг би був вивести його з усіх клопотів, та забезпечити йому дах над головою аж по кінець життя. Мені відоме було те все, бо ж я священика того знав ізблизька. Я, бачите, рахував себе до католиків. Ну, і я трохи вагався, трохи сумління відзивалося ще в душі. Але жінка й дочка сильно напирали на мене, спокою мені не давали, і мов дві живі спокуси пекельні пхали мене до чорного злочину. І я накінець їм піддався. Дійшло до того, що я процес виграв, і суд той важний тестамент проголосив неважним. Я в суді просто

заявив, та й заяву свою кривоприсягою скріпив, що покійна особа не сплатила мені своїх довгів. Ну, і суд признав мені всю рацію. Всі гроші пішли у мою касу.

Це сказавши, старий глибоко зідхнув і замислився. Мені навіть здавалося, що він у душі сам із собою борется, чи оповідати далі, чи ні.

—Пригадую собі все якнайкраще,—казав він.—То було в понеділок уполудне. Я сам вернувся був із суду додому, і надзвичайно тішився, що все так гладко пішло. Я сів із родиною до обіду, і всі троє разом говорили ми про те наше несподіване щастя, що так раптом до нас загостило. Аж тут нагло чуємо, хтось кличе мене голосно по імені, а голос якийсь такий непевний, так якось дивно дрижить... Кличе мене раз, і другий, і третій. Я вийшов на подвір'я, а за мною вибігла жінка й дочка. І там побачили ми свого пароха, що спершись об деревину стояв,—старий, згорблений, сивий, як голуб. Він сильно плакав, він страшенно ридав, і рясні сльози струмком впливали йому по обличчі.

—Друже!— закликав він до мене крізь сльози,— ви позбавили мене кусочка хліба й даху над головою; одним спритним крутійством у суді ви мене з парафії ограбили, а ті недовгі роки, чи місяці, що мені на цім світі ще остаються, ви перемінили на гіркість та смуток. Одначе знайте, що кара Божа вас не мине; о! кара Божа не сміє обминути вас! Скоріш чи пізніш, але зовсім певно прийде той день, коли ваше серце, подібно як моє сьогодні, наповниться смутком та гіркістю.

За цим словом священик поволеньки, підпираючись палицею, відійшов собі, і з тієї пори ми вже ніколи більш його не бачили. Але тих страшних слів його ми ніколи не могли забути; у тих словах було прокляття, жахливе прокляття, що його на нас кинув не хто інший, а правдивий священик Божий. І заслужена кара таки справді нас не обминула.

І коли старий чоловік нам оце оповідав, на дворі зірвався сильний вітер так, що шум його давався нам чути виразніше, ніж хлюпотіння дощу. Деколи здавалося, наче б якийсь великан березовою мітлою водив по даху, та вікнами термосив зо злости. Джон Бравн витріщив свої перелякані очі на дивного гостя, що під стіною сидів так, наче б то не звичайний чоловік був, а якийсь мертвяк, що з темної могили видістався. Кінець погаслого цигара держався ще сильно в Джонових устах між зубами, а по-

піл розсипавсь по одежі. Я також сидів як на шпильках на своєму кріслі.

—Так, так, кара Божа таки не обминула нас,—продовжував далі незнайомий, але вже тихо, майже шепотом.—Минули повних три місяці від того пам'ятного дня. Я був у моїм офісі в місті. Задзвонив мій телефон. Я вхопив слухавку в руки. Хтось тремтючим голосом сповіщав мене, що моя хата вся в вогні стоїть. Я скочив у таксівку, й мов той вихор помчавсь у сторону нещастя. Прибув я туди в сам мент, коли мою жінку й старшу дочку виносили з вогню. Обидві вони вже були мертві. Спеклись, чуєш, у вогні в бісісінький день, хоч сусіди з одного й другого боку недалеко, і хоч люди вулицею попри саму хату гурмою проходили. Ну, і ти кажеш, що не віриш у ніякі духи, та що жадного чуда не признаєш?

І тоді третій раз залунав у кімнаті жорстокий сміх старого.

—Отже слухай далі, що сталося,—продовжав він.—заледве проминуло шість місяців від тієї страшної траґедії, як моя молодша дочка розбилася в нещасній пригоді з автом. Лікар того шпиталю, куди завезли її тіло, покликав мене до себе телефоном, і розповів докладно, що сталося. На шиї вмерлої знайдено медалик Божої Матері, отже лікар хотів мене спитати, чи не годилося б покликати священика. Розуміється, що я на те з дорогої душі погодився, але на священика властиво вже було запізно. Моя дочка вже не жила. Померла бідна нагло, вбита на місці, і в рові при дорозі пролежала три години, поки її віднайдено вкінці. І тільки сам один я остався на світі нещасний. Моя вся родина марно минулася. Майно моє вже було розбите, зруйноване; і, як пожовкле листя восени від дерева відпадає, так теж і приятелі мої від мене в горю відчахнулися, повідпадали. А страшне прокляття все ще висить над моєю нещасною головою, все ще не покидає мене.

Проказуючи ці останні слова, старий із великим зусиллям поступивсь трохи вперед, ближче до стола. Своїм довгим кістлявим пальцем він тицьнув Джонові в обличчя, й запитав:

—Чи хочеш знати, яке то прокляття висить надо мною, та далі переслідує мене? Я тобі скажу. Ти мабуть уже чув, що таке проказа. Отже знай, що я—прокаженний. Дивись на мої пальці: тіло на них уже давно повідгнивало, лиш кісточки остались. Поглянь-но на мої огидні плечі, на моє запале, труп'яче лице. Так,—я прокажений, і прокаженним уже залишуся до смерти.

І ще раз востанне нелюдський сміх вирвався з його захриплого горла. Ще раз підняв старий свої пламенні очі на нас, а потім став поволі опускатися вдолину, аж накінець простягнувся на долівці. Довгу хвилю сиділи ми без ніякого руху, мов спараліжовані. Перед нами лежав прокаженний. Так, справжній прокаженний у нашій околиці, в нашому місці, таки в домі того мужчини, що сидів поруч зо мною. Прокаженний, що карався за злочин проти Христової Церкви, проти Божого слуги. По хвилі я став навколішки й уважно приглянувсь до його обличчя. Ніякого знаку життя вже не видко було, але все таки я дав йому умовне розрішення від усіх його гріхів, і тихо проказав над ним "Со святими упокой, Христе, душу раба твоєго!"

Джон Бравн запевнив мене, що покидає свій процес проти церкви.

СУЧАСНИЙ ВЧЕНИЙ СВЯТЕЦЬ

(Продовження)

Ферріні написав тоді в своїх записках: "Мені таке викляття було милим, бо Ісус нам його предсказав... А як би хтось закидав мені слабкість та боязкість, я відповів би, що саме в молитві набираю сили й відваги. Якщо одержую признання й успіхи, то це є овоч молитви. Якщо в мене є троха сили характеру—а є її в мене більш, ніж у всіх недовірків разом,—то завдячую це молитві. Якщо мені хто закине, що то страта часу, то в мене легка відповідь: "Тому що зміцнює й потішає мене молитва, то принаймні не марную часу в театрах, каварнях та всяких інших тисячних марницях розтріпаного життя. Якраз молитва провадить мене до самоти, до праці й пильної уваги. На цілім світі було б багато ліпше, якщо всі багато молилися б."

Але й в душі Ферріні-го не завжди було соняшно й ясно. Йому також здавалось деколи, що Бог скривається перед ним, наче втікає від нього. В таких випадках його серце було мов пуща без краплі води й тоді Ферріні покірно благав Бога: "Колись ду-

ша моя була гарною й милою Тобі квіткою. Але мої злі склонності повалили на землю той квіт, мов усохлий та зівялий. То можеш вернути йому життя, то можеш віддати йому запах."

Ферріні професором в Мессіні

Першого лютня 1887 Ферріні став професором римського права в Мессіні.

Разом з кількома іншими професорами наймив собі помешкання у одній малій віллі за містом. Мав дві світлиці й по більшій часті сам їх удержував в порядку. Вранці вставав завчасу, щоб міг піти на Службу Божу. Професори й студенти дуже його любили... Вчений Лілла, що пізніш сам став ректором університету, звав його своїм найліпшим приятелем. Після смерти Ферріні-го доборовся того, що на стіні тієї залі, де давав Ферріні свої виклади, виставили його портрет.

В тім часі слава Ферріниго розійшлась уже далеко й за границею. Одначе чим славнішим ставав, тим більш переймався глибокою й щирою покорою. Часто говорив: "Покора, це правда й через те також одинока чеснота в чоловіка. Наша покора лежить у тім, щоб ми признавали нашу власну бідноту й щоб ми серед неї не попадали в одчай. Таж ми всі в добрих руках! Одначе пильнуймо, щоб негордити бажанням великих речей. Це не була б покора, а молодушність." Для Феррінно-го покора була одиноким шляхом, що може довести нас до Бога. Тому намагався бути в ній добре вправленим.

Ніколи, навіть між найліпшими приятелями, не мав звичаю говорити сам про себе. Одного разу Віктор Мапеллі показав його одного листа графові Балдові з Турину. На того визначного католика той лист зробив дуже сильне враження й він без надуми заявив, що Ферінні, це святий чоловік. Мапеллі поспішився переказати це Феррініму, одначе не мав за те подяки. Ферріні до нього написав: "Я властиво повинен обірвати вуха за то, що ти зробив." І водночас напоминає його: "Я дуже серйозно тебе прошу, недавати нікому моєї шкрабанини читати, або принаймні не говори, кому ти її дав. Якщо де написане моє імя, прошу тебе, щоб його вимазати. Це справді було б дуже гарно, як Бог мав би колись судити мене за те, що я обманював других." Інший знову свідок пише: "Мені здається, що його найбільша чеснота була покора. Проявлялась вона тим, що з засади він про себе мовчав. Я сказав би, що вона сама була справжнім чудом, й що його сама мовчанка була б вистачила, щоб став у Церкві безсмертним."

З тієї причини Ферріні завжди щиро тішився з успіхів других людей і радо їх признавав. Ніколи не говорив згірдливо про погляди других й де тільки міг, приймав їх. Якщо коли заприміг помилку в своїх научних творах, без вагання й фальшивого стиду їх відкликував. За свої заслуги одержав 1892 року лицарський хрест, але ніхто не дізнався скоро про це відзначення. Своїх приятелів часто просив о молитви. Й так пише до Мапелліго 5. червня 1887 року: "Памятай, дорогий Павле, про мене в своїх молитвах перед Богом! Мені їх дуже потрібно. Я не хотів би, щоб так много ласк світла стали тільки неплодними мріями, а не перейшли в діло." (Далі буде).

о. Р. Хомяк, ЧНІ.

БЛАЖЕННОЇ ПАМЯТИ О. ЙОСИФ СХРЕЙВЕРС, ЧНІ.

13. березня, ц.р. впр. о. Ст. Бахталовський, візитатор оо. Редемптористів, одержав сумну вістку, що в Римі помер впр. о. Йосиф Схрейверс, генеральний консультор Чину оо. Редемптористів, довголітній протоігумен українських об. Редемптористів у Західній Україні, Апостольський Візитатор Сестер Служебниць і Василіянок. Покійний був добре знаний нашому українському народові в Галичині, для котрого віддав найкращі сили свойого життя та між котрим постійно перебував від 1913-1933 р. З нагоди його смерти подаю кілька стрічок про його особу та працю серед нашого українського народу.

о. Йосиф Схрейверс

* * *

В 1910 р. Їх Ексцеленція Митрополит А. Шептицький, відвідуючи наш нарід у Канаді, бачив як о. А. Делярий, ЧНІ. та його співбраття ревно працюють, щоб задержати наш український нарід в Канаді при католицькій Церкві й докладають усіх зусиль, щоб для нього вибороти нашого українського католицького єпископа на Канаду. По повороті з Канади Ексцеленція Митрополит навязав особисті зносини з о. протоігуменом оо. Редемптористів у Бельгії й о. Архимандритом Чину оо. Редемптористів у Римі, з котрим у травні, 1913 р. заключив угоду в справі оснування східної галузи Чину оо. Редемптористів у Галичині.

* * *

Покійний о. Схрейверс був одним із перших оо. Редемптористів, що 21 серпня, 1913 р. прибули з Бельгії до Галичини та тимчасово замешкали в Уневі, повіт Перемишляни, в літній резиденції галицьких митрополитів. Від свойого приїзду до Унева, Покійник всеціло віддався для добра нашої Церкви та нашого українського народу. Пізнав народні звичаї, добре вивчився української мови та цілим серцем полюбив наш обряд і його гарні церковні Богослуження.

В 1914 р. вибухла перша світова війна. Москалі занявши Галичину, увязнили й вивезли на заслання в глибину Росії Ексцеленцію Митрополита Андрея, а разом із ним увязнили й вивезли в Росію дуже много інших українських католицьких священиків. На їх місце почало московське правительство присилати російських "батюшок" до опорожнених парохій, щоб у цей спосіб скоріше перетягати наш український нарід на цареславія! Отець Схрейверс, будучи ігуменом монастиря, поручив оо. Редемптористам заступити увязнених українських католицьких священиків-парохів в околицях Унева й Тернополя, щоб наш український нарід захистити перед наїздом схизматицьких "батюшок." Тим чином о. Схрейверс разом із своїми співбратьми чимало причинився до вдержання св. віри серед нашого українського народу в вище згаданих околицях, хоч через те наразився на многі труднощі зо сторони російських властей, від команданта в Перемишлянах до губернатора Галичини, графа Бобринського у Львові включно. Про це свідчить сам Ексцеленція Митрополит у листі до о. А. Делярого: "Ваші побратими й співбрата, Редемптористи української віцепровінції в Галичині, положили такі заслуги для Церкви й народу, що заслужили на вдячну память галицьких українців. В 1914 р., в часі московського наїзду, коли російське правительство висилало на заслання всіх наших священиків, що мали більший вплив і визначались ревністю й діяльністю, Ваші співбрата заступили заслане духовенство в околицях Унева (повіт Перемишляни) і Тернополя; коли ж правительство Москви хотіло накинути нашому народові т.зв. православія та висилало проти волі парохіян до всіх парохій, позбавлених пароха, т.зв. священиків православних (це є схизматицьких), Ваші співбрата всюди стали по стороні переслідуваного народу, наражаючись на тисячні труднощі, що їх спричиняли побідники. А тому, що ці Редемптористи були бельгійцями, горожанами краю, що був у союзі з Росією, правительство Москви не могло їх спинити та їх прогнати, як це чинило з нашими священиками, але мусіло нераз їм уступати.

Коли ж опісля наше військо перейшло Збруч, а український

уряд знайшовся в дуже тяжкім положенні, тоді один із Ваших співбратів[1]) і другий священик канадієць-француз [2]) віддали нашому народові значні прислуги, саме тому, що не були українцями, але прийняли український обряд і полюбили справу українського народу. Коли ж опісля комісії аліянських держав Франції й Англії прибули до Галичини до Львова й в Україну до Кам'янця Подільського, ці чужинці що пристали до нас найшли скоріше довіря в комісарів, ніж самі українці. Бувало, що коли українці жалувалися на надужиття та жорстокости, комісарі англійські та французькі не хотіли їм вірити, думаючи, що вони пересаджують, одначе вірили бельгійцеві та канадійському французові, що свідчили на нашу користь. Тим чином ми переконалися, що це цінний набуток для Церкви й нації, коли чужинці пристають до нашої справи й разом із нами хочуть працювати для всіх наших справ. В тяжких часах війни, ми були горді в Галичині, що люди з ріжних країв мучилися з нами; коли ж ми думали, що зближався час, в котрім треба буде працювати над будовою своєї держави (і дасть Бог прийде ця година), поміч цих чужинців ставала для нас дуже цінною, часом прямо конечною. То все зділало, що Ваші співпратя Редемптористи української віцепровінції в Галичині тішаться симпатією та пошаною всіх" (Гл. Лист Митрополита Андрея до о. А. Делярого, ЧНІ., Торонто, 14. листопада, 1921 р.)

Після закінчення першої світової війни та українсько-польської війни, о. Схрейверс разом із другими оо. Редемптористами розвинув серед нашого українського народу в Галичині й на Волині велику місійну діяльність безперервним ланцюхом святих місій по містах, містечках і селах для народу, та реколекцій для світського духовенства й семинаристів, монахів і монахинь, академічної молоді, учнів, і учениць, для пань і панів.

Покійник визначався глибоким і широким знанням св. Богословії й духовного життя, сильною вірою та всецілим віданням ся Божій Волі, ніжною набожністю до Пресв. Серця Христового, Божої Матери Преч. Діви Марії та св. Йосифа, свойого Покровителя. Був це муж молитви й праці, лагідности й терпеливости. У пожитті з людьми ввічливий, всюди єднав собі прихильність. Був великим і сердечним другом Ексцеленції Митрополита Андрея. Мимо слабого здоровля постійно працював. Будучи знаменитим письменником і світлим провідником духовних вправ, у своїх численних і прекрасних аскетичних творах і реколекціях поширив засади духовного життя й набожність до Ісуса Христа,

[1]) о. Ф. Бон.
[2]) о. Й. Жан.

Преч. Діви Марії та св. Йосифа. Українською мовою написав Покійник: **"Ісусе люблю Тебе, Моя Небесна Ненька, й Лютер чи Христос?** та був співробітником наукового тримісячника "Богословія" у Львові, в котрій поміщував статті й рецензії. Його твори зайняли визначне місце в аскетичній літературі. Є/переложені на многі европейські мови та за життя автора діждались многих видань, деякі з них дійшли до 9-го видання вже 1934 р. Із його аскетичних творів на українську мову досі переложено твір п.з. **Христове Послання до Свого Священика,** Львів, 1938 р. Ексцеленція Митрополит Андрей призначив цей твір "як аскетичний підручник для нашого духовенства."

Покійник дуже любив наш нарід і високо цінив наш обряд. Завдяки його статтям, дописам і конференціям, наш український нарід і обряд став широко знаний у Бельгії та Голяндії. При кінці липня, 1924 р. дуже величаво відбувся міжнародний евхаристійний Конґрес у Амстердам, Голяндії. Задяки св. Отцеві Папі Пієві XI. наш східний обряд на цім Конґресі був торжественно звеличаний. Св. Отець сам на власний кошт вислав делеґацію на Конґрес під проводом Їх Ексцеленції Константина Богачевського. Своїм відручним письмом приказав Папа Пій XI. щоб наш обряд був представлений у ріжних секціях Конґресу. В часі того Конґресу відправлено три торжественні Служби Божі в східнім обряді, між ними одну Службу Божу в численній асисті відправив Преосв. Константин Богачевський, що був щойно висвячений на єпископа для американських українців. Торжественна Служба Божа в нашім обряді зробила на присутних таке велике враження, що всі одноголосно говорили: "Східний обряд, от що було найкраще на Конґресі." Отець Схрейверс, тодішний протоігумен оо. Редемптористів у Галичині, в часі того Конґресу виголосив знаменитий доклад про красу східного обряду та значення Східної Церкви, зокрема української католицької в наверненню Сходу. —Покійник брав також участь у Велеградських унійних Конґресах на Моравії.

На поручення Їх Ексцеленції Митрополита Андрея та других наших Преосвященних єпископів у Галичині, Апостольська Столиця назначила о. Схрейверса Апостольським Візитатором Сестер Службениць ПНДМ., Як Апостольський Візитатор Покійник перевів канонічні візитації домів-монастирів Сестер Служебниць у Галичині й Канаді. Дуже багато вложив праці в справлення Уставів Згромадження Сестер Служебниць. За його старанням 27. липня, 1932 р. Апостольська Столиця потвердила ті справлені Устави Згромадження та одобрила саме Згромадження Сестер Служебниць, що від того часу стало Згромадженням "Папського Права." Під його проводом у Духовній Семинарії у

Львові 4. липня, 1934 р. відбулася перша ґенеральна Капітула Згромадження Сестер Служебниць, на котрій вибрано перший ґенеральний заряд тогож Згромадження, з впр. Сестрою Веронікою Ґаргіль, як ґенеральною настоятелькою. В 1935 р. о. Схрейверс поручив зарядові Сестер Служебниць розпочати апостольську працю серед нашого українського народу в Злучених Державах Північ. Америки й від того часу Сестри Служебниці розширили ниву своєї діяльности, так конечної й хосенної для св. Церкви й народу на вільній землі Вашинґтону.

Слабість і великі обовязки в Чині не дозволили Покійникові довершити тої ж самої праці щодо Сестер Чина св. Василія Великого.

Покійний о. Схрейверс—це основник української віцепровінції оо. Редемптористів у Галичині й на Волині. За його стараннем до 1938 р. повстало в Західній Україні шість монастирів оо. Редемптористів, новіціят, ювенат, цебто малий семинар і великий семинар.

Покійник тричі відвідав українських оо. Редемптористів у Канаді; в 1932 р. і 1935 р. як протоігумен оо. Редемптористів у Галичині й Волині, а 1937 р. як ґенеральний консультор Чину. За його одобренням і благословенням оо. Редемптористи в Йорктоні в 1933 р. наново отворили друкарню Голосу Спасителя, і в листопаді почали видавати релігійний місячник **"Голос Спасителя,"** а 1935 р. наново отворили ювенат, цебто малий семинар. Вкінці прийшло відновлення новіціяту та отворення великого семинаря. Тим чином його відвідини в Канаді увінчались гарним успіхом.

Багато праці вложив Покійник, щоб між нашим українським народом піднеслось, розвинулось і скріпилось чернече життя.

Хоч сам родом був флямандець, одначе наш український нарід так сердечно полюбив і так із ним зжився, що душею був українець. Радости й смутки українського народу були його радостями та смутками. Для українського народу посвятив найкращі літа й сили свойого життя.

Для нашої св. Церкви, Чину оо. Редемптористів і укр. народу, його заслуги великі. Тому його смерть, це невіджалована втрата!

Родився в Сутендаль, недалеко міста Ліеж у Бельгії, 19. грудня, 1876 р., зложив обіти в Чині оо. Редемптористів 6. жовтня, 1895 р., а прийняв рукоположення на священика 29. вересня, 1900 р.

Вдячні українці будуть памятати в своїх молитвах і будуть просити доброго Ісуса, щоби винагородив бл. п. о. Й. Схрейверса небесною славою за його життя, повне трудів і посвяти для слави української католицької Церкви й добра нашого українського народу! ВІЧНА ЙОМУ ПАМЯТЬ!

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

о. Кушнірик—ректором Інституту. Епископський Ординаріят в Винипеґ, назначив Всеч. о. Николая Кушнірика, пароха в Іст Торонто, Онт., Ректором Виховного Інституту БУК-а ім. Митрополита А. Шептицького в Торонто. Отець Кушнірик, родом із Монтреалу, був рукоположений на священика 15 червня, 1941 р. — знаний нашому народові не лиш зо своєї ревної душпастирської праці, але передовсім як Редактор Вістника Молоді в Будучності Нації, де від 1942 р. огненним словом взиває українську молодь любити одну, святу, католицьку Церкву та її науку, торожити всім тим, що є рідне й красне для українського народу та бути хосенним горожанином Канади. Витаємо Ваше відзначення, Отче Ректоре! Нехай Ісус і Божа Мати далі благословлять Вашу жертву й працю для добра нашої молоді, Церкви, народу й Канади!

Їх Ексцеленція Кир Константин Богачевський, епископ-ординарій українців католиків у Злучених Державах Пів. Америки переслав від вірних своєї епархії $7,919.58 на руки Апостольського Делеґата А. Чіконіяні в Вашинґтоні на поміч поневоленому українському народові в Европі. Архиепископ А. Чіконіяні повідомив Преосв. Константина, що радо перешле ці гроші до Св. Вітця Папи Пія XII., щоб їх розділив згідно з намірами жертводавців.

Український Католицький Конґрес, що є скликаний до Винипеґу на 3, 4 і 5 липня, 1945 р. відбудеться в великих салях Роял Александра Готелю. Нехай кожний свідомий українець і українка за всяку ціну прибуде на це велике торжество українців католиків Канади.

Реколекції для українського католицького юнацтва в Йорктоні, Саск., відбулися в церкві М.Б.Н.П. під проводом о. Гр. Шишковича, ЧНІ. Для дівчат-учениць Інституту Преосв. Серця Хр. та членкинь Марійської Дщужини від 22-25 березня; для хлопців-учнів Колеґії св. Йосифа та других учнів, що мешкають у місті від 10-13 квітня; для учнів Колеґії оо. Редемптористів у Роблин, Ман., від 23-26 квітня. Для студентів-Богословів семинаря оо. Редемптористів у Йорктоні від 20-го квітня до 4-го травня. Дай Боже, щоб реколекційний рух якнайкраще розвинувся серед нашого українського юнацтва в Канаді, подібно як це було на рідних землях України та видав благодатні овочі для св. Церкви й українського народу!

Один німецький офіцер, що попав в аліянтський полон, сказав, що Шушніґ жие в полоні в Ораніенбургу.

Вісім процент всіх католицьких місіонарів в світі це ірляндці. На кождих 970 ірляндців припадає один католицький місіонар.

Римські катакомби (місця з тілами мучеників під землею) є довгі на 600 миль.

Ректор любенського університету сказав на радіо, що йому вдалося дотепер зібрати 350 тисяч книжок до університетської бібліотеки, яка згоріла 1940 р. В бібліотеці згоріло 900 тисяч книжок.

Через Льондон вернув до Голяндії папський нунцій Павло Жоббе.

Католицькі робітники в Майнц в Німеччині добровільно направили катедру і резиденцію епископа.

Дня 2. IV. пані Чорчил приїхала до Москви. Вона задумує відвідати шпиталі в Москві, Ленінґраді, Ростові, які були збудовані за англійські гроші.

Канада втратила у війні до кінця лютого ц. р. 90,837 людей.

В західній Німеччині американські війська відкрили в горах над Реном місце з якого 1940 р. Гітлер кермував військами, що розбили Францію. Це викований в скалі сховок, що складається з богатьох кімнат получених коритарем, довгим на 3 милі.

Дня 5. IV. Росія виповіла Японії пакт невтральности. Той пакт мав скінчитися аж 5. IV. 1946 р. і після міжнародного права Росія його виповіла рік скорше. Зробила це тому, що Японія помагає Німеччині.

Американці затопили 7. IV. найбільший японський воєнний корабель: Ямато.

Трета американська армія відкрила в Меркерс в Німеччині в копальнях соли 100 тон золота захованого там німцями. Кожна тона вартує один міліон долярів.

Американські вчені задумують побудувати обсерваційні стації в північній Манітобі, щоби приглядатися затьмінню сонця, яке буде повне 9 липня. Повне затьміння сонця було 21 серпня 1932 р., а наступне буде 1954 р. Затьміння буде займати смугу землі широку на 30 миль. Буде його добре видно в Манітобі.

Преміер Британії В. Чорчил був дотепер знаний лише яко бесідник і політик. Однак, підчас вистави образів штуки в Парижі відкрили один образ з його іменем. Опісля показалося, що богато образів, які мали підпис Карло Морен були вимальовані Чорчилом. А таких образів є багато. Карло Монтеґ, приятель Чорчила мав раз сказати, що Чорчил міг би жити зо свойого малярства, наколиб не був премієром Британії.

Між Кан і Фалез у Франції задумують створити гарний кана-

дійський цвинтар. Там найбільше полягло канадійців минулого року.

Дня 12. IV. помер Франклін Деляно Рузвелт. Мав 63 роки. Був 31-им президентом Америки. Президентом був від 1932 р., вибираний 4 рази. Два рази робили напад на нього: 1929 і 1933. Від 1921 р. хорував на ноги. Належав до Епископальної Церкви. Високо цінив Католицьку Церкву і її заступника на землі Папу Римського.

Уряд ген. Франка в Еспанії позволяє вертати до краю всім емігрантам і дає їм повну свободу. Карані будуть лише ті, яких справа є кримінальна.

ЗАВІЩЕННЯ

Один із найславніших у світі артистів, Мікель Анджельо, зладив перед смертю таке завіщання (тестамент):

"Записую душу свою Богові, тіло—землі, майно—найближчим кревним своїм. Поручаю їм усім, як також моїм приятелям та знайомим, постійно пам'ятати про Страждання й Смерть Господа нашого Ісуса Христа."

КИТАЙСЬКА ЛЕГЕНДА ПРО ЛЮДИНУ

Коли Господь Бог сотворив світ, до з'явився перед Його троном чоловік, і сказав:

—Сотворив Ти мене людиною, всемогучий Боже! Але скажи, скільки років буду я жити, яка має бути моя пожива, і в чому має полягати моя праця на землі.

Бог відповів:

—Будеш жити тридцять років. Щодо поживи, то можеш їсти все, що тобі смакує, а в праці твоїй дам тобі ту полекшу, що будеш панувати над усіма звірятами.

—Дякую Тобі, милосердний Боже,— відповіла людина,— дякую за ту долю, що мені припадає з Твоєї ласки. Тільки замало життя даєш мені, мій Владико-Чоловіколюбче.

Господь усміхнувся й відповів:

—Стань на боці, й чекай. Пізніш розглянемо твою просьбу.

Потім прийшов до Господа Бога віл, і промовив:

—Сотворив Ти мене волом, Усемогучий Боже. Скажи ж мені тепер, скільки років жити мені на землі, яка буде моя пожива, яка праця.

—Чи бачиш людину?— спитав Господь Бог. —Вона буде над тобою панувати. Щодо поживи, то їстимеш сіно й солому, і будеш жити тридцять років.

Засмучений віл відповів:

—Ох, важке буде моє життя! Та й забагато років дав Ти мені

Господи. Змилуйся, Творче, й скороти трохи моє бідолашне існування, хай я так довго не мучуся!

А людина, що недалечко стояла, й усе те чула, промовила до Бога:

—Забери йому, Господи, кілька років, і додай мені!

Усміхнувся Господь Бог, і каже:

—Добре! Заберу волові двадцять років. Можеш отже, чоловіче, додати їх до своїх тридцяти, й житимеш п'ятдесят років.

Небавом опісля перед троном Всевишнього з'явився пес. Він сказав:

—Милостивий Боже; Твоя воля створила мене собакою. Та скажи, як довго маю я жити на землі, чим живитися, і що робити.

—Чи бачиш людину, що стоїть неподалік?—запитав Господь. Людина та буде паном твоїм. Ти будеш їсти кісточки й відпадки з її стола, будеш берегти його хати та майна, і проживеш тридцять років.

—Ох, це буде направду собаче життя, милосердний Боже!— смутно промовив пес. І чого ж так довго жити мені на землі? О, покажи мені ласку свою, милостивий Творче, й скороти мені кількість років того нужденного життя.

Тут чоловік ізнову шепнув Господу Богу:

–Забери йому, Господи, частину його життя, та й доточи мені.

Усміхнувся Господь, і каже:

Хай буде так, як просиш. Заберу від нього двадцять років, і даю тобі.

* * *

І сталося так, що собака живе років десять, віл також десять, а людина сімдесят.

Але тільки тридцять років живе людина дійсно по-людському: працює в повноті своїх сил, є весела, й любується життям.

Впродовж дальших двадцяти років живе людина як віл: працює важко понад сили, намагаючись здобути майно, щоб забезпечити свою старість.

Останні двадцять років живе людина мов та бідна собака. Не любить нікого вона, та й її ніхто. Коли має майно, то стереже його, як пес, серед невпинної тривоги, щоб його не стратити. А ділитися з другим і не думає. Коли ж у кого ніякого майна нема, то він на старість, немов та нещасна собака, переходить на чужу ласку, живучи вічно в турботах і неспокою, без крихітки щастя та радости.

Раз один адвокат, бажаючи зажартувати собі з священика, промовив:

—Якби так наприклад чорт мав процес із духовенством, то хто, Отче Добродію, виграв би?

—О, розуміється, що чорт виграв би,— відповів священик,— бо ж він мав би за собою всіх адвокатів.

* * *

Чоловік умирає, а жінка, що ціле життя з ним сварилася, каже:

—Ой, чоловіче, чоловіче, ти от умираєш, і мене бідну покидаєш! Але мабуть недовге буде моє життя, і я скоро піду за тобою.

А на те, ледве чутним голосом, відзивається чоловік:

—Ой, жінко, жінко, не спішися так скоро за мною, дай мені хоч трохи відпочити.

* * *

Мале, а хитре.. — Ну, й чогож ти властиво ревеш?

—Бо я вчора вдарився в голову.

—А чому ж ти вчора не плакав?

—Бо вчора не було нікого вдома.

* * *

Правда в суді. — Скільки вам років?

—Двадцять п'ять.

—Але ж тут в актах записано, що тому три роки ви так само казали: двадцять п'ять.

—О, коли я зізнаю щонебудь перед судом, то не можу говорити раз так, а раз сяк. Я все говорю однаково, бо говорю лиш чисту правду.

Три порції телеґрафу. До телеґрафічного уряду приходять три підпиті робітники. Один із них кличе голосно:

—Прошу три порції горілки.

—Тут нема горілки, тут—телеґраф.

—Ну, то нехай буде три порції телеґрафу.

Іцик не перфума.— Раз учитель викинув брудного Іцка зо школи, і дав йому таку картку до батька: "Іцко брудний і смердить, як тхір."

Наступного дня батько присилає до школи свого Іцка, ще бруднішого, ніж перед тим, і пише до вчителя так: "Іцик не перфума, Іцик не треба нюхати, Іцик треба вчити."

Трапила коса на камінь.. — Як можна мати такий довгий ніс! Через той ніс я вас усе мав за жида, хоч ви не є ніякий жид.

—Ну, бачите, можна дуже легко помилитись. І так я через ті ваші довгі вуха мав вас завжди за вислюка, хоч ви вдійсності не є ніякий вислюк.

АНУ, — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці III-ій окладинки)

1. Та найвища Рада звалася **Синедріон**. Число її членів було **сімдесят і один,** і сам жидівський первосвященик був її головою.

2. **Так,—тоді такий звичай був, що люди,** замість засідати до стола, **простягалися на лежанках.** Лівим плечем вони спиралися на подушку, а права їх рука оставалась вільна, щоб нею діставати зо стола все, чого треба було.

3. Святий Апостол Іван написав **п'ять новозавітніх книг: одну Євангелію, три Листи й Апокаліпсу, цебто Об'явлення.**

4. **На сам Великдень** рано-вранці, в городі Йосифа з Ариматеї **свята Марія Магдалина побачила воскреслого Ісуса.** Невимовно зрадівши, вона в найвищому захваті закликала: "Учителю!" та й припала Йому до ніг. Одначе Він їй сказав: "Не доторкайся мене, бо я ще не відійшов до Отця мого; а йди до моїх братів, та скажи їм: **Я оце відходжу до Отця мого та Отця вашого, до Бога мого й Бога вашого."**

5. Святого Священомученика Йосафата вбили вороги на **Білій Русі,** в місті **Витебську, дня 12-го листопада, 1623-го року.**

6. Хто в товаристві любить провадити плюгаві та безстидні розмови, грішить, розуміється, і то тяжко грішить **проти шостої Божої Заповіди.** Але на цьому ще не кінець: через те, що своїми словами він псує малих дітей, він також тяжко провиняється й проти **п'ятої Божої Заповіди,** що каже: **Не вбивай!** Адже він своєю нечистою бесідою дійсно вбиває душі тих дітей, бо вчить їх страшного ґріха нечистоти, і позбавляє їх Божої ласки, цебто надприродного життя душі.

7. **Свята Магдалина навернулась у місті Наїн.** Те місто варте нашої уваги через те, що там Ісус воскресив молодого вдовиного сина-одинака, що був помер, і вже несли його на цвинтар ховати.

8. **Один із них звався Клеопа;** а як другому було на ім'я, того ніхто не цім світі не знає, бо святий Євангелист того імени не записав.

9. Слово **Пасха** взяте з мови єврейської. По-українському воно означає **Перехід.** Найбільше своє **Свято,** цебто **Великдень** називали жиди **Пасхою,** бо те Свято було встановлене на пам'ятку славного **Переходу** Ізраїля з'під єгипетського ярма до волі й самостійности. Особливо згадували тоді жиди, як то Ангел смерти **переходив** колись усю єгипетську землю вздовж і впоперек, та в кожній хаті єгипетській вбивав первородного сина, а жидівські хати ласкаво обминав. Також і незабутній **Перехід** жидів через Червоне Море насувався тоді всім дуже легко на думку.

Наш християнський Великдень теж називається **Пасха,** бо тоді святкуємо славний **перехід** нашого Спасителя, цебто **Перехід** від смерти до життя, від найглибшого пониження до найвищого тріюмфу та слави воскресення. Одночасно згадуємо й про свій власний **Перехід** із-під ярма діявольського на вільність Божих дітей.

10. Апостоли спіймали тоді **сто п'ятдесят і три** рибі. Взявши на увагу, що то були самі грубі риби, ми легко зрозуміємо, що Апо-

столи порядно намучились, поки такий великий тягар щасливо дотягнули до берега.

11. Коли якийсь дуже багатий батько помре, то все багатство його переходить на власність його дітей. Але дітям не випадає відразу тоді радіти, тішитись, веселитись та гучно бенкетувати. Треба насамперед батька з пошаною поховати та й жалобу по нім відбути, як добрий християнський звичай велить. Так само й нам, християнам, не випадає гучно веселитись у Велику Пятницю, коли Спаситель наш, за гріхи наші замучений, у гробі мертвий лежить. Правда: Його муки та смерть віддали нам утрачене право до неба; а всетаки криваві рани, що на Пресвятім Тілі Його такі ще, здається, свіжі та незасохлі не позволяють нам веселитись. Ту радість і втіху ми відложимо отже аж до Великодня, коли побачимо, що Він живий, повен могучости й сили, тріюмфально з мертвих воскрес.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Dear Fathers:—I am very glad to forward one dollar from a neighbor whom I have interested in your very interesting magazine "The Redeemer's Voice". I shall gladly ask more people to subscribe to "The Redeemer's Voice", for I think it is excellent reading for young and old. Yours sincerely. —Alexandra Romano.

Високопреподобні Отці:—Щиро дякую Вам за так гарний місіонар Голос Спасителя. Я дуже люблю його читати з родиною. Маємо дівчину, що має 10-ий рік і коли я диш. покладу Голос Спасителя, так вона зараз бере й читає його. Посилаю одного нового передплатника. Я хотівби, щоб Голос Спасителя знаходився в кожній українській родині.—Дм. Довганюк.

Всечесніші Отці:—Висилаю Вам ще одного передплатника, то вже буде третий. Я полюбила Голос Спасителя з цілого серця, й бажаю, щоб він був у кожній українській хаті. Я буду старатися ще більше приєднати передплатників для Голосу Спасителя.— А. Буртняк.

Високопреподобні Отці Місіонарі.—Вже 13 літ минуло, як ми дістали Голос Спасителя, з нагоди св. Місії, що її давали впр. о. Д. Гаврилюк, ЧНІ. Від того часу, що місяця нас відвідує Голос Спасителя й все подає нам здорову духовну науку. Дякую за Голос Спасителя, що його так дуже полюбив. Він є джерелом правди й любови. В листі залучаю $5.00, —$1.00 на віднову передплати, а $4.00 на нові передплати для залучених передплатників.—М. Стельмах.

Високопреподобні Отці.—Висилаю $1.00 на передплату Голосу Спасителя. Я вже його читаю 10-ий рік і дуже люблю його читати.—М. Познанський.

Високопреподобні Отці Редемптористи:— Щиро дякую за так гарний часопис Голос Спасителя. Особливо дякую за теперішні науки про Терпіння Ісуся Христа в часі великого Посту. Висилаю $1.00 на віднову передплати, а $1.00 на нового передплатника.— Юстин Воробець.

Всечесні Отці:—Дякую за Голос Спасителя. Діти, хоч ще самі не вміють читати, хочуть, щоб я їм голосно читала й пояснила чого не розуміють. Присилайте Г. Спасителя все.—Іван Зелик.

Дорогі Отці:—Сердечно дякую Вам за Голос Спасителя. Він стає мені розрадою в теперішнім часі. Дай Боже, щоб кожний українець його читав. Посилаю 1.00 на передплату.—М. Мельник.

Дорогі Отці:—Прошу висилати Голос Спасителя на північ, де живуть наші українці, але не годні спромогтися на церкву, задля розбиття. Нехай Голос Спасителя йде в ті сторони і відвідує заблуканих овечок, а Мати Божа Неустаючої Помочі нехай зілле свої обильні ласки, щоб і там була церква і щоб вони щирим серцем заспівали Христос Воскрес!—Григорій Гарах.

Слава Ісусу Христу! Високопреподобні Отці Чина Найсв. Ізбавителя:—Я приєднав одну передплату, що завсіди читала мої числа Голосу Спасителя. Тепер вже буде читати свої власні числа Голосу Спасителя або Місіонаря. Нехай Господь Бог благословить тих працівників, що так старанно видають цього Місіонаря. Остаю з пошаною: —Симон Шиш.

Слава Ісусу Христу! Всечесні Отці:—Сердечно дякую за листа,—посилаю передплату для нового передплатника, як також свою передплату на Голос Спасителя. Най Ісус і Пречиста Діва кріплять Ваше здоровля та поможуть Вам ширити Голос Спасителя. Сестрицтво Непорочного Зачаття Пр. Діви желає всім працівникам у винниці Христовій, доброго здоровя, радости й веселости.— Марія Мельник.

Слава Ісусу Христу! Всечесні Отці:—Посилаю два доляри на Вашу пресу. Люблю читати Голос Спасителя. Вишліть передплату для нового передплатника, якого адресу подаю. З повагою:— А. Волохатюк.

Слава Ісусу Христу! Шановна Редакціє Голосу Спасителя:— Я дуже радий, що можу запренумерувати Голос Спасителя для мого друга, у такий час як тепер, коли ми розважаємо про страсти Христові. І бажаю, щоб всі передплатники пішли за Голосом Спасителя та щоб приєднували своїх другів до передплат Голосу Спасителя.—С. Панчишин.

Слава Ісусу Христу! Всечесні Отці Редемптористи:— Я радо читаю Голос Спасителя та й других заохочую до читання та стараюся ще приєднати нових передплатників... Посилаю одного доляра за розпродані поодинокі числа. — Г. і А. Чимишин.

Слава Ісусу Христу! Дорогі Отці:— Посилаю свою передплату. Дуже люблю читати Голос Спасителя, і було б добре, щоб висилали його що другий тиждень, бо воно трохи довго чекати, щоб діставати його раз в місяць... Молюсь, щоб люди зрозуміли та стали всі як один передплатниками нашого дорогого Голосу Спасителя. Бажаю, щоб Ви дістали двадцять тисяч передплатників. Остаюсь з належною пошаною до Вас.—М. Тесляк.

Слава Ісусу Христу! Високопреподобні Отці: Дуже рада, що можу причинитися до поширення релігійної преси. Посилаю нового передплатника і свою передплату. З пошаною.—М. Глух.

Слава Ісусу Христу! Всечесні Отці:—Посилаю Вам нового передплатника. Одна жінка була в мене і перечитала Голос Спасителя і просила, щоб їй запренумерувати його. Я дуже люблю читати Голос Спасителя, а ще тепер про муки Христові, роздумуючи, як тяжко Христос терпів за нас грішних. Оставайте з поважанням.—Д. Табінська.

Слава Ісусу Христу! Високопреподобні Отці Редемптористи:— Я отримала від Вас оказове число Голосу Спасителя, за що сердечно дякую. Дуже мені подобалося... Дай Боже, щоб Голос Спасителя був у кождій хаті та щоб кожда українська родина його читала. Залучую передплату та остаю з належною пошаною.—М. Нагірний.

Слава Ісусу Христу! Високопреподобний Отче Редакторе: — Просите, щоб я придбав Вам хоч одного передплатника для Голосу Спасителя. В залученню цього листа посилаю Вам трох нових передплатників. Остаю з пошаною.—І. Гриців.

Слава Ісусу Христу! Всечесний Отче:— Посилаю Вам ще три передплатники... Буду стартися й на далі помагати Вам по моїй можливості... Остаюсь з пошаною до Вас.—В. Шаварський.

Слава Ісусу Христу! Дорогі Отці.—Я хотіла би запренумерувати Місіонар для мого брата. Там де він живе, нема нашої грекокатолицької церкви і добре було би, щоб він мав Місіонар у своїй рідній мові. Тому подаю його адресу. — С. Ухач.

Слава Ісусу Христу! Всечесніші Отці Редемптористи:— Сердечно дякую Вам за тих три числа Голосу Спасителя, що Ви вислали на мою адресу. Зараз на другий день люди забрали й дуже люблять читати, тому висилають свою передплату на цілий рік. За лучую пять нових передплат та одну віднову. Чи не було би добре, щоб Ви мені прислали з десять чисел Голосу Спасителя? Можна би в неділю роздати людям і так зібрати нових передплатників, Завсіди вдячна Вам.—М. Муха.

Слава Ісусу Христу! Всечесні Отці Духовні.—...Бажаємо мати Ваш Місіонар, бо він є добрим провідником для фамілії і для одиниць. Ми його любимо читати. Посилаю одного доляра на Голос Спасителя і одного доляра на машину. Щиро зичливий: —С. Побігущий.

Слава Ісусу Христу! Високопреподобні Отці:—Дякую Вам дуже красно за Голос Спасителя, що його радо читаю. Дуже люблю читати за Ісуса Христа. Також жіночий брат хоче читати, отже посилаю нового читача. З поважанням.— В. Шуманський

МАЛЮЮ образи, олійні на полотні,—оригінальні з ідеї в українському дусі. Хто бажав би мати образ релігійний або патріотичний, нехай розпишесь зо мною, а я подам блищі інформації і ціну.— D. Zaharchuk, P.O. Box 67, Northampton, Pa. USA

НОВА КНИЖКА!— КОРОТКА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ДЛЯ ВСІХ. о. Каноніка П. Божика,— з мапою України, державним гербом і прапором в красках, коротко, приступно, займаючо, тільки 20ц. примірник. Хто замовляє більшу скількість, платить тільки 15 центів за примірник. Наклад невеликий, виконання чепурне. Спішіть зі замовленнями на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

Формат книшенковий, надається прегарно на дарунок знакомим і військовим.

ЯК РІЖНІ ЛЮДИ ПОЗДОРОВЛЯЮТЬ СЕБЕ

Ріжні народи в ріжний спосіб поздоровляють себе.

Коли ми стрінемось зо знайомими, то поздоровляємо їх словами: "Слава Ісусу Христу," на що вони відповідають: "Слава на віки." В часі воскреснім говоримо: "Христос воскрес," на що нам відповідають: "Во істину воскрес." А в часі Різдвянім поздоровляємо других: "Христос ся раждає," а нам відповідають "Славіте Його."— Також поздоровляємо себе деколи словами "Слава Богу," або "Добрий день," або "Як маєтеся" і т.д.

Так воно у нас.

Єгіптянин поздоровляє знайомого словами: "Як потишся?"

Хінець поздоровляє словами: "Як смакував вам риж?"

В старинним Римі, де чи не кождий чоловік був войовником, звичайно поздоровляли себе словами: "Як ваша сила?"

Еспанці поздоровляють себе при стрічі такими словами: "Витайте, ласкавий пане," а при відході: "Хай Бог буде з вами," або: "Хай святі ангели товаришують вам."

Німці поздоровляють себе: "Як почуваєте себе?" або: "Як вам йде?"

Італійці мають три роди поздоровлення відповідно до пори дня. Вранці кажуть: "Хай Бог нагородить вас добрим днем," по полудні: "Хай Бог дасть вам добре здоровля," а ввечері: "Хай дасть вам добру ніч."

Анґлійці, а також тут в Канаді і Злучених Державах, поздоровляють себе словами: "Галов"—по нашому щось як "Гаразд," або "Як маєтеся?"

На Сході, як в Сирії, Арабії, Палестині, поздоровляють себе словами: "Мир вам."

В Корані (свята книга магомедан) говориться: "Коли хто поздоровить тебе, то ти поздорови його ще ліпше як він тебе поздоровив, або бодай так само, бо Бог звертає увагу на кожду річ."

Ескімоси й мешканці Островів Полудневого Моря при стрічі потирають собі носи і обмінюються дарунками.

Мешканці одного острова близько островів Филипінів беруть ногу того, кого хочуть поздоровити і потирають нею своє обличчя.

Маври цілують один одного в плече.

От, що край—то обичай.

ДУХОВНА ВЯЗАНКА— Молебень до І. Христа, Молебень і Параклис до Матері Божої, разом із найкращими молитвами до Серця Христового й Матері Божої та поясненнями святої години в честь Серця Христового... 10ц. Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Цего місяця російська фльота на Тихім Океані вїхала на маневри. Мала б це бути демонтрація проти Японії

Дня 9. IV. прилетів літаком до Парижа кард. Гльонд, якого німці арештували 1943 р. в Франції. Два роки був в німецькім полоні.

Французький уряд у Віші був видав закон, що в перших 3 роках по шлюбі не можна було робити розводу ні його домагатися. Теперішний уряд відкинув цей закон.

Дня 12. IV. вибух корабель з амуніцією в Барі в Італії. Від того вибуху згинуло 264 осіб, а 1,600 було ранених. Хто спричинив цей великий вибух невідомо. Корабель, що вибух, був американський.

Подібно як Англія, Франція, Чехословаччина, так і Югославія заключила з Росією пакт на 20 років.

Канадійська делегація на конеференцію до Сан Франціско буде складатися з 40 осіб.

Кард. Вільнев призначив неділю 22 квітня як день молитви, щоби Конференція в Сан Франціско вийшла як найкраще й найпожиточніше. По всіх церквах в дієцезії відправлено на ту ціль особливіше Богосдуження.

Дев'ята американська армія зловила в рурщині Франца фон Папена, здібного німецького дипльомата. Він був колись при німецькій амбасаді у Вашингтоні, опісля канцлером Німеччини, а вкінці амбасадором в Австрії й Туреччині. З ним зловили його сина й зята. Крім того вдалося зловити ще богатьох визначних німців.

В Шікаго помер 21. III. Всеч. о. Микола Сіменович, що був колись парохом у Вест Пулман, Ілл. Прожив 89 років. Проживав у свойого сина др-а М. Сімоновича на старі літа. Мимо великого віку щодня правив Сл. Божу. Вічна Йому Память!

Ватикан вручив японському амбасадорові протест, бо японці вбили на Філінах всіх Францішканських місіонарів кромі двох.

Помер Лльойд Джорж, давний посол, а опісля премієр Англії, підчас великої війни. Прожив 82р. Він колись був за тим, щоби Галичина була самостійна.

Широко звісний о. Фелікс Кірш, професор університету у Вашингтоні помер 22. III. Знане є його видання катехизму й пояснення того катехизму.

В Ню Йорку в шпиталі помер Франсес Карлин Мекдонел, звісний католицький поет в Америці.

Швайцарське правительство устроїло похорон на свій кошт для Преосв. Бессона, епископа Фрибургу. Це знак якою великою пошаною тішився той великий епископ.

Дня 25. III. прополосила св. Конгрегація Обрядів три декрети, а іменно: перший декрет ствердив мучеництво бл. Марії Гореті. Другий потвердив геройський степень чеснот блажнного Отця Дондерса, редемпториста, а третий ствердив гройський степень чеснот бл. Катерини Вольті Челлі.

"Католицький Вістник" з Льондону помістив 23. II. статтю одного священика, що запротестував проти страшного нищення німецьких міст. На другий тиждень до редакції прийшло ще 158 листів, в яких поодинокі особи протестували рівнож проти бомбардування цивільного населення.

Подають з Москви, що російські війська знайшли коло Відня величезну фабрику літаючих бомб.

З Румунії, Болгарії і Югославії вивезли Совіти около 100 тисяч німців до роботи в Росії. Крім того Росія мала домагатися від аліянтів дозволу на конференції в Ялті взяти до Росії 2 міліони німців на роботу, щоби відбудувати Росію.

Кажуть, що націсти наколиб були виграли війну, то були цілком знищили всяку релігію в Европі. Величезну кольонську катедру, найкращий взір готицької штуки в західній Европі хотіли перемінити на святиню нової німецької релігії.

Св. Обрус, Плащаниця, що був колись подарований епископові в Тріер в Німеччині св. Оленою, заховався в добрім стані. Рік річно тисячі народу збираються, коли його виставляють. В 1938 року зійшлося було 2 міліони людей.

Католицька Колегія в Віндзор, яку провадять англійські Отці Василіяне розпочала кампанію, щоби зібрати $750,000 на розбудову.

В суботу, 28-го квітня італійські партизани в Міляні розстріляли Беніта Муссоліні і 17-ох інших визначних фашистів.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ ДО СЛУЖБИ БОЖОЇ,— ТРАВЕНЬ, 1945

Старий Стиль:

4. Велика Пятниця.
6. Неділя—Великдень: Ап. з. 1, Єв. Ів. з. 1.
7. Понеділок Світлий і св. Вмч. Георгія: Ап. 2 і 29, Єв. Ів. 2 і 52.
8. Вівторок Світ. і св. ап. Марка: Ап. 4 і 63, Єв. Лу. 113 і Мар. 23.
13. Неділя Томина і св. Ап. Якова: Ап. 14 і 29, Єв. Ів. 65 і Лу. 17.
20. Нед. Миро. і св. Ів. Бог.: Гл. 2, Ап. 16 і 68, Єв. Мар. 69 і Ів. 61.
27. Неділя Розслабленого: Гл. 3. Ап. зач. 23, Єв. Ів. зач. 14.

Новий Стиль:

6. Неділя Сліпор. і св. Ів. Бог.: Гл. 5, Ап. 38 і 68, Єв. Ів. 34 і 61.
10. Четвер—Вознесення: Ап. зач. 1, Єв. Лу. зач. 114.
13. Неділя св. Отців Нік. Соб.: Гл. 6, Ап. з. 44, Єв. Ів. зач. 56.
20. Неділя—Схід св. Духа: Ап. з. 3, Єв. Ів. з. 27.
21. Понеділок—Пр. Тройці: Ап. з. 229 і 197, Єв. Мат. з. 75 і 116.
27. Неділя—Всіх Святих: Гл. 8, Ап. з. 330, Єв. Мат. з. 38.
28. Понеділок—Починається Петрівка.

Вже вийшла з друку й продається книжечка п.з. 100 ЛІТТЯ ЗАПОВІТУ ШЕВЧЕНКА. Дуже добрий опрацьований матеріял для рефератів про Тараса Шевченка. Кожний українець повинен мати цю книжечку у своїй бібліотеці. Написав п. Г. Мазурик. Ціна 25ц. Питайте за нею у книгарнях або замовляйте в Канцелярії КУК.

В КОЖНІЙ ХАТІ... В Кожній українській організації, в кожному Народному Домі, в кожній парохії і в кожній українській хаті повинна бути хоч одна КОНГРЕСОВА КНИЖКА —в українській або англійській мові, видання Комітету Українців Канади. Ціна одної книжки з пересилкою $2.00. Питайте за ними в Книгарнях, або пишіть до— UKRAINIAN CANADIAN COMMITTEE, 711 McIntyre Bldg., Winnipeg, Man.

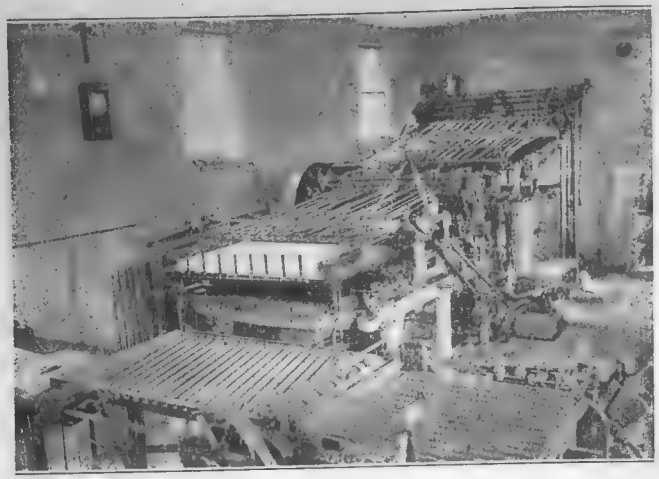

Наша нова автоматична преса. На сплачення цеї коштовної машини деякі читачі нашого місячника були ласкаві прислати нам свої щедрі жертви. З великою вдячністю приймаємо всякі датки, що їх хтонебудь буде такий добрий тій цілі присвятити.

ГУРТОВИЙ СКЛАД

ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 MAIN STREET,
WINNIPEG, MANITOBA.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

VOL. 17, No. 6. THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK. JUNE, 1945

НАША ПЕРЕПИСКА

Цего місяця ми знова подаємо імена тих осіб, які приєднали одного або більше передплатників для Голосу Спасителя, або своїми власними грішми заплатили їм цілорічну передплату.

На першім місці знаходиться пані Марія Муха з Америки, яка приєднала дванайцять передплатників. Ось їх імена: Анна Дикін, Роман Пашковський, Катерина Сорочок, Юстина Риймар, Анна Котович, Доротея Маєрчак, Вальтер Вацік, Марія Будованець, Іван Вівчаровський, Ева Спільчак, Стефан Васечко, Анна Костельник.

На другім місці стоїть пан Йосиф Кришталович, який заплатив цілорічну передплату для сімох нових читачів. Для: Антонія Ковальчука, Василя Сеньків, Франка Пастушенко, Григорія Кришталовича, Михайла Кришталовича, Евстахія Коростіля і Наталки Українець.

На третім місці ставимо Преподобну Сестру Евгенію Пр.Д.М.Н. З. з Америки, яка приєднала пять нових передплатників. Именно: М. Гавбровський, Марія Ліський, Анастазія Піх, Т. Ляйик, А. Валь.

На четвертому місці стоїть пан Дмитро Захарчук, який прислав пять нових передплат. Именно для: Юлії Возьний, Марії Скрут, Івана Басистого, Дмитра Соколовського, Анни Бач.

На пятому місці стоять ті наші дорогі читачі, які заплатили для трох нових осіб Голос Спасителя, або приєднали трох нових передплатників. Їх імена: Пані Анастазія Мацинюк для пані К. Николайчук, Н. Цебровської, С. Турчиняк.

Стефан Бий для Василя Бия, Николи Кузика, М. С. Бия.

Григорій Ярема для Параскевії Тімо, Прокопа Фарина, Івана Федини.

Панна Геновефа Славута, учениця Інституту Пр. Серця Христового в Йорктоні приєднала двох: панну Гелену Воробій і паню Ст. Затильний. Теодозія Валентюк прислала передплату для Марії Чижик, Анна Гнатишин для Анастазії Леськів. Одна особа для Григорія Марцинів, Пр. Сестри з Форт Віліям для А. Горбань і Петра Сича. І. Білецький для Антона Гуткевича і Гната Чорпіта. Пані І. І. Безащук для Михайла Фірмана. Пр. Сестри Служ. з Сифтону для Івана Бойка. Пані Л. Корчинська для П. Корчинський. Анна Дузик для Д.М. Кусак. Йосиф Кохановський для Михайли Равза. Гелена Трафіяк для Стефана Яворського. Марія Сенів для пані Матсон. Анастазія Калявський для Марії Ушій. Марія Гаріс для Семена Кучми і Андрея Гусара. Михайло Грицунь для Еви Писик. Одна безіменна особа для Матея Попика. Анна Юсак для Парані Гулєвич. Катерина Мельник для пані К. Федун. Альойзій Столярчук для Мих. Синенького. Пані Василь Ковальчук для Павла Поторока. Одна безіменна особа для Мих. Пшика, Альфа Пшика, Стефана Мельничука і Лядмера Барабаша. Мих. Панчишин для Ліни Бурдейної. Григорій Хорунжий для К. Стугара. Одна особа для Івана Туркула. Вальтер Шаварський для В. Шевчука. Марія Михайлишин для пань К. Собошко і Гелени Кремпи. Іван Яблецький для Стаха Стрільчука. Іван Кор-

(Продовження на IV-ій сторінці окладинки)

АНУ, – ЧИ ЗНАЄТЕ?

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці IX-ій окладинки)

1. **Як називається та потрійна корона,** що її надягає на голову Римський Папа в часі врочистих церемоній?

2. **Звідки** взялося слово **схизматик, та й яке є властиве його значення?**

3. **Якою мовою** звичайно розмовляв Ісус із Апостолами?

4. **При якій то нагоді та й до кого сказав Ісус:** "Я вже такий довгий час із вами, а ти ще не знаєш мене? Хто мене бачив, той бачив також Отця. Як же ти можеш казати: "Покажи нам Отця!" Невже ти не віриш, що я в Отцеві, а Отець у мені?"

5. Святе Письмо Нового Завіту ділиться на **двадцять і сім** частин, або—як ми звикли казати—на двадцять і сім **книг.** Чи знаєте, **скільки з тих книг** написав святий **Апостол Петро?**

6. Коли в Великий Четвер Господь Ісус разом із Апостолами до Тайної Вечері засідав, то на столі вже всі страви готові стояли: було що їсти й пити для всіх. Та, чи не цікаво було б **знати, хто мав щастя і честь приготовити** ту останню Пасхальну Вечерю для Сина Божого, що вже вибиравсь на муки й смерть за нас грішних?

7. У нас порядні люди з'давен-давна привикли на Службу Божу казати просто. **Служба Божа.** Але останніми часами деякі (теж дуже порядні люди) починають додавати ще слово **Свята**—отже виходить **Свята Служба Божа.** Як вам це подобається? Як властиво треба казати: **Служба Божа,** чи **Свята Служба Божа?**

8. Що не хто інший, а сам Ісус Христос свою Святу Церкву **збудував**—це ясне. Але що відповіли б ви, якби вас так запитати: **"Коли відбулося врочисте посвячення тієї новозбудованої Христової Церкви?"**

9. В часі Преображення Господнього на Таворській Горі з'явились Апостолам два старозавітні Пророки, Мойсей та Ілля, і про **якісь дуже важні справи** з Ісусом розмовляли. Чи знаєте, **що то за такі дуже важні справи були?**

10. Стати Мучеником за Віру святу, це—розуміється — велике геройство. Так,—свідомо й добровільно віддати своє життя в обороні Христової віри— це надзвичайно гарне, велике, надлюдське геройство. Ясна отже річ, що підійнятись на висоту такого геройства ніхто не зможе своїми власними силами: до цього конче треба великої помочі Божої, треба спеціяльного **Дару Святого Духа.** Це легко зрозуміти. А тепер спитаємо вас: **Як називається** той спеціяльний **Дар Святого Духа, що робить людину здібною стати мучеником?** Перейдіть отже в пам'яті **сім Дарів Святого Духа,** й скажіть, **котрий із них найбільш потрібний мученикові?**

11. Трапився раз такий випадок: В одній українській католицькій родині помер молодий син, і треба було його поховати. А що хлопець той був найліпшою дитиною в батька та матері, то бажали справити йому якнайкращий похорон. Та на жаль, сталося зовсім інакше: До найближчого українського католицького

священика було сто двадцять миль, а коли приїхали по нього "гарою," його саме тоді не було вдома,—кудись виїхав був на кілька днів. Кинулися отже на всі боки, чи не знайдуть якого римо-католицького священика. Ну, і нещастя хотіло, що ніяк не могли знайти. Тоді бідачиська вже дійсно не знали, що їм робити. Деякі сусіди радили їм відвезти хлопця на цвинтар, і поховати без священика. Але найстарший брат покійника сказав: "Я вже цеї весни досить худоби позакопував у землю, як погинула, а тепер ще хочете, щоб я рідного свого брата, немов худобу яку, так само закопував? Я на це не позволю. От краще візьмім місцевого прічера з Юнайтед Чорч, нехай хоч він над тілом помолиться, все таки якось краще буде це виглядати." Рада ця трапила до переконання всіх, і вони кінець-кінцем таки дійсно запросили собі прічера на похорон.

А тепер питання наше до вас: Чи правильно ті люди поступили? І як у тім випадку наймудріше можна було поступити?

12. Павло й Катерина, обоє українці католики, взяли шлюб у буковинській старо-православній церкві. По кількох роках подружнього життя дійшло між ними до такої ворожнечі, що аж мусіли старатись про розвід. Одержавши його від державної влади, вони розійшлись: Павло поїхав на Схід, Катерина на Захід. Це була б іще досить проста історія, як би не те, що Павло хоче одружитися вдруге. Вже навіть зголосився до українського католицького священика, заявляючи, що бажає взяти шлюб із Оленою, католицькою дівчиною, але вже цим разом так, як має бути, цебто в своїй церкві, як Бог приказав.

Ну, і що ви на це скажете? Чи зможе католицький священик повінчати Павла з Оленою? Не забувайте, що Павло вже раз брав шлюб із Катериною, та що Катерина та ще живе. Правда, державна влада дала Павлові розвід, але ж Католицька Церква розводу не признає. **Що ж отже?...**

(Наша Переписка,—продовження з сторони II-ої)

чинський для Еви Мацюх. Одна особа для Николая Клима. Всеч. о. С. Готра для Марії Лев. Йосифа Юрчак для Александра Дубляніци. Всеч. о. Василь Філевич для Михайла Філевича і Евстахія Віцінтовича. Михайло Півнюк для Юрія Соколана. Пані Н. Фірман для М. Грезнек. Олекса Сольник для Василя Гириш. Впр. о. Канонік Каменецький для І. Коханського. Мих. Підперигора для Вальтера Стахова. Олена Шумей для Анни Окопняк. Татіяна Солодкий для Юстини Прибила і Василя Прийми. Николай Лукасевич для Павла Глови. Антін Цюпик для Івана Іващука. Йосиф Тимчишин для Стефана Дубика. Семен Рись дві передплаті для шпиталю св. Павла в Саскатуні. Никола Постій для Вальтера і Василя Пастія. Впр. о. І. Процентій, ЧСВВ. прислав дві передплаті з Чікаго, а це для Стефана Юрчака і Якова Ковальчука. Антоніна Мах для Д. Кульпака і Николая Савчука. Антін Диня для Івна Галаса. Йосиф Кисілевич для Олекси Стадника.

Честь їм усім та щира подяка від Редакції і Адміністрації Голосу Спасителя. А ВСІХ ПРОЧИХ, КОТРІ ЩЕ НЕ ПРИСЛАЛИ ОДНОГО НОВОГО ПЕРЕДПЛАТНИКА ПРОСИМО ВСТУПАТИ В РЯДИ АПОСТОЛІВ ДОБРОЇ ПРЕСИ!

ДРУЖЕ,—якщо бажаєш, щоби Твоє імя стояло на тій ПОЧЕС-

НІЙ ЛІСТІ на другий місяць,— зроби Ти так само. Приеднай ОДНОГО НОВОГО ПЕРЕДПЛАТНИКА для Голосу Спасителя! Це не тяжке діло, але напевне Божественному Спасителеві приємне. Зроби так, щоб не було хати, деби не знаходився Голос Спасителя! Скажи післати в найдальші закутини Канади й Америки поміж людей найбільше потребуючих духовної потіхи й науки. Людей позбавлених Божого слова, а напевно, що будуть Тобі вдячні на завсіди. Пішліть цей Місіонар для людей, які покинули віру святу, щоб він навернув їх і знова притягнув до Христового стада, а станете апостолом поміж ними. Пішліть його тим, що сумніваються в добрій вірі, щоб він утвердив їх і затримав при серцю Божественного Спасителя. Посилайте від хати до хати— з рук до рук!

НА СПЛАЧЕННЯ ДРУКАРСЬКОЇ МАШИНИ ЖЕРТВУВАЛИ:

Вітом, Саск.—Пан Михайло Гриневич прислав $8.00 яко жертва зі збірки якою він сам занявся на пращальнім вечірку устроєнім зарядом церкви св. Николая в Мерівил, Саск., для панства В. Панчишиних з нагоди їх відїзду з цеї місцевости. Сам пан Михайло Гриневич пожертвував до цеї збірки своїх $2.00, разом $10.00. Всім жертводавцям щира подяка а Панові Михайлові Гриневичеві обильних Божих ласк. та успіху у всім желає Адміністрація Голосу Спасителя.

Монтреал, Квебек.—Пані Анна Бородай прислала $5.00 яко часть збірки з нагоди пущення, улаштованого тамошним Сестрицтвом. Щира подяка за ласкаву память. Допис хоч спізнений містимо тепер на сторінках Голосу Спасителя.

Крім цих збірок слідуючі особи були ласкаві прислати свої жертви:— Пані Текля Зарічна, Клєвленд, Огайо, Америка, $10.00; Юрій Кушмелюк $5.00; Стефан Обуханич $5.00; Петро Балько 3.00; Панько Хруник 2.00. По долярови: Антоніна Мах, Стефан Бий, Анастазія Марцинюк, Анна Юзак, Ілия Попик, Йосиф Яніцький, Е. Петранюк, Катерина Сіянчук, Пилип Микитюк, Василь Черепущак, Никола Лукасевич 75ц.

Всім жертводавцям щира подяка, а також тим, що заповідають збірки, переводять їх та заохочують других, щоб тим способом Місіонар Голосу Спасителя загостив до кожної хати. Нехай Пресвяте Серце Ісуса благословить їх всіх стократно.

ДОРОГИЙ ЧИТАЧУ,—ЗРОБИ ТАК, ЩОБ ТВОЄ ІМЯ БУЛО НА ЛІСТІ ЗАПИСАНЕ НА ДРУГИЙ РАЗ!

ГАРТ РИВЕР, АЛТА.—Дня 13 мая, діти під проводом Сестер Сл. відограли концерт на честь Матері. По концерті п. Ліганчук пригадав зібраним, що треба сиротам в Айтуні трошки помогти. Коли пішли з тацою, зібрано на ту ціль $6.76. Сестри і Сироти складають усім жертводавцям— передовсім панству Ліганчукам сердечну подяку за гарний дар. — Сестри, Айтуна.

МОНТРЕАЛ: Не словами, а ділами.— В неділю, дня 29-го квітня відбувся в салі Монюмент Національ величавий український концерт. Взяли в ньому участь хори місцевих парохій та національних організацій міста Монтреалу. Ціль цего концерту була: помогти нашим братам-збігцям, що знаходяться поза межами українських земель. Всі точки, що їх виконало пять місце-

вих угрупувань, випали надзвичайно гарно. Головну бесіду до звиш тисячі присутніх виголосив Всеч. о. С. Шевчук, ЧСВВ з української греко-католицької парохії св. Духа що дала почин (а не КУК, як це було подано в свойому часі в Укр. Робітникові) до створення Окружнього Комітету Допомоги. Концерт приніс $1,564.20 чистого приходу. Цю суму переслав п. Н. Глібчук, скарбник на руки Центрального Допомогового Комітету у Вінніпегу. Діяльність Окружного Допомогового Комітету, що його головою є Всеч. о. С. Шевчук, ЧСВВ., продовжується. То ж хто з українців Монтреалу ще не зложив своєї жертви на ту, так благородну ціль, хай це зробить чим скорше. Жертви складати, або на руки членів Комітету, або на руки Заряду поодиноких угрупувань. А Заряд передасть їх на руки місцевго скарбника. — За Окр. Допомог. Комітет,— Йосиф Гайда, секр.

МОНТРЕАЛ, Парохія св. Арх. Михаїла.— Всякі сходини парохіян у парохіяльній галі мають велику вартість. Там парохіяни близше пізнаються, заприязнюються, вирівнують свої погляди та скріпляються в любови до свого. Тому то вартість парохіяльної галі для парохіян є неоцінена. Наша напр. галя, що творить властиво дві галі: горішну й долішну служить як саля театральна й концертова, як саля принять. Тут мають приміщення: рідна школа, школа співу та музики, добродійні товариства, товариство молоді і т.і. Тут також відбуваються весільні забави, ювилеї і т.і. Без парохіяльної галі годі було би перевести якунебудь позацерковну роботу, а й церковна праця була би більше утруднена.

От. напр. з нагоди "Пущення" зійшлися до галі наші парохіяне. Варто було бачити їхні приязні лиця, почути веселі розговори та дотепні жарти. Всі почувалися немов одна родина. Вони ж у себе дома в своїй галі! Правда, що й урядження "Пущення" було неабияке. Сестрицтво Найсв. Серця Ісуса Христа занялося кухнею й вивязалися з цеї задачі понад всякі похвали. Полумиски пирогів, тіст та других смаколиків счезали зо столів, що є найліпшою похвалою для наших господинь. Апетиту додавали й зручні панночки, що з милою усмішкою та тепленьким словом запрошували "гоститися."

Душею "Пущення" був п. Микола Харахліс, що як завсігди при кождій нагоді, так і тепер не пожалував ні часу, ні труду, а подбав про матеріяли до кухні, про музику та про все. Той сам п. Микола, памятаючи про все не забув і про українську католицьку пресу. Збірка що її на просьбу п. Миколи перевели шановні Сестриці, дала гарний вислід; з чого призначено на машину Голосу Спасителя $5.00. Гості бавилися до пізної ночі, а розійшлися з щирим взаїмним побажанням; до побачення на слідуючу неділю. Таких сходин, як "Пущення" буває у нас до року кілька. Концерти же та театральні представлення, передовсім зимовою порою бувають майже що неділі. Одним словом наша галя постійно в руху, постійно осередком та збірним місцем парохіян. А що є неоціненої вартости, то те, що всі й радо сходяться до галі і в гарнім, веселім розположенню вертають домів. —Гість.

ЧИ ВИ ВЖЕ
ВІДНОВИЛИ ПЕРЕДПЛАТУ ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ?

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Після вчиненої обітниці складаю прилюдну подяку Пресв. Серцю Ісусовому, Матері Б.Н. Помочі через бл. п. о. А. Дельфоржа, ЧНІ., за виздоровлення одної особи, та за дві великі ласки.
С. Агафія, Сл.П.Н.Д.М.

Складаю сердечну подяку Матері Божій за одну велику ласку.
С. Едевтерія, Сл.П.Н.Д.М.

Складаю щиру подяку Апостолові Юді Тадеєві за отриману велику ласку. Висилаю одного доляра на пресу Голосу Спасителя.
Сестра Матея Сл.П.Н.Д.М.

Посилаю Вам, Дорогі Отці, $5.00 на пресу Голосу Спасителя на подяку Господу Богу, Ісусові Христові, і Пречистій Діві Марії за вислухані молитви.
Юрко Кушмелюк.

Щиру подяку складаю Пресв. Серцю Христовому, Матері Божій, Св. Йосифові та св. Терені від Дитятка Ісуса за вислухання молитви. Жертвую $1.00 на Службу Божу, бо я так приобіцяла підчас тої молитви.
Пані Павліна Библів.

Найсердечнішу подяку складаю Пресв. Серцю Ісусовому, Матері Божій Неустаючої Помочі та Ангелові Хоронителеві за вислухані молитви та за всі ласки, що їх я отримала в своїм життю.
М. Харабарук.

З північного бігуна: Дорогі Отці,— Посилаю Вам два доляри. Одного на Місіонар Голосу Спасителя а другого на прилюдну подяку св. Йосифові і Преч. Діві Марії за щасливий перебіг операції. Всі говорили, що я вже не видужаю з цеї недуги, бо так слабий був, що хвилі мойого життя були вже пораховані. Але "Великий Ти Боже, та чудні є Твої діла." В своїй недузі я горячо просив помочі св. Йосифа і він поміг мені. Я належу до Брацтва св. Йосифа і щасливий можу тішитися його опікою.
Олекса Лещишин.

Преподобний Отче,—Посилаю одного доляра на Службу Божу з вдячности до Матері Божої Неустаючої Помочі за одержану ласку.
— К. Гадубяк.

НОВА КНИЖКА!— КОРОТКА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ДЛЯ ВСІХ. о. Каноніка П. Божика,— з мапою України, державним гербом і прапором в красках, коротко, приступно, займаючо, тільки 20ц. примірник. Хто замовляє більшу скількість, платить тільки 15 центів за примірник. Наклад невеликий, виконання чепурне. Спішіть зі замовленнями на адресу:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA
Формат книшенковий, надається прегарно на дарунок знакомим і військовим.

ДОРОГІ ЧИТАЧІ,

ПОСТАРАЙТЕСЯ, ЩОБ В КОЖНІЙ ХАТІ БУВ ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ!

Придбайте ОДНОГО НОВОГО передплатника!
Передплата всего один доляр на рік.
Заплатіть самі свойому другові, сусідові, приятелеві, своїм дітям, які далеко від Вас.
СТАНЬТЕ АПОСТОЛАМИ ДОБРОЇ ПРЕСИ!
Нехай Ваше Імя буде записане на почесній лісті апостола доброї преси.
Чи Ваше Товариство, Ваша Читальня, має Голос Спасителя?— Коли ні, присилайте чимскорше свою передплату!
ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДАВАЙТЕ МІСІОНАР З РУК ДО РУК, З ХАТИ ДО ХАТИ!
Нехай не буде ані ОДНОЇ родини, котраби не мала Голосу Спасителя! ЗРОБІТЬ ЦЕ підчас тих Свят, а ми зараз вишлемо їм Місіонар. Оказове число висилаємо даром. Пишіть на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ПРИСИЛАЙТЕ НАМ ТАКОЖ ІМЕНА ДОБРИХ ЛЮДЕЙ, КОТРІ ЛЮБЛЯТЬ ЧИТАТИ ДОБРУ КНИЖКУ АБО МІСІОНАР!

ВЕЛИКИЙ ВІДПУСТ

МАТЕРІ БОЖОЇ НЕУСТАННОЇ ПОМОЧІ

В ЙОРКТОНІ, САСК., 6-7-8 ЛИПНЯ

СПІШІМ УСІ до Матері Божої, щоб випросити в Неї справедливий мир для світу та кращу долю для нашого українського народу.
оо. Редемптористи.

МАЛЮЮ образи, олійні на полотні,—оригінальні з ідеї в українському дусі. Хто бажав би мати образ релігійний або патріотичний, нехай розпишесь зо мною, а я подам блищі інформації і ціну.— D. Zaharchuk, P.O. Box 67, Northampton, Pa. USA.

ПОДИВІТЬСЯ НА СВОЮ НАЛІПКУ! Коли дата на ній вже минула, то це знак, що Ви задовжились, що Ви ще не відновили своєї передплати й тому сейчас пришліть свою належитість! — **Не отягайтесь з відновою передплати!**

Адміністрація "Голосу Спасителя."

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 17, Число 6. Червень 1945

о. Н. Копяківський

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА МІСЯЦЬ ЧЕРВЕНЬ

Щоб ми стали гідні обітниць Пресвятого Серця Христового

Ісус Христос, Друга Особа Божа, Син Божий, став чоловіком і умер на хресті для нашого спасення: так повторяємо часто, коли згадуємо головні правди нашої святої віри. З любови до нас, з любови до кожного з нас Ісус Христос умер на хресті. "Більшої любови від цеї ніхто не має, як хто душу свою положить за другів своїх"—сказав Ісус Христос. (Ів. 15, 13). І положив Христос Свою душу, Своє життя, не за другів, приятелів Своїх, але за ворогів Своїх. Бо людина, що Бога ображає гріхами, вже не є приятелем Бога, але Його ворогом. А хто з людей без гріха? Хто з нас може щиро сказати, що ніколи не образив Бога?—

І Христос за всіх нас життя Своє віддав, або як говорить св. Павло: "Христос за всіх умер." (2 Кор. 5. 15). "Дав Себе за спасення всіх." (І. Тим. 2. 6). Всіх людей обіймає Своєю любовю святою. І мене також не виключає від неї, й можемо сказати за св. Павлом: "Полюбив мене й віддав Себе за мене." (Гал. 2. 20)

З любови до нас не лише приніс Себе в жертву на хресті, але цю саму жертву відновляє, повторяє й продовжає в безкровний спосіб у св. Службі Божій.

З любови до нас лишився між нами, тут на землі, утаєний у Пресвятій Евхаристії, та й дає Себе Самого нам у св. Причастю під видами хліба й вина. Називаємо навіть Тайну Пресвятої Евхаристії Тайною Любови.

Ісус Христос, Син Божий, правдивий і вічний Бог, приняв тіло людське, став чоловіком, жив на землі в убожестві й покорі, учив, проповідував, терпів переслідування і зневаги, зганьблений і зневажений умер на хресті як найгірший злочинець, воскрес славно з мертвих, піднісся на небо, лишився на землі під скромними видами хліба й вина у Пресвятій Евхаристії... Те все вчинив з любови до людей.

Та любов Ісуса Христа до людей вічна, свята!

А любов походить з серця!

Тому почитаємо Його Пресвяте Серце!

Почитаємо любов Його святу,— почитаємо Його Серце, з якого та любов виходить!

Нам треба віддячитися за ту любов Христа до нас. Віддати любов за любов!

І Христос нагороджає нашу любов до Нього, нагороджає нашу набожність, яку маємо до Його Пресвятого Серця. Великі обітниці будуть сповнені для тих, що почитають Пресвяте Серце Ісуса Христа. Ті обітниці в ріжних часах уділив Христос святій Марії Маргареті Алякок, яку вибрав за Свою Апостолку, щоб поширила набожність до Пресвятого Його Серця.

Ось що сказав Христос до св. Марії Маргарети про тих, що будуть мати набожність до Його Пресвятого Серця:

1. Усім уділю ласки потрібної їм у їхньому званню.
2. Принесу супокій їх родинам.
3. Потішу їх у їхніх терпіннях.
4. Буду вірним захистом усе їх життя, а передовсім у годині смерти.
5. Зішлю всещедре благословення на усі їх підприємства.
6. Грішники найдуть у Мойому Серці джерело та невичерпане море милосердя.
7. Остиглі душі стануть ревними.
8. Ревні душі зроблять скоро поступи в досконалости.
9. Священикам уділю дару зворушити найтвердші серця.
10. Буду благословити ті доми, де буде виставлений і почитаний образ Найсвятішого Мого Серця.
11. Імена всіх тих, що стараються ширити те набоженство, будуть записані в Мойому Серці й ніколи не будуть звідтам викреслені.
12. Оголоси це й кажи в цілім світі оголосити, що не буду класти міри ані границі моїм щедротам для всіх, що будуть їх шукати у Мойому Серці.

Коли розважаємо ті обітниці, переконуємося, що доброта, ласкавість і милосердя Христового Серця не знає границь ані міри. Бо хто почитає Пресвяте Серце Христове, дістає потрібні ласки в цім життю: праведно жити, сповняти вірно всі обовязки свого стану (звання), по християнськи переносити труднощі й досвідчення, з дороги злої звернути на дорогу чесноти, себе спасти й освятити,—бо імена почитателів Пресвятого Серця будуть не лише записані в Серці Христовім, але й будуть винагороджені осібною ласкою в небесній щасливості.

Тому то Христос кличе до всіх: "Прийдіть до Мене всі струджені й обтяжені, і я вас успокою! Візьміть ярмо Моє на себе й навчіться від Мене: бо Я тихий і смиренний серцем. І знайдете відпочинок душам вашим. Бо ярмо Моє любе, й тягар мій легкий!" (Мат. 11. 28-30).

Коли на цей місяць червень назначене намірення для членів Апостольства Молитви: Щоб ми стали гідні обітниць Пресвятого Серця Христового,—стараймося бути гідні тих обітниць! Маймо всі велику набожність до Його Пресвятого Серця та вважаймо, щоб того Серця не засмутити ані одним свідомим і добровільним гріхом.

Молімся: О Найсвятіше Серце Ісуса, помилуй нас!

ДО СЕРЦЯ СПАСА

* * *

До Серця Спаса підношу свій голос;
До того Серця, що нас всіх так любить,
Що нас до себе хоче пригорнути,
І нас, як мати дитину, голубить.

* * *

До Серця Спаса я серцем звертаюсь,
Свій тихий голос до Нього підношу,
І Його славу безмежну, надземну,
Й любов до Нього я свою голошу.

* * *

Заслабі груди, та й затихий голос,
Щоб Серце Спаса гідно звеличати;
Та, любов щира все те надолужить;
Любов свою Йому я хочу всю віддати.

* * *

Всім своїм серцем піднімусь до Нього,
Любов у дарі щиро Йому зложу,
Буду славити Його Боже Серце,
Й сміло наступлю на силу ворожу.

* * *

Іскру любови позичу від Нього,
Щоб моє бідне серце огрівала,
Щоб мою душу заховала чисту,
Й вічно до Нього любов'ю палала.

В. Вихопень,
Сіба-Біч, Алта.

Католицька Церква й Упадок Нацизму

Минулого місяця по світі розійшлась вість, що в Европі війна скінчилась, що Німеччина безумовно піддалась в кількоро переважаючим аліянтським силам.

Це кінець ,якого певно годі було сподіватись тоді, коли переможні німецькі армії були під Сталінґрадом. Історія не може не признати, що такий кінець був неможливим, навіть немислимим без помочі американського президента Рузвелта.

На сторінках Голосу Спасителя для нас цікавим є зокрема релігійний бік тієї справи. Поражка німецької армії, це розвал того суспільно-політичного напрямку, що звався "нацизм," національний соціялізм. Почався він з приходом Гітлєра до влади. Пониження Німеччини після першої світової війни, надзвичайна талановитість Гітлєра й розуміння німецького темпераменту причинились вирішально до розвитку того нацизму, що є ідеалом не тільки звалених нацистів Німеччини, але й многих інших держав, що між ними на першому місці стоїть більшовицька Росія.

Кожний знавець сучасної історії світа знає, що від самих початків нацистської влади Гітлєр ввійшов в розріз з Католицькою Церквою. Його політичний систем був одним з великих вислідів протестантської реформації, пристосованої до політично-державних справ. ДЕРЖАВА, НАЦІЯ ПОНАД УСЕ, НАВІТЬ ПОНАД САМОГО БОГА. В початках всесвіт дивився спокійно й то й з подивом на Гітлєра, його політичний хист та суспільні реформи. Ще в часах цієї страшної війни міністр заграничних справ, пан Іден, публично заявив на цілий світ, що він не дбає, який систем собі вибирає будьяка держава, щоб тільки лишила в спокою інші держави. Так можна собі витолкувати, що більшовики вимордували в себе мільйони невинного народу, що вимордували маси еспанських Католиків й попалили церкви, що в Мексику кати потоптали життя й святощі католиків, а теперішні переможні аліянти мовчали, мов води в уста набрали. Тільки тоді, коли

гітлєризм загрозив британській імперії, коли в Греції більшовики почали бути небезпечними для життєвої лінії британських торговців, тоді, тоді почалась війна на життя й смерть.

Одначе ми тут хочемо звернути увагу на оцей факт: Коли Британія, Америка й інші держави спокійно гляділи на працю нацистів, тоді стала проти нього одна могутня сила. Це тим цікавіше, що тією силою були самі німці, що гаряче любили свій нарід і свій край, але що понад усе ставили Божу Правду й Божий Закон: це німецькі католицькі Епископи. Протестанти властиво не мали права нарікати, бо ж по законам протестантів, так як по законам і Британії, світська влада є найвищою владою в краю, тому по засадам протестантів Гітлєр уживав тільки права, що вони самі йому дали. З Католицькою Церквою одначе, справа мається инакше. БОГ І БОЖА ПРАВДА стоять вище від всякої держави й всякої влади. Як завжди до того часу, Католицька Церква в Німеччині рішуче стала до, по людськи говорячи, безнадійного бою проти нацистів.

Історія й події признали рацію Католицькій Церкві. Світ не може, не сміє забути, як сміло, навіть в найгіршому розгарі цієї війни в Німеччині, Католицькі Епископи осуджували ідеї нацизму, як наприклад Архієпископ Ґалєн сміло писав і говорив проти того, що в нацизмі було зле, хоча тоді, коли прийшли до Мюнстеру аліянти, він без обиняків заявив, що він проти нацизму, але аліянтів вважає ворогами Німеччини.

Таким чином аліянтські ґенерали блискуче виконали свою роботу. Вони діпняли того, чого бажають ґенерали: розвалили на прах ворога. І певно це є щось, і є то навіть багато.

Але не є це ВСЕ, далеко ні.

ТРЕБА МИРА й то мира СПРАВЕДЛИВОГО! Вже тепер видно, що насилля грозить опанувати світ. Про Бога й Божу справедливість нема мови. СПРАВЕДЛИВІСТЬ ще остається заражена тим, що робить нацизм нацизмом: де СИЛА, ТАМ ПРАВДА. І тому на світі помимо закінчення війни в Европі, зловіще й здалеку гримить буря неспокою. Одною з аліянтських потуг є Росія. Ніде, навіть в Німеччині тиранство не було гірш, як в Росії. Тільки одна різниця: в Німеччині тиранія провалилась, в Росії вона закріпилась, бо тут вона ПЕРЕМОЖНА. Цілий світ віддає їй підлий поклін аж до земли. На-

віть КАТ і кривавий тиран дістає честь, коби він тільки в інтересі свого лукавого злочину поміг здушити другого тирана.

Так не може остатись. Ми маємо надію, що по волі або неволі Росія мусить підчинитись справедливості, за яку ми проливали кров наших дітей на полях боротьби, й кров наших хлопців, дівчат, жінок і чоловіків по фабриках, без якої другий потвір жорстокої несправедливости був би тепер під пятами свого гідного й рівновартного противника, без якої більшовизм, так, як йому належиться, був би повалений так само, як нацизм, бо ж один гірший, як другий.

БІДНІ СИРІТКИ

Послухайте, що каже одна чудова легенда:

Померла в господаря жінка, й лишила йому шестеро дрібних діточок. Не дасть собі ради, бідолашний, ніяк: ні з дітьми, ні з господарством.

А тут ще й добрі люди-сусіди стали намовляти його:

—Одружися, небоже, бо без господині ради собі ніяк не даси. Адже відома річ, що чоловік держить хату тільки за один угол, а жінка за три.

Вже навіть і пару винайшли йому, багату та гарну дівчину. Та лихо в тім, що вона тільки личком своїм гарна була, а душею ні. Любила чепуритись, гарно зодягатися, а про господарку та дітей байдуже їй. І серце в неї холодне, як лід, і тверде, немов той кремінь.

Але придобритися до чоловіка вміла. І так його опанувала, так хитро-мудро обмотала, що він позволяв їй робити з дітьми, що тільки хоче.

І ходили діти брудні, обдерті, і від холоду та голоду очевидячки ниділи. Плакали бідні сирітки, та тільки так, щоб мачуха не бачила, а то горе їм: тоді вона лютувала б страшно на них, била б їх та катувала б.

Найстарша донечка (а їй уже скінчився був десятий рік) частенько молилась до Пречистої, щоб зм'ягчила тверде серце мачухи.

Молилася сирітка, а разом із нею молилась до Пречистої також покійна ненечка в небі:

—О, Божа Матінко,—казала вона,—змилуйсь над бідними моїми сирітками, опам'ятай мачуху моїх любих діточок!

І мовить їй Мати Божа:

—Йди ти сама до неї, та скажи їй: "Сама Божа Мати переказує тобі моїми устами, щоб ти схаменулася, й перестала вже нарешті знущатись над невинними сирітками!"

І пішла покійниця стежинкою місячного променя, пішла з високого неба на землю. Аж приходить вона в те село, де жив її чоловік і діти. Приходить під хату, слухає,—а там такий крик!

—Кричить, лютує тверда мачуха, плачуть та репетують бідні діти.

Двері, що вели в сіни та в пекарню, відчинились самі, і покійниця, без ніякої перешкоди, могла ввійти туди. А скоро стала вона в порозі, зараз пізнала її наймолодша дитинка, простягнула до неї свої маленькі рученята, й залепетала:

—Мама, мама!

Глянула мачуха в двері, та й немов скаменіла; прикипіла на місці з великого страху, лице ж у неї стало біле, смертельно біле, як полотно.

А ненечка взяла своє найменше дитятко на руки, приголубила, та й каже до молодиці:

—Прислала мене сюди сама Божа Мати сказати тобі, щоб ти не кривдила моїх дрібних діточок. Схаменися! Отець Небесний бачить усе, й заплатить кожному по заслузі.

Сказавши так, вона ще раз ніжно глянула на діток, своїм люблячим поглядом, а потім зникла в вікні, та місячним промінням піднялась знову до неба.

Наче громом приголомшена, стояла мачуха серед хати, ледве жива, аж тут—Господи!—нова чудесна поява:

Сама Пречиста Діва входить у хату, стає перед дрижучою мачухою, і так до неї мовить:

—Напоминаю тебе, молодице, останній раз! Поправся, змінися, бо кривда малих сиріток, то кривда їх матері, що вже на тому світі. Нехай тверде серце твоє розм'якне в грудях, нехай огріється теплом щирої любови, бо горе тобі! За сирітську кривду важко помститься справедливий Бог!...

І впала мачуха навколішки перед Царицею Небес, і крізь сльози, закликала:

—О, Божа Мати, прости мені цей раз. Я була пуста й зарозуміла; тепер уже бачу й розумію свій гріх. З цієї хвилі я вже буду інша...

А Божа Мати всміхнулась до неї так лагідно та любо, а по хвилі, як несподівано появилась, так теж і зникла.

А мачуха додержала дану обітницю. Мов не та стала! І господарна, й роботяща, і до дітей ласкава та прихильна; ніяка пустота вже їй більш не в голові.

Тішилась, раділа Божа Матінка в небі, що ще одна душа врятувалась від страшної Божої кари.

о. Н. Коляківський, ЧНІ.

ВІД ВОСКРЕСЕННЯ ДО ВОЗНЕСЕННЯ

(Продовження)

ВВЕЧЕРІ ВЕЛИКОДНЯ

Ісус являється двом ученикам, що йшли в село Емаус

(Мар. 16, 12-13, Лу. 24, 13-33)

І ось два ученики ішли в той же день в село, що було віддалене на шістьдесять стай від Єрусалиму, зване Емаус. І розмовляли вони між собою про все те, що сталося.

І сталось, як розмовляли вони та розпитували один другого, і сам Ісус наблизившись, ішов з ними. Та очі їх заступило, що Його не пізнали.

І сказав до них:

"Що це за розмови, що ведете між собою йдучи, та сумуєте?"

Озвався ж один, котрого імя було Клеопа, і сказав до Нього:

"Хіба Ти один захожий в Єрусалимі, і не знаєш, що сталося в ньому цими днями?"

А Він сказав їм:

"Що ж таке?"

А вони сказали:

"Про Ісуса Назарянина, що був пророк, сильний у ділі й слові перед Богом та всіми людьми. І як наші первосвященики та князі видали Його на суд смертний і розпяли Його,

"А ми надіялися ,що це Він, що має спасти Ізраіля. А тепер до того всього третій день сьогодні, як те сталося.

"Та й деякі жінки з наших налякали нас, що були досвіта при гробі. І не знайшовши Його тіла, прийшли оповідаючи, що й явлення ангелів бачили, що говорять, що Він жиє. І пішли деякі з наших до гробу і знайшли так, як жінки казали. Але Його самого не знайшли."

А Він сказав до них:

"О нерозумні й повільні сердцем, щоб повірити всьому, що говорили пророки! Чи не мав Христос це перетерпіти і ввійти в славу свою?"

І починаючи від Мойсея й від усіх пророків, виясняв їм у всіх Писаннях, що було про Нього.

І наближились до села, до котрого йшли: а Він зробив, ніби хотів дальше йти. Але вони Його затримали кажучи:

"Зістань з нами, бо вже вечоріє, і нахилився день."

І увійшов, щоб остати з ними.

І сталось, як сидів з ними за столом, взяв хліб і благословив і переломив і подав їм. І отворилися очі їх і пізнали Його. А Він зник з їх очей.

І казали вони один до другого:

"Чи наше серце не горіло в нас, коли говорив до нас в дорозі, і коли розкривав нам Писання?"

І вставши тієї ж години, вернули у Єрусалим.

Пояснення:

В неділю вранці, ще поки Ісус явився Петрові, двох учнів Христових, що не були з числа апостолів, вибралися в дорогу до Емауса, села віддаленого від Єрусалиму на шістьдесять стай, то є біля тридцять кільометрів або шість годин ходу. Семо Емаус лежало на захід від Єрусалиму.

Одному учневі було імя Клеопа. Мабуть то був той самий Клеопа, що його дружина Марія, Марія Клеопова—як говорить евангелист, стояла під хрестом з Матірю Христа Марією і з деякими іншими побожними жінками. Він те ж розказав евангелистові Луці про те явлення Ісуса в дорозі до Емауса. Другим учнем був мабуть пізніший евангелист Марко, що його батько заможний міг мати свій дім в Емаусі, або міг бути ним пізніший евангелист Лука, що в його евангелію так докладно описана та подія про стрічу тих двох учнів з Христом в дорозі до Емаус.

Про ціль їх подорожі не знаємо нічого певного. Можемо хіба лише здогадуватись, що по тих великих та потрясаючих подіях останніх днів, вони шукали полекші, відпочинку та заспокоєння для своєї засмученої душі та пригнобленого серця. І в дорозі очевидно говорили про смерть свого Учителя.

"І розмовляли між собою про все те, що сталося. І сталось, як розмовляли вони та розпитували один одного, і сам Ісус наблизившись ішов з ними. Та очі їх заступило, що Його не пізнали."

Ісус прилучився до Своїх учнів, бо хотів їх потішити, скріпити їх віру та їм виразно заявити, що все мусіло сповнитись, що було написано про Христа у святім Писанню. Тому відізвався до них Христос:

"Що це за розмови, що ведете між собою йдучи, та сумуєте?"

І відповів один з них, якому імя Клеопа:

"Хіба ж Ти один захожий в Єрусалимі, і не знаєш, що сталося в ньому цими днями?"

І коли Христос спитав, що таке сталося, тоді вони розповіли про Христа ,що був сильний у ділі й слово перед Богом та всіми людьми, та як Його видали на суд і розпяли Його. Це вже третій день як те сталось. Та коли деякі побожні жінки були сьогодні вранці при гробі, не найшли Його тіла в гробі, а казали, що бачили навіть явлення ангелів, що їм сказали, що Христос воскрес. Та й пішли деякі з учнів до гробу, і переконалися, що жінки правду говорили, але Христа не бачили.

З цього визнання цих двох учнів можемо заключити, що вони вийшли з Єрусалиму скоріше, ніж Марія Магдалина сповістила апостолів і учнів, що були з ними разом, що вона бачила воскреслого Христа. Також що вони від нікого ще не чули, щоб бачив Христа воскреслого.

А Ісус почувши з уст учнів визнання їх недосконалої віри, зганив їх гостро кажучи:

"О нерозумні і тверді серцем, щоб повірити всьому, про що говорили пророки! Чи ж не мав Христос це перетерпіти і ввійти в славу свою?"

І та слава Його почалась з Його воскресенням.

"І починаючи від Мойсея й від усіх пророків, виясняв їм з усіх Писань, що було про Нього."

Так поволи розяснював їм ту правду, щоб вони розумом своїм могли її поняти, що так мусіло статись з Христом...

І зближались вже до села Емауса. Було вже пополудні, та й сонце похилилось до заходу. Коли Христос хотів дальше йти, вони Його задержали, говорячи:

"Зістань з нами, бо вже вечеріє, і нахилився день."

І зістав з ними. Та й коли вони вечеряли разом, пізнали Його.

"Як сидів з ними за столом, взяв хліб і благословив і переломив і подав їм. І отворилися очі їх і пізнали Його."

Всі богослови висказуютъ гадку, що Ісус Христос перемінив тоді хліб у Своє Пресвяте Тіло, як те вчинив був на Останній Вечері. Вправді на Останній Вечері були присутні лише апостоли, але вони з певністю вже були розказали іншим учням про ломання хліба на тій великодній вечері. Тому, по тім ломанню хліба, та й ще під впливом таїнственної ласки учні оба пізнали в подорожнім самого Ісуса Христа.

"І Він зник з їх очей."

Та хоч вже не бачили Ісуса, то все таки розмова з Ісусом і Його ласка змінили учнів у зовсім інших людей. Вони тепер стали переконані, що Христос направду воскрес, і ця віра наповнила їх серця радістю безмежною.

І казали вони один до одного:

"Чи серце наше не горіло в нас, коли говорив до нас в дорозі, і коли розкривав нам Писання?"

Так змінені, встали й вернули в Єрусалим, мимо того, що ніч западала й чекала їх кілько-годинна подорож. Та вони спішились, щоб вістку цю радісну, що бачили воскреслого Христа, звістити апостолам і другим учням.

* * *

Ісус являється апостолам в навечернику

(Лу. 24. 33-43, Ів. 20. 19-23)

Коли ж настав вечір того дня, першого у тижні, а двері були замкнені задля страху перед жидами. Вони (то є ті,

що вернули з Емаус) знайшли зібраних одинадцятьох і тих, що були з ними, котрі говорили:

"Справді встав Господь і явився Симонові."

А ці розповіли, що сталося в дорозі: і як пізнали Його по ломанню хліба.

Коли ж вони говорили про це, станув Ісус посеред них і сказав їм:

"Мир вам! Це я, не бійтеся!"

Вони ж, полякавшись і перестрашившись, думали, що духа бачать. І сказав Він до них:

"Чого стревожились ви, і чому думки повстають у серцях ваших? Дивіть на руки мої й на ноги мої, що це я сам, Дотикайтесь і пригляньтеся: бо дух тіла й костей не має, як бачите, що я маю."

І коли Він те сказав, показав їм свої руки й ноги і свій бік.

І зраділи ученики, побачивши Господа.

А коли вони ще не вірили з радости та дивувались, сказав їм:

"Маєте що їсти тут?"

Вони ж подали Йому частину печеної риби і крижку меду. І коли їв перед ними, збираючи що лишилося, подав їм. І сказав їм знову:

"Мир вам!"

"Як мене послав Отець, і я посилаю вас."

Коли це сказав, дунув на них і сказав до них:

"Прийміть Духа Святого: Кому відпустите гріхи, відпустяться їм; а кому задержите гріхи, задержаться."

Пояснення:

Ввечері в неділю, того дня як воскрес із мертвих, зявився Ісус Христос своїм апостолам, що були разом зібрались в навечернику, то є в тій кімнаті, в якій їли останню вечеру з своїм Божественним Учителем. Були з ними також й інші ученики, і говорили вони всі про події, що сталися вранці: що Христос справді воскрес.

Ще більше утвердилися, що Христос направду воскрес, коли ученики, що йшли до села Емаус, пізнали Ісуса як їв з ними вечеру, вернули до Єрусалиму й говорили зібраним у навечернику.

Зібрашись замкнули двері, бо боялися жидів: а боялися тому, щоб їх не потягнули перед свій суд за це, що були учениками Христа. Бо ненависть первосвящеників і книжників до Христа тривала дальше, та й тепер ще більше були вони злі, бо от Христос дуже рано воскрес із гробу, хоч вояки сторожили гробу. Та вони пустили вістку, що ученики вкрали тіло Ісуса з гробу, як стражники при гробі заснули були. І така вістка кружляла по місті. То ж мали чого боятися ученики Христові.

Воно дивне й неімовірне! Ми знаємо, що був дуже гострий римський закон на стражників, що при стороженню заснули б. їх карали смертю. Но всетаки первосвященики їх вговорили, щоб сказали, що ученики вкрали тіло Ісуса як вони спали, і заручили їм, що їм нічого не станеться, коли так будуть говорити бо перед Пилатом вони заступляться за ними.

І апостоли боялися жидів, не лиш тому, що були учениками Христовими, але що й та страшна для них вістка ширилася по місті, начеб вони викрали тіло Ісуса. Тому замикали двері, коли збирались разом.

І от ,в неділю ввечері, явився їм Христос,—ввійшов крізь замкнені двері й заспокоїв їх словами:

"Мир вам! Це я, не бійтесь!"

Показав їм свої руки й ноги і свій бік.

Та й їв перед ними, щоб впевнити їх, що це не дух, а Він Сам.

І вкінці сказав їм:

"Як мене послав Отець, і я посилаю вас."

Дунув на них і додав: "Прийміть Духа Святого: Кому відпустите гріхи, відпустяться їм; а кому задержите гріхи, задержаться!"

Цими словами дав Ісус Христос апостолам влаєть відпускати гріхи... власть були суддями сумління. Та не лиш дав їм власть відпускати гріхи, але й задержувати гріхи то є видавати над гріш никами присуд увільняючий або засуджуючий.Той присуд мусить бути справедливий, тому мусять розпізнати, які гріхи можуть бути відпущені, а які мали б бути задержані. А таке розпізнання може бути лиш тоді, коли виновник сам визнасть їх. Те визнення гріхів відбувається у сповіді. Проте сповідь є Божою установи: Ісус Христос установив Тайну святої сповіди.

Ту власть над каючимися грішниками виконували апостоли, бо так розуміли слова Христа.

Та власть перейшла на наслідників апостолів і її виконують в Христовій Церкві єпископи і священики, коли слухають сповідей каянників. В імени Божім відпускають каючимся грішникам їх гріхи.

Вісім днів пізніше

(Ів. 20. 24-31)

Тома ж, один з дванадцятьох, що був названий Близьнюком, не був з ними, коли прийшов Ісус. І говорили йому другі ученики:

"Ми бачили Господа."

А він сказав їм:

"Коли не побачу на Його руках знаків від цвяхів і не вложу свого пальця в рани від цвяхів і не вложу своєї руки в Його бік, не повірю."

І по вісьмох днях були знову Його ученики в середині, і Тома з ними. Приходить Ісус, як двері були замкнені, став по середині і сказав:

"Мир вам."

Відтак сказав до Томи:

"Вложи палець свій сюди, і поглянь на мої руки, і подай свою руку і вложи її в мій бік. І не будь невірний, а вірний,"

І озвавшись Тома сказав Йому:

"Господь мій і Бог мій."

Сказав йому Ісус:

"Тому що побачив мене, Томо, увірив єси: блаженні, що не бачили, а увірили."

НА БЕРЕІ ОЗЕРА ТИВЕРІЯДСЬКОГО

Друга чудесна ловля риб

(Мат. 28. 16, Ів. 21. 1-14)

Опісля одинадцять учеників пішли в Галилею; і явився їм знову Ісус над морем Тиверіядським. А явився так:

Були разом Симон Петро і Тома, що був називаний Близнюком, і Натанаїл, що був з Кани Галилейської, і сини Зеведеєві, і інші два Його ученики.

Сказав їм Симон Петро:

"Іду рибу ловити."

Сказали йому:

"Ідемо й ми з тобою."

І вийшли і всіли в човен, і тієї ночі нічого не зловили.

Коли настав ранок, стояв Ісус на березі: та не знали ученики, що це був Ісус.

Сказав тоді до них Ісус:

"Діти, чи маєте що їсти?"

Відповіли Йому:

"Ні."

Він говорить до них:

"Закиньте сіти з правого боку човна, і знайдете."

І закинули: і вже не могли їх витягнути задля множества риб.

Сказав тобі той ученик, що його любив Ісус, Петрові:

"Це Господь."

А Симон Петро почувши, що це Господь, опоясався одежиною (бо був нагий), та й кинувсь у море.

Інші ж ученики човном приплили (бо були недалеко від землі, а ліктів з двісті,) тягнучи сіти з рибою.

Скоро лиш вийшли вони на землю, побачили розложений жар-огонь, і рибу, що лежала на нім, і хліб.

Сказав їм Ісус:

"Принесіть сюди риби, що тепер зловили."

Ветупив Симон Петро й витяг на землю сіти, повні великих риб, сто пятьдесять три. І хоч так багато їх було, сіти не порвалися.

Сказав їм Ісус:

"Прийдіть і обідайте."

І ніхто з тих, що були при їді, не смів Його спитати:

"Ти хто єси?"—знаючи, що це був Господь.

Приходить тоді Ісус і бере хліб, і подає їм, і так само риби.

Це вже втретє явився Ісус своїм ученикам, відколи воскрес з мертвих.

Пояснення:

По Воскресенню Христа відбулася друга чудесна ловля риб, коли Христос явився своїм апостолам в Галилеї, над озером Тиверіядським.

На Його слова: "Закиньте сіти з правого боку човна, і знайдете,"—зловили апостоли багато великих риб, сто пятьдесять три.

* * *

Перша чудесна ловля риб, також на слова Христа, сталася в першім році прилюдного життя Його. Про ту подію згадують св. Євангелисти: Матей і Марко лише загально, а Лука докладно описує ту подію. (Мат. 4, 18-22, Мар. 1. 16-20, Лук. 5. 1-11).

І сталося, коли нарід тиснувся до Нього, щоб послухати слова Божого, а Він стояв коло озера Генезаретського, побачив Ісус двох братів, Симона—званого Петром, та Андрія, брата його, як закидали сіти в море, були бо рибалками. (А коли причалили до берега), Він побачивши два човни, що стояли край озера,—бибалки ж вийшли з них і полокали сіті,—увійшов до одного з тих човнів, що належав до Симона, й просив його, щоб трохи відчалив від берега. І сівши навчав нарід із човна. А як перестав говорити, сказав до Симона:

"Поплинь на глибину й закиньте свої сіти на ловлю."

Та Симон відізвався і сказав:

"Учителю! Всю ніч ми трудилися й нічого не зловили. Та на Твоє слово закину сіті."

Як те вчинили, вловили пребагато риби, і їх сіті рвались. І махнули вони на товаришів своїх, що були в другому човні, щоб прийшли помогти їм. І ці приплили й наповнили оба човни,так що стали потопати. Коли це Симон Петро побачив, припав до колін Ісусових і сказав:

"Відійди від мене, Господи, бо я грішний чоловік."

Бо з цієї ловлі риб, що їх уловили, страх обняв його і всіх, що з ним були. Так само Якова й Івана, синів Заведеевих, що були спільниками Симона. А Ісус сказав до Симона:

"Не бійся. Від тепер будеш людей ловити."

І сказав Він їм (Симонові й Андрееві):

"Ідіть в слід за мною, Я зроблю вас рибалками людей."

І витягнувши човни на берег, лишили сіті і все, й пішли слідом за Ним.

І йдучи звідти, побачив інших двох братів, Якова та Івана, у човні з Зеведеєм, їх батьком, як направляли свої сіті. І покликав їх. А вони зараз, полишивши човен і батька свого, пішли за Ним.

КОЛИ БОГА НЕМА...

Коли Бога нема... як тоді?

Тоді відразу звужуються виднокруги, і людині стає тісно на землі. Коли нема Бога, то нема того Вищого, що до Нього підіймалася думка в безпечний простір світа і душі. Нема Найвищого,— і думка, наче птах із підбитим крилом, на землю падає. Так, нещасна людська думка всіма силами хапається тоді землі. Але ж на землі холодно, та й тверда буває земля. Тверда й жорстока. А людині конче треба щастя. Їй треба тепла, затишку, спокою. Коли хто хоче сказати, що йому добре, то каже: "Так мені добре, як у Бога за дверима"; або: "так любо й тепло, мов у Христа за пазухою." Це вже найвища уява тепла та блаженного затишку. Аж от нагло чується несамовите твердження безбожника: "Нема Бога!" А коли Бога нема, то нема й Христа... І тоді стає холодно, страшенно холодно.

Надзвичайно гостро відчувають ту страшну неприв'ітність і той убивчий холод, молоді люди, що від життя домагаються багато радости. А радости якось нема, та й нема. У других, здається, є; у цього є, у того є, а в мене, мовляв, нема...

—Ах! Без радости годі людині обійтись!

* * *

В Америці, в місті Балтімор, одна двадцятилітня норсадоглядачка, міс Шілінґ, оповістила в часописах, що невпинна праця вже зовсім остогидла їй; тим то вона вийде заміж за першого ліпшого мужчину, що дасть їй $5,000. Родичі її померли, як вона була ще маленька дівчинка. Проживаючи у знайомих, вона ввесь час важко працювала.

"Подібно, як і другі дівчата"— пише вона— "хочу вийти заміж, і оснувати родину. Вже остогидло мені зодягатися на кредит, і постійно журитись незаплаченими рахунками. Маю дуже багато знайомих молодих людей, та ніодин із них не дав мені виразно пізнати свого бажання зо мною одружитись."

Що можна б на перший погляд подумати собі про ту дівчину?

А!!! Безстидниця...! Просто оповіщує, що продається,

ще й ціну докладно означує! Моя ціна—мовляв: шлюбний контракт і 5,000 долярів. Прошу панове покупці! Будете торгуватися,—я можу трохи опустити. Кажіть отже свою ціну!

Що за безстидність!

Так,— дуже можливо, що це справді безстидність. Але можливо також, що це справа більш замотана, і зовсім не така проста, як на перший погляд могло б видаватися.

Бідне те людське серце... Хоче тепла, прагне спокою, затишку. А тепла, спокою, затишку нема. У других, здається, є, а в неї бідної нема. Не дивуймося. Праця норси-доглядачки, не легка праця. Перетомлює. Треба відпочинку, а що то за відпочинок без тепла, спокою та затишку?

Чув я колись у Парижі про одну таку дуже гарну норсудоглядачку. Була самітня. Також хотіла щастя, ласкавости, сердечної любови. Не знайшла. Бідна наложила на себе руку. А та балтіморська якась більш отверта, і тому по газетах кричить про своє горе.

Але ж бо вона не одна. Таких як вона в широкім світі повно, повнісінько. Тільки не кожний крик до нас долітає.

Але спитаймо себе поважно: які властиво жалі та скарги тієї дівчини? Втомилася, й не хоче вже більш одягатися на кредит... остогидли їй незаплачені рахунки. Тож хоче вийти заміж. Другі якось виходять... Молодих людей так багато кругом, а порядного, поважного нічого нема. Та чи в тім головна трагедія цієї дівчини? Ні. Коли вона вже навіть вийде заміж, і чоловік звільнить її від незаплачених рахунків,— то трагедія останеться й надалі. Радости-втіхи не буде. Біда дівчини в тім, що вся вона якась така земна, занадто земна. Без широких виднокругів, без високих ідеалів, без прямування до чогось Вищого, Надземного. Вона занадто гостро відчуває браки в своїх матеріяльних вимогах, бачить довкруги тільки земне, аж надто земне, і каже: мені, мені, мені...

Звідси все її невдоволення, терпіння. Інша дівчина в Америці (вже не пригадую собі, в котрім стейті) пішла ще далі. Вона мала батька: та, що таке батько? В її серці холодне самолюбство невпинно кричало: "Мені, мені, мені..."

—Ну, нехай буде хоч батько,—подумала собі,— треба хоч його цілковито використати. Отже добре: він мій, нічий інший, а мій, тільки мій, і нікому його не відступлю.

Знову те саме самолюбство. Мені, мені, мені...

Одначе батько свої думки мав, і йому в голові пробудилася думка, що він нічий інший, а таки "свій," і він, знайшовши собі якусь "міс," задумав одружитися. А дочка з заздрости взяла револьвера, і ... бац... бац... бац... всадила бідній "міс" гостру кулю під серце.

Коли ж її арештували, вона ні трохи не настрашилась, і рішуче заявила:

—Батько належить тільки до мене!

Людина та, як бачимо, була вся земна, без широких та світлих виднокругів. В серці її не було прямування до чогось вищого, надземного. В тім серці Бога не було. А коли Бога не стане, то людині робиться холодно, моторошно.

О, так: холодно людині жити на самій тільки землі. Та й тверда вона, та земля, тверда й жорстока, коли віри в Бога нема. Бо тільки віра свята, віра в живого Бога може захоронити людей від озвіріння, та й від найглибшого зіпсуття.

НЕНАРОДЖЕНІ

Жила раз в місті Одінсе одна молода жінка. Називалася Тора. Вона була дуже гарна. На превеликий жаль, трапились лихі люди, й звели її. І це була болюча тайна, що важким тягарем придавила її молоду душу.

Але трохи згодом Тора вийшла заміж за дуже порядного чоловіка. З тієї пори жила в пошані та любові, й діждалася багато діточок. Любила їх усім серцем, і тішилась ними, немов своїм найбільшим скарбом. Та одного разу навістила її тяжка недуга, і так обезсилила її, що очевидячки, вже ніякого виходу для неї не було.

І коли вона так лежала, здавалося їй, що вона вже умерла, та що її гарно обмили, зодягнули, прибрали й поклали в гріб. Та, не зважаючи на те все, вона могла чути, як її дрібні діточки плакали вдома за нею. З глибини серця бажала знайти якусь раду, піти до них, і потішити їх. Тоді здавалося їй, наче б якийсь чоловік увійшов до гробу; він був загорнений у темну ризу. Взявши її за руку, він промовив:

—Встань, Торо, й ходи за мною!

І Тора знов побачила себе живою. Попросила отже незнайомого мужчину, щоб дозволив їй піти там, де плакали за нею діти. Чоловік у темній одежі кивнув головою, й потягнув її слідом за собою.

—Та це недобра дорога,—сказала Тора.

—Помиляєшся, Торо,—відповів мужчина, — якраз сюдою треба йти.

Перейшовши добрий шмат дороги, прибули вони до глибокої, темної долини; в глибині була якась чорна вода, а стрімка пропасть провадила вдолину до тієї води. З другого боку був такий самий стрімкий вихід угору. А там угорі видно було замок зо щирого золота, що блистіло мов ясне сонце. Перед замком стояли лицарі в золотистій зброї. А всередині гомонів чудовий спів, і чути було, як музики прекрасно грали на арфах. Тора ніколи не була б навіть подумала, що може існувати щось таке гарне та чудове на світі. Спитала отже таємного мужчину, чий це замок.

—Він мій,—бреніла відповідь,—чи хочеш піти туди й оглянути його?

Торі цікаво було поглянути на те диво, але бажання вернутися додому до своїх дітей таки перемогло в її серці.

Почали сходити згори вдолину. Тоді здавалося їй, що вдолині було повно біленьких ягнят; стояли густою отарою, посувались то тут, то там, і з великим трудом спинались на стрімку гору.

Приступивши ближче до них, Тора виразно побачила, що то не ягнята, а малі діти були; так,— тисячі й тисячі дрібних дітей. Були зовсім нагі, якби щойно народжені, але обличчя в них виглядали вже старі. Деякі з них були скривавлені, поранені, покалічені. А деякі були мокрі. Хотіли вилізти догори, але що тільки видряпаються кілька кроків, то зараз ізнов котяться вдолину, бо дуже ще малі та немічні. Ця картина була дуже страшна для Тори. Вона стала плакати, й запитала чоловіка в чорній загортці, що це все означає, та й звідки прибули ті всі бідні немовлятка.

—Батьки покинули їх тут,—відповів мужчина.

—Не можу ніяк повірити в це,— сказала Тора.

Але діти, що вміли вже говорити, промовили всі разом:

—Так, так, це правда. І тепер ми мусимо тут мучитись. А ми так хотіли б видобутись на ту гору, й побачити світ. Та нам сили на це не стає. Ми такі малі, що прийдеться нам мабуть уже завжди тут оставатись. А тут так якось

погано та пусто. І мерзнемо тут дуже.

Тоді Тора зняла з себе верхню одежу, подерла її на шматки, та обгорнула бодай ті діточки, що стояли найближче. Зачали тиснутися до неї всі, й вона здіймила свій одяг та розділювала його між дітей, і робила це так довго, аж накінець стала так само нага, як і вони. І була там несчисленна кількість таких, що нічого не одержали. Тимчасом прихожі поступали далі вперед. Діти товпилися довкруги них, і благали Тору, щоб узяла їх на руки, та й винесла на гору, звідки могли б дивитися, як виглядає світ.

—Ах, світ не такий гарний, щоб була велика приємність оглядати його,— сказала Тора.

—А все таки нерадо покидають його ті, що приходять сюди,—відповіли діти.— І всі хочуть якнайскоріш вертатися туди, і навіть ти того самого тепер бажаєш.

—О, я тільки хочу вернутись до своїх дрібних діточок, —сказала Тора.

Стали бродити водою, мужчина й Тора. Там теж було повно малих дітей. Стояли біднятка в воді аж по шию, одне коло одного, як лава оселедців. Мерзли, дрижали від холоду, й рученятами хапалися Тори. І Торі так було жаль тих немовлят, що мусіла плакати, й брала їх на руки, скільки лиш можливо було. І спитала таємного свого провідника, чи не можна було б тих діточок забрати з собою до замку.

—Дуже радо погоджуюсь на це,— бреніла його відповідь.

Тоді вона поросила його, чи не міг би позичити їй своєї чорної заслони, щоб вона могла загорнути в неї малих діточок. Чоловік зняв із себе заслону. Тора побачила, що в нього під сподом була пишна зброя золота, на грудях хрест із дорогоцінних каменів, а на голові блистіла чудова царська корона. Та обличчя його блистіло ще ясніш. Торі ніколи навіть на думку було б не прийшло, що мужчина може виглядати так гарно й так по-лицарськи. А він сказав:

—Тут узбіччя гори стає таке стрімке, що не зможеш ніяк вийти по нім, але я понесу тебе. Чи маю наперед занести дітей, чи тебе?

—Візьми наперед дітей,— сказала вона.— Якби ти не міг занести їх усіх, то я можу тут посидіти й почекати.

—О, це потриває довго,— відповів лицар,—адже бачиш, скільки їх тут є. І до того все ще приходять нові. Ти ж

хочеш побачити мій золотий замок, а потім вернутись мерщій додому, до своїх любих діточок. А тимчасом прийдеться тобі сидіти тут, може й до самого кінця світу, аж поки не повиношу на гору всіх отих дітей.

—Так, я мушу тут чекати, хоч би це мало тривати аж до кінця світу,—відповіла вона,—я не могла б відійти від цих бідних, опущених немовляток. Моїм дітям напевно добре там удома, а ці багато більш потребують нашої помочі.

Тоді чоловік у золотій зброї сказав:

—Це твій найстарший син, Торо, той, що лежить найближче коло твоїх грудей. А знай, що оці всі діточки, то ті, що їм люди відібрали життя, поки вони ще на світ народилися, та поки змогли навчитися шукати доброї дороги, що веде до мого замку.

Почувши це, Тора впала на коліна, й запитала перелякана:

—Хто ти, князю, такий? Як називаєшся?

Ім'я моє Христос,—відповів цар.

І нагло постать Його заясніла й заблисла так сильно, що здавалося, ніби сонце зійшло над понурою долиною, та стало огрівати дітей. Тора мусіла заплющити очі, бо не могла видержати такого надзвичайного сяйва. А коли знову розкрила свої очі, була вже вдома, й лежала на своїм ліжку.

Зараз покликала до себе свого чоловіка й свояків, та росказала їм про своє дивне видіння. І не затаїла перед ними також свого сорому, і того, що вбила своє перше дитя. Почувши це, її чоловік спалахнув таким гнівом, що наказав їй негайно встати й забиратися геть, світ за очі, хоч була темна ніч.

І помандрувала бідна Тора через місто Одінсе, а всі собаки завзято гавкали їй услід. І здавалося їй, що вже не буде мати сил пережити своє превелике горе. Тому зійшла вдолину до морського берега. Аж раптом чує плач із того боку, де лежали дві великі каменюки. Пішла отже в напрямі голосу, і знайшла новонароджене немовлятко, що лежало між тими каменюками. То було малесеньке хлоп'ятко. Ще жило. Тора старанно обтулила його своїм одягом, пригорнула до грудей, нагодувала. Постановила собі виховати це дитяко.

Тоді пішла ген-ген далеко, за ліси, за гори, аж прийшла в таку околицю, де вже ніхто її не знав. Там побудувала собі хатинку, й жила з малим дитям. Потім спровадила

собі все золото й срібло, що їй із дому належалось. Тоді оповістила на всю околицю, що приймає до себе всіх немовлят, яких люди бажають позбутися. І все своє велике майно обернула на користь для своїх вихованків. Сама ж вона їла корінці, що росли на землі, і пила холодну воду з річки. А коли в околицю ту зайшли монахи й місіонарі, та стали проповідувати святу Євангелію, то дуже здивувалися, як почули, що Тора вже знає Христа, й поклоняється Йому.

СУЧАСНИЙ ВЧЕНИЙ СВЯТЕЦЬ

(Продовження)

В Мессині Ферріниму дуже подобалось. Проте просив, щоб його перенесли до Модени, бо дуже ніжно любив свою родину й болюче відчував розлуку. Міністерство сповнило його бажання й в листопаді 1899 року Ферріні став професором римського права в Модені.

Професором в Модені

В Модені всі його привитали з сердешною радістю. Вже на другий рік після його приїзду вибрали його головою (деканом) правничого відділу. Він далі дуже багато писав, зокрема приготовляв до друку славне видання Теофілевих Інституцій. Згадаймо про хоч дві з його менших працей. В році 1890 знайшли в Лондоні твір славного грецького фільософа Аристотеля "Атенські Установи." Зараз в рік після того вийшов гарний переклад того твору з поясненнями й грецьким первісним текстом—все те зладив Ферріні. Дещо пізніш видав дуже широко знаний правничий підручник "Диджеста."

В тім часі Ферріні перейшов духову сильну переміну. Його побожність стала багато мужнішою та поважнішою й любов до Бога розгорілась дуже сильно. Його душа повільно, але щораз більш зачинялась для доколишнього світу й щораз то глибше потапала в безконешному океані Божества. Він і далі пише до своїх приятелів, одначе його листи стають коротшими та рідшими й ми надармо шукали б у них згадки про його внутрішнє життя. Ферріні доходив до найглибших глибин духовного життя. За той час його молоді товариші стали вже батьками родин

і його проводу вже не вимагали. В Модені почав ходити щоденно до св. Причастя. Від Престола завжди відходив з руками złożеними та з очима спущеними. Здавалось, він наче бачив свого Божественного Спасителя.

Його сповідником був тоді Ісусовець, о. Христіян Людвиг. Коли 27. квітня 1905 року ігумен запитав того отця, що він думає про Ферріні́го, він сказав: Вже кілька років минуло від його смерти, але й тепер, навіть думка сама про нього зворушує мене до сліз. Я завжди подивляв його чесноти й чим більш пізнавав я його душу та чим глибше я пронизав у тайни його нутра, тим більш ріс мій подив. Бачити, як молодий мужчина в повному розквіті життя й до того університетський професор, глибоко й широко образований, провадить життя досконалого й святого монаха, було справді видовищем для очей ангелів. Свої обовязки сповняв як найліпше. Неможна було замітити на нім ніякого блуду й здавалось, що він наче тіла не має. Світ ніколи не зміг добутись до його серця й розбудити в нім відгомін. Одним словом, Ферріні був незвичайним чоловіком. Його чесnота була правдива й глибока й Ферріні намагався посідати її щораз більш."

Що ж тоді дивного, що неодна мати радо гляділа на того молодого мужчину й в серцю бажала, щоб могла дістати його до своєї родини; але надармо. Ферріні постановив посвятити своє серце тільки Ісусу Христу та зректись радощів родинного життя. Як високі були його думки про чисте життя, це пізнати з його приватних листів, заміток. Одного разу роздумував про католицьке священство й записав собі оці гарні слова: "Геройський юначе, що схиляеш свою молоду голову та приймаеш з рук Епископа посвячення й складаеш присягу! Ти вирікаешся світських радощів. З тобою в життю не буде йти вірна подруга, твойого лиця не будуть цілувати любі діти. Чому ти не хочеш зірвати квіту в саді світа? Чому ти відрікаешся того, за чим тужить твоя натура, й що постановив Бог?— Ах, світ того не розуміе! Але тебе вкриє тінь сили Всевишнього й ти як Павло зродиш йому дітей, дітей твоїх сліз і молитов. Вони будуть тобі потіхою за посміх світа й їхня вдячна память лучами світла вкриє вечір твого життя."

Так думав Ферріні, одначе свою тайну обережно вкривав перед світом. Одного разу його мати згадала про те, що готова знайти йому відповідну подругу життя, але він тільки відповів, що в нього нема часу на любов, й коли його товариші намагались його намовити, от що він говорив: "Я боюсь, що мої студії на тім потерпіли б." Одного разу якась знатна пані запросила його на прогульку в гори й взяла з собою також дві доспілі дочки. Ко-

ли вернулись, вона спитала Ферріні: "Пане професоре, котра з моїх дочок вам більш подобається?", Ферріні відповів "третя!"

(Далі буде).

ГОРЕ ГІРШИТЕЛЯМ

Учений, але одночасно й дуже гордий Беренгарій, що жив ув одинадцятому віці, перший виступив проти католицької науки про дійсну присутність Ісуса Христа в Пресвятій Евхаристії під видами хліба й вина. Своєю ересю вдалось йому заразити багато інших людей, що подібно як колись фарисеї та книжники в Палестині, збунтувались проти ясних і виразних Христових слів: **"Прийміть і їжте, це є тіло моє. Пийте з цієї чаші всі, це є кров моя."** Тому що слабеньким своїм розумом не могли зрозуміти, як може цілий і живий Христос поміститись під маленькою крихіткою освяченого хліба, під дрібною каплею освяченого вина, тому відкинули всю оту Богом об'явлену таємницю, й тим самим відпали від святої Христової Церкви так, як восени під подихом холодного вихру пожовкле й зов'яле листя від деревини відпадає.

Довго треба було чекати, поки та еретицька дурійка в Беренгарія перешуміла, та поки йому самому розкрились очі, щоб виразно побачити й зрозуміти, яку страшну кривду заподіяв він Божому Синові, святій Його Церкві Католицькій та несчисленним людським душам, що через нього змарнувалися. Аж на смертній постелі зрозумів він ясно те все, й зо страху став дрижати мов у пропасниці. Священик, що в останніх хвилях був при ньому, надармо намагавсь потішити його, заспокоїти.

"Ось незабаром"— так говорив Беренгарій— "стану я на суд перед Ісусом Христом. За свої власні гріхи я не боюсь, бо маю сильну надію, що Бог мені їх простить. Та, коли згадаю про ті незлічимі гріхи, що до них я інших своєю наукою допровадив, то здається мені, що прощення для мене вже неможливе. І я боюсь, що буду проклятий на віки вічні, бо навіть не знаю, як можна б направити всі ті велетенські шкоди."

Правда: ми знаємо, що Ісус Христос добрий, милосердний; знаємо, що ласкавість Його Пресвятого Серця безгранична, необмежена. Можна сміло припустити, що Він розкаяного еретика Беренгарія на смертній постелі помилував, і від вічного вогню пекельного захоронив. А все таки треба сказати: яка це спасенна осторога для тих, що не тільки самі дорогою гріха ідуть, але ще й других багатьох своїм грішним прикладом зводять!...

Щоб в Нас Було Більш Релігійної Свідомости

ПОЩО МИ ЖИВЕМО НА СВІТІ?

Не питаймось нікого іншого, тільки Того, що з Божою силою не вагався сказати, що Він є Шляхом, Правдою й Життям. Що Він каже? Це життя безконечне, вічне, щоб ми пізнали Одинокого Правдивого Бога, й Того, що Бог послав на світ: Ісуса Христа.

Представ собі таке: Відпроваджують до гробу двох мерців. Один з них багатий. Лежить у дорогоцінній домовині, везуть його на гарному похоронному авті, довкола нього тиснуться люди. Був той мерлець колись багатим чоловіком. Свої гроші, свій маєток добув у несправедливий спосіб; не бачив ніколи сліз людей, не чув плачу сиріт, що остались без батьківської опіки.

Коло другої домовини йде пять сиріток та гірко плачуча вдовиця. Всі вони оплакують того, що давав їм їсти. Він помер в біді, опущений, навіть тепер на шляху на кладовище ніхто не відпроваджує його, крім тих, що йому найближчі.

Вони обидва жили земським життям, одначе один купався в багатствах та недозволених розкошах, коли другий аж до дна випорожнив збанок злиднів та терпінь.

На що Бог їх створив обох? Хто має розум і серце, той відчуває, той знає, що смерть, це ще не кінець усього. На другому боці, за гробом є обрахунок, розплата.— Ні, й тисячу разів ні!! Не може бути, щоб тільки сама гробова яма проковтнула всі труди, всі радощі, всі жалі й всі надії цілого нашого життя. Глибоко защеплена в наше серце таємна туга шепоче нам, віра вчить нас, що мусить бути й є ще друге життя, де заслуги дістануть свою нагороду, злочини свою кару. Тут на землі ми тільки на те живемо, щоб заслужити собі на ту заплату. На те ми живемо, щоб Бога пізнати, Його любити, Йому служити й так спастись.

* * * *

Чи був ти коли в великих, пишних горах? От, сядь собі ген високо, серед густого, безмірного ліса, на самому

шпилі височезної гори, як трапляються нераз в наших чудових Карпатах. Міцно гудуть води недалекого водоспаду й у темній ночі над головою тобі стелиться безмірний укритий небозвід. Позволь, хай твоя душа потоне в захваті на вид всієї тієї красоти. Ти хоч не хоч мусиш закликати: Як гарний той світ!! Але ось, чути голоси... Дивись! Це пастушок заганяє домів стадо своїх овець. У тінях столітного, розложистого дерева спочивала його молода подруга, в раменах обіймала, до грудей пригортала маленьку дитинку. Правда, чи ні, що вся та краса ліса й верхів, води й небесного небозводу не дорівняє красоті тієї родини... Найгарніше сотворіння, це чоловік; на нього Бог злив свою всемогучість і доброту.

Дав йому тіло таке чудне, що й наймудріший ум його подивляє. В чоловіка розум такий, що він може спізнати Бога, хоча око Його не бачить. Є в нього серце, що вміє любити Бога. Є в чоловіка душа, що носить на собі Божу подобу. Так, Божа Всемогучість обсипала чоловіка своїми дарами. Одначе ще більш злив на чоловіка Бог дари своєї безконечної Доброти: Оточив його чудовим світом, для його ужитку створив ростини й звірята, глибоко в лоні металі, в повітрю сотворив птахів і риби в воді. На засіяні поля розливає потрібний дощ, розмножує пшеничне зерно, дає сили до праці, продовжає наше життя. Своїми ангелами береже Божа доброта чоловіка, й колись возьме нашу душу до своєї святої, небесної палати.

Боже мій, Боже мій! Коли тільки подумаю про те все, мені хочеться на вколішки впасти, руки скласти та закликали зо святим пророком Давидом: "Що це чоловік що Ти памятаєш про нього. Ти зділав його тільки дещо меншим від ангелів, славою й честю Ти ввінчав його й зніс понад усі сотворіння рук Твоїх."

А тепер ще раз поглянь на той створений світ і жива твоя совість тобі шепоче, тебе вчить, що є Бог, і що Йому треба дякувати за все. Ти бачиш, що це наш святий обовязок Того Всемогучого Сотворителя й Того доброго хлібодавця як найліпше спізнати вже в цім житті на землі. "Це життя вічне, щоб пізнали Тебе, одинокого правдивого Бога й Того, що Ти післав, Ісуса Христа."

Один місіонар проповідав поганам Боже слово. Розказував їм, як гарний, як чудний, як безконечно досконалий Бог, як багатими благословеннями й небесною ласкою збагачує людей. І той добрий Бог приказує, щоб ми Його любили.

"Що ви говорите, отче," перервав нагло один зо слухачів. "Чи то ще треба приказувати, щоб люди Того Доброго Бога любили?

Кілько то християн застидав би той поганин! Неодин з них, коли любить Бога то тільки з мусу, бо боїться, щоб Бог його не карав. Так неповинно бути. Ми мусимо любити Бога свобідно й добровільно, більш за все інше. Нехай Бог буде нам дорожчим чим пожива й напиток, чим гроші й маєток, дорожчим за наше здоровля й життя. Нехай Бог буде нашою потіхою в життю, нехай Бог буде нашою надією при смерті, нехай Бог буде нашою заплатою в вічнім життю.

Святий Августин одного разу проходжувався ввечері на березі моря. Задуманий глядів на безмірні води, й його серце обіймив невимовний, таємний смуток. Притиснув обі руки до серця й зідхнув: "Душе моя, чому ти така смутна? Нараз до його ушей долетів голос, мов морські води заговорили: "Шукай над собою!" Августин мимохіть звернувся до звізд укритого неба й знову запитав: "Душе моя, чому ти така сумна?" А звізди наче відповіли йому: "Шукай над нами!" І тоді душа Августина знеслась до ангельських хорів і він знову спитав: "Духи небесні, ви чейже знаєте, чому сумна душа моя?" Йому видалось ,що й ангели кажуть: "Шукай вище від нас!" Тоді раптом його ум злетів до самого Бога й Августин через захват в невимовному блаженстві закликав: "Так, цього душа моя потребувала, цього я бажав: за Богом я тужив! О Боже мій, коли ж побачу красоту Твойого лиця? Коли я дістанусь до Тебе! Бо ж неспокійне серце наше, доки до Тебе не дістанесь!"

Так, брате! Хоча б чоловік усе мав, хоч би вживав всіх розкошів світа, те все не задоволить тебе, твоє серце буде почуватись порожним, мов повним туги. Тільки любов до Бога наповнить твоє серце досконалим блаженством, бо ж тільки любови воно бажає, на те Бог його сотворив, щоб Бога любити.

Одного разу Ісус Христос промовляв про Царство небесне. Довкола була товпа людей і серед неї також один юнак. Слово Боже зрушило його серце, в ньому зродилась туга, коби й він міг до того Царства дістатись! "Пане мій," сказав він до Ісуса: "Скажи мені ще, що маю робити, щоб дістатись до небесного царства?" Господь відповів йому: "Коли хочеш ввійти в Царство небесне, заховуй заповіді: не счужолож, не кради, не вбий, не говори

ложного свідоцтва, шануй твого батька й матір." Юнак відповів: "Господи, я все те заховував від малку." Ісус почувши те, поглянув на юнака та полюбив його.

Як гарною мусіла бути душа того юнака, коли Ісус з такою любовю поглянув на нього. Отже заховувати Божі прикази, служити Богу, отщо робить нашу душу в Божих очах гарною, милою. Прикази Божі заховувати, Богу служити, отщо заведе нас до вічного життя!

Чому на світі все таке гарне? Тому, що кожне сотворіння, кожна блистіюча капля роси, кожна маленька квітка, найпосліднішій хробачок сповняють Божу волю, Богу служать. Але хто був на світі найгарнішим, найбільшим, найславнішим? Преблагословенна Діва Марія! Тому стала Вона окрасою неба, славою землі. І от що Вона каже: "Оце я рабиня Господа!"

Так, Богу служити, це слава. Хотіти те, що Бог хоче, це життя. Робити те, що Бог каже, це спасення.

* * *

Тож на що ми живемо? Щоб Бога дістати. І що маємо робити, щоб Його дістати? Мусимо Його пізнати, серцем любити, Йому вірно служити. Хто жиє для чогось інакшого на світі, той марнує, мов блудний син, батьківську спадщину, спасення, той чим скоріш нехай вертається до покиненого батьківського дому. Бог нас сотворив, до Нього ми належимо, для Нього ми живемо, й тому неспокійне наше серце, доки до Бога не дістанемось.

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

ДЕВЯТНИЦЯ НА ЧЕСТЬ МАТЕРІ БОЖОЇ НЕУСТАННОЇ ПОМОЧІ

Маєві Богослуження на честь Матері Божої є загально поширені серед нашого українського народу. Як що року, так і цего року в місяці травні в церкві М.Б.Н.П. в Йорктоні Отці правили вечером молебень до Пресв. Богородиці та голосили Її славу, велич, могучість і милосердя. Так вечером як і рано много людей, передовсім молоді брало участь у Богослуженні. В часі Служб Божих протягом травня приступило 2,640 осіб до св. Причастя.

Цього року в травні відбулося в Йорктоні ще щось більше як попередніми роками, именно девятниця на честь М.Б.Н.П. в наміренні: 1) наших українських хлопців і дівчат, що знаходяться на полі боїв, що мучаться по ворожих тюрмах і тих, що вже згинули на фронті, 2) справедливого миру в світі та 3) кращої долі для поневоленого нашого народу на рідних землях України. Про девятницю подбала Марійська Дружина дівчат в Йорктоні. В березні ц.р. членкині Марійської Дружини розіслали 500 листів до рідні, знакомих і других людей, а іншим устно переказали в часі великодніх ферій, щоб обзнакомити їх з ціллю девятниці. У відповідь на свої листи одержали 259 відповідей і 724 імен хлопців-вояків і дівчат-воячок. Між ними були імена живих, ранених і полеглих на полі боїв.

Побіч престолу в церкві М.Б.Н.П., Сестри Служебниці взнесли на білому як сніг шовкову ікону М.Б.Н.П., що її украсили живими й пахучими квітами та численними світлами, синіми, білими, рожевими й зеленими лямпочками та сильним електричним рефлектором, що в часі Богослужень ясно опромінювали ікону Божої Матері. Довкруги ікони Пречистої на синьо-білих хоругвах М.Б.Н.П. були виписані ініціяли імен і прізвищ вояків і воячок.

Девятниця тривала від 16-24 травня. Кожного дня вранці о год. 6.30 правилась Служба Божа, на котрій студентки з Інституту Пресв. Серця Христового разом із Сестрами, студенти з Колегії св. Йосифа разом з Братьми Християнських Шкіл та другими вірними одного дня до Служби Божої голосно відповідали, а другого дня співали пісні. Ввечері кожного дня о год. 7.30 девятниця починалась виставленням Найсв. Тайн і гимном на честь Пресв. Евхаристії: Пливи Світами, відтак священик відмовляв молитву о мир у світі, що її одобрили Їх Ексцеленція Преосвященний Василій; після неї всі присутні разом відмовляли: "Згадай всемилостива Діво Маріє, потім в наміренні девятниці всі разом відмовляли Отче Наш і 10 Богородице Діво, а вкінці слідував Молебень до Матері Божої та Благальна Пісня.

24. травня вечером зволили закінчити цю девятницю Їх Ексцеленція Преосвященний Ніль, що цього дня зволили ласкаво загостити до Йорктону.

Численна присутність вірних рано й вечером, спільні молитви, прекрасно омаєна та ясно освітлена ікона Пречистої зробили велике й незатерте враження на всіх, що брали участь у цих Богослуженнях.

За уладження цеї девятниці належиться признання членкиням Марійської Дружини та її зарядові й проводові Сестрам Венедикті й Харитині Сл. П.Н.Д.М. та о. Ів. Балі, ЧНІ., провідникові Марійської Дружини в Йорктоні.

Спільне ґрудування 13-ох студенток Інституту. Пресв. Серця Христового й 23-ох студентів Колегії св. Йосифа в Йорктоні відбулося 24-го травня. На нього зволили ласкаво загостити Їх Ексцеленція Преосвященний Ніль Саварин, що приїхали того дня раннім поїздом із Винипегу. На стації привитали Князя Церкви в імени неприсутного впр. о. Ст. Бахталовського, ЧНІ., пароха Йорктону, оо. Боский, Лаптута, ЧНІ., та Брат Методій, ЧБХШ. Торжественною процесією впроваджено Преосвященного, з монастиря оо. Редемптористів, де ласкаво зволили загостити Їх Ексцеленція, до церкви М..БН.П. В часі Архиерейської Служби Бо-

жої асистували Архиєреєві оо. Н. Копяківський і Р. Хомяк, ЧНІ., а учениці й учні обох шкіл під проводом Сестер учительок і Братів учителів співали літургічні пісні. До св. Причастя приступило дуже багато осіб. Це був зворушаючий вид! Наша шкільна молодь та парохіяни, що цего дня з нагоди Вікторії дня, були вільні від праці, з говінням зближались до св. трапези, де з рук Преосвященного Епископа принимали Пресв. Тіло й Кров Ісуса Христа. По Службі Божій Їх Ексцеленція виголосили проповідь, в котрій підкреслили природне право, що його мають родичі й Церква виховувати дітей. Піднесли в ній значення й конечність релігійного виховання, що його дають католицькі школи, потрактували студенткам і студентам за велику Божу ласку, що могли вчитись і виховуватись в українських католицьких школах у Йорктоні, а вкінці згадали про працю й заслуги Братів Християнських Шкіл, що вже через 25 літ учать у Колегії св. Йосифа, Сестер Служебниць П.Н.Д.М., що вже від січня, 1917 р. виховують нашу молодь у Інституті Пресв. Серця Христового та оо. Редемптористів, що з ревністю працюють для студіючої молоді. Перед обідом Їх Ексцеленція дали окремі конференції студентам Колегії та студенткам Інституту.

Пополудні о год. 2.30 розпочалось торжество спільного гадування в міськім Принсес Театрі. Простора театральна саля була заповнена ученицями Інституту, учнями Колегії, Сестрами учительками, Братами учителями, родичами та визначними гостями.

Предсідником торжества були Їх Ексцеленція. Програма була слідуюча: Привіт-промову в англійській та українській мовах виголосив абсольвент М. Яремович. Хор студенток Інституту під дирігентурою Сестри Тарсиції Сл.ПН.Д.М. відспівав: "Весна" та "Mother, at Thy Feet." Їх Ексцеленція роздали дипльоми слідуючим абсольвенткам Інституту: А. Біловус, Е. Демчук, О. Дорош, О. Ісаїв, Р. Грабець, Н. Козакевич, Н. Кузик, А. Кузик, Г. Кибі, О. Підскальній, М. Процевіят, Г. Славуті та М. Стан. Хор студентів під дирігентурою Брата Юрія, ЧБХШ., відспівав: "Down Among the Dead Men" і "Kentucky Babe". Їх Ексцеленція роздали дипльоми слідуючим абсольвентам Колегії: В. Ален, Т. Білоус, Н. Библів, М. Чернецький, Ів. Хрущ, А. Каракоцюк, Л. Коваль, Ст. Крочак, Й. Куцьмак, В. Лапка, Гр. Петришин, В. Цибульський, Б. Сікерський, Д. Шалай, Д. Шумей, А. Шиманський, В. Шимків, Ів. Слободян, М. Сирник, В. Яцишин і М. Яремович. Промову-прощання від студенток Інституту виголосила п-на Г. Киба, а промову-прощання від студентів Колегії виголосив Н. Библів. Слідувала роздача нагород. Слідуючі абсольвентки Інституту одержали медалі: За пильність: медаль Їх Ексцеленції Ніля Саварина одержала Г. Киба; за англійську мову: медаль Сестри Єлисавети Сл.П.Н.Д.М. Провінціяльної, одержала А. Біловус; за знання природничих наук: медаль Др. П. Потоцького одержала О. Підскальна; за математику: медаль капітана о. М. Т. Пелеха одержала Е. Демчук. Шкільні медалі: за релігію, медаль о. Й. Сенькова, ЧСВВ. одержала А. Гаврилюк; за красномовство: медаль о. Др. В. Кушніра одержала Г. Славута; за українознавство: медаль о. Ст. Бахталовського, візитатора оо. Редемптористів, одержала Н. Козакевич; медалі кляс: А. Харандюк з XI-ої кляси одержала медаль о. Йосифа Бали; Й. Бартецька з X-ої кляси одержала медаль о. К. Лотоцького, та М. Білан з IX-ої кляси одержала медаль адвоката А. М. Кіндракевича.

Нагороди для студентів Колегії. За пильність: медаль Їх Ексцеленції Преосв. В. Ладики одержав Н. Библів; за англійську мову: медаль Брата Клавдія ЧБХШ., Провінціяла, одержав Ів. Хрущ; за математику: медаль адвоката А. М. Кіндракевича одержав М. Сирник; за знання природничих наук: медаль капітана М. Середи одержав В. Яцишин. Шкільні медалі: За українознавство: медаль Др. П. Козяка одержав М. Яремович; за бесідницкій мові: медаль Ів. Козяка одержав П. Спенрат; за релігію в українській мові: медаль о. Ст. Бахталовського ЧНІ. одержав Д. Шумей; за релігію в англійській мові: медаль о. Й. Нейфена ЧНІ. одержав Р. Ставч. Медалі кляс: Е. Борса з XI-ої кляси одержав медаль о. В. Ю. Шумея, СТЛ.; Ів. Кушпира з X-ої кляси одержав медаль о. К. Лотоцькго; М. Гуцуляк з IX-ої кляси одержав медаль о. Й. Пуляка.

Мішаний хор студенток і студентів під дирігентурою Брата Юрія, ЧБХШ., відспівав дві українські пісні: Стрільцем бим бути рад і Ой летіла зазуленька. Відтак Їх Ексцеленція виголосили промову, в котрій побажали абсольвенткам і абсольвантам найкращого успіху, заохотили їх любити Церкву, жити після її науки та дорожити всім, що є дороге й гарне нашому українському народові. Другу промову виголосив п. адвокат А. М. Кіндракевич, голова БУК-а в Саскачевані. У ній звернув увагу абсольвенткам і абсольвентам, що не медалі ущасливлюють людину, але чесна праця, що приносить добро й радість для самого робітника та для його ближнього.

Хор дівчат відспівав гимн Інституту Пресв. Серця Христового, а хор хлопців гимн Колегії св. Йосифа. Гимном подяки та піснею О Канадо! покінчено торжество. Програма була багата й виконана з чаром. За її приготування та виконання належиться признання Сестрам Сл. П.Н.Д.М., головно Сестрі Мехтильді Сл. П.Н.Д.М., директорці Інституту Пресв. Серця Христового та Братам Християнських Шкіл, передусім Братові Альойзієві, ЧБХШ., директорові Колегії св. Йосифа.

Дай Боже, щоб наш український нарід у Канаді й Америці мав якнайбільше таких виховавчих шкіл!

Йорктон. В неділю 20. травня, після маївки в церкві, хлопці, що услугують в часі Богослужень в церкві М.Б.Н.П., улаштували в парохіяльнім домі вечірню розривку. Програма була гарна й багата. До неї входили:: 1) пісні, що їх відспівали хлопці під проводом знаних учительок Преп. Сестер: Юліяни, настоятельки Інституту Пресв. Серця Христового й Венедикти, С.П.Н.Д.М., 2) дві комедії: Мацько Летун і Мудрий Чоловік, та гімнастичні вправи, що їх виконали хлопці під проводом о. Петра Лаптути, професора св. Богословії в йорктонськім семинарі оо. Редемптористів. Саля була переповнена молоддю та парохіянами. Зо свого завдання хлопці незвичайно влучно вивязались, як це підчеркнув у кінцевім слові о. Боский, ЧНІ.

Аматорський кружок парохії Преображення ГНІХр. з Дніп-

ро, Саск., відограв 30. травня вечером в українськім парохіяльнім домі в Йорктоні: Свекруха. У представленні виступали, женщини: К. Стебніцька й О. Лукаш, п-ни: Л. Малінська, Бейко, О. Угрин, і Ойстрик, мужчини: М. Вівчарик і В. Лукаш та хлопці Ів. Лукаш, О. Киба та Малінський. Режісером був п. реентій М. Вівчарик. Під його проводом аматори, убрані в гарні народні строї, відограли представлення з таким життям і такою гарною мовою, що приявні, що виповнили салю, мали враження, що аматори приїхали з рідних земель України, знад Дніпра-Славути, а не з саскачеванської оселі. Коби між нашими поселенцями було якнайбільше таких талановитих аматорів.

Оссерваторе Романо видало спеціяльне число посвячене памяти През. Рузвелта. В ньому особливо обговорені відносини Рузвельта до Ватикану.

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

* * *

Добре серце.— Подумайте-но собі: кум Степан переправлявся з малим телятком через ріку, і обоє потонули.

—Ну, ну, ну!... Шкода такого гарного телятка. З нього напевно була б колись прекрасна корова!

Що край—то обичай. Молодий японець, побачивши перший раз Европу, сказав до свого товариша:

—Мабуть усі Европейці є лікарями.

—Чому?

—Тому, що кожний, стрічаючи свого знайомого, бере його за руку, й питає: а як там ваше здоров'я?

..Терпіла за свої переконання.—Оця жінка дуже багато терпіла за свої переконання.

—А які ж то ті її переконання?

—Що можна носити черевики менші від ноги.

В суді. Суддя: Де властиво розпочалася та бійка?

Оскаржений: На моїй голові, прошу світлого суду!

В часі катехизації: Священик: А що там, Ромку,—чи твоя маленька сестричка Оля, що я її недавно охристив, уже ходить?

Ромко: Ні, прошу Отця: ноги вже має, але ще не ходить.

Які гроші—такі й чоботи.—Слухайте, пане майстре,—ті чоботи, що я у вас купив, за місяць розлізлись.

—Ет, що говорите? Ті гроші, що ви мені їх дали за чоботи, до двох днів розлізлись.

АНУ, — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці III-ій окладинки)

1. Та потрійна папська корона зветься **Тіяра.**

2. Слово **схизматик** повстало з грецького слова **східзейн,** що по-українськи означає **відірвати, відколоти. Схизматик,** це такий християнин, що **ніби** всю Христову науку визнає, тільки **"в Папу не вірить."** Від Петрової Скали, цебто від **Апостольської** Столиці Риму він **відірвався, відколовся.** Отже, замість звати його з-грецька **схизматиком,** можна б по-українському сказати просто **відірванець.**

3. Ісус звичайно розмовляв із Апостолами мовою **арамейською,** бо це була тоді жива народня мова жидів у Палестині.

4. Так сказав Ісус **до Апостола Пилипа після Тайної Вечері.**

5. Святий Апостол Петро написав **дві новозавітні книзі,** а саме, **два листи.**

6. Велика честь приготовляти останню Пасхальну Вечерю для Господа Ісуса припала святому.. **Петрові й Іванові.** В Великий Четвер уранці Господь послав їх обох до міста Єрусалиму, кажучи: "Ідіть і приготуйте все, що потрібне."

7. Найкраще казати по-старому **Служба Божа.** Додавати ще слово **Свята**—нема ніякої потреби. Правда, поляки кажуть на Службу Божу **Мша Сьвента,** французи— **Сент Мес,** англійці **—Голі Мес,** але в них це потрібне; вони всі відчувають, що таку святу річ, як Служба Божа, називати просто **Мша** або **Мес,** без ніякого додатку—якось не пасує. Це було б, як той каже, занадто "пур." І звідси то в них той гарний додаток **Свента, Сент, Голі, цебто Свята.** А в нас і без того додатку виходить назва чудова, повна, досконала: **Служба Божа.**

8. Можна сміло казати, що те врочисте посвячення відбулося **в п'ятдесятий день по Великодні, цебто на Зелені Свята, коли сам Дух Святий** на Церкву Католицьку зійшов, і її раз-на-завжди своїми небесними Дарами наповнив та **освятив.**

9. Ті дуже важні справи були: Христові **Страждання й Смерть на Хресті, а потім світлий тріюмф Великодня, й славне Вознесення на небо.**

10. З усіх сімох Дарів Святого Духа найбільш потрібний Мученикові той Дар, що його наші катихизми називають **Кріпость.** Той Дар можна б також зовсім слушно назвати ще інакше, наприклад **Сила, Відвага, Хоробрість.**

11. Те що сталося вже— пропало. На людей тих не треба каменем кидати, бо ж вони бажали поступити якнайкраще. Одначе конче треба сказати, що вони помилилися, дуже помилилися. Того, що вони зробили, не вільно було робити. **Просити релігійної послуги в якогонебудь некатолицького духовника— є дуже гостро, і то під тяжким гріхом заборонене.** В данім випадку найкраще було б зробити так: над покійником помолитись, відспівати побожні пісні, поможності відчитати **псалтирю,** потім покропити його свяченою водою, й поховати, хоч і священика нема. А священик опісля, при нагоді зможе відправити все, що потрібне, та гріб запечатає, і все буде "олрайт."

12. Коли двоє людей, **що були охрещені в католицькій Церкві,** вінчаються перед **якимнебудь некатолицьким духовником,** то їх **шлюб є неважний,** цебто ніякої вартости не має ні перед Богом, ні перед Його Святою Церквою. **Такий є ясний і виразний католицький закон.**

Виходить, що шлюб Павла й Катерини в буковинській православній церкві був не важний. **По тім шлюбі вони далі незвінчані були** й жили лиш отак собі, як то кажуть: "на віру." А коли так, то Павло **вільний** і може одружитися з Оленою. Ніякої перешкоди нема. Перед Богом і Церквою Павлові навіть розводу ніякого непотрібно; а що державна влада дала йому розвід, то ще ліпше, бо тепер уже абсолютно ніхто не буде мати права робити Павлові якінебудь труднощі, коли він звінчається з Оленою.

НЕ ПИТАЙ! НЕ ПИТАЙ!

Не питай мене, синку, не питай,
Чому смутно та важко на серці,
Чому думка журлива, як гай...
І в мене був свій рідний край...

Не питай, чом так часто сумую,
Чом голову вниз похилив,
Чому сльози ллються, як ручай...
І в мене був свій рідний край...

Не питай, чого серце болить так і тужить
За селом, де родився я й ріс,
Де дитиною бігав і бавився... Бо знай,
Що й у мене був свій рідний край...

Не питай, чому смуток і горе
Тиснуть горло, придавлюють грудь,
Як згадаю минулий той час. Бо знай,
Що й у мене був свій рідний край...

Не питай, чом я рад би вернутись,
Щоб хоч раз іще глянуть туди,
Де хлоп'ячі лишив я сліди. Друже, знай,
Що й у мене був свій рідний край.

В. Вихопень,
Сіба-Біч, Алта.

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Українське представництво в Сан Франциско за проводом п. С. Шумейка, голови Українського Конгресового Комітету в Америці, запопадливо працювало між членами конференції над визволенням України. В великій і знаменито складеній заяві, що появилася в американській пресі, п. Шумейко вияснив, що на цій міжнародній конференції в Сан Франциско 45-мільйоновий український народ не має голосу... Речники Совітів, що знайшлись на конференції, удають, що вони представляють український народ... Український народ сьогодні знайшовся знову в національній неволі... Демократично настроєних українців тільки за те, що вони стояли за волю, винищується розстрілами, демонстраціями, або тюрмою. Як єдину раду проти дальшого винищування України й її народу поставлено в комунікаті конечність "створення вільної й незалежної держави в етнографічних границях, що в них живе 45 мільйонів українського населення." Для забезпеки прав бездержавних народів наше представництво домагалося відповідної хартії й охоронної Ради.

З американським нашим представництвом працював також Всесв. о. Др. В. Кушнір і п. Соломон, що від Комітету українців Канади зложили меморіял канадійській делегації в Сан Франціско **з домаганням карти прав людини,** а Україна стане пробним каменем здійснення тих прав у рамцях або поза рамцями совітів.

ОСВІТНІ КУРСИ.—У Винипегу будуть відбуватись від 3 липня до 27 серпня Вищі Освітні Курси. Курсанти будуть слухати таких наук: теорія музики; теорія й практика дириґування; навчання гри на музичних інструментах; історичний огляд української народньої пісні та народна ноша; українська мова та історія письменства; історія України з географією; організація Рідних Шкіл і їх ведення; практичні вправи, як вести організацію та стати провідником у громаді, як промовляти, влаштовувати підприємства і т.д. Фізична культура: національні танки та спорт.

Будуть учити: Н. Гарах, П. Гладун, О. Івах Б.А., В. Коссар М.А., п-ні Т. Коширь, о. др. В. Кушнір, др. Маценко, І. Мельник, І. Сторожук, В. Юменс.

Кошти.—Вписове на курси виносить 15 долярів за повний курс. Мешкання й харч за два місяці винесе коло 40—50 долярів. Треба мати також в увазі й видатки на книжки, зошитки та на дрібне. Хто може виїхати на ті курси, нехай пише на адресу:

CULTURE AND EDUCATION, Box 3118, WINNIPEG, MAN.

Підчас цеї війни Югославія втратила півтора міліона людей, яких винищили німці.

* * *

Сестри Пресвятого Імени Марії і Йосифа будуть святкувати цего року ювілей, бо минуло вже 100 років, відколи їх Згромадження було основане. До Канади Сестри прийшли 1874 р. В р. 1926 заложили у Вінніпегу Академію для дівчат, що мала велике значення для виховання молодого покоління в Манітобі. Згромадження числить 3 тисячі Сестер.

Місійне Товариство св. Йосафата, видало окремою книжкою доповідь бл. п. о. кан. П. Божика: **"ХРИСТІЯНСТВО В УКРАЇНІ."** Спочатку є окремо поданий життєпис о. Божика, що його написав Всеч. о. В. Шумей. Нова книжка написана цікаво й вияснює докладно, як католицька віра підносила між давніми українцями релігійну й національну свідомість, єднала народ в одну громаду й ставила на рівні з іншими культурними народами, а як знову грецька схизма затроювала людей бунтарським духом, спричинювала княжі міжусобиці, що довело до витворення на півночі московського народу, найбільшого тепер ворога України. Православна Москва поневолила Україну й її Церкву, позносила українські католицькі єпархії, а хто не хотів їй підчинитись, мусів іти на Сибір. — Цю освідомляючу книжку перечитає з користю кожний українець. Ціна 15 центів. Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

Чи Ви вже маєте **"МІСІЙНІ ВІСТИ,"** що їх видало Місійне Товариство св. Йосафата? Як до Вас іще не прийшло перше число цього цікавого нововиданого українського католицького часопису, то пішліть $1.00 до о. Дзюрмана, а він впише Вас у члени нашого Місійного Товариства й вишле Вам негайно "Місійні Вісти." Адреса для листів:

REV. B. DZURMAN, Box 570, PORTAGE LA PRAIRIE, MAN., CANADA

Читачу — Приєднай Одного Нового Передплатника!

ДУХОВНА ВЯЗАНКА— Молебень до І. Христа, Молебень і Параклис до Матері Божої, разом із найкращими молитвами до Серця Христового й Матері Божої та поясненнями святої години в честь Серця Христового... 10ц. Замовляйте:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ПРИ ДЖЕРЕЛІ

В дорозі через пустиню стрінулися трьох подорожніх при джерелі, при якому задержалися, щоб відпочати якийсь час. Один подорожній був артистом-маляром, другий був поважним старшим вже чоловіком, а третій був молодим юнаком, що шукав овечки, що заблудила десь тут на пустині.

Коли розмовляли вони з собою, завважили на скалі над джерелом стару напись: "З мене беріть приклад."

Почали застановлятися, що могли б означати ті слова.

Артист насамперед дав таке вияснення:

"Джерело спливає вділ, пливе долиною, по дорозі збирає потічки, і вкінці стає широкою рікою. Наука є така: Мусимо працювати безперестанку, щоб збагатитись, завсіди збираючи більше й більше всяких дібр."

Другий промовив поважний старший чоловік:

"Я думаю так: Це джерело відсвіжує щедро кожного, що приходить сюди пити. Воно учить нас, щоб ми були корисні та помічні для нашого ближнього."

Юнак слухав спокійно й уважно. Його запитали, що він думає про ту напись. Він відповів, і відповів далеко мудріше чим обидва попередні, бо сказав:

"Вода з джерела мало що варта, коли вона є нечиста. Бо коли вона є занечищена, то навіть звірята не хочуть її пити. Длятого наука є така: Коли бажаєте, щоб вас шанували й поважали та й вас у товаристві любили, заховуйте себе чистими."

СОФРОНКО

У родичів був синок,
Софронком 'го звали,
Він ніколи не молився,
Хоч його навчали.

Він на диво скоро ріс,
Мав півшеста року,
Більше лікта ростом був
І гарний нівроку.

Що казали, робив всьо,
Що лиш міг зробити,
Замів хату, води вніс,
Щоб лиш не молитись.

Раз ляг спати без молитви
І йому приснилось:
Що до нього чортеня
З ріжками пустилось.

Маззю його облива,
Тай ріжками коле
І у котел, де смола,
Впихає поволи.

"Ось заплата це тобі,
Щось не хвалив Бога,
Не відмовляв молитов,"—
Сказав кутернога.

А Софронко в крик і в плач,
Просить та благає,
А чортеня його мучить,
Із рук не пускає.

Аж тут Анкел надійшов,
Із рук виривае,
І Софронка, щоб молився,
Знай напоминае.

Софронко прирік йому,
Що молитись буде,
Своїх мук, які терпів,
По вік не забуде.

І в тім хлопчик пробудився,
Що сталось, не знає,—
Він змінився і від тепер
Молитви мовляє.

А.Г.

НОВІЦІЯТ ОТЦІВ РЕДЕМПТОРИСТІВ

ЗАКЛИК ДО ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКИХ ЮНАКІВ ІДЕЙНИХ І АКТИВНИХ.

Згромадження Отців Найсвятішого Ізбавителя або Редемптористів є одною з найбільш активних частин українського релігійного й національного тіла. Нам нетреба пояснювати, хто є Отці Редемптористи, й яка їхня праця. Сотки тисячів українців в Галичині, Канаді й Злучених Державах знають про них через їхні місійні праці, що доказували й доказують чудес у духовному життю цілих міст, містечок та дистриктів. Це тому, що Згромадження Отців Редемптористів всеціло Богом призначене до проповідання науки Ісуса Христа, Спасителя людського роду.

Без тієї місійної праці, що звісна цілому світові й усім народам землі, тисячі душ впали б жертвою неправди й зіпсуття.

Таких місіонарів, що всією душею й всім серцем посвятили себе для Католицької Акції, для Поширювання Царства Божого на землі, треба нашому народові більш, чим будьколи перед тим. Ісус при помочі перших Місіонарів навернув поганський світ та дав світові мов нову душу. В наших часах Ісус також кличе до себе вибрані душі юнаків, щоб прилучились до групи Його Апостолів у Згромадженні Отців Редемптористів. Хто є ті юнаки? Ось вони:

Ті, що бажають посвятити своє життя Богу й працювати як Місіонарі для нашого народу по цілому світі.

Чого їм потрібно, щоб їх тут прийняли до Новіціяту, де вони пічнуть свою місіонарську підготовку?

1. Треба мати щире й вирішне хотіння посвятитись Спасителеві в Чині Отців Редемптористів.
2. Треба мати здоровля й добрий характер.
3. Недоконче треба бути священиком, коли хто до того не має спосібностей. Монахи Редемптористи є НЕТІЛЬКИ СВЯЩЕНИКИ, АЛЕ И БРАТЯ, що помагають місіонарям своїми працями й таланом в монастирі. Братя Монахи мають ті самі духовні ласки й привілеї, що й Отці Місіонарі.
4. Щоб бути прийнятим до Новіціяту на священика Місіонаря, треба мати укінчений принаймні одинадцятий ступень-ґрейд. Коли хто не має того ступня, нехай зголоситься також і його пішлють до Колегії Отців Редемптористів, де він укінчить потрібну школу й тоді піде до Новіціяту.
5. Щоб бути принятим за Брата-Монаха, треба мати 17 років життя й бути здатним до праці, або до якогось ремесла, як столярство, будівництво, обувництво, кравецтво, шлюсарство, куховарство, огородництво, друкарство, дяківство або в загалі до якоїсь ручної праці. Місійна праця без таких Братів-Монахів майже неможлива.

УКРАЇНСЬКІ ЮНАКИ, ЩО МАЄТЕ В СОБІ ЗАПАЛ ДО ВИЩОГО ЖИТТЯ И ДО ПРАЦІ ПОШИРЕННЯ ХРИСТОВОГО ЦАРСТВА НА ЗЕМЛІ, НАПИШІТЬ ДО ОТЦІВ МІСІОНАРІВ НА ОЦЕЙ АДРЕС:

THE REVEREND MASTER OF NOVICES
UKR. CATHOLIC MISSION, YORKTON, SASK.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ ДО СЛУЖБИ БОЖОЇ, ЧЕРВЕНЬ, 1945

Старий Стиль:

3. Нед. Самарянки і Конст. і Єл.: Гл. 4, Ап. 28 і 49, Єв. Ів. 12 і 35.
10. Нед. Сліпородженого: Гл. 5. Ап. з. 38, Єв. Ів. з. 34.
14. Четвер: Вознесення.— Ап. з. 1, Єв. Лу. з. 114.
17. Неділя св. Отців Нік. Соб.: Гл. 6. Ап. з. 44, Єв. Ів. з. 56.
24. Нед. Схід. св. Духа: Ап. з. 3, Єв. Ів. з. 27.
25. Понеділок. Пр. Тройці.— Ап. з. 229 і 197, Єв. Мат. з. 75 і 116.

Новий Стиль:

3. Неділя 2-а по Сход. Пр. Євхар. (Гл. 1), Ап. з. 149, Єв. Ів. з. 23.
10. Неділя 3-а по Сході.: Гл. 2. Ап. з. 88, Єв. Мат. з. 18.
Пр. Серця Христового: Ап. з. 306, Єв. Ів. з. 9-10.
17. Неділя 4-а по Сході: Гл. 3, Ап. з. 93, Єв. Мат. з. 25.
24. Неділя 5-а по Сході і Різдво св. Івана Хр.: Гл. 4, Ап. з. 103 і 112, Єв. Мат. з. 28 і Лу. з. 1.
29. Пятниця—св. Петра і Павла: Ап. з. 193, Єв. Ів. з. 67.

В суді. Суддя: Як ви могли так по-звірськи кинути горшком на голову своїй жінці?

Чоловік: А хіба ж ви знаєте мою жінку?

Суддя: Та звідки я міг би її знати?

Чоловік: Ну, то нічого не говоріть!

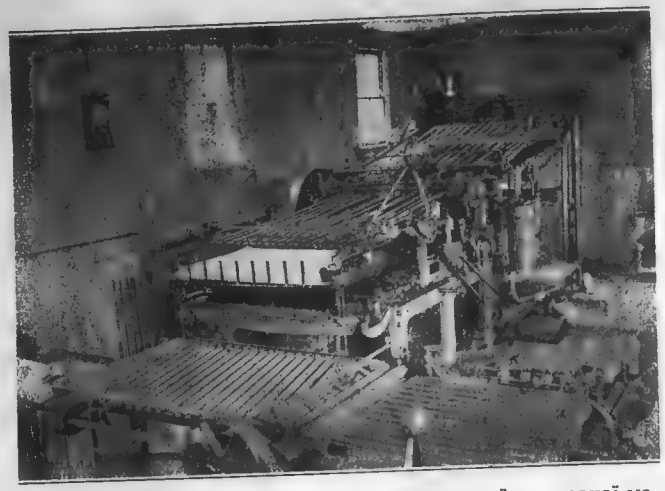

Наша нова автоматична преса. На сплачення цеї коштовної машини деякі читачі нашого місячника були ласкаві прислати нам свої щедрі жертви. З великою вдячністю приймаємо всякі датки, що їх хтонебудь буде такий добрий тій цілі присвятити.

ГУРТОВИЙ СКЛАД

ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОҐ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 MAIN STREET,
WINNIPEG, MANITOBA.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

VOL. 17, No. 7. THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK. JULY, 1945

НАША ПЕРЕПИСКА

Тішимось, що можемо знова подати цего місяця імена наших добрих передплатників, які приенали нових читачів для Голосу Спасителя. Радіємо, що мимо богатьох занять і праць, вони самі радо читають наш місіонар і ще других до цего заохочують, або самі присилають для них передплату.

На першім місці стоїть пан Дмитро Захарчук, український широко знаний в Америці, артист-маляр з Нортгемптон, Па., який приеднав шість нових передплатників: Григорія Біленького, Івана Сінгура, Василя Сидора, пана Данильчука, Т. Шиляка, І. Фічо.

На другім місці ставимо одну добру особу зі Саскачевану, якої імени не подаємо— але котра з доброго серця прислала пять нових передплат, яким сама заплатила: Стефан Тарас, паням Богуцькій, Кабука і панові Мотика і Домич.

На третім місці стоїть пані Марія Аркатин з Чесапік, М.Д., яка заплатила передплату для чотирьох своїх сусідів і знакомих: Марії Ортинської, Василини Васильчук, Юлії Льостен, Анни Бойко.

На четвертім місці стоїть пан Михайло Стельмах, який зібрав в Велляну і Кровленд, Онт., чотири нові передплаті: Йосиф Несторович. Адам Квач, Теодор Митрук, Антон Гогас.

Дальше з ряду стоїть пан Николай Гаврилюк, який прислав передплату для панів: Петра Гаврилюка, і Анни Кучатовської. п. Василь Гук— для Йосифа Греська і Стефана Гармича. Наталя Шпирка для пані А. Демчук; Катерина Слободян для Василя Баранецького; Преп. Сестра Евгенія Пр. П.Н.Д.М. з Клевленд. Огайо для Юлії Нечепор; Д. Гроцький для Параскевії Островської; Корнель Бойко для Андрія Бойка; Юлія Глівська для А. Панько; Семен Денесюк для Теодора Денесюка; Олекса Лівен для Юрія Лиховида; Антін Крушельницький для Дори Баковський; П. Остапович для П. Саковський; пані Михаїл Короська для Йосифа Саварина; Йосиф Лапчак для Катерини Шуліга; Никола Дідичук для А. К. Бурггарт; Іван Стечишин для Михайла Маковейчук; Йосиф Тимчишин для Анни Ломака; Павліна Библів для В. М. Библів; пані В. Личук для Василя Стесенко; Василь Залуцький для свойого сусіда Мирона Ковальського. Параскевія Боднарчук для Марії Ковальчук; Евстахій Химій для Вальтера Гевко; Анна Юсак для Івана Шеремети. Петро Мичка для Анни Фабіш. Марія Гоньовська для Марії Кук. П. Деренівська для сина Миколи.

ДРУЖЕ—якщо бажаєш бути на Почесній Листі на другий місяць— ЗРОБИ Й ТИ ТАК САМО. ПРИЄДНАЙ хоч ОДНОГО НОВОГО передплатника! Поглянь в чиїй хаті ще нема Місіонаря, зроби так, щоб він там знайшовся. Нехай не буде АНІ ОДНОЇ родини, в якій не знайшовсяб Голос Спасителя! Поглянь, яку гарну обгортку він має! Які гарні оповідання містяться в нім! Які поучаючі вірші простягаються рівними рядочками на його сторінках. — Там знайдеш і жарти, Веселий Кутик.

ДОРОГІ ЧИТАЧІ: не опустіть нагоди, але на сей місяць липень нехай пришле ОДНОГО НОВОГО ПЕРЕДПЛАТНИКА кожний, хто ще не прислав. А тим що поприсилали, ми складаємо щиросердечну подяку, та молитись за них будемо перед образом Матері Божої Неустанної Помочі.

Редакція й Адміністрація Голосу Спасителя.

АНУ, - ЧИ ЗНАЄТЕ?

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці IX-ій окладинки)

1. **Як називається** та надзвичайно величава **церемонія,** що під час неї Римський Папа врочисто проголошує всьому католицькому світові, що така й така особа є **вже напевно в небі, отже свята.**

2. **При якій то нагоді та й до кого сказав Ісус:** "Не бійтеся,—це Я!"

3. **Звідки** взялося слово **Суплікація,** та й **яке є властиве його значення?**

4. **Котра** з сімох Христових Тайн—**найбільша? А зараз по ній** іде... ну, ну, подумайте... **котра? Чому?**

5. **Вичисліть вісім авторів,** що за надхненням Святого Духа **написали Біблію Нового Завіту.**

6. Хто з нас не знає, що піянство—це один із сімох головних гріхів? Це кожному знане. Але що відповіли б ви, якби вас так спитати: **"Проти котрої Божої Заповіди** грішить той, хто надмірно вживає алькоголю, та й **аж до нестями запивається?**

7. На початку п'ятого розділу в Євангелії святого Матея читаємо такі слова Господа Нашого Ісуса Христа: **"Щасливі ті, що вбогі духом, бо царство небесне належить їм!"** Чи могли б ви сказати, хто властиво є **вбогий духом? На чім** те вбожество його **полягає?**

8. Нераз може траплялося вам чути таке твердження: **"Большевики не переслідують християнської релігії,— вони лиш забороняють робити релігійну пропаганду." Ну, і як вам здається? Чи це мудро сказано?**

9. Чи лютерани мають священиків?

10. Деяким людям дуже кучиться в церкві підчас відправи. Їм усе здається, що наша Служба Божа страшенно довга, така довга, що кінця в ній годі дочекатися.

Ну, і що ж ви сказали б таким? **Який лік записали б ви їм, щоб їх вилічити з того фальшивого,** а при тім дуже прикрого **вражіння, ніби то Служба Божа** наша таки дійсно **занадто довга?** Інакше кажучи: **що треба робити,** щоб нам у церкві не кучилось, та й **щоб відправа не виглядала дуже довга?**

11. Уявіть собі, що хтось уночі, десь коло дванадцятої години, вас будить зо сну, і питає: Ану,— ти, що віриш у Бога, скажи мені, хто Він властиво такий, той твій Бог?

Можливо, що ви, поконавши свою нетерпеливість, відповіли б тому нахабі: Господь Бог— то наш Небесний Отець; Він наш Сотворитель і всемогучий Пан; Він справедливий Суддя, Він Найвища Правда, Він сама Доброта, Він безконечна Краса... І ще може багато інших гарних титулів і назв дали б ви Господу Богу. Але чи прийшло б вам на думку сказати про Господа Бога те, що святий Іван, Апостол, у своїм надхненім листі написав: "Улюблені мої! Бог—то...!" Ану,—подумайте, **як то** святий Апостол назвав Господа Бога **одним прекрасним словом?** Те слово складається з п'ятьох букв.

12. **Чи знаєте, чому** то деякі "архипатріоти" українські сміються з нашого **паки і паки миром Господу помолімся?**

НАД МОГИЛОЮ МАРКІЯНА ШАШКЕВИЧА

Устань, Отче наш духовний, воїне Христовий,
Устань, вірний, витривалий священику Божий!
Устань, Батьку Маркіяне, прокинься, пробудися,
Пірви пута гробовії, ще раз відізвися!
Промов, Отче, любий Батьку, промов свіжо, мило,
Ріднесеньким, теплим словом, промов серцем щирим!
Вкажи нам, Руслане віщий, вкажи шлях і ролю,
Як нам правду здобувати, і силу, і волю.
Навчи перше, як нам Бога надо все любити,
Його волю пресвятую всюди й все творити.
Навчи гідно шанувати святу нашу Віру,
Віру святу католицьку Богові в офіру.
Бо лиш Віра може світ цей в Христі обновити,
Вона одна має силу спасти й освятити.
Скажи, як чинити маєм святий Обряд рідний,
Східний Обряд той чудовий, і звичай прадідний.
Бо лиш Віра та правдива, той Обрад прекрасний,
Від заглади заховають нарід наш нещасний.
Скріпи, Батьку, люд всій бідний, з'єднай його сильно,
Щоб друг друга поважали й любились взаємно.
Щоб любили гарну, милу свою рідну мову,
Свої звичаї прекрасні та й пісню чудову.
Збуди серце українське в нас всіх до одного,
Скажи з болем, що то стид нам стидатися свого.
Адже саме Провидіння так установило,
Щоб ми були українці,—і то в серці, щиро!
Нехай єдність запанує: одна віра в Бога,
Одне серце, душа одна, один шлях-дорога.
Навчи нас любити край наш, Батьківщину-Неньку,
Й в щасті вірним бути, і в горю гіренькім.
О, як їй лукавий ворог зготує неволю,
У всіх серце хай здрігнеться та й заплаче з болю!
Згадай нам минуле наше, колишнюю славу,
Колись мали ми державу, простору, широку,
Колись мали ми державу, широку, простору,
Сотні літ ми боронили від нещасть Европу.
Сотні літ ми мужно, сміло грудьми відбивали,
Кочовиків дикі орди й татарські навали.
За святую правду й волю батьки в бій кидались,
Лютих мук, страшної смерти зовсім не жахались.
Тоді був у нас порядок, держава суцільна,
Одна Церква, один Обряд, Віра неподільна.
Хай сьогодні це здійсниться! Чом вже не вставати?
Гей, унуки! Не давайтесь дідам застидати!
Збуди дух в нас, Маркіяне, розвій "мряки тьмаві,"
Скажи: "Браття! Геть з недбальством!... Вперед! Будьмо
Скажи всім нам: "Наша сила в молитві до Бога, [жваві!"
Бо без Бога таки й справді,— ані до порога."
Так, провадь нас, Орле Сизий, понад гори й скелі,
Поки всі колись зберемся в небесній оселі.

(Уложив Брат Йосип Денещук, ЧНІ.)

ШІГО, САСК.: Посмертна Згадка.— 7-го червня в йорктонському шпиталі, помер бл. п. **Василь Библів.** Прожив 53 роки. Перед смертю з говінням приняв останні св. Тайни. Покійний визначався глибокою побожністю, релігійною і народньою свідомістю та працьовитістю. Був членом української католицької церкви Різдва Матері Божої в Шіго коло Петра Шевчука. Визначався жертвенністю на церковні й народні ціли. Високо цінив добру книжку й пресу. Передплачував й залюбки читав Будучність Нації, Голос Спасителя, та Українські Вісти. Походив із села Лицівка, повіт Долина. В 1906 р. з батьками приїхав до Канади й до 1925 р. перебував у Вайтсенд, Саск. Тогож року купив фарму коло Шіго, Саск., і тут тяжкою й чесною працею доробився гарного майна. У глибокім смутку полишив жену, 7 дочок, з котрих Марія віддана за Михайла Франісішина в Керрот Ривер, Саск., Катерина віддана за Антона Гаса в Айтуні, Саск., а Евдокія вчиться ся в Інституті Пресв. Серця Христового в Йорктоні та 4-ох синів, з котрих Дмитро служить при війську.

Бл. п. Василь Библів зо своєю женою Анною

Похоронні Богослуження в хаті померщого й церкві 9-го червня відправив о. Роман Хомяк, ЧНІ. Людей було богато. Многі з них приїхали з Вайтсенд, а деякі аж з Йорктону. У пращальнім слові отець підкреслив великі християнські чесноти, що окрашували душу померщого, заохотив присутних наслідувати та вказав на середники, що ними можна помогти душам у чистилищі.

На могилу Покійного до інших вінків, додала вінок живих, пахучих і дорогих квітів панна Коропатніцька з Шіго, учителька зо школи Дір Крік, в котрій учаться діти померщого.

В часі спільного обіду отець заохотив присутних до жертви на добру пресу. По $1.00 жертвували: Й. Франісішин, А. Библів, Ів. В. Библів, Ів. Т. Библів, Ф. Шпилей, Й. Крупа, Ів. Павлюк, М. Кабан, А. Гас, та дрібними жертвами $7.00. З того призначено $10.00 на сплачення машини Голосу Спасителя. Усім жертводавцям щира подяка, а бл. п. Василеві Библів Вічная Память!

ПОДИВІТЬСЯ НА СВОЮ НАЛІПКУ! Коли дата на ній вже минула, то це знак, що Ви задовжились, що Ви ще не відновили своєї передплати й тому сейчас пришліть свою належитість! — **Не отягайтесь з віднювою передплати!**

Адміністрація "Голосу Спасителя."

ГОЛАР, САСК.: Весільні Дзвони.— Дня 20-го мая на сам день Зелених Свят (н.ст.) зїхалися численні гості до п-ва Мих. і Евдокії Підперигори. Приїхали панство Григорій і Параскевія Бурденик з Вікс, Саск., зі старостами Михайлом Сірим і Василем Погожельським та свахами панею Євою Сірий і Франкою Погожельський. Значить приїхали на весіля. Так, їх син Іван, який служить при війську, буде женитися з дочкою панства Підперигорів, Ольгою.

На 21-го мая на другий день Зелених Свят, задзвонили дзвони коло церкви. Церква хоч не велика, наповнилася людьми до того степення ,що декотрі мусіли стояти в ганку. Зачалася співана Служба Божа під проводом нашого довголітного дяка і організатора пана Івана Панчука. Підчас проповіди о. Гр. Шавель підчеркнув радість св. церкви, яка виховала молодят в правдивій вірі і тепер вінчає, та заслуги добрих родичів, котрі дочекали цеї щасливої хвилі і повінчали своїх діточок. На Службі Божій приступили молодята разом з дружками й дружбами до св. Причастя. По Службі Божій зачався слюб. Цікаво приглядалася вся молодь гарно прибраним молодятам та прекрасному обрядови. Шлюбна присяга— наложення вінців, і накінець благословення молодят, та грімке многая літа.

По Службі Божій і слюбних обрядах всі запрошені вдалися до панства Підперигорів на весільний обід, серед якого гарною музикою і українськими піснями забавляв усіх наш веселий староста і музикант пан Михаїл Сірий з Вікс.

Не забули також за добру пресу на яку жертвували:

п. Михайло і Ева Сірий $5.00; Молодята Іван Бурденюк і Ольга 4.00; панство Григорій і Параскевія Бурденюк 2.00; Михайло і Евдокія Підперигора 2.00; Николай і Анна Сирота 2.00; Володимир і Анна Стахів 2.00. По 1.00: Василь Погожальський, Вікторія Підперигора, Франка Погожальська, Яків Підперигора, Марія Підперигора, Василь і Павліна Підперигора.

Усім жертводавцям бажаемо ще колись зійтися разом на таке гарне весілля а молодятам грімке многая літа!

Присутний.

НА ДРУКАРСЬКУ МАШИНУ ЖЕРТВУВАЛИ:—З нагоди похорону бл. п. Василя Библів з Шіго, Саск., родина, сусіди та знакомі не забули за добру пресу і жертвували $10.00. п. Олекса Лівен 3.00; Іван Чорнокульський 2.00; по 1.00: Михайло Ситаник, Михайло Галущак, Павліна Волосюк, Теодозія Валентюк, Марія Штельмах.

Усім жертводавцям, котрі не забувають за ту коштовну машину, яка їм друкує гарні оповідання,— складає щиру подяку Адміністрація Голосу Спасителя.

Хто піде за їх прикладом цего місяця?

СКАЖИ МЕНІ МАМО...

Скажи мені, мамо, чого так сумуєш,
Чого в оці в тебе блищиться сльоза,
Чом личко у Тебе змарніло, зов'яло,
Де ділась веселість колишня твоя?

Чи в серці у тебе яка скрита рана,
Що палить дошкульно, й щастя відбира?
Чи хмара нависла важка, олив'яна,
Над твоїм майбутнім, як чорна мара?

Скажи мені, мамо, скажи, люба ненько,
Чого в тебе ниє та болить серденько?
Скажи,— хай заплачу і я враз з тобою...
Поділимось горем, смутком та журбою.

Ні, синку, не скажу тобі цього нині:
Недоля важкая по всій Україні,
А ти ще маленький, щоб все зрозуміти,
Щоб всю оту кривду вражу одоліти.

Та, коли ти станеш уже в своїй силі,
Полюбиш сердечно степи наші милі...
Тоді зрозумієш, що нам долягає,
Чом батенько стогне, як спати лягає.

Тоді будеш знати, чого мама плаче,
Чому посумніло так личко козаче,
Чому сум розсівся по всій Україні,
Чом лихо панує на нашій руїні.

В. Вихопень, Сіба-Біч, Алта.

ПРИ КОЖНІЙ НАГОДІ ПАМЯТАЙТЕ НА УКРАЇНСЬКІ ЖЕРТВИ ВІЙНИ!

УЛАДЖУЙТЕ ЗБІРКИ ТА ПІДПРИЄМСТВА НА ПОМІЧ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ Й ПРИСИЛАЙТЕ ЗІБРАНІ ФОНДИ НА АДРЕСУ ЦЕГО КОМІТЕТУ:

THE UKRAINIAN CANADIAN RELIEF FUND,
P.O. Box 2,136, WINNIPEG, MAN.

Kateryna Oleksowich, Rue Ale Linchaut 77, Brussels, Belgium,— пошукує свого брата Михайла, з села Зерниця Вижня, пов. Перемишль.

Daria Mazo, Rue Ale Linchaut 23, Brussels, Belgium, — пошукує Олексу Калиновського з села Рибно, пов. Станиславів.

ВЕЛИКИЙ ВІДПУСТ

ПРЕСВЯТОГО СЕРЦЯ ХРИСТОВОГО В АЙТУНІ, САСК.
13, 14 і 15 ЛИПНЯ
УСІХ УКРАЇНЦІВ ЗАПРОШУЮТЬ—
оо. Редемптористи.

ЧАСОПИС "СВІТЛО"—Усім читачам "Голосу Спасителя," що люблять читати українські католицькі часописи, подаємо до відома, що в Мондері видають ОО. Василіяни релігійний часопис "СВІТЛО," а з ним залучені "КАТОЛИЦЬКІ КАРТИНИ." — Зміст "Світла" цікавий, поважний і дуже повчальний. Є в ньому статті з християнської фільософії життя, місячні наміреня Апостольства Молитви, повчальні статті на біжучі теми, опис життя св. Йосафата, питання й відповіді з католицької віри, пояснення св. Письма, оповідання з перших віків християнства "Ірина", спомини з життя, дописи з наших парохій у Канаді й Америці, релігійні вісті й новинки з усього світу, виказ жертв на пресовий фонд. — "Католицькі Картини" мають різні гарні світлини, поучення для батьків і дітей, окрему частину для українського юнацтва в англійській мові з відповідними поученнями й оповіданнями, а також веселі жарти. Редактором "Світла" є Преп. о. А. Трух, ЧСВВ. — "Світло" з "Католицькими Картинами" виходить двічі в місяць і коштує річно тільки $1.00. З огляду на високу вартість "Світла" так для старших, як і для молоді, було б вказаним, щоб "Світло" з "Католицькими Картинами" знаходилось у кожній нашій родині в Канаді й Зл. Державах. Всі замовлення просимо посилати на адресу:

THE LIGHT, MUNDARE, ALBERTA, CANADA.

ДОРОГІ ЧИТАЧІ,

ПОСТАРАЙТЕСЯ, ЩОБ В КОЖНІЙ ХАТІ БУВ ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ!

Придбайте ОДНОГО НОВОГО передплатника!

Передплата всего один доляр на рік.

Заплатіть самі своїому другові, сусідові, приятелеві, своїм дітям, які далеко від Вас.

СТАНЬТЕ АПОСТОЛАМИ ДОБРОЇ ПРЕСИ!

Нехай Ваше Імя буде записане на почесній листі апостола доброї преси.

Чи Ваше Товариство, Ваша Читальня, має Голос Спасителя?— Коли ні, присилайте чимскорше свою передплату!

ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДАВАЙТЕ МІСІОНАР З РУК ДО РУК, З ХАТИ ДО ХАТИ!

Нехай не буде ані ОДНОЇ родини, котраби не мала Голосу Спасителя! ЗРОБІТЬ ЦЕ цего місяця,— а ми зараз вишлемо їм Місіонар. Оказове число висилаємо даром. Пишіть на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ПРИСИЛАЙТЕ НАМ ТАКОЖ ІМЕНА ДОБРИХ ЛЮДЕЙ, КОТРІ ЛЮБЛЯТЬ ЧИТАТИ ДОБРУ КНИЖКУ АБО МІСІОНАР!

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск.
Передплата на рік в Канаді $1.00—Загранцею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 17, Число 7. Липень 1945

о. Н. Коляківський, ЧНІ.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА МІСЯЦЬ ЛИПЕНЬ

Навернення всіх некатоликів

В символі віри ми проказуємо часто такі слова:

"Вірую... в єдину, святую, соборную і апостольскую церков," то значить: ми визнаємо, що віримо в одну, святу, католицьку й апостольську церкву. Бо слово "католицький" значить те саме що "соборний" чи "вселенський." Це слово грецьке й приняте воно тепер у ріжних мовах, коли говориться про вселенську Церкву. І не таке воно страшне, як то видається неодному грекокатоликові, цебто українцеві католикові, що бажав би, щоб того слова найменше уживати. Та й чомуть боїться заявити, що він католик. Та ж правдивий християнин повинен сміло визнавати свою віру. Перші християни навіть хвалилися, що вони належать до правдивої католицької Церкви, коли говорили: "Christianus mihi nomen, Catholicus cognomen," то значить: "Моє імя Християнин, а назвиско Католик."

Проте коли говоримо: "Вірую... в соборную... церков," могли б ми безпечно сказати: "Вірую... в католицьку... церкву," бо те слово грецьке "католікос" війшло вже в нашу богослужебну мову.

Для яснішого зрозуміння варто порівнати:

В нашій старословянській, або як ми кажемо також у церковно-словянській мові говоримо: "В едину, святую, соборную і апостольскую церков."

По грецьки воно так проказується: "Ен міян, гагіян, католікен кай апостолікен екклезіян."

По англійськи: "In One, Holy, Catholic and Apostolic Church."

А по українськи могло б бути: "В одну, святу, католицьку й апостольську церкву."

Католицька Церква це те саме, що соборна чи вселенська Церква.

Коли говоримо про Церкву, то розуміємо тут не будинок-храм

Божий, але розуміємо громаду людей, що творять неначе велике товариство християн, що замешкують цілий світ, визнають віру Ісуса Христа та мають ті самі святі Тайни.

Коли Христос почав проповідати Свою Божу науку, ходив від села до села, від міста до міста, та й так збирав коло Себе вірних. І нарід великими громадами окружав Христа та любив слухати Його слів, бо Христос так говорив, як ніхто досі не говорив. Бо Христос то Божий Син, Бог правдивий, що став чоловіком, — Його наука була Божа.

Та не всі, що слухали Христа, увірили в Нього. Не хотіли повірити Йому, коли говорив, що Він Божий Син. Та й не переконали їх чуда, які Він творив, щоб ними доказати Своє Божество. Та деякі увірили в Нього: Це були побожні жінки і 72 учнів, з яких вибрав Він Собі 12 апостолів, що мали пізніше продовжати Його діло. Ті вибрані апостоли ходили з Христом увесь час Його трьох-літнього прилюдного життя, з Його уст чули Його святу науку, бачили всі Його чуда,— і так самі утверджувалися у вірі, щоб пізніше й других скріпляти. Ця вибрана громада була неначе першим завязком вірних Христових: завязком Христової Церкви.

Коли ж по Своїм Воскресенню Христос сказав до апостолів: "Ідіть і навчайте всі народи," (Мат. 28. 19), дав їм владу, щоб вони поширяли Його науку між всіми народами, по цілому світі: "І будете мені свідками в Єрусалимі, і у всій Юдеї і Самарії, і до краю землі." (Ді. 1. 8).

І так сталося.

Десятого дня по Вознесенню Ісуса Христа на небо, коли Дух Святий зійшов на апостолів в часі Зелених Свят, розійшлися апостоли по цілім світі. А того самого дня Зелених Свят після взнеслої проповіди св. Петра про Христа Розпятого, навернулося до Христа яких три тисячі людей. Ця перша нова громада вірних християн стала вже оснуванням Христової Церкви. Були вірні, були епископи-апостоли, був найвищий голова св. апостол Петро.

Розійшлись апостоли в світ. Христова Церква почалася поширяти. Повставали нові громади нових християн, а над тими новими громадами апостоли настановляли епископів, що мали учити вірних та кермувати тими громадами.

І всі ті нові християнські громади заховували одність віри та одність св. Тайн, всі разом творили одне велике товариство під головством св. Петра.

Наслідники апостолів—епископи ними настановлені продовжали діло апостолів: поширяли церкву Христову, нові християнські громади закладали, настановляли для них нових епископів,

і так воно аж до сьогодні і так буде до кінця світа. І так як перші християнські громади були під головством св. Петра, а по його смерти під головством його наслідників, так воно є й досі.

Християнські громади є по цілому світі, між всіми народами, та ті всі громади християн творять одне велике товариство, якого головою є наслідник св. Петра. А наслідником св. Петра є кождочасний єпископ Риму, якого називаємо Папою Римським.

І от ті громади християн, по цілому світі й між всіми народами, під головством наслідника св. Петра Папи Римського, заховуючи всю науку Ісуса Христа та приймаючи всі сім святих Тайн, творять Христову Церкву на землі. Та тому, що та Церква по цілому світі, вона й називається вселенською: бо по всій вселенній, або соборною: бо обіймає всі краї і всі народи, або з грецького слова: католицькою.

Так і Христос хоче, щоб всі християни творили одність у вірі.

О цю одність молився Він перед Своїми муками підчас Останньої Вечері: "Отче, не про цих же тільки молю, але й про тих, що задля їх слова увірять у Мене, щоб усі були одне, як Ти, Отче, в Мені а Я в Тобі, щоб і вони одне були в нас, щоб світ вірив, що Ти Мене послав." (Ів. 17. 20-21). А св. апостол Павло каже виразно: "Один Господь, одна віра, одне хрищення, один Бог і Отець всіх, що над усіми і через усе й у всіх нас." (Еф. 4. 5-6).

І на початках всі християни мали одну віру, захоронювали в практиці всі сім святих Тайн, які Христос установив, та узнавали видимим головою Церкви єпископа Риму, Папу Римського. Та й досі ту одну віру заховує около 400 мільйонів людей. Це католики, члени вселенської-соборної-католицької Церкви. Це католики ріжних обрядів. Бо в католицькій Церкві є ріжні обряди, та завсіди одна віра, правдива віра Христова.

Послухайте, що говорить Папа Пій IX. звертаючись до всіх патріярхів, архиепископів і єпископів східнього обряду: "Бо одності католицької Церкви зовсім не противиться многократна ріжнородність святих законних обрядів, ба що більше, вона дуже причиняється до побільшення гідности, величі, краси й блеску Церкви."

А Папа Венедикт XV. так сказав: "І так, у Церкві Ісуса Христа, що не є ані латинська, ані грецька, ані словянська, але католицька, не заходить ніяка різниця між її вірними, і всі вони, чи латиняни, чи греки, чи словяни, чи інших народів, займають те саме місце перед Апостольським Престолом."

Та з часом почали закрадатися фалшиві думки до правдивої віри, повставали єреси, що мали своїх приклонників. І такі християни-ложновірці відлучувались від католицької Церкви. І повставали нові секти, нові віри. Так що тепер нараховують ріжних

сект не десятки, а сотки.

До некатоликів проте бувають зараховані 1) всі ті, що належать до якоїсь секти, що на свій лад стараються пояснювати науку Ісуса Христа та й через те попадають в блуди, що їх Церква осуджує, 2) протестанти ріжного покрою, що відлучившися від Риму то є від католицької Церкви не признають всіх сім святих Тайн та й слова святої евангелії пояснюють собі на свій спосіб, 3) нездинені, то є християни східніх Церков, що через роздор за Михайла Керулярія в 1054 році відлучилися від католицької Церкви, бо не хотіли признати Папу Римського як видимого голову Христової Церкви.

На цей місяць липень назначене намірення для членів Апостольства Молитви, щоб молитися за навернення некатоликів.

Не маємо завсіди нагоди або можности переконати якогобудь некатолика про правдиву католицьку Церкву, то все таки можемо молитися о його навернення.

ЛЕГКО СПАНТЕЛИЧИВ

* * *

Один католицький юнак, переїжджаючи раз автобусом попри церкву, зняв із голови шапку на знак пошани для Божого Дому. Завваживши тее, якийсь мудрагель, що близько нього сидів, відізвавсь голосно, глузуючи:

—Як бачу, то ви належите до побожних, певне й до церкви ходите. Скажіть-но ви мені, чого вас там доброго в тій церкві учать?

—Як то, чого? Найвищих таємниць релігії.

—Гм! Таємниць! Хіба ви аж такі темні, щоб вірити ще в якісь таємниці, тобто в щось таке, чого не розумієте?!

—Ну, то поясніть мені,— каже юнак, замість відповісти на його питання,— поясніть мені, чому ваш мізиний палець рухається кожний раз, як ви цього хочете?

—О, це дуже легко пояснити,—каже недовірок.— Палець рухається, бо я звертаю на нього силу своєї волі.

—Ну, то добре,— каже далі юнак,— якщо, звертаючи силу своєї волі на мізиний палець на руці, ви можете ним рухати, як вам подобається, то чому ж не звернете сили своєї волі на вуха, може б і вуха ваші рухалися б наче у якого осла? Прошу, поясніть мені це.

В автобусі вибух загальний сміх— розуміється на кошт недовірка.

ТРІЮМФ БОЖОЇ ЛАСКИ

Вечоріло. Сонце клонилось до заходу. Приглядалось іще востаннє до розбурханих вод безкрайного моря. Вся природа приготовлялась до сну. Дрібні квітки хилили свої маленькі голови, стулювали листочки. Вечірній сумерк прикривав землю темним покривалом ночі. Повіяв легкий, милий вітерець, прохолодив гаряче повітря, прогнав нестерпну спеку дня.

Берегом моря йшов невеличкий гурток людий. Був це старий Полідор зо своєю десятилітньою дочкою Кліменою, та дорогими приятелями. Переходячи попри статую поганського божка Нептуна, батько звернувсь до своєї донечки й сказав: "Дивись, дитино, на оцю статую. Забобонний нарід перед нею поклони б'є, думає, що це його правдивий Бог, а тимчасом, це тільки звичайний собі камінь, що ні руху, ні життя в собі не має. Навіть сонце ясне, що йому нарід божу честь віддає, не є ніяким богом. Дивись, воно вже хилиться до заходу, й світло його для нас уже гасне. А правдивий Бог усюди присутній, завжди все бачить і чує, й ніщо перед Ним сховатись не всилі. Він своєю всемогучою волею видвигнув небо та землю з нічевости. Він керує хвилями на розбурханому морі. Він землю нашу обсипав запашними квітками, а блакитні поля високого неба золотими зорями обсіяв."

Так, дорога Кліменто, куди тільки поступишся, куди тільки поглянеш, усюди присутній Господь Бог. Його можеш душею доглянути в премудрому правлінні світом, а навіть у собі самій, у своїм серці, в своїй душі. Він, як добрий батько, веде людину посеред тисячів усяких небезпек, але треба конче стерегтися злого, треба втікати від гріха, бо той добрий Бог є також справедливий. Він читає все думки в твоїй душі, бачить усі порушення твого серця, й ніколи не карає без причини. Тож люби Його щиро, та будь Йому вірна..."

Ще хотів щось казати люблячий батько, але нагло обскочили його морські розбишаки, зв'язали, й разом із дочкою повели на корабель.

Зрозумів старий Полідор, яка доля чекає його, але своїй донечці нічого не сказав, щоб їй жалю не додавати.

Щасливо переплили вони море, й пристали накінець до якихось незнаних берегів. Негайно прибули до корабля менші човни, й перевезли їх усіх на беріг. Там уже чекали купці на живий, людський товар. Розбишаки хутко продали свою здобич, і вернулись знов до свого злочинного ремесла. Старий Полідор зо своєю дочкою Клімеою далі були разом, але яка страшна була тепер їхня доля!...

Недавно ще вони були вільні, проходжувались берегом моря, а тепер обоє мусять двигати важке ярмо неволі. Прикро було дивитись старенькому батькові на муки рідної дитини, що так тяжко мусіла працювати, щоб уникнути дротяних батогів.

Вже близько рік двигали вони обоє те гірке невольницьке ярмо, а пана свого, що йому служили, ще не знали. Тільки від інших слуг і невільників наслухались вони багато, що він щедрий і великодушний.

Раз якось Полідор із Клімеою працювали в городі. Аж ось зовсім несподівано приступає до них їхній пан (він називався Альтамор) і так зачинає казати:

—Мої боги дали мені велике майно, і я дуже радо ділюся ним з моїми ближніми. Гадаю, що й вам тут нічого не бракує. Не забувайте отже, що маєте бути вдячні за це передовсім моїм богам. За пару днів буде велике свято моїх богів, тому й ви разом із усіма моїми людьми мусите їм віддати якнайглибший поклін.

—Пане,— сказав на те Полідор,— я признаю тільки одного, правдивого Бога. Тільки Йому одному поклонюся, тільки Йому одному дякую за великі Його ласки та добродійства.

—Слуго нікчемний та зухвалий,— несамовитим голосом зверещав Альтамор,—це тобі безкарно не мине! Даю тобі два дні до надуми; потім чекає тебе або спокійне життя, або люта смерть. Надумайся отже, що вибирати.

Так промовивши, Альтамор вийшов із городу. Обличчя Полідора, що досі завжди таке погідне, таке спокійне було, покрилось глибоким смутком. Він зовсім такого не сподівався: йому так багато наговорили про доброту пана Альтамора, а тут бач, яка доброта. І зрозумів він страшенну небезпеку, що грозила йому, але не тратив надії на Бога.

Надійшов назначений день. Серед великої площі виставлено фігури поганських божищ, і товпи народу обступили їх з усіх боків. Недалеко стояли велетенські огнища, приготовані для впертих, що не хотіли віддати чести поганським божкам, і міцно держались своєї віри. Всі дожидали Альтамора. Накінець і він прибув зо своїми невільниками. Засів на приготованій трибуні, і звернувшись до Полідора та його дочки, так промовив:

—Не на те купив я вас за такі великі гроші, щоб бажати тепер вашої смерти. Одначе ви самі мене до цього змушуєте, бо не хочете поклонитись нашим богам, а тільки свого Бога тримаєтесь.

—Правдивий Бог, то наш Бог,—відповів Полідор. —Він дає вічну нагороду тим, що Його вірно визнають, а твої боги дають своїм поклонникам тільки марну, дочасну заплату. Не хочемо міняти свого вічного щастя на хвилеву втіху та задоволення.

На приказ Альтамора, кількох Полідорових приятелів поклали кати на огнище. Крик і стогін палених жертв ослабили віру й відвагу інших. Клітон, один із найстарших невільників, закликав в імені всіх: "Великі Альтаморові боги, я вас визнаю, й віддаю вам славу та честь!"

З Клітона негайно здійняли кайдани, й він приступив до жертівника поклонитись поганським божкам. За його прикладом пішли й інші невільники опріч малої Клімени. Пішов навіть сам старий Полідор, хоч недавно ще такий завзятий був, такий хоробрий. Поганський нарід побачивши це, став голосно кричати й плескати в долоні з великої втіхи та радости.

Альтамор завважив, що Клімена осталась сама тільки одна; він бажав намовити її, щоб пішла за прикладом свого батька, тому дав знак, і нарід утихомирився. Але Клімена, користаючи з тієї врочистої тиші, промовила перша:

—Великий християнський Бог може навіть серед вогню дати прохолоду тим, що в Нього вірять, що Його визнають. Не тішся, Альтаморе, що твої огнища зможуть спалити мою віру. Я дуже радо віддам своє життя, свою кров за честь і славу мого правдивого Бога.

Так промовивши Клімена, побігла швидко до найближчого огнища, щоб геройським ділом потвердити свої відважні слова. Старий Полідор це запримітив, і задрижав усім тілом. Кожне слово Клімени пекло його дошкульним вогнем. Стид і сильне почуття ганьби обілляли його немов холодною водою, а докори сумління й неспокій серця

з кожною хвилею росли, збільшались. Бачучи, як радо й охоче його донечка Клімена пішла на муки, старий Полідор відчув велику охоту й собі піти за її прикладом. Тому побіг слідом за нею кличучи:

—Клімено, дитино моя, почекай! Я завжди був разом із тобою, і ніколи не дав я тобі злого прикладу. Аж сьогодні ти з великою славою для себе, а з великим упокоренням для мене, випереджаєш мене. Альтаморе, знай, що я ніякого іншого бога не визнаю, опріч одного, правдивого, всевишнього Господа, що Йому я досі служив і честь належну та славу віддавав. Доню моя люба, дорога, ходім разом на той страшний вогонь. Боже мій, Тебе й дитини моєї рідної я ніколи не виречусь, ніколи не покину.

Промовивши це, старий Полідор узяв на руки свою доню, й підійшов до огнища.

Інші невільники, бачучи такий прекрасний приклад геройської відваги й любови до Бога, стали один за другим відступати від поганських божків, та гуртуватись кругом Полідора. Тоді Клітон виступив з-поміж них, і так промовив:

—Мені першому годиться йти в вогонь, бо ж я перший згіршив вас своїм нікчемним прикладом. Не відмовте мені отже цієї великої чести та ласки. Нехай таки на ваших очах знищу я свою ганьбу, й покажу вам правдиву дорогу християнина. Всі інші невільники, почувши ці слова, заплакали з невимовної радости. Всі згодились на гарячу просьбу Клітона.

Тоді приступив пан Альтамор і, взявши Клімену з рук батька, так промовив:

—Чого ж ви плачете? Сльозами вашими принесли ви жертву правдивому християнському Богові. Знайте, що від сьогодні не хочу знати вже інших богів, опріч правдивого Бога Християн. Вашими устами той Бог так сильно заговорив до моєї душі, що я вже не всилі довше опиратись Йому. Жийте собі отже щасливо, мої дорогі християни, а мене між себе приймітъ, як рідного брата. Навчайте нарід правдивої вашої віри. Сьогоднішній день хай буде великим днем перемоги Христового світла над поганською темрявою.

Так то один добрий приклад і відвага християнської дитини здобули так багато душ для Спасителя.

Краса без чесноти, то отруя в золотій чарці.

* * *

о. Н. Копяківський, чин.

ВІД ВОСКРЕСЕННЯ ДО ВОЗНЕСЕННЯ

(Докінчення)

По закінченні пасхальних свят та коли вже всі апостоли бачили воскреслого Христа, вийшли вони з Єрусалиму міста до Галилеї, відповідно до наказу Христового. Бо Христос по Своїм воскресенні зявився побожним жінкам, що вертали від гробу в неділю вранці, сказав був їм: Ідіть сповістіть братів моїх, щоб ішли в Галилею й там мене побачать." (Мат. 28, 10). Тут у Галилеї збулись дальші важні появи нашого Спасителя. З Галилеї вибрав собі Христос апостолів, і звідти хотів їх вислати на проповідь по всьому світу. Тому й заповів їм, щоб у Галилеї вони були по Його воскресенні.

В Єрусалимі два рази явився Христос апостолам Своїм зібраним разом у більшому числі:

Перший раз явився Він їм зібраним у неділю ввечері, коли були з ними також ті два учні Христові, що вернули з Емауса села та розказували, що вони бачили воскреслого Христа і Його пізнали підчас вечері. Та їм не вірили... І Ісус тоді ввійшов в кімнату, хоч двері кімнати, де вони були зібрані, були замкнені зо страху перед жидівською старшиною... В той час не було апостола Томи між ними.

Другий раз явився їм вісім днів пізніше, коли також апостол Тома був з ними. Прийшов Ісус, хоч двері були замкнені, і як перше так і тепер поздоровив їх словами: "Мир вам!"— Будьте спокійні, не бійтеся!

Коли ж вийшли з Єрусалиму й були в Галилеї, тут над Тиверіядським озером зявився їм втретє при чудесній ловлі риб. Те озеро називали звичайно Ґенезаретським, але звали його також Тиверіядським, від міста Тиверіяда, що лежало недалеко на захід від нього. При цім третім явлінні Христа було сім апостолів: Симон Петро, Тома прозваний Близнюком, Натанаїл що звався також Вартоломей, то є син Толомея, два сини Зеведееві: Іван і Яків Старший, і два інші: мабуть Андрій і Пилип— обидва разом з Бетсаїди місточка, що лежало недалеко Ґенезаретського озера.

Тут по чудесній ловлі риб, та коли пообідали, передає Христос Петрові найвищу владу.

НА БЕРЕЗІ ОЗЕРА ТИВЕРІЯДСЬКОГО

Першенство Петра

(Ів. 21. 15-17)

Коли ж пообідали, сказав Ісус Симонові Петрові:
"Симоне, сину Йвана, чи любиш мене більш, чим ці?
А він сказав Йому:
"Так, Господи, Ти знаєш, що люблю Тебе."
Сказав йому:
"Паси ягнята мої."
Сказав йому знов удруге:
"Симоне, сину Йвана, чи любиш мене?"
Сказав Йому:
"Так, Господи, Ти знаєш, що я люблю Тебе."
Сказав йому:
"Паси вівці мої."
Сказав йому втретє:
"Симоне, сину Йвана, чи любиш мене?"
Засмутився Петро, що сказав йому втретє: Чи любиш мене? І сказав Йому:
"Господи, Ти все знаєш. Ти знаєш, що люблю Тебе."
Сказав йому Ісус:
"Паси вівці мої."

* * *

Пояснення:

Вже давніше обіцяв Ісус Христос св. Петрові духовний провід-першенство. Читаємо у св. Матея (16. 13-19):

Коли прийшов Ісус в сторони Кесарії Пилипа, питав своїх учеників, кажучи:

"Що кажуть люди, хто є Син чоловічий?"

А вони сказали:

"Одні за Івана Христителя, другі за Іллю, інші ж за Єремію або за одного з пророків."

Каже їм Ісус:

"А ви що кажете, хто я:"

Симон Петро відповів і сказав:

"Ти є Христос, Син Бога живого."

А Ісус відповідаючи сказав до нього:

"Блаженний єси Симоне, сину Йонин, бо не тіло й кров обявили тобі те, а мій Отець, що на небесах:

"І я тобі кажу: Що ти є Петро, і на цій скалі збудую церкву мою, і ворота пекельні не переможуть її.

"І дам тобі ключі царства небесного, і що звяжеш на землі, те буде звязане на небесах, а що розвяжеш на землі, те буде розвязане також на небесах"...

* * *

Через Боже обявлення св. Петро пізнав, що Ісус Христос є Божим Сином. І віру свою в Божество Ісуса Христа визнає взнеслими словами: "Ти є Христос, Син Бога живого!" І Ісус надгороджує його віру й те ясне визнання її: надає йому імя Петро, що означає **скала,** бо він має бути скалою непереможної сили, на якій збудує Свою Церкву.

І додав Христос: "І дам тобі ключі царства небесного..."

Передача ключів означає признання найвищої влади. На приклад, коли єпископ відвідує якусь церкву, то священик передає йому ключі церковні на знак, що єпископ має всю владу над церквою. Так отже наш Спаситель обіцяючи дати Петрові ключі царства небесного, зазначив тим, що Він заміряв дати Петрові найвищу владу у Своїй Церкві, якої має бути він видимим головою.

Через Церкву люди мають себе спасти й дійти до небесного царства.

І додав Христос, неначе пояснюючи "владу ключів":

"І що звяжеш на землі, те буде звязане на небесах, а що розвяжеш на землі, те буде розвязане на небесах."

А вязати або розвязувати означає заразом осуджувати або прощати, а також забороняти або позволяти.

Отже влада дана Христом Петрові є владою головного керівника й найвищого законодателя Церкви.

* * *

Те, що Христос обіцяв, сповняє по своїм воскресенню. Надає Петрові провід-начальство над всіми своїми овечками, без виїм-

ку, над цілим своїм стадом, то є над цілою своєю Церквою.

Бо сказав Христос до Петра:

"Паси ягнята мої!— Паси вівці мої!"

Ягнята—це вірні,

Вівці, старші від ягнят— це пастирі: що провадять ягнята й збільшають стадо.

Петро головний пастир має дбати про ціле стадо: і про вірних (ягнят) і про овечки (пастирів-єпископів).

Хто не належить до стада, якого головним пастирем є св. Петро, не належить отже до Христової Церкви. Длятого правдива Христова Церква може бути лиш там, де є Петро і його наслідники.

Наслідник св. Петра є кождочасний єпископ римський або як ми загально говоримо "Папа Римський."

* * *

Ісус предсказує мученичу смерть Петра

(Ів. 21, 18-24)

Ісус предсказує мученичу смерть Петра

"Істинно, істинно говорю тобі: Коли ти був молодший, то підперізувався ти сам, і ходив єси куди хотів. Коли ж постарієшся, то простягнеш свої руки, і інший тебе підпереже, й поведе, куди не схочеш."

А це сказав, означуючи, якою смертю мав прославити Бога. І це промовивши сказав йому:

"Йди слідом за мною."

Петро обернувшись побачив того ученика, котрого любив Ісус, що за Ним ішов, котрий і на вечері пригорнувсь до грудей Його й говорив: Господи, хто це, що зрадить Тебе? Цього отже побачивши Петро, сказав Ісусові:

"Господи, а цей що?"

Сказав йому Ісус:

"Коли я хочу, щоб він остав, поки прийду, що тобі до того? Ти йди за мною."

І пішло це слово між братів, що той ученик не вмре. Та не сказав йому Ісус, що не вмре; але: Коли хочу, щоб він остав, поки прийду, що тобі до того?

Це є той ученик, що свідчить про це й написав це. І знаємо його свідоцтво.

* * *

Пояснення:

Коли Христос питав св. Петра, чи любить Його, то св. Петро трикратно заявив свою любов Божественному свому Вчителеві. Та пригадуючи собі, що недавно тому трикратно відрікся був Його, тепер побоювався, щоб на випадок подібної проби, якій попередньо уляг, знову не впав. Не довіряв собі, тому з смутком і з покорою сказав: "Господи, Ти все знаєш. Ти знаєш, що люблю Тебе!" І Ісус успокоїв його та торжественно заявив йому, що він тепер остане вірний аж до смерти.

"Направду, направду говорю тобі: Коли ти був молодший, то підперізувався ти сам, і ходив єси куди хотів. Коли ж постарієшся, то простягнеш свої руки, і інший тебе підпереже, й поведе, куди не схочеш."

—Інший тебе підпереже,— звяже,— і поведе куди не схочеш, —поведе на страчення,— і простягнеш свої руки...

І сталося. Простягнув свої руки св. Петро, розпятий на хресті. Умер на хресті розпятий. Та уважав, що негідний він вмирати так як його Божественний Учитель, тому на його просьбу повішено його головою в діл. Остав вірний аж до смерти, та з любови до Христа своє життя віддав за Нього.

* * *

Коли Ісус Христос предсказав мученичу смерть Петра, то св. Петро хотів знати про кінець св. Івана, ученика котрого любив Ісус. Тому спитав:

"Господи, а цей що?"

Ісус йому відповів:

"Коли я хочу, щоб він остав, поки прийду, що тобі до того?"

Тими словами проголосив Ісус, що св. Іван один зпоміж апостолів не вмре насильною смертю, але його покличе до себе через природну смерть.

Так і сталось. Всі апостоли перетерпіли мученичу смерть за віру Христову.

А св. Іван, мимо переслідувань тяжких і мук, дожив глибокої старости і вмер природною смертю.

* * *

ОСТНАНІ ЯВЛІННЯ

Ісус являється на Горі в Галилеї

(Мат. 28. 16-20, Мар. 16 15-18, Ді. 1. 3, І. Кор. 15. 6)

Одинадцять учеників пішли в Галилею, на гору, де Ісус їм назначив. Там явився більш як пять сот братям разом.

І побачивши Його, поклонились Йому: а деякі сумнівались.

І Ісус приступивши (до одинадцятьох) промовив до них кажучи:

"Дана мені всяка власть на небі й на землі. Ідіть отже в увесь світ і проповідайте Євангелію всякому сотворінню. Навчайте всі народи, христячи їх в імя Отця й Сина й Святого Духа, навчаючи їх заховувати все, що я заповідав вам.

"Хто увірить і охриститься, спасений буде, а хто не увірить, буде осуджений.

"Ознаки ж тим, що увірять, такі будуть товаришити: В моїм імені бісів виганяти будуть, будуть говорити новими мовами, гадюк брати будуть, і коли що смертоносного випють, не пошкодить їм; на недужих руки класти муть, і одужувати будуть.

"І ось я з вами по всі дні, до кінця світа."

Так Ісус являвся живим після своїх страждань у многих ознаках, через сорок днів показуючись своїм ученикам і говорячи про царство Боже.

* * *

Пояснення:

"Дана мені всяка власть на небі й на землі"...

Цими словами заявляє Ісус Христос, що Він має повноту влади на небі й на землі. Її дістав Він від Свого Вітця, і силою тої влади посилає Своїх апостолів, так як Його Отець послав Його:

"Як мене послав Отець, і Я посилаю вас."

Посилає Своїх апостолів **учити** не один якийсь нарід, але всі народи, по цілім світі,— та приймати до Його Церкви тих, що будуть охрищені, то значить **христити** тих, що повірять у Христа:

"Ідіть отже в увесь світ, проповідайте євангелію... **навчайте всі народи, христячи їх** в імя Отця й Сина й Святого Духа."

Дав їм проте власть учительську: мали навчати людей та проповідати євангелію по цілому світі. Ісус Христос Сам був їх учителем, Він був першим учителем людей, бо подавав людям таку науку, якої передтим ніхто їм не говорив. Його наука мала могутню Божу силу. Говорив Христос:

"Моя наука не моя, а Того, що мене послав."

Ісус Христос—Божественний Учитель!

Дав апостолам власть священицьку. Він Сам через Свою криваву жертву на хресті став найвищим священиком— первосвящеником.

А найважнішим обовязком священика є приносити Богу жертву й уділяти святі Тайни. Ту власть священицьку дав Христос апостолам. Вони через уділювання святої Тайни Хрищення віруючим в Христа мали збільшати Церкву Христову і мали уділяти інші св. Тайни. А щоб могли Богу жертву приносити, то Він установив нову жертву, Жертву Нового Завіту. Таку Жертву Нового Завіту приніс Ісус Христос Богу на Останній Вечері. А та Жертва Нового Завіту була така, що Ісус Христос жертвував себе Богу безкровним способом під видами хліба й вина. І дав

Христос апостолам поручення, щоб від тепер таку жертву приносили Богу:

"Це робіть на мою памятку!"

І це відбувається в кождій Службі Божій. Бо Служба Божа це безперестанна жертва Нового Завіту, в якій Ісус Христос під видами хліба й вина жертвується безкровним способом Своєму небесному Вітцеві.

Дав Христос апостолам власть пастирську-царську:

"Навчаючи їх заховувати все, що Я заповідав вам," говорив Христос до апостолів.

Сам Він був найвищим пастирем-царем Своєї Церкви. Сам називає Церкву Свою Царством Божим на землі, а Себе Царем, котрого царство не є з цього світу.

Ту власть пастирську (царську, судейську) дав апостолам. Її мали вони виконувати в Його Церкві. Мали судити й карати, мали скріпляти вірних у богобоязькім житті.

Цей потрійний уряд: учительський, священицький і пастирський поручив Христос всім апостолам, але одному з них передав найвищу власть. Ту власть найвищу дістав святий Петро, що зістав **видимим головою** Христової Церкви на землі. Сам Христос полишився **невидимим головою** Церкви. Він хотів, щоб вони успішно виконували Його поручення, тому обіцяв, що буде з ними не кілька чи кільканадцять років, але у всі дні до кінця світа:

"І ось Я з вами по всі дні до кінця світа."

Спитаймо себе: По що сказав Христос ті слова, коли всі апостоли мали вмерти?

Можемо відповісти: Саме тому сказав Христос ті слова, бо Він хотів, щоб цей троякий уряд не кінчився зо смертю апостолів, але щоб продовжувався в **їх наслідниках** аж до кінця світа. Для того поручив усім апостолам і святому Петрові **настановляти** своїх наслідників... І так апостоли уділяли своїм наслідникам при свяченню повну апостольську власть, яку вони самі мали, і ці звалися єпископами; іншим знову уділяли лиш частину своєї власти, і ці звалися священиками; а іще з меншою властю звалися діяконами.

Як робили апостоли, так робили й їх наслідники. І так ішло століттями аж до сьогодні.

І можемо заключити, що не може зблудити католицька Церква, коли має завсіди зо своїми пастирями Самого Христа, що сказав:

"Я є Дорога, Правда й Життя!" (Ів. 14. 6).

* * *

Ісус являється в Єрусалимі

(Мар. 16. 14, Лу. 24. 44-49, Ді. І. 4-8)

На останок явився одинадцятьом, як сиділи за столом (в Єрусалимі), і дорікав їм за їх невірство та затверділість серця, бо не повірили тим, що бачили Його по Його воскресенню.

І сказав Він до них:

"Оце ж слова, що я говорив до вас, ще коли був з вами, що мусить сповнитися все, що написане в законі Мойсея, і в пророках, і в псальмах про мене."

Тоді розкрив їм розум розуміти Писання і сказав їм:

"Так написано й так треба було терпіти Христу й воскреснути з мертвих третього дня. І що покаяння й відпущення гріхів буде проповідуване в Його імя між усіма народами, почавши від Єрусалиму.

"Ви ж є свідками того.

"І ось я посилаю обітницю мого Вітця на вас: ви ж сидіть у місті, поки одягнетесь силою з висоти, що ви чули з моїх уст.

Бо Іван христив водою: ви ж будете хрищені Духом святим після цих немногих днів."

А вони, коли зійшлися, питали Його, кажучи:

"Господи, чи під цей час привернеш знов царство Ізраіля?"

А Він сказав до них:

"Не ваше діло знати часи і хвилі, що їх Отець положив у своїй власті. Але ви приймете силу Духа святого, коли зійде на вас, і ви будете мені свідками в Єрусалимі і у всій Юдеї й Самарії, і аж до краю землі."

* * *

ВОЗНЕСЕННЯ

(Мар. 16. 19-20, Лу. 24. 50-53, Ів. 20. 31, 21. 25, Ді. І. 9-12)

Господь Ісус, після того як промовив до своїх учеників ті слова, вивів їх геть аж до Витанії, і (коли вийшов на верх Гори Оливної) піднявши свої руки, благословив їх.

І сталось, коли їх благословив, піднявся й відійшов від них.

І облак взяв Його від їх очей, і Він вознісся на небо й засів по правиці Бога.

І коли вони пильно дивились, на Нього, як Він відходив на небо, аж ось два мужі станули коло них в білій одежі, котрі й сказали:

"Мужі Галилейські, чого стоїте дивлячись на небо? Цей Ісус, що взятий є від вас на небо, так само прийде, як ви

Його бачили, коли на небо возносився."

А вони, поклонившись Йому, повернули в Єрусалим з великою радістю. І перебували завсіди в храмі, величаючи й благословлячи Бога.

(Пізніше) пішли і проповідали всюди, а Господь допомагав, і потверджував їх слово послідуючими знаками.

* * *

А є й багато іншого, що зділав Ісус: що якби списати зокрема, думаю, що й сам світ не міг би помістити книг, котрі треба би написати.

Багато й інших знаків учинив Ісус перед лицем учени-

ків, що не є записане в цій книзі. А це записано, щоб ви вірували, що Ісус є Христос, Син Божий: і щоб віруючи, мали життя в імя Його.

* * *

Пояснення:

"А є й багато іншого, що зділав Ісус: що якби списати зокрема, думаю, що й сам світ не міг би помістити книг, котрі треба би написати." (Ів. 21. 25).

Коли читаємо ці слова, видаються вони нам трохи пересадними. Але такий вислів гіперболічний, то красномовний спосіб говорення, що його звичайно залюбки уживають східні народи. Та однак мусимо признати, що не вся наука й не всі діла Ісуса Христа записані євангелистами у їх євангеліях. Як говорить св. Іван:

"Багато й інших знаків учинив Ісус перед лицем учеників, що не є записане в цій книзі. А це написано, щоб ви вірували, що

Ісус є Христос, Син Божий: і щоб віруючи, мали життя в ім'я Його." (Ів. 30-31). Або як читаємо в Діян. Апостольських: "Так являвся Ісус живим після своїх страждань у многих ознаках, через сорок днів показуючись своїм ученикам і говорячи про царство Боже." (Діян. 1. 3).

Ті розмови Ісуса Христа і Його учеників, у тих частих заявах Його між ними, не є записані в евангеліях.

Також по Вознесенню Христа, коли апостоли "пішли і проповідали всюди, а Господь допомагав, і потверджував їх слово послідуючими знаками." (Мар. 16. 20).

Які то були розмови Христа з апостолами про царство Боже, то значить про Його святу Церкву, та які то були знаки, якими скріпляв апостолів в їх проповідуванню, не маємо записаних в евангеліях. Але про те все апостоли часто говорили між собою і між вірними, так що дальшу науку Ісуса Христа, що її чули від Христа про царство Боже, передавали апостоли другим, а ті знову іншим,— так дальша наука й поручення Христа хоч не записані в евангеліях лишилася між вірними у **переданню-традиції**. Передавали їх з роду в рід.

Передання проте дане апостолами і їх учениками є так важне як писане слово (евангелії). Воно є предметом віри: Віримо в слова св. евангелії, віримо також в апостольське передання. — Не вистарчає для нас вдоволитися лише св. Писанням, коли хочемо просвітити нашу віру та кермувати нашим життям, бо тоді відкидаємо дуже багато річей, що Ісус Христос робив і говорив, а які не є записані у св. Писанню (евангелії), але які заховала свята Церква у святім Переданню-Традиції. Нам треба вірити отже також у апостольське передання.

Один з найліпших засобів витривати в Божій ласці—це добра воля; інакше кажучи,—треба хотіти витривати. Бог не вимагає від нас, щоб ми відразу творили для Нього якісь надзвичайні, великі діла, або щоб у кількох днях осягнули найвищий вершок святости. Тільки одного жадає Господь Бог від нас, а саме, щоб ми мали добру, щиру волю поступати на дорозі праведности.

Жорстока Приємність

Погода вчора була прекрасна. А сьогодні хмарно. Вночі барометр нагло впав на кілька ступенів.

Там, на сході, сердите море змиває береги, вкриті мільйонами мушлів і каміння. На небо викочуються олив'яні хмари. Море ворушиться. Пінисті хвилі переганяють одна одну немов велетенські їздці на білогривних конях, їхні ряди безперестанку відновляються. Завзяття очевидячки росте.

Наближається буря...

На опустілий морський беріг приходить молодий мужчина. На ньому біла сорочка без рукавів, білі штани, а лице його темне-смугляве, видко на сонці сильно опалився. Під носом тонкі вусики та й цап'яча борідка. В одній руці держить лопату, в другій рушницю.

Цікаво, що він тут задумує робити.

Послухайте,— зараз вам усе докладно роскажу.

Лопатою копає він досить глибоку яму в піску. Коло ями застромлює велику галузь, що густо вкрита зеленим листям. Потім він сам лізе в ту яму, пробує, чи досить глибока, й задоволено стверджує, що зможе в ній зовсім добре сховатися.

Сідає отже в ямі, й чекає.

Чекає? Чого?

Будьте терпеливі. Я й про це вам зараз роскажу.

Вітер дує щораз сильніш. Небо грізно насупилось, почорніло. На тлі попеластих хмар являються білі цятки, що з кожною хвилею ростуть, робляться більші та більші.

Це морські меви. Бідні птахи!... Мабуть уже не чують у собі сил, щоб далі боротись із буйним вітром.

Знесилені, вертаються вони до берега шукати собі там безпечного притулку. Одначе наближаються до суші якось так несміло, наче б вагалися, наче б якесь лихо прочували. О! Ті бідні птахи вже добре знають злобу людей, тому так сильно лякаються їх, і довір'я до них не мають уже ніякого.

Довго отже літають вони кругом, наче моряк, що обережно об'їжджає берег острова, щоб не натрапити на підводну скелю, та й не розбити корабля на дрізки. Одначе вітер сильніший, ніж меви.

Минула ще одна хвилина.

Схований у ямі чоловік бере в руки рушницю. Знесилені меви, немов чуючи, що небезпека смерти вже близька, сильно натягають білі шиї, та широко розправляють пухові крила. А літаючи, вони пильно розглядаться. Здається провірюють терен, і заздалегідь укладають свій бойовий плян.

Уважно зиркають кругом. Але не довго. Вітер шарпає їх без милосердя. Вони вже цілковито вибились із сил.

Тимчасом чоловік у ямі напружує свій зір, а палець держить на язичку рушниці. Я знаю добре, що він у своїй душі проклинає мене з усіх сил, тому що я, ходячи берегом, полошу йому птахів, і вони не можуть наблизитись на догідну для нього віддаль. Та, я цим ні трохи не журюся, бо маю таке саме право, як він, перебувати на морському березі.

Меви все таки наближаються. На самім переді летять дві поважні, маєстатичні... самчик і самичка. Дві ясні, білі плями на темному тлі. Щораз меншими кругами зближаються до берега. Посвячують себе для інших. І от вони вже на березі.

Раптом почувся сухий стріл.

Великий самець ранений.

Бачу, як тягне за собою крило. Робить розпучливі зусилля, щоб піднятися. Жовтий пісок мішається з кров'ю. Біле пір'я морської меви обліплюється кривавим болотом. Чоловік тимчасом сидить далі спокійно в ямі. Не рухається. Він знає добре, що труп йому не втече.

Там ген високо, дужим помахом крил, самичка втікає під небо. Ніяка куля там не досягне її.

Але ж де дівся її товариш?

Вона напевно шукає його.

Отже що діється в серденьку бідної пташини? Що діється? Стрілець це добре знає. Він якраз на те числить. І от дійсно, мало-помалу мева спускається вдолину. Очі її такі неспокійні... Ось уже близько вона, майже над трупиком самчика, котрого морські хвилі почали вже солодко вколисувати до сну.

Щораз меншими кругами мева наближається, стає на землю, підлітає, знову стає, потім знов підлітає, і знов, і знов.

Аж от другий гук рушниці роздирає повітря. Цим разом стріл був цільніший: у сам живіт.

Кілька секунд великий птах стоїть непорушно в повітрі. Дзюбик розкритий. Потім нервово кидається, тріпочеться, розправляє крила широко... широко. Прекрасний рух.

І кінець.

О, ні! Ще не кінець.

Інші меви теж уже втомлені. Не стає сили довше літати. Вітер їх сильно шарпає, крутить ними без милосердя на всі боки. Могутня хвиля вітру кинула цілу хмару мев на землю. А чоловік, захований у ямі, стріляє безперестанку. Раз-по-раз.

Він убиває й убиває!...

Коли вже все лежить побите, стрілець вилазить зо своєї схованки, й іде до своїх жертв. Брутально збирає він усі птахи й скидає їх на купу біля ями. Потім зсуває їх у яму, немов яке брудне сміття. Одну! дві! три! чотири! п'ять! шість!

І те, що перед кількома хвилинами було прекрасним крилатим життям, перемінилось у купу брудного пір'я, крови, поламаних костей, пошматованих тіл, по яких уже лазять морські комахи.

* * *

Я підійшов ближче до того чоловіка, щоб його про дещо запитати. Він якраз намагався роздерти на двоє меву, що якимось чудом іще була ціла.

—Ви з'їсте всі оті птиці?

Стрілець поглянув на мене насмішкувато:

—Я мав би це їсти?!... Це ж свинство!

І, витягаючи вистрілену гільзу з рушниці, він по хвилі додає:

—Я більш люблю морського рака, приправленого по-американськи!...

—Ну, то в якій же ціли вбивали ви ці птахи?

—Що? В якій ціли,— питаєте?

—Так,— питаю вас: в якій ціли?

—А оттак собі. Тільки для самої приємности в убиванні!...

* * *

Я вже більш не розпитував. Небо було чорне. Його вже тепер не роз'яснювали великі білі крила мев... Та перед моїми очима скакали страшні, несамовиті слова: Я вбиваю для самої тільки приємности... приємність в убиванні!...

ДЛЯ БОГА — ЦЕРКВИ — НАРОДУ

Єпископський Ординаріят
ч. 64-45.

ГРАМОТА КАНОНІЧНОГО ОСНОВАННЯ
ЗГРОМАДЖЕННЯ СЕСТЕР МІСІОНАРОК ХРИСТІЯНСЬКОЇ ЛЮБОВИ

Між прегарними Божими ділами в Католицькій Церкві, безперечно одним з найкращих, є законні Чини й Згромадження, де душі всеціло Богові посвячені, прямують до осягнення християнської досконалости та своєю молитвою, жертвою й працею приносять народам неоцінні користи.

В нашій греко-католицькій Церкві й в українському народі, на протязі віків, Чини й Згромадження довершили величніх діл і здобули великі заслуги на різних ділянках життя, та ще й далі виконують високовартісну працю там у Рідним Краю й тут за морем.

Однак помимо того всього, поле праці таке широке й різнородне, а потреби такі пекучі, передусім у наших часах і обставинах, що показується конечність мати ще одне законне Згромадження, якого члени віддалися б особливо місійній праці для ратуваня душ, що погибають у нетрях новітнього поганства, або живуть серед небезпечних ворожих впливів безвіря й сектанства, чи потребують дбайливого виховання й опіки та проводу на дорозі християнської праведности.

І Боже Провидіння, якраз у сьогоднішніх переломових часах, що їх переживає сучасний світ, покликає до існування серед українського народу в Канаді таке нове Згромадження під назвою: "Сестри Місіонарки Христіянської Любови," якого члени крім праці над особистим освяченням мають іще віддаватись місійній діяльності для спасення і освячення інших людей, виконуванням діл христіянської любови й милосердя, відповідно до різнородних потреб місця, осіб і часу, а головно між фармерською й робітничою клясою людей.

Радісно витаємо появу цієї так знеслої й потрібної релігійної установи й властю даною Нам від Апостольського Престола та цією Нашою грамотою, канонічно ерегуємо Згромадження Сестер Місіонарок Христіянської Любови разом з усіми правами й привілеями, що їх дає церковне право того роду інституціям.

У відповідному часі будуть видані, Нами одобрені, Устави Згромадження.

Нехай Дух Святий, під якого покров віддано новоповстале

Згромадження, огорне його Своєю любовю, обсипле Своїми небесними дарами й щедрими ласками, дає зріст і розвій та успіхи в праці. А Ми з глибини Нашого серця разом із побажанням уділяємо Згромадженню своє Архієрейське Благословення.

Дано в Вінніпегу, Ман.
Дня 19 червня, 1945.

† ВАСИЛІЙ, Єпп. Орд.
Апост. Ексарх Канад. Области.

Печать
Василій Володимир Ладика
Єпископ Канад. Українців

НОВЕ ЗАКОННЕ ЗГРОМАДЖЕННЯ В КАНАДІ
СЕСТРИ МІСІОНАРКИ ХРИСТІЯНСЬКОЇ ЛЮБОВИ

Історія показує нам, що великі й переломові хвилі в житті народів є часто зазначені не тільки кровю й руїнами, але й світлими випадками, що хоч нераз незамітні в своїх початках, то однак опісля мають великанське й далекосягле значення в їхній будуччині.

Релігія—основа мира й гаразду народів

Ми тепер переживаємо переломову хвилю. Друга всесвітня війна, що щойно погасла, принесла людству неописане матеріяльне знищення, глибокі терпіння та завдала болючі рани. І коли так поглянути на ту обдерту, голодну Европу, що в розпуці кличе до нас: Ратуйте, бо гинемо!, то жаль стискає серце й мимохіть питаємо себе: Невже ж таке можливе в 20-ім столітті поступу й культури? А проте це не тільки можливість, а справжня сумна дійсність. Де ж причина лиха? Прослідивши спокійно справу приходимо до такого висновку, що як у людей пропаде віра в Бога, як у їхній душі замовкне голос совісти, як людським життям стане керувати не релігійна мораль, розбурхані національні чи клясові інстинкти й пристрасти та груба сила, то тоді до такого мусить конечно прийти. Справжній, трівкий мир і лад між людьми може бути збудований тільки на справедливості й любові, що випливають з глибокої віри в Бога й Його святе Об'явлення. І доки цього людство не зрозуміє й не прийме, доти гаразду в світі не буде, доти війни будуть наступати одні по других.

Скінчилась війна, та мира нема. І не то що мира нема, а ще й людей огортає страх, що незабаром готова вибухнути нова війна. Треба отже крім вигри війни ще й виграти мир. А мир можна

виграти тоді, коли вдасться в людей втихомирити дикий гнів і жадобу мести, коли вдасться їх наклонити, щоб ладнали свої спори та встановляли взаїмні відносини на основі засад: Віддай кожному, що йому належиться! і "Люби ближнього твого, як себе самого!" А це зробити в житті народів без релігії—неможливе. Отже краща будучність світу залежить від глибокого релігійного відродження народів.

Добро Українського Народу залежить теж від релігії

Жертвою тієї великої воєнної хуртовини, що перекотилась по всій Європі, впав також і наш нарід. Часописи раз-у-раз приносять пресумні вісти про недолю наших братів і сестер на рідних землях і скитальщині. Наші вікові скарби релігійно-церковні й народні поруйновані, наші святощі збещещені. Сьогодні Україна виглядає як той подорожник, що попавши між розбійників, обдертий конає. Треба його ратувати, треба буде його лічити, особливо його покалічену душу безбожним комунізмом. А до цього теж треба релігії.

Наша доля в Канаді тісно звязана з релігією

Ми в Канаді, Богу дякувати, не зазнали тих страхіть, що Европа. Живемо в мирі й до якоїсь міри навіть у гаразді. Та чи так довго буде? Вже й тут даються завважити злі духи, що хитрою й оманчою пропагандою хотіли б звести нашу канадійську суспільність на бездорожа й завести свою злощасну диктатуру. Правда, загал ще відпорний і перемагає руїнницькі ділання, але як довго це буде? Це залежатиме від його відпорности й сили. А відпорність і силу може дати тільки здоровий релігійний світогляд і моральне життя народу.

Коли це все якслід розважити, то тоді ясно показується великанське значіння релігії й її впливу на долю всіх народів, а також і нашого народу. Тому то в наших переломових часах дуже важною й пекучою потребою е релігійна віднова й скріплення нашого народу. Життя або смерть, доля або недоля нашого народу залежить від його релігії.

Для релігійної роботи потреба багато релігійних робітників

Щоб релігію в нашім народі закріпити, поширити й розвинути, потреба очевидно багато релігійних робітників, що щиро й жертвенно посвятилися б праці на релігійно-церковній ниві. І тут вигляди досі були не дуже веселі. Та тепер зачинає ставати краще. Наше релігійно-церковне життя набирає все більше зорганізованости, зростає число світського й монашого духовенства й сестер та свідомих і активних світських католиків.

Нове законне Згромадження— це велика поміч в пору

А крім цього Боже Провидіння саме в теперішний час прийшло нам з новою незвичайною поміччю, а нею є нове законне Згромадження, якого члени, крім освячування себе особисто, мають ще віддатись всеціло місійній праці для народу виконуванням діл християнської любови й милосердя щодо душі й тіла. Дня 19 червня, 1945 р., Преосвященний Кир Василій видали важну грамоту й нею канонічно оснували Згромадження Сестер Місіонарок Християнської Любови в Канаді. На перший погляд видається ,що це мала й незамітна подія, але коли глянемо на неї в світлі інших подібних релігійних організацій в католицькій Церкві й в нашім народі, то можна легко предвидіти, що з цього маленького зеренця готово вирости колись велике дерево, що приноситиме спасенні овочі для довгого ряду грядучих поколінь.

Привітаймо й споможім новозасноване Згромадження!

Тому на це многонадійне Згромадження, що основане за дозволом Апостольської Столиці й благословенням наших Преосвященних Владик у Канаді, звернімо нашу увагу й радісно його привітаймо, бо серед чорних хмар різних сумних вістей, що їх часто тепер дістаємо, ця вістка про основання нового законного Згромадження СМХЛ., це справжній радісний промінь надії. І не тільки привітаймо, але ще й прийдім йому на зустріч своєю щедрою допомогою, бо її воно так дуже потребує в своїх початках, як та новонароджена дитина. Нехай гарним прикладом до допомоги послужить усім один побожний українець, п. Андрій Боровський, що хоч сам не дуже то засібний, однак зо щирого серця пожертвував новому Згромадженню 20 акрів землі й дім у Гримсбі, Онт.

А ми, назначені Преосв. Кир Василієм, Ординаріятським Делеґатом для цього Згромадження, звертаємось до всіх зо сердечною просьбою: Допоможіть! Не злегковажте цієї нашої просьби! Правда ,тепер переводиться багато всіляких збірок на різні добрі й конечні цілі й може часом фінансове положення в декого не аж таке дуже світле, щоб він міг собі позволити на більшу жертву, все ж таки, як кожний дасть щиро те що може, то ми певні, що ця масова жертвенність зможе двигнути це велике й спасенне діло. Всяку хоч би й найменшу жертву приймемо з подякою, а Сестри Місіонарки напевне віддячуться також своїм добродіям молитвою, а всьому українському народові своєю жертвенною працею для його добра.

В імени тих українських геройських душ, що покидають світ, щоб у законному стані служити Богові, Церкві й Народові, як Сестри Місіонарки Християнської Любови, кличемо: "Дайте, а дасться й Вам!" Своєю щедрою жертвою станьте будівничими Матірного Дому Згромадження, а також пошукайте в Вашій місцевості ще й інших жертволюбивих душ і заохотіть їх зложити

свій дар. Всі жертви належить посилати на адресу:
REV. MARK ROMANOVICH, OSBM., Box 122, GRIMSBY, ONT.
о. Марко Романович, ЧСВВ.
Ординаріятський Делеґат Згромадження СМХЛ.

ПОКЛИК
ДО ЗГРОМАДЖЕННЯ СЕСТЕР МІСІОНАРОК ХРИСТІЯНСЬКОЇ ЛЮБОВИ

Кожна людина шукає щастя. Одні шукають його на широких шляхах гріху, другі в чесній праці й родиннім житті після вимог Божих заповідей, а ще інші часто вибирають евангельську дорогу християнської досконалости й посвячуються на службу Богові й Церкві в законному стані.

І до цих третіх саме звертаємо наш поклик. Побожні душі! Коли світове життя не вдоволяє Вашого серця, бо Ви тужите за кращим життям, то рішуче вступайте в законний стан, бо в ньому є захований для Вас справжній скарб щастя в дочасності й вічності.

В нашій Церкві в Америці й Канаді є кілька законних Згромаджень. Цим подаємо Вам до відома, що цього року в Канаді повстало нове Згромадження під назвою: Сестри Місіонарки Христіянської Любови. Ціль Згромадження є дбати про славу Божу й спасення та святість своєї душі, а також місійна праця над спасенням і освячуванням інших людських душ виконуванням діл християнської любови й милосердя щодо душі й тіла, головно ж між бідною фармерською й робітничою клясою по парохіях і місійних станицях. Сестри Місіонарки будуть навчати молодь словом і письмом релігії, віддаватись виховній праці в школах і різних виховних заведеннях, опікуватись недужими, старцями, сиротами та вести різнородну суспільну діяльність, що її вимагають наші часи й обставини. Їхнім головним старанням буде любити Бога надівсе, а ближнього як себе й любовю зєднювати всіх для Христа та вести до небесного щастя.

Покровителем Згромадження є Святий Дух. Законна одежа буде гарна й достосована до місійної праці в наших часах та відповідати гигієнічним вимогам.

Осідок і новіціят у Ґримсбі, Онт.

Між конечними загальними вимогами до прийняття є: 1) 15 років життя скінчених; 2) рішуча воля бути доброю монахинею і посвятитись місійній праці; 3) вільний стан; 4) добре здоровля. Докладніші пояснення подається окремо на бажання.

Зложення обітів попереджає кандидатська й новіціятська проба. В тім часі кожна дівчина має спромогу пізнати й провірити своє покликання. Якщоб показалось,, що не має покликання до Сестер Місіонарок, то може зовсім свобідно вернутись на світ, а час проведений у Згромадженні не буде страчений. Вона багато скористає для свого доброго виховання.

Зголошуватись до Згромадження належить на таку адресу:
MISSIONARY SISTERS OF CHRISTIAN CHARITY,
c|o Rev. Mark Romanovich, OSBM., Box 122, Grimsby, Ont., Canada

НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СВЯЩЕНИК

Щасливий нарід, що має багато ревних священиків! Щаслива родина, що має сина священиком! Такого щастя діждався й наш український нарід, і панство Іван і Анна Лаптути в Бофало, Н.Й. Дня 26. травня ц.р. Їх Ексцеленція Преосвящений Кир Константин Богачевський рукоположив на священика студента св. Богословії, **Пр. Брата Димитрія Лаптуту,** ЧНІ.

о. Димитрій Лаптута, ЧНІ.

Отець Димитрій родився 6. вересня, 1919 р. в Батавії, Н.Й. Побожні родичі не жалували труду й жертви, щоб дати своїм дітям солідне релігійне образування та виховати їх на славу Божу й добро українського народу. По скінченню Гай- скул у Бофало, Димитрій вступив до Чину наших українських оо. Редемптористів у Йорктоні, Саск. Дня 19. серпня, 1939 р. зложив монаші обіти.

По скінченню філософічних і богословських студій, що є безпосередним приготуванням до високого стану священства, прийшов довго очікуваний день рукоположення. Дня 26. травня в катедрі Непорочного Зачаття Преч. Діви Марії в Филадельфії, Па., о. Димитрій став на віки священиком!

В неділю 3. червня відправив він свою першу торжественну Службу Божу в парохіяльній церкві своїх батьків у Бофало. О 10-ій год. в церкві св. Николая о. Димитрій розпочав Службу

Божу в сослуженню всеч. о. Володимира Козоріза, пароха, й всеч. о. Петра Лаптути, професора св. Богословії в семинарі оо. Редемптористів у Йорктоні. Всеч. о. Парох привитав теплим словом нововисвяченого Отця, а о. Петро Лаптута, рідний брат целебранта, виголосив проповідь про гідність Тайни священства. Після Служби Божої о. Димитрій стискав голови присутним та роздав їм образки на памятку.

Опісля в парохіяльній домівці на честь нововисвяченого ерея відбувся бенкет. Господарем прийняття був п. Слотюк. На його заклик промовляли о. Парох, о. Петро, п. Володко, пані Менчак, тато й мама целебранта та інші бесідники. У своїх промовах вони поґратулювали о. Димитріеві за осягнення так високої гідности, а панству Лаптутам за велику честь, що дочекались вже другого сина священиком-монахом у Чині оо. Редемптористів. Третій син панства Лаптутів кінчить богословські студії в семинарі оо. Редемптористів у Йорктоні. Отець Димитрій сердечно подякував за красний бенкет, промови, та дарунок, що його вручили йому парохіяни.

Отся перша торжественна Служба Божа о. Димитрія на довго остане в памяті парохіян і молоді парохії св. Николая в Бофало.

Дай Боже, щоб між українським народом було багато батьків, подібних до панства Лаптутів, що пожертвували б свого сина на службу Богові й добро українського народу

Дай Боже, щоб між українською молоддю було много юнаків, що пішли б слідом о. Димитрія й стали б священиками-монахами.

Йорктон це важний культурний осередок для всіх українців у Канаді й Америці, бо тут виховуються українські юнаки на українських католицьких священиків, що працюють над спасенням українського народу в Канаді й Америці. Хто має такого сина, що вже має принаймні 7 клясу і хотів би стати українським священиком, нехай вишле його сейчас до Йорктону. Український нарід в Америці й Канаді потребує багато добрих священиків-місіонарів, що своє життя посвятили б на службу Богові й своєму народові.

Українські батьки, подбайте, щоб між українськими священиками був хоч один Ваш син!

Адреса:

THE REVEREND MASTER OF NOVICES,
UKRAINIAN CATHOLIC MISSION, YORKTON, SASK., CANADA

Ціль життя і часу—служити Господу Богу. Все інше марнота марнот.

* * *

Щоб в Нас Було Більш Релігійної Свідомости

ЩО ЦЕ ТАКЕ "ВІРИТИ"?

В перших часах християнських жив у египетській пустині старий один пустильник. Ген, широко-далеко ходила по світі слава про його святе життя. Але знайшлись люди, що сумнівались про ту його святість та змовились піти та випробувати його. Коли прийшли до нього, старенький саме молився. Вони його ранішної молитви не пошанували ,а зараз на нього накинулись: "Слухай, ти старий фарисею, ми знаємо, що ти за один, ми вислідили все про твоє безстидне, розпусне життя. Твоя мерзенна душа вже дозріла для пекла." Та злобна бесіда мов гострий меч врізалась у серце невинного старця. Його очі залились сльозами, але не сказав ні одного прикрого слова до своїх чернителів, тільки покірно відповів: "Браття мої! Це правда, в мене тільки гріхів, що піску на березі моря. Моліться за мене, щоб Бог був для мене милосерним."— "Як?; Щоб над тобою змилосердився Бог, коли ти перекрутив навіть правдиву віру, а видумав собі нову?!" На ті слова покірний монах, що до тепер стояв навколішки, став на ноги, його старе, зламане тіло випрямилось високо, з очей наче іскри посипались, він рукою відігнав їх від себе й мов ангел пімсти закричав: "Геть від мене!!!... ви не люди... хто посміє щераз сказати мені в очі, що я зрадив правдиву віру Ісуса Христа?!!"

Тоді ті люди впали йому до ніг, просили простити їм, що його виставили на таку пробу та заявили, що тепер переконались, що його святість ще вища від його слави. Потім просили його, щоб їм витолкував, як це може бути, що зразу так спокійно приймив усі образи, а тільки тоді огірчився, коли йому закинули, що він покинув правдиву віру. "Знайте, що хоча б мене мали й за незнать якого грішника, я надіюсь, що Бог мені простить, але як би я потоптав правдиву віру, то я не знайшов б прощення ні на небі, ні на землі. В кого правдивої віри нема, в того й Бога нема."

Так! Коли ми з немочі подаємось, падаємо, грішимо, то можемо зо своїх гріхів знову повстати. Хто одначе так

упав, що правдиву віру від себе відкинув, той нехай не надіється прощення на тім світі, ні блаженства на другому світі, бо Господь Ісус сказав: "Хто ввірить, буде спасений, хто не ввірить, буде осуджений." (Мар. 16, 16).

Коли тебе, дорогий читачу, принесли до хрещення, тоді священик питався: "Чи обіцяєш служити Христу й вірувати в Нього?" Відповідь на той запит була: "Обіцяю."

У тих статтях ми хочемо пояснити всі правди нашої святої віри й насамперед треба пояснити, що це таке та "віра" —що це значить "вірити."

Люди часто говорять між собою про віру, й навіть гостро сперечаються; одначе часто буває так, що навіть не розуміють, що це є віра. Може ти деколи й сам чув, як то неодин каже: "Хто там був. Хто знає, котра віра правдива. Хто годен знати, коли того не бачив?" Яке це глупе говорення, й воно походить тільки з того, що чоловік не розуміє, що це є віра. Коли б такий чоловік взяв в руки катихизм, то зараз на першій сторінці знайшов б такий запит: "Що то значить вірити?"

Трошки подумай і намагайся сам відповісти. Коли ти віриш комусь, то це значить, що ти за правду вважаєш те, що тобі хтось каже. Так, чи ні? А чому ти вважаєш то за правду? Бо другий таке каже.

Ось, ідемо собі на прогульку, я й мої два приятелі. Вони питають мене, яка година. Я виймаю годинник й кажу: "Пів третьої." Я знаю, що справді є пів третьої, бо я бачив на годинникові. Але мої приятелі ВІРУЮТЬ, що є пів третьої, бо вони годинника не бачили. Вірити отже не значить за правду вважати щось таке, що ми самі бачили або досвідчили, але якраз навпаки: щось таке, чого ми не бачили, не досвідчили, але що ми довідались через других.

Коли хтось мені скаже, що він не хоче вірити в щось, чого він сам не може зрозуміти, то я зараз йому відповім: "Гляди довкола себе. Над тобою мільйон звізд, під твоїми ногами міліярди міліярдів хробачків, свіжа роса щоранку додає нової сили деревам та ростинам. Скажи мені: Що це за сила удержує ту безмірну кількість звізд? Чи може мені хто сказати, чим годуються всі ті комашки на землі, хробачки під землею? Хто купає ростини в ранішній росі? Хто мені скаже це все?? Ти не в силі зрозуміти того, що маєш щоденно на очах... А чому ти віриш, що є звізди, що є роса, що є квіти й хробачки? Та ж ти про те все майже нічого не розумієш!

Але є річі, що ще тяжкі для розуму. Скажи мені, який є Бог? Де Він перебуває? Де є ангели? Де є пекло? Як душа дісталась до нашого тіла? Що це смерть? Як воскресне наше тіло? Це все є так правдивим, як правдою є, що ти тепер читаєш ці сторінки. Ми все те приймаємо за правду, віримо, бо правдомовний Ісус нам це сказав.

Коли я вважаю правдою щось тому, бо ЛЮДИНА якась мені то сказала, тоді моя віра називається ЛЮДСЬКОЮ. Але коли вважаю правдою щось, що ІСУС ХРИСТОС сказав, тоді моя віра є ХРИСТІЯНСЬКА. В мене є отже ХРИСТІЯНСЬКА ВІРА, бо вважаю правдою, ВІРУЮ те, що ІСУС ХРИСТОС навчав, що Апостоли НА ЙОГО ПРИКАЗ навчали, що Він сам ЧЕРЕЗ СВОЮ ЦЕРКВУ навчає та подає нам до вірування.

Певно, в християнській вірі є багато таких правд, що людський ум ніколи їх не збагне, бо вони є понад його силу. Такі правди звуться таємницями або таїнствами, як наприклад, Таїнство, що є ОДИН БОГ, що в тім Бозі є ТРИ БОЖІ ОСОБИ: або, що Пречиста Діва з Духа Святого почала й в Дівицтві зродила Бога й Чоловіка в одній тільки Особі; або, що в Святій Тайні Евхаристії є цілий, живий Ісус Христос, зо своїм тілом, душею, Божеством; або, що на Службі Божій перемінюється хліб і вино в Тіло й Кров Ісуса Христа... Так, це все речі розумові недоступні, одначе ми все те віримо на Слово Ісуса Христа, бо Ісус є Бог, а Бог ті речі знає й розуміє, хоч ми своїм обмеженим розумом їх не знаємо й не розуміємо.

Правда, в християнській вірі є багато твердих заповідів, як наприклад: що треба любити своїх ворогів; або, коли хто тебе вдарить в одне лице, настав йому й друге; або, хто тільки погляне на чужу жінку з пожаданням, то в серці вже зчужоложив. Це правда, це не легко. Але ж чи не сказав Ісус Христос, що то не легко дістатись до Царства небесного, що тільки ті, що терплять насилля й напружуються, добувають його.

І якраз в християнській вірі це найдивніш, що вона містить в собі такі непонятні й глибокі тайни, а що проте люди, навіть невчені, простодушні ту науку радо приймають. Такі тверді й тяжкі заповіді вона проголошує, а все ж навіть горді пани, розпусні багачі приймають її, не тому, бо люди їх намовили, але під впливом Божої сили. Апостоли були б надармо трудились, як сам Ісус не був би вщеплював в людські серця зеренця віри. Та сама Божа ласка, що з грішної Марії Магдалини зробила каяннии-

цю, що розпятого розбійника перемінила в наслідника неба, та сама ласка вщипила в наше серце віру—; отже віра, це ДАР БОЖИЙ.

* * *

Бувало колись пастухи мали звичку закривати грань попелом, щоб не треба було завжди розпалювати вогонь. Коли треба вогню, розгорнуть попел, докладуть сухого гілля й зараз мають вогонь.

Наше серце також тільки порох і попіл, але Дух Святий в той попіл і порох укрив грань віри, й потім при помочі святої науки, святої проповідді роздмухує ту грань в огонь християнської чесноти. Тому треба слухати християнську науку, проповідь. Хто її не слухає, або слухає, але її не придержується в життю, в того й остання іскорка віри втратить свою силу й прикінці загасне: "Благословенні, що чують слово Боже й заховують його." (Лу., 11, 28).

СУЧАСНИЙ ВЧЕНИЙ СВЯТЕЦЬ

(Продовження)

Знову в Павії

З вереснем 1894 року Ферріні знову покликали до Павії й там взявся ще раз до гарячкової праці. Воно здавалось, наче він сподівався, що сонце його життя хилиться к свому заходові.

При своїх викладах римського права вживав латинської мови й його бесіда повна захвату й переконання прямо захоплювала слухачів. Один з його тодішних слухачів каже таке: "Нам видавалось, що говорить до нас сам славний правник давної римської імперії Трініян, й що він пережив те століття, яке він описував. Його виклади визначались точністю та ясністю. Навіть на найтрудніші запити вмів відповідати просто та переконуюче. Де тільки була до того нагода, згадував про Бога й заохочував до добра. Завжди пильнував заховувати душевну рівновагу й спокій. Одного разу вибухли на університеті забурення, товпа чужих слухачів насильно вдерлась до залі, де він саме давав виклади. Ферріні поблід з гніву й закликав: "Це насильство." Одначе зараз таки опамятався й спокійно сказав: "Сьогодні я кінчу. Навіть насильство треба приймити терпеливо." Його ангельська лагідність зробила навіть на напасників сильне враження.

АНУ, — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці III-ій окладинки)

1. На ту врочисту церемонію ми кажемо з-грецька **канонізація.**

2. **То було на Озері Геннезаретському, у ту ніч, що наступила після чудесного помноження п'ятьох малих хлібів і двох риб.** Апостоли пустились були човнами в дорогу з Витсаїди до Капернаума. Не можна сказати, що то була далека дорога. А всетаки прийшлося їм плисти дуже довго. Бо віяв проти них сильний вітер, і люта хуртовина кидала човнами на всі боки. А над ранком, десь так по третій годині, дивляться Апостоли, та й очам своїм не вірять: Ісус іде по розбурханих хвилях, немов по сухій дорозі. Не дивно, що бідних Апостолів огорнув великий страх, бо вони думали, що то їм у темряві щось таке привиділося. Тому стали голосно кричати. Але Ісус успокоїв їх, кажучи лагідно: **"Не бійтеся— це Я!"**

Ферріні виявляв свої чесноти не тільки на університеті. В загальних виборах 10. лютня 1895 року був кандидатом католицької партії й його вибрали через 13,807 голосів. На раді в парляменті рідко коли промавляв, але завжди з великим успіхом. За то тим більш працював через свій добрий приклад. Свій особистий вплив і своє громадське положення віддав зовсім на услуги Церкви й доброї справи. Коли вороги Католицької Церкви хотіли насильно ввести в Італії закон про розводи подруж, він дуже вміло організував учинну протиакцію. Так само прирік свою поміч, коли йшло о католицький університет в Мілані.

Чим дальше, тим більш спізнавав Ферріні погубні наслідки фальшивого лібералізму на релігійному полі. Його дуже сильно заболіло, коли побачив, як деякі правники трусливо захвалювали протицерковну політику італійського правительства й воювали за таку "свободу" совісти, для якої не були святими ні заповіді Божі, ні найсвятіші права Католицької Церкви. Хоча він тішився, що Італія злучилась в одну державу, одначе сильно було йому прикро, що при тім скривдили Церкву. Спасення Італії бачив у щирому повороті свого народу до правдивої віри й нераз казав: "Коли побачу, що в Італії знову віддають пошану хрестові, тоді радо скажу: "Нині отпущаєши, Господи, раба твоєго с миром!" Але боляче додавав: "Якщо в моїй батьківщині мали б перестати Богослуження, якщо я вже не бачив би, як на церквах сіяють хрести, тоді я відійшов б з тієї моральної й Богом проклятої пущі й пішов б там, де мож би знайти престіл Бога, що веселив мої юнацькі літа."

---

3. Слово суплікація взяте **з мови латинської.** По-українському воно означає **благання.** Тому деякі молитовники наші, замість назати **Суплікація,** просто кажуть **Благальна Пісня.**

4. Нема сумніву, що з усіх Христових Тайн **Пресвята Евхаристія найбільша.** Бо коли в інших Тайнах людина одержує Божу ласку, то в Евхаристиї одержує вона самого Живого Бога, що є дійсно присутній під видами хліба й вина. Тому на Евхаристію кажемо: **Найсвятіші Тайни.** А зараз друга по Евхаристії іде Тайна Священства. Ця Тайна власне тому така велика, що вона до Пресвятої Евхаристії найбільш зближена. Адже **Священство тільки на те існує, щоб було постійно на услугах Евхаристії.**

5. Матей, Марко, Лука, Іван, Петро, Павло, Яків Молодший і Юда Татей.

6. Хто надмірно вживає алькоголю, себто впивається, **грішить проти п'ятої Божої Заповіди,** що каже: Не вбивай! Адже знана річ, що п'яниця алькоголем руйнує свій організм, вкорочує собі життя, інакше кажучи: **поволі вбиває себе.**

7. **Убогі духом** —це ті, що серця свого не прив'язують до земних багатств. **Такими вбогими можуть бути навіть мільйонери, що на мільйони свої не дивляться, немов на якогось золотого божка, якому служити й поклонятися треба,** а радніш уживають тих своїх мільйонів на те, щоб на світі Царство Божої Правди поширювати та ближнім добро творити. **Такими вбогими духом є** особливо ті, що дійсно в недостатках живуть, але на вбожество своє не нарікають, не кленуть, про багатства великі не мріють, і на чужу власність пожадливим оком не споглядають. В їхнім серці захланности нема, їхня душа не прив'язана до дібр цього світу, вона спокійно очікує вічних дібр, у небі приготованих тим, що Господа Бога щиро люблять і Йому вірно служать. Таких убогих називає Христос щасливими, бо їхній правдивий скарб, то не земне срібло та золото, а дійсно Царство Небесне.

8. Казати, що Большевики релігії не переслідують, тільки забороняють релігійну пропаганду,— це не має ніякого сенсу. **Це так, наче б хто до людини сказав: "Можеш собі жити, якщо хочеш, тільки віддихати тобі забороняю."** Отже так, як віддих потрібний людині до життя, так теж і пропаганда потрібна християнській релігії. Адже Христос виразно Апостолам сказав: "Ідіть у широкий світ, і навчайте всі народи; і христіть їх в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа; і кажіть їм, щоб вони заховували Мої заповіді, а Я з вами буду аж до кінця віків." Цими словами Христос обов'язав Апостолів робити пропаганду. Так, Христова Релігія то постійна, невсипуща пропаганда. І коли якийсь злочинний уряд ту пропаганду забороняє,—то тоді хіба тільки сліпий не бачить, що уряд той намагається Христову Релігію знищити.

9. Ні, Лютерани не мають священиків,— вони признають тільки прічерів, цебто проповідників. Священик, це така людина, що має право приносити Богові жертву. Католицькі священики, відправляючи Службу Божу, приносять Богові жертву з Тіла та Крови самого Христа Спасителя. А лютерани в своїй релігії **ніякої жертви не признають, тимто й священиків у них ніяких нема.** Остаються тільки прічери, цебто проповідники.

10. Коли перший раз ідемо якоюсь дорогою, то вона може видаватися нам дуже довга. За другим разом маємо враження, що

вона наче б то зробилася якась коротша. За третім, четвертим, п'ятим разом, коли ми вже ту дорогу добре знаєм, час минає нам іще скоріш. Ми думаємо собі: ага, тепер уже минули ми цей місток, а там далі школа, а ще далі фарма, а півтори милі від того місця є маленьке містечко, а пізніш велика крамниця при дорозі, і ще далі джерело. За тими думками час нам хутко минає. Це знаємо з досвіду.

Так само досвід показує, що чим частіш людина на Службу Божу ходить, тим менш їй на Службі Божій кучиться. Дійсно: коли віруючий християнин вже добре Службу Божу знає, то вона не може видаватися йому занадто довгою. На початку Служби Божої він подумає собі: "От, незабаром будуть співати **Єдинородний Сине,** опісля буде **Малий Вхід** із Євангелією, потім це, а пізніше те, і так аж до кінця." Він вже знає наперед, як то одна церемонія по другій наступає. Тому він не боїться, що то буде тягнутися, хто знає доки.

Коли хочемо вилічити кого з прикрого враження, що ніби то наша Служба Божа занадто довга, то порадьмо йому частіше на Службі Божій бувати, її ліпше пізнати, в ній брати активну участь, наприклад співати разом із другими. Це напевно поможе, і за якийсь час зробиться ясним у голові, що наша Служба Божа зовсім не така довга, як спочатку видавалося.

11. Святий Апостол і Євангелист Іван каже в своїм першім Листі (4, 8): **"Бог—то Любов."**

12. Якто? Не знаєте, чого сміються? Та ж тому що дурні. Іншої причини нема. Відколи нарід наш український прийняв Христіянство, то завжди в наших церквах священики правили так, як ми тепер правимо: і за Князів, і за Гетьманів, і за Козаків, і за Січових Стрільців,— завжди. І нікому не приходило на гадку сміятися з **"Паки і паки,** цебто **Ще раз, і ще раз** миром Господу помолімся. Ані святий Володимир Великий з того не сміявсь, ані Ярослав Мудрий, ані король Данило, ані Богдан Хмельницький, ані Іван Мазепа, ані ніхто інший з наших славних та мудрих людей. Та й сьогодні ніхто мудрий з того не буде сміятися. Бо й чого ж сміятися? Що в тім смішного є? З такої речі, що її нарід наш вже майже тисячу років держав у великій пошані, **може сміятися хіба квадратовий дурень, підшитий хамом.. Аякже!**

МАЛЮЮ образи, олійні на полотні,—оригінальні з ідеї в українському дусі. Хто бажав би мати образ релігійний або патріотичний, нехай розпишесь зо мною, а я подам блищі інформації і ціну.— D. Zaharchuk, P.O. Box 67, Northampton, Pa. USA.

НОВА КНИЖКА!— КОРОТКА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ДЛЯ ВСІХ. мапою **о. Каноніка П. Божика,— з України, державним гербом і прапором в красках, коротко, приступно, займаючо, тільки 20ц. примірник. Хто замовляє більшу скількість, платить тільки 15 центів за примірник. Наклад невеликий, виконання чепурне. Спішіть зі замовленнями на адресу:**

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

Формат книшенковий, надається прегарно на дарунок знакомим і військовим.

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Кардинал Фавльгабер, архиєпископ Мюніху та Фрайзінґу каже, що Боже зерно починає знову сходити з руїн. Божа благодать чудово працює в сецях многих, що в останніх роках відступили від Церкви. Нині вони навертаються.

Губернатор стейту Месецюсец відбув духовні вправи. В місті Ракбирі, Мес. відбувся перший ряд духовних вправ для католиків, що занимають високі державні становища. В цих реколекціях взяло участь 200 державних урядників, а між ними Маврикій І. Тобин, губернатор Месецюсец. Вправи почались архиєрейською Службою Божою, що її відправив Преосвященний Ришард І. Кушінґ, архиєпископ Бостону. Провідником духовних вправ був о. Франц І. Конел, редемпторист, професор моральної Богословії на католицькім університеті в Вашингтоні.

Заходом Католицької Ліги Єдности в Ню Йорку від 1917 р. досі навернулося 2,100 осіб до католицької Церкви, сказав о. Бертрам Л. Конвей, духовний провідник. У звіті подано, що Католицька Ліга Єдности давала курси для студентів, навернених, наукових клюбів і парохіяльних товариств; помагала молоді на дорозі до священичого та монашого стану; достарчала духовного читання многим монахам; помагала студентам приготовити академічні ступені; просила чесних некатолицьких професорів прилюдно опрокидати фальшиві зізнання, вчинені в клясі; достарчала світським оборонцям матеріялу, щоб відповісти в щоденній пресі на напади Церкви; навертала до Церкви вязнів і голосила слово потіхи по шпиталях. По малих містечках випожичала книжки соткам читачів, що не мали доступу до католицьких книжок. Ліга випожичила понад 275,000 книжок.

Королева Вільгельміна прийняла на авдієнцію Преосвященного Івана Де Йонґ, архиєпископа Утрехту. Підчас авдієнції архиєпископ вручив королевій рукопис про опір католиків націстам в часі їхнього панування в Голяндії. Королева прийняла архиєпископа в літній палаті біля Бреди.

Концерт і представлення.—За стараннем Українського Католицького Юнацтва з Роблин, Ман., в неділю вечером 17. червня в Рокстон, Саск., у Народнім Домі відбувся концерт і представлення. Програма була слідуюча: Ще не вмерла Україна; Де Дніпро наш; З тої гори високої вітер повіває; У горах Карпатах, дует: Я. Якимимишин і Л. Стиба відспівали. Видиш Брате мій; Ой там зажурились; Розжолобилася душа, сольо: Анна Климочко відспівала; українські танки дівчат; Як човен серце моє, дует: О. Якимишин і Л. Стиба відспівали. **Сирітські Сльози,** драма з часів війни й революції на східній Україні, пера О. Лотоцького. Головні ролі в представленню відограли: Люба Юрчак, М. Якимишин, Н. Мисько і п. Юрчак. Піснями: Не пора... і Год Сейв... покінчено програму. Хором УКЮ проводив о. Еміліян, ЧНІ., танками панна учителька О. Якимишин, а представленням о. Степан С. Шавель, ЧНІ. Програма була багата й по мистецьки виконана.

Прекрасні українські пісні й танки, народній стрій хористів і аматорів, з життям відігране представлення оставили незатерте враження на слухачів, що вщерть виповнили просторий Народній Дім. Признання належить УКЮ і Отцям Редемптористам з Роблин, Ман.

Домініяльні вибори 11. червня увінчались побідою ліберального правительства. Вислід виборів слідуючий: Ліберали здобули 118 послів, Прогресив-Консервати 66, ССФ 28, Сошіял Кредит 13, Незалежні 8, Незалежні-Ліберали 7, Незалежні Прогресив- Консервати 1, Незалежні ССФ 1, Бльок Попюлер 2, комуністи 1. Посол Антін Глинка, на велику радість всіх українців, зістав на ново вибраний у Вегревил, Алта. Теодор Заплітний в окрузі Давфин, Ман., зістав вибраний послом з партії ССФ.

Українська католицька громада в Лювен, Бельгія, через руки пана Граба з Бруселі, доручила нашому капітанові о. М. Горошкові чудові ризи до Богослуження. о. капітан Горошко покінчив якраз обїздку українських католицьких летунів, що знаходяться по ріжних кемпах в Англії. Треба дуже піднести велику віру наших братів в Бельгії, їх велику любов та привязання до своєї Церкви та вкінці велику жертвенність, бо в часі такого великого горя, що вони самі переживають, не жалують нічого та справляють нашому капелянові нові ризи. Українців католиків в Лювені, Брюселі та других містах Бельгії обслугують оо. Редемптористи. Отець капітан Горощко сподіється внедовзі відвідати наших лювенських братів та особисто подякувати їм за так гарний дарунок.

Вислід виборів провінціональних в Онтеріо слідуючий: Консервати здобули 36 послів, ліберали 11, ССФ 8, Ліберали-робітники 3, большевики 2.

..**Всеч. о. Мирон Кривуцький,** довголітний парох в Сифтон, Ман. задля поратування здоровля, перебуває тепер в Ст. Бонифас, Ман., на відпустці.

30. червня преміер Чехословаччини Зденек Фірлінґер і Вячеслав Молотов, російський комісар заграничних справ підписали в Кремлі угоду, силою котрої Карпатську Україну, простір 4,871 квадратових миль прилучено до Совітської Соціялістичної Української Республики. Тим чином майже всі українські етнографічні землі знайшлись під пануванням червоного царя Кремлю, Йосифа Сталіна.

Ювилей Сестри Николая: Сестра Николая Сл. П.Н.Д.М., що під теперішню пору знаходиться в школі св. о. Николая в Винипеґ, недавно скінчилася 61 літ життя, з того 40 літ перебула в згромадженню Сестер Служебниць. Щоби Сестрі Николаї зложити побажання з нагоди її так гарного ювилею, бувші її ученики, гості й приятелі, улаштували в її честь в неділю, 27 травня, в школі св. о. Николая гарне підприняття. Сестра Николая тішиться великою популярністю, тож на сей вечер прибуло дуже много гостей. — Голос Спасителя долучується до побажань бувших учеників Сестри Николаї та бажає її ще довго прожити та нестружено далі трудитися для св. Церкви, і нашого народу в Канаді.

о. др. Василь Кушнір, парох церкви св. Володимира і Ольги в Винипеґ, Ман., внедовзі виїде до Европи, щоби, в імені канадійських українців, принести поміч українським засланцям, що зна-

ходяться в крайній нужді по різних державах Европи.

Помер Павло Скоропадський, бувший гетьман України. Мав 72 роки. Помер 26 травня, 1945. Гетьманом України став 29-го квітня, 1918. За свого короткого правління гетьман Павло оснував три укр. університети, Укр. Академію Наук, Укр. Академію Мистецтва, Укр. Оперу, Юнацький Корпус (для вишколу офіцирів для укр армії) відновив полк Січових Стрільців, відобрав укр. фльоту від Німців, прилучив Крим до України, заходився приєднати Кубанщину, вислав укр. посольства до Відня, Берліна, Царгороду, Софії, Фінляндії і Швайцарії, поклав основи під укр. армію, зачав правильну земельну реформу та заповів скликання укр. установчих зборів. На жаль— революційні обставини не дозволили йому закріпити парляментарної, хліборобської української гетьманщини. Свої, українські, та чужі, московські, соціялісти і большевики робили заколоти по Україні, які роздмухувано з Москви, а вкінці зняли повстання. Гетьман Павло, бачучи розпад центральних держав, навязав тимчасом з французами, що заняли були Одесу, і на основі тайного порозуміння з ними проголосив— як це жадали Французи— федеральний звязок України з Росією на основі переяславської умови Богдана Хмельницького. Він сам вважав цю "федерацію" нереальною, бо Москва була тоді в руках большевиків. Та повстання, на котрого чолі станула соціялістична Директорія під проводом Винниченка, поширилось а з північного сходу ввійшли в Україну московські большевики. Гетьман зрезигнував тоді, дня 14 грудня 1918 р., в Директорія, дня 18 грудня заняла Київ, щоб за півтора місяця втратити його

ВІДНАЙШЛА ОСЛА

Вертається раз одна старенька бабуся з Гошева, з великого відпусту, та й по дорозі молиться на вервичці.

А якийсь недовірок, бажаючи покепкувати собі з неї, так відзивається:

—Звідки, бабусю, так ідете? Чи не з відпусту ви?

—Аякже! З відпусту вертаюся,— каже старенька.

—А що там Свята Родина поробляє? Жива? Здорова? Добре мається?

З цих насмішливих слів старушка відразу зміркувала з ким має діло. Але, не довго думавши, вона відповіла дуже поважно:

—О, паноньку, Свята Родина тепер у великім клопоті, та й гірко плаче.

Мудрагель, що зовсім такої відповіди не чекав, дуже здивувався, й каже:

—Що говорите, бабусю? Свята Родина плаче? Чого плаче?

А бабуня на те:

—Ой, плаче, паноньку, плаче, бо десь загубила свого осла, та й не знає, де його шукати. А мені прикро, що не маю сили вернутися до них. Я їм сказала б, що осел тут, та що я його в дорозі віднайшла.

до большевиків. На Україні зачалась анархія, отаманщина а вкінці вся Україна опинилась в руках червоної Москви. Союз Петлюри з Пілсудським не міг вратувати її, хочби тому, що всякий союз з Польщею був непопулярним а Польща не брала його щиро.

Українські католицькі священики на засланні. Від власного кореспондента з Льондон, Англія, довідуємося, що 50 українських католицьких священиків, в тім 16 професорів та докторів св. Богословія, знайшлися на засланні далеко поза межами Західної України. Знаходяться вони в тій части Европи, що нею рядять англійсько-американські війська. Положення є трагічне, бо до крайної нужди, що панує між ними, долучується ще ся найстрашнійша обставина, що грозить їм примусовий перехід в руки большевиків. Колиб не дай Боже се сталося, то не тяжко догадатися, щоби з ними сталося... Сих 50 священиків знайшлися поза межами рідних земель наслідком воєнних обставин, себто зістали силою вивезені. (Б.Нації).

Читачу!—Приєднай Одного Нового Передплатника!

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ ДО СЛУЖБИ БОЖОЇ — ЛИПЕНЬ, 1945

Старий Стиль:

1. Неділя—Всіх Святих: Гл. 8, Ап. з. 330, Єв. Мат. з. 38.
2. Понеділок— Починається Петрівка.
7. Субота—Різдво св. Івана Хрестителя: Ап. з. 112, Єв. Лу. з. 1.
8. Нед. 2 по С.: Пр. Евхаристії: (Гл. 1), Ап. з. 149, Єв. Ів. з. 23.
12. Четвер: Св. Петра і Павла: Ап. з. 193, Єв. Ів. з. 67.
15. Неділя 3 по Сх.: Гл. 2. Ап. з. 88, Єв. Мат. з. 18.
    Пр. Серця Христового: Ап. з. 306, Єв. Ів. з. 9-10.
22. Неділя 4 по Сх.: Гл. 3, Ап. з. 98, Єв. Мат. з. 25.
29. Неділя 5-а по Сх. і св. Отців 6 Соборів: Гл. 4. Ап. з. 103 і 334, Єв. Мат. з. 28 і Ів. з, 56.

Новий Стиль:

1. Нед. 6-а по Сх.: Гл. 5. Ап. з. 110, Єв. Мат. з. 29.
8. Неділя 7-а по Сх.: Гл. 6, Ап. з. 116, Єв. Мат з 33.
15. Неділя 8-а по Сх. і Отців 6 Соборів: Гл. 7. Ап. з. 124 і 334, Єв. Мат. з. 58 і Ів. з. 56.
22. Нед. 9-а по Сх. і св. Іллі: Гл. 8. Ап. з. 128 і 57, Єв. Мат. з. 59 і Лу. з. 14.
29. Неділя 10-а по Сх.: Гл. 1. Ап. з. 131, Єв. Мат. з. 72.

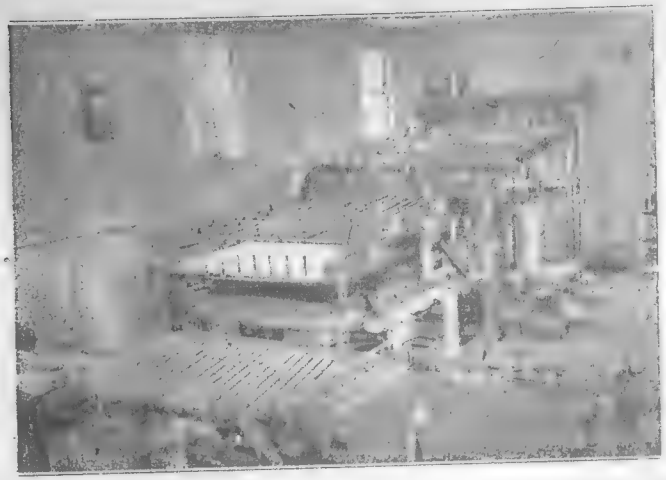

Наша нова автоматична преса. На сплачення цеї коштовної машини деякі читачі нашого місячника були ласкаві прислати нам свої щедрі жертви. З великою вдячністю приймаємо всякі датки, що їх хтонебудь буде такий добрий тій цілі присвятити

ГУРТОВИЙ СКЛАД

ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

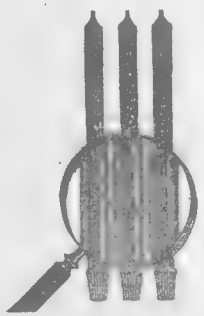

WILLIAM GROSS & CO
322 MAIN STREET,
WINNIPEG, MANITOBA

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

VOL. 17, No. 8. THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK. AUGUST, 1945

НАША ПЕРЕПИСКА

Тішимось, що можемо знова подати цего місяця імена наших **добрих передплатників, які приєднали нових читачів для Голосу Спасителя.** Радіємо, що мимо багатьох занять і праць, вони самі радо читають наш місіонар і ще других до цего заохочують, або самі присилають для них передплату:

На першім місці стоїть п. Зиновій Бак, апостол доброї преси з Торонта, що передтим приєднав 8 передплат, а тепер іще для: М. Попович і В. Вербіцького.

На другім місці ставимо п. Василя Григорійчука з Альберти, що приєднав сімох нових передплатників: С. Федорук, Гр. Сіраць-кого, Е. Лакусту, А. Пилипа, Ст. Тимчишина, П. Хілібека та Ст. Клемочка.

На третім місці стоїть Петро Лукій з Манітоби, що приєднав пятьох нових передплатників: В. Н. Пухайла, Гр. Пухайла, М. Дубека, М. Коваля, В. Вирачанка та Ів. Стоцького.

Далі з ряду стоїть дуже заслужений читач Голосу Спасителя, що приєднав отсих передплатників: Т. Лопушанського та Й. Лопушанського, п. Юрій Климчук: Ф. Крипякевич та О. Крипякевича, п. Василь Денищук: п. А. Возьної та Ів. Галайка; Павло Стефанишин для Ю. Яцишин; М. Колісник для свого брата Матея; Марія Кузьмик для М. Маліновського, Андрій Боляк для свого брата Николая, Ів. Осьмак, для В. Федор; М. Завальніцький для Николая Бугая; Ів. Боровець для Марії Меджірак; Николай Паславський для Анни Іванів; впр. о. П. Олексів для К. Тицький; М. Гуцуляк для свого брата Василя; Іван Українець для Івана Стоцького, М. Гошовська для Лукії Статчик; М. Мучинська для Наталі Неділі; одна особа для Антона Ошуста; Л. М. Секундяк для М. Соломон; Іван Паньчук для Петра Загурського; Пилип Сидор для М. Чернечук; М. Царук для Й. Білика; одна особа для Н. М. Никифорук; Е. Вавренчук для Марії Стронг; М. Барановський для М. Савишина; Николай Дяків для Ф. Спельчен; Анна Горбоніс для Марії Осадчук і С. Романів для Марії Звяк.

ДРУЖЕ—якщо бажаеш бути на Почесній Лісті на другий місяця—ЗРОБИ Й ТИ ТАК САМО. ПРИЄДНАЙ ХОЧ ОДНОГО НОНОГО передплатника! Поглянь в чиїй хаті ще нема Місіонаря, зроби так, щоб він там знайшовся. Нехай не буде АНІ ОДНОЇ родини, в якій не знайшовся б Голос Спасителя! Поглянь, яку гарну обгортку він має! Які гарні оповідання містяться в нім! Там знайдеш і жарти, Веселий Кутик.

ДОРОГІ ЧИТАЧІ: не опустіть нагоди, але на цей місяць серпень нехай пришле ОДНОГО НОВОГО ПЕРЕДПЛАТНИКА кожний, хто ще не прислав. А тим, що поприсилали, ми складаємо щиросердечну подяку, та молитись за них будемо перед образом Матері Божої Неустанної Помочі.

Редакція й Адміністрація Голосу Спасителя.

МАЛЮЮ образи, олійні на полотні,—оригінальні з ідеї в українському дусі. Хто бажав би мати образ релігійний або патріотичний, нехай розпишесь зо мною, а я подам блищі інформації і ціну.— **D. Zaharchuk, P.O. Box 67, Northampton, Pa. USA.**

АНУ, – ЧИ ЗНАЄТЕ?

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці IX-ій окладинки)

1. Коли який католицький єпископ хоче щось дуже важне сказати вірним своєї дієцезії, то пише до них так зване **Пастирське Послання. Послання** те появляється друком у католицькій пресі, а потім священики читають і поясняють його при нагоді людям у своїх церквах. Щось подібне діється й тоді, коли в якійсь важній справі Римський Папа бажає промовити до всього католицького світу. Він теж оповіщує врочисте **Послання,** до "патріярхів, митрополитів, архиєпископів, єпископів, священиків і всіх вірних Христової Церкви на широкім світі." Те папське **Послання має спеціяльну назву:** чи знаєте—**яку?**

2. Якщо знаєте, то скажіть, а як ні, то принаймні попробуйте відгадати, з **якої мови** походить слово **Євангелія: з єврейської, грецької, чи може латинської?** Що **означає** те слово **по-українському?**

3. Уявіть собі такий випадок: у неділю, рано-вранці, йдете собі поволеньки до церкви, думаючи там гарно висповідатись, та й до Святого Причастя побожно приступити. Аж тут нараз, зовсім нагло та несподівано, влітає вам у горло якась муха; ви ще навіть не вспіли опам'ятатись, а муха вже далі й по-за горло дісталась, і безпечно мандрує собі до вашого жолудка, так що виплювати її абсолютно неможливо. **Що ж вам робити тоді? Чи можете ще того дня прийняти Святе Причастя?** Чи може треба сказати: "пропало,—цим разом мушу від Святого Причастя стриматись, бо закон церковний рішуче забороняє причащатись тим, що по півночі щонебудь їли, або пили"?

4. **При якій то нагоді, та й до кого сказав Ісус:** "Сьогодні спасення ввійшло до цієї хати."

5. Нераз може траплялося вам чути з уст православного українця таке твердження: **Ми, православні, мало чим ріжнимось від вас, католиків: ми лиш не признаємо Папи Римського? А позатим у нашій релігії є те все, що й у вашій.**

Ну, і як вам здається? Чи це мудро сказано?

6. Припустім, що ви вже чули коли про **Таємниці Святої Вервиці:** Чи знаєте, що це таке?

7. **Хто є підданий** Римського Папи? Чи тільки самі католики, чи може ще інші які?

8. Скільки разів у житті можна приймати **Тайну Оливопомазання?**

9. Католицький катехизм начисляє сім гріхів головних: 1. гордість, 2. захланність, 3. нечистота, 4. зависть, 5. обжирство та піянство, 6. гнів, 7. лінивство. **Чи знаєте,** чому ті гріхи називаються **головні?**

10. Багато гарних назв та титулів можна придумати для Пречистої Діви Марії. Можна наприклад сказати, що Вона— Заступниця всіх християн, Надія та Прибіжище грішників, Цариця неба та землі, Княгиня Ангелів, Дорогоцінна Перла світу, Непорочна Лелія з Назарету, Нова Ева, Рання Зірниця, і ще багато, дуже

багато інших. Але есть один такий титул, **що з усіх найкращий, найдостойніший, найвищий**. Ану, скажіть,—**котрий?**

11. Біблія Старого Завіту вичисляє багато людей, що дожили дуже глибокої старости. Чи знаете, як називається той чоловік, що з усіх людей на цім світі прожив найдовше?

ПРИКЛАД ДО НАСЛІДУВАННЯ!

З далекого Онтерія, міста Торонта, свідомий український католицький юнак, син панства Андрія й Ольги, що є членами нашої парохії Матери Божої Неустанної Помочі на Бетирст Стр., приєднав 10 нових передплатників для Голосу Спасителя. Зиновій бере активну участь в житті своєї парохії, належить до хору, та бере участь у представленнях. У парохіяльнім контесті красномовства, що відбувся 8. квітня ц.р., Зиновій одержав першу нагороду. Зиновій, це апостол доброї преси. Нелиш сам любить читати Голос Спасителя, але ще й старається, щоб другі його читали та користали з його гарних і цікавих оповідань. Що за красний приклад для других юнаків і юначок! Коби по наших парохіях було много таких молодців, що пішли б слідом Зинонія, як сильно поширена була б тоді українська католицька преса! Нехай Христос Спаситель благословить працю молодого апостола, поможе йому вибрати найкраще звання в житті та осягнути найкращі успіхи! Ану юнаки й юначки,— хто з Вас "збіте" Зиновія?!

Зиновій Бак

НА ДРУКАРСЬКУ МАШИНУ ЖЕРТВУВАЛИ:— По $5.00: Е. Огроднік. По 2.00: Ів. Дмитерко, А. Бараник і П. Щербак. По 1.00: П. Стечишин, А. Максимюк, Ів. Пухалік, Ст. Майданюк, В. Бусько, Н. Л. Мартинюк, В. Ярема, Д. Пастернак, В. Рак, П. Сташко. По 50ц.: Ів. Дудар.

Усім жертводавцям, котрі не забувають за ту коштовну машину, яка їм друкує гарні оповідання,— складає щиру подяку Адміністрація Голосу Спасителя.

Хто піде за їх прикладом цего місяця?

ПОДЯКИ ЗЯ ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Найсердечнішу подяку складаю Пресв. Серцю Ісусовому і Преч. Діві Марії та св. Йосифові за одну ласку, та много інших ласк.

Н. Л. Мартинюк.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Dear Father,—Just a few lines to thank you for the "Redeemer's Voice" which I receive here somewhere in the Pacific area. I find it most interesting even though it takes me a little longer to read it in Ukrainian. I wonder if you have a similar booklet translated into English, if so, I woud be more than happy to get one every month. I also want some information where I might obtain an English-Ukrainian grammar complete in one book, in order that I may brush up in the Ukrainian language. If I get out of the navy before I'm too old, I might like to study further our beautiful Gr. Catholic faith. So far my training was while I was a little boy in night school for about 2½ years. —In ending I want to thank you for the "Redeemer's Voice" which I have been receiving monthly and wish you all the luck in the world in your work. Respectfully yours,— Mike Kohut, Y2c.

Dear Fathers,—Enclosed you will find $1.00 for which I'm sending for a new subscriber, of one of my friends. I enjoy the book very much and will try to get more new subscribers. The name you'll find on the blank.— I remain, God Bless You. —Mrs. T. Pastuzak.

Високопреподобний Отче Редакторе:— Посилаю готівкою $3.00 за свою віднову та на нову передплату Голосу Спасителя. Ще буду старатися більше приєднати передплатників, бо я ще таких хосенних книжок нігде не читала, як Ваш Голос Спасителя. Нехай Ісус і Марія благословлять Вашу працю. Щиро зичлива, —Н. Шпирка.

Всечесні Отці:—Щиро дякую Вам за Голос Спасителя. Дуже люблю його читати. Посилаю $1.00 на передплату. З пошаною, —Ева Мельник.

Всечесні Отці:—Дуже люблю читати Голос Спасителя й другим даю його читати. Саме цим способом дістала двох нових передплатників. З пошаною, — М. Михайлишин.

Всечесні Отці:—На днях зложили на наші руки $2.00—1.00 п. Марія Кравчук і 1.00 п. Анна Лабай, які бажають відновити передплату на 1945-46 рік. Пані Лабай оповідає нам, що справді без Г.Сп. не може бути, читаючи часопис Голосу Спасителя, ще краще пізнала світло Божої правди й Голос Спасителя кличе її, щоб далі цей часопис читала і з нього користала. —Дай Боже, щоб усі українці-християни зрозуміли ціль католицької преси й Голос Спасителя залюбки читали, щоб число передплатників зросло до одного міліона. Остаємось з глибокою пошаною до Вас і здоровимо Вас християнським привітом. — Оля і Ю. Диба.

Всечесний Отче Редакторе,—Посилаю Вам мою залеглу передплату на місячник Голос Спасителя на рік, одного доляра, а одного доляра на лайнотайп, друкарської машини, то разом два доляри. Бажаю причинитись хоч дрібною лептою до так потрібної машини, на якій будуть друкувати Божі слова. Жалую, що так пізно посилаю мою залеглу передплату. Борше не міг. Щиро дякую за дотеперішне регулярне висилання Голосу Спасителя, з котрого я є дуже вдоволений. Друковані слова в місячнику Голосі Спасителя в теперішних страшних часах кровопролиття й морального зіпсуття являються накликаючим немов голосом до поправи. Ділають на зболілі серця мов бальзам на рану. Тому дуже мило є прочитати час від часу місячника Голос Спасителя.

Голос Спасителя дійсно є жерелом Божих слів і Божої мудрости, який варто передплачувати і читати в хосен своєї душі. Я би щиро бажав, щоб кождий українець-католик собі його передплатив, пізнав вартість друкованих в нім слів, а непожалував би того, З великою пошаною,—Йосиф Яніцький.

Слава Ісусу Христу; Всечесні Отці Редемптористи.— Красненько дякую, що так часто посилаєте мені часопис та Місіонар. Тепер, дорогі мої Отці, маю до Вас маленьку просьбу, а річ така: Прошу мені змінити мою давну адресу, а посилати на нову адресу... Я виїхав з Едмонтону до Принс Руперт, Б.К. до фабричної роботи коло кораблів. Не знаю як довго тут буду, бо на час воєнний треба тут багато людей до праці. Дорогі мої Отці: тужно та сумно мені тут при цій роботі тому, що нема тут української католицької церкви, ні наших священиків, щоби мене потішили та духовно обслужили. Хотяй тут є анґлійський костел, та щож, я чужої мови не розумію. Тому вдаюсь до всечесних Отців з гарячою просьбою, щоби Отці посилали мені часто Місіонар, бо тільки моєї тут потіхи. Дорогі Отці: посилаю два доляри на друкарську машину і нехай Бог помагає у Вашій так тяжкій праці. Остаюсь з пошаною,— Ів. Чорнаковський.

Високопреподобні Отці:—Посилаю Вам одного нового передплатника на Голос Спасителя і по отриманню прошу ще се число за липень вислати на іншім місці подану адресу. Також і свою відновляю передплату на Голос Спасителя. Люблю читати Голос Спасителя, се дійсно душевний корм, особливо в теперішнім зіпсованім світі. Я бажав би, щоби з місячника Голос Спасителя став двотижневик. Остаюсь з пошаною,—Михайло Царук.

Всечесні Отці:—Посилаю Вам як передплату за 1944-45 два доляри і желаю Вам, щоби Ви мали якнайбільше передплатників. Я получаю Ваш Голос Спасителя і ціла наша фамілія любить читати. Хай шириться Голос Спасителя в кождій хаті української родини. Остаюсь з поважанням,—Яків Макічук.

Всечесні Отці,—Сердечно дякую за листа, і посилаю одного доляра передплату для мого брата. Я дуже полюбила читати Голос Спасителя з цілого серця. Дай Боже, щоб Голос Спасителя був у кождій хаті та щоб кожда українська родина полюбила його читати. Остаюсь з належною пошаною,—Марія Колісник.

Епаноля, Онт.—Пан Д. Ґ. повідомляє нас, що там живуть численно наші люди, та ще однак нема в кожній хаті українського Місіонаря, Голосу Спасителя. Кампанія поволеньки поступає так, що добрі люди чим більше пізнають вартість цего Місіонаря,—тимбільше будуть його читати. Нашим всім передплатникам желаємо якнайкращого читання, а всім прочим вступати в ряди з ними.

Роннімід, Саск.—Пані А. М. щиро дякуємо за листа і добру волю в приєднанні нового передплатника, та молитись будемо, щоб Господь кріпив ваші сили на многі літа.

Монтреал, Кве.—Пише пані Т. ., що дуже люблять читати добру книжечку, яка є так великим чинником для духовного життя. Рівнож посилають на друкарську машину одного доляра. Щиро дякуємо за придбання так гарного числа нових передплатників та радіємо, що й надальше будете присилати.

Вінніпеґ, Ман.—Пані П. С. присилають радим серцем одного нового передплатника. Це дарунок для своєї сестрінки. Дай Боже, щоб кожний наш передплатник подумав про своїх свояків, і йдучи за Вашим прикладом післав до їх хати Голос Спасителя.

Кемпбель, Огайо.—Пані Е. М. дякують за Голос Спасителя і дуже люблять читати. Будемо радіти як всі Ваші сусіди будуть так само як Ви, його читати.

Вінніпеґ, Ман.—Панові А. Л. щиро дякуємо за щедру жертву на машину в сумі $3.00 і за одного нового передплатника. Дай Боже, щоб в тім великім місті, де живуть так численно наші люди, знайшлось хоч тисяча нових передплатників Голосу Спасителя.

Автрам, Саск.—Панові Д. Р. ми вислали книжку. Пишуть, що люблять читати Календар Голосу Спасителя. Нехай ця добра книжка стане для Вас потіхою серед горя, світлом серед сумнівів і підпорою серед загрози проти св. віри.

Веленд, Онт.—Щиро дякуємо панові М. С. за чотири нові передплати. Дай Боже, щоб ціла околиця Веленд і Кровленд тішилася цею книжочкою. З Вашою співпрацею це напевно станеться!

ПРИГАДКА Й ПРОСЬБА

Декотрі з наших Дорогих і Шановних Читачів уже знають, а іншим тепер оце подаємо до відома, що в Саскатуні, Саск., у домі Сестер Служебниць, поважне число українських-католицьких дівчат-студенток університету або нормалу, щороку знаходять відповідне приміщення, дбайливу опіку й старанне католицьке виховання.

Щоб оте корисне діло своє ще більш поширити й скріпити, Преподобні Сестри порішили ще цього року продати свою дотеперішню посілість, і набути нову, положену в ближчому сусідстві саскатунських наукових заведень. Ця зміна буде дуже вигідна для згаданих дівчат-студенток.

Останніми часами багато говориться про будову в Саскатуні нової, просторої бурси для наших українських-католицьких юнаків-студентів. Це безперечно велика й надзвичайно важлива справа. Але не забуваймо, що не менш велика й важлива справа —це виховання нашої католицької студіюючої жіночої молоді.

Тимто Сестрам Служебницям, що цю велику й важну справу так щиро беруть собі до серця, належиться від українського-католицького загалу, як моральна, так і матеріяльна поміч.

Нам добре відомо, що під теперішню пору все наше українське громадянство по-простy перетяжене всякими збірками на ріжні преріжні добрі ціли. Та, не зважаючи на те, ми сміємо висловити нашу надію, що все ж таки знайдуться ще між нашими добрими, чесними українцями-католиками такі, що й Сестрам Служебницям у Саскатуні схочуть у їх прегарному ділі по-змозі допомогти, і хоч бодай якусь невеличку, але щиру лепту їм пішлють на ось яку адресу:

SISTERS SERVANTS OF MARY IMMACULATE,
317 AVE. E. NORTH, SASKATOON, SASK.

ЧАСОПИС "СВІТЛО"—Усім читачам "Голосу Спасителя," що люблять читати українські католицькі часописи, подаємо до відома, що в Мондері видають ОО. Василіяни релігійний часопис "СВІТЛО," а з ним залучені "КАТОЛИЦЬКІ КАРТИНИ." — Зміст "Світла" цікавий, поважний і дуже повчальний. Є в ньому статті з християнської філософії життя, місячні наміреня Апостольства Молитви, повчальні статті на біжучі теми, опис життя св. Йосафата, питання й відповіді з католицької віри, пояснення св. Письма, оповідання з перших віків християнства "Ірина", спомини з життя, дописи з наших парохій у Канаді й Америці, релігійні вісті й новинки з усього світу, виказ жертв на пресовий фонд. — "Католицькі Картини" мають різні гарні світлини, поучення для батьків і дітей, окрему частину для українського юнацтва в англійській мові з відповідними поученнями й оповіданнями, а також веселі жарти. Редактором "Світла" є Преп. о. А. Трух, ЧСВВ. — "Світло" з "Католицькими Картинами" виходить двічі в місяць і коштує річно тільки $1.00. З огляду на високу вартість "Світла" так для старших, як і для молоді, було б вказаним, щоб "Світло" з "Католицькими Картинами" знаходилось у кожній нашій родині в Канаді й Зл. Державах. Всі замовлення просимо посилати на адресу:

THE LIGHT, MUNDARE, ALBERTA, CANADA.

Хто про Бога пам'ятати
В день святий не є охочий,
Той не сміє домагатись,
Щоб Бог був з ним в день робочий.

— ПОШУКУВАННЯ —

Онуфренко Михайло пошукує односельчан Бобровича Іларія й Урбана Івана зі села Росоховича, пов. Підгайці.

Onufrow Michal, Polish Forces, CMF. 556.

Гадюк Михайло з села Жушно, пов. Стрий, пошукує односельчан Федора Зохотуху й Василя Гнатишина.

Hadiuk Michal, Polish Forces, CMF. 575.

Корнута Микола, з села Жулина повіт Стрий, пошукує свого брата Михайла, сина Федя. Адрес військовий на разі незнаний. Писати до—

P. Michele, Gianicolo 7, Rome.

НОВА КНИЖКА!— КОРОТКА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ДЛЯ ВСІХ. о. Каноніка П. Божика,— з мапою України, державним гербом і прапором в красках, коротко, приступно, займаючо, тільки 20ц. примірник. Хто замовляє більшу скількість, платить тільки 15 центів за примірник. Наклад невеликий, виконання чепурне. Спішіть зі замовленнями на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

Формат книшенковий, надається прегарно на дарунок знакомим і військовим.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 17, Число 8. Серпень 1945

о. Н. Копяківський, ЧНІ.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА МІСЯЦЬ СЕРПЕНЬ

Поворот Відлучених Східніх Народів до Давньої Віри

Перші три століття християнства це часи страшних переслідувань і мучеництва. Були то тяжкі часи великих досвідчень Христової Церкви. Та були то одночасно часи ,в яких Христова Церква найбільше прославилась у своїх ісповідниках і мучениках. Тисячі й тисячі мучеників не боялися віддати своє життя за віру Христову, за правду Божу. Їх віра була сильна й вони перед суддями поганськими, що на смерть їх засуджували, заявляли сміливо: "Ми християни, ми віримо в Христа." І хоч вони мусіли потайки сходитись на свої богослуження в лісах або в підземних печерах, в катакомбах, то все таки число християн збільшалося, та всі переняті сильною вірою були готові за Христа перетерпіти найстрашніші навіть муки. Бувало, що й самі кати, коли бачили геройську смерть мучеників, полишали свою поганську віру й приймали віру Христову.

Віра була сильна. Та й згода й одність панувала між всіми християнами, чи вони були на сході, чи на заході.

Було направду одне стадо й один пастир.

Існувала Христова Церква через пару століть без жадних внутрішніх заворушень. Як апостоли й учні Христові, так і їх наслідники учили ту саму науку, яку подав Христос, й виконували все те, що Христос поручив ділати, всі визнавали першенство єпископа римського, бо знали всі, що він є наслідником св. Петра, що був умер у Римі. Всі були переконані й вірили, що кождочасний єпископ римський, називаний Папа Римський, стоїть на чолі цілої християнської Церкви; що він має владу скликувати вселенські собори та проводити на них; що має право рішати у справах віри й моралі; що має владу видавати закони для цілої Церкви. Він найвищий видимий голова Цекрви Христової.

І в історій перших століть християнства, писаній кровю муче-

ників і ісповідників Христових, найдосконаліше справджувалось бажання Христа, щоб було одне стадо й один пастир.

* * *

Минули страшні часи переслідувань і мучеництва. Та за те одність всіх захиталась. І з часом повстав розділ-роздор між Сходом і Заходом. До того роздору причинилися багато політичні обставини.

Цісар римський Константин Великий сам прийняв християнство та також дав християнам волю визнавати явно свою віру.

Цей цісар переніс свою цісарську столицю з Риму до Візантії, що почалась називатись Константинополем. В Римі настановив він своїх намісників.

Від тепер він і його наслідники старались піднести велич нової столиці Візантії (Царгороду, Константинополя), а давня столиця Рим тратив поволи на значенню.

Коли пізніше настав поділ римського цісарства на східне зо столицею Царгородом, і західне зо столицею Римом, тоді почалось суперництво о першенство влади і чести.

За цим політичним розділом настав також розділений християнський світ: Схід і Захід. Значить, що корінь того поділу на східню й західню Церкву походить з політичного поділу римського цісарства.

Правда, між обома церквами не було вже від давна повної й щирої згоди. Вистарчала отже мала причина, щоб стара взаємна неохота покінчилась цілковитим роздором між обома церквами. І тепер грецькі цісарі, щоб піднести блеск Царгорода, старалися надати єпископові своєї столиці таку саму церковну повагу й владу, яку мали єпископи римські, папи римські. Та коли західне римське цісарство знову відновлено й надано йому більше значення, то це сталось також важною причиною неохоти східньої Церкви до західньої.

Це почалось вкінці за Фотія, що зо світського цісарського урядника став патріярхом царгородським 858 року. Та тепер ще не дійшло до цілковитого роздору. Бо скликаний вселенський Собор до Царгороду 869 року, привернув знову одність між сходом і заходом.

Та одність не тривала довго. До нового роздору прийшло за Михайла Керулярія 1054 р., що був патріярхом Царгородським.

Тоді враз з патріярхатом царгородським відпали від церковної одности також патріярхат антіохійський, александрійський і єрусалимський; значить цілий Схід.

Не все східне християнство однак є в доздорі з Римом, то значить у роздорі з католицькою Церквою. От на приклад: Українці. Одні, як ми, є католики ,належимо до одної вселенської-католицької Церкви, як всі католики по цілім світі зо всіх народів і рас. Другі, як українці з Великої України, є незединені з Римом, не належать до католицької Церкви. Так воно є й між другими народами Сходу. І так на приклад:

До злучених з Римом належать: українці (як ми), греки, болгари, ромуни, мелькіти, халдейці, копти, абісинці, сирийці, вірмени...

До незєдинених з Римом належать: українці, (як українці з Великої України, москалі, серби, болгари, ромуни, копти, абісінці, вірмени,, якобіти, несторіяни, малябари...

* * *

Для нас українців варто застановитися: як воно було тоді, коли Україна прийняла християнство? Чи був тоді роздор східньої Церкви з західньою, чи не було його?

Можна би сказати, що початки християнства в Україні сягають апостольських часів. Бодай такі є старинні перекази.

Ісус Христос сказав до апостолів Своїх: "Ідіть же й навчайте всі народи"... І розійшлися апостоли по знанім тодішнім світі.

Над Чорним Морем й на землях України мав проповідати науку Ісуса Христа св. апостол Андрій. Такий давний переказ: Літописець Нестор так оповідає: "Коли св. Андрій голосив слово Боже в Сінопе і прийшов відтак до Корсуня, довідався, що недалеко того міста Дніпро вливається в море. Він хотів іти до Риму й дійшов до допливу Дніпра та прийшов між узгіря де над берегами ріки став відпочивати. А як прокинувся другого дня, сказав до своїх учнів: "Бачите отсі гори, тут засіяє Божа ласка й повстане тут велике місто та здвигне тут Бог багато церквів." І вийшов він на гору, поблагословив ту землю і вийшов з тої гори, де опісля станув Київ. І пішов далі горі Дніпром." І поставив там перший святий хрест.

Це оповідання належить до легендарних споминів, але можемо припускати, що вже в перших віках християнства міг деякий грек-християнин заїхати в сторони України над Чорним Морем, або щоб торгувати або навіть щоб там поселитися. Та й від такого пришелця могли пізнавати християнську віру.

Та певно знаємо, що при кінці першого століття був у каменоломах на Кримі св. Климент, Папа Римський, що його туди заслав за християнську ревність поганський римський цісар Траян. Тут на засланню проповідував св. Климентій слово Боже, за що потерпів смерть: його втопили в Чорнім Морі 102 р. То був перший мученик за віру Христову на українській землі.

Та головними апостолами словянських народів були два брати св. Кирило і Методій. На українських землях вони були в роках 855-862. Проповідали слово Боже нашим предкам, винайшли

письмо, яким і написали Службу Божу, яку переклали з грецької мови на словянську і якої вживаємо досі по наших церквах.

Та й так поволи ширилось християнство в Україні. Ще заки св. Ольга охристилась, то в Києві була вже церква св. Іллі. Читаємо, що за князя Ігоря, хоч поганина, при договорі з греками, 945 року, частина українців присягає на поганських богів. а частина на хрест, і ці останні (християни) присягають перші: "Ми, що є хрищені, присягаємо в катедральній церкві св. Іллі на св. хрест, що лежить перед нами... а нехрищені складають свою збрую й присягають на все."

Ще більше поширювалася християнська віра за княгині Ольги.

Та загального навернення України з поганства на християнство довершив внук св. Ольги, князь Володимир, якого історія називає Великим. То був направду великий будівничий української держави, та великий також тому, що сам покинувши поганську віру приняв віру християнську й ту християнську віру завів у своїй великій-могутній державі. Те сталось в році 988. Рік цей важний для орієнтації, коли заходить питання: Чи в часах, коли Володимир Великий християся сам і завів християнство в Україні, чи в тих часах була ще одність східної Церкви з Римом, чи була вже розлука-роздор? Відповідь є очевидна, що була тоді одність церков східньої і західньої.

Як попередно було згадано, що за Фотія повстав роздор церковний, що тривав яких десять років, але на Вселенськім Соборі Царгородськім в році 869 знову привернено згоду й одність між сходом і заходом. Новий роздор повстав за патріярха царгородського Михайла Керулярія в році 1054.

Тепер зіставмо згадані роки:

Короткий роздор спричинений Фотієм скінчився 869 року, коли він був позбавлений патріяршого престола, а патріярхом став знову св. Ігнатій, що проживав на вигнанню.

Хрищення України було в році 988,— отже яких 19 років по тім, як настала знову згода й одність східньої і західньої Церкви.

Новий роздор, що покутує аж досі, повстав в році 1054,— отже Україна жила вже 66 років християнським життям.

* * *

Коли на цей місяць серпень назначене намірення, щоб члени Апостольства Молитви молилися, щоб Пресвяте Серце Христове обняло любовю відлучені східні народи та уділило їм ласку повороту до давньої віри,— нам треба передусім молитися за наших відлучених братів та за ввесь наш український нарід, що на рідних землях своїх переживає тепер страшні години. — І з серця нашого най виходить молитва могутньої пісні:

Боже великий, Боже всемогучий,
Нашой молитви цей смиренний глас,
душі прискорбной, в небеса пливучий,
Услиши, Боже, і зглянься на нас.
І утверди нас у Христовій вірі,
В якій то жили наші праотці,
Най узрять правду, вернуться до Тебе,
Тебе полюблять заблудшії всі.

Зішли, о Боже, також ліпшу долю,
Горем прибитим Вкраїни синам,
Тай і свобідну золотую волю
І славу нашу поверни, Ти, нам!
Най пропадає зпоміж нас незгода,
А засіяє нам любови світ,
Щоб Україна круг Твого престола
Станула щасна, як минувших літ.

* * *

Блаженної памяти Папа Венедикт XV. дуже бажав сповнити слова Христові: "Нехай буде одне стадо й один пастир," і він гарячо поручав, щоб всі вірні працювали над тим зєдиненням через молитву і жертву. В тій цілі він уложив гарну молитву та заохочував, щоб вірні як найчастіше її проказували.

* * *

Молитва о зєднинення східних народів з католицькою Церквою

Господи, що злучив єси ріжні народи у визнаванню Твойого Імени, ми просимо Тебе за християнські народи Сходу. Згадуючи, як визначне місце вони мали у Твоїй Церкві, Тебе ми просимо, щоб Ти надхнув їх бажанням повернути до неї, щоб творили з нами одне стадо під проводом одного Пастиря.

Вчини ,щоб з нами вони перенялись наукою своїх святих Учителів, що є також нашими Отцями у вірі. Захорони нас від всякого невідповідного поступування, що могло б їх віддалити від нас. Нехай дух згоди й любови, що є ознакою Твоеї присутності між вірними, приспішить день ,в якім наші молитви злучаться з їхніми, щоб кожний нарід і всякий язик пізнав і величав Твойого Сина, нашого Господа Ісуса Христа. Амінь.

УПОКОРЕННЯ

Лорд Б. був дуже високо вчений,, але, на жаль, віри ніякої не мав. І не тільки, що сам не вірив, але ще й других намагавсь заразити своїм нещасним безвірством. Писав атеїстичні книжки, скликував безбожницькі мітінги, робив усе можливе, щоб віру людям із серця вирвати. По одній своїй безбожній промові спитав він, чи не треба кому деяких пояснень, або чи не бажає собі хто виступити з якою замітною, чи закидом, але якось ніхто не відважився такому "високовченому" панові робити закиди." Аж накінець виступила одна старенька, згорблена бабуся, та й каже:

—Хочу вам, пане, поставити одне питання.

—Добре, бабусю,— вівповів лорд радіючи, що матиме нагоду ще щось докинути до своєї науки.

—Давно то вже,— зачала бабуся,— як Господь покликав до Себе мого чоловіка. Я залишилась сама з дрібними діточками. Без нічого лишилась, бо ні хати, ні кусочка поля свого не мала. Поки жив чоловік, то заробляв; а як помер, то хоч гинь та пропадай, так гірко стало.

—Одне, що лишилося мені, то була та свята віра католицька, що її мене навчив був священик у церкві та вчитель у школі. Тільки той один скарб оставсь у моїм серці й не пропав. І власне та віра, щира й непофальшована додавала мені відваги, й потіхи в моїй біді так, що я якось день за днем давала собі раду, та йшла вперед. Тільки та віра свята допомогла мені виховати дрібні діточки, та вивести їх на людий. Один Бог святий знає, як мені гірко нераз приходилось, але за Божою поміччю все якось минулося. Сьогодні я вже немічна стара, над гробом стою, але з надією чекаю того дня, коли милосердний Господь покличе мене до себе на вічне, щасливе життя. Свята віра була мені підпорою й потіхою у всіх прикрощах земного життя, вона буде мені розрадою та потіхою при смерті. От, що зробила для мене свята віра за все моє життя! А тепер спитаю вас, пане: що зробило для вас, оте ваше безвірство?

—Ну, бабусю,— відповів заклопотаний лорд,—я не хочу вам відбирати вашого спокою, але...

—Не треба ніякого **але,**—сказала стара,— не викручуйтесь, а кажіть ясно, що зробило для вас ваше безвірство?

Лорд пробував іще раз викручуватись пустими словами, але люди, що були на мітінгу, завваживши його збентеження, вибухнули таким голосним сміхом, що він бідачисько мусів замовкнути. **Був побитий, упокорений словами простої, неписьменної бабусі, що в серці мала велику любов до святої віри.**

Чисте Сумління— Неоцінений Скарб

Поганий осінний вечір. Холодний, дрібний дощ січе безперестанку, під ногами хлюпотить болото, лямпи на вулицях світяться мляво, з усіх боків оточені густою мрякою. Широка львівська вулиця Кароля Людвика сьогодні майже пуста, тільки рядом стоять візники й, закутавшись у сірі плащі, чекають, чи скаже їм хто: "прошу завезти мене на вулицю таку й таку, під число таке й таке." Від часу до часу гляне декотрий із них на ясно освітлені вікна готелю Бель-вю, закашляє, зідхне, або й пробурмотить собі під носом: "нема то, як панам." Одначе грубо помилявся б той, хто думав би, що в тій величавій палаті, в тому пишному готелі всі багаті й щасливі. Ось зараз таки побачимо там справжніх бідаків.

Широкий, просторий коридор: він увесь укритий чудовими диванами, і ясно в ньому, як у день. Одні сходи, широкі, вигідні, застелені килимом, обставлені вазонками барвистих квітів, ведуть угору до теплих панських кімнат, —але нам тудою не подорозі; ми спустимось вузенькими східцями вниз до пивниць, або, як то ві Львові люди звичайно кажуть, до сутерин. Сходимо туди якось потемки, в руки попадається нам якась клямка від дверей, відчиняємо, і... Господи! На нас бухає хмара густої пари, та неприємний сопух мила й мокрого шмаття. Невеличка лямпа серед тієї пари ледве блимає. З одного боку піч, і великий котел до варення білизни, з другого—стіл і балія, в вгорі, може на локоть від землі, мізерне віконце. Над балією стоїть жінка, зовсім іще не стара, але невпинна журба та докучливі злидні передвчасно поорали їй лице глибокими рівцями. Стоїть, виймає шмаття з кипятку, й сильно викручує. Поспішає небога, хоч піт уже добре їй обличчя залляв; спішиться бідна, бо вдома нетерпеливо доживає її маленька Настуня, її люба донечка.

—Бідна дитина,— думає мама,— доктор рішуче наставав на те, щоб її добре годувати, і в додатку казав їй купити вина, і то не якогонебудь, а доброго. Ба, легко то йому

говорити, але звідки мені на це грошей роздобути? Тих кілька нещасних центів, що їх на день тяжко заробляю, то замало. Ой, Боже мій, Боже, рятуй! І Ти, Пречиста Діво, поможи мені бідній!...

Ще не скінчила вона невеселої своєї мови, як раптом відчинилися двері, й прожогом вбігла до середини мала дівчинка. Мабуть не було їй більш, ніж дев'ять років. Бідненька, сухенька, тільки шкіра та кості, а личко бліде, бліде, безкровне, біле як сніг, а вуста зовсім посиніли; тільки очка повні життя, й блищаться, мов два розжарені вуглики. Кинулась до мами, поцілувала в руку, й неначе бджілка тихо забреніла:

—Мамуньцю, мамуньцю, я вас уже так довго чекала, що довше вже витримати не змогла. Ще в першій годині вернулась я зо школи додому, всі завдані вправи на завтра написала, а Вас усе ще нема, та й нема.

—Зараз, зараз, моя дитинко люба, я зараз роботу докінку. Але якже можна було в таку страшну погоду випускатися з хати! Адже ти вже без того хора. Доктор казав, що мусиш дуже шануватися, а ти зовсім на себе не вважаєш.

—Але ж, мамуньцю, мені без вас так скучно, що годі видержати. Я вам трохи в роботі поможу.

І, не чекаючи відповіди, вхопила за викручене шмаття, й зачала розкладати його та вішати на шнурі, що тягнувсь від одної стіни до другої.

—Ось, бачите, мамуньцю,—усміхачись промовило дівчатко,— так воно скоріш буде, й скоріш покінчимо роботу.

Мати з любовю глянула на дитину, в очах заблисли сльози, а уста несвідомо повторяли: "добре, добре, дитино!" Хіба ж могла вона ще гніватись на те добре Боже сотворіннячко?

За якоїсь чверть години праця вже була скінчена. Мати відчинила двері, щоб випустити пару на двір, потім винесла брудну воду, погасила світло, обтулила дитину, сама одягнулась у загортку, замкнула на колодку двері, і враз із дитиною вийшла на вулицю. Надворі дощ немилосердно сік їм по обличчях. Мати глянула на дитину, поправила їй ще раз теплу хустку, й сказала:

—Знаєш ти що, Настуню, йди но ти, дитиночко, додому сама, бо я ще мушу поступити до одної пані по білизну та гроші, потім піду до склепу, й незадовго вернуся.

—Мамуньцю, візьміть і мене з собою,— просило бідне дівчатко.

—Ні, моя дитино, ні!— промовила мати,— йди додому, ти хора, а доктор казав уважати. Надворі така спота, що й пес утік би. От подивись: вулиця зовсім пуста. Йди, йди додому, я вернуся борзенько.

—Мамуньцю, а не забудьте купити вина!

—Добре, добре, Настуню! Скоро дістану гроші, то зараз таки куплю. Ну, йди вже, дитинко, йди!

Мала побігла додому, а мати, глянувши ще раз услід за донечкою, пустилась у протилежний бік.

Історія цієї жінки не довга. Родом була вона з-під Сокаля, де і зросла. Її покійний чоловік дослужився був при австріяцькім війську ранґи "фірера", бо був письменний. Вернувшись із війська додому, пізнав її, полюбив, і вони незабаром повінчались. Він був сирота, а вона теж сиділа в мачухи на пасці. Увесь їх маєток: по дві руці в кожного, щира взаємна любов і сердечна побожність. Один рік по шлюбі перебули вони якось на селі, а далі вже годі було, бо заробітків не стало. А навіть і той заробіток, що досі його мали, був цілковито замалий, бо вліті діставали по тридцять центів на день, а взимі тільки по двадцять. Не було з чого вижити. Рада в раду, та й небавом опинились у Львові. Олекса (так називався її чоловік) став за сторожа при одній камениці, а вона, навчившись іще змалку добре ходити коло шмаття, найнялась за прачку по багатих панських домах. Він заробляв тридцять корон у місяць, а вона щось двадцять, і так якось давали собі раду. Достатку, що правда, у них великого не було, але й біда не допікала їм, та ще часом і деякого цента вдалося їм відложити про чорну годину. А та чорна година таки незабаром прийшла.

Одного дня Олекса сильно перестудився, дістав запалення легенів, і—не зважаючи на всю лікарську поміч— до двох тижнів помер. Який тільки цент заощаджений був, підчас хороби розійшовся, то на докторів, то на ліки, а накінець і на сам похорон. З камениці треба було бідній удовиці забратися, бо на місце Олекси хутко прийшов новий сторож. Стільки лиш усієї помочі, що власник камениці давав їй роботу в своїй пральні, і платив на день одну корону. Та й це теж називалася ласка.

Вдовиця винайняла собі якусь нужденну кімнату аж коло заведення інвалідів, і перейшла туди з Настунею. Настуня ходила до української школи Вправ, хоч їй багато

ближче було б ходити до польської школи святого Мартина; одначе мати боялась, щоб дитина в чужих руках не відцуралась свого святого Обряду й своєї народности. Ще як небіщик чоловік жив, вони все ходили до церкви Отців Василіян, там були вписані до Апостольства Молитви, там і навчились любити свій святий Обряд, і Неньку Україну. Поки Олекса жив, Настуня виглядала добре й була повна здоров'я, а тепер, біднятко, чогось занепало. Видно, що була хора не з чого іншого, а таки просто з нужди; лікар приписав їй поживні страви й добре вино. От, і вся історія бідної вдови.

Теодозія (так називалась та вдова) дістала від пані за роботу аж дві корони нараз, взяла брудні ковнріці до прання, й вертаючись додому, вступила по дорозі до склепу пана Б., щирого українця. Хоч була бідна, то все таке нізащо в світі не була б ніколи купувала нічого в жидів. Воліла цента чи навіть два заплатити дорожче, або тільки в свого. Дивна річ: бідні люди завжди чогось скоріші до ідеалів, ніж багаті.

В склепі застала Теодозія багато покупців. Узяла трохи цукру, чаю, дві булочки, й за двадцять центів шинки для Настуні, всього разом на сорок і шість центів, і поклала цілого ринського, цебто дві корони, на стіл.

Потім поглянула по шафах та полицях, та й аж здригнулася: рядочком, одна побіч другої, стояли бутельки, а на них золотими літерами було виписано: "Лічниче Вино. Ціна 3 корони." "От, коли б бодай одну таку для моєї Настуні!"—промайнуло крізь голову Теодозії,— "але де, де? аж три корони, а звідки їх узяти? Боже, Боже!"

Не докінчила вона ще своєї думки, як перед нею став купець, викинув на стіл три корони й п'ятдесят і чотири центи, й сказавши "дякую," звернувся до якоїсь гарно зодягненої пані. Глянула Теодозія на гроші, потім на купця, й уже мала розкрити уста, щоб його сповістити про помилку, але щось шепнуло їй до вуха: "Буде вино для Настуні." Згорнула отже гарячково гроші, й вибігла хутко зо склепу.

Бігла й оглядалась, чи не женеться хто за нею, й засапана вбігла у хатину.

—А вам, мамуньцю, що сталося?— аж скрикнула здивована Настуня їй назустріч.

—Нічого, нічого,— відповіла мати,— я хутко поспішала, то й задихалась. Оце принесла я тобі на вечерю. І за цим словом кинула пакуночок на стіл.

Потім здійняла з себе загортку, наставила самоварик, і взялась латати стару білизну. Одначе робота якось їй не йшла. Не могла всидіти на місці. Запарила чай, поставила перед дитиною щось три пляточки шинки та булку, налляла чай, і їй, і собі, потім сіла коло столика. Проковтнула трохи гарячої води,— але ніщо не смакувало.

—А ви, мамуньцю, чи не хорі? Чому нічого не їсте? Таж ви цілий день майже нічого не їли!

—Я трохи втомлена,— відповіла Теодозія,— відпочину, то це перемине.

Вечеря скінчилася. Настуня взяла читанку, й читала її півголосом. Мати одначе не слухала, бо все ще не могла втихомирити свого сумління щодо неправедно набутих грошей. По хвильці глянула на дитину, що поволеньки читала з книжки: "Чуже не гріє. Найменша річ, що її несправедливо забираємо ближньому—то крадіж!"

"Крадіж,"— мимохіть повторила вдова,— "крадіж." Обличчя в неї загорілось. Перший раз у житті почула вона такий страшний докір, і то з уст своєї дорогої дитини. Порушилась, наче б хотіла скинути з себе щось обридливе, а рука мимохіть доторкнулась до кишені, де лежали купцеві три корони.

Ні, ні! Скривдити купця, і при тім тяжко згрішити вона нізащо в світі не хотіла. Ще заки Настуня покінчила своє читання, Теодозія вибігла з хати, й подалась просто до купця. Хотіла віддати гроші, й за покуту признатися до провини. Дрижучою рукою поклала три корони на столі.

"Тут маєте гроші," вимовила насилу: "гроші, що ви мені через помилку передали!"

В склепі під ту пору не було нікого більше, тому купець звернув на неї пильнішу увагу, а бачучи її надзвичайне здорушення, запитав:

—Що вам сталося?

З великим стидом та зусиллям призналася, що відразу завважила була його помилку, але зла думка порадила їй ті гроші задержати.

—Ну, так,— каже купець,— звернувши мені ці гроші, ви свою провину цілковито направили, й можете бути спокійні.

Вдовиця відітхнула.

—Коло вас десь тепер мусить бути велика скрута,— каже далі купець,— бо йнакше ви були б мені ті три корони відразу звернули.

Опам'ятавшись від великого зворушення, вдовиця кількома словами описала йому свою біду, згадала й про вино, що його лікар був приписав хорій дитині, накінець попросила ще раз купця, щоб їй усе простив, і звернулася до дверей.

Але купець закликав: "Ще хвилинку пождіть! Вино для вашої хорої донечку будете мати." І скоро вхопив одну бутельку, завинув у папір, а до того ще додав і трохи солодких коржиків, та подав бідній удовиці.

—Нехай це вино вийде на здоров'я вашій дитині, а як уже не стане його, то прийдіть, я вам дам і більше. Вже якось там ми порахуємось, бо ви й так до мого склепу заходите частенько.

В убогій хаті того вечора була велика, дуже велика радість. Настуня тішилась, бо перший раз пила те вино, що лікар їй виразно приписав, але безмежно більш іще тішилась та раділа вдова через те, що спокусу до крадежи поконала та що кривди людської у неї на сумлінні ніякої вже не було.

У звичайній боротьбі завжди перемагають ті, що найбільш відважні й неустрашимі. Але в боротьбі зо змисловістю й нечистотою буває цілком навпаки: перемога є по стороні тих, що найменш відважні, тих, що бояться всякої нагоди до гріха, та й здалека обминають її.

Любов до Бога, то такий великий скарб, що в ньому властиво є всі інші скарби; але пам'ятаймо, що направду любити Господа Бога, не є ніщо інше, як вірно сповняти святу волю Його.

Розбитий Хрест

Стара Радимчиха від трьох місяців не пізнавала свого сина-одинака, Івана. Десь перед тим був син як син, і до роботи, і до поради, і була з нього потіха, і поміч. А тепер зробився такий, хай Бог боронить! Одним словом ледащо, а до того такий непривітний, шорсткий, що хоч із власної хати від нього втікай. Скільки ж напросилася, скільки ж наблагалася, щоб не приставав із отим одчайдухом, Михайлюком! Та де там! Як на злість, водився з ним усе, і днями, і ночами, а вернувшись додому ще заводив галабурду.

—Сину,— бувало казала йому мати,—чи не стид це тобі товаришувати з таким конокрадом? Адже ти з чесної родини... Батько обернувся б у гробі, якби бачив, на що ти сходиш.

Так мати напоминала сина, заледве здержуючись від плачу. Та, синові навіть і не в думці було слухати.

—Ет, що ви, мамо, знаєте?— відрізав він шорстко. — Михайлюк—людина розумна, бувала. Не дармо їздив до Прус, а в часі війни то аж у Ташкенті був. У нього більше розуму в однім пальці від ноги, ніж у вас у голові.

Ці слова запекли матір у саме серце. Нераз уже чула вона від сина дотинки та насмішки, але щоб він поставив її нижче від того злодюги-конокрада,— такого вона не сподівалася. Тихо відвернулась від нього, і мовчки сіла на лаві.

—Вам не подобається, що він до церкви не ходить, правда?—Але, бачучи, що мати не відзивається, тягнув далі.

—Він не з тих дурних баранів, що в руку цілують священика, та й б'ють поклони перед Богом. Він знає, де правда!— Та сказав син із притиском і, вхопивши шапку, пустився йти на двір.

—В коршмі його правда і в криміналі, моя дитино! І тебе він учить такої самої правди. Опамятайся, сину, сину, бо й сам ти докотишся до того що й він!— відповіла шепотом мати, і з трудом підвелась із лави.

—В криміналі сидів лиш раз, і то за дурно. Люди фальшиво прискаржили. А щодо коршми, чи є в тім щось злоло?...

—Ну, а церква?

—Е, що там церква! Він знає, що робить. Не дармо читає комуністичну ґазету "Сельроб."

За цим словом він ухопив за клямку, щоб вийти на двір.

—Ані на крок! Не підеш! тобі забороняю!—закликала мати, прочуваючи лихо.— Не пущу тебе, розумієш!

—Ха, ха, ха!—зареготався син.—Хіба ж я дитина, щоб ви могли мені щось заборонити? Відступіть!

—Не смієш іти, я тобі приказую! кликала мати, заступаючи йому дорогу.—Я буду відповідати за тебе перед Богом.

—Перед Богом? ха, ха, ха, ха!— засміявся діявольським реготом.

—Вашого Бога на війні убили... ха, ха, ха, ха, ха!

—Покинь оте богохульство, бо кара Божа висить над твоєю головою. Як смієш таке говорити!— крізь плач говорила мати, відпихаючи його від дверей. Та, він одним махом відкинув її на-серед хати, і тріснувши дверима, вискочив на двір. Не оглядаючись, пігнав просто до Михайлюка. Перед його хатою спинився, свиснув тричі у пальці, і сперся на пліт. По хвилині вийшов його товариш, і обидва вони пустилися стежкою через городи на поле. Була темна ніч, і де-не-де з-поза чорних хмар визирали зорі. Два товариші йшли скорою ходою, роз'яснюючи собі темряву електричною ліхтаркою. Не говорили майже нічого, наче б боялися зрадити який секрет. Аж коли вийшли на поле, відітхнули трохи свобідніш, і півголосом стали розмовляти.

—А, як хто побачить?— запитав молодий Радимко.

—Ех, дурний ти!— відповів Михайлюк.

—Ну, не маєш чого сердитись, я лиш так собі сказав,— виправдувався Радимко.— Зрештою, тепер за біду не тяжко— і так уже люди зачинають проти нас шемрати.

—Нехай собі люди й до гори ногами ходять, ти на те не зважай. Коли ти щирий член нашої партії, то мусиш ламати й торощити все, що нам стоїть на перешкоді. Досить вже тої релігійної брехні,того дурману!

По цих словах вони замовкли, і йшли далі дорогою. По якімось часі скрутили на вузьку польову доріжку, і спинились аж коло хреста на роздоріжжі.

У теміні ночі білів високий камінний хрест, свідок давніх часів, пам'ятка знесення панщини, і—як усі на нього казали— сторож села. Двічі на рік приходили до нього люди з процесією. Один раз, у річницю скасування панщини, коли то священик, відправивши акафіст, пригадував людям у проповіді давні, тяжкі, панщизняні часи. А другий раз приходила сюди процесія на Чесного Хреста. В той день, по вечірні, правили тут соборний парастас за всіх покійних громадян того села. Дівчата на ті дні прибирали хрест квітками й зеленню, ставили коло нього великий церковнйи стіл, при котрім, як оповідали старі люди, відчитував комісар акт знесення панщини. Щодня літом забігали сюди діти, що недалеко на пасовиську пасли худобу; у стіп хреста вони побожно ставали навколішки, молились і співали.

І тепер, опинившись під хрестом, Радимко нагадав собі, як то він ще малим хлопцем, колись, підчас процесії разом із іншими хлопцями йшов коло священика, й дзвонив дзвінками.

—Ну, й чого ж ти задумався, Іване? До роботи! бо ще біда готова кого принести! крикнув йому до вуха Михайлюк.

Радимко, наче б зо сну прокинувся, звів очі на хрест, і мовчав.

—Лізь на камінну підставу, і старайся стягнути верх!

—А ти?... замнявся Радимко.— Я сам може ради не дам. Ти сильніший від мене.

—Ну, ну, не викручуйся, а роби, що тобі кажу!

—А чи й другі хрести також порозбивають?— промовив Радимко, немов оправдуючи свою неохоту.

—Про інші хрести не журися,— відповів Михайлюк.— Там уже є такі, що зроблять це й без тебе. Ну, хутчій, хутчій, бо час не стоїть, і готові нас доглянути, й зловити на гарячому вчинку. А тоді?...

Підсунувся Радимко аж під сам хрест, і з видимим острахом діткнувся до нього рукою. В першій хвилі почув у пальцях холод, а далі, наче б вогонь розійшлявсь по його долоні. Вже хотів відскочити, але якось переміг себе. Простягнув другу руку, й ступив обома ногами на камінну основу. Цілком виразно чув, що печуть його не лиш обі руки, але й ноги.

—Тягни цього боввана!

Зробилось йому гаряче на всьому тілі, наче б горів. Та, щоб якнайхутчій із цим покінчити, він відразу підняв обі руки, й ухопив за верх хреста. Мимохіть очі його глянули на темне розп'яття. І здавалось йому, що в ту хвилю побачив зовсім виразно, як Христос відкрив очі, і з них спливали криваві сльози. Радимко задеревів зо страху, та закрив собі зір обома руками, щоб нічого не бачити. В ту

саму хвилю здавалося йому, що чув тихий, благальний шепіт, а потім стогін, що йшов від розп'яття: "Сину, пожалій мене, схаменися!"

—Ну, рухайся там, бо нема часу!— наглив його товариш.

Та, Радимко не чув уже тих його слів. У голові шуміло йому, в очах зробилося темно, і він, стративши рівновагу в ногах, враз із верхнім хрестом повалився на землю.

Коли за якийсь час опам'ятавсь, він побачив над собою свого товариша, й простогнав із острахом:

—Де я?

—Ех, дурак ти! Більше з тебе клопоту, ніж помочі. Ще мала хвилька, а ми обидва були б отут утратили життя. Хто ж так робить, як ти? Стидайся! Встань!

Радимко лиш водив блудним зором кругом, і стогнав.

—Ну, ну, досить уже дурної комедії! Підведись!

Так кричав над ним Михайлюк. А Радимко, хоч і як пробував, та підвестись ніяк не міг. Боліла його голова, пекли руки та ноги, а в грудях, наче б хто кліщами вхопив, і тягнув усе, що там є.

—Де ми?— шепотів він, скрививши лице, й кидав на всі боки руками.

—Ага...—і, наче б його що вкусило, просичав, і став скреготати зубами.— Ми коло хреста.

—Нема вже хреста,— відповів Михайлюк.

Нема?...

—Вже в ямі лежить, розбитий на кавалки. Я його в глині поховав, і то без попа,— цідив із насмішкою Михайлюк, і зареготався.

З великим зусиллям підвівся Радимко, але знову повалився на землю, й захарчав. Побачив Михайлюк, що то не жарти, взяв його за обі руки, та став підводити. Придержуючи його за голову, він із острахом завважив, що та голова вся була в крові.

—Еге, ге! Ти подрапав собі голову, аж волосся злиплося. Потім ухопив його за плече, й потягнув тією самою дорогою, кудою були прийшли. Ввесь час вони не говорили між собою ані слова. Аж коли вийшли на вулицю, Радимко, що досі йшов зовсім спокійно, нараз вирвався йому з рук, і закричав несамовито:

—Бачиш? бачиш? бачиш його?!... Он, він... плаче.. розбитий хрест... ха, ха, ха, ха. Ти його поховав без попа... ха, ха, ха, ха... Я большевик... ха, ха, ха.

Михайлюк скаменів з дива. Зрозумів, що його товариш

зійшов із розуму. Хотів отже мерщій утікати з того місця, але ноги, мов би вросли в землю. А Радимко бігав по подвір'ї, та кричав що сили:

—Он, біжить за мною, хрест, хрест... ха, ха, ха, ха!

* * *

Не чула крику божевільного сина його рідна ненька. На тім самім місці, де він її ввечері був покинув, лежала вона, посеред своєї хати, простягнувши руки навхрест. Вона була мертва.

ВЕЛИКИЙ ЛИСТ

Один військовий капелян поясняв раз якомусь дуже мало освіченому воякові, яку велику вартість має Служба Божа.

—Чи вмієш читати?—питає священик.

—Ні, отче, ані одної букви не прочитаю.

—А писати вмієш?

—Писати ще менш умію, ніж читати; а так нераз придалося б, якби бодай умів своє власне ім'я підписати.

—Чи твоя мама ще живе?

Так, Отче, моя добра, кохана мамуня ще, Богу дякувати, живе.

—Ну, то як же ти робиш, коли хочеш мамі дати про себе яку добру вістку?

—В мене, Отче, не бракує добрих товаришів, і скоро лиш котрого з них попрошу то напише мені все що тільки скажу.

—Слухай, дорогий хлопче,— каже капелян,— чи ти коли подумав, що то властиво таке Служба Божа? Отже запам'ятай собі добре, що тобі тепер скажу: Служба Божа, то такий великий лист, написаний і заадресований до того далекого краю, де Господь Бог зо своїми ангелами й усіма святими перебуває, і де ми колись по смерті маємо надію піти. Там уже багато з наших рідних і кревних, з наших приятелів і знайомих зібралось.

—Але того великого листа, що має аж так далеко та високо йти, звичайні християни не вміють добре самі написати. Тому існують священики, так наче б які публичні секретарі на службі в Господа Бога, і вони ті листи можуть писати. Кожний такий лист мусить бути написаний не на простому, звичайному столі, а на святім вівтарі, та й не простим чорнилом пише його священик, а пречистою, невинною Кров'ю самого Спасителя. А як письмо вже готове, й вислане на властиву адресу, тоді священик каже радісно всім вірним, що можна спокійно з церкви розходитися. "Со миром ізийдім!" цебто вийдім собі тепер із церкви з великим спокоєм, бо Служба Божа щасливо добігла до кінця, спільний наш лист до Божої Тройці вже висланий, і на крилах Ангелів полетів перед небесний престіл.

ПРИГАДАЛАСЯ МОЛИТВА

Умирала раз одна мати. А мала вона пятнадцятилітнього сина, що мав добре серце, але при тім був дуже легкодушний. Тяжко було на серці, бідній матері, що мусіла покидати сина сиротою. Стала надумуватись, яку б то науку лишити йому, що мала остатись у його пам'яті на все життя. Накінець крізь сльози сказала йому:

—Сину дорогий, одну науку хочу тобі оставити раз-на-завжди: Ніколи не забувай, що найважніший обов'язок людини на цім світі— то молитва до Бога. Ніколи отже не занедбуй молитися!

Небавом опісля померла мати.

Син, покинувши рідне село, пішов у широкий світ між чужих людей. Там вивчися якогось ремесла, й зразу жилося йому якось несогірше. Весела його вдача здобула йому багато людських сердець. Але ті надзвичайні успіхи радніш пошкодили йому, ніж помогли. Його дуже хутко втягнули в злі товариства, де він навчився багато всякого зла. При тім став він марнувати гірко запрацьовані гроші. Нічого дивного, що небавом попав він у цілковиту нужду так, що мусів просто жебрати між добрими людьми, щоб мати сякий такий кусок хліба й ложку теплої страви. Одначе ніде не знаходив він спокою. Здавалося, наче б спокій утік раз-на-завжди з його молодого, але дуже зіпсутого серця.

Минуло тридцять років з тієї пори, як мати йому умерла. За той час він постарівся, посивів зовсім, і сили вже стали очевидячки покидати його. Тоді огорнула його велика туга за рідним селом. Якась таємна сила тягнула його заглянути в рідні сторони.

Вибрався отже в дорогу.

Що ближче до села, то міцніш стискалося йому серце в грудях.

Була саме неділя. Вже сонце своїми променями позмітало росу на зелених левадах, коли він, похилий, немічний жебрак із костуром у руці, став на горбочку, звідки добре видко все його рідне село. На дзвініці голосно відізвалися дзвони. Скликали людей на Службу Божу до

церкви. Почувши голос дзвонів, старий зупинився. На серці було йому так тяжко, наче б хто груди каменем придавив.

Он там у долині стоїть його рідна хатина, де він родився, де виростав. Там, немов квітистий килим розстелилась широка левада, де він колись малим хлоп'ям так любив бігати, забавлятись. Там знана йому капличка при дорозі між старезними липами, а там знов тополі високі,—здається, головою до неба хочуть дістати, а трохи далі церковця стоїть, та сама, де колись маленькою дитиною охристили його, де нераз бувало з мамою він так щиро Богові молився.

Щось неначе говорило тепер у глибині його душі: "Стань на коліна, й молись!" Він відчув сильне бажання молитися, але не міг. Хотів плакати, але серце холодне було як лід, бо погасло вже в ньому було святе огнище віри.

Там он, коло церкви, видко цвинтарок, де стоїть гріб його мами.

Серце в грудях з болю защеміло. Здавалось йому, ніби почув голос своєї матері: "Сину мій бідний, нещасний! Ти забув молитися!" І він закрив собі очі руками, й гірко, прегірко заридав.

—Господи!— подумав собі.

—Який я був колись, а який тепер!

Ця проста гадка гострим ножем краяла йому серце. Він увесь дрижав. Холодний піт обілляв йому чоло. Він став шептати: "Ах, який же я нещасний! Тридцять років прожив я без молитви. Я зовсім забув про молитву."

Підняв очі до неба, і став наче надслухувати. Здавалось йому, що в ту хвилю слухає його і рідна мати, і сам Бог.

На серці трохи полегшало. Зложив руки, як до молитви, й став навколішки.

Дзвони вдруге голосно залунали.

Дрижучими устами став шептати молитву, перший раз по тридцятьох літах він молився.

* * *

А як люди верталися з церкви додому, то знайшли на горбочку напів мертвого жебрака. Але на обличчі у нього було видно промінь святої радости. Занесли його до села, де він увечері, поєднавшися з Богом, спокійно умер.

"Боже мій, Боже,"— були його останні слова.

ПАЛЕЦЬ БОЖИЙ

Зелені свята. Чарівна погода. Нарід Красного Броду виходить із хат замаєних ніжною зеленню, і йде гуртами до манастирської церкви на Службу Божу.

Старовинна то церква та й манастир дуже давній.

Оповідає старий переказ, що тому триста років зайшов був до Красного Броду якийсь чернець із-за Карпат, із-над Дністра.

Старий уже був він, а до того ще темний на очі, ішов навмання, шукаючи дороги, суковатою палицею.

Заледве перейшов гори Карпати, як уже сонечко щезло на обрію. Настала ніч назвичайно тепла та мила, і старенький чернець поклався на узліссі, на м'якій траві, відпочивати. Небавом заснув здоровим, міцним сном.

Аж от сниться йому дивний сон: Пресвята Богородиця стає над ним та й каже:

—Ченче Теофане, як устанеш рано ,то гарно помолись, а потім зараз обмийся водою з тієї криниці, то прозриш.

І нагло та чудова поява зникла.

Прокинувшись уранці зо сну, старий побожно помолився, і палицею став шукати кринички. Нараз почув милий, гамірливий журкіт струмка, а звідти вже й до кринички недалеко. Надибавши її, старець упав на коліна, й гарячо молився.

Потім нахилився, зачерпнув долонею води, та обмився раз, і другий, і третій...

—Боже!— закликав голосно,— світ! Ясний, гарний, чарівний світ!... Чудо!...

І з невимовною радістю ,наче б удруге на світ народився, він кликав у захваті:

—Господи Боже, Всевишній і Всемогучий Володарю! Дякую Тобі, всім серцем дякую за дар Твій превеликий. І Тобі. Пресвята Богородице, сердечно дякую, що Ти милостиво за мене грішного заступилась.

І знову склав руки навхрест, та довго, довго молився.

Заки підвівся на ноги, поглянув ще раз у криничку. Нове чудо!

На дні кринички бачить виразно образ Пречистої Діви з Дитятком Божим на руках. Обличчя Пречистої те самісіньке, що його бачив він у сні, коли Вона йому з'явилась і, любо всміхаючись, до нього промовляла.

Довго, довго диввися він так, аж поки образ не розплився, не зник.

Але в пам'яті його той чудовий образ остався вже разна-завжди.

І якесь дивне бажання зродилося в серці старця,—бажання намалювати той незабутній образ. Кажемо, що бажання те дивне було, бо ж чернець той дуже довгі роки прожив сліпий, і ніколи нічого не малював, навіть ніколи й не пробував малювати.

А тепер таке от дивне бажання:

—Намалюю, конче намалюю Пречисту Діву з великої вдячности за те, що віддала мені мій утрачений зір.

І накупив усяких фарб та малярського приладдя, й узявсь за роботу.

Цілісінький тиждень малював, не спочиваючи.

Сам собі дивувався, бо образ вийшов цілковито подібний до того, що був у криничці.

—Ні, то не я сам намалював,— сказав із переконанням чернець,—то сам Господь моєю рукою керував... Тепер іще лишається мені збудувати відповідну капличку, щоб там примістити цей святий образ.

Негайно розпочав він будову каплички. Побудував її зараз таки біля своєї оселі.

І пішла слава про чудотворний образ та про цілющу воду, що під капличкою.

І стали сходитись туди з усіх усюдів люди: приходили недужі, сліпі, каліки, й верталися опісля додому здорові та щасливі.

Триста років минуло з тієї пори.

Із жертв побожних християн повстав прекрасний манастир, і величава церква. Ченців прибуло багато більш. Як щороку, так і тим разом на Зелені Свята зібралося народу сила силенна на храм.

Ось ідуть вони всі великою процесією кругом церкви.

Погода прегарна. Сонце в усім своїм чудовім маєстаті горить-сіяє. На небі ані хмариночки— воно чисте, синє, глибоке, легенький вітерець повіває хоругвами— нарід побожно співає.

Несеться та пісня-молитва ген-ген аж до великого, темного ліса, і звідти відбивається гомоном. Аж раптом хтось голосно скрикнув:

—Куруци йдуть—бандористи! (так у тих околицях називають вояків).

Попереду, на бистрому коні їде сам Валентин Другет, багатий граф, дідич села Гуменного, а водночас і полководець армії.

Гордовито їде граф Другет на самому переді.

—Ось,— каже він до своїх найближчих офіцерів, —ось грецькі темняки відправляють свої безглузді забобони.

Процесія саме тоді порівнялася з військом.

Раптом кінь графа Другета стає дуба, й ніяк не хоче поступити вперед. Другет штовхає його острогами в бік,, б'є немилосердно нагайкою, та кінь, замість піти вперед, рванувсь так нагло, що скинув із себе свого пана.

—Кінь напевно злякався хоругов,— завважив хтось із офіцерів.

—О, дійсно! закликав граф Другет.— Але чекай, я їм покажу, я їх навчу, я їм щедрою рукою відплачусь за те, що сполохали мені коня! Хлопці! Ану, підкладіть мені зараз вогонь під манастир і церкву,— хай із цього гнізда грецьких забобонників ні сліду не останеться!

Мадярська дич слухняно кинулась виповняти приказ свого команданта...

Небавом і манастир і церква стрибали вгору ясним полум'ям.

Налякані люди що духу стали розбігатись на всі боки, кожний до своєї оселі. Розлючені мадярські вояки гнались слідом за ними. А як наздігнали кого, то знущались над ним несамовито.

Потовченого графа Другета відвезли до його палати в селі Гуменному.

Одначе довго, довго не приходив граф до сил. Усяких лікарів запрошували до нього— ніщо не помагало.

Накінець покликали одного славного лікаря аж з Будапешту.

Оглянувши хорого, лікар значливо похитав головою, та став докладно розпитувати, який був початок недуги.

Граф оповів свою історію, й додав:

—Може це тому, що мене сумління постійно гризе. Може це така на мене кара за знищення Божого дому.

На теє лікар йому так відповів:

—Ну, то відбуудйте те, що ви знищили; від цього сумління ваше тихомириться, і це вам багато краще поможе, ніж усі мої ліки.

Усім своїм серцем прийняв граф оту лікареву пораду.

Не жалував грошей, і незабаром, на місці спаленого манастиря пишався новий манастир ще кращий, а біля нього чудова, величава святиня.

А граф Другет, очунявши з важкої недуги, навернувсь до католицької Церкви.

ПІД РОЗВАГУ
Українським Дівчатам в Канаді

Сестри Місіонарки Покрови Матери Божої отворили свій Новіціят і Дівочу Академію-гайскул у Стемфорді, Конектикат, Спол. Держави.

а) Новіціят є отворений для тих ідейних дівчат, котрі бажали б щось доброго зділати для Божої слави й добра нашого народу. До сестер Місіонарок можуть вступати: учительки, офісові секретарки, шпитальні доглядачки, та всі інші дівчата, котрі ще не покінчили школи. Тут у монастирі будуть мати змогу скінчити

гайскул а навіть університет, як будуть спосібні. Дівчина-Кандидатка не має ніяких зобовязань до Згромадження, якби хотіла опустити монастир. Тож варта канадійським українським дівчатам скористати з нагоди і приїхати до Сестер Місіонарок до Стемфорду. Проситься писати по інформації на адресу:

Missionary Sisters, 111 West North Street, Stamford, Connecticut, USA.

в) Дівоча Академія Покрова Матери Божої. З початком вересня 1945 року, Сестри Місіонарки отвирають Вищу Школу для дівчат. Вже деякі студентки зголосилися, бо довідалися, що:

1) Дівоча Академія є в найкрасшій дільниці міста Стемфорду, серед прегарних дерев, неначе у парку.

2) Урядження Академії є гарне.

3) Залізничі получення з Ню Йорку до Стемфорду є дуже добрі, бо що пів години їде поїзд, а зі стації до Академії що 20 мінут їде бос.

4) Професорський факультет є добірний та з довголітним досвідом.

5) Кожної суботи буде висвітлюватися поучаючі фільми в Академії.

Якщо родичі бажають правдивого добра для своїх доньок, то нехай чимскорше запишуть свою доню до Академії Покрова Матері Божої у Стемфорді, бо ще остає місце тільки для кількох студенток.

По інформації писати:

Mother of God Academy, 111 West North St., Stamford, Connecticut, USA

* * *

ПРИВІТ ВІД КИР КОНСТАНТИНА І КИР АМВРОЗА

"Не бійся мале стадо, бо вподобалося Вітцеви вашому дати вам царство." (Лука 12, 32).

Преподобні Сестри Місіонарки!

Тими Христовими словами: "Не бійся, мале стадо"... шлемо Вам привіт до Вашої нової обителі, яку Ви набули у Стемфорді. Правда, що Ви тревожитеся, чи зможете сплатити довг та розвинути діяльність між нашим Народом. Однак не бійтеся, Господь добрий. Колись Преподобні Сестри Чина св. Василія Великого зачинали від маленького тут на Американській Землі. Сьогодні за Божим благословенням і поміччу добрих людей, Вони розвинули прекрасну діяльність між нашим народом. Теж Преподобні Сестри Служебниці зачинали від маленького зернятка, котре виросло у гарне дерево. Тож по словам Христа, Преп. Сестри

Місіонарки, "Нехай не трівожиться наше серце" (Йоан 14. 1). Майте сильну надію на Ісуса і Пречисту, Вашу Покровительку. Вони поблагословлять Ваші ідейні змагання а добрі люде допоможуть своєю жертвою. Ізза цего бажаємо Згромадженню Сестер Місіонарок гарного розвою, бо "жниво вправді велике, та робітників мало" (Мт. 3, 37). Вже сьогодні у нашій Дієцезії булаб праця для триста Сестер. Отже ж поле до праці є таке велике і просторе, що всі Чини і Згромадження Сестер будуть мати досить праці у Божому царстві. Сам Божественний Спаситель запевнив нас, що у Господа є много місця для всіх людей і всіх Згромаджень: "В домі мого Вітця осель много" (Йоан 14, 2).

Тож нехай Ісус і Мати Божа Вам благословлять!

† Константин
† Амвроз

КОЛЕГІЯ ОО. РЕДЕМПТОРИСТІВ, РОБЛИН, МАН.

Міститься в великім, мурованім будинку з північної сторони міста Роблин. Будівля ця положена на фармі близько ліса в прекрасній околиці Західної Манітоби. З північного заходу гориста околиця вкрита лісами, попересинана чудовими озерами, межує з великими резервами-лісами гір Райдінг і Дакота. Зо сходу си-

ніє недалекий, глибокий яр ріки Асинабоїн. Здорове, гарне положення, ідеальне для научних заведень. Уладження Колегії модерне, гарна каплиця, ясні наукові салі, літом забавова площа, зимою ховзанка. Плян науки цієї школи відповідає плянові наук у Вищих школах (Гай Скул) Канади, з особливішим узглядненням будучого звання молодців: священика-місіонаря. Наука релігії, українська література й історія занимає важне місце. Учні пізнають тут наше Богослуження, наш гарний обряд і спів.

До Колегії приймається хлопців, що покінчили семий грейд. Хто має вищий грейд (ступень) може також зголоситися до цієї школи.

ДОРОГІ РОДИЧІ: Коли маєте сина, що має охоту вступити до Отців Редемптористів, щоби стати священиком-місіонарем, пішліть його до нашої Колегії в Роблині. Щаслива родина, що має хоч одного хлопця священиком. Покликання священика-місіонаря найкраще з усіх станів! По ближчі інформації пишіть на адресу:

REVEREND FATHER DIRECTOR,
REDEMPTORIST FATHERS COLLEGE,
Box 355, ROBLIN, MAN. CANADA

Образки з життя учнів Колегії в Роблин, Ман.

ПОКЛИК

ДО ЗГРОМАДЖЕННЯ СЕСТЕР МІСІОНАРОК ХРИСТІЯНСЬКОЇ ЛЮБОВИ

Кожна людина шукає щастя. Одні шукають його на широких шляхах гріху, другі в чесній праці й родиннім житті після вимог Божих заповідей, а ще інші часто вибирають евангельську дорогу християнської досконалости й посвячуються на службу Богові й Церкві в законному стані.

І до цих третіх саме звертаємо наш поклик. Побожні душі! Коли світове життя не вдоволяє Вашого серця, бо Ви тужите за кращим життям, то рішуче вступайте в законний стан, бо в ньому є захований для Вас справжній скарб щастя в дочасності й вічности.

В нашій Церкві в Америці й Канаді є кілька законних Згромаджень. Цим подаємо Вам до відома, що цього року в Канаді повстало нове Згромадження під назвою: Сестри Місіонарки Християнської Любови. Ціль Згромадження є дбати про славу Божу й спасення та святість своєї душі, а також місійна праця над спасенням і освячуванням інших людських душ виконуванням діл християнської любови й милосердя щодо душі й тіла, головно ж між бідною фармерською й робітничою клясою по парохіях і місійних станицях. Сестри Місіонарки будуть навчати молодь словом і письмом релігії, віддаватись виховній праці в школах і різних виховних заведеннях, опікуватись недужими, старцями, сиротами та вести різнородну суспільну діяльність, що її вимагають наші часи й обставини. Їхнім головним стараннем буде любити Бога надівсе, а ближнього як себе й любовю зднювати всіх для Христа та вести до небесного щастя.

Покровителем Згромадження є Святий Дух. Законна одежа буде гарна й достосована до місійної праці в наших часах та відповідати гигієнічним вимогам.

Осідок і новіціят у Гримсбі, Онт.

Між конечними загальними вимогами до прийняття є: 1) 15 років життя скінчених; 2) рішуча воля бути доброю монахинею і посвятитись місійній праці; 3) вільний стан; 4) добре здоровля. Докладніші пояснення подається окремо на бажання.

Зложення обітів попереджає кандидатська й новіціятська проба. В тім часі кожна дівчина має спромогу пізнати й провірити своє покликання. Якщоб показалось, що не має покликання до Сестер Місіонарок, то може зовсім свобідно вернутись на світ, а час проведений у Згромадженні не буде страчений. Вона багато

скористає для свого доброго виховання.

Зголошуватись до Згромадження належить на таку адресу:

MISSIONARY SISTERS OF CHRISTIAN CHARITY

c|o Rev. Mark Romanovich, OSBM., Box 122, Grimsby, Ont., Canada

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Понад 3,500 прочан на відпусті в Йорктоні, Саск. Цьогорічний відпуст у Йорктоні 6, 7 і 8 липня відбувся гарно. Понад 3,500 прочан взяло участь. На празник св. Івана Хрестителя та празник Пресв. Евхаристії торжественні Служби Божі з діяконами відправлено на монастирській площі. В неділю, 8-го липня, після Служби Божої, відбувся торжественний похід із Найсвятішими Тайнами до 4-ох престолів, що були уставлені в монастирському городі. Понад 1,050 прочан приступило до св. Тайн. В часі відпусту науки голосив о. місіонар Володимир Краєвський, ЧНІ.

Преп. Сестри 7 і 8 липня, в домівці під церквою давали снідання. Дня 7. липня, за стараннем Жіночого Товариства, в парохіяльнім домі відбувся спільний обід.

Многі Служби Божі, масове приступлення до св. Тайн і Слово Боже, що його голосив о. місіонар в часі відпусту, були часом великих Божих благодатей і духовних користей для вірних почитателів Преч. Діви Марії, що приїхали з ріжних сторін Саскачевану й Манітоби. Тисячі українців католиків перед чудотворною іконою Матери Божої Неустаючої Помочі відновили свої приречення живої віри, надії й любови до Господа Бога та віддали себе під материнський покров Пречистої, щоб витревати в своїх добрих постановах.

Німецькі епископи, зібрані в Айхстат, видали спільний пастирський лист, перший по скінченню цієї війни, в котрім кличуть побідників приготовити людству справедливий мир.

Союз словінських парохій у Америці, Клівленд, Огайо, подає, що партизани Тіта розпяли католицького священика, пароха та замордували 12 інших визначних свіцьких католиків у селі Коцеве. Той сам Союз подає, що перед терором Тіта 50,000 словінців перейшло границю Югославії до Австрії, де многі знаходяться в концентраційних таборах, інших переслано до Італії, а біля 3,000 було змушених вернути до Югославії, де їх розстріляли партизани Тіта. У Бачці в Югославії живе багато українців католиків. Вони мають величаві церкви та просвітні доми, свої школи, друкарні й пресу. В часі переслідувань Тіта, мабуть, що і їх доля подібна до словінців-католиків.

Московський патріярх Алексій, що недавно відвідав Єрусалим і близький Схід, домагається відновлення грецького православного патріярхату в Істанбулі та отворення св. Софії для християнської релігії. Істанбул (Константинопіль) це столиця давньої Греції, зайнятий турками 29. травня, 1453 р.

Націсти увязнизи були 200 священиків лиш в одній фрайбурґській архидієцезії.

З початком серпня в Монтреалі святкуватимуть століття уродин Брата Андрея, смиренного дверника Згромадження св. Хреста, що оснував славне відпустове місце: молитовницю св. Йосифа в Монтреалі. Брат Андрей помер смертю святих 1937 р. Архиепископський ординаріят у Монтреалі поробив уже перші кроки в справі беатифікації бл. п. Брата Андрея.

Преосвященний Василь Такач в обороні Церкви. "Америка" пише: В Ню Йорку надається через радіо большевицька пропаґанда окремо для галицьких українців, а окремо для закарпатських руснаків. Напади на бл. п. Митрополита Шептицького і нашу Церкву в старім краю є на порядку дня цих радіопрограм. З черги на одній з останніх годин цеї радіопрограми нападено на владику американської дієцезії закарпатських русинів, Преосв. Василя Такача, за те, що Кир Василь їздив до Вашинґтону, щоб там поробити, де слід, представлення в обороні греко-католицької Церкви на Закарпаттю. Большевицьке радіо представило цю акцію Преосвященного Такача як крок ворожий "робочому народові" Закарпаття та візвало слухачів із дієцезії Пресв. Такача звернутися проти Владики і "визволитись з римського ярма." Очевидно, цей зазив останеться без успіху, як і попередні заходи ріжних москвофілів розбити питсбурґську греко-католицьку дієцезію православною пропаґандою. Але видно з цих закликів, яким духом дише червоний московський молох на українську прадідну Церкву, та що православя є знов знаряддям московського імперіялізму. Всі щирі українці можуть лишень бути вдячні Преосв. Кир Василеві за те, що він звернув увагу Вашинґтону на переслідування нашої Церкви большевиками та на те, як Сталін дотримує слова, даного бл. п. президентові Рузвелтові щодо "волі віри" в Совєтах.

Увязнення українців в Чехії.—Тижневик "Український Інформатор" з 18. червня, 1945, що виходить в Европі, подає, що совєтські чекісти з НДВК арештували в Чехії бувшого президента Карпатської України, о. А. Волошина, та його міністрів: Ревая і Перевузника. Теж арештовано проф. Славінського, С. Сірополка і полк. Росіневича. З правного становища увязнення совєтами о. Волошина та пп. Ревая і Перевузняка у Празі є актом безправства і насили—не згадуючи вже про те, що з політичної точки воно є актом ворожим українству взагалі. Отець Волошин і пп. Ревай і Перевузняк були до 1939 р. чесько-словацькими горожанами і то аж до розпаду чесько-словацької держави. Ще за чесько-словацької влади, за її згодою і її актом, Карпатська Україна одержала автономію, а о. Волошин став председателем її сойму. З того часу є почтові значки (стемпси) Карпатської України, видані чеською владою у Празі. Коли Чехо-Словаччина розпалася, сойм Карпатської України проголосив її самостійність та боронив її оружно проти мадярської інвазії, коли Гітлер "подарував" Закарпаття Угорщині. Перед Мадярами утікачі з Закарпаття сховонилися до Праги. Совєти ніяким чином не мають над ними юрисдикції— хіба тільки і то сумнівно, має її Чехословаччина. Чехословацький суд мігби—і то з сумнівом— їх судити і чехосло-

вацька влада моглаб їх увязнити, але ніколи Совєти, ще й до того на чеській території. Коли їх Совєти увязнили, так це акт насили проти міжнародного права і акт нарушення суверенности Чехословаччини. Бо те, що нині Закарпаття належить до Совєтської України, взад не ділає. Совєти не мають права вязнити і судити бувших чесько-словацьких чи карпато-українських горожан—хіба що вони тепер поповнилиб який акт проти совєтів на території совєтів. З політичного боку це один ще більше яркий доказ ворожнечі совєтів до всего, що українське. Волошин, Ревай і Перевузняк проти совєтів ніколи не виступали а тільки проголосили українську державу там, де ніколи власть Росії чи совєтів не сягала. Навпаки—їх акт промостив дорогу прилученню Закарпаття до України. За щож їх вязниться? Хіба тільки за те, що вони українські патріоти!

Католицькі університети в Швайцарії рішили помогти католицькому університетові у Наймеген в Голяндії, який багато потерпів від німців.

Папа Пій XII дав $40,920.00 для знищеної війною Голяндії.

Преміер Ірляндії сказав, що його уряд вишле велику скількість живности до Европи.

Кард. Шустер, архиепископ Медіоляну, довго розмовляв з Муссолінім кілька днів перед тим, який його партизани розстріляли. Кардинал заохочував його до покути та Муссоліні не дав переконатися, але нерозкаяний відійшов від кардинала і за кілька днів був розстріляний.

В цілій британській Імперії 17 католиків дістало найвище військове відзначення— Хрест Вікторії.

Американські літаки великани знищили палату апостольського делеґата в Токіо. Ті самі літаки знищили і католицьку катедру в Токіо.

В Англії помер канонік Артур Жекмен, що був 24 роки секретарем кардинала Бурне. Був знаний в Англії як великий публицист, що безнастанно виступав в часописах.

Мир, яким закінчилася перша світова війна, підписали два католики: Маршал Фош, француз і А. Ецбергер, провідник католицької партії в Німеччині.

Дня 8. VI. співав в Ню Йорку свою першу Службу Божу о. Ефрем Кавфман, Бенедиктин, який навернувся з жидівства 7 літ передтим.

В Римі наново почали освічувати баню і передню часть базиліки св. Петра, при нагоді великих торжеств. В часі війни це освітлення було усунене.

Перший раз цего року, відновлено в Німеччині, там де заняли американці, процесію на празник Божого Тіла. Відколи Гітлєр був при владі, такі процесії були заборонені.

Ватикан оголосив книжку, в якій видруковано листи, що їх писав Папа до Муссолінія, заки ще Італія розпочала війну. Папа напоминав Муссолінія, щоби не завдавав таких терпінь італійському народові, однак Муссоліні мав сказати, що того вимагає добро Італії і її слава. Здається, що Чіяно, міністер заграничних справ, був проти війни.

На 615 кандидатів до Британського парляменту було 33 католи-

ки. Більшість з них це консервати.

Скарб анґлійської корони перевезено до Льондону, де його зложили на час до анґлійського банку.

Західні аліянти згодилися увільнити всіх італійських воєнних полонених. Вони просили італійський уряд зробити відповідні заряджения.

В 4. VI. американці завважили нові роди літаків, що їх вживають японці.

До дня 4. VI. вписалося 23,400 канадійців до армії, що мають воювати проти Японців.

За час війни 12 бомб впало на анґлійський парлямент при чім вбито 3 особи а ранено 15.

Президент Бенеш сказав, що на будуче усунеться всіх німців з чеської території.

Маршал Монтгомері, що провадив британські сили в інвазії Европи, отримав від короля найвищий ступень лицаря британської корони.

Школа в Раймс у Франції, де 7 мая німці підписали безуслівну здачу аліянтам, має стати музеем.

Західні аліянти розброїли на західнім фронті 7,617,794 німців, з чого 4,209,000 вже було в концентраційних таборах. Коли Німеччина піддалася, воєнні знатоки кажуть, що німці втратили на заході 1,400,000 вбитих, або тяжко ранених.

Дня 26. VI. 50 націй підписали у Сан Франціско чартер, що має запевнити світові мир на будуче.

Дня 26. VI. помер в віці 83 р. всеч. о. Тома Мортон, знаний католицький педаґог у Вінніпегу.

Кораблі Британської Імперії заложили до дня 8. V. 260,521 міну на морю.

До дня 31. V. Канада втратила 102,954 людей у всіх родах зброї.

Тому що муніціпальні вибори у Франції мали лівий характер, ґен. де Ґоль що є монархістом і консерватом в дечім уступив соціялістам. Він обіцяв їм, що держава буде контролювати копальні вугля, електрівні і ще деякі інші фабрики.

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

Добрий бизнес.—Серед великої спеки вибралися два жиди в дорогу з одного села до другого. Один із них двигає важкий зимовий кожух, і тому страшно пріе.

—Чи міг би ти мені позичити 50 долярів? питає товариша подорожний.

—Слухай, Мошку,—відповідає той,—не ображайся: я радо позичу тобі 50 долярів, але мушу дістати щось у заставу.

—Ну, то добре, я дам тобі в заставу цей кожух. Чи згода, дорогий Абрумку?

—Згода. Певно, що згода, чому ні?

І от Мошко одержує 50 долярів, а Абрумко бере від нього кожух.

Але, коли вже прийшли до села, Мошко звертається до Абрумка, кажучи:

На, маєш назад твої 50 долярів, і віддай мені мій кожух.

Добрий син. Батько до сина: Їдь, Іване, до ліса по дрова, а я піду на ярмарок.

Син: Та де вам, тату, на старості літ ходити пішки! От, їдьте ви самі по дрова, а я піду на ярмарок.

В школі. Учитель: Чи знаєш, де лежиться остров Джава?

Учень: Не знаю, пане професоре.

Учитель: Якто? Не знаєш, відки дістаємо каву?

Учень: Купуємо її в шторі.

В школі. Учитель: Чому ти, Петрусю, не був учора в школі.

Петрусь: Бо вчора лапали злодія, і мені мама казали йти подивитися, чи то не наш тато.

Трапила коса на камінь.—Бачиш, Павле,— каже господар до свого нового слуги,— мусимо з собою умовитись, як буде з ходженням до церкви. Як сам бачиш, господарка велика, роботи багато, а до церкви добрий кавалок дороги. В кожну неділю чи свято один із нас конче мусить лишитися вдома. Отже зробимо так: будемо ходити до церкви за чергою,— одної неділі я, другої ти. Чи добре так?

—Добре, каже парубок.

—Отже в цю неділю я піду до церкви, а ти останешся вдома.

Ну, нічого. Прийшла неділя, й господар вибрався до церкви, й вернувся аж увечері.

—Ну, і що ж ви там у церкві доброго чули?— питає його молодий слуга.

—О, чув я, що має бути піст узавтра, і позавтрі, і цілий тиждень. Так сказав священик на проповіди.

Бідний слуга мусів отже постити цілий тиждень, хоч ані трохи не вірив у той піст, бо сам бачив, як господар, крадькома, їв солонину. Але чекав терпеливо неділі, і пішов до церкви. Як тільки вернувся, господар зараз до нього:

—Ну, що ж ти там доброго чув у церкві?

—Знаєте що, пане господарю,—священик казав, що взавтра свято, і позавтрі свято, і цілий тиждень свято.

—Що, ти здурів?— питає господар.

—Ні, каже слуга,— як міг бути цілий тиждень піст, то чому ж не моглоб бути свято цілий тиждень?

АНУ, — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці III-ій окладинки)

---

1. На те **Папське Послання** до всього католицького світу ми з-латинська кажемо **Енцикліка.**

2. Слово **Євагнелія** походить із мови **грецької;** замість нього, можна б по-українському сказати **Добра Вістка,** або **Добра Новина.**

3. **Зовсім безпечно можете ще того самого дня прийняти Святе Причастя.** Правда, закон церковний дуже гостро забороняє причащатися тим, що між годиною дванадцятою вночі й хвилею Святого Причастя щонебудь їли або пили. Одначе в вашім випадку про їду, чи пиття навіть бесіди бути не може. Нехотячи проковтнути муху, що несподівано разом із вітром у горло залетіла, —це не є ніяка їда, ні пиття.

4. Ці слова сказав Ісус в хаті митаря Закхея, коли зайшов до нього в гості. Зворушений такою надзвичайною ласкавістю Спасителя, Закхей щиро до Бога навернувсь і рішуче постановив, що всяку кривду, яку колинебудь людям учинив, мусить цілковито направити. "Господи," закликав він із запалом: "половину свого майна я роздам бідним, а якщо я в чімнебудь скривдив кого, то чотири рази стільки віддам йому." А Ісус, радіючи сердечним наверненням великого грішника, сказав йому: "Сьогодні спасення ввійшло до цієї хати, тому що цей теж є сином Авраама. Бо Син Чоловічий прийшов шукати й рятувати те, що вже було пропаще"

5. На перший погляд це твердження виглядає зовсім слушне. Одначе по хвилі доброї застанови, ясно бачимо, що мудрости в нім ні крихітки нема. **"Ми лиш у Папу не віримо,"** каже православний. і немов би хотів нас переконати, що то, мовляв, **дрібничка.** Бо що ж таке Папа? Хіба не така сама смертна людина, як і другі?...

Але ми православному рішуче відповідаємо: "Те, що ви в Папу не вірите, зовсім не є дрібничка: адже Папа не сам, кругом нього гуртуються чотириста мільйонів католиків, що по всім світі широкім розсіяні. Відриваючись отже від Папи Римського, ви не від одної особи якоїсь відриваєтесь, а відриваєтесь від усієї вселенської Католицької Церкви, якої Римський Папа є видимий голова. А коли ще вдодатку зважимо, що Ісус Христос виразно хотів, щоб Апостол Петро та й усі наслідники його по кінець віків керувати Божою Церквою на землі,—то ваш бунт проти того божественного порядку ніяк не годиться вважати за дрібничку. Між нами й вами, брате, є отже в релігії не мала, а велика, дуже велика ріжниця. Нашу Церкву сам Христос зорганізував і на скелі твердій, непохитній Петровій побудував, а ваша церква лиш руками людськими, слабими та немічними збудована.

6. Мала вервичка, що на ній побожні люди моляться, складається з п'ятьох десяток "Богородице," а між тими десятками є по одному "Слава Отцю," і по одному "Отче Наш." Щоб безнастанне повторювання тих "Отченашів і Богородиць" не збуденніло, та й не перемінилось у бездушне мелення язиком, учителі

духовного життя придумують ріжні способи, щоб людській душі помогти підчас устної молитви піднятись у надземну височість віри. І власне один із тих способів—то так звані **Таємниці Святої Вервиці.** Спосіб цей дуже простий: Проказуючи наприклад першу десятку "Богородиць," я думкою лечу до Назарету, й бачу як Архангел Гавриїл у день Благовіщення сповіщає Пречисту Діву, що Вона має стати за Матір Божому Синові; в часі другої десятки—товаришу Пречистій Діві Марії в дорозі до дому Святої Єлисавети, в часі третьої розважаю про Христове Різдво і т.д. Уста повторяють завжди одну і ту саму молитву, а думка побожно розважає щораз то нову якусь подію з життя Ісуса Христа, чи Його Пречистої Матери. Побожний звичай начисляє пятнадцять таких подій, і називає їх Таємницями Святої Вервиці.

7. Піддані Римського Папи є всі ті, що правильно одержали Тайну Хрищення,— отже не тільки католики, але ще й багато, дуже багато інших. Менше з тим, чи хто православний, чи лютеранин, чи англіканець, чи кальвініст: якщо його хрищення було правильне й важне, то він тим самим є підданий Римського Папи, хоч (може бути) того підданства свого він не свідомий, його не признає, або проти нього бунтується. Тільки над людьми нехрищеними, або такими що були охрещені зле, неправильно, неважно—не має Папа ніякої влади. Вони не є його піддані. До них Він може лиш звернутися з проповіддю, а тоді щойно, як вони ту проповідь Божого Слова приймуть, навернуться й охристяться, стануть членами Христової Церкви, а тим самим і підданими Петрового Наслідника, Римського Папи.

8. Тайну Оливопомазання можна дати дорослому католикові **кожний раз, як він попаде в тяжку, смертельну недугу.** Але в часі одної і тої самої недуги можна Тайну ту уділити тільки один раз, і повторяти її невільно, хоч би недуга навіть дуже довго тривала.

9. Гріхи ті називаються **головні,** тому, що кожний з них, то неначе **голова, провідник або лідер** багатьох інших гріхів. Довговічний досвід показує, що коли котрий небудь із тих сімох гріхів замешкає в людському серці, то він там не буде сам один,—ні, йому треба товариства, йому треба цілої громади інших гріхів, бо він з природи своєї має вдачу **голови-лідера.** Замість називати ті гріхи **головними,** можна б також дуже слушно назвати їх **корінними.** Бо, як із кореня виростає пень, а потім численне галуззя та галузки, так із котрогонебудь головного гріха виростають несчисленні інші великі й малі гріхи.

10. **Найкращий, найдостойніший та найвищий** із усіх титулів, що їх можемо дати Пречистій Діві Марії,— то **Божа Мати,** або **Богородиця.**

11. **Чоловік той називався Матусалим.** Каже Біблія, що він прожив **дев'ятсот шістдесят і дев'ять років.**

Адміністрація Голосу Спасителя просить всіх, що присилають передплату, подавати імена свої чи других виразно написані, або як можливо видруковані пером і все однаково. Буває, що хтось змінить одну, дві букви й тоді прізвіще виглядає інакше. Таким чином вкрадаються непорозуміння.

НОВІЦІЯТ ОТЦІВ РЕДЕМПТОРИСТІВ

ЗАКЛИК ДО ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКИХ ЮНАКІВ ІДЕЙНИХ І АКТИВНИХ

Згромадження Отців Найсвятішого Ізбавителя або Редемптористів є одною з найбільш активних частин українського релігійного й національного тіла. Нам нетреба дояснювати, хто є Отці Редемптористи, й яка їхня праця. Сотки тисячів українців в Галичині, Канаді й Злучених Державах знають про них через їхні місійні праці, що доказували й доказують чудес у духовному життю цілих міст, містечок та дистриктів. Це тому, що Згромадження Отців Редемптористів всеціло Богом призначене до проповідання науки Ісуса Христа, Спасителя людського роду.

Без тієї місійної праці, що звісна цілому світові й усім народам землі, тисячі душ впали б жертвою неправди й зіпсуття.

Таких місіонарів, що всією душею й всім серцем посвятили себе для Католицької Акції, для Поширювання Царства Божого на землі, треба нашому народові більш, чим будьколи перед тим. Ісус при помочі перших Місіонарів навернув поганський світ та дав світові мов нову душу. В наших часах Ісус також кличе до себе вибрані душі юнаків, щоб прилучились до групи Його Апостолів у Згромадженні Отців Редемптористів. Хто є ті юнаки? Ось вони:

Ті, що бажають посвятити своє життя Богу й працювати як Місіонарі для нашого народу по цілому світі.

Чого їм потрібно, щоб їх тут прийняли до Новіціяту, де вони пічнуть свою місіонарську підготовку?

1. Треба мати щире й вирішне хотіння посвятитись Спасителеві в Чині Отців Редемптористів.

2. Треба мати здоровля й добрий характер.

3. Недоконче треба бути священиком, коли хто до того не має спосібностей. Монахи Редемптористи є НЕТІЛЬКИ СВЯЩЕНИКИ, АЛЕ Й БРАТЯ, що помагають місіонарям своїми працями й таланом в монастирі. Братя Монахи мають ті самі духовні ласки й привілеї, що й Отці Місіонарі.

4. Щоб бути прийнятим до Новіціяту на священика Місіонаря, треба мати укінчений принаймні одинадцятий ступень-грейд. Коли хто не має того ступня, нехай зголоситься також і його пішлють до Колегії Отців Редемптористів, де він укінчить потрібну школу й тоді піде до Новіціяту.

5. Щоб бути принятим за Брата-Монаха, треба мати 17 років життя й бути здатним до праці, або до якогось ремесла, як столярство, будівництво, обувництво, кравецтво, шлюсарство, куховарство, огородництво, друкарство, дяківство або в загалі до якоїсь ручної праці. Місійна праця без таких Братів-Монахів майже неможлива.

УКРАЇНСЬКІ ЮНАКИ, ЩО МАЄТЕ В СОБІ ЗАПАЛ ДО ВИЩОГО ЖИТТЯ Й ДО ПРАЦІ ПОШИРЕННЯ ХРИСТОВОГО ЦАРСТВА НА ЗЕМЛІ, НАПИШІТЬ ДО ОТЦІВ МІСІОНАРІВ НА ОЦЕЙ АДРЕС:

THE REVEREND MASTER OF NOVICES
UKR. CATHOLIC MISSION. YORKTON. SASK.

НАУКА

Ворог батько, ворог мати,
Що не вчили сина!
Бо піде він в світ блукати,
Як та сиротина.

Як між павами сорока
Поваги не має,
Так невчений між вченими
Голову схиляє.

НА СПЛАЧЕННЯ ДРУКАРСЬКОЇ МАШИНИ— Вест Бенд, Саск. —Срібний ювілей подружжя панства Івана і Анни Брикси. Дня 15-го липня рідня і сусіди зїхалися до дому панства Івана і Анни Брикси. Це була несподіванка з нагоди 25-их роковин їхнього подружого життя. Господині на скору руку зладили обід. Ювилятів посадили на почесне місце. Обід зачався молитвою: Царю Небесний. По обіді гості нагородили ювілятів гучним співом "Многая Літа" і гарними дарунками. Ювіляти дякували всім, що справили для них таку несподіванку. Один із присутних занявся збіркою на добру пресу. Зібрано $20.00.. З того $3.00 на Голос Спасителя. Всім жертводавцям щира подяка.— Присутний.

ПРИ КОЖНІЙ НАГОДІ ПАМЯТАЙТЕ НА УКРАЇНСЬКІ ЖЕРТВИ ВІЙНИ!

УЛАДЖУЙТЕ ЗБІРКИ ТА ПІДПРИЄМСТВА НА ПОМІЧ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ Й ПРИСИЛАЙТЕ ЗІБРАНІ ФОНДИ НА АДРЕСУ ЦЕГО КОМІТЕТУ:

THE UKRAINIAN CANADIAN RELIEF FUND,
P.O. Box 2,186, WINNIPEG, MAN.

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Полевий маршал Гаролд Александер, один із найбільших стратегів другої світової війни, зістав іменований генеральним губернатором Канади. Має 53 роки. Канадійським жовнірам знаний із свого проводу в Італії, як начальний вождь союзників в полосі середземного моря. Буде 17 генеральний губернатором, та другим британським жовніром, що в часі війни провадив канадійцями, а після, зістав губернатором Канади.

В часі загальних виборів, що відбулись 5. липня в Британії, побідили подавляючою більшістю Лейборити, соціялісти під проводом Клемента Р. Етлі. Винстон Чирчил, що був премієром Британії від найчорнішої години до побіди націстів, особисто зістав вибраний, одначе консервативна партія, що нею він проводив, програла вибори. Клемент Р. Етлі, на поручення короля Юрія VI. створив новий уряд.

Західні аліянти поволи віддають на ново різним Чинам і Згромадженням доми і інші будинки, які гітлерівці були попередно поконфіскували.

Росія, занявши Австрію, заборонила комунебудь відвідувати той край. Коли один російський офіцер дав кільком американським воякам дозвіл їхати до Відня, то за кілька днів з Москви прийшов приказ його за це здеградувати. Таксамо ніхто не знає, що діється в Румунії і Болгарії, бо большевики там нікого не впускають. През. Трумен написав до Сталіна письмо, в якім домагається, щоби комуністи перестали переслідувати Болгар і Румунів, бо ті краї піддалися Америці і Англії.

Перший раз в історії Канади, англійський король позволив підписати міжнародній договір премієрові Канади. Це сталося у Сан Франціско. Звичайно такі договори підписував сам король.

В тій самій копальні соли де знайдено попередній скарб, американи знайшли ще 4 міліярди долярів захованих німцями. Так отже знайшли майже цілий запас німецького золота.

Американці змогли перевезти на остров Окінаву 250 міліонів фунтів живности для 100,000 вояків протягом перших 80 днів. Ціла борба на Окінаві тривала 82 дні.

Ген. Айзенгавер, вернувши до дому, сказав, що хоче жити в спокою і не мішатися до політики зовсім. Коли їхав до дому, вискочив з поїзду, щоби поздоровити групу вояків на стації, а коли потяг за скоро рушив, доганяючи його впав і розбив собі коліно. В Англії хотять збудувати йому статую посеред Льондону.

ПОДИВІТЬСЯ НА СВОЮ НАЛІПКУ! Коли дата на ній вже минула, то це знак, що Ви задовжились, що Ви ще не відновили своєї передплати й тому сейчас пришліть свою належитість! — **Не отягайтесь з відновою передплати!**

Адміністрація "Голосу Спасителя."

ВСЕЧ. О. ГРИГОРІЙ СТЕФАН ОЛІЙНИК,–

що був рукоположений на православного священика єпископом Арсенієм у 1936 р. та був душпастирем у Смокі Лейк, Альта. й Гарденton, Ман., 15-го липня ц.р. в церкві св. Володимира й Ольги в Винипегу, Ман., зложив визнання віри на руки Преосв. Кир Василія Ладики й тим чином зістав прийнятий до одної, святої, соборної (католицької) та апостольської Церкви. З нагоди свойого прийняття до католицької Церкви, о. Григорій Ст. Олійник висказав отсі слова:"Нині я чуюся щасливий, що можу повторити за св. Симеоном: "Нині я можу вмерти," "нині отпускаєши раба твоєго, владико." Дякую Господу Богу за цю превелику ласку, що я пізнав правду і правдиву св. католицьку Церкву, та мимо трудностей я осягнув ціль. Дякую також Преосв. Епископові Кир Василієві, що мене ласкаві були прийняти до своєї Дієцезії. Також дякую Впр. о. Кушніреві і всім вірним, що прийшли так численно на моє торжество і моєї родини.Я хочу й буду вірно служити справі св. католицької Церкви, спасенню душ нашого українського народу і нашій св. греко-католицькій Церкві. Не принимав я св. Зєднання на це, щоб мати якусь матеріяльну користь, але одиноко з щирого переконання і шукання за правдивою св. Церквю, котру установив сам Ісус Христос. Я боровся довгі літа і нині я вдячний св. Апостольській Столиці, що вирішила моє прийняття."

Всеч. о. Григорій Ст. Олійник уродився 13. жовтня, 1910 р. в Лужанах, пов. Кіцмань. До Канади приїхав 1927 р.

Витаємо нового священика та бажаємо йому обильного Божого благословення й найкращого успіху в винограднику української католицької Церкви.

ТАК ТРЕБА РОБИТИ!

У домі п. Дмитра Знака, в місцевості Шортдейл, Ман., відбувалися недавно христини. І на христинах тих трапилася пригода: комусь із запрошених гостей випав із кишені пулярес на підлогу. Пан Петро Знак, що з кольонії Поступ, Ман., приїхав був на христини свого маленького внука, підняв той пулярес із підлоги й завважив, що в ньому, всього-на-всього був тільки один доляр. Звернувшись до всіх присутніх він промовив:

—Ану, Панове Гості, признавайтесь, хто з вас загубив цей пулярес, і то скоро признавайтесь, бо я не жартую: якщо до десять мінут ніхто не зголоситься й не скаже, що то його пулярес, то я знайденого доляра негайно відішлю на добру пресу.

Але якось ніхто не мав охоти зголошуватись. Мабуть власникові трохи стидно було признаватися до старого, витертого й немилосердно пошарпаного пулярeса. А до того ще може й подумав собі: ну, не велика шкода, коли той доляр мені пропаде, тим більш, що він не змарнується, а піде на таку гарну ціль, як наша добра, українська-католицька преса.

Минуло десять мінут, і п. Петро Знак свою погрозу виконав: знайденого доляра він дійсно відіслав до Адміністрації "Голосу Спасителя" до Йорктону. Дякуючи п. Знакові щиро за той вимовний його знак прихильности, Адміністрація позволяє собі висловити гаряче побажання, щоб наші добрі, чесні, любі українці-

католики при кожній відповідній нагоді пам'ятали отак практично про свою добру, українську-католицьку пресу, й старалися їй своїми датками по змозі допомогти. Так говорячи, ми, розуміється, маємо на думці не лиш "Голос Спасителя," але й усі інші українські-католицькі часописи, що в нашій дієцезії виходять, а саме: **Світло, Українські Вісти й Будучність Нації**. Всі вони гарні та добрі, всі роблять велику й корисну роботу для Церкви й Народу, тимто й належиться їм від нас усіх щира підтримка й поміч.

Читачу!—Приєднай Одного Нового Передплатника!

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ ДО СЛУЖБИ БОЖОЇ, СЕРПЕНЬ, 1945

Старий Стиль —

5. Неділя 6. по Сх. і прор. Іллі: Гл. 5, Ап. з. 110 і 57, Єв. Мат. з. 28 і Лу. з. 14.
12. Неділя 7. по Сх.: Гл. 6. Ап. з. 116, Єв. Мат. з. 33.
14. Вівторок.—Початок посту: Спасівка.
19. Неділя 8. по Сх. і Преображення ГНІХ: (Гл. 7). Ап. з. 65, Єв. Мат. з. 70. (Вся Служба Празника).
26. Неділя 9. по Сх. Гл. 8. Ап. з. 128, Єв. Мат. з. 59.
28. Вівторок—Успення Б.М.: Ап. з. 240, Єв. Лу. з. 54.

Новий Стиль—

1. Середа— Початок посту: Спасівка.
5. Неділя 11. по Сх.: Гл. 2. Ап. з. 141, Єв. Мат. з. 77.
6. Понеділок—Преображення ГНІХ.: Ап. з. 65, Єв. Мат. з. 70.
12. Неділя 12. по Сх.: Гл. 3. Ап. з. 158, Єв. Мат. з. 79.
15. Середа—Успення Пр. Б.: Ап. з. 220, Єв. Лу. з. 54.
19 Неділя 13. по Сх.: Гл. 4. Ап. з. 166, Єв. Мат. з. 87.
26. Неділя 14. по Сх.: Гл. 5. Ап. з. 170, Єв. Мат. 89.
29. Середа: Усікновення глави Ів. Хр. (піст).

ПОЯВИЛИСЯ ДРУКОМ—

ЦЕРКОВНІ ПІСНІ

ТРЕТЄ ПОБІЛЬШЕНЕ ВИДАННЯ. МІСТИТЬ 87 ПІСЕНЬ. Ціна 20с
Замовляти:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

Наша нова автоматична преса. На сплачення цеї коштовної машини деякі читачі нашого місячника були ласкаві прислати нам свої щедрі жертви. З великою вдячністю приймаємо всякі датки, що їх хтонебудь буде такий добрий тій цілі присвятити.

ГУРТОВИЙ СКЛАД

ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 MAIN STREET,
WINNIPEG, MANITOBA.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

VOL. 17, No. 9. THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK. SEPTEMBER, 1945

НАША ПЕРЕПИСКА

Місяць вересень це місяць повний заняття і труду для всіх людей в Канаді й Америці. В цей час надходять жнива і робота кипить на широкополих ланах. В містах знова вакації кінчаться і кожний повертає до своїх занять. Мимо тої великої праці по містах і селах, наші дорогі читачі не забувають за наш клич, щоб "кожний кожнісінький, хто ще не приєднав хоч одного нового передплатника, нехай буде такий добрий і зробить це апостольське діло цего місяця, та пришле його," а тим причиниться до поширення доброї книжки поміж нашим народом. Радіємо бо бачимо, що віра в серцях не гасне, а навпаки, зростає. Любов зглядом ближнього розширяє свої межі по цілій Канаді й Америці і наші многі читачі прислали знова нових передплатників.

На першому місці ставимо одну добру особу з Ервуд, Саск., яка не бажає, щоб її хтось знав, але яка має серце місіонарське, апостольське, і сама передплатила Г. Сп. 11-ом новим передплатникам. Честь тій особі і подяка. Імена тих нових передплатників є: Н. Дух, С. Демко, І. Українець, І. Жураковський, М. Шмігельський, П. Сидорчук, П. Путрінчук, П. Ковалько, М. Гринків, І. Рурак, І. Олійник.

На другому місці ставимо пана Григорія Сеника з Торонта, який прислав нам передплату для трох осіб: Катерини Виноградської, М. Пілітської, П. Стрільчук.

На третому місці приходять особи, що прислали по два нових передплатники. Зі Сенді Лейку, Ман., пані Гелєна Балик прислала для П. Ягольницького і Н. Балика. Марія Дущак з Грімсбі, Онт., для Т. Субянецький, і П. Германа. М.М. Завальницький з Монтреал, Кв., для І. Шевчун, В. Козак. Антоніна Мак з Гамільтон для панства Попик і М. Козак.

На четвертому місці приходять особи котрі передплатили для одного нового передплатника. А це: Пан Гуска для М. Фігеля, Йосиф Вегерак для Анни Колікович, Іван Лапчак для С. Кордуба, Йосиф Лещук для Катерини Качоровської, Василь Шумський для Дмитра Гутт, Стефан Дусик для Петра Антоніева, пані М. Чапський для Д. Е. Чапський, Йосиф Свобода для І. Ватсько, Марія Гошовська для Марії Чахрин, Марія Хоній для Анни Жуковської, Василь Фик для Стефана Бігун, Анна Сіркізюк для Анни Тупиза, Т. Мамчур для пані Собків, Анна Гаврилюк для своїх родичів, Всеч. о. П. Олексів для Льва Онищак, одна особа для пані М. Чепурнатий, Д. С. Фенишин для Якова Шнайдера, пані Г. Вочок для Стефана Томос, Мих. Флінта для Дмитра Ядловського, Анастазія Земляк для Юлія Мороза, Анеля Якимишин для Матея Бородій, Пилип Федорів для Богдана Коваля, Г. Прокопович для Г. Адамус, пані Іван Білінський для Анни Козович, Михайло Бенях для Марти Бунка, Василь Григорійчук для Николи Фасек.

ДРУЖЕ—якщо бажаєш бути на Почесній Листі на другий місяця—ЗРОБИ Й ТИ ТАК САМО. ПРИЄДНАЙ ХОЧ ОДНОГО НОВОГО передплатника! Поглянь в чиїй хаті ще нема Місіонаря, зроби так, щоб він там знайшовся. Нехай не буде АНІ ОДНОЇ

(Продовження на стороні IV)

АНУ, – ЧИ ЗНАЄТЕ?

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці IX-ій окладинки)

1. **Як називається** та довга **архирейська риза,** що мов **широка лента, позначена гарними хрестиками,** обкручується єпископові довкола шиї, а кінцями своїми спадає йому по грудях і плечах аж додолу?

2. З-давен-давна Христова Церква придержувалась календаря, що його встановив був у римській імперії славний володар, Юлій Цезар, ще на кількадесят років перед народженням Ісуса Христа. Аж по довгих, довгих століттях завважали вчені, що календар Юлія Цезара, або як ми звичайно кажемо, **ювілянський календар,** не зовсім докладно обрахований, і через те спізняється. Вдійсності він уже тоді був опізнений аж на цілих **десять днів.** Тоді Святіший Отець, Григорій XIII., поручив ученим спеціялістам добре нарегулювати старий календар, щоб він уже більш не опізнявсь. І от, **того і того року,** того і того **місяця,** того і того **дня** сталася дуже цікава подія: старий юліянський календар зреформовано, і запроваджено новий, так званий, григоріянський. Варто знати, коли саме це сталося. Чи знаєте—**коли?**...

3. **Як** властиво треба **розуміти** слова Отченашу: "Да прийдет царствіє Твоє?" **Про яке саме** царство тут бесіда? Чи може про те, що його байбельники своїм прихильникам постійно заповідають?

4. **При якій то нагоді, та й до кого сказав Ісус:** "Не бійся, доню, твоя віра врятувала тебе; іди в мирі"?

5. З якої мови пішло слово **місіонар,** та й яке є властиве значення цього слова?

6. Колись християни дуже вважали на те, щоб їхні церкви були завжди звернені вівтарем до сходу. **Це мало дуже гарне та глибоке символічне значення.** Чи знаєте—**Яке?**

7. **Хто** з-поміж людей, що досі жили на цім світі, мав **найсильнішу віру?**

8. Припустім, що приходить до вас недовірок і, лукаво підсміхаючись, каже: "Чому то в ваших церквах так голосно правлять і так сильно співають? Чи краще та мудріше було б, замість отого голосного гомону та крику, тихенько Богу помолитись? Адже самі знаєте, що **Бог не глухий:** нащо отже до Нього так голосно кричати?"

Що ж ви скажете на таку бесіду? Чи вона мудра?

9. Між сімома Христовими Тайнами є **деякі, що раз-на-завжди залишають у душі незатертий слід та незнищиму печатку.** Чи вмієте **вичистити** ті Святі Тайни?

10. Говорячи про свою святу Церкву на землі, Христос виразно казав, що та Церква Його буде спочатку мала та непоказна, мов те дрібненьке зерно гірчиці, але, мало-помалу, за Божим благословенням, вона буде кріпитись, буде рости-розвиватись, аж накінець зробиться могутнім деревом, що буйні віти свої простягне широко та далеко на всі кінці землі. І, що так воно вдійсності сталося, як Христос Господь заповів,— вся історія Церкви нам

це ясно, мов на долоні, показує. Перша християнська громада була в Єрусалимі, потім такі самі громади повставали по інших містах, і так щораз далі і далі християнство поширилось по всіх краях тодішнього цивілізованого світу, а Князь Апостолів, Петро ра-на-завжди встановив свою столицю в Римі. Це все історичні факти, загально знані. А тепер прошу вважати: **перший важний осередок християнства був у Єрусалимі; а другий?... Чи знаєте, де була та надзвичайно важна й цвітуча парафія християнська, що розвинулась зараз після єрусалимської?**

(НАША ПЕРЕПИСКА—продовження з сторони II.)

родини, в якій не знайшовся б Голос Спасителя! Поглянь, яку гарну обгортку він має! Які гарні оповідання містяться в нім! Там знайдеш і жарти, Веселий Кутик.

ДОРОГІ ЧИТАЧІ: не опустіть нагоди, але на цей місяць серпень нехай пришле ОДНОГО НОВОГО ПЕРЕДПЛАТНИКА кожний, хто ще не прислав. А тим, що поприсилали, ми складаємо щиросердечну подяку, та молитись за них будемо перед образом Матері Божої Неустанної Помочі.

Редакція й Адміністрація Голосу Спасителя.

УВАГА: Кожному нашому дорогому передплатникові ми висилаємо стало кожного місяця Голос Спасителя. Тому, що багато людей часто зміняє свій адрес, деякі числа Голосу Спасителя вернулись назад до Адміністрації. З Торонта пані Луців, з Форест, Ман., О. Михайлишин, з Торонто В. М. Олійник, з Торонто, Данило Олійник, Торонто: Анна Сворін, з Шумикер, Онт.: Олекси Палія, з Кірклєнд Лейк, Онт., пані А. Петруневич, Марії Скрут з Америки, Норт Кумберлянд, Па.; пані Н. Парчин з Пенока Альта; зі Скотлянд, Онт., Мих. Галущака; Пані Юлії Возьний з Норт Кумберлянд, Америка; Василя Курпіля з Блюмінгтон, Нова Скотія. Хто буде знати їх адреси, то просимо ласкаво подати до відома до Адміністрації Голосу Спасителя, а будемо дуже вдячні, коли зможемо тим нашим передплатникам і надалі висилати наш Місіонар.

ПОЯВИЛАСЬ ДРУКОМ НОВА КНИЖКА...

ДУМАЙТЕ -- ЧИТАЙТЕ!

З англійської мови мовою українською переклав всеч. о. В. Фірман, парох Саскатуну. Книжка дуже цікава та поучаюча. Обговорює питання: Що таке людина? Звідки вона? Ціль життя, Проблеми Божої справедливости, Проблеми Божої перемоги, та Проблеми тріюмфу святої Церкви. Кожний повинен перестудіювати цей твір,— передовсім молодь! Ціна 25ц. Замовляти—

REV. VL. FIRMAN, 214 AVE. M. SOUTH, SASKATOON, SASK.

або— THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

МАЛЮЮ образи, олійні на полотні,—оригінальні з ідеї в українському дусі. Хто бажав би мати образ релігійний або патріотичний, нехай розпишесь зо мною, а я подам блищі інформації і ціну.— **D. Zaharchuk, P.O. Box 67, Northampton, Pa. USA.**

ГОЛАР, САСК.: Несподіванка в панства Василя і Агафії Денищук:—Дня 15-го липня мало відбутися весілля в панства Денищуків, які віддавали свою одиноку донечку. Однак добрі діти пригадали собі, що в сам день перед весіллям припадає трийцятьпять літня річниця подружжа їх родичів, і тому в цей день приготовили дуже милу несподіванку для своїх родичів. Богато гостей позїжджалось зі всіх сторін, щоб звеличати цей памятний день, який приніс стільки радости до хати. Один смуток остав в серці родичів, а іменно то, що всі діти не могли бути присутні бо один син їх є в Онтеріо, а другий при війську за морем ген в Франції. Один знова учиться на священика в Йорктоні.

По щирім привитанню, пан Войнарський попросив родичів і гостей засісти за стіл, і подав два гарних дарунки від дітей. Опісля слідувала перекуска злучена з гутіркою і забавою. Панство Денищук жертвували на пресу $2.00. Нашим жертводавцям і ювілятам желаємо всего найкращого і многих літ прожити та, щоб при кожій нагоді, де лиш зберуться гості на якусь забаву чи неподіванку, не забули за Голос Спасителя і його потреби.

ТОРОНТО, ОНТ.—З нагоди несподіванки для пп. Йосифа Кутнього і Володимира Вербіцького, зібрано на пресфонд Голосу Спасителя $5.00. бірку разом зі сімома передплатниками прислав п. Зеновий Бак. Всім жертводавцям щира подяка, а шановним ювилятам Многая Літа.

РАЙДІНГ ПАРК, МАН.—З нагоди похорону бл. п. Мигери, зібрано на католицьку пресу $13.60, з того на Голос Спасителя $6.60. Усім жертводавцям щира подяка, а бл. п. Мигері Вічная Память.

КРОВЛЕНД, ОНТ.: Весільні Дзвони: Хвальна Редакціє Голосу Спасителя,—В отцім листі залучую моні ордер на суму $3.50 на пресовий фонд Гоолсу Спасителя. Є це збірка в панства Трафяків (читача Г.Сп.) на вінчанню їх донечки Павліни зі Семеном Валенті (італіян) з Торолд, Онт., Весілля відбулося в родичів молодої, панства Трафяків в Кровленд. По вечері і при милій забаві по відспіванню молодим "Многолітствія" я сказав пару слів про укр. католицьку пресу і попросив о жертву на ту ціль. Зібрано $7.50. З того посилаю $3.50 на Солос Спасителя. Збіркою занявся М. Стельмах. Жертвували, по 1.00: С. Дімітраф, М. Чілєталіс, В. Таліс, Я. Спапіліті, М. Трафяк, М. Гутка. По 50ц.: Ю. Валенті, М. Стельмах. По 25ц.: М. Нозвоска, М. Лапавчук. — Остаю з поважанням,— М. Стельмах.

НОВА КНИЖКА!— КОРОТКА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ДЛЯ ВСІХ. о. Каноніка П. Божика,—з мапою України, державним гербом і прапором в красках, коротко, приступно, займаючо, тільки 20ц. примірник. Хто замовляє більшу скількість, платить тільки 15 центів за примірник. Наклад невеликий, виконання чепурне. Спішіть зі замовленнями на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

Формат книшенковий, надається прегарно на дарунок знакомим і військовим.

УКРАЇНСЬКИЙ ДОПОМОГОВИЙ КОМІТЕТ В АНҐЛІЇ

Щоб рятувати від страшної біди, в яку попали мільйони українців, зігнані війною з рідних земель в ріжні краї Европи, українські люди почали творити свої рятункові організації, виявляючи при тому надзвичайну активність і здібність. В очікуванню поки прийде матеріяльна поміч з Канади й Америки, українські збігці в Швайцарії, Бельгії, Франції, на окупованих теренах Німеччини негаїли часу і без грошей, в найтяжчих матеріяльних і політичних обставинах витворили свої обєднуючі центри для оборони своїх прав свободи перед ріжними спробами нового їх поневолення.

Тепер от прийшли звістки про створення Українського Допомогового Комітету в Англії, з осідком в Менчестері.

Цей Комітет розіслав 15 серпня таке повідомлення:

"Війна в Европі закінчилася. З цим закінченням, 'Союзні Народи' стрічають одну з найбільших проблем, яку людство коли стрічало, а це— репатріяція, регабілітація, поселення, кормлення, та одягнення мільйонів обездомлених людей, які з одної причини чи другої були примушені залишити своє рідне гніздо в наслідок обставин витворених війною.

Між цими обездомленними людьми знаходиться понад 4,500,000 українців. Багато з цих остаточно вернуться назад до своїх домів . Однак, багато буде і таких, що залишуться бездержавними.

Ці бездержавні особи будуть потребувати а навіть і вже потребують одежі, харчів та взагалі всілякої моральної і матеріяльної помочі. Між ними є багато інтелігенції, багато місіонарів, багато кваліфікованих професіоналістів та технічних спеціялістів. Багато сімей, зложених з старців, жінок та дітей. Багато студентів середних та вищих шкіл, **та величезне число українських селян та робітників.**

Українські земляки, горожани всіх Союзних Держав, творять Українські Допомогові Комітети, яких завданням є нести моральну і матеріяльну поміч всім потребуючим та нещасним. Ці комітети звязані та працюють і ко-оперують з всіми другими подібними допомоговими організаціями та інституціями які взяли собі таку саму ціль. З окрема, ці Українські Допомогові Комітети жадають віддати свої зусилля та свою поміч Союзній Контрольній Комісії, УННРА, і всім галузям Червоного Хреста. Щоби координувати всю цю працю скоро повстане в Льондоні УКРАЇНСЬКЕ ДОПОМОГОВЕ БЮРО.

Українські горожани Великої Британії також отворили свій Допомоговий Комітет. Подібні Комітети вже працюють в Канаді, в Америці, у Франції, Бельгії, Швайцарії, Аргентині, Бразилії, і т.д.

Нашим першим завданням і діяльністю буде допомогти тим українським біженцям які знаходяться на терені Великої Британії бодай до тої пори доки вони не знайдуть заняття або в один спосіб чи другий не осядуться.

Це повідомлення підписано так:
УКРАЇНСЬКИЙ ДОПОМОГОВИЙ КОМІТЕТ У ВЕЛ. БРИТАНІЇ
Г. Тарнавський—голова, М. Каннон—секр., В. Чучман—скарб.
УВАГА: В Канаді жертви треба висилати на адресу:

THE UKRAINIAN CANADIAN RELIEF FUND
P.O. BOX 2136, WINNIPEG, MAN.

ДЛЯ СТУДЕНТІВ

КОТРІ ЗАДУМУЮТЬ УЧИТИСЯ В УНІВЕРСИТЕТІ В ТОРОНТО

В Торонті отвирається в вересні ц.р. Інститут Митрополита Андрея Шептицького для студентів Університету.

1. Українські студенти (хлопці) можуть замешкати в цім Інституті. — 2. Інститут є 10 мінут ходу від головних будинків університету на 17 WELLESLEY ST. — 3. Інститут є гарний і вигідний, де студенти будуть виховані в добрім духовнім і національнім дусі.

СЛОВО ДО РОДИЧІВ:— Як Ви родичі посилаєте свого сина до університету, то важне є, щоб він замешкав у відповіднім і чистім домі. Також потрібно, щоб студент мав до когось звернутися о пораду, в кождім разі так, щоб не змарнував свого часу а Вашого гроша. В Інституті Ваш син буде мати відповідне помешкання й буде під наглядом священика, що розуміє студентів і знає як їм помогти в кождім разі. По інформації писати до:
REV. B. DZURMAN, B.A., 17 WELLESLEY ST., TORONTO, ONT.

ПОШУКУВАННЯ

Хто знає адресу Семка Драбата, або його дочки Ольги Драбат, котрі находяться в Канаді? Походять вони з села Литвинова, повіт Підгайці. Пошукує за ними Гриць Драбат, син Василя, адреса:
St. Drabat Grzegorz, P.O. Box 260|91 D., G.P.O. London, E.C. 1, England.

* * *

Пошукує своєї тітки Анни Шаламай та її синів і дочок, з села Вільховець, повіт Бережани, Зах. Україна. Анна Шаламай виїхала до Канади яких 40 років тому й жила у Вінніпегу. Я є сином Насті, по першому чоловікові Мельник, а по другому (моєму батькові) Пігічин. Прошу голоситися на адресу:
Peter Pihichyn, c|o Mrs. Elizabeth Bowman, 1 Woodlands, Workworth, Northumberland, England.

Пошукую Гандзю Потапчук (Самілова), з села Поториці, пов. Сокаль, Зах. Україна. Прошу зголоситися до
L|Cpl. Bulka John, Polish Forces, P|33, B.L.A.

ВИСЛІД З РОЗІГРАВКИ ІНСТ. ПРЕСВ. СЕРЦЯ ХР., ЙОРКТОН

1. нагорода ч. 54—п. Михаїл М. Мисько, Сторновей; 2.— ч. 1266: **п. І. Т. Шкільник, Йорктон;** 3.—ч. 358: Н. Середюк, Вилловбрук; 4.—ч.784: п-а Ксеня Татарин, Минідоса; 5.—ч. 607: п. І. Чікайло, Бюкенен.

ЧАСОПИС "СВІТЛО"—Усім читачам "Голосу Спасителя," що люблять читати українські католицькі часописи, подаємо до відома, що в Мондері видають ОО. Василіяни релігійний часопис "СВІТЛО," а з ним залучені "КАТОЛИЦЬКІ КАРТИНИ." — Зміст "Світла" цікавий, поважний і дуже повчальний. Є в ньому статті з християнської фільософії життя, місячні намірення Апостольства Молитви, повчальні статті на біжучі теми, опис життя св. Йосафата, питання й відповіді з католицької віри, пояснення св. Письма, оповідання з перших віків християнства "Ірина", спомини з життя, дописи з наших парохій у Канаді й Америці, релігійні вісті й новинки з усього світу, виказ жертв на пресовий фонд. — "Католицькі Картини" мають різні гарні світлини, поучення для батьків і дітей, окрему частину для українського юнацтва в англійській мові з відповідними поученнями й оповіданнями, а також веселі жарти. Редактором "Світла" є Преп. о. А. Трух, ЧСВВ. — "Світло" з "Католицькими Картинами" виходить двічі в місяць і коштує річно тільки $1.00. З огляду на високу вартість "Світла" так для старших, як і для молоді, було б вказаним, щоб "Світло" з "Католицькими Картинами" знаходилось у кожній нашій родині в Канаді й Зл. Державах. Всі замовлення просимо посилати на адресу:

THE LIGHT, MUNDARE, ALBERTA, CANADA.

Хто знає добре англійську мову, головно з молоді, повинен замовити собі журнала: **"THE UKRAINIAN QUARTERLY"**, що виходить у Ню Йорку за редакцією проф. Мик. Чубатого. Саме тепер вийшла третя книжка цього дуже цінного видання. В цій книжці є поважні статті: англійського посла Дейвиса, американського професора університету Менінга, письменника Чемберлейна, голови У.К.К. в ЗДА, з й редактора Шумейка, ред. дра Демидчука, письменника Іваха й проф. Чубатого. Це видання добре є поширювати також між неукраїнцями. Ціна примірника $1.00.

ПРИ КОЖНІЙ НАГОДІ ПАМЯТАЙТЕ НА УКРАЇНСЬКІ ЖЕРТВИ ВІЙНИ!

УЛАДЖУЙТЕ ЗБІРКИ ТА ПІДПРИЄМСТВА НА ПОМІЧ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ й ПРИСИЛАЙТЕ ЗІБРАНІ ФОНДИ НА АДРЕСУ ЦЕГО КОМІТЕТУ:

THE UKRAINIAN CANADIAN RELIEF FUND,
P.O. Box 2,136, WINNIPEG, MAN.

Адміністрація Голосу Спасителя просить всіх, що присилають передплату, подавати імена свої чи других виразно написані, або як можливо видруковані пером і все однаково. Буває, що хтось змінить одну, дві букви й тоді прізвище виглядає інакше. Таким чином вкрадаються непорозуміння. Було б ще найпрактичніше подавати імя, назвиско й адресу по англійськи.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 17, Число 9. Вересень 1945

о. Н. Копяківський, ЧНІ.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ

Відповідне зайняття зо справедливою заплатою для всіх

Людина це найдосконаліше сотворіння Боже, наділене розумом і свобідною волею.

Розум і свобідна воля людини це сили-власти її безсмертної душі.

Через ту безсмертну свою душу людина є подібна до Бога, свого Сотворителя.

"Сотворив Бог чоловіка, на образ Божий сотворив його." — (Бит. 5. 1.).

Кожда проте людина, багата чи бідна, вчена чи малограмотна, гарна чи менше гарна для ока людського, білої раси чи жовтої, чи чорної,— словом: кожда людина є Божим сотворінням з безсмертною людською душею, і заслуговує на пошану тої своєї гідности.

Ми всі розуміємо те дуже добре та й вважаємо, що так повинно бути. Колись не так думали. Такі шляхетні поняття про людину принесло християнство. Не так воно було перед тим. Перед християнством був поділ людей: Були люди вільні, заможні, багаті,— їх шанували, шанували їх гідність людську, гідність людини. Та й були люди невільні, раби-невільники, яких навіть не вважали за людей з пошаною людської гідности, а радше уважали їх за робучий матеріял як нерозумну скотину. І мали ті вільні люди багато невільників, і хто мав більше невільників, того вважали багатшим. Невільників своїх могли продавати, міняти, або навіть вбити, і не боялися жадної відповідальности перед державною владою. Працю невільників і невільниць визискували для свого збогачення і ніхто не думав про якусь винагороду для них за їх працю. Та й виконували вони всяку тяжку роботу.

Сумні то були часи!

Прийшов Христос. Почав голосити науку, якої ніхто передтим ніколи не чув. Ту його науку понесли в світ широкий Його

апостоли та голосили її всім людям. Наслідники їх продовжували та продовжують далі голосити науку Ісуса Христа. То значить Церква Христова заховує науку Христову та й голосить її по цілому світі. І під впливом тої Божої науки твориться правдиве поняття людини: і вільні і невільні, всі вони сотворіння Божі, з безсмертною душею, всі вони Божі діти, за всіх Христос умер, всі мають право до вічної щасливости в небі.

І з бігом часу, куди заходили проміні християнської науки, там поволи прозябали й росли думки про гідність кождої людини. Невільникам давали волю, а за працю свою діставали вони якусь винагороду.

Га й праця, тяжка фізична праця, що перед Христом і ще за часів Христа була уважана в цілім тодішнім цівілізованім світі за працю невільничу, негідну для вільної людини,— та праця від часів християнства стала визволена з погорди, ушляхетнена й освячена Христом. Знаємо, що найшляхетніший геній старинної Греції, Платон, осуджував працю й ремесло, і домагася, щоб законом заборонено горожанам Атен займатися ремеслом, бо праця фізична приносить ганьбу людині вільній, а повинні нею займатися лише невільники. Сьогодні ми йнакше задивляємося на працю. Тепер загально знане є прислівя: "Праця не ганьбить нікого." Та й слова св. апостола Павла (2 Сол. 3, 10): "Коли хто не хоче працювати, нехай і не їсть," є вислідом науки Ісуса Христа. Бо ж "людина родиться до праці, а птах до літання," ,(Йов 5. 7).

І кожда праця повинна бути відповідно винагороджена.

* * *

Повторяю: кожда праця повинна бути відповідно винагороджена. Та винагорода—заплата повинна бути така, щоб робітник мав не лише потрібну поживу й одежу, але все те, чого людина потребує, щоб жити "по людськи." Та й що б міг через свою ощадність побільшити свій достаток-маєток. Щоб міг при тім удержати свою родину та виховати своїх дітей. Розуміється, що всі члени родини по своїм силам причиняються до спільного удержання всіх.

Тому дуже важливе є назначене намірення Апостольства Молитви на цей місяць вересень: **Відповідне зайняття зо справедливою заплатою для всіх.**

І от насуваються думки: Війна скінчилася. Багато фабрик военних перестане працювати, замкнуть свій "бизнес," а робітники остануть без зайняття. Їм треба буде дати іншу відповідну працю. —Далі: вже потрохи вертають домів наші вояки з далеких фронтів, і поверне їх тисячами. Їм також треба буде дати відповідну працю, відповідну до їх здібностей, сил і здоровя. Треба їм дати відповідну роботу і справедливу заплату за неї!

Га це відноситься до всіх. Для всіх працівників-робітників справедлива заплата за їх працю!

Справедлива заплата для робітників у всяких компаніях, у фабриках, копальнях, урядах, підприємствах і т.д., всюди, де вони дають свою працю, силу й здоровя,—за те належиться їм справедлива нагорода.

Справедлива нагорода належиться для фармерів за їх працю в оброблюванню землі та плеканню плодів земних. А справедлива нагорода для них це відповідна ціна за плоди земні, які вони продукують.

Сказав Божественний наш Спаситель: "Заслугує робітник на свій прожиток." (Мат. 10. 10). А в іншім місци: "Заслугує робітник на свою заплату." (Лу. 10. 7).

Кождий працедавець, що наймає робітника, повинен дати йому заплату відповідну до його праці, й та заплата не повинна скривдити робітника. Та й повинен виплачувати ту платню сумлінно, пригадуючи собі слова Товії, що він їх сказав до свого сина: "Коли хто для тебе виконав яку працю, заплати йому негайно його платню: і не допускай, щоб платня твого наемника оставала при тобі." (Товія 4. 15).

Коли б хто скривдив робітника, задержуючи його платню, то це гріх тяжкий, що кличе до неба о пімсту.

О коби то всі працедавці добре розуміли свій важливий обовязок оцінювати працю й труди своїх працівників! Не було б тих нарікань та невдоволення серед працюючих мас.

О коби ті, від котрих залежить, дали відповідну роботу людям, що хотіли б працювати та чесним способом заробити собі на життя, та щоб дали їм справедливу заробітну платню! Не було б тоді безробіття, та не гинули б з голоду люди, хоч їди-поживи є подостатком.

Саме приходить мені на память цікава статистика, що її подала Ліга Націй. Вона викавала, що в році 1934:

Два мільйони чотириста тисяч (2,400,000) людей у світі згинуло з голоду.

Один мільйон двісті тисяч (1,200,000) інших поповнили самогубство з голоду.

В тому самому році:

Один мільйон (1,000,000) вагонів пшениці спалили, щоб не впала ціна.

З тої самої причини спалили:

Двісті шістьдесять сім тисяч (267,000) вагонів кави,

пятьсот шіснадцять мільйонів (516,000,000) фунтів цукру,

пятьдесять мільйонів (50,000,000) фунтів ризу.

А пятьдесять мільйонів (50,000,000) фунтів мяса знищили. Сумна це статистика! (У.В. 3. 10. 1944).

Молімся цього місяця в цім важливім наміренню, щоб працедавці добре пізнали і зрозуміли своє відношення до своїх працівників та поступали після слів св. Писання: "Маеш вірного слугу, то ціни його так як себе самого." (Сір. 33. 31).

Рождество Матері Божої

Народження Пречистої Діви, це світанок вічного світла, що має розігнати пітьму гріха. Марії Пренепорочній від віків було призначено стати Матірю Спасителя світа. Вона прийшла на світ без найменшої плями первородного гріха й щодо своєї слави й чистоти стояла в Божих очах вище від найвищих небесних духів, Серафимів.

Тому недивно, що свята Церква так торжественно святкує цей празник, бо ж, коли в світі торжественно відбувають память народження короля, то яка повинна бути наша радість з нагоди уродин Царині неба й Матері нашого Бога й Спасителя!

Тож радуйся НЕБО, радуйся, бо народилась Твоя Цариця! И ти, ЗЕМЛЕ, радуйся, так, радуйся, бо надійшов світанок, з якого має вийти Сонце Справедливости! Радуйтесь, вигнані Евини діти, бо ж народилась Тота, що має роздушити голову змія, що має через свого Сина розірвати окови гріха та промостити вам із цієї долини сльоз шлях до вічної Батьківщини!

Вічна дяка Тобі, вічна Любов і Благословення, о Боже Милосердя, за безмежне добродійство, що Ти нам сьогодні зділав. Дай, щоб ми гідно відсвяткували Рождество Тієї, що Ти Її собі вибрав від вічности за Матір, і що стала й нашою Матірю.

О Діво Пресвята! Як чудним і святим є Твоє Рождество! Який то безмір небесних дарів лиється на Тебе на початку Твойого життя! Я мов бачу, довкола Твоєї колиски зібрався ввесь небесний двір з глибокою пошаною, щоб повитати Тебе як свою Царицю! Пресв. Тройця глядить на Тебе оком любови й задоволення. Отець бачить в Тобі свою любу Дитину, Син свою Пречисту Матір, Дух Святий свою Непорочну Обручницю. А я, Діво Пресвята, о, дозволь, щоб я, нещасний грішник також взяв собі Тебе за мою Матір й моє Прибіжище! Коби я аж до кінця свого життя служив Тобі й любив Тебе, як вірна дитина!

"Коли в твоїй душі розшаліються бурливі вихри спокус", каже один великий святий, "коли стануть проти тебе скелі досвідів, підійми свої очі до Зорі, що зійшла сьогодні, прибігай до Марії. Взивай Марію в усіх небезпеках і труднощах. Хай Її Імя завжди буди на твоїх устах, хай вирите буде в найглибшій глибині твого серця. Коли Вона берегтиме тебе, тобі нетреба нічого лякатись. Коли Вона з тобою, то без труднощів допливеш до пристані блаженства."

Глянь на дрібненьку мурашку, яка вона працьовита, невсипуща, як пильно й запопадливо збирає вона собі в літі те все, що їй на зиму потрібне. Так і ти, християнине, добрими ділами молитвою, постом та милостинею збирай собі на цім світі скарби Божої ласки, що тебе будуть веселити всю безконечну вічність! (Святий Августин).

Всі звірята призначені до землі, тому всі вони дивляться в землю; одна тільки людина свої очі з надією підносить угору: це знак, що призначення її не на землі, а в небі. (Святий Василій).

Вода в річці підноситься й упадає, земля якийсь час дрижить і втихомирюється, вітер віє й устає, огонь вибухає й гасне; тільки закаменілому грішникові спочинку ніколи нема: в бідній душі його боротьба не втихає ніколи (Святий Іван Золотоуст).

Людина не має чим так дуже хвалитися. Але, якщо конче бажає похвалитися чим, то нехай хвалиться своїм Богом, що всемогучим словом її сотворив і на світі постійно її піддержує. — (Святий Августин).

о. Н. Копяківський, ЧНІ.

Від Вознесення до Зіслання Св. Духа на Апостолів

Сорок днів перебував Ісус Христос на землі по Своїм воскресенню, заки вознісся на небо. Через той час являвся часто Своїм апостолам і учням, скріпляв їх віру, пояснював їм докладно змисл святого Писання, установив св. Тайни як Тайну Хрищення й Тайну Покаяння, назначив св. Петра головою Своєї Церкви, дав апостолам владу йти у світ і навчати всі народи та через хрищення приймати їх до Його Церкви. Предсказував їм, що будуть переслідувані, будуть терпіти муки та й смерть за Нього понесуть. Але обіцяв їм також поміч Свою.

Обіцяв їм силу Святого Духа.

"Ви приймете Святого Духа, як зійде на вас, і ви будете мені свідками в Єрусалимі і у всій Юдеї й Самарії, і аж до краю землі."

Сорокового ж дня по Своїм воскресенню зявився Ісус Христос ще останній раз апостолам у Єрусалимі та сказав їм, щоб з міста не виходили, поки не сповниться обітниця зіслання Святого Духа.

"Ви ж сидіть у місті, поки одягнетесь силою з висоти, що ви чули з Моїх уст."

І вийшов з ними на гору Оливну. Тут поблагословви їх і взнісся на небо. Тут на горі Оливній почались Його терпіння і зневаги: по Останній Вечері Він тут молився і кривавим потом заливався предбачуючи всі ті страшні терпіння, що мав їх терпіти за пару годин. Серед болів Своєї душі Він кликав до Небесного Вітця: "Отче, коли це можливе, то нехай відійде від Мене ця чаша терпінь, однак не Моя воля най буде але Твоя!" Тут на горі Оливній почались Його зневаги: Коли Юда поцілунком Його зрадив, тоді Його звязали як злочинця та й потягнули на суд... На тій самій горі Оливній тепер Він славно на небо вознісся.

Ще довго дивилися апостоли на небо, аж ось два мужі в білій одежі станули коло них і сказали:

"Мужі Галилейські, чого стоїте дивлячись на небо? Цей Ісус, що взятий є від вас на небо, так само прийде, як ви Його бачили, коли на небо відходив."

Тоді вернули вони в Єрусалим. І перебували в навечернику, в тій кімнаті, де вони всі їли Останню Вечеру з Христом. Приходили також учні Христові й побожні жінки і всі переводили час на молитві.

Імена апостолів такі:

1. Симон Петро, перший між апостолами своїм урядом, рибалка ,син Івана, родом із Витсаїди. Жив у Капернаумі, де разом зо своїм братом Андріем мав власний дім. Ісус Христос назвав його Скалою, що на ній збудував Він свою Церкву ("Ти є Петро, а на цій скалі збудую церкву Мою" Мат. 16. 18).

2. Яків, званий Старший або Більший, син Зеведея й Соломії, рибалка, родом із Витсаїди, старший брат Івана.

3. Іван, молодший брат Якова Старшого, син Зеведея й Соломії, наймолодший і наймиліший апостол Христовий, євангелист, дівственник, на якого Ісус вмираючи лишив Свою Матір.— Обох братів: Якова й Івана назвав Ісус синами грому.

4. Андрій, рибалка, походив із Витсаїди. Названий християнами Первозванний, бо його першого завізвав Ісус до Себе. Є давний легендарний переказ, записаний в літопису Нестора, що читаємо в нашій українській історії, що апостол Андрій мав бути над Дніпром, на горах, те тепер Київ, застромив на них святий хрест, та предсказав, що на тих горах повстане велике місто.

5. Пилип, родом із Витсаїди, спершу учень Івана Христителя, один із перших учнів Ісусових.

6. Тома, названий Близнюком, недовірчивий, "невірний Тома."

7. Вартоломей, це є син Толомея. У євангелиста Івана званий Натанаїлом, один з перших учнів Ісуса, зо знатного роду в Кані Галилейській, правдивий ізраільтянин без підступу та зради.

8. Матей, по жидівськи Леві, син Алфея, євангелист, митар у Капернаумі.

9. Яків, званий Молодший або Менший, син Алфея й Марії, родички Божої Матери, тіточний брат Ісуса.

10. Симон Ревний, по грецьки званий Зилот, а по єврейськи Кананіт.

11. Юда Тадей, брат Якова Молодшого, тіточний брат Ісуса.

Всіх Апостолів було тепер одинадцять. Відпав один з дванадцятьох, Юда Іскаріотський,що зрадив Христа та відтак повісився. Називано його Юда Іскаріотський, бо походив з міста Каріота, що лежало в полудневій Юдеї, та й для відріжнення від другого Юди, що називався Юда Тадей.— Юда Іскаріотський, одинокий між апостолами, не був Галилейцем.

Коли ж через самовбивство Юди Іскаріотського число апостолів зменшилось о одного, належало на його місце вибрати нового апостола. Святий Петро, як голова всіх, зарядив новий ви-

бір. А було тоді зібраних у навечернику разом до стодвадцять осіб. Все згромадження згодилось на предложення Петрове й зараз приступили вишукати мужа, якого Бог мав вибрати.

* * *

Вибір апостола на місце Юди

(Діяння 1. 15-26)

І тими днями повстав Петро посеред учнів (а був гурт людей разом до стодвадцяти) і сказав:

"Мужі брати! Треба було сповнитися тому Писанню, що його предсказав Святий Дух устами Давида про Юду, що був проводирем тих, що піймали Ісуса. Причислено його до нас і він прийняв був участь у цій службі. Він то й набув поле за нагороду неправедну: й повісився, тріснув надвоє та й виплило все його нутро. І відомо стало всім мешканцям Єрусалиму, так що прозвано те поле їх власною мовою Акельдама, цебто сказати: поле крови. Бо написано в книзі псальмів:

Нехай оселя його запустіє,
Й ніхто хай не живе у ній (Пс. 68-26)
Його уряд—єпископство— хай хто інший прийме. (Пс. 108.8)

Тому треба, щоб один з тих мужів, що сходилися з нами по всякий час, як приходив між нас і відходив Господь Ісус, почавши від Іванового хрищення до дня, коли Його взято від нас,— щоб один з тих мужів— був разом з нами свідком Його воскресення."

І поставили двох: Йосипа, званого Варсава, котрого називали Справедливим, і Матія. І молячись, казали:

"Ти, Господи, що знаєш серця всіх людей, вкажи одного з цих двох, котрого Ти вибрав, щоб прийняв місце цієї служби й апостольства, від якого відпав Юда, щоб відійти у своє місце."

І кинули їх жереби. І впав жереб на Матія. І причислили його до одинадцяти апостолів.

* * *

Пояснення:

Св. Петро згадуючи зраду Юди, говорить, що той сумний вчинок провістив св. Дух устами Давида. А говорить пророк Давид: "Навіть чоловік, що жив мирно зо мною, котрому давав я віру, котрий хлібом моїм живився, той підніс пяту проти мене". (Пс. 40, 10). Та й Ісус Христос на Останній Вечері, коли згадує про зраду Юди, говорить: "Направду, направду кажу вам, що один із вас, що їсть зо Мною, зрадить Мене," також наводить пророчі слова Давида: "Та щоб сповнилося Писання: "ХТО ЇСТЬ ЗО МНОЮ ХЛІБ, ПІДНЯВ НА МЕНЕ СВОЮ ПЯТУ". (Мат. 26, 21, Ів. 13. 18).

Всі зібрані означили двох мужів, які по пересвідченню всіх посідали здатність і прикмети, потрібні щоб сповнити апостольський уряд, одначе сам вибір віддали в Божі руки. Сам Бог мав жеребом рішити, котрого з тих двох вибирає Собі на апостола. Коли ж жереб припав Матієві, всі з пошаною повитали Матія як апостола Христового.

* * *

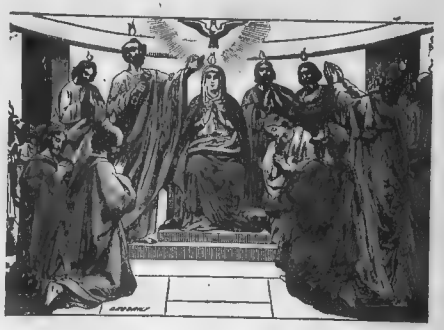

Зіслання Святого Духа

(Ді. 2. 1-13)

А як кінчився день пятьдесятниці, були всі разом зібрані в однім місці. І ненадійно повстав шум з неба як від надходячого буйного вітру: й наповнив увесь дім, де вони сиділи. І явились їм розділені язики наче огненні й осіли на кожному з них. І сповнились усі Святим Духом: та й почали говорити різними мовами, як їм Дух давав промовляти.

А пробували в Єрусалимі жиди, люди побожні, з усякого народу під небом.

Як же роздався цем шум, зійшлося множество людей і стривожились, бо кожен чув, що вони говорять їх мовою. Та й чудувалися всі й дивувались, говорячи:

"Гей, чи не всі ті, що говорять, Галилейці? Як же це чуємо кожний свою власну мову, в якій народилися, Партяни й Мидяни й Еламіти й мешканці Месопотамії і Юдеї і Кападокії і Понту й Азії, та Фригії й Памфілії, Єгипту і сторін Лібійських коло Киринеї, й захожі Римляни, й жиди та нововірці, Критяни й Араби,— чуємо, що

вони говорять нашими мовами про велич Божу? (величні діла Божі?)".

І дивувалися всі та чудувалися, говорячи один до одного:

"Що це має бути?"

Інші ж насмівалися й говорили:

"Вони повпивались молодим вином!"

* * *

Пояснення:

Свято Пятьдесятниці святкували жиди 50 днів після Пасхи; а святкували те свято на памятку, що пятьдесятого дня, як вийшли вони з неволі єгипетської, їх провідник і законодавець Мойсей дістав від Бога десять заповідей на Горі Синай.

Багато людей з далеких сторін було тоді в Єрусалимі. Бо звичайно на більші свята зїзджались жиди зо всіх країв до святого міста.

В той день зійшов Дух Святий на апостолів. Було це десять днів від Вознесення Ісуса Христа на небо, а пятьдесять днів від світлого Його Воскресення.

"Повстав нечайно з неба шум, наче від надходячого вітру, і наповнив увесь дім, де вони сиділи."

"І явилися їм розділені язики, наче огненні й осіли на кожному з них.

"І наповнилися всі Духом святим і почали говорити ріжними мовами, як їм Дух давав промовляти."

Зійшов Дух Святий на апостолів, щоб їх потішити, просвітити їх світлом живої віри, наділити їх пізнанням Божих правд та всієї науки Ісуса Христа, наділити їх силою й відвагою мужно проповідати святу євангелію всім народам по цілім світі.

Зійшов Дух Святий на апостолів, як Христос був їм заповів:

"А Я попрошу Вітця, і Він дасть вам іншого Утішителя, щоб був з вами по віки, Духа правди... Не лишу вас сиротами."(Ів. 14. 16. 18).

"Ще багато маю вам говорити, та тепер ви не можете того знести. Коли ж прийде Він, Дух правди, той навчить вас всієї правди... і що настане, звістить вам" (Ів. 16. 12. 13).

"І приймете силу, коли зійде нас вас Дух Святдий. І будете мені свідками в Єрусалимі і у всій Юдеї і Самарії і аж до краю землі." (Ді. 1. 8).

Апостоли тепер скріплені силою Святого Духа та зрозумівши добре всю науку Ісуса Христа, почали без страху й боязні її проповідати.— В цей день Зелених Свят вийшли вони з кімнати, де перебували на спільній молитві, і Петро станув з одинацятьма перед великою громадою жидів, що зібрались на шум буйного

вітру коло їх дому, та сказав свою першу проповідь про Христа Розпятого.

* * *

Проповідь Петра

(Ді. 2. 14-40)

А Петро станув з одинацятьма, підніс свій голос і промовив до них:

"Народе жидівський й усі ви, що мешкаєте в Єрусалимі! Нехай вам буде це відомо та й послухайте моїх слів.

Вони не пяні, як ви думаєте, бо ж це третя година дня, але це є те, про що говорив пророк Йоіл:

І станеться в останні дні, говорить Господь,
що виллю з Мойого Духа на всяке тіло:
й пророкуватимуть ваші сини й ваші доньки,
й ваші молодці видіння бачитимуть,
і старшим вашим сни будуть снитися.
Та й на Моїх слуг і на служанок Моїх
виллю в ті дні з Мойого Духа,
й пророкувати будуть.
І дам чудеса вгорі на небі,
І ознаки внизу на землі:
кров і огонь і хмару диму.
Сонце переміниться в темряву, а місяць у кров,
поки прийде день Господній, великий і явний.
І станеться, що кожний,
що призиватиме імя Господнє, спасеться.

(Йоіл 2. 28-31)

Народе ізраільський! Послухай цих слів: Ісуса з Назарету, Чоловіка Якого Бог прославив поміж вами силою й чудами й ознаками, що їх ділав Бог через Нього посеред вас, як і ви самі знаєте,—Цього, присудом ради та провидінням Божим виданого, ви руками беззаконних людей на хрест прибили й замучили. Та Його Бог воскресив, звільнивши від болів смерти, бо не було можливе, щоб вона Ним заволоділа. Бо Давид говорить про Нього:

Я бачив Господа перед собою завсіди,
бо Він по правиці у Мене, щоб я не захитався.
Тому зраділо серце Моє і звеселився язик Мій,
ще й Тіло Моє відпічне в надії.
Бо не зовставиш душі Моєї в аді,
ані не даси святому Твоєму бачити зотління.
Ти обявив Мені шляхи життя,
і сповниш Мене радощами перед лицем Твоїм.

(Пс. 15. 8-11)

Мужі, брати! Дозвольте мені сміло говорити до вас про праотця Давида, що вмер і поховали його: та й гріб його є в нас до цього дня. А був він пророк і знав, що клятьбою йому клявся Бог, що один з нащадків його буде сидіти на престолі його. Предбачуючи те, говорив про воскресення Христа, що ані душа Його не зостанеться в аді, ані тіло Його не зазнає зотління.

Того Ісуса воскресив Бог, чого ми всі свідки. А як правицею Бога вознісся і прийнявши від Вітця обітницю Святого Духа, Він це злив, що ви тепер бачите й чуєте.

Бо Давид не зійшов на небо: сам же говорить:

Сказав Господь Господеві моєму:
Сиди по правиці у Мене,
аж Я положу ворогів Твоїх підніжком ніг Твоїх.
(Пс. 109. 1).

Нехай же знає непохитно ввесь дім Ізраїля, що й Господом і Христом учинив Його Бог, цього Ісуса, якого ви розпяли."

А як вони це почули, то зворушилися в серці своїм, і говорили до Петра та до інших апостолів:

"Що ж маємо робити, мужі й брати?"

А Петро сказав до них:

"Покайтеся й нехай кожен з вас охреститься в імя Ісуса Христа на прощення своїх гріхів. І приймете дар Святого Духа. Бо то для вас обітниця, і для ваших дітей, і для всіх, що далеко, скільки їх покличе Господь Бог наш."

Та й іншими многими словами свідчив і напоминав їх, кажучи:

"Спасайте себе від цього зіпсутого роду!"

* * *

Пояснення:

Насамперед св. Петро промовляє, бо він є перший між апостолами і є голова всіх.

Одні зпоміж слухаючих дивувалися й чудувалися, що апостоли говорять ріжними мовами. Та деякі посміхались і казали: "Вони молодим вином повпивалися." Тому на початку своєї проповіди св. Петро відповів їм: "Вони не пяні, як ви думаєте, бо є третя година дня." А третя година дня—то в нас буде девята година вранці.

Цей спосіб рахування опирається на давнім римськім рахуванню, військового порядку. Протяг трьох годин називали давні римляни "чуванням," з латинська "віджілія." По трьох годинах стороження-чування зміняли варту. Так що ціла ніч, що починалась шостою годиною ввечері а кінчилась шостою годиною

вранці, мала чотири "віджілії" по три години кожда. За часів Ісуса Христа жиди отже на римський лад ділили ніч на чотири часті, звані "чуваннями-сторожами." Кожда сторожа тривала три години. Перша сторожа, **вечірня**, починалась о шостій годині і тривала до девятої; друга, **північна**, від девятої, а кінчилася в півночі; третя, **час піяння півнів**, рахували від півночі до третьої години вранці; остання, **досвітня**, була над ранком від третьої до шостої години. — День, що починався шостою годиною вранці а кінчився шостою годиною ввечері, ділився також на чотири часті по три години кожда, і ті части називали частіше "годинами дня." І так: від 6 до 9 вранці це перша година дня, від 9 до 12 в полудне це третя година дня, від 12 до 3 пополудні це шоста година дня, а від 3 до 6 ввечері девята година дня.— І так читаємо в євангеліях, коли читаємо про розпяття Христа: "Було коло години шостою і розпяли Христа"—то значить було коло полудня. А дальше: "А коло години девятої закликав Ісус: Боже мій, Боже мій! Чому Ти Мене опустив?"— а то було коло третьої години.

І в цілій дальшій своїй проповіді наводить св. Петро лише місця св. Письма, що предсказують то зіслання Святого Духа, то його дивні наслідки, то життя, смерть і воскресення Ісуса Назорея, якого жиди "видавши, руками безбожників замучили і вбили." —І так св. Петро звертає всю їх увагу на предсказання пророків і вказує їм спочуваючим тоном учителя, що вони зведені ложною ревністю своїх провідників домагалися смерти свого Спасителя.

А люди слухаючи це, сокрушались у серцях своїх і говорили до Петра й до інших апостолів:

"Що ж нам робити?"

А Петро до них сказав:

"Покайтеся і нехай кождий з вас охреститься в імя Ісуса Христа і приймете дар святого Духа."

* * *

Перша християнська громада

(Ді. 2. 41-47)

Тоді ті, що прийняли його слово, охрестились. І пристало цього дня зо три тисячі душ. І пробували вони в науці апостольській і в спільноті ломання хліба і в молитвах. І страх находив на кожну душу. І багато чудес та й ознак діялось через апостолів у Єрусалимі: і був великий страх у всіх.

І всі, що увірували, були вкупі й усе було в них спільне. І продавали вони маєтки й достатки й ділили їх між усіх, як кому було треба.

Та й щодня пробували одностайно в святині й ломили

хліб по домах, і приймали поживу в радості й простоті серця: й славили Бога, маючи ласку у всього народу.

А Господь щодня прибавляв зборові тих, що хотіли спастися.

* * *

Пояснненя:

Після зіслання Святого Духа, як в Єрусалимі повстала перша християнська громада, розійшлись апостоли по цілім тоді знанім світі та проповідали науку Ісуса Христа.

"А Господь помагав їм і їх слова потверджував ознаками, що наступали в слід за ними." (Мат. 16. 20).

В короткім часі потім були засновані християнські громади також у других містах Самарії та Сирії. А відтак, яких 30 років від зіслання св. Духа, ще за життя апостолів Церква Христова мала вже вірних своїх по всіх краях знаного тоді світа.

Сталося, як сказав був Христос до апостолів:

"І приймете силу, коли зійде на вас Дух Святий. І будете Мені свідками в Єрусалимі і у всій Юдеї і Самарії і аж до краю землі" (Ді. 1. 8).

ЛИШ РЕЛІГІЯ МОЖЕ ДАТИ НЕБО

У своїй подорожі по Альжирі французький цісар, Наполеон III., відвідав раз жіночий манастир в одній місцевості. А стрінувши там молоденьку, простодушну сестру Леонію, сказав до неї: "Скажіть мені, Сестричко, яку приємність міг би я Вам зробити. Скористайте з такої рідкої нагоди, бо ж не часто цісар буває гостем Вашого манастиря."

Я маю лиш одне бажання,"— відповіла сестра Леонія— "і дуже була б я щаслива, як би Ваша Величність могли його сповнити." "Що це за бажання таке?"— питає зацікавлений цісар.— "Я бажала б, —каже сестра,— щоб Ваша Величність запевнили мені вступ до неба."

Почувши таку річ, Наполеон III. незвичайно споважнів, а по хвилі став казати седречно, мов до своєї рідної дитини: "Дитино"— каже, —"для земного цісаря—це неможливе. Ти своїми молитвами можеш скорше небо прихилити мені, ніж я тобі." З тієї пори минуло кілька років, і знов притрапилось, що Наполеон по дорозі вступив у тихий манастир сестер. Розмовляючи з настоятелькою, цісар запитав її: "А як там мається наша сестра Леонія," Настоятелька тільки рукою показала на небо, а по хвилині додала: "Пішла шукати вічного щастя в небі, якого Ваша Величність не могли їй дати."

Так: це велика правда, що тільки релігія може дати людині повне задоволення, повне щастя, правдиве небо.

ГІРСЬКА КАПЛИЧКА

На самому вершку могутньої гори в швайцарських Альпах, на висоті двох тисяч ярдів, стоїть старовинна капличка. Кілька сот років тому побудували її там люди, що мали сильну віру, й ніякої жертви не шкодували на славу Божу.

Околиця та одначе вже від давна стала пуста, безлюдна, тим то й каплички вже довгі роки ніхто ніколи не вживав, і вона стояла собі зовсім занедбана, опущена.

Аж зайшов раз туди якийсь турист. Побачивши капличку, він відразу попав на дивний помисл: потягнув за шнурок від невеличкого дзвона, й став що-сили дзвонити.

Давно забутий, і проникливий гомін виполошив із вежі велику хмару горобців, що порозлітались на всі боки. Тепер наш мандрівник уже з самої цікавости дзвонив далі, бо хотів побачити, що з цього вийде.

А тимчасом із усіх дір, шпар та щілин стали вилітати цілі рої сонних пиликів, а між ними знайшлась і неодна сова. Турист без уговку дзвонив, і дзвонив, поки до останнього не порозлітались усі ті звірята, що закравшись до опущеної вежі на капличці, засмічували її та занечищували від непам'ятних уже років.

Струнка вежа, звільнена від нечистої пташні, здається, аж повеселішала, й своїм гострим кінцем стріляла радісно в чисте небо.

А турист, надзвонившись досхочу, помандрував безжурно далі. Та заледве тільки щез він поміж скелями, а вже стали вертатись на своє місце на вежі— насамперед крикливі горобці, що недалеко чатували, а слідом за ними почали стягатись із усіх боків сонні пилики, й накінець сови.

Там, на опущеній вежі наново розгосподарились давні її мешканці, й далі засмічували її та занечищували, як від непам'ятних років.

І бідна вежа ніяк не всилі була увільнитись від отих хижаків.

* * *

Ах, скільки ж то разів уже прокинувсь у твоїй душі,— Брате-Сестро— жалібний дзвінок сумління, щоб відігнати від тебе чорну хмару гріхів! Скільки разів уже по до-

брих сповіддях заблиснув промінь чистої радости в твоїй очищеній душі!

Та, на жаль, душа твоя не довго втішалась тією святою радістю. Бо може вже в перших годинах після святого Причастя зухвало вернулись назад розігнані горобці, а там уже за ними нишком стали скрадатись лилики й уся погань хижих, темних птахів. І заледве проминуло кілька днів, як твоя бідна душа, очищена в святій сповіді, знову наповнилась поганими гріхами аж по верх, як передше...

Ах, не забувай— Брате-Сестро— що на цім світі треба боротися! Чеснота готова нам із неба не впаде. Треба нам силоміць здобувати її. Треба безперестанку поконувати свої грішні нахили: "Бо не кожен, хто каже мені: Господи, Господи, ввійде до Небесного Царства; але той, хто виконує волю Мого Отця, що на небі, той увійде в Небесне Царство." (Мат. р, 21).

Пам'ятаючи цю спасенну осторогу нашого Господа, ти завзято спиняйся вгору, та намагайсь іти доріжкою вузькою, що веде до правдивого життя! Не забувай, що така вже доля людської душі на цім світі: або спинатись угору, або скочуватись додолу!

Як добрий апетит є знаком здоров'я, так і охота слухати Боже Слово є знаком, що душа людини здорова.

Любов до Бога, то такий великий скарб, що в собі містить усякі інші скарби; але не забуваймо, що направду любити Бога не є ніщо інше, як покірно сповняти святу волю Його.

Якби спитати проклятих у пеклі, через що попались вони в ту вічну, вогненну тюрму, то по найбільшій части почули б ми відповідь: "Через те, що ми вдавали глухих тоді, як Господь Бог до нас ласкаво промовляв."

НАДІРВАНІ НЕРВИ

Рипнули десь двері. Олеся здрігнулась нервово, але читала далі.

Нараз у кухні забрязкотіло начиння. Цього вже було за багато на Олесині нерви. Кинула книжку й вибігла до кухні. Не завважила при тім, як сильно тріснула одними й другими дверима.

—Можна збожеволіти в цій хаті!— закликала голосом, що ввесь дрижав від лютого гніву. "Ти гаруй, ти працюй, ти цілісінький тиждень мучся, мов той віл у ярмі! А прийде неділя, тішишся, що бодай хоч трошки відпочинеш,— так ні: рипають, товчуться, гримають, що аж вуха болять."

Мати Олесина стояла коло кухонної печі, і від гарячого жару лице в неї аж горіло, але відповіла зовсім спокійно:

—Як я мала двадцять років, то дівчата тільки тоді скаржились, коли в хаті було за тихо, але ніколи не кривдували собі, як було надто гамірно. Ба, навіть коли спокій і тиша надокучили нам, самі робили ми гамір і галас.

—Як мама мали двадцять років, тоді зовсім інакше на світі діялось. Тоді молодь тільки бавилась, тільки гуляла й жила з дня на день, як ті комарі, що безжурно на сонці бренять і гуляють, а ми тепер без упину важко працюємо.

—Вір мені, дорога дитино, що ми тоді більше працювали, ніж ви сьогодні. Тільки, що праця наша була здорова. І в цім саме є велика ріжниця. У моїх родичів кожний зривався з ліжка вже коло шостої рано, та й зараз брався за роботу. Треба було негайно зробити порядок у кімнатах, позамітати подвіря, попідливати квітки і городину на грядках, нагодувати дріб, треба було й до крамниці поскочити, щоб дещо купити, обід на час зварити, а ціле пополудне було зайняте шиттям. В такій небагатій, маломіщанській родині, як наша, вважали це за великий люксус держати наймичку, тим більш, що ми з сестрою були вже дорослі дівчата. Але ми тоді не стидалися домашньої роботи. Тим то й заробляли ми та заощаджували більш, ніж ти, Орисю, з твоє сотнею долярів у місяць. Але, розуміється, такій дівчині, як ти, що покінчила вищу торговельну школу, корона впала б із голови, якби взялась за яку роботу в хаті.

Олеся заткала собі вуха:

—Ах!— закликала вона,—знов та сама пісонька. Вже кожне слово її знаю напам'ять. Тепер напевно почую, що Ви, мамо, й Ваші товаришки, не зважаючи на всю ту працю важку, були щасливі, здорові, веселі, а про нерви знали тільки з книжок, де така слабість траплялась тільки дуже великим паням, що нічогісінько не мали до роботи. Думаю, що я вже вирецитували всю Вашу лекцію без найменшої помилки. А тепер воліла б я почути дещо нове, а найкраще вже—нічого більш не чути. Бажаю лиш тиші та спокою, щоб могти уважно читати.

—Хочеш почути щось нового? Добре,— скажу тобі,— слухай: Візьми та покрий свої двері грубими заслонами, щоб ніякого голосу до кімнати не допустити.

Олеся розплакалась:

—Цілісінький день сиджу від ранку до пізньої ночі в офісі при машині, або роблю рахунки, щоб заробити якось тих сто долярів, і за них бодай хоч сяк-так убратись. Нерви вже зовсім порвала я собі тією одностайною, нудною роботою, а тут іще й вдома так гарно трактують мене.

—Не будь несправедлива, Олесю! Я вже всіляко пробувала обходитись із тобою. Згадай, із якою любов'ю та ніжністю відносилась я до тебе давніш. Як нераз, може й забагато, жалувала я тебе, й старалась, щоб ти ввесь вільний від праці час могла провести серед веселої забави та радости. Але ти зовсім не вміла оцінити моєї доброї волі. Ти казала, що сердечність моя зовсім невідповідна й смішна, та що такі пестощі добрі для маленьких дітей, а не для дорослої вже дівчини. Ти ніколи не дозволила, щоб тобі зробити якусь вигоду, кажучи, що ти не хора. А коли разом із татом намагались ми справити тобі яку приємність, то ти дала нам виразно пізнати, що нашої опіки вже не потребуєш, та що ти дівчина нових, модерних часів, і бажаєш іти своєю власною стежкою.

—Вір мені, дитино дорога: і найсильніша струна рветься, коли її надто сильно натягнути. Не дивуйсь отже тепер, коли бачиш, що й моя терпеливість вже ввірвалась. Позволяю тобі ходити собі вже своєю власною дорогою, й робити, що хочеш. Тільки здалека слідкую за тобою оком дбайливої, неспокійної та зажуреної любови. Одначе я бажаю й домагаюсь від тебе, щоб ти принаймні позволила мені спокійно працювати, та й не вимагала від мене чогось неможливого. Чи ти хочеш, щоб я через твої нерви вистелювала грубими диванами камінну долівку в кухні,

та щоб не сміла й провітрювати помешкання, зо страху, щоб вітер припадково не тріснув дверима, бо це могло б тобі пошкодити в читанні? Твій тато, твої два брати, ну, і ти теж, потребуєте чистого мешкання та доброї поживи. Про те все я постійно дбаю та клопочуся сама, і тільки десь-колись до найтяжчої праці покличу кого до помочі. Отже і я також мала б якесь право домагатись трохи більше спокою. Не знаю, чи ти не була б далеко менш нервова, якби так схотіла помогти мені трохи в кухні в неділю перед полуднем, замість кожну вільну хвилину обертати на читання якихось там пригод та історій.

Олеся відвернулася з гнівом, і пішла до своєї кімнати. Мати взялася знов за роботу, втираючи крадькома сльози з очей.

Раптом задзеленкотів голосний дзвінок при входових дверях. Олеся навіть не рушилась. Захмурено глянула, почувши, як три її товаришки вбігли до неї в кімнату, зо здоровим рум'янцем на обличчях, повні життя й веселости.

—Ходи з нами на совганку! Хутко збирайся! Чуєш? Спішися, шкода часу, кожна хвиля дорога.— Так викрикували вони одна наперед другої, подзвонюючи лижвами.

Олеся насилу якось усміхнулася, а в дійсності аж тряслась від лютого гніву. І не диво,— бо саме тепер, коли розпочала читати найцікавіший розділ у книжці, вони наче змовились не давати їй спокою.

—Я вам дуже вдячна, що ви вступили по мене, але, на жаль, не можу з вами піти. Почуваю себе дуже втомлена й поденервована. Краще відпочину та прочитаю собі дещо вдома.

—Ах, ти нещасна істото,— закликала одна з дівчат: — якраз тому ти така нервова, що не маєш ніякого руху.

—А те постійне сидження просто добиває тебе,— докинула друга. — Правдивим відпочинком для тебе було б побігати трохи на лижвах. Ти повинна б змусити трохи своє тіло до руху, до праці!

—А особливо на свіжім повітрі,— сказала третя. — —Глянь тільки на те чудове, погідне небо, на те сонечко ясне, на той делійний сніг, що під ногами так бадьоро скрипить. Ні трохи не розумію, як можеш так нидіти й чахнути в хаті. Чи ти була вже сьогодні на Службі Божій?

—Ні, ще ні,— призналась Олеся, трохи застиджена. — Піду о годині дванадцятій.

—Ні, шкода твого говорення,— закликали веселі товаришки.

—Хутко збирайся, і підеш з нами. Правда, ми вже були сьогодні в церкві, але за хвилю буде читана Служба Божа, тож підемо з тобою, а потім останемось аж до другої години на совганці. Всі три маємо позволення прийти на обід пів до третьої.

Ольга стала глузувати з них:

—Хіба вважаєте себе ще за недорослих дітваків, що просите позволення вийти з дому?

Дівчата переглянулись між собою, трохи здивовані. Вони теж цілий тиждень працювали в офісі як уряднички, а проте навіть на гадку їм ніколи не прийшло, щоб із тієї причини їм було вільно зовсім не числитись із батьківським домом.

—Ну, та ж певно, що не виходимо з дому без позволення,— відповіла одна з них.— Я навіть не могла б цього вчинити, бо нас є дві сестрі вдома, отже на переміну помагаємо мамі в господарстві в суботу пополудні та й у неділю. Сьогодні я вільна, а на другу неділю— моя сестра.

—Опріч цього, я ні за що в світі не хотіла б пропустити недільного обіду,— додала друга.— Адже це одинокий раз у тижні, коли ми всі обідаємо вдома разом. Маємо собі взаємно стільки всяких річей оповісти, що не знати, чи й до самого вечора скінчимо.

Третій дівчині вже було за багато тієї балачки та страти часу:

—Ходім уже!— закликала вона,— час не стоїть! Не хоче Олеся з нами йти, то хай остається здорова. Не довго вже її особа буде пишатись усіма кольорами, але ... якщо вона сама цього хоче...

—А то чому мала б вона пишатись усіма кольорами?

—Ну, бо очі вже червоніються в неї від невпинного читання. Шкіра на ній ще більш ніж біла, майже зовсім прозора, бо кров перестала рухатись. Обличчя позеленіло ,як рута, бо ж брак йому свіжого потвітря та й сонця Божого.

Весела трійка вибухнула голосним, здоровим сміхом.

Одна з дівчат іще раз попробувала щастя й закликала з великим патосом:

—Рух—то здоров'я,
Здоров'я—то гумор,
А гумор— то врода!

—Олесю, чи вирікаєшся гарної, пишної вроди?

—Ні,— гордовито відказала Олеся.

За цим словом усі три товаришки відвернулись і відійшли, покинувши Олесю з її цікавою книжкою.

В передсінку дожидала дівчат Олесина мати:

—Отже не вдалося вам забрати Олесю з собою?

—Ні, не вдалось,—відповіли дівчата.

Мати важко зідхнула, з виразом глибокого, безнадійного смутку, й вернулась у кухню. Тихенько та обережно зачинила за собою двері.

СУЧАСНИЙ ВЧЕНИЙ СВЯТЕЦЬ

Другий раз в Павії

В жовтні 1894 року Феррінія знову покликали до Павії й там розвинув він прямо гарячкову діяльність. Майже здавалось, що він наче предчував, що сонце його життя хилиться повільно до заходу.

На університеті давав виклади про Пандекти (це великий; правничий твір, що студенти прав його студіюють) та давав також виклади про історію римського права. Його мова була завжди досконала й так гаряча й переконлива, що слухачі мов у захват попадали. Один з них пише про те отак: "Нам здавалось, що говорив до нас сам славний правник римської цісарської доби, Трибоніян, і що він сам прожив ті віки, що про них викладав. Властивими прикметами його викладів були точність і ясність. Навіть найтяжчі запити вмів викласти просто й переконливо.— Де тільки до того траплялась нагода, завжди згадував про Бога й закликував до добра. Завжди намагався заховати духову рівновагу й спокій. Одного разу на університеті студенти побунтувались. Ціла юрба чужих студентів добулась до залі, де він викладав. Ферріні з гніву поблід і закликав: "Це насилля!" Одначе в тім самім менті опамятався й спокійно сказав: "Сьогодні я кінчу. Таке насильство треба стрінути зо спокоєм." Та ангельська лагідність зробила сильне враження й на напасників.

Діяльність Феррінія не обмежувалась тільки до університету. При виборах 10. лютня 1895 року був кандидатом католицької партії й його вибрали коло 14 тисячами голосів. На нарадах говорив мало, але завжди з успіхом. За те тим більш ділав своїм

зразковим прикладом. Свій особистий вплив й своє громадське значення віддав зовсім на услуги церкви, та святих справ. Коли вороги намагались накинути Італії закон, що дозваляв на розвід, він дуже вміло зорганізував протиакцію. Коли грозила небезпека Католицькому Університетові в Мілані, охоче прирік свою поміч.

Чим дальше, тим більш Ферріні спізнавав погубні наслідки так званого лібералізму, що тоді сильно поширився по Европі. Боляче діткнуло його, коли побачив, що деякі правники трусливо захвалювали протицерковну політику італійської влади та боролись за таку ніби-свободу совісти, що не вступить навіть перед Божими Заповідями й перед найсвятішими правами Святішої Столиці. Він тішився, що його батьківщина дійшла до політичної єдности, одначе гірко боліло його, що то сталось з потопганням Церкви . Спасення Італії добачував тільки в щирому повороті своєї батьківщини до віри батьків. Бувало, говорив: "Коли побачу, що хрест знову дізнає чести й слави, тоді радо скажу: Тепер, Господи, відпускаеш свойого слугу в мирі." Одначе з болем додавав: "Як я бачив би, що в моїй нещасній батьківщині мали б устати Богослуження, як я побачив б, що з вежей уже не сіяє хрест, тоді я забрався б з отієї Богом осудженої моральної пущі й пішов б там, де я знайшов б престіл Бога, що веселить мою молодість."

Його любов до Церкви була щораз то сердечніша й ніжніша. Його приятелі, й він мав їх дуже й дуже багато, впевняють, що він був католиком аж до шпіку костей. Зо Святішим Отцем пильнував годитись навіть у тих справах, де католик є свобідним іти за своїми поглядами, то значить, де не йде про правди віри ні про моральні приписи Божого закону. Бувало говорив: "Святіший Отець стоїть вище від усіх, тому й ширше й дальше бачить і тому також ліпше розпізнає потреби Церкви й може певніш розібрати питання, що нам видаються поплутаними й неясними. Впрочім йому була приобіцяна поміч Духа Святого, що його хоронить від блуду. Якщо Церва назвала б білим те, що мені видається чорним, я невагався б зректись свого власного погляду, щоб бути в згоді з Церквою.

Що все те не були тільки пусті слова, це він доказував дуже часто. Щиро жалував, що Апостольський Престіл нерадо бачив, щоб католики ішли до виборів, доки Італія не направить заподіяної кривди. Одначе в виборах таки не брав участи. Своє власне бажання підчинив бажанню Церкви. Тільки одного разу зробив виїмок. Коли 1900 року шаліла виборча боротьба між католиком графом Греппім і соціялістом Де Андреіс, тоді він пішов і голосував за Греппім.

Так зване Римське питання було для нього завжди живим і інтересним. Італія забрала Папські землі, одначе видала закон, котрий ручив за недоторкальність Папи й свободу в провадженню справами Церкви. Ферріні той закон вважав недоетаточним, особливо з огляду на міжнародне значення Папства. Ще студентом був і вже палав бажанням, щоб справу Церкви направлено в мирний спосіб. В тому напрямі працював також як член ради.

В повному розквіті чесноти

Цей наш опис Ферріні-євого життя був б неповним, якщо наприкінці не подати б образ гарної Ферріні-евої душі в останніх роках його життя. Загальну думку про нього висловив Лівіюс Мінгуцці в викладі 7. січня 1901 року в Льомбардській академії наук і мистецтва: "Чистішого, ні гарнішого життя подумати собі немож. Його душа палала для всього, що добре, й поперта сильною та щирою вірою, знеслась до такої моральної висоти, що й в найліпших людей трудно її бачити. Ми не помилимось, коли скажемо, що Ферріні був дитиною своєї доби. Її пристрасті, її думки та мораль були йому чужими. У своїх роздумах створив він собі інший, досконаліший світ і міг правильно сказати, що наша нужда його не торкається." Погляньмо на подробиці.

Він вставав дуже рано, щоб мати можність помолитись і зробити своє розважання. Він часто казав: Я навіть представити собі не можу життя без молитви! Прокинутись зо сна й не бачити усміхненого Божого лиця! Схилити ввечері голову а не на Христове Серце! Таке життя видавалось мені чорною ніччю, повної млости й слабости. Воно було б пущею, що а ній спочив проклін самого Бога. Як то можливо провадити таке життя, це мені загадка, що її немож розвязати. Я завжди прошу Бога, щоб на моїх устах ніколи не завмерла молитва до мого останнього віддиху. Якщо я перестав б молитись, тоді загасло б також моє внутрішнє життя й занепала б туга за добром. Я вважав б себе пропащим.

Після ранішнього розважання заніс мамі каву й спішив до недалекої церкви святого Марка на Службу Бжу. Часто сповідався й щоденно приймав св. Причастя. Ніколи не пропустив недільньої проповіді. Після Служби Божої вертався домів, щоб працювати для своїх студій.

Як би ми були заглянули до його робітні, то ми були б побачили вражаючий образ. Ми були б побачили два столики. При одному студіював його батько, при другому сидів Ферріні. Що хвиля підносив він голову, з любовю подивився на один з образів до неба й з душі вихватилось йому палке зідхнення. Виклади на університеті собі вибирав так, що міг перебувати в своїх батьків в Мілані. До Павії доїжджав в четвер вранці й вертався в суботу

ввечері. По дорозі студіював або молився на вервиці. Страху перед людьми не знав. Ніяка жертва не була йому за велика, коли мав іти на Службу Божу. В Павії пробував у своєї сестри, далеко за містом. Одначе, хоча б був і який мороз, він пішки ходив на Службу Божу, щоб насититись Тілом Христовим.

(Далі буде).

Щоб в Нас Було Більш Релігійної Свідомости

"Духом Святим надхнені говорили святі Божі мужі."

Кажуть, що в Штрасбургу, на вежі головної церкви, є чудний, великий годинник. Його машина не тільки показує години, але й свята й неділі. И коли бє чверть години ,то за кожним разом виходить з нього на двір інакша людська постать, а о дванадцятій годині виходить дванадцять Апостолів. Той годинник ішов довгий час, але одного разу почав милити й нарешті став. Майстер, що його збудував, уже давно помер і ніяк неможливо було знайти годинникаря, що був би знову розрухав той годинник.

Таким чудним, великим годинником є тіло чоловіка. Якщо йому нічого не бракує, тоді кожна, й найменша частинка досконало сповнює своє завдання. Серце, легені, жолудок виконують все те, що треба. Але нехай щось в ньому попсується, хай пропаде серце, жолудок або легені, то нема чоловіка, що зміг би це направити.

Правда, вчені лікарі хваляться, що вміють направити попсоване людське тіло, але досвід показує, що так довго ломлять собі голову над недужим, аж його при кінці занесуть до гроба.

Також правда є, що тепер мають таку машину, що пускає через тіло таке дивне світло, що, коли в хаті темно, то можна бачити все, що діється в середині людського тіла. Людська наука йде так наперед, що простудіює будову цілого тіла, зможе розслідити та вилічити многі недуги, що їх тепер вилікувати негоден.

Але хоч і як великий був би людський ум, то все ж далі

він не досягне, як до небозводу, а що там є поза ним, що є поза тими мільйонами зір, того не довідається ніколи. Або, нехай мені хто скаже, де є небо? Де перебуває Бог у своїй славі? Який є Бог? Де є пекло?

Та проте ми все те віримо, бо Бог, правда сама, нам це обявив. А коли обявив? Вже давно. А в який спосіб обявив? Словом і Письмом. Те Боже Обявлення, що письмом списане, називаємо Святе Письмо. Про те Святе Письмо я хочу тут писати. Уважай добре, любий читачу, щоб більш знав і краще розумів свою віру святу.

* * *

Одного разу святий Франко салєзський розказував дітям, як то колись наші прародичі були щасливі в раї. Бог щоденно приставав з ними та розмавляв з ними як батько зо своїми дітьми. Говорив їм про те, як гарним є Царство небесне, сказав їм, що возьме їх до себе, якщо слухатимуть Його заповідів. Навчив їх молитись, вірувати, надіятись та любити.

Дітвора з запертим віддихом слухала чарівних слів святого аж нараз один хлопчина не видержав і закликав: "Коби воно й тепер так було! Як я любив би так розмавляти з Господом Богом!"

Святий Франко ласкаво усміхнувся й сказав: "Не жалуй, дитинко, бо хоч ми через наші гріхи не заслугуємо, щоб Бог прийшов між нас і з нами розмавляв, то за те вибрав собі святих людей і говорив до нас через них. Ті святі люди списали Божі бесіди й то саме є Письмо Святе, що я з нього що неділі людям читаю й потім пояснюю."

З того й ми всі можемо зрозуміти, що Бог обявив свою Волю святу деяким мужам і вони то Боже Обявлення списали й ті письма саме називаються святе Письмо. Отже не зо свого розуму писали вони, але з надхнення Духа Святого. Як те надхнення відбувалось, про те нам деякі з тих святих Писателів розказують.

Так пророк Езехіїл розказує оце: Одного разу, як він переходив над берегом річки Ховар, нагло зірвався вихор, а після того знісся в гору великий облак, в облаці палахкотів вогонь, коло вогня засяло ясною зорею й в ній сидів Господь. Його одна рука простягнулась до мене, каже він, і в тій руці була книга, а в зорі сидячий сказав до мене: Езехіїле, зїж оцю книгу! І я зїв та почув таку солодкість, наче мід. А дух сказав: "Сину чоловічий, возьми до свойого серця цю мою бесіду, що я тобі говорю, й розказуй моє слово Ізраїлю."

Езехіїлові так, а іншим святим писателям інакше передав Бог свою святу Волю. Тому треба памятати, що Святе Письмо не є людською знахідкою, "але Духом Святим надхнені говорили святі Божі Мужі."

Не зважаючи на те, знайшлись такі лукаві люди, що важились мішатись у Святе Письмо, та викидали те, що їм в Святім Письмі не подобалось, або після свого уподобання до нього додавали своє. Тому Всемогучий та Премудрий Бог віддав своїй Церкві опіку Святого Письма, щоб воно аж до кінця світа оставалось цілим, чистим і ненарушеним, і щоб не пропадо, не затратилось. Тому ми тільки ті книги можемо вважати Святим Письмом, тільки ті книги, що Свята Церква їх проголошує Святим Письмом, і невільно читати нам будьяке Святе Письмо, а тільки таке, що має на собі потвердження, що воно правдиве й непопсуте Святе Письмо.

Правдиве Святе Письмо має дві часті; одна зветься Старий Завіт, друга Новий Завіт. Слово Завіт значить те саме, що умова й усі умовини, що її становлять.

Якже ж повстав той поділ Святого Письма на дві часті? Ось так:

Одного разу Бог взяв на себе людський вигляд й так само два ангели з Ним. Так в людському вигляді, наче подорожний, зайшов до шатра, що в ньому жив Авраам, святий праотець. Добросердний Авраам щедро погостив подорожних. Коли вони поживились, Господь відослав на двір Авраамову жінку Сарру й після того повідомив Авраама, що в його подруги за рік буде дитинка, "Бо знай, Аврааме, я є Всемогучий Бог і це мої Ангели." "Господи мій і ласкавий між Боже!", закликав розрадований Авраам, "весь рід мій і покоління моє тільки Тебе узнає своїм Паном і тільки Тобі служить!" Тоді заявив Господь Авраамові, що його віру й любов нагородить через те, що з його потомства народиться на світ Бог Спаситель. Таким чином Бог зробив з Авраамом умову й це була перша умова, перший ЗАВІТ, перші умовини або перший ЗАКОН даний чоловікові. Отже УМОВА, ЗАВІТ, ЗАКОН означають на цьому місці те саме.

Син Божий справді народився, й то, як було приобіцяно, з Авраамового потомства, з жидівського народу. Коли мав тридцять років, Спаситель дався охрестити й потім проповідав і навчав. Проголосив, що хоче з упавшим людським родом зробити таку УМОВУ, що ті, що будуть вірити в Нього, будуть заховувати Його заповіді та будуть уживати Святих Тайн, що Він їх установить, через кров Його й смерть доступлять Царства Небесного. Це був ДРУГИЙ ЗАВІТ.

Перша умова, що зробив її Бог з Авраамом, це СТАРИЙ ЗАВІТ. Друга УМОВА, що Ісус її зробив з людством, це НОВИЙ ЗАВІТ. Тому ті книги, що Дух Святий дав написати від часу першої умови аж до народження Ісуса, називаються книгами СТАРОГО ЗАВІТУ, а ті книги, що Дух Святий казав писати по зробленню другої умови, книгами НОВОГО ЗАВІТА.

В нас можна вже дістати книги НОВОГО ЗАВІТУ в українській мові. Деякі книги СТАРОГО ЗАВІТУ також уже є по українськи. Ціле Святе Письмо є в нас по старословянськи. Ті книги можна пізнати потім, що вони мають підпис котрогось з українських греко-католицьких єпископів. Святе Письмо, це Боже Слово, й тому невільно будькому його друкувати без відома Церкви, а коли хто так зробить, то свідомий українець католик не буде того читати. Він завжди дивиться на початок, чи там є написане позволення котрогось з єпископів. Як нема, то не буде читати. Хто читає Святе Письмо, той знає, які там многі спасенні науки, мудрі напімнення, солодкі потіхи. Зпоміж усіх чеснот наймиліша є чеснота чистоти, зпоміж молитов найгарніша ОТЧЕ НАШ і зпоміж книг найсвятіша є Письмо Святе, й тому священик на Службі Божій цілує ту книгу, коли скінчив читання з неї, дає й другим цілувати, що близько стоять, й вірні, тоді як читається Святе Письмо, не сидять, а стоять на знак пошани. Давні християни передавали Святе Письмо як дорогоцінний скарб з батька на сина, в неділі після обіду всі вдома збирались і голова родини читав дещо зо Святого Письма, а другі вважно прислухувались. Одначе й по їхньому житті було пізнати, що часто читали Письмо Святе, бо була в них побожність та чесне життя, вчились закону Божого й також Його заховували.

На Честь Пречистої

Був колись у Римі звичай (він іще й досі потрохи заховався), що в суботу, в день особливо присвячений Пречистій Діві, римляни засвічували оливні лямпки перед образами та статуями Марії, уміщеними на фасаді своїх домів. Вийдеш бувало в суботу ввечері, на місто, то бачиш, як майже на кожнім дому блимає слабенький вогник перед святою подобою Цариці Небес.

Саме таке невеличке світельце вже з-давен-давна горіло кожної суботи на розі одної заможної родини, й своїм легеньким сяйвом позолочувало образ Марії.

Паольо (так звався батько тієї родини) був чоловік не злий, але— як це, на жаль, нераз між італійцями трапляється, —трохи захланний. Одного вечора,— а було це в суботу— вернувся він додому незвичайно веселий. Затираючи руки з великого вдоволення, він так промовив до жінки:

—Знаєш, маю тобі сказати щось дуже важне, а при тім і дуже радісне та приємне.

—Тату, почекайте хвилинку,— закликала його мала десятилітня донечка,— почекайте, поки я засвічу лямпку, щоб і я могла все почути.

—Ну, то звивайся скоренько там з тією лямпкою, і мерщій вертайсь!

По хвилі мала вже була в хаті.

—Я вже й засвітила, і Богородице Діво проказала, і Божу Матінку в руку поцілувала, і скоренько вернулась,— закликала вона весело, вбігаючи в хату.—А тепер, тату, прошу росказати цікаву новину.

—Мені накінець пощастило наш дім винайняти, і то навіть дуже добре. Замість дотеперішнього чиншу дістанемо тепер два рази стільки. Ну, скажіть,— чи не прекрасний бизнес?

—Певно, що так!— закликала мати й дочка.— А хто винаймив? Чи може котрий із нових урядників?

—Розуміється,—і то навіть амбасадор,— відповів батько трохи придавленим голосом.

—О, то певно він не буде добрим християнином.

—Він ані трохи не є християнином,—відповів Паольо з притиском.

—Божа Мати!— закликала перелякана жінка:— що ти говориш, чоловіче?! Він не християнин?! А що ж він

—Це турецький амбасадор— пояснив Паольо,—і ввесь ваш крик ні на що не придасться, бо я вже справу цілковито полагодив і завдаток узяв—отже пропало. За два тижні він сюди спровадиться. Зрештою, це дуже чемний пан, може навіть ліпший, ніж деякий християнин,— докинув Паольо.

—Ліпший, ніж такий християнин, як ти, що свій християнський дім винайняв поганцеві,— відтяла йому жінка.

Паольо вдавав, що не чує, і говорив далі:— Він направду дуже добрий чоловік,—ну, але все таки з тією нашою лямпкою та образом ,що там на домі, здається, треба буде зробити кінець.

—Що?! Що кажете, тату?— скрикнула дівчинка, і сльози струмочком ринули їй з очей. Бліда, з придавленим серцем, дивилась нещасна жінка на свого чоловіка.

—Ну, й чого ж ви від мене хочете? Та ж годі силувати турка, щоб віддавав честь Божій Матері.

—Але ж бо образ йому ні трохи не заваджає, і лямпочка теж ні, якщо лишиться на домі.

—Мої приятелі казали...

—Твої приятелі—недовірки, безбожники!— сварила жінка.— Ну, ну, говори, що вони тобі наплели?

—Та, казали, що вже пора зняти образ і лямпку, бо це вже перестаріла мода, й не годиться з повагою нової, італійської держави; скоро тільки образ здійму, буду добре записаний у книзі тих, що мають тепер над нами владу.

—Як?! Ти хочеш зняти образ?!— скрикнула жінка, й уся червона від обурення стала перед чоловіком.— То так ти шануєш пам'ять моїх родичів, що нам цей дім записали?!.. То ти Пречисту Діву наважився викинути з хати?! Та ж Божа Мати готова тебе викинути з своєї опіки, як ти це зробиш!

—І мене також, мене також,— кричала мала.— Ні, тату, образ конче мусить залишитись на домі!

—Турок зовсім не має чого кривдувати собі, що образ лишиться на своїм місці,— сказала вже трохи спокійніше жінка.— Зрештою почекай іще трохи—побачиш.

—Ну, то я виберу середню дорогу, сказав Паольо,— образ лишиться, але лямпку таки треба буде здійняти, щоб уже більш не світити їй. Така моя воля, і так мусить бути,— докинув рішуче.

Жінка й дочка замовкли

Проминули два тижні, й турок спровадився зо своїми чорними слугами, неграми, та був дуже задоволений із нового помешкання.

Кілька день перед тим казав батько дочці забрати лямпу з-перед образа Марії. Дочка послухала, вилляла решту оливи в те заглиблення, де стояла лямпка, ще раз поцілувала руку Матінки Божої, та й злізла вдолину. Потім поставила лямпку перед батьком і сказала: "Ось ваша лямпка, але я буду сама просити турка, щоб позволив мені світити її.

—Будь послушна,— крикнув розгніваний батько.

—Добре,— відповіла дочка,— але я буду Господа Бога молити, щоб сам засвітив світло перед своєю Матірю,— а цього вже ви мені не можете хіба заборонити.

Турок був справді дуже чемна й добра людина. Якась надзвичайна благородність пробивалась із його лиця. Маріетта (так називалась дівчинка) тільки шукала нагоди, щоб у турка випросити позволення далі світити лямпку перед образом Марії. Така нагода небавом знайшлась.

Третього дня після приходу на нове помешкання, побачив турок образ Божої Матері, а перед ним у заглибленні муру—оливу. Він немало здивувався, бо не знав, що це мало б означати,—а що саме тоді Маріетта надійшла, він прикликав її до себе та й став розпитувати.

—На цім місці перше стояла лямпка,— пояснила Маріетта,—а заохочена ласкавим поглядом того доброго пана, зачала росказувати, як то батько приказав здійняти лямпу, і навіть образ хотів усунути, щоб не дражнити турецького амбасадора.

Виразне невдоволення відбилось на обличчі турка. — Чи ти думаєш, сказав він,— що я не шаную Матері великого Христа? А хоч би навіть я сам її не шанував, то чи мав би я право домагатись від вас, щоб і ви їй чести не віддавали? Ану, мерщій принеси сюди лямпу!

Маріетті цього не треба було аж два рази казати. Вона хутко злетіла сходами вдолину, а по хвилі вже верталась із лямпою в руках. Тим часом турок покликав свого слугу, і щось йому шепнув на вухо.

Ще Маріетта не поставила своєї лямпочки, як надійшов негр із двома гарними, великими лямпами в руках.

"Сюди!"—приказав турок, показуючи місце перед святим образом. Кілька хвиль пізніше стояли перед Божою Матір'ю, замісць одної— аж три лямпі, та й милим блеском опромінювали Її пресвяте лице. Посередині світилась стара, маленька, християнська лямпка, а по боках— дві великі, нові турецькі лямпади.

—Замбо!— промовив турок до слуги,— пам'ятай, що кожної суботи маєш ці лямпи на час оливою налляти й позасвічувати. А не забудь!

—Певно, певно, що-суботи буде так, як ви, пане, приказали,— відповів послушно слуга.

—І також в усі свята Марії, тоді як на других домах світяться лямпи!— додала дівчинка.

—Добре, нехай буде й так,— згодився турок.— Ти, Маріетто, сама заопікуйся лямпами, і коли скажеш, тоді будуть засвічені.

Дівчинка з сльозами в очах дякувала благородному туркові. "Матінка Божа напевно буде дуже цим тішитись, а я буду добре пильнувати лямпи,"— додала відходячи.

Одначе Паольо мусів десь порядно червоніти й стидатись свого нерозуму та нехарактерности, побачивши в найближчу суботу, як три лямпі ясним світлом заливали образ Богородиці,—і то на приказ такого собі турка-нехриста, коли він, Паольо, християнин-католик із діда-прадіда, казав спрятати одиноку лямпку, що покірним вогником блимала на честь Пречистої.

ПІД РОЗВАГУ ДІВЧАТАМ

Чим я буду? Якою дорогою йти мені далі? Такі то питання нераз насуваються кожній дівчині, коли вона переступить пятнадцятий поріг свого життя.

У хвилях застанови над вибором стану й шукання відповіди на ці преважні життєві питання, зверни, українська дівчино, свою бачну увагу на законний стан, а зокрема на НОВЕ УКРАЇНСЬКЕ ЗГРОМАДЖЕННЯ СЕСТЕР МІСІОНАРОК ХРИСТІЯНСЬКОЇ ЛЮБОВИ. Тут можна в найкращий спосіб провести своє життя та використати всі свої сили, здібности й талани для слави Божої, для добра свого народу й для здобуття свого особистого щастя.

Поле праці Сестер є високо ідейне, широке й різнородне.

1) РЕЛІГІЙНЕ ПОЛЕ:—Навчання катехизму й релігії живим і писаним словом та виховування по-християнськи дітвори, молоді

й старших, на свідомих і практикуючих християн.

2) ВИХОВНЕ ПОЛЕ:—Навчання в школах і різних виховних заведеннях молоді в передшкільнім і шкільнім віці, ведення дітних таборів, діточих садків, захоронок, уряджування різних просвітних курсів для жіноцтва й апостолят доброї преси.

3) ДОБРОДІЙНЕ ПОЛЕ.—Шпиталі, послуга хорим і опіка та догляд старців і сиріт.

4) СУСПІЛЬНЕ ПОЛЕ:— Опіка над імігрантами й подорожніми, над дівчатами, служницями та жіноцтвом по містах, щоб їх захоронювати перед небезпеками зіпсуття. Тому Сестри будуть вести інформаційні, розривкові, просвітні й випочинкові станиці та відвідувати родини в їхніх домах. Особливу увагу й старання присвятять бідній і занедбаній клясі селян і робітників.

ОДІЖ

Тому, що Сестри ведуть не тільки законне, а й місіонарське життя між усілякими людьми на світі, то їхнє одіння мусить бути достосоване до новітніх обставин і вимог, щоб не утруднювало їм їхньої місіонарської праці.

З цеї то причини Сестри Місіонарки будуть мати подвійне одіння: одне законне, що його носитимуть у монастирі при виконуванні своїх монаших обовязків, а друге більше світське, що своєю краскою й кроєм буде відповідніше до праці поза монастирем. Головні краски одежі: синя й зелена.

Українська Дівчино! Можливо, що Тобі припало до вподоби життя Сестри Місіонарки й Ти почула в своїй душі охоту вступити до цього нового Згромадження. Це тихий і лагідний поклик Христа, що хоче Тебе зробити щасливою. Іди за ним відважно, по-геройськи! Напищи листа й зголосись негайно до Згромадження Сестер Місіонарок Християнської Любови! Спробуй і переконайся особисто як виглядає те життя! Нічого на тім не стратиш, а багато можеш зискати.

Пиши на адресу:

MISSIONARY SISTERS OF CHRISTIAN CHARITY,
GRIMSBY, ONTARIO, CANADA

Кожний може дуже багато причинитися до розвою нового, українського Згромадження Сестер Місіонарок Християнської Любови та його корисної праці своєю грошевою жертвою. Тому всі радо й щедро жертвуймо та й ще других заохочуймо до жертви. Всі датки належить посилати на повище подану адресу.

АНУ, — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці III-ій окладинки)

1. Та гарна архирейська риза називається **Омофор.**

2. Це сталося дня **четвертого жовтня** (октобра), Року Божого **тисяча п'ятсот вісімдесят третього.** Тоді в Римі посунули спізнений календар на **десять день наперед,** так що після 4-го жовтня було відразу 15-го. Саме тоді померла була в Еспанії велика свята Тереза. І власне ту дату її смерти варто запам'ятати собі, бож такого другого випадку ще не було, щоб хтось помер у ночі з **четвертого на п'ятнадцятого жовтня.** Трапляється, що хтось умирає вночі з **четвертого на п'ятого жовтня,** але не з **четвертого на п'ятнадцятого!**

3. В Отченаші про ніяке "байбельницьке" царство бесіди нема. **Царство,** що його в Господній Молитви у Бога просимо— це **небо,** куди ми всі надіємось піти колись,якщо спасемо свою душу. Небо заслужив нам Ісус своєю смертю на хресті, і до неба відійшов Він у день свого славного Вознесення, щоб там місце приготовити нам усім. "У домі Отця мого є помешкань багато," казав Ісус: "і Я йду, щоб місце приготовити для вас, бо хочу, щоб ви всі були там, де Я." Коли ми живемо в ласці Божій, то вже на цім світі розпочинаємо те блаженне життя, що його будемо вести колись на віки в небі. Кажучи отже: "Да прийдет царствіє Твоє," ми просимо Бога, щоб нам дав свою ласку, щоб у тій ласці нам поміг аж до самої смерти витревати, й до царства свого, цебто до неба дістатися.

4. Ті слова сказав Ісус(ідучи до дому Яірового, щоб там воскресити дванадцятилітню дівчинку, що саме тоді була померла. Велика товпа народу тиснулася кругом Ісуса. А в тій людській гущі була одна жінка, що вже від дванадцяти років слабувала на дуже прикру недугу, і по докторах ріжних ходила, і все майно своє на лікування розтратила, але ніякої пільги не знаходила. Тоді збудила вона в серці непохитне переконання, що коли тільки приступить до Ісуса й доторкнеться до краю одежі Його, то відразу стане здорова. Як задумала, так і зробила. Протиснулася якось насилу проміж людей аж до самого Ісуса, доторкнулась рукою до краю одежі Його, і відразу почула, що цілковито здорова. Думала небога, що ніхто про теє не буде знати, та що все залишиться щасливим її секретом. Але сам Ісус той секрет її всім присутнім людям оголосив, а до неї (вона трохи була збентежена) сказав: "Не бійся, доню,— твоя віра тебе врятувала; іди в мирі."

5. Слово **Місіонар** походить із мови латинської; по-українському воно означає: **післанець.** Так,— **місіонар, то післанець того Ісуса Христа, Сина Божого,** що своїх учнів по всьому світі розіслав, кажучи: Як Отець послав мене, так я посилаю вас; ідіть у широкий світ, і навчайте всі народи..."

6. Звертаючи свої церкви вівтарем у той бік, де вранці сходить сонце, колишні християни хотіли цим показати, що так само наші серця повинні бути постійно звернені до Ісуса Христа, того Вічного Сонця Правди, звідки приходить нам усе надприродне світло, божественне тепло, і вічне життя.

7. Нема найменшого сумніву, що то була Пречиста Діва Марія. Вона, хоч була правдива Божа Мати, то все таки на цім світі ще Божества віч-на-віч не оглядала, а мусіла, подібно як і ми, в Божество вірити. Очима своїми бачила Вона свого Сина, як людину, а мусіла вірити, що то правдивий Бог, а саме Бог-Син, друга Особа Пресвятої Божої Тройці. Тримаючи немічне Дитятко на руках, Пресвята Діва вірила, що то Її Всемогучий Бог; а годуючи Його молоком свого пречистого материнства, Вона була непохитно переконана,що годує свого відвічного Творця, який за всі живі сотворіння свої ласкаво подбав; і всім відповідну поживу у всесвіт приготовив. Віра Пресвятої Діви не захиталась і тоді, як Вона була свідком невимовних понижень, мук і страждань Ісусових на кривавому хресті, на Голгофті. А коли Він, склонивши голову, віддав Пречисту Душу свою в руки Небесного Отця, Пресвята Богородиця ні на хвилинку не сумнівалася що Він третього дня славно, преславно воскресне. Річ, отже ясна, що віра Пресвятої Діви мусіла бути сильніша, ніж віра якоїнебудь іншої особи, що досі на світі жила, або ще буде жити.

8. Ні,—така бесіда ані трошки мудра не є! Ми в церкві співаємо голосно не тому, що Бог потиху не чує, а тому, що ми потиху не чуємо. Ой, то не Господь Бог глухий, то ми глухі, то наша душа християнська глуха! Глуха— бідна — мов пень, і правди Божої не чує. Неодна хрищена людина аж тоді з гріховного сну пробуджується, як гармати на фронті заревуть, як кулі над головою засвистять, як із ворожих бомбовиків цілі тони динаміту посиплються. Тоді душа пригадує собі може давно забуту молитву, і з усіх сил до Бога кличе: "Спаси! Рятуй! Помилуй!" Неодин недовірок аж тоді про Бога зачав поважно думати, як серед безкрайого океану почув несамовитий рев вихру та бурі. І безбожна та душа, немов нагло зо ну прокинувшись, закликала тривожно: "Боже, милостив будь мені грішній!" Неодин християнин до церкви в неділю йде, але тільки отак собі з привички,— тому що другі йдуть. А прийшовши туди, він далі свої звичайні, земні думи думає. Аж от, на хорах зачинають співати на три або й на чотири голоси "Єдинородний Сине," "Святий Боже," "Іже Херувими," і оспала душа раптом прокидається й каже: "Господи! Який же Ти великий та славний, а я про Тебе так мало думаю. О, прости мені, та дай мені силу Тебе щораз краще пізнавати, щораз більш любити Тебе!" Це не є ніяка видумка, це щира правда, що гарний спів, могутній церковний спів християнську душу до Бога підносить, покріпляє та підбадьорює; він розбуджує в ній побожні думки та почування і додає їй сили та духа. А, зрештою, ми Господа Бога всіма силами повинні прославляти, отже також і грудьми нашими, голосом нашим, співом нашим. І власне тому ми в церкві співаємо.

9. Ті святі Тайни називаються: **Хрищення, Миропомазання, Священство.** Тільки вони раз-на-завжди залишають у душі незатертий слід, і витискають на ній незнищиму печатку.

10. **Те місто,** що зараз по Єрусалимі стало другим важним християнським центром, **називалося Антіохія,** столиця Сирії. **В Антіохії** спочатку працював дуже ревно святий Варнава, потім до помочі йому прибув святий Павло, а навіть сам князь Апостолів,

Петро, якийсь час у тому славному місті перебував, поки не перейшов на сталий побут до Риму.

НОРА, САСК.: Весільні Дзвони.—В неділю 21-го липня відбулось примірне весілля у панства Петра і Анни Лозінських, які віддавали свою найстаршу дочку Розалію за пана Ізидора Дядика із Сматс, Саск. Молоду пару повінчав Всеч. о. Н. Чорній з Годсон Бей Джанкшен, в церкві Вознесення ГНІХ. в Норі, Саск. Весільна забава відбулася в домі панства молодої. Підчас забави, Всеч. о. Н. Чорній зворушили своєю лагідною бесідою присудних гостей, які жертвували щедру жертву на українську католицьку пресу в сумі $30.00. Збіркою занявся п. Іван Горбач. Збірку розділено на три части, по 10 долярів, на Голос Спасителя, Будучність Нації і Українські Вісти. Жертвували слідуючі особи: Войтко Ляхман, Келвингтон, 5.00. По 2.00: М. Лозинський, Ланівці; В. Зомбер, Келвингтон. По 1.00: Всеч. о. Чорній, Годсон Бей Дж., Ст. Щурко, Нора; М. Ленюк, Нора; Й. Грушецький, Нора П. Лозинський, Нора; В. Зварич, Нора; К. Лозинський, Альвена; Анна М. Лозинська, Ланівці; Ів. Ролль, Ровз Велей; Ів. Гнатів, Альвена; Н. Галабура, Ланівці; Із. Дзядик, Сматс; Роз. Дзядик, Сматс, Гр. Мельник, Нора; А. Лозинська, Нора; Ів. Горбач, Нора. По 50ц.: І. Гнатів, Альвена; П. Реґуш, Сматс; М. Реґуш, Прудгом; Ів. Гнатів, Сматс, П. Жарий, Ланівці; Й. Возьняк, Ланівці; Л. Ямнюк, Нора. По 25ц.: Й. Гнатів, Сматс; А. Ролль, Ровз Велей; А. Ямнюк, Нора; О. Ягольницький, Нора; М. Черевик, Нора; М. Чорній, Фостон. Дрібна збірка 1.45. Разом $31.45.

Щиро дякуємо панові Іванові Горбачеві за красну збірку, а молодій парі і всім жертводавцям, як також тим, що заповідають і переводять збірки і другим піддають ту спасенну гадку не забути за нашу католицьку пресу, желаємо многих і благих літ прожити.

ДОРОГИЙ ЧИТАЧУ, НЕ ЗАБУДЬ І ТИ ЗА КАТОЛИЦЬКУ ПРЕСУ! Нехай і Ваша несподіванка чи весілля буде записане на сторінках Голосу Спасителя.

Читачу!—Приєднай Одного Нового Передплатника!

ПОДИВІТЬСЯ НА СВОЮ НАЛІПКУ! Коли дата на ній вже минула, то це знак, що Ви задовжились, що Ви ще не відновили своєї передплати й тому просимо належитість можливо найскорше. Не отягайтесь з відновою передплати!

Адміністрація "Голосу Спасителя."

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

ОСТАННІ ВІСТИ ПРО НАШИХ БРАТІВ В ЕВРОПІ

Одна знакома особа передала Редакції "Голосу Спасителя" листа, що його дістала від своєї родини з Европи. Лист цей представляє безкрає горе, в якім опинилися наші рідні в Старім Краю. Подаємо частину цего листу. Він писаний перед кількома тижнями. Зміст цего листу говорить сам за себе: не треба пояснень.

"Твій лист нас дуже втішив і дякуємо Тобі, що Ти відозвався до нас. Два роди (т.є. від 1939-41) були ми під володінням большевиків. Натерпілися богато і пізнали їх добре, тому, коли вони вдруге наближались до нас в 1944, ми 21. III. 44. виїхали з дому оставивши майже все, бо заледви забрали найпотрібнійші річи і поїхали до Відня. У Відни ми перебували десять місяців. Коли Відень вже дуже бомбардували і ми мусіли цілими годинами сидіти в пивници (а нераз пивниця тряслась від бомб як підчас землетрусу, що здавалось ось-ось руне на нас ціла камениця), коли забракло на кілька день води, газу, електрики (бо що направлять,—а ту знова збомбардують) коли трамваї не курсували цілі тиждні і годинами треба було передиратись через румовища і згарища, щоби десь дальше вийти, та коли в кінці большевики по заняттю Буданешту посувались на Відень, ми перенеслись до Баварії. Моя старша донька О. мусіла лишитись у Відни, бо працювала в бюрі і не могла виїхати. Доперва другого дня латинських Велик. Свят., коли большевики були на передмістях Відня і зробилось в місті замішання, вона спакувала наплечник і втікла з Відня. Ішла десять кільометрів пішки, потім на тракторі, потім поїздом і Богу дякувати добилася до нас, бо ми були вже дуже неспокійні. В кілька день потім приїхала родина моєї жінки. Нам при перепроваджуванню пропав пакунок з постіллю, а тамті майже нічо не взяли зі собою. Щастя, що то літо, але вже журимось що буде в зимі?

Якщо згадаємо за зиму, то це одне у нас одна журба. Як переходив через наше село фронт американсько-німецький,то була ту досить сильна битва, підчас якої ушкоджено наше мешкання. Нема робітників ні матеріялу до направи. Може Бог дасть що до того часу направлять. Але як що ні, то буде прикро.— Битва була дуже прикра і ми прямо чудом вийшли з неї ціло. Дійсно опіка Божа і Пречистої Діви—за це все їм дякуємо. Запитуєш про свою родину. Отже К-і остали на місци. До них приїхали були двома фірами О-и, і не думали вже дальше їхати. Там були великі бої ,але Богу дякувати всі пережили щасливо. Чули ми, що в С. розбито церкву і К. правив Сл. Божу в пивници на Великдень (1944). Потім їх виевакували і вони осіли в М., та коли і там зробився фронт, правдоподібно перейшли до Г., що дальше, вже не знаю.

Р. остав враз з другими в С. Немав гадки виїзджати. З С. є мало вісток—тільки що там були бої, бо С. переходив з рук до рук,а навіть партизани там якийсь час панували. Не знаю, чи відоме тобі, що Є. С-ого розстріляли німці в Ч. разом з 27 українцями в серпні 1943 р. Сидів бідний довго у вязниці в К., а потім треба було німцям місце зробити у вязницях на нових вязнів, то тих вивезли до Ч. і там постріляли. Дуже сумно вийшли Ю. С-а. вивезли на Сибір ще 1940. Ю. за большевиків десь тікав та потрілили його в руку (долоню). Зі злости однак відтяли руку вище ліктя і замкнули його у вязници. Коли большевики втікали в 1941 р., то бачили люди, що провадили між вязнями і його, пішов у глуб Росії. Н-ю замучили большевики і коли прийшли німці, розкопано яму на подвірю вязниці у Ч., то її трупа змасакрованого пізнали по гарних довгих косах. О-а і С-а скитались, раз були і у нас в Г., що з ними сталось, не знаю. Р. втік як тата арештували і не знаю про него більше. У Відни була Д.Р., з мужем і синами. Працювали у фабриці, мешкали в бараку. Було там страшенно богато наших людей. Казали до 80 тисяч у самім Відни. Але по розгромі Німеччини все тото розбрилось, а богато лишилось і вже контакт стрчений.

Мій брат Б. хотів втікати, вже навіть вислав був жінку з дітьми. Але заскочили большевики і вже не виїхали. А дуже шкода, бо кажуть, що большевики зараз всіх мущин брали до війська і висилали на фронт.

Знаємо, що Митрополит Андрей помер 1 листопада 1944. Ходять вістки, що помер у вязници, але большевики справили йому маніфестаційний похорон. Епископ Хомишин помер у вязници. Кажуть, строєний. Єпископ Лятишевський і Лакота вивезені. Єп. Й.Сліпий,як большевики ввійшли до Львова(1944)став навіть головою міста. Та вкоротці **ніби в урядовій справі завізвали його до Москви і вже більше не вернув.** Жовківський монастир зліквідували. . Тринайцять монахів застрілили, решту розігнали, а друкарню вивезли до Москви. Багато священиків вивезли. Також масу людий вивезли. З самої околиці К. мали вивезти 120 тисяч. Дуже богато знова втекло на захід, так що Галичина опустіла. Знищина страшенно. Повідають, що цілі пасма сіл і міст позникали враз з людьми.

Наші люди тут у Німеччині гуртуються по таборах і комітетах по великих містах, але й богато мешкає малими гуртками по провінції, однак лучности між ними нема майже ніякої. Можливо, що незабаром наладнають почту, то вже може буде дещо довідатися. Так, що Ви у Америці можете більше знати як ми, бо до Вас там пишуть з ріжних сторін. З Ваших американських газет довідуємося, що Ви також журитеся нами, і робите збірки у грошах. Це для нас буде поміч, бо є богато людей, які не мають змоги заробити на життя, але краще було би за зібрані там гроші купувати ріжні річи—а передовсім **товщ** і **обув,** та в пачках тут висилати. Навіть такі дрібнички як паста до черевиків, паста до зубів, шнурівки до черевиків, гребінці, **мило,** а цукру то зовсім тут нема! Також може слати мясні консерви і т.п.

Ми живемо на картки (харчеві) такі, які дістають німці. Вправді для чужинців є додаткові харчі, але тільки для тих, що живуть в таборах. Найгірше, що ніхто не знає сказати, коли і куди ці табори вишлють.

Ця нелевність дуже нас вичерпує нервово, бо позатим наші люди виказали дуже богато практичного і зарадчого змислу. Ми особисто і богато з наших мали можність забрати зі собою дещо одежі і постелі, а тепер не знаємо чи дальше дозволять нам їхати з пакунками. Та це не є найважніше, головне бути якнайдальше від наших катів.

Ми вже дуже перемучені таким житям— цеж вже шість років війни. Нерви наші перетяжені тяжкими переживаннями і непевністю, бо дуже боїмося, щоби ми не дісталися Совітам. Час до часу йдуть чутки, що Америка віддасть ту часть Німеччини Совітам і знова новий страх, і дальша втеча... Спокою нема, тому дуже бажали би ми всі якось жити серед можливих умовин-спокою. До дому вертати тепер неможливо, бо знаєш які там відносини,—ту сидіти боїмося, бо кождої хвилі можуть нас видати Совітам— тимбільше, що німці хотять нас позбутися,— за границю нема комунікації— тому кождий журиться: що з нами буде??

Ратунку нам всім ту позісталим конечно— тому ми родина в першій мірі просимо нас забрати до Америки чи Канади. Радьте всі, що знаєте, щоби той нарід якось відси вибрати, коли вже нема надії на поворот до дому. Бо якщо ми малиби ще крихітку надії, що на Україні зміниться, то ще якось перебідували б ми цей час. Є чутки, що американці думають нас розмістити в Канаді, Аргентині, але коли то буде і чи взагалі буде— а нам вже спішно, бо кождий день приносить якісь трівожні вістки.

КОЛЕҐІЯ ОО. РЕДЕМПТОРИСТІВ, РОБЛИН, МАН.

Міститься в великім, мурованім будинку з північної сторони міста Роблин. Будівля ця положена на фармі близько ліса в прекрасній околиці Західної Манітоби. З північного заходу гориста околиця вкрита лісами, поперетинана чудовими озерами, межує з великими резервами-лісами гір Райдінг і Дакота. Зо сходу синіє недалекий, глибокий яр ріки Асинабоїн. Здорове, гарне положення, ідеальне для научних заведень. Уладження Колеґії модерне, гарна каплиця, ясні наукові салі, літом забавова площа, зимою ховзанка. Плян науки цієї школи відповідає плянові наук у Вищих школах (Гай Скул) Канади, з особливішим узглядненням будучого звання молодців: священика-місіонаря. Наука релігії, українська література й історія занимає важне місце. Учні пізнають тут наше Богослуження, наш гарний обряд і спів.

До Колеґії приймається хлопців, що покінчили семий грейд. Хто має вищий грейд (ступень) може також зголоситися до цієї школи.

ДОРОГІ РОДИЧІ: Коли маєте сина, що має охоту вступити до Отців Редемптористів, щоби стати священиком-місіонарем, пішліть його до нашої Колеґії в Роблині. Щаслива родина, що має

хоч одного хлопця священиком. Покликання священика-місіонаря найкраще з усіх станів! До ближчі інформації пишіть на адресу:

REVEREND FATHER DIRECTOR,
REDEMPTORIST FATHERS COLLEGE,
Box 355, ROBLIN, MAN. CANADA

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ ДО СЛУЖБИ БОЖОЇ— ВЕРЕСЕНЬ, 1945
Старий Стиль:
2. Нед. 10. по С.: Гл. 1. Ап. з. 131, Єв. Мат. з. 72.
9. Нед. 11. по С.: Гл. 2, Ап. з. 141, Єв. Мат. з. 77.
11. Вівторок: Усікновення Глави Івана Хрестителя (піст)
16. Неділя 12 по С. і Усік. Гл. 3, Ап. 158 і 33, Єв.Мат. 79 і Мар. 24.
21. Пятниця: Різдво Пр. Богородиці: Ап. з. 240, Єв. Лу. з. 54.
23. Н. 13 по С. і Н. пер. Возд.: Гл. 4. Ап. 166 і 215; Єв. Мат. 87, Ів. 9.
27. Четвер: Воздв. Ч. Хреста (піст).: Ап. з. 125, Єв. Ів. з. 60.
30. Нед. 17 по С. і Н. по Воздв.: Гл. 5. Ап. з. 203, Єв. Мар. з. 37.
Новий Стиль:
2. Нед. 15 по С. і Усік.: Гл. 6. Ап. 176 і 33, Єв. Мат. 92 і Мар. 24.
8. Суб. Різдво Пр. Богородиці: Ап. з. 240, Єв. Луки з. 54.
9. Н. 16 по С. і пер. Воздв.: Гл. 7, Ап. 181 і 215, Єв. Мат. 105 і Ів. 9.
14. Пятниця: Воздвиження Ч. Хр. (піст): Ап. з. 125, Єв. Ів. з. 60.
16. Нед. 17 по С. і по Воздв.: Гл. 8. Ап. з. 203, Єв. Мар. з. 37.
23. Нед. 18 по С.: Гл. 1. Ап. з. 188, Єв. Лу. з. 17.
30. Н. 19 по С. і св. Ів. Богосл.: Гл. 2. Ап. 194 і 73, Єв. Лу. 26 і Ів. 61.

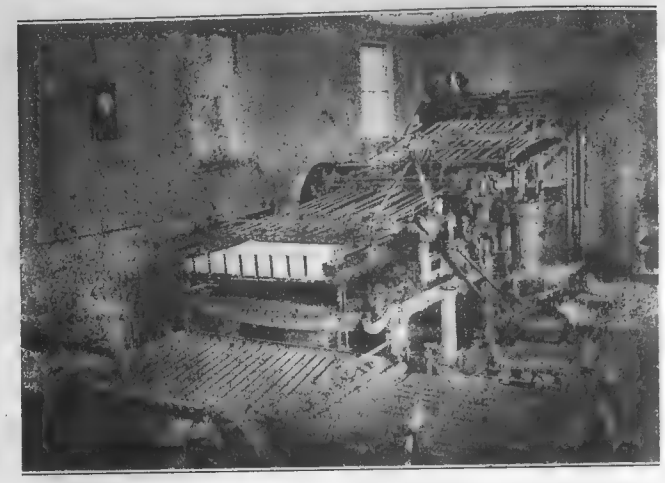

Наша нова автоматична преса. На сплачення цеї коштовної машини деякі читачі нашого місячника були ласкаві прислати нам свої щедрі жертви. З великою вдячністю приймаємо всякі датки, що їх хтонебудь буде такий добрий тій цілі присвятити.

ГУРТОВИЙ СКЛАД

ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОҐ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 MAIN STREET,
WINNIPEG, MANITOBA.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

VOL. 17, No. 10. THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK. OCTOBER, 1945

НАША ПЕРЕПИСКА

Кожному читачеві Голосу Спасителя відомо, хто відорвав багато наших людей від прадідної католицької віри й Церкви, та далі коїть йому лихо й нищить його. Це зла преса. Десятками тисяч розкидають її неначе отрую поміж людей, платять великі гроші, посилають всюди поміж нарід, щоб його зруйнувати. Але є на це лікарство. А тим лікарством є "Голос Спасителя." Беріть те оружжя до рук, читайте, роздавайте другим людям, своїм сусідам, знакомим, особам, що живуть далеко від Вас, посилайте їм яко дарунок від Вас, яко жертву, що робите для добра нашого народу й Церкви. Нехай не буде ні одної хати, ні родини, що не мала би "Голос Спасителя". Запренумеруйте для Вашого Товариства, розсилайте по робітнях, заведеннях— передавайте з хати до хати—з рук до рук! А кожний знайде в нім світло, потіху серед смутку, розраду серед горя, заохоту до всего, що нам дороге й святе.

Тепер подаємо імена тих людей, що почули наш клич і не жалували ні труду, ні гроша, щоб здобути одну або й більше родин і приєднати їх до ряду читачів "Голосу Спасителя."

На першому місці ставимо пана Йосифа Дзямбу з Коговс, Н.Й. що приєднав 5-ох нових передплатників: Теодора Мадзій, Онуфрія Лесняк, Йосифа Білинського, Павліну Гаврон і Анну Попович.

На другому місці приходять особи, що прислали по двох нових передплатників: п. Н. Страп, Клівленд, Огайо для: Й. Керек і Е. Сорочман; п. Ст. Малюта, Глендон, Альта. для: Я. Ковальчук і Ст. Юрчак; п. М. Завальницький, Монтреал, для О. Савчук і К. Воловець; п. В. Григорійчук, Мондер, Альта. для Ф. Варава і Н. Сопеляк і пані К Сірман, Вайта, Ман., для: Й. І. Собістянський і Гр. Рудий.

На третьому місці приходять особи, що передплатили для одного нового передплатника. І так: впр. о. ігумен В. Каменецький, ЧСВВ., Едмонтон для Ю. Пінковський, п. Михаїл Войтас, Вест Бенд для п. Івана П. Федана, Вол. Шабатура для К. Конашевич, Іван Сінгура для А. Фігурський, С. Шиш для К. Лищишин, В. М. Лаба для Д. Шурнера, Іван Зурбик для Е. Яворський, Ів. Маквийчук для М. Дубас, Преп. Сестра Йосафата, СПНДМ. для С. Данчук, М. Кук для Е. Тарапата, Е. Сеньків для Д. Сеньків, панство Ю. і О. Диба для Ф. Кулібава, пані Е. Звірський для Ф. Середа, Н. Купніцька для А. С. Квятковський, А. Зубрицький для Гр. Бира, А. Буртник для О. Буртник, Н. Кропивницький для Гр. Дипкар, Іван Черевик для П. Джерман.

ДРУЖЕ—якщо бажаєш бути на Почесній Лісті на другий місяця—ЗРОБИ й ТИ ТАК САМО. ПРИЄДНАЙ ХОЧ ОДНОГО НОВОГО передплатника! Поглянь в чиїй хаті ще нема Місіонаря, зроби так, щоб він там знайшовся. Нехай не буде АНІ ОДНОЇ родини, в якій не знайшовся б Голос Спасителя! Поглянь, яку гарну обгортку він має! Які гарні оповідання містяться в нім! Там знайдеш і жарти, Веселий Кутик.

ДОРОГІ ЧИТАЧІ: не опустіть нагоди, але на цей місяць жовтень

(Продовження на стороні IV)

АНУ, – ЧИ ЗНАЄТЕ?

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці IX-ій окладинки)

1. **Між священними ризами,** що їх у нашому обряді вживають у Богослуженнях, є одна, що зветься **Орар**. Чи пригадуєте собі, **як виглядає** та риза, і **хто саме вдягає її?**

2. **Хто** з них двох жив на світі **раніш: Праведний Ной,**— чи може **Авраам?**

3. Якщо знаєте, то скажіть, а як ні, то принаймні вгадайте, з якої мови пішло слово **Єпископ: з єврейської?**... з **грецької?**... Чи може **з латинської?**... Чи знаєте, яке є первісне значення цього слова?

4. Переглядаючи Церковний Календар, ви стрінете чимало свят, установлених на честь Пречистої Діви Марії. Але чи знаєте, **котре** з-поміж усіх тих свят є **найстарше та найважніше?**

5. Чи думаєте, що **Апостоли** вже на **цім світі,** ясно та виразно, бачили **Господа Бога?**

6. **При якій то нагоді, та й до кого сказав Ісус:** "Стоїть написано: Людина живе не тільки хлібом, але й усяким словом, що виходить із Божих уст"?

7. **Як** властиво треба **розуміти** слова Отченашу: "Хліб наш насущний, даждь нам днесь?" **Про який саме** хліб тут бесіда: чи про духовний хліб, чи може лиш про звичайний, матеріяльний?

8. Перечитайте уважно наступні речення: в них є коротко подане все те, що нам треба на цім світі робити:

—"Якщо хочемо душу свою спасти й до неба дістатися, то на цім світі конче треба нам:

а) Господу Богу **служити,** Його **пізнавати**, й **любити** Його.
б) Господа Бога **любити,** Його **пізнавати**, й **служити** Йому.
в) Господа Бога **пізнавати,** Йому **служити** й **любити** Його.
г) Господу Богу **служити,** Його **любити** й **пізнавати** Його.
ґ) Господа Бога **любити,** Йому **служити** й **пізнавати** Його.
д) Господа Бога **пізнавати,** Його **любити,** й **служити** Йому.

Як бачите, всі ці речення висловлюють одну й ту саму річ, але не в тім самім порядку. Скажіть,— котре з них шістьох речень виглядає вам найрозумніш уложене? Поясніть— **чому?**

9. Такі довгі роки прожив Ісус у любому товаристві своєї Пречистої Матері, але про те, яка між ними розмова була, ми майже нічого не знаємо! З усього того, що Ісус колинебудь сказав Пресвятій Богородиці, Євангелисти записали заледве **трое коротких речень. Чи знаєте, коли саме** Ісус ті незабутні речення висловив?

10. Деякі побожні люди, сповідаючись кажуть: "від останньої сповіди пригадую собі провини такі й такі, **а до них додаю ще всі гріхи мого давнішого життя, і за все щиро жалую."** Такий звичай, у кожній сповіді загально згадувати про гріхи з минулого життя,—є дуже похвальний; його особливо можна поручити тим, що ведуть **побожне життя,** а при тім **дуже часто** до Сповіди й Святого Причастя приступають. Чи знаєте, **чому саме** тим побожним душам **дуже корисно** при кінці сповіди казати: "додаю

також гріхи з минулого життя, особливо гріхи проти **такої й такої заповіди"?**

11. В часі Великого Посту буває часто **"Служба Преждеосвященних Дарів."** Чи знаєте, що це за відправа така? **Чим головно** ріжниться вона від звичайної Служби Божої? Та й чому саме зветься вона "Преждеосвященних Дарів"?

12. Припустім, що ваш сусід ніяких свят не заховує, а ще й з вас сміється, коли ви, без конечної потреби, боїтесь у свято тяжко працювати. "Ну, й чого ж ви з тими святами вашими так багато церемонитесь?"— каже він вам нераз: "адже **Свята— це тільки** людська встанова, а не Божа."

І що ж ви йому на цю "велемудру" бесіду скажете? Чи признаєте йому рацію, що свята—встанова людська, а не Божа?...

(НАША ПЕРЕПИСКА—продовження зо сторони II)

нехай пришле ОДНОГО НОВОГО ПЕРЕДПЛАТНИКА кожний, хто ще не прислав. А тим, що поприсилали, ми складаємо щиросердечну подяку, та молитись за них будемо перед образом Матері Божої Неустанної Помочі.

Редакція й Адміністрація Голосу Спасителя.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Найсердечнішу подяку складаю Найсолодшому Серцю Ісуса, Матері Божій Неустаючої Помочі й Святому Йосифові за виздоровлення й отримання многих ласк. Висилаю одного доляра на пресу Голосу Спасителя. — Дитина Марії.

Щиру подяку складаю св. Йосифові за вислухання молитви. Жертвую $1.00 на Службу Божу, бо так приобіцяла підчас тої молитви. — Катерина Стасюк.

РАЙН—ДНІПРО, САСК.: Архиєрейська Служба Божа— В неділю 2-го вересня до нашої парохії Преображення Господнього, перший раз завитали Їх Ексцеленція Преосвященний Ніль Саварин. День був ясний і теплий. Добрий нарід використав гарну погоду та знесення пайкування газоліни й дуже численно прибув на рідке торжество нашої парохії. Крім численних членів місцевої парохії на архиєрейську Службу Божу приїхали ще гості з Йорктону, Калдер, Рокстон, Сторновей, і Маршвил із йорктонського округу, Верегін і Кемсек із канорського округу та Норквей і Ст. Филипс із арранського округу. Напротив Преосвященного Єпископа парохіяни вислали 40 авт. Зворушаюча хвиля стрічі: Їх Ексцеленція Кир Ніль, в товаристві впр. о. Ст. Бахталовського, візитатора оо. Редемптористів, зблизились до входової брами, що була окрашена зеленню, та гарним написом: "Витай Владико," що його по мистецьки вималював п. П. Заболотний. На знак повитання хрест, фани й хоругви похилились до низу. Преп. о. Роман Хомяк, ЧНІ. поцілував перстень Владики, а студенти-богослови оо. Редемптористів: Ів. Сирота, Дм. Библів передали Князеві Церкви архиєрейські ризи: мантію, мітру, жезл і ручний хрест. Хор парохії, під проводом п. Т. Віхніча привитав Преосвященного дуже гарною піснею: "Витай Владико Преосвященний"... а малі дівчата й хлопці, гарно убрані, кидали живі квіти у стіп Владики. У церковних дверях член-основник церкви п. Степан Шордій привитав Їх Преосвященство хлібом і солею. А витав п. Шордій такими теплими й зворушаючими словами, що присутнім сльози лялись з очей. Ще нігде так зворушаючо не витали Преосвященного в дверях Церкви, заявили опісля Їх Ексцеленція. о. Р. Хомяк передав Преосвященному ключі церкви, як символ пастирської власти над парохом і вірними та попросив о архиєрейське благословення для всіх присутніх. О год. 11-ій почалася архиєрейська Служба Божа. Впр. о. С. Бахталовський був капеляном. Діяконами були: о. Р. Хомяк і пр. бр. В. Глют, ЧНІ., а другі два студенти разом з другими хлопцями асистували Преосвященному. При кінці Служби Божої впр. о. Ст. Бахталовський вказав на гідність і власть Єпископа та передав Преосвященному Єпископові вияви пошани, послуху й привязання зо сторони вірних. Преосвященний Єпископ подякували отцям, зарядові парохії й хорові за привитання, а вкінці виголосили прекрасну проповідь. про благословення, що випливає з захованя Божих заповідей і осудження, що походить із переступлення Божого закону. По проповіді для старших Преосв. Єпископ виголосили окрему науку для дітей і роздали їм на памятку образці. Після Богослуження в церкві, Їх Ексцеленція, в товаристві отців, серед гучних оплесків народу, загостили до просторого парохіяльного дому на спільний обід, що його приготовило трудолюбиве жіноцтво парохії. — Нова, стилева, красна як писанка, церква, торжественне привитання Преосвященного, Архиєрейська Служба Божа та духовні науки оставили незатерте враження на непроглядні маси людей, що взяли участь у цім церковнім торжестві.

ВРОКСТОН, САСК.: Архиєрейське Посіщення Церкви св. Володимира й Ольги.—Після архиєрейської Служби Божої в Райн-Дніпро, Саск., в неділю 2. вересня ввечері відбулась архиєрейська візитація нашої церкви. День був красний. Побожний нарід використав погоду дня й дуже численно прибув привитати свого нового Владику. Крім численних парохіян, на це торжество прибули ще гості з Йорктону, Калдер, Сторновей, Ассинабої, Того, Мекнат, і Кемсек. На стрічу Преосв. Єпископові виїхали парохіяни й гості численими автами, далеко за містечко Врокстон. Хвиля стрічі була зворушаюча. Князь Церкви, їх Ексцеленція Кир Ніль Саварин, в товаристві впр. о. Ст. Бахталовського, візитатора оо. Редемптористів, і студентів-богословів ЧНІ. зблизились до церовної брами, прикрашеної лентами та зеленню. —На вершку брами яснів напис: Витай Владико! На знак повитання, хрест, фани й хоругви похилились до дому, а о. Роман Хомяк, ЧНІ. поцілував перстень Владики. Асиста передала архиєрейські ризи Преосвященному. Маленькі діти: хлопці і дівчата сипали квіти у стіп Архиєрея й тим способом супроводжали до церкви. В церковних дверях, піонір парохії, член-основник церкви Гр. Дереворіз привитав Преосвященного хлібом і солею, а о. Р. Хомяк передав Їх Ексцеленції ключі церкви, як символ пастирської власти над парохом і вірними та попросив о архиєрейське благословення для всіх присутніх. До архиєрейського молебня, побіч Преосвященного, станули діякони: о. Р. Хомяк і пр. бр. В. Глют, ЧНІ. Мітродержець і жезлодержець були два другі студенти богослови: пр. бр. Ів. Сирота й Дм. Библів, ЧНІ. Після

молебня, впр. о. візитатор вказав на високу гідність і велику власть Єпископа та передав Преосвященному чувства послуху, пошани й привязання. Опісля Преосвященний Єпископ подякували за так гарне привитання, висловили радість, що так много старших і дітей прибуло на це торжество та виголосили дуже гарну проповідь про витревання в добрім, в Божій благодаті до кінця життя. По проповіді окрему науку виголосили Преосвященний до дітей, що дуже численно прибули, та передали їм образці на памятку. Заряд парохії подякував Преосвященному Єпископові за ласкаві відвідини церкви й запросив Їх Ексцеленцію разом із отцями на вечеру до містечка Врокстон до панства Івана й Марії Дирбавки. — Нехай Ісус, добрий Пастир, кріпить здоровля й благословить працю Їх Ексцеленції Кир Ніля на славу Божу й добро українського народу!

ПРИ КОЖНІЙ НАГОДІ ПАМЯТАЙТЕ НА УКРАЇНСЬКІ ЖЕРТВИ ВІЙНИ!

УЛАДЖУЙТЕ ЗБІРКИ ТА ПІДПРИЄМСТВА НА ПОМІЧ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ Й ПРИСИЛАЙТЕ ЗІБРАНІ ФОНДИ НА АДРЕСУ ЦЕГО КОМІТЕТУ:

THE UKRAINIAN CANADIAN RELIEF FUND,
P.O. Box 2,136, WINNIPEG, MAN.

ПОЯВИЛАСЬ ДРУКОМ НОВА КНИЖКА...

ДУМАЙТЕ -- ЧИТАЙТЕ!

З англійської мови мовою українською переклав всеч. о. В. Фірман, парох Саскатуну. Книжка дуже цікава та поучаюча. Обговорює питання: Що таке людина? Звідки вона? Ціль життя, Проблеми Божої справедливости, Проблеми Божої перемоги, та Проблеми тріюмфу святої Церкви. Кожний повинен перестудіювати цей твір,— передовсім молодь! Ціна 25ц. Замовляти—

REV. VL. FIRMAN, 214 AVE. M. SOUTH, SASKATOON, SASK.
або— THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

Адміністрація Голосу Спасителя просить всіх, що присилають передплату, подавати імена свої чи других виразно написані, або як можливо видруковані пером і все однаково. Бувае, що хтось змінить одну, дві букви й тоді прізвіще виглядае інакше. Таким чином вкрадаються непорозуміння. Було б ще найпрактичніше подавати імя, назвиско й адресу по англійськи.

ПОДИВІТЬСЯ НА СВОЮ НАЛІПКУ! Коли дата на ній вже минула, то це знак, що Ви задовжились, що Ви ще не відновили своєї передплати й тому просимо належитість можливо найскорше. Не отягайтесь з відновою передплати!

Адміністрація "Голосу Спасителя."

ПОШУКУВАННЯ

Др. Роман Могильницький, з Володимира Волинського, попередно з Рівного, пошукує свою рідню. Адреса:
Dr. Mogilnicki R., Tangeru Camp, P.O. Arusha, Tanganyika, T., E. Africa.

Родичів, або вуйка на імя Никола Ганас, з села Мякши Новий, повіт Ярослав. Послідна їх адреса була в Саскачевані, Канада. Пошукує:
Sokolowski Jan, P.O. Box 260|147, G.P.O. London, E.C.1., England.

Мого кревного, Михайла Гелету, з села Вовче, повіт Турка над Стрийом. До Канади виїхав в 1925 році.
Iwan Zwarych, Polish Forces, C.M.F. 575.

Катерину Цапяк (з дому Волошин). До Канади виїхала зі сестрою Маріею.
Stefan Woloshyn, Polish Forces, T.M.F. 575.

Пошукуємо: Клімовича Семена, Теребушевського Олексу, Покорного Петра й Михайла, Пінязея Івана. Всі з села Голич, повіт Підгайці. Пошукує Іван Негела.

Вуйка Пінязя Івана, адреса як повище. Пошукують Никола й Гринько Кліщ.

Стрия Гринька Міських, з села Жукова, повіт Бережани. Перед війною виїхав до Ню Йорку. Пошукує Мирон Шагай.

Тітку Анастазію й Варвару Рокецьку (замужну Петровська), які виїхали до Америки. Пошукує Никола Рокецький.

Брата Стефана Лапчака, з села Вербова, повіт Підгайці, який виїхав до Ню Йорку. Пошукує брат Петро.

Тіточної сестри Матрони Ключинської й Костя Малярського, з села Рудник, повіт Підгайці, які виїхали до Ню Йорку. Пошукує Петро Широкий.

Адреса до всіх повищих слідуюча:
Ukrainian Social Club, 188 Cheetham Hill Rd., Manchester 8, England.

Пошукую Івана Федевича, з села Чернево, повіт Мостиска.
Roman Fedewicz, c|o Eugene Yagar, Spielwaren Fabrik, Diepoldsau, Switzerland.

Пошукую шваґра на імя Теодор Майдані, з села Озерна, повіт Зборів. До Канади виїхав в 1932 році.
Derewinski Teodor, P.O. Box 260|142, London E.C. 1, England.

Пошукую своїх краянів на імя Никола й Дмитро Мотика. Дмитро мавби перебувати у Вінніпегу, Ман. Марія Заваликут. Зголошення слати на адресу КУК.

Пошукуємо п. Моркотуна, який мавби перебувати в Бразилії. Просимо зголоситися до:
Ukrainian Canadian Committee, 711 McIntyre Bldg., Winnipeg, Man.

ПОЯВИЛИСЯ ДРУКОМ—

ЦЕРКОВНІ ПІСНІ

ТРЕТЄ ПОБІЛЬШЕНЕ ВИДАННЯ. МІСТИТЬ 87 ПІСЕНЬ. Ціна 20с
Замовляти:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

ЧАСОПИС "СВІТЛО"—Усім читачам "Голосу Спасителя," що люблять читати українські католицькі часописи, подаємо до відома, що в Мондері видають ОО. Василіяни релігійний часопис "СВІТЛО," а з ним залучені "КАТОЛИЦЬКІ КАРТИНИ." — Зміст "Світла" цікавий, поважний і дуже повчальний. Є в ньому статті з християнської фільософії життя, місячні наміреня Апостольства Молитви, повчальні статті на біжучі теми, опис життя св. Йосафата, питання й відповіді з католицької віри, пояснення св. Письма, оповідання з перших віків християнства "Ірина", спомини з життя, дописи з наших парохій у Канаді й Америці, релігійні вісті й новинки з усього світу, виказ жертв на пресовий фонд. — "Католицькі Картини" мають різні гарні світлини, поучення для батьків і дітей, окрему частину для українського юнацтва в англійській мові з відповідними поученнями й оповіданнями, а також веселі жарти. Редактором "Світла" є Преп. о. А. Трух, ЧСВВ. — "Світло" з "Католицькими Картинами" виходить двічі в місяць і коштує річно тільки $1.00. З огляду на високу вартість "Світла" так для старших, як і для молоді, було б вказаним, щоб "Світло" з "Католицькими Картинами" знаходилось у кожній нашій родині в Канаді й Зл. Державах. Всі замовлення просимо посилати на адресу:

THE LIGHT, MUNDARE, ALBERTA, CANADA.

ДОРОГІ ЧИТАЧІ,

ПОСТАРАЙТЕСЯ, ЩОБ В КОЖНІЙ ХАТІ БУВ ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ!

Придбайте ОДНОГО НОВОГО передплатника!

Передплата всего один доляр на рік.

Заплатіть самі свойому другові, сусідові, приятелеві, своїм дітям, які далеко від Вас.

СТАНЬТЕ АПОСТОЛАМИ ДОБРОЇ ПРЕСИ!

Нехай Ваше Імя буде записане на почесній листі апостола доброї преси.

Чи Ваше Товариство, Ваша Читальня, має Голос Спасителя?— Коли ні, присилайте чимскорше свою передплату!

ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДАВАЙТЕ МІСІОНАР З РУК ДО РУК, З ХАТИ ДО ХАТИ!

Нехай не буде ані ОДНОЇ родини, котраби не мала Голосу Спасителя! ЗРОБІТЬ ЦЕ цего місяця,— а ми зараз вишлемо їм Місіонар. Оказове число висилаемо даром. Пишіть на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ПРИСИЛАЙТЕ НАМ ТАКОЖ ІМЕНА ДОБРИХ ЛЮДЕЙ, КОТРІ ЛЮБЛЯТЬ ЧИТАТИ ДОБРУ КНИЖКУ АБО МІСІОНАР!

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 17, Число 10. Жовтень 1945

о. Н. Копяківський, ЧНІ.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА МІСЯЦЬ ЖОВТЕНЬ

Щоб хресні батьки сповняли вірно свої обовязки.

Ісус Христос установив сім святих Тайн. Ті святі Тайни називаються: Хрищення, Миропомазання, Покаяння, Евхаристія, Оливопомазання, Священство й Супружество.

Перша й найпотрібніша Тайна це Тайна Хрищення. Тому то й на початку кладемо цю Тайну в порядку рахування.

Через Хрищення стає охрищена особа членом Містичного Тіла Христового, то значить стає членом Христової Церкви. І так Церква вже опікується своїм членом від хвилі його хрищення. Тому то родичі повинні можливо найскорше по народженню дитини її охристити, щоб вона як новий член Христової Церкви могла користати з опіки й зо скарбниці Божих ласк, які подає свята Христова Церква.

Далі: Хрищення є дверми духовного життя людини. Через хрищення людина родиться до духового життя, й від того духового родження залежить правдива велич і слава людини. Бо ж говорить Ісус Христос: "Коли хто не родиться з води й Духа (святого), не може увійти в царство Боже" (Ів. 3.5.) Або як учить нас катехизм: "Хрищення є перша й найпотрібніша Тайна, в котрій людина водою й Божим словом стає очищена від первородного гріха й від усіх гріхів особистих зділаних перед хрищенням, освячується й **відроджується до нового** життя, стає християнином, дитиною Божою і членом Христової Церкви."

Хрищення є конечне для всіх для їх спасення. Слова Христові виразні: "Коли хто не відродиться з води й Духа святого, не може увійти в царство Боже."

І тому що через хрищення людина стає християнином, то з того виходить, що має сповнити обовязок наложений через хрищення, визнавати віру Христову та заховувати поручення Христа і Його Церкви. Тут можемо пригадати собі слова св. Апостола Павла: "Ви всі, що в Христа христилися, в Христа одяглися

ся— Єлици во Христа крестистеся, во Христа облекостеся" (Гал. 3. 27).

І при хрищенню буває зложене приречення, що обовязки надожені через хрищення будуть сповнені. Те приречення: визнавати віру Христову та заховувати поручення Христа і Його Церкви —то значить, бути вірним для Христа та Йому служити, складає при хрищенню той, що буває хрищений. Та те приречення складає не сам особисто, але складає його через своїх хресних батьків. Вони, хресні батьки, в імені новохрищаємого, якого "тримають до христу," складають те приречення.

Священик питає новохрищаємого: "Чи відрікаєшся сатани, і всіх діл його, і всіх ангелів його, і всеї служби його, і всеї гордині його?"— А хресні батьки замість новохрищаємого і в його імені відповідають: "Відрікаюся!"— І знову питає священик новохрищаємого: "А чи обіцяеш служити Христу й вірувати в Нього?"— А хресні батьки знову замість новохрищаємого і в його імені відповідать: "Обіцяю!"

І подає священик запалені свічки хресним батькам, що беруть те світло у свої руки замість новохрищеного і говорить до новохрищеного: "Прийми цю горіючу свічку і старайся в цілім твоїм життю просвічатися світлом віри й добрих діл. Щоб тоді, коли прийде Господь, міг ти світло вийти на зустріч Його зо всіми святими, і увійти без перешкоди в місце небесної Його слави й царствувати з Ним у безконечні віки."

Хресні батьки отже замість похресників і похресниць своїх і в їх імені складають приречення сповнити обовязок наложений через хрищення. Вони дають поруку, що охрищений, їх похресник чи похресниця, буде заховувати християнську віру і буде провадити християнське життя. Вони як ручителі ручать, що їх похресник чи похресниця дістануть християнське виховання. Проте обовязок і відповідальність хресних батьків дуже важливі.

** ** **

Тому, що обовязок хресних батьків дуже відповідальний, Церква бажае, щоб родичі дитини вибрали двох таких відповідальних людей, кумів, що мали б бути хресними батьками дитини: одного чоловіка— хресний батько, —й одну жінку— хресна мама. При хрищенню новохрищаємого повинні отже бути хресні батьки.

Треба памятати, що хресні батьки, як і священик що хрестить, стають духово посвоячені з дитиною, яку тримали до хрищення. Церква через уділення хрищення стає духовною матірю для охрищеного, а священик духовним вітцем. Куми стають хресними родичами охрищеного: хресний тато, хресна мама.— Те духовне посвоячення є церковною перепоною до заключнння супружа.

Тому щоб з духовного посвоячення не помножувались перешкоди до заключення супружа, треба уважати, щоб не брати більше кумів як двох: хресного батька і хресну маму; коли родичі дитини бажали б мати більше осіб при хрищенню їх дитини, то є дозволене, але ті інші особи були б лише свідками того торжества.

Перший обовязок хресних батьків є цей, щоб відповісти в імені дитини-похресника на питання, які ставить священик при хрищенню дитини.

Далі, хресні батьки відповідаючи в імені своїх похресників, взяли на себе велике зобовязання, велику відповідальність опікуватися та стерегти, щоб їх похресники були виховані по християньски. Коли природні родичі дітей померли б передвчасно або занедбували б свої обовязки виховувати своїх рідних дітей по християньски, занедбували б дати їм релігійне виховання, тоді на хресних батьків спадає цей обовязок старатися про духовне добро своїх похресників.

Коли св. Августин говорить про відповідальність хресних батьків, то так говорить про їх обовязок супроти похресників: "Обовязок хресних батьків є упімнути похресників своїх, щоб вони стерегли невинности своєї, щоб любили правду-справедливість, та щоб любов плекали. А передусім нехай добре вважають на те, щоб дитина знала Віpую, Отче наш і Десять Заповідей Божих, як також взагалі всі основні засади релігії християньскої."

Коли ж така важлива відповідальність спадає на хресних батьків з хрищення їх похресників, то родичі дитини мусять дуже добре вважати, кого вибирають за "кумів."

Мусять вибирати таких кумів, що є самі охрищені і то важно охрищені, та що є практикуючими християнами-католиками, і мали бодай 14 років життя, та щоб були в змозі виконувати обовязки хресних батьків.

Длятого Церква забороняе, щоб деякі особи були хресними батьками. На приклад: хресними батьками не можуть бути члени монаших громаджень, бо монахи й монахині звязані своїми монашими правилами не могли б виконувати обовязків хресних батьків.

Не можуть ними бути родичі для своїх дітей, бо ж вони є вже природними батьками.

Не можуть ними бути екскомуніковані, невірні, єретики, некатолики, бо всі ці згадані люди не змогли б заступити рідних батьків дитини, коли треба би було подбати про релігійне виховання дитини після засад Христової науки захованої в католицькій Церкві.

Не можуть ними бути публичні грішники, бо ж для дітей треба давати також приклад чесного життя.

Так отже бути хресними батьками це не лиш велика честь для них, але також велика відповідальність і важливий обовязок, який мали б сповнити в потребі для своїх похресників.

Коли на цей місяць жовтень назначене намірення: **Щоб хресні батьки сповняли вірно свої обовязки,** нам треба молитися, щоб самі родичі дитини все добре розуміли, кого мають вибирати на хресних батьків дитині своїй. Також треба нам молитися, щоб хресні батьки добре розуміли свій обовязок та щоб той обовязок в разі потреби сповняли вірно, щиро і з любовю.

Господи Ісусе Христе! Благослови батьків і мамів та їх дітей, що їх вони охристили у Твоїй святій Церкві! Благослови хресних батьків, щоб вони своїх похресників любили та в разі потреби чували над ними як над власними дітьми!

БОЖІ СЛІДИ

Кілька літ тому французький вчений подорожував по пустині. Яко провідник він взяв собі кілька арабів. Коли сонце клонилося до заходу, один з тих арабів витягнув диван, розстелив його на земли і став молитися.

"Що ти робиш?" спитав учений.

"Молюся,"— відповів йому араб.

"Ти молишся? А що ти молишся?" продовжав учений. "Аллах Боже!" сказав араб.

Вчений заміявся: "Чи ти видів коли Бога?" "Ні," відповів араб. —"А дотикався коли своїми руками Бога?"— "Ні." знова сказав араб. "— Тож ти дурень, якщо ти віриш в Бога,, котрого ти ніколи не бачив, ніколи не чув, ніколи недотикався,"— сказав учений. Араб не відповів на це нічого.

На другий день, перед сходом сонця, учений виходячи зі свого шатра, і споглядаючи на пісок коло свого шатра, сказав до свого провідника: "Тут був верблюд."— Очі араба заясніли блиском: "Чи ти бачив того верблюда?".— "Ні"— відповів учений.— "Чи ти своїми пальцями дотикався його?"— "Ні" звучала та сама відповідь ученого. "Отже ти дурень, коли віриш в верблюда, котрого ти ані не видів, ані не дотикався!"

"О,— відповів учений,—"але я добре бачу його сліди на піску."

В цій самій хвилі сонце в повнім своїм блеску і питомім сходовім чарі огнистий кружок понад овид. Араб рукою вказуючи на ясніюче сонце закликав: "Глянь, там бачиш сліди Сотворителя! Тож знай, що є Бог!"

Коли хочете, щоб лямпа ваша не погасла, то налийте оливи в сам час.

Навчаймо Прикладом!

Маленька Ганнуся сиділа собі в кутку кімнати й бавилась ляльокою. Накриття до підвечірку стояло готове на столі, а мати якраз вийшла до кухні по каву, давши тимчасом своїй маленькій донечці кусок цукру. Та для Ганнусі, що так дуже любила всякі солодощі, один кусок —то рішуче за мало. Свої ласі оченята вона уважно звернула на стіл, чи нема там більше цукру, а побачивши велику цукерничку, добре заповнену, вона стала тягнути до себе убрус так довго, аж поки змогла досягнути рукою цукорничку. "Тільки один маленький кусочок візьму," подумала собі Ганнуся: "цього ж мама ніяк не спостережуть."

Одначе мати, вернувшися з кухні, відразу завважила, що убрус був пом'ятий.

"Ганнусю, чи то ти його рухала?"

Дитя мовчало.

"Ганнусю," гнівно закликала мати: "ти ж знаєш, що Господь Бог усе бачить і чує. Він любить добрі діточки й бере їх до себе до неба, але злими Він бридиться. Скажи правду!"

Дитя бавилось ляльокою й дожидало відповідної хвилі. Нагло відложило ляльку на бік, і склавши рученята, мов до молитви, закликало:

"Так, то я його рухала."

"Ну, гарно, моя кохана дитинко," сказала мати: "добре, що ти призналася. Треба завжди говорити правду. Цим разом тебе не покараю, але обіцяй мені, що ніколи вже більше цього робити не будеш."

"Ні, мамусю, не буду!"

Ганнуся далі спокійно бавилась і повторяла своїй ляльці, що не годиться ніколи говорити неправди, бо Господь Бог за це гнівається в небі.

Аж ось увійшла служниця й сповістила, що пані М. і її дочка прийшли зложити візиту.

"Ах, ті погані "пьоткарки!"— сказала півголосно Ганнусина мати; "які вони докучливі!"

"Погані пьоткарки"— повторяла собі шепотом маленька Ганнуся.

Але як обидві пані ввійшли до сальону, Ганнусина

мати вибігла їм на зустріч із радісною міною:

"Ах, як мило мені вас вітати! Як гарно, пані, ви виглядаєте, а донечка ваша, здається, з кожним днем робиться краща! Прошу ласкаво сідати, прошу розгоститись; знаєте, дорогі пані, як дуже люблю з вами розмовляти."

Ганнуся відложила свою ляльку на бік, і широко розкривши очі, цікаво дивилась на маму, що ті погані пльоткарки вважала тепер за добрі й гарні.

А коли візита, посеред тієї штучної й удаваної чемности, добігла до кінця, мати, зідхнувши, сказала:

"Господи, слава Тобі, що вже вступилися!"

"Мамо!" промовила Ганнуся.

"Чого хочеш?"

Чи ви любите ті "погані пльоткарки?"

"Що?! Чи ти будеш тихо, чи ні?! Зараз мені йди спати! Чуєш?!"

Другого дня мати завважила в кухні, що з горнятка де стояв сироп, тільки черепочки на долівці валялись. Хто ж інший міг би його розбити, як не Ганнуся, що така ласа на солодкі речі? Стала отже мати випитувати дитину; просила, грозила, згадувала про гнів і кару Божу, але це нічого не помогло: Ганнуся відперлася всіма силами.

*** *** ***

Тринадцять років минуло з тієї пори, й Ганнуся стала заручена, а небавом потім і звінчана з паном Карлом С. Тому що Карло був дуже багатий, вона вийшла за нього на приказ своїх родичів, і фальшиво присягнула йому перед Богом і людьми любов і вірність, хоч серце її давно вже належало іншому.

Проминуло кілька років серед щастя, й нещастя, серед радости й смутку, серед світового блеску виставности. Аж ось одного дня прийшов Карло, Ганнусин чоловік, потайки до її родичів і так став нарікати:

"Все вже скінчилося!... Через неї майно моє зруйноване, а серце нещасне, розбите! Обдурила мене й обманула! Перша заява її любови—це була підла брехня."

"Тьху! Стидайся!" сердито відказала мати: "як можеш про мою дочку щось подібне говорити? Ми ж її виховали строго й поважно, як личить правдивій християнці, й від самого дитинства вповували ми в неї любов до правди. Від перших років дитинства навчали ми її, що Господь Бог брехнею бридиться й карає за неї. Від нас вона вчилася говорити тільки правду, й сама говорила завжди щиру правду. Чи знаєш ти, де шукати правдивої причини вашого нещасного пожиття? Отже причина в тім, що ти непорадний, розтратний, зовсім не розумієшся на бизнесі, а при тім надзвичайно заздрісний!"

* * *

І знов минуло кілька років. На тих самих сходах, де колись так звинно бігала весела Ганнуся, видно було, як насилу спиналась угору слаба, бліда, немічна жінка. То була нещасна Ганнуся. Увійшовши в кімнату своїх родичів, вона впала на землю й зомліла. Перед смертю визнала всю свою вину. Здивовані й засмучені родичі стали перед страшною картиною зруйнованого життя, що вже погасло.

"Ах, як же ти могла поступати так проти правди?" спитала мати: "де ж ти навчилася такого обманства?"

"У вас!" бреніла відповідь.

"У нас?... безбожна дитина! Чи я тебе не вчила від самої колиски, як то Господь Бог карає за неправду?"

"Я поступала за вашим прикладом," відповіла дочка, "аби тільки милосердний Бог зволив простити і мені і вам!"

Так як мати стала причиною страшного нещастя власної дочки; вона вправді заохочувала її словами до доброго, але що з того, коли своїм прикладом учила її брехні.

З цієї сумної історії, що на жаль, не рідко в родинах повторяється, учіться, ви матері християнські, як треба виховувати свої дочки, щоб і вас подібна доля не стрінула колись, як ту нещасну матір. Не так словами, як радше добрим прикладом треба заохочувати своїх дітей до чесноти й побожного життя.

БЕЗ РЕЛІГІЇ, ЦЕ ЩО ІНШОГО

Про сенатора Рено оповідають слідуючу історію: Коли він, як сенатор, перший раз приїхав з Піренеїв до Парижа, він винаймив кілька кімнат в однім готелі. За місячний винайм заплатив тін наперед 150 франків. Власник готелю спитав сенатора, чи він бажає дістати посвідку за цю заплату.

"Ні,— відповів Рено,— цего не треба. Бог нас видить."

"То ви вірите в Бога?" спитав властитель.

"Певно, що так, а ви також?"

"Ні, мій пане, я не вірю."

"О ,як так,"— сказав сенатор, "то дайте мені сейчас посвідку, що я заплатив."

Сильніші Ніж Смерть

Дня сьомого лютого, Року Божого 203, дві святі мучениці, Перпетія й Феліція, віддали своє молоде життя за Ісуса Христа, й геройською своєю кров'ю зросили арену великого амфітеатру міста Картагени, в північній Африці. Перпетія, що саме тоді мала двадцять і два роки, походила зо славетного роду Вібіїв, і була напричуд гарна та дуже старанно вихована. Умираючи, полишила вона маленького свого сина немовлям і сиротою.

Від Феліції теж силоміць відібрали її дводневну донечку-немовлятко, коли їй казали йти на арену, й там дожидати нападу диких звірів.

В очах поганського світу між тими двома молоденькими матерями була велетенська ріжниця: Перпетія була багата пані, а феліція тільки бідна слуга й невільниця. Одначе в християнському календарі їх імена вже на віки получені разом. Нерозривно злучені вони й у пам'яті тих, що добре знають історію їхнього геройства, й історією тієї великої любови, що з багатої пані й бідної невільниці вчинила одне в Ісусі Христі, Господі Нашім.

Декому може часом здаватися, що мученики— це люди якісь зовсім інакші, ніж ми; що вони наче викуті з заліза, або зо сталі твердої вилиті, та що в їх серці, опріч любови до Бога, всяке інше ніжне, тепле, людське почуття зовсм уже завмерло. Одначе це велика помилка так думати.

Ось саме перед нами історія двох справжніх великих мучениць, Перпетії й Феліції. Історію цю власноручно списала сама свята Перпетія, поки ще сиділа в тюрмі й дожидала своєї смерти, а потім уже один побожний свідок самовидець історію цю трохи доповнив і закінчив. І власне з цього зворушливого оповідання можна бачити ясно, як ті славні мученици вміли ніжно-сердечно любити своїх батьків, дітей і приятелів. Через те, що всіх любили вони в Ісусі Христі, їх людська ніжна любов не тільки не змаліла в серці й не остигла, а ще незвичайно зросла й розгорілась. І вони, ті великі героїні Христові, вміли щиро по-людському плакати й гарячі сльози проливати, коли бачили, як їх найдорожчі за ними плачуть, побиваються. Подібно й Пресвяте Серце Спасителя нашого колись бідне

в грудях кривавилося, відчуваючи безмежний смуток Страдальної Матері...

Перпетію й Феліцію арештували на основі цісарського едикту, що був проголошений іще 202 р. Разом із ними попались тоді в тюрму ще чотири інші християни: Ревокат, Секундус, Сатурній і Сатур, одначе про них ми не багато знаємо, хіба те, що Ревокат був невільник разом із Феліцією. та що Секундус сам добровільно видав себе в руки цісарської поліції, бажаючи стати мучеником разом із другими.

За тодішнім римським звичаєм ув'язнених якийсь час держали в приватному домі, аж до дня судової розправи.

Скоро батько Перпетії (а він тоді ще поганин був) довідався, що дочка його арештована, то зараз прийшов намовляти її, щоб відступила від віри християнської бо це ж йому, нещасному батькові, була б велика ганьба й неслава, коли б так його рідну дочку та засудили на смерть. Одначе на всі ті батьківські просьби й намови Перпетія ось, як відповіла:

"Чи бачите, тату, оцю посудину на столі?"

"Бачу," відповів старий батько.

"Чи можна назвати її інакше, ніж вона дійсно називається?"

"Ні."

"І я теж," сказала свята мученица: "не можу назвати себе інакше, як християнкою. Так, я християнка й такою остану назавжди."

Почувши таку тверду відповідь, нещасний батько на якийсь час відійшов від своєї дочки.

Небавом потім арештованих перевели з приватного дому до в'язниці. Перпетія спочатку дуже боялась чорної в'язничної темряви; нестерпна задуха тісного місця душила її й не давала дихати, а страх і непевність, що станеться з її сином-немовлятком, безперестанку мучила її бідну душу.

Підкупивши в'язничних сторожів, побожні християни приходили відвідувати й потішати в'язнів. Між тими, що навідувались до тюрми, була мати й рідні брати Перпетії.

"Я невимовно терпіла," пише Перпетія, "коли бачила, як вони всі мене жалують і щиро за мною побиваються."

Найбільшою розрадою для неї було те, що їй позволили забрати з собою в тюрму її маленького сина-немовлятко. "Через те," так пише сама Перпетія, "моя темна,

в'язнична кімната перемінилась немов у ясну, розкішну палату."

"Там у тій темній тюрмі всі наші в'язні прийняли святе хрищення, бо перед тим були вони тільки "оглашенні."

Скоро по місті розійшлась вістка, що небавом має відбутися судова розправа проти них, то батько Перпетії ще раз прийшов намовляти свою дочку:

"Змилуйся," казав він їй: "змилуйся над моєю сивою головою! Пожалій свого старенького батька, якщо я взагалі гідний іще зватися батьком твоїм. Я ж тебе пильнував, мов ока в голові, і мов ту рожу чудову викохав я тебе аж до повного розквіту. Я тебе завжди цінив вище, ніж твоїх братів, то ж принаймні не виставляй мене тепер на глум та на посміховище перед людьми! Поглянь на своїх засмучених братів, на свою матір бідну, заплакану, на своє дитятко любе, ніжне, що без тебе ніяк не зможе обійтись. Покинь свою впертість, і не пригноблюй нас усіх!" Так промовляючи, бідний батько цілував свою любу доню по руках, і до ніг їй покірно припадав, і гарячими сльозами плакав, і казав, що вже не хоче вважати себе її батьком, а радше невільником, або тільки вона згодилася бути його панею й рятувати себе від неминучої смерти.

Простенькими словами росказує свята мучениця про свій страшний смуток, що серце їй тоді шматував: "Прикро було мені дивитись на бідного батька й думати, що він один із усіх моїх найдорожчих не зможе знайти ніякої потіхи, коли мене вже поведуть на муки. Я намагалась підбадьорити його, кажучи: "Не бійтесь, тату, на судовій розправі станеться те, що Богові до вподори. Пам'ятайте, що ми всі в руках Божих."

"І бідний батько," так далі оповідає вона, "відійшов від мене, глибоко засмучений."

Нарешті настав очікуваний день судової розправи. Скоро звістка про це по місті розійшлась, то велика товпа народу стала з усіх усюдів сходитись на ринок, а між ними й старенький батько Перпетії. Він до останку надії не втратив, що накінець таки йому пощастить зламати ту страшну її впертість. "Принеси жертву богам!" говорив він: "що тобі це шкодить кинути кілька зерен кадила на вогонь?... Нехай куриться перед богами! Змилуйся над маленьким немовлятком своїм!"

Навіть сам прокуратор, Іларіон, чуючи це, був глибоко зворушений і казав:

"Перпетіє, пожалій сивої голови свого батька, й ніженького віку свого рідного сина. Принеси жертву богам за здоров'я й щастя Імператора!"

На це Перпетія рішуче відповіла:

"Ні, я жертви вашим богам не принесу."

"Чи ти християнка?" спитав її суддя.

"Так, я християнка," бреніла її відповідь.

Почувши це, її батько став так несамовито кричати й репетувати, що суддя приказав силоміць відвести його на бік і бити тростиною. "Сумно, невимовно сумно було мені," каже Перпетія, "коли я бачила, як мій батько терпить, і було мені так, наче б мене саму сильно били. Жаль було мені дивитися, як він на старість мусить іще, бідний, так страшно мучитись."

Нарешті суддя врочисто проголосив свій присуд: "Ув'язнених християн мають розшарпати хижі звірі на найближчих ігрищах і забавах, що відбудуться в величавому амфітеатрі на честь римського Імператора."

Повні святої радости й утіхи вернулися Христові Герої знов у свою темну, непривітну тюрму, щоб там приготовлятися до великого, кривавого тріюмфу.

Перпетія просила, щоб їй далі позволили задержати при собі дороге дитятко, але сам старенький батько цьому спротивився, й дитину від неї відняли.

Ще кілька днів перебували вони всі разом у тій тюрмі, й такі всі веселі були, що сам в'язничний сторож не міг надивуватись на ту їх надлюдську відвагу.

Коли вже день цісарських ігрищ був зовсім близько, батько Перпетії ще раз прийшов до в'язниці, знищений важкою журбою, і в чорній розпуці став рвати собі бороду й волосся на голові; а потім припавши лицем до землі він зачав проклинати й нарікати, плачучи, на свою гірку долю. Перпетія знов росказує про це простенькими словами: "Мій батько так жалібно голосив, що світ увесь від того зворушився б. А мені було жаль його нещасної старости."

В день перед самими ігрищами Перпетія й Сатурній мали від Бога об'явлення, що заповідало їм славну перемогу на цім світі, й вічну славу в небі, коли скінчиться їх земна боротьба. Того дня сторожі вивели Секундуса з тюрми й убили його гострим мечем.

Феліція, коли її ув'язнили, була при надії, а тепер уже восьмий місяць їй переминув. А що римський закон забороняв карати смертю жінок, що були при надії, то вона боялася, щоб її не минула ласка святого мучеництва. Ах,

вона так бажала вмерти разом зо своїми дорогими приятелями! Цієї ласки вона щодня разом із другими мученицями у Господа благала. І Господь Бог вислухав ту її сердечну молитву, бо напередодні цісарських ігрищ найшли на неї нагло родильні болі, й вона привела на світ дитятко-донечку. В часі тих болів вона плакала й кричала сильно. Почувши той крик, один із слуг в'язниці сказав їй:

"То ти вже тепер так сильно з болю кричиш? А що буде, коли вкинуть тебе між звірів, що ними ти так легкодушно погордила, коли відмовилась принести жертву римським богам,"

На це питання Феліція відповіла йому словами, що повні віри й надії, й виявляють таємницю мученичої сили: "Тепер тільки я сама мучуся й терплю, а тоді буде разом зо мною терпіти Той, що з любови до Нього я на всяке терпіння готова піти." Так, то направду сам Христос страждав і терпів у своїх мучениках і кріпив їх своєю Божою відвагою й силою.

Досі сама Перпетія описала свою власну історію в темній в'язниці. В навечір'я своєї мученої смерти закінчила вона цю історію ось такими словами: "Досі писала я сама аж до дня, що попередив цісарські ігрища; про самі ж ігрища нехай уже напише, хто хоче." Оте побожне її бажання сповнив один свідок-самовидець її геройської смерти.

В день перед самими ігрищами Христіяни, засуджені на смерть, справляли в тюрмі радісне свято. Як у сьогоднішніх часах модерні закони, так само колись і старинні закони позволяли засудженим на деякі розвеселення й приємости перед смертю. Користаючи зо свого привілею, християнські мученики влаштували собі отже в тюрмі так звану "аґапу," себто свято християнської любови. А найважніша точка в програмі того свята—була Пресвята Евхаристія. Під заслоною білого пшеничного хліба й під видами вина Христос невидимий, але дійсно живий усемогучий прийшов відвідати тих, що приготовлялись за Нього терпіти й умерти.

Нарешті настав довго очікуваний день їх преславного тріюмфу. Святі мученики вийшли з тюрми, й тремтючи, не зо страху, а радости великої, поступили на велетенський амфітеатр, увесь ясно освітлений і переповнений цікавими видцями, що прийшли наситити своє жорстоке серце невинною кров'ю Христових борців.

Римські вояки намагались зодягнути святих мучеників у шати поганських жреців і жрекинь богині Церери, та християнські герої рішуче проти цього запротестували: "Ми якраз на те й віддали своє життя, щоб нічого спільного не мати з фальшивими церемоніями," сказала в імені всіх свята Перпетія.

Почувши це, сотник уже їх більше не турбував, і позволив їм виступити на арену в їхніх звичайних одежах. Перпетія, немов відчуваючи передсмак славної перемоги, стала весело співати. Мужчини: Ревокат, Сатурній і Сатур голосно грозили суддям і всій зібраній кровожадній товпі страшним Божим судом. Зате ґлядіятори накинулись на них і стали бичувати їх немилосердно. "Тоді святі мученики," так пише побожний автор, "з глибини серця дякували Богові за те, що позволив їм прийняти дещо з Господніх страждань."

Сатурній голосно заявив іще в тюрмі, що він охоче стане поживою хоч би й найдикіших звірюк, аби тільки Христос не відмовив йому славного вінка своїх вибраних героїв.

Господь сповнив докладно це його бажання, бо разом із Ревокатом видано його на поталу кровожадному леопардові, а накінець на куски розшарпав його тіло голодний ведмідь. Сатура волочив по арені спершу дикий бик, а опісля думали віддати його в залізні ведмежі лапи. Та ведмідь (не знати чому) не мав чогось охоти вилазити зо своєї ями, тому сторожі випустили з залізної клітки леопарда, і той уже доконав святого мученика. Умираючи, Сатур сердечно прощавсь із вояком Пудентієм, що стояв біля нього на арені. Той римський вояк уже нераз показав свою охоту прийняти святу віру, одначе мав іще деякі сумніви. "До побачення, дорогий Пудентіє," казав йому Сатур, "не забувай про святу віру та й про мене. Нехай те, що тепер бачиш, не засмучує тебе, а радше підбадьорує й кріпить!"

Потім здіймивши перстень із руки вояка, він замочив його в своїй власній крові, й віддав його Пудентієві на спомин. Пізніше той вояк, покріплений геройським прикладом, що його бачив власними очима теж віддав своє життя за Ісуса Христа, й ім'я його, ім'я святого Пудентія, віковічно стоятиме виписане нестертими літерами в історії Христових мучеників.

Проти Перпетії й Феліції, немов на глум їх жіночої природи, випустили сторожі роз'юшену, дику корову.

Круторога звірюка кинулась насамперед на Перпетію й звалила її з ніг. Підвівшись із землі, свята Мученицяя завважила, що одежа її з одного боку була зовсім роздерта. Не довго думавши, вона взяла обидва кінці тієї одежі й повязала їх докупи, дбаючи радніше про свою скромність, ніж про люте терпіння. Потім узяла гребінець і впорядкувала собі буйне волосся на голові. Не хотіла, бач, умирати з розпущеним волоссям, бо розпущене волосся— це знак глибокого смутку, а вона всіх хотіла переконати, що з невимовною радістю в серці віддає своє молоде життя за дорогого Спасителя.

Вставши на рівні ноги, Перпетія приступила до своєї подруги Феліції, що лежала на землі, простягнула їй руку й помогла підвестись.

Вид тих двох молоденьких і ніжних жінок ізм'якшив тверде серце театральної товпи, й усі стали домагатись, щоб на святих мучеників не пускати вже більше ніяких звірів.

Увесь час свята Перпетія була в такому надзвичайному захваті, що навіть і не завважила, як дика корова кинула її на землю; вона ж потім це зрозуміла, як побачила, що тіло її поранене й одіж сильно пошарпана.

Закликавши голосно до свого брата, що був "оглашенний" і стояв посеред товпи, свята мученица промовила до нього такими прощальними словами:

"Стійте непохитно в святій вірі, любіть один одного, як Христос нас усіх полюбив, і не гіршіться нашими стражданнями!"

Як уже ігрища добігали до кінця, порішено вбити святих мучениць гострим мечем. Перпетія й Феліція обмінялись іще останній раз сердечним поцілунком, а потім пішли на вказане їм місце. Феліція мовчки прийняла смертний удар меча, й умерла дуже скоро. Зате Перпетія мусіла ще багато намучитись. Коли гострий меч проколов її шию між кістками, вона скрикнула з болю. Рука ката, видно, "блукала" ще, бо ще не звикла спритно мордувати безборонних жінок. Тому хоробра Перпетія сама вказала катові відповідне місце на своїй шиї, й так одержала смертний удар.

"Дуже можливо," додає старинний автор, "що навіть диявол чув страх перед відвагою тієї великодушної жінки; і як би не те, що вона сама дуже смерти бажала, то хто зна, чи взагалі було б можливо кому її убити."

О, преславні, пресвяті Христові Мученици, Перпетіє й

Феліціє! Ви одержали нев'янучі вінки слави від Ісуса Христа, Царя вашого; тому благаємо вас: заступіться перед тим ласкавим Царем за нас грішних, що вашу пам'ять тепер побожно вшановуємо, про вашу геройську,лицарську мужність згадуючи! Випросіть нам у Господа хоч крихітку тієї сильної, непохитної віри, що склонила вас зложити своє молоде життя, мов запашну жертву у стіп Ісуса Христа, Спасителя і Бога нашого. Амінь.

СВ. ЙОСИФ, ПОКРОВИТЕЛЬ УМИРАЮЧИХ

о. Оген, ірляндський місіонар у полудневій Африці оповідає так:

"Одного дня приїхав я до одного бурського селянина. Господар був кальвіном; однак мимо того приймив мене дуже щиро. Він сказав мені, що у нього є один умираючий робітник католик. Я казав себе запровадити до нього. Ледви хорий мене зобачив, став говорити з виразом чувств повної вдячности: "О, св. Йосифе, я знав, що Ти пішлеш мені священика в годині моєї смерти." Відтак він оповів мені, що його мати навчила кождого дня проказувати сю молитовку: "Св. Йосифе, виеднай мені щасливу смерть." Ніколи він не залишив цієї молитви. Від трицяти літ він мешкав у цего господаря, далеко від священика, бо пятьдесять кільометрів. Коли він заслаб, він пустився в дорогу в надії, що знайде священика, щоб висповідатися і запричащатися. Коли він прийшов на місце, де мешкає священик, сказали йому, що священик виїхав, щоб відвідувати людей і що перед місяцем не верне. Хорий ще затримався там тиждень а потім став вертати до дому. Вчера прийшов вкінці до свого господаря ледви живий. І ото св. Йосиф посилає йому священика.— Вмираючий приймив послідні св. Тайни з великою набожністю. В недовзі він умер, а послідними його словами були отсі: "Св. Йосифе, виеднай мені щасливу смерть." Дійсно св. Йосиф вислухав його молитву.

Хіба не знаєте, що неправедні царства Божого не наслідять? Не обманюйте себе: ані чужоложники, ані ідолопоклонники, ані клеветники, ані нечисті розпусники, ані злодії, ані п'яниці, ані грабіжники не ввійдуть до царства Божого.— Слово Св. Павла.

Хіба не знаєте, що ви храм Божий, та що Дух Святий у вас живе? Коли одначе хто Божий храм у руїну обертає, того напевне зруйнує Бог.— Слово Святого Павла.

* * *

Хто хоче бути добрий суддя, мусить мати два вуха, але обидва однакові.

НАДІЯ УМИРАЮЧИХ

"Ах, що сталось із його душею? Куди пішла його бідна душа?..." Такими питаннями день і ніч мучила себе побожна жінка після смерти свого чоловіка. І справді не легко було щонебудь розумне придумати на її потіху. Бо її чоловік, хоч і добре серце мав, і нічиєї кривди ніколи не хотів, то всетаки довгі роки жив без ніякої релігійної практики, поки смерть захопила його нагло й несподівано в нещасному припадку.

Хтось порадив бідній жінці вибратись на прощу до села Арс, де парохом був тоді великий Божий слуга, святий Іван Віянней. Вже неодна бідна людська душа, що над пропастю розпуки була опинилась, віднайшла цілковитий спокій, висповідавшись у того святого "Пароха з Арс." Бо він у людському сумлінні читав, немов у розгорненій книзі, й лагідне слово його було мов той цілющий бальсам для наболілого серця.

До нього отже пішла й наша зажурена вдовиця шукати розради й потіхи в гіркім смутку. Та, заледве переступила вона поріг церковці, як із захристії вийшов їй на зустріч сам святий Парох, і промовив наче до якої знайомої:

"Чого вам побиватись так, і плакати безперестанку? Хіба ж ви забули про ті його прекрасні букети, про ті запашні квітки?"

Почувши це, бідна жінка зжахнулась від великого дива: святий Парох, що ніколи її й на очі не бачив, знав наскрізь усі її справи, навіть ті, що про них вона й словом ніколи нікому не згадала, а згодом і сама про них уже стала поволі забувати...

Річ у тому, що в місяці травні, недовго перед нещасним випадком, вона поставила була в своїй кімнаті маленький престолик на честь Пресвятої Богородиці, й постійно світила на ньому оливну лямпочку та держала свіжі, запашні квітки. Її чоловік, що частенько виїжджав на провінцію, кожний раз, вертаючись додому, привозив гарний букет на прикрасу престолика Божої Матері. Він знав, що цим зробить велику приємність та потіху своїй дружині.

І от саме про ті букети згадавши, святий Парох додав:

"Господь Бог ізглянувся, пані, на вашу сердечну молитву, й помилував того, що власними руками збирав запашні квітки до Його Пречистої Матері. Ваш чоловік, ув останню мінуту свого життя одержав ласку досконалого жалю за гріхи, й щиро розкаяний зійшов із цього світу."

Яка незвичайно мила та потішаюча є оця правдива історійка! Вона ясно й виразно змальовує нам невимовну ласкавість Пресвятої Богородиці, що так щедро відплачує людям навіть за дрібничку малу, зроблену на Її честь і славу. Історійка ця показує нам зворушливе милосердя Марії, особливо супроти тих, що мають небавом умерти!

1. Марія помагає вмираючим розбудити в серці досконалий жаль за гріхи.

Вже на Голгофті, під хрестом кривавим розпочала Вона той свій ніжний, материнський уряд. Бо ж то напевно Вона помогла розпятому розбійникові вирятуватись в останній хвилі життя, так; так, то Марія, Страдальна Мати, виблагала йому велику ласку гарячого, досконалого жалю за гріхи, так, що він, своє грішне серце сокрушивши, до Ісуса щиро навернувсь, кажучи: "Згадай про мене, Господи, коли прийдеш у своє Царство!" Так, то Пресвята Богородиця сама особисто заступилась перед своїм розп'ятим Ісусом, щоб нещасному розбійникові випросити неоцінений скарб щасливої смерти. А Ісус, що просьби своєї Пречистої Матері ніколи не відкидає, звернувшись до розбійника, сказав: "Направду, направду, кажу тобі, ще сьогодні будеш зо мною в раю."

З того часу Божа Мати день-у-день, кожної години, кожної мінути ніжно нахиляється над умираючими, щоб у їх серці розбудити гарячий жаль за гріхи всього життя, та затривоженій душі запевнити Боже прощення.

А між тими вмираючими, о! як багато таких, що з віри Христової заледве кілька дрібних та непоказних окрушин задержали;... Та, на щастя, якась побожна християнська душа стала за них сердечно до Божої Матері молитись і, дивне диво: неодин із тих, що для них, здається, ніякої надії вже не було, відчув у серці жаль за всі свої гріхи, та бодай на смертній постелі став проказувати святі слова давно забутої молитви: Богородице Діво, радуйся!...

А Марія, що ніколи до спів цієї молитви не може залишитись байдужа, негайно поспішила бідній душі на поміч, і випросила їй у Бога ласку останніх святих Тайн.

Справді: яку велику, яку могутню заступницю перед

Богом маємо ми в Пречистій Діві Марії тоді, коли важиться вічна доля нашої безсмертної душі!

2. Марія помагає вмираючим цілковито погодитись із Божою волею.

О, які великі болі, душевні та тілесні, завдає нераз смерть бідній людині!

І в міру того, як люте терпіння своїм гострим зубом щораз глибше та глибше в'їдається в її немічну істоту, людина щораз ясніш починає розуміти свою невимовну безпомічність, своє опущення.

В ту жахливу хвилю все, здається, неначе змовилось, щоб людину, мов того земного хробачка, розчавити під тягарем твердого та безцеремонного слова: "забирайсь, твоє місце не тут!"

У той чорний, критичний момент, коли смерть береться руйнувати чудову домівку життя, брутально розриваючи природний і любий вузол, що в'яже душу з тілом,— у той скрутний момент людина готова б попасти у розпуку.

Але, на щастя, Божа Мати поспішає на поміч умираючим: Вона помагає їм прийняти терпеливо, а деколи навіть із радістю, ту болючу смерть, що належиться всім людям за первородний гріх; Божа Мати розбуджує в пригнобленому серці умираючих надію на вічну нагороду в небі, і поза невеселими горизонтами земної долини спіз показує їм країну невмірущої радости. Одним словом: Пресвята Богородиця потішає, кріпить та заспокоює бідну душу, помагаючи їй зійти з цього світу з Божим спокоєм.

3. Марія забезпечує вмираючих від засідок диявола.

Пречиста Діва сказала раз до святої Гертруди таке: "Поки мої слуги здорові на світі живуть, я стараюсь для них про всі ласки, що їм потрібні, але в хвилі їхньої смерти я сама особисто приходжу до них, щоб своїм ясним поглядом відігнати від них усі сили диявольські."

Не забуваймо, що маємо великого й завзятого ворога пекельного, що всіма силами нашу душу ненавидить і намагається її занапастити. Особливо тоді, як наближається наша смерть, диявол не спочиває: він іще в останню хвилю хотів би нас застрашити, щоби ми надію святу, християнську затратили, та й розпуку чорну попали. В тій ціли старається він переконати нас, що Ісус Христос нам гріхів не простив, і в своїй вічності очікує нас тільки

на те, щоб до нас голосом страшним, грізним закликати: "Відійдіть від Мене, прокляті, в огонь вічний!"

Саме в ту хвилю, коли доля людської душі має порішитись на віки, диявол подвоює свої зусилля й несамовитими підшептами проти віри намагається підмовити ту нещасну душу проти закону Божого.

Одначе не перебільшуймо надто тієї небезпеки. Коли надійде для нас та важна, рішальна хвиля, ми всіма силами хапаймось непохитної скали нашої святої віри, й відкинувши всякий страх, засипляймо з великим довір'ям і любов'ю до Ісуса Христа, й до Пресвятої Богородиці, що нас напевно зможе оборонити від найлютіших нападів сатани.

4. Марія подає вмираючим правдивий спокій і радість душі.

Для тих, що Божу Матір щиро люблять, і вірно стараються Їй служити, смерть перестає бути страшна, й неодин із таких вірних слуг Марії закликав у хвилі смерти голосом правдивого здивування: "Я навіть ніколи й не думав, що воно так приємно та солодко вмирати!"

Свята Опортунія, що Божу Матір незвичайно любила, мала ту велику потіху, що до її кімнати раз у ночі зайшли дві святі з неба: свята Лукія й свята Кикилія. Опортунія, прокинувшись зо сну, дуже зраділа тими двома небесними гостями, й закликала: "Сестри мої любі та дорогі, скажіть, який приказ пересилає Цариця Ангелів своїй покірній служебниці?" А святі дівиці відповіли: "Марія дожидає тебе, щоб на віки злучити тебе зо своїм Сином у небі."

Щаслива вмираюча, звернувши свій зір у сторону дверей, сказала: "Ось, Вона, моя Царицяя, преблагословенна Діва Марія! Під Її покров віддаю я всіх тих, що їх тепер мушу на цім світі залишити."

Так промовивши, свята дівиця простягнула свої руки, наче б хотіла обняти Божу Матір, і душа її, немов та пташка, що вирвалась із невигідної клітки, полинула разом із Небесною Царицею туди, де радість безмежна, де щастя вічне, безконечне.

Такої солодкої смерти можуть сміло сподіватись ті, що Пречисту Діву Марію ніжним серцем любили, й усе своє життя для Неї присвятили.

Буває деколи, що Марія покликує своїх слуг із цього світу до неба якраз у якесь велике, врочите Її свято, так

наче б хотіла цим виразно показати, що вони напевно призначені до вічного життя.

"О, який я був би щасливий,"— казав святий Григорій із Назіянзу,— "як би в хвилі смерти я мав на устах ім'я Марії! Ворота небесні передо мною напевно відчинилися б подібно, як відчинились двері Ноєвого корабля, коли після потопу вернулася назад голубка, держачи в дзюбі зелену оловну вітку."

** ** **

Щоб одначе придбати собі особливу поміч Марії в хвилі смерти, ми вже заздалегідь просім у Неї тієї великої ласки. Так, щодня до Неї сердечно молімся. Молитва "Богородице Діво" нехай нам буде люба та дорога. Пам'ятаймо, що кожне "Богородице Діво"—то немов райська рожа, чудова та запашна, що її ми приносимо перед небесний престіл Марії. Не лінуймось приносити Її багато, якнайбільш отих чудових квіток, особливо коли настане яке врочисте Її свято, й коли ввесь широкий католицький світ Їй публичну славу й честь віддає.

ЗОЛОТО ЗАСЛІПИЛО

Один чоловік вирікся віри для дочасної користи. Його парох хотів йому показати, як це нерозумно так поступати. Однак на всі докази, що їх представляв йому о. парох, він уперто все відповідав: "Я не виджу, я не виджу!" Тоді священик взяв кусень паперу і написав на нім малими буквами слово "Бог." "Чи бачите це?" спитав недовірка священик. "Так, бачу."

Відтак священик взяв один золотий гріш , поставив його на тім місці, де було написане слово "Бог," так, що гріш зовсім закривав то слово. "Чи бачиш це ще тепер?" — спитав священик. "Ні,"— відповів чоловік,—"я бачу лиш гріш."

"Дійсно. це зовсім так, ти сказав правду," сказав священик і нічо більше не говорячи відійшов.

І нині є дуже много людей, що покинули св. віру, не видять Божих правд... бо їм вид Бога закриває якесь переминаюче земське добро, чи то богацтво, чи земська слава, чи світові приемности, розкоші. Нещасне буде їх пробудження в вічности, тоді ясно зобачуть те все, чого не хотіли бачити за життя.

Якщо хочете з доброго сусіда зробити собі ворога, то позичте йому багато грошей.

Найдовший мир ніколи не наговорить стільки брехні, що найкоротша війна.

Звістуни Смерти

Одного разу,—а діялось це дуже, дуже давно,— йшов могутній велит широким гостинцем. Аж раптом напроти нього вискочила якась ніби баба, дуже худа й нужденна, та гнівно кликнула:

—Стій! Ні кроку далі!

—Що?!— закликав велит,—ти смієш мені заступати дорогу?!... Та я тебе двома пальцями на мак дрібний розітру!

—Я смерть!— відповіла незнайома,— мені ніхто не всилі опертися,— всі мусять слухати мене.

Одначе велит не настрашився. Він ухопив смерть у свої дужі руки, замахнувсь, та— як бабехне нею об камінь! Так, що довго потім рушитись вона, бідна, не могла. А сам він далі пішов своєю дорогою.

Лежала смерть якийсь час, лежала, а далі, плачучи, так стала промовляти:

—Ох, лишенько моє бідне та нещасне! Що ж там тепер на світі буде діятись, коли я тут стану отак довго лежати? Ніхто вже не буде вмирати, і небавом земля переповниться людьми так, що для других уже місця не стане, й ніхто не буде лякатися мене...

Та, ось надійшов гарний, здоровий хлопець, співаючи собі якусь веселу пісоньку. Побачивши стару, немічну жінку, він приступив до неї ближче, поміг їй стати якось на ноги, притулив до уст якийсь дуже покріпний напиток, і так довго чекав, аж поки вкінці вона цілковито прийшла до себе, опам'яталась.

—А знаєш ти, хлопче,— спитала по хвилі стара,— що я за одна, та й кому ти тепер став у пригоді?

—Ні, не знаю!— відповів юнак.

—Ну, то слухай, я тобі скажу: я— смерть! А що не можу нікого з живих обминути, то й тебе не обминy, і прийду по тебе колись. Одначе, знай, що я теж умію бути вдячна. За велику прислугу, що ти мені оце віддав, я тобі прирікаю, що не прийду до тебе нагло та несподівано, але буду заздалегідь посилати до тебе своїх провістунів.

—Спасибі тобі й за те,— сказав юнак,— принаймні бу-

ду мати знак, що ти вже недалеко, то й приготовлюсь як слід.

Так промовивши, юнак відійшов собі далі, веселий та безжурний. У піянстві й розпусті хутко проминула вся його молодість, відцвіла та й зов'яла. Ще не оглянувся він, як на нього перша тяжка недуга прийшла.

—Ну,— гадає собі чоловік:— умерти я ще не вмру, бо смерть обіцяла прислати мені наперед своїх вістунів. Аби тільки слабість оця хутко проминула, а поза тим нічого боятися мені.

І, як тільки прийшов трохи до себе й видужав, він далі став провадити своє грішне та гуляще життя. Прийшла друга, третя, четверта слабість, а він усе своє: "От, аби тільки ця недуга якось проминула, то ще трохи пожив би собі чоловік; бо ж післанців від смерти усе ще, Богу дякувати, не видко та й не видко.

Одного разу розсівся він вигідно в м'якому фотелі, закурив люльку, взяв ґазету до рук, аж тут нагло та несподівано хтось його в плечі—як не штуркне! Зо страху, бідачисько, мало не вмлів. По хвилі дивиться він, хто то такий так сильно штуркнув,— а то та сама баба, що її він колись у дорозі від загибелі врятував. Вишкірила до нього білі зуби, й приговорює:

—Ну, ходи но ти, небоже, ходи! Час бо вже тобі з світом оцим розпрощатись!

—Якже ж це так?!— закликав переляканий чоловік,— то ти хочеш зламати свою обітницю?! Адже ти мені виразно обіцяла, що, поки сама прийдеш, будеш мені посилати своїх звістунів.

—А хіба ж я слова свого не дотримала?— сказала смерть.— Хіба ж я звістунів своїх до тебе в гості не посилала? Чи не була в тебе пропасниця, люта, страшно, що тобою немилосердно трясла, й телепала, аж ліжко по хаті бігало? Чи не навідувавсь до тебе заворот голови? Чи не дошкулював тобі гостець по всьому тілі? Чи не боліли тебе зуби, і то так страшно та дошкульно, що треба було мірщій повивирати їх із уст, та й нові штучні повставляти? Чи не стрикало тобі нераз у вухах? Чи не робилося темно, чорно в очах? А навіть тихий сон, той мій рідний, дорогий брат, чи не пригадував тобі день-у-день, що небавом прийдеться тобі заснути на віки вічні? О, ні, брате, не кажи, що я зламала свою обітницю. Це все були мої посли-звістуни, що їх я тобі за чергою посилала. Ходи, отже, ходи!

На таке пояснення наш чоловік не мав уже що відповідати. По волі, чи по неволі, він мусів, бідачисько, покоритись, мусів піти слідом за "старою."

** ** **

Скажеш може, Дорогий Читачу, що це лиш така байка. Правда твоя, Брате: це лиш байка така, але ця байка скриває в собі велику правду. Застановися ліпше, й самого себе спитай, чи не навідувалися до тебе вже нераз післанці-звістуни смерти. Пильнуйся й уважай, щоб смерть не застала тебе недбалим, неприготованим!

СУЧАСНИЙ ВЧЕНИЙ СВЯТЕЦЬ

Щодня приняймні раз відвідував Найсвятіші Тайни. Одного дня був на проході зо своїм приятелем Мапеллім. В одній церкві запримітили, що там були виставлені Найсвятіші Тайни. Ферріні задержався й сказав: "Ходім до середини." Вони ввійшли й Ферріні зараз впав навколішки й молився так гаряче. що Мапеллі не міг здержати сліз, що почались котити по його лиці.

Кожний раз, коли переходив попри церкву, здіймав з голови накриття з такою пошаною, наче коло нього переходив Божественний Спаситель.

В одному зо своїх роздумувань мимохіть зрадив свої думки й почування перед Найсвятішими Тайнами. От що він каже: "І. **Упокорімся й поклонімся!** Це пресвятий обовязок нашого підданства й нашої вдячности! Господь тішиться нашою пошаною й тужить за нею. Визнаваймо Його Божество, прославляймо Його доброту, нагадуймо собі Його страждання й тішмось Його вічною славою!

2. **Жалуймо** за терпіння, що Він вже переніс і досі переносить. Оплакуймо тупий холод, що наповнює світ, і що так боляче платить за Його любов, що Його висміває й переслідує! Зложім Йому в жертві свою власну слабість та злобу! Розкажімо Йому про пониження, що нас зранило, про свої боротьби й небезпеки, про свої сумніви й тривоги, щоб нас потішив і посилив.

3. **Молімся!** В нас і в наших ближніх є так багато нужди й злиднів, Він же ж є джерелом спасення й ласки! Дякуймо Йому за кожну ласку: за поміч в боротьбах, за силу в небезпеках, за те,

що Він дає нам усе, чого нам треба, за успіхи в наших студіях й за потіху в терпіннях."

Вечерами Ферріні мав звичку ходити з батьком на прохід, і якщо не було в нього за багато праці, бавився через кілька хвиль з дітьми своєї сестри. На різні прилюдні забави ніколи не ходив. "Радше тисячу днів плакати, як тільки один день перебути на пустій забаві. Радше ціле життя в болях перебути, ніж одну годину перебути в нечистій веселості. Світ буде тішитись, але хто ж би йому завидував?"— так він нераз говорив.

В розмові з чужими Ферріні завжди був ласкавий і скромний, часто аж надто в собі скритий і майже боязький. З довірними одначе приятелями говорив свобідно й радо розкривав перед ними своє серце. Якщо Ферріні був у товаристві, то кожний тривожно пильнував, щоб не нарушити його улюбленої чесноти, св. чистоти. Як тільки почув він неприличну замітку, сейчас поважнів і замовкав.

Одного разу покинув навіть професорську конференцію, коли один з професорів позволив собі на двозначний жарт.

Ніколи не терпів, щоб в його приявності говорилось про блуди других. Нераз казав: "Мені тяжко стає на серцю, коли бачу, як навіть добрі люди так часто говорять про блуди й вади своїх ближніх. Просім Бога, щоб дав нам світло спізнати гріх обмови й там, де він укривається плащиком побожности й морального огірчення."

Аж серце мякне, коли читаємо, як він умів виправдувати упадки других. Одного разу товпа університетських студентів поневажила памятник Папи Пія IX в Туріні. Ферріні був сильно схвильований і гостро осудив таке діло, але зараз додав: "Будьмо для них милосердними, бо вони не знають, що вони роблять. Може перед Богом їхня провина менша, ніж нам здається, бо може ніколи не відчули в серці Божого спокою й не мали нагоди роздумувати про людське достоїнство. Радше пожалуймо їх тим більш, що ми самі наче тростина, що серед кожної бурі може зламатись, наче перце, що його вітрець легко рве з собою. Сонце, що завтра зійде, могло б зжахнутись, як ми за двадцять чотири години змінились!"

Бога любив Ферріні понад усе. Серце в нього прямо кривавіло, коли бачив, як люди нераз допчуть Божу волю. Часто робив постанову бути апостолом добра. До свойого приятеля Каппа написав: "Ми католики щасливі, що в нас задержались християнські засади без нашої заслуги й тільки через Боже милосердя. Тому намагаймось ширити Боже Царство принаймні через апостольство молитви й доброго прикладу." Іншим разом сказав: "Ми ніколи не можемо за багато пильнувати свого поступування,

коли ми між чужими людьми. Одначе будьмо на сторожі навіть серед приятелів. Вони також, хоча б були й незнать як святими, є схильні до згіршення й вражливі на добрий приклад."— Коли в часі літних вакацій на своїх прогульках бачив духовну бідноту альпських пастухів, казав: "Якщо я був б священиком, я зовсім посвятив б себе для оцих бідних людей, що через цілий час, як пасуть стада, цілими місяцями не чують Божого слова й не мають Служби Божої."

Щоб добути для Бога душі, хотів завжди бути лагідним і милим. "Наш усміх," казав він, "може бути геройським чином. Він може бути вершком чесноти й чудесним проявом віри." Тому недивно, що для неодного тільки дивитись на Ферріні-я було за проповідь. Багато було таких, що казали, що спомин про святого професора вистарчав їм, щоб перемогти спокусу й набути бажаний спокій серця. Допіро на останньому суді ми дізнаємось, кілько то добра зробив, і кілько зла переміг Ферріні через своє апостольство молитви. Одного разу довідались, що якийсь священик покинув священство й навіть відпав від віри. От що написав він тоді до одного свого приятеля: "На мене неустанно налягає думка, щоб молитись за того нещасного й намагатись, щоб і другі за нього молились." Коли в Берліні бачив коло себе тільки протестантів, сказав: "Молімся за них й жертвуймо за них діла самозречення, молитви й милостині! Це наші бідні браття, що свідомо відкинули пізнану правду."

Де тільки міг, намагався улекшити також матеріяльну недолю ближніх. Ціле життя був активним членом харитативного товариства св. Вінкентія з Павла й трудно опертись сильним враженням, коли читається, як він заховувався при відвідуванні хорих.

Блаженна Смерть і Прославлення

Одного разу сказав Ферріні до якогось свого вірного приятеля: "Справді я бажав б вмерти у спокійній Суні, бо якщо я помер би в Модені, то про це багато людей знало б. Ректор університету, професори й урядники мали б тисячні клопоти через мене. Тут у Суні провели б мене до гроба тільки мої найближчі приятелі, селяни, діти й бідні, що терплять, що моляться, й що можуть дійсно помогти душі."

Часто згадував про смерть і дуже часто про неї й говорив. Коли мав 25 років, тішився на думку, як колись буде старий. Він тішився думкою, що дорастаючим поколінням даватиме тихий приклад дитинної віри й побожного життя. Але додавав: "А все ж, я дуже радо вмер би. Ох, який чудний спокій тихого гроба, де лились би за мене сльози надхнені ревною молитвою! О, яка розкішна та хвиля, коли вперве возьмемо в обійми свого Бога!" А іншим разом кликав: "О благословенна смерте, що е по-

чатком безсмертности! Ми справді можемо завидувати гробового спокою помершим, що на гробі мають написано: Я є воскресення й життя."

Ферріні-еве бажання сповнилось. Він справді помер в Суні в в віці 43 років.

Здоровя в нього бувало солідне. Коли був на студіях в Павії, кривавів в нього нераз ніс, одначе побут в Берліні так зміцнив його тіло, що до 40 років життя не хорів ні раз. Року 1900 змовився з професором Олива, що разом поїдуть до св. Землі й тоді вперве дізнав серцевого удару. Дня 21 квітня пише він до свого приятеля отак: "Ти можеш повірити, з яким захватом я прирік тоді: Піду. Тепер вже того сказати не можу. Кілька серцевих нападів примусили мене дуже себе пильнувати. Також лікар гостро заборонив мені всякий тілесний труд і всяку напругу."

В липні здавалось, що недуга проминула. Ферріні навіть зробив кілька прогульок до поблизьких гір. В червні хвалився, що зо свого здоровля він досить вдоволений. Нажаль це не тривало довго. Дня 2-го серпня знову писав до Мапеллія: "Був я головою іспитової комісії. Додому я вернувся більш мертвий, ніж живий через вичерпання й велику спеку 2. липня."

Забрався до Суни, щоб зміцнити своє здоровля, але дарма. Серце в нього слабло щораз то більш. На одному проході просив батька купити йому каву. Батька це дуже здивувало, бо знав, що його Контардо ніколи не їв поза столовими порами.

Пятого жовтня дістав Ферріні сильну гарячку й стратив притомність. За якийсь час прийшов знову до себе та з великою набожністю приймив Найсвятіші Тайни й Єлеопомазання. Всіх сильно вражало, як він сердечно тужив за стрічою з Богом.

Його похорон був справді царський. В тестаменті просив, щоб на трумну не давали квітів, і щоб над гробом не було торжественних промов. Його бажання неможливо було сповнити. Ніхто не міг стримати величезного натовпу людських мас і по цілій дорозі чути було голоси: "Це помер святий!"

Память про нього не пропала з його смертю. Павійський університет поставив йому прегарний памятник. Одначе найбільшої чести діждався як вірний син Церкви. З усіх сторін чути було просьби, щоб його проголосити святим. Тому Папа Пій X. дав розказ Медіолянському Архієпископові розпочати досліди про чесноти й чудеса Божого Слуги Контарда Ферріні-я. Неспокійні часи не дозволили того процесу продовжати, одначе за його заступством вже стались чудеса й тому можна надіятись, що недалекий уже той час, що сповняться слова одного Ліонського професора: "Здається, що Ферріні покинув свою катедру римського права, щоб виступити на престіл Католицької Церкви."

Ферріні й його життя, це доказ, як то можна бути святим мужем, вірно заховувати закон Христа й при тім стояти на чолі наукового життя.

Коби в нас українців виросли такі душі!

ПОСЛІДНА МОЛИТВА ДИТИНИ

Один американський ґенерал заєдно сміявся і кпив собі з релігії. Противно, його жінка була дуже побожна. А мали вони одну донечку, що її дуже любили. Християнській мамі вдалося завчасу вложити в серце своєї дитини любов до Бога й релігії, мимо злого впливу батька. Сталося, що дитина тяжко захоріла. Її стан став вкоротці безнадійний. Вмираюча дівчинка звернула свої очі до тата й так промовила: "Тату дорогенькі, тату, я за кілька годин умру. Прошу вас, мій тату, скажіть мені, в що я маю вірити, чи в то, про що Ви тату все говорили, чи в то, про що мене моя мама вчила доброго Бога, небо."

Ґенерал зворушився до глибини серця. Зі слезами в очах, він відповів: "Моя дитинко, вір у це, чого тебе вчила твоя мама."— "Як так, то й Ви тату вірте в то, в що вірить моя мама," відповіла дитина.

Батько не забув на послідню просьбу своєї дитини. Він назад вернув на дорогу християнського життя, яке давно був покинув, став віруючим і практикуючим католиком і почувався далеко щасливішим, чим передше.

Душа вашої маленької дитини,— то врожайна, плодюща рілля: здорове зерно правди й чесноти так легко в ній може кільчитись і виростати... Одначе добре пильнуйте, щоб дике хабаззя й буряни, засіяні світом грішним, того доброго насіння не заглушили й не вбили!

Нагинайте деревинку, поки ще податлива, гнучка; так само й дитину вашу навчайте правди й чесноти, поки дитина ще молоденька й незіпсута.

Щоб в Нас Було Більш Релігійної Свідомости

ПРО ТРАДИЦІЮ

Коло св. Антонія пустельника зібралось багато учеників. Щодня сходились разом і тоді св. Антоній проповідав їм. Коли так одного разу проповідав, надійшов посланець цісаря Константина Великого з відділом війська. З пошаною поздоровив святого мужа й потім передав йому письмо, де сам цісар просив поради у державних справах. Св. Антоній подякував за привіт, відобрав листа й далі проповідав.

Монахи, що це бачили, здивувались і св. Антоній, бачивши те, заговорив: "Ви насамперед дивувались, що сам цісар написав листа до мене, бідного пустильника. Потім ви згіршились, що я зараз того листа не прочитав, тільки поставив його на бік. Одначе, хоча цісар є великим чоловіком, все ж він тільки чоловік, як перший ліпший зпоміж нас; ви вважаєте чимось великим, що він власною рукою написав листа. Тимчасом ви повинні радше чудуватись, що Цар царів, Величний Бог,, не вагався говорити до нас, створених людей, що Він час від часу посилав до нас свої поручення, закликував славних мужів, патріярхів і пророків, що живим і писаним словом звіщали людям слово Боже. Нарешті післав на світ свого власного, єдинородного Сина, щоб кожний, що ввірить в Нього й сповнятиме Його слова, спасся."

З такою глибокою пошаною й ми відносімся до Божого Обявлення, коли Його читаємо або слухаємо. Одначе не все, що Бог обявив, є написане. Божі мужі передали нам, своїм нащадкам, многі правди віри тільки живим словом. Те Боже Обявлення, що Христос Господь і Його Апостоли голосили, але що ніхто Його тоді не списав, називається ТРАДИЦІЯ або ПЕРЕДАННЯ, бо воно передавалось з уст до уст.

Ми вже говорили про писане Боже Обявлення або про святе Письмо; оцим разом ми будемо говорити про Боже Обявлення, що дісталось людям живим словом, то значить, про святе Передання. Уважаймо.

Коли ми говорили про святе Письмо, ми згадали про те, що воно ділиться на дві часті: на Старий і Новий Завіт. Це те Обявлення, що Його Бог дав людям в давнині, ще до народження Ісуса Христа. Новий Завіт містить в собі Обявлення Ісуса Христа.

Від створення світа до Народження Ісуса Христа минули тисячі років. За той довгий час Бог багато разів говорив до людей. Тож як би почати від Адама й зважити все те, що Бог обявив Ноєві, Авраамові, всім Патріярхам, потім Мойсеєві, Ілії, Єлисеєві й прочим пророкам, яка б це мусіла бути велика книга, щоб до одного слова містила в собі всі Божі Обявлення? Сам Божественний Спаситель за ціле своє життя нічого не написав, тільки один раз своєю палицею писав в піску, коли фарисеї привели до Нього жінку, що її зловили на чужоложстві. Так само своїм Апостолам не приказав, що вони мусять писати, тільки приказав: "Ідіть, навчайте." (Мат. 28, 19).

Тому, якщо хочемо спастись, то не вистарчить тільки те вірити, що в Письмі Святім, але треба приймити також ті науки Ісусові, що Апостоли їх голосили, але не списали. Іншими словами, мусимо ВІРИТИ В СВЯТЕ ПЕРЕДАННЯ.

Некатолики, що йнакше заявляють, що вони християни, вірують тільки те, що списане в Святім Письмі. Але чому вони все те вірують? Відкіля знають вони, що святе Письмо, то Божа Книга?

Якраз те саме питався один побожний католик в одного протестанта пресбитаряна, й тому що він не знав, що відповісти, попросив його, щоб подав йому біблію. Коли присбитарянин подав біблію, католик взяв її, на всі боки обертав, оглянув з усіх сторін і нарешті віддав кажучи: "Я хотівби, щоб ви мені подали Святе Письмо, а не якісь оповідання." Ображений протестант відповів: "Що ви говорите? Святе Письмо ви називаєте оповіданнями?"— "А відкіля ви знаєте, що то не є оповідання, але Святе Письмо?"—"Та якто, відкіля,— Таж від моїх батьків, що нам своїм потомкам, передавали тоту книгу з роду в рід." Отже ви з ПЕРЕДАННЯ, а не зо святого Письма знаєте, що оця книга, це Боже Обявлення; а коли я кажу, що я з передання також знаю, що Ісус установив сім святих Тайн, що Пречиста Діва почата без первородного гріха, що Вона й по Рождестві Ісуса осталась Дівою, що Ісус при останній Вечері установив Жертву Служби Божої, то ви мені кажете, що то все видумали священики-папісти, бо

про те нема нічого в Святім Письмі. Тож Запамятайте собі ,що ми католики й то научання Ісусове мусимо вірити, що Апостоли його голосили, хоч його не списали. Тоту ненаписану Божу науку ми католики називаємо Святе ПЕРЕДАННЯ.

Протестанти тільки те вірують, що в Святім Письмі, але й то не все й не зовсім правильно. За приклад возьмім Найсвятіші Тайни. Ісус Христос при вечері взяв хліб, і над тим хлібом сказав оці слова: "Це є Тіло моє." Якже ж то можна тепер ті ясні слова Ісусові зле розуміти й перекрутити та казати, що тоді хліб не перемінився в правдиве Тіло Ісусове, а що він тільки мав пригадати Апостолам Тіло Ісусове, що він тільки був знаком Ісусового Тіла. Таж Апостоли там були, бачили, що Він робив, чули, що Він казав, споживали святе Тіло Ісусове, й ті Апостоли дають свідоцтво, присягають, що Ісус дав їм тоді своє власне, живе тіло їсти, ті Апостоли дають свідоцтво, клянуться, що Ісус дав їм тоді силу, щоб вони те саме робили. Тому нам потрібне Передання, то значить живим словом передана наука Церкви, бо йнакше ми не розуміли б Святого Письма, кождий толкував б собі його по свойому розумі й на свій лад. Дитина, що дістала горіх, іде до мами і просить, щоб мати його розкрила, розтворила, й так само роблять католики: вони йдуть до Матері Церкви, щоб Вона розкрила їм, розяснила святе Письмо. "І так, Браття, будьте сталими й заховуйте Передання, що ви їх навчились чи з нашої бесіди, чи з нашого листа," каже св. Апостол Павло до Солунянів.

За часів цісаря Галерія вбили святого Романа мученика. Насамперед жорстоко його мучили, щоб вирікся святої Віри, але святий мужно й витривало визнавав святу віру. Лютий намісник цісаря бачив, що нічого не вдіє й злісно крикнув на нього: "Хто то є той Христос, котрого ти так сильно держишся?"— "Це той Ісус, що тебе буде колись судити," відповів св. Роман. "А коли не хочеш мені вірити, то повір оцьому немовлятку"— й показав у стовпі на матір, що держала на руках маленьку дитинку. А немовля закликало: "Христос є правдивий Бог." Намісник, перераженний тим дивом, немов мову згубив, але побачивши, що товпа задрожала на слова дитини, скричав до дитини: "Хто це тобі сказав?" А дитина сказала: "Мені мама сказала, а моїй мамі сказав Бог."

Коли й нас питатимуть про нашу віру, відкіля ми те все знаємо або віримо, без надуми відповіджмо: "Це сказала

нам дорога наша мати, Свята Католицька Церква, а Церква того навчилась від Бога."

** ** **

О Мати наша свята, дорога наша Церкво, ми благословимо Тебе за те, що Ти приймила нас до свого материнського серця, що Ти кормила нас молоком Божого слова, що Ти виплекала нас на спасенних правдах святого Письма й святого Передання. Ми прирікаємо Тобі, що завжди з покірною шаною слухатимемо Твоєї науки й після неї уладжуватимемо своє життя, бо то, що Ти голосиш, це правда, що приказуєш, то чеснота, й що обіцяєш, це ласка й благословення.

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Реколекції для священиків провінцій Манітоби й Саскачевану відбулися в Йорктоні, Саск., від 3-7 вересня. На реколекціях були приявні Преосв: Кир Василій і Преосв. Кир Ніль та 30 священиків. Преосвященний Кир Василій Ладика виголосили до священиків важну конференцію. Реколекціями проводив впр. о. Григорій Шишкович, редемпторист з Йорктону.

Дві серії реколекцій для українського американського духовенства епархії Преосвященного Кир Константина Богачевського відбулися в Словтсбург, Н.Й., в липні, ц.р. В духовних вправах взяли участь оба наші епископи Преосв. Кир Константин і Преосв. Кир Амброз. Реколекціями проводив впр. о. Ст. Бахталовський, візитатор оо. Редемптористів.

Телеграма з Ватикану з 18-го вересня повідомляє про вивезення советською владою Митрополита Йосифа Сліпого і трьох інших епископів. Всі чотири були арештовані й вивезені до Киева. Вістка про арештування українських греко-католицьких владик появилася після авдієнції в Папи д-ра Евгенія Ріале, нового італійського амбасадора до Варшави. Авдієнція була приватна, однак думають, що Папа Пій обговорював з амбасадором, у який спосіб роздобути достовірні інформації про положення католицької Церви в Польщі, а зокрема про переслідування католицького духовенства під владою большевиків. Телеграма подає, що крім Митрополита зістали арештовані й вивезені Преосв. Хомимин, якому 78 літ, станиславівський епископ Преосв. Николай Чарнецький, ЧНІ., і Преосв. Никита Бучко, Апостольський Візитатор. (Думаємо, що в англ. католицькій пресі, а може навіть у

телеграмі, зроблено помилку. Мабуть має бути Преосв. Никита Будка.) Преосв. Хомишин помер у дорозі до Києва. Поінформовані кола при Ватикані говорять, що Св. Отець є затривожений усуванням греко-католицьких священиків у Галичині. На їх місце насилають "священиків східньої православної церкви," значить московсько-православних батюшок. Папа Пій рад би помогти, щоб греко-католицьке населення на схід від лінії Керзона дістало свободу визнавати свою віру. Міжтим на те населення йде сильний напір, щоб його перетягнути до московського православя. На нарадах у Москві на початку цього року, як поінформовано Ватикан, східні православні патріярхи Антіохії й Александрії, а також архієпископ Германос, екзарх у західній Европі з рамени царгородського патріярха, заявилися за введенням сильної протикатолицької пропаганди на всіх землях, які тепер находяться під владою Росії.

Впреп. о. П. Веруги вивезений большевиками. Наша редакція одержала зовсім певні вісти, що большевики арештували й вивезли кудись довголітнього Апостольського Візитатора, Впреп. о. Петра Вергуна, що опікувався всіма українцями в Німеччині довгі роки перед війною і підчас неї. Його арештували в Берліні 15 червня ц.р. Секр. Впреп. о. Вергуна, Всеч. о. Петерко, виїхав з Німеччини. Архіви Апостольської Візитатури о. Вергуна знаходяться нині в безпечному місці. Заступником і виконуючим обовязки Апостольського Візитатора для українців в Німеччині під американською окупацією іменував Святіший Отець Впреп. о. Николая Вояковського, бувшого пароха в Страдчу, під Львовом (славна церква над печерами в Страдчі), а опісля душпастиря українських робітників у Ляйтмеріц, в Судетах, забраних німцями від чехів. Впреп. о. Вояковський є відомий як добрий душпастир, публіцист і проповідник та приємної вдачі. Як нам пишуть ті, що його знають, вибір не міг бути кращий. Він має свій осідок в Мінхені і вже взявся енергійно до праці. Плянує видавання часопису (першого під американською окупацією) та молитвенників, яких брак дуже відчувають вірні. (Америка).

ВЕСЕЛИЙ КУТОК

Лікар до хорого:— Як з вашим апетитом?

—Дуже зле: вже навіть не смакує мені те, що ви заборонили їсти...

* * *

В советській ресторані:— Ну, й дали ж ви мені борщ,— гірший ніж учора!

—Це вже таки брешете, товаришу! Я ж вам подав учорашній борщ!

АНУ, — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці III-ій окладинки)

1. **Орар—це дияконська** риза; виглядає як довга лента, зроблена з тієї самої матерії, що й дальматика. Обкрутившись дияконові довкола шиї, орар кінцями своїми спадає йому по грудях і плечах додолу.

2. **Праведний Ной** жив **кільканадцять сот** років **перед** Авраамом.

3. Слово **Єпископ** пішло з мови грецької. Первісне значення його— **наставник, наглядач.**

4. Найстарше та найважніше свято Пречистої Діви Марії— це свято Її **Успення.**

5. Так, Апостоли вже на цім світі бачили Господа Бога, бо ж Ісус Христос не є ніхто інший, як сам Господь і Бог. Правда,— вони Його не бачили **яко Бога,** а лиш **яко чоловіка.** Оглядали тільки Його Пресвяте **Чоловіцтво,** а **Божество** Його було ще перед їхнім оком закрите. А все ж таки Той, що Його вони власними очима, ясно та виразно, бачили—був дійсно сам Господь Бог. Тимто поправді кажемо, що Апостоли **вже на цім світі, ясно та виразно, бачили Бога.**

6. **Ці слова сказав Ісус до диявола,** коли той приступив до Нього на пустині, і став Його спокушувати. То було небавом після славного хрищення в річці Йордані. Ісус, ведений Духом Божим, пішов на єрихонську пустиню, і там перебув сорок день і сорок ночей на молитві та пості. А як уже дуже зголоднів і став ізнемагати, то диявол сміло до Нього наблизився і промовив: "Якщо Ти Божий Син, то скажи, нехай оце каміння стане хлібом." На те йому Господь відповів: "(В Святім Письмі) стоїть написано: Людина живе не тільки хлібом, але й усяким словом, що виходить із Божих уст."

7. В четвертій просьбі Отченашу ми просимо в Господа Бога **хліба,** щоб мати силу жити й усі свої обов'язки згідно з волею Божою виповняти. А що наша людська істота, так сказати б, **подвійна,** цебто зложена з душі та тіла, **то й хліба теж потрібно нам подвійного,** а саме **духовного** та **матеріяльного.** Під хлібом матеріяльним ми розуміємо **всяку страву,** що здоров'я та сили нашого тіла піддержує, кріпить та відсвіжує. А духовний хліб— то богослуження, проповіди, побожні читання, молитви, Христові Тайни, особливо ж Пресвята Тайна Евхаристія, про яку Господь виразно сказав: "Я—Хліб Живий, що з неба зійшов. Хто їсть Моє Тіло, і п'є Мою Кров, той буде мати в собі Життя."

8. З тих шістьох речень **наймудріш** уложене є речення **останне:** "д) Господа Бога **пізнавати,** Його **любити,** й **служити** Йому." Ясна річ, що ми Господа Бога не будемо ані **любити,** ані не зможемо **служити** Йому, коли Його насамперед розумом своїм не **пізнаємо.** Тимто обов'язок, **Господа Бога пізнавати,** конче треба ставити на **першому місці.** Що ж до двох інших обов'язків, то також ясна річ, що неможливо нам Господу Богу щиро та вірно служити, коли насамперед сердечно не полюбимо Його. (Служити Богу, не мавши в серці любови, було б служити Йому, "гей на мус," або "як за напасть".) Отже обов'язок, **Господа Бога люби-**

ти, має бути на другому місці, а щойно на третьому місці стоїть обов'язок, Господу Богу служити.

9. **Перше речення:** "Як же це так, що ви шукали мене? Хіба ж ви не знали, що я маю пильнувати справи мого Отця?" Так сказав Ісус своїй Пречистій Матері, коли Вона, по трьох днях неспокійного шукання, накінець віднайшла Його в єрусалимській святині.

Друге речення: "Що мені й тобі, Жено? Хіба ж година моя ще не прийшла?" Таку відповідь дав Господь Пресвятій Діві, коли Вона, на весіллі в Кані Галилейській, Йому з безмежним довір'ям сказала: "Вина не мають."

Трете речення: "Жено,—ось син Твій!" Ці слова висказав Ісус тоді, як Він, на хресті розп'ятий, за нас грішних мучився й умирав, а Вона, Страдальна Мати, прошита сімома мечами болів, "під хрестом стояла"...

10. Побожні душі, що часто до Св. Тайн приступають, звичайно не мають ніяких тяжких, смертельних гріхів, а тільки самі "повседневні, дрібні, легкі, невеличкі." І власне в тім, що ті їхні гріхи тільки такі от собі "повседневні, дрібні, легкі, невеличкі" лежить велика небезпека, що ті побожні душі не будуть мати в серці ані правдивого жалю, ані рішучої постанови поправи. Бо треба знати, що багато легше людині розбудити жаль за великі гріхи, ніж за малі. Коли річ іде про малі гріхи, то дуже легко може насунутись думка, що мовляв "нема за що **так дуже** жалувати, та й нема **так дуже** з чого поправлятись." А без **жалю** та й без постанови поправитись— сповідь неважна. І якби хтось так **свідомо** сповідався (хоч би навіть із дуже дрібненьких гріхів) то допустився б великого святокрадства. Коли хтось отже пригадує собі, що від останньої сповіди (слава Богу) не має тяжкого гріха, а тільки самі малі, то нехай при кінці додасть: "сповідаюсь також із усіх гріхів мого минулого життя, особливо з гріхів проти **такої** або **такої** заповіди." Так сповідаючись, побожна душа багато легше зможе запевнити собі щирий жаль за гріхи, і рішучу постанову так уже більш не грішити.

11. Відправа **Преждеосвященних Дарів** подібна до звичайної Служби Божої тим, що підчас неї вірні приступають до Святого Причастя. Одначе бракує їй того, що в Службі Божій є найважніше, а саме **Освячення** (Прийміте, ядіте... Пийте от нея всі...) Тимто відправа **Преждеосвященних Дарів** не є правдива Служба Божа, (цебто Безкровна Жертва) а радніш Вечірня, получена з Святим Причастям. А називається відправа та "Преждеосвященних Дарів" тому, що Божі Дари, які священик і сам споживає, і вірним у Святім Причасті роздає, були **освячені** та й Богу принесені в жертву вже **перед тим, (прежде),** на правдивій Службі Божій св. Івана Золотоустого, або св. Василія Великого.

12. Цілком певна річ, що таких свят, як наприклад Різдво Христове, Новий Рік, Богоявлення, Стрітення, Благовіщення, Вознесення, Преображення й інші, сам Бог не установив; їх напевно люди встановили. Одначе з цього зовсім не виходить, ніби то ми не маємо обов'язку тих свят святкувати. Бо хоч то люди їх установили, то всетаки то не прості, звичайні люди були, а **Наставники й Пастирі** Стада Христового, наслідники Святих Апостолів. То були люди, що від Ісуса Христа одержали право приказувати та встановляти закони. До них відносяться Христові слова: **"Хто вас слухає, той Мене слухає, а хто вами погорджує, той Мною погорджує."** Законна Влада в Церкві Христовій ріжні свята установила, і на нас вложила обов'язок їх **поможності** заховувати. Отже заховуймо їх! А те, що "фільософ" плете, що **свята** —встанова людська, отже не треба їх святкувати— це пусте; і ні крихітки мудрости в цім нема.

ЧИ ТИ БУДЕШ СЕСТРОЮ?

ПОКЛИК ДО УКРАЇНСЬКИХ ДІВЧАТ

Позір, Українські Дівчата! Сестри Місіонарки Покрова Матери Божої відчинили в Стемфорді, Коннектикат, в Злучених Державах, свій Новіціят і Дівочу Академію-Гайскул.

Новіціят е відчинений для тих ідейних дівчат, що бажали б зробити щось добре для Божої слави й добра нашого народу. До Сестер Місіонарок можуть вступати: учительки, офісові секретарки, шпитальні доглядачки й також усі інші дівчата, що ще не покінчили школи. Тут у монастирі будуть мати змогу скінчити гайскул, а навіть університет, як будуть спосібні. Дівчина-Кандидатка не має ніяких зобовязань супроти Згромадження, як би хотіла опустити монастир. Варта отже нашим українським дівчатам скористати з нагоди й приїхати до Сестер Місіонарок до Стемфорду. Проситься писати по інформації на адресу:

Missionary Sisters, 111 West North St., Stamford, Connecticut, USA.

ДЛЯ СТУДЕНТІВ

КОТРІ ЗАДУМУЮТЬ УЧИТИСЯ В УНІВЕРСИТЕТІ В ТОРОНТО

В Торонті отвирається в вересні ц.р. Інститут Митрополита Андрея Шептицького для студентів Університету.

1. Українські студенти (хлопці) можуть замешкати в цім Інституті. — 2. Інститут є 10 мінут ходу від головних будинків університету на 17 WELLESLEY ST. — 3. Інститут є гарний і вигідний, де студенти будуть виховані в добрім духовнім і національнім дусі.

СЛОВО ДО РОДИЧІВ:— Як Ви родичі посилаєте свого сина до університету, то важне є, щоб він замешкав у відповіднім і чистім домі. Також потрібно, щоб студент мав до когось звернутися о пораду, в кождім разі так, щоб не змарнував свого часу а Вашого гроша. В Інституті Ваш син буде мати відповідне помешкання й буде під наглядом священика, що розуміє студентів і знає як їм помогти в кождім разі. По інформації писати до:

REV. B. DZURMAN, B.A., 17 WELLESLEY ST., TORONTO, ONT.

УКРАЇНСЬКІ ЖІНКИ—ПОМОЖІТЬ ОДЯГНУТИ НЕЩАСНІ ЖЕРТВИ ВІЙНИ!

Комітет Українок Канади взиває всі жіночі орґанізації взяти найбільшу участь і виказати найщирішу жертвенність у дарованню ріжного рода одягу для нещасливих жертв війни в Европі в кампанії одягу, яку перепроваджує "Кенедіян Юнайтед Аллайд Реліф Фонд" в днях від 1-го до 20 жовтня по всій Канаді. Ми, канадійські українки мусимо взяти повну участь в цій всеканадійській збірці одіння в надії, що й наші нещасні брати й сестри, особливо поза межами своєї Батьківщини, одержать з цьої збірки свою частину.

Просимо орґанізації повідомити всі свої членки, щоби дарований одяг був чистий та полатаний. Віримо, що українське жіноцтво віднесеться як завше щиро й жертвенно до цієї акції.

Домітет Українок Канади.
Вінніпеґ, Ман.

НОВА КНИЖКА!— КОРОТКА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ДЛЯ ВСІХ. о. Каноніка П. Божика,— з мапою України, державним гербом і прапором в красках, коротко, приступно, займаючо, тільки 20ц. примірник. Хто замовляє більшу скількість, платить тільки 15 центів за примірник. Наклад невеликий, виконання чепурне. Спішіть зі замовленнями на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

Формат книшенковий, надається прегарно на дарунок знакомим і військовим.

НА СПЛАЧЕННЯ ДРУКАРСЬКОЇ МАШИНИ ЖЕРТВУВАЛИ:— Одна свята душа з Америки, що не бажає подати свойого імени, присвятила на ту ціль **$50.00.** За цей прекрасний дар, Адміністрація "Голосу Спасителя" складає щиру подяку їй, та буде горячо молитися за ту особу, щоб Господь кріпив її здоровля да наділив обильними ласками.

Рама, Саск.: Панство Третяк, відїзджаючи зо своєї околиці, де проживали так довгий час, не забули, що недалеко від них в Йорктоні є українська друкарня. На ту ціль призначено $10.00. Гості, що прибули до них з цеї нагоди сердечно пращали їх. Панство Третяк із Рами перенеслись до Йорктону, де є українські школи й прекрасна церква М.Б.Н.П. Імя панства Третяків є записане в книзі щирих, свідомих і жертвенних людей що піддержують нашу українську пресу.

Голар, Саск. Майже нема числа "Голосу Спасителя, в якім не була би записана ця місцевість. І цего місяця подаємо їх гарну жертву $5.27, яку зложили на "Голос Спасителя," з нагоди дуже гарного концерту, що відбувся на закінчення Рідної Школи. Через цілий майже місяць провадила в цій кольонії Рідну Школу панна Анна Гаврилюк, з Квил Лейк, Саск., учениця Інституту Пресв. Серця Ісусового в Йорктоні. Серця родичів були захоплені деклямаціями, співом і промовами дітей, а вдоволення наповняло їх душу. Коби так в кожній місцевості була така школа, то напевно всі родичі тішилися б наукою своїх дітей, їх знанням і любовю до всего, що рідне.

Габбард, Саск. З нагоди похорону Анастазії Гнилиця, прибиті смутком діти, родина й присутні жертвували на "Голос Спасителя" $3.00. Всім жертводавцям щира подяка, а померщій Вічная Память.

Пан **Іван Горбач,** збірка при нагоді весілля $10.00. Пан **Зеновій Бак,** збірка з нагоди несподіванки $5.00. З похоронного обіду в **Райдінґ Парк,** Ман. $6.60. п. **Мих. Стельмах,** збірка при нагоді весілля $3.50.

Окрім ріжних нагод, при котрих наші шановні й дорогі читачі не забувають за свою улюблену газетку, але присилають жертви й дописи, ще слідуючі жертводавці самі від себе прислали свою ласкаву жертву. Пан Петро Хамулка $3.00. По $2.00: Іван Боярський, Іван Гуска, Василь Денищук і М. Флінта. Николай Романський $1.75, а Ів. В. Міколіо $1.25. По $1.00: А. Чорній, М. Худзік, Михаїл Цевик, Юрій Гайков, Остап Котик, М. Фик, Ю. Безащук, Ів. Гриценко, Ів. Мельник, М. Зволяк, Д. Позелужний, Марія Федорів. В. Мацелюх 75ц. По 50ц.: Т. Хомин і А. Романюк.

Усім жертводавцям щиро дякуємо за їх ласкаві жертви. Особливо дякуємо тим, що при ріжних нагодах заповідають й переводять збірки на ту ціль, та присилають притім маленьку допись з жертвою. Ми раді, щоб з кожної кольонії прийшла допись про життя й діяльність місцевих орґанізацій і парохій та, щоб була записана своїми ділами та жертвами.

ДОРОГИЙ ЧИТАЧУ,—якщо Твоє імя не було ще досі записане на листі жертводавців, постарайся чимскоріш про те, того місяця. Преса це сила нашого народу. Чим наша українська преса буде сильніша, тим наш нарід буде солідніший. Подивись, в

рідному Краю, нашому народові відібрано рідне слово й пресу. Він тепер бідний і нещасний. Ми можемо тут свобідно розвиватись, оскільки лиш бажаємо. Тому не жалуй своїх жертв на свою рідну пресу, а кожна жертва має стати захоронним муром для нашого народу. Кожна лепта це крок наперед до кращого завтра. Якщо бажаєш, щоб "Голос Спасителя" знаходився в кожній хаті, піддержуй його після своїх сил!

ЧИН БЛАГОСЛОВЕННЯ

Пять параманів: 1) Пресвятої Тройці; 2) Христових Страстей; 3) Кармелітанського; 4) Непорочного Зач. Преч. Діви; 5) Страждучої Божої Матери— одною формулкою у східній Католицькій Церкві. Цю формулку уложила Ап. Столиця в латинській мові для вжитку й випечатала її в Acta Apostolicae Sedis (Commentarium Officiale), An. et vol. XXXV, Washington, 15 maii 1948. (Ser. II. V.X)— Num. 5. pag. 147.

Господи Боже, іже во Пресвятій Тройці прославляємий і покланяємий, услиши днесь молитву нашу і низпосли благословеніе твоє божественное пренебесное і † благослови і † освяти парамани сія (іли медалі) во славу Твою, во воспоминаніе святаго і честнаго Страданія і Смерти Господа Бога і Спаса нашего Ісуса Христа, на умоленіе всегдашния помощі Непорочния Госпожі і Приподіви Марії у креста предстоящія, яже на горі Кармельстій милосердіе своє явила есть, і исполни силою твоєю і кріпостію, яко да будет во отгнаніе і сокрушеніе всяких сітей діявольських, коемуждо же вірному рабу твоєму (рабій твоей) сія со собою носящу сотвори, да будет во покров душі і тіла, во отверженіе врагов їх видимих і невидимих, во ізбавленіе от всякого зла і во умноженіе благодати твоея.

Яко Ти еси освященіе наше і Тебі славу возсилаєм Отцу і Сину і святому Духу, нині і присно і во віки віков. Амінь.

(Покропити свяченою водою).

Орд. 14/45. Вінніпег, 7. II. 1945. Позволяється печатати.
Від Єпископського Ординаріяту,— † Василій, Єпп.

— З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Сент Клер, Па., Америка.:—Наша дорога читачка, хоч вже має 70 років а все таки прислала нам одного нового передплатника, свойого стародавного приятеля, який живе далеко від них, але любить читати добру книжку. Пані А. В. желаємо кріпкого здоровля в апостольськім ділі, поширення доброї преси.

Бруклин, Ню Йорк, Америка.—Преподобний Отче, дякую Вам за місіонар Голос Спасителя. Радо люблю його читати, бо в нім міститься Боже слово, котре загріває людські серця до любови Бога. Прошу мені посилати на далі цей місіонар. Засилаю Вам одного доляра на передплату і одного доляра на сплачення Ваших машин. —Павло Стечишин.

Грендвю, Ман.—Дорогі Отці: посилаю Вам одного доляра на

віднову дорогого Голосу Спасителя, бо дуже люблю його читати, та дякую за него щиро.— І. В. Гуска.

Торонто, Онт. Поважана Редакціє, відновляю свою передплату, і хоч я жию на фармі, але часто заїзджаю до Торонта і звідтам вибираю місіонар зі собою на фарму. Остаюсь з поважанням,— П. Дикий.

Попляр Фільд, Ман.—Високопреподобні Отці, я дуже люблю читати Голос Спасителя, і я хотілаб, щоб усі наші люди читали його, і тому висилаю Вам імена людей, яким прошу вислати оказові числа. Посилаю одного доляра на Вашу пресу.— Юстина Безащук.

Попляр Фільд, Ман.—Засилаю Вам доляра на передплату Голосу Спасителя, бо я читалаб його як день так ніч і бажаю, щоб він знаходивсь в кожній хаті.—М. Бідочко.

Етельберт, Ман.—Посилаю одного доляра на передплату Голосу Спасителя, і бажаю як найбільшого поширення Вашого місіонаря, щоб він не обминув ані одної хати, де не знаходивбися. — П. Табінський.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ ДО СЛУЖБИ БОЖОЇ— ЖОВТЕНЬ, 1945

Старий Стиль:

7. Неділя 15 по Сх. і св. Ів. Богослова: Гл. 6. Ап. з. 176 і 73, Єв. Мат. з. 92 і Ів. з. 61.
14. Неділя 16 по Сх. і Покров Пр. Богородиці: Гл. 7. Ап. 181 і 320, Єв. Мат. з. 105 і Лу. з. 54.
21. Неділя 17 по Сх. і Отців 7. Собору: Гл. 8, Ап. з. 182 і 334, Єв. Мат. з. 62 іІв. з. 56.
28. Неділя 18 по Сх. і Царя Христа: Гл. 1. Ап. 250, і 251, Єв. Ів. 59.

Новий Стиль:

7. Неділя 20 по Сх. і Покров. Пр. Богородиці: Гл. 3. Ап. з. 200 і 320, Єв. Лу. з. 30 і 54.
14. Неділя 21 по Сх.: Гл. 4. Ап. з. 203, Єв. Лу. з. 35.
21. Неділя 22 по Сх.: Гл. 5. Ап. з. 215, Єв. Лу. з. 83.
26. Пятниця: св. Димитрія: Ап. з. 292, Єв. Ів. з. 52.
28. Неділя 23 по Сх. і Царя Христа: Ал. 6. Ап. з. 250 і 251, Єв. Ів. з. 59.

Читачу!—Приєднай Одного Нового Передплатника!

Наша нова автоматична преса. На сплачення цеї коштовної машини деякі читачі нашого місячника були ласкаві прислати нам свої щедрі жертви. З великою вдячністю приймаємо всякі датки, що їх хтонебудь буде такий добрий тій цілі присвятити.

ГУРТОВИЙ СКЛАД

ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОГ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 MAIN STREET,
WINNIPEG, MANITOBA.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Vol. 17, No. 11. THE REDEEMER'S VOICE, Yorkton, Sask. November, 1945

НАША ПЕРЕПИСКА

Всім нашим читачам, передплатникам, подаємо до відома, що ПРИГОТОВЛЯЄМО ДЛЯ НИХ **.ГАРНУ КОЛЬОРОВУ РІЗДВЯНУ КАРТКУ** з желаннями й побажаннями. Кожний, що вирівнає свою передплату до кінця року— дістане ті гарні желання в часі Свят. Тому просимо **СПІШІТЬСЯ З ВІДНОВОЮ ПЕРЕДПЛАТИ,** —щоб той різдвяний дарунок не обминув Вас на Різдво.

Тепер звертаємо особливішу нашу увагу на тих читачів, в котрих палає горяче апостольське серце, й котрі нелиш самі читають Голос Спасителя,—але бажають, щоб його читала кожна наша українська родина в Канаді й Америці. Щоб сповнити свої заміри,— вони самі жертвують передплату одній, або більше родині, і тим способом помагають успішно, щоб Царство Христове розширялось поміж нашим народом. Подаємо імена тих ревних апостолів.

На першому місці ставимо пана Василя Романюка з Дервент, Алта. Цей свідомий й дуже діяльний пан, що вже передтим прислав більше як десять передплат, неустанно старається що місяця приднати нових читачів. Цего місяця приднав знова чотири нових передплатників: Николая Блазенка, Гр. Ткачука, П. В. Романюка і Н. Романюка. Щиру подяку складаємо панові Василеві Романюкові й бажаємо Божого благословення й сил до дальшої ревної праці.

Разом з паном В. Романюком ставимо одну особу, яка не бажає подавати свойого імена, але яка заплатила для чотирьох осіб однорічну передплату Голосу Спасителя, на радість і потіху для пані Т. Олек, Мих. Вінтоника, І. Стиранка, пані Павло Мисько.

До того часу, пані А. Буртнік з Едмонтону прислала так само чотири передплати.

На другому місці є пані Марія Стасюк, що зробила дуже милу несподіванку для Марії Ковачев, Марії Коростинської ген в Америці далекій, і для Марії Станвик.

На третому місці не можемо забути поставити нашого дорого пана Гр. Чимишина, який прислав дві передплаті. Для П. Вінклера й С. Кічука. Так само пана Стефана Малиса, який мимо свойого хиткого здоровля прислав передплату лдя Ілька Фечіча і Мих. Ликтія.

На четвертому місці стоять ті всі апостоли доброї преси, які прислали по одному передплатникові: Пані М. Козіцька для Марії Семкович. Пр. о. Е. Пащак для А. Чессака. Всеч. о. І. Кормило для Агнети Самець. В. Виризук для Д. Стадника. В. Луцик для Б. Вальмера. Одна особа для Аолям Багана. Евфрозина Сінго для Теод. Томчишина. Анна Окопняк для Анни Попович. Теодор Гусак для своєї доньки Н. Пуллен. Н. Яворський для Івана Кокорудз. С. Малюта для Теодора Цюнек. Василь Бомок для своєї доньки Я. Говард. Василь Станчук для Стефана Яськів. Кость Тхір для Панька Дробота. Текля Сайдак для Теклі Данькович. Іван Купчик для Юрія Луцика. Михаїл Слоїк для Петра Мальованого. Йосиф Ковталюк для Йосифа Ільців. Катерина

(Продовження на стороні IV)

АНУ, - ЧИ ЗНАЄТЕ?

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці IX-ій окладинки)

1. **Опріч Великого Посту,** що припадає перед Великоднем, в нашому обряді є ще три **менші Пости,** а саме: перед Різдвом, перед Святом Апостолів Петра й Павла та перед Успенням Божої Матері. Кожному з тих трьох постів нарід наш із-давен-давна надав дуже гарну, щиро-українську назву. Чи знаєте,— яку?

2. Святе Письмо Нового Завіту ділимо на **двадцять і сім** частин, або— як звичайно кажуть— **двадцять і сім книг.** Чи знаєте, **котра** з тих новозавітніх книг **найкоротша?**

3. Якщо знаєте, то скажіть, а як ні, то принаймні попробуйте вгадати, з якої мови пішло слово **Месія: з єврйської?... з грецької?... чи може з латинської?... Яке** є властиве **значення** цього слова?

4. **При якій то нагоді, та й до кого сказав Ісус:** "Людино малої віри, чого ж ти сумнівавсь?"

5. **Між священними річами,** що їх уживаємо в Богослуженнях, є одна, що зветься **Мелхиседек.** Чи знаєте, **що воно таке,** та й звідки йому така дивна назва,—**Мелхиседек?**

6. Чи то правда, що в чистилищі людські душі караються **тільки за малі, повседневні гріхи,** а в пеклі **тільки за великі, смертельні?**

7. Святе Письмо подає нам виразні імена трьох Архангелів, а саме: **Михаїл, Гавриїл, Рафаїл.** Всі ці імена—єврейські. Перше з них, Михаїл, по-українському означає "Хто такий, як Бог?!"... або "Хто сміє рівнятись із Богом?!..." Коли Сатана-Люципер, разом зо своїми прихильниками, підняв бунт проти Всевишнього Бога, тоді Начальник добрих, вірних Ангелів закликав у святому обуренні: "**Мі-ка-ель?!...**" цебто: **"Хто такий, як Бог?!..."** або **"Хто сміє рівнятись із Богом?!..."** І счинилась між безтілесними Духами завзята боротьба: добрі Ангели оборонили честь та славу Всевишнього, і Сатану-Люципера, з усіми його спільниками, скинули в пропасть вічного вогню. А славний боєвий клич **Мі-ка-ель,** цебто **"Хто сміє рівнятись із Богом?!..."** залишився по сьогоднішній день: світлий вождь небесної Армії називається **Михаїл.**

А тепер питання: **що означають** два інші ангельські імена,— **Гавриїл і Рафаїл?**

8. Після "Малого Входу," в часі врочистої Служби Божої, священик стає на кілька кроків перед Престолом і, підносячи Святу Євангелію трохи вгору, кличе голосно: **"Премудрость! Прості!"** Щодо першого з цих двох слів, то воно, здається, всякому ясне: **Євангелія—** то свята, божественна книжка, що містить у собі Премудрість, цебто найвищу Мудрість. **Але який властиво сенс** моглоб мати **слово: Прості?**

9. Нашу Службу Божу можна поділити на **три головні части;** чи знаєте,— **які?**

10. Що скажете на таке: "Не ходжу до церкви, не сповідаюся, та й взагалі не практикую релігії, бо бачу, що **священики з того**

жиють."? Як вам виглядає,— чи це мудрий закид проти релігії?

11. Як вам коли траплялося бути на **Великій Вечірні з Литією,** то ви напевно пригадуєте собі, що в часі того Богослуження є один такий момент, коли хор відповідає священикові дванадцять разів **Киріе елейсон.** Чи вам прийшло на думку питання: що це за такі якісь дивні та незрозумілі слова,— **Киріе елейсон?**

(НАША ПЕРЕПИСКА— продовження з сторони II).

Качмар для Катерини Кметюк. Одна особа з Торонта для С. Боднара. Пані Приступа для Анни Сорочинської. Ник. Камінський для В. Улишина. Катерина Міколіо для Івана Міколіо.

Ось ревні апостоли доброї преси! Складаємо їм особливійшу подяку.. Колиб ми пропустили чиє імя, просимо щиро повідомити нас. За ласкаві їх жертви нехай Божественний Спаситель нагородить їх стократно.

ДОРОГИЙ ЧИТАЧУ,—Чи твоє імя вже було на почесній ліст? Якщо ні, то просимо не забути, що наше рідне слово, наша преса, то наша сила. Якщо ти допоможеш нам занести Голос Спасителя до кожної хати— то напевно зробиш дуже приємне діло для Ісусового Серця. Нехай цей місяць буде для тебе одним з тих, в котрім ти прислав хоч одного нового передплатника! За ласкавий труд будемо щиро сердечно вдячні.

Адміністрація Голосу Спасителя.

ПРОГОЛОШУЄМО й просимо наших читачів, щоб розголосили це між тими, що не мають, або не читають Г. Спасителя, що БАЗАР в користь нашого ІНСТИТУТУ ім. о. Маркіяна Шашкевича в САСКАТУНІ відбудеться не скоріш, чим з початком наступного року. Це тому, бо нас просили відкласти його, бо наші фармарі не мали спромоги займитись тим базарем. Останніми часами ми вже одержали кілька сот долярів за тикети, що їх розпродано за останні два тижні. ОТЖЕ БАЗАР ПРОДОВЖУЄТЬСЯ! Всі, що мають тикети, хай відішлють їх разом з грішми, до своїх отців Духовних, або просто до Саскатуну, до Всеч. о. П. Криворучки, на цей адрес: Rev. P. Kryworuchka, 304—4th Ave. N., Saskatoon, Sask. Працюймо далі всіми силами. Треба гроший. Це справа нашого життя й смерти. Коли наша молодь розгубиться, тоді ми не представлятимемо тієї великої організованої сили,що має й мусить впливати на життя нашої Канади й на долю наших братів за морем. Якщо в нас не буде окремої зорганізованої сили, тоді ми будемо тільки погноєм широких мас, що тепер спокійно дивляться в Америці й Канаді на те, як наших скитальців з потворною бестіяльністю видають на жир тиранові. Це все не зважаючи на те, що наші хлопці кров лили за волю... спокій і щастя народів. За ту кров їх рідня тепер гине в кривавих муках.

НА СПЛАЧЕННЯ ДРУКАРСЬКОЇ МАШИНИ ЖЕРТВУВАЛИ: Іван Боярський $2.00; Йосиф Дзіомба 1.25. По 1.00: Анна Чорній, Анна Худзік, одна особа зо Сторновей, Саск., Т. Качанська, Теодор Вороняк, Яким Верхоля, й Василь Мацелюх 75ц. Усім жертводавцям складаємо щиру подяку, і молитись будемо, щоб Господь нагородив їх за це в сотеро.

— ПОШУКУВАННЯ —

Юлія Тимняк пошукує вуйка Василя Піхурка з села Замістє, повіт Перемишль.

Ярослав Олійник— вуйка Івана Карабіна замешкалого в Торонто, Онт.

Петро Кривцун— вуйка Павла Карпа, який має бути в Аргентині. Адреса до всіх трох:

Ukrainian Social Club, 188 Cheetham Hill Rd., Manchester 8, England.

Марію й Петра Побережного з села Ольшениці великі, повіт Золочів. Пошукує Стефан Воловець, син Ониська.

Wolowec Stefan, P. 15, Polish Forces, Edenlov, England.

Ірина Медвідь Іваніцька в Німеччині пошукує Віктора Медвідя, який має мешкати в Торонто, Онт. Зголоситися до Канцелярії КУК.

Брата Дитра, який колись мешкав 265 Квіт Ст., Вест, Торонто, Онт.

Iko Kobryn, 3 Rue Alexander Parodi, Parish 10, France.

Надурак Василь з села Загайполя, волость Гвіздецька, область Станіславів, пошукує Василя Надурака, сина Івана й Петра Довганюка з мого села. Прошу адресувати так:

Leo. Zahaypolenko, c|o Miss E. Bowman, 1 Woodlands, Warkworth, Northumberland, England.

М. Поважнюк з села Шуляни, Бузівської волості, тараданського повіту, Київської губернії, пошукує свого дядька на імя Яків Феодорович Поважнюк і односельчан— Семен Козачук, Михаїл Побережець і Павло Панчук.

M. T. Povajniuk, c|o Socony— Vacuum Oil Co., Haifa, Palestine.

Юрій Петрик з села Тисклі, повіт Ярослав, пошукує вуйків, які жили в Альберті, а то Юрія, Івана й Михайла Кілика; знакомих і суддів— Николу, Данька, Теодора й Івана Федака, Данька й Костя Ганаса; Йосифа й Михайла Кілика, Михайла Франца й Катерину Герло; Марію Федак, жінку Івана, як в році 1938 приїздила до Галичини за сестрою Орисею Кілик. Писати на адресу Українського Комітету—

Mr. N. Hrab, 24 Avenue Livingstone, Brussells, Belgium.

Брата Петра Войнара, знакомого Юрка Костельного, Дамяна Крупика, Дамяна Віітика, всі з Вороблика королівського, повіт Коросно, Лемківщина.

Michael Vojnar, Blvd. St. Jermian, 186, Paris 6, France.

Катерини Телички з дому Цурій, з села Сушиці рикової, повіт Самбір, і Льва Липецького з села Посада Хирівська, повіт Добромиль:

Dr. Eugen Kachmar, Point de Loupe, Prov. Haynait, Belgium.

Василь Мельничук пошукує свойого свойого вуйка Данила Кунзер, який від 20 літ перебуває в Канаді в місті Торонто, де був диригентом орхестри. Його батьки находяться в таборі біженців в місті Госляр, Німеччина і потребують негайної помочі в харчах і одінню. Бажають дістатися до Канади. Листи, гроші або пакунок можна переслати через Укр. Червоний Хрест в Женеві,

Place Grand Mezel, I, Switzerland.

Адвокат Володимир Ничай, який перебуває в
Hohenems, Vorarlberg, Austria.
пошукує свою рідню, інж. Льва Посацького, його дружину Люсію, сина Богдана і доньку Ярославу, які до 1939 р. мали перебувати в Ню Йорку або околиці. Також: Ігната Ничая, який від 1907 р. жив в Шикаго. Листи слати на адресу:
Croix Rouge Ukrainienne, Place Grand Mezel 1, Geneva, Switzerland.
(For Mr. W. Nyczaj).

"ВІСТІ," так називається часопись, що її почав видавати Український Допомоговий Комітет в Брукселі. Перше число вийшло з датою 1 жовтня, 1945. Ся газета буде виходити 2 рази в місяць. Адреса сеї часописи слідуюча: Bulletin, 16 Rue Van Kerkhoven, Malines, Belgique. З сеї часописи довідуємося, що наш капелян о. М. Горошко прибув до Брукселі та в неділю 30 вересня, мав відправу в церкві св. Володимира для українських канадійських, американських жовнірів та місцевих українців.

Релігійні осередки для українців скитальців у Бельгії тимчасово є слідуючі:

1. BRUXELLES: Le curé catholique ukrainien, 28, rue Belliard, Bruxelles, Belgique.
2. BRUXELLES—JETTE: Le Cure catholique ukrainien, 225 Ave. de Jette, Jette St. Pierre, Belgique.
3. LOUVAIN (Kerkom): Le Cure catholique ukrainien, 97, rue de la Brabanconne, Louvain, Belgique.
4. LIEGE, Seraing (Montegnée, Eisden), Le Curé catholique ukrainien, 27, rue Hors Chateau, Liege Belgique.
5. GENT (Gand), Le Cure catholique ukrainien, 26, Voskenslaan, Gent, Belgique.
6. BOIS-DU-LUC (Mons, Charleroi, Gosselies), Le Curé catholique ukrainien, 17, rue de la Grande Triperie, Mons, Belgique.
7. NAMUR: Le Cure catholique ukrainien, 19, rue Godefroid, Namur, Belgique.

Українці з Канади, чи Америки можуть подати повищі адреси своїм синам, дочкам, або знакомим, що перебувають у Бельгії, або взагалі в Европі.

Український Допомоговий Комітет в Бельгії старається нести поміч українським скитальцям скільки тільки годен. Його адреса є:

Le Comité Ukrainien de Secours en Belgique,— 24 Ave. Livingstone,
Bruxelles 4, Belgique.

ПРИ КОЖНІЙ НАГОДІ ПАМЯТАЙТЕ НА УКРАЇНСЬКІ ЖЕРТВИ ВІЙНИ!
УЛАДЖУЙТЕ ЗБІРКИ ТА ПІДПРИЄМСТВА НА ПОМІЧ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ й ПРИСИЛАЙТЕ ЗІБРАНІ ФОНДИ НА АДРЕСУ СВОГО ОТЦЯ ПАРОХА, АБО:
BISHOP'S CHANCERY, 235 SCOTIA ST., WINNIPEG, MAN.
а в Америці:
BISHOP'S CHANCERY, 815 N. Franklin St., PHILADELPHIA Pa,

ГАБАРД, САСК.: Посмертна згадка про бл. п. Анастазію Гнилицю.—18-го вересня відбувся в церкві св. Духа похорон бл. п. Анастазії Гнилиці, що померла в 77-ім році життя, з того 40 років прожила в Канаді. Походила з села Люблинець, Любачівського повіту. Обоє зо своїм мужем Михайлом були розважні й побожні та щиро привязані до своєї католицької Церкви й до нашого обряду. Коли приїхали до Канади в околицю Габбард, так зараз взялися з кількома іншими родинами, з їхнього повіту до зорганізування церковної громади і до будови церкви св. Духа, в котрій її муж був старшимбратом аж до своєї смерти в 1932 році, а вона була ввесь час сестрицею. До св. Тайн приступала що місяця, себто кожної відправи і власне це давало їм обоїм світло й силу,, щоб вистояти вірно при своїй греко-католицькій Церкві в часі бурі та покус, яких не бракувало тут від самих початків. Діти їх усі примірно подружилися, та й по прикладу своїх чесних родичів усюди, де живуть, тримаються вірної своєї Церкви. Своєю діяльною побожністю заслужила собі Анастазія на дуже тиху і спокійну смерть, неначе солодко заснула в Господі, якого все життя любила й других до тої любови притягала. Недиво, що всі вірні цеї церкви зіставили важну й пильну роботу в полі, а прийшли віддати їй останню прислугу-молитву за впокій її душі. На її похороні зібрали $9.00 на укр.-католицьку пресу, з того призначено на Голос Спасителя $3.00. В.І.П.

ДЖЕСМИН, САСК.: Відійшов Піонір.—В перших днях жовтня упокоївся в Бозі старенький наш піонір, Теодор Когут, в 71. році життя, а в 40. р. життя в Канаді. Походив з села Кобильниця, повіту Яворівського в Галичині. Все життя перевів у тихій й тяжкій праці, та в християнських чеснотах. Всі, що його знали, любили його за те, що він ніколи нікого не обмовив, не дорікав, не гнівив і взагалі ніякої прикрости нікому не зробив, а й свої прикрощі й болі нікому не скаржився. Був доброго серця й до всіх відносився прихильно та з усмішкою. Про нього говорили на його похороні таке. "Як ще Фрид не піде до неба, то вже хіба ніхто з нас туди не дістанеться." Дуже любив українсько-католицьку Церкву й ніколи не опустив Богослуження, навіть в часі докучливої слабости. Його доброту люди нагородили тим, що зіхалися на його похорон всі парафіяне, навіть з сусідних громад і зробили збірку на пресу, що принесла $8.00, з чого $4.00 призначено на Голос Спасителя.

ПРИГАДКА Й ПРОСЬБА

Декотрі з наших Дорогих і Шановних Читачів уже знають, а іншим тепер оце подаємо до відома, що в Саскатуні, Саск., у домі Сестер Служебниць, поважне число українських-католицьких дівчат-студенток університету або нормалу, щороку знаходять відповідне приміщення, дбайливу опіку й старанне католицьке виховання.

Щоб оте корисне діло своє ще більш поширити й скріпити, Преподобні Сестри порішили ще цього року продати свою дотеперішню посілість, і набути нову, положену в ближчому сусідстві саскатунських наукових заведень. Ця зміна буде дуже вигідна для згаданих дівчат-студенток.

Останніми часами багато говориться про будову в Саскатуні нової, просторії бурси для наших українських-католицьких юнаків-студентів. Це безперечно велика й надзвичайно важлива справа. Але не забуваймо, що не менш велика й важлива справа — це виховання нашої католицької студіюючої жіночої молоді.

Тимто Сестрам Служебницям, що цю велику й важну справу так щиро беруть собі до серця, належиться від українського-католицького загалу, як моральна, так і матеріяльна поміч.

Нам добре відомо, що під теперішню пору все наше українське громадянство по-простому перетяжене всякими збірками на ріжні-преріжні добрі цілі. Та, не зважаючи на те, ми сміємо висловити нашу надію, що все ж таки знайдуться ще між нашими добрими, чесними українцями-католиками такі, що й Сестрам Служебницям у Саскатуні схочуть у їх прегарному ділі по-змозі допомогти, і хоч бодай якусь невеличку, але щиру лепту їм пішлють на ось яку адресу:

SISTERS SERVANTS OF MARY IMMACULATE
317 AVE. E. NORTH, SASKATOON, SASK.

ГРОШЕВУ ПОМІЧ СЕСТРАМ У САСКАТУНІ
прислали наступні особи:

1) Пан адвокат Кіндракевич з Йорктону ($25.00)
2) Пан Микола Бей і Генрзей ($10.00)
3) Панна А. Хруник із Вест Бенд ($5.00)

На цім місці висловлюємо сердечну подяку свою ласкавим жертводавцям, і прирікаємо щиро молити Господа Бога, щоб їх усещедрою рукою своєю невпинно благословив.

Сестри Служебниці з Саскатуну.

Адміністрація Голосу Спасителя просить всіх, що присилають передплату, подавати імена свої чи других виразно написані, або як можливо видруковані пером і все однаково. Бувае, що хтось змінить одну, дві букви й тоді прізвіще виглядає інакше. Таким чином вкрадаються непорозуміння. Було б ще найпрактичніше подавати імя, назвиско й адресу по англійськи.

ЧИ ВИ ВЖЕ ВІДНОВИЛИ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ?

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 17, Число 11. Листопад 1945

о. Н. Копяківський, ЧНІ.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА МІСЯЦЬ ЛИСТОПАД

Духовна сила з віри для внутрішнього життя.

Людина має тіло й душу.

Тіло людське живе через свою душу, що його оживотворяе. Тіло без душі не має життя. Тіло без душі є трупом, що розкладається та переміняється в землю, після слів св. Письма: "Людина порох і земля і в землю знову обернеться."

Свідками тої правди ми буваємо дуже часто. Бо дуже часто чуємо, що от хтось там умер, а нераз самі особисто беремо участь на похороні якоїсь знайомої нам особи.

Хтось там умирає. А умирає тому, бо душа, що тіло оживотворяла, покинула те тіло, і воно тепер бездушне, мертве, улягає знищенню, зіпсуттю.

Те мертве тіло в землю вкладають, землею покривають, та й там воно в землі в порох переміняється. То правда незаперечальна. Коли б так розкопати гріб по пару десятках літ, то й сліду не стало з похованого людського тіла; його зїли хроби, що відтак разом з ним перемінилися в землю. Ще трохи костей остало, та й ті почали трупішіти. А по сотні або й більше роках навіть з костей сліду нема... Все порох і земля...

Тіло людське живе проте так довго, як довго в ньому є душа, що йому дає життя, його ожитворяе. Тіло людське живе проте через душу, завдяки душі. Коли нема душі в тілі, тіло перестає жити, стає трупом.

Душа ж людська живе через себе саму життям, яке дістала від Бога. Вона не вмирає, вона є безсмертна. Тому то коли говоримо правди віри, то між ними визнаємо також цю правду: "Душа людська є безсмертна."

* * *

Коли душа злучена з тілом, тоді те тіло може ділати; то воно ділає через сили, які є в ньому і які оживлені й кермовані ду-

шею. Тоді живі органи тіла виконують свої функції, своє завдання. В тім полягає природне життя.

Та що людина має душу, то життя, що відноситься до душі, це внутрішне життя. Ним душа повинна жити.

І як душа вища від тіла, так і життя душі, життя внутрішнє, є вище від життя тілесного, життя природного.

І коли дбаємо про життя тіла, то оскільки більше маємо дбати про життя душі?!

"Що поможе чоловікові, коли б позискав цілий світ, а занапастив свою душу? І що дасть в заміну за душу свою?" (Мат. 16. 26, Мар. 8. 36).

* * *

І от тому, що життя внутрішнє, життя душі безсмертної є вище від життя тіла, життя природного, варто навчитися жити тим життям внутрішнім вповні. А що життя тіла кінчиться, а життя душі має тривати вічно, бо душа є безсмертна, треба собі те життя забезпечити.

А правда для всіх віруючих людей добре знана, є така: Яке життя, така й вічність.

Хто добре живе в цьому дочасному світі, йому смерть не страшна, бо смерть є порогом переходу у друге життя, що тривати буде на віки, та й буде для нього щасливе. Бодай так сподіється.

"Бо знаємо, що як наш земний будинок тіла розпадеться, маємо будівлю від Бога, будинок нерукотворений, вічний, на небесах." (2 Кор. 5. 1.). Так говорить св. Апостол Павло в листі до Коринтян.

Хто ж живе зле, не заховує Божих законів, для нього і смерть буде страшна, а вічність нещаслива. За зле життя на світі наслідить нещасливе життя, що тривати буде вічно.

* * *

Віра свята учить нас, як маємо жити, щоб бути вічно щасливими. Вона учить нас, пощо ми живемо на світі. Бо поставмо собі питання: "Пощо людина живе на світі?"— І відповідь маємо таку: "Живемо на світі на це, щоб Бога пізнати, Його любити, Йому служити, і через те заслужити собі на вічну щасливість." Відповідь дуже виразна і ясна!

Віра свята учить нас, що маємо робити, щоб дати нашій душі правдиве життя та забезпечити їй щасливу вічність.

"Це є життя вічне, щоб пізнали Тебе, єдиного правдивого Бога, і Того, що Його Ти післав, Ісуса Христа." (Ів. 17. 3). Так сказав Божественний наш Спаситель.

А правдиве життя душі є тоді, коли ми є в стані Божої ласки. Ту Божу ласку можемо стратити через гріх. Тяжкий гріх завдає смерть душі, тому то й називаємо тяжкий гріх смертним гріхом. А завдає смерть душі тому, бо через тяжкий гріх людина тяжко Бога ображає, перестає через те бути дитиною Божої любови, а стає дитиною Божого гніву, тратить право до небесного наслідства й умирає для Бога.

Тому засада нашого поступування має бути така: Уникай злого, а роби добре."

Віра свята учить нас Божих правд. Їх мусимо прийняти, бо вони нормують наше християнське життя. Найкоротше виложена наука католицької віри в шістьох правдах віри:

1. Є один Бог, що все сотворив і всім управляє,
2. Бог є справедливий суддя, що за добре надгороджає, а за зле карає,
3. Є три Божі Особи: Бог Отець, Бог Син і Бог Дух святий. Є один Бог у трьох Божих Особах — Пресвята Тройця,
4. Друга Особа Божа, Син Божий, стався чоловіком і вмер на хресті для нашого спасення. Він воскрес і вознісся на небо. Це Ісус Христос,
5. Душа людська є безсмертна. Людина має душу, що не вмирає,
6. Ласка Божа чоловікові є до спасення конечно потрібна.

Віра свята учить нас про останні річи, що відносяться до кождої людини: смерть, суд Божий, небо, пекло.

Віра свята учить нас проте, що нам треба заховувати Божий закон. Пригадує нам слова св. Писання: "Бога бійся й заповіди Його заховуй, бо це увесь чоловік." (Екл. 12, 13). Та й пригадує слова Христа: "Заховуй заповіди." (Мат. 19. 17),— "Коли хто любить Мене, слово Моє буде заховувати, й Отець Мій любити буде його." (Ів. 14. 23).

Віра свята учить нас, що до високої нашої цілі провадить вузька й тяжка дорога. Пригадує слова Христа: "Хто хоче за Мною йти, нехай відречеться себе й возьме свій хрест і за Мною йде." (Мар. 8. 34). Але віра свята додає нам сили, щоб ми не заломились серед найбільших трудноців цього життя, а щоб їх по християнськи переносити з надією, що Божа ласка нам поможе: Бог нікого не досвідчає понад його сили!

Вкінці віра свята учить нас, що коли будемо праведно жити і не завдамо смертної рани нашій душі через тяжкий гріх, будемо мати вічне щастя в огляданню Бога. Як говорить св. Августин: "Неспокійне моє серце, поки не спічне в Бозі."

Віра свята учить нас, як маємо дбати про життя нашої душі безсмертної та як маємо забезпечити те життя на цілу вічність.

Коли на цей місяць листопад назначене намірення: **Духовна сила з віри для внутрішнього життя,** нам треба молитися, щоб всі люди добре зрозуміли, що мають дбати не лише про життя тіла,

але також про життя душі. Треба нам молитися, щоб всі добре зрозуміли науку католицької віри, після неї жили та в ній себе спасли.

Памятаймо всі на слова св. Апостола Павла:

"Чи не знаєте, що ви храмом Божим і Дух Божий мешкає у вас?

"А коли хто ушкодить храм Божий, того погубить Бог.

"Бо храм Божий є святий, а ним є ви.

"Нехай ніхто необманює себе!" (1. Кор. 3. 16-17).

СЕРЦЕ ХРИСТОВЕ І МАСОН

Він був масоном і в нічо не вірив. Його жінка померла, лишаючи троє дітей сиротами. Лиш найстарша донечка була хрещена. Вона тяжко заслабла й просила о священика. Щоб вволити волю дитини, батько позволив на се. Священик прийшов і обіцяв хорій, що буде часто навідуватися до їх хати і постарається, щоб батько позволив інтронізувати в них Пресв. Серце Христове.

Масон приймав відвідини священика, але не хотів входити з ним в розмову про якінебудь релігійні справи.

Надійшла війна. Священика покликали до війська. Перед своїм відіздом він поручив одному своєму товаришеви, щоб він відвідував того пана.

Вже з армії написав він лист до того свого заступника, щоб він скористав зі своїх відвідин, і одного разу, щоб лишив у згаданій хаті образок Христового Серця і книжочку, що говорить про інтронізацію Христового Серця. Це поручення сповнено.

В кілька днів потім священик знова прийшов відвідати ту хату, і яке було його зачудування, коли почув від того пана таку бесіду: "Послідний раз ви забули в нас одну книжочку; чи могли б ви мені її дати? Я її читав. Чому ви мені скорше не сказали, про що в ній пишеться? Я бажаю, щоб у мене здійснилася інтронізація.

"Алеж це не можливе! Ви добре знаєте, які перепони тому противляться... і ваші діти ще не охрещені!"

"Ці перепони вже не існують,— відповів на це він скоро —я повідомив про моє виступлення з того товариства й відіслав їм мої масонські відзнаки. Завтра рано будуть мої діти охрещені, а вечером буде Інтронізація Пресв. Серця Христового в моїй хаті."

Це все було наслідком того, що впроваджено образ Серця Христового до цеї хати. І так знова здійснилась обітниця Христового Серця: "Я благословитиму доми, де Мій образ буде виставлений."

Святий Архангел Михаїл

Про святого Архангела Михаїла говорить святий Апостол Іван Богослов у своїй Книзі Відкриття у дванадцятій главі: На небі відбулась велика боротьба; Михаїл і його Ангели боролись проти пекольного змія.

Архангел Михаїл, Князь небесного двору, повстав проти бунту Люципера й разом зо збунтованими ангелами прогнав його з неба.

Імя "Михаїл" значить те саме, що "Хто як Бог." Ті слова ,це наче воєнний клич, що з ним він взявсь до боротьби проти впавших ангелів, щоб укарати їхню гордість. За свою вірність став той святий Архангел на чолі всіх Ангелів.

Він є особлившим оборонцем Христової Церкви проти напастей діявола.

При кінці світа він прийде боронити вірних проти злоби Антихриста.

Він аж до останку охоронює нашу душу й після нашої смерти провадить її на Божий суд.

* * *

Учителі Церкви намагались збагнути таємну борбу, що відбулась на небі й дійшли до таких висновків:

Св. Архангел Михаїл повстав проти Люципера або Світлоноша, одного з найчудовіших ангелів, що посмів збунтуватись проти Бога й відмовити найвищу честь Божому Синові, що мав статись чоловіком для нашого спасення.

Наслідуй мудру ревність того святого Архангела; коли йде о Божу славу й волю, йди сміло в борбу проти злих намірів безбожників. Коли світ зо своїми марностями й діявол зо своїми підступами та спокусами будуть нападати на тебе, скажи разом зо святим Архангелом Михаїлом: ХТО ЯК БОГ? Ті слова, якщо сказати їх з гарячою вірою, проженуть всіх ворогів твоєї душі.

Покора й вірність святого Архангела Михаїла дістала в нагороду вічну й незрівнану славу, тимчасом Люципер через свою гордість і свій бунт попавсь на віки в пекольну

пропасть. Горе гордим! Люципер впав через свою гордість, найгарніший з ангелів засуджений на вічне прокляття!

Коли Бог знайшов скверни на найчистіших сотвореннях, що ж буде зі мною, грішним чоловіком? Коли Зорі неба так страшно впали, то чогож не повинен я боятись, нещасний земський хробак?

Віддаваймо честь святому Архангелові Михаїлові, бо він Покровитель святої Церкви взагалі й вірних душ зокрема.

Ми не можемо своїми власними силами опертись напастям злого духа; тому просім охорони того св. Архангела; він буде помагати нам в борбі проти злого духа, що його поконав в Небі.

Через заступництво того Архангела благаймо ласки завжди, як він, остатись вірними Богу. Тоді, коли він заведе нашу душу на Божий суд, ми, так, як він, добудемо нагороду за нашу вірність.

КОТРА РЕЛІГІЯ ЛІПША?

Один протестантський сектяр приготовляв кровавий напад на князя Гізея, що був завзятий оборонець католицької Церкви у Франції в шіснадцятому столітті.

Поліція одначе викрила ті жорстокі пляни в сам час, і ось нещасний злочинець явився на суд перед князем.

"Чи я тобі колинебудь заподіяв яку кривду?"— спитав дагідно князь.

"Ні"— відповів злочинець.

"Що ж отже спонукало тебе до такого поганого злочину?"

"Я хотів віддати цінну прислугу своїй релігії, звільняючи її від її найзавзятішого противника."

"Ну, добре,"— каже князь Гізей— "якщо твоя релігія наказує тобі вбивати ворогів, то моя каже мені прощати навіть тим, що напосідаються й чигають на моє життя. Я тобі прощаю з усього мого серця. Розсуди отже тепер, котра з тих двох релігій є правдива."

Звичайно кажуть, що в боротьбі побіду відносять ті, що найбільш відважні й неустрашимі. Одначе в боротьбі зо змисловістю й нечистотою є зовсім інакше: в тій боротьбі побіда є по стороні тих, що найменше відважні, тих, що бояться всякої нагоди до гріха й здалека обминають її.

Від Сатани до Бога

Опис навернення

Хто з нас не памятає того часу, коли наші люди в Канаді й Злучених Державах так легко зраджували Церкву. Вистачило, щоб якийсь панок в білому ковнірці, з кравоткою , пером і олівцем на грудях, дав відчит про Україну, Польщу, козаччину, щоб накинувся грубо на святого Йосафата, й знаходились такі, що покидали правдиву Церкву, правдиву віру, що була джерелом світла й потіхи для батьків й прабатьків у найтяжчих хвилях життя.

Іншим разом неодин особисто посварився з церковними урядниками, й на збитки, й щоб показати, що Канада, це "фрі контрі," зрадив свою парохію й пристав до якоїсь нової ніби-православної секти.

Бувало й так, що не хотів тяжко робити, й думав, що буде "правити" й по панськи жити. До науки в нього не було голови ні охоти й тому брав якийсь ніби-курс та за кілька місяців був з нього свіжо спечений ніби-священик.

Так було з такими, що ставали зрадниками правдивої Церкви.

Та не так воно, коли той, що не має віри, або втратив її, навертається. Треба тяжких моральних трудів і довгої боротьби, але прикінці він спізнасть її Божественну красу та стає її гарячим апостолом.

Зрадник навіть не питався сам себе, чи в якійсь там новій церкві спасе свою душу, й чи буде справді щасливим. Тимчасом ті, що навертаються, роблять великі жертви, щоб запевнити спасення своєї душі та привернути серцю спокій, що за ним до того часу надармо шукали. Їхній поворот буває найкращим доказом правдивости нашої святої віри й живою, могутньою відповіддю тим, що кажуть, що Католицька Церква вже кінчить своє життя.

Це, що ми отут хочемо розказати, це не казка, ні оповідання. Це хресний шлях славного поета й письменника Адольфа Ретта; він сам описав його в незвичайно цікавій книжці "Від сатани до Бога." Аж віддиху не стає, коли слухати про важкі боротьби, що він мусів перейти, заки спочив на доброму Серцю Спасителя. Нераз здається він ось ось пропаде,— одначе Боже милосердя щасливо провело його через всі небезпеки. Ми подаємо в скороченні його опис, тільки місцями повторимо його власні слова, щоб не ослабити їхнього сильного впливу.

* * *

Адольф Ретте походив з родини, що вже давно була байдужою для всякої релігії. Від найраншої молодости мало чув про Бога й майже не вмів молитись. Коли йому було одинадцять років, став сиротою. Про нього подбали тоді близькі родичі й лишили його в повній своєволі. Про релігійне його виховання ніхто й не думав. Зростав в оточенні затроєному гріхом і ненавистю до всього, що зветься релігією.

В молоких літах звінчався з делікатною й побожною панночкою, але через своє погане життя передчасно зігнав її зо світа. Що дальш, то глибш гряз він у багні розпусти й викиди сумління намагався здушити страшними богохульствами, що їх виписував в книжках і часописах.

На сам вид хреста його серце лютилось і про Спасителя говорив тільки згірдливо, як про "Галилейця." В політичнім житті був скрайним соціялістом. Аж до виснаги проповідав про завмирання старого світа й прирікав блажений рай на його руїнах. І тут саме досягла його вперве рука Божого милосердя.

Було то в часі одного докладу. Як звичайно описував він рожевими барвами земський рай, що соціялісти приготовляють пригнітеним робучим масам. Закінчив словами: "В бій проти священиків, в бій проти капіталу, в бій проти армії! Нехай живе соціялізм!"

Коли виходив з залі, кілька робітників його придержали та запросили на малу перекуску. При тій нагоді бажали поставити йому запит, що, як вони казали, довший час їх непокоїла. Як тільки сіли до стола, один з них висказав свою просьбу оцими словами: "Брате, ми вже знаємо, що ніякого Бога нема. Це доказане. Одначе ми раді б знати, як воно було на початку. Певно наука вже це дослідила й ніхто не зможе нам це виложити так добре, як ви."

Цей прямий запит сильно збентежив Ретта. Довкола було повно людей і вони всі наче вліпили в нього свої очі. Вони прямо гинули за його словом, що видобуло б їх зо страху перед Богом і розігнало з їхньої душі спомин про Суддю, що їм не давав спокою.

Одначе в тому менті знову, після довгого часу, прокинулось в Ретта сумління. Йому було легко, мов забавка, обманути тих кілька робітників та затуманити кількома пустими, але блискучими словами. Він ясно бачив, що втратить в них свою повагу, якщо його відповідь буде щирою. Не зважаючи на те все, він рішився. Йому здавалось, що це злочин обманути тих бідних робітників та вмовити в них щось таке, в що сам не вірив. Тому не давав відповіді.

Його мовчання прямо нервувала робітників. Допіру, коли вони вдруге спитали те саме, він рішуче сказав: "Наука не має можности сказати нам, як повстав світ."

Така відповідь сильно розчарувала робітників. Мов ледової води хтось налив на їхні розпалені голови. Ретте забрався, але думка про Бога його не покидала. Чим більш боронився від неї, тим більш відалась йому в душу. Він сказав собі, що переспиться й про все забуде. Та заснути не міг. Тільки над ранком тяжко задрімав і навіть тоді в півсвідомості звеніли йому в голові слова: "А що, якщо Бог таки існує?"

Це був перший Божий поклик, але Ретте зробив усе, що міг, щоб його здушити; гордість бурилась в нього на саму тільки згадку про Десять Божих Заповідів. Треба було ще багато страждань, заки гордий письменник протверезів і схилив свої коліна перед Богом.

Тимчасом він стрімголов кинувся у брудні струї розпусти й повним горлом пив зо збанку, що його подавав йому світ і сатана. Спільничкою розпусти була якась жінка, що з ним жила без шлюбу й нераз затроїла йому розкоші публичними скандалами, одначе її чорні очі завжди притягали його знову до себе.

Він намагався втекти від думки про Бога, що неустанно його переслідувала, з другої сторони змислові розкоші його манили до себе й з того всього писав він богохульні статті проти Божественного Спасителя й проти Його Матері. На них розливав він всю отрую своєї затроєної душі. При тім усім в його серці було пусто й порожно, наче в того подорожного, що збився зо шляху в глибокому лісі та не знає, куди звернутись.

Той болючий стан тривав уже цілі місяці а в його душі неустанно відзивалась думка про Бога. Щоб її усунути, намагався відновити в своїй памяті все те, що знав про поганських богів з часів своїх студій. Вони були йому до вподоби, бо були наче втіленням його наклонів до гріха й не вимагали ніякого панування над собою самим. Та його потіха недовго тривала. За кожним гріхом родилось в нього гірке почуття жалю й ганьби ізза його проступків. Він відчув, що старе поганство його не задоволить. Тому віддався думці, що цілий світ, що вся природа, це бог. Вмавляв в себе, що та природа в шелесті листя на деревах говорить до нього своєю таємною мовою, що з запахом квіток вдихує в себе вічно молоду свіжість.

Але й це недовго потривало. Він аж надто швидко переконався, що в природі не володіє тільки мир і спокій. Саме навпаки. Довкола бачив заїлу боротьбу, що дуже часто кінчалась через смерть слабшого. Розчарований і знеохочений вертався домів і сам на собі дізнавав правди слів святого Августина: "Ти сотворив нас для себе й неспокійне наше серце, докіль не спічне в

Тобі." Той Бог знову простягнув до нього свою помічну руку.

Було то в лісі. Ретте саме знову думав про своє минуле життя. Духом ще раз проходив крутий шлях, на якому досіль блудив, і в якого не добачував кінця. Все, на що він надіявся, валилось і в душі в нього заговорило: "А що тепер?"

В тім менті в його нутрі стало ясно й виразно почув він слово "Бог." Він задріжав, але в душі знову заговорило: "Бог." Він завагався й напружив усі сили, щоб вихопитись з обіймів таємної сили, що зовсім його опанувала. Та дарма. Його душа заговорила: "Добре! Як так, то піду до Бога. Але як, куди?"

Його душу залила знову радість, що досіль була йому зовсім невідома. Він почувся так щасливим, що нарочне зійшов з дороги й усів на мохом укритому камені. Довкола були густі корчі, ніхто не міг його зобачити. Навіть сам не знав, чому саме тоді нагадав собі Католицьку Церкву. Йому тоді ще й не снилось, що це була відповідь на його запит, де шукати Бога.

Перед очима стала йому її історія. Він бачив, як нові церкви повставали, розлітались й зникали— тільки Католицька ніколи не змінила свого "вірую." Найбільші уми світа покірно їй підчинялись, серед своїх дітей вона виплекала тисячі святих, мільйони чистих душ. На неї накидались вороги, багном намагались її залити,— але годі: не може ж бути злим дерево, що неустанно родило й родить такі добрі овочі. Чи можна багату в овочі яблінку винувати за те, що між її гарними овочами трапляються й падавки? То не вона винна, але чужий хробак, що вівся в яблоко. Та величезна її духова сила не може бути з людей, бож усе людське так швидко, так часто й так легко змінюється! А коли вона з Бога, то треба їй підчинитись й заховувати її закони.

Враз із тими думками в його душі ставало щораз ясніш. Він вклякнув і після довгих пятьнадцяти років знову помолився. Ось його молитва: "Боже мій, тому що Ти справді є, поможи мені! Ти сам бачиш, що в мене добра воля, й що я хочу Тебе слухати. Поможи мені, поучуй мене й просвічуй мене." Він знову всів і з очей мимохіть полились сльози.

Любов до Бога, то такий великий скарб, що в собі містить усякі інші скарби; але памятаймо, що направду любити Господа Бога, це не є ніщо інше, як точно сповняти святу волю Його.

* * *

Добре Вихований

Один славний професор баварського університету росказує ось таку пригоду зо свого власного життя.

Раз у неділю (а пішло мені тоді було саме на сьомий рік) стояв я собі пополудні на невеличкім горбочку перед церквою,—аж тут нараз надбігає гурток веселих хлопчиків, і давай до мене кликати:

"Ходи, Петрусю, з нами, нарвемо собі багато гарних квітів у городі старого ткача."

Мене не треба було довго просити; якийсь більший хлопець ухопив мене за руку, й ми скоро побігли разом.

Нам треба було обережно скрадатись сусідськими городами, перелазити багато плотів, але таки накінець добилися ми щасливо до славного ткачевого квітника, де росли прекрасні, розкішні нарцизи. Тоді кожний із нас нарвав собі тих біленьких квіток, скільки хотів, а мені добрі хлопці ще й своїх нарцизів понадавали, так що ввечері вернувся я додому з важким оберемком гарних квітів.

Мама, завваживши квітки, глянула на мене гострим зором і спитали:

"Звідки в тебе ці квітки, Петрусю?"

"Ми нарвали їх у городі старого ткача," відповів я.

Мама нічого на це не відказали, але я бачив, що вони ні трішки тими квітками не втішились.

Мені стало ніяково, й я пішов у другу кімнату; там саме сиділи батько, читаючи якусь книжку. Глянули на мене й на мої квітки, але так якось холодно, так суворо, що в одній хвилі мої чудові, запашні нарцизи обридли мені невимовно, і я нараз почув, що вони пахнуть гріхом. О, як дуже хотілось мені кинути їх тоді геть далеко від себе!— але перед гострими батьковими очима я не міг на це відважитись. Поклав я отже спокійно свого букета в самім куточку на столику, Батько довгенько приглядалися до мене.

"Ходи сюди, Петрусю!"— сказали накінець.

Я приступив ближче.

"Звідки в тебе ці нарцизи?"

Почувши таке питання, я ввесь почервонів і довго не міг до слова прийти. Накінець видушив я з себе насилу ось таку відповідь:

"З нашого городу."

"В нашім городі нема таких нарцизів," сказали батько

дуже сердито: "звідки вони?"

"Сусід Б. дав мені їх."

Батько взяли мене за руку, притягнули ближче до себе, й уважно глянувши в очі, сказали:

"У сусіда Б. нема нарцизів; скажи правду, Петрусю: звідки ти їх набрав?"

На силу здержуючи сльози, я признався щиро до всього.

Тоді батько сказали:

"Коли недавно Михась (сусідський син) забрав у тебе м'ячика, чи тобі це приємно було?"

"Ні!"

"І коли ти його питав, чи не бачив він де твого м'ячика, то він не тільки не признався, а ще й хотів у тебе вмовити, що то ти сам кинув свого м'ячика в криницю; а на другий день ти сам ясно бачив, що він твоїм м'ячиком бавиться... Ну, скажи: чи тобі це подобалося "

"Ні!"

"Тобі так страшно це не подобалось тоді, що ти, ввесь червоний від обурення, прибіг до мене й просив, щоб я Михася добре палицею набив, бо Михась дуже лихий хлопець і брехун. А я тобі виразно сказав:

Уважай, Петрусю, і Господа Бога проси, щоб і тобі самому не впасти колись у такий гріх!

Зрештою, ти мені сам позавчора росказував, як то пан учитель хвалив тебе, що ти так гарно вивчив десять Божих заповідів; ану, скажи мені сьому заповідь!"

"Сьома заповідь: Не кради!" відповів я.

Батько ще раз протяжно повторили цю заповідь, вияснили мені її, й накінець так сказали:

"М'ячик, що його Михась у тебе забрав, належав тобі, а не Михасеві; і коли він крадькома того м'ячика взяв, то скажи мені: що він тоді властиво зробив?"

Я потиху відповів:

"Він украв."

"А тепер слухай уважно," казали далі батько: "нарцизи, що в городі старенького ткача росли, були його власність, а не твоя. І коли ти без його відома й позволення потайки ці нарцизи забрав, то скажи: що ти властиво вчинив?"

Почувши це, я настрашився, й насилу спромігся на коротку відповідь:

"Я вкрав."

"А коли Михась тобі говорив, що твого м'ячика не брав, та що ти сам його кинув у криницю, то він, розуміється,

збрехав. За це ти тоді дуже на нього сердився і зовсім слушно: бо брехня— це обридливий гріх і велика ганьба. Наш Спаситель називає самого диявола "батьком брехні." І коли я тебе передше запитав, звідки в тебе ці нарцизи, а ти мені відповів, що вони з нашого городу,— а потім, що тобі їх сусід понадавав,— то скажи мені: що ти тоді вчинив?"

Тяжко було мені признатися отверто до брехні, і я хотів знайти якесь інше слово, трохи приємніше для вуха, й не таке осоружне; одначе батько сильно натискали на мене, так що я мусів відповісти:

"Я збрехав."

Батько казали мені далі:

"Так, ти збрехав передо мною, твоїм рідним батьком, що так сердечно тебе любить; але чи не знаєш ти, що всюди, де б ми не були, Господь Бог є коло нас, і бачить нас, і чує, й святі Його ангели нас бережуть? Отже не тільки передо мною, твоїм рідним батьком, але й перед самим Господом Богом і Його святими ангелами ти допустився крадіжи, а потім іще нікчемно збрехав. Тому сьогодні й узавтра й частенько ти до Господа Бога щиро говори:

"Ах, Ісусе дорогий! Я тяжко согрішив перед Тобою! Я вчинив крадіж, а ще й батька рідного обдурити хотів. Прости мені, Господи, ці гріхи! Дай мені, Боже, серце чисте, дай мені ласку, щоб ніколи вже не постигло мене таке нещастя."

Почувши це, я сильно розплакався, а батько сказали:

"Ти гірко плачеш тепер,— і добре робиш, бо гріх направду гіркий. Господь Бог показує це ясно карами, що їх за гріхи наложив. Діточок карає Господь Бог за гріхи рукою родичів, щоб добре запам'ятали, який гіркий є гріх. Ось там за великим годинником лежить моя тростинка: принеси мені її!"

Я приніс і піддався заслуженій карі; але та кара не боліла мене так, як саме переконання, що я Господа Бога образив і свого рідного батька засмутив.

З тієї хвилі я завжди бридився всякою брехнею. Не раз іще пізніше трапилось, що я чимнебудь провинився і батько вже хотіли мене карати, але тому, що я до всього щиро признавався, то батько мені завжди прощали, кажучи:

"Тому, що ти щирий, і провини свої вірно визнаєш і за них жалуєш, я тобі ще цей раз усе дарую."

Формація Провідників

В нас з року в рік відбуваються різні конґреси-з'їзди й нема, зокрема в послідних часах, такого з'їзду, де не говорили б з притиском про потребу провідників, або, як тут звичайно говориться: лідерів. Це є правда, коли говоримо про наші, українські-католицькі орґанізації, це неменш правда, коли йде мова й про орґанізації українські-некатолицькі.

Чому воно так? Тому, що кожному свідомому чоловікові бажається життя. А життя одиниці та спільноти є неможливе без мозґу. Тим мозґом є ті одиниці, що через свій бистрий ум і енергію волі вміли опанувати ширші маси й вести їх до активної праці в орґанізації.

Ми тут хочемо сповнити одне приречення, що ми колись дали, й хочемо подати цілий ряд статтей про формацію лідерів. Нам, розуміється, не йде зовсім о орґанізації, що довгий час руйнували й досі, скільки можуть, руйнують наш релігійний і національний орґанізм. Ми їх оставляємо на боці. В оцих статтях маємо на думці тільки суто наші, то значить українські-католицькі орґанізації, а передусім нашу українську католицьку молодь. Вона дорога нашому серцю й їй ми присвячуємо оцю працю. Дав б Бог, щоб вона зґрупувалась у многі, багаті числом і якістю орґанізації!

ПРОВІДНИКІВ! Від того залежить спасення й успіх всіх підприємств, чи вони політичні, чи громадські, чи релігійні. Від провідників залежить також наше життя осьтут в Канаді.

Та нам треба не абияких лідерів! Ми хочемо лідерів КАТОЛИЦЬКИХ, католицьких ві всіх справах, всюди й наскрізь!

Взором тих майбутніх лідерів мусить бути Той, що є ЛІДЕР понад усіх лідерів. Його історія списана в Євангелії. Там знайдемо ДУХА, що мусить опанувати душу наших лідерів і вказати їм шлях до розвязки многих проблемів, що їх ставить наше завжди хвилясте й різнородне життя.

Ось головні думки, що ними мусить перейнятись кожна активна душа серед нашої молоді:

КОЖНИЙ З НАС МАЄ ЗАВДАННЯ СЛУЖИТИ СВОЇМ БРАТТЯМ.

ОБОВЯЗКОМ КОЖНОГО Є ВІДДАТИ НА ТІ УСЛУГИ МАКСИМУМ СВОЄЇ ЗДАТНОСТИ.

ХТО ЗДАТНИЙ БУТИ ЛІДЕРОМ І ЗАДЛЯ САМОЛЮБНОГО СПОКОЮ УСУВАЄТЬСЯ ВІД ПРОВОДУ, ОСТАВЛЯЮЧИ ЙОГО НА ПОТАЛУ АНАРХІЇ, Є ВІДПОВІДАЛЬНИМ ЗА ЗЛОЧИНИ

АНАРХІЇ.

МАТИ ТАЛАН ДО ПРОВОДУ й ВІДМАВЛЯТИСЬ ВІД НЬОГО, ЦЕ ЗЛОЧИН.

ЗАМІСТЬ НАПАДАТИ НА ТИХ, ЩО ЗРУЙНУВАЛИ Й РУЙНУЮТЬ НАШЕ ЖИТТЯ, СТАРАЙМОСЬ НАСЛІДУВАТИ ІХНЬОГО ДУХА РЕВНОСТИ й САМОЗРЕЧЕННЯ.

* * *

Стати провідником, це мистецтво й наука. Певно, дуже велику ролю відіграють тут спосібності, життєві обставини, що зроджують ҐЕНІЯЛЬНИХ ПРОВІДНИКІВ. Ґеній наче без висилку бачить; захопити духа своїх ближніх, це йому мов забавка. Одначе й для нього є корисним студіювати, тим більш, що ґеніїв не багато.

Серед нас сила силенна енергії змарнована, бо ті, що її посідали, самі про неї не знали, бо не було нікого, щоб був відкрив перед ними їхню власну силу, або якийсь негідний чи нездарний провідник придушив їх.

Якщо на світі загалом, нетільки серед нацистів, але серед демократій так само, або й більш, запанувала скажена сваволя, анархія, якщо наше українське життя таке вяле, то тому, що в нас змарнувались ті, що могли й мали бути провідниками.

Бо ж до того, щоб наше релігійне й національне життя було розвинулось в могутню, непоборну силу, до того треба було багато провідників...

Треба було ПРОВІДНИКІВ В ЦЕРКВІ, СЕРЕД РОБІТНИКІВ, ПО СЕЛАХ І МІСТАХ, СЕРЕД УЧИТЕЛЬСТВА, СЕРЕД ПРОФЕСІОНАЛІСТІВ, В ШКОЛАХ, НА УНІВЕРСИТЕТАХ, В ПАРЛЯМЕНТАХ. Замість того, по словам одного з наших чільних публіцистів, ми СТРІНУЛИ ВЕЛИКІ ЧАСИ З МАЛИМИ ЛЮДЬМИ.

Що минуло, пропало. Ніколи незапізно, щоб почати братись до діла. Дай Бог, щоб ці статті попались в руки таких, що можуть і повинні викресати з себе іскри, які запалять вогонь енергії й посвяти серед наших мас.

* * *

Серед нашої молоді в Канаді й Америці нема таких, що не чули б про англійського, звісного писателя Киплінґа. Багато писав, гарно вмів писати, хоча неможе погодитись з усім, що думав і писав. Ми про нього згадуємо ось-тут, тому що він десь там відповів на запит: Що це таке лідер?

Лідери, каже він, це ті, ЩО СПОВНЯЮТЬ ВЛАСТИВУ СОБІ СЛУЖБУ: **ВЕСТИ.**

Тож лідером є той, що ПРОВАДИТЬ, що одержав дар або обовязок володіти умами й хотіннями своїх ближніх через живе слово, через перо або діяльність...

Лідер завжди доведе до якогось кінця тих, що він їх провадить, до спасення або до руїни.

Батько є з обовязку лідером в родині, на господарстві.

Парох є зо звання й обовязку лідером парохії.

Епископ зо звання й обовязку є лідером діецезії.

Голова муніціпалу, князь у державі, інжинір у фабриці, офіцер (якщо він дійсний а не ляльковий офіцер), бесідник, писатель, всі вони виконують власть над тими, що до них доходить їхне живе або писане слово.

Король на своїому троні є провідник, бо може й повинен приказувати. Одначе простий голова муніціпалу міг би бути ліпшим лідером від нього, якщо король був би нездара, що не вміє вести народу, а він, простий голова, вміє добути для себе послух громади.

Президент держави може бути й повинен бути лідером, одначе більш і в дійсності лідером є якась тайна організація, що його обмотала й провадить його, куди хоче.

Демократія, то значить зорганізована маса населення, може провадити до кращої долі державу при помочі своїх представників, але в дійсності може бути й в наших часах є забавкою в руках укритих агітаторів, що ведуть масу через хитро обдуману й ведену пресу й агітацію.

З того мож бачити, що провід, це може бути спадщина, це може бути честь, що її уділила маса виборців, це може бути щось повіріне через вищу, законну власть.

Тут ми говоримо про той провід, що є ДАРОМ БОГА, що творить характери й формує БИСТРІ УМИ й ЕНЕРГІЙНІ ВОЛІ.

СИЛА провадить світ, це правда, одначе УМИ й ВОЛІ створюють або розвалюють силу.

Коли тобі дали власть приказувати (так є, коли тебе вибрали до якогось уряду в організації), то в тебе є АВТОРИТЕТ, але чи ти є, й до **якої міри** ти є лідером, це залежить від твого ДАРУ ДОВЕСТИ ПІДЧИНЕНИХ до того, щоб слухали тебе.

Всяка власть приказувати, коли добре її зрозуміти, походить від Бога тільки.— Але МИСТЕЦТВО вміти привести підчинених до послуху навіть не давши приказу, це також ДАР ВІД БОГА.

На оцім місці ми маємо на думці організації УКРАЇНСЬКІ-КАТОЛИЦЬКІ. Але то не значить, що те, що ми говоримо про провід, є важним тільки в справах наших, національних і релігійних! Ні! ЛІДЕР понад ЛІДЕРІВ є взором в будьякому проводі, хочби був це провід армії або бізнесу... А навпаки, Його наука каже нам брати деколи за взір мудрих цього світу й їхню людську второпність.

НАША ВИНА

Струя клятого комунізму залила наші землі... Кровожадний тиран здушує многострадальний наш нарід... Мільйони українців живуть життям, що страшніш від смерти... Світ на то дивиться... Преса, провідники народів, чільні одиниці, навіть католицькі мовчать тут в Канаді й Америці... Темна ніч фаризейства укрила американський континент... І серед тієї ночі комуністичний потвір іде наперед.

Судять воєнних злочинців... Кажуть, що то щось нового, чого ніколи ще не робили...Лицеміри, що з катом сідають до одного стола й ніби не чують зойків мільйонів, що на їхніх очах гинуть з рук одного з найгірших злочинців, що коли жив на тім світі... Воєнні злочинці!... Чи тільки злочинці??? А мільйони, що з ними не мали нічого до діла й тепер страждають!

Вае віктіс— горе побитим! Перший раз в історії світа народи, що є потомками воєнних злочинців минулих соток літ, намагаються розчавити мозок побитого народу... А як би так тепер через неможливе диво карти обернулись... Чи тоді мож би судити тих, що вимордували десятки тисяч неповинних людей на те, щоб випробувати силу атомічної бомби?... Правда, через те може війна скоріш скінчилась... Але від коли то, й на основі якого закону, можна вимордувати для тієї цілі сотки тисячів людей...

Війна скінчилась??? А мільйони, що тепер страждають? Чи це не гірш війни?... Часописи доносять, що окупаційні власти намагаються вишукати яких стотисяч мільйонів німецького капіталу... А при тім пересилають фотографії вимучених людей, що шукають, де голову склонити й зазначують, що до того їх довів Гітлер... Він їх до того довів... Нехай... А ми культурні побідники що маємо робити?

Ні, то не справедливість, не християнська любов, але якась укрита, чорна сила править світом і хоче залити себе людською кровю й людськими муками.

Що ми на те? Чому світ мовчить? Чому нема навіть християнських провідників, що сміло стали б перед потентатами цього світу й сказали їм: Це нелюдське, так не вільно!?

Та темна сила їх лякає. Невільники загальної опінії... Поклонники Веліяла...

В часописах появляються новинки, як наших людей насильно забирають з Німеччини до— не дому, що вони покинули,— а до

пекла на землі, де нема волі, ні для совісти, ні для розуму, ні для серця... Так... хай почує це американський і канадійський світ: американські вояки помагають священика насильно волікти від Божого Престола, і разом з ним людей, що з розпачі ридають і гинуть!!!

Чи то має значити, що тільки американці й москалі-більшовики люди, а решта світу тільки стадо худоби, що його мож видати на заріз???

Ми пишемо це, бо нас благають: ХТО В БОГА ВІРУЄ, РЯТУЙТЕ...

А є такі українці, ми могли б пальцями їх показати, що думають і кажуть, що БУТИ КАНАДІЙЦЕМ ТО ЗНАЧИТЬ ЗАБУТИ ЗА НАШИХ БРАТІВ ЗА МОРЕМ, бо то не наша справа. БОЖЕВІЛЬНІ... Це канадійські націоналісти, що не ліпші від найгірших нацистів.

Хто в Бога вірує, рятуйте... Коби мож загреміти до нутра якогось того потвора, що йому стоїть на услугах побідний світ ... Коби мож його розчавити!!! Тоби помогло, а ніщо іншого, бо то потвір, не людство, що його можна б вблагати.

Посилаймо жертви... Кільки мож... Не питаймо дозволу в нікого, бо ж як то? Чи раби ми такі, що невільно б нам помогти своїми жертвами тим, що терплять, і тим, що дорогі нашому серцю?!

* * *

Наше правительство недавно хвалилось, що через війну Канада була одною з найбільш продукуючих країв світа... То для війни, для бомбів і танків...

Чи наші керманичі не вміють довести до того, щоб дати ЛЕНД-ЛІЗ не для танків-армат і бомбів тільки, але й для рятунку страждучого людства, хоч б і побитих народів??!!

Чи ми є спеціяльна раса, що одна тільки має жити й решта світу має загинути, бо нам так подобається??? В нас в Канаді є гроші... в нас постановили зібрати 1500 мільйонів на державну позичку!!!

А як в нас буде реконструкція й регабілітація, чи не повинні ми лякатись, що нашим добробутом вдавимось тому, що ми не дбали про рятунок страждучих братів за морем???!!!

* * *

Ми знаємо... Наші оскарження тяжкі... Але справедливі, бо в нас є докази. Між тими доказами є останніми часами звіт англійського Архієпископа Гриффина, що нарочно їздив до Німеччини. Стан є там страшний... Армії зайняли Німеччину, але їсти не дають... Чи не є то обовязок окупуючих армій, щоб припильнувати, щоб населення не гинуло з голоду?... Чи може са-

танське бажання знищити цілий побіджений рід разом з дітьми й жінками є причиною, що багата Америка й Канада величезні мільйони вміли давати на війну, але голодним їсти дати не можуть???

Люди такі там виснажені й вимучені, що навіть з дороги не мають волі уступитись, коли авто їде... Міста зруйновані (не на те, щоб привести німців на коліна) й тому нема де голову склонити... Бестіяльна більшовицька орда насилує навіть дітей... Сто тисяч жінок і дівчат навіть нижче 10 літ знасилувала та худоба в людських тілах і то нераз, а багато разів...

А нам кажуть мовчати, бо це наші Аліянти... Ганьба за це падає на всіх, що мовчать, хоч можуть, але не хочуть говорити.

Канада не хоче пускати скитальців до Канади, бо ніби то хочуть наперед переправити військо до дому... Америка вже позволила... Чи Америці легше... Ми звертаємо увагу на те, що деякі говорять, що то пімста за те, що українці не такі, як би деяким хотілось...

Українці від тепер діти Канади, вони тяжкою працею багатими зробили безмежні простори Канади й в цій війні кров проливали за неї... Вони мають право, і знають про це, тому ДОМАГАЮТЬСЯ, щоб наше Правительство не заводило КРІПАЦТВА, позваляючи, щоб насильно гнати до більшовицького пекла нещасних скитальців...

Всі українці без страху повинні допоминатись, щоб їхні правительства в Америці й Канаді поступали, як не по християнськи, то хоч по людськи. !

Бог справедливий і заплатить за кожну кривду.

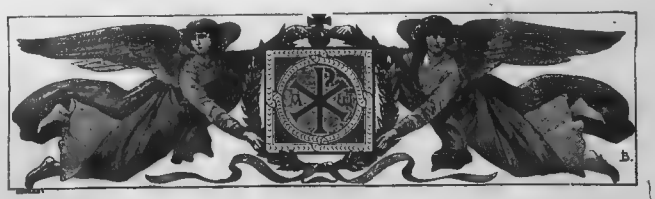

Яка чудова це річ подумати, що не зважаючи на всю нашу нужденність, ми всетаки можемо подобатись самому Господу Богу!

* * *

Хто краде чиєсь добре ім'я, робить ту людину направду бідною, але сам ні трішки не багатіє.

МІСІЙНЕ ТОВАРИСТВО СВ. ЙОСАФАТА

Завмерло релігійне й народне життя на спустошених землях Рідного Краю. Знищено храми Божі, затихли дзвони, не чути відправ. Деж подівся народ, що громадно шукав потіхи по церквах у злиднях свого життя?

Нестало Владик, яких вигнав лютий наїздник в далекі-чужі сторони, заніміли й уста душпастирів, що скитаються на чужині, або криються перед лютістю злющих катів. Перестрашений народ скитається по згарищах і руїнах рідних осель та з острахом глядить на зближаючуся голодову смерть. Мов дикий звір ховається по лісах, по вертепах і норах, щоб рятувати своє злиденне життя перед дикими ордами, що тисячами вивозять в незнані краї на вевільничі роботи. Гордий та лютий ворог гарцює бундючо з крісом по зруйнованих землях та добиває останки укритої волі. "О, Боже України, не дай пропасти в неволі, свободолюбивому народові."

По диких тундрах, по непроходимих лісах Сибіру, по незнаних, напів диких краях, несеться гаряча молитва перед престіл Небесного Вітця, щоб виблагати Божого милосердя для поневолених. І ми в свобідних краях Америки витягаємо з горячим благанням руки до Бога, щоб рятував наш нещасний родинний Край.

УКРАЇНЦІ ГРЕКО КАТОЛИКИ КАНАДИ!

Не вистарчить ридати й плакати над недолею й руїною рідних Земель. Нам треба взятись до рішучої праці, щоб ми стали Великанами-Титанами відродження нашого нещасного народу. Скріпім свою св. віру, оживім любов до свого красного обряду й дорогої рідної мови. Розбудуймо своє релігійно народне життя.

Це клич Місійного Товариства св. Йосафата від початків його заложення. Це клич святий для кождого віруючого українця католика. До цеї праці мусить стати кожний свідомий українець католик під проводом свого князя Епископа, який є провідником Місійного Товариства. Щоби роздобути фонди до цеї праці, Місійне Товариство уряджує великий БАЗАР, та розіслало книжочки між наших добрих людей Канади. Чи ж можемо бути обоятні на цей клич? Чи ж будемо обоятно глядіти, що наші діти виховуються поза Церквою, що пропадають для свого народу? Чи ж та мала жертва на базарову книжку є така велика?

Грядучі покоління осудять нашу байдужність до релігійно народніх кличів. В часах страшної руїни релігійного й народнього життя, ми не сміємо заложити руки й спокійно глядіти, як твориться історія нових часів. Нумо до праці всі! Нехай клич Місійного Товариства св. Йосафата стане кличем кожної свідомої одиниці українського походження в Канаді.

Громадно відсилаймо свої скромні жертви на базар цего Добродійного Товариства враз з відтинками. Не жалуймо жертви на це Боже Діло.

Громадно вступаймо разом із членами своїх родин в ряди членів і Місійного Товариства св. Йосафата, щоби під проводом нашого Батька-Владики стати великою родиною в Канаді, яка всіми силами буде стреміти до релігійно-народнього відродження своєї св. віри та свого народу.

Відтинки базарових книжок, жертв і списи членів слати на руки Всеч. о. Мирона Кривуцького:

Very Rev. Father Myron Krywucki, Tache Home, St. Boniface, Man.

ТО ВИ НІЧОГО НЕ ВИДІЛИ?

В місточку Б. є одна вуличка так вузька, що з одної хати можна через вуличку діткнутися другої хати.

При тій вуличці стояв з одної сторони старий мур, що кождої хвилини міг завалитися. Раз переходила туди жінка, що вела за руку пятьлітну донечку. Коли вона зближилася на яких десять кроків від того муру, нараз донечка затрималася, очі свої впялила вперед так, як би когось перед собою бачила. Її мама закликала: "Ну, ходім." Однак дівчинка станула на місці, як вкопана, і навіть не рушилася. "Але що з тобою? Ну, ходи!" продовжала гнівно мама. І нараз дався чути страшний лоскіт, а хмара пороху закрила вид.

Старий мур упав на землю, і бувби засипав маму з дитиною, якщо вони були б поступили пару кроків вперед.

Мама ціла зворушена і біла як смерть, вхопила на руки донечку і вітхла до своєї хати. Тут вона впала на коліна у стіп розпятого Христа і з глибини серця дякувала Богу за чудесну захорону від страшного нещастя. Відтак вона спитала свою дитину, чому вона так нараз затрималася серед улички. Донечка відповіла: "То Ви мамуньо нічого не виділи?"— "Щож такого?——спитала перелякана мама." "Та гарного молодця, що мав на собі довгу одіж, білу як сніг. Він станув зараз передімною і затримав мене, щоб я не могла йти вперед." На ці слова святий жах заволодів серцем матери. Зі слезами в очах вона взяла свою донечку на руки , сердечно обіймила й сказала їй: "О, щаслива дитино! То ти бачила свого Ангела Хоронителя! Не забувай про нього ціле своє життя!"

Щоб в Нас Було Більш Релігійної Свідомости

"Один Господь, одна віра, одне хрещення, один Бог і Отець усіх."

Святого Павла й його товариша Силвана замкнули в вязницю. Перед дверми вязничної кімнати проходжувався й вязнів уважно пильнував сторож. Нараз земля затряслась, брами вязниці самі з себе відчинились, з обидвох апостолів впали окови. Перелякaний сторож з острахом впав до ніг апостолів і запитав: "Що мені треба зробити, щоб спастить?" Святий Павло відповів: "Вір в Ісуса й спасешся!"

Слухай, дорогий читачу! Чи ти хочеш спастись? Вір! Без ніякого хитання держи за правду все те, що Ісус навчав,і що Його Церква через посвячених слуг проголошує.

Віри, й то правдивої віри Ісуса можна навчитись тільки з уст Католицького священика; тому треба пильно ходити на проповіді в Церкві, з них довідаєшся й навчиш, що треба вірити, щоб спастись.

Ми про віру будемо ще пізніш говорити, тут хочемо тільки пояснити, що без віри нема спасення, що спасення мож добути тільки в правдивій вірі, то значить в тій вірі, що її проповідає Католицька Церква. Ми будемо говорити коротко, але так ясно, щоб кожний міг зрозуміти. Вважай!

Ти памятаєш про те, як то Мойсей вивів з неволі жидівський нарід. Заки вони дістались до Обіцяної землі, вони мусіли сорок років блукати по пустині.

Ми також є тільки подорожними на цій землі. Ми прямуємо до нашої небесної батьківщини, де тільки щастя, радість і красота. Щоб ми не зблудили з дороги, немов вогняний, ясний стовп сіяє перед нами наша віра свята.

Та віра вчить нас, що є Бог, що створив чоловіка й дбає про нього, як добрий батько; що Бог є справедливий, не глядить на те, з ким має до діла, але дивиться тільки на діла.— Віра каже нам, що нерозкаянного грішника після смерти жде пекло. Віра говорить нам, що Бог так полюбив людей, що віддав за них свого Однородного Сина,

щоб хто вірить в Нього, не пропав, а мав вічне життя; щоб ніякий, хоч би й найгірший грішник, не тратив надії, бо коли покається, то хоч б і тільки гріхів мав, що волосся на голові, і хоча б у тих гріхах і постарівся, то одержить відпущення.— Віра нам каже, що коли вірно тут на землі Богу служитимемо, то Бог в небі буде нашою великою заплатою.— Віра здержує наші нахили до злого й хоронить нас від упадків у гріх, додає нам сили й смілости видержати на шляху чесноти.— Віра давала мученикам тую геройську силу, ту непереможну терпеливість, ту незломну витривалість, що серед найстрашніших мук і на очах найлячнішої смерти видержали до кінця. Силу, терпеливість і витривалість черпали вони з тієї віри, що вічне блаженство буде їхньою заплатою за проминаючі земські страждання.

Віра так само потрібна для душі, як пожива для тіла. Тому й Апостоли молили Ісуса: "Помножи в нас віру!"

А саме тому, що віра до спасення є абсолютно потрібна, тому Бог сам навчив людей правдивої віри через те, що післав на світ свого власного Сина й той Син через три роки неустанно навчав, що маємо вірити. Коли мав знестись на небо, то розіслав у ввесь світ своїх Апостолів— післанників,— щоб людей навчали правдивої віри. Свою науку потвердив чудесами й силу робити чудеса передав і своїм Апостолам. Аж до найновіших часів прославив Католицьку віру чудесами. Нехай іновірці похваляться хоч би одним, одніським чудом, не обманом, не самообманом, але правдивим чудом! Нехай протестанти покажуть хоч одну свою церкву, де на гробі якогось єретика діються чуда, й хорі бувають чудесно оздоровлені з невилічимих недуг!

Багато разів мож було чути або читати, що якийсь єретик або жид перед самою смертю навернувся, але ніколи ніхто не чув, щоб якийсь католик, хоч би й не знать як зопсутий, перед смертю перейшов на якусь інакшу віру.

Заложитель протестантів, Мартин Лютер, мав вірного співпрацівника, що звався Меланхтон. Мати того Меланхтона питалась його раз, чи він бажає, щоб вона перейшла на ту нову віру. Той заложитель протестантів дав своїй матері дивну відповідь, щоб вона осталась такою, якою була, бо "в новій вірі легше жити, але вмирати ліпше в старій."

Тому це не є байдужне, це не все одно, в якій вірі ми маємо бути, але треба доконче знати, де є та правдива ві-

ра, що Ісус її з неба приніс, і що її Апостоли на землі поширяли.

Це зовсім нетяжко знати: Правдива віра находиться тільки в Католицькій Церкві, бо прочі християнські церкви, це церкви, що люди їх видумали, а Католицьку Церкву заложив сам Ісус Христос.

Правду сказав один жидівський рабін, що одного разу через довший час прислухувався, як пресбитерянський проповідник намагався переконати Католицького священникиа, що він, проповідник, є правдивим послідовником Ісуса Христа. Прикінці вже не міг стерпіти й оцими словами закінчив суперечку: "Якщо Ісус Христос ще не прийшов на світ, тоді правда є за нами, жидами; якщо Він уже прийшов, так, як ви, християни, всі вчите, тоді правда є за Католиками, бо ж чейже Католики ліпше знали й знають, що навчав Ісус Христос, бо ж вони на світі вже 1900 років, чим пресвитеряни, що існують тільки 300 років.

Я добре знаю, дорогий читачу, що тобі не в голові сумніватись про правдивість нашої святої Католицької віри; одначе я вже від многих чув, що неодин схизматик або протестант, як тільки стрінеться з католиком, то накидається на віру нашу святу, болотом кидає на наших священиків і наставників. Що на те все відповісти? Хіба тільки те, що правдиве золото й тоді с'яє, коли його брудом заваляють, а фальшиве золото само собою чорніє, його валяти нетреба. Богу слава, ми спокійно можемо дожидати дня нашої смерти, тоді й так воно покажеться, що наша віра правдива, але єретикам страшно буде, коли на другому світі переконаються про блуди своєї віри.

Отець Венинґер є славної памяти американський місіонар. Він гарно голосив науку Ісуса Христа й багато пресвитерян приходили на його науки. Одна така пресвитерянка раз осталась в церкві після проповіді й цікаво розглядалась довкола по образах, статуях і різних оскрасах, але зокрема придивлялась до чудотворного образа Божої Матері. Отець Венинґер приступив до неї й лагідно припімнув її, щоб не доторкалась того образа, а щоб радше помолилась перед ним. Пресвитерянка видивилась на місіонаря й отак виправдувалась: Я мушу признатись, що я пресвитерянка й ми не покланяємось Марії.— Ми, католики, сказав місіонар, також Їй не покланяємось, але ми знаємо, що Вона в небі й тому просимо Її, щоб за нас помолилась. Я думаю, що й ви годитесь з тим, що Марія є в небі?— О, ми пресвитеряни також віримо, що Марія

в небі, бо ж Вона була свята невіста й Матір нашого Господа Ісуса Христа.— То гарно, що ви це вірите, продовжав місіонар, але чи ви, моя пані, можете вірити, що Марія була б була пресвитерянкою?— Пресвитерянка зараз відповіла: Ні, того й я сама негодна думати. — Тож слухайте, пані, ви зрозумієте, що я ніяк не хотів би належати до такої церкви, що Мати Божа до неї не належить.

Ті слова зробили на простодушну пресвитерянку таке враження, що вона почала плакати й просила місіонара поучити її про Католицьку Церкву, бо ж і вона хоче належати до тієї Церкви, що до неї Пречиста Діва належала.

ВІРА Й ВІДВАГА

Славний французький маршал Фош, найвищий командант усіх збройних сил аліянтів у першій світовій війні, був загально знаний, як людина глибоко релігійна, й при тім незвичайно відважна, неустрашима.

При нагоді він завжди умів дати виразний доказ і тої глибокої своєї віри, й тої непохитної відваги.

Одного разу був він на одному величавому бенкеті разом із найвищими достойниками військовими й цивільними.

Перед їдою, як звичайно, маршал зробив на собі знак святого хреста, старанно й побожно. Та мимохіть завважив він, що кілька безбожних панків на другому кінці стола стали сміятися з того релігійного знаку, й глузувати весело з релігії.

Не показуючи по собі ніякої нетерпеливости, маршал Фош, зодягнений у свій парадний ґенеральський уніформ, вийняв із-за пояса два набиті револьвери, й спокійно поклав їх на столі біля тарілки, але так, що всі могли їх бачити. А потім звернувшись у бік до тих безбожних глузунів, він удруге зробив на собі великий знак святого хреста, поволі, старанно й побожно.

Та цим разом ні в кого вже охоти не було скривляти уста до глумливої усмішки.

Звичайно безбожники насміхайться й глузують собі з релігії тільки тоді, як бачать, що це їм безкарно минеться. Але коли в кого відвага товаришить релігійним переконанням, тоді звичайно здобуває собі пошану від усіх.

"ЩОБ ДІЯВОЛ ЗНОВУ НЕ ВІДОБРАВ МЕНІ РОЗУМУ!"

Спомин Місіонаря

Було то в неділю, саме після співаної Служби Божої, що на ній мав я вступну місійну проповідь. Ми сиділи з отцем парохом і радили про те, як то наступного тижня здобути найбільш душ для Ісуса Христа.

Нараз хтось застукав у двері. Служниця переказала, що на дворі жде якийсь чоловік і хоче говорити з Отцем місіонарем в одній дуже важній справі.

Я пішов до розмовні й там ждав, поденервований, коло тридцятьлітний чоловік. Питаюсь: "Чим можу служити, приятелю?" "Отче місіонар, я бажав б зараз висповідатись." "Чому ж вам так спішно? Чи може хочете в часі місії виїхати?"

"Ні, дорогі Отче, я остаюсь тут і хочу учащати на цілу місію. Не пропущу ні одної проповіді, але насамперед хочу висповідатись."

"Але вам краще буде, якщо вислухаєте кілька проповідей, бо тоді сповідь не буде вам так трудною й ви точніш висповідались б."

"Ні, отче Місіонар, в мене важна причина, щоб висповідатись ще сьогодні."

"Яка ж то важна причина? Може маєте намір заключити подружжя?" "Ні, в мене вже дружина! Але я вам признаюсь: я хочу зараз сповідатись, щоб діявол знову мені не відобрав розуму."

"Як то? Чи він вас при сповіді коли звів з розуму?" "Так, отче. Близько два роки тому в містечку Б... Правда, що ви там мали тоді місію?" "Правда."

"Я тоді вислухав всі ваші проповіді й постановив собі, що піду до вас висповідатись. Я останній раз сповідався ще як шлюб брав і це вже около десять років. На місіях був натовп людей, що хотіли сповідатись і я мусів пять годин ждати, заки прийшла моя черга. В останньому менті мене опанував ляк і я втік від сповідниці. Від того часу я до церкви не ходив, мені здавалось, що мені й так ніщо не поможе.

Чотири тижні тому я перебрався сюди, бо відсіль походить моя подруга. Вона дуже побожна й думала, що з мене знову буде порядний чоловік, коли я покину зле товариство робітників в Б... Одначе я лякався піти до сповіді. Нераз я казав своїй жені: як би так який місіонар тут приїхав, я зараз пішов б до сповіді. — А тут я чую, що буде місія. Я зараз пішов до церкви й ви тільки почали проповідати й я вас пізнав. Я навіть не чув,

що ви проповідали, мені перед очима було тільки одне: Іди до сповіді! Тепер або ніколи!

Дивіться, Отче," кінчав чоловік й по тварі котились сльози, "тому я хочу зараз сповідатись. Я не знаю, чи я ще побачу вас, чи Бог пришле мені ще місіонаря, й злий дух не сміє мене вже звести. Я хочу зробити з собою лад і потім зачне для мене нове життя. Як моя жінка втішиться, коли я їй це розповім!"

Що ми далі собі говорили, про це тут нема бесіди. Одначе кожного ранку й кожного вечера я бачив того чоловіка між найревнішими учасниками святої місії. Коли місія скінчилась, він прийшов з жінкою й своїми діточками на приходство, щоб мені подякувати й висказати, як щасливим він почувається після щирої сповіді.

Потім додав: "Отче дорогі, прошу вас, розказуйте про те часто на місіях, як мені було тяжко йти до сповіді, бо хто того не зазнав, тому й не сниться, як боїться той, що вже давно не сповідався. Але це немудре, це я спізнав."

* * *

Слухай, приятелю, може й ти вже давно був у сповіді й страх тебе від неї здержує. Не дайся зводити злому духові, а рішуче скажи собі, що висповідаєшся зараз, як тільки зможеш. Ти тоді сам на собі досвідчиш, як щасливий той, що добре висповідався.

СУМЛІННЯ

Совість у людській душі, це немов той накручений будильник. Будильник дзвонить, будить, остерігає й голосно кличе до вас, що час уже вставати; та не зважаючи на ввесь отой його репет ви далі преспокійно можете лишитись у ліжку й смачно спати; будильник вас не змусить устати, ні не візьме вас насилу та й не витягне з ліжка.

Подібно й совість: вона остерігає, переконує, накликує, але ви завжди можете поступити так, як вам подобається.

Будильник може дзвонити раз, два, три, чотири й більше разів. Якщо його не будете слухати й далі будете в ліжку спати, то за кожним разом, як він дзвонить, будете його чути щораз слабше, а вкінці вже так до того дзвонення привикнете, що воно на вас не буде робити вже ніякого вражіння.

Так само й совість ваша буде до вас часто відзиватися. Якщо свідомо й добровільно станете нехтувати її й неслухати, то скорше чи пізніше прийде такий день, що вже більше її голосу не почуєте. Будете далі преспокійно спати твердим сном смертельного гріха, і хіба тільки чудо Божої всемогучости могло б вас із того страшного сну пробудити. Але чи Господь Бог зробить таке чудо для вас? Чи Він може зобовязаний таке чудо робити?

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

З найновішої мартирольогії нашої Церкви в Західній Україні: На днях отримано листа з дня 2-го жовтня, 1945 року, де описується про мучеництво нашої греко-Католицької Церкви через насильне вивожування наших Єрархів, гонення нашого священства й впроваджування до наших церков православної ерархії.

З виїмків цього листа стоять написані такі дослівні місця:

"Єпископи з Галицької Провінції, Ексцеленція Митрополит Кир Йосиф Сліпий, Кир Никита Будка, Кир Николай Чарнецький, Кир Григорій Хомишин і Кир Йоан Лятишевський "виїхали на Схід." Львівським і Тернопільським епископом є "смиренний" Макарій. Святий Юр нечинний! У Львові створено урядово "Комітет по злуці Греко-Католицької Церкви зо св. православною руською церквою."

"На основі договору між урядами Польщі й УССР "переселюється" усіх українців з Польщі до УССР. Кожний українець "має право добровільно" переселитись. Наші оба Преосвященні з Перемишля "напевно теж "добровільно переселяться." Границею між Польщею й УССР є лінія Керзона, яка біжить рікою Сяном, від її джерела аж до села Солина, коло Ліска, відтак простою лінією, попід Нижанковиці й Медику до Белзця, а звідси рікою Солокією і Бугом. Перемишль належить отже до Польщі."

А з другого листа, датованого 22. вересня, 1945,довідуємося дослівно таке: "В наслідок военних подій я зупинився на терені Австрії, де серед страшних обставин моральних і матеріяльних... горожани Австрії за всяку ціну хочуть позбутися чужинців. Голод і холод доскулює на кожному кроці. Ми всі тут непевні, ні дня, ані ночі. Поворот до рідного краю абсолютно неможливий. Після певних інформацій, всіх греко-католицьких Ординаріїв і священиків в Галичині повиарештовували і вивезли, зате насильно впроваджують "православіє." (Пропускаємо імена осіб, підпис особи, і інше, для відомих причин). — УВісти.

Православний архієпископ став католиком.—З Ватикану подали, що до католицької Церкви прийнято російського православного архієпископа Миколу Томолова, який був митрополитом на Україні. Архієпископ утік був перед большевиками й проживав у Німеччині, де католицька Церква зробила на нього такий сильний вплив, що він став католиком. Він буде працювати між російськими збігцями в Европі.

Реколекції священиків на сході.— Від 1-5 жовтня ц.р. відбулися реколекції для наших священиків на сході Канади. Отці мешкали в Виховному Інституті БУК-а ім. Митрополита Андрея Шептицького в Торонто. Реколекціями проводив о. місіонар Гр. Шишкович, ЧНІ., з Йорктону.

Роблин.— Від 15-18-го жовтня відбулися духовні вправи для учнів Колегії оо. Редемптористів в Роблині, Ман. Реколекціями проводив о. Іван Бала, ЧНІ.

Йорктон.—Від 25-28-го жовтня в церкві М.Б.Н.П. в Йорктоні на честь Христа Царя відбулася чотири днівка для учениць Інституту (тепер Академії) Пресв. Серця Христового під проводом Сестер Сл. П.Н.Д.М., учнів Колегії св. Йосифа під проводом Братів Х.Ш., та молоді міста Йорктону. Духовними вправами проводив о. Гр. Шишкович, ЧНІ.

Дай Боже, щоб духовні вправи ще більше поширились серед української молоді. Ми певні, що коли буде більше отців-місіонарів, то реколекційний рух серед нашого народу зросте.

Дорогі Родичі, коли маєте сина, що хоче стати священиком-місіонарем, пішліть його до оо. Редемптористів в Йорктоні. Адреса є:

Reverend Father Master of Novices,
Ukrainian Catholic Mission, Yorkton, Sask.

В Брюселі, столиці Бельгії, замірено створити жіночий монастир СС. Василіянок, що мавби бути релігійним центром українців не лише для Бельгії, але й на цілу Західну Европу. Про таке створення стараються церковні круги в Бельгії з оо. Редемптористами на чолі. Українці в Бельгії сподіються матеріяльної помочі з Філядельфії від СС. Василіянок. Коли монастир повстане, тоді заснують при ньому школу, приют для наших дівчат, старців і жінок. Недавно о. редемпторист М. Германюк був на авдієнції в Папського Нунція, з котрим переговорив справи наших братів у Бельгії. Отець М. Германюк покінчив університетські студії в Лювапії, в одному з найславніших католицьких університетів і там одержав **докторат св. Богословії.**

Отці Редемптористи, що є душею релігійної акції українців у Бельгії, що обслугують наших братів і сестер по ріжних містах і українських осередках, що зайнялися українською студентською молоддю, створили також релігійні курси для дівчат з Радянської України, які прибули до Бельгії з бельгійськими нареченими й не можуть взяти слюбу поки не будуть охрещені та обзнакомлені з християнською релігією. Католицька Церква, як добра мати, вимагає, щоб ті всі, що приступають до католицької Церкви, або принимають св. Тайну Подружжя, були добре обзнакомлені з основними правдами св. віри. Дотепер пройшли через ці курси около 100 дівчат. Дівчата з такою ревністю вчаться релігії, що їх поступування зробило велике враження на бельгійські круги, котрі помогли матеріяльно зорганізувати такі курси.

Через Український Допомоговий Комітет в Римі прийшли вісти, що німці розстріляли **о. В. В. Величковського,** ігумена оо. Редемптористів в Тернополі за це, що не хотів опустити своєї духовної станиці в Тернополі. Покійний Отець Василій Всеволод Величковський, це один з найкращих місіонарів Чина Найсвятішого Ізбавителя. Знаменитий бесідник і незрівнаний організатор. Довший час працював на Волині, серед наших братів і сестер, серед дуже тяжких обставин зо сторони польського правительства. Часто брав участь в унійних зіздах на Поліссю в Пінську та у Львові в Галичині. Перед війною в місті Станиславові приготовив усе потрібне, щоб здвигнути величаву базиліку на честь Матері Божої Неустанної Помочі, цариці України, одначе друга світова війна не позволила йому виконати наміченого пляну. **Вічна Йому Память!**

Домініяльні посли домагаються, щоб премієр Канади вжив усієї моральної сили, щоб спинити видавання українських скитальців під Совети та поліпшити їх долю. Своє домагання вислали посли телеґрамою 21. жовтня до Лондону, в Англії, де саме тоді перебував Мекензі Кінґ. Телеґрама була такого змісту (в перекладі з англійської мови): "Не зважаючи на відклики й протести канадійських і американських громадян українського походження проти насильного видавання українських скитальців з британської й американської займанщини на Схід під Совети, до канадійців дальше доходять вістки, що насильне видавання українців продовжується. Ми, підписані члени парляменту звертаємося до Вас в імени людськости вжити всю моральну силу становища Канади в усіх інших союзників, щоб негайно спинити й поліпшити нещасну долю збігців в британській і американській зонах, особливо свояків канадійських громадян." Це домагання підписало 25 домініяльних послів, між ними оба українські посли А. Глинка та Ф. Заплітний.

Дня 7 і 8 жовтня ц.р. відбувся 14. зїзд саскачеванської секції Брацтва Українців Католиків Канади. Він почався в неділю вранці відправою в церкві св. Юрія в Саскатуні. Співану Службу Божу відспівав надзвичайний гість, Всеч. о. Мирон Кривуцький, діяконували Преп. Отці Йосип Корба, ЧНІ., й Маріян Горішний, ЧСВВ. Проповідь виголосив Преп. о. Іван Бала, ЧНІ. Згадаємо, що людей було багато, на Студентський Інститут зложили коло пять сот долярів, і наших хліборобів оцим разом було менш, чим давніш, бо треба було остатись вдома, щоб скінчити молочення. В неділю ввечері місцевий аматорський ґурток відограв дуже артистично представлення "Невольник." Пан Заболотний і панна Шавага своїм артизмом опанували публіку, що зовсім заповнила простору залю Дому Просвіти. В часі межи діями того представлення були промови Панни Жук і Преп. Брата Методія. З усіх промов на першому місці треба поставити дві: промову Всеч. о. Кривуцького про Місійне Товариство й двогодинну промову, повну вогня, Прп. о. Корби, ЧНІ. В часі своєї могутньої промови, Преп. о. Корба цього року на зїзді сказав, між іншим, таке: "Ідея, це величезна сила. Де вона посілась, де вона глибоко запала в душу, там вона зайде аж до самого кореня життя. І раз вона міцно вкоренилась, то ніяка сила її вже не знищить. Можна людину, одиницю придавити, розчавити; можна нарід його власною кровю залити, можна його добра попалити, але ІДЕЯ далі житиме в найглибших глибинах душі, й при першій ліпшій нагоді пробудиться до нового, сильного життя." Це правда. Все достоїнство чоловіка, все те, чим він в натурі різниться від звірини, це те, що він може думати. Чоловік, це втілена ідея, що жие й неустанно зростає. Тому в нього й не має вибору, чи думати, чи не думати. Тільки одна воля-свобода в нього: зпоміж ідей, якими він живе, вибирати тільки ідеї великі, високі, що його роблять чистішим, сильнішим, а усувати від себе ідеї, що його понижають, що вбивають його гідність і силу.

В понеділок вранці після наладнання різних справ вибрано новий заряд на 2 наступні роки. Голова: п. Яків Д. Стратійчук, банковий управитель в Канорі; місто-голова: Всеч. о. В. Фірман, парох в Саскатуні; Писар п. В. Филипович, Арран; скарбник: п. Роман Качур; Провірники: пп. Григорій Гарах і Брон. Корчинський.

. . **При кінці** вересня, ц.р. відбувся величавий зїзд католицької молоді архидієцезії Бостон, Мас. У Богослуженні, що його відправив архиепископ Кушінґ на площі Алумні Філд, Бостон Каледж, взяло участь 45,000 дівчат і хлопців із середніх шкіл 325 церквів архидієцезії Бостон. Що за красний обяд релігійного життя!

Луїс Ф. Буденз, управляючий редактор комуністичного щоденника "Да Дейлі Воркер", що є головним орґаном комуністичної партії в Америці, 10. жовтня ц.р. в Ню Йорку заявив, що він виходить з редакції часопису й виступає з комуністичної партії, щоб "вернутися до віри своїх батьків, до католицької Церкви." Разом із Л. Ф. Буденз, приступили до католицької Церкви його дружина та їхні три дочки, прийнявши вперед Тайну Хрищення. "У розбурханім світі, католицька Церква, це невзрушима скала та могутня вежа,на котрій людство може знайти охорону," сказав Буденз у своїй заяві."Навернення,це великий крок з моєї сторони, опертий на сильних релігійних переконаннях," продовжав Буденз. Навернений Буденз став уже професором політичної економії в католицькім університеті Нотр Дам у Савт Бенд, Індіяна. Ціллю його викладів буде виказати засідки комунізму. Дай Боже, щоб слідом Л. Ф. Буденза пішли всі комуністи й вернулись до одної, святої католицької та апостольської Церкви!

Лист українського скитальця: "Понад Европою, а передовсім понад Україною перейшов страшний ґураґан руїни, та смерти. Десятки, сотки міст і сіл зрівнані з землею. Тисячі, мільйони людей зчезли з лиця землі, присипані грузами, та сирою землею; а мільйони других людей скитаються бездомні, опущені, морально пережиті й зневірені, по Німеччині, Франції, Бельґії, та інших краях. Сотки, тисячі дітей полишились без родичів, і попали на поталу нужди, зіпсуття й терпіння... Нині Европа, а передовсім, як оповідають очевидці, Україна перемінилась в одну велику, ґлибоку й болючу рану... Як говорити з нашими братами з Великої України, з якими я майже щоденно в контакті, то вже страх збирає слухати про мучеництво нашого народу й це перед війною, у війні й тепер. Тут у Бельґії маємо багато праці з нашими людьми з Галичини та з Великої України. А вони бідні так страшно терплять; такі перестрашені, перейшовши вже так чисельні й зо всіх сторін переслідування..."

"Дай Боже, щоб так усіми бажаний мир вкінці загостив. Одначе доки мільйони людей поневіряються по світі без хати, без опіки, переслідувані вічно ідеєю жахливих страждань, в які попали їм дорогі особи й які їх самих може чекали б, так довго про мир не можна говорити..."

(Пропускаємо імена осіб, підпис особи та інше для знаних причин).

"Євангельська Правда," протестантський часопис, що виходить у Торонті, у виданні за жовтень, ц.р. подає, що українська православна Церква в Канаді стала членом спілки протестантських церков. Ось новий факт, що "православіе" провадить своїх вірних до протестантизму!

ЗРАЗОК НАСИЛЬСТВА— (Передклад): "Типовий зразок гвалтовної репатріярції стався в Кемптеп, в Баварії. В неділю, 5 серпня цього року о. Василь Бощановський відправляв ранішню Службу Божу, (має 75 років). Церкву раптом окружила американська військова поліція в присутности совєтських представників. Дехто з Росіян був пяний. **Вони ввірвались до церкви і припинили відправу... Отця Василя схопили й тягнули його за бороду через церковний двір й шпурнули до тягарового воза (троку).** Віруючі почали боронитись... Поліція почала стріляти. **Кілька осіб було забито й богато поранено.** Ранених поволікли через церковний двір й вантажили їх на тягарові авта, після вказівок совєтських представників."

"Лос Анджелес Екзамінер," 1 жовтня, 1945. (Америка).

БАГАЧ І БІДНЯК

Жили раз в одному селі два дуже старі чоловіки: один був великий багач, другий—убогий бідняк.

Насамперед помер багач, і пішов просто до неба. Там привіталй його радісними піснями й музикою, та справили надзвичайно велику параду.

За якийсь час помер і бідняк, та й той до неба пішов. Одначе там ані не співали йому, ані не грали, ані паради ніякої не робили. Питається він святого Петра:

—По якому це— каже— у вас тут робиться? То багачеві таку велику славу віддаєте, а мене бідного то навіть не завважили?!

На те йому святий Петро так відповів:

—Знай, чоловіче, що на сто років приходить сюди до неба заледви один багач, тимто й вітаємо його так надзвичайно, урочисто. А вас бідняків тут повно, повнісінько щодня снується, то хтож міг би вам щодня параду робити?

Нечемний.— Бачиш, який ти нечемний,— собі взяв більшу рибу, а мені лишив меншу!

—Ну, а ти як зробив би?

—Я?....О, я напевно взяв би меншу.

—Ну, то чого хочеш? Таж я тобі меншу лишив!

* * *

Штучна нога:— Ах, ця штучна нога завдала вже мені нераз великого болю!—скаржився хорий лікареві.

—Що ви кажете?—спитав здивований лікар.— Як може штучна нога завдавати комусь болю?

—Пане докторе,—став пояснятн хорий:— моя жінка вже кілька раз потягнула мене цею нещасною ногою по голові.

У ворожки:—В вашій будучності бачу багато чорного.

—Це самозрозуміле: адже я коминяр.

АНУ, — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці III-ій окладинки)

1. **Пилипівка, Петрівка, Спасівка.**
2. **Лист** Святого Апостола Павла до **Филимона.**
3. Слово **Месія** пішло з мови **єврейської;** воно означає те саме, що й грецьке слово **Христос,** або українське— **Помазанець.** Колись старозавітні жиди, а пізніш і християнські народи звали своїх царів чи королів **Помазанцями Господніми.** Назва ця пішла від того, що в часі врочистої коронації Архирей **помазував** царя чи короля **святим єлеєм.** З тієї пори, в очах народу, особа нового володаря була наче свята, недоторкальна. Піддані мали його шанувати й слухати, як законного представника Божої Влади на землі. А хто проти нього посмів підняти бунт-вороховбню, такого тодішній загал уважав великим злочинцем, **бо "він не побоявсь повстати проти Помазанця Господнього."**

Після цього пояснення легко зрозуміти, чому то Ісусові належить титул **Месії.** Адже Ісус— дійсно наш Цар, наш Володар. Він Цар над царями, і Володар над володарями. Він Пан неба та землі. Всі Ангели на небі й усі люди на землі—Його слуги, піддані Його. І небо, й земля—повні слави Його. Бо Він правдивий **Месія—Христос — Помазанець Господній.** Інших **Помазанців** освячував **Єлей Святий,** а в Ісуса і Тіло, і Душа були освячені безпосередньо Самим Божеством. Адже з Ісусовим Тілом та Душею, з усім Його Чоловіцтвом злучилась на віки вічні Друга Особа Божої Тройці, тобто сама безконечна **Божа Святість.**

4. Ті слова сказав Ісус до Святого Петра на озері Геннезаретським, у ту пам'ятну ніч, що наступила після чудесного розмноження хліба на пустині. Чудесно нагодувавши п'ятитисячну товпу голодних людей, Ісус приказав Апостолам зараз таки того самого вечора вертатись кораблем на другий беріг озера, до Капернаума, а Сам відійшов на самотнє місце на горі, щоб там молитись. На морі тимчасом вірвалась буря, і цілу ніч кидала апостольським кораблем на всі боки. Аж десь над ранком, як на сході небо вже починало прибирати рожеву зажраску, апостоли побачили раптом Ісуса, як ішов по воді, мов по сухій землі. Думаючи, що то щось їм таке привиділось, Апостоли дуже настрашились і з переляку стали голосно кричати. Ісус їх успокоїв, кажучи: "Не бійтеся— це Я!" Апостол Петро закликав: "Господи! Якщо це направду Ти, то позволь мені піти до Тебе по воді." Ісус відповів: "Ходи!" І Петро, не довго думавши, пішов. Пішов по воді, як по сухій землі. Але незабаром страх обхопив його, і він став поринати в воді, кличучи тривожно: "Господи! Рятуй, бо я топлюся!" Господь у-сам час простягнув йому свою пресвяту Руку, і апостола витягнув з води. Але при тім лагідно скартав його, кажучи: **"Людино малої віри, чого ж ти сумнівавсь?" Апостол добре зробив,** що в хвилі небезпеки благав у Ісуса рятунку, **але ще краще було б,** як би був відкинув від себе всякий страх, всяку тривогу й усякий сумнів, непохитно кажучи в серці: "Чого ж властиво боятися мені? Коли Ісус так близько коло мене, то я напевно не пропаду." Такого власне безмежного довір'я до-

магався Ісус від своїх Апостолів.

5. **Мелхиседек**— це та маленька **металева оправа,** куди священик вкладає **Пресвяту Евхаристію,** поки її поставить у монстранції. Колись давно, дві тисячі років перед Ісусом Христом, а саме за часів патріярха Авраама, жив один цар, що звався Мелхиседек. Святе Письмо каже, що він одночасно був і "Священиком Всевишнього," і приносив Богові **жертву з хліба та вина.** Та Мелхиседекова жертва була вже заздалегідь неначе образом Тайної Вечері і Служби Божої взагалі. Бо, як на Тайній Вечері так і на кожній Службі Божій Ісус Пресвятій Тройці віддає на жертву Своє Пресвяте Тіло й Невинну Свою Кров, але під видами **хліба й вина.** Можна сміло отже твердити, що Ісус у своїй безкровній жертві **придержується обряду Мелхиседека.** Так само сміло можна твердити й про Мелхиседека, що він своєю жертвою з **хліба й вина,** вже дві тисячі років наперед, заповідав **Безкровну Жертву Нового Завіту,** цебто Евхаристійну Жертву. Тимто **маленьку** металеву оправу, що в монстранції піддержує Евхаристію, назвала Церква на його честь—**Мелхиседеком.**

6. **Ні,**— в чистилищі людські душі караються **не тільки за малі гріхи, але також і за гріхи великі та смертельні,** що за життя на цім світі були **прощені, але не спокутувані.** Так само в пеклі страждають душі **не тільки за великі свої гріхи, але також і за всі малі,**— що з ними вони нерозкаяні, зійшли з цього світу.

7. **Гавриїл**— це по-українському **Божий Муж,** а **Рафаїл— Божий Лік, Божа Медицина.**

8. Те слово **"Прості!"** означає, що люди мають тоді стояти **просто, "на позір,"** або— як колись австріяцькі вояки говорили —"на ґаптах!" Таку спеціяльну пошану мають вони в той урочистий мент віддати Святій Євангелії, що справді скриває в собі глибінь Божої Премудрости.

9. **а) Проскомидія,** що її священик відправляє на окремім столику, так званім **жертівнику.** б) **Служба Оглашенних,** від "Благословенно Царство," аж до слів **"Єлици оглашенії ізидіте,"** що їх священик співає **небавом** по **Євангелії,** в) **Служба Вірних,** від слів "Єлици Оглашенії ізидіте," аж до кінця.

10. На такий нехарапутний закид зовсім не тяжко відповісти. Скажіть тому нещасному просто таке: "Як то? Вас разить, що **священики з того живуть?** А якже ви хочете,— щоб священики не мали навіть з чого жити? То "всякое диханіе" якось на світі живе, і їсть, і п'є, а ви Христовим священикам відмовили б права до життя?!... То стільки по світі всякої підлоти ходить, стільки злочинців вештається (неодин із них дійсно неварт, що земля його на собі держить і під ним незападається). А дивіться: Бог ласкавий, терпеливий, і— навіть ті лотри живуть, а може навіть веселяться, їдять, п'ють, бенкетують... А вам прийшло на гадку відмовити Христовим Слугам права до життя?! Адже вони хліба за дурно на цім світі не їдять, вони мусять працювати, нераз дуже тяжко працювати... А зрештою, приятелю, будьте хоч "капку" поміркувані: Чи вам коли приходить на думку казати: "До доктора не йду, бо доктор з того живе?" Або: "До лоера не йду, до судді, до професора не йду, до шторника, гереджмена, чайнемена і т.д., не йду— **бо всі вони з того живуть."** Та сховайтеся в кут з таким вашим "австріяцьким ґаданем!" Адже кожний на цім світі з чогось живе. Ну то що ж у цім таке дивне, таке спеціяльне, таке надзвичайне, що й про Христових Священиків Боже Провидіння по-батьківськи постійно дбає, щоб вони мали з чого **гідно по-людськи жити?...**

11. **Киріе елейсон,** означає точнісінько **те саме,** що **Господи Помилуй!**

Адвокат Юрій Роборецький, що недавно зістав принятий до Адвокатської Палати в Винипегу, Ман. виїхав з Винипегу до Торонто, де відчинить свою адвокатську канцелярію. Знимка наша вказує нашого молодого адвоката, щирого українця католика, котрий є братом нашого о. Андрія Роборецького, пароха в Вест Торонто, Онт. Нашому молодому адвокатові на цім місці бажаємо якнайкращих успіхів. Хай Вас, пане адвокат, Бог наділяє кріпким здоровлям, так, щоби Ви могли якнайдовше працювати тут в Канаді для нашої Церкви та нашого народу. Щасть Вам Боже!

ГОЛАР, САСК.— Дня 28. жовтня в погідний, але зимний день, якраз була відправа в церкві св. Михаїла на Вішарт. По відправі зійшлися до панства Йосифа й Марії Школьний численні гості, щоб відсвяткувати милу несподіванку, яку вже заздалегідь приготовили для їх сина Николая в день його 25-ліття. По спільнім обіді і щирих желаннях, попросив п. М. Шевчук,—провідник цілої несподіванки, Николая, щоб він був такий добрий та засів за стіл разом зо своєю женою Геленою Галіцькою. Посипались горячі желання насамперед від п. М. Шевчука, а опісля по черзі промовляли: п. О. і М. Пастернак, Н. і А. Сирота, Антін і А. Левандовський, Франк і В. Маліновський, Ф. і А. Птасінські, І. і М. Бартошевський, Е. і Е. Ясіновський, Т. Чайковський, В. Стоцький, С. Жилик, Ю. і К. Каракоцюк, а по них усіх свої сердечні желання зложила старенька пані Анна Василюк, пригадуючи їм ще ті часи, коли вона бавила їх ще малих.

На кінці зійшлись родичі Николая, Йосиф і Марія Школьний, як також родичі його жінки Йосиф і Варвара Галіцький і щирим серцем пожелали своїм дорогим дітям, щоб вони були ще сто років такими добрими дітьми як вони були дотепер. На знак своєї любови передали своїм дітям гарний стіл— дарунок від родичів і гостей, а заразом гарна памятка для молодих. На закінчення

слідувало голосне, щире, "Многая Літа." Так, 25 літний Николай як і його молода 18-літня жінка, з якою він недавно побрався,— це добрі діти для своїх родичів, добрі члени для нашої українсько-католицької Церкви: Своїм спокійним і прикладним життям були вони дотепер прикладом для других— і дай Боже, щоб остались на сотку літ.

При тій нагоді не забули за добру пресу й жертвували по $1.00: А. Патернак, Н. Школьний, Й. Галіцький, Н. Сирота, І. Бартошевський, С. Жилик, Й. Школьний. По 50ц.: М. Шевчук, М. К. Каракоцюк, А. Левандовський, Д. Ясіновський, А. Магдів, Й. Ясіновський. По 25ц.: Пані Василюк, Ф. Птасінський, Ф. Маліновський, К. Каракоцюк. Пані Чайковська 10ц.

Всім жертводавцям щиро дякуємо за ласкаві жертви, а молодому 25-літньому Николаєві й Гелені желаємо сотку літ прожити. — Присутний.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Найсердечнішу подяку складаю Найсолодшому Серцю Ісуса Христа й Матері Божій Неустанної Помочі, та св. Йосифові, за вислухані молитви. Посилаю $1.00 на передплату "Голосу Спасителя." Остаю з пошаною,— Марія Харандюк.

Сестра Павля Сл. П.Н.Д.М. складає сердечну подяку Матері Божій Неустанної Помочі за три ласки.

Сестра Мехтильда Сл. П.Н.Д.М. складає подяку Пресвятому Серцю Христовому і Матері Божій за многі ласки одержані в минулім році; і за дві ласки, одержані за молитвами бл. п. Сестри Стефанії Дякович, Сл. П.Н.Д.М.

Найсердечнішу подяку складаємо Всемогучому Господу Богу й Преп. Діві Марії за отримані ласки та щасливий поворот Володимира, нашого найстаршого сина, що перебув на війні майже 5 літ і пережив великі страхіття цеї кровавої війни.— Олекса й Ксеня Воробець, Чергил.

ПОХОРОН БЛ. П. РОМАНА СЛЮСАРЯ

Дня 9-го жовтня цього року, о год. 2-ій пополудні відбувся похорон бл. п. Романа Слюсаря в Роблин, Ман. Похоронні Богослуження відправив Впр. о. Ст. Ів. Шавель, Ігумен роблинського Манастиря й Директор Колегії Отців Редемптористів. З манастирської церкви на місце вічного спочинку відпровадили Покійника не тільки члени його ближчої та дальшої родини, але й численні знайомі, сусіди та приятелі, що громадно зійшлись, щоб узяти участь у жалібному поході й віддати Покійникові останню прислугу. Бл. п. Роман Слюсар родився 1867-го року. До Канади прибув 1906-го року. Відразу поселився у Роблин, Ман., спочатку на фармах, а від року 1941-го мешкав у самому місті. Покійний полишив три дочки. Всі вони вже мають свою власну родину. Одинокий син його, Григорій, погиб у Франції, в часі славетного наступу на Діеп, 1942-го року. Треба також додати, що бл. п. Роман Слюсар був добрим дяком, і понад тридцять років вірно та ревно служив Святій Католицькій Церкві. З нагоди поминального обіду після похорону зібрано між присутніми $10.35 на пресфонд Голосу Спасителя. Ласкавим жертводавцям на цьому місці щиро дякуємо, а за дорогого, незабутнього Покійника молимось, щоб милосердний Господь прийняв його до Свого Небесного Царства. В.И.П.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА: Чергил, Алта.— Після двотижневої недуги, на запалення легенів, 4-го жовтня ,ц.р. в Загальнім Шпиталі в Едмонтоні померла бл. п. Параскевія Мартин, дочка Олекси й Агафії Маслюк. Перед смертю прийняла останні св. Тайни. Визначалася побожністю та працьовитістю. Була членкинею української католицької церкви Пресв. Евхаристії в Чергил, Алта. Залюбки читала Голос Спасителя. Походила з села Сторонятин, повіт Львів. До Канади приїхала в липні, 1937 р. У глибокім смутку оставила мужа Теодора, з яким прожила 25 літ і 4-ох синів: Петра, Славка, Василя й Володимира. Похоронні Богослуження відправив 6-го жовтня Преп. о. М. Вінцентайло, ЧСВВ в місцевій парохіяльній церкві. Людей було багато. Покійна, перша з поміж своїх односельчан, спочила далеко від рідного села, на канадійській землі. Вічна Їй Память!

ГЕМІЛЬТОН, ОНТ.: На Благородні Ціли.— Людям, які щиро працюють в організації духовній чи світській, належиться прилюдне признання. З тої причини стараннем панства Андрія і Ольги Рибіцьких та Пилипа і Стефанії Свистун влаштовано несподіванку—приняття для панства Михайла і Анни Деник, яке відбулося в парохіяльній салі. Панство Деник відомі як щирі члени нашої парохії і тому недивно, що саля була переповнена гістьми. По благословенню трапези привитав пп. Деників п. А. Рибіцький— господар того вечора, желаючи їм "Многих Літ" та на старші літа діждатися радости зі свого синка. А найбільшою радістю, сказав п. Рибіцький, було би побачити його при престолі Всевишнього як священика-місіонара. Привитали пп. Деників наш парох Всеч. о. Серветник, пп. Йосиф Стасюк з рамени відділу Запомогового Брацтва св. о. Николая, Бері— мійський клерк та пані С. Свистун іменем Жіночого Брацтва ім. Княгині Ольги, котрого то Брацтво пані Деник є предсідницею. В дарунку пп. Деник дістали "честерфілд" та інші дарунки від поодиноких родин. Пані Марія Чернець— сестра пані Денк та пп. Дм. і А. Лащук— їх родичі, звернулися до присутніх з подякою за ту честь, яку віддано членам їх родини. Панство Деник, звертаючись до присутніх, заявили, що почуваються до глибокої вдячности супроти тих, які занялися влаштуванням цего приняття й супроти тих, що причинилися своїми жертвами на цю ціль.

Всеч. о. Серветник попросив о жертви на благородні ціли. Зібрано $70.00, з того призначено $50.00 на Інститут ім. Митрополита Шептицького в Торонто, $15.00 на скитальців і $5.00 на Голос Спасителя. Збіркою занялися Всеч. оо. Серветник та Заяць. Зложили по $5.00: пп. Деник і Ю. Пилипюк. По 3.00: п. Я. Сенчук. По 2.00: пп. В. Кісс, Свідзінський, Бері, М. Румак. По 1.50: п. Паца. По 1.00: пп. Д. Лащук, Ярема, Ів. Лащук, Гайдаш, Кенс, Д. Чернець, Кошута, Федусь, Гладун, Д. Ванчук, Ракочий, Лопавчук, Д. Зінкевич, Леськів, Гр. Олійничук, К. Моцок, Кашуль, Критович, Демчук, В. Рапко, Мих. Павлишин, Кузик, Пушкидра, Га-

лінський, Достик, С. Мельник, І. Книш, Пестрак, Дитчук, Олійник, Крочак, Гр. Гуменюк. По 75ц.: п. Хомишин. По 50ц.: Т. Кормило, Медецький, Сливка, Л. Тракало, Л. Грицай, В. Гасай, Сабо, Озимок, Забороцький, Нарожанська, Гелетчук, Т. Маруєяк, В. Ткач, Сидловський; дрібними: $7.75. — Нехай Всевишний нагородить сторицею всіх жертводавців а панство Деників "Многими Щасливими Літами." — О. Б.

НА ВЕСІЛЛІ В ФЕНВУД, САСК.

В неділю 21го жовтня цього року, в кольонії Фенвуд, Саск., у церкві святих Апостолів Петра й Павла звінчалися пан Михайло Семенюк і панна Наталя Чихрун. Потім, з нагоди їх весільного бенкету в родиннім домі Молодої, цебто в Панства Чихрунів, зроблено збірку на "Фонд Допомоги" українським збігцям, що опинились по чужих краях Західньої Европи. **Зібрано разом $25.71.** Ласкавим жертводавцям належиться признання й подяка, а добрим та чесним Молодятам нехай дасть Господь Бог щастя, здоров'я в мирі та любові на "Многая і Благая Літа!"

ГОДИНА БОЖОЇ ПОМСТИ

Земля так стряслася, немов кінець світа;
На сотки миль чути звірів рев-виття,
І люди тікають на гори високі
Щоб там заховати хоч рештки життя.

Вулькан вибух раптом, наче звір той лютий,
Земля задрижала від ляви-вогню;
Задубіли люди зо страху й тривоги,
Що прийшлось згубити майно і рідню.

Западались гори, море клекотіло,
Немічні й каліки не могли втекти,
А ті, що спаслися, молились на горах,
Здіймались душею в надземні світи.

Минула хвилина, небо счервоніло,
Вулькан потряс містом, залляв долини,
Місто спалахнуло, ґази вибухали,
Було чисте пекло, вогонь і дими.

Минула година, місто зарівнялось,
Горів у безодні пекельний вогонь;
І щезло безслідно безбожнеє місто,
Де люди топтали Господній Закон.

А нарід по горах без хліба, без хати;
Ні в що одягнутись, ледве що живий.
Плакали, ридали, і батьки, і діти,
Давило всіх горе і смуток важкий.

Пішла сумна вістка по цілій країні,
За малу годину вже знав увесь світ,
Що земля запалась, а безбожним людям
Нагла смерть жорстока вкоротила літ.

За тиждень застигла жахлива безодня,
Де недавно клекіт лунав навкруги,
Остався лиш спомин і жаль за рідпею,
Розсілись по горах хмари та дими.

Розійшовся нарід по цілій країні,
Вештався по дібровах, горах та лісах,
Захисту шукав там... тепер вірить в Того,
Що сидить на троні вгорі в небесах.

А ви, лицеміри, підлі та безбожні?!...
Прийде й на вас кара, на лютих звірів,
І не озирнетесь, як Бог кине громом,
І плач буде, й мука, і скрегіт зубів.

Вже буде запізно тоді покоритись,
Як почуєш громи, уздриш Божий Суд,
Де добрі засяють, а лихі зчорніють;
Тоді й об'явиться червоний ваш блуд.

Як розкриє пащу пекельна безодня,
Як зареве зграя чортівських потвор,
Обридне вам певно безбожна дурійка,
Прокленете клятий, червоний прапор.

(Уложив ЛД.М. Лаврентій Довбенко,
Торонто, Онт.)

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ ДО СЛУЖБИ БОЖОЇ— ЛИСТОПАД, 1945

Старий Стиль:

4. Неділя 19 по Сх.: Гл. 2. Ап. з. 194, Єв. Лу. з. 26.
8. Четвер: св. Димитрія: Ап. з. 292, Єв. Ів. з. 52.
11. Неділя 20 по Сх.: Гл. 3. Ап. з. 200, Єв. Лк. з. 30.
18. Неділя 21 по Сх.: Гл. 4. Ап. з. 203, Єв. Лу. з. 35.
21. Середа: св. Арх. Михаїла: Ап. з. 305, Єв. Лу. з. 51.
25. Неділя 22 по Сх. і св. Йосафата: Гл. 5. Ап. з. 215 і 311, Єв. Лу. з. 83 і Ів. з. 36.
28. Середа: Починається Пилипівка.

Новий Стиль:

4. Неділя 24 по Сх.: Гл. 7. Ап. з. 221, Єв. Лу. з. 39.
8. Четвер: св. Арх. Михаїла: Ап. з. 305, Єв. Лу. з. 51.
11. Неділя 25 по Сх.: Гл. 8. Ап. з. 224, Єв. Лу. з. 53.
15. Четвер: Починається Пилипівка.
18. Неділя 26 по Сх. і св. Йосафата: Гл. 1. Ап. з. 229 і 311, Єв. Лу. з. 66 і Ів. з. 36.
21. Середа: Введення в Храм Пр. Д.: Ап. з. 320, Єв. Лу. з. 54,
25. Неділя 27 по Сх.: Гл. 2. Ап. з. 233 і 320, Єв. Лу. з. 71 і 54.

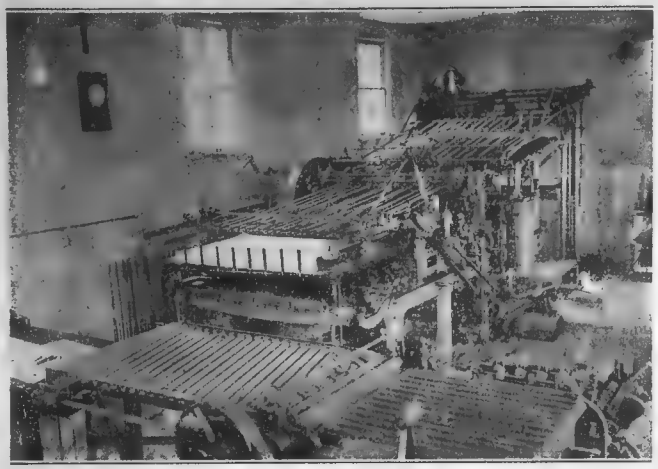

Наша нова автоматична преса. На сплачення цеї коштовної машини деякі читачі нашого місячника були ласкаві прислати нам свої щедрі жертви. З великою вдячністю приймаємо всякі датки, що їх хтонебудь буде такий добрий тій цілі присвятити.

ГУРТОВИЙ СКЛАД

ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОҐ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 MAIN STREET,
WINNIPEG, MANITOBA.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

No. 12. THE REDEEMER'S VOICE YORKTON, SASK., December, 19

НАША ПЕРЕПИСКА

Всім нашим читачам і передплатникам подаємо до відома, що наші скитальці в Европі, мимо своїх страшних матеріяльних недостатків, біди, нужди, почувають себе забутими, відірваними від світа, неначеби ніхто про них не памятав. Неначеби неодин з них не мав жадних кревних, свояків чи приятелів тут заморем в Канаді чи Америці. Бракує їм зовсім писаного українського слова. Не мають вони ні книжок, ні часописів, ні молитовників, ні катехізмів для дітей,—одним словом, вони відрізані від рідного краю, не бачили вже довгими роками свойого писаного слова.

Треба негайно подати їм моральну і духовну поміч. Ту моральну і духовну поміч дістануть, якщо ми зможемо їм вислати безплатно всі наші видання, чи то місіонар, чи молитовник, чи катехизм. На се треба Вашої щедрої жертви. Тому просимо, не відкладайте на довше, але ще нині пришліть Вашу щедру жертву на книжку чи місіонар Голос Спасителя для українських скитальців. Присилаючи, зазначіть, чи то на місіонар, чи на книжку, то є друковане слово, а ми радо їм вишлемо. Ваші рідні, на вигнанню прагнуть і чекають на писане слово, прагнуть того місіонаря, який колись довгими літами на рідній землі читали. Так Ваша поміч конечна.

А тепер подаємо імена тих добрих осіб, що приєднали або самі заплатили своїми тяжко запрацьованими грішми добру книжку, Місіонар Голос Спасителя, для одної або більше осіб. І так одна добра особа з Вільтон, Н. Дак., Америка, приєднала шістьох нових передплатників, а семому сама заплатила, бажаючи стати апостолом доброї преси. Щира подяка тій добрій мамі. Знова добрий і примірний батько, який вже довгими літами читає наш місіонар,— пан Прокіп Балко з Голден, Алта., запринумерував 5 нових передплат для цілої своєї родини. Свойого брата Теодора Балко, свойого сина Тадея, і трох дочок Анни, Марії і Параскевії. Дай Боже, щоб наш нарід мав богато таких батьків. А Вам, пане Балко, нехай Господь дасть довгі літа прожити і натішитись своїми діточками.

Пані Марія Волошанська з Едмонтону прислала пять нових передплат, які заплатила на цілий рік для тих осіб, що будуть читати місіонар, на радість їм і на потіху, для: Івана Позелузного, панства Василюхів, Анни Ковальчук, панства Павлюків, й Розалії Шаваровської. Так пані Марія Волошанська це невтомна апостолка доброї преси, яка своїм гарним прикладом і ділом світить многим нашим читачам яко взір до наслідування.

Не можемо забути пані Анни Чорної з Торонта, яка сама дуже любить читати кожне число нашого місіонаря, і бажає бачити його в кожній хаті, так в Торонті як і по цілій Канаді й Америці. Прислала вона чотири нові передплаті. Для Катерини Комар, Офілії Савчук, Анни Крушельницької, Теклі Косменко. Так пані Чорній, будемо тішитись разом, коли в Торонті в кожній нашій родині буде місіонар Голос Спасителя. Ваш приклад напевно заохотить кожного читача з Торонта йти Вашим слідом.

Наша молодь, УКЮ, в Саскатуні, підчас свойого означеного

(Продовження на стороні IV)

АНУ, ЧИ ЗНАЄТЕ?

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці IX-ій окладинки)

1. **Як називається та довга, біла полотняна риза,** що її вдягає на себе священик, збираючись на Службу Божу?

2. **Коли** відбулася в Римі **канонізація Святого Йосафата, і як називався той Папа,** що нашого славного Мученика врочисто **проголосив Святим?**

3. **Де,—в котрім місті** була основана перша християнська громада в Европі?

4. **При якій то нагоді, та й до кого сказав Ісус:** "Ходіть і подивіться"?

5. **В котрім столітті** жив Святий Отець Николай?

6. Ви мабуть уже колись чули, що в Святім Письмі Старого Завіту, є між іншим **чотири книзі Великих Пророків, і дванадцять книг Малих Пророків.** Чотирі Великі Пророки, це **Ісай, Єремій, Єзикіїл** і **Даниїл.** Одного з них деколи називають **Євангелистом Старого Завіту.** Чи знаєте,— **котрого** так називають, **і чому саме йому,** а не комусь другому дають такий дивний титул **Старозавітнього Євангелиста?**

7. **Скажіть коротко та ясно, котрого то дня:**
   а) Надали Дитяткові Божому ім'я Ісус,
   б) Пречиста Діва принесла Боже Дитятко до Єрусалимської Святині,
   в) Ісус тріюмфально в'їздив до Єрусалиму,
   г) Ісус Тайну Вечерю їв,
   ґ) Ісус на Хресті умер,
   д) Ісус із гробу воскрес,
   е) Ісус явився двом учням, що йшли дорогою з Єрусалиму до Еммауса,
   є) Воскреслий Ісус явився невірному Томі,
   ж) Ісус на небо відійшов,
   з) Ісус Святого Духа Апостолам Своїм із неба зіслав,

8. В Біблії Нового Завіту, а саме в 9-ім Розділі Апостольських Дій є виразно росказано, як то святий **Апостол Петро воскресив одну мертву особу.** Чи знаєте, **де саме** це сталося та й **як та особа називалася?**

9. Застановіться хвилинку над оцим твердженням: **"Ясне сонце, що з високого неба світить нам і нас теплом своїм огріває— це величавий образ Пресвятої Божої Тройці."** Чи можете сказати, **чим властиво сонце нагадує нам Таємницю Божої Тройці,** цебто Одного Бога в Трьох Особах?

10. На питання, чи в Пресвятій Евхаристії під видами хліба є Тіло Христове,— ви не вагавшись відповісте: **так.** І коли б вас іще далі запитати: Чи під видами хліба нічого більш нема, тільки саме Тіло Христове? Чи Крови Христової там нема?— ви напевно знову зовсім правильно відповісте: "В Пресвятій Евхаристії під видами хліба є не тільки Христове Тіло, але є також Його Невинна Кров"

А тепер відповіджте на таке питання: "Звідки під видами хліба взялася Христова Кров? **Хіба ж хліб перемінюється не лише у**

Христове Тіло, але й у Його Кров?"

11. **Коли то Католицька Церква врочисто проголосила** всьому світові Богом об'явлену правду, що Пречиста Діва Марія була Непорочно Зачата?

12. Уявіть собі, що якийсь недовірок хоче пожартувати собі з ваших релігійних почувань, і каже: "Я заглянув недавно до одної церкви та й аж дивно мені стало, **чого то там підчас богослуження так багато свічок на престолі світять, хоч то білий день і сонце на небі так ясно світить.** Що йнакше, якби то було в ночі,— тоді темно кругом і треба конче світити світло,— але вдень? **Нащо тих свічок у білий день? Хіба то Бог ваших свічок потребує?** Але нащо вони Йому здалися?"

Ну, і що ж ви на ту "велемудру" бесіду скажете? Бо ж і справді: **Нащо світити стільки свічок у білий день? Чи Господу Богу наші свічки потрібні?**

(НАША ПЕРЕПИСКА— продовження з сторони II).

місяця доброї преси, приєднало двох нових передплатників: Паню К Сукнацьку і паню Григорій Шульган. Коби наша молодь так само зробила у кожній парохії.

Дальше слідують ось так: Хресна мама К. Сірман прислала для своєї похресниці Марліни Трелінської цілорічну передплату, Іван Басістий, для Николи Стефанюка, Михайло Чубак для Михайла Чубея, Я. Шевчук для своєї дочки пані Мих. Папюк, одна особа з Ярослава, Ман., ревна апостолка доброї преси, прислала три нові передплати для Юлії Томчак, Марти Годгард, Василя Біловуса,— одна добра особа для Григорія Длугаша, Олекса Кабан приєднав три передплатники: А. Василька, Г. Родоніцького, С. Запушляка. Це старенький чоловік з молодим серцем, який переходить Канаду, роблячи добро. Іван Михальхук для Катерини Туз, Адам Савчук для Юрія Елюка, пані Петро Глух посилає різдвяний дарунок для Мартина Майданюка, Андрій Лабай для пані П. Лямб, й Йосифа Мадюка, Павло Андріяш з Киченер Онт., прислав три нові передплаті: П. Николишин, В. Литвин, Мих. Спарґало. Василь Бусько для Марії Коблюк, Катерина Сіка для Петра Проця, Всеч. о. Й. Б. Барнес для Юліяни Лепетської, Текля Квасний для Андрія Бейлі, пані А. Ромак для Христини Туньков, В. Качковський для Соні Гринюк, М. Завальницький для Катерини Випрук, Мих. Філевич для Юліяна Філевича, одна особа для Мих. Музеля, Василь Боднарський посилає різдвяний дарунок для Мих. Праха, Анастазія Максимчук для Марії Максимчук, Дмитро Шпільчак для Ілька Кушніренка, одна особа для Николая Паскалюка, одна добра особа зі Сент Майкел, Алта. для Івана Лопушинського, і пані І. Анклевич, Пр. Сестри Василіянки з Сирякюзи, Н. Й., Америка для Меланії Кординської, Антін Огороднік для Петра Климочка, Яків Макійчук для Анни Стрільчук, Жессі Бесащук для Жессі Дорощ, Тома Собістіянський з Вайти, Ман., для своїх обидвох відданих дочок, пані Яків Барилюк, і Антон Міхлик, пані В. Вавренчук для своєї сестри в Аргентині, для пані Петро Хмара. Теодозія Площак для Мих. Мудрого, К. Пецова для Параскевії Засійбіда, Никола Бесараба для Івана Словенко.

Дорогі читачі! Якщо бажаєте, щоб Ваше імя стояло на другий місяць на тій почесній листі, йдіть слідами тих добрих батьків і

мамів, які не забувають за своїх дітей і кожному з них якщо він далеко від них, засилають того Божого посланця, місіонар Голос Спасителя. Не забудьте й Ви перед святами прислати в Різдвяний дарунок, всім своїм рідним, своякам, приятелям, де би вони не знаходилися, а для них це буде найбільшою радістю. За Вашу хертву і цирість ми не забудемо, а будемо молити Дитятко Ісус, щоб їх всіх благословив, і щоб дало нашому Народові кращу долю. —Адміністрація Голосу Спасителя.

АДРЕСИ УКРАЇНСЬКИХ ДОПОМОГОВИХ КОМІТЕТІВ В ЕВРОПІ

Бельгія:
Comite Ukrainien de Secours en Belgique, 24, av. Livingstone, Bruxelles.

Франція:
Service Social Ukrainien, 186 Bd. St. Germain, Paris 6.

Швайцарія:
Croix Rouge Ukrainienne, Comite Central a l'Etranger, 1, Place du Grand Mezel, Geneve, Suisse.

Італія:
Pontificio Collegio di S. Giosafat, Passeggiata del Gianicolo 7, Roma (129), Italia.

До релігійних центрів, створених для українців в Бельгії і поданих вже, треба додати ще один центр на околицю Сенгілян, якого представником є: R. P. Collet, P. P. Redemptoristes, Sirault.

Всеч. о. Коле вже богато поміг нашим збігцям в часі свойого побуту в Намір, та великодушно ніс їм поміч, де тільки взивала потреба. Він й дальше позмозі займеться нашими людьми та радо піде на зустріч їх духовним і матеріяльним потребам.

ДНІПРО, Саск.: Із поминків на поміч скитальцям.— В понеділок 3-го грудня, ц.р. панство Антін і Стефанія Киби найняли співану Службу Божу й Парастас за померших своєї родини. Заупокійне Богослуження відправив о. Роман Хомяк, ЧНІ., в церкві Преображення ГНІХ. в Дніпро. Людей було багато. Прийшли численна родина, кревні, приятелі та парафіяни. Многі з них приступили до св. Тайн. По Євангелії сказав отець науку про поміч для душ у чистилищі. Після Богослуження в церкві, панство Киби запросили присутних на обід до свойого гарного й просторого дому. В часі гостини о. Р. Хомяк попросив гостей о жертву для українських скитальців. В тій цілі жертвували: По $2.00: Ст. Шордій, старший. По $1.00: о. Р. Хомяк, Ст. Корній, М. Дембровський, Д. Глют, П. Юрків, П. Вівчарик, М. Киба, О. Киба, М. Деренівський, А. Малінський, Ю. Климчук, В. Киба, Ст. Шордій, молодший, Антін Киба, Стеф. Киба, Ф. Віхніч, О. Черевик, Ст. Маковський, пані М. Дембровська, Й. Черевик, М. Малінська, Н. Деренівський, О. Глют, пані Юрків. По 75ц.: Й. Дутчишин. Дрібними жертвами $4.35. Разом зібрано $31.10 і їх переслано до Епископської Канцелярії до Винипегу. Збірку перевели М. Вівчарик і Бейко. Належиться щира подяка гостинним панству А. і Ст. Кибам та жертводавцям за ласкаві жертви.

ПЕТЛЮРА, Ман.: Дня 24. XI. відправлено в церкві Вознесення ГНІХ. поминальне Богослуження за бл. п. Анастазію Лесюк. Насамперід була співана Служба Божа а опісля Парастас. Людей

зійшлося велике число, бо люди в цій парохії завжди горнуться до церкви. По Сл. Божій був обід в хаті п. Лесюка на якім зібрано $18.75 для скитальців в Европі. Щира подяка за це всім.

ЗЕЛЕНА, Ман.: З нагоди хрестин у панства Николи Корніковського в Зелена, Ман., зібрано дня 25. XI. на українських скитальців $8.75. Всім жертводавцям нехай Бог многократно винагородить.

ПАЙН РИВЕР, Ман.: В половині листопада відбулися поминки в домі пані Т. Соловій, яка приготовила смачний обід і гарненько приняла запрошених. Підчас обіду добрі парохіяни і приятелі пані Соловій не забули за добру пресу. Зроблено збірку на Місіонар Голос Спасителя. Жертвували по $1.00: п. В. Дженджера, Л. Маковський, М. Соловій, К. Урбановська, В. Наконечний. Пані Соловій желаємо якнайкращого здоровля, всім присутним многая літа, а панові В. Наконечному в особливийший спосіб дякуємо за память на Місіонар.

ВІШАРТ, Саск.: Дня 11-го листопада зіхалася рідня й сусіди до родичів Николая і Катерини Бздел і зробили несподіванку своїому братові Томкові, що служив чотири роки за морем при війську і вернув здоровий до дому. Як засіли до смачного обіду, родичі і бабка, зі своїм сином Томком, то перше слово забрав п. Т. Петришин, котрий був господарем тої несподіванки для нашого повернувшого ветерана і відспівано "многая літа" нашому братові. Теодор Петришин сказав: Чотири роки минуло, як ми так разом відпроваджували свого любого сина і брата в далеку сторону, щоб боровся за нас і за український нарід, бо така була воля Всевишнього, і всі разом сказали один Отченаш і Богородице Діво за охорону нашого любого Томка. По обіді забрав слово швагер Петро Муц і сказав: Ми нині радіємо, дорогий брате, твоїм поворотом до дому в добрім здоровлю. Хотяй кулі свистали і бомби тріскали коло тебе, то наші молитви випросили Всевишнього, щоби ти здоровий вернувся до свого дому і до родичів, що очікувало тебе і щоб знов засів зі своїми родичами, братьми, і сестрами до стола, і разом весело радіти з нами. Відтак промовляв М. Петришин і П. Костюк, відтак господар несподіванки попросив батька нашого ветерана, хоч сльози не дали довго говорити з радости. Однак сказав про свого сина пару слів: Любий сину, ти чотири роки боровся за свій український нарід і тепер вернувся здоровий до

Томко Бздель

дому до своєї рідні. Дай Боже, щоб твої терпіння принесли ліпшу долю для українського народу, котрий терпить в кайданах і очікує свободи днів. Прикінці попросив Господар забави нашого ветерана Томка, що з радости сказав: Дорогі Родичі і вся рідня: Мені є дуже весело бути разом з вами і тішуся, що ви не забули за мене, а радо привитали мене. Я дякую за все вам всім за ту несподіванку для мене, а найбільше дякую Всевишньому, що мене хоронив і давав мені здоровля видержати у моїй службі. Відтак вручено нашому ветеранові дарунок і відспівано Многая Літа. При тій нагоді не забули про добру пресу, і відбулася збірка, що принесла $15.00. Жертвували: Н. і К. Бздель $1.50. По 1.00: П. Муц, Ф. Василинка, Т. Стахів, А. Коскій, І. Елас, Т. Петришин, М. Петришин і Т. Бздель; дрібна збірка 5.50. Всім жертводавцям щиро дякуємо за ласкаві жертви, а нашому повернувшому Томкові доброго здоровля і многая літа.

Присутний.

ВИЛОВБРУК, САСК.: Примірне весілля, на котрім зібрано $39.05 на українських скитальців.— Дня 28-го жовтня, ц.р. в церкві Матери Божої Неустанної Помочі в Йорктоні, о. Ф. Боский, ЧНІ., поблагословив вінчання Теодора Кривуляка з Бекенгем, Саск., сина Николая й Марії Дмитерко із панною Марією Бенько з Виловбрук, дочкою бл. п. Григорія й Катерини Прибильської. Після слюбу відбувся великий бенкет в домі мами молодої, пані К. Бенько. В часі гостини, п. Ст. Абрамець, піонір цієї околиці, попросив присутних о жертву на українських скитальців. Жертви зложили: пані К. Бенько $5.00; Т. і М. Кривуляк $4.00; Ст. Абрамець $2.00. По $1.00: Т. Лазурко, Ю. Кіц, Н. Середа, Т. Середа, Д. Середа, М. Домщий, П. Середа, І. Хруник, Г. Овсяник, Ю. Середа, Ів. Кудиба, Ф. Лазурко, Ів. Гуль, М. Звірський, Ст. Лазурко, Ст. Мушка, Д. Середа, В. Польний, М. Галабуза, Ст. Абрамець молод., В. Прибильський, Д. Лис, М. Лазурко, Е. Еріксон. По 50ц.: М. Бенько, Ів. Кривуляк, В. Родич, З. Кривуляк, По 40ц.: Е. Богдасевич, Ксеня Карапита. По 25ц.: Ст. Карапита, И. Новаковський, В. Забороцький. З. Отченаш 50ц. Разом зібрано $39.05. Зібркою зайнявся Т. Лазурко і Ю. Кіц. Жертви передано Впр. о. Ст. Бахталовському, візитаторові оо. Ре-

Панство Теодор і Марія Кривуляк

демптористів, що їх переслав до Епископської Канцелярії в Винипегу. Молодятам бажаємо Божого благословення, а жертводавцям і тим, що заохотили та переводили збірку щиро дякуємо.

ВЖЕ ПОЯВИВСЯ: — ІЛЮСТРОВАНИЙ —

КАЛЄНДАР
ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ

НА 1946 РІК

Містить: Календарій, церковний календар і повний устав усіх Богослужень. Цікаві й повчальні слідуючі оповідання та статті: о. М. Оленьчук: Римський Єпископ; Гора Тавор, Йордан і Мертве Море. о. Ст. Бахталовський, ЧНІ.: Мати Скитальниця; Україна, а Америка. о. Ст. Семчук: Історія найпідлійшого Чоловіка. о. Величковський, ЧНІ.: Чудотворна Ікона Божої Матери Н.П.; Благословенна будь Мамо! о. В. Шумей: Світила. о. Гр. Шишкович, ЧНІ.: Пересторога для тих, що шукають служби по великих містах. о. П. Криворучка: Християнське образування. о. Д. Гаврилюк, ЧНІ.: Андрій "Второзванний." Совітський "рай", преважний документ часу, що подає як поступали большевики з українським народом, коли зайняли Західну Україну в 1939 р. о. Н. Копяківський, ЧНІ.: Церква підвалиною релігійного й народнього життя. Брат Методій, ЧБХШ.: Колегія св. Йосифа. о. Р. Хомяк, ЧНІ.: Фотій, патріярх Константинополя, помер католиком. І. Фрай: Діти, Божа благодать. о. С. С. Шавель, ЧНІ.: Рим і Україна в домонгольській добі; Коли настане мир між народами? О. Бучинський: Начерк історії Церкви св. Духа в Гемильтоні, Онт. Чин оо. Редемптористів, Колегія оо. Редемптористів у Роблині, Ман., Марійське Товариство в Йорктоні, Саск., Сила Божої ласки. Вірші: За Христа Царя; Туга; Бути чоловіком; Під Хрестом. Має багато жартів, численні й красні світлини, адресар українського духовенства й установ у Канаді та Америці. Друкований на гарнім папері Має КОЛІРОВУ фронтову окладинку Ісуса-юнака, в 4-ох красках друковану, перший раз від часу поселення українського народу на американській півкулі. — Ціна одного примірника 50 центів. Замовляйте Календар Голосу Спасителя для себе, а також для своїх вояків, кревних і приятелів як РІЗДВЯНИЙ ДАРУНОК. Адреса замовлення:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск.
Передплата на рік в Канаді $1.00—Загранцею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 17, Число 12. Грудень 1945

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

Їх Ексцеленціям, Преосвященним Єпископам: Кир Володимирові-Василієві, Кир Константинові, Кир Василієві, Кир Николаєві-Нілеві, й Кир Амврозіеві, Всеч. і Впр. Отцям, Преп.Сестрам, Преп.БратамХристіянських Шкіл, дорогим передплатникам та ласкавим жертводавцям

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

бажають

оо. Редемптористи

і Видавництво Голосу Спасителя, Йорктон, Саск.

о. Н. Копяківський, ЧНІ.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА МІСЯЦЬ ГРУДЕНЬ

Наслідування Христової любови до Його Містичного Тіла.

Ісус Христос, Син Божий, став чоловіком і умер на хресті для нашого спасення." Така є правда нашої святої віри.

Ісус Христос, Син Божий, з любови до людей приніс у жертву Своє життя, проляв останню краплину Своєї Пресвятої Крови. Умер на хресті, розпятий як злочинець між двома злочинцями.

"Більшої любови від цеї ніхто не має, як хто життя своє віддасть за другів своїх."

І Христос віддав Своє життя не за другів, за приятелів Своїх а за Своїх ворогів,— бо люди ображаючи Бога гріхами своїми стають Його ворогами.

Умер Ісус Христос для нашого спасення, для спасення всіх людей.

І щоб люди могли користати з тих ласк, що для них вислужив Своєю жертвою на хресті, оснував Він Свою святу Церкву. Так Христова Церква стала скарбницею Божих ласк: проповідає науку Ісуса Христа, уділяє святі Тайни, молиться за вірних-дітей своїх і їх благословить. Дбає про їх спасення і як добра Мати опікується ними, від народження їх аж до гробу, а навіть по смерти їх памятає про них.

Установив Христос Свою святу Церкву, щоб вона дбала про наше спасення. І Церква сповняє те завдання. Та щоб сповнява те завдання як найліпше, то Христос обіцяв, що буде опікуватися нею до кінця світа.

Сказав Христос до Своїх апостолів: "Ідіть і навчате всі народи, христячи їх в імя Отця й Сина й Святого Духа, навчаючи їх заховувати все, що Я заповідав вам. І це **Я буду з вами по всі дні до кінця віків.**" (Мат. 28. 19-20).

І так Церква, під опікою Христа сповняє своє завдання, дбає про спасення людей:

Через святу Тайну Хрищення вона приймає людей за членів своїх. І прийнявши їх, опікується ними та старається про спасення їх безсмертних душ.

У святій Тайні Покаяння поєднує вона з Богом людину, що гріхами своїми Бога загнівала та від Нього відвернулася.

А через уділювання інших святих Тайн премногі відповідні ласки спливають на тих, що їх приймають.

Коротко: Церква пригадує та напоминає своїх вірних, щоб памятали на справу свого вічного спасення, їх освячує і благословить.

І любить Христос Свою Церкву, бо вона виконує діло, яке Він їй поручав: дбати про безсмертні людські душі. А кожна людська душа є великої вартости, бо вона є ціною Крови Ісуса Христа.

В листі до Ефесян (5. 25-27) пише св. Павло: "Христос полюбив Церкву, Себе Самого віддав за неї, щоб її освятити й очистити, щоб не мала змази ані плями, але щоб була свята й непорочна."

Любить Христос Свою Церкву. Перед Своїми страстями, у останній Своїй бесіді по Тайній Вечері, говорить до Апостолів: "Я буду просити Вітця й Він дасть вам іншого **Утішителя,** щоб той перебував з вами **по віки**—Духа правди, котрого світ не може прийняти, бо Його не бачить, ані не нає. Ви пізнаєте Його, бо у вас перебуває й у вас буде... Коли прийде Він, Дух правди, навчить вас всякої правди." (Ів. 14. 16-17, 16. 13). І десятого дня по Вознесенні Ісуса Христа на небо зійшов Дух Святий на апостолів. Вони тоді добре зрозуміли науку свого Божественного Учителя, не мали вже страху її визнавати і проповідати, але розійшлися у широкий світ, щоб сповнити поручення Христа: "Ідіть і навчайте всі народи." Той Дух Святий ділає дальше в Христовій Церкві й буде ділати по віки, щоб вона учила непомильно всіх Божих правд та подавала людям всі засоби для їх спасення.

Любить Христос Свою Церкву й молиться за неї перед Своїми страстями, молиться за всіх вірних, що творять Його Церкву: "Отче, не про цих лише молю (то є про апостолів), але й про тих, що задля їх слова увірять в Мене, щоб усі були одне, як Ти, Отче, в Мені, а Я в Тобі, щоб і вони одне були в нас, щоб світ вірив, що Ти Мене послав." (Ів. 17, 20-21).

Любить Христос свою Церкву, як добрий пастир свої овечки любить, та й виявляє Своє бажання, щоб усі творили одність: "Нехай буде одне стадо й один пастир." (Ів. 10. 16).

* * *

Намірення на цей місяць грудень: Наслідувати Христову любов до Його Містичного Тіла. Що це значить? Що це є Містичне Тіло Христове?

Слово "містичний" значить те саме, що "таїнственний." Коли говоримо те слово, то маємо на думці якусь глибоку таємницю, якої нашим людським розумом не можемо покищо цілком зрозуміти. І богослови уживають того слова, коли говорять про Церкву Христову. Називають Христову Церкву **Містичним** Тілом Христовим, бо у Христовій Церкві заховані найглибші таємниці нашої християнської релігії, такі таємниці-правди, що їх нашим слабим і ограниченим розумом нам трудно зрозуміти. Ми в них віримо! **Віримо по християнськи,** то значить: узнаємо за правду все те, що Бог обявив а Церква нам до вірування подає.

А називають Христову Церкву Містичним **Тілом** Христовим. Бо що є Церква Христова? То збір усіх християн, що творять велику, поширену по цілому світі, між усіми народами й расами, організацію-товариство. І те товариство всіх християн складається з членів, що через хрищення стали ними, а невидимим Головою його є Сам Ісус Христос.

Говоримо: Христос є невидимим Головою Церкви. Бо видимим головою Церкви був св. Петро.

Коли Христос заложив свою Церкву, то вчинив св. Петра її головою, коли сказав до нього: "А я тобі кажу, що ти є Петро (по українська: скала, кифа по єврейськи), і на цій скалі збудую Церкву Мою й ворота пекельні не переможуть її. І дам тобі **ключі** царства небесного і що звяжеш на землі, буде звязане на небесах, а що розвяжеш на землі, буде розвязане на небесах."

(Мат. 16. 18-19). Дає Христос Петрові ключі, символ найвищої [illegible]

Також по Своїм Воскресенні сказав до Петра: "Паси вівці Мої, паси ягнята Мої" (Ів. 21. 15). Тими словами дав Петрові владу найвищого Пастиря, що має її виконувати і над вірними (ягнята) і над єпископами (вівці). Установив отже св. Петра **видимим головою Своєї Церкви.** Та що Петро мав умерти, а Церква Христова мала тривати до кінця віків, то влада дана Петрові перейшла на його наслідників, якими є римські єпископи—Папи римські.

Христос Сам лишився **невидимим** Головою, бо перед Своїм Вознесенням на небо, даючи апостолам поручення йти у світ і голосити Його святу Євангелію, додав: **"І це Я з вами по всі дні, до кінця віків."**

Тепер можемо розуміти, чому богослови називають Христову Церкву Містичним Тілом Христовим.— Вірні це **члени** Церкви, Христос її **Голова.** Всі творять неначе одне тіло, Христове Тіло, бо Христос Голова. Але не тіло Христове фізичне, яке в яслах лежало, в якому Христос виростав, яке було на хресті розпяте, яке воскресло,—але Христове Тіло Містичне.

"Ви є Тілом Христовим і членами кожний з вас." (І. Кор. 12, 27)

"А Він є перед усіми і все у всьому стоїть. І Він голова Тіла, Церкви." (Кол. 1. 17).

* * *

Ми повинні наслідувати любов Ісуса Христа до Його Містичного Тіла, то значить до Його Святої Церкви. Як Ісус Христос любить Свою Церкву, так і ми повинні любити Його Церкву.

Церква Христова є як добра наша Мати, що дбає про нас; через хрищення ми стали її членами, її дітьми; повинні її проте шанувати і її любити.

Молімся, щоб вона могла поширюватися свобідно по цілому світі; щоб світло Христової Євангелії заходило в найдальші закутини поганських країв.

Молімся, щоб перестали переслідування, які вона тепер терпить. А переслідування страшні, особливо на рідних наших українських землях.... Червоний ворог хотів би знищити наш нарід і релігійно і національно.... Страшні часи, часи мучеництва й неволі переживає наш нарід в червоній займанщині. Єпископи поарештовані і вивезені, священики сотками по тюрмах, або розстріляні, селяни, робітники, учителі, і інші тисячами по тюрмах, або на Сибірі, або на каторжних роботах. Розділені чоловік від жени, батько й мати від дітей своїх... Лихоліття тяжке, руїна страшна!

Молімся за тих, що терплять ті переслідування: щоб Господь

їх кріпив, дав силу перенести ті знущання й ті муки; щоб не захитались і не заломались, а мали надію, що їх муки за віру, за Бога, за нарід, скінчаться скоро... Божа Мати не дасть дітям погибати!

Молімся, щоб ми самі остали вірними дітьми Христової Церкви; щоб її приносили славу і честь нашим правдиво христіянським життям, а собі здобули вічну нагороду.

Любім Церкву Христову та будьмо вірні тим обітницям, що їх зложили ми при святім хрищенню: любити Ісуса Христа і Йому служити!

Молімся, щоб сповнилося бажання Христа, щоб був один Пастир і одне стадо.

ПРИ ЛІЖКУ ВМИРАЮЧОЇ ДОНЕЧКИ

Був то високий урядник. Віра й релігійні погляди в нього впали так низько, що вважав собі обовязком навіть в прияві своєї родини говорити понижаюче про віру та про все, що відноситься до Бога й релігії. Дивна річ, Боже Провидіння дало йому за подругу справді щиру католицьку жінку, що була зразком чесноти й побожности. Одначе проти недовірства свого мужа була безсильною.

Та ось, що сталось. Була в них донечка, одинока дитина, ніжна й люба дівчинка. Гарно вона росла й розвилась у прегарну 18-літню панночку. В самому розквіті життя тяжко занедужала.

Добра її мати дбайливо виховувала її в чесноті й у побожності, одначе також безбожницькі засади нерелігійного батька знайшли відгук в її молодому серці; хто зна, чи під злим впливом зопсутого світа насіння посіяне злим батьком, не було б здушило почуть виплеканих через добру матір, як би Бог був не оглянувся за своєю квіткою.

З дня на день недужа дівчина ставала небезпечніша, й уже здавалось, що нема способу її вирятувати. Й так воно сталось, що батько, що мав до дитини пристрасне привязання, сів одного дня коло ліжка хорої донечки. Очі в нього зайшли сльозами, з батьківською любовю намагався робити всі можливі прислуги, отирав великі краплі холодного поту на її блідому чолі... Нараз дівчина сіла на ліжку, впялила свої очі в лице батька й з повагою заговорила: "Тату, я боюсь, що кінець мого життя недалекий... Я мушу в вас щось запитати... Скажіть мені, що я маю тепер вірити, чи то, що ви мене вчили, чи то, що вчила мене вірити моя побожна мама?" Немов блискавкою зір дитини пронизив до найглибших глибин збентеженого батька, він спустив очі й сказав: 'Дитино, вір в те, що навчила тебе твоя добра мати."

Непорочне Зачаття

Кожного року, дня 22 грудня, Церква свята тожественно святкує празник Непорочного Зачаття. Так, як кожна добра дитина любить нагадувати собі свою маму й важні події з її життя, так само кожний правдивий християнин любить пригадувати собі свою небесну Матір і різні важні події з Її життя.

Непорочне Зачаття саме нагадує нам прегарну прикмету Пречистої Діви. Яку? Кожний з нас знає, що після гріха Адама в раї чоловік зопсувся. Послухав злого духа, через те зробив його своїм паном і від того часу відчуває в собі неохоту до добрих святих діл, і навпаки охоту до того, що зле. Ми всі є дітьми Адама й тому дістали від нього те саме, що він собі надибав—це первородний гріх, то значить неволя сатани, неохота до добра й охота до зла.

Тільки ОДНА ПРЕЧИСТА ДІВА МАРІЯ була йнакша. Первородний гріх ніколи Її не торкнув. Вона ніколи не відчула в собі найменшого наклону до зла; Її душа була повна всього, що гарне й святе. Це є велике чудо, що Бог зробив тільки для Пречистої Діви тому, що Вона мала бути Матірю Божого Сина.

Добрі християни радісно святкують цей празник, бо через Непорочне Зачаття почалось наше спасення, й тому, що воно є джерелом всієї красоти, слави й чести Матінки Божої. Недивно, що вони з такою веселістю повторюють слова святої Церкви: Взиграйте людіє і веселитеся, бо ж нині засіяла нам зоря таємного дня, Преблагословенна Діва Марія...

Пречиста Діва є почата без гріха. Бог міг це зробити, бо ж Він Всемогучий. Радуйся, Царице неба й Мати мойого Спасителя! Я витаю Тебе й благословлю! Радість заливає моє серце, коли подумаю, що гріх ніколи не зайшов у Твою душу, й що Ти від першої хвилі життя під серцем своєї матері була повна ласк. Непорочна Діво, я вірю в цю тайну Твого життя й покірно благаю, щоб Ти випросила мені в Твого Божого Сина прощення всіх моїх гріхів.

Бог був мов примушений дати Пречистій Діві той великий дар. Боже небесний, чи мож подумати собі, щоб Ти позволив, щоб була хоч би й на один мент в неволі злого духа та, що Ти Її від вічности вибрав, щоб Вона стала Матірю Твого Однородного Сина? Дх Святий, Джерело всієї святости, чи можливо було, щоб Ти дозволив хоч на хвилиночку запанувати гріхові в душі Тієї, що стала Твоєю Обручницею? А Ти, Спасителю наш, чи

мав би був позволити, щоб гріх хоч незнать як коротко, заволодів в Тій, що мала стати Храмом Твого Тіла, й щоб Та, що Ти вибрав Собі за Матір, щоб зламати силу пекла, сама була дитиною пекла?

Тому що Бог МІГ і ПОВИНЕН був дати Пречистій Діві ту неописану ласку, ми разом з святою Церквою визнаємо, що Він ту ласку Їй дав. Хто з нас міг би про те сумніватись? Ні, Діво Пресвята, в нас нема ні найменшого сумніву, нам тільки жаль, що бачимо в Тебе таку безмежну Чистість, а на собі самих, Твоїх дітях, так багато гріхів! Ми початі й зроджені в гріхах, ми живемо в гріхах, ми в небезпеці вмерти в гріхах... Молись за нас!!!

БОГ ПІСЛАВ АНГЕЛА...

Маючи розпочинати рішальну боротьбу за визволення рідного народу,ізраїльський національний герой,Юда Маккавей сердечно до Бога молився, і кликав: "Боже, Царю, що пануеш на небі, пішли нам на поміч Свого Ангела."

Господь вислухав благання хороброго полководця, і небесному Своєму Ангелові приказав його пильно берегти в усіх кривавих боях, і провадити його до світлої перемоги над лютим ворогом.

Про подібну поміч і охорону Божого Ангела читаємо і в житті святого Тібалда, Ігумена, що жив у тринадцятому столітті в Франції.

Бувши ще світською людиною, молодий Тібалд одержав раз запросини на величаві змагання, де хоробрі лицарі, в присутності великої товпи цікавих глядачів, мали пописуватись своєю відвагою та зручністю.

Їдучи отже на ті змагання, Тібалд подорозі почув, як дзвони скликали людей на Службу Божу. Не довго думавши, він звернувся в той бік, і попрямував до церкви, бо більш цінив він славу Ісуса Христа, ніж усі можливі земні розвеселення та радощі. А зрештою то був уже такий його побожний звичай щодня слухати Служби Божої. І тим разом не задоволився він одною тільки Службою Божою, але вислухав їх щось кілька, думаючи, що поспіє ще на час на лицарські пописи. Помолившись отак довгенько Господу Богу, він укінці вийшов із церкви, та поспішаючи пустився у дальшу дорогу. Коли вже був недалеко назначеного місця, стрінувся він із кількома своїми приятелями. Всі вони вітали його радісно, та ґратулювали за те, що так гарно

справився підчас змагань. Молодий Тібалд спочатку думав, що вони лиш от так кепкують собі з нього, та жартобливо докоряють за те, що не додержав слова, та й не прибув на час. Він отже став поясняти їм причину свого спізнення. Казав, що так і так, —вступив до церкви на Службу Божу, там трохи довше задержався, думаючи, що буде ще мати досить часу ,а то от що вийшло...

Одначе приятелі прийняли всі оті його оправдання, як веселий жарт.— Як то!— закликали вони:— Ми всі тебе бачили, як ти хоробро по-лицарськи боровся на змаганнях, а ти кажеш, що спізнився й не прибув на час. Чи думаєш, що ми сліпі, та й не пізнали тебе?

Надійшли також інші самовидці, й прилучившись до перших, складали йому похвали, ґратуляції, щирі признання. Дуже зачудований Тібалд мусів накінець прийняти ці привіти та похвали. І зрозумів Тібалд, що то Ангел Божий прийняв на себе його постать, і замість нього пішов на лицарські змагання. Тоді як побожний молився в церкві, слухаючи кілька Служб Божих, Господь Бог через Свого Ангела прославив його перед людьми.

Заставовившись глибше над цим прекрасним чудом Божої Доброти, хоробрий Тібалд забажав цілковито віддатись на виключну службу Господу Богу. Хоч походив він із княжого роду Монморен, і мав відчинені двері до найвищих почестий та достоїнств, то проте погордив він славою цього світу, та вступив до манастиря Отців Венедиктинців недалеко Парижа. Як монах, відзначався Тібалд великою святістю, особливо ж плекав він гарячу набожність до Пресвятої Евхаристії. Бувши настоятелем, він із глибокої покори, сам замітав церкву, чистив лямпу, що світилась перед вівтарем, а коли дехто з братів докоряв йому за це, він відповідав словами царя Давида:

—Ще більше буду понижати себе перед Господом, і ставатиму маленьким у власних своїх очах.

Коли переходив попри Найсвятіші Тайни, ставав побожно навколішки й говорив:

—Благословенний будь, Господи Ісусе, Сину Предвічного Отця! Народившись із Діви Марії, прославив Ти навіки свою Матір, і Матір нашу!

Ісус дав кілька разів виразно пізнати, що те поздоровлення від вірного слуги Йому надзвичайно подобалось.

Нехай оця коротка історія з життя святого Тібалда заохотить нас більше пам'ятати про Божих Ангелів, і з довірям віддаватись під їхню опіку, щоб вони нас берегли, нас до Бога постійно провадили.

Від Сатани до Бога

Якщо наші читачі думають, що Ретте навернувся вже, то дуже помиляються. Розум говорив йому, що треба шукати поради й помочі в Церкві, одначе його гордість бунтувалась на таку думку. Він хотів іти до Бога, але такою дорогою, що сам собі признавив. Відчував, що поступає непослідовно, але страх перед людьми пригнітав його й підламував в нього силу. Треба було ще багато терпіти, щоб з того блуду вилічитись. Але послухаймо, як він сам про се говорить.

Його непослідовність жорстоко на нім пімстилась. Він зачав попадати в давні гріхи й в його душі стало знову пусто й порожно, як перед тим. А все ж Бог і тоді не опустив його. Кожний раз, коли хоч руки склав до молитви, відчув принаймні на хвилю милий спокій— це Бог приваблював його до себе. Навіть у своїх земських потребах не молився надармо. Сам признає, що не памятав, щоб коли його молитва була без успіху. Але на тім усім все кінчалось.

Він не хотів більш наблизитись до Бога й викиди совісти збивав словами: "Аж пізніш. Є досить часу." Невидима сила неустанно тягнула його до Церкви, але надармо. Боявся, що втратить свободу й независимість. Серед викидів совісти перший раз наче почув голос, щоб те все скінчити—самогубством. Та думка переслідувала його аж до хвилі, коли він постановив стати католиком. Та ми занадто поспішаємо.

Щоб знайти троха спокою, Ретте поїхав до Парижа й там в товаристві своїх давних приятелів намагався про все забути. Коли тільки відізвався в його душі таємний голос: "ти мусиш навернутись до церкви, йнакше ти пропащий," відповідав з погордою: "Це страшне! Чи той голос ніколи не замовкне?" В такому то менті виринула в нього думка про самовбивство, але зараз потім думка про Бога й Його Церкву. Щоб здушити ті думки, залюбки писав до протикатолицьких часописів й журналів.

Одного разу, щоб знайти троха потіхи, загостив до славного французького поета Франка Коппе-а, одначе гордість не дозволила йому описати йому стан своєї душі, а поет знова не мав смілости просто йому сказати, щоб вернувся до Церкви.

Нарешті душевна тяжка боротьба почала підкопувати його здоровля й Ретте занедужав. До гострих болів серця долучилась задуха, деколи кашляв кровю. Знову вернувся на село й шукав полекші в тіні лісів. Одного разу зробив собі паломництво до самітної каплиці Пречистої Діви на горбку Корнбіш. Образ Ма-

тінки Божої з маленьким Ісусом зробив на нього сильне враження. Ось як він сам про те говорить:

"Я зложив руки разом і сердешне молився: "Ти бачиш, я прийшов до Тебе. Щось тягло мене, щоб я шукав за Тобою, Непорочна Діво, й щоб просив помочі в Тебе, бо до Тебе йдуть і кличуть в своїх потребах християни. Заступись і за мною! Проси свого Сина, щоб сказав мені, що маю робити."

Тоді я сів на якийсь камінь, закрив лице руками й знову запитав: "Що мені робити?" В тому менті я почув в душі знайомий голос; я до нього вже так часто прислухувався й тепер він мені сказав: "Йди до священика! Скинь з себе тягар гріхів, що тебе гнете й вернись до Католицької Церкви."

Але зараз почала звичайна боротьба: "Я скрикнув: Я не можу! Я боюсь, що я мусів би слухати." "Ні, Ти сам себе дуриш, ти не боїшся—" сказав знову той таємний голос, що звучав мов приказ. "Це тільки твоя гордість здержує тебе." —"Нехай, чи то гордість, чи не гордість, я хочу бути вільним."

Та горда відповідь мала наслідок, що його може було сподіватись. Таємний голос вметь затих і в душі заволодів смертельний сум. Мені було, наче сонце в одній хвилі зайшло."

Так говорить сам Ретте. Від того часу Бог почав уживати гіркіших ліків щоб привести його, куди хотів. Під їхнім впливом його гордість поволі мякла. Придивляймось далі тій боротьбі Божої ласки й її остаточній побіді.

Внутрішне розбиття було в нього щораз гіршим. Він розійшовся й з тією женщиною, що так довго держала його в нечистій неволі, одначе даремне шукав мира й спокою. Нарешті сказав собі: "Я намагався молитись, я кликав до Бога, що Його не знаю, але вгадую. Мені здавалось, що я почув Його відповідь. Сьогодні Він скрився передо мною й я почуваюсь з дня на день більш опущеним. Сам собою гиджусь, життя стало мені тягарем. Ліпше буде зробити тому всьому кінець. Тому що й в небі не хочуть мене слухати, я вбю себе."

В тій тяжкій хвилі нагадав собі свого приятеля С., що так багато разів його потішив. Написав до нього довгого листа, де описав стан своєї душі. Йому тоді й не снилось, яку то велику ласку зробив йому тоді Бог. Його приятель був щирий католик. Відворотна пошта принесла йому відповідь, що хоч по часті розкрила в Ретта очі. Ось, що було в листі: "Мій бідний Приятелю, Ваше велике нещастя походить з того, що в Вас не було католицького виховання. В Вас нема віри, й тому так глибоко відчуваєте свою неміч. Не маєте на чім опертись. З того випливають Ваші думки про самогубство, що кожний католик з обридженням відкинув б, хоч би йому й незнать як зле поводилось —

хіба б його душа потонула в темряві.

Ви хочете вбити себе—а що потім? Якщо Ви справді вірите, що гріб, це не кінець життя, то що принесе Вам самогубство? Ваші молитви до НЕЗНАНОГО БОГА, це діточа забавка, а Бог не любить діточих забавок. Бог вимагає, щоб ми звернулись до Нього з простим, але цілим серцем."

Ретте читав листа й плакав. Запевнив свого друга, що шукає Бога щиро, але бажав б дійти до Нього своїм шляхом. Жебрати помочі в священика видавалось йому страшним пониженням. Серед таких думок, було це 1906 року, зайшов знову в ліс і в його душі відбулась страшна боротьба. Послухаймо його власних слів: тільки для ліпшого зрозуміння зазначуємо, що сатаною називає Ретте голос, що його тягнув до зла, ангелом наклони, що його принаджували до добра. В дійсності вся та борба відбувалась тільки в його душі.

Сатана: "Ти залюбки говориш, що жалуєш за свої тілесні й духовні проступки, що ти в них такі довгі роки бродив. Чи ти направду думаєш, що твоя душа знову може стати чистою, як душа дитини?"

Ретте: "Я не думаю ніщо такого. Я тільки знаю, що так далі жити не можу. Й тому, що Бог дає мені жаль за гріхи, я маю надію, що Він мене не опустить."

Сатана: "Ти дуже помиляєшся. Коли Бог зсилає на тебе такий одчай, то на те, щоб тобі показати, щоб ти нічого від Нього не ждав."

Ангел: "Це лож! Боже милосердя є безмежним для кожного, що щиро жалує за свої гріхи. Тож не трать надії й молись!"

Ретте: "Як рад би я молитись!Але від кілька днів відчуваю на душі наче тяжкий камінь."

Сатана: "Ти сам бачиш. Це найліпший доказ, що не можеш від Бога нічого надіятись. Чим більш будеш кликати до того Бога, що погорджує тобою, тим більш Він тебе відпихатиме. Такі грішники, як ти, не можуть добути відпущення. Тож будь відважним! Признай, що все скінчилось і кинься в обійми смерти, де вже ніхто не терпить!"

Ретте: "Може так було б найліпше. Я вже такий нещасний!"

Ангел: "Ні! Май надію й молись! Біль очищує. Чи не писав так до тебе сьогодні рано твій приятель, що є ревним католиком?"

Ретте: "Так! Заклинаю Тебе, Боже мій! Отче, Ти, що на небесах, відпусти мені мої провини!"

Сатана: "Тож ти представляєш, собі, що то так легко? Гаразд! Я нагадаю тобі деякі погані, що ти про них може вже забув."

Ретте: "На Божу милість! Не роби того! Коби замовк той го-

лос! Я сам знаю найліпше, який я грішник."

Ангел: "Не лякайся! Це проба, витривай! Ти її потребуеш."

Ретте: "Я негоден. Я страшно мучусь! Найкраще, як би я нічого не чув!"

Сатана: "А все ж, ти мусиш чути! Чи памятаеш, той день? Твоя бідна жінка, що не зважаючи на твої невірности, неустанно за тебе молилась, показала тобі гроші, що вона заощадила. Вона хотіла купити тобі книжки, що ти їх бажав, а собі деякі потрібні одяги. Але ти по тиранськи приказав їй, щоб тоді віддала всі гроші. Коли вона лагідно й з любовю відмовила, ти вирвав від неї гірко заощаджені гроші. Вона хотіла їх відобрати, а ти її скатував. На милість Божу благала тебе, щоб ти тих грошей не прогайнував. Але ти пішов і пустив всі гроші в домі розпусти. В три дні потім ти вернувся і побачив свою жінку, як вона плакала, а ти її викпив."

Ретте: "Так. Добре про це памятаю. То моя змисловість мене засліпила."

Сатана: "А де тепер твоя жінка?! На цвинтарі. Чому? Бо ти її замучив!"

Ретте: "Це правда, свята правда!"

Ангел: "Май надію й молись!"

Сатана: "Той гріх Бог міг би тобі ще простити, але тут є інший, що його не простить! Чи тямиш, як ти одного разу заніс до пустого товариства хрест й повісив собі його на карк? Незважаючи на просьби своєї жінки, ти взяв той хрест і між публичних жінок робив з ним безстидні жарти й при кінці подарував його найгіршій з тих розпусниць? Чи думаеш, що й такий гріх Бог може тобі простити?"

Ретте: "Я не знав, що я робив."

Сатана: "Це брехня! Ти добре знав, якого то святокрадства ти допускаєшся. А тепер ти ще такий наївний, і думаеш, що Богу на тобі залежить?! Тобі остаеться тільки одне: кинутись в пропасть! Я пораджу тобі, як скінчити з життям."

Ангел: "А я покажу тобі шлях, що провадить до спасення. Пригадай собі, що ти вже цілими місяцями стерігся гріхів, що ти їх давніш допускавсь. Бог буде для тебе милосердний. Тому надійся й молись."

Сатана: "Тобі хочеться спокою? Покинь жаль, що й так його в тебе тільки вмавляеш! Жий так само, як передше! А особливо покинь той самообман, що звеш Богом!"

Ретте: "Того не зроблю! Я вірю в Бога цілим серцем!"

Сатана: "Як так, то терпітимеш далі."

На хвилю боротьби притихнула, але не на довго. Реттові нагадались усі ті богохульства, що він виписував їх в часописах проти Бога й Непорочної Діви й йому здавалось, що все довкола говорило до нього: "Для тебе нема відпущення!"

З такими думками знову раз прийшов в ліс. Недовго воно взяло його й почалась нова боротьба— найстрашніша, але й остання. Про неї напишемо другий раз.

Формація Лідерів

(Друга стаття)

Лідер НЕ МУСИТЬ знати всього, ще МЕНШ ТРЕБА, щоб УСЕ РОБИВ. На ділі організація фатально занедужае, якщо лідер або лідери того не розуміють.

Яким є отже завдання лідера?— ДОБУВАТИ собі одиниці й СТАВЛЯТИ їх на відповідні позиції. Він мусить берегтись перед нахилом до ДЕСПОТИЧНОГО ДИКТАТОРСТВА; мусить зібрати довкола себе СИЛЬНУ ГОЛОВНУ КОМАНДУ, звертаючись до найздатніших одиниць і розбуджуючи почуття відповідальности.

Обовязком лідера є предвиджувати й обходити ЗУДАРИ ділань і відповідальностей; такі зударення можуть трапитись навіть між найсвятіими одиницями. Ми читаемо, що великі Апостоли й приятелі Павло й Варнава порізнились в Антіохії до того ступня, що розійшлись; Варнава пішов працювати на острові Кипрі, Павло пішов у Сирію.

В лідера мусить бути ВЕЛИКА ДУША. Малу душу має той, що боїться труду й клопоту, що відібрали б йому спокій. В кого мала душа, той або не буде лідером, або буде лідером нездатним, що через своє самолюбство вбиватиме життя організації.

Тому лідер МУСИТЬ МАТИ ВЕЛИКУ ВІДВАГУ НАСТОЮВАТИ НА КОНЕЧНІ ОБОВЯЗКИ, хоча б через те мав утратити особистий спокій; він буде допоминатись справедливого опору й радо його прийме та признасть свій блуд, свою помилку.

Нагадаймо собі великих Апостолів: Петра, голову всіх Апостолів і Христового Намісника, й Павла. Петро лякався нарікань та підозрінь жидів у Антіохії. Коли був сам або з тими, що з поган стали християнами, тоді не придержувався законних звичаїв і обрядів жидівських. Одначе, коли надійшли жиди, тоді робив так, як вони. Павло через те схвилювався й публичне закинув це св. Петрові: Коли ти жиеш після нежидівських звичаїв, хоча ти жид, то чому тобі примушувати не-жидів заховувати жидівські звчаї?— В Петра була велика, шляхотна душа й тому він змовчав.

Один з найгірших промахів, що лідер може їх допуститись, це займатись подробицями. Лідер мусить мати свободу ДУМАННЯ й ДІЛАННЯ, щоб зовсім посвятитись проводові та студіюванню вартости людей; тому він МУСИТЬ ОСТАВИТИ ПОДРОБИЦІ своїм підвладним. Коли лідер є незносним тягарем в організації, це часто тому, що насильно й без розсудку міщається в завдання нижчих урядовців. Дав їм уряд, але потім хоче все робити сам. Такий темперамент зробить багато замішання й через нього організація буде тільки животіти.

Через довготривалий ентузіязм мусить він добути СИЛУ ДУХА й БЕЗБОЯЗКІСТЬ ХОТІННЯ, щоб не заломатись під ударами неуспіху, щб бути завжди живим та винахідливим, щоб бути запеклим ворогом мертвого-машинового ділання. Мертва машина не бачить, сама не може орієнтуватись... Так і лідер без бистрого духа, енергії волі й ентузіязму життя не зможе достосуватись до різних часів і обставин... Хай він тоді не нарікає на ніщо й на нікого, тільки на себе.

Ніколи не буде добрим командантом генерал, що вдоволиться своїми здобутками.

Ніколи не буде добрим лідером, хоча б мав владу в цілій імперії, той, що бистро й швидко добачує потреби й можности, але не має в собі енергії виконання. Так само не є лідером той, що має відвагу до діла, але не виробив в собі сили та скромної вдачі. Без скромности сила стане грубим насильством. Тільки скромність, або скажім просто: покора, не буде лякатись ризика, прова лу, тільки вона зуміє признати й направити промахи.

Ніколи не буде лідером той, що не вміє ЗЛОМАТИ СЕБЕ, що НЕ ВМІЄ ВИРОБИТИ в СОБІ НЕЗЛОМНОЇ ВІРНОСТИ ДЛЯ ДАНОГО СЛОВА, ПОШАНИ ДЛЯ СПРАВЕДЛИВОСТИ, ПРИСТРАСНОЇ ЛЮБОВИ ДО ПРАВДИ, НЕНАВИСТИ ДО ПІДХЛІБСТВА. З великого лідера буде наче сіяти блиском ГЛИБОКОГО ПОЧУТТЯ ЧЕСТИ. За ним всі підуть, його всі будуть слухати тим охотніш, чим більш в нього буде ПОСВЯТИ В СЛУЖБІ ДЛЯ ДРУГИХ.

* * *

Одна з найбільших трудностей для кожного лідера є в тім, що ВІН ПОСІДАЄ АВТОРИТЕТ. Чому воно так? Тому, що небагато таких, ЩОБ ЇМ ЧЕРЕЗ ТЕ НЕ ЗАВЕРНУЛАСЬ ГОЛОВА, щоб В НИХ ЧЕРЕЗ ТЕ ХАРАКТЕР НЕ ОСЛАБ. Кожний з нас знає пословицю: Не дай Боже з Івана пана. Інша, не наша, але мудра пословиця, каже те саме: Нема страшнішого тирана, як невільник, що видобувся на волю. Гонори, це гострі кваси й тільки золоті та діяментові характери вміють їм опертись... а золота й діяментів багато нема.

Хай памятають про те всі ті, що шукають людей і лідерів, щоб

не довести себе й нас до гірких та коштовних розчарувань.

Є багато таких, що студіювали різні проблеми, що розуміють їхні розвязки, що посідають глибоке знання з книжок і власного думання, одначе терплять на одне недомагання: забувають, що то, що в ЛІДЕРА Є АБСОЛЮТНО КОНЕЧНЕ, ЦЕ ВОЛЯ Й СЕРЦЕ ЗАГАРТОВАНІ В ЛЮБОВІ ДО ТОГО, ЩО ДОБРЕ й ЧЕСНЕ. Вчений чоловік, спосібний, знаменитий бесідник, ентузіяст, популярний розмовець... все те дуже гарне, одначе БЕЗ ВАРТОСТИ ДЛЯ ЛІДЕРСТВА, якщо він БЕЗХАРАКТЕРНИЙ, якщо в нього нема сталевого привязання до того, що чесне й святе. Це зрозуміли на свій лад навіть і особливо більшовики.

Бути лідером організації, що збудована на брехні, нечести, на обмані темної, безхарактерної юрби, це легко... Не так легко бути лідером УКРАЇНСЬКОЇ, КАТОЛИЦЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, якщо вона дійсно має мати якусь вартість для душі, для життя... Тому в нас так тяжко знайти лідерів... Мало таких, щоб в них була ЧИСТА, НЕСАМОЛЮБНА ЛЮБОВ ДО НАШИХ ВЕЛИКИХ СВЯТОЩІВ... Легше удавати з себе англійця, легше зійтись до бриджу й до забави, де мож троха випити, легше піти зо струєю, що хоче нас залити... Боротись, посвятитись, забувати про себе, щоб служити другим, це тяжко.

Великі люди, що з ними варто рахуватись, це признають і розуміють, без різниці, чи вони католики, чи безбожники або байдужі для Бога й Його Церкв.

Ті великі люди, коли шукають за лідерами, коли вони розуміють трагічну великість справи, її величезні труднощі, коли вони відчувають мізерність характерів довкола себе, вони, свідомо або несвідомо БАЖАЮТЬ ЛІДЕРІВ, що ПЕРЕЙНЯТІ ХРИСТІЯНСЬКИМ ІДЕАЛОМ: людей, що НЕ ШУКАЮТЬ, щоб ДРУГІ ЇМ СЛУЖИЛИ, АЛЕ що ХОЧУТЬ САМІ СЛУЖИТИ. Той ідеал, це Христос: "Я не прийшов, щоб мені служили, а щоб служити"

І вони мають рацію.

НАША МОЛОДЬ, НАША ІНТЕЛІГЕНЦІЯ, НАША КУЛЬТУРА, НАШ ОБРЯД, одним словом: ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ТА РЕЛІГІЙНЕ ЖИТТЯ ЗАСУДЖЕНЕ НА СМЕРТЬ, якщо в нас не знайдуть лідери, що БИСТРІ й ТАЛАНОВИТІ, але водночас й понадусе ПЕРЕЙНЯТІ ДУХОМ ІСУСА ХРИСТА: духом покори, поміркування, самозабуття, посвяти себе самого. Коли їх не буде, то якийсь час кидатимемо собою в судорогах живого, але завмираючого організму; наші труднощі й недуги знайдуть спроби, щоб їх усунути, одначе далі робитимуть своє діло знищення.

МИ Є ХРИСТІЯНИ й МИ НІКОЛИ НЕ ПОГОДИМОСЬ, щоб НАШІ ЛІДЕРИ БУЛИ ПРАКТИЧНІ, ЯВНІ ЧИ СКРИТІ ПОГАНИ.

Воскресла Душа

Була Велика Субота. Вечірнє сонце слало на землю своє останнє проміння, прощалось із землею. По церквах побожні сестриці прибирали престоли й образи ясними квітками, приготовлялись до радісного свята Воскресення Христового.

Але того воскресного, того бадьорого настрою ні трошечки не відчував обдертий та похмурий мужчина, що на лавочці сидів у парку над рікою, й дивно блискучими очима дививсь у шлівучі води. Видно було, що пінисті хвилі так і манили до себе бідного безробітного.

—Якби так скочити туди, то й кінець настав би всій моїй недолі,— погадав собі той бідняк. Та всетаки не міг рішитись на такий страшний крок, на самогубство. Як-не-як, а жаль було розставатись зо світом, і з життям. І він далі мовчки сидів, похмурий, замислений, позираючи в прудкі хвилі ріки.

Раптом до вуха йому долетів несмілий дитячий голос: "Пане, купіть у мене ці червоні крашанки!"

І хлопчик простягнув до нього ручку з крашанками.

—Чому ж ти хочеш їх продати? Що хочеш купити собі за ті гроші?— спитав його безробітний, зрадівши, що має нагоду хоч із дитиною поговорити.

—Я хотів би собі купити цукерків— відповів щиро хлопчина.

—Добре тобі, синочку,— маєш що їсти, то ще й цукерків забагаєшся тобі. А я не то, що писанок не маю, але й хліба кусочка в мене нема, а про гроші, то й не питай.

Хлопя постояло хвилинку, а згодом, похнюпившись, відійшло. Безробітний знову остався сам зо своїми невеселими думками, й похмурими очима смутно споглядав на бистрі води. Вже й зовсім забув про хлопчика з писанками, аж раптом знову почув його голос. Той голос іще тихіший був ніж перед тим, ще більш несмілий.

—Прошу вас, пане!...

Чоловік підняв очі. Перед ним стояв той сам хлопчина, що й передше. Простягнувши до нього дитячу руку з трьома писанками, хлопчик якось несміло, заклопотано глядів йому в очі.

—Чого ж ти знову хочеш?

—Я вам дам оці писанки. Ви казали, що не маєте хліба, то ви певне голодні. Я не голоден. Я тільки хотів трохи цукерків. Ці писанки можете мати задурно.

Безробітний дививсь на дитину й чув, що якось серце йому в грудях м'якне; якесь благодатне тепло обхопило всю його душу.

—Хто ж тобі казав дати мені ці писанки? Певне мама?

—Ні,— відповів сміліш малий, і сів собі поруч із ним на лавці.

—Ну,— то хто?

—Ісус.

—Ет, байка!— сказав робітник гірко.— Ніякого Ісуса нема,— це людська видумка.

—Але ж Ісус направду є!— твердив сміло хлопчина, баламкаючи при тім малими ногами.

—То Він сам казав мені до вас іти, і дати вам ці писанки.

Хлопчина на хвильку прижмурив очі, наче б хотів собі що докладніш пригадати, а потім говорив далі:

—Коли я за першим разом відійшов від вас, я поступив до церкви, до Божого Гробу. І там Ісус із золотої монстранції на мене глянув і сказав: "дай свої писанки тому бідному, голодному чоловікові: він такий бідний!...

Серце нещасного робітника щораз м'якшало, одначе він не хотів відразу піддатись своїм теплим почуванням. Твердим, холодним тоном він шорстко хлопчині відповів:

—Якби на світі направду був Ісус, то Він і багатим шепнув би, щоб зо своїх багатств щось уділили бідним людям!

Та хлопчину ця безбожна мова ні трохи не збентежила.

—Ісус напевно й до них промовляє, але тільки добрі багатирі Його слухають,— злі не хочуть послухати, та Він їх колись за те страшно в пеклі покарає.

За цим словом хлопчик поклав на лавці крашанки, і встав.

—Будьте здорові!— сказав він безробітному, — я йду додому, бо й так уже довго забарився тут.

Так сказав, і відразу побіг. Робітник сумно невесело дивився вслід за ним, і бачив, що хлопчина от-от і щезне йому з очей. І так так пильно задивився за хлопчиком, що навіть не завважив, як до нього близько підійшла молода, гарно зодягнена панночка. Вона вже добру хвилю стояла оподалік, і прислухувалась до розмови робітника й малого хлопчини. Тепер приступила ближче й сягнула рукою до торбинки.

—Позвольте, пане,— промовила якось несміло,— щоб я вам трошки помогла. Малий хлопчик вам правду казав: Ісус промовив також і до мене, і готов покарати мене, якщо Його не послухаю.

Так промовивши вона вийняла не якусь дрібну металеву монету, а цінний паперовий банкнот, і простягнула безробітному.

Та обличчя його саме в ту хвилю виглядало страшне від ненависти, і він шорстко та гнівно відпалив:

—Вступіться від мене! Чи гадаєте, що цим одним банкнотом направите злочини капіталістів?багатирів?! Скажіть нехай вам батько ваш дасть частину своїх багатств на бідних! Я хочу зарібку, чесного зарібку!

Обличчя молодої дівчини болюче скривилось. Вона аж налякалась, і хотіла відвернутись і швидким кроком відійти. Але перемогла себе, й осталась далі на місці. В очах у неї блистіли сльози, а голос сумовито, жалібно дрижав:

—Ах, чоловіче добрий! Хлопчина правду казав... Мій батько теж недовірок,— не признає Ісуса, не слухає Його ласкавого голосу. Одначе я хочу Ісуса слухати. Всім багачам я не маю сили приказувати. І батькові своєму не прикажу. Я лиш молитись можу за них, щоб навернулися, та голосові Божому не опиралися. Зо своїх власних грошей я вам лиш стільки можу дати покищо. Це мої гроші, я їх дістала від родичів на свої дрібні видатки. Прошу вас, прийміть їх від мене.

Потім, наче б їй щось знайоме пригадалося, вона зробила так, як перед тим, зробив малий хлопчина: негайно поклала гроші на лавці й хутко відійшла; її принадна постать небавом зникла за рогом вулиці.

Бідний чоловік непорушно дивився у слід за дивною панночкою, що віддалялась. Потім і писанки і проші поклав у кишеню, і далі, замислений, дивився як глибока ріка котила до моря тихі води. І в його голові стали будитись дивні гадки:

—А може й справді вони мають рацію? Може й справді не в тім вина, що Бога нема, а в тім, що люди не хочуть слухати Його приказів?

З глибокої задуми розбудив його грубий мужеський голос. То прийшов один із його колишніх товаришів праці. Разом колись працювали вони в тій самій фабриці, звідки недавно відправили його зо служби.

Товариш той його був такий самий комуніст, як і він.

—Ну, що? Чи й тебе нагнали вже з роботи, що так волочишся?— Так запитав він товариша.

—Ні,— відповів товариш.— Сьогодні Велика Субота, тимто скоріш розпустили нас додому.

—Скажи,— чи піднесли тобі від тоді твою платню?

—Піднесли,— похвалився товариш. Я став навіть наставником, "формэном" над робітниками. А до того мав я ще одне несподіване щастя: Трапилась мені ще й додатками робота вечорами.

—Що ти кажеш?!

—Те, що чуєш. Ту побічну роботу маю в паровій пральні при машині.

Очі безробітного заблистіли надією. Він благальною рукою вхопив край товаришеві одежі, й закликав:

—Чуєш, Петре! Ти напевно міг би мене тепер у моїй страшній біді порятувати. Як наставник над робітниками, ти, розуміється, немало заробляєш. Дітей у тебе нема. Без тої вечірньої побічної роботи тобі зовсім легко б обійтися. Відпусти мені ту роботу. Я теж незле розуміюся на машинерії. Змилуйся! Адже знаєш, як гірко бідую тепер.

Одначе комуніст-товариш, хоробрий борець ідеї рівного поділу праці й платні, завзятущий герой чудового гасла "Помагати голодуючим" тепер аж почервонів від люотого гніву:

—Що?! ти гадаєш, що я здурів?! Хочеш, щоб я готові певні гроші так по-дурному випустив із рук?! Ха, ха, ха!... От, чого тобі забаглося!

Він іще щось там під носом собі пробурмотів, і відійшов. Відійшов таким самим поспішним кроком, як недавно перед тим відійшла молода панночка й малий хлопчина. Але з тою різницею, що, як хлопчик, так і панночка, оставили йому якусь поміч, а той нічого йому не залишив, хіба тільки глибоку, болючу рану в серці.

—От, таке то воно!— промовив сам до себе: і то має бути "товариш," так гарно вмів промовляти на робітничих мітінгах.

Аж ісплюнув з досади:

—Якби таким пощастило колись добитись капіталівмільйонів, то вони ще сто раз гірші будуть від родовитих буржуїв. Попри них можуть собі спокійно голодом примирати ті, що їм доля ласкаво не всміхнулась, не пощастила. А вони всі величають себе вірними учнями Маркса, Леніна, Сталіна...

І знову бідний чоловік сумно-пресумно подивився на сині води, що бистрою річкою спливали.

—Ну, чи й варто жити ще на світі, чи варто ще чогось сподіватись! Аж зойкнув важко, і гіркі сльози покотились по твердому обличчі.

І знову пригадалась йому ласкава панночка, та й щирий хлопчик. Які вони добрі! Може вони дійсно мають рацію. Якщо Бог направду є, якщо Ісус направду живий, то й усе решта також правда... То є посмертне, позагробове життя, є той другий, недовідомий світ, де, як казав хлопчик, Бог покарає безсердечних, закам'янілих багатіїв, і надолужить за горе й страждання чесним— добрим людям. Так, якщо Бог над нами направду є, якщо Ісус направду живий, то є також і воскресення до нового, кращого життя. Тоді направду варто жити, варто надіятись і любити, хочби й серед злиднів та лютих терпінь.

Так зо своїм наболілим серцем розмовившись, чоловік встав. Уже надійшов вечір. І раптом у повітрі почувся радісний гомін дзвонів. Той гомін сповіщав людей про славне Христове Воскресення. По церквах розпочиналась урочиста воскресна Утреня.

—Так! Чує моя душа, що Бог є! Бог мусить бути!— рішучим тоном промовив до себе бідний чоловік.

І в ту врочисту хвилю воскрес і він сам. Дійсно воскрес, бо в душі у нього воскресла віра в Бога, пробудилась надія.

Повільним кроком, і майже несвідомо звернувся в сторону церкви, звідки почув голос воскресного дзвону.

НАЙВИЩЕ ДОБРО НА ЗЕМЛІ

Сам Ісус Христос нічого не цінив вище за віру. Коли раз один з учеників звернув Ісусові увагу на чудову красу єрусалимського храма, Ісус не показав на собі ніякого знаку вираження. Коли одначе бачив ЖИВУ ВІРУ поганського сотника, тоді Його подив виявився в словах: "Направду, такої віри я не бачив у Ізраїлі!"

"Тож подумай,"— так пише славний учений Ориген,— "подумай, чоловіче, як чудним і величним мусить бути те, що Божий Син подивляє! Золото, скарби, царства, князівства, це для Його очей мов тіні. наче зівялі квіти, ніщо з того всього не є великим ні цінним перед Богом, тільки ВІРУ ОДНУ Він славить, на неї глядить як на щось, що Йому подобається.

ПРО ЩО НЕОДИН КАТОЛИК НЕ ЗНАЄ

Наш Божественний Спаситель сказав до своїх Апостолів: "Що звяжете на землі, буде звязане й на небі, а що розвяжете на землі, буде розвязане й на небі." Тими словами Ісус Христос дав Апостолам і їхнім наслідникам власть проголошувати закони й КАРАТИ за непослух.

Найбільша кара, що її Церква накладає, це ВИКЛЮЧЕННЯ З ЦЕРКВИ, або ЕКСКОМУНІКАЦІЯ. Такій карі підпадають ті, що

вперто заперечують деякі правди віри,

виступили з Церкви,

взяли шлюб з некатолицькою особою перед некатолицьким священиком (такий шлюб є перед Богом неважний, значить, не є ніяким шлюбом),

дають хрестити або виховувати дітей в некатолицькій вірі,

належать до організації масонів або якоїсь подібної,

читає (переховує, купує й позичає) книжки поіменно Церквою заборонені,

допустились зігнання плоду (нарочне поронення);

коли хто є виключений з Церкви, то не має участи в молитвах і відпустах Церкви, не може приступити до ніяких святих Тайн, не має права до християнського похорону, не може бути кумом.

Карою є також відмова християнського похорону тим, що САМОГУБСВОМ скінчили своє життя, хіба б були несповна розуму,—тим, що приказали спалити своє тіло після своєї смерти,— тим, що брали шлюб тільки перед світським урядом і так живуть в цивільнім подружжі (таке подружжя в совісті є неважним),— тим, що через своє життя дали публичне згіршення.

Церква, як добра Мати, завжди готова приймити грішника назад до своєї спільноти, якщо грішних за свої провини кається, якщо приобіцяє поправитись і якщо направить згіршення.

Коли хто хоче з Церквою помиритись, нехай іде до сповіді, щоб там порадитись зо священиком, що треба для помирення зробити.

Коли хто брав шлюб перед некатолицьким священиком, або же в цивільнім подружжі (це подружжя заключене в суді), то він НЕ МОЖЕ ДІСТАТИ РОЗРІШЕННЯ, ДОКИ НЕ НАПРАВИТЬ своєї хиби. Як це зробити? Піти до священика й перед свідками зявити, що має намір жити з подругою аж до смерти.

Якщо християнське подружжя є неможливе (це між особами, що розведені перед державою, хоч друга сторона ще живе, й брали в суді, чи дебудь, шлюб), тоді ті, що так разом живуть, так довго не можуть дістати в сповіді розрішення, доки не розійдуться.

КОРИСТАЙМО ЗО СВОЇХ ГОРОЖАНСЬКИХ ПРАВ

* * *

Минулась війна й разом з нею й свобода слова. Іншими словами, кожний громадянин має тепер знову волю сказати все, що думає, коли б воно тільки не приносило нікому несправедливої шкоди.

В часі війни обставини є такі напружені й небезпечні, що держава може й навіть для справедливої охорони деколи мусить, заборонити виявляти особисті погляди, бо ж вони є або можуть бути небезпечними в борбі з ворогами.

Тепер та золота свобода знову повернулась і кожний повинен її уживати, коли йде особливо про загальне добро.

Деякі тупоумні, запеклі ніби-патріоти, не можуть того помістити в голові. В часі війни вони навчились говорити, що треба більшовиків шанувати й любити, бо вони аліянти; а тепер, хоча війна скінчилась, повторюють те саме й уперто замикають очі перед звірськими злочинами сталінської каторги.

Така тупоумність зокрема страшно разить, коли її виявляє католик. Яскравим прикладом такої добровільної сліпоти є наприклад оця подія:

Це на з'їзді. Бесідник в промові згадує про те, що українці мусять бути добрими канадійцями, а не робити так, як в часі війни, коли багато з них ніби голосували проти примусової військової служби за морем.

Це приклад насамперед зневаги до слухачів. Говорити таке, це властиво провокація. Це груба зневага для всіх канадійців українського походження, коли хтось напоминає їх, щоб вони сповняли свій елементарний обовязок, і може викликати підозріння в зраді. Це те саме, що говорити англійцям, щоб вони любили свій край.

Крім того, це ніяк не було противним канадійському патріотизмові, коли хто, це байдуже, чи він українець, француз з англієць, змові, коли хто,це байдуже,чи він українець, француз чи англієць, пість, з якою тоді на українців накидались зо всіх сторін. Та ж правительство ХОТІЛО, щоб СВОБІДНО ВИСКАЗАТИ СВІЙ ПОГЛЯД, в той чи противний бік, інакше той плебісцит був би чимось зовсім безглузним. Він ,той плебісцит, якраз був урядовою заявою, що кожний МАВ ПРАВО БУТИ ПРОТИ КОНСКРИПЦІЇ.

Канадійські французи не боялись ві всіх часописах ДАВАТИ ВЕЛИЧЕЗНІ ОГОЛОШЕННЯ й заклики, щоб заявитись проти

конскрипції. Наші малі непрошені патріоти повинні хіба до французів іти проповідати канадійський патріотизм.

В цьому менті перед совістю канадійського громадянства стоїть знову одна справа, де вони повинні висказати свою думку. Цим разом правительство не розписує плебісциту. Воно звертається тільки до представників населення в парляменті, щоб рішити, чи в Канаді має бути примусова військова служба, чи ні.

Це справа дуже важна й кожний свідомий громадянин повинен в тій справі виробити собі розумний погляд і ясне переконання. В додатку це справа, що тісно звязана з моральним життям нашої молоді й тому ми про неї осьтут згадуємо.

Примусова воєнна служба в мирному часі, так, як мали її різні держави на світі, з виїмком Америки, Канади й Англії, є чимось, що з різних причин нам мусить бути ненависним. Ми тут обмежемось до того, що скажемо погляди в тій справі звісних одиниць.

Коли президент Труман недавно тому піддав американському Конгресові бажання, щоб видати закон про загальне мілітарне виховання американського юнацтва, тоді славний католицький часопис: "Аур Сандей Визитор" написав статтю, де на початку було сказано: "Це тепер момент, щоб кожний добрий чоловік написав до президента Трумена й до Конгресу: "Ми не хочемо в мирному часі військової конскрипції".— Те саме мож сказати й в нас в Канаді: Кожний добрий канадієць повинен без страху й рішуче заявити: ми не хочемо в часі мира мілітарного виховування нашої молоді."

Ми знаємо, що деякі канадійські нацисти готові здрігнутись, особливо, коли це "чоколядові" офіцери, що як малий хлопчик гордяться військовим одностроєм першого або другого резервового "лефтенента," або що хотіли б війни без кінця, бо вона дала їм можність по панськи жити й нічого або мало що робити.

Нам здається, що найкращим аргументом проти мілітарного вишколу наших хлопців є наперед те, що то НІМЕЦЬКИЙ НАЦИСТСЬКИЙ СИСТЕМ мати примусовий військовий вишкіл для хлопців, це раз,—а друге: що німці помимо того вишколу й навіть через нього програли останню війну. Це глупо, побороти ненависний систем і потім запроваджувати в себе його основні засади.

Друга причина, чому ми повинні боротись проти загального військового вишколу це те, що він противиться канадійській і британській традиції, так, як він противний також американській традиції.

Щобільш, тепер, коли винайдено атомічну бомбу, давний військовий вишкіл є зовсім перестарілий; це факт, що старі генера-

ли тільки з трудом проковтнуть, бо він їх зводить до дуже малого значення, але все ж таки, це факт.

Примусовий військовий вишкіл коштував б величезні гроші, то значить, що такси сильно зросли б, щоб платити за касарні, офіцерам, та за удержання війська. В Америці обрахували, що такий вишкіл коштував б річно до три тисячі мільйонів долярів. Скажім, що в Канаді це коштувало б в десятеро менш, бо в нас менше населення, то би було коло триста мільйонів—це добра сума для генералів і офіцерів, що легко й гарно собі з неї жили б. Чи не краще, щоб такі кольосальні гроші видати на людські користи?

Є такі, що кажуть, що військовий вишкіл вироблює характер. —Це кажуть тільки такі, що в них нема розсудку, й що не думають про те, кілько то безхарактерности можна було знайти завжди в військових касарнях. Таке твердження, по словам Колюмбійського Епископа є агітаторським бляхманом. На закид, що те, що поборюють загальний примусовий вишкіл, не дають н-і чого ліпшого для пляну національної оборони, відповідає він так: "Найліпшою обороною держави є почуття чесности, гідности й справедливости. З грішми, що хочуть їх дати на військовий вишкіл, можна зробити багато більш в тім напрямі, ніж через військовий вишкіл.

Військовий вишкіл, як він дав пізнати себе в часі війни, ніяк не виробить у горожан високого морального характеру. Тепер багато вже говориться, як то військові команди навчали вояків неморальних практик.

Ми ще тепер нагадуємо собі переписку між одним канадійським священиком і отавським урядом, де йшло о дозвіл закупна гуми. Кожний знає, що правительство розпорядило, що невільно продукувати ніяких гумових виробів без позволення. З тієї переписки вийшло, що фабрики, які провадять брудний бізнес для розпусти, мали позволення вироблювати свої продукти, бо вони потрібні для вояків... От, такі то характери мали виховатись при війську й тому недивно, що величезна кількість вояків в часі війни заробила собі погані хвороби... бо так їх виховувалось в характері.

По думці згаданого Епископа одинокою безпечною запорукою мира й оборони проти війни є покинути примусовий військовий вишкіл у всіх державах в часі мира, й настоювати на засади "атлянтійського чартеру," та пильнувати й поширювати здорові моральні й господарські системи в себе й за границею.

За "Аур Сандей Визитор."

Щоб в Нас Було Більш Релігійної Свідомости

Прикмети віри

Неодин з наших дорогих читачів, і то нераз, мабуть, чув отакі глупі слова: це не робить різниці, яку віру чоловік має, коби тільки вірив в Бога; нехай кождий держиться тієї віри, що в ній родився.

Коли так, то хай жид остається жидом, турок турком, поганин поганином.

Коли так, то Ісус Христос хіба недобре зробив, що прийшов на світ, непотрібно три роки проповідав і надармо вмер на хресті; непотрібно розіслав Апостолів по світі й сказав: Хто не буде вірити, буде осуджений.

Коли в якій будь вірі можливо спастись, то мільйони мучеників хіба були найбільшими варятами, коли пішли за наукою Ісуса Христа й віддали за неї свою кров.

Один кальвініст-пресбитерянин під впливом Божої ласки навернувся й став католиком. Його протестантський провідник накинувся на нього з погордою й сказав: "Негіднику! Так, ти негідник, бо ж ти покинув свою віру." Навернений з плачем пішов поскаржитись до свого священика та питався, чи справді він негідник. "Ні," сказав йому священик, "не ти негідник, але твої предки зрадили свою віру, були невірними, бо колись вони були католиками, а тепер ти вернувся до правдивої Церкви, що її твої предки колись покинули."

Кожний протестант або православний є такою поблудившою вівцею. Він має святий обовязок повернути до правдивої віри. Так воно й буде, скорше або пізніш, бо Ісус Христос сказав, що буде одно стадо й один пастир.

Ту науку ,що Католицька Церква її навчає через своїх священиків, вона дістала від Ісуса Христа й кожний католицький священик життям своїм і кровю своєю ручить за правдивість нашої святої віри. Ні одного слова, ні однієї букви ми не лишемо зо своєї віри святої. Віра наша свята нам дорожча, ніж корм і напій, дорожча за все, що ми на тім світі маємо. Нехай кожна година, навіть кожна хви-

пина нашого життя буде подякою за ласку нашої святої віри.

* * *

Ні одного слова, навіть ні однієї букви не можемо покинути зо своєї католицької віри. Так, як одяг Ісуса Христа не був зшитий з куснів, а утканий в одну цілість, так само одною й неподільною мусить остатись Його наука. Відкинь одну одніську правду святої віри, то ти відкинув своє вічне спасення.

Тому, якщо ти хочеш, щоб віра твоя була Богу мила, щоб твоя віра спасла тебе, мусиш без найменшого вагання вірити все, що Бог обявив, і що Він проголошує через свою Церкву.

Правда, потомки тих, що покинули правдиву віру, нераз закидують нам католикам, що ми не віримо Ісусу Христу, але Римському Папі, Епископам і священикам. То є правдою настільки, що у справах віри ми спускаємось на Папу Римського, на Епископів католицьких і священиків, одначе тільки до тієї міри, доки вони навчають Христової науки. Нехай б тільки котрий Епископ важився навчати щось такого, чого Церква не держиться як Христової науки, ану, чи ми тоді спускались б на нього! Хай би тільки котрий католицький священик спробував вчити щось інакшого, як те, що Христос навчав, то наші вірні прогнали б його й добре зробили б!

Ми всі маємо певну опору віри в Наслідникові Ісуса Христа. Йому сам Божий Син прирік, що його віра буде така сильна й безпечна, наче скала, що пекольні брехні й обмани не зможуть проти неї нічого вдіяти. Тому другі церкви розлітаються, а Католицька від початку є така сама. Так і святий Апостол Павло говорив: "Як би ангел з неба проповідував вам щось проти того, що ми вам проповідали, нехай буде прокляти!" (Гал. 1, 8).

Отже мусимо вірити все, що Ісус навчав. Він сам сказав: "Я є дорога, правда й життя, ніхто не прийде до Отця йнакше, як через мене." Якщо ми відкинули б навіть найменше слово Ісуса Христа, або толкували його йнакше й зле, тоді ми не були б Його учениками, не були б ми католиками, неповною була б наша віра.

А коли ми ту правдиву віру пізнали й приймили, нехай ніщо нас від неї не відверне. Хай дарунки нас не зведуть, хай погрози нас не зломлять! Хай масненькі слова зводителів не обмануть нас, хай не стрясуть нами насмішки недовірків!

Нераз трапляється, що даються чути насмішки з нашої святої віри. Тоді невільно мовчати, тільки по можности боронити свою святу віру Католицьку. Коли в кого є певна віра, то він не буде насміхатись разом з тими, що насміхаються, не буде накидатись з тими, що накидаються на віру нашу святу, але готов радше хліб втратити, ніж віри випертись.

Чоловік сильної віри визнаватиме віру святу й тоді, коли б за те мав понести дочасну страту. Бо ж зрештою, що йому помогло б, хоча б і цілий світ добув, як би мав потерпіти втрату на своїй душі? Тож коли йде о віру святу Католицьку, не лякайся, ні трошечки не вагайся, за ніщо в світі не продавай своєї віри святої!

Деколи земські злидні й страждання досвідчають нашу віру святу. Несовісні люди позбавили тебе твого маєтку. До твоєї хати закралась біда, ти майже готовий думати, що й Бог тебе опустив. Якщо в тебе певна віра, то ти будеш вміти бути терпеливим і повним надії, з довірям ждатимеш, що минуть твої страждання, як колись праведний Йов, бо ж знаєш, що та благословенна Рука, що веселку малює на небі після бурі, зноситься й над тобою й тільки добра тобі жичить.

Славний вчений і місіонар Таулер стрінувся раз з одним пастушком і завів з ним розмову, питався його, яке життя в родині, чи він задоволений зо свого життя. "Я зовсім вдоволений зо своєї долі, й навіть не думаю про Божі допусти, що я прожив добрі й злі дні; все, що Бог на мене допустив, я вдячно приймав, навіть удари з Його руки святої, бо знаю, що все, що Бог робить, то для нашого добра."

Таулер подивляв сильну віру того простодушного чоловіка й нарешті ще запитав його: "Ну, а як би Бог, помимо твоїх тяжких досвідів, кинув тебе до пекла?"

З очей пастушка покотились сльози, він рукавом їх витер і відповів: "Я й тоді погодився б зо своєю долею ,бо й тоді мав би певну віру, що справедливий Бог мене тільки досвічдає й не лишить мене в пеклі, моя сильна віра стягнула б Бога до пекла й тому що небо є там, де Бог є, то віра моя й в пеклі зладила б мені небо."

З такою незломною певністю повинні ми всі держатись правдивої, Католицької віри. Хто такої твердої віри не має, той є тільки пів-християнином.

Ісус Христос сказав: Дерево пізнати по овочах. Гляди на дерево, що в нього коріння засохло. Прийшла весна, тепле соняшне проміння цілує землю, все будиться до жи-

ття, луги вкриваються зеленим, мягким диваном мережаним квітками, поля зеленіють, тільки те дерево не хоче пробудитись, остає голим, пустим, бо ж в нього коріння всохло, тому воно вже не може жити.

До такого всохлого дерева може бути дібрана наша душа. Якщо в неї всохло коріння правдивої віри, тоді вона не в силі родити солодкі овочі добрих діл. Коли в нас жива віра, тоді робимо й добрі діла: побожно молимось, радо постимо, любимо Божий Дім, частіш приступаємо до Святих Тайн, не робимо ближньому кривди, бідному поможемо, ворогам з серця відпусдаємо.

А коли хтось тільки хрещений католик, то за мало. Коли він не тільки хрещений, але також живе по своїй вірі святій, коли хто не вважає віру свою ділки за зовнішну прикрасу, тільки за звичаї, але за правило життя, що йому приписує, що робити, й чого не робити, то він правдивий католик після Серця Христового, він всюди робить то, що віра йому приказує, що совість йому каже, в кожному слові й в кожному чині дає пізнати, що він християнин-католик.

"Запитай сам себе," каже святий Августин, "чи ти віриш, — іякщо ти відповідаєш: вірую, то й роби так, як ти віриш і тоді матимеш правдиву віру, живу віру."

* * *

В одному місті була місія. На проповіді ходив також один багатий чоловік, що кривдою набув свій маєток. Той пан нарешті прийшов раз до отців місіонарів і розказав їм, як сильно вплинули на нього їхні проповіді, що тільки одна річ не може поміститись йому в голові. "Що ж це таке?", питають місіонарі. "Я тільки того не можу зрозуміти, що я повинен віддати те, що я несправедливо набув; я дуже радо готовий приректи, що більш кривдити не буду, але віддати те, що маю, я негоден."

"Дорогий пане," сказав місіонар, "з Богом неможливо торгуватись; або-або, дешевшого відпущення нема."

Я також так кажу при кінці; або-або; або жий по католицькому, або кинь то гарне імя "християнин-католик." Бо ж на суді Божім тобі не вистарчить сказати: я був християнин католик. Вічний Суддя питатиме тебе чи ти СПОВНЯВ те, що католицька віра вчить. Віра без діл є мерта, в Ісуса має вартість тільки та віра, що через ласку творить добрі діла.

БЕРЕЖИ СЕБЕ В ХВИЛІ СПОКУС

Христова Церква навчає Божої правди, що спочатку, коли тільки вийшов мов з рук Божих, чоловік був добрий, незопсутий, мав повну можність спізнати Бога й полюбити Його, виконувати Божу волю й таким чином бути щасливим— чоловік був Божим Образом і тому також образом святости й справедливости.

Одначе чоловік не видержав у тій гідності, в посіданні того первісного стану. Бог дав йому свобідну волю; тому чоловік мав свобідно й свідомо зістати тим, на що Бог його створив. Та тим самим була в чоловіка також можність стати йнакшим від того, чим він мав стати по Божій волі— й саме з тієї можности чоловік скористав зробивши себе переступником Божого Закону й замість сильно наче вкорінитись в Бозі, він від Бога відпав.

Відпавши від Бога він втратив свою первісну святість і праведність, що перед тим були його найбільшою красою. В його душі запанувала нездатність до того, що добре, нахил до зла, закон гріха затроїв його члени.

Ми є нащадки того впавшого чоловіка, його діти, й тому наша людська натура не може бути в нас ліпша, ніж в нього. Тому то ми стрічаємо в собі ту саму нездатність до того, що добре, тому й нас опановує на кожному кроці сила, що тягне нас до гріха.

Таким чином чоловік находиться в стані, що не відповідає Божій Волі, що почався через упадок, отже в стані грішному, й тому, що в нього воля, тому, що він неустанно ділає, він може розвиватись щораз більш в тім злім стані, може бути щораз більш опанований силою, що не з Бога, силою Зла.

Той злий стан, що в минулому почався з гріхом першого чоловіка й є його невідлучним наслідком, називається ПЕРВОРОДНЕ ЗОПСУТТЯ; коли мова про наше майбутне життя, то він має імя ЗОПСУТИЙ КОРІНЬ, що видає з себе всякі грішні поступки.

Той КОРІНЬ ЗЛА, це ніщо йнакшого, тільки той загальний наклін до зла, що при діланні свідомости й свобідної волі розбурханий та розруханий проявляється через гріх, через нарочне переступлення Божого й природного закону.

Те, що той злий корінь, що неустанно наче спить в нас, розбурхує й розрухує, це в першій мірі ПІДШЕПТИ ЗЛОГО ДУХА й потім РОЗКІШ ЖИТТЯ, то значить, пожадливість очей, пожадливість тіла й гордість життя.

В одному з листів Кардинала Петра Даменського є описана страшна подія, що трапилась в його часах. Один рибалка пустився на море ловити рибу. Разом з собою взяв він свого малого хлопчика. Човен гарно плив на водах тихого моря й недовго

потривало, як вони опинились досить далеко від берегів. Хлопчик сидів у передній часті лодки, батько слідив за сітею, що з заднього краю була спущена в море. Нараз рибалка стрепенувся,—у сіть попалась велика морська риба. Він швидко виймив сіть і радісно кинув в човен свою добич. Риба лежала перед хлопчиком і батько обернувся щоб далі ловити. Нагло хлопчик скричав. ("Що тобі, дитино," каже рибалка. "Тату, я тої риби боюсь, вона мене хоче зїсти!" Тато розсміявся й сказав: "Не вона тебе, дурненький ,а ти її з'їси!" Та хлопчина чогось таки боявся, розплакався й каже: "Вона так погано на мене дивиться, мені страшно!" Батько збув ляк хлопчика тим самим жартом, але в тій хвилі та страшна риба собою метнула, кинулась на хлопчика, пірвала його й на очах перераженого батька разом з дитиною пірнула в море.

Пощо ми тут розказуємо ту лячну подію? Отчому: вона подібна до наших часів. Наші батьки, плаваючи по широкому морі життя, також видобули з того моря добич; вони мов з води витягнули й на очі своїх дітей поклали страшного потвора, якого колись великі й малі діти боялись, щоб вибити їм з голови страх перед ним. Бідні діти, доки памятають науку святої віри, лякаються голови того потвора й його страшних очей. Сатанські апостоли висміваютъ їх, що бояться забобонів, намагаються просвітити їх ніби, що з погордою гляділи на ніби-то забобонні видумки й наслідок є тільки один. Коли молодь доросла, тоді той потвір раптовно на них кидається й поривае їх з собою у пропасть безстидности та несовісности, звідки тільки немногі рятуються.

Є ТІЛЬКИ ОДНЕ НЕБО

Один молодий чоловік (так росказує про це стародавня історія) покінчив щасливо свої студії медицини в університеті міста Падви, і тільки одне ще непокоїло його: чи вдасться йому здати іспит перед державною комісією; а це конче потрібне, щоб мати дозвіл виконувати лікарську практику.

Хтось із знайомих сказав йому, що найкраще буде з цією справою піти до Флоренції: там у тому славному місті є така й така церква, а в тій церкві чудотворний хрест із Розп'ятим; і коли хтось перед тим хрестом щиро помолиться, то зараз має виразний знак, чи його молитва вислухана, чи ні.

Молодий студент радо послухав тієї мудрої ради, й вибравсь на прощу до Флонренції; прийшов, відшукав згадану церкву, й ставши навколішки перед чудотворним хрестом, так молився:

"Господи Ісусе, прошу Тебе, допоможи мені щасливо перейти ці нелегкі іспити. З огляду на моїх батьків, що стільки грошей на мої студії витратили, благаю Тебе: не відмов мені цієї ласки!"

На превелику втіху юнака, голова Розп'ятого на хресті похилилась і дала виразно пізнати, що молитва його ласкаво вислухана. Та юнак далі казав:

"Господи! Поблагослови мою лікарську працю, щоб вона увінчалась великими успіхами, та й здобула мені славу першорядного лікаря."

І знов Пресвята Голова похилилась на знак ласкавої згоди. Побачивши це, молодий студент набрав іще більшої відваги, й так продовжав свою молитву:

"Господи Ісусе! Поблагослови мене щасливим родинним життям, добрими й мудрими діточками, і дай мені ласку довго прожити на землі, щоб міг я досить натішитись, бачучи їхні успіхи й щастя." І на цю просьбу Розп'ятий відповів юнакові притакливо.

Здавалось, що до щастя на цім світі вже більш нічого не може забракнути. Тому щасливий юнак поспішив закінчити свою молитву ще так:

"Господи Ісусе, дай, щоб проживши довгі роки аж до глибокої старости, легко й спокійно умер і ввійшов до Твого царства!"

Цього разу одначе Пресвята Голова Розп'ятого зовсім не поворухнулась на хресті. Тільки уста Спасителя тихо й сумовито прошептали:

"Сину дорогий! Можна дістати тільки одне небо! Коли ж ти вибрав собі небо на землі, то посмертного неба вже не дістанеш!"

ІСУС ЦАР СЕРДЕЦЬ

Недавно охрестилася в Канзас Сіті, в ЗДА. 18 літня дівчина, на імя Сара. Її родина, як взагалі більшість модерних жидівських родин, була зовсім без релігії.

Сара вже зарання відчувала марність і порожнечу життя, де нема місця на релігію.

Коли вона мала 13 літ, її шкільні товаришки дали їй нагоду пізнати твори Ніцча. Відтоді вона мала лишень одно бажання і

до нього звернула всі свої старання: стати "надчоловіком"; вона навіть думала, що її це вдалося осягнути.

Природним наслідком цих її старань, цего її самообману було то, що вона погорджувала кождим авторитетом, всяким законом і зовсім не хотіла слухати своїх родичів. Що більше, родичі мусіли її уступити і згодитися на се, що вона серед шкільного року лишила школу й науку.

Одного дня, а мала вона тоді вже пятнадцять літ, її мама проливала перед нею ревні сльози тому, що вона була так горда і непослушна зглядом своїх родичів. Тоді то перший раз у своїм життю Сара переконалася, що вона ошукувалася. Ідеал "надчоловіка" повалився, щез зперед її очей, а вона зі страхом зобачила, що находиться над берегом пропасти розпуки.

Її серцем заволоділо сильно чувство глибокого жалю, що вона так зле до тепер поступала. Перенята болем, вона вийшла з хати не знаючи навіть, куди йти. Ідучи в тім внутрішнім неспокою вона увійшла перший раз у життю до католицької церкви. Мимоволі вона звернулася до Ісуса просячи Його о поміч. До тепер вона Його зовсім не знала, хіба що лиш чула Його імя. Та тепер скоро лиш помолилася, вона почулася так чудесно скріпленою, що відтоді кождий раз, якщо лиш непостережено могла лишити свою хату, вона йшла до церкви.

Внедовзі вона відчула сильне бажання стати католичкою. Але як це зробити? Вона знала, що її родичі ніколи на се не згодяться. Одного дня її вчителька гри на пяно говорила її про одного Венедиктинця, що мав велику славу в далекім місті. Довідалася про його адресу, і написала до нього просячи його о раду і поміч. Монах цей провадив її духовно протягом двох літ, був її провідником, і піддержував її своєю радою.

Коли бачив, що вона вже достаточно утверджена в вірі і що може приймити Тайну св. Хрищення, він послав її до монастиря "Монахинь зі Сіону," де вона з цілим жаром душі приготовлялася до цего важного акту, Тайни св. Хрищення.

Скріплена св. Хрищенням і Євхаристією, вона вже не боялася переслідувань, що її чекало зі сторони її родини.

— ВЕСЕЛИЙ КУТИК —

* * *

Не хоче перешкоджувати:—Чи пан доктор вдома?

—На жаль, добродію, пан доктор уже від двох місяців спочиває в гробі.

—Ну, то я не буду перешкоджувати.

АНУ, — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці III-ій окладинки)

1. На ризу ту ми кажемо **Стихар.**

2. **Року Божого 1867-го року, дня 29-го червня** Святіший Отець **Папа Пій IX. канонізував** Священомученика Йосафата, цебто врочисто проголосив Його Святим.

3. Перша християнська громада, що її на европейському континенті оснував святий Апостол Павло, була в **місті,** що звалося **Филипи,** на північ від Греції. До мешканців того міста, до **Филипп'ян,** написав пізніш святий Апостол Павло одного зо своїх надхнених **Листів** що є між книгами Нового Завіту. Коли на Співаній Службі Божій на хорах дяк співає **::Ко Филиписеем посланіе святого Апостола Павла чтеніе,"** то зараз погадайте собі: "Ага, ті **филиписеї, або филип'яни— то перші европейці,** що їх Святий Апостол Павло навернув до Христової Віри."

4. **Так промовив Ісус до двох найперш покликаних Апостолів, Андрія й Івана, на другий день після Хрищення Свого в Йордані.** Святий Предтеча Господній, Іван Христитель, побачивши, як Ісус шов берегом річки Йордану, показав Його людям і сказав: "Дивіться ,ось Ягня Боже, що бере на себе гріхи всього світу." Тоді два учні Христителеві, Андрій та Іван, дуже зацікавились Особою Ісуса і пустились іти вслід за Ним, щоб розвідати, де Він мешкає. Ідуть вони отже обидва дорогою за Ісусом, аж раптом Він обертається до них, і каже: "Чого вам треба?" Вони ж відповіли: "Учителю, скажи нам, де мешкаеш?" А Він їм на те: **"Ходіть і подивіться."** Пішли отже за Ним аж до місця Його тогочасного побуту, і перебули разом із Ним той день. Про що була тоді бесіда між ними, не знаємо. Досить, що з тієї пори Андрій та Іван, два учні Івана Христителя, стали Христовими учнями, а пізніш навіть Апостолами.

5. Святий Отець Николай жив у **четвертому столітті.**

6. Євангелистом Старого Завіту називають **Великого Пророка Ісая, бо Ісай сім сот років наперед так виразно й докладно описав страждання й смерть Господа Нашого Ісуса Христа,** наче б сам особисто був у Велику П'ятницю в Єрусалимі, і наче б усе те власними очима зблизька ясно оглядав.

7. а) Дитяткові Божому надали ім'я Ісус **восьмого дня по Народженні.**

б) Пречиста Діва принесла Дитятко Боже до Єрусалимської Святині **сорокового дня** по Народженні.

в) Ісус тріюмфально в'їздив у Єрусалим **ув останню неділю перед Своєю Смертю.**

г) Ісус їв Тайну Вечерю в **Четвер увечері** перед Своїми Страстями, що вже мали незабаром розпочатися.

ґ) Ісус умер на Хресті **в п'ятницю,** що наступила після Тайної Вечері.

д) Ісус воскрес із гробу **в неділю, третього дня** після Своєї Смерти.

е) Ісус явився двом учням на дорозі до Еммауса **в неділю, в день Свого Воскресення.**

є) Ісус явився невірному Томі **в неділю, восьмого дня** після Свого Воскресення.

ж) Ісус відійшов на небо **в четвер, сорокового дня** після Воскресення.

з) Ісус зіслав Святого Духа Своїм Апостолам **у неділю, п'ятдесятого** дня після Воскресення.

8. **Особа, що її воскресив Святий Апостол Петро в місті Йоппі,** називалася **Тавита,** що по-українському означає **Серна.** Святе Письмо каже, що та побожна жінка робила дуже багато добра убогим людям і давала щедрі милостині. Аж от одного дня занедужала вона тяжко тай небавом померла. Добрі люди обмили її тіло, поклали в горішній кімнаті та й уже думали про похорон. Аж хтось сказав їм, що в недалекому містечку в Лідді, перебуває Святий Петро. Зараз отже послали до нього посланців, прохаючи,щоб був такий добрий прийти. Коли ж Святий Апостол послухав і прийшов, стали росказувати йому скільки добра покійна Тавита робила бідним. Убогі вдовиці, плачучи, показали Святому Петрові ріжні частини одежі, що Тавита для них власними руками була пошила й подарувала. Тоді Святий Апостол казав усім вийти з кімнати ,а сам, ставши навколішки, сердечно молився. Потім звернувся до тіла умерлої й сказав: "Тавито, встань!" Покійна відразу розкрила очі й, побачивши Петра, сіла на смертній постелі. Апостол подав їй руку, й вона підвелась на рівні ноги. Тоді Святий Апостол покликав у кімнату людей і показав їм воскреслу їхню добродійку.

9. Щоб зрозуміти, як то сонце може дуже гарно пригадати нам Таємницю Божої Тройці, треба добре пам'ятати, що: **Від Бога Отця народжується Бог Син, а від Отця і Сина походить Третя Божа Особа, Дух Святий. Подібно й від Сонця народжується Світло, а від Сонця і Світла походить Тепло.**

10. Ні,—в Пресвятій Евхаристії **хліб перемінюється тільки в Тіло Христове, а не в Кров.** А все ж таки під видами хліба є також і Кров Господня, тому, що Тіло Христове тепер живе, а в живому Тілі мусить бути кров.

11. Науку, Богом об'явлену, про Непорочне Зачаття Причистої Діви Марії,Свята Церква проголосила врочисто **8-го грудня 1854-го року.**

12. Ні,— Господу Богу нашої свічки непотрібно. То нам потрібно її. Коли ми в білий день на престолі свічку світимо, то свічка та мов би говорила нам проповідь: "Християнине-християнко, дивися на мене,— моє тіло з воску зліплене, а в середині схований мій гніт, моя душа. Пам'ятай, що й ти сам маєш тіло смертне, зліплене з земної глини, але в тілі твоєму є укрита душа — нематеріяльна, безсмертна, вічна. Коли мене, воскову свічку, засвітять, і вогник мій палахкотить, то варто тоді на мене глянути: я виглядаю тоді мов квітка гарна, що золотом ясним цвіте та й око людське чарує. Так само гарна твоя душа, коли в ній ласка Божа ясно блистить. Душа, що ласку Божу через гріх смертельний тратить, подібна до свічки, що її загасили, і тільки дим із чорного гнота куриться..."

Так, свічка, що на престолі горить, каже нам проповідь: "Християнине-християнко, дивися, як я спалююсь і скапую і стаю з кожною хвилею коротша. Але я цим не журюся,бо я горю,і скапую на Славу Божу. Пильнуй, щоб так само й твоє християнське життя проминало, і скапувало, і спалювалося на славу Божу. Тоді дійсно нема чим журитися, що до смерти все ближче та й ближче.

Ясна свічка, що на престолі блимає, пригадує нам, що й ми повинні бути дітьми Божого Світла. Нам треба втікати від пекелької темряви гріха, від брехні, від фальшивих пророків, висланників самого сатани.

Як бачимо отже, та свічка на престолі, хоч вона Господу Богу ні трохи не потрібна, все таки є дуже корисна для нас, бо помагає нам свої думки і серце легше до Бога Небесного піднести.

ПОШУКУВАННЯ

Пошукую односельчан Василя й Ілию Величук, з села Ленківці, Буковина. Живуть десь в Канаді. Евгенія Шклярська. Писати до Канцелярії КУК.

Евстахія Гілинський з родиною пошукує брата Павла, який живе у Вінніпегу, Ман. Зголоситися до Канцелярії КУК.

Сестру Анну Медведик, замужна Боднар, до недавна жила в Саскатуні, Саск.

Nicholas Medwedik, chez Mr. Marrin Vitray, s/Brezolles, par Brezolles, Eure et Loir, France.

Івана Новосада Мозолик, Петра Копистинського й Марію Ярошевську, з дому Швалюк. Пошукує Текля Копистинська. Писати на адресу:

Ivan Yanchuk, Cardinal Mercier, No. 54, Belgium.

Кревних і знакомих з села Добротвір, повіт Камінка Струмилова. Також Проця Михайла з села Тишиця і Муранця Івана. В Канаді від 1924 р.

Pierre Charko, chez Mr. Lequay a Vetigny Barc, par Beaumont le Roger, Eure, France.

Брата Дмитра Решітника, з села Сухрів, місто Ходорів, воєв. Львів. Має перебувати у Вінніпегу.

Reshitnyk Miroslaw Hq. 1212 Labor Sqdn. Co. APO 513, clo Postmaster, New York, N.Y.

Моїх рідних Івана, Андрія й Михайла Кочана, з села Любинь, повіт Яворів. Пошукує Мацько Іван. Моя адреса:

Macko Iwan, P.O. Box 260/12, London, E.C. 1. England.

Вуйка на імя Дмитро Клим, син Данила, мешкає у Вінніпегу з родиною. Я називаюся Петро Витягловський, син Івана, з села Сороки, повіт Бучач.

Wyciaglowski Peter, CPO. Box 260/135, London, E.C. 1. England.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Складаю найщирішу подяку Пресолодкому Серцю Ісуса й Марії, що мене уздоровив з тяжкої недуги на ногу.—Евф. Мазурик.

Складаємо найсердечнішу подяку Всемогучому Господу Богу і Найсвятійшому Серцю Христовому і Матері Божій Неустанної Помочі, і всім Святим за отримані ласки та щасливий поворот нашого сина Стефана, що перебув на війні майже чотири роки і перейшов великі страхіття цеї кровавої війни; і ще за многі ласки, що я отримала від всіх Святих.— Павло і Евфрозина Варенчук.

НА СПЛАЧЕННЯ ДРУКАРСЬКОЇ МАШИНИ ЖЕРТВУВАЛИ:

Василь Джілль $5.00, Михайло Стельмах 2.00, Григорій Назар 2.00, П. Палцат 2.00, Антін Киба 1.50, Анна Гулевич 1.10. По $1.00: п-і Гумен, Марія Стельмащук, П. Липинський, С. Статкевич, одна особа з Вільтон, Н. Дак., Павліна Олексевич, М. Бенько 95ц., Михайло Гринишин 50ц., В. Вавренчук 75ц.

Анна Шульган жертвувала 1.00 на пресу для наших скитальців; С. Статкевич 1.00 для поширення доброї преси між тими, що її не мають. А. Дяків 1.00 яко різдвяний дар любови для поширення доброї преси.

Всім жертводавцям щиро дякуємо за ласкаві жертви, і будемо просити Всевишнього, щоб добра книжка була в кожній хаті. Старатись будемо, щоб на свята наш місіонар зайшов до кожної хати, що його ще не має. Так само з особлившою вдячністю приймаємо жертви, які наші читачі будуть ласкаві присилати, яко фонд для наших скитальців, щоб їм так само в той пречудний день свят засіяло сонце радости і осолоди серед горя.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Монтреал, Квебек.:—Всечесніші Отці: Я отримав кілька чисел Голосу Спасителя і роздав добрим людям, які зараз стали передплатниками. Ось залучаю Вам імена нових передплатників Голосу Спасителя,... та щиро здоровлю Вас.—М.М. Завальніцький.

Сенді Лейк, Ман.:—Дуже радіємо з панею Геленою Балик, і її щастям, якого вони зазнали в той день, в котрім їх чоловік в день їх іменин попросив Адміністрацію Голосу Спасителя, щоб прислали для них Місіонар. Пані Гелена Балик яко ревна апостолка доброї преси, прислала знова двох нових передплатників.

Монтреал, Квебек.:—Посилаю Вам 2.00 яко віднову своєї передплати і на передплату для своєї сестри, та прошу так само відправити Службу Божу за мою покійну супругу, яка дуже любила Ваш місіонар, і кожне слово в нім було для неї дорогим.—Іван Лапчак.

Мічельвю, Саск.:—Засилаю свою передплату на Ваш дуже гарний місіонар, який ми дуже любимо читати і на котрого ми все очікуємо. Дай Боже, щоб ваша цінна праця мала як найкращі успіхи. Залучаю ще одного доляра для нового передплатника.—Стефан Дусик.

Калгарі, Алта.:—Всечесні Отці! Висилаю свою передплату на Голос Спасителя і прошу висилати його дальше. Хоч маю дуже мало часу до читання, однак коли начитаюсь політичних газет, які аж росердять чоловіка, тоді відкидаю їх на бік, а читаю Голос Спасителя... При читанню його забуваю все те, що читав в політичних газетах, а в душу вступає спокій і радість та надія, що Господь не опустить нашої української нації в сей жахливий для неї час, в якім вона знаходиться під стопою дикого азіята.— І.К.

Альвена, Саск.:—Всечесні Отці! Прошу надалі посилати на моє імя Голос Спасителя. Мій чоловік помер. Я люблю читати Місіонар, бо він є одинокою розрадою в горю, для мене й моїх сиріток. Залучаю 2.00 на Богослуження за душу мойого чоловіка.—Ю.Щ.

Сифтон, Ман.—Високопреподобні Отці! Посилаю одного доляра на передплату Голосу Спасителя, бо без нього ми не годні бути. Я дуже люблю його читати—а моя жена то цілу ніч читалаби, аж доки не скінчить. Дай Боже, щоб всі люди любили і мали Голос Спасителя. А Господь нехай благословить Вашу працю і дасть Вам добрий успіх. — Іван і Катерина Прийма.

Макдовел, Саск.:—До хвальної Адміністрації Голосу Спасителя! Хвальна Адміністраціе, я понище підписаний читач, і передплатник Вашого Дорогого і цінного місячника, котрого я з великою радістю уважно число за числом перечитую, де знаходжу велику і поучаючу пораду. Наколи зачну читати той правдивий і поучаючий примірник то з моєї родини уважно всі слухають бо я прочитую на голос сторінку за сторінкою, і так ми всі радіємо в хаті в той час, коли я прочитую Голос Спасителя, а чому?—тому, бо знаходимо в нім то все поучаюче, що дійсно людина до життя потребує, бо наколи візьме до рук місячник Голосу Спасителя, ту приємну і поучаючу книжочку, і зачне читати, то чується чоловік веселіший і дійсно заінтересований, як також застановляється над тим усім, про що читає. Я від себе і від своєї родини бажав би щоби такий примірник як Голос Спасителя знаходився в кожній українській католицькій родині. Се дійсне наше бажання родинне. Отож бажаємо всім любителям Голосу Спасителя і видавництву, працівникам Адміністрації кріпкого здоровля і витревалости в дальшій Вашій праці. Нехай Господь дає Вам щастя, здоровля і многая і благая літ прожити. Остаюсь з належною пошаною до Вас.— Іван Білосовський.

Айтуна, Саск., електрівня:—Нині хотяй я досить перемучений, але чуюсь обовязаний помогти Видавництву Голосу Спасителя поширити так нам рідний та милий місіонар. Прислухуючись музиці мотора, збираю адреси людей, котрі мені знані, і думаю, що як будемо сіяти, то й будемо збирати. Залучаю листу.—І.Д.

Вільтон, Норт Дакота, Америка.—Всечесні Отці! Дякую Вам з цілого серця за так великий дарунок, Голос Спасителя. Залучаю рівнож свою передплату. В неділю я була в церкві † по відправі я спитала кілька осіб, чи вони мають Голос Спасителя, а заледви я їх поспитала, як зараз шість з них передали мені цілорічну передплату, яку засилаю Вам і желаю, щоб Голос Спасителя був сильний і могучий, по цілім світі розширений.—К.Б.

Роздейл, Алта.:—Перш усього дякую за точне посилання Голосу Спасителя. Та всеж таки замалий обемом і за рідко приходить, бо лиш раз на місяць, а такий цікавий, що сядеш на вечер і цілий прочитаеш. Бажалобись хоч два рази на місяць його отримати Думаю, що як усі ті люди, котрі отримають оказове число на Різдво стануть сталими передплатниками, то це уможливить справу, щоб Голос Спасителя виходив хоч два рази на місяць. Засилаю адреси і прошу, щоб Христос дав їм ласку і побудив їх любов читати так спасенну науку. Залучаю також свою передплату. Нехай Господь благословить Вашу працю.— А.Д.

Вайта, Ман.:—Посилаю одного доляра на віднову своєї передплати на Голос Спасителя, і одного доляра на Голос Спасителя для моєї похресниці. Я дуже люблю читати цей місіонар і бажаю, щоб в кожній хаті він знаходився.— К.С.

ЧИ ВИ ВЖЕ ВІДНОВИЛИ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ?

НОВА КНИЖКА!— КОРОТКА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ДЛЯ ВСІХ. о. Каноніка П. Божика,— з мапою України, державним гербом і прапором в красках, коротко, приступно, займаючо, тільки 20ц. примірник. Хто замовляє більшу скількість, платить тільки 20ц. примірник. Наклад невеликий, виконання чепурне. Спішіть зі замовленнями на адресу:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA
Формат книшенковий, надається прегарно на дарунок знакомим і військовим.

Адміністрація Голосу Спасителя просить всіх, що присилають передплату, подавати імена свої чи других виразно написані, або як можливо видруковані пером і все однаково. Буває, що хтось змінить одну, дві букви й тоді прізвище виглядає інакше. Таким чином вкрадаються непорозуміння. Було б ще найпрактичніше подавати імя, назвиско й адресу по англійськи.

ЦЕРКОВНІ ПІСНІ

ТРЕТЄ ПОБІЛЬШЕНЕ ВИДАННЯ. МІСТИТЬ 87 ПІСЕНЬ. Ціна 20с
Замовляти:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

ПРИ КОЖНІЙ НАГОДІ ПАМЯТАЙТЕ НА УКРАЇНСЬКІ ЖЕРТВИ ВІЙНИ!
УЛАДЖУЙТЕ ЗБІРКИ ТА ПІДПРИЄМСТВА НА ПОМІЧ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ й ПРИСИЛАЙТЕ ЗІБРАНІ ФОНДИ НА АДРЕСУ СВОГО ОТЦЯ ПАРОХА, АБО:
BISHOP'S CHANCERY, 235 SCOTIA ST., WINNIPEG, MAN.
а в Америці:
BISHOP'S CHANCERY, 815 N. Franklin St., PHILADELPHIA Pa.

ДУМАЙТЕ -- ЧИТАЙТЕ!

З англійської мови мовою українською переклав всеч. о. В. Фірман, парох Саскатуну. Книжка дуже цікава та поучаюча. Обговорює питання: Що таке людина? Звідки вона? Ціль життя, Проблеми Божої справедливости, Проблеми Божої перемоги, та Проблеми тріюмфу святої Церкви. Кожний повинен перестудіювати цей твір,— передовсім молодь! Ціна 25ц. Замовляти—
REV. VL. FIRMAN, 214 AVE. M. SOUTH, SASKATOON, SASK.
або— THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ПОДИВІТЬСЯ НА СВОЮ НАЛІПКУ! Коли дата на ній вже минула, то це знак, що Ви задовжились, що Ви ще не відновили своєї передплати й тому просимо належитість можливо найскорше. Не отягайтесь з відновою передплати!

Адміністрація "Голосу Спасителя."

ЗАГАДКИ

1. Коло вуха завірюха, а в вусі ярмарок. (Вулик із бджолами).
2. Кам'яне серце, винний смак,—скажіть чому воно так? (Вишня).
3. Кругленьке, маленьке,—а до того самого неба ним докинеш. (Око).
4. Без ніг, без рук, а на гору лізе. (Дим).
5. Бігли два пси, задерши вгору носи. (Сани).
6. Бери—квичить, клади—квичить, лиши в спокою—мовчить. (Ланцюг).
7. Що росте без дощу? (Проценти).
8. Не широке, а довге: а якби встало, то може б до неба дістало. (Дорога).

Читачу!—Приєднай Одного Нового Передплатника!

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ ДО СЛУЖБИ БОЖОЇ, ГРУДЕНЬ, 1945

Старий Стиль:

2. Неділя 23 по Сх.: Гл. 6. Ап. з. 220, Єв. Лу. з. 38.
4. Вівторок: Введення в Храм Пр. Д.: Ап. з. 320, Єв. Лу. з. 54.
9. Неділя 24 по Сх.: Гл. 7. Ап. з. 221, Єв. Лу. з. 39.
16. Неділя 25 по Сх.: Гл. 8. Ап. з. 224, Єв. Лу. з. 53.
19. Середа: св. о. Николая: Ап. з. 335, Єв. Лу. з. 24.
22. Субота: Неп. Зач. Пр. Д. М.: Ап. з. 320, Єв. Лу. з. 3.
23. Неділя 26 по Сх.: Гл. 1. Ап. з. 229, Єв. Лу. з. 66.
30. Неділя Праотців: Гл. 2. Ап. з. 257, Єв. Лу. з. 76.

Новий Стиль:

2. Неділя 30 по Сх.: Гл. 3, Ап. з. 258, Єв. Лу. з. 91.
6. Четвер: св. о. Миколая: Ап. з. 335, Єв. Лу. з. 24.
9. Неділя 29 по Сх. і Неп. Зач. Пр. Д.: Гл. 4. Ап. з. 250 і 320, Єв. Лу. з. 85 і 3.
16. Неділя Праотців і Від. Н. З.: Гл. 5, Ап. 257 і 320, Єв. Лу. 76 і 3.
23. Нед. Отців: Гл. 6. Ап. з. 328, Єв. Мат. з. 1.
25. Вівторок: Різдво Христове: Ап. з. 209, Єв. Мат. з. 3.
26. Середа: Собор Пр. Богор. і св. Йосифа: Ап. 306, Єв. Мат. 4.
27. Четвер: св. Степана: Ап. з. 17, Єв. Мат. з. 87.
30. Неділя по Різдві: Гл. 7. Ап. з. 200, Єв. Мат. з. 4.

Наша нова автоматична преса. На сплачення цеї коштовної машини деякі читачі нашого місячника були ласкаві прислати нам свої щедрі жертви. З великою вдячністю приймаємо всякі датки, що їх хтонебудь буде такий добрий тій цілі присвятити.

ГУРТОВИЙ СКЛАД

ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ

МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

ПИШІТЬ В РІДНІЙ МОВІ ПО КАТАЛЬОҐ.

WILLIAM GROSS & CO.
322 MAIN STREET,
WINNIPEG, MANITOBA.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Vol. 18, No. 1. The Redeemer's Voice, January, 1946

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Щиру подяку складаю Пресвятому Серцю Ісусовому та Матінці Божій за вислухання молитви. При цій нагоді висилаю одного доляра на пресфонд "Голосу Спасителя," бо таке було моє приречення в часі тієї молитви.— Павліна Библів, Вайтсенд, Саск.

Найсердечнішу подяку складаю Всемогучому Богові та Пречистій Діві Марії за всі одержані ласки.— А. П. Майданюк, Саскатун.

Найщирішу подяку складаю Пресвятому Серцю Христовому й Божій Матері Неустанної Помочі за одержані ласки, особливо за те, що Добрий Господь поміг мені пережити всі терпіння та прикрощі в минулому році. Хай буде честь і слава Пресвятим Серцям Ісуса та Марії від усіх людей на світі й від мене грішної!— Анна Вербицька.

Заяву найглибшої вдячности висловлюю на цім місці Найсвятішим серцям Ісуса та Марії, як також святій Анні, і святим Душам у Чистилищі, за всі ласки, що їх моя Родина одержава останніми часами.—Анна Івоняк, Кирклеид Лейк, Онт.

Прилюдну подяку на цім місці складаю Господу Нашому Ісусові Христові, Непорочно Зачатій Діві Марії, святому Антонієві та святим Душам у чистилищі за ту велику ласку, що мій син щасливо перебув війну, та з-за моря вернувся здоров до Канади. — Катерина Нога, Арнес, Ман.

Якнайкращу подяку складаю Пресвятому Серцю Ісусовому й Божій Матері Неустанної Помочі за щасливо перебуту операцію на око, та за поворот синів із війська.— Евфрозина Петранюк.

ПОДЯКА ВІД СЕСТЕР СЛУБЕЖНИЦЬ ІЗ САСКАТУНУ

Грошеву поміч Сестрам у Саскатуні були ласкаві прислати: Пан. В. Черепущак, Лонг Лейк, Онт., $5.00; одна саскатунська парафіянка, що не бажає оголошувати свого імени, $5.00; Панна Марія Клюк, Беніто, Ман., $2.00. Цими останніми часами, коли Сестрам прийшлось змінити місце осідку, і треба було багато працювати, щоб очистити дім та й поперевозити всякі речі на нове приміщення, то велику й цінну поміч і услугу віддали Сестрам наступні особи: Пані Шабага, Пані Ребська, Пані Яніцька, Пані Кравець, Пані Кріль, Пані Григоряк, Пані Тодос, Пані Михалюк, Панство Грицуляки, Панство Потоли, Пан Петрик, Пан Сукнацький, Пан Войтюк, Пан Бойко.

Всім згаданим жертводавцям та Добродіям висловлюємо на цьому місці свою сердечну подяку. Желаємо їм "Веселих Свят" Різдва Христового та "Щасливого Нового Року." Будемо щиро молитись, щоб Дитятко Боже, і їм самим, і тим, що їхньому серцю дорогі, післало неоцінений скарб свого щедрого Благословення.

При цій нагоді хочемо також подати до ласкавого відома всіх своїх щирих Прихильників, що наша нова адреса є:

624 SPADINA CRES. E., SASKATOON, SASK.

Сестра Матея, С. П.Н.Д.М.

АНУ, ЧИ ЗНАЄТЕ?

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці IX-ій окладинки)

1. **Звідки,— з якої мови взялося слово Кир,** що його вживаємо, говорячи про Єпископів, як от наприклад Кир Василій, Кир Ніль і т.д.? **Яке є властиве значення** цього слова?

2. **Як називається та довга й широка архирейська риза, що на ній є образи чотирьох Євангелистів?** (Риза та звичайно буває фіолетного кольору, і виглядає, немов довгий, широкий плащ без рукавів).

3. **При якій то нагоді, та й до кого сказав Ісус:** "Чи віруєш ти в Божого Сина?"

4. Коли Христова Церква в Єрусалимі стала буйно розростатися, Апостоли зміркували, що в великій праці самі вони собі ради не дадуть, тимто висвятили до помочі **сімох ревних Діяконів. Чи знаєте імена тих Діяконів?**

5. З катехизму знаємо, що всі три Особи Божої Тройці є між собою цілковито рівні. **Як отже пояснити** наступний вислів Господа Нашого Ісуса Христа: **"Отець більший, ніж я"?**

6. **Хто,** думаєте, **нас більше любить,—** Ісус, чи Пречиста Діва Марія?

7. Коли три Царі спитали Ірода, де родився Христос, то Ірод, як каже Святе Письмо, вельми затривожився. Опісля ж покликав своїх архиреїв та вчених книжників, і поставив їм те саме питання: "Де має народитись Христос?" Архиреї та книжники, не вагавшись, відповіли: "В Вифлеємі Юдейськім." Бо Господній Пророк уже сімсот років наперед сказав зовсім ясно та виразно: **"А ти, Вифлееме, земле Юдова, зовсім не еси найменший між юдейськими князями, бо з тебе вийде Вождь, що верховодитиме народом моїм Ізраїлем." Чи знаєте, як називався той Божий Пророк?**

8. **Чи Канада має бодай одного Кардинала? Скажіть, як називається,** і де мешкає той канадійській Кардинал?

9. Ви мабуть уже завважили, що на деяких наших церквах **хрести стоять на півмісяцях.** Чи можете сказати, яке **символічне значення має півмісяць під стопою хреста?**

10. Уявіть собі такий випадок: Хтось приступає до сповідальниці, щиро каже всі свої гріхи, широко розводиться перед священиком про свої спокуси, сумніви і т.д. Одним словом, усе було б упорядку, якби не те, що **священик при кінці забув дати розрішення.** Не знати, чи такий дуже перетомлений був, чи розсіяний, досить того, що **розрішення не дав.** Ну, і що ж ви думаєте: Чи особі, що так гарно та щиро висповідалася, **гріхи відпущені ,чи ні?**

11. **Що властиво означає слово Папа?**

12. Припустім, що якийсь недовірок скаже вам: "Якби був Бог, і то ще вдодатку такий добрий, як ви говорите, то Він напевно не сотворив би ані діяволів, ані тих злих людей, що їх сміло можна б назвати діяволами в людській шкірі."

Ну, і що ж ви відповісте на цей закид?...

ЗА ДОЛЮ НАШОГО НАРОДУ

Збіг політичних відносин не був сприятливий, ані не є сприятливим для многих европейських народів, а передусім для українського народу, бо заподіяно йому велику кривду, віддаючи 45 міліонів у комуністичну-російську неволю. Конференції, що відбувалися в Тегерані, Ялті і Потсдамі, не лишень закріпили комуністичну тиранію над українським народом, але зовсім знищили всяку надію на справедливу розвязку в користь нашого народу. Щобільше, навіть нашим скитальцям відібрано право азилю. Страшне марево зависло над українським народом. Тоді українці, що ще остались живими під безоглядним терором комуністичної поліції Н.К.В.Д., коротають свій вік в голоді і холоді. Шістьлітна війна на українських землях знищила весь добробут наших людий, та майже всі засоби до життя. Ворожі наїздники позабирали кращих синів і доньок нашого народа до каторжних робіт, а сотки тисяч "зліквідували." Тим людям, що ратувалися втечею перед смертю, загрожує насильне заслання до советсько-комуністичної займанщини, де чекає їх смерть, або Сибір.

Розважаючи тяженьку долю українців, наші українські католицькі Владики зі Злучених Держав старалися всіма способами помогти нашим нещасним скитальцям. В тій ціли Преосв. Кир Константин Богачевський ще в маю, 1945 скликав своїх Дієцезальних священиків, щоб обговорити плян, як улегшити горе жертвам війни, бо страхіття війни найбільше відбилися на наших людях. Як тільки війна закінчилася, то сотки листів приходили до Епископського Ординаріяту від наших скитальців. Вони просили і благали не лишень матеріяльної помочі, але теж захисту перед жорстоким ворогом. Владики уживали всіх можливих засобів, щоб ратувати наших біженців. Особисто Владики їздили з тою справою до "власть імущих" тай висилали Дієцезальних совітників: о. Володимира Лотовича і о. Канцлера Филимона Тарнавського. У міжчасі Кир Константин зарядив збірки на біженців по парохіях. Зібрані гроші сейчас відіслано до Апостольської столиці, котра займеться харитативною акціею і найскорше може нести поміч жертвам війни, та розділяти надіслані жертви поміж українців. Теж наші Владики звернулися з благанням до Святійшого Вітця о заступництво за нашими людьми. І справді Святий Апостольський Престіл виявив глибоке співчуття і по батьківськи занявся долею скитальців. Цей факт потверджує сам Преосв. Кир Іван Бучко, котрий перебуває в Римі. Владика у своїому листі пише таке: що наші збігці в Італії "справді тішаться особливою увагою й опікою Святого Апостольського Престолу."

Однак ворог українського народу не спав, а тільки, де міг, то там заподівав шкоди. Роблено лови на українських збігців, як колись робили на африканських нігрів. А зловлених насильно відставляли до комуністичної Росії, де за ними слід пропадав. Певно, многі з них вже давно не жиють. Ось такі то сумні вісти приходили до Злучених Держав, хоч як строго комуністи цензурували листи, позамикавши всі кордони та недозволяючи нікому з чужинців приглянутися їхній роботі. Однак ті сумні вісти, що

діставалися до нас, дають певний образ страшної неволі та насильства, яке наш нарід мусить перетерпіти. Позбираваши факти про нещасну долю наших людей, наші Владики віднеслися з просьбою до всіх американських католицьких епископів, щоб вони сказали своє слово до "могучих цего світа" за український нарід. Лист, що був висланий до всіх епископів, є такого змісту:

BISHOP'S CHANCERY OFFICE
815 North Franklin St.,
Philadelphia 23, Pa.

November 5, 1945

Your Excellency:

With heavy hearts we address you in behalf of our Catholic brothers of the Byzantine Rite of Western Ukraine. Through centuries, these devoted sons of the Holy Church have been loyal to the See of Peter and have enriched the Catholic history. Since the arrest and imprisonment by the Soviet authorities of their Archbishop and Bishops, they are leaderless and have appealed pitifully to us, their sole free representatives. In history they have known the inhumanities of Turks and Tartars, but never before has there come to them such dire persecution as that under which they are suffering at this time. Galicia, their homeland, was not a part of Russia before the First World War. It was a province of the Austro-Hungarian Empire. The much-talked about Curzon line stopped at the border of Galicia. It was only in the Nazi-Soviet partition of Poland in 1939 that they were transferred to Soviet sovereignty. From that time there has been a systematic elimination of their leaders, priests and laymen. Hundreds of priests and thousands of lay people were forced to seek refuge in France, Italy, Austria, and Switzerland. Lately there comes to us news which tells that their churches are being destroyed, thousands are being liquidated and other thousands sent to Siberia. Strong pressure is being exerted on priests and people to abjure their allegiance to the Holy See and to enter the Orthodox Church, under the ecclesiastical jurisdiction of the Patriarch of Moscow. Hopelessness is settling on them, and they are suffering from every kind of want. We have this information from camps, hills, woods and other hideouts serving as temporary havens.

That these people should have joined with their co-nationals of Soviet Ukraine before 1939 in a demand for their own national sovereignty is but natural. There are 45,000,000 Ukrainians, the greater part of them belonging to the Orthodox Church. To stop their agitation for national sovereignty, the Communist Government at Moscow transported millions from the Soviet Ukraine to Siberia and other parts, liquidated many leaders and did all in their power to either communize them or destroy them. Despite the fact that the Ukrainians of the Western Ukraine were once with their co-nationals of the Soviet Ukraine in the aspiration for national sovereignty, they did have their own lands, their own churches, and their own channels of expression. Russia sought the inclusion of the Western Ukraine into the Soviet Republics to crush the opposition of millions of Ukrainians to the Communistic rule. It is true that many Catholic Ukrainians were nationalists and before 1939 protested vigorously against certain policies of the Polish Government.

Today the persecution is not limited to the suppression of Ukrainian nationalism. It strikes at fundamental liberties, and it seeks to destroy the

Catholic religion in the Catholic Ukrainians. It is hard to describe the inhumanity of the persecution of these people, which we know from the fragmentary information which has come to us from reliable sources. We assure you that there is no group of people in the world who have a more bitter lot today than these, our brothers of the Western Ukraine.

About 250 priests and approximately 1,150,000 lay persons of this group are refugees in the countries of Europe. Soviet Russia is demanding their return to their homeland, where persecution, imprisonment and even death await them. Personal letters come to us through many channels from them, and they are pitiful in the extreme: "I don't want to return to Galicia." "The situation is bitter." "We were evacuated by the Germans and Hungarians... We are in a critical situation threatened by famine and want without money and food." "I now find myself with my family among the emigrants in Austria, and they want to deport all of us Ukrainians of Galicia: soon we will be sent either to the Soviet or farther east." "The Communists are really a demonic kingdom on earth, a masked perfidy, a sweet front for those outside their territory, but a very reality within their country. The best evidence of this is that none of the immigrants, even the workers, whom the Germans forcibly sent to Germany, not only Ukrainians but also all the people from the other countries under Soviet occupation, do not want to return." We have information from Paris saying that 30,000 Ukrainian refugees have been seized and delivered to the Soviet command. So far, in the American and British zones in Germany and Austria the refugees have not been forced to return to Galicia. However, they have no guarantee that they will be allowed to stay where they are or find other places of refuge. They are poor and in great want. At least to these people there should be given the choice of refusing to return and endure Soviet religious persecution or of going back to their homeland of their own free will. The choice has been given to other groups of displaced nationals in Germany and other countries of Europe. It would be cruelty to force people to go back to Galicia in present circumstances.

Under the United States Immigration Laws, the refugee Ukrainian priests in the American zones in Germany and Austria are eligible for entry into this country. The Catholic Diocese for the Ukrainians in the United States is willing to accept them and give them engagements in the works of the Sacred Ministry and pay the cost of their transportation to this country. A difficulty arises, not from any provision in our immigration laws, but from the practical impossibility of the observance of certain governmental regulations on the entering of immigrants under the non-quota provisions of the law into the United States. They must appear before United States Consul functioning in the Germanic countries at this time. We ask that in the name of humanity, the United States Government permit these priests to make their application to enter into this country to the United States Military Authorities in the area in which they are now staying. We are willing to give the guarantee that they will not become a charge to the United States Government in this country. While we have sent the customary affidavits to many of them, it has been impossible for us to make any contact with many of these priests in distress. It is our hope that the United States Authorities will permit us to send representatives to these areas and arrange for the legal entry of these priests into the United States.

Besides the priests, there are literally thousands and thousands of poor suffering Catholic Ukrainian refugees in Germany, Italy, France, Austria

and Switzerland. We know the charity of the Bishops of the United States, and we know that they are anxious to give relief to these suffering Catholics. But relief itself is not enough. They must not be forced back to face the direct dangers in their homeland from the hands of the Soviet authorities. The Ukrainian Catholics of our diocese are a very part of the Church in the United States. They are good devoted Catholics. Their sons have gone out with the sons of other American homes to war. We ask the hierarchy of the United States, of which we are proud to be members, to help us to secure from our government at least the assurance that these poor refugees will not be forced to go back, under the present conditions to Galicia.

The spark of the love of liberty is bright in every good soul. Where there is no religious liberty and no respect for fundamental rights, there can be no peace. We who enjoy liberty in this country cannot appreciate the bitterness of the sufferings of our Ukrainian brothers who are being denied the right to freely practice the religion of their fathers. We ask the American hierarchy to speak out a word in behalf of the persecuted Catholics, and indeed of the persecuted Orthodox in Ukraine. We beg them to extend to us their hand of aid in doing what can be done for the suffering Ukrainian Catholic refugees who are now homeless in many parts of Europe outside the Soviet Republics. The Mystic Christ appeals for these people. Their cause is just. Surely our leaders will do what is in their power to bring to them the full enjoyment of their God-given rights.

Cordially yours in Christ,

.....

Підчас конференції католицького єпископату, яка відбувалася у Вашингтоні 14-го, 15-го і 16-го листопада, 1945 року, американські католицькі єпископи піднесли свій голос в обороні прав всіх поневолених народів комуністичною Росією. Епископи взяли теж під розвагу апель наших Владик і 15-го листопада в 3-ій годині пополудні підчас засідання єпископату, Президія Єпископів покликала до слова Преосв. Амвроза Сенишина, котрий в імени Преосв. Кир Константина Богачевського і всіх українців католиків жиючих тут в Америці поновив і підчеркнув вище згадану просьбу за український нарід в тих словах:

IN BEHALF OF UKRAINIAN CATHOLICS

Your Excellencies:
Most Reverend Archbishops and Bishops,

The wounds of the recent World War, which cost the lives and sacrifices of millions of people, as well as the material devastation of countries, were not yet healed when a new danger arose to threaten the independence of the governments and the freedom of worship of many European states. This threat found expression in the tactics of Soviet Russia.

Though Soviet Russia had hermetically closed all contact with the West, there came to the United States news of her crimes through various channels and reliable sources. From the news we learned of the offenses committed by the Communists who had "freed" Poland, Lithuania, Estonia, Latvia, White Ruthenia, Slovakia, Moravia, the Czechs, Croatia, Rumania, Austria and other nations that had the unfortunate opportunity of becoming acquainted with the Communist type of government and with its infamous police,

the N.K.V.D. Though the reign of Soviet Russia has been brief in those coutries it has been a ruinous one. Brutal enforcements, seizure of cultural possessions, confiscation of Catholic religious institutions, heavy pressure aimed at making Catholics join the Orthodox Church, killing and imprisoning clergy and outstanding people give a brief but clear picture of the devastation and enslavement wrought. Thus it was that Bolshevist Russia dealt with countries under her rule, even for a short time. How much greater then has been the destruction endured by the Ukrainians who have never had a voice in the world; especially since, for many centuries Russia has endeavored to absorb the Ukrainian nation completely, and for which purpose, has employed numerous tyrannical and brutal methods.

When war broke out between Germany and Russia, the Red army, in retreat, scorched wherever possible the lands of the Ukrainians. Besides bringing about material devastation, the war caused the perishing of 10,000,000 Ukrainians. Though the war finally ceased, the hardships and suffering and liquidation of the Catholic Church of the Byzantine rite have not ended. The Archbishop of Lviv and the Bishops of Przemysl and Stanislaviw with their auxiliaries and hundreds of priests are banished or imprisoned. Churches unharmed by the war's ravages are closed. The Catholic Press, made up of many flourishing publishing houses, is confiscated. Seminaries, monasteries and convents are abolished. Strong measures have been adopted to force Catholics to abjure their faith and accept Orthodoxy. Leaders and prominent people esteemed by Ukrainians are imprisoned, shot, or sent to hard labor.

And those clergy and/laity who were forced by the circumstances of war to seek shelter in neighboring countries are now being forcibly repatriated to their native lands of which Russia has control. They are made to go there where they will meet with utter destruction.

These people have no voice with which they might demand their human rights. They cannot even turn to their pastors and bishops, because they, too, are beyond their reach. News of their pitiful plight does not openly reach the ears of the world, because of the rigid censorship of the Soviets. Theirs is a tragic state of affairs and one that leaves much room for corrections but promises little hope.

In speaking of these ills, it has not been our purpose to disclose the tyranny of the Communist regime. Nor has it been our purpose to kindle unfriendly relations with Soviet Russia. And definitely, it has not been our purpose to obtain economic or political gains for this people. But in the name of justice, we, the representatives of a long suffering people, ask for them, the freedom of religious expression, the rights natural to the dignities of human beings, and the assurance of asylum to refugees. The bitter fate and the dark outlook of these Catholics, we present to Your Excellencies with the plea and the hope that if you deem it feasible, you utter in behalf of 45,000,000 Ukrainians a word to the Allies who fought for the freedoms every nation desires, but upon which one nation ruthlessly tramples.

По промові Преосв. Амвроза, всі епископи, яких було понад сто, одноголосно висказали своє глибоке співчуття для українського народу, а зокрема для українців католиків, що терплять страшну неволю та нелюдське переслідування за католицьку Віру. Преосв. С. А. Стріч, Архієпископ Шікаґа, котрий є предсідателем Американського Католицького Епископату, просив перека-

(Продовження на стороні XI)

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 18. Ч. 1. Січень 1946

ПАСТИРСЬКЕ СЛОВО

З НАГОДИ ХРИСТОВОГО РІЗДВА
ДО ВИСОКОПРЕПОДОБНИХ І ВСЕЧЕСНІШИХ ДУХОВНИХ ОТЦІВ І ДОРОГИХ ВІРНИХ НАШОЇ ДІЄЦЕЗІЇ

Христос Раждається!

Дороґі в Христі Браття і Сестри:

До приходу Христа світ жив в ненависти, незгоді й кривді. З одної сторони горді можновладці, з другої бідний, пригноблений і спрагнений справедливости нарід. Панував самовласник Ірод на чолі грубої сили пястука і тогочасної зброї.

Серед темряви душ нараз Бог дає небесне світло потіхи. Ангели Божі пригадують всім на давно призабуту і погребану правду, що на світі таки є мир для людий доброї волі, що слава Божа таки сяє, хоча як темно булоби і безнадійно. Проти всьої темряви і розпуки, нараз неземним світлом засвічує і променіе Божа слава і нова благодать для всіх.

Дитятко Ісус приходить на світ як немічне немовля, щоб всім дати доступ до себе. Воно пригадує ту правду, що люди є для себе братьми і сестрами, що перед Богом всі ми є рівні, що між нами має панувати згода і любов, мир і справедливість. Перед Дитятком Ісус клякають бідні пастушки і можні царі; у ніг Дитятка стелють свої дари. А всі ці дари, всі ці поклони, озарює вифлеємська зоря своїм небесним світлом, якого світ ще не бачив і не побачить; ангельська пісня голосить радість і потіху.

Христоє приніс правдивий мир і згоду для всіх людий земної кулі. Мир, що є опертий на Божій ласці і любови і справедливости. Через той Божий мир йдуть спільно бідні і богаті, прості і можні, без спорів і зависти, бо ідуть вони не за земним, а небесним світлом, і тому доходять до своєї мети і творять Боже братерство між людьми.

Зависний світ не хоче знати миру і згоди. В особі царя Ірода та його прибічників, він таїть злобу, підступ, і несправедливість

через морд вифлеємських дітий. Ллється невинна кров дітий, ллються тяжкі сльози материй. І пише святе Письмо, що "Рахиль плакала за своїми дітьми і негодна була затишитися, бо їх нема"...

Та старозавітна Рахиль, що проливає сльози за своїми дітьми, є праобразом матері всього народу.

Минає 1945 літ від того часу, а й тепер ці події такі правдиві, такі живі, такі яркі, начеб недавно доперва збулися. Так само й нині світ тужить за правдивим миром, за згодою між людьми, за любовю і справедливістю.

Плаче новітна Рахиль за своїми дітьми і не може затишитися, бо вони лягли в крові на побоєвищах широкого світа і тільки могилки свідчать про втрачене молоде життя, про погребану надію. А кілько є таких, що навіть знаку-сліду не остало, навіть могилки нема?!

Зависть і кривда запанували в людських серцях; там, де нема нині Божої ласки, там й тепер Ірод снує в душах свої затії, куе свою крамолу, готовить нову різню неповинних, нові ріки сліз.

Через кінець цеї війни ми дістали зверхний мир; але правдивого, дійсного мира, внутрішнього мира і згоди між людьми, далеко ще не видати. І хтож це годен заперечити і хтож того не бачить?

Втікають нині люди з рідних земель, з осель своїх прадідів, де цілі покоління виросли і вимужніли у вірі та чести. Нині для них місця не стало на цій землі, що кровю обкипіла предків їхніх, що злита потом многих родів і многих поколінь.

Каже нам свята віра, що сам Син Божий мусів втікати перед злобою опричників Ірода. Втікав на чужину, в холодну і невідому ніч, в далеку і незвісну землю. Чужина приняла і схоронила Боже Дитятко, щоби у догідний час вернуло зі своїми земними родичами у місто Назарет.

Прийде час і Христос виступить зі своєю Божою наукою споконвічної правди, незмінної і рівної для всіх.

Прийде час і Христос піде левадами і оселями Галилеї, навчаючи всіх і всім помагаючи на кожде горе, біду і нужду.

Прийде час і Христос знова роз'яснить світло в людських душах, хорі стануть здоровими, сліпі прозріють, глухі почують, як про це предсказав пророк Ісая.

Невинний Христос приходить у той брудний світ, де кривдою обкипіли серця, де згоди ні миру нема— щоби принести мир і згоду, любов і прощення.

Такий красний той Божий світ і стільки добра в нім Бог сотворив для всіх!

Такий безмежно добрий Бог для кождого з людий зокрема і для всіх разом!

І такий нерозум світа, що не вміе і не хоче оцінити цих Божих дібр, що кривдить один другого, що згоди нема, бо в серці миру нема через гріх.

І ходить та тінь Ірода нині між нами по світі, велитенська часом і грізна своїм гнівом, своєю безпощадністю та впертою зарозумілістю.

А Дитя Ісус говорить нам про безконечне милосердія Боже, про всеобіймаючу Божу любов, про оконечну побіду Бога Творця над лукавістю людських розумів і закаменілої в гріхах волі.

Пливуть нині звуки дзвонів в цей великий празник Христового Різдва, й кличуть усіх, що мають віру, до святих церков Божих, до молитви, до згоди і любови, до миру і справедливости.

Пливуть ці звуки тут, у нас в Канаді, пливуть вони певно також за морем в нашій Україні. На голос тих різдвяних звуків нема нині серця, що не тішилося б новонародженим Христом. Хоча світ суворий і безмилосердний, Ісус пригорне нас до себе всіх. Зєднає нас як одних братів і сестер, тих, що на рідних землях і тих, що нині скитаються світами, і нас у вільній Канаді.

Нині відчуваємо всі і ту радість многих, що діждалися повороту своїх синів з далеких побоєвищ світа. Неодна родина засяде до Святої Вечері з новою радістю, в крузі тих, котрих тому рік ще не було між нами. Вони тепер здорові і цілі вернулися до нас на втіху нам і на дальшу працю та життя по Божій волі.

Деяким однак сльози, як перли покотяться по лиці. Бо в цю радісну хвилину Різдва Господнього, нагадають собі синів своїх, які може вже ніколи на цім світі не вернуть до них. Не стріне їх рідна мати, втираючи сльози радости, а радше згадає слізми тихого смутку, бо вони віддали життя молоде за свій край—вітчину, Канаду. До тих усіх, котрим Господь судив перебути такі хвилини в це Різдво, я засилаю від серця моє глибоке співчуття і разом з Вами жалію молодого життя та молюся за душі героїв.

А тим всім, що далеко від нас, скитаються нині по чужих землях, непевні затрішнього дня і без куска хліба, я шлю через моря і гори мою сердечну молитву з усіми моїми отцями духовними і всіми нашими вірними, щоби Бог ласкавий скоротив для них ці тяжкі хвилі проби і повернув назад у рідні оселі, свобідні від жаху і переслідування.

Дай Боже, щоб прийшов той час, коли світло вифлеємської зорі розпромінить увесь світ і люди всі зрозуміють себе наново братьми і сестрами у стіп ясел Божої Дитини.

Молимо Христа, щоб прийшов той час, коли правдивий мир сердець і згода умів запанують на світі, коли кривда загине, а запанує Божа справедливість для всіх, що нині плачуть і гинуть в

голоді і холоді.

Сподіємося, що прийде той час, коли світ утруджений і знеможений клякне перед Дитятком Ісус, щоби приняти завіт вічної правди і ласки, мира і згоди.

З тою вірою стрічаймо й ми різдвяні цьогорічні дні і нехай надія сіяє в серцях наших, як та зоря вифлеємська, як незрівнаний ангельський спів.

З тою вірою і надією ми бажаємо Вам усім якнайкращих Свят, і потіхи, щасливого довгого віку і всіх ласк від Дитятка Ісус.

Нехай Господь своєю ласкою благословить всім Вам і опромінить своєю любовю! В тій ціли засилаємо й наше Архіерейське Благословення.

† ВАСИЛІЙ, епископ ординарій
† НИЛЬ, епископ помічник

Винипег, 15. грудня. 1945.

Хто в своему серці має правдиву любов до Ісуса Христа, той ніколи не скаже, що він уже досить учинив на Його честь і славу.

* * *

Щира любов правдиві чари діє: бідну, нужденну хату вона всилі перемінити на золоту палату.

* * *

Більш наловимо мух на ложку солодкого меду, ніж на бочку терпкого оцту.

* * *

Ніякого добра не сподівайся від того, хто ніколи не молиться.

* * *

Нема такого старого, що не міг би пожити ще з рік, і нема такого молодого, що не міг би вмерти ще сьогодні.

* * *

* * *

Чесна й добра жінка, хоч би й на личку погана— це найкраща оздоба дому.

* * *

Навіть найбільша річка мусить плисти до моря.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА МІСЯЦЬ СІЧЕНЬ

За Святішого Отця Пія XII.

Знаємо зо Святого Письма, що довга та прикра була мандрівка синів Ізраїля, поки добились вони до землі Богом обіцяної, до Канаану.

На тій довжезній мандрівці прийшлось їм багато гарячих сліз виплакати, багато гіркого болю й смутку зазнати, багато разів кривавий бій точити з усілякими ворожими народами та племенами.

Майже на самому початку мандрівки, ще заки ізраїльські сини вспіли дійти до синайської гори, в околиці Рафідіми напали на них жорстокі Амаликити, й конче треба було виступити проти них у бій.

Покликав отже Мойсей хороброго Йошую та й каже: "Збирай людей, і йди воювати. А я візьму в руки божественний жезл, і вийду на вершок гори молитися за вас."

Вірно виконав хоробрий Йошуя Мойсеїв наказ, і не гаючись виступив зо своїм військом у бій.

Мойсей же, в товаристві Арона й Гурія, вийшовши на шпиль недалекої гори, простягнув обидві руці до неба й сердечно молився за дорогий свій нарід.

А вдолині тимчасом завзятий бій кипів. Бражчали гострі мечі об шоломи, тріщали ламаючись списи, розлягались несамовиті крики роз'юшених борців, а смерть без уговку працювала, радіючи прекрасним жнивом.

І дивне диво: доки Мойсей свої руки вгору простягнуті держав, доти Ізраїль незвичайну силу й завзяття в собі чув, і в бою брав верх над ворогами. Але, скоро тільки натомлені руки Пророка спускались униз, так зараз видно було, що сини ізраїльські ослабають, і перемога хилиться на сторону Амаликитів.

Але ж годі Мойсееві безперестанку руки вгору держати; бо хоч він і Богом надхнений пророк, то проте він людина, й сили його мають свої границі.

От тоді то Арон із Гурієм пустились на святі хитрощі: взяли й посадили Мойсея на великому камені, а потім помагали йому держати руки вгору, і так Мойсей молився увесь день аж до заходу сонця.

Незвичайно сподобались Господу Богу: і та гаряча молитва пророка, і ті невинні хитрощі його помічників, тим то благословення Його небесне й святе спочило на хоробрих борцях ізраїльських.

А як сонечко ясне за гори високі ввечері ховалось, увесь Ізра-

їль радісним серцем складав подяку Всевишньому за світлу перемогу.

З цієї чудової, старозавітньої події, докладно записаної в другій книзі святої Біблії, випливає спасенна наука для нас усіх.

Ото на узгір'ї Ватикану найвищий Архирей у молитві руки до Бога здіймає й молиться за новий "вибраний нарід," за нарід Христовою Кров'ю відкуплений.

І, як Мойсеєва молитва колись, так теж молитва новозавітнього найвищого Вождя, має перед Господом велику силу. Це ж не приватна, звичайна людина молиться; то молиться за всю Отару Христову верховний Пастир, що до нього сказав Христос і далі постійно каже: **"Паси вівці мої, паси ягнята мої!"** То Намісник Христовий свій найсвятіший уряд сповняє, уряд Первосвященика, тобто посередника між Богом і людьми.

З висоти Ватикану стривоженим батьківським оком стежить він хоробрих християнських борців, що по всьому світу розсіяні, й мусять точити завзятий бій із ворогами спасення нашого. Бачить він добре, які чорні й жахливі хмари нависли над світом християнським, бачить, які страшні напасті й кривди падають на Стадо Христове, які смертельні небезпеки загрожують із усіх боків Святій Церкві.

І серце того доброго, спільного Батька всіх християн нераз великим смутком наповняється.

Двигаючи велетенський тягар відповідальности за ввесь світ християнський-католицький, він теж може деколи мати прикре почуття немочі й важкої втоми. Бо, не зважаючи на ввесь свій Маєстат Христового Намісника, Святіший Отець усе таки смертна людина, й сили його обмежені.

Але, подібно як колись Арон із Гурієм Мойсеєві на верху гори помагали Господа благати, так і ми, вірні діти святої Церкви, нашими сердечними молитвами охоче поспішаймо на допомогу Святішому Отцеві.

Передовсім члени Апостольства Молитви хай особливо цього місяця моляться, щоб Господь Милосердний усі намірення свого Намісника благословив, щоб Церкві святій католицькій потіху та й осолоду в бурхливих сьогоднішніх часах ласкаво послав.

Людина (каже Святе Письмо) родиться на світ працювати, подібно, як пташка—літати.

* * *

Хто мудрий, той і від дурного може часом навчитися, а дурний навіть від найбільших мудреців ніколи нічого не навчиться.

ХРИСТОС РОДИВСЯ! СЛАВІТЕ!

Так полюбив Бог світ, що сина свого однородного дав, щоб кожен, хто в нього вірує, не погиб, а мав життя вічне. Не на те бо післав Бог Сина свого на світ, щоб осудити світ, а на те, щоб світ рятувати через нього. Той, хто в нього вірую, не є осуджений; хто ж не вірує, той уже осуджений, тому що не вірує в ім'я однородного Сина Божого. Причина ж засуду така: світло прийшло на світ, а люди полюбили темряву більш, ніж світло, тому, що вчинки їх були лихі. Всякий бо, хто чинить лихе, ненавидить світло, і не йде до світла, зо страху, щоб учинків його не стрінула догана. Але хто чинить правду, той охоче до світла йде, щоб ясно показалось, що вчинки його були зроблені в Бозі. (Іван, 3, 16-21).

* * *

І Слово тілом сталося й замешкало між нами. І ми бачили його славу,— славу таку, як та, що її має від свого Отця однородний Син, повен благодати та правди. (Іван, 1, 14).

* * *

Він на своє прийшов, та свої не прийняли його. Тим же всім, що його прийняли,— тим, що вірують у його ім'я, дав він спромогу стати Божими дітьми; вони бо не з крови, ані не з хотіння тілесного, ані з хотіння чоловічого,— а з Бога народилися. (Іван, 1, 11-13).

* * *

Як же народився Ісус у Вифлеємі Юдейському, за царя Ірода, прийшли в Єрусалим три мудреці зо Сходу, кажучи: Де є новонароджений цар жидівський? Бачили бо ми зорю його на Сході, та прийшли поклонитись йому... І, ввійшовши в господу, знайшли Дитятко з Марією, матір'ю його, і, припавши лицем до землі, поклонились йому. І, відкривши свої скарби, офірували йому дари: золото, кадило, й миро. (Мат. 2, 1...11).

* * *

Усе ж це сталося на справдження того, що промовив Господь через пророка, кажучи: Ось, Діва почне в утробі, й породить сина, і дадуть ім'я йому Еммануїл, що в перекладі означає: З Нами Бог. (Мат. 1, 22-23).

КНЯЗЬ АПОСТОЛІВ

1. Покликання

Ісусові саме скінчився був тридцятий рік життя. Вибила отже від віків назначена година, коли Він мав об'явити себе світові, та й оснувати між людьми Боже Царство, що про нього святий Іван, Предтеча, так завзято проповідував уже над Йорданом. Подаючи Ісусові хрищення, Господній Пророк зовсім виразно чув, як Бог-Отець із високого неба закликав: Оцей є мій улюблений Син, що в ньому я знайшов своє уподобання,— слухайте ж його!" І вмить зрозумів Іван, що перед Ісусом йому конче треба буде зробитись малим, дуже, дуже малим, та що Ісусові, Божественному Вчителеві, він скоріш чи пізніш мусітиме відступити численних своїх учнів.

А між учнями тими найближчі його серцю були чотири рибаки з'над озера Геннезаретського: Симон і Адрій, Йонині сини з Витсаїди, та сини старого Зеведея, Іван і Яків, з міста Капернаума. Всі вони були зовсім прості люди, що на хліб насущний мусіли важко працювати щодня, і ніколи було їм запускатись у високі наукові питання; всежтаки, як справжні сини Ізраїля, вони добре знали вислови Божих Пророків щодо будучого Мессії. Тим то з великою пошаною слухали вони огненних слів Івана Христителя, Мужа Божого ізбранного, що сповіщав людей про близький прихід Відкупителя.

Коли одного дня Іван та Андрій із святим Предтечою побожно розмовляли, надійшов дорогою Ісус: Він саме тоді вертавсь із пустині, де сорок день і сорок ночей перебув у пості та молитві, і де накінець діявол аж тричі посмів його спокушувати. Побачивши Ісуса, Іван Христитель показав на нього пальцем і промовив до двох своїх учнів: "Ось, Боже Ягня, що бере на себе гріхи всього світу." Одначе Іванові учні так сильно були прив'язані до свого Вчителя, що їм і на думку не прийшло тоді покинути його, й піти слідом за тим незвичайним, таємним Мандрівником. Наступного дня, коли вони так знов уважно слухали науки великого Пророка, Ісус удруге перейшов дорогою попри них. І знову святий Предтеча скрикнув голосно: "Ось Ягня Боже!" Та тим разом рух його руки був такий рішучий, і в голосі його бреніла така сильна любов, що два учні, Андрій та Іван, кинулись, у захопленні, вперед, і пішли слідом за Божественним Учителем.

Ісус спокійно та поважно кудись ішов дорогою понад Йорданом. Завваживши, що ті два слідять за ним, він раптом звернувся до них, і каже: "Чого вам треба?" Вони ж запитали, де він мешкає, наче б задумували мати з ним важну та довгу розмову. Тоді Ісус запровадив їх у самотнє місце, що було його захистом під той час, і там вони разом уже й заночували. Перебувши довгі години на розмові з Ісусом, Андрій та Іван не тільки, що рішились стати Його учнями, але ще й усім серцем забажали притягнути других до свого товариства. Андрій зараз таки побіг до брата свого Симона, що недалеко в околиці тій працював, та й каже йому тоном невимовної радости: "Слухай, Симоне, ми знайшли Мессію."

А Симон був чоловік палкий, мов вогонь, і відважний, і повний святої ревности. Заледве почув він дивну звістку від свого брата, як уже в його серці спалахнуло бажання мерщій побачити того, що його Андрій уважав за Мессію. Незабаром він уже був у стіп Божественного Вчителя. Яке ж одначе було його здивування, коли почув, що Ісус кличе його по імені, наче когось добре знайомого, і каже ці таємні, загадкові слова: "Симоне, сину Йонин, з цієї пори ти зватимешся Кифа, цебто Петро-Скала." Простодушний рибак не зрозумів іще тоді, яке глибоке значення скривало в собі те нове його прізвище, але Божественний Учитель вже заздалегідь думав про ту безсмертну будівлю, що її мав він оснувати на угольному камені, саме тепер-от знайденому.

З того часу Симон-Петро всім своїм гарячим серцем прив'язавсь до Спасителя. Правда, він іще не зовсім добре розумів, що це властиво таке те Царство Боже, що про нього Іван Христитель так часто згадував, то все таки він знав, що Ісус має визволити його рідний нарід із чужинецької неволі. Так,— Ісус, обіцяний Мессія, напевно віддасть Юдеї всю колишню її велич і славу,— в цім Петро ні хвилини не сумнівавсь. І коли небавом опісля побачив він великі чуда Господні, коли сам особисто був свідком-самовидцем, як Господь у Кані Галилейській звичайну воду в вино чудове перемінив, як небавом опісля безбожних купців із святині єрусалимської прогнав, як усіляких недужих: сліпих, глухих, німих, паралітиків та прокажених оздоровляв, то він сказав собі твердо, що ніяка сила на світі не зможе опертися Тому, що його ввесь

нарід уже величав Пророком із Назарету. І, хоч не знав іще Симон-Петро, якої жертви Ісус буде від нього домагатися, то проте він уже невідклично заявив себе його вірним учнем.

Але небавом Ісус мав поставити більші вимоги. Щоб проповідувати між людьми свою Євангелію й своє Царство, йому конче треба було добрих робітників-помічників. І дивне диво: всупереч, здається, всякій здоровій людській рахубі, він звернув своє бачне око на бідняків рибаків галилейських, щоб їх, а не когось іншого, покликати до того високого посланництва. Одного дня, коли вони, після невдалої ловитви, притягнули свої човни до берега та стали направляти й латати свої рибацькі сіти, Ісус порадив їм виплисти на широку воду, та ще раз попробувати щастя. По-людському кажучи, та порада ні трохи не була відповідна до ловитви. Петро делікатно завважив, що вони надармо бовтались на озері цілу ніч, і ніодної риби не зловили; одначе, з великої пошани до Господа, він покірно додав: "Всеж таки на твоє слово, Господи, закину сіти." Яке ж було велике його здивування, коли небавом спіймали таку силу риби, що наповнили нею оба човни, і ледве могли вдержатись на воді з таким великим тягарем.

—Господи!— закликав із острахом Петро, побачивши таке нечуване диво:— Відступи від мене, бо я грішна людина!

—Не бійся нічого,— відповів йому Ісус:— Відтепер будеш людей ловити в свої сіти.

І, давши рукою знак чотирьом учням, промовив до них: "Ходіть за мною!"

Вони ж, підо впливом всесильної Божої ласки, усі чотири рибаки, відреклись своїх човнів і сітей, своєї родини та приятелів, пішли слідом за Ісусом. З того часу жили в найближчому товаристві з Божественним Учителем і брали участь в Його євангельській роботі. Петрова хата в Капернаумі стала також хатою Ісусовою. У гостинній хаті тій Ісус навіть зволив об'явити свою всемогучість і доброту, чудесно оздоровивши Петрову тещу, що лежала в вогні смертельної гарячки. Зворушений покірною просьбою обох братів, Господь приступив до недужої та приказав гарячці негайно покинути її; потім, узявши хору за руку, він легко підняв її, і вона, повна сили й здоров'я, стала їм ладити обід.

До тих перших чотирьох помічників Ісус долучив іще

вісім інших. Це були: Пилип і Натанаїл, що пристали були до нього майже від самого початку, Яків Молодший і Юда Таддей, близькі кревні Ісусові, або так звані Його брати, митар Матей, Симон Зилот, Тома, і накінець Юда з містечка Каріот. Всі вони були родом із Галилеї, з винятком цього останнього, що походив із південної Палестини, цебто з Юдеї. Учні ті, названі пізніш апостолами, мали на цім світі розбудувати Боже Царство. Даючи їм повне право проповідати Євангелію, поконувати бісів та оздоровляти хорих, Ісус не затаїв перед ними страшних терпінь, і смутків, і хрестів, що їх дожидали: "Не беріть із собою в дорогу ні золота, ні срібла, ні торби, ні обуви, ні навіть палиці," казав він їм: "достойний бо працівник того, щоб його зодягнули й нагодували. А якщо не приймуть вас і не схочуть слухати ваших слів, то мерщій покиньте той негостинний дім, чи те неприхильне місто, і навіть порох із ніг ваших отрясіть їм на ганьбу. Ото посилаю вас, наче вівці ті між неситих вовків. Лукаві люди поведуть вас на суд, і будуть бити вас палицями в синагогах своїх, і з ненависти до мене видадуть вас у руки жорстоких катів. А коли доведеться вам прилюдно свідчити про мене, то не журіться тим, що маєте тоді казати, бо то не ви, а Дух Святий говоритиме в вас."

Хоч які страшні були всі ті пророцтва Ісусові, проте Апостоли не налякались. Вони мали непохитне довір'я до Спасителя, що саме під ту пору стояв на вершку своєї слави та тріюмфу між населенням Палестини. Правда, заздрісні фарисеї, намагались то тут, то там притьмити той надзвичайний успіх, але нарід на те не зважав, і всюди величав та прославляв Давидового Сина, що прийшов визволяти Ізраїля. І як же ж було апостолам сумніватись про Божественного Чудотворця, що всемогучим словом своїм очищував прокаженних, паралітиків на рівні ноги підіймав, таких мерців, як Яірова дочка, або син удовиці з Наїну, до нового життя воскрешав, діявола з нещасних біснуватих проганяв, і маси голодних людей серед пустині чудесно годував? В очах апостолів, як і в очах народу, Ісус був обіцяний Мессія, Божий Помазанець і Цар, що мав сповнити гарячі надії Ізраїля, й визволити рідний краї з'під кормиги поганських римлян.

Зараз після чудесного помноження хліба на пустині захоплений нарід уже готовий був проголосити Ісуса юдейським царем. Та нарід глибоко помилявся. Бо Мессія не прийшов на те, щоб у світі оснувати земне, матері-

яльне царство, подібно до інших царств, а на те, щоб грішним людям дати вступ до Божого Царства в небі. І тому Ісус, немов протестуючи проти тих фальшивих жидівських надій, віддалився у ночі від тієї розворушеної товпи. Це, що правда, збентежило апостолів немало. Одначе вони потішали себе тим, що він мабуть чекає якоїсь іще кращої нагоди. А вдійсності він хотів і їх, апостолів, вилічити з тих жидівських, грубо-матеріялістичних пересудів. Бажав, щоб у їхніх серцях прокинулось сильніше довір'я до Нього, бо дні важкої проби вже були недалеко.

Корабель святої Церкви, що його керму Господь задумував віддати їм у руки, мав уже небавом виплисти на широке, бурхливе море. Щоб їм одначе показати, як то ніякий страх не повинен тривожити їхнього серця, Він одного дня позволив страшній бурі-хуртовині немилосердно кидати на всі боки тим невеличким рибацьким човном, що в ньому їхав Він сам зо своїми апостолами. І коли апостоли, пройняті смертельним жахом, думали, що вже от-от надійде їх остання година, Ісус тихо, спокійно спав. "Господи!" стали кричати Йому: "рятуй, а то пропадемо всі!" Господь підвівсь і, давши рукою рішучий знак, приказав і вітрам, і морю заспокоїтись; і раптом чудова тиша запанувала кругом. "Люди малої віри," став їх картати Господь: "Чого ж ви так сильно злякались?" А вони, не вспівши ще опам'ятатись із великого дива, казали один одному: "Хто він властиво такий, що і вітри, і хвилі морські послушні йому?" Пізніш, коли прийдуть на них жорстокі нагінки та переслідування, апостоли нераз пригадають собі свій непоказний човен, що на розбурханому морі перебув несамовиту бурю, та до берега безпечно приплив. Петрові, що на кораблі Христової Церкви мав стати за верховного керманича, така наука була надзвичайно корисна та спасенна.

При іншій нагоді Ісус казав апостолам плисти зо східнього берега озера на захід, до Капернаума, а Сам Він остався серед пустині молитися. В часі плавби запала апостолів темна ніч. Противний вітер постійно віяв з такою силою, що човен лиш дуже поволі міг посуватись вперед, насилу пробиваючись проміж спінені хвилі. За шість годин часу зробили вони човном заледве двадцять пять, або може тридцять стадій дороги, або по-нашому кажучи, яких чотири милі. Аж десь над ранком побачили вони серед темряви, що хтось по хвилях морських швидким кроком іде, мов по сухій, безпечній дорозі. То

був Ісус, що в сам добрий час ласкаво поспішав своїм учням на поміч у небезпеці. Але вони, думаючи, що то їм щось таке серед пітьми привиділось, стали голосно кричати з переляку.

—Не лякайтесь!— закликав до них Ісус:— Це я.

—Ах, Господи!— промовив радіючи Петро:— Якщо це дійсно Ти, то позволь, щоб і я до Тебе пішов по воді, неначе битим гостинцем.

—Ходи... каже йому Ісус.

І відразу Петро вийшов із човна, та безпечно пустився йти водою. Але раптом вітер так страшно сколихнув морські хвилі, що Петрові здавалося, ніби він летить на саме дно, й пропадає. Тоді простягнув він руки до Ісуса, і тоном смертельної тривоги закликав:

—Господи, рятуй, бо погибаю!

—Людино малої віри,— відповів Ісус, беручи за руку переляканого апостола:— чого ж ти сумнівавсь?

На просьбу своїх учнів, Ісус увійшов у човен, і в тую ж мить буря на морі ущухла. А Петро, припавши Учителеві до ніг, кликав із якнайглибшим переконанням: "Господи! Ти направду Божий Син!"

Так, Петрові вже тоді ясно було, що він перед собою бачить справжнього Божого Сина. Тим то кілька днів пізніш, коли вже в Галилеї нарід став Спасителя покидати, і Ісус апостолам своїм поставив сумне питання: "Чи й ви також думаєте мене покинути?" то святий Петро, ні трохи не вагавшись, відповів за себе самого й за других: "А до кого ж, Господи, нам іти?... Тільки ти маєш слова життя вічного. Ми віруєм і знаєм, що ти направду Христос, Син Бога живого."

Той акт живої віри мусів одержати відповідну заплату. Одного разу (то було шість місяців перед Його смертю на Хресті) Ісус, пройшовши землю галилейську та фінікійську, опинився в північній околиці Палестини, недалеко Кесарії. Там звернувся він до своїх дорогих апостолів із важним, урочистим питанням:

—Скажіть,— що говорять люди про Сина Чоловічого? За кого мають мене?

—Господи!— відповіли апостоли: "одні кажуть, що ти Іван Хреститель, другі, що ти пророк Ілля, треті— Єремія, або якийнебудь інший пророк.

—Ну, а ви,— каже Господь,— за кого ви мене маєте?

Тоді, голосом повним святої рішучости, апостол Петро твердо й невідклично заявив:

—Господи! Ти—Христос, Син Бога живого!

Ісус якраз очікував такого визнання віри в своє відвічне Божество, поки ясно відкрив апостолам свої спасительні пляни.

—О, щасливий ти, Симоне, сину Йонин,—закликав Він: —бо не тіло та кров об'явили це тобі, а мій Отець, що на небі. І я тобі кажу: Ти єси Петро-Скала, й на тій скалі збудую я церкву свою, і ворота пекельні не переможуть її. І дам тобі ключі царства небесного, і що зв'яжеш на землі, буде зв'язане й на небі, а що розв'яжеш на землі, й на небі буде розв'язане.

Така була врочиста обітниця Спасителева, обітниця, що її вже потрохи заповідало нове ім'я Петро, дане Симонові вже від першої його стрічі зо Спасителем. Але покищо це була тільки обітниця. Петрові оставалось іще добрими ділами заслужити собі, щоб та божественна обітниця на ньому точно сповнилась.

(Далі буде).

Слово Вифлеєм, коли його перекласти по-українському, означає **Дім Хліба.** І хто ж не бачить, яка відповідна це назва для містечка, де мав народитись Христос Богом обіцяний Месія? Так: Вифлеєм, цебто Дім Хліба,— це найвідповідніше місце для народження Того, що сам про себе каже: "Я—Хліб живий, що з неба зійшов, і дає життя світові. Хто до мене приходить, той ніколи голоду не зазнає, і хто вірує в мене,— ніколи спраги не відчує. Направду, направду кажу вам: Хто в мене вірує, має життя вічне. **Я—хліб життя.** Батьки ваші їли манну серед пустині, та повмирали вони. Але ось хліб, що з неба зійшов, щоб його їсти й не вмирати ніколи. Я сам той хліб живий, що з неба зійшов. Коли хто їсть той хліб, буде жити навіки; і хліб, що його я дам— то моє тіло, за спасення світу. (Ів. 6, 47-51).

* * *

Якби так можна було робити два рази ту саму річ, то кожна річ напевно була б краще зроблена.

Любов до Матері

Чи знаєте історію Петра Пітуа? То був звичайний собі капрал в армії цісаря Наполеона. Одначе він неустрашимою своєю відвагою вибився високо вгору понад усіх своїх товаришів. Як треба було кидатись на ворога, або ницити барикади з кільчастих дротів,— то Петро Пітуа був завжди перший, хоч би кулі ворожі падали густо, мов град. Ще в бою під Ваграмом боровся він хоробро, завзято, а потім раптом... пропав. Просто втік із війська, став дезертиром.

Небавом одначе його зловили, привели до Страсбурґа. та засудили на смерть. Неодному з його товаришів цікаво було знати, що з ним властиво сталося. "Але ж ти, Петре, був завжди такий вірний, хоробрий, стільки разів одержав ти навіть високі відзначення та похвали... Як же це сталося, що ти нарешті зійшов аж на таке?" На всі ті питання Петро мав тільки одну, завжди ту саму відповідь. "Я зовсім не думаю жалувати за той свій поступок."

Нарешті прийшла остання ніч перед його стратенням. Десь коло півночі відчинилася брама в'язниці. До середини ввійшов якийсь офіцер. Був то сам цісар Наполеон, але так зручно перебраний, що в'язень його ніяк не годен був пізнати.

Ухопивши нещасного засудженого за руку, цісар промовив до нього лагідно, ласкаво: "Друже, як офіцер, я нераз бачив твою відвагу, й подивляв надзвичайну холоднокровність на полі боїв. Тим то приходжу оце до тебе довідатись, чи не маєш ти якого важного бажання перед смертю. Може бажаєш переказати що своїй родині? Скажи, а я це охоче виповню."

—Нема вже в мене ніякого важного бажання,— понуро відповів в'язень, схиливши голову.

—Якто?— спитав здивований цісар:— Чи не хочеш нічого переказати востаннє татові, сестрам, братам?

—Тато мої давно вже померли, а братів та сестер у мене ніколи й не було.

—А мама?...

—Ох, прошу вас, не вимовляйте передо мною цього слова!— закликав засудженець,— бо коли чую його, то за-

раз мушу плакати, а я-ж вояк, то й не годиться плакати.

—А чому ні?— спитав Наполеон:— щодо мене, то я ні трохи не стидався б заплакати, згадавши рідну маму.

Очі нещасного капраля спалахнули радісним полум'ям: "Ох, то ви напевно теж любите свою маму! А якщо так, то можу вам тепер росказати геть усе дочиста."

І в'язень став росказувати: "З усього, що є на цім світі, я з дому вибирався у дорогу до війська, вони побожно поя з дому вибирався у дорогу до війська, вони поможно поблагословили мене, і плачучи сказали: 'Сину мій дорогий, якщо мене любиш, виповняй докладно свої обов'язки. Розпрощавшись із мамою, я хутко відійшов, щоб уголос не розплакатись. Але з тієї пори, останні їх слова постійно бреніли мені в вухах. Не що інше, а прощальні ті мамині слова розбуджували в мені неустрашиму відвагу під градом ворожих куль. І кожний раз, коли смерть зазирала мені в очі, я пригадував собі мамине поручення, й воно підтримувало мене. Але одного дня я довідався, що мама мої тяжко хорі. Я просив команданта, щоб мені позволив піти на кілька день додому, але він на те не пристав. Накінець дійшла до мене сумна вістка, що мама вже померли. Я знов просив, щоб мені дали бодай коротку відпустку. Але й тим разом моє прохання відкинули. Тоді моє серце в грудях збунтувалось, і я пішов без ніякого дозволу. Моя душа всією силою рвалась туди, де був гріб найдорожчої неньки. Я хотів зірвати бодай одну квітку з того свіжого гробу собі на пам'ятку. І дійсно я там знайшов синеньку квіточку, незабудьку. Я зірвав її, і вона в мене постійно на грудях коло серця. Знаю, що взавтра прийдесь мені спокутувати свою втечу, але щиро вам кажу, що смерть мені ні трохи не страшна."

Зворушений до глибини душі цісар сказав, прощаючись, кілька слів теплого співчуття, та й відійшов. Але другого дня вранці, коли засудженого випроваджували з тюрми, щоб його розстріляти, славний Наполеон надіхав, сидячи на білому коні. Він великодушно помилував хороброго капраля, Петра Пітуа, та дав йому рангу офіцера.

Нема такої людини, що не була б іздібна ні до чого,—і нема такої, що до всього здібна була б.

* * *

Краще мати чисте сумління без великого знання, ніж велике знання без чистого сумління.

НЕСТАЛІСТЬ ХАРАКТЕРУ

Єсть у Святому Письмі надзвичайно цікава історія про останнього юдейського царя Седекію. Седекія той був людина чесна, порядна,— та, на жаль, волі міцної не мав, тимто й характер у нього вийшов хисткий, непостійний. Седекія занадто бажав подобатись усім, занадто боявся задертись із деякими своїми підданими, занадто часто питав себе з острахом: "Що люди скажуть?"

І от саме ця слабість характеру завела в загибіль і самого царя й усю його нещасну державу. Юдея, подібно як і багато інших країв західньої Азії, підлягала тоді могутньому вавилонському цареві, Навуходоносорові. Розуміється, що юдейським патріотам такий чужинецький протекторат ніяк не міг подобатись, і вони щораз голосніш стали говорити про бунт. Седекія ні за що в світі не хотів образити запальчивих отих патріотів, і тому погодився на їх божевільні плани, та й став ладитись до повстання.

Але от одного дня, коли так цар зо своїми вельможами раду радив, прийшов до нього великий пророк Єремія, із важкими кайданами на руках і ногах, та з дерев'яним ярмом на шиї.

—Слухай, царю, каже пророк, слухай, що моїми устами переказує тобі безсмертний Цар неба й землі: "Ото,"— каже Господь— "віддав я Навуходоносорові владу над землями. Царі й народи мусять служити йому та його наслідникам, аж до часу, коли Я сам відвідаю царство його." І ти, царю Седекіе, похили шию свою під ярмо, то й житимеш, разом із народом своїм. А бунтуватись тобі,— це те саме, що стягнути на себе гострий меч, і голод, і заразу.

Почувши це, Седекія охоче був би піддався Богові, одначе страх перед людьми таки переміг, і він далі приготовлявсь до повстання.

Кари Божої не треба було довго дожидати: з велетенською армією Навуходоносор підступив під Єрусалим та став облягати святе місто. Єремія, надхнений Божим Духом, безперестанку повторяв, що конче треба піддатися. Тоді юдейські вельможі схопили його й запроторили в темну тюрму.

Правда, Седекія випровадив пророка з темниці, але, боячись образити вельможів, він не випустив його цілковито на волю, а казав його примістити в передсінку тюрми. Та юдейські князі знову схопили Єремію, й спустили його шнурами в глибоку яму, думаючи, що він там із голоду й загине.

Довідавшись про те від одного етіопійця, Седекія знов поспі-

шив пророкові на поміч, але знов казав його замкнути в передсінку тюрми, замість поступити поправді й дати йому повну волю.

Одного дня почувши великий неспокій у душі, Седекія казав завести пророка до святині, та й став його питати:

—Єреміе, скажи мені правду, й нічого від мене не скривай: що мені тепер властиво робити?

—Треба конче піддатись цареві Вавилону,— відповів пророк.

—Але що зроблять зо мною мої піддані?

—Господь Бог захоронить тебе. Покорись цареві, бо йнакше нещастя страшні впадуть, мов дощ рясний на тебе, на родину твою, на святе місто, та й на все царство твоє!

Вислухавши огненних слів пророка, Седекія вже от-от мав піддатися, одначе страх перед людьми був таки в його серці сильніший, ніж надія на Божу поміч. І він далі рішився ставити опір цареві Вавилону. Небавом опісля Єремія був невеселим свідком самовидцем жахливої катастрофи, що її так ясно був сам передсказав.

Ось, до чого допровадила безхарактерність і надмірна журба про те, що люди скажуть!

Ах, той низький, невільничий страх перед людьми! Як багато лиха він уже в широкім світі накоїв, як багато шкоди Божій справі наніс!... Хіба ж то не зо страху перед жидівськими архиреями Пилат невинного Божого Агнця на хресну смерть засудив?... Зо страху перед людьми таку страшну кривду заподіяв самому Богові, дарма що сам глибоко переконаний був у невинності Ісусовій, дарма, що сумління виразно остерегало його, і навіть власна його дружина, Прокула, спеціяльного посланця до нього прислала, прохаючи: "Ніякого зла не чини цьому Праведникові!"

До найбільшого злочину може нераз довести такий невільничий страх перед людьми. А чень ми добре знаємо, що Бога треба нам більш боятися ніж людей, і Богові треба нам більш подобатися, ніж людям. Коли до святих Тайн Христових побожно приступаємо, коли в п'ятницю м'яса не їмо, на Службу Божу пильно ходимо, щедрих датків не жалуємо на добру ціль, і всякі інші добрі діла намагаємось по можности робити, то зовсім не журімся тим, що якийсь там легкодух стане кепкувати собі з нас, кажучи, "Дивись, який святий! Живцем на небо лізе! Фарисей!" Навчімся нехтувати такий низький страх перед людьми, а люди, побачивши, що ми не боягузи, й своїх переконань не стидаємось, і голосу свого християнського сумління вірно слухаємо,— не тільки перестануть сміятися з нас, але ще й з пошаною на нас споглядатимуть. Бо ніхто в світі не заслуговує більшої погорди, як боягуз, і нікому не належиться більша пошана,

як героєві, що в обороні правди й добра навіть кров свою й життя не вагається віддати.

"Хто перед людьми стидається Мене," каже Ісус Христос, "то і Я постидаюся його перед Отцем моїм." Пам'ятаючи про ці Господні слова, молім сердечно Ісуса Христа, щоб ми ніколи, зо страху перед людьми, не стидались отверто признаватись до Його святої справи.

Щоб ніколи з фальшивого стиду чи страху перед людьми не занехали ми якогось доброго діла, а щоб сміло й відважно поступали завжди так, як цього Божа справа домагається, і як сумління християнське нам наказує.

КРАСА ТІЛА

Один юнак вродливий
Хвалився, що над нього
Немає на всім світі
Гарнішого нікого.
І з гордости нераз він
Із других насміхався,
Бідних не мав ні за що,
З багатими братався.

Вертавсь він раз додому
З поля в гарячу днину,
Та й повернув на цвинтар,
Щоб відпочить хвилину.
Сівши у тіні, бачить:
Нагробок чийсь відкритий.
"Ану," подумав: "піду
З мерцем поговорити."

Прийшов,— читає напис:
"У цюю домовину,
Покладено дві сестрі:
Оксану й Катерину.
Першій дав Бог у дарі
Лице вродливе, миле,
И вона красою в світі
До себе всіх манила.

Друга ж була погана,
Уродою своєю,
Що жаль було і сумно
Дивитися на неї.
Обі вони померли
В одну й ту саму днину,
І вкупі їх поклали
У спільну домовину.

Цікавий був вродливець:
З труни підняв він віко...
Того, що там побачив,
Вже не забув довіку:
Два кістяки огидні...
Де ж гарная Оксана?
Вона тепер так само,
Як і сестра,—погана.

Раптом почувся голос:
"Безумний, хто шукає
Краси тіла, що хутко
Цвіте та й відцвітає.
Розумний же, хто душу
Свою поправді любить:
Душа краси своєї
Вовіки не загубить.

Сильвестер Калинець,
Куритиба, Бразилія.

НЕЩАСНИЙ ОДИНАК

Василь Підмогильний був дуже добрий чоловік. Ніколи ніякої кривди він нікому не вчинив— ні за макове зерно. Був, як то кажуть, людиною м'якого серця. Бідним помагав, як тільки міг. Ніколи ніякий жебрак не вийшов із його хати з порожніми руками.

Майна великого в нього, що правда, не було. В селі вважали його за от такого собі середнього лиш господаря. Всі бачили, як завзято, як невсипуще він працював, —від досвітку аж до пізньої ночі. Зате ні голоду, ні недостатку ніколи в хаті його не бувало.

Його жінка Мотря теж дуже добра людина була. Як господиня, була вона дійсно взором для всього села: працьовита, ощадна, запопадлива, побожна. Ані одної неділі, чи свята не пропустила вона ніякого богослуження. Вранці не бралась ні до чого, поки Богу не помолилась щиро, а ввечері, хоч би й не знати яка струджена була, ніколи не лягала спати без молитви.

Чесні люди, як бачите, були ті наші Підмогильні. На жаль, не поблагословив їх Господь діточками. Одна тільки однісінька дитина в них була,— син-одинак. Називався Василь.

Ну, й виростав собі той наш Василь, як справжній одинак. Батько-мати носили його, як то кажуть, за пазухою. Ніколи нічого не відмовляли йому, й усякі його примхи пускали мимо вуха. "Підросте, то й помудрішає,"— бувало казали собі.

І дійсно виріс Василь великий та дужий, мов дуб. Але щодо вдачі його, щодо поведення, то хай нас Господь усіх заховає від такого! Кілька разів прогнали його були зо школи, бо не лиш сам нічого не вчився, але й другим учитися не давав. Такі нераз збитки та пакости кругом виправляв, що ніхто коло нього не чув себе безпечним. І тільки покірні просьби родичів довели до того, що вчитель далі якось терпів його в школі. І не можна було сказати, щоб тупий розум у нього був. О, ні! Як треба було кому яку шкоду чи пакість учинити, то він навіть дуже бистрий розум до того мав.

І так, замість потіхи з сина дочекатися ті бідні родичі мали з ним лиш клопіт, журбу та гризоту, і хрест тяженький...

На свого батька лукавий синок ніколи йнакше не казав, як тільки "мій старий"; а про матір висловлювався завжди так, начеб то про неї навіть не варто було поважно й згадувати.

Бувало, як тільки де якого цента зарве, так зараз несе його в коршму, щоб там його пропити, чи в карти марно програти. А щоб пошанувати кого, щоб честь віддати старшим,— де там! Ніхто у нього нічого не варт,— він один із усіх наймудріший. Кожного зневажливо зачіпить, кожному якусь догану дасть, словом— глузує собі з усіх, з цілого світу. Марнотравник страшний, ні до чого доброго нездатний, лінивий, гордий, розпусний,— такий був от нещасний Василь, синок-одинак.

Але чи міг він властиво бути інакший? Хіба якимось чудом. Та Господь Бог не сіє чудами, мов дощем у маю.

Коли Василько був іще маленький, то показував свої небезпечні норови, то батько незмірно цим тішився, і казав: "З мого Василька буде колись правдивий мужчина,— він не дасть собі наплювати в кашу." А коли хлопець у непогамованій лютості бив руками, а навіть ногами штовхав свою маму, мама та, наче б нічого їй не було, пригортала його до себе, пестила та голубила.

А тепер от якої потіхи з сина дочекалася... Але нещасна мати все таки надії не тратила, що син поправиться.

Одного разу, як хлопець був у доброму настрою, вона глянула на нього заплаканими своїми очима, і крізь сльози промовила:

Ех, дорогий мій Василечку, як би ти знав, як люблю я тебе!... а ти якийсь такий недобрий. О, якого страшного болю ти мені, дитино, завдаєш! Невже ти хочеш, щоб я через тебе передчасно до гробу пішла з великої журби?

Це своє гаряче материнське почуття задержала нещасна жінка на останній випадок. Думала, що багато вдіє, коли так щиро-сердечно до нього заговорить. Цілими днями, а може й тижнями чекала відповідної нагоди, щоб синові промовити до серця. Влади не має над ним уже ніякої, бо ж він уже великий підросток,— кавалєр, що не тільки матері, а взагалі нікого не боїться. І зрештою, чи він колинебудь відчув над собою владу батька-матері? Чи коч бодай раз доказали йому, що він повинен їх слухати? Де ж там! Адже він одинак! Тож і тепер даремні всі материнські зусилля.

Бідна мати починає йому промовляти до твердого, та холодного серця. Говорить так багато, з таким чуттям, що— здається,— й камінь міг би зворушитись. Приводить йому на пам'ять найкращі хвилини з його дитячих літ, пригадує чарівні спомини, а при тім ніжно-тепло додає: "О, який же ти був гарний, і добрий тоді!"

Опісля бере вона того недорослого ще злочинця, й намагається, як бувало колись, пригорнути його з любов'ю до своїх наболілих материх грудей. Але він відразу зміркував, куди стежка в горох,— і вже от пробує вирватись із тих нелюбих йому маминих обіймів.

Це поведення матері зовсім не подобається йому, дратує його. Він догадується, ні— він майже певний, що небавом наступить зміна фронту, і мати стане лагідно докоряти йому за його злобу, і ті її слова будуть для нього терпкі, гіркі, прикрі, колючі, і— мов розпалене залізо— будуть його немилосердно пекти. І власне тому він хотів би тепер за всяку ціну від усього того вирватись.

Але чого властиво хоче та бідна мама? Докоряти? Кричати Ганити? Ні,— вона тільки хоче, щоб він їй дав своє слово, своє приречення... О, як би вона доглянула в нього хоч маленьку яку познаку поправи! Це було б для неї невимовним щастям.

Пробує знову говорити. Але даремний увесь її труд. Синок лиш зуби затиснув. Ані словечка відповіди, ані пари з уст. Немов оглух, і нічогісінько не чує. Його серце дорешти замкнулось, закам'яніло.

—Мати чує свою повну невдачу. Її останній набій уже вистрілений. І останній промінь надії безповоротно погас.

І відчуває нещасна жінка, що то властиво вона сама в цім винувата. Так, то вона сама йшла на зустріч усім примхам малої ще дитини; вона ніколи не сміла дитині ні в чому спротивитись; а як синочок любий став потрохи підростати, то вона старалась відгадувати кожну його забаганку; вона нераз заступалась за нього перед батьком, коли той хотів його часом покарати; і тепер вона, та сама мати, що все вчинила була для свого любимчика,— тепер навіть вона в своїм серці сильно обурилась, коли побачила, що він такий супроти неї байдужий, такий потворно невдячний.

І біль, і безнадійність і знеохота, і смуток доводять її аж над саму пропасть розпуки. З її уст вириваються вислів невимовного жалю: "Ох, ти невдячна дитина,— то ти хочеш мене передчасно загнати до гробу, хочеш, щоб я померла з гризоти?..."

Та дарма: мамині слова були висказані на вітер. Мов горохом хто кидав би в стіну. Синівське почування у зопсутому серці вже завмерло.

* * *

З тієї пори минули літа,— з Василя зробився парубок. Він уже зовсім доросла людина. Двадцять років минуло йому. До війська не взяли його, бо одинак. Батько на всі боки кидався, до всіх урядів звертавсь, щоб його від служби військової звільнити. Правда, Василь йому вже добре за шкіру заліз, вже порядно життя затруїв, але все ж таки це його дитина, його син-одинак, його кров, майбутня підпора його старости. Болить серце за дитиною.

Одначе одинак одинаком. Випещений, вихуханий, вилизаний,— він привик до того, що всі мають бути йому на услугах, а він нікому. Чим же стали для нього тепер ті його добрі родичі? Вони його серцю зовсім чужі. Не знають вони, що він робить, та куди обертається. А коли приходить до хати, то так наче б до готелю якого, от хіба тільки на те, щоб наїстись та переспатись. Мама для нього— це тільки кухарка та прачка. А батько управитель готелю.

І дійшло до того, що бідні родичі мусіли достосуватись до всіх його вимог і забаганок. Мусіли уступати перед химерами та дикою самоволею того безсердечного молодого тирана.

І так родичі не досипляли, не доїдали, гарували, від уст собі відіймали, аби тільки їхньому "скарбові" нічого не бракувало. І чи думаєте, що син хоч деколи почувався до якоїнебудь вдячности за всі ті великі жертви та труди?

Якби так можна було заглянути в його серце, ми побачили б, що він своїх родичів уважав за темних та нерозумних людей, якраз через те, що вони так тяжко працювали, так щадили, так для себе самих були не в одній речі скупі. А він лиш пив, гуляв, і марно гроші в карти програвав. Жив тільки теперішністю, а про будучність ні крихітки не дбав. Над одною тільки справою думав трохи поважніш, а саме: де взяти б собі яку жінку-багачку, щоб було за що пити-гуляти.

Гей, а чого ж то родичі так сумно мовчать, коли він у хаті покажеться, чому усуваються набік від нього? Вони бачать, і добре знають, що стали синові вже зовсім чужі.

Нещасні добре відчувають, що то не синівська любов, а проста конечність, особливо голод, скеровує його кроки до хати. Їм уже давно ясно стало, що надармо стільки жертв принесли вони для того невдячника-гольтіпаки. Бо ж він не син їх, а щось ніби безплатний якийсь рентівник, що його вони задармо мусять годувати та й переховувати.

Бувало нераз сидять вони ввечері обоє самі, засмучені, глибоко зажурені. А на серце їх наче б хто камінну скелю ноклав. Говорять між собою недбало— перекидаючись від часу до часу вриваними словами. Та й ті слова, здається, застрягають їм у горлі. Признаються одне перед другим, що вже ніякого впливу на сина свого не мають.

—Ну, й про що ж ти так глибоко задумалась?— скаже наприклад батько до матері.

—А ти хіба не знаєш?— ледве спроможеться на відповідь вона, гамучи гіркі потоки сліз.— Я й сама не знаю, що з дитини нашої зробилось. Якийсь такий став... Бокує від нас, обминає нас, немов би то ми йому не родичі, а чужі були, або щось злого йому колинебудь учинили. До нічого не береться, все йому недогода, все йому невлад, ходить кудись, Бог зна куди. От, про що я тепер так задумалась. Хіба ж ти й сам цього не знаєш.

Старий важко зідхнув, і голову похилив у глибокій задумі. Минула хвиля, й він відізвався:

—То ти аж тепер йому дивуєшся? Невже можна було чогось іншого від нього сподіватись? Адже ти слухала всіх його забаганок, ти заздалегідь відгадувала всі бажання його. Коли він, бувало, показував свої "мухи", то замість скартати його, ти тішилась, наче б тебе хто був на сто коней посадив. Ти його пестила, ти на нього хухала, а тепер маєш потіху.

—Справді я негодна тобі надивуватися,— відповіла, трохи подражнена, жінка.— А хто ж то таке коли чував та видав, щоб слабка, немічна жінка могла собі дати раду з хлопцем. Адже це не до мами, а до батька належить держати хлопця в карбах. Ану,— так щиро признайся, чи ти хоч раз коли подумав про нього поважно? Чи ти хоч раз коли сказав йому: "Сину,— це тобі можна, а цього ні!" Ти йому ніколи нічого рішуче не заборонив. Усе лишив ти отже на мою нещасну голову. Ти ніколи ні за що не покарав його. А як деколи трохи погрозив, то ніколи погрози не виконав. Навіть коли я, бувало, картала його за що, то ти ніколи не підтримав мене, а ще й дорікав мені, що не маю рації, та й що нема так дуже за що на хлопця сварити. І так поступав ти зо мною в його присутності. А чи пригадуєш собі, як він одного разу прийшов опівночі додому? Ти саме тоді пробудився, і добре чув, як він за собою двері замикав, а потім на пальцях. мов кіт, скрадався по-злодійськи до хати. Тоді була добра нагода трохи гостріше до нього заговорити, та скартати його. А ти що на те? Ти лиш мене запитав, чи він добре двері засунув. Правда? Більш нічого не сказав ти тоді йому, та й пізніш ані словом не зачепив ти цеї прикрої справи. Ой, справді на світі далеко краще було б, якби так батьки більше пильнували своїх синів, ніж дверей. Але що то з того. Тепер уже пропало. Отже якого ти собі його виховав, такого й маєш. Тепер сам ти за нього відповідай, сам стидайсь,— ти сам голова дому, а не я, то ж на мене вини не звалюй. Я й без того маю досить журби та клопоту.

Старий на це жінці вже нічого не відповів. Якийсь час сиділи обоє мовчки, розуміючи, що обоє вони винуваті, обоє занедбали добре виховувати свого сина, поки на те був відповідний час, поки ще не запізно було.

Але обоє вони сподівалися ще якоїсь зміни. Обоє мали ще один-однісінький промінь надії.

Обоє були переконані, що тільки гарне, чесне подружжя могло б іще блудного сина направити.

Обоє вони вхопились отже руками й ногами за ту думку, мов за останню дошку рятунку.

Треба конче Василя одружити. Щасливо дібране подружжя нераз перемінює людину до непізнання. Добра жінка може деколи мати на чоловіка дуже благодатний вплив. Вона до нього любо-ласкаво промовить, серце йому в грудях зворушить, холодну душу огріє, й потрохи-потрохи на дорогу порядного християнського життя виведе. А зрештою вже сам той факт, що чоловік уже жонатий, що має свою власну господарку— впливає на нього спасенно, благодатно, бо заохочує його до ощадности, працьовитости. Неодин, оженившися, сказав собі: "Не був я добрим хлопцем, то хоч постараюся бути добрим жонатим чоловіком." Вже нераз таке траплялося. То ж не диво, що й наші Підмогильні звернули в той бік своїх думки, свої надії, свої рожеві сподівання.

—Так, так,— порішили вони,— треба Василя конче од-

ружити. Але як до того взятися, щоб діла, не дай Боже! —не попсувати.

—Що? Як до того взятися? Ну, а від чого ж жіноча мудрість та хитрість?

І Василева мама вбила собі в голову цю гадку, і як день, так ніч, їх у своїй душі передумувала.

Забула, бідна, що виховала собі на біду гуляку-марнотратника; забула, що той негідник уже стільки гірких сліз із очей їй витиснув, і нераз допік їй аж до живого, аж до крови. Вона в себе вмовила, що він прекрасний син, що він про взір для дорастаючої молоді. А вмовивши в себе, що її Василь направду добрий хлопець, вона сама в це повірила. І тоді стала вихвалювати його перед людьми. Правда, підчас вихвалювання вона нераз ізгадала про його хиби, але, як добрий майстер, вона все вміла ті його хиби так зручно вигладити, оправдати, що її Василь усе виходив вибілений, невинний, чистий. Вона казала: "Він іще такий молоденький, просто дитина ще. Він не розуміє, що то таке життя: от має все готове, нічим не журиться, та й позволяє собі часом забагато. Не дивуймося. Адже й ми не ліпші були в таких молодих літах. Коли згадаємо свою молодість, то мусимо аж червоніти зо стиду, а всетаки якось ми, слава Богу, на світі живемо як люди. Кажу вам, що моя дитина, як ангел; золоте має серце... І до того, мов нехотячи, додала ще таку невинну замітку: "Щаслива буде та, що стане йому за жінку."

Так торочила стара Підмогильна, де лиш сподівалася, що її слова впадуть на добру, врожайну землю. І коли міркувала, що вже переконала всіх про доброту свого "скарбу", тоді по спільній нараді з чоловіком узялась до сина.

Василеві не треба було багато говорити. Йому було байдуже, чи буде він жонатий, чи ні. Але коли "старі" за тим, то й він буцім то охоче пристав.

Вишукали йому отже дівчину в сусіднім селі. Правда, —не була велика багачка, але Василеві родичі не так то дуже про це й дбали. Зате була вона гарна, чесна, роботяща, розумна та побожна. А про це якраз найбільш ішло мамі. Навіть сам Василь признавав, що дівчина добра та побожна. Бо хоч він сам не знав, чи вірить у Бога, чи в диявола, і хоч сам рідко коли до церкви навідувався, то все таки в глибині душі своєї відчував, що з чесною та побожною жінкою буде йому легко жити.

Молода, недосвідчена, невинна дівчина дуже радо згодилась вийти за одинака, особливо коли ще всі прихвалили його. Думала собі,— старі добрі люди будуть обходитись із нею, як рідні родичі, маєтку трохи Василь має, а трохи ще вона свого принесе, то буде славна з неї господиня на ціле село. Так міркувала собі молода, невинна дівчина.

Ах, якби вона була знала, як страшно її обманювали!...

За якийсь час відбулось весілля бучно та гучно. Василеві родичі гонорово поставились, бо то вони дружили свого одинокого сина. Гостей зійшлось багато-багато, бо родина Підмогильних велика. Всі говорили: "Ото раз пара! Треба було пів світа зійти, щоб таку гарну пару дібрати."

Так, так,— люди балакають, мов діти. Як добре наідяться, нап'ються, то й самого диявола готові б хвалити, попід небеса виносити. Така вже вдача людська на цім світі.

Одна тільки Катерина (так звалась молода) чогось не дуже тішилась. Її чисте, незіпсуте серце, мов прочувало свою гірку долю. Але вона не всипі була виразно сказати собі, чого їй властиво смутно. Нераз чула вона від других, що на кожнім весіллі так буває, що молода щирими слізьми заливається. Майже кожна переходить такі смутні хвилини. Та й нема чого дивуватись: адже дівчина приходить у нову хату, де інші звичаї, інші порядки, де треба до нового життя привикати, наломлюватись, тимто так тяжко та смутно бідній дівчині тоді на серці. Бідна Катерина, як лиш могла, так старалась утихомирити своє затривожене серце й потішала себе надією, що смутки всі проминуть, і настане веселе, гарне подружнє життя.

Стара Підмогильна тимчасом, мов би вдруге на світ народилась. Здавалося їй, що аж в десятий рай зайшла. Невісточка в неї добра, чесна, гарна— просто ангел. А що вже розумна та побожна, то нема що казати! Вона вже своїм ласкавим поведенням напевно наведе її сина на добру дорогу. І її любимець, якого вона перед тим уже майже прокляла була, при такій добрій жінці стане, якщо не ангелом, то бодай порядною людиною. Стара мати, в своїй короткозорості та засліпленій любові, вже підчас самого весілля бачила себе щасливою, й раділа, що має вже запевнену підпору на старі літа, що хоч на старість зазнає материнського щастя.

Так потішала, або радніш обманювала й дурила себе

та легкодумна мати. Так зацитькувала своє розбурхане серце нещасна, невинна дівчина. Обі вони жорстоко помилялись.

А Василь?

О, про нього шкода тепер і говорити. Він тепер женить-ся. Гуляє, п'є, веселий, безжурний,— виглядає зовсім щасливий.

На око виглядає, що всі щасливі.

Але, як то кажуть, кінець діло хвалить.

Подивімся отже на той кінець, на те вимріяне щастя.

В рік по весіллі ніхто вже й не пізнав би був колишньої гарної та пишної дівчини, веселої, щебетливої, завжди усміхненої Катерини. Та молода істота, що невинною своєю красою всіх недавно чарувала, що своєю веселістю всіх веселила, та гарна колись дитина, тепер уже зчорніла, та й похилилась, мов немічна старушка. Здавалося, що то гарна квітка була, зломана страшною спекою в літі.

Василь рідко коли вдома бував. Як колись родичі не знали, куди він ходив, та що робив, як був хлопцем, так тепер жінка нічого певного про нього не знала. А коли часом старалась вивідати щось у нього, або вплинути на нього щирим словом, то за те діставала стільки тяжких побоїв, що потім довго не могла бідна опам'ятатись. Всежтаки вона не покидала його, як то звичайно другі в таких випадках роблять, ні— вона мовчки приймала своє горе: плакала й терпіла, терпіла й плакала.

Господарство з кожним днем підупадало, бо й батько вже нездужав так тяжко працювати. Зажурився бідачисько так сильно, що довго вже не потягнув. Оставив свого одинака на його власні сили, й перенісся там, де вже нема ніяких одинаків, ні гультаїв...

Стара Підмогильна теж не довго потягнула. З великого жалю та смутку не могла ні їсти, ні спати. Робота вже її не бралась, та зрештою і сили вже до роботи не було. Шість місяців після смерти свого чоловіка, перейшла й вона на місце вічного відпочинку. Перед смертю виявила вона ще раз Василеві своє материнє почуття, і тихим, слабим голосом ласкаво до нього промовила: "Дитино моя, то ти мене заганяєш передчасно до гробу. Це був останній вислів материнської любови до сина.

Та чи це хоч трохи помогло? Нічогісінько! Бо як його вуха, так замкнулося також і його серце... Він уже до всього байдужий став. Ні батько, ні мати, ні жінка, ні

дитина не могли розбудити ніякого теплого почуття в тім холоднім, кам'яним серці.

Катерина осталась сама ще й з маленькою дитиною. Як могла бідна, так заходилась коло господарства. Але яке то було те її господарство. Вже зроду була ніжна, сили в неї було обмаль. А до того ще майже щоденні побої до решти підірвали її слабке здоров'я. Але насилу бралась за тяжку роботу, щоб хоч сяк-так піддержати підупадаючу господарку, бо господар вправді був, але ні про що не дбав. Від часу до часу занепадала вона так тяжко, що аж мусіла відлежати. Але скоро тільки приходила до себе, так знову мусіла братись до праці. Ах, як дуже бажала вона собі смерти, щоб покінчити свою гірку журбу й не мучитись так страшно, але смерть по неї не приходила. Бідна Катерина занадто сильна була, щоб умерти, але й занадто слаба, щоб жити. Мусіла отже мучитись.

Але все на світі має свій кінець. Прийшов кінець і терпінням молодої жінки. Щораз частіш нездужала, ниділа, гасла. Аж от одного дня поклалась у ліжко, і вже більше не підвелась. Оставила свого Василя вдівцем, а дитину сиротою.

Тепер уже Василь став дійсно одинаком. Ніхто йому не стояв уже на перешкоді. Хоч він і так ні на кого й ні на що не зважав, але всетаки бодай хоч часом вислухав докори від батька-матері, та й деколи і жінка промовила якесь добре слово. (А він цього страх, як не любив!) Тепер же ніякої перепони йому нема. Жив отже, як умів,— робив, як знав. Це було його одиноким щастям.

Але сказано: на світі все кінчиться...

Одного дня ввечері знайшли люди в рові мертвого чоловіка. Він увесь був синій та спухлий.

Одначе відразу всі пізнали, що то був Василь Підмогильний, нещасний одинак.

ВІЗИТІВКА СМЕРТИ

Було це в одній богословській вищій школі. Розпочинався саме зимовий курс теольогічних викладів. У простору залю, повільною ходою ввійшов старенький священик, професор теольогії. Проказавши коротку молитву, він уже мав розпочинати лекцію. Аж тут раптом, зовсім несподівано, відчиняється велике вікно, і в залю влітає холодний осінний вітер, несучи на своїх прудких крилах один пожовклий листок. Любо було дивитись, як сухий той кленовий листок хвилину-дві під стелею гойдався, буйно гуляв, аж накінець, знесилений, став поволі спускатись у низ. Ще два три рази обкрутивсь над сивою головою професора, й легенько впав перед ним на книжку, розкриту на столі.

Молоді студенти з великим зацікавленням придивлялись до тієї звичайної, а притім і чарівної пригоди. На усміхнених їхніх обличчях малювалось важне питання: "Що зробить старий, поважний їх професор із цим кленовим листком? Чи мовчки кине його під стіл? Чи ще вдобавок скаже якийсь веселий жарт, та й зачне читати свою лекцію?..."

І дійсно професор взяв у старечу, кістляву свою руку пожовклий той листок, довго до нього приглядавсь, а потім показав його своїм молоденьким слухачам, кажучи: "Ось візитівка смерти." І враз іщезла та безжурна усмішка на веселих юнацьких обличчях, а на місце її появилась урочиста задума та повага. Коротким своїм словом старий професор пригадав їм усім, як то скоро проминає людське життя, і приходить невблаганна смерть із гострою косою. О, від нього самого, від сивоволосого їх професора та смерть напевно вже недалеко. Одначе вона прийде теж і до них, хоч вони ще всі такі свіжі, молоді... О, смерть не дуже то числиться з тим, чи хто молодий!... Адже вмирають не тільки старі,—вмирають також і молоді. Та, на жаль, молоді дуже часто не розуміються на "візитівці смерти," й мають для неї лиш легкодушну усмішку... Одначе смерть цим не журиться. Вона продовжає безперестанку свій переможний похід уздовж і впоперек земної кулі, на всі боки розкидаючи мільйони своїх "візитівок"; вона зовсім не дбає про те, чи кому мило таку "візитівку" читати, чи ні.

Блаженний той, хто, знайшовши "візитівку смерти," вміє вичитати з неї корисну науку, й намагається повсякчасно бути готовим до зустрічі з суворою та невмолимою гостею.

Подвійно грішить той, хто гріхами своїми хвалиться.

ДУМКИ...

...Де ж мені, Господи, було коли добре без Тебе? Або коли мені зле бути з Тобою? Краще мені ради Тебе бідувати, ніж без Тебе багатіти. Краще з Тобою по землі скитатись, ніж без тебе сидіти в небі. Бо небо там—де Ти; а де Тебе нема там справжнє пекло та смерть. Ти моя надія, Ти моє впованя, Ти потіха моя, і завжди вірний мій заступник. (Наслідування Ісуса Христа, Кн. 3, Р. 59).

●

Всяке лихо прилітає до людей на крилах, а відходить від них пішки, ще й штигулькаючи.

Правдива любов не чекає нагоди робити добро, а сама шукає її.

Гроші не є ні добрі, ні злі; все залежить від того, як хто їх уживає.

Терпеливість— річ прикра й гірка, та овочі її солодкі.

Не питайте ніколи в сліпого,— котра дорога добра.

З того, що вуздечка золота, зовсім іще не виходить, що кінь першої кляси.

Хто не закоштував гіркости, не знає, що таке солодощі.

— ВЕСЕЛИЙ КУТИК —

—Знаєте, пане Тупий,— деколи бувають такі мудрі собаки, що розумом перевищають своїх господарів.

—О, я вже давно про це знав! Я й сам маю такого пса.

—Панна Великанська дуже любить усе перебільшувати.

—О, ні, не все,— от наприклад запитай її: "Скільки вам років?"...

—Але ж бо ви, куме, хропіли вчора в церкві!

—А ви звідки знаєте?

—Як то—звідки? Та ? я стояв коло вас і чув!

—Е,—чув! Чи то одне "крестінин" чуе? Але не все мусить вірити...

Фред із Майком вибрались на полювання. Раптом із-під куща, майже перед самим носом наших ловців, випурхнула якась доволі груба птаха. Підлетівши вгору, вона безпечно сіла собі на високій гілляці, та з призирством дивилась ізвідтам на своїх ворогів. Майк ухопив рушницю та став прицілятись, але Фред закликав: "Не стріляй іще, Майку, рушниця не набита!"

—Нема ради,— відповів Майк,— мушу стріляти, бо йнакше птаха відлетить!

Ласкава Пані: Чого ж ти, синку, так сильно плачеш?

Хлопчик: Я загубив свого песика.

Ласкава Пані: Не журися,— зараз дамо оголошення до газети, то песик напевно віднайдеться.

Хлопчик: Це нічого не поможе,— мій песик не вміє читати.

Одна пані оголосила в часописах, що дасть велику нагороду тому, хто віднайде її канарка. Небавом опісля зголосився до неї хлопчина, з котом на руках.

—Прошу пані,— промовив хлопець,— я приніс вам вашого канарка!

—А де ж канарок,— спитала пані,— я бачу в тебе тільки кота.

—Так,— відповів хлопець,— але власне цей кіт має в собі вашого канарка.

Івась, малий хлопчина, сильно розплакався.

Мама: Івасю, чого плачеш?

Івась: Я загубив два центи.

Мама: Цить, дитинко, я дам тобі два центи, тільки не плач.

Хлопчина по хвилі знову плаче.

Мама: Ну, й чого ж тобі ще треба! Чого плачеш?

Івась: Мені дуже жаль, бо я тепер міг би був мати чотири центи, як би не був загубив своїх двох.

Кухар: Чи вони нічого не казали про страву?

Дівчина: Ні, не казали, але я завважила, що вони молилися, заки зачали їсти.

АНУ, — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці III-ій окладинки)

1. Слово Кир пішло з мови грецької. Воно по-українському значить те саме, що Пан. Говорячи про Єпископа, ми, замість українського слова Пан, уживаємо грецького — Кир, бо хочемо зазначити, що не про звичайного якогось Пана бесіда йде, а про Христового Єпископа.

2. На ризу ту ми кажемо Мантія.

3. Питання, "Чи віруеш ти в Божого Сина?" знаходимо в Євангелії, призначеній на неділю Сліпородженого, цебто на неділю п'яту після Великодня. В Євангелії тій святий Іван росказує, як то Ісус чудесно оздоровив темні очі одному єрусалимському жебракові, що був сліпий від народження. Стрінувши того нещасного на вулиці в Єрусалимі, Ісус із Апостолами спинився коло нього. "Господи," сказали Апостоли, "хто властиво завинив, що чоловік цей родився сліпий? Чи батьки його, чи може він сам?" Господь же відповів: "У цім випадку не завинив ані він сам, ані батьки його. Нещасний випадок цей стався тільки на те, щоб виявилась через нього Божа слава." Ісус плюнув на землю, розробив слиною трохи болота й помазав ним темні очі сліпому, кажучи: "Іди, обмийся в криниці силоамській." Сліпий охоче послухав: пішов, обмився, і... дивне диво,— темні очі його з невимовною радістю, поглянули перший раз на Божий світ. Вістка про те велике чудо хутко розійшлась по всім Єрусалимі. Фарисеям одначе це було дуже не на руку: вони звернули увагу людей на те, що Ісус учинив своє чудо в суботу; а субота, мовляв, день святий, отже навіть чуда не вільно тоді робити. Ті безсумлінні жидівські лицеміри хотіли таким чином знеславити Ісуса в очах народу, як безбожника, що зневажає Господній день, суботу. Зачали отже робити слідство: стали насамперед випитувати самого того чоловіка, що став оздоровлений, потім покликали його батьків, а накінець зачали ще раз його самого мучити всілякими підступними та хитрими питаннями. Хотіли конче видобути від нього заяву, ніби Ісус грішник, недовірок, безбожник. Але, на щастя, оздоровлений чоловік ніяк не хотів погодитися на таку страшну невдячність супроти свого ласкавого Добротворця. Він так рішуче, так завзято боронив доброї слави Ісусової перед жидівськими проводирями, що вони аж пінились, такі були люті на нього; накінець, бачучи, що нічого з тим чесним чоловіком не вдіють, викинули його за двері, та й узагалі викляли врочисто з синагоги.

Можна сказати, що той сліпороджений був перший, що свідомо й добровільно терпів переслідування в обороні Чести Ісусової. За те Господь заплатив йому дуже щедро, бо опріч тілесного зору, дав йому ще й світло душевне, світло святої віри. Одного разу, стрінувши його знову на вулиці, Ісус запитав його: "Чи віруеш ти в Божого Сина?" На те чоловік відповів: "А хто ж він такий, Господи, щоб я у нього вірив?" "О, ти вже бачив його," каже Господь: "той, що з тобою говорить, то він сам." Почувши це, сліпороджений упав перед Ісусом на землю, й покло-

нився йому, кажучи: **"Так, вірю, Господи!"**

4. Імена сімох перших Дияконів такі: **Степан, Пилип, Микола, Прохор, Ніканор, Тимон, Пармен.**

5. Ісус Христос, як Бог, не є від свого Отця ні менший, ні більший,— вони цілковито рівні, бо спільно мають одне й те саме Божество. **Але, як чоловік, Він мусів признати, що Отець від Нього більший.**

6. **Хоч Пресвята Богородиця любить нас усім своїм ніжним матернім серцем,** то все таки ніколи не сміємо забути, що **Ісус Христос любить нас безмежно більш, ніж Вона.** Це легко зрозуміти, коли згадаємо, що Ісус Христос— правдивий Бог і правдивий Чоловік. Він отже **любить нас подвійною любов'ю, цебто любов'ю Божою і людською.** Його Божа любов немає ніяких границь,— вона безконечна. Супроти Божої любови, всяка інша любов, навіть любов Пресвятої Богородиці, виглядає, немов та іскра маленька супроти велетенського вогню.

Та, не тільки як Бог, любить нас Ісус Христос більш, ніж Його Пресвята Мати:також і Його людська любов до нас багато більша від любови Її. Бо ж Ісус, навіть **як Чоловік**— Святий над Святими; Він святіший отже й від Пречистої Богородиці, а це означає, що в Своїй людській душі Він має далеко сильнішу ласку й любов.

7. **Пророк,** що сімсот років наперед докладно заповів, що Месія народиться в Вифлеємі, **називався Міхей.** Його зачисляємо до так званих **Дванадцятьох Малих Пророків Старого Завіту.** . .

8. **Так, католики в Канаді мають одного Кардинала,** а саме: **Його Еміненцію Кардинала Вільнева,** що мешкає в самім місті **Квебеку.**

9. **Пів місяць— це релігійний символ магометан.** А з магометанами, особливо з турками, наші предки нераз мусіли завзято боротись. І власне з тих бурливих та кривавих часів прийнявся в Україні звичай **класти півмісяця під стопою хреста** на наших церковних банях. Це нашим людям мало постійно пригадувати, що Христос сильніший від Магомета, та що хрест, святе знамено спасення нашого, напевно візьме верх над ворожим турецьким півмісяцем.

10. Якщо дійсно не було розрішення, то напевно не було й відпущення гріхів, хіба що згаданий грішник підчас сповіди, або опісля розбудив у серці так званий **досконалий жаль за гріхи.** Адже знаємо, що **досконалий жаль** навіть і поза сповіддю може очистити душу хоч би й із найтяжчих гріхів. Щодо **жалю недосконалого,** то він сам собою не всилі звільнити душу з тяжких гріхів; але, коли з **недосконалим жалем,** ще получимо щиру **сповідь і розрішення,** то всі гріхи будуть прощені.

Припустім отже, що в згаданому випадку грішник щиро висповідався і збудив у серці рішучий, але всетаки **недосконалий жаль за гріхи.** Щоб гріхи його були прощені, йому ще тільки треба було одержати розрішення. І власне того розрішення він не одержав. Він, правда, ні трохи в цім невинен, що священик не дав йому розрішення, одначе факт фактом є, що прощення гріхів він не одержав. Але тому, що з його боку визнання гріхів було докладне, і жаль був щирий, то можна сподіватися, що Господь Бог дасть йому ласку, потрібну до того, щоб розбудити в серці

жаль досконалий. А той жаль відразу очистить душу з усіх тяжких гріхів.

11. Багато людей на світі думають, що в слові **Папа** криється не знать, яка страшна загадка й таємниця. На їхню думку, слово **Папа** повинно б означати більш-менш те саме, що цар, король, володар, деспот або тиран. Тимчасом те слово значить по-українському: **батенько, отченько, таточко, татунцьо.**

Такий то ніжний, а навіть пестливий титул дає християнський світ Вселенському Архиреєві, Наслідникові Апостола Петра.

12. **Ні,—Господь Бог діяволів не сотворив.** Він сотворив лиш добрих ангелів; але декотрі з них самі опісля поробились діяволами. Так само можна сказати й про злих людей. З творчих рук Усемогучого Бога вийшли тільки добрі люди. Але завдяки свобідній своїй волі, вони оперлися Всевишньому, та й стали злі.

ЗА ДОЛЮ НАШОГО НАРОДУ

(Продовження з сторони VIII.)

зати Преосв. Кир Константинові і всім українцям, що всі єпископи співчувають над недолею українського народу і раді помогти йому в терпіннях.

У короткій будучності проголоситься нашій суспільності про дальший хід справ, що є звязаний з долею наших біженців і нашого народу на рідній, а не своїй землі.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА—Вінніпеґ, Ман.: В середу, дня 10-го жовтня 1945-го р. упокоївся в Бозі блаженної пам'яти **Дмитро Довбенко** в шпиталі святого Йосипа в Вінніпеґу. Похорон відбувся дня 15-го жовтня 1945-го р., о год. 2.30 пополудні, заходом запомогового Брацтва святого Івана Милостивого, з церкви святого Николая на цвинтар Пресвятої Родини. Покійник родився 1868-го р. в Чорнокінцях Великих, гуся. тинського повіту, в Західній Україні. До Канади прибув 1911-го р., і майже постійно перебував у Вінніпеґу. Він щиро любив свої українські Товариства й Святу Церкву, та поможності помагав їм. Був довголітнім передплатником "Голосу Спасителя." Також глибоко відчував теперішню трагедію українського народу в Старім Краю.

Полишив у смутку двох синів у Канаді. На цім місці висловлюємо щиру подяку всім Приятелям і Знайомим за те, що були ласкаві прислати квітки та гарячі заяви спочуття, а також особисто прийшли віддати останню прислугу Покійному. А Вам, Дорогі Тату, хай легкою, немов перо, буде канадійська земля, земля нової прибраної Батьківщини!

— Лаврентій Довбенко з Дружиною своєю Стефанією.

НОВИЙ СЛУЖЕБНИК— **оо. Василіяни видали новий, гарний Служебник до відправи Служби Божої. Ціна—$59.00 і $69.00. В справі замовлень просимо писати на адресу:** REV. P. BODNAR, OSBM., MUNDARE, ALBERTA.

МІСІЙНЕ ТОВАРИСТВО СВ. ЙОСАФАТА

Базарові вигри.— Подаємо до ласкавої відомості всім Високоповажаним Добродіям Місійного Товариства, що в останній день базару, дня 8-го грудня, в Читальні Просвіти в Вінніпегу, відбулось тягнення призначених нагород. Виграли наступні особи: 1. Г. Рекветт, Бонвил, Алта., число 4267, $50.00; 2. Анна Опулські, Оттава, Онт., число 233, $25.00; 3. Анна Клюшевич, Елфінстон, Ман., число 4557, $15.00; 4. Йосиф Процик, Лакпорт, Ман., число 2591, $10.00; 5. Розалія Хіта, Давфін, Ман., число 11325, $5.00. Щасливим вигравцям пересилаємо їх нагороди, та желаємо їм щедрого благословення від Божого Дитятка, Ісуса. Одночасно дякуємо всім жертводавцям, що були ласкаві розкупити базарові книжечки та прислали свої жертви на добродійні ціли Товариства. Дякуємо теж українській католицькій молоді з парохій Вінніпегу, а то: св. о. Николая, Покрови Пр. Діви Марії, Пресв. Трійці на Брукленде і Пресв. Евхаристії з Іст Кілдонан, що охоче помагали Зарядові Місійного Товариства в урядженні базару, й Вп. Панночкам тих парохій, що прекрасно урядили в базаровій залі кафетерію, та з граціозною зручністю обслугували гостей підчас перекуски. Присутні з великою приємністю подивляли хист молоденьких Господинь, які з веселою усмішкою на устах подавали смачні закуски. Також дякуємо всім Гостям, що радо відвідували наш базар, і своєю участю в ріжних грах причинились до загальної добродійної акції. Накінець слкадаємо подяку Хвальному Комітетові Читальні Просвіти за відступлення на три дні своєї залі для базару. Нехай Боже Дитятко Ісус всім стократно за це заплатить, а ми, Заряд Місійного Товариства, висловлюємо їм на цьому місці своє щире "спасибі."

УКРАЇНЦІ КАТОЛИКИ!—Базар Місійного Товариства щасливо закінчився; одначе не сміє скінчитись наша християнська жертвенність. Воєнна хуртовина розігнала мільйони нашого народу по цілім світі. Нема такої закутини, де не скитался б нещасні жертви жахливої війни. Вони все стратили, рятуючи своє життя Бездомні, обдерті, голодні, поневіряються вони тепер у чужих краях. Хто ж насамперед має помогти тим нещасним дітям народу нашого? Недавно ще читали ми в часописях, що англійський міністер Бевін у Лондоні взивав свій нарід рятувати від холоду й голоду німецьких жінок і дітей. Так переможці милосердяться над невинними жертвами розбитої Німеччини! А ми, канадійські українці католики, мали б мовчки й спокійно дивитись, як мільйони нашого народу гинуть на наших таки очах?!... Хіба не читаєте в часописах про жахливе положення тих нещасних? Чи ми й далі будемо лиш охкати над недолею бідних наших братів і сестер, та жалуватись на несправедливість політиків? Нарікання й охкання не поможе тим нещасним нашим братам! Ми повинні помогти,—ми мусимо їм помогти! Нехай християнське милосердя зворушить наше серце наколи чуємо розпучливий голос наших скитальців, що благають у нас помочі! Преосвященний Кир Василій, наш Архипастир, оголосив заклик до вірних нашої Діецезії, щоб заохотити всіх чесних і віруючих людей до християнської жертвенности для наших скитальців у Европі. Місійне Товариство св. Йосафата, що як добродійне Товариство нашої Діецезії, стоїть під високим протекторатом Їх Преосвященства, проголосило в Місійних Вістях збірку на скитальців, бо наша українська католицька Церква має право, ба навіть святий обовязок помагати нещасним жертвам світової війни!

УКРАЇНЦІ КАТОЛИКИ! Зробім перед милосердним Богом рішучу постанову, в цім новім році принести правдиву жертву в ім'я християнського милосердя. Своєю жертвенністю рятуймо життя дорогих наших братів, що опинились у великій нужді і потребі. Покажім свій патріотизм і свою великодушність для бездомних братів. Заряд Місійного Товариства буде видавати посвідки за пересланні жертви, і всякі датки перешле на адресу Преосвященного Владики.

Missionary Union of St. Josaphat, Rev. Myron Krywucki,
Tache Home, St. Boniface, Man.

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Большевики впроваджують нову схизму серед українців греко-католиків у Західній і Карпатській Україні, та Волині.— Ватикан повідомляє, що Олексій, патріярх російської православної Церкви, на вірних услугах большевиків, недавно тому видав відозву, де рішуче взиває всіх українців католиків відвернутись від "фашистівського" Риму, й "об'єднатись" із православною церквою в Москві. Всіх українських католицьких єпископів, разом із Митрополитом Кир Йосипом, із Західної України ув'язнили й вивезли. Опісля, користаючи з неприсутности законних пастирів, совітська влада передала управу тих "опущених" українців католиків так званому "Комітетові переходу греко-католиків до православної церкви." Керму згаданого комітету держать три священики-відступники. В липні 1945 р. українські католицькі священики львівської Архиєпархії голосно запротестували проти такого брутального переслідування нашої Церкви, й урочисто заявили, що як вони, так і їх вірні далі остануться дітьми Католицької Церкви. Вони гостро осудили й нап'ятнували "Комітет переходу," та домагались випущення на волю законних своїх Архипастирів. Домагання своє вони опирають на 124 артикулі совітської конституції, що говорить про вільність релігії в СССР. Як довідуємося, то ввесь той слушний протест та справедливе домагання закінчилося масовим арештом та далеким засланням українського католицького Духовенства.

24. грудня Святіший Отець Папа Пій XII. іменував 32 нових кардиналів, включаючи між іншими, Високпреосвященного Якова МекҐвігена, архиєпископа міста Торонта, бувшого архиепископа міста Ріджайни в Саскачевані, чотирох американських кардиналів і пять кардиналів латинської Америки. Перший раз в історії Церкви, Азію представляти буде китайський кардинал,—Середний Схід і вірменський обряд кардинал Вірменії, що знаходиться

під пануванням турків, а полудневу Африку кардинал із Мозамбік, португальської Східної Африки. Наймолодший кардинал, 46-літий, є архиєпископ Вестмінстеру, в Англії, високопреосв. Вернард Грифин. Першим кардиналом України був київський митрополит Ізидор, другим галицький митрополит Михайло Левицький, а третим також галицький митрополит Сильвестер Сембратович, за котрого відбувся у Львові другий провінціональний синод.

В Оттаві давав недавно конференції з економії о. Кронін, професор католицького університету в Вашингтоні. Він знаний з багатьох праць на полі економії.

По помершім недавно о. Раяні, знанім католицькім соціольогові, зайняв місце о. Р. Мекгавен. Він став головою соціяльної акції в Америці.

Подають з Італії, що 20-ий вселенський Собор, перерваний 1870-го р., мав би бути скликаний в недалекій майбутності, коли обставини на це позволять.

На Алясці згоріла місійна школа, збудована в честь Папи Пія X., і 63 індіянських дітей лишилися без школи. Школу побудували 1931 р. за 60,000 долярів.

В Чехії дається відчувати брак священиків, бо семинарі підчас німецької окупації були замкнені.

Католицька університетська федерація збирає фонди, щоб помагати студентам в Европі. На чолі тієї федерації стоїть кардинал Вільнев.

Югославські католицькі єпископи видали пастирський лист, де оскаржують маршала Тіта, що він і його уряд допускаються всіляких злочинів. Тіто відповів, що на будуче буде ще гостріше поступати. Так роблять комуністи.

Йорктон, У неділю 25-го листопада 1945-го р., після вечірнього Богослуження, влаштовано в українськім католицькім Народнім Домі протестаційне віче проти страшної кривди, що діється українським скитальцям, коли їх хто силоміць видає в руки червоних катів. Голова зборів був адвокат А. Кіндракевич, а головний промовець о. Й. Корба, ЧНІ. Народній Дім ледве вспів помістити всіх тих, що численно зійшлись, одним серцем, одними устами кричати свій голосний протест проти найбільшого в світі тирана, червоної Москви.

Дня 27-го листопада 1945 р., в Норквей, Саск., діти, приятелі й парафіяни влаштували милу несподіванку для панства Романа й Параскевії Гуска, з нагоди 50-літнього ювілею подружнього життя. Панство Р. і П. Гуска це члени-основники церкви Пресв. Тройці в Норквей, і є знані зо своєї релігійної та народньої свідомости й жертвенности. В часі гостини всеч. о. Н. Сірий, парох висловив сердечні желання ювілятам та попросив присутніх зложити сердечні желання ювілятам та попросив присутніх зложити жертву на українську католицьку пресу, та на бідних наших скитальців у Західній Европі. Зібрано $63.00; З того призначено $5.00 на пресовий фонд Голосу Спасителя.

Щира подяка всім жертводавцям, а панству Р. і П. Гуска бажаємо Божого благословення та "многая і благая літа!"

В неділю 9-го грудня, при нагоді Богослуження в церкві св. Ап. Петра й Павла в Арран-Весна, всеч. о. Н. Сірий попросив вірних зложити жертви на висилку української католицької преси для наших скитальців. Із збірки призначено $4.00 на Голос Спасителя. За ті гроші негайно вислано місіонар Голосу Спасителя для наших скитальців у Західній Европі.

Преп. Сестри Служебниці, Детройт, Міш., переслали $5.00, що їх зложила Н.Н. на пересилку Голосу Спасителя нашим скитальцям. За ті гроші сейчас переслано українським скитальцям Голос Спасителя.

КАЛЄНДАР
ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ

НА 1946 РІК

Містить: Калєндарій, церковний калєндар і повний устав усіх Богослужень. Цікаві й повчальні слідуючі оповідання та статті: о. М. Оленьчук: Римський Єпископ; Гора Тавор, Йордан і Мертве Море. о. Ст. Бахталовський, ЧНІ.: Мати Скитальниця; Україна, а Америка. о. Ст. Семчук: Історія найпідлійшого Чоловіка. о. Величковський, ЧНІ.: Чудотворна Ікона Божої Матери Н.П.; Благословенна будь Мамо! о. В. Шумей: Свічила. о. Гр. Шишкович, ЧНІ.: Пересторога для тих, що шукають служби по великих містах. о. П. Криворучка: Християнське образування. о. Д. Гаврилюк, ЧНІ.: Андрій "Второзванний." Совітський "рай", преважний документ часу, що подає як поступали большевики з українським народом, коли зайняли Західну Україну в 1939 р. о. Н. Копяківський, ЧНІ.: Церква підвалиною релігійного й народнього життя. Брат Методій, ЧБХШ.: Колегія св. Йосифа. о. Р. Хомяк, ЧНІ.: Фотій, патріярх Константинополя, помер католиком. І. Фрай: Діти, Божа благодать. о. С. С. Шавель, ЧНІ.: Рим і Україна в домонгольській добі; Коли настане мир між народами? О. Бучинський: Начерк історії Церкви св. Духа в Гемильтоні, Онт. Чин оо. Редемптористів, Колегія оо. Редемптористів у Роблині, Ман., Марійське Товариство в Йорктоні, Саск., Сила Божої ласки. Вірші: За Христа Царя; Туга; Бути чоловіком; Під Хрестом. Має багато жартів, численні й красні світлини, адресар українського духовенства й установ у Канаді та Америці. Друкований на гарнім папері Має КОЛІРОВУ фронтову окладинку Ісуса-юнака, в 4-ох красках друковану, перший раз від часу поселення українського народу на американській півкулі. — Ціна одного примірника 50 центів. Замовляйте Калєндар Голосу Спасителя для себе, а також для своїх вояків, кревних і приятелів як РІЗДВЯНИЙ ДАРУНОК. Адреса замовлення:

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

НОВІЦІЯТ ОТЦІВ РЕДЕМПТОРИСТІВ

Чи є між тих молодих, що бажають посвятитися Господу Богу та працювати яко монахи-місіонарі Чина Найсв. Ізбавителя для українського народу. Чого їм потрібно, щоб їх прийняти до Новіціяту, де вони почнуть свою місіонарську підготовку? 1. Треба мати щире й вирішене хотіння посвятитись Спасителеві в Чині Отців Редемптористів. 2. Треба мати здоровля й добрий характер. 3. Недоконче треба бути священиком. Монахи Редемптористи є НЕТІЛЬКИ СВЯЩЕНИКИ, АЛЕ И БРАТТЯ, що помагають місіонарям своїми працями й таланом в монастирі. Браття Монахи мають ті самі духовні ласки й привілеї, що й Отці Місіонарі. 4. Щоб бути прийнятим до Новіціяту на священика Місіонаря, треба мати укінчений принаймні одинадцятий ступень-грейд. Коли хто немає того ступня, нехай зголоситься також і його пішлють до Колегії Отців Редемптористів, де він укінчить потрібну школу й тоді піде до Новіціяту. 5. Щоб бути прийнятим за Брата Монаха, треба мати 17 років життя й бути здатним до праці або до якогось ремесла. Місійна праця без таких Братів-Монахів майже неможлива. УКРАЇНСЬКІ ЮНАКИ, ЩО МАЄТЕ В СОБІ ЗАПАЛ ДО ВИЩОГО ЖИТТЯ И ДО ПРАЦІ ПОШИРЕННЯ ХРИСТОВОГО ЦАРСТВА НА ЗЕМЛІ, НАПИШІТЬ ДО ОТЦІВ МІСІОНАРІВ НА ОЦЕЙ АДРЕС:

THE REVEREND MASTER OF NOVICES,
UKRAINIAN CATHOLIC MISSION, YORKTON, SASK., CANADA

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Vol. 18, No. 2. THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., February, 1946

НАША ПЕРЕПИСКА

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ В РІЗДВЯНІМ ДАРУНКУ

Зі широю подякою звертаємось до всіх наших дорогих читачів, які не забули в часі Різдвяних Свят за своїх кревних, приятелів і сусідів, та прислали для них милий, гарний дарунок, Місіонар Голосу Спасителя. Цим чудовим дарунком будуть вони тішитись цілий рік, і будуть напевно знаходити в нім велику душевну силу й поміч серед щоденних прикрощів і терпінь. Жедаємо всім нашим новим передплатникам як найобильнійших ласк від Божественного Спасителя, а тим всім, що приєднали одного або більше нових передплатників, нехай Господь стократно винагородить за їх благородне, святе діло, поширення доброї преси посеред наших родин, розкинених по цілій Канаді й Америці. Щоб не помилитись і не пропустити когось, ми будемо подавати імена тих всіх, що з нагоди Свят приєднали нових передплатників, так за порядком, як вони присилали до Адміністрації. Ось їх імена:

Всеч. о. Т. Коцаба для Григорія Кваского, **Н. Яворський** для М. С. Торака, Й. Яворського, М. Яворського, Гр. Кресака, Гр. Щербановського, Петро Зурбик для Якова Михальчука. Віра Углік для пані І. Воронюк. В.Бомок для Івана Дригоруба. Іван Плевак для Вас. Стецика. Пані Ірина Щерба для Юрія Галичука й Анни Бальсевич. Анна Вербицька для Катерини Гуменюк. Василь Гаврилів для Анни Ріпак і Вас. Сікорського. Пані Ф. Гайдук для пані І. Меглій і пані Байрд Саг. Іван Краковець для Вальтера Нульовського. Семен Кондара для Стефана Замосного. Пані Олекса Кучик для Ольги Наконек. Гаррі Березяк для Дамяна Демчука. Олекса Дяків для Івана Кишко. Михаїл Борисович для своєї доньки Марії. Марія Березюк для Мих. Горбатого. В. І. Смалл для А. Дідича. Стефан Мельник для пані М. Нестор. Пані Іван Онищук для пані Мірре Фенік. Марія Зурба для Сосії Гайковської й Анастазії Клим.

Пр. Сестри Служебниці П.Н.Д. Марії зі Саскатуну для Гелени Полагнюк. Лаврентій Довбенко для В. Турнера й Павла Василишина. Др. Жемс для шпиталю в Лесток. **Стефан Бігун** для Івана Іваницука, Михайла Копичанського, Данила Гуменюка. **Василь Станчук** для Мих. Панасюка, Генриха Савків, пані Кукура, й Стефана Станчука. Одна добра особа для П. Чайковського, Марії Лабант, Карла Малийк. Пані А. Зубрицький для Вальтера Зубрицького. Йосиф Яніцький для Михайлини Яніцької. Петро Лісовик для свойого сусіда Мих. Гавриша. П. Бензоляк для П. Ошанського. Дмитро Козіцький для Ник. Василика. Пані **Ольга Лукаш** прислала передплати для Стефана Корнія, Петра Котика, пані Н. Осадчук, Мих. Угрина, Стефана Симбалістого. Еміль Вовк для панства А. Хузи. А. Шевчук для пані Т. Е. Кройтер. Анна Ковальчук для Анни Пуляк. Іван Осьмак для Петра Зольнера. Василь Пристай для Мих. Пристая. Марія Гошовська для В. Ізолка. Іва Крілл для Семена Костів, Йосифа Багрія. Петро Корінець для Анни Деркач.

Марія Цембровська для Івана Веркуна, Катерина Камуля для

(Продовження на стороні IV)

АНУ, ЧИ ЗНАЄТЕ?

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці IX-ій окладинки)

1. **Чим ріжниться** Парастас від Панахиди?

2. Коли жиди, за проводом Божого Пророка, Мойсея, вирвались із єгипетської неволі й стали вільним народом, Господь Бог порішив дати їм священиків. І от, одного гарного соняшного дня, відбулося серед Ізраіля велике та небуване свято: виконуючи виразний Божий приказ, Мойсей урочисто **висвятив** жидам... ну ...— скажіть,— **кого?... Як називався той перший щасливий вибранець,** що разом зо своїми синами одержав тоді достоїнство священства, щоб жертву Богові Небесному приносити, й молитись за ввесь свій рідний, дорогий нарід?

3. В місяці лютім маємо свято **Трьох Святителів.** Ану,— чи знаєте, як ті **Три Святителі** називаються? **В котрім столітті** жили вони? **Хто з них перший помер?**

4. Є дуже поважна християнська традиція, що Три Царі, що з далекого Сходу прийшли колись до Вифлеєму поклонитись Божому Дитяткові, **тепер лежать поховані в величавій церкві, в одному з европейських міст.** Чи знаєте, **в котрім саме місті** є гріб Трьох Царів?

5. Старайтесь дати коротку, але мудру відповідь на ось таке питання: **"Коли то досконалий жаль очищує людину з тяжких гріхів?"**

6. **Де,— в котрій книзі святої Біблії** появляється **перший раз** виразна мова про Спасителя світу?

7. Деколи на проповіді в церкві можна почути, що доля святої річки Йордану подібна до долі неодної нещасної людини, яка гарно та чисто розпочинала своє життя на цім світі, а потім стала пуватися, щораз нижче падати, аж накінець опинилась у пропасті вічного пекла. Подумайте й скажіть: **Чому властиво Йордан** пригадує нам сумну долю людини, **що гарно життя розпочала, але дуже, дуже погано закінчила?**

8. В попередному числі Голосу Спасителя питали ми, **скільки** Кардиналів має Канада, і **як** ті Кардинали **називаються, і де мешкають.** Тепер повторюємо те саме питання, але очікуємо на нього відповіди іншої, ніж та, що минулого разу була, бо від того часу зайшли важні події, й обставини значно змінились.

9. Якщо знаєте, то **скажіть,** а як ні, то принаймні **вгадайте, з якої мови** пішло слово **Сатана,**— чи з латинської, чи з грецької, чи може з еврейської? **Що властиво означає** це слово по-українському?

10. **При якій то нагоді, та й до кого сказав Ісус:** "Коли з зеленим деревом отаке виробляють вони, то що властиво станеться з деревом сухим?"

11. В Символі Віри, між іншим кажемо, що віримо **в одну, святу, соборну й апостольську Церкву.** Замість казати **"соборну,"** можна б уживати **іншого слова, що має цілковито те саме значення.** Чи знаєте те **інше слово?**

12. Байбельники дуже часто кажуть, що вони зовсім такі самі, як Апостоли Христові колись були. "Апостоли,— кажуть бай-

бельники, були прості собі та невчені рибаки. Але за те власне, що були вони такі прості та покірні, Ісус Христос вибрав їх до найвищого апостольського уряду. І ми, кажуть далі байбельники, ми так само прості, невчені та покірні. Ми в високих школах не були, так як ваші священики католицькі,— це правда. Але власне тому, що ми такі простенькі та покірні, Господь Бог нас вибрав на своїх проповідників, учителів та апостолів. Бо Господь Бог завжди покірних благословить, а гордих відкидає. Так, так,— Господь Бог нас **покірних, простеньких, невчених** Свідків Єгови благословить, а ваших священиків, що такі вчені, освічені, хитрі та горді;— Він відкидає."

Ну, і що ж ви на це? Чи дійсно Ісус Христос розіслав колись у світ простих, невчених, темних Апостолів?...

(НАША ПЕРЕПИСКА— продовження з сторони II).

Стефана Камулі, Вась Бей для Івана Стаднійчука. Стефан Бей для Софії Бойко. Олекса Ліван для пані І. А. Коллі. Теодозій Мадараш для Теодора Черковського. Петро Хомин для Теодора Каника. Василь Панчук для свойого сина Григорія. Одна добра особа для Миколая Шпільчака й М. Березяка. Людвіна Пуколь для своєї сестри Стеллі Юрійчук. Ілія Саянчук для Юрія Рияк. Іван Зурбик для Стеллі Перхайло. **Стефан і Олена Балик** для Анни В. Січевську, Єлисавети Луцик, і Данила Григоришина. Іван Шпітула для М. Висилика. Николай Паславський для Івана Мадія Стефан Абрамець для пані Т. Чесік. **Роман Калинюк** для С. Калинюка і Т. Нагірний. Яким Опульський для Николая Гаріского. Евфрозина Сінго для Петра Гуменюка. Фил. Гречка для Петра Василюка. Олекса Петрик для Антонія Скубяка. Іван Покойовий для Івана Доткора. Андрій Лапка для Гелени Деркач. Пані Семен Синюк для пані Ст. Біловус. Петро Нецембер для пані Іван Нецембер.

Михаїл Скочиляс для Марії Сиротюк. Петро Сенишин для Генриха Захарко. Дора Позелузний для панни Е. Позелузний й Івана Позелузного. Пані І. Мацик для Мих. Татарин. Пані Анна Мацик для Мих. І. Благут. Василь Осадчук для Івана Пасков. В. Н. Пристай для Ф. Романишин. Василь Тихолаз для Івана Кінащука. Марія Левицький для пані К. Аколіта. Настя Боднар для пані Дроздовської. Марія Припхан для свойого батька Михайла. Ніль Ретьква для пані А. Ретьква. М. Спаціяно для своєї мами пані М. Криловської. **Семем Цімко** прислав вісім передплат: Петра Ребеньку, М. Припхан, Гр. Кудон, пані Е. Криловський, А. Ретьква, пані В. Грубець, Марія Комар, Мих. Бурній. Пані П. Деренівський для свойого сина Павла. Пані М. Дичук для пані Вас. Дудяк. Марія Кохановський для пані Острока. Петро Задерецький для своєї сестри Катерини Жеранек. Марія Чепига для Олекси Гуль. Павло Королюк для Параскевії Когут. Марія Максимець для Григорія Стручинського. Пр. п. Попович ЧСВВ. прислали передплату для Івана Качайло. Пані М. Росс для пані Г. Стафура. Стефанія Приступа для пані А. І. Павлів. Іва Вітів для И. Дик. **П. Юркевич** для Г. Юркевича й Івана Схаба. Ева Курило для Люізи Козяк. Пані І. Демчук для Костя Добридень.

Іван Добровольський для Мих. Кефора й Гр. Добровольського.

Іван Голяк для Жінні Петріґаш і Софії Вітишин. Петро Орисен для Данила Троц. **Пані Л. Чізен** для Марії Д. Чізен і пані І. Чіпенюк. **Семен Янюк** для Мих. Бородія і Стефана Бородія. **Анна Шишко** для Юлії Бронгель, А. Андронека, Г. Мельника. Анна Бородай для Теклі Йосипчук. **Анна Бараник** з Оліфант, Па., приєднала пять нових передплатників: Теодозію Бараник, Марію Бадира, Вас. Юкнека, Анастазію Газелля, і Мих. Ціпара. Андрій Денека для Марії Стефанюк. Одна особа для Василя Газдевича, який так само прислав свою передплату. Іван Гуска для Онуфрія Майдана. С. Франчук для пані М. Казмір. Теодор Гуска для Івана Трега. Одна особа для Петра й Дмитра Сірмана. Василь Рак для Марії Рак. Антон Киба для Павла Юрків. Мих. Регалюк для Стефана Регалюка. Михайло Вільґош для Ник. Братковського. Ірена Крочак для Онуфрія Жарського. Пані **М. Дура** для М. Шчинш і Семена Скварчука. І. Левандовський для М. Віко-борода. В. Волошин для В. Мостовика. Ф. Адолик для наших слабих в шпитали в Вестон, Онт. Параскевія Марцинюк для Филипа Марцинюка. **Марія Козак** для Михайла й Юрія Репетовських. **Іван Боярський** для Гені Мінська й Анни Дзюба. Василь Родич для Теодора Савчака. Барні Твардий для Антона Симака. Ст. Малайний для В. Малайного.

О. Чіпурда для Вас. Бойко. Наш приятель і Апостол доброї пресі **Василь Романюк** для Данила Романюка й Елсі Резнік. Іван Горбач для Юрія Горбача. І. Василечко для Стеллі Берестянської. Пані К. Перейма для Н. Черепущака. **Василь Наконечний** з Пайн Ривер для Вас. Дженджери, Луки Маковського, Мих. Соловія, Кароліни Урбановської. А. Шимків для Теклі Ковальчук. Николай Сирота для Григорія Мальованого. Марія Козак для свойого брата Юрія Репетського. Іван Тулік для пані Ст. Гульки. Ф. Свечишин для І. Скрипника. Антін Когут для Ф. Москалика. І. Лаптута для пані Юлії Головатий. Іван Тісляк для Марії Яремко. Аделя Фігурський для Анни Фігурської. Катерина Пастушак для Стефана Вівера. Евфимія Тазурек для Віктора Джіль. Єлисавета Сарко для пана Демос. Юлія Вознічак для Анни Мосльок. Варвара Пітяк для Софії Сенюк. Анна Буч для Юлії Мищишин. **Анна Назарович** для Ольги Мудрий й Марії Партика. Григорій Гарах для своєї доньки Анни Біляк. Матей Лун для Івана Голянського. Стефан Дуґало для Мих. Билича. Павло Т. Сторожук для свойого брата Петра. М. Джанетте Попович для Варвари Грубець. Юрій Маланьчин для Параньки Костів й Сестер Василіянок з Вунсокет, Америка. А. І. Василеньчук для Теодора Дудяка. Юлія Шимінська для своєї донечки школярки Розалії. Панство Вас. Шебець для Теодора Стасюка. Павліна Рутинська для Анни Гамадик. **Павліна Сторожка** для Матея Олеярчика й Параскевії Гріненко. Николай Гаврилюк для другого Николая Гаврилюка. Михаїл Іванчук для Петра Гнатюка. Пр. о. М. Ханас, ЧСВВ. для Петра Євчина. І. Василечко для С. Берестянського. А. Бельмас для пані Тачинської.

Ось найбільший доказ глибокої віри і релігійного заінтересовання нашого дорогого й віруючого народу. Серед страшної руїни, яку переживаємо, серед жахливих і розпучливих болів, які переносить наш нарід, одинокою потіхою, розрадою, заохотою, нехай буде для кожного, Голос Спасителя. Це Голос правди,

любови, який виходить зі серця нашого Божественного Спасителя. Кожна наша хата, повинна мати у себе той місіонар, кожний добрий християнин не повинен опустити нагоди, але стати його передплатником. Наш клич це: "Бути в кожній хаті." Жадний віруючий християнин не відмовиться від того, але як тільки дістане зразкове число Голосу Спасителя, піде за тим голосом, прийме його до своєї хати і буде тішитись його читанням. Нехай приклад цих добрих людей стане для нього заохотою зробити так само, то є вступати в ряди передплатників Голосу Спасителя. Читайте, передплачуйте і передавайте з рук до рук, з хати до хати.

Адміністрація Голосу Спасителя.

ЛИСТИ НАШИХ СКИТАЛЬЦІВ

Слава Ісусу Христу!

Дорогі Отче,— Книжку Голос Спасителя я отримав, за котру Вам дуже вдячний, що для мене так велику радість приніс, бо уже українського письма два роки не бачили. То дуже для нас сумно було, хоч ходимо що неділі на Службу Божу, що відправляє латинський священик в нашому таборі. У тім фурмуляру, котрий я отримав виповнив іменами знакомих українців назвисками, котрі є в англійських таборах коло мене. Просимо хоч один календарець. Відтак засилаємо щиру подяку українським священикам, що так старанні для українських збігців. Желаємо Веселого Різдва Христового! Христос Раждається!

Рокицький Володимир і Воловець Стефан,
Wolowec Stefan, Box 260, 15, E. C. 1. G.P.O., London, England.

Слава Ісусу Христу!

Дорогі краяне,—Відірвавшись від свого рідного краю, ми лишились як на розбитому кориті серед моря, де не могли не то дістати якоїсь вістки написаній в своїй мові, але і почути рідного слова. По довгім часі, поєдинчо і групами ми стали діставатися ріжними способами за води, де зупинились тут, знову ж таки до певного часу незнавши і не чувши один про одного, аж до цього часу. Тепер завдяки Вам і цілому роду, як організацій так і окремих українських емігрантів, ми маємо змогу хоч не в дуже великій кількості дістати ріжні новини в своїй мові. Від щирого серця дякуємо Вам за присланий Вами місіонарі, Голос Спасителя, якого до цього часу ми ще не мали в себе, так само минуло вже багато наших великих Свят, які ми святкували в своїх обичаях, і ми не мали змоги дальше думати про святочні подарунки від своїх людей. Дуже жаліємо, що Ваше прохання, що до адресів від наших хлопців, нам здається прийшло запізно, але ж висилаємо і думаємо що ще вспіє. Бажаємо Вам якнайлучших успіхів у Вашому майбутньому. Слава Ісусу Христу!

Ваші краяне:— Можарівський Олекса, Фулавка Михайло.
Polish Forces P. 147, Edinburgh, England.

Слава Ісусу Христу! Трані, Італія.

Я український втікач, котрий втік перед навалою большевицькою зі Зборівського повіту, й прошу українського католицького Місіонаря в Йорктоні, Саск., як отримаете мій лист, прислати мені один молитовник "З нами Бог," про котрий я читав в книжечці "Голос Спасителя." Щоби бажав післати якусь заплату, то немаю грошей, а тут в таборах без молитовника дуже вкучно, та що більше навіть не знаю, коли яке свято припадає. А тут на чужині без молитовника негоден жити. Вороги хочуть видерти в нас нашу св. віру, але до себе нас не перетягнуть, бо ми галичане не дамось звести. Коби Ви знали там в Канаді, яка тут біда, і яке горе впало на наш край! Німці забрали усе, а большевики попалили села. Зборівський повіт, Озірна, Залісці, разом аж до Тернополя, то так понищені, що нігде не можна подибати хати. Де були села то тільки тепер біліється попіл і стоять ями. Я сам був свідком того пекла на землі. Куди фронт переходив, то всюди так само виглядає. Не знаю де моя жена і два сини. Мене зловили німці під Тернополем і забрали до роботи, і я мусів робити у них від 4-го марта до 16-го квітня, але якось Бог захоронив мене від них і тепер я знаходжуся в таборах в Трані в Італії, і прошу прислати молитовник, бо бажавби щераз бачити свій молитовник. Кінчу і ще раз щиро здоровлю.—Демко Приліпа.

Високоповажаний Пане, молитовник "З нами Бог" ми вислали на Вашу адресу. —Адміністрація Голосу Спасителя.

Слава Ісусу Христу! Трані, Італія.

Ми українці з Галичини просимо Адміністрацію Голосу Спасителя, щоб були так ласкаві і дарували нам український молитовник "З нами Бог" і хоч один колядник та Церковні Пісні і календарець на 1946 рік, бо за кілька літ може би ми хоч ті одні свята відсвяткували в спокою, та помолилися до Господа Бога, відспівали тропарі. Бо як би ми могли тут набути такий молитовник, то щоб не їв то купивби. Нас насилу вигнали до робіт. Але не то що до робіт, також насилу брали до своєї армії, служити за то що зрабували нашу Галичину, хліб наш вивезли до себе, а люди гинули з голоду. Коли хто приїхав до нас, щоби просити хліба, то вони від него відбирали і його набили, і слували, щоб сказав де той господар сховав свій хліб. А крім того що ще не діялось то годі описати. З людьми так брутально обходилися, що ще світ не бачив. То що ми пережили, то на саму згадку мороз поза скіру ходить. На тім кінчу. Слава Україні й її борцям!— Д.П.

Молитовник, календарець, церковні пісні і Голос Спасителя ми вислали на Вашу адресу. Сподіємось, що отримаете. Просимо роздати ще другим. Долучили таксамо наш календар, Про Христа Спасителя, Коротку Історію України і Народний Катехизм.

Адміністрація Голосу Спасителя.

Слава Ісусу Христу! Трані, Італія.

Шановна Редакціе,— Принагідно попало мені під руку число Голосу Спасителя за січень 1946 року. Рішився я зараз до Вас написати і попросити Вашої помочі як слідує: Прошу віднайти мені пана Підсадочного, родом з Галичини, село Слобідка, повіт Стрий. Це дуже добрий приятель мойого тестя Андрея Яцкевига, котрого донька є моєю дружиною і шукае тепер всіх можливостей знайти своїх давних приятелів. Ми опинилися в таборах в Італії, і маємо зі собою двоє дітей. Сегодні пополудні прибуває до нас Їх Ексцеленція Преосв. Кир Іван Бучко, Апостольсь-

кий Візитатор. Чекаємо святочної хвилі. Прошу висилати стало Голос Спасителя. Щиро здоровлю,— Теодор Залуцький.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Найсердечнійшу подяку складає Загальний Шпиталь в Мондер, Альта., св. Йосифові за видоровлення смертельно хорої дитини.

Сестра Аполінарія складає прилюдну подяку Юді Тадейови за відвернення великого зла й згіршення від одної особи. За Вашу прислугу залучаю $1.00. Сестра Гавриїла, С. Сл. ПНДМ.

Найщирійшу подяку складаю Найсолодшому Серцю Ісуса Христа і Матери Божої за вислухані молитви, за нашого дорогого сина, що служить при війську за морем. Посилаю $5.00 на велику Службу Божу і Акафист до Преч. Д. Марії, щоби Мати Божа його на далі стерегла. — Анастазія Гриньків.

Сердечну подяку складаю Пресолодкому Серцю Ісуса Христа й Матері Божій Неустанної Помочі за вислухання молитов і видоровлення з тяжкої недуги. Посилаю на пресовий фонд $5.00. Рівнож прошу прислати мені календар Голосу Спасителя.
— Ярослава Петриканин, Торонто.

Складаю найсердечнішу подяку Всемогучому Богові і Пречистій Дівї Марії і Серцю Христовому за вислухані молитви за видоровлення нашого сина. Залучаю свіжого передплатника.
— Марія Цембровська, Гедінглі, Ман.

Складаю щиро-сердечну подяку Серцю Ісуса й Матери Божій і св. Отцю Николаю за вислухані молитви за щасливий поворот моїх синів з війни, Знаходилися вони у великих небезпеках воєнного фронту. З тої нагоди засилаю коляду на пресу Голосу Спасителя. —Варвара Пітяк, Майнерс Мілс, Америка.

Найсердечнійшу подяку складаю Божому Дитятку і Матері Божій та св. Йосифові за отримані ласки у моїм щоденнім життю. Посилаю передплату на Голос Спасителя на рік 1946.
— А. Кульчицький, Гемтремк, Америка.

КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ

За благословенням Преосвященного Кир Василія Ладики і Преосвященного Кир Ніля Саварина, відбудеться в місті Виннипег, Ман., в днях 29, 30 червня і 1 липня, 1946, КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ. Возьмуть в нім участь члени наших доміняльних організацій: БУК, УКЮ, ЛУКЖінок, Запог. Брацтва св. о. Николая і Місійного Товариства св. Йосафата. Уже від тепер готуйтеся взяти в сім великім торжестві участь! Про дальші вісти слідіть пильно в дальших числах Голосу Спасителя.

Комітет УККонгресу.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 18, Ч. 2. Лютий 1946

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА МІСЯЦЬ ЛЮТИЙ

Свобода й Правдивий Мир

Ріжні люди мешкають на цім світі— люди ріжної раси, ріжної культури, ріжної релігії. Також ріжні є ті дороги, якими Провидіння Боже провадить так одиниць, як і цілі народности. От одні люди ступають дорогою ясно-освітленою світлом віри й науки, другі же ходять на помацки, в темноті неуцтва й невірства —одні ходять царською дорогою багацтва й вигоди, другі ранять свої ноги по вузьких і тернистих стежках убожества й недостатку— одні ходять по світі з високо піднесенем чолом як пануючі, інші знова мусять гнути свій карк під ярмом рабства— неволі.

Так, ріжні люди живуть на цім світі, й ріжними дорогами ходять вони, однак понад всіма цими ріжницями є щось, що є спільне всім людям, чого бажають всі люди, до чого стремлять всі люди, а тим "щось", це щастя. Всі люди без жадного винятку, всі бажають бути щасливими. Нема на світі ані одної людини, що булаб собі ворогом, що бажалаб собі лиха. Навіть той, що сам на себе руку накладає, навіть й той не є собі ворогом, і той не бажає собі лиха, бо він в тихім гробі сподіється знайти той спокій, котрого він даремно шукав в своїм життю.

Що ж є те щастя, котрого всі так прагнуть, в чім лежить воно? Під щастям розуміємо те внутрішне вдоволення, що є овочом свобідного й мирного вживання своїх дібр, менше з тим, чи тим добром є здоровля, достоїнства, маєтки, спосібности, час, або щось іншого.

Коли я свобідно, після мого власного бажання або потреби можу розпоряджувати своїм добром, коли я не потребую боятися, що кождої хвилі якась ворожа сила моглаби позбавити мене того добра, або перешкаджати мені в свобіднім уживанню того добра, тоді я чуюсь вдоволеним, щасливим.

З того слідує, що свобода й мир, це передусловина, фундамент всякого щастя. Без свободи й спокою яке небудь добро

стається безвартісним, і не тільки, що не викликує в серці людини вдоволення, але противно зроджує там жаль і смуток з тої простої причини, що того добра не можна свобідно й спокійно вживати. Якраз такий жаль і смуток огірчує в нинішних часах більшість людства.

Друга світова війна ніби скінчилася, на загал рев гармат втих, —хоч тут і там його ще чути. На жаль теперішний мир, це рослинка дуже хирлива, із корінням дуже підгриженим хробаком взаїмної нежичливости й лукавства побіджених і побідників так, що не можна знати, що принесе завтрішний день. Окрім того, —по ріжних краях земської кулі шаліє внутрішна борба, борба міжпартійна, що готова закінчитися революцією й руїною. Що найгірше, ворожа— безсердечна диктатура бе чим раз дальші й дальші филі, обхоплює чим раз більші й більші території, поглочує чим більше й більше народів і параліжує всяку свободу, спиняє всякий свобідний рух. Серед таких то обставин, серед безнастанної непевности й рабства диктатури нема й не може бути бесіди про якесь вдоволення, про щастя. Противно, тепер може більше, як коли небудь, наша земля заслугує собі на назву долини сліз.

Знаючи то всьо, Святіший Отець просить всіх членів Апостольства Молитви, щоби вони в місяці лютім молилися о свободу й правдивий мир в світі, щоби той нещасний світ міг відітхнути по тій послідній братовбійчивій війні, щоби народи могли забути про ті надлюдські терпіння, які вона зносила серед нечуваної воєнної заверухи, щоби нещасні жителі цего світу могли знова зазнати того щастя, яке лежить в свобіднім і мирнім вживанню Божих дарів. Най всі Члени Апостольства ревно моляться на ту благородну інтенцію, яку Заступник Христовий назначив на цей місяць, й най вони будуть переконані ,що їх молитва увінчається певним успіхом, бо покірна, а при тім спільна молитва пробиває небо, стає перед Богом, і не уступається з відтам, аж поки не виєднає у Царя світу того, чого вона бажає.

Багато людей хотіли б увійти в небесне царство Ісусове; та мало хто з них готов узяти на плечі хрест Його. Чимало таких, що бажають Його солодких потіх; але рідко хто любить гіркі страждання Його. Всі раді б узяти участь в Його радості, та небагато таких, що охочі терпіти щонебудь задля Нього. (Наслідування Ісуса Христа, II. 11.)

Як соняшне світло прикре для хорого ока, так і слово Боже прикре для людини злої волі.

ЯК ПОЧИТАТИ МАРІЮ

Хочеш мати правдиву набожність до Божої Матері, наслідуй Її життя. Нехай Марія стане взором, після якого будеш поступати. Слухай, що каже св. Вернард, сей великий почитатель Діви Марії: "Коли хто лиш устами каже, зо почитає Марію, а не бажає стати до Неї подібним, таке почитання даремне." — І не думай, що наслідувати Марію можуть лиш деякі особи, ті, що далеко від світа жиють по монастирях. Ні. Всі християни повинні йти слідами Божої Матери. Вона має бути образом для кождого стану як сповнити всі обовязки, як стреміти до совершенства. Всі повинні заєдно вчитися від Неї, чого їм в життю уникати, що відкинути, що змінити, а що заховувати, в чім вправлятися. Одним словом: Бог хотів дати нам в Пресвятій Діві Марії живий образ, щоби в него все вдивлялись, і його черти на душі нашій вірно відбивати, наше життя до сего первообразу приноровляти.

Вистарчить, щоби ми перечитали ріжні місця св. Євангелія, де говориться о Божій Матері, а ми певно найдемо найкращі приміри героїчних чеснот небесної Цариці. Ми найдемо там коротенький зміст святости і для нашого стану. Перейди важнійші події з життя Марії. Розважай часто те, що Вона робила, як Вона свої обовязки сповняла, а коли надариться подібна нагода в твойому життю, наслідуй се. Сам пізнаєш, як сильний, притягаючий Її примір! А сей примір не лиш стане тобі певним правилом в твому поступованню, але він тебе скріпить і ободрить поміччю, якої небесна Мати не буде для тебе щадила.

* * *

В св. Євангелію бачимо Марію яко прекрасний взір многих чеснот. Там видніє Її чистота, покора, Її любов. Та нині пригляньмося іншим чеснотам Марії, а се Її вдячности взглядом Бога, Її ревности о славу Божу, Її вірі й довірю до Бога, Її готовости на терпіння, які допускає Всевишний.

О, яка вдячність взглядом Бога!— Яким узнанням Божої доброти було переняте Її серце, коли то посіщаючи св. Єлисавету на її слова: звідки се, щоби до мене прийшла Мати мого Господа, Марія заспівала сю пісню подяки: "Величає душа моя Господа"— І ти повторяй сю пісню часто, навіть що дня. Знайдеш її між піснями, які цер-

ков співає на утрени. Прекрасна се молитва, се молитва самої Матери Божої. Се пісня найніжніших чувств любови, вдяки, пошани для доброго Бога. Хто її уважно відчитує, сему тяжко опертися потягаючій силі набожности, якою натхнена ся пісня.

Марії готовість на терпіння.—З яким мужеством слухає духа віддала Вона в жертві Свого Сина в єрусалимській святині, хоч знала, що чекає Її терпіння як раз з причини Її Сина. Чи і ми так готові на жертви для Бога, чи ми готові віддати Йому навіть се, що нам найдорожче?

Марії віра та довіря до Бога.— Через се довіря Вона дістає від Ісуса все, о що просить, як колись в Кані галилейській, коли то на Її просьбу Ісус перемінив воду в вино.— А ми так легко впадаємо на дусі, тратимо надію як молимося о щось, а зараз не дістаємо. Ми забуваємо, що Бог хоче, щоби ми працювали й витривали в молитві й вірі, а тоді нам уділить сего, о що просим.

Марії готовість на терпіння.ч З яким мужеством слухає Вона пророка Симеона, котрий Її звіщає, що меч болю пройде Її душу!— Чи і ми так успособлені взглядом терпінь? Коли Бог посилає нам хрестики-терпіння, пригадаймо собі Марію ,котра стояла під хрестом Свого Сина; Вона Його не покидала, як Його ученики.

Ок як можемо користати з примірів Марії. — Так само і що до всіх наших чеснот.

* * *

Є ще друга сторона правдивої набожности до Марії, а се звертатись до Неї у всіх своїх потребах, та взивати Її опіки і заступництва. По Ісусі не маємо могутнішої посереднички як Марію. Ціла Церков прибігає безнастанно під покров сеї доброї Матери. Молімся і ми, як молиться св. Церков. Поручаймо Її всі наші справи, спішім до Неї, щоби вставлялась не лиш за нами, але й за дорогими нам особами, яких спасення загрожене. Як що ти головою родини, господарем хати, віддай під Її покров цілу свою родину, свою хату. Коли маєш рішатися в якій справі, нічого не постановляй, заки не порадишся в Неї. О як се знаменитий спосіб побожности! Ся практика принесла вже тільки хісна, спасення многим, премногим батькам і матерям. Вони то через те, що питали о пораду Матери Божої, бачили як всі їх наміри вдавалися, всі їх бажання сповнялись, як на їх родини спливали обильні благословення так в справах дочасних як і духовних.

Любім також всі набоженства, які запровадила св. Церков, які вона потвердила й поручила. Нехай наш примір потягає других до набожности до Матери Божої. Вправляймося в тих набоженствах, які для нашої душі найкорисніші. Тішмося, коли народ прилюдно почитає Богородицю. Радо лучімся з ним і всюда показуймо нашу ревність о славу Марії. Ісус не встидався бути Сином Марії; нехай для нас буде честю належати до числа ревних слуг Пресвятої Діви.

* * *

Молитва.—Пречиста Діво Маріє! Прийми нас під свою опіку та скріпи сі наші постанови: отсе від нині хочемо Тебе почитати й любити більше чим доси. Знаємо, що Ти за нас не забуваєш і не гордиш нашими мольбами. Хоч блеск Твоєї слави так ясний, Ти памятаєш про нас у своїм блаженстві, бо Ти Мати ласкава. Твоє добре Серце милосердиться на вид нашої нужди. Коли до Тебе взносим наші благання, Ти зсилаєш на нас свої небесні ласки, і стараєшся нас нужденних піддвигнути, немічних скріпити. І тепер ми Тебе просим: виєднай нам ласки, щоби ми наслідували Твоє життя та у всіх потребах до Тебе о поміч взивали. Так, о Маріє, позволь, щоби ми йдучи за Твоїм святим приміром дійшли до землі живих, царства вічного.

"Молися й працюй!" каже стародавне християнське гасло. Коли не хочеш працювати, то й молитва тобі нічогісінько не поможе. Пам'ятай, що набожність наша мусить застосуватись до обов'язків нашого звання. Якщо набожність стоїть на перешкоді тим нашим становим обов'язкам, то будьмо певні, що це грішна набожність, фальшива чеснота. Хто обов'язки свого звання занедбуе, той, хоч би й мертвих із гробу воскрешав, напевно живе в стані смертного гріха, й напевно йде тією дорогою, що в пекло вічне провадить. І хоч би він молився ввесь час і хоч би постив увесь свій вік, проте напевно буде осуджений. (св. Фр. Салезій)

Слава доброї людини— це засвідчення сумління її. Старайся мати постійно сумління чисте, то завжди будеш веселий і спокійний. Лихі люди ніколи не мають правдивої радости, й ніколи справжнього спокою в серці не відчувають, бо "нема спокою для безбожників," каже Господь. (Пророк Ісай, 57, 21).

Добрий апетит— це певна ознака доброго здоров'я; так само й охота слухати або читати духовні науки— це найкращий знак, що душа християнська здорова.

о. Н. Копаківський, ЧНІ.

ПЕРЕД КВІТНОЮ НЕДІЛЕЮ, В СУБОТУ

Ісус у Витанії

(Мат. 26. 6-13, Мар. 14, 3-9, Ів. 12. 1-11)

Шість днів перед пасхою прийшов Ісус до Витанії, де був померлий Лазар, що його воскресив із мертвих.

А як був у Витанії, зготовили Йому там вечеру в домі Симона прокаженого. І марта послугувала, а Лазар був одним із гостей, що сиділи з Ним за столом.

Марія ж взяла літру мира пахучого, дорогоцінного, з правдивого нарда, та й розбивши алябастровий збаночок, вилляла миро на голову Його, як сидів за столом; і помазала ноги Ісусові й обтерла ноги Його своїм волоссям. І наповнилася світлиця пахощами мира.

Тоді сказав один із Його учнів, Юда Іскаріотський, що мав Його опісля зрадити:

"Чому не продано цього мира за триста динаріїв, і не роздано вбогим?"

А це сказав він не тому, що дбав про вбогих, але що був злодій і маючи скарбонку (калитку), носив те, що до неї вкидали.

Та й деякі учні, дивлячись на те негодували в собі й говорили:

"На що так марнується миро? Бо можна було дорого продати це миро, за більше як за триста динаріїв, і роздати між убогих!"

І дорікали їй. А Ісус пізнав це й сказав до них:

"Лишіть її! Чого непокоїте цю жінку? Вона ж добре діло вчинила для Мене. Бо вбогих маєте завжди між собою і, коли хочете, можете їм добро творити; а Мене не завсіди маєте. Вона що могла, те зробила. Бо вона вилivши це миро на Моє тіло, випередила намастити його й на Мій похорон вчинила це. Направду говорю вам, де-небудь буде проповідуване євангеліє це по всьому світі, згадається на її спомин і про те, що вона вчинила."

А довідалось багато жидів, що Він там є, і прийшли не лише задля Ісуса, але щоб і Лазаря побачити, що його Він воскресив із мертвих.

Тому первосвященики порадились, щоб також Лазаря

вбити, бо з його причини багато жидів приходили і увірили в Ісуса.

. . . . .

Пояснення:

В пятницю вийшов Ісус Христос з Єріхону, де уздоровив двох сліпців і під вечір був у Витанії. Тут перебув цілу суботу, останню суботу Свого смертного життя, в домі Лазаря, Свого приятеля, котрого недавно тому воскресив із мертвих.

Ввечері, в суботу, приготовили Йому вечеру в домі Симона Прокаженого, (правдоподібно так був названий, бо був очищений з прокази). Лазар сидів з Ісусом за столом, а сестра його Марта послугувала. Марія ж, друга сестра Лазарева, щоб вшанувати Ісуса як великого гостя, виляла пахуче миро на голову Його, та й намастила Його ноги й обтерла їх своїм волоссям.— Звичай такий був на Сході, що господарі обмивали своїм подорожнім гостям ноги водою, а на знак пошани скрапляли їм голову пахучим миром. Це свідчило про прихильність до гостей. А про той звичай можемо довідатись хочби читаючи євангелію св. Луки (7. 36-50). Там читаємо: Ісуса запросив до себе в гості один багатий фарисей Симон. І коли Ісус сидів за столом, приступила до Ісуса одна жінка—грішниця, та й слізьми своїми стала змивати ноги Ісусові й волоссям своєї голови їх обтирати, тай пахуче миро виляла на них. Тоді Фарисей подумав собі: Коли б Ісус був пророк, то знав би, що вона грішниця... Та Ісус сказав до Симона: "Я прийшов до твого дому, а ти й води на ноги не дав Мені... Голови не намастив ти Мені оливою, а вона миром помазала Мої ноги"... Видно, що хоч фарисей запросив був Ісуса до себе в гості, то прийняв Його холодно: не сповнив обовязку господаря, що приймає гостя: не обмив Ісусові ніг, не дав Йому почілунку спокою, та не скропив Його голови олійком.

. . . . .

Квітна Неділя— З Витанії до Єрусалима

. . . . .

Коло Витфагії

(Мат. 21, 1-3, 6, 7, Мар. 11. 1-7, Лу. 19. 29-35)

На другий день, коли Ісус та й учні наближилися до Єрусалиму й доходили до Витфагії коло Витанії, до гори званої Оливною, Ісус післав двох учнів Своїх, сказавши їм:

"Ідіть у село, що перед вами. І зараз, як увійдете до нього, найдете привязану ослицю та й осля з нею, на якім ще не сидів ніхто з людей. Відвяжіть й приведіть до Мене. А як хто вам що скаже і спитає: "Що робите? На що їх відвязуєте?"— так скажете йому: "Господь потре-

буе" і зараз відішле їх сюди."

Учні пішли і зробили, як їм звелів Ісус. Знайшли осля привязане до воріт знадвору на роздоріжжі. А як вони відвязували осля, казали їм деякі зо стоячих там власників його:

"Що робите? На що відвязуєте осля?"

Вони ж відповіли, як звелів їм Ісус:

"Господь потребує його."

І привели ослицю і осла й на них своїх верхні одежі, і посадили на осля Ісуса, що сів на нім.

. . . . . .

Пояснення:

На другий день, у неділю, вийшли з Витанії Ісус з апостолами й пішли до Єрусалиму. Коли були коло Витфагії, що лежала при дорозі з Витанії до Єрусалиму, вислав Ісус двох Своїх учнів до села Витфагії, щоб привели звідти ослицю й осля, що там мали бути привязані.

Бувало, що нераз домашнє звіря належало й кільком власникам, тому й читаємо: "Коли вони відвязували осля, казали їм деякі зо стоячих там власників: На що відвязуєте осля?"

. . . . . .

Торжественний В'їзд

(Мат. 21. 4, 5, 8, 9, Мар. 11. 8-10, Лу. 19. 36-40, Ів. 12. 12-18)

І багато народу, що прийшов на празник, почувши що Ісус їде до Єрусалиму, брали пальмові гілля і йшли Йому на зустріч. А многі розстелювали свої одежі по дорозі, а інші відтинали галузки з дерев і вселяли ними дорогу.

А як Ісус наближався до місця, де сходиться з гори Оливної, то все множество Його учнів радіючи почали голосно славити Бога за всі чудеса, як вони бачили, кличучи:

Благословенний цар,
що йде в імя Господнє!
На небі мир і слава на висоті!

А юрба, що йшла поперед щього та в слід за Ним, викала:

Осанна— Слава Синові Давида!
Благословен, що йде в імя Господнє!
Осанна на висоті!
Він цар Ізраіля! Благословенне, що приходить царство вітця нашого Давида!
Осанна на висоті!

Свідчив отже нарід, що був із Ним, як Він викликав Лазаря з гробу і воскресив його із мертвих. Длятого то й народ вийшов Йому на стрічу, бо чув, що Він зділав те чудо.

А це сталось, щоб сповнилось слово пророка, що сказав:

Скажіть дочці Сіонській:
Не лякайся, дочко Сіону!
Оце твій цар до тебе йде
спокійний, сидячи на ослі,
жеребяті підяремної ослиці.
(Ів. 62. 11. Зах. 9..9.)

Спершу Його учні не зрозуміли цього. А як прославився Ісус, тоді вони згадали, що це було про Нього писано та що так Йому зробили.

. . . . . .

А деякі фарисеї споміж народа сказали до Нього:

"Учителю, скартай Своїх учеників."

А Він у відповідь сказав їм:

"Кажу вам, що коли ці замовкнуть, то заговорить каміння."

. . . . . .

Пояснення:

В'їзд Ісуса до Єрусалиму був неначе триумфальний вїзд якого царя після перемоги. Вправді не їхав Він на прикрашенім возі, але на осляти. Та Його витали як знатну, достойну особу. Встелювали дорогу галузками з дерев і одежю своєю та вимахували пальмовим гіллям з окликами: Слава-Осанна! Такі привитання, які тепер зробив нарід Ісусові, було звичаєм у жидів робити їх вельмидостойним особам.— І тепер Ісус вїзджав як цар! Апостоли, багато учів Христа та Його прихильників, а з ними народ почали кликати: "Осанна— слава Синові Давида..." — За кілька днів настала зміна. Той сам нарід, підбурений первосвященіками та старшиною, інакше почав кричати: "Розпни, розпни Його!"

. . . . . .

Ісус плаче над Єрусалимом

(Лу. 19, 41-44)

Коли ж Ісус наближився і споглянув на місто, то заплакав над ним, кажучи:

"Коли б ти зрозумів хоч у цей день, що є для твого спокою. Та тепер це закрите перед твоїми очима.

"Бо прийдуть на тебе дні та й вороги твої окопами тебе обложать і обступлять тебе довкруги та стиснуть із усіх сторін. І з землею зрівнають тебе і твої діти, що в тобі, і не полишуть каменя на камені у тобі за те, що ти не зрозумів часу змилування над тобою."

. . . . . .

Пояснення:

Ісус Христос плаче над Єрусалимом, бо добровільно примикає очі, щоб не бачити правди, та й не хоче розуміти того, що є для його спокою, не хоче зрозуміти часу змилування над собою, то є не хоче зрозуміти спасенної діяльности Ісуса Христа.

І тому прийдуть страшні дні знищення його.

Те пророцтво сповнилося, коли в 71 році римляни знищили зовсім Єрусалим.

. . . . . .

Ісус в Єрусалимі— Проганяє купців із храму (другий раз)

(Мат. 21, 10-14, Мар. 11. 15-17, Лу. 19. 45-48)

І як Ісус увійшов до Єрусалиму, то заворушилося ціле місто, кажучи:

"Хто це?"

А люди говорили:

"Це Ісус, пророк із Назарета Галилейського."

І увійшов Ісус у храм Божий і почав виганяти всіх продаючих і купуючих, що були в притворі святині. І поперевертав столи міняйлів та й ослони тих, що продавали голуби. І не дозволив, щоб хто переніс яку посудину через святиню. І навчав говорячи до них:

"Чи не написано: **'Дім Мій буде зватись домом молитви для всіх народів?'** А ви зробили з нього яскиню розбійників!" (Іс. 56. 7).

І приступили до Нього в храмі сліпі й криві, і Він уздоровив їх.

І первосвященики, книжники та старшина народу придумували, якби Його стратити. Та не находили, щоб що зробити, тому що боялись Його, бо ввесь народ горнувся до Нього та, слухаючи Його, подивляв Його науку.

. . . . . .

Пояснення:

На подвірю святиннім продавали й торгували, та при продажі ошукували купуючих; тому то Христос проганяючи купців із храму, це вже другий раз, говорить, що з храму Божого зробили вони яскиню розбійників, бо через ошукування ограблюють купуючих, як які розбійники.

Воно було звевагою святині продавати торговлю на святиннім подвірю, однак старшина жидівська й первосвященики дозволяли, задля вигоди вірних, щоб міняйли міняли гроші а купці щоб продавали на подвірю святиннім жертвенних волів, вівці та голубів.

Перший раз вигнав Ісус Христос купців і міняйлів зо святинного подвіря першого року Свого прилюдного життя, після першого чуда в Кані Галилейській, де перемінив воду у вино. Читаємо у євангелиста Івана (2. 13-16): "А наближалось жидівське свято пасхи, тож Ісус пішов у Єрусалим. І знайшов у храмі, що продавали воли й вівці й голубів та сиділи міняйли грошей. І скрутивши батіг із мотуззя, повиганяв усіх із святині, і вівці та волів ,а гроші міняйлів порозсипав і поперевертав столи. А тим що продавали голуби, сказав: заберіть це звідси! І не робіть дому Вітця Мого торговим домом.

. . . . . .

Діти славлять Ісуса

(Мат. 21. 15-16, Ів. 12. 19).

А коли первосвященики та книжники побачили чудеса, які Він творив, і дітей, що кричали в храмі: "Осанна Синові Давида," розлютились і сказали до Нього:

"Чи чуєш, що оці говорять?"

А Ісус сказав до них:

"Так. Чи ви ніколи не читали: **З уст немовлят і тих, що ссуть, приготував ти хвалу."** (Пс. 8. 3.)

І оставивши їх, вийшов геть. А фарисеї говорили між собою:

"Бачите, що нічого не вдіємо? Ось увесь світ пішов за Ним.."

. . . . . .

Чужинці бажають бачити Ісуса

(Ів. 12. 20-26)

А між тими, що поприходили поклонитися Богові в празник, були й деякі греки (чужинці). Вони отже приступиии до Пилипа, що був з Витсаїди Галилейської, і просили його кажучи:

"Добродію, хочемо побачити Ісуса."

Пилип іде та й каже Андрієві; і знов Андрій і Пилип кажуть Ісусові. Ісус же відповів їм і сказав:

"Прийшла година, щоб Син Чоловічий прославився. Направду, направду кажу вам, як зерно пшениці упавши в землю не вмре, то зостається саме; а як умре, то приносить багато плоду.

"Хто любить життя своє, погубить його; а хто ненавидить життя своє на цім світі, цей збереже його на вічне життя. Коли хто Мені служить, нехай йде за Мною, і де Я є, там і слуга Мій буде. Коли хто Мені служить, того пошанує Мій Отець."

. . . . . .

Пояснення:

"А між тими, що поприходили поклонитися Богові в празник, були й деякі греки (чужинці)."

Ці чужинці, греки—еллини, це були чужинці погани, що частинно або вповні прийняли були жидівську віру. Вони спільно з жидами брали участь у релігійних торжествах і мали доступ на святинне подвіря, що звалось притвором поган. Подібно як жиди, вони тепер сходилися до Єрусалиму на свято пасхи, що мало бути за кілька днів.

Ці чужинці бажали бачити Ісуса.

Передання подає, що ті чужинці, що бажали бачити Ісуса, були вислані королем Едесси, Абгаром, що хотів дати Ісусові схоронище перед ненавистю жидів.

Коли Єрусалимляни під проводом своєї старшини ненавиділи Ісуса, то колишні погани бажали наближитися до Нього.

. . . . . .

І дальші слова Христові бажають пояснення:

"Як зерно пшеничне умре, то приносить багато плоду"— так і Ісус через Свою смерть принесе людям спасення.

"Хто любить життя своє, погубить його"— хто любить своє життя й задля втіхи в туземному життю сповнив би тяжкий гріх, цей погубить його: втратить Божу ласку й буде нещасливий в будучому життю.

"А хто ннеавидтиь своє життя на цім світі, цей збереже його на вічне життя"— хто життя своє поставить нище від служби Богові, хто передусім буде старатися Богові служити й закон Його сповняти, той збереже його на вічне життя, той здобуде вічне щастя.

. . . . . .

Ісус затривожений — Голос з неба

(Ів. 12. 27-36)

"Тепер душа Моя стривожилась. І чи маю сказати: Отче, спаси Мене від цієї години! Та я длятого прийшов на ту годину. Отче, прослави імя Твоє."

І дався чути голос з неба:

"І Я прославив і ще прославлю його."

А народ, що стояв і чув, сказав, що загриміло. Інші говорили:

"Ангел говорив до Нього."

Ісус відповів і сказав:

"Не задля Мене голос цей роздався, а задля вас. Тепер є суд над цим світом; тепер князь цього світа буде прогнаний геть. І Я як буду піднесений від землі, всіх притягну до Себе."

Це Він сказав, зазначуючи, якою смертю мав умерти.

А народ відповів Йому:

"Ми чули із закону, що Христос пробуває на віки. Як же Ти кажеш: Син Чоловічий мусить бути піднесений? Хто це той Син Чоловічий?"

Сказав проте до них Ісус:

"Ще короткий час Світло є між вами. Ходіть, поки маєте Світло, щоб темрява не огорнула вас. А хто ходить у темряві, цей не знає, куди йде. Поки маєте Світло, віруйте в Світло, щоб ви стали дітьми Світла."

. . . . . .

Пояснення:

"Тепер душа Мя стривожилась"... говорив Христос. А стривожилась Його душа, бо предвидів Свої страшні терпіння, Свою грозячу криваву жертву, що за кілька днів сповниться. Та тривога була початком тої тривоги й агонії, тих душевних страдань, що терпів Христос у Гетсеманськім городі.

Та Христос годиться на все, бо говорить: "Та Я длятого прийшов на ту годину. Отче, прослави імя Твоє."

Тоді дався чути голос з неба: "І Я прославив і ще прославлю.": Прославив через Воплочення, прославлю через смерть і воскресення, бо слава Ісуса Христа є славою Небесного Вітця.

. . . . . .

Сказав Христос: Ще короткий час Світло є між вами... Поки маєте Світло, віруйте в Світло, щоб ви стали дітьми Світла."

Світло— це Христос.

"Я світло світа; хто йде за Мною, не ходить у темряві, а матиме світло життя." (Ів. 8. 12)

"Ще короткий час Я з вами, і йду до Того, що Мене післав." (Ів. 7. 33).

"Будете шукати Мене й не знайдете; а де Я, ви не можете прийти." (Ів. 7. 34).

. . . . . .

Тверде серце жидів

(Ів. 12. 37-43)

І хоч Ісус зділав стільки чудес перед ними, вони не вірували в Нього, щоб сповнилося слово пророка Ісаії, що сказав: **"Господи, хто увірив нашому слухові, і сила Господня кому обявилась?"** (Іс. 53. 1).

Длятого не могли вірити, що знов сказав Ісаія: **"Заслїпив їх очі і твердим зділав їх серце, щоб не бачили своїми очима й не розуміли своїм серцем, і не навернулися, а Я їх уздоровю."** (Іс. 6. 10).

Це сказав Ісаія, бо бачив славу Його та й говорив про

Нього. (Іс. 6. 5).

Та однак багато зо старшини увірувало в Нього, та через фарисеїв не признавалися до Нього, щоб їх не виключили з божниці.

Бо полюбили вони більше людську славу, ніж славу Божу.

. . . . . .

Велике Напімнення

(Ів. 12. 44-50, 36, Мат. 21. 17, Мар. 11 11)

А Ісус підняв голос і сказав:

"Хто вірує в Мене, не в Мене вірує, а в Того, що Мене післав. А хто бачить Мене, бачить Того, що Мене післав. Я, як світло, прийшов на світ, щоб кождий, що в Мене вірує, не перебував у темряві.

"А коли хто слухав би Моїх слів та їх не заховував, Я не суджу його: бо Я не прийшов судити світ, а спасти світ. Хто Мене цурається і не приймає Моїх слів, цей має того, що його судить: Слово, що Я сказав, воно буде судити його в останній день. Бо Я не говорив від Себе, а Отець, що Мене післав, той дав Мені заповідь, що маю казати і що говорити. І Я знаю, що Його заповідь, це життя вічне. Тому, що Я говорю, говорю так, як сказав Мені Отець."

І оглянувши все довкруги, коли вже була пізна година, заховався перед ними, вийшов з міста до Витанії разом із дванадцятьма й замешкав там.

. . . . . .

Пояснення:

"Коли вже була пізна пора, заховався перед ними."

Кождого вечора аж до середи Христос на ніч покидав Єрусалим. І ніхто з первосвящеників і книжників не знав, де Христос в ночі перебуває. Хотіли Христа зловити, та в день того не могли зробити, бо знали, що народ є по стороні Христа. Зловили б Христа в ночі на самоті, та не знали, де Христос ніч переводить. А Христос перебував у ці останні ночі у Витанії або в Городі Оливнім. У день же учив у Єрусалимі.

Ніч з неділі квітної на понеділок перебув у Витанії.

Ніхто не годен двом панам служити; бо, або одного ненавидітиме, а другого буде любити. або до одного прихилиться, другим же стане гордувати. Не можете служити Богові й Мамоні-Богатству. (Матей, 6, 24).

Щасливі ті, що слухають слова Божого, й заховують його!— (Лука, II, 28).

ЗАРВАНИЦЯ

З татарських рук приймав смерть Київ.
Чого живцем огонь не виїв,
Ішло під меч, ішло в неволю,
Втік лиш один чернець на волю.
Степом, яром, здовж рік, лісами,
Як заяць витровлений псами,
Біг, не спиняючись на хвилю,
Аж став на галицькім Поділлю,
Аж став над Стрипою рікою,
А темна ніч над головою,
У тілі жар, на тілі рани,
Куди не звернеться, не гляне,
Самітно, пусто, мертво, глухо,
Не бачить зір, не чує вухо.

Лиш у блакиті мріють зорі,
Лиш вітер з листям плаче в борі.
Заплакав чернець у знесиллі:
"О, Ти, що в найприкрішій хвилі
Ведеш усіх до Свого Сина,
Моя Провіднице єдина,
Вкажи мету моїм дорогам,
Моїм стражданням і тривогам!"
Впав на коліна, серце томить,
А сон підходить, силу ломить.
Заснув сердешний намураві.
Ґбачить в сні, немов на яві:
Над ним Пречиста; коло Неї
Два ангели; в руках—лілеї.
Він руку простягає вгору,
Вона край Свого омофору
Йому дає, дає й підносить...
Аж ось і небо землю росить.
Проснувсь чернець. Глядить: поляна
Над річкою. А річка з рана
Під ясним сонцем аж палиться,
Зирк на траву,— щось в ній блищиться.
Іде— криничку бачить чисту,
А над криничкою Пречисту
З малим Дитяточком на лоні.
Пізнав Її в святій іконі.
Впав під іконою святою:
"От, тут зрівнявся я з метою!"

Сказав,—"тут я молитись буду,
Щоб по всяк час, для всього люду
Моя мета метою стала,
А місце, де крізь сон зарвала
Край риз святих слаба десниця,
Нехай зоветься—Зарваниця!"

Василь Щурат.

КНЯЗЬ АПОСТОЛІВ

II. Провина й щире покаяння

Наближався вже час Господніх Страстей. Щоб апостолів своїх заздалегідь приготовити на ту велику пробу, Ісус їх сповістив, що небавом піде до Єрусалиму, і там дасть себе розп'яти й замучити на смерть. "Старшина народу, жидівські архиреї та фарисеї,"— казав Він,— "засудять Мене на смерть, але Я воскресну з мертвих третього дня."

Смутне оте пророцтво, що нівечило всі їхні рожеві надії, в першій хвилі, неначе грім, приголомшило їх. Петро, зо звичайною своєю отвертістю, відпровадив Божественного Вчителя набік, і благав Його, щоб був ласкав відкликати свої страшні слова. "Хай Бог боронить,"— закликав він,— "щоб із Тобою, Господи, сталося те, що кажеш!" Але Ісус обкинув одчайдушного свого апостола поглядом, повним святого обурення. "Петре,"— промовив Господь, —"ти тепер виконуєш роботу Сатани; бо не думаєш високо, по-Божому, а зовсім низько, по-людському; серце твоє не хилиться до речей небесних, а до земних." І ще раз потверджуючи учням те все, що тільки-но сказав їм про свої люті муки, Господь додав: "Коли хто хоче йти слідом за мною, хай відречеться самого себе, хай бере на плечі свій хрест, і хай за мною йде."

Все ж таки, щоб страшні пониження Голгофти не захитали їхньої віри, Ісус відслонив їм на Таворі бодай один промінь своєї безсмертної слави. І от перед їхніми очима розгорнулась маєстатична сцена Господнього Преображення: обличчя Ісусове заблисло, мов сонце ясне, а одежа Його стала біла, мов сніг. Два старозавітні Пророки, Мойсей та Ілля, розмовляли з Ним про страшні муки та страсті, що Його чекали в Єрусалимі. Побачивши таке надземне диво, святий Петро попав у захоплення. "Господи!"— закликав він, "О, як же нам тут добре! Побудуймо тут три шатрі,—одне для Тебе, друге для Мойсея, третє для Ілії!" Та, незабаром небесна поява безслідно щезла, а Ісус знову зачав говорити їм про свою недалеку смерть, та й своє славне воскресення

Впродовж шістьох невеселих місяців, що наступили, Апостоли могли виразно бачити, як день-у-день росла й

лютувала ненависть Ісусових ворогів. Вони були свідками бурхливих виступів проти Господа, з нагоди Його побуту в Єрусалимі в Свято Кучок. Мало що бракувало, щоб священики й законовчителі побили Його тоді камінням. Одначе апостоли все ще не тратили надії, що нарід, бачучи великі чуда Божественного Пророка, буде далі горнутись до Нього, і в потребі буде боронити Його. Воскресення Лазаря, що було болючим ударом для єрусалимських фарисеїв та садукеїв, ще більш закріпило серед широких мас довіря та пошану до Ісуса. В часі Його останньої подорожі до Єрусалиму на Свято Пасхи, великі товпи народу, з невиданим та небувалим запалом супровожали Його від Єрихому аж до Витанії, мов справжнього володаря всієї жидівської країни. А пустившись у дорогу з Витанії у Єрусалим, розохочений нарід не переставав кликати з усіх сил: "Осанна! Слава! Слава Давидовому Синові!" У ту радісну хвилю апостоли напевно не вірили в муки та смерть свого Вчителя. Може бути, що в своїх простеньких головах вони подумали собі: 'Він лиш хотів нас трохи настрашити, хотів нас випробувати, бажав почути, що ми властиво на те все скажемо,— тому говорив нам про такі смутні та невеселі справи. А тепер ясно: Він іде в Єрусалим, щоб там усіх запеклих ворогів своїх узяти під ноги. І нічогісінько боятись Йому тепер, бо в потребі ввесь нарід, одним серцем та й одною душею міг би стати в Його обороні.

Яким великим отже дивом мусіли дивуватися вони, коли Ісус, у три дні після свого тріюмфального в'їзду до Святого Міста, зібрав їх усіх разом на прощальний бенкет, на Тайну Вечерю! Під час тієї Святої Вечері Він сам покірно мив ноги своїм апостолам, щоб їм усім, особливо ж Петрові, показати, як то найбільший із-поміж них повинен зробитись найменшим та найпокірнішим, і стати слугою всіх. На тій Вечері Ісус також установив Пресвяту Тайну Евхаристії, як світлий доказ своєї безконечної любови до людей; опісля Він іще довго промовляв до своїх любих учнів словами, що були повні Божої ніжности, а накінець вирушив разом із ними до Оливного Саду. По дорозі Він іще їх ласкаво остерегав, що в ту ніч прийдуть до них великі спокуси та проби, і що всі вони накінець завагаються, й покинуть Його. Почувши таке, святий Петро не міг іздержатись від обурення:

—Господи! Навіть якби всі Тебе покинули,— закликав він,—то я напевно останусь коло Тебе.

—Петре,— відповів йому Ісус,— ще цієї ночі, поки півень заспіває, ти тричі відречешся мене.

—Ні, Господи, не буде цього,— відказав ревний апостол.. — Навіть якби треба мені було вмерти з Тобою, то я не покину Тебе.

Так говорячи, Петро напевно говорив щиро, без ніякого лицемірства й облуди. Одначе він ще не знав тоді своєї власної немочі, подібно як не знав і незглибимої таємниці Господнього хреста.

До Оливного Саду Ісус узяв із собою тільки Петра, Якова й Івана, а іншим казав залишитись при входовій брамі. Петро, Яків та Іван, як знаємо, були щасливими свідками Ісусової слави на Таворі, тим то Ісус бажав тепер у їх присутності розпочати свої невимовні страсті. "Сумна душа моя,— закликав Він,— сумна аж до смерти!" А по хвилі додав: "Моліться!" І, відійшовши набік, Він у камінній печері молився сам, розмовляючи з Небесним своїм Отцем.

Та, апостоли, прибиті та охлялі, замість молитися, позасипляли бідні. Ісус три рази пробував розбудити їх із того нужденного отупіння. "Симоне,— казав Господь Петрові,— ти спиш? То навіть одної години ти не всилі здержатись від сну, й сторожити зо Мною?! Пильнуйте отже й моліться, щоб ви не впали, коли прийде хвиля важкої проби на вас. Бо дух бадьорий, та охочий до всяких великодушних запевнень та обітниць, але тіло немічне." Небавом опісля бідні апостоли ясно переконались у правдивості цього Спасителевого слова.

Виходячи з саду, вони стрінули громаду архиєреєвих слуг та посіпак, що за проводом Юди прийшли, добре озброєні, накинутись на Господа, й арештувати Його. Петро, може бути, ще мав тоді надію, що Господь із критичної тієї ситуації вийде щасливо, бо озброєні посіпаки, як тільки почули голос Ісуса, то так налякались Його, що аж попадали на землю. Але, коли знову піднялись, то Ісус позволив їм накинути на Нього безбожні руки, лиш просив, щоб апостолів оставили вони в спокою. Тоді апостол Петро, спалахнувши вогнем святого обурення, вхватив у руки свій гострий меч, замахнувсь на архиєреєвого слугу, що звався Малх, і відрізав йому праве вухо. Раненого Ісус негайно оздоровив, а до апостола сказав: "Відложи меч твій у піхву, бо коли будеш мечем воювати, то від меча й загинеш. А зрештою, як же не пити мені тієї чаші, що Отець Мій Мені подає? Коли б Я хотів просити

свого Отця, чи думаєш, що не послав би Він мені дванадцять легіонів ангелів, щоб мене боронити?"

Це отже був дійсний факт, що Ісус добровільно віддався у руки ворогів. І коли апостоли побачили, що люті кати вже безкарно кидаються на їхнього Вчителя, вони забули про всі своєї недавні заяви вірности, й порозбігались бідні на всі боки. Озброєна ж ватага повела Ісуса до судової палати, де вже дожидав його окаянний суддя.

Прибитий смертельним смутком, Петро здалека йшов слідом за ватагою, бо хотів знати, яка доля стріне його найдорожчого Вчителя. Він навіть крадькома протиснувсь аж на подвір'я судової палати, замішавшись проміж вояків і слуг. Одначе дверниця звернула бачну увагу на того чужинця, що виглядав у ту хвилю такий якийсь понурий та мовчазний, і в присутності всіх сказала йому голосно:

—Ти певне теж був у Саді разом із тим Галилейцем.

—Жінко,— відповів їй на це перепляканий апостол: —Я того Галилейця й зовсім не знаю.

—Це зовсім певне, що ти є один із його учнів,— сказали Петрові інші, гострі на язик, люди.

—Але ж я кажу вам, та ще й присягаюся, що не знаю його.

—Ну, ну,— не відпирайсь так дуже,— зачав знову казати якийсь сусід.— Адже зараз видно, що ти з Галилеї, таксамо як і він,— сама твоя бесіда тебе зраджує. Зрештою тут є такі, що тебе бачили в Оливному Саді, а Гетсиманії.

І от, в одній хвилі Петро нагадав собі і свій скривавлений меч, і нещасного Малха з його відрубаним вухом,— і здавалося йому, що його от-от уже мають в'язати, судити й віддавати в катівські руки на люту смерть. Кров ударила йому до голови, й він став клястися й присягати на всі лади, що зовсім не має нічого спільного з Ісусом. І саме тоді почувся перший спів пробудженого півня. Ця обставина, хоч і яка буденна та звичайна сама собою, розворушила приспане сумління апостола. Виразно стали йому перед очима душі пророчі слова Ісусові: "Ще поки півень заспіває, ти цієї ночі аж три рази відречешся Мене." І дійсно: він тричі відрікся публично свого Вчителя, хоч так недавно ще запевняв Його щирим серцем, що радніш помре, ніж мав би покинути Його! І з бідного Петрового серця, роздертого болючими докорами, піднявсь не-

наче крик смертельної тривоги: "Господи, помилуй мене, нещасного грішника!"

Раптом із судової палати почувся жахливий вереск, і дикий рев: "На смерть! На смерть! Він мусить умерти!" Небавом опісля появився на подвір'ї Ісус, між подвійним кордоном вояків, що його провадили до понурої тюрми. Петро почув, що не видержить довше; його очі ні на хвилю не могли відвернутись від Учителя. В тих очах блистільки сльози сердечного покаяння, а розбита душа, мовчазно та покірно, благала прощення.. Ісус, безконечна Божа Доброта, змилосердився над своїм бідним апостолом. Замість із погордою відвернути від нього голову, Він ласкаво спинив на ньому свої очі; стільки доброти було в тих пресвятих очах, стільки ніжного докору, що серце Петрові в грудях мало не розірвалося з жалю. Він вибухнув сильним плачем, і вийшовши хутко з палати архирея, він дав повну волю своїм щирим сльозам. На кілька сот кроків від судової палати, в понурому провалі Геєнни, ще й досі стоїть самітня печера. Туди звернув свої кроки святий апостол, щоб на самоті виплакатись до схочу, й довго розважати оце Господнє слово, якого повне значення він аж тепер добре зрозумів: "Пильнуйте й моліться, щоб не попасти вам у спокусу. Бо дух, що правда, бадьорий та охочий, але тіло немічне."

Так, то правда, що Ісус цілковито простив Петрові його тяжку провину; але чи дав йому ті надзвичайні привілеї, що їх обіцяв був дати, ще в околицях Кесарії Пилипової? Так, напевно дав. Ісус своєї обітниці вірно виповняє. Раз увечері, коли апостоли, вернувшись у Галилею, повсідали в човен і закинули в озеро рибацькі сіти; але, на жаль, за всю ніч важкої праці, не спіймали вони ні одної риби. Аж над ранком побачили вони на березі якогось поважного мужчину, що, здавалось, прихильним оком слідкував за всіма їх рухами. "Закиньти сіти на правий бік човна,— закликав їм із берега,— там знайдете риби доволі." Вони послухали, й зробили, як він їм радив. В одну мить великі сіти наповнились такою кількістю риби, що вони заледве всилі були притягнути їх до берега. З цього чуда апостоли відразу розпізнали свого любого Вчителя, і хутко повиходили на беріг, щоб говорити з Ним.

І власне той момент вибрав Ісус на те, щоб Петрові передати найвищу владу в своїй Церкві на землі.

—Симоне, сину Іванів,— сказав йому Ісус,— чи любиш ти Мене більш, ніж ці?

—Так, Господи,— відповів Петро,— Ти знаєш добре, що я Тебе люблю.

Та ще другий раз хотів Господь прослідити серце свого апостола, поки повірив йому достоїнство найвищого Пастиря:

—Скажи, чи ти дійсно любиш мене?— запитав його вдруге.

—Господи, Ти добре знаєш, що я люблю Тебе.

—Паси ягнята Мої.

Пильно звернувши свій зір на апостола, Ісус іще раз запитав його надзвичайно врочисто:

—Симоне, сину Іванів, чи любиш ти Мене щиро-сердечно?

—Так, Господи, Тобі знане все, Ти знаєш отже, що я люблю Тебе.

—Паси вівці Мої,—сказав йому Ісус.

Таким чином і ягнята, і вівці, і вірні, і всі їх пастирі, з Волі Божественного Пастиря, дістались під невідкличний провід святого Петра. Ісус при тій нагоді додав іще й оце: "Петре, направду кажу тобі: як ти був молодий, ти опоясувався сам, і ти йшов, куди тобі хотілося. Але колись, як уже будеш старий, то простягнеш безпомічні руки свої, й хтось інший буде тебе опоясувати, й поведе туди, куди не будеш мати охоти йти." Такими словами Ісус передсказав, що святого Петра чекала на старості літ преславна мученицька смерть.

Кілька днів опісля Ісус у славі відійшов на небо, обіцявши апостолам, а передусім Петрові, що пішле їм свого Святого Духа, Божественного Утішителя.

(Далі буде).

Найкращі та найцінніші з усіх скарбів світу є ці два: Пресвята Евхаристія й душа невинної дитини. Перший із тих двох найдорожчих скарбів віддав Господь Бог з руки своїх священиків, а другий —у руки батьків та матерей.

Як душа є життям людського тіла, так Господь Бог є життям людської душі. Тіло вмирає тоді, як душа покидає його; подібно вмирає й душа, коли через смертельний гріх покидає Господа Бога.

БОЖЕСТВЕННИЙ СІВАЧ

Чарівна весна цвіла в Назареті. Пречиста Діва порядкувала в кухні й хотіла післати маленького Ісуса по воду. Та десь Його не було. Отож вийшла Марія на город, щоб пошукати любого Сина. І раптом почула тихий плач дитини. То плакав Її Ісус. Сидів бідний на лавочці, а з синіх оченят Його сплівали сльози.

—Чого плачеш, мій синочку?— спитала ніжно Божа Мати.— Скажи, що в тебе болить?

Але Ісус нічого Їй на те не відповів, тільки ручкою показав на три грядочці квітів, що мали вигляд трьох однакових сердець.

По хвилині Його Божі уста тихо промовили:

—Ти знаєш, Матінко, що я з однаковою любов'ю доглядав і підливав усі три грядочки.— А тепер подивись на них! На одній пишають, цвітуть розкішні квітки; на другій теж квітки посходили, хоч бачу між квітками також бур'яни. Та це не багато вадить. Ці бур'яни дуже легко буде можна виполоти. Але поглянь на третю грядку... Ні одне благородне зерно не зійшло... Тому мені так смутно, тому я гірко плачу.

. . . . . .

Грядочки, що про них отут бесіда,— то людські серця. Ісус, Божественний Сівач, засіває на них здорове зерно християнських чеснот... Чи приймаються ті райські квітки на наших грядках?... Чи не є наші серця причиною Ісусового смутку?

Одна Служба Божа, набожно вислухана за життя, принесе нам далеко більш користи, ніж сто Служб Божих, що їх правитимуть за нас по нашій смерті.

З Господом Богом можемо розмовляти кожної хвилі. При Божих дверях нема озброєного вартівника, що нас завертав би, кажучи: "Тепер невідповідна пора,—прийдіть пізніш!" Ми заледве промовимо те одне слово: "Отче!"— а вже відчиняються ворота Господньої палати. (Святий Іван Золотоуст).

Добре, чесне ім'я вартніш від великих багатств, а добра слава дорожча від срібла й золота.

Гордий Цар

Десь-недесь, у якімсь царстві, якімсь господарстві, —не в нашій землі, не за нашої пам'яти,—жив собі цар, та такий гордий, такий гордий, що борони Господи! Хто б йому що не радив, що б не казав— нікого не послухає, а робить усе, що тільки на думку йому впаде — і ніхто йому перечити не смій! Засумували всі міністри та бояри, засумував і люд увесь.

Раз пішов цар до церкви. Слухає—панотець читає святе письмо... Якесь там слово йому не вподобалось. По відправі йде цар додому, та й каже привести панотця. Приходить панотець.

—Як ти посмів читати таке й таке місце?

—Якже не читати,— каже,— коли написано?

—То що з того, що написано? Як буде написано не знати що, то ти й читатимеш? Щоб ти мені те місце замазав, —і більш читати не смій!

—Не я, ваше царське величество, писав ті слова,— каже панотець,— не мені їх і замазувати!

—Як ти смієш мені перечити? Адже я цар,— ти повинен мене слухати!

—Усе,— каже панотець,— буду слухати, а в церковнім ділі Бог постановив— і людям цього не змінити!

—Як то не змінити?!— крикнув цар.— Коли схочу змінити, то й зміню! Щоб ти мені зараз викинув ті слова, і щоб ніколи не читав їх у церкві,— чуєш?

—Не смію,— каже панотець,— не моя воля!

—Я тобі приказую!

—Не смію!— каже.

—Ну, то даю тобі три дні подумати, а четвертого дня, ввечері, явись у мене: якщо й тоді не послухаєш, то голова не твоя!

Панотець низенько вклонився, і пішов додому.

От уже третій день кінчається, а панотець і сам не знає, що робити. Умерти б за віру не страшно, та жінка, діти малі... Ходить та плаче... Горе!— Ліг він увечері спати —та не спиться йому; коли ж над ранком заснув, бачить у сні,— стоїть у головах ангели та й каже:

—Не бійсь нічого: Бог мене післав на землю боронити тебе!

Встав панотець уранці радий, наче на світ народився, і щиро помолився Богу.

Прокидається й цар уранці, та й кричить, щоб скоріш мисливі збирались,— на полювання поїде.

Полюють вони в лісі. Коли бачить цар: олень вискочив із-за куща. Цар за ним; так женеться: олень не втече, цар не дожене. Розпалився цар, підігнав коня: ось-ось-ось настигне... Коли річка на дорозі. Олень у воду; цар одежу з себе, та й собі в воду. Плавати умів добре, думав— настигне. От-от— ще кришечку, і майже за роги вхопив... Олень перепливе на беріг, і цар за ним. Та, як тільки хотів його взяти за роги,— аж оленя й не стало... (Бо то був ангел!)

Здивувався цар,— дивиться сюди, туди: де то олень подівся? Коли бачить: на тім боці хтось оягається в його одежу. Потім сідає на його коня й рушає.

Цар думав, що то злодій який, або що; а то був той самий ангел. Він прийняв на себе обличчя царя, догнав мисливих та й поїхав із ними додому. А цар зостався голий у лісі.

Коли дивиться— аж далеко десь дим піднімається над лісом і неначе хмара стає на чистому небі. Він поумав:

—То мабуть мисливі мої палять!

Пішов туди на той дим. Приходить— аж то цегольня. Робітники повиходили— дивляться: що воно за чоловік такий голий? А він у кущах ноги покалічив, тіло подряпане... Люди змилувались над ним; дали йому стару обдерту свитину, винесли йому їсти хліба черствого та огірків. Питають:

—Скажи чоловіче, хто ти такий?

—Дайте,— каже,— наїмся, а то їсти хочу.

Нагодували його: може він зроду не їв нічого з таким смаком, як той хліб черствий та огірки.

От, як наївся, то й каже:

—Тепер скажу вам, хто я такий: Я цар ваш! Як дістанусь у столицю, то я вас нагороджу!

—Ах, ти педач! Щоб то жебрак якийсь та смів себе царем величати? Подивись на нього: ще й винагороджувати хоче!

—Ви,— каже,— не смійте мене лаяти, бо звелю вам голови рубати! (Забувся: думав, що вдома).

—Хто? Ти?!!!...

Та давай його бити. Били, били, взяли, та й прогнали. Пішов він, по лісі блукаючи.

Іде та йде— аж бачить знову: дим піднімається над лісом. Він знов думав, що то мисливі, та йде на них. Аж на вечір приходить він до другої цегольні. Там над ним змилувались, нагодували його, напоїли, дали йому стареньку одежину, бо й самі бідні були. Вони ж думали, що то так собі бідний чоловік, може від війська ховається, а він, як наївся та одягся, то й каже:

—Я цар ваш!

Ті сміються над ним. Він знов посварився з людьми. І ті його побили добре та й прогнали. Він і пішов собі в ліс. Аж уже й ніч. От він приліг під деревом та й переночував а вранці вставши, поплівся, куди очі глядять.

Аж-ось приходить у третю цегольну; та вже й не признається, що він цар: усе думає про те, як би то йому у столицю дістатися. От, і там його нагодували робітники, та бачать, що в нього босі поклаїчені ноги— та змилувались: дали йому старенькі чоботи.

Він їх питає:

—Чи не знаєте, куди дорога у столицю?

—Вони йому показали. А вже далеко увійшов за цілий день.

От, пішов він тією дорогою, кудою йому показано. Іде та йде, та приходить у якесь містечко. Аж от спиняє його на дорозі вартівник:

—Стій!— кричить.

Він став.

—Пашпорт є?

—Ні, нема.

—Як же ти без пашпорта ходиш? Ти блудяга якийсь! Візьміть його!— крикнув на вояків.

Тут де не взялись ті вояки, вхопили його, та й посадили у холодну.

За кілька днів питаються:

—А звідки ти?

Він і сказав: з такої й такої, каже, столиці. Тоді його скували зо злодіями, та й повели.

От, привели його в столицю, та й знову саджають у тюрму. За якийсь час приходить старший і розпитується: Хто за що сидить. От, один каже:

—Мене пан бив, знущався надо мною, а я терпів, аж накінець і терпцю не стало. І от, одного дня я пробив його вилами; за те мене й посадили в оцю тюрму!

Підходить до другого:

—А ти,— питає,— за що?

—При війську,— каже,— був, і так мене там били, так нівечили, що не вмію на трубі грати; от я й утік, але мене спіймали.

—А ти за що?—питає далі.

—А я,— каже,— не мав що їсти, та й поліз у жидову комору,— за те мене сюди й завдали.

І так кожний розповідає свою нещасну пригоду.

Аж ось приходить старший до нашого героя:

—А ти,— питає,— хто такий?

От він йому й розповів усю правду:

—Був я царем, та таке й таке приключилося зо мною...

Тут на нього дивляться, що він цілком не подібний до царя. А він, звісно, за довгий час змарнів, борода відросла... Куди там— зовсім не подібний!.... А таки вперто твердиться, ще й клене ться, що цар. Як уже його не запитували: "Цар та й годі!"

От, і порішили всі, що він божевільний, та й вигнали його з тюрми:

—На віщо,— кажуть,— дурного будем держати, тільки хліб царський марнує.

І як випустили його,— то так бідує, так бідує, що Господи! Якщо знайде яку роботу (а до роботи не звичний), то ще пів біди; а часом то тим тільки й живе, що випросить шматок хліба. Ночує, де Бог дасть: часом де в буряні, або так де під плотом. До того дожився!

А ангел, зробившись царем, поїхав із мисливими додому. Приїхав. Ніхто нічого й не догається, що то не цар, а ангел.

Коли ввечері приходить до нього панотець та й каже:

—Воля твоя, царю, голову мою зняти: не пристану я на те, щоб викинути й слово з святого письма!

А цар йому:

—Ну, слава Богу! Тепер я знаю, що в моїм царстві є такий священик, що міцно стоїть за слово Боже. Постараюся, щоб ти став найстаршим архиєреєм.

Панотець подякував, уклонився до землі, та й пішов собі, дивуючись: що це таке, що з гордого царя та зробився такий тихий та справедливий?

От, і всі, всі дивуються, що таке з царем сталося,— такий зробився тихий та поважний, по полюваннях не їжджає, а все ходить, розпитується: де яка неправда, чи яка кому кривда, чи що; на все сам увагу звертає: скрізь суд справедливий чинить, суддів та розсудчиків справедливих назначає... як перш народ сумував, так тепер радіє: і податки не великі, і суд справедливий!

А цар той— так бідує, так бідує!

Коли через три роки приходить такий царський указ, щоб на такий то і на такий день усі сходились до царя обідати: і багаті, і вбогі, і пани, і прості селяни! І посходились усі, прийшов і той цар нещасливий. А на царському дворі: такого, такого столів понакривано, що Господи!

От сідають усі за столи, п'ють та їдять, а цар сам із міністрами всякі напитки та наїдки розношує, кожного сам особисто припрошує; а тому цареві нещасному удвоє проти інших накладає й наливає.

Усіх нагодували й напоїли; а далі цар почав і розпитуватися людей: Чи нема кому якої кривди або образи. А як зачали вже люди розходитися, цар став у брамі з мішком грошей— усім дає по дукатові, а тому цареві нещасному аж три дукати дав.

Минуло три роки, і цар знову зробив бенкет, і знову скликає всіх людей. От, нагодував, напоїв, розпитався, дав по дукатові всім, а тому цареві нещасному вдвоє давав їсти та пити, і на дорогу знову дав три дукати.

От, через три роки знов робить обід, і велить: "щоб були всі: і багаті, і вбогі, і пани, і прості селяни!" Посходились люди, понаїдались, понапивались, подякували, —стали розходитись. Той цар нещасливий і собі хоче йти, так він його зупинив. Повів його до себе в палати та й каже:

—Це тобі Бог присудив, щоб ти дев'ять літ покутував за свою гордість; а мене післав, щоб я навчив тебе, як цар повинен людей жалувати. Ну, тепер ти, бідуючи та тиняючись по світу, набрався трохи розуму,— то гляди, щоб ти відтепер добре народом правив! Бо з цього часу ти будеш знов царем, а я полечу до Бога на небо!

Та це кажучи, звелів йому умитися й підголитися,— бо борода у нього вже була виросла довга, мов у пасішника, —та дав йому царську одеж, а далі й каже:

—Іди тепер,— там у покоях сидить тепер царська чесна рада. Іди туди, то там тебе ніхто й не пізнає, що ти той самий, що жебраком тинявся! Нехай тобі Бог поможе у всім добрім!

Та, як сказав це ангел, то й не стало його, тільки одежа лишилася.

От, цар перш усього помолився щиро Богу, а тоді й пішов на раду. З тієї пори правив уже він народом, як його ангел навчив.

(Народня Леґенда)

ЛЮБІМ ІСУСА ХРИСТА!

Діялось це Року Божого триста четвертого. Цірсарська поліція в Римі ув'язнила християнську дівчинку, що мала тринадцять років. За що? Який злочин могла зробити така ще малолітня дитина, Ніхто в цілім місті не міг би був відповісти на це зовсім просте питання. Батьки тієї доброї, побожної дівчинки були дуже багаті. Вони постарались дати своїй донечці гарне виховання. І раптом— горе!... Їх дитину, що її вони так сердечно любили, казав лютий кесар арештувати. І от вона бідна сидить у холодній тюрмі, за грубими залізними ґратами. По сірих тюремних мурах стікає вода. На долівці валяється трохи перегнилої соломи...

Наступного дня привели дівчину на суд. Бліда й заплакана, стояла вона перед грізним суддею.

—Як називаєшся — спитав гостро цісарський префект.

—Агнета,— віповіла дитина, дрижачи.

—А чи знаєш ти, за що я казав тебе ув'язнити? — питав далі суддя.

—Ні, не знаю,— відповіла Агнета, й гарячі сльози покотились по блідому її личку.— Я нічого злого не зробила.

—Що? Що?! Ти нічого злого не зробила?!... Великий злочин твій! Ти заслужила кару смерти! Чи ти не християнка?...

—Так Я християнка!— сміливо відповіла Агнета.

—Дитино!— промовив суддя м'яким та лагідним тоном. —Мій син дуже любить тебе, й хоче з тобою одружитися. Чи ти цього не знаєш?

Агнета мовчала. Суддя говорив далі:

—І чому ж ти не згодилась вийти за нього? Ти сказала йому, що ти вже з іншим заручена. З того часу мій син пильно слідив за тобою, й одного дня спостеріг, що ти ходила на збори християн. І тепер, маючи докази, що ти християнка, ми можемо зовсім легко засудити тебе на смерть. Але ні!... Я хочу тебе вирятувати. Якщо обіцяєш мені, що виречешся християнства, і згодишся вийти за мого сина, то я дарую тобі життя.

Ніжний рум'янець покрив бліде личко Агнети; її уста тихо прошептали:

—Ні! Я ніколи не покину Ісуса! Я тільки Його люблю. І з любови до Нього я готова піти навіть на найбільші муки.

Суддя розлютився й велів покликати до себе ката. Минуло кілька хвилин,— і перед Агнетою став великий і грубий вояк, із довгими шнурами та гострою сокирою в руці.

—Зв'яжи її,— крикнув суддя,— і відведи на ринок, а там на очах всіх людей відрубай їй голову.

Маленька Агнета зробила на собі великий хрест і почал тихо молитись: "В ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа!"... Опісля кат зв'язав її білі рученята, й випровадив із-перед лиця судді.

Всі, що бачили муки тієї невинної дівчинки, плакали зо зворушення. Навіть по опаленому катівському обличчі потекла сльоза.

Минуло ще кілька хвилин. Агнета білою рукою відгорнула з шиї волосся, й віддала голову під топір.

Прийшов час і над могилкою її вибудували християни величаву церкву.

Сьогодні Агнета тішиться великою славою в небі, і є вона доброю опікункою всіх невинних, чистих католицьких дітей.

Хто дає милостиню вбогому, той позичає самому Богові, і Бог відплатить йому за добродійство його. (З Приказок Соломонових).

Хто жалує прута, той ненавидить свого сина,— хто ж любить сина, той заранння поправляє його. (З Приказок Соломонових).

А Сіон говорив: "Покинув мене Господь; мій Бог про мене позабув!"... Хіба всилі жінка забути про своє немовля? Хіба ж не стане їй жаль плоду власної своєї утроби? Та, хоч би забула вона (каже Господь)— то Я, (твій Бог) Я тебе не забуду ніколи! (Ісай, 49, 14-15).

Любов усіх матерів на світі ніяк не всилі дорівняти тій любові, що її має Пречиста Діва для кожного зо своїх дітей. (Св. Вернард)

Пречиста Діва Марія зачала Ісуса Христа, як Діва, породила,

як Діва, й після Його народження назавжди осталась Дівою. — (Святий Августин).

Як сонячний промінь проходить крізь скло, й не ушкоджує його, так Ісус із Пречистої Діви народився, не нарушивши Її чудового дівицтва. (Св. Августин.

ПІСЛЯ ТРЕТЬОЇ — ЧЕТВЕРТА

Один дванадцятилітній хлопець ішов до церкви з молитовником у руках. По дорозі стрінув його батько, один із тих, що бажають здобути собі повагу та пошану, насміхаючсиь із побожности та релігійности інших членів родини.

—Куди ж ти йдеш,— запитав батько.

—До церкви,— відповів син.

—А нащо тобі церкви?— перебив батько,— церква добра річ для жінок і для дівчат, а ти хлопець, то ходи зо мною.

Хлопчина опустив очі в землю, та по хвилі, майже плачучи, відповів: "Але ж катехизм виразно каже: "Памятай, щоб ти день святий святкував! Хіба ж ця третя заповідь є тільки для жінок і для дівчат?"

—Дурниця, синку, дурниця...— обрушився батько.

—Татусю,—по хвилі промовив хлопчик, наче б нагло одержав ясне світло від Бога,— якщо дурниця заховувати третю заповідь Божу, то певно так само дурниця захову вати й заповідь четверту!

Слова дитини, мов обухом по голові, вдарили нерозважного батька. Наступної неділі пішов до церкви батько з цілою родиною.

Так, так, батьку християнський, не забувай, що зараз по третій заповіді слідує заповідь четверта. Бо якже ти смієш вимагати, щоб діти твої шанували тебе та матір, коли ти сам зневажаєш свого Небесного Отця тим, що не заховуєш, не святкуєш неділі та свят?!...

Як через одну жінку (Еву) прийшла смерть на цей світ, так через другу,—Марію, прийшло на світ життя. (Св. Вернард).

Наші діла мають тим більшу вартість, чим більша є в нашім серці та Божественна любов, що їх диктує. (Св. Фр. Салезький)

Кожний з нас постійно має коло себе двох секретарів, — ангела й діявола. Діявол записує всі наші злі діла, щоб колись нас на Божім Суді оскаржувати. Ангел записує наші добрі вчинки, щоб міг у день Страшного суду нас оправдати. Коли перед людьми стануть колись усі їхні діла, о!— як мало буде таких, що будуть милі Господу Богу! (Св. Іван Віяней).

Господи, роби зо мною, що хочеш, бо знаю, що мене любиш! (Святий Августин).

Лихий та зопсутий чоловік дуже легко підозрівае других; подібно, як тому, що мае заворот голови, здається, ніби ввесь світ кругом нього обертається. (Святий Ігнатій Лойоля).

Якби так нам прийшлося вмерти в цю хвилю,— яка доля стрінула б нас? Який рахунок могли б ми дати Богові з усіх ласк і добродійств, що їх ми так багато від Нього одержали? Що сказали б ми на свою власну оборону, якби так Господь Бог пригадав нам усі ті згіршення, що ними, може бути, ми неодну людську душу занапастили? (Святий Ігнатій Лойоля)

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Одна большевицька газета в Америці подала, що тепер в Галичині платять по 7 кільограмів збіжжя за один день праці селянина. Ось, що дістають наші люди від большевиків за свою працю!

Америка підчас останньої війни видала 56 більйонів долярів, щоб помагати чужим краям.

В Австрії комуністи зовсім програли вибори, бо населення вже переконалося, що таке большевики. Християнська людова партія осягнула 48% голосів, соціяльні демократи 40%, а комуністи 12%. Австрія, то глибоко католицький край.

Чотири великі американські літаки вилетіли з Японії, і без ніякого перестанку прибули до Вашинґтону. Їх лет тривав 27 годин 29 мінут.

В Німеччині арештували 87 банкирів, що помагали Гітлерові. Правдоподібно їх поставлять на суд, як воєнних злочинців.

Американські вояки продавали в Берліні воякам большевицької армії годинники, ножі, бритви і за те все зібрали 5 мільйонів долярів. У Росії таких "буржуйських" товарів нема.

У Франції знаціоналізував уряд де Ґоля 5 банків, забираючи їх для держави. Таке саме роблять і в Англії, де партія праці хоче англійський банк знаціоналізувати.

Український Допомоговий Комітет у Бельгії почав видавати газету Вісті. Перше число вийшло 1. X. 1945 р.

Новим управителем канадійської пресової агенції "Кенедієн Пресс" є Ґілліс Пурсел, католик.

Американські католики домагалися, щоб не впустити до Америки професора Лаского, що є секретарем англійської робітничої партії. Ласкі атакував католицьку Церкву у своїх промовах.

В західній части Німеччини почав виходити новий часопис посвячений релігії й культурні. Видає його о. В. Певлер, Єзуїт.

Католицький Єпископ фон Галлен в Мінстер, що завжди був проти Гітлера, оснував комітет для релігійного відродження в публичному житті. Цей комітет має займатися молоддю, вихованням та відбудовою церквів, а головно катедри в Мінстер.

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

Верблюд і п'яниця:— Чим ріжниться верблюд від п'яниці?

—Верблюд може цілий тиждень працювати й нічого не пити, а п'яниця може цілісінький тиждень пити й зовсім не працювати.

На науці катехизму:— Славцю, що треба конче зробити, щоб дістатись до неба?

—Треба конче вмерти.

Задуманий. Учень: (до професора) Прошу пана професора! Останнім разом пан професор обіцяли нам сказати дещо про розум.

Професор: (задуманий) Ах, дай же мені спокій із розумом, у мене тепер зовсім що інше в голові!

Хто ліпший? Івась: Я маю коника, а ти ні!

Петрусь: А я маю новий "байсик," а ти ні!

Івась: А мій тато став уже директором, а твій ще ні!

Птетрусь (тріюмфуюче): Але моя бабуня вже вмерла, а твоя ще ні!

Смутна, але й приемна вістка. "Дорогий Друже! Сповіщаю тебе про наглу смерть нашого старого індика. Похорон відбудеться взавтра, в полудне, в нашім родиннім кружку. Прийди, будь ласка, і ти, разом зо своєю дружиною. Твій завжди прихильний Н.Б."

Мамина рада. Одна пані, виряжаючи свого сина в дорогу до Европи, дуже наказувала його, щоб ніколи не купавсь у Чорному Морі, бо міг би й сам стати чорний, як мурин.

Китайська приказка. Коли шабля заржавіла, а мотика ясно блищиться; коли влязниці порожні, а комори заповнені вщерть; коли камінні сходи перед святинями заболочені, а на площі перед судовою палатою зеленіється шовкова трава; коли лікарі ходять пішки, а різники кажуть себе носити в розкішних лектиках, тоді сміло можна сказати, що державний уряд добре виконує свою роботу.

АНУ, — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці III-ій окладинки)

1. Парастас **далеко довший** від Панахиди,— це перша ріжниця, яку легко може завважити навіть той, що ані одного слова з Богослужень наших не розуміє. А друга, ще важніша ріжниця, є та, що Парастас містить у собі Панахиду. Панахида— це отже ніщо інше, як мала частина Парастаса.

2. Перші жидівські священики, на приказ Божий, поставлені Мойсеєм, були: **Арон і його сини.**

3. **Святий Василій Великий, Григорій Богослов і Іван Золотоуст.** Всі три жили **в четвертому столітті по Христі. Перший із них помер Святий Василій Великий,** Року Божого 379-го.

4. В німецькому місті, **Колонії,** над Реном-річкою, в преславній катедрі відвідують побожні паломники гріб, що скриває в собі мощі Трьох Царів.

5. **Досконалий жаль може кожної хвилі, на кожнім місці й у кожній пригоді очистити людину хоч би й із найтяжчих гріхів.** О, це надзвичайно важна, цінна, практична та потішаюча правда! Богато людей, на жаль, цього не знають: вони думають, що доско налий жаль відпускає тяжкі гріхи лиш у виняткових випадках: наприклад коли людина вмирає ,а священика ніяк не можна ні звідки роздобути, щоб розрішення дав. А в звичайних умовинах, коли є можність сповідатися, ніякий жаль (так кажуть вони) людині гріхів тяжких не відпустить,— треба конче до сповіди йти. Це помилка, дуже велика помилка. Кожний раз, коли б це не було, як грішник із щирою любов'ю в серці до Бога звернеться й скаже: "жалую, Господи, що я Тебе образив,— люблю Тебе понад усе, й ні за що в світі не хочу Тебе більш зневажати," то відразу всі гріхи йому прощені. З тих гріхів, розуміється, ще треба буде при нагоді докладно висповідатись, бо такий є виразний закон Ісуса Христа, але факт фактом є, що гріхи ті вже й перед сповіддю стали відпущені, бо в серці грішника Господь Бог побачив щирий жаль за гріхи і ще й іскру чистої, святої любови.

6. Першу виразно бесіду про Спасителя Світу знаходимо **на початку першої Книги** Святої Біблії; проклявши пекельного змія за те, що він довів людей до упадку в гріх, Господь Бог промовив до нього: **"Ворожнечу покладу я між тобою й Женою,**—між потомством твоїм і **Потомством Її."** Всі Отці Церкви однозгідно переказали нам, що згадана **Жена,**— це ніхто інший, як **Пречиста Діва Марія, а Потомство Її,—Ісус Христос, Месія, Спаситель Світу.**

7. Річка Йордан випливає з Ливанських Гір. Спочатку вона чистенька, гарна, мила, аж любо подивитися. Потім, що далі росте вона й росте, стає великою поважною річкою, перепливає велике й гарне Геннезаретське Озеро, аж раптом зачинає псуватися: опускає урожайну землю й заходить на відлюдну, безплодну пустиню, де тільки піски та піски жовтіються, де ні трави, ні квітів, ні кущів, ні деревини нема. Смутно виглядають там голі та пусті Йорданові береги, аж накінець Свята Річка трагічно закінчує свій біг, бо вливається до Мертвого Моря. Слушно отже

можна порівняти долю річки Йордану, з долею людини, що гарно, чисто, невинно розпочинала свою земну мандрівку, аж накінець зопсулася, низько впала й занапастила себе на віки в пекельній пропасті.

8. Канада тепер уже має не одного, **а двох Кардиналів:** перший це **Його Еміненція Кардинал Родріґ Вільнев, що мешкає в місті Квебеку,** а другий, щойно недавно назначений, це **Його Еміненція Кардинал Яків Мекґвіген, архієпископ міста Торонта.**

9. Слово **Сатана** походить із мови **єврейської;** по-українському, замість нього, можна б сказати **противник, ворог**.

10. Ці слова сказав Ісус до єрусалимських жінок, як уже ніс свій хрест на Голгофту, щоб там бути розп'ятим. Ті жінки, побачивши, що Він такий збитий, скатований, зачали голосно плакати, ридати. А Він до них сказав: "Дочки Єрусалимські, не плачте надо мною, а над собою самими плачте і над діточками вашими." Тоді передсказав їм, що прийдуть ще за їх життя дні страшної Божої кари на грішне місто Єрусалим та на ввесь ізраїльський нарід. "Бо коли з зеленим деревом отаке виробляють вони, то що властиво станеться з деревом сухим?" Інакше кажучи: "коли надо Мною, **невинним** отак збиткуються безбожні кати, то якої великої муки, якої жахливої кари повинні лякатись ті, що мають сумління грішне та злочинне!

11. Замість казати: **Соборна Церква,** можна б сказати **Католицька Церква,** бо слова **соборна й католицька** мають цілковито одне й те саме значення.

12. О, ні! Сто разів ні! Ісус Христос невчених, простих, темних апостолів між людей не посилав. Він же Сам виразно сказав, що темний провідник нічого доброго не зробить, бо "коли сліпий сліпого за руку веде, то є небезпека, що обидва вони можуть попасти в яму.

То правда, що Ісус покликав до апостольства простих, невчених людей. Але поки розіслав їх у світ, то Він сам особисто їх три роки навчав, а потім їм Духа Святого зіслав, щоб вони всю Його науку якнайясніш зрозуміли. Про Апостолів отже можна сміло сказати, що вони мали найкращого Учителя, якого тільки можна собі подумати, й училися в найвищій школі, яка взагалі може існувати. За Учителя Апостоли мали самого Ісуса Христа, Сина Божого, й самого Святого Духа. Чи може деколи і колинебудь повстати якийсь університет, де навчають мудріші професори, ніж ті, що Апостолів Святих учили?...

Коли отже байбельники торочать вам нісенітницю, що вони зовсім подібні до Апостолів, бо Апостоли були такі самі темні, неосвічені, неотесані й невчені, як вони,— то знайте, що це брехня, підла брехня, огидна байбельницка брехня.

ЩЕ МАЄМО ДУЖЕ МАЛЕНЬКУ СКІЛЬКІСТЬ ПРИМІРНИКІВ КАЛЄНДАРЯ ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ.

ХТО БАЖАЄ МАТИ ЦЕЙ ГАРНИЙ, ЦЬОГОРІЧНИЙ КАЛЄНДАР —НЕХАЙ БУДЕ ЛАСКАВИЙ ПОСПІШИТИСЬ ЗІ ЗАМОВЛЕННЯМ, БО В КОРОТКІМ ЧАСІ ВЕСЬ НАКЛАД ВИЧЕРПАЄТЬСЯ.

ПОДЯКА ВІД СЕСТЕР СЛУЖЕБНИЦЬ ІЗ САСКАТУНУ

Грошеву поміч Сестрам у Саскатуні були ласкаві прислати: Всеч. о. Оленьчук, Сифтон, Ман., $51.00. По 5.00: Петро Сірко, Саскатун; Йосиф Мельник, Саскатун. Йо. Козак, Саскатун 1.00. Всеч. о. К. Лотоцький з Кадворт зібрали на похороні бл. Чижа на кольонії Твей $25.00. пані Ференц, Канора, 3.00. п-а Ґаздевич з Гаєс, Саск., 2.00. Дар від Жіночого Товариства, Саскатун, $29.00. З чайного приняття в Саскатуні: По 5.00: п-і А. Стадничук, П. Стадничук, п-і М. Воробець. По 2.00: п-а Альбіна Грицак, п-і А. Якоскевич, пані П. Чепига, Г. Сенюк, пані Заячківська, п. і пані Козак. По 1.00: п-а Рузя Бойко, п-а Катериня Галик, п-а Евгенія Байда, панна Соня Мартонюк, пані Шабага, Григоряк, Ватрич, Л. Багнюк, А. Патола, П. Сікора, Всеч. о. Фірман, п-а М. Фірман, п-а С. Катилюк, Савула Филип, п-і П. Савула, А. Петрик, Сенюк, С. Гайдич, О. Садовяк, Т. Яніпька, К. Грицуляк, Н. Ребська, М. Ворощук, А. Мартинюк, М. Михалюк, С. Ковалюк, І. Калин, Бюзікевич, п-а С. Когут, пані І. Ромента, К. Кріль, п-а Ґ. Голіната. По 50ц.: Степан Кобринський, П. Задворний, п-і Е. Магир, п-а Є. Гунчак. По 25ц.: В. Григоряк, п-а Е. Гребовська, Ю. Михасів, П. Ґрева, О. Романко. Пані Бунька 40ц., панна Е. Полінюк 50ц.

При ці нагоді хочемо також подати до ласкавого відома всіх своїх щирих Прихильників, що наша нова адреса є:

624 SPADINA CRE. E., SASKATOON, SASK.

Сестра Матея, С. П.Н.Д.М.

ЖЕРТВИ НА СИРОТИ В АЙТУНІ, САСК.

1. Збірки на весілю панства Гливки в Кровленд, Онт., дня 1-го грудня, 1945: Ів. і Розалія Гливка 1.00, Ф. Мітрик 25ц., Ан. і Параскевія Гливка 1.00; Ф. Баяк 50ц., М. Стельмах 1.00; Ів. Білюсяк 50ц., Ксеня Пазівок 50ц., Т. Ястремський 50ц. Збірку перевів М. Стельмах. Разом $5.25.

2. Діти з парохії Вознесення в Сейр, Па., Америка, за заохотою пароха Всеч. о. Вол. Довгосира, заколядували на сироти в Айтуні, Саск., $30.00.

Всім жертводавцям і прихильникам Сиротинця складаємо щиру подяку. Молимо Всевишнього, щоб сторицею надгородив це благородне діло.

Сестри Служебниці, Айтуна, Саск.

РОЗІГРАВКА НА ЗГРОМАДЖЕННЯ СЕСТЕР МІСІОНАРОК ХРИСТІЯНСЬКОЇ ЛЮБОВИ

Перша розігравка в користь Згромадження Сестер Місіонарок Христіянської Любови відбулась вечером 14 січня, 1946 р., в церковній салі Успення Матери Божої в Гримсбі, Онт. На основі щасливих тикетів виграли нагороди: 1) $100.00, вояк М. Петринко з Френклин, Ман., ч. 39511; 2) $50.00 пані К. Дацьків з Менчестер, Н. Г. ЗДПА., ч. 1324; $По 10.00:: 3) Павлина Тріска з Мондеру, Алта., ч. 17917; 4) К. Уніят з Монтреалю, Кве., ч. 2643; 5) Теофіля Сирник з Ґілберт Плейнс, Ман., ч. 36900. По 2.00: 6) пані А. Фікис з Порт Артур, Онт., ч. 32317; 7) Теодор Вишньовський з Гримсбі, Онт., ч. 39699; 8) Вікторія Паламар з Гримсбі, Онт., ч. 37493; 9) Теодор Курило з Делф, Алта., ч. 19911; 10) Теодор Мальований зі Стар, Алта., ч. 15302; 11) Анна Сенкус з Редбері, Саск., ч. 7964:

12) Інститут св. Йосафата в Едмонтоні, Алта., ч. 17596; 13) Андрій Войтас з Вест Бенд, Саск., ч. 31551; 14) А. Третяк з Канори, Саск., ч. 40535; 15) Діяна Цвяк з Вінніпегу, Ман., ч. 41580. — Всім щасливим вигравцям будуть вислані нагороди.

Розігравка принесла чистого доходу $3,261.78. В імени Згромадження Сестер Місіонарок Християнської Любови, складаємо сердечну подяку всім, що закупили тикети, або зложили свою жертву й тим способом причинилися до успішного висліду цілого підприємства. Нехай свідомість сповненого гарного діла любови буде частинною нагородою, а ласкавий Господь нехай стократно нагородить їм Своїм благословенням у їхньому дальшому життю й працях.

Хоч 32 сотки долярів це поважна сума гроша, однак коли взяти під увагу, що на сам дім Сестер треба видати щонайменше 15-20 тисяч долярів, то кожний легко зрозуміє, що вона ще зовсім не вистарчаюча. Та початок уже зроблений і за Божою ласкою багато трудностей поборено. Ми сильно віримо, що Боже Провидіння й добрі люде не дозволять так красному ділу станути в половині дороги через брак грошевих засобів, а поможуть почате діло чимскоріш довести до світлого завершення. То ж до подяки всім приятелям, добродіям і жертводавцям за дотеперішню поміч, ми одночасно долучуємо нашу дальшу сердечну просьбу: Складайте свої жертви на Згромадження Сестер Місіонарок Християнської Любови! Заки воно зможе своєю високовартісною працею дати поміч свому народові, вперед само потребує негайної помочі. Не відмовте її тепер! Остаємо з великою вірою в добрі й щирі українські серця й з надією на дальшу поміч наших брат і сестер в Канаді й Америці. Жертви просимо ласкаво висилати на адресу:

Missionary Sisters of Christian Charity, Box 180, Grimsby, Ont., Canada

о. М. Романович, ЧСВВ.

РІЗДВЯНИЙ ДАР ЛЮБОВИ НА ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

По $1.00 жертвували: Г. Хорунжий, Іван Свергун, Анна Гамуляк, Олекса Черевик, пані М. Козіцький, Корнель Бойко, Еміліян Леськів, М. Пастужик, Д. Галущак, Йосиф Борис, Мих. Деренівський, Іван, Н. Івонюк, Іван Гриценко, пані А. Максимюк, Дмитро Юрчик і Евдокія Регалюк, Алекс Лівін, Стефан і Олена Балик, Н. Вавришин, Марія Дмитерко, Гр. Мальований, Алекс Петрик, С. В. Пристанський, одна особа з Вайти, Ман., Пелагія Щербак, Андрей і Гелена Чорний, Гр. Крочак, Василь Голик, Василь Мацелюх, Анна Кметь, Параскевія Кондришин, Іван Швалюк, Евдокія Корпан, нані Мих. Короскі, Алекс Саянчук, П. Волос, Пр. Сестри з Мондер, Альта., Варвара Пітяк, Михайл Губік, Симеон Дзюрман, пані П. Чуй, Алекс Луцик, Павліна Корнак, І. Шечинський, Татіяна Зап, І. Вонітовий, К. Пробіжанський, Параскевія Боднарчук, І. Бояновський, пні К. Котик, Марія Яремович, Михайло Черній, Марія Метрофіль, Григорій Шавага, Марія Музика, одна особа з Боскомбе, Альта., Анна Горбоніс, Михайло Киба, Анна Гнатишин.

Петро Нацків, Дервент, Альта., $10.00. З нагоди ювилею пана Романа Гуски в Норквей, Саск., жертвовано на Голос Спасителя $5.00. Ф. Свечишин, Едмонтон $5.00. Ярослава Петриканин з

Торонта $5.00. Петро Комінко, Торонто, 4.00. Катерина Лучка з Клівленд, Огайо, Америка, 4.50. Пані Павліна Рутинський з Клівленд, Огайо, 3.75. Марія Сидор і Анна Пастирнак 2.50. Ф. Кондрачук 2.00. Анна Шутка 1.50. Марія Зурба 2.00. Дамян Пастернак 50ц. Ольга Яцканич 2.00. Катерина Нога 50ц. Пані Є. Короташ 1.25. Дора Сокальський, 75ц. Симон Шиш 1.50. Дмитро Юрчик і Евдокія Речик 2.00. Петро Канський 50ц. Михайлс Скочилас 2.00. Одна особа з Торонта 2.00. Андрей Гаґамага 75ц Стефан Малайний 60ц. Магдалина Савчук 50ц. Людвик Погорецький 50ц. Марія Вайда з Бофало 3.00. В. Вихопень 50ц. Григорій Березяк 50ц. Марія Никифорук 50ц. Марія Орищук 50ц. В. Кушмелюк 50ц. Пилип Никифорук 50ц. Ю. Шимінська 50ц. З нагоди 90-літного ювилею пані Марії Хруник з Вест Бенд, Саск., жертвовано на Голос Спасителя 2.50. Михаїл Черкас 1.25.

Всім жертводавцям щиро дякуємо за ласкаві жертви. Нехай Дитя Ісус поблагословить їх стократно своєю рукою, і нехай сповнить їх бажання, щоб Голос Спасителя був в кожній нашій хаті, тут в Канаді і Америці!

Задля браку місця, всі жертви на пресу для Скитальців подамо в слідуючім числі Голосу Спасителя.

Адміністрація Голосу Спасителя.

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Американський амбасадор у Швайцарії став в обороні бельгійського короля Леопольда III., про якого каже, що він зовсім не зрадив свого народу, а навпаки, вирятував його від цілковитого знищення.

Росія помагає чим лиш може повстанцям у Персії, щоб опанувати той край, багатий на нафту та інші продукти.

В Римі відновлено в багатьох місцях почитання прекрасних, чудотворних образів, і зачинають знову світити лямпи перед тими образами.

Чеські католики бороняться, як лиш можуть, проти комуністів. Недавно дуже сильно протестували вони проти уряду, що хотів забрати під свою опіку публичні школи.

Зїзд Ліги Жінок Нової Шкотії домагався від уряду, щоб заборонив спроваджувати та продавати неморальні книжки.

Коло Комніен у Франції є около 7 тисяч німців у віці 15-17 років, що служили в німецькій армії. Тепер багато з них учаться. Всі обовязані одначе брати лекції релігії, чи то католики, чи протестанти.

Недавно привезли з Гамбурґа до Бельгії 785 дзвонів, що їх німці були позабирали на гармати.

Дня 1. XI. помер у Нью-Йорку ректор католицького університету в Квебеку, Монсіньор Кирило Ґаньон. Він їздив разом з Кардиналом Вільневом до Ґвадалюпи в Мексику, де канадійський кардинал був заступником Папи на величавому ювілею.

Ген. Айзенгавер став іменований начальником штабу в Америці. Прийшов він на місце ген. Маршала. Знову ген. Паттон важко потовкся у катастрофі автомобілевій в Німеччині і 22. XII. помер.

Подають з Лондону, що засуджено на смерть 40 колишніх урядників табору в Дахав.

Около 10 тисяч католиків протестували в Празі перед міністерством Освіти, тому, що згадане міністерство замкнуло католицький часопис "Обзори."

Дня 30. XI. Чорчилові минув сімдесят і перший рік життя. З тієї нагоди одержав він багато ґратуляцій.

Генерал Кірар одержав докторат в університеті Ляваль в Квебеку. Так католицький університет нагородив канадійського командента першої армії за морем. Ген. Айзенгавер одержав докторат від католицького університету в Лювені в Бельгії.

В часі останньої війни згинуло 22,600,000 людей, а було ранених 34,400,000. Таке то добро принесла війна. Ніхто досі не знає ще, де буде осідок організації Об'єднаних Націй. Знають, що буде в Америці, але не знати,—де.

Дня 20. XI. почався суд над колишніми провідниками націзму в Німеччині. Щоб боронитися, ті провідники кличуть до Ніренбергу, де відбувається суд, багатьох свідків із усіх країв Европи.

Архитект Наталченко заповів, що большевики так перебудують Львів, що стане зовсім українським містом.

"Правда" подала з Москви, що незадовго, цебто 10. II. 1946 р. будуть вибори до Верховного Совіту. З того приводу російський уряд скасував 5 республик, а український Крим прилучив до російської республики.

У Греції Архиепископ Атен, Дамаскінос, став премієром нового уряду.

ПОШУКУВАННЯ

Грабовського Луця, Гриця й Марка з села Кути, повіт Золочів і Стефана Гайду з Бариша, повіт Бучач— пошукує Мих. Василик.
Myron Hrabowecky, 188 Cheetham Hill Rd., Manchester 8, England.

Швагра М. Макаревич, с. Николи, зі Снятина. Пошукують його доньки Наталія й Марія. Зголошуватись до:
H. Laszkewich, Canisianum, Sion Valais, Postfach 12, Switzerland.

Тету Ганку Кушіль і брата Василя Кушіля, з села Белзець, повіт Золочів. Пошукує Василь Плотиця.

Сестру Марію Римінник, замужну Мариновська й швагра Василя Мариновського, з села Доброводи, повіт Збараж. Пошукує Теодор Римінник.

Сестру Катерину Коник, з села Доброводи, повіт Збараж. Пошукує Никола Коник.

Брата Івана Чорного, з села Доброводи, повіт Збараж. Пошукує Дмитро Чорний.

Товариша Николу Ліцинського, з села Доброводи, повіт Збараж. Пошукує Антін Олійовський. Адреса до всіх пятьох слідуюча:
Rue de 29, Cite, Romsee, Liz-Liege, Belgium.

Лядька Ю. Синюка, зі села Заставя, повіт Рівне, Волинь.
Syniuk Nicolas, 154 Rue de Frederyc Lints, Louvain, Belgium.

о. Павло Штокалко

СВ. СИМЕОН БОГОПРИЄМЕЦЬ І АННА ПРОРОЧИЦЯ

Симеон Ісуса на руки приймає,
Голосом дрижачим слова промовляє:
"Владико всесильний, всемогучий Боже,
Твій слуга в спокою вже умерти може.
Вже може спокійно замкнути повіки,
В радости спочати щасливо на віки,
Вже може умерти, бо в Божій святині,
Самого Месію він побачив нині."
Симеон з тремтінням замовк на хвилину,
Глядить мов на сонце, на Божу Дитину.
Потім на Марію він звертає очі,
Та то Неї каже ті слова пророчі:
"Син Твій в згубу й славу многим людям буде,
Але меч проколе Твоє серце в груди!"

**
*

Пророчиця Анна була теж в святині
И щасливою чулась при Божій Дитині.
За чесноти й святість удовицтва свого
Радости та щастя діждалася много.
На Христа Ісуса дивилася Анна,
И ласка на неї сплила мов роса рання.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Всечесніші Отці,— Складаю сердечну подяку за Ваші труди й за так славний місячник Голос Спасителя, який ви висилали до тепер. Прошу надалі висилати. Тільки потіхи і розради ми маємо в хаті. Ми мешкаємо далеко від наших людей. До церкви то в літі їдемо й 50 миль. Залучаю Вам передплату на 1946 рік і щиро дякую.— Н. Гринько, Стречклер, Ман.

Сердечно дякую Вам за Голос Спасителя, який дуже люблю читати. Посилаю одного доляра на передплату, а одного на Різдвяний дарунок. —Василь Голик, Дайслянд, Альта.

Дуже красно дякую за Ваш місіонар, котрий посилаєте мені вже десять місяців. Кожний раз ми чекаємо на нього як на великого гостя, який має прийти до нас. Принимаю його як дорогого приятеля, і покидаю всю роботу і беруся до читання. Він є великою потіхою й скарбом нашого дому й нашого життя, та радістю моєї душі. Нехай Господь благословить Вашу працю, помагає Вам своєю ласкою, щоб Ваш місіонар знаходився в кожній хаті, в кожній християнській родині тут в Америці й в Канаді. Засилаю свою передплату і нового передплатника в Різдвянім дарунку. Прошу також прислати Ваш календар. З Богом проживайте й здорові працюйте на славу Божу, для Голосу Спасителя, на доброго нашого народу.— Єлисавета Сарко, Дікесне, Па.

Многі й гарні листи, які отримала Адміністрація Голосу Спасителя цего місяця, задля браку місця помістимо в слідуючім числі.

ДО СВІДОМОГО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА!

ПІДТРИМАЙТЕ ШКОЛИ І ЧИТАЛЬНІ УКРАЇНСЬКИХ СКИТАЛЬЦІВ В ЕВРОПІ

Жертвуйте шкільні книги на українській і англійській мовах, також підручники для дітей і дорослих на всіх мовах.

Жертвуйте гроші на закупно книг і приладдя для шкіл.

Українські комітети в місцях перебування скитальців звертають через Центральне Українське Допомогове Бюро в Льондоні з сердечною просьбою до українців в Канаді і Америці допомогти скитальцям книгами і приладдями до науки.

В таборах і містах оселення українських скитальців заложено велике число рідних шкіл для дітей, гімназії для старших дітей, ріжні курси для дорослих, технічні інститути, також український університет. Рівнож відчинено книгозбірні і читальні.

Скрайня нужда в книгах та приладдя для науки. ПОТРІБНІ головно такі книги: Словники на всіх мовах, географічні атляси в англійській мові, шкільні підручники для народних українських шкіл. Бажано мати комплекти підручників. Журнали українські і англійські, де пишеться про українські справи. Газети українські і англійські, також англійські газети з статтями про українські справи. Твори красного українського письменства. Всякі брошури, памфлети і т. інше. ПОТРІБНІ такі приладдя: Зошити, олівці, гуми, папер. Порадники до виробу дитячих забавок. Гипс, клей, карук, фарби, штучне волосся на ляльки, очі для звірят. Нитки до вишивання ДМС або Клярк ч. 16 або 12, що не пускають фарби; білі, червоні, вишневі, чорні, зелені, жовті, оранжові, цеглясті. Канва 10 х 15, полотно, голки і ін. Нитки для кравців, голки до машини Сінгер, ножики, наперстки, модні журнали, центиметри, патерни і інше. Все це можуть окремі особи або мужські чи жіночі товариства та клюби збирати і висилати безпосередно до Лондону, для достави дальше до таборів. Адреса до Лондону така:

Central Ukrainian Relief Bureau, 216 Sussex Gardens, Paddington, London, W2, England.

Хто не хоче посилати до Лондону, або хто жертвує грошима, то просимо висилати на адресу Комітету Українців Канади:

Ukrainian Canadian Committee, 701 McIntyre Bldg., Winnipeg, Man.

або:

The Bishop's Chancery, 235 Scotia St., Winnipeg, Man.

Відгукніться на цю сердечну просьбу наших братів і сестер на чужині, що прагнуть світла знання і науки, прагнуть Рідного Слова і бажають дати українську науку своїм дітям! Дайте помічну руку українській молоді на скитанню до науки!

УВАГА: Пакунки з книжками не повинні важити більше як 4 ф. і 6 унцій. Оплата 1 ц. за дві унції. Пакунки з іншими річами не повинні важити більше як 11 фунтів. Оплата 24ц. за перший фунт, 18ц. за кожний додатковий фунт.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Vol. 18, No. 3. THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK. MARCH, 1948

ЛИСТИ НАШИХ СКИТАЛЬЦІВ

Христос Раждається, це перші слова мойого листа. Слова скитальця, котрий переживає на Британських Островах, де судьба занесла його, змусивши опустити свою родину й рідну хату, та свою батьківщину. — В сороковім році мене змусили большевики до війська, й я перебував три роки в Росії і по всяких фронтах, моє життя було страшною подією. То що я переживав, то страх Вам оповісти, не тільки я сам, але решта наших хлопців. В сорок третім році дістався я до німецької неволі зі сотками наших братів, і там ми страшно набідувалися, а велике число повимирало з голоду, то годі описати, бо й вірити не будете. Але ми тільки Бога просили, щоб за нас не забував, і той нарід такий бідний, поневолений, який переходив з одних кайдан у другі, щоб дочекатися свободи дня.

Галичина зістала перевернена догори ногами. Перші знущалися над народом, другі знова забирали все, руйнували, на Сибір вивозили, палили, до криміналів засаджали. Дорогі мої, Ви щасливі в Бога, що виїхали звідтам,бо Ви не переживали такої розпуки, вас не виганяли зі своєї рідної хати, не казали:ви кулаки, забирайтеся. Дітей забирали від матерей і батьків, на очах розстрілювали, або вішали. Нині вони розпорошені по цілому світі, далеко від своїх батьків та матерей. Нині нема нам де вертати, сумно нам за дітьми та матерями. Нині ми шукаємо один другого, і як знайдемо, то здається нам, що ми рідні браття. Судьба змусила нас йти до війська,бо не було виходу, й ми знаходимось в Шкоції.Тут на Британських Островах я стрінувся з Вашим сином, та поговорив з ним як з рідним батьком. Він подав мені адрес і я написав до вас. Я маю вуйка в Канаді, який ще хлопцем виїхав тамтуди, тепер не знаю його адреси, бо забув, бо то вже довший час. Він має жонатого сина, називається Василь Папроцький. Прошу Вас дуже, поможіть мені його відшукати, а Господь нагородить Вам за мою просьбу. Я можу подати Вам знова відомість о його сестрах, Настуні, Катерині, Теклі, Анні, Марії, котра приїхала з Канади, о братові Антонієві і о сестрі Теодорі, котра вийшла замуж до Глинян, по мужеві Теодора Захарчук. Подаю адрес вуйка: Іван Папроцький, з села Склинів, повіт Золочів, пошукує своєї сестри, котра вийшла замуж за Теодора Папроцького в Глинянах, з дому вона писалась Теодора Папроцька, по мужеві Теодора Захарчук. Інформації слати на адресу їх сина, Константина Захарчука:
P.O. Box 260—136, London, E.C.1.

РОРКЕТОН, МАН.: Посмертна згадка:— Власник найбільшого склепу в цій околиці, добрий український патріот, вірний син гр. католицької Церкви, примірний муж і батько, Теодор Пуляк, помер у вівторок, 5-го лютого. Він був живим приміром, що тяжкою працею, совістністю і чемністю можна доробитися майна і знайти пошану у людей. Похорон відбувся в четвер. Богослуження похоронні відправляли три священики: о. М. Оленьчук, місцевий парох, о. Йос. Пуляк з Вініпегу, сестрінок помершого, і о. П. Криворучка зі Саскатуну. Бл. п. Теодорові послідну пошану віддавали люди ріжних націй і віроісповідань. Тіло помершого

(Продовження на стороні IV.)

АНУ, ЧИ ЗНАЄТЕ?

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці IX-ій окладинки)

1. П'ятого тижня Великого Посту, а саме в середу ввечері, правиться спеціяльне Богослуження , так зване **Поклони.** Це ви напевно знаєте. Але, якби вас так хто запитав: **Що це за Богослуження таке— ті Поклони?** Чи це **Вечірня?... Всеночне?... Литія? Часи?... Утреня?...** Чи знали б ви, що відповісти?

2. **З якої мови** взялося слово **Діякон: з грецької? Латинської? Єврейської?...** Що воно властиво **означає по-українському?**

3. Після Тайної Вечері Ісус, разом із одинадцятьма Апостолами (Юди вже з ними не було) пішов до Оливного Саду. Дорога вела через **потічок, що звався**...— ну,ну, скажіть,— **як називався той потічок у Єрусалимі?**

4. Господь Бог виразно об'явив, і свята Церква нам ясно до вірування подає, що є сім Святих Христових Тайн. Це ми, католики, вже змалку всі знаємо. Але, якби нас так несподівано хто запитав, **котра з-поміж тих сімох Тайн Христових найбільша,—** що повинні б ми йому відповісти? Ану, скажіть, — **котра Христова** Тайна, по-вашому, **найбільша** з усіх? **Чому?**

5. **При якій то нагоді, та й до кого сказав Ісус:** "Лиси мають свої нори, і птахи повітряні мають гнізда свої, а Син Чоловічий не має навіть де голови приклонити."

6. **В якім фелоні** править священик Богослуження в Велику Суботу вранці? **В червонім?... Фіолетнім?... Білім?... Зеленім?.. Чорнім?... Синім?...**

7. Рік 1054 (тисяча п'ятдесят і четвертий) це дуже важна дата, і то не тільки в історії України, але і в історії цілої Европи. В історії України рік 1054-ий важний тому, що тоді саме помер великий київський Князь, Ярослав Мудрий, син святого Володимира Великого. Пам'ятаймо, що Україна ніколи не була така велика, славна та могутня, як за Ярослава Мудрого. Тимто смерть його, 1054-го року, записана в нашій історії, як подія надзвичайно важлива й невимовно смутна.

Але також і в загальній історії Европи рік 1054-ий записався надзвичайно смутно, бо власне того року Михайло Керулярій, царгородський патріярх, підняв бунт проти Апостольської Столиці в Римі, та започаткував велику схизму так званого "православія," що свої смутні овочі не перестає видавати по сьогоднішній день.

Отже дві важні події сталися того самого року: смерть нашого преславного Князя, Ярослава Мудрого, в Киеві, і схизма Михайла Керулярія в Константинополі. Так: вони стались того самого року, але не того самого місяця. І власне це для нас, українців-католиків, дуже важна річ докладно знати, **котра з тих двох подій сталася раніш, а котра пізніш?**

8. Звертаючись у розмові до єпископа, звичайно кажемо: **Ваша Ексцеленціе;** такий є офіціяльний титул єпископів у цілій Католицькій Церкві. А тепер питання: **як треба титулувати кардиналові?**

9. Року Божого 1858-го, в місяці лютім, Божа Мати кільканадцять разів являлась молодій дівчинці Бернадеті, і з нею розмовляла. З тієї пори місто Люрд стало на ввесь світ славне та голосне надзвичайними чудами, що там кожного дня діються, а колишня молода дівчина дійшла до великої святости, й називається **свята Бернадета.**

Але є ще одна, місцевина в Європі, що своїми численними чудами й надзвичайними оздоровленнями здобуває собі ще більшу славу та й розголос, ніж Люрд. Там, у тій місцевості, що на неї тут натякаємо, Божа Мати появилась аж шість разів трьом малим дітям-пастушкам, і з ними виразно говорила. Це сталося 1917-го року. **Чи знаєте,—де саме?**

10. Святий Йосафат, як знаєте, був архієпископом у місті Полоцьку на Білорусі. Але від архієпископа ще є хтось старший, а саме **митрополит.** І от власне питання для вас: **Як називався той** наш український **митрополит,** що був безпосереднім зверхником святого Йосафата, архієпископа полоцького?

11. В молитві, що її проказуємо, приступаючи до Святого Причастя, є між іншим такі слова: "Пом'яни мя, Господи, егда прийдеши во царствії твоєм!" Чи знаєте, чиї це слова? Хто їх перший сказав?

12. Про **Десять Божих Заповідей** можна сказати, що це **Природний Закон.** Чи знаєте,—**чому?**

(РОРКЕТОН, МАН.— продовження з сторони II.) зложили на цвинтарі при церкві Воведення Пр. Бог. в Тутзед. Бл. п. Теодор Пуляк полишив в смутку жену Анну, доньку Марію і синів: Івана, Антона і Олексу.

На заклик о. пароха присутні на похороні зложили $33.20, з того $15.00 на Сиротинець в Айтуні, Саск., $10.00 на Українські Вісти, $5.00 на БНації і $3.20 на Голос Спасителя. Вічний супокій душі бл. п. Теодора. Щира подяка людям доброго серця за датки на українські цілі.

РОРКЕТОН, МАН.— Посмертна Згадка: В неділю, 10-го лютого в домі свого сина Івана Тимчука, закінчила життя мама Марія Тимчук. Прожила 83 роки. До Канади приїхала вдовою з малими дітьми в 1904 р. Перебувала 3 роки в околиці Стюартбурн, решту життя прожила в цій околиці. Гарно виховала діти і подружила. Була вірна укр. гр. католицькій Церкві, була через 10 літ старшою сестрицею і щиро дбала о красу дому Божого.

Похорон відбувся з церкви св. Івана Хрестителя в понеділок. День був дуже зимний, але на похорон прийшло досить людей. о. М. Оленьчук виголосив похоронну проповідь в домі жалоби, а другу в церкві, відправив Службу Божу і похорон. Діти зі смутком і зі слезами пращали стареньку маму у вічну дорогу. Лишила одного сина Івана, дві доньки: Анну Ільків, Олександру Замрикіт; донька Параскевія Горин померла тому кілька літ. Є 24 внуків і 15 правнуків. Зі збірки на пресу переведеної о. парохом прийшло $9.95. З того на У.В. $7.00, а на Гол. Сп. $2.95. Задля браку місця імен не подаємо. Вічная її память. Жертводавцям щира подяка за датки на добру пресу.

МІСІЙНЕ ТОВАРИСТВО СВ. ЙОСАФАТА

Бездомні

Воєнний Молох Німеччини виселив маси українського народу з рідних осель. Молоді люди опинились в німецьких фабриках, де під військовим режімом мусіли працювати серед страшних обставин для мілітаризму.

В часі війни часто голосили американські часописи, скільки то тисяч людий з ріжних країв забрали насильно німці до своїх воєнних фабрик, а між поневоленими народами вичисляли і міліони українського народу, що мучився по ріжних німецьких фабриках.

Під ударами аліянтських сил розлетівся німецький мілітаризм а в Німеччині зісталися міліони робітників чужинецького походження а між ними й українці. До числа білих невільників німецького мілітаризму забраних з наших земель треба дочислити сотні тисяч свідомого українського елементу, який утікав перед східними визволителями, шукаючи захисту під опікою західних Демократій.

Про долю наших бездомних робітників і біженців в західних краях Европи довідуємося лиш з приватних листів та принагідних статей, які часами дістаються до американських часописей. Однак американський світ за мало входить в причини того панічного страху тих нещасних людий перед визволителями зі сходу, а яких представляє большевицька агітація, яко фашистів або нацистів. Живемо в часах большевицької моди, де людий, що негодяться на большевицький режім і висвітлюють в правдивім світлі большевицьку демократію, пятнують тою самою маркою. Прийде час, коли і американські народи пізнають правду про миролюбиву політику воюючого большевизму.

Між емігрантами, в західних краях Европи знаходиться понад дві сотки наших католицьких священиків, які ратовали своє життя перед визволителями східної "демократії." Їх положення, як і прочих біженців є жахливе, бо зависло над ними марево не лише голоду, але що страшнійше, видача їх в руки доблестної, большевицької визволительки, яка з "материнським" серцем "бажає" добрати тим заблудившим синам. За всяку ціну треба знищити цю українську еміграцію, бо вона загрожує світовому мирови... бо вона є одиноким живучим свідком насильного поневоленого українського народу в межах всевладної большевицької Росії.

Поможім!

Наші католицькі священики, що живуть на еміграції в західній Европі потребують церковних річей, щоби могли виконувати душпастирство по ріжних місцевостях, де перебуває наш страждучий нарід. Піднесення релігійного духа і затримання моральности нашого народу, належить до нашого католицького священства, що живе серед нашої еміграції. Без церковної утвари не можуть сповнити цеї взнеслої задачі. Віра, наш обряд уратував вже нераз наш український нарід серед злидненних днів в його

многострадальній історії.

Тому звертаємось до всіх віруючих католиків Канади, допоможім своєю жертвою тим нашим братям на вигнанню. Там в Европі потреба фелонів, стихарів, наплечників, чаш і ручничків до них. Хто ж їм допоможе, як не ми українці католики Канади?.. До нас вони простягають свої благальні руки... до своїх братів, бо лише ми в Канаді заживаємо спокійно свободи і можемо їм помогти.

Зложім свою жертву на закупно тих конечних річей до Богослужень. Бог допоміг нам і поблагословив нашу працю, так зробім жертву на цю добру та Божу ціль: "Хто дає милостиню потребуючому, то позичає самому Богові, а Бог відплатить йому за добродійство його." (Причти Соломонові). Справмо церковні ризи, ушиймо стихар, наплечники, ручнички, та купім хоч малу чашу для духовних потреб нашої еміграції в Европі. Не відкладаймо своєї жертви на пізнійше, але допоможім сейчас, бо хто скоро дає, той два рази дає, каже народна пословиця.

Звертаємось з горячою просьбою до наших священиків, до наших церковних громад, до наших сестрицтв, маєте в парохії більше риз, то жертвуйте одні для духовних потреб наших братів. Де однак нема добрих старших риз, то негайно зробіть збірку на цю благородну ціль, а ми закупимо відповідну матерію і дамо пошити ризи і біля церковне. Нехай спільна віра і спільний наш обряд злучить нас в одну громаду в обличчі цеї катастрофи.

Всі річи й жертви на цю ціль просимо ласкаво слати на руки Всеч. о. Мирона Кривуцького, Місто-Предсідника Місійного Товариства св. Йосафата.

Missionary Union of St. Josaphat,
Rev. Myron Krywucki,
Tache Home,
St. Boniface, Man.

ПОШУКУВАННЯ

Вуйка Стефана Кізлика й тету Катерину Гудзь з села Корсів, повіт Броди. Пошукує Володимир Тобінський, син Дмитра,
Tobinskyj Wolodymyr, Zwonstrot, No. 4, Halec, BELGIUM.

Брата Олексу Чорного з села Дусівці, повіт Перемишль. Також братів Андрія й Петра. Олекса має бути в Пелі, Саск., а інші в Торонто.
Pynylo Rosalia, 4 rue Bourbon-le Chateau, PARIS 6, FRANCE

Тету Дорку Сукмановську з села Коропець, повіт Бережани.
Gr. Sukmanowski Michael, Polish Forces, P.O. Box 269|147, G.P.O. LONDON, EC. 1, ENGLAND.

Сестру Василину Павлюк з дому Гуцуляк і шваґра Василя Павлюка. До 1936 перебували в Дромгеллер, Алта.
Dr. Michael Huculiak, Camp Karlsfeld, Displaced Persons Camp No. 95-278, UNNRA, MUNICH, BAVARIA, GERMANY.

Брата Адама Стопчицького, с. Пістинь, повіт Косів.
Roman Stopczycky, c|o Ukrainian Red Cross, MUNICH, Dachauerster 9.

Знайомих з села Залісець, повіт Кременець, Волинь. Пошукує Митрофан Рожик.
Mitrofan Roschik, Rue Joseph de Jarden 245, Montegnee, Liege, BELGIUM.

Рідних Татяну і Івану Гурму, які мають перебувати в Рок Делл, Саск. Пошукує Володимир Данилів, з села Остожець, повіт Мостиска.
Danyliw Wolodymyr, Rilkester 3|11, Innsbruck— Pradl, AUSTRIA.

Стрия Петра Кравця з села Водники коло Львова. В році 1933 перебував в Саскатуні, а відтак коло Вінніпеґу.
Krawec Ivan, c|o Ukrainian Red Cross, 1, Place Grand-Mezel, GENEVA, Switzerland.

Батька Теодора Пейка з села Устя Руського, повіт Горлиці. В Канаді від року 1927. Пошукує син Сильвестер.
Peiko Sylvester, Gueugnon Saone et Loire, Baraque A. Chambre 4, FRANCE.

Мають листи в Канцелярії КУК— Пелішевський Зенон, Монтреал, від Василя Явдошина.

Центральне Бюро Розшуку та Звязку українців, які перебувають в окупованих зонах Німеччини, ласкаво просить Український Канадийський Комітет допомогти українцям, збігцям війни, розшукати в Канаді їх рідних, близьких і знайомих як слідує:

Бойчук Стефан— брата Матика Дмитра, мешкав у Винипеґу.

Голуб Іван— стрийка Голуба Гриця, село Руденко, повіт Радехів, мешкав у Смокі Лейк, Алта.

Уськів Іван— дядька Уськова Грицька, село Вовдурі, повіт Броди, також дядька Уськова Степана, село Бовдурі, повіт Броди.

Тепла (Паранчук) Марія—сестру Теплу Альбіну, м. Струсів, пов. Теребовля.

Носик Ярослав— тітку Носик Марію, село Васючин, повіт Рогатин.

Ратюк Микола (син Степана)— вуйка Ратюка Василя, село Кам-Безкутськ.

Поливайко Володимир— дядька Гринюка Івана, останній час працював залізничником з Ковельського повіту на Волині.

Добрянська (з дому Лилипіва), Текля— шваґра Стефаніва Ілька, село Лісники, повіт Бережани, мешкав в Торонто, Онт.

Бойчун Стефан— дочку Красовську Катерину з Городенки, Станиславського повіту, працювала помічницею в ресторані, мешк. в пров. Квебек, еміґрувала в 1928.

Карпинський Олексій— тітку Харнявську (Кіт), Катерину, село Любинець Новий, повіт Любачів.

Бонк, Микола— залізничник— 1) двоюродного брата— Бонк Михайла, залізничник. 2) Дв. сестру— Лутчин Марію та Лутчин Тетяну, село Соколь, пов. Мостиська, еміґр. в 1928 р.

Петришин, Петро— вуйка Петришина Павла з Себетець, пов. Зборів. Еміґрував в 1928 р. Має свою фарму.

Осадчий, Стефан —вуйка Лисака Івана, с. Дубини на Волині. Еміґрував в 1930 р. Має свою фарму.

Осадчий Стефан— дядька Корнейчука Андрія— еміґрував в 1930 р. Уродж. с. Коростова на Волині. Робітник. Мешкав в Флин Флон, Ман.

Стадник Петро— вуйків: а) Бурака Івана (сина Марка), село Біла, повіт Чортків. б) Бурака Максима— виїхав в 1913 р., село Біла, повіт Чортків. в) Бурака Семена — еміґрував 1913, село Біла, повіт Чортків.

ЧИ ВИ ЧИТАЄТЕ "СВІТЛО" Й "КАТОЛИЦЬКІ КАРТИНИ"?

"СВІТЛО"—це наш український релігійний часопис, що його видають ОО. Василіяни в Мондері для українського народу в Канаді й Злучених Державах Америки.

"СВІТЛО"— це поважний, повчальний часопис, що приносить читачам добірний матеріял. В "Світлі" знайдете статті: РЕДАКЦІЙНІ, на біжучі теми,—З ХРИСТІЯНСЬКОЇ ФІЛЬОСОФІЇ ЖИТТЯ— МІСЯЧНІ НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ — БОЖЕ СЛОВО, пояснення св. Письма— ЖИТТЯ СВ. ЙОСАФАТА — ВІРЯ Й ЗНАННЯ, пояснення Служби Божої,— ІРИНА, гарне оповідання з перших віків християнства— НА ФРОНТІ, спомини о. А. Труха, ЧСВВ.; зо стрілецького життя,— ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА, цікаві дописи— РЕЛІГІЙНІ ВІСТИ— НОВИНКИ з усього світу.

"КАТОЛИЦЬКІ КАРТИНИ", це друга частина "Світла," що містить гарні знимки різних осіб, комітетів, новоженців, спортових дружин, і інших організацій із різних місцевин.

Крім цього в кожнім числі "Католицьких Картин" є важливі поучення: ТАК ГОВОРИТЬ ПАПА— ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ юнацтва в англійській мові— УКРАЇНСЬКА МОВА, виклад української граматики— ЖАРТИ.

"СВІТЛО" й "КАТОЛИЦЬКІ КАРТИНИ" це дуже корисний часопис для старших і молоді, тому повинен бути в КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ на всім американськім континенті.

ХТО читає "СВІТЛО" й "КАТОЛИЦЬКІ КАРТИНИ," цей матиме правдиву духовну користь і розвагу. ТОМУ— ЗАМОВЛЯЙТЕ СОБІ чимскоріше "СВІТЛО" з "Католицькими Картинами" й ЧИТАЙТЕ пильно кожне число.

ДУЖЕ ДОБРЕ ДІЛО зробить кожний читач, що замовить "СВІТЛО" також для своїх КРЕВНИХ і ЗНАЙОМИХ. Зробити це ЛЕГКО, бо "Світло" з "Католицькими Картинами" КОШТУЄ ТІЛЬКИ $1.00 річно.

Всі замовлення посилається на адресу:
"SWITLO", MUNDARE, ALBERTA, CANADA

Потиренко Михайло— вуйка Вітишина Гринька, село Настасів, пов. Тарнопіль, Вітишина Петра, село Настасів, пов. Тарнопіль. Мешкали в Монтреал. Дв. брата Багрій Гринька, село Настасів, пов. Тарнопіль. Мешкав в Монтреал.

Хитро Нестор— Скрільчук Катерину (з дому Хитра)— з Медика, пов. Перемишль. Еміґрував 1927 р. Має свою фарму.

Майка Олекса— своїх односельчан: Бойка Дмитра, село Долголуга, повіт Стрий. Має свою фарму. Бойко Олексу— село Долголуга, повіт Стрий.

Шутович Михайло— Гладиша Михайла, село Соколики, повіт Турка.

Просимо за повищими зголошувтаись до:
Research Office of the Missing Ukrainians in Germany, 258 D.P. Assembly Centre 800, Control Unit, B.A.O.R., (Great Britain)

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 18, Ч. 3. Березень 1946

о. Н. Копяківський, ЧНІ.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА МІСЯЦЬ БЕРЕЗЕНЬ

Щоб поодинокі родини високо цінили покликання своїх синів до священицтва

В Канаді та в Злучених Державах Америки ми українці католики маємо замало священиків, що як слід могли б обслужити всіх наших людей. Там де англійські парохії мають двох або трьох священиків, ми українці маємо ледве одного. Обраховують, що в Канаді один наш священик мав би обслужити 2,700 душ, а в Злучених Державах 2,400 душ. Коли возьмемо під розвагу ті числа, то бачимо, як багато душ припадає одному священикові, щоб він як духовний отець дбав про їх духовне життя. — Та будуються тепер нові церкви, основуються нові парохії,—їх належало б обслужити, та священиків бракує.

Ми українці маємо замало священиків, та й маємо замало позасланням і вбивствам, де тепер дуже трудно та просто навіть неможливо, щоб якісь покликання могли виплекатись. Але маю на ська влада та наших патріотів-священиків здесяткувала тюрмою, зсланням і вбивством; де тепер дуже трудно та просто навіть неможливо щоб якісь покликання могли виплекатись. Але маю на думці вільну країну Канади й Злучених Держав. Тут є можність плекати покликання до священицького чи монашого стану, є можність для юнаків-молодців кінчити теольогічні студії— богословські науки та бути священиками чи монахами. Однак повторяю: Ми українці маємо замало священиків: чи то священиків світських чи священиків монахів! Якже отже великі та важні слова Ісуса Христа для нас українців, під розвагу нашим українським родинам: "Оце жниво велике, а робітників мало. Просіть отже Господа жнив, щоб послав женців на Своє жниво."

* * *

Правда, що покликання до священицького чи монашого стану походить від Бога, але також це правда, що коли його Бог ко-

мусь дає, то треба плекати й виплекати його, заки можна скористати з цеї Божої ласки.

І Господь Бог у Своїй безконечній доброті дає цю ласку покликання багатьом юнакам усіх народів, дає й нашим українським юнакам. Те покликання у юнаків мйже зріле, бо вони рішаються вже, який стан собі вибрати. У дітей малих чи у дітей хлопячого віку воно ще не є виразно видне, та все-таки можна потрохи пізнавати чи воно є у них чи нема його.

От підчас катехизації питаю малих хлопчиків: "Чим ви хотілиб бути?" Дехто з них відповідають: "Священиком!" Та й з такого хлопчини може направду бути священик! Треба тільки піддержувати та заохочувати його, щоб витривав у своїм замірі.

Інший приклад: Родичі ходять до церкви та й дітей беруть з собою. І дитина вернувши до дону наслідує те, що бачила в церкві: будує престолик, його прикрашує, збирає інших дітей разом, наслідує священика, співає і "проповідає"... Це знак, що дитині сподобалося церковне богослуження, та й можливо, що в її серці криється бажання служити колись при престолі як священик. Треба те покликання розбудити й плекати його.

Ласку покликання засадив Господь Бог у невинних душах уже в хвилі їх хрищення, й воно поволи кільчиться—прозябає, розвивається та й дозрівае,— коби тільки його не задушити!

* * *

Те покликання до священицького стану повинні передусім родичі плекати у своїх дітях. Тому то на цей місяць березень є дуже важливе намірення Апостольства Молитви тим, щоб члени Товариства молилися, щоб родичі високо цінили покликання своїх синів до священицтва.

До родичів насамперед належить виховання дітей. Те виховання має бути релігійне й моральне, правдиво християнське. Воно повинно зміряти до того, щоб у дитині розбудити любов до Ісуса Христа, любов до чеснот; виробити у неї здатність, щоб вона могла відповісти Божій ласці.

Від правдиво доброго виховання залежить, яка буде дитина пізніше, а коли мала покликання, чи того покликання не стратить.

Самі родичі повинні дуже уважати, щоб своїм прикладом чи поведенням завсіди підносити пошану для своєї Церкви, свого обряду, для священика і духовної влади. Самі повинні визначатися побожністю і тої побожности учити дітей.

Звичайно покликання виходять з родин правдиво побожних та й таких, в яких не чути бесіди проти Церкви, проти віри, проти священиків, проти католицьких шкіл, проти католцьких інституцій, чи католицьких учителів. У таких побожних родинах є пошана для Церкви й священика. Тай діти бувають вихованні в такій пошані до Церкви й священика.

Наші старші люди завсіди у дуже великій пошані мали священика, а коли у своїй родині мали когось священиком, то уважали це за особливіший привілей даний їм від Бога. Так воно й справді є: Великий це привілей, коли дитина дістала покликання до священицького чи монашого стану та й пішла за тим покликанням!

Родичі самі повинні заохочувати дітей та радіти, що зможуть бачити сина свого священиком.

Та бувають родичі, що відраджують та й не позволяють, щоб їх дитина пішла за голосом покликання, що кличе її або до священицького або до монашого стану. От приклад взятий з твору о. Тігамера Тота:

Дві матері, що в достатках жиють і думають, що провадять життя направду релігійне, в жаден спосіб не можуть погодитися з тим, що Бог покликує до своєї служби з кількох одну їх дитину.

Син одної матері хоче бути священиком!

—О, ні! На те не позволю! Вже нічого не говорила б я, коли б то була донька... ну, вперлася, нехай йде, бо все таки в монастирі якось буде жити, буде мати товариство других сестер... Але священик є дуже самітний!... А то хлопець бистрий, гарний, сотворений до життя, здібний, і я мала б його віддати? Ні, того не може Бог жадати від мене... Маємо малий родинний маєток, син остане на госпдоарстві в дома..."

Так говорить одна мама й сподіється, що їй признають слушність.

Говорить друга мама, якої донька хоче вступити до монастиря:

—Прошу собі представити, донька моя хоче йти до монастиря! Так собі постановила і про нічо інше не хоче чути! На те пречінь не можу згодитися! Коли б то був син і хотів би бути священиком, то що іншого! Життя священика не є так відтяте від світа... Священик перебуває між людьми... Але монастир! Донька там для мене страчена!... Умерла... О ні! Того добрия Бог не може жадати від мене!"

Так говорить друга мама й думає, що їй признають слушність.

Правда, серце матері, серце батька болить, коли вони прощаються із своєю дитиною, але чи дитина буде вічно коло своїх родичів? Та ж може бути ріжно... Ту дитину може Бог забрати до себе в інший спосіб. Пречінь Господь Бог має право до людського життя: може забрати вам дитину не тільки, щоб служила Йому як священик при престолі, або до монастиря, щоб там відірвана від світа Йому всеціло на службу Його посвятилася, — але може забрати вашу дитину на цвинтар. Так, так, і туди може

її забрати! І чи то було б ліпше?

Говорить мама:

—Але то хлопець бистрий, здібний, гарний,— як можу позволити, щоб був священиком?

Кого ж властиво з дітей ви хотіли б призначити до священицького стану? Чи може каліку, нездару, малоумного? Чому ж не того, що здібний, бистрий і має покликання!? Та ж священик має мати науку, знання, здібности!

А до монастиря чому не віддати тих, що мають охоту, — але тих ви хотіли б віддати, з котрими маєте багато клопоту в дома.

Якто писав один батько до жіночого монастиря, щоб приняли його доньку, бо дона хоровита і з неї вдома буде мало користи!

* * * *

Сумний то приклад. Але так воно буває.

Молімся проте ревно, щоб помножилися покликання до священицького й монашого стану серед нашої дорогої української молоді!

Молімся, щоб родичі високо цінили покликання у своїх дітей та заохочували їх піти за тим голосом Божим!

Бо направду нам українцям треба багато священиків!

"Жниво велике, а робітників мало. Просіть отже Господа жнив, щоб післав женців на Своє жниво."

* * * *

СЛОВО ДО РОДИЧІВ: Дорогі родичі! Коли Ваш син має покликання на священика й Вам говорить про це, не бороніть йому піти за голосом, що його кличе, а ще радше заохотіть його!

СЛОВО ДО ЮНАКІВ: Дорогий Юначе! Коли Божий голос кличе Тебе, щоб Ти став священиком, слухай того голосу, бо це Бог говорить до Тебе, щоб Ти Йому служив.

Коли Ти скінчив або з кінцем шкільного рок скінчиш одинадцятий або дванадцятий грейд (клясу), напиши до нашого Єпископа в Канаді, щоб Тебе приняли до Семинаря. Пиши на адресу:

BISHOP'S CHANCERY, 235 SCOTIA STREET, WINNIPEG, MAN.

Коли Ти живеш у Злучених Державах Америки, так пише до нашого Єпископа в Злучених Державах на адресу:

BISHOP'S CHANCERY, 815 N. FRANKLIN ST., PHILADELPHIA, PA.

Коли ж Ти бажав би бути священиком-монахом, місіонарем, так пиши до наших Отців Місіонарів у Йорктоні на адресу:

Rev. Father Master of Novices, Ukrainian Catholic Mission, Yorkton, Sask.

Або пиши до Отців Василіян на адресу:

BASILIAN FATHERS, MUNDARE, ALTA.

Коли ж Ти кінчиш 7-ий або 8-ий грейд, то пиши на адресу:

Rev. Father Director, Redemptorist Fathers' College, Box 355, Roblin, Man.

Подав я Тобі, Дорогий Юначе, ці адреси, щоб Ти знав, куди писати. Нехай Божа Мати Тобі поможе стати священиком Христовим!

ДОТЕПНА ВІДПОВІДЬ

Одного разу славний французький проповідник, Лякордер, зайшов до готелю пообідати. Якийсь безбожник, що при найближчому столі сидів і теж обідав, постановив собі тої нагоду використати, щоб всілякими протирелігійними заввагами та насьмішками священикові якнайбільш дошкулити. І так бідному Лякордерові прийшлось чимало дурниць вислухати. Нарешті безбожник таки просто звернувся до нього, й каже:

—Знаєте, Отче, я ніколи не вірю в те, чого не розумію. Скажіть,—чи не маю рації?

—Ну, а скажіть но ви мені, добродію,—відповів Лякордер: чи ви розумієте, чому то яйця, що їх от саме тепер їсте, стали на вогні твердї? Адже на вогні взичайно все розтоплюється: і лід, і сало, і навіть найтвердші металі. Якже це отже діється, що яйця на вогні не тільки, що не розтоплюються, але ще гуснуть і твердніють? Чи ви це розумієте?

—Ну, правду сказати б, таки не розумію,— признав безбожник.

А священик докінчив:

—А бачите, добродію! Хоч не розумієте, то все таки в добру яєшню вірите, і час до часу кажете собі її подати на обід.

Вартість Служби Божої

Після тихої липневої ночі до українських сіл загостив рожевий ранок. Тепле сонечко щедро озолотило солом'яні стріхи й біленькі стіни селянських хат. Село прокинулось зо сну, та й заворушилось. Чоловіки й жінки, покінчивши хутко найконечнішу роботу в хаті та коло худібки, вдягали на себе святочну одіж, і готовились у дорогу до церкви. Бо ж то сьогодні неділя... день святий.

Десь іздалека нісся срібний голос дзвонів. Металеві тони голосною луною котились по широких ланах доспіваючого жита-пшениці, та пригадували людям обов'язок святий іти до Божого дому віддати належну честь Господеві.

І люди йшли. Зароїлось усе село. Йшли поважні, старші господарі. Йшли жінки й діти. Ішла доросла молодь.

Тільки Семен Гавришків не знав бідачисько, що властиво робити. Вчора він довго розмовляв із сільським ковалем про комуну. І коваль довго переконував його, що до церкви не варто ходити, Служби Божої не варто слухати, бо з того нема абсолютно ніякої користи. "Шкода лиш грудей співати якої півтори години, або й довше, і з усіх сил кричати: Господи помилуй! чи Подай, Господи!" Бог і так нічого тим людям не дає. Всякий, хто хоче щось мати, сам собі мусить придбати, чи заробити. Тому, замість до церкви на Службу Божу йти, багато розумніш залишитися вдома й відпочивати, або— якщо є яка пильна робота— працювати.

Так говорив безбожний сільський коваль, Гаврило Мудь. А в Семеновій душі зродився сумнів: "Чи йти на Службу Божу, чи ні?"

Християнське сумління рішуче казало: "Иди! Йди, Семене, до церкви, й разом із людьми візьми участь у Службі Божій! Роби так, як батьки, діди, як предки твої християнські робили. Вони на Службу Божу вірно та пильно ходили. Тимто й Бог їх щедрою рукою благословив. Жили, працювали, дороблялися; виховали діточок, дочекались глибокої старости, сивого волосу. І як їх люди в селі шанували! І яка спокійна та щаслива була їх смерть! З живою вірою приймали Христові Тайни, та з чистим сумлінням, без ніякого страху, ставали на Суд Бога справедливого."

Розваживши це все в своїй простій, здоровій голові, Семен убрався у недільну одіж, і пішов.

Що ближче до церкви, то на душі йому робилось веселіш. Почував справжню радість, що не послухав безбожного коваля Мудя, а пішов за голосом сумління.

Церква була вже аж до дверей наповнена вірним, побожним людом.

Старенький священик, одягнений у світлі, золотисті ризи, співав якраз Ектенію Мирну. Підніс свої очі на хрест Розп'ятого, і з уст його неслась гаряча, щира молитва: "Миром Господу помолімся!" Священик молився за мир у християнській душі, і за мир у широкому світі, і за вічне спасення людського роду, і за добробут та єдність цілої Христової Церкви на землі. Молився також за своє село та й усіх, що в тому селі живуть; молився за добру погоду й за щедре розмноження земних плодів; згадував тих, що пускаються в далеку дорогу, і тих, що по морі плавають, і тих, що хорі лежать, і мучаться, і люто страждають. Так, за всіх вірних, і за всі їхні душевні та тілесні потреби молився Христовий слуга при престолі святім. А люди всі одним серцем та й одними устами відповідали за кожним разом, співаючи: "Господи, помилуй!... Господи помилуй!... Господи, помилуй!..."

Семен уважно слухав, як люди разом із священиком побожно співають свої прохання пред Господом Богом. Але и Бог їх вислухає? Чи Служба Божа має ту силу, щоб на людей стягнути Боже благословення, й дати все, чого їм потрібно для тіла та для душі?... Якби так дійсно було, то він, Семен Гавришків, уже знав би, як із комуністами говорити, і що безбожному Мудьові відповісти. Він не боявсяб сказати щиро-отверто,що на Службу Божу направду варто ходити, бо вона дає людині великі, дуже великі користи.

Серед таких гадок Семен навіть не счувся, як на проповідальницю вийшов священик і став говорити проповідь.

—Діти мої!— казав до людей старенький їх парох.—На світі є люди, що не хочуть брати участи в Службі Божій, бо думають, що Служба Божа ніякої користи нам не дає. Може бути, що й декому з вас уже така думка коли до голови приходила. (Тут Семен Гавришук увесь почервонів, і ніяково спустив очі додолу).

—Одначе так воно не є! продовжав проповідник. —В часі Служби Божої ціла свята Христова Церква, разом із Ісусом Христом, стає перед Богом живим, і благає Його,

щоб людей помилував, і дав їм усе, що потрібне для їхньої душі та тіла. Ісус Христос, прийнявши на себе муки-страждання та й смерть криваву на хресті, здобув для нас право до неба. Одначе в дійсності до неба дістанеться тільки той, чия уша зійде з цього світу в стані освятної ласки. І, що більша буде в кого тая освятна ласка, то більша колись буде й слава його та радість вічна внебі. Освятну ласку кожний із нас одержав у хвилі хрищення. Може бути, що опісля ми її через гріх смертельний легкодушно стратили. Але щирий жаль і свята сповідь знову нам віддали її. О, коли б ми розуміли краще, який то великий скарб— освятна ласка! Ми напевно більше вважалиб, щоб її не змарнувати, ми всіма силами старалися б її в своїй душі побільшити. Бо вважайте, Дорогі в Христі, що ми її направду можемо побільшити, а саме добрими ділами та молитвою. Але скажіть, чи є на світі яке діло краще та Богові миліш, ніж Служба Божа. Чи може бути якась молитва вартніша, ніж Служба Божа, де Сам Ісус Христос, разом із цілою своєю Церквою, з усіма своїми вірними благає Небесного Отця? О, Служба Божа— це безперечно найкраща та найвища молитва! Тут сам Божий Син, віддає себе на жертву за ввесь свій нарід. Тимто Господь Бог так ласкаво споглядає на тих, що беруть живу участь у Службі Божій, і зсилає на них свої щедрі ласки. Колись, при кінці світу, як заграють ангельські труби, і мерці, вийшовши з гробів, стануть перед Божим Маєстатом, то душі тих, що брали побожну участь у Службі Божій, будуть біліші від снігу, ясніші від сонця ясного. Цю безмежну красу дасть їм освятна ласка, що її вони зберігали й кріпили, кожний раз, як Служби Божої уважно слухали.

А Ісус Христос, бачучи їх у такій ясній та світлій одежі освятної ласки, скаже до них:

—Любі приятелі мої! Колись на землі ви Мені так вірно служили, й так гідно віддавали мені честь підчас Служби Божої, тому тепер увійдіть радісно в Моє Царство, та засядьте на славних золотих престолах, що їх Я для вас приготовив ще на початку світу.

Слухаючи такої науки, Семен із дива не міг вийти. Він ніколи не чув, що Служба Божа побільшає в душі освятну ласку. А в кого більше тієї ласки знайдеться, той більшу славу колись одержить у Божім Царстві.

В церкві було тихо, тихенько. Люди, мов очаровані стояли непорушно, з великою увагою звернувши очі на проповідника. Було чути, як коло церкви вітер ніжно шумів, поміж буйним листям столітніх лип.

Священик говорив далі:

—Через Службу Божу ми можемо випросити собі в Бога й багато дочасних дарів. Тепер от, наприклад, такі тяжкі часи на світі настали: нема де цента заробити! А як ще прийде передновок, то в неодного й куска хліба не стане, щоб до уст голодних вложити.

—Але навіть у таких прикрих хвилях віруючий християнин не попаде в розпуку. Він знає, що на небі є його вселаскавий Отець, що найменшу пташку в повітрі не забуває, а польовій лелії таку ясну, біленьку одіж дає. Хіба ж людина не більше варта, ніж пташка, чи квітка польова? Хіба ж Господа Бога не стати на те, щоб людині дати все, що їй конче потрібне до життя? Напевно Господь має більше всього, ніж роздав. Тільки треба просити. Пташки й квітки не мають розуму, не мають свобідної волі, вони не вміють молитися, не можуть нічого просити, тому ласкавий Бог сам їм щедро дає, чого до життя їм потрібно. А з людиною не так: людина має розум і волю, людина може просити. І власне Господь Бог хоче, щоб людина у Нього помочі просила, щоб молилася. І найбільше подобається Богові та просьба, що її висловлює людина на Службі Божій. Бо тоді людина не сама. Разом із нею молиться Ісус Христос, Божий Син, і вся Церква Його. Так: підчас Служби Божої Ісус стає перед Небесним Отцем, і— показуючи Йому свої рани на руках, на ногах, і на грудях, каже:

—Отче Пресвятий! З любови до Тебе й до нещасних людей, я дав замучити Себе. Люди, що там на землі страждають, то Мої браття. Я ж відкупив їх своєю кров'ю. Отче, глянь на Мої рани, і змилуйся: дай їм усе те, чого вони у Тебе просять, якщо тільки це може причинитись до їхнього спасення.

—А Отець Небесний, дивлячись на рани Свого Сина, не зможе Йому нічого відмовити, і напевно дасть, чого людині на цім світі до життя потрібно.

—Тому, мої дорогі,— говорив далі священик, моліться підчас Служби Божої, й відважно та сміло у Господа Бога просіть, чого вам треба. Моліться, щоб Господь ласкаво продовжив ваше життя, і дав вам кріпке здоров'я. Щоб ваші ниви, городи й сади рік річно приносили вам рясні плоди. Щоб Господь захоронив ваші поля від граду, посухи, або зливи. Щоб ваша худібка вам добре велася.

Так, так: про все Господа Бога моліть, а Він добрий, ласкавий,— Він вашої просьби не відкине. Він щедрий, багатий,— Він має що роздавати, Він напевно вам дасть, що тільки дійсно конче до життя та до спасення потрібне.

А щоб ви краще зрозуміти, як то Господь Бог ласкаво опікується тими, що набожно моляться в часі Служби Божої, послухайте такого прикладу:

Були собі раз ув одному селі два столярі. Один із них був досить багатий. Мав добру, працьовиту жінку, мав п'ятеро чемних, послушних діточок, мав вірних слуг. Але, хоч у добрі та достатках жив, то проте в голові йому не перевернулося: він знав, що все те добро— ні від кого іншого не прийшло до нього, а від Бога. І він дуже високо цінив Службу Божу. Пильно слухав її не тільки в неділі й свята, але й у будні дні, на скільки обставини позволяли. А другий столяр не мав ані слуг, ані дітей, і жінка в нього була дуже хоровита. Він днями й ночами важко працював. Навіть у неділі та свята, замість піти до церкви й Богу помолитись, він оставався вдома й працював. От,— і що думаєте Чи доробився він? Ах, де ж там! Біда тиснула його з усіх боків, і злидні обсіли хату кругом. Так і видно було, що Господь Бог його важкої праці не благословив.

Раз якось стрічає він на дорозі свого багатого товариша, й каже:

—Скажи-но мені, друже, як ти властиво доробився таких достатків? Ти ж, здається, і не працюєш більш від мене, а проте маєш усього повно, і люди тебе поважають. Може б ти і мені показав те джерело, звідки черпаєш своє багатство?

—Згода!— відповів побожний столяр.— Узавтра вранці прийду по тебе, й підемо до того джерела.

І справді: наступного дня, ще вдосвіта, прийшов він до свого нещасного сусіда й забрав його з собою до церкви. Там уважно слухав Служби Божої та сердечно молився із молитовника. А по Службі Божій сказав сусідові: "Тепер можеш іти до своєї праці." Так само зробив він другого й третього дня. Але, коли четвертого дня прийшов він знову кликати бідного столяра на Службу Божу, то той йому сердито відповів:

—Як мені захочеться до церкви йти, то я й без тебе дорогу знайду. Я ж не того просив тебе: я хотів, щоб ти мені показав те місце, де збираєш своє багатство. Бо знай, що і я хочу розбагатіти.

Побожний столяр відповів:

—Друже! Я знаю тільки одне джерело, звідки повними пригорщами можна черпати скарби, потрібні для душі й тіла. А те жерело— то безкровна жертва Служби Божої. Чи не пригадуєш собі, як говорить Спаситель: "Шукайте насамперед Царства Божого, а все інше одержите в додатку"?!

І дивна річ: ці прості, але щирі слова, промовили до переконання бідному столяреві. Він зрозумів, який є секрет доброго поводження у сусіда. Він став щиро жалувати, що досі такий недбалий був у справах віри, і рішуче постановив собі поправитись. З того часу став він щораз частіше бувати на Службі Божій. І Господь Бог дав виразний знак, що та набожність наверненого грішника Йому надзвичайно подобалась: бо з тієї пори стало вбогому столяреві щораз більше щастити і в матеріяльних справах.

—Через Службу Божу,— говорив далі старенький парох,— ми можемо випросити собі в Бога прощення всіх наших гріхів. Нам усім так легко приходиться образити Господа Бога гріхами. . А як тяжко нам опісля покаятись, і Бога за гріхи щиро перепросити! Пам'ятаймо, що без Божої ласки нам неможливо збудити в серці жаль за гріхи, неможливо до Бога навернутись. Та, Господь Бог дуже радо помагає навернутись тим, що беруть живу участь у Службі Божій. Милосердний Бог розпалює в їх серці гарячий жаль. Потім вони йдуть до сповіди, й вертаються звідтіля очищені, навернені.

—Офіруючи Службу Божу Небесному Отцеві, ми можемо випросити щире навернення не лиш собі самим, але й нашим рідним, кревним, знайомим,— нашим ближнім.

В одному місті жила жінка, що мала дуже злого чоловіка. Він був налоговий п'яниця. Кожної суботи ввечері, як лиш одержав тяжко зароблені гроші, він ішов до корчми, там цілу ніч напивався із грішною кумпанією, а потім вернувшись додому немилосерно збиткувався над жінкою, бив вікна, товк начиння в кухні, ламав крісла. Бідна жінка терпіла мовчки, й молилась. День-у-день ходила вранці на Службу Божу, й про гірку кривду свою Господеві в сердечній молитві розказувала. І кожний раз молилася, щоб Господь сокрушив закаменіле серце її чоловіка, щоб навернув його на добру дорогу.

Минуло кілька місяців, і Господь виразно показав, що та щира молитва на марне не пішла. Одного дня налого-

вий п'яниця порушений Божою ласкою, пішов до сповіди й Святого Причастя, а щоб на будуче забезпечитись перед упадком, він у церкві врочисто Господу Богу прирік, і Євангелію щиро поцілував, що поки життя його, то горівки вже більш до уст не візьме. З того часу став людиною чесною, працьовитою.

Так то Служба Божа помогла засліпленому грішникові віднайти загублену стежку до спасення, і бідній жінці осушила сльози гіркі.

—Дорогі Браття й Сестри,— продовжав проповідник:— Не забуваймо, що за гріхи належиться нам, цілком справедливо, кара. За тяжкі гріхи— кара вічна в пеклі. За повседневні, легкі гріхи— кара дочасна. У сповіді милосердний Бог відпускає нам наші гріхи, й дарує нам кару вічну, але не завжди кару дочасну. Та дочасна кара, дуже часто, навіть по щирій сповіди нам остається. Її конче треба буде відпокутувати або по смерті в чистилищі. або ще тут на землі за свого життя. Ми зрештою й самі нераз можемо бачити, як то Бог на цім світі карає людей за тяжкі гріхи, що вже були відпущені, але не цілковито спокутувані. Бог зсилає на людей ріжні недуги, терпіння, град, вогонь, неврожай і таке інше. Деколи ті кари бувають дуже, дуже болючі. Та, чи не можна б їх хоч частинно зменшити? Напевно можна, тільки треба хотіти. Треба вміти користати з овочів Служби Божої. Бо треба знати, що Служба Божа має силу скорочувати або навіть цілком дарувати людям дочасні кари, що їм належаться. Ісус своїми терпіннями вже сплатив Божій справедливості всі наші довги. І власне в часі Служби Божої, відправляючи свою ПресвятуЖертву,Ісус переливає частину своїх заслуг на тих, що беруть участь у Службі Божій. Завдяки тим заслугам Сина Божого ми можемо Службою Божою сплатити Богові наші довги, і таким чином звільнитись від дочасних кар, що нам, може бути, справедливо належаться за наше грішне життя.

І тому, мої Дорогі в Христі,— так кінчив старенький парох свою проповідь,— старайтесь бути на Службі Божій кожної неділі та свята. Беріть живу, побожну участь у тій святій, безкровній Жертві Христовій, з тим переконанням, що вона побільшує в вашій душі освятну ласку, випрошує в Бога щедрі дари, що їх ви потребуєте в туземному житті, помагає вам увільнитись від смертельних і від повседневних гріхів, і— накінець— дає вам спромогу сплатити Богові належний довг за гріхи.

* * *

Наука скінчилась. Старенький священик зійшов з проповідальниці й продовжав Службу Божу. А Семен усім серцем, разом із людьми, співав: Господи, помилуй!... Господи, помилуй!... Господи, помилуй!..." Він уже тепер ясно бачив, що Службу Божу дійсно варто співати. Він перший раз у житті добре зрозумів, які надзвичайно великі користі приносить людям Служба Божа.

СПІВАК

"Ходіть, люди, ходіть добрі,
Ходіть, мої діти!" —
Каже Господь милосердний,—
"Поділю вас світом.
Все, що бачите, то ваше,
Усе вам дарую!"
Ох, лишенько: як мурашки,
Усі ворухнулись!
Гуцул узяв полонину,
Мужик хапнув поле,
Циган клевець та ковадло,
Дяк сів серед школи;
Жид загарбав мішок грошей,
Німець бочку пива,
І так далі, і так далі,—
Усе розхватили...

Аж от співак шкандибає:
"А мені що, Боже?"
"Ох, лишенько,—а ти ж де був
Дотепер, небоже,
Що не прийшов, коли інші "
"Я був, Боже, в раю,
Щоб на Тебе надивитись,
Послухать, як грають
Ангелятка білокрилі,—
От, де був я, Боже!"
"Що ж робити,—каже Господь,
Я вже не поможу.
Дві речі мені остались,—
Їх тобі дарую:
Рай мій світлий з ангелами
І волю святую."

Осип Юрій Федькович

КНЯЗЬ АПОСТОЛІВ

3. ПЯТДЕСЯТОГО ДНЯ

Після Вознесення Господнього, Петро і другі Апостоли зійшли з Оливної гори, й вернулись у Єрусалим. Всі вони були свідомі свого високого післанництва, що їм поручив їх Божественний Спаситель. Та, мабуть неодному приходила смутна думка до голови, що власне оте високе післанництво є зовсім понад їхні сили. Бо й справді: як їм, простим рибакам, без вищої освіти, без грошей, без людської слави, іти в широкий світ і проповідувати народам Євангелію? Як переконати упертих жидів і поган, щоб вони з пошаною похилили голову перед скривавленим хрестом, на якому Божественний Учитель страждав і умер, мов найгірший який злочинець?... Може бути, що під впливом таких невеселих думок, апостолів брала вже охота вертатись назад до свого озера, до човнів, до сітей, до рибацького ремесла. Здоровий людський розсудок переконливо їм говорив, що так, мабуть, буде найрозумніш. Одначе апостоли тій хитрій спокусі не піддалися. Вони мали довір'я до воскреслого Ісуса; хіба ж Він їм не казав зовсім ясно та виразно: "Не бійтесь,— Я вас не покину сиротами,— Я з вами буду аж до кінця віків"? Тимто зібрались вони всі разом ув одній хаті (мабуть у тій самій, де в Великий Четвер відбулась незабутня Тайна Вечеря) і стали приготовлятись на прихід Духа Святого. Бо згідно з обітницею Ісуса, сам Дух Святий мав на них зійти, щоб їм роз'яснити всю Правду, і керувати кожний їхній крок на Божій ниві. Разом із одинадцятьма апостолами зібрались також інші Христові учні, та й побожні жінки, а між ними на першому місці була Марія, Пресвята Мати Ісуса. Та новонароджена Церква числила тоді около триста осіб.

І, коли вони так усі, спільно, одним серцем і одними устами, до Господа щиро молились, Апостол Петро пригадав собі один дуже важний обов'язок, що його конче треба виконати, і то зараз таки, не гаючись.

—Браття,— відізвався він голосно до всіх:— Нам конче треба виповнити те слово, яке устами Давидовими промовив до нас Бог, відносно Юди, начальника й провідника тих, що схопили й зв'язали Господа Ісуса. Юда був наш співбрат, і мав узяти участь у нашому післанництві,

але він (замість цього) здобув собі ниву, куплену ціною беззаконня. Він (нещасний) повісився, й утроба його розсипалась по землі. Це так сильно подіяло на мешканців Єрусалиму, що вони те гончареве поле прозвали "гакельдамою," цебто кривавим полем. Адже в книзі псалмів зовсім виразно стоїть: "Хай дім його стане пусткою, щоб ніхто вже не мешкав у нім. І нехай хто другий стане на місце його в уряді наставника." Треба нам отже, Браття Дорогі, вибрати когось із-поміж тих, що разом із нами перебували від хрищення Ісусового, аж до Його вознесення на небо, і нехай вибранець той спільно з нами буде також свідком воскресення Його." Збори поставили двох кандидатів: Йосипа, що мав прізвище Варсава, і Матвія, так званого Юста. А тоді стали всі сердечно молитися: "Господи!" кликали вони,— "Тобі відомі таємниці людських сердець, Ти знаєш, хто що варт: покажи нам, отже, кого з цих двох кандидатів Ти вподобав собі, щоб він став на місце Юди, невірного апостола." Помоливши так, вони стали кидати жереб, і жереб той, непомильно спрямований Божою рукою, показав, що Матвій має стати апостолом. І Матвія негайно причислили до славного гуртка дванадцятьох, що згідно з бажанням Спасителя, мав представляти дванадцять поколінь Ізраїля.

Небавом опісля настав великий день Зелених Свят; у той день жиди врочисто святкували пам'ятку проголошення Божих Заповідей на Синайській горі. Великі товпи жидів і жидівських прихильників зійшовшись із усіх кінців землі на свята до Єрусалиму, заповнили вщерть святе місто. І власне той урочистий день вибрав Господь. щоб об'явити світові свою Церкву, та врочисто проголосити новий Закон,— Закон Христового Завіту.

Десь може коло дев'ятої години вранці, коли апостоли й учні молились із Марією, Ісусовою Матірю, раптом великий шум, немов шум нестримного урагану, розійшовсь по кімнаті, де вони всі були зібрані. Опісля, вогняні язики ясним полум'ям спалахнули вгорі, і поволі стали розділюватись так, що над головою кожного з присутніх горів один такий полумінний язик. Сам Дух Святий зійшов тоді під видимим знаком вогню, подібно як у хвилі хрищення Ісусового в Йордані, Він зійшов був під знаком білого голуба. Прийшовши, небесний Гість приніс Христовим учням повноту небесних дарів, а між ними дар розуму, щоб добре поясняли Боже Слово, дар сили, щоб могли поконувати запеклих ворогів святої Віри, і дар усіляких мов,

щоб могли легко навчати всі народи землі. Цілковито перемінені тією чудесною зливою ласки, апостоли вийшли сміло між людей,і стали ріжними мовами висловлювати те, що їм Дух Святий непомильно диктував у глибині їх душі. А товпа народу, що їх слухала, не могла вийти з дива: "Що це властиво таке?" питали одні одних: "Хіба ж ці люди не Галилейці? Яким чином отже промовляють вони до нас мовами наших країв. Бо між нами тут усілякі люди зійшлись: Парти, Меди, Еламіти, мешканці Месопотамії, Юдеї, Кападокії, Понту, Азії, Фригії, Памфілії, Єгипту, Киренаїки, і гості з Риму, жиди і прихильники жидів, і Кретійці, і Араби, всі ми чуємо, як вони власною нашою мовою прославляють великі Божі дива." І ніхто не знав, як пояснити таке надзвичайне чудо. Але деякі недовірки не могли погамувати своєї злоби, й закликали: "Браття! Нічого дивного в цім усім нема;— це річ зовсім проста: ці люди випили забагато вина, і тепер от плетуть, що їм на думку йде!" Одначе Петро використав цю підлу, брехливу зневагу, і став промовляти до народньої маси:

—О, Юдеї,— закликав він із усіх сил,— і ви, чужинці всі, що зійшлись до Єрусалиму, послухайте правди з моїх уст. Ні, ці люди зовсім не п'яні, як декому з вас могло б видаватися. Тепер заледве дев'ята година вранці, і ніхто з нас ще нічого в устах не мав. Диво, що його тепер ось бачите, заповів уже пророк Йоіл, кажучи: "В останній добі світу,— говорить Господь,—розділю я духа свого на всяку людину. Ваші сини та дочки ваші стануть пророкувати; ваші юнаки будуть оглядати видіння, а старці ваші матимуть віщі сни. На рабів та на рабині ваші зійде пророчий дух. Тоді серед неба появляться дивнії дива, а на землі— жахливі знаки: і кров, і вогонь, і мряка, змішана з димом. Тоді сонце ясне перекинеться в темряву, а місяць—у кривавий кружок; тоді настане великий Божий день. І хто накликуватиме Господнє ім'я, той буде врятований."

Опісля Петро виявив своїм слухачам, кого треба кликати благально на поміч, щоб не погибнути, а врятуватись на віки вічні: "Мужі ізраїльські,"— промовляв Апостол: Ісус із Назарету явився був серед вас, і (самі ви це знаєте так само добре, як і я) Бог виразно про нього засвідчив численними й надзвичайно переконливими чудами. Та, не зважаючи на це все, ви того Ісуса, що, за особливим Божим допустом, дістався вам у руки, жорстоко мучили та катували руками злочинців, а накінець убили ви Його!

Одначе Бог воскресив Його, порвавши смертні кайдани, що не всилі були Його вдержати, бо пророк Давид в імені Його сказав: "Господь близько коло мене по правій моїй руці, щоб я не похитнувсь. Зраділо, звеселилось серце моє, і вся істота моя відпочила в надії, бо Ти (Боже) не оставиш душі моєї в аді, ані не даси Святому своєму зазнати гробової гнилі." Браття, позвольте мені пригадати вам усім, що Давид уже давно помер, і гріб його по сьогоднішній день є між нами. Отже ясно, що Давид не про себе самого так говорив. Під впливом пророчого надхнення Давид добре знав, бо ж Господь йому виразно сказав, ще й присягою врочисто потвердив, що славний потомок його королівського роду, засяде колись на його троні. Роздираючи таємну заслону, що ховала майбутність від смертного людського ока, Давид передсказав воскресення Христос, це ніхто інший, а Ісус, що його Бог воскресив із якого зіпсуття, ані гнилі. Отже слухайте, браття: Той Хритсос, це ніхто інший, а Ісус, що його Бог воскресив із мертвих. Ми всі тут зібрались, щоб свідоцтво скласти Йому перед вами. Піднятий у славі аж на найвищі верхів'я в небі, Ісус від свого Отця одержав Духа правди, того самого Духа, що на нас тільки-но зійшов, і моїми устами до вас от тепер промовляє. Давид (річ ясна) не вознісся славно на небеса. Тож до Христа, а не до Давида відносяться пророчі слова: "Сказав Господь Господеві моєму: Сиди праворуч Мене, поки всіх ворогів твоїх не покладу під ноги тобі. Знай отже добре, народе ізраїльський, що Ісус, якого ви розп'яли на хресті, то направду Господь і Мессія, Богом посланий до вас."

Від тих незабутніх Петрових слів, велетенська маса слухачів була схвильована. На багатьох обличчях можна було легко вичитати великий біль, і смуток, і жаль у душі. З усіх боків посипались тривожні питання, звернені до Петра й до інших апостолів: "Браття! Скажіть, що нам тепер робити?" Петро відповів: "Покайтеся, і нехай кожний із вас охриститься. Одержите не тільки прощення гріхів, але ще й дари Святого Духа, як (зрештою, було обіцяно вам, і вашим дітям, і гостям вашим, і всім тим, що їх Господеві вгодно до себе прикликати.

Петро ще довго пригадував їм великі чуда та пророцтва, на потвердження посланництва Ісусового, і щиро взивав їх подбати за своє спасення й покинути ряди безбожних недовірків. Три тисячі людей вислухали тієї першої проповіди верховного Апостола Петра, і всі негайно прий-

няли святе Хрищення. Так повстала Церква в Єрусалимі, а небавом опісля пресвяте Ісусове ім'я мало бути проголошене тисячами голосів усім народам світу.

І дійсно годі уявити сбоі щось краще, величавіше, ніж та Церква в перших христіянських часах. Вірні численно горнулись на науку апостолів, на спільну молитву, і так зване ломання Евхаристійного Хліба, цебто на Службу Божу.. І така велика єдність між ними панувала, що— здавалося—була в них одна душа та й одне серце, як у найкращій роидні. День-у-день ходили вони пильно Єрусалимської Святині хвалити Бога батьків своїх, а потім збирались по приватних молитовницях, і там, забезпечені від ворожих очей приймали Христові Тайни. Ті перші христіяни були повні вдячности супроти Бога, повні любови до своїх братів, прихильні та зичливі для всіх. Серцем раділи вони, бачучи, як із кожним днем росла й помножувалась Христова отара під дбайливим пастирським оком Петра і його гідних помічників.

А всетаки трапився небавом випадок, що ясно виказав, як то тяжко викоренити грішні пристрасти з людського серця. Багато побожних людей, відчуваючи сильний потяг до духовного життя, бажали жити в убожестві, за прикладом Божественного Вчителя; вони продавали своє майно, а гроші добровільно складали у стіп апостолів. Ті гроші опісля йшли на милостиню й запомогу для вбогих, потребуючих. І так усе добро було спільне між братами, а Петро, голова великої тієї родини, дбав про загальний добробут усіх. І от трапилося, що один чоловік, званий Ананія, продав своє поле, і— сховавши частину грошей— решту приніс, і поклав у стіп апостолів. Вдаючи надзвичайно щедрого й великодушного, він заявив, що позбувається всього свого майна, й усе віддає до розпорядимости апостолів. "Ананіє," сказав йому Петро,— "Чого ж ти пішов за підшептом Сатани, щоб допуститись такої брехні перед Духом Святим? Адже те майно було твоє, і ти міг його задержати, як би був хотів. А прийшла тобі думка продати, то всі гроші були твої: ти мав право розпоряжатись ними по своїй уподобі. Нащо отже було такої брехні. Уважай, що то не перед людьми збрехав ти, а перед Богом." Почувши такий справедливий докір із уст верховного Апостола, Ананія раптом упав на землю мертвий, наче громом страшним поражений.

Легко уявити собі, який великий страх опанував тоді всіх, що на власні очі бачили ту страшну подію. Але то

ще не був кінець цілої тієї історії: Бо заледве юнаки вспіли винести Ананієвого трупа, щоб його поховати, як прийшла його жінка, Сафіра (а вона була в змові зо своїм чоловіком, що обоє будуть однаково брехати перед апостолами). Не знаючи ще нічого про долю Ананії, свого чоловіка, Сафіра ввійшла зовсім спокійно й самопевно до дому, де саме під ту хвилю був Петро. "Жінко," промовив до неї Апостол: Чи то правда, що ви продали своє поле за таку й таку ціну?"— Правда,— відповіла вона, не вагаючись.— Ах!— закликав Петро: — то ви обоє змовились, щоб обдурити Духа Святого?! Жінко! Ще не затихли кроки тих, що поховали твого чоловіка. Ті люди стоять готові коло воріт, вони зараз і тебе винесуть." Почувши про наглу смерть чоловіка, нещасна Сафіра й собі упала на землю й віддала останній віддих. Вернувшись у хату, юнаки застали її вже неживою; тому відразу взяли її тіло, й винесли негайно, щоб її поховати коло чоловіка.

І так Христова Церква вже в перших початках свого існування дивилась на апостола Петра, як на верховного Вчителя, Пастиря та Суддю. Вірні христіяни, згадуючи з острахом про великі чуда, що їх виконував Петро, відносились до нього з якнайбільшою пошаною та любов'ю, як до правного Христового Намісника на землі.

НАЙВАЖНІШЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ

Один властитель великих посілостей хвалився раз перед приятелем, як то він дуже мудро та второпно заряджує своїм майном.

—Не боюсь нічого,— казав він, —усе маю обезпечене: і будинки, і худобу, і знаряди рільничі, і навіть засіви на полі. Все те обезпечив я на випадок усяких можливих нещасть: вогню, граду, посухи, крадежі, і інших.

—А всетаки одної, і то найважнішої речі ти ще не обезпечив,— сказав поважно приятель.

—Якої саме?

—Ти ще не обзпечив своєї душі від вічного вогню в пеклі.

ПОНЕДІЛОК ВЕЛИКОГО ТИЖНЯ, В ЄРУСАЛИМІ

Проклята смоківниця

(Мат. 21. 18-19, Мар. 11. 12-15)

Другого дня вранці (в понеділок вранці), як вийшли з Витанії й верталися в місто (Єрусалим), Ісус почув голод. А побачивши здалека при дорозі смоківницю, покриту листям, підійшов, чи чого не найде на ній. І прийшовши до неї, не найшов нічого, тільки листя; бо ще не була пора на смокви. Та й озвавшись сказав до неї:

"Нехай вже більше з тебе по вік ніхто овочу не їсть. Нехай ніколи з тебе плоду не буде по віки."

І чули те Його учні.

А смоківниця негайна всохла.

* * *

Пояснення:

В понеділок вранці вертався Ісус враз із апостолами до Єрусалиму з Витанії, де вони перебули ніч. І йдучи побачив Ісус при дорозі смоківницю, що мала листя. Зближився, чи не найде овочів, бо був голодний. Та не найшов жадного овочу, і прокляв смоківницю.

Не згадано в тій події, чи та смоківниця належала до якогось власника чи так росла при дорозі не належачи до нікого. Та й коли б мала власника, то подорожньому можна було зірвати трохи овочів, щоб заспокоїти голод. Читаємо в пятій книзі Мойсея: "Як увійдеш у винградник ближнього твого, можна тобі їсти ягод скільки тобі подобається: але з собою забирати не можеш ніодної. Як прийдеш на поле ближнього твого, можна тобі рвати колосся й терти його в твоїй руці: але не можна його серпом стинати." (Второз. 23, 24-25)

Та смоківниця мала лише вигляд плодоносної смоківниці, але властиво вона була неплідним деревом. Була дичкою, деревом диким. Мала листя, а овочу жадного.

І хоч ще не була пора на смокви, на нові сьогорічні смокви, то могло лишитися дещо з минулорічних.— Бо є дві пори на смокви: перша у місяцях червень-липень, а друга пора у місяцях листопад-грудень.

Коли Ісус шукав овочів на смоківниці, то був понеділок, отже кілька днів перед жидівською пасхою, що припадала в суботу. А свято пасхи припадала 14. Нізана, який то місяць в нашім рахуванню виходить на місяць березень-квітень.— Отже до нових смокв треба було чекати ще яких два місяці. А по минулорічній порі минуло вже яких три або чотири місяці.

Наш Спаситель знав, коли є пора на смокви, то чому ж смоківницю прокляв?

Св. Августин відповідає: "Та подія була б нерозумною, коли б не брати її образово." Проте давні й новіші писателі вважають, що ту подію треба брати образово: те дерево фігове, та проклята смоківниця, представляла жидівську синагогу, що не принесила плоду добрих діл.

Але також іншу ціль мав наш Божественний Спаситель, іменно, щоб скріпити віру апостолів, про що згадає Він наступного дня, коли будуть переходити коло всохлої вже смоківниці.

* * *

Розправа з членами Найвищої Ради

(Мат. 21. 23-27, Мар. 11. 27-33, Лу. 20. 1-8)

І приходить знов у Єрусалим. А як Ісус увійшов до святині й ходив по подвірю храму, то приступили до Нього первосвященники й книжники і старшина народу. Як же Він навчав і проповідував євангеліє, то вони запитали Його кажучи:

"Скажи нам, якою властю це робиш? І хто дав Тобі цю владу, щоб це робити?"

А Ісус відповів і сказав до них:

"Запитаю вас і Я про одне слово й відповіджте Мені, а скажу вам, якою властю це роблю. Хрищення Іванове звідкіля було? З неба, чи від людей? Відповіджте Мені!"

Вони ж міркували собі, кажучи: Коли скажемо, з неба, то Він скаже нам: "Чому ж ви йому не повірили?" А коли скажемо, від людей, то боїмося народу, що укаменує нас, бо всі були пересвічені й уважали Івана, що він дійсно пророк.

І відповідаючи Ісусові вони сказали:

"Не знаємо, відкіля."

А Ісус сказав до них:

"То я Я не скажу вам, якою властю це роблю."

* * *

Пояснення:

Коли Ісус ввійшов до святині й ходив по святиннім подвірю і навчав, приступили до Нього первосвященики й книжники й старшина народу та спитали: "Скажи нам, якою властю це робиш? Хто дав Тобі цю владу, щоб це робити?"— Питали Його отже, хто дав Йому владу, щоб навчати та заводити порядок у

святині, як те Він вчора вчинив проганяючи купців з подвіря святинного?

Здавалося б, що те питання було мудро поставлене, бо Найвища жидівська Рада мала владу й обовязок наглядати над наукою, що відносилася до Бога, та й мала також обовязок уважати над порядком у святині. Найвища Рада могла отже дати комусь власть, щоб учив та викладав святе Писання. Та коли вони питали Христа про владу, то цей їх запит зміряв до того, щоб Христа спіймати на слові.

Та Ісус знав про хитрощі їх і тому на подане питання не відповів, щоб вони почувши правду ще більше не обурювались. Але поставив їм питання, щоб вони розвязуючи його самі собі відповіли, і тому спитав їх: "Скажіть Мені: Звідкіля було хрищення Іванове, з неба чи від людей?"— А вони не відважилися відповісти на те питання і сказали:"Не знаємо." Тоді Христос сказав до них: "То й я не скажу вам, якою властю це роблю."

І як не хотіли вони зрозуміти характеру місії св. Івана Христителя, то й Христос не потребував перед ними оправдувати Своє післяництво. Бо коли б вони знали місію св. Івана, то знали б також місію Ісуса Христа: одне вияснює друге. Бо ж Іван Христитель вказував на Христа як на Месію й Божого Агнця, що бере на Себе гріхи світа.

* * *

Два сини

(Мар. 12. 1, Мат. 21. 28-32)

І почав говорити до них у приповістях (притчах):

"Як вам здається? Один чоловік мав двох синів. Приступивши до одного він сказав: "Сину, піди й працюй сьогодні в моїм винограднику." А цей відповідаючи сказав: "Іду, панотче." Але не пішов. А прийшовши до другого сказав так само. Цей же відповідаючи сказав: "Не хочу." Опісля було йому жалко й пішов.

"Котрий з тих двох сповнив волю батька?"

Кажуть Йому:

"Останній."

Сказав до них Ісус:

"Направду, кажу вам, що митарі та блудні випередять вас у царстві Божім. Бо прийшов до вас Іван дорогою справедливости, та ви не дали йому віри. А митарі та блудниці повірили йому. Та ви, хоч бачили те, навіть потім не розкаялись, щоб йому повірити."

* * *

Пояснення:

Цю приповість про двох синів і наступну про виноградарів говорив Христос, маючи на увазі первосвящеників і фарисеїв.

Вияснення приповісті про двох синів випливає зо слів Спасителя:

"Направду кажу вам, що митарі та блудниці випередять вас у царстві Божім"— перед вами вони увійдуть до царства Божого. А чому так, то зараз пояснює:

"Бо прийшов до вас Іван (Христитель) дорогою справедливости (показуючи вам дорогу справедливости й покути), та ви не дали йому віри.

"А митарі та блудниці повірили йому," і каялись.

"Та ви, хоч бачили те (їх навернення), навіть потім не розкаялись, щоб йому повірити."

* * *

Виноградарі вбивники

(Мат. 21. 33-46, Мар. 12. 1-12, Лу. 20. 9-19)

Послухайте іншої приповісти:

"Був один чоловік, господар, що насадив виноградник та обгородив його плотом і викопав в нім винотоку та й збудував башту і винайнявши його виноградарям відїхав на довший час.

"А як наближилась пора збирати плоди, тоді післав він слугу до виноградарів, щоб забрати від них свою часть плодів із виноградника. А виноградарі спіймали його, побили та й відіслали з нічим.

"І знову післав він другого слугу. Та того вони поранили в голову, побили та зневажили й викинули з нічим.

"Та він післав ще третього. І цього вони поранили й укаменували та й викинули.

"І післав ще інших слуг, більше ніж перше. І зробили їм так само: одних побили, інших повбивали.

"Маючи ще одного сина, улюбленого, післав і того на останок до них, кажучи: "Що зроблю? Пішлю свого сина улюбленого, може його пошанують.

"А виноградарі бачучи сина, міркували між собою:

"—Це є наспідник. Ходіть, вбиймо його й будемо мати його наслідство.

"І вони схопили його, убили та й викинули геть із виноградника.

"А коли прийде господар виноградника, що зробить з тими виноградарями?"

Відповіли Йому:

"Злих виноградарів люто погубить, а виноградник віднайме іншим виноградарям, що віддаватимуть йому плоди в свою пору."

(Ісус відповів):

"Прийде й погубить тих виноградарів а виноградник віддасть іншим."

А вони (фарисеї) почувши це, сказали Йому:

"Ворони Боже!"

А Ісус поглянувши на них, сказав:

"Чи ви ніколи не читали в Писанню:

Камінь, що його відкинули будівничі,
став головою вугла.
Від Господа це сталось
і дивне воно в очах наших. (Пс. 117, 22).

"Тому говорю вам, що відніметься від вас царство Боже, а буде дане народові, що буде приносити його плоди.

"І кождий, хто впаде на цей камінь, розібється. А на кого він упаде, того роздавить."

І коли первосвященики та Фарисеї почули ці приповісті, вони зрозуміли, що Він про них говорить, і хотіли разом з книжниками спіймати Його та наложити на Нього руки в тій годині, але боялися народу, бо мав Ісуса за пророка.

І оставивши Його відійшли.

* * *

Пояснення:

Цю приповість про виноградник легко зрозуміти.

Господар виноградника це Господа Бог.

Виноградник це Царство Боже.

Пліт, винотока та башта це закони та установи, що Божого царства хоронять.

Виноградарі це жидівський нарід а особливо священики й книжники.

Слуги післані господарем це пророки, а Ісус Христос це улюблений син його.

Посилав Бог-господар пророків, та вони їх каменували й побивали, та й Сина Свого Єдинородного післав, а й того вони убють незабаром.

Цю приповість дуже добре зрозуміли фарисеї. Бо коли Христос сказав:

"Прийде господар й погубить тих виноградарів, а виноградник віддасть іншим," вони сказали: "Борони Боже!"

Та Ісус сказав: "Тому говорю вам, що відніметься від нас царство Боже, а буде дане народові, що буде приносити плоди."

Якби на заключення та потвердження тої приповісті Христос наводить слова псальмопівця (Пс. 117, 22): "Камінь, що його відкинули будівничі, став головою вугла. Від Господа це сталося і дивне воно в очах наших."

Тим угольним каменем це Ісус Христос. Хто в Нього не хоче повірити, пропаде. "І кождий, хто впаде на цей камінь, розібється. А на кого він упаде, того роздавить."

* * *

Весільна гостина

(Мат. 22. 1-14, Лу. 19. 47, 21. 37)

І озвавшись, Ісус знову говорив до них у приповістях, кажучи:

"Царство небесне подібне до чоловіка царя, що справив весілля свому синові. І розіслав своїх слуг скликати запрошених на весілля: і вони не хотіли прийти.

"Знову післав він інших слуг, кажучи: "Скажіть запрошеним: Ось я приготовив мій обід; мої воли й годовані телята порізано і все готове. Приходьте на весілля.

"Вони ж знехтувавши це, розійшлися: один на своє поле, а другий до свого торгу (крамниці). А інші спіймавши його слуг зневажили й повбивали їх.

"Коли цар почув це, розгнівався, та післявши своє військо вигубив тих вбивників і місто їх спалив. Тоді каже до своїх слуг:

"Весільна гостина вправді приготована, та запрошені не були достойні. Ідіть отже на розхідні дороги, й кого тільки стрінете, просіть на весілля.

"І вийшли його слуги на дороги, зібрали всіх, кого тільки найшли, злих і добрих, і заповнилася гістьми весільна світлиця.

"І ввійшов цар подивитись на гостей: і побачив там одного чоловіка, не зодягненого у весільну одежу. І каже до нього:

"Друже, як ти увійшов сюди, не маючи весільної одежі?"

А той мовчав.

Сказав цар до слуг:

"Звяжіть йому руки й ноги і викиньте його на двір у темряву: там буде плач і скрегіт зубів. Бо багато є покликаних (званих), а мало вибраних."

Днями ж навчав у храмі, а ночами виходив і перебував на горі, що зветься Оливною.

* * *

Пояснення:

Весільна одежа означає стан Божої ласки. Хто має ласку, є достойний весільної гостини— Небесного Царства.

Від Сатани до Бога

(Докінчення)

Ось, як Ретте пише про ту боротьбу:

"Від ранку до пізнього вечера я блукав лісами. Не могучи знайти спокою, я кілька разів з одчаю вклякнув. Я закликав Бога, щоб мені поміг і загатив те страшне джерело, що з нього неустанно бухало викидами совісти. Не дістав я ніякої відповіді ні полекші. Я благав про Боже змилування, але в душі гриміло відгомоном: Для одчаю нема милосердя.

Нарешті я впав у пісок у стіп якоїсь скали та притиснув чоло до великого каменя, що лежав під розлогим дубом. Я говорив: Це правда, моя душа брудна від тих богохульних статтей, що тепер наповняють мене палючим болем. Одначе я можу щиро собі сказати, що відколи я спізнав Бога, від тоді я ніщо подібного вже не писав. Чому Бог на небі того не приймає?

В тім мені в мойому нутрі знову відозвався страшний голос сатани: "Ти забув, що недавно ти ще писав знову проти Церкви. З того найкраще можеш пізнати ти,що то твоє навернення, це тільки самообман.

Ретте: Я не можу собі того витолкувати. Я те зробив, наче хто інший мене до того вів. Але не зважаючи на те, я маю віру й я пізнаю це з того, що від хвилі, як я спізнав милосердного Бога, то я Його вже не ображав. Правда, колись я грішив, але моя покута буде тим щиріша. Боже, будь милосерним мені грішному!

Сатана: Ти що собі думаеш? Твоя ніби покута, це чистий самообман. Ти тільки її вмавляеш в себе, щоб позбутись викидів совісти.

Ретте: Ні! Мій жаль правдивий! Хоч мені здається, що Бог мене покинув, протé я вірю в Нього. Я заслужив собі, щоб Він мене карав. Коби Він тільки приймив мій жаль і дав мені надію, що я буду вислуханий!

Сатана: Припустім, що твій жаль правдивий, все ж таки одне є певне: Через свій останній гріх ти вичерпав міру Божого милосердя. Від Бога ти не будеш мати вже нічого. Жалуй собі, скільки хочеш, але Бог тебе відкинув на віки.

Ретте: Я справді того боюсь. Що мені робити?

Сатана: Це дуже легка справа. Тому, що Бог тебе відтрутив від себе, й твоє життя, це тільки неустанна мука, вибери собі смерть. Хоч би тобі й по смерті прийшлось терпіти, тобі не буде гірш, ніж тепер. А в тім, тебе потішатиме думка, що ти вмів

спротивитись Богу. Та думка є розкішю проклятих.

Ретте: Це було б страшним злочином. Таж на брамах пекла написано: Оставте всяку надію ви всі, що входите сюди! Але я відчуваю, що мені невільно попасти в одчай, хоча Бог мене й відтручує від себе.

Сатана: Дурниці! Та ж зрозумій, що як Бог хотівб тобі відпустити, то не дозволив б, щоб ти так страшно терпів!

Ретте: Боже! Я варт, щоб Ви карав мене, тільки, благаю Тебе, здуши той страшний голос.

Сатана: Хто тебе вислухав сьогодні? Ніхто! Ти пропав, пропав, на віки пропав!

Ретте: Боже милосерний, що мені робити?"

Після тих слів, говорить далі Ретте, все втихло. Вечірні тіні розкладались в лісі й дерева ладились до нічного спочинку. Одначе той спочинок не давав мені мира. Я склав руки мов у молитві й біг стежкою й зо слізми в очах я кликав: Боже мій, Боже мій, чому Ти мене опустив?"

Коли я прийшов у село, то був такий блідий, що люди приставали з дива й думали, що я занедужав. Я відпекувався й успокоював їх та намагався повечеряти, одначе даремне. Кусники поживи ставали мені в горлі, в серцю відчував я колючий біль. Я встав від стола й пішов спати. Тому, що я був сильно виснажений, мені здавалось, що хутко засну. Все надармо. Я тільки очі прижмурив і борба, ще страшніша, знову розпочалась.

Було це мов у півсні. Перед очима душі стали мені всі мої гріхи. Я побачив образ цілого свого життя й внутрі почув сатанську бесіду: Бачиш, що це таке твоя душа. Чи отже розумієш, чому ти не в силі її очистити? Марні всі твої молитви. Пропала твоя надія на Бога, бо ж ти Йому обрид. Зроби всьому кінець і вбий себе!"

В тому менті головою пролетіла мені думка, що в одного мого товариша є револьвер; він мені навіть показав, як його вживати. Я виразно бачив шафу й навіть місце, де той револьвер лежав. Я постановив собі рано піти до товариша, взяти його револьвера й десь в куті ліса застрілитись.

В тій самій хвилі я побачив на повалі гак, що на ньому висіла лямпа. Лямпи не було й так наче чогось дожидав. "Чому ждати до раня. Найкраще зараз таки повіситись. Коби тільки шнур!" Нараз таємний голос шепнув мені: В шафі коло печі є зовсім новий шнур.

Я встав й наближався до шафи. "Не бійсь, шепотів куситель, тільки трішки відваги й за хвилю буде по всім."— Я вже коло шафи й взяв за ключ. Але нагло в душі мені стало ясно. Я здержався— й на вічне мое спасення я говорю це— в душі я почув го-

лос: "Бог тут!" Зламаний ласкою я впав на долівку й серед плачу закликав: "Боже мій, дякую Тобі, що Ти знову прийшов!" Водночас мені видавалось, що я бачу образ Розпятого Спасителя, що ласкаво й милосерно на мене поглянув."

Ретте того вечера вже не йшов спати. До ранку стояв навколішки коло свого ліжка й неустанно повторяв слова: "Дякую Тобі, Боже мій, що Ти вихопив мене з обіймів смерти."

Тільки розвиднілось він побіг до своєї знаної каплиці й подякував Матері Божій за її охорону. Вклякнув і з його серця й уст полилась гаряча молитва: "Доконай діло, що Ти розпочала. Я вже не буду Тобі опиратись. Я Твій і я певний, що Ти мені скажеш, як вернутись до Церкви."

Зо спокоєм душі повернуло й згублене здоровля. Болі серця устали й з кривавого кашлю й сліду не осталось.

В кілька днів пізніш пішов до одного священика. Недовго потривало й до виснаженої душі письменникової завитав Ісус у Пресвятих Тайнах, що він за Ним надармо через довгі роки тужив. Дня девятого червня 1909 року вступив до монастиря.

* * *

Ми на цім кінчимо опис того незвичайно цікавого життя. А тепер, любий читачу, скажи: В кого правда? Чи в бідних засліплених, що без ніякої надуми покинули правдиву, Католицьку віру й Церкву, чи в того великого мужа, що по таких тяжких боротьбах спічнув нарешті в матірніх обіймах Католицької Церкви? Твоя власна совість дасть тобі найкращу відповідь.

Тому в мене й просьба до тебе. Може ти знаєш також когось, що дався звести й покинув нашу правдиву, Католицьку віру. Дай прочитати йому те, що тут написано про того письменника! Може бути, що Бог ужие того, щоб привести до спасення душу, що може вже далеко від Нього зблудила. Будь Апостолом і не забудь.

Формація Лідерів

Третя стаття

Один славний і великий учений каже так: "Це в очі кидається, що чоловік є на те, щоб думати; це його достоїнство й ціла його вартість. Його цілим обовязком є думати, так, як треба, починаючи думати насамперед про себе самого, потім про того, від кого він походить й нарешті про свою ціль. Такий має бути порядок його думок.

Тимчасом, про що люди, про що світ найбільш думає? Ніколи, або майже ніколи про те, тільки про танці, про музику, про співи, про будови, про свої успіхи, про славу й при тім і не застановиться над тим, що це є слава, що це бути чоловіком."

Нехай кожний, що хоче бути підером, глибоко застановиться над тими словами. А ті, що мають формувати підерів, нехай наскрізь переймуться тими глибокими правдами, що в тих словах криються.

Лідер мусить бути визначною людиною й тому мусить бути ЛЮДИНОЮ ПРАВДИВИХ, ВЕЛИКИХ, ЦІННИХ, СИЛЬНИХ ДУМОК.

Це така велика правда, що можна б сказати, що лідер, це ДУМКА, ОДЯГНЕНА В ТІЛО. Чому воно так?

Бо думка, це та СПРАВЖНЯ СИЛА, що ПРОВАДИТЬ ЖИТТЯ ЧОЛОВІКА. Тому в ДУМЦІ ціла тайна нашої величі, сили й успіху.

Ми саме сказали, що чоловік, це мов думка, одягнена в тіло. Без помочі свого тіла, без помочі ІМАГІНАЦІЇ, ФАНТАЗІЇ думка неможлива. Тим то лідер передусім визначається тим, що ВМІЄ РОБИТИ ЛАД зо своїми думками. Найбільшу силу, найсильніше життя він дає тим ДУМКАМ, що згідні з нашою правдивою натурою, з нашою ціллю. Всіми силами намагається вложити свою душу в те все, що В НІЙ НАЙКРАЩЕ, й викинути з неї думки та уяви, що її понижають.

Тому, хай лідер роздумує дуже часто про БОГА.

Хай старається зрозуміти й жити думкою, що ціле його життя, це орґанічна цілість, що жиє й тому неустанно посувається наперед.

Лідер мусить навчитись одним поглядом обіймити людські ВІДНОСИНИ й їхнє ЗНАЧЕННЯ для нашого при-

значення й очистити той погляд від мряки буденного життя.

Ростина мусить бути довгий час під лучами сонця, щоб під їхнім впливом будувалось її тіло, вираблялись живучі соки, чудна барва, милий запах. Таким чином ростина, це мов ПЕРЕТВОРЕНЕ СВІТЛО СОНЦЯ.

Подібно є з душею. Її СОНЦЕ, це ДУМКА. Під впливом великої, сильної думки, що опановує, заливає, огортає душу, наче сонце, ДУША РОСТЕ, витворює в собі життя, силу, вплив й перетворює думку в діло. Таке діло завжди буде добре й велике, якщо воно безпосередно або посередно ЗАЧЕРПНУЛО СВОЄ СВІТЛО з БОЖОГО СОНЦЯ.

Хай лідер всі сили свого життя ЧАСТО ЗВЕРТАЄ до якогось головного, осередного предмету... За якийсь час він запримітить, як з того предмету виходять мов невидимі лучі світла, що розходяться чим дальше, тим ширше й витворюють прикінці наче повітря, в якому душа стає багатою, сильною й живою. Це все ЩЕ БІЛЬШ СПРАВДИТЬСЯ, коли тією центральною думкою, тим сонцем душі буде предмет, з котрого ВСЕ, що є, виходить,— всесвітній центр, СОНЦЕ ПРАВДИ й СОНЦЕ ЖИТТЯ.

Лідер, що вправився в тім так, що йому легко зібрати всі сили своєї душі, свого ума й свого серця довкола того ВСЕСВІТНЬОГО ЦЕНТРА-БОГА, почує в собі НОВЕ, буйне ЖИТТЯ, ЯСНУ ВОЛЮ й ОХОТУ життя. Щобільш, він стане ПАНОМ СЕБЕ САМОГО й паном свого ОТОЧЕННЯ.

Це спосіб, щоб НАША СИЛА СТАЛА СВІДОМОЮ себе самої: пригорнутись до ТОГО, ЩО ЇЇ ОПАНОВУЄ, огортає, дає життя й закон.

Кожний чоловік ДУМАЄ. Але є сила силенна людей, що ніколи не думають ПРО СВОЮ ДУМКУ, щоб її контролювтаи, наладнати, в потребі спростувати. ВЕЛИЧЕЗНА маса людських сотворінь ніколи думкою не заходять в найглибші глибини своєї душі, щоб почути там шум джерела, що дає їй життя-буття.

А все ж, це там, тільки там, мож почути правдивий відгомін ВЛАСНОЇ НАТУРИ, БОГА, ОДИНИЦЬ і цілих людських ГРОМАД.

Тому й МАЛО є СПРАВЖНІХ ЛІДЕРІВ.

Чи багато таких, що думають про це або, що принаймні ДУМАЮТЬ думати про це?

В нас говориться про АКЦІЮ, РОБИТЬСЯ акцію й

майже завжди забувається про ЗНАЧЕННЯ АКЦІЇ, про ЦІЛЬ акції... Ми часто, як той подорожний, що йшов і йшов, але зовсім забув, куди він ішов.

Нехай думка про БОГА буде нам наче ЕКРАНОМ, що примусив очі здержатись на шляху життя й опамятатись, хай буде вона ЯСНИМ СОНЦЕМ, що веде до СИЛИ, ЖИТТЯ, РАДОСТИ й ЩАСТЯ.

ПРИКЛАД ДО НАСЛІДУВАННЯ

Тому, що Преблагословенна Діва Марія була вивищена до гідности Матері Царя Царів, не дивно, що св. Церква величає Її і бажає, щоб усі Її величали. І тут в Йорктоні в неділю вечером, 10-го лютня в церкві М.Б.Н.П. Марія була незвичайно звеличана. З молодих українських паннок, учениці Академії Пресв. Серця Христового, приняті Впр. о. Гр. Шишковичем, ігуменом оо. Редемптористів в Йорктоні, у членкині Марійської Дружини.

Деякі люди ганять тих, що записуються до яких небудь товариств; бо, кажуть вони, між ними повстають сварки, нарікання і т.д. Але так як Церква і св. Тайни не винні, якщо деякі люди їх зле уживають, з них не користають,— так і Товариства Марії невинні. Любов і згода панує в Марійськім Товаристві, бо, при приняттю, кожна членка обіцяє любитися і шанувати взаімно з з усіми прочими. Святіші Отці Марійські Товариства многими привілеями й відпустами збогатили. Св. Франц Салезій з великою пильністю напоминає людей, щоб записувалися до Марійських Товариств. Так само трудились і працювали многі інші, щоб організувати і зміцнювати товариства Марії. В своїх церковних соборах вони поручали сповідникам заохочувати людей вписуватися до цих товариств. Товариства Марії є мов Ноєві ковчеги, що в них люди знаходять захист від потопу покує і гріхів, що заливають світ. Наші Отці місіонарі з досвіду є переконані, що особа, що не почитає Марію, грішить більше, як двадцять таких, що належать до Марійської Дружини. Причина, чому товариство чинить тілько добра, полягає в тім, що члени товариства є більше узброєні проти сили пекла, бо вони своїми правилами практикують способи витривання в ласці Божій.

Скілько то слави для Марії! Скілько молитов лунають до Неї через таке товариство! Від самого початку дівчата посвячуються в Її службу. Вони вибирають Її в особливший спосіб як Паню і Матір. Вони стають Її слугами і дітьми, а Вона в особливший спосіб стереже їх в життю і при смерти. Кожна членка обіцяє в особливший спосіб служити Богові і Його Пресвятій Матері, і так спасти свою душу; бути послушною провідникам і старатись,

щоб другі любили і почитали Марію і записувалися в Її товариство.

Один Отець оповідає як молодець братчик Товариства Марії, вмирав. Діялось це 1586 року. Він заснув, а коли пробудився, сказав до свого сповідника: "Отче, я був в великій небезпеці вічної загибелі. Діяволи поставили перед Божим судом мої гріхи і вже хотіли мене потягнути до пекла. Але Пречиста Діва мене виратувала. Вона сказала до діяволів: "Яке право маєте Ви до мойого слуги, що так довго служив мені в моїм Товаристві?" Діяволи повтікали і так я був вирятований." Той самий священик оповідає, як інший братчик товариства також перевів, перед смертю, велику боротьбу з пеклом; але накінець побідив і, переповнений радістю, промовив "Яка велика ласка служити Божій Матері в Її товаристві!" і так з великою радістю помер. В Неаполі один визначний чоловік, вмираючи, ось так промовив до свого сина: "Сину, знай добре, що то все добро, що я зробив в життю, приписую Марійському Товариству. Я не можу більшого скарбу оставити тобі, як це Товариство Марії. Я тепер ціню більше те, що я був членом Марійської Дружини, як князем.

Дай Бог, щоб за прикладом студенток Академії Пресв. Серця Христового, сотки нашої молоді тут в Канаді й Америці стали під прапором Цариці Неба, виховуючись на свідомих дітей свого народу і на бистрих, запалених любовю, християн-католиків що ширитимуть колись Христове Царство всюди там, де Боже Провидіння поставить їх до праці.

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

Скільки братів? Капітан: Чи є в вас брати?

Поручник: Так, у мене є один брат.

Капітан: Дивна річ,—я говорив із вашою сестрою, й казала мені, що має двох братів...

Його це не обходить. Слуга: Прошу пана, кухарка Текля говорить на мене всякі погані речі.

Пан:-Це мене зовсім не обходить.

Слуга: Але ж бо вона й на вас, прошу пана, таке саме говорить.

Пан: Це знов тебе нічого не обходить.

В запалі. Старий ветеран росказує всілякі воєнні пригоди:

—Того жахливого дня втратили ми свого хороброго генерала. Гарматня куля, нагло та несподівано, відірвала йому голову. Здається мені, що й досі чую останні його слова: "Поховайте мене на тому самому місці, де я впав."

АНУ, — ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці III-ій окладинки)

1. Богослуження, зване **Поклони,** —це властиво **Утреня;** але тому, що в часі тієї **Утрені** приписано так багато поклонів, наш нарід із-давен-давна каже на неї **Поклони**.

2. Слово **Діякон** пішло з мови **грецької**. По українському воно більш менш означає те саме, що наше слово **Слуга**. Діякон— це отже **Слуга,** бо він висвячений на те, щоб дійсно **служити** священикові, помагаючи йому відправляти Службу Божу й виповняти інші обов'язки душпастирського уряду.

3. Потічок той називався **Кедрон.**

4. **Найбільша** з усіх Христових Тайн— це, безперечно, **Евхаристія.** Не забуваймо, що коли в усіх інших Тайнах є Христова ласка, то в Евхаристії є особисто присутній сам Датель ласки, Ісус Христос, правдивий Бог, і правдивий Чоловік, заслонений видами хліба й вина.

5. Так відповів Ісус тому чоловікові, що приступив раз до Нього, кажучи: "Господи, я піду слідом за Тобою, куди тільки повернешся." Чоловік той, видно, чув велику симпатію до Ісуса, й забажав стати учнем його. Сподівався з того великих матеріяльних користей для себе, а саме багатства, вигоди, слави. Та, Ісус відразу розбив ті його рожеві надії, кажучи: "Лиси мають свої нори, і птахи, що в повітрі літають, мають гнізда свої,— а Син Чоловічий не має навіть де голови приклонити." Інакше кажучи: "Якщо сповідаєшся, що коло мене доробишся великого майна, то дуже помиляєшся; хто хоче бути моїм учнем, повинен викоренити з серця всяку жадобу майна та земних розкошів, і—за моїм прикладом, повинен добровільно й свідомо приготовитись на вбожество, на невигоди, на терпіння і навіть на люту смерть за Мою справу."

6. В Велику Суботу священик **зачинає правити Службу Божу в фелоні, кольорову фіолетного,** але, коли наближається хвиля читати Євангелію, він **скидає з себе фіолетний фелон і вдягає** світлий, на знак радости із-за Христового Воскресення.

7. Наш Князь Ярослав Мудрий **помер кілька місяців перед тим,** заки Михайло Керулярій підняв у Константинополі бунт проти Апостольської Столиці. Неодному насувається гадка до голови: "Не знати, що був би сказав наш великий Князь, якби був іще за свого життя почув про той зухвалий виступ Керулярія?" Ми щиро перетонані, що Ярослав, як чоловік надзвичайно мудрий (адже не дурно історія його Мудрим назвала) був би той дурний вибрик загонистого грека дуже гостро осудив. З історії докладно знаємо, що Князь Ярослав греків не любив, з греками воював, і владикам грецьким не довіряв, знаючи, що вони приходять в Україну на те, щоб бути підглядачами, шпигунами царгородського цісаря. Думаємо отже, що Ярослав Мудрий, довідавшись про царгородську схизму, був би з тієї доброї нагоди скористав, щоб цілковито відчахнутись від хитрих, підступних та неприхильних греків, і був би ще сильніш закріпив взаємини України з Апостольським Престолом в Римі.

8. Звертаючись у розмові до Кардинала, треба казати: **Ваша Еміненціє.**

9. Це сталося в Португалії, в місцевині, званій **Фатіма.**

10. Зверхником святого Йосафата, архієпископа Полоцького, був **київський митрополит, Йосип Велямин Рутський.**

11. Перший, що так молився, був розбійник, розп'ятий на Голгофті з правого боку коло Ісуса. Він перед смертю щиро покаявся, й звернувшись головою до Розп'ятого Христа, промовив із глибини душі: "Пом'яни мя, Господи, єгда прийдеши во царствії твоєм,— цебто: "Згадай про мене, Господи! Не забудь за мене, бідного розбійника, як прийдеш до свого царства!" Молитва та мала таку велику силу, що умираючий Христос, ласкаво глянувши на розбійника, зараз промовив: "Направду, направду кажу тобі: ще сьогодні будеш зо мною в раю."

12. На Десять Божих Заповідей кажемо **Природний Закон** то, му, що людська природа, навіть без Божого Об'явлення, могла б до тих Заповідей додуматись. Навіть якбн Господь Бог не був тих Заповідей виписав на камінних таблицях то сама людська природа, людський розум, людське серце були б могли догадатись, що то гріх поклонятись фальшивим богам, гріх уживати звеважливо Боже ім'я, гріх убивати, чужоложити, красти, свідчити брехливо на свого ближнього, і таке інше. Першим людям, Адамові та Еві, зовсім не треба було проголошувати **Десять Заповідей:** ті Заповіди були виписані на живих таблицях їх незіпсутого серця, і бистрий розум їх зовсім легко міг із таблиць тих читати. Одначе, коли по первороднім грісі людська природа стала дуже ослаблена, і в сумлінні людськім зробилося темно, і Божий Закон, виписаний на таблицях людського серця, став неясний, треба його було щераз врочисто проголосити людям: і власне Господь Бог це зробив на горі Синайській, даючи Мойсеєві камінні таблиці, а на них ясно виписаний справедливий Божий Закон, Десять Заповідей Божих.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Складаємо найсердечнійшу подяку Господу Нашому Ісусові Христові й Його Найсвятійшій Матері Пречистій Діві Марії, Неустанної Помочі, за всі ласки отримані в протязі мойого життя. —Петро Шавінський, Дякоучитель Укр. Катол. Церкви св. Володимира Великого в Стемфорд, Конн.

Найсердечнійшу подяку складає Пресвятим Серцям Ісуса, Марії і св. Йосифові, за отриману ласку цілковитого здоровля, і щасливо перебутої операції моєї донечки. При тій нагоді посилаю $1.00 на пресовий фонд, та желаю Голосу Спасителя якнайкращих успіхів. —Текля Панчишин, Кравфорд Парк, Ман.

Найщирійшу подяку складаю Пресвятому Серцю Христовому і Матері Божій Неустанної Помочі за всі одержані ласки, а особливо за щасливий поворот хлопців до дому. Один з них був пять літ при війську, а другий чотири роки. Але Добрий Господь поміг мені і вислухав моїх щирих молитов, та дав прожити всі терпіння в минулому році. При тій нагоді висилаю одного доляра

на Службу Божу за хлопців і за подяку за всі отримані ласки.— Анастазія Р. Хруник, Вест Бенд, Саск.

Найсердечнійшу подяку Всемогучому Господу Богові, Пресятому Серцю Христовому, Матері Божій Неустанної Помочі, і св. Йосифові, св. Антоніеві за здоровля. Залучаю так само свою передплату на Голос Спасителя.— Розалія Малиса, Торонто, Онт.

Найсердечнійшу подяку складаю Матері Божій Неустанної Помочі за всі отримані ласки, й за ласки отримані за молитвами бл. п. Сестри Стефанії Дякович П.Н.Д.М.— Сестра Венедикта ПНДМ.

ЖЕРТВИ НА ПРЕСУ ДЛЯ СКИТАЛЬЦІВ

Арран, Саск.—В українській греко католицькій парохії в Арран, Саск., на заклик Отця пароха, Всеч. о. Николая Сірого, зроблено прекрасну збірку на наших скитальців в Европі. Збірка принесла поверх 200 долярів. З того жертвенні парохіяне розділили ту збірку як слідує: $70.00 відіслан одо КУК-а, $60.00 до Епископської Канцелярії, а другу часть відіслано по ріжних часописах. На 15 принумерат Українських Вістей відіслано 30 долярів, а по шість долярів прислано на 5 передплат Голосу Спасителя і 5 передплат Будучности Нації.

За тих $6.00 Адміністрація Голосу Спасителя висилає стало нашим скитальцям в Европі місячник Голос Спасителя в Італії, Бельгії і Франції. Жертвенним парохіянам щиро дякуємо за жертви а Отцеві парохові а труд.

Адміністрація Голосу Спасителя.

ЖЕРТВИ НА ПРЕСУ ДЛЯ НАШИХ СКИТАЛЬЦІВ

Отсим подаємо малі дрібні жертви, які наплили до Адміністрації, як дарунок на пресу для наших скитальців. Повідомляємо наших шановних читачів, що ми висилаємо кожного місяця велику скількість Голосу Спасителя на всі адреси, які лиш до нас приходять. Так само повисилали книжки, які ми мали на складі до Бельгії, Франції і Італії. Є богато людей, які вже навязали стичність зі своїми знакомими чи рідною за океаном. Памятайте, що для них найбільшою приємністю є дістати в руки якусь книжку або газету. Найкращим дарунком для них буде дістати Місіонар Голос Спасителя. Отже просимо поспішитись і прислати для них передплату на Місіонар, а ми будемо висилати кождого місяця, якщо Ви залучите разом з іменем і передплату для них до Европи $1.25. Кожний свідомий українець зробить таку милу несподіванку для своїх рідних, дорогих чи приятелів. Так радо принимаємо жертви на книжки для скитальців, а за Ваші жертви будемо радо висилати катехизми, книжечки до читання чи молитовники. Всі ті люди ізза моря прагнуть писаного слова. Нехай наша жертвенність буде доказом нашої свідомости і любови зглядом тих, що найбільше потребують. Виказ жертв подамо кожного місяця.

Ось імена тих, що перші відізвалися на кличі опущених людей і прислали свої щирі жертви на книжечки і Місіонар для наших братів за морем: Всеч. о. Николай Сірий, збірка у Арран Весна на передплати для скитальців $4.00, а з ювілею пана Р. Гуски, Норквей, Саск., $5.00. Марія Хабарук, Монтреал 1.25. Микита Мерко 1.00. Преп. Сестра Бернадета прислала від одної доброї особи з

Детройт, Міш., Америка $5.00. Григорій Івасюк 1.50. Андрій Лукій 1.00; Семен Лукій 1.00. Пані А. Зубрицький 50ц. П. Кудельський 1.00. Евфрозина Петранюк 1.00. Катерина Кучер 1.00. Пані Данило Богач з Орлеанс, Мінн. Америка 3.50. Пані Ада Митрук 1.00. Николай Гусяк 1.50. Гелена Пшик 1.50. А. Гнатів 1.25. А. Максимчук 1.00. Дамян Пастернак 1.00. Стефан Гарах 1.00. Одна особа з Вунсокет, Амер. 1.00. П. Пальцат 2.00. Анна Шульган 1.00.

Всім жертводавцям щиро дякуємо за ласкаві жертви й память про тих, котрі вже через шість років не мали в своїх руках жадного українського писаного слова, а тепер просять, щоб їм вислати все, що тільки друкується. Віримо що наші читачі будуть стало і щедро посилати свої жертви, за котрі ми будемо висилати наш Місіонар і книжки, які маємо лише на складі, щоби хоч вчасти помогти нашим дорогим братам а морем, котрі не всилі самі купити собі якусь книжку. На наших читачів і передплатників числимо і сподіємось від них великого діла.

ДАВФИН, МАН.—В неділю, 17-го лютого парохіяни Давфину устроїли несподіванку для свойого о. Пароха з нагоди імянин. Не забуто й за нашу пресу. На пресовий фонд "Голосу Спасителя" уділено $2.00, а два доляри на дворічну передплату "Голосу Спасителя" для хорих у місцевім шпиталі.

Щиро дякуємо всім жертводавцям.—

МЕРРІДЕЙЛ, МАН.—Посмертна Згадка: Дня 23. січня упокоївся в Бозі парохіянин української католицької церкви св. Духа в Меррідейл, бл. п. Никита Фінкарик, що прожив 75 років. Походив з села Іванкова, повіту Борщівського. До Канади приїхав у часах першої нашої імігрaції по 1900-ім році і прожив у Канаді 46 років. Кілька років жив коло Сифтону, а останніх 37 років коло Робліну, на Меррідейл.— Був лагідної вдачі та милий у житті з сусідами. Тому й недивниця, що на похоронну відправу зійшлися сусіди і знайомі, хоч мороз був дуже великий та вітер сильний. Службу Божу та похорон відправив Пр. о. Копяківський, ЧНІ., та виголосив пращальну проповідь.

Минулої осені святкував покійний золотий ювілей свого супружого життя. Тепер лишив у смутку свою жену, 5 доньок та 2 сини, та 13 внуків. Був вірним сином української католицької Церкви. Від початку основання церкви на Меррідейл у 1921 році все підпомагав її як міг, був ревним членом та любив послужити як лише що було в його можности. Священик приїзджаючи на відправи мешкав у його домі. Парохія маленька, 12 членів, втратила доброго та ревного члена-піоніра. Вічна йому память!

По похороні був обід, у хаті покійного. На заклик о. Пароха зібран на Скитальців $12.05, які то жертви післано до Єпископської Канцелярії. Зложили по 1.00: о. Парох, Мих. Процьків, Вас. Фінкарик, Вас. Ратушний, Мих. Величенко, Мих. Барановський, Петро Юха, Д. Телко, Ів. Кокерил. По 50ц.: К. Барановський, Н. Зюбрецький, М. Білецький, П. Зюбрецький. Дрібними 1.05. — Щире Спасибіг жертводавцям.

Член Парохії.

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Пятьсот наших священиків озвірілі большевики кинули в копальню соли коло Добромиля. Ось що роблять червоні кати в Галичині.

Около 60 тисяч повстанців у Югославії чекають на прихід весни, щоб розпочати повстання проти комуністів, що загорнули владу у Югославії.

В Німеччині засудили на досмертну вязницю ґен. Курта Меєра за те, що його армія розстріляла багато канадійських полонених вояків.

По 12 роках уряду дня 4. січня уступив Мейор Ню Йорку Ля Гвардія.

З кінцем марта канадійська армія за морем, що числить 35 тисяч людей, верне до дому з Німеччини, а на її місце прийдуть Бритійці.

Бельгійський міністер Спак зістав вибраний головою Організації Обеднаних Націй. Секретарем вибрали норвежського міністра Лія.

Бритійці зловили 11 німецьких учених, що приготовляли атомічну бомбу. Довго держали їх в Англії, а тепер позволили їм вернути до Німеччини. Вони мають лишитися в зоні західних аліянтів.

Англійська Делегація, що бере участь в Організації Обеднаних Організацій належить уся до ляйбористів.

Рабунки й вбійства так поширені тепер у Італії по дорогах, як у середних віках. Усі крадуть і рабують, бо голодні.

В Канаді є 23 тисячі ветеранів без праці.

В Англії так багато злочинів, що кожний вояк, якщо тільки хоче, може вступити до поліції.

Щоб вояків умістити в цивільному життю на це Канада мусить видати 600 міліонів долярів, сказав міністер Ян Мекензі; 23 міліони дол. має піти лиш на шпиталі й хорих ветеранів з війни.

Греція хоче дістати пожичку 25 міліонів дол. від Америки, щоб відбудувати край.

Протягом війни, 500 воєнних бранців потрафили вечи з таборів в Канаді, де їх перетримувано. Лиш 9 з них ще дотепер на волі.

Всеч. о. Джемелл, ректор католицького університету, був зневолений покинути своє місце.

По довгих стараннях російська окупаційна влада звільнила дітей зо школи дня 8 грудня, коли припадає свято Непорочного Зачаття у католицькій Церкві.

Сенатор Роберт Вагнер зістав принятий до католицької Церкви. Сам він походив з родини лютеранської, хоч пізніше був приняв методизм. Жінка його була католичкою і по католицьки виховала сина.

Мійська рада міста Берліна знесла науку релігії у школах, хіба що родичі того будуть домагатися. Ця рада складається з комуністів.

Італійські жінки звернулися до правительства Італії, щоб воно заборонило погані книжки й газети, які почали в великім числі появлятися по війні. Уряд позволив створити осібний комітет в тій ціли.

Король італійський Віктор Емануїл хоче зректися трону на користь свого молодого внука, князя Неаполітанського, що має 8 років.

Німецькі католики починають організуватисяь. В Мюнхені перенесено при великій участи народу статую Матері Божої, що тому 300 років казав поставити князь Макс Віттельбах, щоб зазначити, що Баварія є в особливший спосіб під опікою Матері Божої. Торжества перенесення довершив Кард. Фавльгабер.

В Берліні на 150 католицьких церков тепер лиш 52 служать до відправи Богослужень. Решта знищені або ушкоджені.

У другій світовій війні Америка втратила 1,068,388 людей.

Англійські комуністи витревалі. Відколи партія праці при владі то вже осьмий раз просили зеднатися з нею, та лейборати не хотять комуністів.

На публичнім консисторі дня 21. II. Папа приймив просьби, щоб проголосити святими: Франціску Кабріні, Бернардина Раеліно, Єлисавету Бішіє, і Івана Бріто.

Мексиканський сенат змінив конституцію. Давніше казали, що виховання мало бути соціялістичне, а тепер злагіднили цей закон, одначе загальний систем є далеко від того чим мавби бути.

Святіший Отець Пій XII вислав особлившу Комістю зложену з 26 членів, до Німеччини, щоб помагати военним полоненим з різних країв. 18 троків мали би забрати до Італії хорих італійців з Німеччини. Крім того Папа занимаєьтся тим, щоб нести поміч усім народностям.

Ватикан поміг вернутися до дому дітям з Лібії в Африці, що схоронилися були до Італії в часі війни.

Папа Пій XII вислав до Білгороду, столиці Югославії, американського священика Йосифа Гарлі, що має розглянути справу югославянської Церкви, яку большевики переслідуюсь,де недавно посіпаки большевицькі замордували 615 католицьких священиків.

"Канадійський Жидівський Конгрес" домагається, щоб з усіх шкіл у Канаді усунено науку релігії. Пізнати за ким жиди тягнуть!

Відколи Італія зістала злучена, ніколи премієром ще не був католик. Тепер премієром Італії став Гаспарі, католик.

Російська Церква мала би мати тепер 89 дієцезій і 30 тисяч парохій. Крім цего, мала би мати 87 монастирів і 10 семинарів та й одну академію отворену 2. XI. 1945 в Москві. Так пишуть про себе Москалі, неначе б то була свобода релігії в Росії.

Світовий Жидівський Конгрес подарував Папі 20 тисяч долярів зате, що Папа помагав жидам в часі війни.

Папа приняв велике число вояків італійських, що повернули з полону з Росії. Це страшно обурило італійських комуністів, які сказали, що вояки самі можуть судити про комунізм, бо його бачили. Коли раз комуністи вийшли витати повертаючих з Росії вояків з червонми прапорам, воякі ті прапори подерли.

У грудні минулого року був з'їзд католиків Німеччини, головно з тої части, що її заняли совіти. З'їздом проводив Преосв. Конрад Прайсінг, іменований опісля кардиналом. Большевики знищили зовсім життя релігійне в східній Німеччині, сказали делегати того з'їзду.

Славні конференції в Паризькій Катедрі Нотре Дам, започатковані Лякордером 1835 р. буде 1946 р. в часі посту давати Ісусовець о. Ріке, що перебув 2 роки в концентраційнім таборі в Дахав.

Папа Пій XII написав лист звернений до німецького народу заохочуючи його до відновлення Католицької Акції, а дальше заохочує усіх, щоб приняли те нещастя, яке спало на всіх. Головно Папа звертається до німецьких жінок, яких большевики напастують в дикий спосіб. Лист цей переслав Папа 1. XI. 1945 р. на руки кардинала Фавльгабера.

Ректор католицького університету в Лювені сказав, що той університет втратив 900 тисяч книжок і 3 тисячі різних дорогоцінних збірок. Втрати університету виносить 5 і пів міліона долярів. Це другий раз уже, що німці спалили бібліотеку того університету.

Югославянський православний патріярх Гаврило, що приїхав недавно христити сина югославянського короля Петра II. в Лондоні сказав, що православна Церква не признає уряду комуніста Тіта.

Папа Пій XII видав недавно Енцикліку до всіх християн усього світу ,щоб ратувати один міліон дітей в Європі, що сеї зими в особливший спосіб відчувають голод і зимно. Европа й усі другі краї мусять ратувати дітей в першій мірі.

Ватикан зірвав дипльоматичні зносини з рештками польського уряду в Лондоні.

З нагоди 350 літної річниці злуки нашої Церкви з Римом, Папа Пій XII видав Енцикліку в якій представив: 1. Історію самої Унії, 2. Те, що Унія дала українському народові, 3. Теперішне грізне положення нашої Церкви під владою Москви, яка увязнила всіх наших Єпископів, винищує священиків і приневолює нарід переходити на православіє силою. Бачимо отже, що ніхто так виразно не боронить тепер українців, як сам Рим і Папа XII. За це український нарід мусить на завжди бути вдячний Папі.

Дня 18-го лютого в надзвичайній консисторії в Римі, Папа торжественно наділив кардинальською гідністю 32 нових кардиналів. Наша Канада дістала ще одного кардинала в особі торонтонського Архиєпископа Якова МекГвигена. Отже Канада буде мати відтепер двох кардиналів.

Чотири високі німецькі достойники увязнені в Німеччині це католики, а іменно: Сейс-Інкварт, фон Папен, Ганс Франк і Ернест Кальтенгрунер. Їм звичайно править Службу Божу о. Сикст О'Конор, американський капелян.

Недавно вернув з Москви до Америки одинокий католицький священик на всю Росію. В Москві є 22 тисячі католиків і мають одну церкву. В Ленінграді є 30 тисяч католиків, мають одну церкву, та не мають священика. На цілу величезну Росію є **лиш один католицький священик** родом з Америки. Зветься він о. Бравн. А большевики кричать, що в Росії свобода релігії.

Канада стратила в другій світовій війні 104,925 людей.

БЕРЕЗЕНЬ: МІСЯЦЬ ДОБРОЇ ПРЕСИ!

— НАША ПЕРЕПИСКА —

Місяць Березень, це МІСЯЦЬ ДОБРОЇ ПРЕСИ. Кожний свідомий українець відчуває добре, що то є добра преса. Скільки потіхи, сили, радости вона принесла до його хати, родині і до власного його серця. Сотки прекрасних листів є свідком того. В цей час ми,бачимо щораз зростаюче заінтересування добрим писаним словом. Малі винятки ми подаємо на сторінках нашого місіонаря.

В особливійший спосіб просимо наших дорогих читачів, передплатників і прихильників, щоб помогли нам в тім так труднім ділі. Цего місяця більше як котрого небудь іншого, зробім великий, сильний похід по цілій Канаді й Америці, щоб приєднати хоч тисячу нових передплатників. Так, тисячу нових передплатників, це не є богато, на цілу Канаду й Америку. Але колиби всі наші дорогі читачі взялись підчас того місяця до цего апостольського діла, то будьте певні, що перевищилиби квоту. Нашим кличем є: бути в в КОЖНІЙ хаті в КОЖНІЙ родині. Як колись в старім краю кожна родина посідала в себе Місіонар і радо читали, так само тепер, коли ми найбільше потребуємо надзвичайної сили душі, берім, розносім, роздаваймо його до кожної хати, а кожний знайде в нім ту силу, яка не дасть йому попасти в зневіру, але підкріпить його і задержить при тім, що нашому серці так дороге й святе.

Ми сильно віруємо, що в той МІСЯЦЬ ДОБРОЇ ПРЕСИ, кожний передплатник НЕ ЗАБУДЕ прислати НОВОГО ПЕРЕДПЛАТНИКА і тим способом в цілій Канаді й Америці не буде АНІ ОДНОЇ РОДИНИ, яка не малаби цего місіонаря— "Голос Спасителя."

Так само ми є свідомі й знаємо, що многі з передплатників мають своїх знакомих і приятелів у **старім краю,** або на чужині порозкиданих. Вони опущені, відтяті від світа й людей, прагнуть свойого слова, якого не читали вже довгі літа. Обзиваються на щастя щораз більше й численнійше, пишуть до нас і ми посилаємо їм усякі книжечки, які лише маємо на складі. Однак ми є певні, що Ви незабудете за них і пришлете тим, що знаєте їх адреси, цілорічну передплату на місіонар Голос Спасителя, який ми радо перешлемо на подані адреси. Як що хтось не знає адресу, то ми приймемо ласкаву жертву на імена осіб, які зголошуються і просять о газету, а однак не мають чим заплатити. Богато імен вже маємо, а ще більше приходять кожного дня до нас.

Так нехай цей місяць доброї преси буде записаний як найщирійшою ревністю в тій так важній для нас всіх і дорогій справі, і нехай кожний читач покаже свою апостольську ревність тим, що пришле нову передплату, і тим способом поможе добрій книжці дістатись до кожної хати і родини, і наш клич: "бути в кожній хаті" сповниться, на більшу славу Божественного Спасителя і добра нашого дорогого народу, розсіяного по цілому світві.

За Вашу ревність в тій справі щиро дякуємо вже заздалегідь.

Адміністрація Голосу Спасителя.